کازانتزاکی

دوا وەسوەسەی کریست

PDF4Kurd

و: لە فارسییەوە

کەریم دەشتی

کوردستان - هەولێر
٢٠٠٦

ناوی کتێب: دوا وەسوەسەی کریست

- نووسینی: کازانتزاکی
- وەرگێڕانی لە فارسییەوە: کەریم دەشـــتی
- نەخشەسازی ناوەوە: گۆران جمال رواندزی
- پیتچنین: سامان
- بەرگ: سەیوان
- سەرپەرشتی چاپ: هێمن نەجات
- تیراژ: ١٠٠٠ دانە
- ژمارەی سپاردن: ٢٣٢
- بەرگی یەکەم
- چاپی یەکەم ٢٠٠٦
- نرخ: ٥٠٠٠ دینار
- چاپخانە: چاپخانەی وەزارەتی پەروەردە

زنجیرەی کتێب – ٥٩– (١٦٢)

ناونیشان
دەزگای چاپ و بلاّوکردنەوەی موکریانی
پۆستی ئەلکترۆنی: asokareem@ maktoob.com
ژمارەی تەلەفۆن : 2260311
www.mukiryani.com

پێشکەشە بە:

هـــەموو ئەوانـــەی بەرهەمـــەکانیان دەکـــەن بـــە ســـەر مەشـــقی ئـــازادیی نەتەوەکەیان.

ک. دەشتی

پێشەکی

ڕۆمانی دوا وەسوەسەی کریست، ژیننامەی هەموو ئەو مرۆڤە ئازایانەیە، کە ویستوویانە بگەن بە مەداری عیرفانو عەشقو ئاگر. خودی کریست بە هەمان ئەو سێ مەدارەدا ڕەت بووەو لەم ڕێیەدا بەرجەستەی خەباتێکی دوورو درێژی کردووە، سەرەتا هەوڵیداوە خودی خۆی لە هەموو کۆتو پێوەندێك ڕزگار بکاتو لە دیلی پاك ببێتەوە، هەر بۆیەش خۆی لە هەموو پەیوەندییەکان ڕزگار دەکاتو هەموو بەختەوەرییەك دەکاتە قوربانیی بڕیارەکانی خۆیو پاشان باڵادەستیی خۆی پیشانی ئارەزووەکانی جەستە دەداتو خەفەیان دەکات.

ئەوسا وەکو ئازاترین مرۆڤ لە پێناوی ئەوەی کە مرۆڤایەتی لە هەموو ژەنگو ژارێکی نەهامەتی پاك بکاتەوە. بڕیاری مەرگی خۆی دەداتو بۆ سەر خاچ هەڵدەکشێتو خۆی دەکاتە قوربانیی مرۆڤایەتی، ئەمە ڕۆمانی (دوا وەسوەسەی کریست)ە.

تاکە مەبەستی من لە وەرگێڕانی ئەم کتێبە، سەرەڕای ئەوەی کە شاکارێکی گەورەی ئەدەبییە، ئەوەیە کە بۆ خوێنەرانی ڕوون بکەمەوە چۆن میللەتانی دنیا بە مەبەستی ڕزگارکردنی نەتەوەی خۆیان ئایین بەکاردەهێنن نەك بۆ سڕکردنی ...چۆن چۆنی میللەتان خۆیان بەهۆی سیمبولەکانی ئایینەوە لە کۆتو پێوەندی داگیرکەران ڕزگار دەکەن، کە تەواو لەم شاکارەدا ڕەنگی داوەتەوە..

هیوادارم کارێکم کردبێت نەوەکانی داهاتوو بە عیشقەوە باوەشی بۆ بکەنەوە.

کەریم دەشتی

هەولێر: پاییزی ٢٠٠٥

بەشی یەکەم

شنەییێکی فێنكو بەهەشتی سەراسەری بوونی ئەوی داگرت.

لە بەرزاییەوە، ئاسمان ئەستێرە باران بوو، لە خوارەوە بە سەر زەوییەوە بەردەکان کە لەبەر گەرمای سوتێنەری رۆژدا گڕیان گرتبوو، هێشتا هەر گەرم بوون، ئاسمانو زەوی ئارامو دڵنەوازبوونو تژی بێدەنگی قووڵی هاتو هاوارو بێ زەمانی شەو بووبوون، بێدەنگ تر لە خودی بێدەنگی، هەوا تاریك بوو، پێدەچوو نیوەشەو بێ، مانگو خۆری چاوانی خودا داخرابوونو لە خەودا بوون، پیاوە جەوانەکە کە شنەییێکی نەرم هزری دوور دوور بردبوو، غەرقی جیهانی بێ هەستیو خەڵوەت بوو بوو، بەلاّم لەکاتێکا کە هزری ئەو لە خەڵوەتگەدا ئەندێشەی باغی بەهەشتی دەکرد، لەناکاو باکە گۆڕاو توندتربوو، ئیدی ئەو بایە بایێکی بەهەشتی نەبوو، بەڵکو هەڵمی چەند هەناسەییێکی گرانو سەنگین بوو، وەك بڵێی لە بێشەییێکی چڕی یا باغێکی تەڕو نمناك لەژێرەوەی قاچی ئەودا دەوارێکی بە هانکە هانك یا گوندێ بۆ خەوتن لە هەولێکی بێهودە دابوو، هەوا سەخت بێ ئارام بووبوو، هەناسەی بە هەڵماوی مرۆو ئاژەڵو پەرییەکان بەرز دەبۆوە لەگەڵ عەتری ئارەقەی توندی لەشی مرۆڤدا تێکەڵ بە یەك دەبوون، نانی تازە لە تەنورا دەردەهێنرانو ژنان رۆنی درەختی هەڤرسیان لە پرچیان هەڵدەسوی، بۆنت هەڵدەکێشاو، هەستت دەکرد، تێ رادەمای، بەلاّم هیچت بەدی نەدەکرد، هێدی هێدی چاوەکانت خووی بە تاریکییەوە دەگرت دەتتواتی سەرونیازییێکی بالاّبەرز کە رەشتر بوو لە شەو، دەگەڵ دەستەیەك لەدرەختی خورما کە وەك کانیێ سەریان لەبەر یەك نابوو، درەختی کەم گەلاّی زەیتوون، کە لە تاریکیدا

وەك زیوێ دەدرەوشانەوەو لەبەر با کەوتبوونە خشەخش دەستنیشان بکەی، لەو جێیەی لە خالێکی سەوزی زەوی چەند کوختەییێکی پەڕپوتت دەبینی کە زەمانێ لەگەڵ یەكو زەمانێ تاك تاك بە سەر زەمیندا هاویشترابوون، لە شەبو گڵو خشت دروست کرابوونو بە دۆی قسڵ سپی کرابوون، بۆن کردن چرکی تۆی بەخەرج دەدا، کە پەیکەری مرۆیی هەندێکی بە تاراو هەندێکی بێ تارا بە سەرپشتی بانەکانەوە خەوتبوون. بێدەنگی رایکردبوو، پیرۆزی شەوی نامەسکون تژی شڵەژان بوو بوو، دەستو پێی مرۆڤی تێکدەئالاّندو هەڵیدەسووڕاندە ناو یەكو نەیدەتوانی قەرارگایەك بدۆزێتەوەو، دڵی مرۆڤ ئاهیان هەڵدەکێشا... ناڵەییێکی نائومێدەارو نەفرین ئالود لەسەدان دەمدا دەهاتە دەرەوەو لەم گەرمەسێرەدا بە ئارامی بۆ دڵ پێکدان لە نەبەرد دابوون، تەواوی هەوڵو تەقەلاّیان بۆ ئەوەبوو قسەیێ بدۆزنەوە تا حەسرەتی دڵیان بگێڕێتەوە، بەلاّم نەیاندەتوانی، ناڵینەکان دادەپچڕانو لە ناو قیلو قالی نابالانسدا ون دەبوون، لە هیکەوە زەناییێکی دڵتەزێن لە بەرزترین بانەوە لە ناوەندی دێدا بەرزبۆوە، سینەییێکی پارچە پارچە بوو (خوداوەندی سراییل... خوداوەندی سراییل- ئەدونیا- تاکەی؟) ئەو ناڵەیە ناڵەی یەك تاکە نەفەر نەبوو، هی تەواوی دێ بوو کە خەونی دەبینیو هاواری دەکرد، تەواوی خاکی سراییل لەگەڵ ئێسقانی مردوەکانو رەگو ریشەی درەختەکانی، ئازاری دەچەشتو نەیدەتوانی بزێو هەراو زەنای دەکرد. دوای بێدەنگییێکی درێژو لە هیکەوە دووبارە بانگێ فەزای بەپانتایی زەمینو ئاسمان شەق کرد، بەلاّم ئێستا بە تووڕەییو ئازارێکی زۆرترەوە ((تاکەی تاکەی؟)) سەگەکانی دێ بێداربوونەوەو دەستیان کرد بەحەپە حەپو رابردن، لەپشت بانە پانو گلیەکانەوە ژنان بە ترسو لەرزەوە سەریان کردە باوەشی مێردەکانیان. پیاوە جەوانەکە خەونی دەبینیو لە خەوی خۆی هاواری دەبیست تەکانێکیدا، خەوی ئەو ئاڵۆز بوو راپەڕی، کێو بە ناسکی کەوتە خەیاڵو ناو دەروونی بەدیارکەوت، ئیدی کێو تەختەتاوێر نەبوو، بەڵکو لە خەوو گێژی دروست کرابوو، دەستەیێ لە مرۆڤی دێوپەیکەرو رووخسارکێوی بە ریشو پەشمو برۆو دەستی قەبەوە پێی خۆیان بەتووڕەیی لە کێو دەکوتا، باریكو نەرم بوونەوە، درێژبوونەوە، پان بوونەوە، شێوەیان دەگۆڕا، ئەوکاتە وەکو چەند پەلە هەورێ کە لەناو بایێکی توندا پەرشو بلاّودەبوونەوە، شۆڕدەبوونەوە

ناو تانو پۆییێکی جوان. بە راکردنو رەوینەوەی خەون تەواوی دیمەنەکە گەرەکی بوو، لەبەر زەینی ئەو ون ببیّ، یەکسەر سەری سەنگین بوو، سەر لەنویّ چووە خەوێکی قوولّەوە، کێوەکە دووبارە بووە تەختەتاوێرو هەورەکان وەکو هەوەلّیان لیّهاتەوە، سەدای هەناسەی توندی کەسێکی بیست، ریش سوورەکە ئەوکاتە بە هەنگاوی خێراو بە کراسی کراوەو پیّ پەتیو رووخساری سوورو ئارەقەرێژەوە، لە ترۆپکی کێوەوە دووبارە بەدیار کەوتەوە، هاوڕێیانی بیّ شوماری ئەو لەپشتی سەریەوە لەمیانی تاشەبەردی سەختدا خۆیان شاردبۆوە، هەناسەبڕکێیان بوو، لە بالاّی سەرەوە، هەیوانی ئاسمان دووبارە تاقێکی زیبای بەرجەستە دەکرد، بەلاّم ئێستا تەنها تاقە ئەستێرەییێکی گەورە وەك گۆییێکی ئاگرین لە ئاسۆی رۆژهەلاّتەوە هەلّواسرابوو، خۆر لەحالّەتی هەلاّتن دابوو، کابرای گەنج بەسەر تەختە خەوی خۆیەوە کە لە تیشەداربوو راکشا، سەدای هەناسەی سەنگینی ئەو حیکایەتی کاری دژواری رۆژانەی ئەوی دەکرد، پیّلّوەکانی بۆ ساتیّ تەتەلّەی کرد، وەك بلّێی ئەستێرەییێکی سیحراوی بە سەر ئەواندا هەلاّتبیّ، بەلاّم بێدار نەبۆوە، خەون دووبارە بە چالاکی خۆی بە دەوری ئەودا سوورایەوە، لەخەودا بینی ریش سوورەکە وەستاوەو ئارەقە لەژێر هەنگلو پیّو هەنیەی باریكو لۆچخواردووی سەرەوژێر دەبۆوە، لە حالّێکا لەبەر زۆری هەولّو تەقەللاّو تووڕەیی، هەلّم لەدەمی دەهاتە دەرەوە، لە حالّەتیّ کە جوێنی دەدا، دانی بە خۆیا گرتو جوێنی قورتداوە، بە مڕومۆچیەوە گوتی: تاکەی ئەدونیا تاکەی؟ بەلاّم تووڕەیی ئەو پەنگاوەی نەدایەوە. سەنگرایەوەو بەخێرایی تریشقە کلاّفەی رێپوانێکی دوورو درێژ لە دەروونیدا ئەو لەبەریەك بۆوە، کێوەکان تاوانەوە، مرۆڤەکان ون بوون، خەون بۆ شوێنێکی دیکە چوو، جەوانەکە بینی سەرزەمینی کەنانە وەك هەواییێکی سیمی ئارموش رەنگاو رەنگو پڕ زینەتو جوانی، لەسەرەوەی ئەوداو لەسەر بانە نەویەکەی قامیشی کوختەکە خۆی هەلّخستبوو، لای باشور بیابانی لەرزیوی ئەدومیە بوو کە لە پشتی پلّنگیّ دەچوو، دوورتریش دەریای مردوو بوو، بە رەقیو ژەهراوی خۆیەوە، نوریّ هەلّدەکشایە دەروونیەوەو هەلّیدەقوڕاند، لەپێشو لەدوایەوە ئورشەلیمی زالّم قەراری گرتبوو، لە هەموو لاییّکەوە بە فەرمانی- یەهوە- خەندەق هەلّکەنرابوو، خوێنی قوربانیانی خوداو بەرخو پەیامبەران، بەسەر شەقامە

بەردڕێژکراوەکانیدا هەلّڕژابوو، ئەو کاتە سامیرای پۆخلّو پیّکوتی بت پەرستان لەگەلّ چالّێك لە نێوەندو ژنێك بە سووراوو سپیاوەوە ئاوی لەبیر هەلّدەکێشا بەدیارکەوت، پاشان لە کۆتایی باکووردا- جەلیل- ی تابناكو میهرەبانو سەوزەلاّن- بەدیارکەوت لە لێوارەوە بۆ ئەوبەری لێواری خەون رووباری ئوردن هەلّدەڕژا، رووباریّ کە شارەگی خودایەو لە کەناری زیخاوی باخو باخاتی پڕ میوە- یەحیای پاکشورو بیدعەت گێڕەکانی سامریو تەرەسو ماسیگرەکانی- گنسارت- رادەبردن بەبیّ جیاوازی هەموویانی تێر ئاو دەکردن، کابرای گەنج بەدیتنی ئاوو خاکی پیرۆز هاتبووە وەژدەوە، دەستەکانی درێژکرد تا دەستیان پیّدابهێنیّ، بەلاّم سەرزەمینی موژدەهێن کە بەشەونمو باو ئارەزووی کۆنی مرۆیی رسکا بوو، وەك گولّێکی سوور لەسپێدە دەماندا دەدرەوشایەوە لەپڕێکا لەتاریکی ئەنگوستەچاودا خامۆش هەلّگەڕا، بە نەمانی سەرزەمینی موژدەهێن سەدای نالّەو نەفرین کەوتە بەرگویّ، دەستەییێکی بیّ ژمێری خەلّك لەپشت تاوێرە نوك تیژەکانو درەختە تیغدارەکانی هەرمێی کێوی دووبارە بەدیارکەوتنەوە، بەلاّم ئەمجارە تەواو شێوابوونو دەستنیشان دەکران، ئەو دێوانە چەند لوولدراوو لەڕو بچووك بووبوونەوە، چەند شەمولەیەك بوون، هانکە هانکیان بوو، بەچکە هەرماسەکان هەناسەبڕکێیان بوو، ریشیان گەسکی لە زەویدا، هەریەك لەوان وەسیلەییێکی ئەشکەنجەدانی غەریبی هەلّگرتبوو، هەندێکیان کەمەربەندی چەرمینی بە ئاسن نیشانکراوو خوێناویان لەدەست دابوو، هەندێکیشیان خەنجەرو سوژن، هەندێکیشیان بزماری سەرپانی درشت، سیّ کورتە بالاّ کە دامەنیان نزیکەی سەرزەمینی گسك دەدا، خاچی قەبەو سەنگینیان هەلّگرتبوو، ناشیرنترینی ئەوان یەکێکی خەپلەی لوچی بوو، کە لە دوای هەموویانەوە دەهات، تاجێکی لە دڕكو دالّ لە دەست دابوو، ریش سوورەکە لە پێشەوە پالّیدایەوەو کەوتە تەماشا کردنیان، سەری زلی خۆی لە رووی نەفرەتەوە راتەکاند، خەونبینەکە گوێی لە بیرکردنەوەکانی خۆی بوو ((ئەوان بیّ باوەڕن، لەبەر ئەوەی کە بە کەمی خولّقاون هەر لەبەر ئەوەشە کە من ئەشکەنجە دەدرێم... ئەوان باوەڕیان نییە... ریش سوورەکە دەستی زلو توکنی درێژ کردو بە هێما کردن بۆ دەشتی داپۆشراو لەناو پەردەی شەونمەوە گوتی:

- سەیرکەن!

- سەرۆك، ئێمە هیچ نابینین؟ هەوا تاریکە...

- شتێ نابینن کەواتە باوەڕتان بە قسەی من نییە؟

- سەرۆك باوەڕ دەکەین، هەر لەبەر ئەوەشە کە بەدوای تۆ کەوتین، بەلاّم هیچ نابینین.

- دوبارە سەیرکەنەوە.

دەستی خۆی وەك شمشێرێ دابەزاند، شەونمی سپی شەقکردو دەشتی بە دیارخست، دەریاچەییێکی شین لە خەو هەڵدەسا، لە کاتێکا کە تارای شەونمی لادەدا، بزەییێکی کردو درەوشاوە، هێلکەی مەلە گەورەکان- دێهاتو گوندەکان- لە ژێر درەختی خورماو دەوروبەری کەناری زیخینی دەریاچە لە ناوەندی مەزرای گەنمدا بەرەنگێکی سپی کەوتە درەوشانەوە. سەر دەستەی گروپەکە بە هێماکردن بۆ گوندێکی گەورە کە بە چەند چەمەنێکی سەوز دەورە درابوو، گوتی: (ئەو لەوێیە) سێ ئاشی بایی، بەبێ ئەوەی بایەخ بە دێ بدەن، سەر لە بەیانی زوو پەروانەکانیان کردنەوەو سووڕاندیان، وەحشەتێك لە هیکەوە هەڵڕژایە سەر رەنگی رەشو گەنماوی خەونبین، خەون بەسەر پێلوەکانیدا چەقبەست بوو هەڵڕژایە ناو ئەندێشەیەوە، بۆ ئەوەی خۆی لەو خەوە رەهابکا دەستی بە پێلوەکانی داهێناو بە سەختی هەوڵیدا ببێتەوە، لەگەڵ خۆیدا کەوتە ئەندێشەوە، (ئەوە خەونێکە دەبێ بێدار ببمەوەو خۆم نەجات بدەم). بەلاّم کورتە بالاّکان بە نەنگییەوە بە دەوری ئەودا دەسوورانەوە، خەیاڵی رۆیشتنیان نەبوو، ریش سووری وەحشی رووخسار قسەی لەگەڵ ئەوان دەکردو ئەنگوستەکانی بەشێوەییێکی هەڕەشەئامێز بەلای دێی گەورەدا رادەتەکاند، ((لەوێیە بەدزیەوە دەژیت، بەپێی پەتیو جلی کۆنینە رۆڵی نەجاڕ دەبینێ، واخۆی بەدیار دەخات کە کریست نییە، دەیەوێ قورتار بێت، یالّلا کوڕینە بە دوایدا بگەڕێن))، ریش سوورەکە قاچی خۆی بەرزکردەوەو نیشانەکەی بە خۆ هەڵواسی، بەلاّم کورتە بالاّکان خۆیان هاوێشتە سەردەستو پێی ناچار پێیەکانی خۆی دووبارە هێنایە خوارەوە.

- سەرۆك ئەو کۆنەپۆشو پێ پەتیو دارتاشانە زۆرن، ئاخر نیشانەیەك، شتێك وەك ئەوەی کە بزانین ئەو کێیە، چۆن مرۆڤێکە لە کوێ دەژی تا بەم جۆرە بتوانین ئەو

بناسین، دەنا حەرەکەت ناکەین، باشترە ئەوە بزانین سەرۆك، ئێمە تەکان نادەین خەریکە لەبەر ماندووبوون وێران دەبین.

- من ئەو لە باوەش دەکەمو ماچی دەکەم - ئەوە بۆ ئێوە دەبێتە نیشانە ئێستا بەرەوپێش یالّلاّ، بەلاّم لەسەرخۆ، هاوار نەکەن، هەر ئێستا خەوتووە ئاگاداربن بێدار نەبێتەوەو لە چنگمان رابکات، بە ناوی خودا، تاقیبی بکەن.

کورتە بالاّکان هەموو بەیەکەوە هاواریان کرد ((سەرۆك تاقیبی بکەین)) بە بەرزکردنەوەی پێی قەبەوە ئامادەی رۆیشتن بوون، بەلاّم یەکێ لەوان، هەمان قەمبورو ئیسقانێکی خێل بوو کە خۆی بە بنە دڕکێکەوە گرتبوو، تاجە دڕکینەکەی لە دەست دابوو، بنە دڕکینەکەی چەسپاندو سەرپێچی لەرۆیشتن کردو هاواری کرد ((من بە تەما نیم بێم ئیدی گەیشتە سەر لێوم ئەوە چەندین شەوە ئێمە تاقیبی دەکەین؟ زەمینو زەمانمان نایەژێر پێم دەڵێن نا، بژمێرن لە بیایانی ئەدومیە، دێری ئەسناس یەك لە دوای یەکمان پشکنیوە، لەمیانی (ئنیا)دا رابردین، کەلە هەمان جێدا ئیلیازری بێچارەمان بەبێ سوود کوشت، کە گەیشتینە ئوردن، پاکشور ئێمەی بەدوای کلاّوی بابردوو رەوان کردو گوتی: ((ئەو کریستەی کە ئێوە بە دوایدا دەگەڕێن من نیم یالّلا چارەتان ونکەن)) ئەوێمان جێهێشت چووین بۆ ئورشەلیم، پەرستگاو کۆشکی حەنناو قافیا، کوختەکانی (کاتیان)و (فریسیان) (ریاکاران)مان هەموو پشکنی، بەلاّم جگە لە فێڵبازوو درۆزنو دزو بەدکارو بکوژ کەسمان نەدۆزیەوە، دووبارە کەوتینەوە رێ، بەنێوان (سامیرە ی دوورخراوە) رەت بووین گەیشتینە جەلیل، مەجدەل، کانا، کفرناحوم، (بیت سەدامان) یەکجێ بەجێ هێشت، خانوو بە خانوو، قایغ لەدوای قایغ بەدوای بەفەزل ترینو لەخوواترساو ترین مرۆڤ گەڕاین هەرکات کە ئەومان بینیوە هاوارمان کردوە ((تۆ کریستیانوی بۆ خۆت شاردۆتەوە؟ راپەڕەو سراییل رزگار بکە ((بەلاّم هەرکات ئامێری شکەنجەی لە دەستی ئێمەدا دەبینی، رەنگو رووخساری دەپەڕیو دەکەوتە هەڵبەزو دابەزو هاواری دەکرد ((من نیم... من نیم)) بۆ رزگارکردنی گیانی، خۆی دەهاویشتە بەردامەنی شەرابو قومارو ژنەوەو خۆی مەست دەکرد کوفری دەکرد، فاحیشەبازی دەکرد تا ئێمە بەچاوی خۆمان ببینین کە

تاوانبار ئەو کریستە نییە کە ئێمە بە شوێنی دادەگەڕێین، بەداخەوە سەرۆك، بەلاّم لێرەش رووبەڕووی هەمان شت دەبینەوە، بێهودە تاقیبی دەکەین، وەدەستی ناهێنین هێشتا نەهاتۆتە دنیاوە، ریش سوورەکە پشتی ملی بەچنگ گرتو بۆ ماوەیەك لە میانی زەویو ئاسماندا سەیری کرد، لە حاڵەتێکدا کە پێدەکەنی گوتی: ((ئەی تۆماسی گوماندار تۆم خۆشدەوێ))، ئەو کاتە رووی لەوانی دیکە کرد، ((ئەو رزگارکارە سیخورمەیەو ئێمەش ئاژەڵی بارهەڵگر، لێگەڕێن با نەقیزەمان لێبدات تا هیچ کاتێ ئاسودە نەبین))، توماسی کۆسە لەبەر ئازار هاواری دەکرد، ریش سوور ئەوی دانایەوە سەر زەوی لە کاتێکدا، دووبارە پێکەنیو چاوەکانی وەرسووڕاندە لای هاوڕێ لەگەڵ یەك نەگونجاوەکانی خۆیو پرسی ((چەند کەسین؟ دوازدە نەفەر، یەك نەفەر لە هەر هۆزێکی سراییلی، هەرماسو فریشتەکان، بەچکە هەرماسەکان، کورتە بالاّکان: تەواوی زادو رووباری خودا، بەشی خۆتان هەڵگرن!)) ریش سوور کەیفی کۆك بوو چاوی خڕو بازئاسای بروسکی دەدا. بە درێژکردنی دەستی قەبەی لەتووڕەییان لە هەمان کاتدا بەهێوری شانی هاوڕێکانی دەگرتە چنگ، لە کاتێکا لە سەرەوە تا بنەوە لێیان ورد دەبۆوە دەکەوتە قاقاوە، یەك یەکی ئەوانی بۆ هەوا بەرزدەکردوە، بە رەهاکردنی هەر یەکێکیان ئەوی تری دەگرت.

- سەلاّو، ئەی لەئیمی فس خۆری سودگەڕ، کوڕی ئیبراهیم، تۆی تەمبەڵو چەنەبازی زۆرخۆر... تۆ شیری پاکت خواردوەو نەکەس دەکوژیو نەدزی دەکەیو نە زینا، چوونکە دەترسی، تەواوی باشیەکانی تۆ زادەی ترسە، تۆی کەڕی گەمژە کەلە ژێر باری کوتەك پشتت دەچەمێتەوە، لەگەڵ بوونی برسیەتیو تێنوێتیو سەرماو قامچی بەردەوام بە لە رێگەی خۆت، تۆ بە کەرباریو بێ ئەوەی ئاگات لە عیزەتی نەفسی خۆت بیّو بنی قاپان دەلێسییەوەو تەواوی باشییەکانی تۆ زادەی ترسە، تۆ ئاگری بن کا لە لانەی شێرو لانەی (یەهوە) راوەستەو مەیە ژوورەوەو، تۆ مەڕی بێ گوناهی باعەباع بکە، بکەوە دوای خودایێ کە دەویەوێت تۆ بخوات، تۆ نەوەی (یاکوب)ی درۆزنی گەڕۆك کە وردەوردە خودا دەفرۆشیو لە قاپی ماڵەوەت ئەوەندە شەراب دەخۆیتەوە تا مەست ببیت، بۆ ئەوەی لەکاتی شلکردنەوەی سەری کیسەی خۆیان رازی دڵی خۆیان بە تۆ بڵێین، ئەی رەزیلترین مرۆڤ. تۆ ئەی زاهیدی پیسو

راسیسزمی سەرسەخت ئێستاکە لەبەردەم ئەودا دەکەویە سەرخاكو سوژدەی بۆ دەبەی، چوونکە لە خۆت دەچیّ، تۆ کە رۆحی فەنا ناقەبوڵت کردۆتە مەغازەی سەرڕافیو لە ئاستانەی دەرگادا دادەنیشیو دەستت دەبەیتە ناو کیسەو سەدەقە دەدەی بە هەژارانو قەرزیش دەدەیتە خوداو لە ناو دەفتەری حسابت دەنووسی، کە ئەوەندە زەکاتە بە فلانو فلان کەسو لە رۆژی فلانو لەهەمان سەعاتدا دراوە، وەسیەتنامەی خۆت دەنووسی تا دەفتەری حسابت لە ناو تابوتت دابنێنو لە بەردەم خودا دا بیکەیتەوەو وێنەی حسابکاری خۆت پێشکەش بکەیت، تا رۆژانە پارەو پول کۆکەیتەوە، تۆی درۆزنی فشەباز، تەواوی فەرموودەکانی خودا لە ژێر پیّ دەنێیو پیاوکوژی دەکەی، دزیو زینا دەکەی پاشانیش سەردەکەیتە گریان، لەسینەی خۆت دەدەیو گیتارەکەت هەڵدەگریو گوناهەکانت دەکەیتە ئاهەنگ، ئەی هەرماسی بەدخوو تۆ چاك دەزانی خودا لە نەواژەنەکان دەبورێ، گوایە هەر هەڵەیەکیش بکەن، چوونکە خودا کوشتەی ئاهەنگێکە...و تۆ تۆماس ئەی سیخورمەی تیژی ناو ئێمە... من بەڵی، منی گەمژەڵی بێ بەرپرسێتی کە کەللەم پڕ لە با بوو، ژنو منالّم لە گەڕان بەدوای کریستیانو رەها کردوەو بوونی ئێمەو هەرماسو فریشتەو بەچکە هەرماسو کورتە بالاّکان لەو ئامانجە گەورەیەی کە هەمانە زەروریە، کەواتە یاللاّ تاقیبی بکە. ریش سوورەکە پێکەنیو تف دەستێکی کردو قاچە قەبەکانی کەوتە جولە، دووبارە هاواری کرد یاللا تاقیبی بکەن)) بە درێژی زەوییە سەرەونشێوکەی (ناصیرە)ەوە کۆتایی دەهات بەرەو پێشەوە کەوتەڕێ. مرۆڤ و کێوەکان بوون بە دووکەڵو نەمان، چاوەکانی خەونبین پڕ بوون لە تیرو تاری، ئێستاکە لە خەوی بێ پایانی ئەودا، جگە لە دەنگی داکشانو کوتانەوەی کێو بە قاچی زلّو سەنگین، هیچ شتێکی دیکە بەرگوێ نەدەکەوت. دڵی ئەو وەك ئاژەڵێکی کێوی سەری لە قەفەزی سینەی ئەو دەکوتا، لە دەروونی خۆیا گوێی لە سەداو دەنگێکی گوێ کاسککەر دەبوو ((وادێن، وادێن)) بە هەڵبەزینەوەیەك لە جێی خۆی هەڵقۆزیەوە (لە خەودا وای دەهاتە بەرچاو) مێزی کارکردنی خۆی خستە بەردەرگاو دایخست، تەواوی ئامێرەکانی دارتاشی خۆی کە بریتی بوو لە رەندەو دارو مشارو جەگو تەپشوو چەکوشو درێل، لەگەڵ خاچێکی قەبە کە شەوانە کاری لەسەر دەکرد بەسەر مێزەوەی دانان، ئەو

کاتەش خۆی لەناو ئاردەداری تاشراودا شاردەوەو چاو لەریٚ بوو، بیٚدەنگییٚکی عەجیبو نائارامو شلۆق کە ناخۆشهیٚن بوو فەرمانڕەوا بوو، هیچ دەنگیٚ نەدەکەوتە بەرگویٚ نەدەنگی هەناسەی خەلٚکی دیٚ، نەهەناسەی خودا، هەموو شتیٚ هەتا هەرماسی شەوی زیندەداریش کەوتبووە ناو دەروونی چالٚی تاریكو بیٚ کۆتاییو وشك... ئەوە خەونیٚك بوو یا مەرگی جاویدانی خودا؟ کابرای گەنج کەوتبووە وەحشەتەوە، مەترسی دەبینی، بە تەواوی هیٚزەوە هەولیدەدا تا بگاتە ناواخنی زەینی غەرق بووی خۆیو خۆی نەجات بدات- بیٚداربۆوە. شەلالٚی ئارەقەبوو بوو، هیچ شتیٚکی لەخەونەکە لەبیر نەمابوو، تەنها ئەوەیە کە کەسیٚ تاقیبی دەکا... کیٚیە؟ یەك نەفەر... زۆر؟ خەلٚکان؟ هەرماسەکان؟ نەیدەتوانی وەبیر خۆی بهیٚنیٚتەوە، گوێکانی خۆی تیژکردەوەو گوێی هەلٚخست... لەسکوتی شەودا ئیٚستاکە سەدای هەناسەدانی خەلٚکی دیٚ دەگەیشتە گویٚ، هەناسەهەلٚکیٚشانی سینەو گیانیٚکی زۆر، سەگیٚ تازیەدارانە دەوەڕی: جار جارە درەختیٚ لە بادا خشەخشی دەکرد، لەخوارەوەی دیٚ دا دایکیٚك بۆ خەواندنی منالٚەکەی بە ئارامیو هەستدارییەوە لای لایەی دەچڕی، شەو تژی بوو بوو لە رازو ئاهەئاهیٚ کە ئەو پیٚی دەزانیو حەزی لیٚدەکرد.

زەوی قسەی دەکرد، خودا قسەی دەکرد، کابرای تولاٚز ئارامی گرتو بۆ ساتیٚ ترس دایگرت، لەو دنیایەدا تاكو تەنها ماوەتەوە، دەنگی هەناسەی توندی باوکی لە ژووری تەکیەوە دەبیسترا، پیاوە بیٚچارەکە نەیدەتوانی بکەویٚتە خەوەوە، دەمی خۆی کەچ دەکرد بە کردنەوەو داخستنی لیٚوەکانی هەولیٚدەدا بخەویٚ، سالاٚنیٚك بوو بەمجۆرە خۆی ئەشکەنجەدابوو، تەواوی هەولٚی ئەو ئیٚستاکە ئەوە بوو کەسەداییٚکی مرۆیی لەدەمیدا هەلٚبچیٚ، بەلاٚم هیٚشتاکەش بەبیٚ هەست بەسەر تەختە خەوی خۆیدا رونیشتبوو، زمانی خۆی لە دەست نەبوو، لە حالٚیٚکا کە ئاو لە لچو لیٚوی سەرەوژیٚر دەبۆوە، هەولٚیدەداو ئارقەی هەلٚدەڕشتو جارجارە دوای کیٚشمە کیٚشمیٚکی وەحشەتناك دەیتوانی وشەیەك بە نەواییٚکی جیاوازی سیٚلاوی هەلٚڕژیٚنیٚتە سەر زمانییەوە، یەك وشەو هەمیشە هەمان شت:

ئە-دۆ- نی- یا ((ئەدۆنیا تەنها ئەدۆنیا هیچ شتیٚکی دیکە نا، زەمانیٚکە ئەم وشەیە بە تەمامو کەمالٚەوە ئەدا دەکات، یەك دوو سەعات بە ئارامی بەسەر جیٚگەوە دەمینیٚتەوە تا دووبارە تەقەللا وجودی دابگریٚو جاریٚکی دی کردنەوەو داخستنی دەمی دەست پیٚبکاتەوە. پیاوە گەنجەکە چاوەکانی فرمیٚسکاوی بووبوون... بە زەمزەمەوە گوتی: ((کەمتەرخەمی منە... کەمتەرخەمی منە... لەسکوتی شەودا کوڕە ئازاری باوکی بیستو ئەویش لە ژیٚر دەسەلاٚتی ئازاردا بەبیٚ ویستی خۆی دەستی کرد بە ئارەقە هەلٚڕشتنو کردنەوەو داخستنی لیٚوەکانی، چاوەکانی داخستو گوێی هەلٚخست تا ببینیٚ ئاخۆ باوکی چی دەکات، بۆ ئەوەی ئەویش وەکو ئەو بکات، لەگەلٚ پیرمیٚردەکە ئاهی هەلٚکیٚشاو نالٚەییٚکی بیٚ ئومیٚدانەو نامەفهومی سەردا، لەو حالٚەتە ئیدی جاریٚکی دی چووە خەوەوە. بەلاٚم هەرکە خەو غەلەبەی کرد، دووبارە مالٚەکە تەکانیٚکی توندی خوارد، میٚزی کارکردن سەرنگون بوو، ئامیٚرەکانی دارتاشیو خاچەکە کەوتنە ناو ژوورەکەوە، دەرگا کرایەوە ریش سوورەکە، بەقەلاٚفەتیٚکی نەناسو خەندەییٚکی وەحشیانە بازووی خۆی کردەوە، ئاستانەی دەرگای داپۆشی کابرای جحیٚل هاواری کردو لەخەو بیٚداربۆوە.

بەشی دووەم

کوڕەی جحێل بە سەر ئاردەدارەکانەوە هەڵسایەوەو پشتی خۆی دابەدیوار، قامچییێکی نەخشین بەدوو ڕێز بزماری تیژ بەسەر سەریەوە هەڵواسرابوو، هەموو شەوێ پێش خەو ئەوەندەی بە قامچی لە خۆی دەدا، کە هەموو گیانی شەلاڵی خوێن دەبوو، تا بەدرێژایی شەو بەئارامی بمێنێتەوەو تووشی گوناهکردن نەبێ، لەرزینێکی سوك دایگرتبووە چەنگاڵی خۆیەوە، نەیدەتوانی وەبیرخۆی بهێنێتەوە کە چ وەسوەسەیەك لەخەونـدا هاتبووە سۆراغی ئەوەوە، بەلاّم هەستی دەکرد بە سەلامەتی لە مەترسییێکی گەورە ڕزگاری بووە، لە حاڵێکدا چاوی بڕیبووە ئاسمانو ئاخی هەڵدەکێشا، لەگەڵ خۆی کەوتبووە چپەوە ((زیاتر لەوە تاقەتم نییە ئیدی بەسە)) ڕۆشنایی تازە هەلاّتوو، بەنادڵنیاییو کەم ڕەنگیەوە لە درزی دەرگاوە خزیە ژوورەوە، لەگەڵ قامیشەلاّنەکانی بنمیچی ژوور بە خۆو بە ڕەنگی زەردی سازگاریان تیشکێکی غەریبو دڵنەوازی عاجیان دەبەخشی، لەکاتێکا تووڕەییان ددانەکانی بەسەریەکدا دەقرمسان، لەبەرخۆ کەوتە ورتەوە ((زیاتر لەوە تاقەتم نییە ئیدی بەسە)) چاوەکانی بڕیە هەواوەو لەپڕێکا تەواوی ژیانی ئەو بە بەرچاویدا گوزەری کرد: گۆچانی باوکی کە لە ڕۆژی ناولێنانی ئەو شکۆفەی کردبوو، ئەو کاتە بروسکەییێکی لێ هەڵسابوو پەکی خستبوو، لەمە بەدوا کە دایکی لەو- کوڕەی خۆی- رادەما هیچی نەدەگوت، بەلاّم ئەو گلەییە لالەی دایکی دەبیست، هەق بە دایکی بوو گوناهەکانی ئەو شەوو ڕۆژە وەك خەنجەرێ دادەبەزیە سەر دڵییەوە، ئەو چەند ساڵەی ئاخیری بەبێ هوودەوە کەوتبووە جەنگەوە تا بە تەنها ئەو هەرماسەی بە تەنها لە بوونی ئەودا مابوو، واتە

ترس ببەزێنێ، هەرماسەکانی دیکەی تووشی نابوودی کردبوو: هەژاری، هەوەسی ژنان، لەززەتی گەنجێتی، کۆنترۆڵی تەواوی هەرماسەکانی کردبوو، تەنها هەرماسی ترس نەبێ، چی دەبوو کە غەلەبەشی کردبایە سەر ئەویشەوە، چ دەبوو ئەگەر بیتوانیبایە... ئەو ئێستا پیاو بوو... کاتی هاتبوو. کەوتە زەمزەمەوە لەگەڵ خۆیدا ((پەککەوتنی باوکم خەتای من بوو... خەتای من بوو کە مەجدەلیە کەوتە بەدکارییەوە، خەتای منە کە سراییل ئێستاکەش لەژێر کۆت... دەناڵێنێ، کەلەشێرێ- کە دەبێ لە ماڵە هاوسێکەدا بێ کە خاخامی مامی تیا دەژیا، باڵەکانی بەسەربانەوە لێکداو یەك لەدوای یەك بەتووڕەیی قوقاندی، وادیاربوو لە شەوی درێژخایەندا ماندووببوو، بانگی خۆرەتاوی دەکرد بە دیارکەوێ، مەردی جەوان پشتی خۆی بەدیوارداو گوێی قولاّغ کرد، ڕووناهی هەڵهاتە سەرماڵ، دەرگاکان کرانەوە، کوچەو کۆلاّن ڕۆحیان هاتەبەرو (ناصیرە) خەریك بوو بێداربێتەوە، لەپڕێکا ناڵەییێکی عەجیب لە ماڵەکەی هاوسێ بەرزبۆوە، لەپاش ئەمە یەك دوای یەك نەعرەتەی خاخام دەبیسترا، خوای سراییلی بێدار دەکردەوە ئەو وادەیەی وەبیر دەهێنایەوە کە بە سراییلی دابوو، ((خودای سراییل، خودای سراییل تاکەی؟)) کابرای گەنج دەنگی ئەژنۆی خۆی دەبیست کە بە تەختەی ناو ژووری وەتاغ دەکەوت، سەری خۆی بەتوندی راتەکانو لەگەڵ خۆی کەوتە وەرتەورتەوە ((وا وادەپاڕێتەوە سەر لە ئاستانەی خودا دەکوتێو هانای بۆ دەبات، ئێستا وا دیوار دەکوتێتەوە تامنیش دەست بەدوعای خۆم بکەم)) ڕووی گرژ کردو بەردەوام بوو ((ئێستا ناکرێ بتوانم بەبێ هاوخەمی خەڵکان سەروکارم لەگەڵ خودادا هەبێ)) مشتی خۆی بەتوندی بەدیوار داکوتی تا بەخاخام نیشان بدات کە ئەویش بێدارەو خەریکی دوعا دەبێت. کابرای گەنج هەڵبەزیەوەو کەوتە سەر قاچەکانیەوە، کراسی درێژو پینەپینەی بەسەر شانەکانیەوە خزیو جەستەی لەڕولاوازی لەبەر ڕۆژ سووتاوی لەگەڵ شوێن برینە سوورو ڕەشەکانی ئەوی بە دیارخست، بە شەرمنیو بە پەلە جلی خۆی گل دایەوەو لەدەوری جەستەی رووتیدا پێچایەوە، نوری ڕەنگ پەڕیوی سوبحەگاهان لە کلاّوڕۆژنەی بنمیچ هەلاّتە ژوورەوە، کەوتە سەر ئەوو ڕووخساری بە نەرمی ڕۆشن کردەوە، هەمووی بێباكو غروورو شەڕخوازی گەڕەکی... موی دەوری چەناگەیو گۆناکانی ڕەش داگەڕابوونو گلّوازە

بووبوو، لوتی بازئاساو لێوەکانی ئەستوور بووبوون، لەبەر ئەوەی لێوەکانی تۆزێ کراوەبوون، ددانەکانی لەبەر رووناهیدا سپی دەچوونەوە، رووخساری جوان نەبوو، بەڵام جوانییێکی شاراوەو پەرێشانسازی هەبوو، پێلوەکانی بوون کە شایستەی سەرزەنشت بوون، پێلوی قەبەو درێژ کە سێبەرێکی شینی عەجیبی دەخستە سەر رووخساریەوە؟ یا کاری چاوەکانی بوو؟ کە گەورەو رەش بوون، تژی رۆشنایی، تژی رەشایی، هەمووی تژی شیرینی، دەبجریواند، وەك چاوەکانی مار لەنێوان پێلوی درێژ، سەیری تۆیان دەکردو سەری دەخستیە سوورەوە، ئەو ئاردەدارە تاشراوانەی داتەکاند، کە بەژێر هەنگڵو بەریشیەوە نووسابوون داتەکاند، دەنگی چەند قاچێکی سەنگینی بەرگوێ کەوتبوو، هەنگاوەکان وەنزیك دەکەوتنەوە، ئەوانی ناسی لە نەفرەتەوەکەوتە زەمزەمەوە ((ئەمە ئەوە، دووبارە وادێ، چی لەگیانی من دەوێ؟ خۆی کێشایە لای دەرگا تا گوێ قولاغ بکات، بەڵام لە هیکەوە بەوەحشەتەوە لە شوێنی خۆیدا مایەوە، چ کەسێ مێزی کارکردنی ئەوی لەپشت دەرگا داناوەو خاچو ئامێرەکانی ئەوی بەسەرا بارکردنو کەی؟ چ کات؟ شەو پڕە لە رۆحی پیسو خەونەکان، کە دەچینە خەو ئەوان کە دەرگا بە کراوەیی دەدۆزنەوەو بەمەیلی خۆیان هاتوچۆ دەکەنو ماڵ مەغزمان سەروەژێر دەکەن. بەبنی لێویەوە لەگەڵ خۆی کەوتە زەمزەمەوە ((دوێنێ شەو کە خەوتبووم کەسێك هاتۆتە ژوورەوە، وەك بڵێی ترسێکی هەبوو کە ئەو کەسە ئێستاکەش هەر لە وێیە قسەکانی ئەو ببیستێ ((کەسێ حەتمەن هاتۆتە ئێرەوە خودابووە، خودا، یا هەرماس؟ کێ دەتوانێ بەجیاوازی نێوانیان قایل بێت؟ ئەوان رووخساریان دەگۆڕنەوە، خودا هەندێ جار تەواو دەبێتە تاریکیو هەرماسیش نور، زەینی مرۆڤ لە نادیاریدا دەخزێتە خوارەوە)) لەرزی، دوو رێگە لەبەردەم قاچەکانی دابوو، بەکامیان دا بڕواتو کامیان هەڵبژێرێ؟ هەنگاوی قورس تا دەهات نزیکتر دەبۆوە، پیاوە گەنجەکە بە نیگەرانیەوە سەیری دەوربەری خۆی دەکرد، وا دیاریدەدا کە بەدوای شوێنێکدا دەگەڕێ بۆ خۆشاردنەوەو راکردن، لەو پیاوە دەترساو حەزی نەدەکرد بێتە ماڵەکەیەوە، چوونکە لەقوولایی بوونیدا کۆنە برینێکی سارێژنەبوو هەیە، لە دەورانی منداڵیدا جارێکیان لەکاتی یاری کردندا، ئەویتر کە سێ ساڵ لەو گەورەتربوو ئەوی بەزەوی دادابوو، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، قیت بوو بۆوە، بەڵام

لەوە بەدوا هیچ کات لەگەڵ منداڵان یاری نەکردبوو، شەرمنو ترسنۆك بوو بوو، بە تەنها لەحەوشی ماڵدا سەری لەبەر خۆدەناو، لەزەینی خۆیدا بەرجەستەی کردبوو کە رۆژی بەلێدانی ئەو داغە نەنگە چاکتری خۆی بۆ ئەوان دەسەلمێنێ، دوای رابردنی ئەو هەموو ساڵە برینەکە نە تەنها سارێژ نەبوو بوو، بەڵکو بە بنی دابۆو، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((هێشتا بەدوامەوەیە؟ هێشتا؟ چی لەگیانی من دەوێ؟ لێناگەرێم بێتە ژوورەوە، لەقەیێ بە دەرگا کەوت، پیاوە گەنجەکە وەکو تیرێ خۆی گەیاندە دەرگا بە وەبەرهێنانی تەواوی قودرەتی خۆی مێزەکەی هەڵگرتو دەرگەی کردەوە، لەئاستانەی دەرگادا دێوێ بە ردێنی سوورو ئاڵۆزو بەکراسێکی کراوەو پێ پەتیو چەهرە گوڵگونو شەلاڵی ئارەقەوە وەستابوو، لەحاڵێکا، قەپی لەو گەنمە شامیە دەدا کە لە دەستی دابوو، نیگای خۆی هەڵخستە سەر دەوروبەری کارگەکەو، خاچەکەی دیت کە بە دیوارەوەیە، بڕۆی تێکهەڵگلوفا، ئەو کاتە پێی بەرزکردەوەو هاتە ژووروەوە بێ ئەوەی وشەیێ بهێنێتە سەر زمان چووە گۆشەیێکەوەو وەحشیانە قەپی لەگەنمە شامی دەدا، گەنجەکە هێشتا بەسەر پێوەبوو، نیگای خۆی لەودا وەرسووراندو لە درزی دەرگای کراوەدا نیگای کردە کۆلانە تەنگو ناوەخت بێداربووەکەوە، هێشتا گەردو تۆز بەرز نەبووبۆوە، زەوی نمناكو عەتراوی بوو، شەونمی شەوانەو نوری سیحر لەگەلای دەرختی زەیتوندا رووبەڕوو دەتکایەوە، درەخت بەتەواوی قامەتیەوە پێدەکەنی، پیاوە گەنجەکە کەوتبووە شەوقەوە، لە دنیاییێکی سپێدە دەمیدا هەناسەی هەڵدەکێشا، بەڵام ریش سوورەکە گەڕایەوە لای ئەوو بە رووگرژیەوە گوتی: ((دەرگا داخە قسەم لەگەڵ تۆ هەیە)) بەبیستنی ئەو دەنگە وەحشیە گەنجەکە لەرزیو دەرگای داخست بەسەر لێوی مێزەکەوە دانیشتو لە چاوەڕوانیدا مایەوە ریش سوورەکە گوتی: (من هاتووم هەموو شتێ ئامادەیە؟ گەنمە شامیەکەی تووڕ هەڵدا چاوە زبرو شینەکانی خۆی دووریەگەنجەکەو ملی قەڵەو وچین چینی درێژکرد: ((تۆ چۆن، تۆش ئامادەی؟)) روونای زیاتر بوو بوو، پیاوە گەنجەکە، ئێستا دەیتوانی رووخساری زبرو رەنگینی ریش سوورەکە ئاشکراتر ببینێ، رووخساری ئەو یەك رووخساری نەبوو، نیوەی پێدەکەنی نیوەکەی دیکە تووڕەو توند، کاتێ کە نیوەییێکی ئازارئامێز دەبوو، نیوەکەی دیکە سەختو بێ حەرکەت لە شوێنی خۆی دەمایەوە، هەتا ئەو کاتەی کە

هەردوو نیوەی بۆ ساتێ هەمەجۆر دەبوون، لە ژێر لێوی هاوجۆری، هەستت دەکرد کە خوداو هەرماس، بەقبوڵ نەکردنی سازشەوە لەگەڵ یەك لەجیدال دابوون، کابرای گەنج وەڵامی نەدایەوە ریش سوور سەیرێکی تووڕەو توندی کردە ئەوەوە.

دووبارە پرسی ((ئامادەی؟)) ئەوخۆی ئامادەی هەڵسانەوە کردبوو تا بازووی پیاوە جەوانەکە بگرێ‌و رایتەکێنێ تا بێدار بێتەوەو وەڵام بداتەوە، بەڵام لە هەمان ئەو بگرەو بەردەیە شەیپور لێدراو سوارەی نیزامی بە تاودانەوە هاتنە ناو کۆڵان لەدوای ئەمە دەنگی پێی قەبەو بالآنسی سەربازانی رۆمی بەرزبۆوە، ریش سوورەکە مشتی خۆی کردە گرێ‌و بەلای بنمیچی ژوورەوە زۆری بەرزی کردەوەو نەڕڕاندی ((خودای سراییل زەمانی هاتووە ئەمڕۆ نەك سبەی، ئەمڕۆ!)) دووبارە بۆلای گەنجەکە گەڕایەوەو جارێکی تر پرسی ((حازری؟)) بەڵام هێشتا بێ ئەوەی چاوەڕوانی وەڵامێ بێ بەردەوام بوو ((نا... نا تۆ خاچ ناهێنی، هەمان شتە کە گوتم! خەڵك گردبوونەوە، باراباس لەگەڵ پیاوانی خۆی لەکێو هاتۆنەتە خوارەوە- ئێمە زیندان دەشکێنین، (جانباز) بەرەللا دەکەین، ئەو کاتە روداوێ روودەدات- سەرت رامەتەکێنە- ئەو کاتە پەرجوییێ روودەدات، لەمامت خاخام بپرسە- دوێنی هەموو ئێمەی لە کلێسا کۆکردەوە- جەنابت بۆ ئامادەنەبووی؟ هەڵسایەوە سەرپێ‌و قسەی بۆ کردین‌و گوتی: ((مادامەکێ دەستمان لەسەردەست داناوە کریست بەدیار ناکەوێ، بۆ بە دەرکەوتنی کریست خواو خەڵك دەبێ لە تەك یەکەوە بجەنگن)) بۆ ئاگاداری جەناب عالی بوو، ئەو شتە بوو کە بە ئێمەی گوت، خودا بە تەنها بەس نییە، هەروەها دەبێ لەتەك یەك بجەنگن، گوێت لێیە؟ بازووی پیاوە گەنجەکەی گرت‌و بەسەختی رایتەکاند ((گوێت لێیە؟ حەواست لەکوێیە؟)) تۆ دەبوایە لەوێ بوای گوێت لە قسەکانی مامت بوایە شایەد دەهاتیەوە سەر ئەقل، منالۆکە. مامت گوتی: (جانباز) ئەمڕۆکە هەموو کافرەکانی رۆمی دەیانەوێ لەخاچی بدەن لەوانەیە کریستێ بێ کە نەوە لەدوای نەوە چاومان لەرێی بووە، ئەگەر ئەو بە بێ یارویاوەر رەها بکەین، ئەگەر بۆ رزگارکردنی پەلە نەکەین، بە بێ ئەوەی ناونیشانی خۆی ئاشکرا بکات دەمرێ، بەڵام ئەگەر بۆ رزگارکردنی خێرا کەین ئەوە پەرجوییێ روودەدات، پەرجو چییە؟ ئەو جلی کۆنی خۆی توڕهەڵدەداو تاجی شاهانەی داود بەسەر هەنیەییدا دەدرەوشایەوە! هەربە تەنها بە

ئاگاداربوونی جەنابعالی... ئەوە مامت بە ئێمەی گوت بە بیستنی قسەکانی هەموو کەوتینە گریانەوە، خاخامی پیر دەستەکانی بۆ ئاسمان بەرزکردو هاواری کرد ((پەروەردگاری سراییل هەمان ئەمڕۆکە نەك سبەی هەمان ئەمڕۆکە!)) هەریەك لەئێمە دەستی بەرزکردوەو بە گریانەوە دەستی بەرەو ئاسمان کردەوەو کردمان بەزەناو هەڕەشەمان کرد، فرمێسکمان هەڵڕژت، ((هەمان ئەمڕۆ نەك سبەی، ئەمڕۆ، گوێت لێیە کوڕی دارتاش یا من لەگەڵ دیوار قسە دەکەم؟)) کوڕە گەنجەکە لەکاتێکدا چاوی نیوەکراوەی دووری بووە سەر قامچی‌و بزمارە تیژەکانی کە بە دیواری بەرامبەرەوە هەڵواسرابوو، بەدیقەتەوە لە حاڵەتی گوێگرتنی شتێ بوو، لەژێر سەدای زبرو هەڕەشەئامێزی ریش سوورەکە هەستی بە کشمە کشمی نهێنیاوی باوکی پیری دەکرد لە وەتاغی تەکیەوە کە چۆن چۆنی بە کردنەوەو داخستنی لێوەکانی بێهودە هەولێدەدا تاقسە بکات، ئەم دوو دەنگە لەدڵی کابرای گەنج تێکەڵ بە یەك بوون، لە پڕێکا هەستی کرد کە تەواوی هەولڵو تەقەلآی مرۆڤ جگە لە مەسخەرەیەك هیچی دیکە نییە، ریش سوور شانی ئەوی گرت‌و بۆ پێشەوە رایدا ((ئاهای هەپرە حەواست لە کوێیە؟ نەتبیست شەمعونی مامت چی بە ئێمە گوت؟ پیاوە گەنجەکە بە زەمزومەوە گوتی: ((کریستیانو بەمجۆرە بەدیار ناکەوێت)) چاوی بڕیە ئەو خاچە تازە دروست کراوەی کە لە نورێکی ئارام‌و سوورفامی سیحر غەرق بوو بوو ((نا کریست بەمجۆرە بەدیار ناکەوێت ئەو هەرگیز واز لە جلی جینگوڕی خۆی ناهێنێ‌و تاجی شاهانە لەسەر نانێ، نەخەڵك نەخودا بۆ رزگارکردنی ئەو نایەن بە هانایەوە، هەر بەجلی کۆن‌و جینگوڕیەوە دەمرێت، هەتا بەوەفاترین مرۆڤ بە تەنهایی جێدەهێڵێ، تەنهاو تەنها بەسەر ترۆپکی کێوێکی وشك‌و بێ بەرهەم، بەخۆو بە تاجێ لە دڕك بەسەر سەریەوە دەمرێت. ریش سوور گەڕایەوەو بەسەر سامییەوە روانیە ئەوەوە، نیوەی رووخساری دەدرەوشایەوەو نیوەی دیکەی بە تەواوی تاریك مابۆوەو پرسی ((چۆن دەزانی‌و چ کەسێ بەتۆی گوتووە؟)) بەڵام کابرای گەنج وەڵامی نەدایەوە. ئێستا کە هەوا تەواو رۆشن بووە، بەسەر تەختی خوارەو هەڵبەزیەوەو بە هەڵگرتنی چەکوشی‌و مشتێ بزمار بۆ لای خاچەکە کەوتەرێ بەڵام ریش سوورەکە پێشی لێ گرت‌و بەهەنگاوی درشت خۆی گەیاندە خاچەکەو وەك بلێی مرۆڤ بێ دەستی کرد بەراوەشاندنی مشت‌و

تف کردنە خاچەکە. گەڕایەوە ریش‌و سمێڵ‌و برۆکانی لە رووخساری کابرای گەنج خشی هاواری کرد. ((شەرم ناکەی؟ تەواوی بازرگانانی تامیرو کاناو کفر ناحوم بۆ دروست کردنی خاچ بۆ (جانباز) سەرپێحیان کردو تۆ شەرم ناکەی؟ ناترسی؟ وادابنێ کە کریست بەدیارکەوی‌و تۆ لەکاری دروستکردنی خاچ ببینێ... فەرزکە (جانباز) ئەمڕۆ لە خاچ دەدرێ خودی کریستیانو بێ... بۆ وەکو ئەوانی دیکە شەهامەتی ئەوەت نییە کە بە یوزباشی بڵێی ((من بۆ قارەمانانی سراییل خاچ دروست ناکەم؟)) ئەو کاتە شانی دارتاشی پەرێشان حەواسی بەچنگ گرت‌و گوتی: ((بۆ نەتگوت؟ لەچ رامای)) ئەوی بەدیوار داداو بە قێزەونکردنێکەوە گوتی: ((تۆ ترسنۆکی- هەمان ئەوەی کە گوتم! هەموو زیندەگیت بەربادە)) سیڕەی سەدایێ هەوای شەق کرد، ریش سوور بە رەهاکردنی گەنجەکە... رووخساری بۆلای دەرگا وەرسوڕاندو گوێی خۆی راگرت، لەدەرەوەدا، غەڵبە غەڵبێ بەر پابوو بوو، خەڵکێکی زۆر لەژن‌و مێردان هاواریان دەکرد ((جاڕچی جاڕچی!)) ئەوکاتە جارێکی دیکە سیڕەی سەدا بەسەر هەموو شوێنێکدا فەرمانڕەوابوو))

- کوڕو کچانی ئیبراهیم، ئیسحاق‌و یا کوب، بەفەرمانی ئیمپراتۆری دەبێ مەغازەو مەیخانەکانی خۆتان داخەن‌و نەچنە مەزراوە، دایکان منالأنی خۆتان هەڵگرن وپیرەمێردەکان گۆچانی خۆتان بگرنە دەست‌و وەرن! ئەی ئەو کەسانەی کە گۆجن یا کەڕن یا کەشەنگن وەرن تابیبنن چۆن چۆنی ئەوانەی کە دەستی خۆیان لە دژی ئەربابی ئێمە (ئیمپراتۆر) کە خودا عومری درێژکات بەرزدەکەنەوە، ئاگادار دەبنەوە، تابیبنن ئەو یاخییە پۆخڵە ئەو جانبازە دەمرێت. ریش سوورەکە دەرگەی کردەوەو ئەو ئاپۆڕەی بینی کە هەراو زەنایان بوو ئەوسا کە بێدەنگ بوو بوون، گوێیان رادەگرت، جاڕچی بەسەر تاوێرێکەوە بینی، ئێسقانێکی بێ کلاو بەملی درێژو پێی باریك‌و تەشی ئاسای تفێکی رووکرد، هاواری کرد ((ئەی خائین عەزاب‌و دۆزەخی خودات بەنسیب بێت)) لەحاڵێکدا کە بە تووڕەبییەوە، دەرگەی بوشتوکدا، کوڕە گەنجەکە گەڕایەوەو نەڕڕاندی ((شانازی بە سیمۆنی برای ناپاك خۆت بکە)). گەنجەکە بە پەشیمانیەوە گوتی: ((خەتای ئەونییە خەتای منە)) دوای ساتێ وەستان پێداچوو گوتی: ((لەبەر خاتری من بوو کە دایکم لەماڵێی دەرکرد، لەبەر خاتری من- ئێستا

ئەو..)) نیوەی تەبەشی ریش سوور رەنگی میهرەبانی گرت‌و بۆ ساتێ وەك بڵێی لەگەڵ کوڕە گەنجەکە هاودڵی بکات رۆشن هەڵگەڕا پرسی: ((چکۆڵەی خۆم، چۆن دەتوانی قەرزی ئەو هەموو گوناهانە بدەیتەوە؟))، کوڕە گەنجەکە بۆ ماوەیەك بێدەنگ مایەوە، لێوەکانی جولا بەلأم زمانی بەسترابوو، کەچی لە ئاخیری توانی بڵێی: (براکەم یەهودا، لەگەڵ ژیانم)) ریش سوورەکە راجفری، ئەوکاتە رووناهی لەکلاورۆژنەو کەلێنی دەرگاوە هەلأتبووە ناو کارگەکەوە، چاوانی درشت‌و رەشی گەنجەکە دەدرەوشایەوە، سەدای پڕبوو لە ناخۆشی‌و ترس، ریش سوور بەگرتنی چەنەگەی ئەو گوتی: ((لەگەڵ ژیانت؟ رووخسارت لەمن وەرمەگێڕە تۆ ئێستا بۆ خۆت پیاوی، سەیری چاوەکانی من بکە... (بە ژیانت) مەبەستت چییە؟ پیاوە گەنجەکە وەلأمی دایەوە: ((هیچ مەبەستێکم نییە))، سەری خۆی هێنایە خوارەوەو بێدەنگ بوو، بەلأم لە پڕێکا گوتی: ((برام یەهودا، لەمن مەپرسە... مەپرسە)). یەهودا رووخساری کابرای گەنجی گرتە میانی دەستەکانی، بەرزی کردەوە بۆ ماوەیەکی درێژ بێ ئەوەی قسەیێ بکات سەیری کرد، ئەوکاتە بە ئارامی ئەوی رەهاکردو بەرەو دەرگا چوو، لەپڕێکا دڵی کەوتە خورپەوە، هەراو زەنای دەرەوە، هەموو دەمێ توندتر دەبوو، خشەخشی پێ پەتییەکان‌و جیڕەجیڕی سۆلەکانیان، هاوڕێ لەگەڵ چڕینگە چڕینگی دەستبەندە برۆنزییەکان‌و خڕخاڵە قەبەکانی ژنان بەرزدەبوونەوە هەوا، ریش سوور لەحاڵێکدا رەق‌و تەق لەئاستانەی دەرگادا وەستابوو، سەیری ئاپۆڕەکەی دەکرد کە هەموو ساتێ هەڵدەڕژانە کوچەکانەوە، ئەوان بەرەو لای تەپۆلکەی نەفرەت لێکراو کە مەراسیمی لەخاچدانی بەسەردا ئەنجام دەدرا سەردەکەوتن، کە کەوتبووە ئەوبەری دێکەوە، پیاوان هیچیان نەدەگوت ئەوان بەبنی لێوەکانیانەوە جوێنیان دەداو گۆپاڵی خۆیان لە بەردڕێژ دەکوتا هەندێکیان بەدزیەوە لەژێر کراسیان چەقۆیان لەمشت گرتبوو، ژنان قیژەقیژیان بوو، زۆریان لەچەگی خۆیان هاوێشتبووە سەرشان‌و قژیان کردبۆوەو دەستیان کردبوو بە چڕینی سەردولکەو پرسە، قۆچی سەردەستەی ئەم مێگەلە (شمعون) خاخامی ناصیرە بوو، پیرەمێردێکی داتەکیوو، قامەت چەمیو، خۆی‌و داغی نەخۆشی سیلی نێو تان‌و پۆی، بەستەدارێکی ئێسقانی وشك‌و برینگ بوو، کە رۆحی جاویدانی ئەوی بەسەر پێیەکانییەو راگرتبوو، پێشی لەداڕمانی خۆی

دەگرت، دوو دەستی وەك ئەسکلتی ئەو لەگەڵ نینۆکی عەفریتی پەرەندە ئاسایو گۆچانێکی پیرۆزی پێبوو، کە نەخشی جووت ماسییێکی جمکی بەسەرەوە بوو، دەیکوشیو تاوێرە بەردەکانی دەکوتایەوە، هەستت دەکرد تەواوی جەستەی باریکو لاوازی ئەو لە گۆشتو ئێسقانو موو هەمووی لە ئاگردا دەسوتێن، لەو کاتەی کە دەمی دەکردەوەو هاواری دەکرد: ((خودای سراییل)) دووکەڵی لەسەر بەرزدەبۆوە، لەدوای ئەوەوە بە ڕیزە، ریش سپیە قامەت چەمیوەکانو ئێسقان درشتەکان بەگۆچانو بڕۆی چڕو ریشی دووفلیقانەیان، لەدوای ریش سپیەکان، خەڵکی بەهێزو پاشان ژنان لەحەرەکەت دابوون، منالاّن ستوونی کۆتاییان پێك هێنابوو هەریەکەو بە بەردێ لەدەستو هەندێ خۆیانو قۆچەقانەکانیان لەشان، ئەوان لەگەڵ یەك وەك دەریا دەهاتنە پێشو ئارامو لەسەرخۆ وەلوەلەیان بوو. یەهودا! هێشتا کە پشتی بەچووارچێوەی دەرگان دادابوو، سەیری ژنو پیاوانی دەکرد، دڵی گران بوو، لەحالێکدا خوێن هێرشی کردبووە مێشکییەوە کەوتە ئەندێشەوە: ((ئەوانەن... بەڵی ئەوانەن کە هاوڕێ لەگەڵ خودا پەرجو دروست دەکەن هەمان ئەمڕۆ نەك سبەی؟!)). ژنێکی پیاوانەی هەیکەلداری کەفەڵ زل کەنارەی لەئاپۆڕەکەوە گرتبوو شێت بووبوو، جلەکانی لەشان دەهاتنەخوارەوە، خۆی لارکردەوە، بەردێکی هەڵگرت بە هەموو هێزییەوە بۆ ماڵی دارتاشەکەی راوەشاندو هاواری کرد: ((ئەی خاچ ساز دۆزەخو نەفرەتت لێبێ)). بە یەکجار هاوارو جوێن لەم لاوە تا ئەولای کۆلاّن پەڕی هەڵکشا، کوڕان بەردەقانیەکانیان لەشانیان هێنایە خوارەوە، ریش سوور دەرگای بەیەك داداوا، هاواری کرد: ((خاچ ساز... خاچ ساز لە هەموو لایەکەوە بەرزبۆوە، رێژنەی بەردان بۆلای دەرگا کەوتە بارینەوە. پیاوە گەنجەکە، لەحالەتێکدا لەبەردەم خاچدا کەوتبووە سەر ئەژنۆو چەکوشی بۆلای سەرو بۆلای خوار دەبردو ئەوەندە بەسەختی لەبزمارەکانی دەکوتا کە دەتگوت دەیەوەیست هاوارو جوێنەکان لە میانی سەدای چەکوش گوم بکات. سینەی دەکولاّ، تەڵەزمی ئاگر بەبەرزی لوتی ئەو هەڵدەزۆقینەوە، شێتانە چەکوشی دەوەشاندو ئارەقە لەنێو چاوانی هەڵدڕژایەخوارەوە ریش سوور کەوتە سەر ئەژنۆ، بازووی ئەوی گرتو بەتوڕییەوە چەکوشی لەدەستی ئەو دەرهێنا ئەوکاتە لەقەیێکی وای لەخاچەکەداو کەوتە سەرزەویەوە.

- نەکا بتەوێ ئەوەببەی؟

- بەڵێ

- شەرمەزاریش نیت؟

- نە

- لێ ناگەڕێم، ئەوخاچە وردوخاش دەکەم

سەیرێکی دەوروبەری کرد، بۆ دۆزینەوەی تیشەیێ کەوتە گەڕانو سووڕانەوە، کوڕە گەنجەکە لەسەرەخۆو بە پاڕانەوەوە گوتی: ((یەهودا... یەهودا بڕام سەرەڕێ لەمن مەگرە))، لەپڕێکا دەنگی قوولۆ تاریك هەڵگەڕاو دەستنیشان نەدەکرا، ریش سوور نیگەران هەڵگەڕاو لەسەرخۆ پرسی: ((کام رێگا؟))و لەحالێکدا بە پەرێشانی دەیڕوانیە کوڕە گەنجەکە لەچاوەڕەوانیدا مایەوە، رووناکی ئێستاکە راستەوخۆ لە جەستەو هەیکەلی وردیلەی دارتاشەکەی دەداو لێوەکانی پێچیان خواردبوو بەیەکەوە دوورابوون، وەك بلێی هەولێدەدا پێش لە هاوارێکی گەورە بگرێ، ریش سوور بە رەنگ پەڕیوی ئەوی بینی، دڵی دژ بە مرۆڤایەتی ئەو کەوتە بەزەییەوە... دڵۆپ دڵۆپ لەحالەتی تاوانەوە دابوو، گۆناکانی هەموو رۆژێ قولتر دەبوون، دواجار کە ئەوی بینی بوو، چەند وەخت تێپەڕی بوو؟ تەنها چەند رۆژێ، چووبووە دێ تا سەرکێشی لەگەڵ (گنسارت) بکات، کاری ئاسنگەری ئەو وای دەخواست بەچەکوش لێدان لە ئاسن، شێوەییێکی بداتێو ئەسپەکان ناڵ بکاتو کولێنگو پاچو داس دروست بکات، بەلاّم بەپەلە گەڕابۆوە (ناصیرە)، چوونکە پەیامی پێگەیشتبوو کە دەیانەوێ (جانباز) لە خاچ بدەن، بەبیری هاتەوە کە چۆن هاوڕێی کۆنینەی خۆی جێهێشتووە، ئێستا سەیرکە کەوتۆتە چ رۆژێکەوە، چاوەکانی چۆن هەڵمساوەو لاجانگەکانی چۆن هەڵتەکیوە! ئەو هەموو تفتو تاڵی دەورەی دەمی چی بوو؟ پرسی: ((چیت بەسەر هاتووە؟ بۆ دڵۆپ دڵۆپ دەتاوێیتەوە؟ چ کەسێ ئازارت دەدات. کابرای گەنج بەبێ تاقەتی پێکەنی، دەیەویست وەلاّمی بداتەوە کە ئەوە مایەی ئازاری

خودایە، بەلاّم خۆی بەدوورگرت، ئەوە هاواری بەرزی دەروونی بوو نەیدەیویست لە لێوەکانیدا رابکات وەلاّمی دایەوە (لەحالّەتی کێشمە کێش دام)

- لەگەڵ کێ؟

- نازانم... لەحالّەتی کێشمەکێش دام

ریش سوورەکە چاوی دووریەوە چاوی گەنجەکەو پرسیارپێچی کرد لێی پاڕایەوەو هەڕەشەی لێکرد، بەلاّم چاوانی رەشو بێ ئۆقرەو ترساوی وەلاّمیان نەدایەوە. لەپڕێکا سەری یەهودا کەوتە سووران، لەکاتێکاکە بەسەر ئەو دوو چاوەڕەشەوە لاربوو بۆوە، وای هاتە بەڕ چاو کە درەختی پڕشکۆفەو ئاوێکی شینو ئاپۆرەیێ لەخەڵك دەبینی، لە دەروونەوە لەقولاّیی رەشێنەی شەفافی چاو، ئەوپەڕی درەختە پڕ شکۆفەکانو ئاوو ئادەم خاچێکی سەسو گەورەیە سەرتاسەری گلێنەی داپۆشی. یەهودا بەچاوی لە کاپێلك دەرپەریوەوە، لەجێوە پەڕی دەیوست بکەوێتە قسەوە پرسی: ((نەکا تۆ... تۆ)) بەلاّم لێوەکانی بەستابوو، دەیویست پیاوە گەنجەکە لەباوەش گرێو ماچی کات، بەلاّم بازووەکانی لە هەوادا کراوەیە لەپڕێکا وەك دار وشك هەڵگەڕا، ئەو کاتە کە گەنجەکە ئەوی بەبازووی کراوەو موی وەك شیش زیك بوو چاوی لە قەپێلك دەرپەڕیەی بینی هاوارییێکی کرد، کابوسێکی ترسناك بە زیندانی زەینیدا دەرپەڕی- گروپی کورتە بالاّکان بە ئامێری تایبەت بە لە خاچ دانو هاواری کوڕان: (تاقیبی بکەن). ئێستاش. سوور ریشی سەرۆکی گرۆپیشی ناسی: یەهودا... یەهودای ئاسنگەر کە رابەری گروپ بوو، وەحشیانە کەوتە قاقاوە لێوەکانی ریش سوورەکە تەڵەی کرد ((نەکاتۆ... تۆ؟))

- من... کێ

ئیدی وەلاّمی نەدایەوە لە حالێکدا سمێڵی خۆی دەجوویەوە، چاوی بڕیبووە ئەوەوە، نیوەی رووخساری، سەرلەنوێ کراوەو رۆشن بوو نیوەکەی دیکەی تاریکی بوو، لە زەینیدا ئەو ئاسەوارو نیشانەیەی کە ئەو گەنجە لە کاتی لە دایك بووندا و هەتا بەر لەوەش گرتبوویە خۆی، کەوتە ورچە ورچەوە، ئەوە لە جەرەیانی خوازیاری مێرێ لەو

کاتەی کە داخوازیکەرانی مێرێ کۆببوونەوە، گۆچانی یووسف تاکە داربوو کە شکۆفەی کرد، هەر لەبەر ئەمە بوو خاخام مێرێی پاکیزەی کە وەقفی خودا بوو کردبووە دیاری ئەوەوە، ئەوە لەدابەزینی بروسکەیێ کە دەستگیرانی لە رۆژی بوکێنییەوە بەر لە ویساڵ ئیفلیج کرد، ئەو لە گرێبەستی تۆوی کوڕێ لە رەحمی بووکدا، پاش بۆن کردنی جیوەی سپی، ئەوە لە جەرەیانی پێش لە دایك بوون، زاوای لە خەودابینی کە دەرگای ئاسمان کرایەوەو فریشتەکان وەك چۆن مەلەکانی سەربانی ماڵی قێزەونی ئەو هاتنە خوارەوە، هێلانەیان چێ کردو کەوتنە چڕین، هەندێ لە فریشتەکان خۆیان پەردەدار کرد، هەندێکیان چوونە ناو ماڵو ئاگریان هەڵگیرساندو ئاویان گەرم کرد، تا منالّە موژدەبەخشەکە بشۆن، هەندێکی تریش بۆ ژنە زاوەکە ئاشیان بەسەرنا، ریش سوور لەسەرخۆو بێ دوودڵیو نزیك کەوتەوەو بەسەر پیاوە جەوانەکە لار بۆوە، ئیستا دەنگی پڕ لەتاسوقو تەمەناو ترس بوو، دیسانەوە پرسی (نەکا کە تۆ: تۆ؟) بەلاّم دیسان زاتی نەکرد کە پرسیارەکەی خۆی تەواو بکات.

گەنجەکە لە ترسا لەرزیو بە گرژیەوە گوتی: (من؟ مەگەر نابینی کە ناتوانم قسە بکەم من شەهامەتی چوونە کلێسام نییە، لە بینینی مرۆڤ را دەکەم، لە بەبێ شەرمی سەرپێچی فەرموودەکانی خوا دەکەم، رۆژانی شەممە کار دەکەم)، ئەو کاتە خاچەکەی هەڵگرتو پێی لەسەر پێی داناو چەکوشی گرتە دەستو (مەگەر نابینی خاچ دروست دەکەمو پیایا دەکێشم)، ریش سوور شڵەژا، بەلاّم قسەیەکی نەکرد، دەرگای کردەوە شەپۆلی لە دێهاتیە هەڵچووەکان لەکۆتاییە کوچەدا بەدیار کەوتن، پیرێژنە پرچ پەرێشانەکانو پیرمێردە رەنجورەکانو گۆجەکانو کوێرە جوزامیەکان بوون، ئەوان بە هەناسەبڕکێوە بۆ سەرەوە هەڵدەکشانو خۆیان دەکێشایە لای تەپۆڵکەی لە خاچدان، سەعاتی موژدەبەخش دادەهات، سوور ریش لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە (ئیستا کاتی ئەوەیە کە ئێرە جێبهێڵمو خۆم بگەیەنمە ئاپۆڕەکە ئێستا کاتی ئەوەیە هەموومان بە یەکەوە تاو بدەینو جانباز قوتار بکەین ئەو کاتە ئاشکرا دەبێ کە ئاخۆ ئەو رزگارکەرە یان...) بەلاّم دوودڵ بوو لە پڕێکا شنەییێکی فێنك لە بەرزاییی سەریەوە گوزەری کرد، کەوتە ئەندێشەوە ((نا ئەو پیاوە کەبڕیارە ئەمڕۆ لە خاچ بدرێ، کریستیانوییی نییە کە قەومی سراییل چەندین سەدەیە چاویان بڕیوەتە رێی

ئەوەوە، سبەی سبەی! خودای ئیبراهیم، چەندین ساڵە کە ئەو سپێدەیە بەسەر سەری ئێمە دادەکوتێ، باشە، بەڵام کەی؟ ئاخر ئێمە مرۆڤینو تاقەتی چاوەڕوانی زیاترمان نییە.

ریش سوورەکە تووڕە بوو، لە حاڵێکدا کە سەیرێکی غەزەبداری کردە پیاوە گەنجەکە کە لە کاری بزمار ڕێژکردنی خاچ بوو، لە لەرزینی ناو گیانی لە خۆی پرسی ((نەکا خاچسازە هەمان کریستیانو بێ؟

ئێمە سەرەدەر لە کاری خوا دەرناکەین، ئایا دەبێ هەمان کریستیانو بێ؟))

لە پشت سەری پیرەژنو گۆجەکانو سەربازانی گەشتی ڕۆمی بە سوپەرو خودەو رمی برۆنزی بەدیارکەوتن ئەوان خوێن ساردو لەسەرخۆ بوون، شوانی مێگەلی مرۆیی بوون بە بێزاریو قێزەوەنی سەیری یەهوودەکانیان دەکرد، ریش سوورەکە خوێنی هاتبووە کوڵینەوە، وەحشیانە دەیڕوانییە ئەوانەوە، گەڕایەوە لای کابرای گەنج، حەزی دەکرد سەر لەبەر سەری نەنێ، تەواوی کەمتەرخەمییەکە لە گەردەنی ئەو دابوو، لە حاڵێکدا کە مشتی خۆی داپلۆست هاواری کرد:

(من دەڕۆمو تۆ، تۆی دروستکەری خاچ هەر قۆڕڕیەك دەیکەی بیکە! تۆ ترسنۆکی تۆ خائینی، زیاتر لە مێشولەیەکی قێزەوەن نیت دروست وەکو برا جارچییەکەت، بەڵام خودا ئاگر بەسەرتۆ دادەبارێنێ، وەك چۆن نازیلی سەر باوکتی کرد، دەتکا بە زوخاڵ، ئەوە لە منی وەرگرە..

بەشی سێیەم

کابرای گەنج بە تەنها لەگەڵ خۆیدا مایەوە، پشتی بە خاچداو ئارەقەی هەنیەی خۆی سڕیەوە، هەناسەی لەبەر بڕابوو، سەرهەڵنەدەگەڕا،بۆ یەك سات دونیای دەوری سەری سووڕاو پاشان ئارامی گرت، دایکی ئاگری گەش دەکردەوە، تا زوو نانی سپێدان ئامادە بکاتو وەکو ئەوانی دیکە بۆ بینینی مەراسیمی لە خاچدان، خۆی بگەیەنێتە شوێنەکە، هاوسێکانی پێشتریێ چووبوون، مێردەکەی دەینالاند، هەولیدەدا زمانی بجولێنێ،بەڵام تەنها قورگی گیانی تێدابوو، جگە لە چەند دەنگێکی وشك هیچی دیکەی لێ نەدەهاتە دەرەوە، دیسانەوە سەر لە نوێ شەقامەکان خاڵی بووبوون، بەلاّم لە کاتێکا گەنجەکە بە چاوانی داخراوەوە پشتی بە خاچ دابوو، جگە لە سەدای دڵی هیچی دیکەی نەدەبیست، جگە لە خورپەی دڵی بیری لە هیچ شتێ نە دەکردەوە، لەپڕێکا ئازارێك چنگی لە گیانی گیر کرد، جارێکی دی لە قوڵایی سەریەوە هەستی بە چەنگاڵە نادیارەکانی خەرتەڵ کرد، بە چپەوە گوتی: (دووبارە هاتووە، دووبارە هاتووەو کەوتە لەرزەوە،) هەستی کرد چەنگاڵەکان زێتر دەچنە خوارەوە،کەللەی سەریان شەق دەکردو دەگەیشتنە ناو مێشکی، ددانەکانی کلیل دا، نەوەکا هاوار بکات، نەیدەویست دیسانەوە، دایکی هەراسان بکاتو بکەوێتە دادو بێدادەوە، سەری بە توندی لەناو لەپی دا حەپس کرد،وەك بڵێی دەترسا رابکات. لە کاتێکا دەلەرزی، بەژێر لێویەوە گوتی: (دوبارە هاتۆتەوە، دووبارە هاتۆتەوە)

بۆیەکەمین جار بوو کە لەگەڵ ریش سپییەکاندا لە کلێسا دانیشتبوو بە ئارەقە هەڵڕشتنو ئاخ هەڵکێشانەوە قسەکانی خودایان راقە دەکرد، ئەو گوێی رادەگرت، هەستی بە نەوازشی نورێکی میهرەبان دەکرد بەسەر سەریەوە، چەند خۆش بوو دانیشتن بەسەر باڵی بەفرو گەیشتن بە ئاسمانی هەفتەم ! لەبەر خۆیەوە گوتبووی کەئێرە دەبێ بەهەشت بێ! شەکرە خەندەییێکی قوڵو بێ کۆتا لەدەمی نیوەکراوەو ژێر پیلۆەکانی بنەوەی هەڵبەزەی کردو گوڵ خەندەیێ بە تاسوقێکی زۆرەوە تەواوی تەبەشی ئەوی نوقمی ماچ کرد، پیرەمێردەکان ئەو بزە راز دارو مرۆ خۆرەیان بینیو گومانیان کردبوو کە دەبێت خودا ئەو کوریژگەیەی بەچەنگالی خۆی رفاندووەو بۆ بالای هەڵکێشاوە.

سالان رابردن، جەوانکیلە هەرچەند لە چاوەڕوانیدا روونیشتبوو، ئەو نەوازشە میهرەبانە نەهاتبووە سەروسۆراغییەوە، ئەو کاتە رۆژێکیان لە کاتی جەژنی- پسح- دا لە ژێر هەوای شکۆمەندی بەهاریدا چووبووە (کانا) کە زادگای دایکی بوو، تا بە دوای هاوسەری خۆی بگەرێ، دایکی ناچاری ئەو کارەی کردبوو، دەیویست بووکی کوری خۆی ببینێ، بیست ساڵ دەبوو، موی درشتو بەگلوازە گۆناکانی داپۆشتبوو خوێنی وا بە تووڕەیی لە ناو دەمارەکانیدا دەجۆشا، کە ئیدی نەیدەتوانی شەوانە بخەوێ، دایکە بە هەلی زانیو سوودی لەو قەیرانەی گەنجێتی ئەو وەرگرتو بە پیلە کردنەوە داوای لێ کردبوو بچێتە کاناو هاوسەرێ بۆ خۆی هەڵبژێرێ، ئێستا ئەو لەوێ وەستاوەو گوڵێکی سووری لە دەستەو کەوتبووە حەیرانی ئەو کچانەی کە لە ژێر سپیندارە تازەو بالا بەرزو تازە گەلا دەرکردووەکان دا سەمایان دەکرد، لەحاڵێکدا دەیڕوانینێو سوکو سەنگینی دەکردن، هەموانی دەویست بەلام شەهامەتی هەڵبژاردنی نەبوو، لەپرێکا گوێی لە دەنگی قاقایێ بوو لە پشتی سەریەوە: کانییێکی فێنك بوو، لە قولایی زەویدا دەجۆشاو سەر هەڵدەگەرا، گەڕایەوە. مەجدەلیە، تەنها کچی خاخام ی مامی، بەخۆ بە سۆڵە قرمزیەکانو پرچی پەرێشانو کەل وپەلی تەواوو دەستبەندو گوارە بەرەو لای ئەو دادەبەزی، زەینی گەنجەکە کەوتە تەکانێکی سەختەوە، هاواری کرد (ئەمە هەمان ئەو کەسەیە کە دەمەوێت) دەستەکانی بۆ پێشەوە برد تا گوڵەکەی پێشکەش بکات، بەلام دوو باڵ بەسەر سەریەوە قولابیان

خواردوو بە تووڕەییێکی شێتانە وێککەوتنو تێکچڕژان، کەوتە هەراوزەناو بەسەر دەمدا بەربۆوە سەرزەمینو کەفی لە دەم هاتە دەرەوە، دایکی بێچارەی، لە حاڵێکا لە شەرمان خۆی دەپێچیەوە، چەفیەکەی خۆی کردە سەریەوەو گرتیە ناو بازووەکانیو ئەویٚ ی جیٚ هێشت،

هەر لەو زەمانەوە بەدوا هەموو شتێکی لەدەست چوو بوو، بە درێژایی تەواوی مانگیٚ کە لە مەزرادا پیاسەی دەکرد، یا بە درێژایی خەوتن لەبێدەنگی شەودا، زیاتر لە کاتی بەهاردا ئەو کاتە کە تەواوی دنیا غەرقی عەترو شکۆفە دەبوو، ئەو هێرشە دەهاتە سۆراغیەوە چەنگی لە هەر هەولێك کە بۆخۆشحالّیو چەشتنی سادەترین لەززەتی مرۆیی بوو وەك خواردن، خەوتن، موعاشەرەتی دۆستانو پێکەنین، لەڕێگەی رووبەڕووبوونەوە لەگەلّ کچان وەبیرکەوتنەوەی ئەشق، ئەوە دەچەنگالّ بیٚ چەندووچوون لە گیانی گیردەبوونو هەوەسەکانی ئەویان لەناودەبرد.

بەلاّم هیچکات چەنگالّەکان وەکو سپێدەی ئەمڕۆکە بەم جۆرە ئازایەتیەوە دانەبەزیبوونە گیانی ئەوەوە،لەژێر مێزی کاردا خۆی کۆ دەکردەوەو سەری لەناو یەخەی خۆی حەشاردا بوو زەمانێکی درێژ لەم حالّەتەدا مایەوە.

دونیای لە پێش چاو تیرو تار هەلّگەڕا،شتێکی جگە لە هەمهەمەی دەروونیو وێککەوتنی تووڕەیی بالّەکان بەسەر سەریەوە هیچی دیکەی نەدەبیست — کەم کەم، یەك یەك- هێدی هێدی چەنگالّەکان لە گەڕانو سووران کەوتنو لێکبوونەوەو رەهایان کرد، یەکەم جار مێشکی پاشان ئێسقانو دەستو لە دوایشدا پێستی سەری لە پڕێکا ئارامییێکی قوولّو ماندووبوونێکی لە رادەبەدەری هەست پێکرد، بە هاتنە دەرەوە لەژێر مێزەکەوە، دەستی لەسەر سەری خۆی دانا، بە پەلە بۆ پشکنینی کەللەی خۆی ئەنگوستەکانی خۆی بردە ناو قژیەوە..

وادیاری دەدا کە سەری کون کون بووە، بەلاّم ئەنگوستە پشکنەرەکانی یەك برین چیە نەیاندۆزیەوە، ئاسودە خاتر بوو، بەلاّم لەو کاتەی کە دەستی دەرهێناو لە روناکایی دا سەیری کرد،لەرزە کەوتە ئەندامەکانیەوە،خوێن لە نووکی پەنجەکانیەوە دەچکا، بەبنی لێوەیەوە گوتی: (خودا توڕیە، هەلّپژانی خوێن دەستی پێکرد)و چاوەکانی بۆ بالاّ بەرز

کردەوەو سەبری گرت (کەسیٚ لەسەرەوە نەبوو، بەلاّم بۆنی پێکەری جانەوەرێکی وەحشی بەرلووت کەوت، بە هەراسانیەوە کەوتە ئەندێشەوە: ((ئەو دیسان هاتۆتەوە .... لە دەوروبەرو ژێرەوەی قاچو سەرسەری منەوەیە)) سەری خۆی لار کردەوەو لە چاوەڕوەانیدا مایەوە، هەوا خەفەو بیٚ جوولّە بوو، رۆشنایی بە وەدەرکەوتنێکی پاكو بیٚ گەزین بەسەر دەرو دیواری رووبەرو بنمیچی بەکا سواخدراو — یاری دەکرد. لەبەر خۆیەوە گوتی: دەمم دەکەمەوە، وشەیەك ناخەمە سەر زمانم، لەوانەیە بەزەیی پێما بێتو رەهام کات..بەلاّم بەو ئارەزووەوە لێوەکانی لێك بۆوەو قسەی کرد، دەنگی تژی لە خەم بوو، (بۆ خوێنم هەلّدەمژی؟ بۆ تووڕەی؟ تاکەی دەتەویٚ بە دوامەوە بیت؟) دیسانەوە لە قسەکردن وەستا، بە دەمی کراوەو قژی زیك بوو چاوانی پڕ لە ئەشکەوە گوێی خۆی قولاغ کرد، سەرەتا شتیٚ نەبوو، هەوا بیٚ جوولّەو ئارام بوو، پاشان لە پڕێکا کەسیٚ لەو لایەوە قسەی لەگەلّ ئەو دەکرد، گوێیەکانی هەلّخستو .. گوێی لیٚ بوو سەری بە توندی یەك لە دوای یەك رادەتەکاند وەك بلّێی دەیگوت نا...نا.. نا لە پڕێکا ئەویش دەمی کردەوە، ئیدی دەنگی نەدەلەرزی (ناتوانم من نەخوێندەوارم، بیکاری ترسنۆك، خواردنی چاكو شەرابو خەندەم حەز لێیە، دەمەویٚ زەماوەند بکەمو منالّو نەوە بخەمە ئاراوە، بەحالّی خۆم رەهام کە!)

دووبارە بێدەنگ مایەوەو گوێی هەلّخست

–ئەوە چی دەلّێی؟ ناتوانم بیبیستم.

لە پڕێکا ناچار بوو دەستی بخاتە سەر گوێچکەکانی تا بەم جۆرە دەنگی کابرا وەحشیەکە بەسەر سەریەوە رونتر ببیستیٚ، لە حالّێکدا تەواوی رووخساری تێکچڕژا بووە ناویەکەوە هەناسەی لە سینە حەپس کردبوو، بیستیو وەلاّمی دایەوە (بەلّیٚ.. بەلّیٚ دەترسم .. تۆ دەتەویٚ من راپەڕمو ئاژیریان پیٚ بدەم. مەگەر وانیە؟ بەلاّم چی بلّێم.. چۆنی بلّێم؟ ناتوانم .. وتم من بیٚ سەوادم .. چیت گوت؟ مەلەکوتی ئاسمان؟ لە مەلەکوتی ئاسماندا؟ تەقەی سەرم دیٚ؟ حەزم لە زەوییە.

دەمەوێ ژن بهێنم، وا پێت دەڵێم مەجدەلیەم دەوێ هەرچەندە بەدکارە، خەتای منە کە بەدکارە، خەتای منە، من نەجاتی دەدەم تەنها ئەو! نەزەمین نەمەلەکوتی ئەو دونیایە، دەمەوێ مەجدەلیە رزگاربکەم ئەوە بۆ من بەسە!..)

دەستی کردە سایەبانی چاوی، روناکبیێکی گونجاو کە لە کلاۆرۆژنەی بانەوە دەدرەوشایە ژوورەوە، چاوانی رادەماو چاوی لە بنمیچ دووری بوو چاوەڕوانی دەکرد، بە حەپس کردنی هەناسەی گوێی خۆی قولاغ دەکرد، هەرچەند زیاتری دەبیست رووخساری بە رەزامەندیو لە هەمان کاتدا بەهەرماسی بروسکی دەهاوێشت، لێوە قەبەو تفتەکانی لە بیێ هەستیدا زەقەی بوو.

لە پڕێکا کەوتە قاقاوە، بە ژێر لێوەیەوە گوتی: (بەڵێ.. بەڵێ تەواو تێدەگەی، ئارەزووی ئەو کارەمە، دەمەوێ لەمن بێزار بیتو بچیە سۆراخی کەسێکی دیکەوە، دەمەوێ رزگارم بیێ لە تۆ!) لە حاڵێکدا کە زاتی بەبەرز قسەکردنی هاتبووەبەر بەردەوام بوو: بەڵێ..بەڵێ، مەبەستم تەواوی ژیانم تەرخان بکەم بۆ دروستکردنی خاچ تا ئەو کریستە موژدەهێنەی هەڵیاندەبژێرێ لە سیدارە بدرێن. بە ئەدای ئەو وشانەوە قامچیە بزمار نیشانەکانی لە قولاب کردەوەو لە دەوری کەمەری بەستا، سەیری کلاۆرۆژنەی کرد، عاقیبەت خۆرەتاو سەر هەڵگەڕابوو،ئاسمان وەکو پۆلا سەختو شین بوو، دەبوایە پەلە بکات، مەراسیمی لە خاچدان لە کاتی نیوەڕۆ لە ژێر تووڕەیی تەواوی خۆرەتاودا ئەنجام دەدرا.

کەوتە سەر ئەژنۆ، شانی خۆی خستەژێر خاچەکەو دەستەکانی توند پێوەنووساند، یەکێ لە ئەژنۆکانی بەرز کردەوەو بالانسەکەی بەرقەرار کردو بەملاو بەملا داهاتو بەرەو دەرگا هەنگاوی نا، وای هاتە بەرچاو کە خاچەکە بەشێوەیەك کە باوەڕ ناکرێو سەنگینەو ناکرێ بەرز بکرێتەوە، لە حاڵێکدا هەناسە بڕکێ بوو بوو. دووجار شەقاوی هەڵنا،شەقاوی سێهەمو ئیدی گەیشتە دەرگا، بەلام لە پڕێکا ئەژنۆکانی شل بوو، سەری سووراو لە ئەنجامدا لە ئاستانەی دەرگادا کەوتە سەر زەویو خاچەکە کەوتە سەریەوە.

سەدای ئەو دەنگە لە ماڵە بچکۆلەکەدا پێچی خواردەوە، دادو هاوارێکی ژنانە لە ژوورەوە بیسترا، دەرگا کرایەوە، دایکی بە دیارکەوت، ژنێکی بالابەرز بوو بە خۆو بە چاوانی رەشو درشتیو پێستی گەنم رەنگی، هەوەڵین قۆناغی گەنجێتی بەجێهێشتبوو پێی نابووە دونیای پڕ شەهدو شەرەنگی خەزانەوە، چەند چینو لۆچێکی شین لە ژێر چاوی رەشماڵیان هەڵدابوو، دەمی وەکو دەمی کوڕەکە موحکەم بوو، بەلام چەناگەی بەهێزتروو پڕ لە تاسووق تر بوو، چەفیەیێکی وەنەوشەیی کەتان رەنگی بەسەریەوە بوو، دوو گوارەی نوقرەیی پان کە تەنها زێڕو زیوی ئەو بوو بە گوێچکەکانیەوە بوو.

لەگەڵ دەرگا بوونەوە، باوکی پیر لە پشت دایکیەوە دەبینرا، بەسەر دۆشەگەوە رونیشێنرابوو، تا کەمەری رووت بوو، پێستی بیێ هێزی زەردو کەمڕەنگ بوو چاوەکانی بریقەدارو بیێ حەرەکەت بوون، ژنە تازە خۆراکی پێدابوو، هێشتاکەش خواردنەکەی کە بریتی بوو لە نانو زەیتونو پیاز بە کوڵەمەرگی دەجووی، موی سپیو تێکئالۆزاوی سینەی شەلال بە ئاوی دەمو پارچە نانەکان بوو بوو، لە کەنار نوێنی خەوەوە، گۆچانییێکی پیرۆز بوو کەوا موقەددەر بوو تا رۆژی ناونانیشی هەر شکۆفە بکات. ئێستاکەش وشكو پەژموردە بووبوو، ئەو کاتە کە دایك هاتە ژوورەوەو کوڕەکەی خۆی دیت لە ژێر خاچدا کەوتۆتە پەلەقاژەوە، بیێ ئەوەی بۆ هەڵساندنەوەی ئەو کارێ بکات، بەچنگی رووخساری خۆی رنیەوە، لە دەست بێهۆشی یەك لە دوای یەکی ئەوو پیاسەکانی ئەو، لە نێو مەزراو خەڵوەتگاو و برسیەتی چەشتنی شەوو رۆژیو بەسەعات دانیشتنو چاو لە هەوا بڕین- وەرەس بوو بوو، لە دەست ئەو شەوگەردە خەوناویەوە کە ژیانی خاڵی بوو لە سەرکەوتن کەوتبووە فەلاکەتەوە، بەلام ئەو رۆژە کە راسپاردەی خاچێکیان دەکرد هەر ئەو کاتانە بوو کە بە گیانو بەدڵ کاری دەکرد. شەوو رۆژ بەشێوەیەك لە کاردا بوو، کە سەرو پێی خۆی نەدەناسیەوە، ئیدی نەدەچووە کەلێساوە. بۆچوونە (کانا)و یا بەشداری کردن لە جەژنو شادی پێی لەسەر پیێ دانەدەنا، بەدرێژایی مانگێکی تەواو ئەفسون دەبوو، دایکی بەدبەختی دادو هاوارو هوڕێنەی ئەوی دەبیست، وەك بلێی لەگەڵ هەرماس لەڕووبەڕوبوونەوەدابوو. چەندین جار خۆی هاوێشتبووە سەر پێی برای هاوسەرەکەی، کە خاخامی پیر بوو لە جنگری دا وەستابوو. ئەو نەخۆشانەی کە لەوسەری دونیاوە

دەیانهێنا بۆلای ئەو چاکی دەکردنەوە، هەمان رۆژی پێشوو کەوتبووە سەر پێیەکانیەوە بەشکۆ مەندییەوە پێی گوتبوو: (تۆ بێگانەکان چاك دەکەیتەوە، بەلاّم ناتەوێ شەفای کورم بدەی .. خاخام سەری هەڵتەکاندبوو گوتبوی (مێرێ ئەوە هەرماس نییە کە ئازاری کورەکەت دەدات، نا هەرماس نییە، خودایە. لەم حاڵەتەدا بڵێ چی بکەم؟

دایکی بەلەنگاز پرسی (هیچ رێگە چارەیەك نییە؟)

–گوتم کاری خودایە نا هیچ رێگەیەك نیە

–بۆ خودا ئازاری دەدا

جنگری پیر ئاهێکی هەڵکێشا، بەلاّم وەلاّمی نەدایەوە

دایکە دووبارە پرسی بۆ خودا ئازاری دەدا؟ خاخامی پیر لە کۆتاییدا وەلاّمی دایەوە (چوونکە خۆشی دەوێ)

مێرێ بە هەراسانیەوە سەیری ئەوی کرد، دەمی کردەوە تا دووبارە پرسیار بکات. بەلاّم خاخام بەو قسەیەی کە کردی (مەپرسە، یاسای خودا وایە) لێوەکانی ئەوی داخست، لە حاڵێکدا کە برۆکانی وەبەریەك دەنایەوە فەرمانی رۆیشتنی بەودا.

سالاّنێك بوو کە ئەم نەخۆشیە بەردەوام بوو، مێرێ سەرەڕای بە دایکبوونی، ئەن ئاخیری وەگیان هاتبوو، ئێستاش کە کورەکەی دەبینی بە هەنیەی نوقمی خوێنەوە تەکان ناخوات، تەنها ئاهێکی بەر جگەری هەڵکێشا، بەلاّم نەك بۆ کورەکەی بەڵکو بە خاتری سەرنویشتی خۆی، ژیان لەگەڵ ئەودا ناسازگار بوو، لە لایەن مێردو کورەکەی بەختی نەبوو بەر لەوەی ببێ بە بووك ببووە بێوە، بێ ئەوەی ببێتە خاوەن منالێ ببوو بە دایك، لەگەڵ ئەوەش رۆژ بە رۆژ بە زیادبوونی موی سپی پیرتر دەبوو، هیچ کاتێ تامی جحێڵی هەست پێ نەکردبوو، عاقیبەت کاتێ چاوەکانی وشکی کردبوو، تەواوی ئەو ئەشکەی کە خودا بە نەسیبی ئەوی کردبوو، هەڵڕژشتبوو بە چاوانی وشکەوە سەیری کوڕو مێردەکەی‌و سەیری مەزرای سەوزی عەتراوی درەختە

پڕ شکۆفەکانی دەکرد، لە چاوەکانیدا دەچوونە خوارەوە، لە تەواوی ئەو ماوەیەدا نەبۆ مێردەکەی نەبۆ کوڕەکەی بەڵکو بۆ ژیانی لە دەست چووی خۆی دەگریا.

جوانمەردەکە هەڵسایەوە سەرپێ خوێنەکەی بە گۆشەی چاکەتەکەی پاکدەکردەوە، گەڕایەوە، دایکە بینی بە زەوقەوە سەیری ئەو دەکات‌و تووڕە بووە، ئەو نیگایەی دەناسیەوە کە مایەی لێبووردن نەبوو لەو، ئەو لێوە بەسەریەکدا قرمساوەی کە ناگەواری چەشتوە،حەوسەڵەی پەڕیە سەر، ئەویش لەو ماڵەدا بێزار بووبوو، لەگەڵ ئەو ئیفلیجە پەککەوتووە، ئەو دایکەی هەرگیز هێور نەدەبۆوەو تۆپ‌و تەشەرەی رۆژانەی، بخۆ، کاربکە، ژن بهێنە، بخۆ، کاربکە، ژن بهێنە، دایکی لێوە بەسەریەك داڕساوەکانی خۆی کردەوە، بەشێوەییەکی سەرکۆنە ئامێز گوتی: (کریست ئەمرۆ بەم بەیانیە زووە شەڕت لەگەڵ کێ کردووە؟

کوڕە لێوەکانی خۆی گەستەوە تا نەوەکا قسەیێکی توندی لە دەم بێتە دەرەوە دەرگای کردەوە، خۆرەتاو هاتە ژوورەوە بایەکی سوتێنەرو پڕ گەرد هەروا تۆزی دەشتیش، بێ ئەوەی قسەیێ بکات خوێن‌و ئارەقەی هەنیەی پاك کردەوە جارێکی دیکەش خاچەکەی هەڵگرت‌و نایە سەرشانیەوە.

دایکە دەستی کێشا بە ناو پرچی پەرشەوە بووی خۆیەوەو نایە ژێر سەریەوە، هەنگاوێکی بۆ لای کورەکەی هەڵگرت: هەر کە لە رۆشناییی دا ئەوی بە روونی بینی لەسەر سامییان کەوتە لە رزینە، رووخساری بەبێ پچڕان دەگۆڕا؟ وەکو ئاو چەند ساف‌و روون بوو هەر رۆژەی کە ئەوی دەبینی بۆ یەکەمین جار نورێکی غەیبی بەسەر نێو چەوان‌و دەم‌و چاوەکانیڕا دەدۆزیەوە، بزەییێك جار جارە شادوو جارەجارەش پڕ لە ئازار، لێوەکانی ئەو باق‌و بریقەی کە بەسەر هەنیەو چەناگەو گەردنیەوە نێڵەی دەداو هەڵدەچوو ئەوی دەخوارد، ئەمڕۆ چەند مەشخەڵێکی رەشی گەورە لە چاوەکانیدا بروسکەی دەدا، بە هەراسانیەوە، بۆ ساتێ خواستی لێی بپرسێ (تۆ کێی؟) بەلاّم خودداری کرد، بەلێوەلەرزەوە گوتی: (کوڕەکەم!)! بەبێ دەنگی مایەوە، چاوەڕوان بوو تا ببینێ کە ئایا ئەو مرۆڤە بالیغە بەڕاستی کوڕیەتی؟ ئایا تیچاوێ لەو دەکات؟ قسە دەکات؟ نەگەڕایەوە، بە هەناسەهەڵکێشانێکی قووڵ خاچەکەی لەسەر پشتی خۆی جێ کردەوەو بە هەنگاوی چەسپاو لەماڵ چووە دەرەوە. دایکەکە پشتی

بە چووارچیوەی دەرگا دابوو،بە ئارامی سەیری ئەوی دەکرد، بە هەما شێوە کەبەسەر گردەکە هەڵدەگەڕا پێی لە بەردێکەوە بەسەر بەردێکی دیکەوە دەنا، تەنها خودا دەیزانی کە ئەو قودرەتەی لەکوێ هێنابوو، پشتی ئەو خاچ نەبوو، بەڵکو دووباڵ بوو هەڵیاندەفڕاند دایکە بە پەرێشانیەوە بەژێر لێوەکانیەوە گوتی: (ئەی پەروەردگار ئەو کێیە؟ ئەو کێیە.. ئەو کورە کێیە؟ بە باوکی ناچێ، بەهیچ کەسێ ناچێ، هەموو رۆژێ دەگۆڕێ، یەك نەفەر نییە، چەند نەفەرێکە، ئاخ رشتەی فیکرم لە بەریەك داپچڕاوە.

دوای نیوەڕۆی هێنایەوە یاد، کە لە حەوشەی بچووکی ماڵدا لە نزیك بیری ئاو شیری پێدەدا، هاوین بوو، بەسەر باڵای سەریەوە ترێ داری مێویان لار کردبۆوە، لە حاڵێکا ساواکە مەمکی هەڵدەمژی چووە خەوێکی سەنگینەوە، ئەوەندەی نەبرد کە خەونێکی بێ دیماهی بینی، وای هاتە بەرچاو لە ئاسماندا بە خۆیو ئەستێریەك بە دەستیەوە، ئەستێرەیێ هەروەك چرا هاتو زەوی رووناك کردەوە، جادەیێکی بە پێچو پەنای زۆرەوەش هەبوو، کە لە تاریکیدا وەك کلپەی هەورە تریشقەیەك دەدرەوشایەوە، جادە بۆ لای ئەو هەڵخزیو لە کەناری قاچەکانی ئەودا کۆتایی هات، لە حاڵێکدا کە بە پەریشانیەوە، دەیڕوانیێ، لەخۆی دەپرسی دەبێ دەستپێکردنی ئەو جادەیە لە کوێ دەست پێ بکا؟ بۆ لە کەناری پێکانی ئەودا کۆتایی هات؟ چاوەکانی لە زەمین کردەوە، وەی لەو عەجەبە، ئەستێرە بەسەر باڵای سەریەوە وەستابوو سێ تەن ئەسپ سوار لە کۆتایی جادەوە نوقرەفامەکەدا بە دیارکەوتن، سێ تاجی زێڕینیان بەسەر سەریەوە دەدرەوشایەوە، ساتێك وەستان سەیری ئاسمانیان کرد، وەستانی ئەستێرەیان بینی، ئەو کاتە ئەسپەکانی خۆیان دا بەر قامچیو بەتاودانەوە هاتن بۆلای ئەوەوە، دایکە ئێستا دەیتوانی بەڕوونو ئاشکرایی رووخساریان ببینێ، نەفەرەکەی ناوەندێ وەکو گلێکی سپی وابوو، گەنجێکی جوانو خودان پرچێکی جوان بوو، گۆناکانی هێشتاکە بە مووی نەرم داپۆشرابوو، لە لای راستەوە ئەو جەوانمەردەو زەرد رەنگە بەخۆو بەریشی زیكو رەشو چاوانی کراوە وەستابوو. رەشپێستێکیش لە لای چەپەوە بوو کە پرچی سپیو بە گڵوازە بە خۆ بە گوارەیەکی زێڕینەوە ددانەکانی بریقەی دەدایەوە،بەڵام بەر لەوەی کە دایکی بتوانێ لێیان ورد بێتەوە یاخود چاوەکانی

کوڕەکەی داپۆشێ تا سەیری رونایی توندی ئەوان نەکات، سێ هەسپ سوار هاتنو، لە ئەسپ هاتنە خوارەوە، لەبەر پێی ئەودا کەوتنە سەر ئەژنۆ. شازادەی سپی یەکەمین نەفەرێ بوو کە هاتە پێش، ساواکە مەمکی دایکی بەرداو بەسەر ئەژنۆکانی دایکیەوە بەتەواوی قامەتەوە وەستابوو، شازادە تاجی خۆی هەڵگرتوو بە خاکەڕاییەوە لەبەر پێی ساواکەی دانا، ئەو کاتە رەشپێستەکە، بەسەر ئەژنۆوە بۆ پێشەوە خزیو لەژێر کراسەکەیەوە مشتێ زومەڕدو یاقوتی هێنایە دەرەوە، بە میهرەبانییێکی زۆرەوە داینایە سەر سەری بچووکی ساواکە، پیاوە تەبەش زەردەکە دەستەکانی خۆی هێنایە پێشو دەستەییێکی پەڕی درێژی تاووسی لە ژێر پێکانی ساواکە دانا تا یاریان پێ بکات، منداڵەکە سەیری هەرسێکیانی کردو بزەیەکی بۆ کردن، بەڵام دەستە بچووکەکانی بەرەو لای دیارییەکان درێژ نەکرد.

لە پڕێکا سێ سوار ون بوونو شوانێکی گەنج بە دیار کەوت کە پێستەی بزنی لەبەر کردبوو جامێ شیری گەرمی گرتبووە ناو دەستی، هەر کە ساواکە شیرەکەی بینیو بەسەر ئەژنۆکانی دایکیەوە کەوتە پێکوتەوە،سەری بردە ناو جامەکەو بە شادومانیو تێرنەبوونەوە کەوتە نوشینیەوە.

دایکی لە حاڵێکا پشتی بە چووارچیوە دابوو، ئەو خەونە بێ سنوورەی هێنایەوە یادو ئاخێکی هەڵکێشا، ئەوە چ ئومێدێك بوو ئەو تاکە کوڕە بەوی بەخشیبوو، ئەوە چ سەرسامییێك بوو کە سیحربازەکان پێشبینیان بۆ ئەو کردبوو، مەگەر خاخامی پیر لەوی نەڕوانی بوو بە کردنەوەی کتێبی پەیامبەرانو موژدەی پەیامبەران، لە گەڕان بەدوای ئەو میهرەی پەیامبەرێتی، لە سینەو چاوو هەتا لە نوکی پێی ساواکە وەبەرهاتبوو.

بەڵام ئەفسوس! بە رابردنی گەشتی زەمانە ئومێدەکانی ئەو هەمووی بە با چوو کوڕەکەی رێگەییێکی ناڕاستی هەڵبژارد، رێگەیێ کە تا دەهات زۆرترو زۆرتر لە رێی مرۆڤەکانی وەدوور خستەوە، دایکەکە چەفیەکەی توند کردو دەرگای جووت بەند کرد، ئەو کاتە ئەویش دەستی کرد بە هەڵگەڕان بۆ سەر گردەکە، بۆ کوشتنی کات دەچووە مەراسیمی لە خاچدان.

بەشی چووارەم

دایکە بە پەلەپڕۆزیەوە ڕێی دەبڕی تا خۆی لەناو ئاپۆڕەی خەڵکەکەدا ون بکات، دەنگی قیلو قالی ژنان لە پێشەوە دەبیسترا، لە دوای ئەوانیشەوە پیاوان کەوتبوونە هەڵچوونەوە بە هانەسەبڕکێو پرچی ئاڵۆزو جەستەی داکەوتوو ئەو خەنجەرانەی کە لە ژێر کراسەکانیاندا پەنهانیان کردبوو بە پێ پەتی ڕێیان دەکوتایەوە، دوای ریزی پیرەمێردەکانو دواتری هەموویان گۆجەو کوێرو ئیفلیجەکان بوون، زەوی لە ژێر پێی مرۆڤدا دەلەرزی، ستوونی تۆزو گەرد بۆ ئاسمان بەرزبوو بۆوە، هەوا تێکەڵی هەڵم بووبوو، لە باڵای سەرەوەش خۆرەتاو وەکو کورەی ئاگر دەسووتا.

پیرەژنێ سەیری دەوروبەری دەکرد، مێرێی بینیو نەفرەتی بۆ رەوانە کرد، دوو نەفەر لە هاوسێکانی مێرێ، رویان لێ وەرگێڕاو بۆ دەفعی بەلا تفیان رووکردە زەوی، تازەبووك بەرودامەنی جلەکانی بەترسو هەرسانییەوە گل دایەوە تا نەبادا دایکی دروستکەری خاچ بەسەریا تێپەڕێ، مێرێ بە هەڵکێشانی ئاخێك چەفیە وەنەوشەییەکەی بەشێوەیێ لێکرد کە جگە لە چاوە بادامیو سەرزەنش ئامێزو دەمی داخراوو تەڵخی هیچ جێگایێ لە تەبەشی دیار نەبێ.

لە حاڵێکدا بەسەر بەردەکانەوە هەڵدەخزی بە تەنها بۆ پێشەوە دەچوو، بۆ خۆ پەنهان کردن لە میانی خەڵکەکە پەلەی کرد، لە هەموو لایێکەوە پسەپس هەڵسا، بەلام ئەو بە دڵێکی قوڕسەوە بۆ پێشەوە دەچوو، لەبەر خۆ دەیگوت: سەیرکە کوڕم بە چ ئەنجامێ گەیشتووە، بەڵێ کوڕەکەم، ئازیزی دڵم..!) بۆ پێشەوە دەچوو بۆ قورت دانەوەی گریانی شاڵەکەی سەری دەجوی.

گەیشتە ئاپۆڕەی خەڵکان، خەڵکەی لە پشت خۆی جێ هێشتبوو خۆی لە میاتی ژنەکانەوە پەنهان کرد، دەستی لەسەر دەمی دانا بوو، ئێستا تەنها چاوی دیار بوو، لەبەر خۆیەوە گوتی:

((هیچ یەك لە هاوسێکانم شوێنێ بۆ من ناهێڵنەوە))و ئارامی گرت.

لە پڕێکا هەمهەمەیێ لە پشت سەری ئەوەوە بەرز بۆوە، پیاوانی بەبڕست لە میانی ئاپۆڕەی ژنانەوە ڕێی خۆیان کردەوە، تا بەرەو پێشەوە بچن، ئەو قەڵایانەی کە جانبازیان تێدا لە زنجیر کێشابوو کرانەوەو پیاوان بۆ شکاندنی دەرگاو ئازادکردنی دیلەکە بێ تاقەت بووبوونو حەوسەڵەیان لێ بڕابوو،مێرێ خۆی بۆ لایەك کشاندەووە، لە ژێر دەروازەی سەرپۆشدا خۆی قایم کردو گریا: ریشی درێژو چەور، پرچی درێژی چەور، دەمی کەف کردو خاخام بەسەر شانی زەبەڵلاحێکی وەحشی خوو، بازووی خۆی بۆ لای ئاسمان دەجولاندو هاواری دەکرد، مێرێ گوێکانی خۆی تیژکردبوو تا گوێی لە قسەکانی ئەو بێ:

-کوڕانی من، باوەڕتان هەبێ بە خەڵکی سراییل، لەگەڵ یەك بەرەو پێشەوە بڕۆن، هەراسانی نەکەن بە دڵێ مەترسن، ڕۆحەکان دوکەڵن خودا بە پفێ هەموویان بۆ هەوا دەنێرێ، - مەکاب- یەکان وەبیرخۆتان بهێننەوە کە چۆن چۆنی یۆنانیەکان فەرمانڕەواکانی تەواوی جیهانیان روخاند چۆن چۆنی ئابڕویان بردن، بە هەمان شێوە، ئێمەش ڕۆمیەکان دەڕوخێنینو ئابڕویان دەبەین ((یەهوە سەبایوت) تەنها یەکەو خودای ئێمەیە.

خاخامی پیر سەرمەست لە نەشئەی خودایی، بەسەر شانە پانەکانی زەبەڵلاحی وەحشی خوو، هەڵدەبەزیەوە هەواو سەمای دەکرد، پیر بوو بوو، ڕۆژو و پەرستنو ئومێدی گەورە وەکو خەرتەلێ کەوتبوو گیانەوەو قودرەتی ڕاکردنی نەبوو، کێوبڕی زەبەڵلاح بە بەسەرشانی ئەوەوە بەبەردەم خەڵك رایدەکردو وەك ئاڵایێ بۆ پێش و پاشەوە حەرەکەی دەکرد.

خەڵك هاواریان دەكرد: ((ئاهای باراباس دایمەبەزێنە) بەلاّم باراباس بەبیّ كەمترین نیگەرانی، لە حالێكدا كە پیرەمێردی بۆ ئەملاو ئەملا تاودەدا بۆ پێشەوە دەچوو. خەڵك خەریك بوو هاواری خوایان دەكرد، هەوای بالاّی سەریان گڕی گرتبوو، مەشخەڵەكان نێلەیان سەردەداو ئاسمانیان دەچەسپاندە زەوی، زەینیان تێكهەڵدەچڕژا، ئەو جیهانەی بەردو تاوێر، دەبوو بە گیاو شتی ناسكو روون دەبۆوە، جیهانێكی دیكە كە لە مەشخەڵو فریشتەكان بوو بە وجود دەهات.

یەهودا ئاگری گرت، بۆ پێشەوەبردنی بازووەكانی خاخامی لەسەر شانەكانی باراباسی فڕاندو خستیە سەر شانەكانی خۆیو هاواری كرد (هەمان ئەمڕۆكە...نەك بەیانی، ئەمڕۆكە!) خاخامیش بە نۆبەی خۆی، ئاگری گرتبوو سرودی سەركەوتنی بە هاوارێكی بەرز سەردا، هاواری پیاویّ پیّ لەسەر لێوی گۆڕ، درێژەی نەكێشا كە تەواوی خەڵكەكە هەمان ئاوازیان دەگوتەوە:

((تەواوی نەتەوەكان بە دەورمدا ئەلقەیان بەستاوە، بەناوی خودای من، ئەوان پەراگەندە دەكەین!

تەواوی نەتەوەكان وەك نقێمی ئەنگوستیلە منیان گرتۆتە خۆ بەناوی خودای من..

ئەوان پەرش وبلاّو دەكەین)).

ئەوان وەك هەنگ بە دەوری مندا ئەلقەیان بەستووە بە ناوی خودای من ئەوان پەراگەندە دەكەین، بەلاّم لە هەمان كاتدا كە سرودیان دەچڕیو لە زەینی خۆیان نەتەوەكانیان پەراگەندە دەكرد، لە پڕێكا قەلاّی دوژمن لە دڵی (ناصیر)دا لەبەر چاوی ئەوان بەدیاركەوت، توونـدوتۆڵ، چووار گۆشەی چووار بورجو چووار هەڵۆی برونزی مەزن، لە پارچە پارچەی ئەو قەلاّیە هەرماس دزەی كردبوو، لە سەرەوە لە بەرزایی بورجەكان، پەرچەمی هەڵۆی نیشانەی زەردو رەشی رۆحی بوون، لەبنەوەی ئەوان

-روفوس- ی یوزباشی خوێن خۆری (ناصیرە) لەگەڵ لەشكری خۆی دابوو، خوارتر، سەگو ئەسپو وشترو بەندییەكان بوون، دیسان خوارتر، جانباز بوو، كە فرێیان دابووە ناو چاڵێكی قووڵو وشكەوە، بە خۆیو پرچی ئارایش نەكراوو لێوانی شەراب

نەچەشتوو بەدەنی ژن نەدیتەی، ئەو جانبازە دەیتوانی تەنها بەیەك تەكانی سەر پیاوانو كۆیلەكانو ئەسپو بورجەكان كە بەسەر سەریەوە قەراریان گرتبوو هەموان هەڵفڕێنی، حیكمەتی خودایی ئەوە وایە، لە قولاّیی بناغەی كوختەكانی زوڵم هاوارێكی بچووكی عەدالەت شاردراوەتەوە.

ئەو جانبازە دوا پاشماوەی ئەڵقەی مەكابیەكان بوو، خودای سراییل ئەوی پاراستووەو تۆوی پیرۆزی لەنابودی بوون پاراستووە، شەوێكیان (هرودیس) پاشای پیری یەهودیە، ئەو خائینە پیسو نەفرەتیە، چل نەوجەوان كە هەڵۆی زێڕینیان لەسەر دەرگای پەرستگا هێنابووە خوارەوە وەك مەشخەڵ ئاگری تێبەردابوون، لە چلو یەك كودێتا چی، هەر چل نەفەریان گیرانو یەك نەفەریان رایكردبوو، خودای سراییل پرچی سەری ئەوی گرتبوو نەجاتی دابوو، ئەوەی كە نەجات بووە هەمان جانباز بوو نەبرەی مەكابیەكان بوو، ئەو كاتە نەوجەوانێكی خۆش سیمابوو كە تازە موی لەبەر چەنەگە هاتبوو.

چووار ساڵ دوای ئەو واقیعە لە كێوەكان سەرگەردان بوو بۆ ئازادی سەرزەمینی موقەددەس كە خودا كردبوویە دیاری بۆ سراییل، دەجەنگی، هەمیشە دەیگوت (ئێمە تەنها یەك سەروەرمان هەیە، ئەدونیا، پارەو پول مەدە بە میرەكانی زەمین، ئازاری خۆت مەدە چوونكە بتی هەڵۆئاسای ئەوان پەرستگای خودایان پیس كردوە، گاو گۆلك بەناونیشانی قوربانی بۆ ئیمپراتۆری ستەمگەر سەرنەبڕی، تەنها یەك خودا هەیە، خودای ئێمە، تەنها یەك قەوم هەیە، ئەویش قەومی سراییلە، تەنها یەك مێوە بەسەر تەواوی درەختانی جیهانەوەیە ئەویش كریستیانو)یە.

بەلاّم لە پڕێكا خودای سراییل دەستی لەسەری ئەو بەرداو لە لایەن (روفوس)ەوە رەوانەی زیندانیان كرد، جوتیاران، كارگەرانو مولكدارەكان لە تەواوی دێهاتە نزیكەكانو ماسیگرەكان لە دەریاچەی (گنسارت) كۆبوونەوە. ئێستا چەند رۆژیّ بوو كە پەیامێكی نادیارو خێڵو دوولا ماڵ بە ماڵو قایغ بە قایغ، وەك چۆن قاسیدۆكەیەك، كەوتبووە فڕینەوەو رێبوارانی ئاگادار دەكردەوە (جانباز لە خاچ دەدەن. ئەویش نابودكراو — تەواو بوو!)

بەڵام زەمانێکی تر پەیام ئەوە بوو:

((برادەران درود، رزگار کەر هاتووە! گەلاێ گەورەی خورما هەڵگرن هەموو بەیەکەوە بە خێراتنی ئەو بکەن بۆ ناصرە!))

خاخامی پیر بەرەو لای قەلاکان بەسەرشانی ریش سوورەوە بەسەر ئەژنۆکانیەوە وەستاو جارێکی دیکەش هاواری کرد.

-ئەو هاتووە... ئەو هاتووە، لەو چاڵە وشکەدا کریستیانویە کە بە قامەتی راستەو چاو لەڕێ راوەستاوە، چاو لەڕێی کێ؟ چاو لە رێی ئێمە، کوڕانی سراییل! بۆ پێشەوە، دەرگا بشکێنن، ئەو رزگارکەرە رزگار بکەن، تا بتوانێ نەجاتمان بدات، باراباس بە دەنگێکی وەحشی هاواری کرد (بەناوی خودای سراییلو بە داسێ کە لە دەستی دابوو، بۆ بەرزایی سەری بەرز کردەوە، خەڵك خرۆشان، خەنجەرەکان لەژێر کراسەکانیاندا راتەکان، منالاێن بەردیان نایە ناو قۆچەقانەکانیانەوە، بە لە پێشەوە بوونی باراباس دەرگای ئاسنینیان کردەوە، بەڵام هەموو چاوەکان بە نوری خودای مەزن نابینا بووبوونو کەسێك دەرگای بچووكو کۆتایی لە قەلاکە نەبینی کە گۆشەکەی کرایەوەو مەجدەلیە بە رووخسارێ کە لە رەنگی رووخساری مردوو دەچوو، لە حاڵێکدا چاوانی ئەشکئامێزی خۆی دەسڕیەوە، بەدیارکەوتو ئاشکرابوو، رەحمی بە خەڵکە مەحکومە کرد، شەوەنگاوان چوو بووە سووراغیەوە تادوا لەززەت، شیرنترین لەززەتێ کە دونیا دەتوانێ بەنسیبی مرۆڤی بکات هەرزانی ئەوی بکات، بەڵام ئەو لە جانبازانی سەرسەخت بوو کە سوێندی خواردبوو تا نەجاتی سراییل، پرچو خواردنەوەی شەرابو گەڕانو سووران بە دوای خۆشی لە خۆی حەرام بکات، مەجدەلیە تەواوی رۆژێ رووبەڕووی دانیشت و سەیری ئەوی کرد، بەڵام چاوی ئەو لە ئورشەلیم بوو، کە لە وان دەوراندا لە پشت کەزی رەشی ژن دانیشتبوو، ئورشەلیم ی ژێر دەسەلاتو بەدکاری ماڵ گەیشتە ئەوان، رۆژان ناڵێم کە ئورشەلیمی پیرۆزی ئایندە خۆیو حەوت دەروازەی پیرۆزمەندی قەلاکەی، بە حەوت فریشتەی پاسدارو هەفتاو هەفت میللەتی دونیا لە پێشگایدا کەوتبوونە سەرخاکەوە، لە هەمان کاتدا کە مەحکوم مەمکی تەڕو فنێکی ئورشەلیمی ئایندەی لەمس دەکرد، مەرگ

نەدەماو جیهانی دەوروبەری ئەو تامی شیرین دەکرد، مەمکی ئورشەلیمی گرتە ناو لەپی، تەنها ئەندێشەی شتێکی دەکرد، خودای سراییل، خودایێ کە نە قژی ئارایشتێکی بەخۆوە بینی بوو، نەلێوەکانی بەشەراب بوو، نەجەستەی بەجەستەی ژنێ کەوتبوو، جانباز شەو هەموو شەو، ئورشەلیمی بەسەر ئەژنۆکانیەوە دادەناو مەلەکوتی ئاسمانی لە قاچی خۆی پەنا دەکرد، نە لەگەڵ فریشتەو هەورەکان، بەڵکو بەو شێوەیەی کە خۆی دەیەویست: گەرم لە زستانو فێنك لە هاوینو دروستکراو لە خاكو مرۆڤ.

خاخامی پیر، کچی خۆی بینی کە لە قەلاکان دێتە دەرەوە، رووی لێ وەرگێڕا، کچەکەی وەکو داغێك وابوو بەهەنیەیەوە، ئا بەڕاستی لە تۆوی پاكو لە خودا ترساوی ئەودا ئەم زاتە چۆن هاتۆتە کایەوە؟ کامە هەرماس، کام دەستی ناپاك، ئەوی بردۆتە سەر رێی چەوتیەوە؟، رۆژێ بەر لە گەڕانەوە لە جەژنی کانا گەڕابۆوەو ئارەزوی مەرگی کردبوو، پاشان وەکو دیوانە کەوتبووە شەقامەکانەوە ئەو کاتە ماڵی باوکی بەجێهێشتبوو، لە مەجدەلدا کە کەوتبووە سەر رێی کاروانەکان، گیرسابۆوە، بەدکار ماڵێکی دروست کردبوو، بەسینەی کراوە، بێ باکانە بەرەو ئاپۆڕەکە دەهاتە پێش، سووراری بەسەر لێوو گۆناکانی سڕی بۆوە، چاوەکانی ئەو کە بە درێژایی شەو دوورابووە چاوانی جانبازەوەو فرمێسکیان لێ سەرەو ژوور بۆوە، ئێستاکە تارو بێحاڵ بووبوون، کاتێ بینی باوکی خاتر ئازاردراوی روو لەو وەردەگیرێ، بزەیێکی تاڵ بەسەر لێوەکانیدا نەخشی هەڵبەست، لە پێشدا، ئابڕوو، ترس لە خودا، خۆشەویستی باوكو بایەخدان بە نەرێتی کۆمەڵگە هەمووی واز لێ هێنابوو وا بلاوببووەوە، کە حەوت هەرماس چوونەتە ناو جەستەی ئەوەوە، بەڵام وانەبوو بەڵکو حەوت خەنجەر لەناو دڵیدا شاردرابۆوە.

خاخامی پیر دووبارە کەوتە هاوار کردنەوە، دەیویست خەڵك راستەوخۆ سەیری ئەو بکەن تا نەبادا خەڵك چاوی بەکچەکەی بکەوێت، خودا ئەوی بینی بوو هەر ئەوەش بەس بوو خۆی داوەری کرد، لە حاڵێکدا بەسەرشانەکانی ریش سوورەکەوە هەڵدەسووڕا، هاواری کرد (چاوی دڵ بکەنەوەو سەیری ئاسمانان بکەن، خودا بەسەر

سەری ئێمەوە وەستاوە، فەلەك بوونەتەوە، سوپاو فریشتەكان هاتوونەتەوە پێشەوە، هەوا بە باڵی سوورو شین داپۆشراوە)

ئاسمان هەڵگیرسا، خەڵكی چاوانی خۆیان هەڵبڕی، سەیری هەورازی سەری خۆیان كردو خودایان بینی، غەرقی چەك بووەو لە حاڵی دابەزیندایە، باراباس داسی خۆی بەرز كردۆتەوە دەنەڕڕێنیٚ (هەمان ئەمڕۆكە نەك سبەی، ئەمڕۆكە) ئاپۆڕەی خەڵك كەوتنە گیانی قەڵاٚوە، ئەوان بە گیان لە دەرگای ئاسنینیاندا، دەیلەمیان بەكارهێنا، پەیژەیان بە دیوار هەڵنا، ئاگرپژێنیان هێنا تا ئاگر لەو شوێنە بەردا، بەڵاٚم لە پڕێكا دەرگای ئاسنین بۆوە، دوو سوار ئەسپ بە دیاركەوتن، ئەوان تا ژێر لوتیان چەكدار بوون، تەبەشیان لەبەر هەتاو سووتا بوو، باشیان خواردبوو لە خۆیان دڵنیا بوون، خۆیان‌و قەڵاٚفەتی عەبوسیان، ئەسپەكانی خۆیان دەدا بەر قامچی، ڕۆحەكانی خۆیان بەرزكردەوە، بەیەكجار سەرو سەدای پاشە كشەو راكردن بەرەو تەپۆلكەی لە خاچ دان لە شەقامەكاندا دەنگی دایەوە. ئەو تەپۆلكە نەفرەت گەشتە، جگە لە تاوێرەبەردی ئاسن‌و دڕك‌و داڵ هیچی دیكەی نەبوو، هەر بەردێكی كە هەڵتدەگرت، دڵۆپە خوێنی وشكەوەبووی لە ژێرەوە بەدیار كەوت، هەر كاتیٚ كە یەهودییەكان دەستیان بەڕووی ڕۆمیەكان بڵند دەكرد تا ئازادی وەدەست بهێنن. ئەو تەپۆلكەیە پڕدەبوو لە خاچ، بەسەر بالاٚی خاچەوە شۆڕشگێڕان خۆیان دەپێچایەوە ناویەك‌و دەیانناڵاٚند، شەو كاتیٚ چەقەل دەگەیشتن، قاچی ئەوانیان دەخواردو ڕۆژی دووەمیش نۆبەتی قەڵەكان بوو دابەزن، چاوەكانی ئەوانیان دەخوارد خەڵك لە بناری گردەكەوە بەهەناسە بڕكێوە لە شوێنیٚ وەستان، ئەسپ سواران زیاتر ئەوانیان شڵەژاند، بۆ سەر هەڵكشان‌و داكشانی ئەسپەكان ئاپۆڕەی یەهودیەكانیان لەیەك شوێندا كۆكردەوە، بەدەوری ئەواندا هێڵی وێستەگەكانیان وێنەكرد، ئێستا نزیكی نیوەڕۆ بوو، خاچ هێشتا نەگەیشتبوو، لە بەرزایی گردەوە دوو بیابانگەڕ بە چەكوش‌و بزمار چاوەڕوان بوون، سەگەكانی دیٚ بە مكوڕی‌و تاسوقەوە گەیشتن، خەڵكی بە رووخساری سووتاوەوە، لەژێر ئاسمانی ئاگرڕێژدا بەسەر گردەكەوە دەكەوتن، ئەوە چ بوو، چاوانی رەش‌و لووتی هەڵسووڕاوو رووخساری سووتاوو قۆپاوو خەتی ردێنی چەورین بوو، ژنانی قەڵەو بوون خۆیان‌و بن هەنگڵی ئارەق كردویان‌و قژی ئارەق ڕێژیان، كە لە ژێر هەتاودا دەتوانەوەو هەڵم لە

جەستەیان بەرز دەبۆوە، لە دەریاچەی (گنسارت)دا دەستەیەك لە ماسیگران، بە چاوانیٚ كە لە سەرسامیاندا زەق دەبوونەوە، ئەوانیش وەكو ئەوانی دیكە هاتبوون تا پەرجوەكە ببینن، پەرجو بەم جۆرە رووی دەدا: وەك چۆن كافرانی ڕۆمی، جانبازیان بەرەو كوشتارگا دەبرد، جلی دارِزاوی دەهاوێشتە كەنارێك‌و لە ژێرپشتیەوە فریشتەییٚ، بە دەستێكەوە شمشێری دەوەشاند.... ماسیگرەكان بەتەبەش‌و سینەو بازووی خۆرەتاو سووت‌و باكردوویان شەوی پێش، خۆیان‌و سەبەتیٚ پڕ لە ماسی لە ڕێوە گەیشتوون، دوای فرۆشتنی ماسی، چوونە مەیخانەو خۆیان مەست كرد، بیریان چوو كە بۆ هاتوونەتە (ناصیرە) كەوتنە گۆرانی گوتنەوە، ئەو كاتە لەگەڵ یەك كەوتنە جەنگ‌و دووبارە لەگەڵ یەك چاك بوونەوەو لە كاتی دەركەوتنی خۆرەتاوی سپێدە، لە پڕێكا هاواری خودای سراییلیان كرد، خۆیان شوشت‌و نیوە خەوو نیوە بێدار، هاتبوون پەرجو ببینن.

هەموویان لە چاوەڕوانیدا دانیشتبوون‌و هەرزووش ماندوو بووبوون، تەنها وەشانی رمیٚ پێویست بوو تا لە هاتنی خۆیان هەست بە پەشیمانی بكەن، یەكیٚ لەوانە كە ریشێكی گڵاوزەو خۆڵەمێشی هەبوو گوتی: ((كوڕینە بە رای من بگەڕێینەوە بۆ لای قایغەكان) ئەو سەبارەت بە تەمەنیەوە پەیكەرێكی بەهێزی هەبوو، هەنیەی هەروەكو صەدەف وابوو (ئیدی جانبازیش وەكو هەموو ئەوانی دیكە لە خاچ دەدریٚ، گویٚ لە من بگرن دەرگای ئاسمان ناكرێتەوە، تووڕەیی خودا بیٚ دیماهیە، زوڵمی مرۆڤیش كۆتایی نییە، كوڕی (زوبەدی) تۆچی دەڵێی؟

هاوڕێكەی كە ماسیگرێكی چاوكراوەی ردێن تیژ بوو، بەخەندەوە گوتی: ((بە رای من گەمژەڵی (پەترۆس) كۆتایی بۆ نییە، لێم ببوورە، بەڵاٚم ئەقڵی تۆ لەگەڵ ریشی سپیت ناگونجیٚ. وەكو دەنكە ئەسپەند هەڵدەبەزیەوەو لە هەمان سەعاتیش دەسوتێی، مەگەر تۆ نەبووی ئێمەت هەڵگرت‌و بۆ ئێرەت هێنایین؟ وەكو دێوانە لە بەلەمێكەوە بۆ بەلەمیٚ بازت دەداو هاوارت دەكرد: (برایان، ئەگەر ئاوتان لە دەستە هەڵبڕێژنە سەر زەوی، مرۆڤ تەنها یەكجار لە تەمەنیدا پەرجو دەبینیٚ، یاڵڵاٚ هەڵسن بابچینە ناصیرەو پەرجوەكە ببینین!) تا ئێستاش كە یەك دووجار رم بە پشتت كەوتووەو

مێشکت پەریشان بووە، ڕەزمەکەت گۆڕیوەو هاوار دەکەی (ئەگەر ئاوتان لە دەستایە داینێنە سەر زەوی‌و بگەڕێنەوە ماڵەوە!) بیهودە نییە کە بە (میزاج دەمدەمی) بانگت دەکەن دووسێ نەفەر لە ماسیگرەکان کەوتنە خەندەوە، شوانەکە کە بۆنی بزنی لێدەهات گۆپاڵەکەی بەرز کردەوەو گوتی:

یاکوب لەگەڵ هەموو میزاجی دەمدەمیشی تۆ نابێ سەری بکوتیەوە، ئەو لە هەموو ئێمە باشترەو دڵێکی زێڕینی هەیە) هەموویان بەرێکەوتن قسەی (فیلیب)یان تەئکید کردو دەستیان درێژ کرد تا (پەترۆس) کە بە توندی تووڕە بووبوو، ئارام بکەنەوە، لەبەر خۆیەوە دەیگوت (لێگەڕێ هەرچی دڵیان دەخوازێ با بە منی بڵێن، میزاجی دەمدەمی سانایە، لە وانەیە میزاج دەمدەمی بم و وەکو بی بە بایێ بلەرزم، بەڵام ئەوە لەڕووی ترسەوە نییە، بەڵکو لەبەر خاتری خۆشدڵی منە، یاکوب قەڵافەتی (پەترۆس)ی بینی تێکچوو، لەوەی کە بێ پێوانە قسەی لەگەڵ لە خۆ گەورەتر کردبوو، پەشیمان بۆوە، بۆ ئەوەی بابەتی قسە بگۆڕێ پرسی ((ئەرێ (پەترۆس) ئەندریاسی برات چ کاردەکات؟ ئێستاش هەر لە بیابانی ئوردنە))؟

(پەترۆس) بە ئاخ هەڵکێشانەوە وەڵامی دایەوە ((بەڵێ هێشتا لەوێیە دەڵێن کاری پاکشوریشی دۆزیوەتەوەو دروست وەکو مەولاکەی کلۆو هەنگوینی کێوی دەخوات. خوابکات قسەم راست دەربچێت، وەلێ مەرج دەکەم کە هەرزوو ئەو، وەکو ئەوانی دیکە دێهاتەکان دەگەڕێ‌و هاوار دەکات (تۆبە بکەن، مەلەکوتی ئاسمان دێتە دێ، مەگەر ئێمە شەرم‌و حەیامان نییە؟)

یاکوب سەری راتەکاندو برۆکانی تێکهەڵکێشاو گوتی: (هەمان ئەو مەسەلەیە بەسەر (یۆحەننا)ی برام هات‌و چوو تا لە دێرێ لەبیابانی گنسارت تەرکی دونیا بکات، وا هاتە بەرچاو کە بۆ ماسیگری دروست نەکرابوو، لەم رووەوە منی لەگەڵ دوو ریش سپی‌و پێنج کەشتی بەتەنها جێهێشت‌و تا سەرم لەدیوار بکوتم.

فیلیب ی شوان پرسی (ئەو پیاوە پیرۆزە مەگەر لە چی کەم بوو؟) لە تەواوی نیعمەتەکانی خودادا بەهرەمەند بوو، لە بەهاری جەوانی خۆی چی بەسەر هات؟ بەڵام لە بنی دڵەوە خۆشحاڵ بوو کە کرم دەکەوێتە گیانی دەوڵەمەندەکانیش‌و دەیانخوات،

یاکوب وەڵامی دایەوە (هەر بەم شێوەیە یەکدەفعە بێ قەوارە بوو، بە درێژایی شەو لە جلی خەودا وەکو نەوجەوانێ نیازمەند بەژن خۆی هەڵو گێڕ دەکردو نەدەحەوایەوە)

– دەیەویست ژن بهێنێ، قاتی بوو، نەبوو!

– دیگوت نایەوێ لەگەڵ ژنێ زەماوەند بکات.

– ئەدی چی؟

– لەگەڵ مەلەکوتی ئاسمان دروست وەکو ئەندریاس

ئەوانیش کەوتنە پێکەنینەوە، ماسیگرێکی پیر کە دەستی زبری خۆی بەشەیتەنەتەوە لەیەك دەخشاند هاواری دەکرد.

(خودایە کە بە پێوە پیر بن!) (پەترۆس) دەمی کردەوە، بەڵام بەر لەوەی بتوانێ قسەیێ بکات، هاواری تووڕە هەوای پڕ کرد (سەیرکەن! سەلیبساز... سەلیبساز!) هەموو بەیەکەوە سەری خۆیان بەحیرەتەوە وەرسووراند، لە خواروی جادەکە، کوڕی دارتاش، لە حاڵێکا کە بە پێی لەرزۆکەوە سەر هەڵدەگەڕاو لەژێر باری خاچدا هەناسەبڕکێی پێکەوتبوو دەبینرا، ئاپۆڕەکە هلواریان دەکرد:

(سەلیبساز.. سەلیبساز هەی خائین!) دوو بیابانگەڕەکە لە باڵای گردەوە سەیری خوارەوەیان کرد بە دیتنی خاچ لە خۆشحاڵیان هەڵبەزینەوە.

خۆرەتاو وەکو وەکو مریشکی سوورەوەکراوی لێکردبوون، تف دەستیان کردو کوڵینگەکانیان هەڵگرت‌و خەریکی هەڵکەندنی چاڵ بوون، بزماری قەبەو سەرپانیان بەسەر بەردێك لە نزیك خۆیانە دانا، لە جێی سێ بزماری سەفارش کراو پێنج بزماری فلز کراو بوو. ژن‌و پیاو دەستیان لەگەڵ یەك ئەڵقەکردو زنجیرەیەکیان دروست کرد، تا پێش لە سەلیبساز بگرن، مەجدەلیە خۆی لەناو ئاپۆڕەکە هاوێشتە دەرەوە، چاوی بڕیە کوڕی مێرێ کە سەر هەڵدەگەڕاو، کەوتەوە یادی دەورانی مناڵیان، کاتێ کە خۆی چووار ساڵە بوو ئەو سێ ساڵان‌و دڵی پڕ بوو لە خەم چ کەیفێکی قووڵ‌و ئاشکرانەبوی ئەزموون کردبوو، چ شیرینییێك کە وەسف ناکرێ، بۆ یەکەمین جار ئەو

واقیعه ڕەشەی هەست پێ کردبوو کە یەکیان پیاوەو ئەویتر ژن، دوو تەن کە زەمانێك وا بەدیار کەوتبوو یەکن، بەلاّم خودای بێ ڕەحم ئەوانی لەیەك جیا کردەوە، ئێستەش تکە پارچەکان یەکتریان دۆزیوەتەوە. لە کاری بەیەکگەیشتنو دووبارە یەکبوونەوەیان دان،هەرچیەك لە تەمەنیان زیاد دەبوو، ئەو هەستە زۆرتر لە وجودیان هەڵدەچوو، کە جیاوازی خولقانیان موجیزیە، لەوەحشەتێکی لالّدا سەیری یەکتریان دەکرد، وەکو دوو دڕندە لە چاوەڕوانی دا دادەنیشتن تا برسیەتیان زێتر ببێو ئەو سەعاتە بێ کە یەکتر لە ئامێز بگرن ئەوەی کە خودا جیای کردبۆوە پێکەوەی پەیوەند دەنەوە، بەلاّم پاشان ڕۆژێکی عەسر لە جەژنێکی کانا دا زەمانێ کە عاشق دەستی درێژ کردبوو تا بەدیاری گوڵی سووری مارەییان سەر بە مۆر بکەن، خودای بێ ڕەحم تاوی دابووە سەریانو جارێکی تر لە یەکتری جیای کردبوونەوە هەر لەو زەمانەوە بەدوا، چاوانی مەجدەلیە بەسەر ئەو لار بوو بۆوەو پرچی بۆن گولاّوی کەوتبووە سەر شانی ڕووتو خوێناوی ئەوەوە، بە دەنگێکی زبرو کپ لە حالێکدا دەلەرزی هاواری کرد سەلیبساز گەنجەکە چاوانی هەلّگرتو چاوانی درشتو ڕەنجوری بۆ ساتێکی گوزەرا بڕیە مەجدەلیە، ئاسەواری ڕەعشەت بەدەوری لێوانیەوە نەخشی بەستا، دەمی شلەژا، بەلاّم بێ چەندو چوون چاوەکانی داگرتو مەجدەلیە هەلّی بۆ نەڕەخسا کە دەستنیشانی بکات، ئەو شلەژانە ئایا لەبەر ئازار بوو یا ترس یا بزە؟ لەحالێکدا هێشتا بەسەر ئەوەوە لار بووبۆوە، بە هەناسەبڕکێوە گوتی: (تۆ مەگەر غرورت نییە؟لە بیرت چوو؟ چۆن دەتوانی تا ئەو ڕادەیە خۆت سستو لاواز بکەی؟) دوای ساتێ وەك بلێی سەدای ئەو وەلاّمی دایەوە (نا... نا بێچارەی زبون، ئەوە خودا نییە. هەرماسە!

ئاپۆڕەکە لە هەمان کاتدا تاوی دابووە پێشەوە تا ڕێی ئەو بگرن،پیرەمێردێ گۆپالّەکەی بەرز کردەوەو تێی سرەواند، دوو گاوان کە لە کێوی تابورەوە هاتبوون بۆ دیتنی پەرجو، کە پەیوەندیان بەوانی دیکە کردبوو، سیخورمەی خۆیان لە جەستەی ئەودا بردەخوارەوە، باراباس هەستی دەکرد داسی دەستی بەرزو نەوی دەبێتەوە، بەلاّم لە هەمان ئەو کاتەدا خاخامی پیر مەترسی بینی، لەسەر شانەکانی ڕیش سوور دابەزیو پەلەی کردە کۆمەك کردنی برازاکەی هاواری لەبەر هەلّسا ((کوڕانی من، بەس کەن، گرتنی ڕێگەی خودا گوناهێکی گەورەیە، ئەو کارە مەکەن، هەرچیەك

موقەدەر بووبێ، دەبێ ئەنجامی قبولّ بکەن، ڕێگرمەبن، ڕێ ی خاچ بکەنەوە، کە خودا ناردویەتی، لێگەڕێن قەرەجەکان بزماری خۆیان ئامادەکەن، لێگەڕێ پەیامبەری دونیا بچێتە سەرخاچەوە، ترسی مەخەنە دلّ، باوەڕتان هەبێ، دەنا هیچ پەرجوییێ ڕوونادات، گوێ لە خاخامی پیرتان بگرن.. کوڕانی من..من وا حەقیقەت بە ئێوە دەلّێم مرۆڤ ناتوانێ بفڕێ، مەگەر ئەوەی کە بگاتە لێواری پەرستگا! گاوانەکان سیخورمەی خۆیان کێشایەوە، بەردەکان لە ناو مشتی گرێ خواردودا کەوتنە خوارەوە، خەلّك بەرکەنار بوون، تا ڕێگەی خودا هەموار بکەن، کوڕی مەریم بەخاچ بەسەر شانیەوە بۆ پێشەوە گلۆر دەبۆوە، دەنگی کلۆ لە باخی زەیتوندا دەگەیشتە گوێ، سەگێکی برسی لە بەرزایی گردەکەوە بە خۆشحالّیەو دەوەڕی، دوورتر، لەناو ئاپۆڕەی خەلّکدا، ژنێ بە شالّێکی وەنەوشەیی هاواری دەکردوو بورایەوە

(پەترۆس) ئێستا بەدەمی کراوەو چاوانی دابەزیوی وەستاوەوە چاوی بڕی بووە کوڕی مەریەوە، دەیناسیەوە، مالّی باوکی مێرێ لە کانادا بەرامبەر مالّی ئەوان بوو، دایكو باوکی پیری مێرێ، (یەواکیمو ئانا) یارغاری دایكو باوکی ئەو بوون، ئەوان مرۆڤی پیرۆز بوون، هەمشە فریشتەکان لە هاتوچۆی کوختەی پەڕپوتی ئەواند بوو، شەوێکیان هاوسێکانی خودای خودایان بینی بوو،کە بە جلی بەدەلّ بووی گەدایێ لەحالّەتی تێپەڕین لە ئاستانەی دەرگای ئەوان دابوو، چوونکە کوختەکە وەك بلێی لەبەر ئاسەواری زەمین لەرزە کەوتبووە لەرزینەوە، پاش نۆ مانگی دوایی پەرجوییێ ڕوویدا، ئانا پیرەژنی شەستو چەند سالّە مێرێی هێنایە دونیاوە، پەترۆس ئەو کاتە پێنج سالاّن دەبوو، بەلاّم تەواوی ئەو جەژنو شادیەی کە ئەو ڕووداوەی بەدواوە بوو بە چاکی بە بیردەهاتەوە:

تەواوی دێکە کەوتبووە جونبو جۆشەوە، پیاوانو ژنان بۆ پیرۆزبایی پەلەیان دەکرد.. هەندێکیان ئاردو شیرو هەندێ خورماو هەنگوین، هەندێکی دی جلی منالّییان بەناونیشانی دیاری بۆ ژنە زاوەکەو مندالّەکە دەهێنا . دایکی (پەترۆس) مامانی کردبوو، ئاوی گەرم کردبوو خوێی تێ کردبوو مەلۆتکەکەی شوشتبوو، ئێستا کوڕی مێرێ، خاچ بەسەرشانەوە، لە حالێکدا هەموو تفیان لێ دەکردو بەردیان تێدەگرت بە

پێش ئەودا تێدەپەڕی (پەترۆس) لە کاتێکا سەیری دەکرد، هەستی کرد کە دڵی کەوتۆتە خورپەوە، بەراستی کوڕی مێرێ سەرنویشتێکی شوومی هەبوو، خودای سراییل بە بێ رەحمی ئەوی هەڵبژاردبوو سەلیب دروست بکات تا پەیامبەران لە خاچ بدەن، پەترۆس کەوتە ئەندێشەی لەرزینی گیانیەوە (ئەو گەورەو بەهێزە دەیتوانی من بۆکارێکی وا دابنێ، بەلاّم لە باتی ئەو کوڕی مێرێی هەڵبژاردووەو من رزگاریم بوو)

لە پڕێکا دڵی پڕ جۆشی پەترۆس ئارامی گرتو لە ناخی دڵەوە سوپاسی کوڕی مێرێی کرد کە گوناهەکەی گرتو خستیە سەرشانی خۆیەوە، پەترۆس لە گێرۆدەی ئەو گرفتە دا بوو کە خاچدار لەبەر زۆر ماندوو بوونی وەستا: لەژێر لێوەیەوە گوتی: (ماندووبووم) سەیری دەوروبەری کرد تا مەگەر بەردێ یا مرۆڤێ بدۆزێتەوە، پشتی پێ بدات.

بەلاّم شتێکی نەبینی جگە لە چەند مستێکی بەرز بۆوەو چەند چاوێکی پڕ نەفرەت کە دەیانڕوانیە ئەوەوە، ئەو کاتە شتێ وەکو سەدای چەند باڵێ لە ئاسماندا گەیشتە گوێ یو دڵی پڕ کرد لە شادی. رەنگە خودا دووروست لە دوا ساتدا رەحمی بەو کردبێو فریشتەکانی ناردبێتە کۆمەگی ئەوەوە، سەری بەرز کردەوە، بەڵی،بەسەر بەرزایی سەری ئەوەوە چەند باڵێك هەبوو، قەلەکان تووڕە بوو بوون، سەرسەختی وجودی ئەوی داگرتبوو بۆ سەر هەڵگەران بەسەر گردەکەوە قاچەکانی بە مکوڕیەوە بەرز کردەوە، بەلاّم بەردەکان لە ژێر پێی دەرپەڕین، خلیسکی بردو کەم مابوو بەزەمین بکەوێت، بەلاّم پەترۆس لەکاتی خۆی گەیشتە کۆمەگیەوە، سەلیبی گرتو داینایە سەر شانەکانیەوە، گوتی: لێگەڕێ با کۆمەگت بکەم تۆ ماندووی، کوڕی مێرێ گەڕایەوە، چاوی بڕیە ماسیگر، تەواوی ئەو سەفەرە بەرای ئەو زیاتر لە خەونێك نەبوو، شانەکانی لە پڕێکدا سووك بوونەوەو ئێستا لە هەوا هەڵدەفڕن، دووروست بە هەمان شێوە کە مرۆڤ لە خەوندا دەکەوێتە فڕینەوە، لەبەر خۆیەوە گوتی: (ئەوە ناکرێ خاچ بێ حەتمەن دەبێ دوو جووت باڵ بێت) لە حاڵێکا خوێنو ئارەقەی لە سەرو ریشی دەسڕیەوە بە هەنگاوی دڵنیا بەدوای پەترۆس کەوتە رێگاوە.. هەوا ئاگرین بوو سێبەری هەڵدەخستە سەر بەردەکانەوە، سەگەکانی مێگەل کە لە لایەن بیابانگەڕەکانەوە، بۆ لستنەوەی خوێن هێنابوویان، کەلّەشی خۆیان لە پای تاوێرە

بەردەکانی کەنار ئەو چالاّنەی کە خاوەنەکانیان هەڵیانکەندبوو وەراندبوو، هانکە هانکیان بوو، ئارەقە لە زمانی هەڵواسراویان هەڵدەڕژایە خوارەوە، کەللەی مرۆڤ لەو کورە دۆزەخەدا دەیفیکاندو مێشکیان هاتبووە جۆش، لەو گەرمایەدا هەموو مەرزبەندیەکان دەگۆڕان، سەلامەتی نەفسو گەمژەڵی، سەلیبو باڵ، خوداو مرۆڤ هەموویان تێکەڵ بەیەك بوون، چەند ژنێکی بە بەزەیی مێرێیان هێنایەوە هۆش، مێرێ چاوەکانی کردەوەو کوڕی لاوازو پێخواستی خۆی بینی کە عاقیبەت لە حاڵی گەیشتنە بەرزایی گردەکەوە بوو، لە پێشەوەی ئەودا پیاوێکی دیکە خاچەکەی هەڵدەگرت، بەهەڵکێشانی ئاهێك، بە دەوروبەردا سووڕایەوە، وەك بڵێی لە باری داواکردنی کۆمەك بوو، بەدیتنی هاوشارو ماسیگران، بەهرەمەند بوو سەبارەت بەوەی کە ئەوان دەیانپاراست، بەلاّم درەنگ بوو، دەنگی شەیپور لە قەلاّکانەوە بەرز بۆوە، ئەسپ سواری زۆرتر، بەکلاّوی خودەی برۆنزییەوە هاتنە دەرەوە لەسمی هێستران گەردو تۆز بەرزی هەوا بۆوە، خەڵك دووبارە هاتنە بەریەكو بەرلەوەی مێرێ هەڵێ وەدەست بهێنێو بچێتە سەر بەردێکەوە بۆ سەیرکردن، ئەسپ سواران بەکلاّوی خوزەی برۆنزی بەسەر نیو تەنەی سووری سەرپشتی ئەسپەکانەوە قەراریان گرت، ئەسپی مەغرورو باش لەوەڕ یەهوودیەکانیان لەقە کوت دەکرد.

جانبازی شۆڕشگێر، بە بازدانو لە قوڵنج بەدواوە بەستراوو بە جلی پارچە پارچەو خوێناویو ریشی درێژو لە شان چەسپیو لەبەر ئاسەواری خوێنو ئارەقە، ریشی خۆڵەمێشی چڕو تیغ تیغی، چاوانی بێ حەرەکەت کە هەمیشە دەیڕوانیە پێشەوە، مرۆڤ لە بینینی ئەو دیمەنە هەراسان بوون، ئایا ئەو مرۆڤێ بوو، یا لە ناو جلی کۆنو دڕونی فریشتەیێ یا هەرماسێ شاردرابۆوە لە لێوانی بەستراویدا رازێکی سەرسامو سەربەرخۆ پاسەوانی کرد؟ خاخامی پیرو خەڵك لەگەڵ یەك بڕیاریان دابوو کە بەمەبەستی دڵدان بە جانباز هەر بە تەنها لەکاتی بە دیارکەوتنی دەنگ لە دەنگ بدەنو سروودی جەنگ بچڕن:

((لێگەڕێ دوژمنانم پەڕاگەندەبن)) بەلاّم ئێستا وشەکان لەناو گەروویاندا ئەلقەی بەستابوو، هەموو هەستیان دەکرد کە ئەو مرۆڤە نیازی بەوە نییە زاتی وەبەرنێین،

ئەو چۆتە ئەو پەڕی شەهامەتەوە: نە تیروتەشەنە قبولڵ دەکات ونەتەسلیم بوون، ئازادی دەوری دەستە لە پشت بەستراوەکانی دابوو، هەموو بەوەحشەتەوە سەیری ئەویان دەکرد بە بێ دەنگی لە شوێنی خۆیاندا مابوونەوە، یۆزباشی بەخۆو بەپێستێ کە هەتاوی خۆرهەلاّت. کردبووی بە بریانی، لە پێش جانبازەوە لە حەرەکەت دا بوو، بەکندرێ کە بەپشتی زینی ئەسپەوە بوو، ئەوی لە دوای خۆیدا رادەکێشا، ماوەیەك لەمەوپێش لە یەهودیان بێزار بوو بوو، دە سالّی تەواو بە بەرپاکردنی سەلیب بەداریان هەلّواسی بوو دەسالّی تەواو دەمیان بەبەردو پیسی پڕکردبۆوە، تا ئارامیان بکاتەوە، بەلاّم ئەنجامێکی بۆ نەهاتبووەبەر، بە لەخاچ دانی یەکێك، بێ چەندو چوون هەزاران کەسی تر رێزیان دەبەستا، لە حالّەتێکدا کە سروودی یەکێ لە پادشای خۆیان دەچڕی، بە نۆبەی خۆیان بە شورو هەلّچوونەوە، لە چاوەڕوانیدا دادەنیشتن، ئەوان خودای خوێنخۆری خۆیان هەبوو، کە خوێنی یەکەمین تازە لە دایکبووی هەلّدەمژی، یاسای تایبەتی خۆیان هەبوو، دڕندەییێکی ئادەمخۆر بە دە قۆچ چۆن دەیتوانی لە ژێر وشەی ئەوان قورتاری بێ؟ چۆن دەیتوانی لە ژێر رابەرایەتی ئەواندا دەربچێ، ئەوان هیچ واهیمەییێکیان لە مەرگ نەبوو، کەسێ کە باکی بەمەرگ نەبێ، جاویدانی دەبێ، یۆزباشی لێرە لە خۆرهەلاّت زۆربەیان ئەندێشەی ئەو بابەتەیان دەکرد، یوزباشی جلّەوی ئەسپی راکێشاو ئەسپەکەی راگرت، سەیری کردە لای یەهوودیان:

ڕووخساری پەژمووده، چاوانی مەشخەلّدار، ریشی تەڕ، قژی چەور لە رووی بێزاریەوە تفی هەلّدا،چ دەبوو لێرە بڕوات! بریا دەیتوانیت خۆرهەلاّت بە جێ بهێلّێ، جارێکی دیکە بگەڕێتەوە رۆما، لەبەر گەرماوەکانو نمایشی مالّەکانو دانیشتنگای تیاترۆکانو ژنە جوانەکان، لە رۆژهەلاّت بێزار بوو، لەبەر بۆگەنی یەهودییەکانی. بیابانگەڕان بەردەوام ئارەقەیان هەلّدەڕشتە سەر بەردەکانو قاچیان بەسەر بەرزایی گردەوە چەقاندبوو، کوڕی مێرێ بەسەر تاوێرەبەردێ دانیشتبوو، سەیری ئەوانی دەکردو سەیری خاچو خەلّكو یوزباشی، کە لە پێشەوەی ئاپۆڕەکەدا، لە ئەسپ دابەزی بوو دەکرد، بەلاّم شتێکی جگە لە ئۆقیانووسی کەللەکان لە ژێرئاسمانی ئاگرناکدا نەدەدی، پەترۆس هاتە نزیكو لار بۆوە، تا قسە لەگەلّ ئەو بکات، قسەی خۆی کرد، بەلاّم کلاّوی ئاگرڕێژی ئاسمان هەلّخسترابووە سەر گوێچکەی گەنجەکەو هیچی گوێ لێ

نەدەبوو، بە هێماییێکی سەری یوزباشی، کۆتیان لە دەستی جانباز هەلّگرت، ئەویش بە ئارامی خۆی هەلّکێشایە گۆشەیەکەوە تا بەدەنی بەرزبێتەوە، ئەو کاتە کەوتە لەبەرکردنەوەی جلەکانی، مەجدەلیە، لە نێوان پێی ئەسپەکاندا خزیە پێشەوەو بە دەستی کراوە لەو نزیك کەوتەوە، بەلاّم بەتەکانێ دەستی مەجدەلیەی لە خۆ کردەوە، پیرەژنێکی ئەشراف بێ ئەوەی قسەیێ بخاتە سەر زمان، رێی لە میانی ئاپۆڕەکەدا کردەوەو جانبازی لە باوەش گرت، جانباز سەری خۆی لار کردەوەو ماچێکی درێژی لە دەستی پیرەژن کردو بە توندی کوشیە سینەی خۆی، پاشان رووی وەرگێڕا پیرەژن خامۆشو بەچاوانی بێ فرمێسکی، بۆ چەند ساتێکی دی لە جێی خۆیدا مایەوەو سەیری ئەوی کرد عاقیبەت بە زەمزەمە کردنەوە گوتی: ((دوعای من لە مالاّوایی رێی تۆدا بێ))و رێی گرتەبەرو پشتی بەو تاوێرەبەردەدا کە لەبەر پێی سەگەکانی گەلە بیابانیڕەکاندا دەرکەوتبوونو هانکە هانکیان بوو.

یوزباشی کە پێی لە زەمین دەکوتا، پەڕیە سەر زینی ئەسپ تا هەموو ئەو ببینن‌و گوێیان لە قسە ی بێ، لە حالّێکدا قامچیەکەی بەسەر سەری ئاپۆڕەکەوە خستبووە حەرەکەتەوە، تا بێدەنگی فەرمانڕەوا بێت بەمجۆرە دەستی بە قسە کرد:

- ئەی قەومی یەهود گوێ لە قسەم بگرن، رۆما قسە دەکان بێدەنگ بن، ئەو کاتە بە هێما بۆ جانباز کە جلی کۆنو دڕاوی لەبەر کردبۆوەو لەژێر خۆرەتاودا بەچاوەڕوانی دا مابۆوەو راوەستابوو، بەردەوام بوو لەسەر قسەکانی خۆی، تا ئالاّکە بەرز کاتەوە، بەئێوەی دەگوت رۆژێ موژدەبەخش هاتووە، تا کریستی ئێوە بە خاچی ئێوە هەلّواسراوێو رۆما نابوود بکات،... لەوێ چ خەبەرە، بێدەنگ بن، دادو بێدادی راگرن، تاوانی ئەو بریتیە لە یاخی بوون، کوشتار، خەیانەت، ئێستا ئەی قەومی یەهود گوێ بگرن، بەوەی کە پرسیار لە ئێوە دەکەم گوێ بگرن، لە ئێوەم دەوێ بڕیاردەری حوکم بن، ئەو پیاوە موستەحەقی چییە؟

یوزباشی نیگای خۆی بەسەر ئاپۆڕەکەوە کردەوە ژێر پێ یو لە چاوەڕوانی دا مایەوە، خەلّك لە جۆشو خرۆشدا بوون، هێرشیان کردە لای یوزباشی، بەلاّم هاواریان کرد، پالّیان بەیەکترەوە دەنا هێلی سنووداریان تێپەڕ کرد بۆلای یوزباشی هێرشیان کرد،

بەلاّم یەکسەر کەوتنە وەحشەتەوە، وەکو شەپۆل بۆ لای پێچەوانە پاشەکشەیان کرد، یوزباشی کەوتە رقو قینەوە، ئەسپی خۆی رێ کرد بەرەو لای ئاپۆرەکەی رادا، هاواری کرد ((من لە ئێوە دەپرسم چ سزایەك بۆ ئەم یاخیو پیاوکوژەدا دەنێن؟

ریش سوور کە هێزو برستی تاق بوو بوو، شێتایەتی خۆی وەکو تیرێ بۆ پێشەوە رەها کرد، هەولیدەدا هاوار بکات ((بژی ئازادی)) لێوەکانی خۆی کردەوە باراباسی هاورێی دەستی لەسەر دەمی داناو نەیهێشت، بۆ ساتێکی درێژ جگە لە دەنگێ وەك ورتە ورت کە لە ورشە ورشی دەریا دەچوو، هیچی دیکە نەبوو، هیچ کەس جورئەتی قسەکردنی نەبوو، بەلاّم هەموو لەسەرخۆ دەخرۆشانو ئاخیان هەڵدەکێشاو هەناسەبڕکێیان بوو، لە پڕێکا هاوارێ لە بەرزایی ئەو هەمهەمەیە بەرز بۆوە، هەموو بەترسو شادییێکی جمکەوە گەڕانەوە،خاخامی پیر دووبارە چووبووە سەر شانی ریش سوورەوە لەحالێکا هەردوو دەستی وەك ئێسقاندبەندی بۆ دوعا یا نەفرەت بەرز کردبۆوە بە تەمبەڵیو خاویەوە هاواری کرد: ((چ سزاییێ، ؟ تاجی شاهانە!))

خەڵك هەولیاندا قسەی ئەو ببیستن، بەلێ لەبەر چاوی جەنجاڵەکە نەیانتوانی، یوزباشی نەیبیست، لە حالێکدا دەستی خۆی نابووە بەرگوێ ئەسپی خۆی رادەداو گوتی:

خاخام چی دەڵێی؟

خاخام بە تەواوی قودرەتەوە دووبارەی کردەوە (تاجی شاهانە!) رووخساری بریقەی دەداوە، تەواوی بەدەنی گڕی گرتبوو تەکانی دەدا، هەڵدەبەزیەوە، بەسەر بالاّی ئاسنگەر سەمای دەکرد، وەك بلێی دەیەویست باڵ بگرێو هەڵفڕێ، دووبارە هاواری کرد ((تاجی شاهانە)) شادومان بوو، کە ببووە زمانحالّی خەڵكو خودای خۆی، بازووەکانی بە هەموو لایەکدا درێژ دەکردو وەك بلێی لە هەوادا لە خاچ بدرێ، یوزباشی کەوتە کفریەوەو لەئەسپەکەی دابەزیو دەستی دایە قامچیەکەی سەر قولابی زینو بە هەنگاوی گران بەرەو ئاپۆرەکە چووە پێشەوە، بە پەڕینی بەرد لەژێر هەنگاوەکانیو هاوڕێ لەگەڵ لەسەرخۆ چوونە پێشەوەی، ئەوی وەکو جانەوەرێکی سەنگین پەیکەری وەك گا یا بەرزایێکی وەحشی لێ کردبوو، ئاپۆرەکە بە بێ حەرەکەت لە جێ وە وەستابوونو هەناسەیان لە سینەیان حەپس کردبوو، جارێکی دی دەنگێ جگە لە دەنگی کلۆی ناو درەختەکانی زەیتوونو قەلەکان بێ حەوسەڵە نەبوو.

یوزباشی دوو پێ چووە پێشەوەو پاشان پییێکی دیکە، بۆنی گەنیوی دەمەکراوەکانو جەستە ئارەقاویو پۆخڵەکان، لوتی ئازار دەدا، کەلیمە پۆخڵەکان! بۆ پێشتر رۆیشتو گەیشتە بەردەم خاخامی پیرەمێرد، بەسەر شانی ئاسنگەر بە گوڵ خەندەیێ کە سەراسەری جەستەی گرتبووە خۆوە، سەیری ئەوی دەکرد، لە تەواوی ژیانیدا لە ئارەزووی ساتێکی وا دابوو، ئێستاش ئەو ساتە گەیشتبوو، ساتێ ئەویش دروست وەکو پێغەمبەران دەکوژرێ، یوزباشی سەیری چاوانی نیوە کراوەی ئەوی کرد، بازووێ کە بۆ کوتانی سەری یاخی بووی پیری بەرز کردبووە، بەزەحمەتەوەی گونجاند، تووڕەیی خۆی خواردەوە، لەبەرژوەندی رۆمادا نەبوو پیرەمێرد بکوژن، ئەو خەڵکە گۆڕبەگۆڕو تەسلیم ناقبوڵە دوبارە هەڵسانەوە، دەستیان بە جەنگێکی چەریکی کرد، لەبەر ژەوەندی رۆمادا نەبوو کە جارێکی دیکە دار لە کونە زەنگە سوورە وەربدات لەبەر ئەوە قامچییەکەی لە بازووی خۆیدا وەرپێچاو رووی لە لای خاخام کرد بە دەنگێکی تووڕەوە گوتی: ((خاخام تۆ ئەگەر شایستەی رێزی تەنها لەبەر ئەوەیە کە من رێزت لێ دەگرم، من واتە رۆما، دەمەوێ نرخ بدەمە ئەوەوە، دەنا خۆت ئەوەندە نرخت نیە، لەبەر ئەمەیە کە دەستم بەڕووی تۆدا بەرز ناکەمەوە، بیستم چیت گوت، بڕیاری خۆتدا ئێستا منیش هەمان کار دەکەم، ئەوکاتە لە لای قەرەجەکان کە لە کەناری خاچ دا لە چاوەڕوانیدا بوون وەستا، گەڕایەوەو هاواری کرد (لە خاچی بدەن!) خاخام بە دەنگێکی ئارامەوە گوتی: ((ئەی یوزباشی من بڕیارمداو تۆش هەمان کارت کرد، بەلاّم کەسێکی تر لە هەمووان بە بایەختر دەبێ حوکم بدات))

- ئیمبراتۆر

- نە خودا

یوزباشی پێکەنی، من زمانی ئیمبراتورم، لە ناصیرە، ئیمبراتۆریش زمانی خودایە لە جیهان، خودا، ئیمبراتۆر، روفوس حوکمی داوە. بەم قسەیە، قامچی لە بازووەکانی کردەوەو لە حالێکدا بەردو دڕکی ی شێتانە دەدایە بەر قامچی، رێی خۆی بۆ بەرزایی گردەگە گرتەبەر، پیرەمێرد بازووەکانی بۆ لای ئاسمان بەرز کردەوە ((ئومێدەوارم کە خوداوەند عەزابی خۆی دابەزێنێتە سەر منالّو نەوەکانو تۆ ئەی هەرماس!)) .

لەو کاتەدا، ئەسپ سوارەکان بازنەییێکیان بە دەوری خاچەکە دروست کردبوو، خەڵك کە لە توڕییان دەیاننەڕاند، بەسەر ئەنگوستی پێ وەستابوون‌و تا ببینن، بە دڵهوڕەوە دەلەرزین، ئایا پەرجو روودەدات؟ زۆریان نیگای شایەدییان رەوان کردبوو، ئاخۆ کەی دەروازەی ئاسمان دەکرێتەوە؟ ژنان لە پێشەوە ئاگاداری باڵی رەنگاوڕەنگ بوون لە ئاسمان، خاخام لە حاڵێکدا بەسەر شانی پان‌و پۆڕی ئاسەنگەردا ئەژنۆی دابوو، هەوڵیدەدا تا لە میانی سمی ئەسپان، نیوتەنەی سووری ئەسپ سواران ببینێت، دەیویست وێ کەوێ کە چ شتێ لە سەرەوەدا لە دەوروبەری خاچەکە روو دەدات، سەیری میعراجی ئومێدو میعراجی نا ئومێدی دەکردو قسەییێکی نەکرد، لە چاوەڕوانی دا بوو، خاخامی پیر ئەوی- خودای سراییل- ی باش دەناسی، بێڕەحم بوو یاساو فەرموودەی تایبەتی خۆی هەبوو، وادەی دەداو جێبەجێشی دەکرد، بەلاّم پەلەی نەبوو، زەمانی بە پێوانەی خۆی دەپێوا، چەندین، نەوە بە نەوە، قسەکانی بە بێ هاتنەدییەوە لە ئاسمان دەمایەوە، دانەدەبەزیە سەر زەویەوە، بەلاّم کاتێ کە عاقیبەت نازیل دەبوو، ئەوە بەد بە حاڵی ئەوکەسەی کە ئەمانەتی ئەو قسەیە دەبوو، لەسەر تاسەری نامەی پایەمبەران کە دەگەڕێ ی، دەبینی چەند لە هەڵبژێردراوەکانی خودا کوژراون، بەلاّم ئایا خودا هیچ کاتێك سەری ئەنگوستی بۆ نەجاتدانی ئەوانە بەرز کردۆتەوە؟ بۆ بۆ؟ مەگەر ئەوانە جێبەجێکەری ویستی ئەو نەبوون؟ نەکا ئیرادەی ئەو بووبێ کە تەواوی هەڵبژێردراوەکانی بکوژرێن؟ خاخام ئەو پرسیارەی لە خۆ دەکرد؟ بەلاّم جورئەتی نەبوو لەوە زیاتر بە دوای بیرۆکەکانی خۆی بکەوێ، لەبەرەخۆی کەوتە ئەندێشەوە ((خوداوەند رەشەباییێکی ترسناکە باشتر وایە هەر نزیکی نەکەومەوە))

کوڕی مێرێ هێشتا بەسەر لێوی بەردەوە دانیشتبوو، ئەژنۆی لەرزیوی خۆی بە دوو دەست گرتبوو سەیری دەکرد، قەرەجەکان جانبازیان گرتبوو پاسەوانانی رومیش دەهاتنە پێش بە هیزو بەری جوێن‌و خەندە، خێڵی چڕی خەڵکیان، بۆ پێش‌و بۆ پاش رادەدا، ئەوان هەوڵیاندەدا کە جانباز بەرز کەنەوە سەر خاچ، سەگانی مێگەڵ بە بینینی هەوڵ‌و تەقەلاّی پاسەوانان، لە رووداوەکان واگا هاتن، قیت ببوونەوە سەر لەپی خۆیان.

دایکی پیرو بەڕێزی جانباز، ئەو تاوێرە بەردەی پشتی پێ کردبوو جێ ی هێشت‌و هاتە پێش هاواری کرد ((کوڕم، ئازابە، مەناڵێنە، نەوەکا رووڕەشمان بکەی)) خاخام بە زەمزەمە

کردنەوە ((دایکی جانبازە، دایکی بەڕێزی ئەو، لە پشتی مەکابیەکانە ئێستا کە دوو گووریسی قەبە لە بن هەنگڵی جانباز وەرپێچراوە، قەرەجەکان پەیژەکانیان بەسەر لاباڵی خاچەوە ئەلقە کرد، لەسەرەخۆ دەستیان کرد بە بەرزکردنەوەی، بەدەنێکی قەبەو سەنگینی هەبوو، لە پڕێکا، خاچەکە بەلادا هات‌و زۆر نەمابوو بکەوێ، یوزباشی لەقەیەکی لە کوڕی مێرێ دا کە بەسەر قاچە لەرزیوەکاندا وەستابوو، کوڕی مێرێ کولێنگی گرتە دەست تا خاچەکە بە بەردوو تاوێر توند بکات.

ئەو هەمووە لە تاقەتی مێرێ بەدەر بوو، بەشەرمنیەوە لە بینینی کوڕی خۆشەویستی لە کەنار سەلیبی کوژراوەکان دڵی خۆی دەدایەوەو لە میانی ئاپۆڕەکەدا رێگەی خۆی کردەوە، ماسیگرەکانی ((گنسارت)) دڵیان پێ سووتا، بەلاّم وا خۆیان بەدەرخست کە ئەو نابینن، مێرێ بۆ دوورکردنەوەی کوڕەکەی لەو ناوە، لە میانی ئەسپەکاندا دەستی کرد بە پێشڕەوی، بەلاّم یەکێ لە هاوسێ پیرەکانی بەزەیی پێداهاتەوەو بازووەکانی گرت گوتی: ((مێرێ ئەو کارە مەکە.. بۆ کوێ دەچی؟ دەتکوژن))

مێرێ وەلاّمی دایەوە ((دەمەوێ کوڕەکەم لەو ناوە دەربهێنم)) کەوتە گریانەوە.

پیرێژن گوتی: ((مەگری مێرێ سەیری دایکی جانباز بکە، ببینە چۆن چۆنی بە گران‌و سەنگینی وستاوەو سەیری لە خاچدەرانی کوڕەکەی خۆی دەکات، سەیری بکەو بەهێز بە))

-هاوسێ من بەتەنها بۆ کوڕەکەی خۆم ناگریم بۆ ئەو دایکەش دەگریم. پیرێژن کە بە دڵنیاییەوە تفتی‌و تاڵیەکی زۆری لە ژیاندا چەشتووە. سەری نیوە تاسی خۆی راتەکاندو بەزەمزەمەوە گوتی: ((باشتر وایە دایکی لە خاچدەر بیت نەك دایکی لە خاچدرارو.)).

بەلاّم مێرێ بە پەلە بوو نەیبیست، بەرەو گردەکە کەوتە رێ، دیدی فرمێسکاوی خۆی بە هەموو شوێنێکدا لە گەڕان‌و سووڕاندا بوو، تەواوی جیهان دەستی بەگریان کرد جیهان تارو تیرە بوو، لەناو تەمتومانێکی چڕدا دایکە تێبینی ئەسپەکان‌و چەکی برۆنزی کرد بینی کە خاچێکی هێجگار گەورەو تازە دروست کراوە کە لە زەمینەوە بۆ ئاسمان هەڵچوو بوو، ئەسپ سوارێ گەڕایەوە ئەوی بینی، بەبەرز کردنەوەی نێزە هێماای بۆ کرد،دایکە لە جێوە وەستاو لار بۆوە، لەژێر ئەشکەوە سەیری ئەسپەکانی دەکردو کوڕەکەی خۆی بینی کە بەسەر

ئەژنۆکانی دانیشتووەو بۆ توندکردنی خاچ دەوروبەری بەردەکانی دەکۆڵیەوە، هاواری کرد ((کوڕەکەم کریست!))

هاواری دایکە واگویٚ کاسکەر بوو کە لە بەرزایی قیلو قالّی مرۆکاندا ئەسپو سەگەکانی خستە لورە لورەوە، کوڕە گەڕایەوەو دایکی خۆی بینی، رووخساری رەش داگەڕا، زەربەکانی خۆی تووڕەتر لە جاران کوتایەوە،.

قەرەجەکان لەسەر هەڵگەڕان بەپەیژەی کندڕین، جانبازیان بەسەر کندڕەوە درێژ کردبوو بۆ بەرگرتن لە خزینی بۆ خوارەوە ئەویان بە توندی (بەگوریس) بەستایەوە، ئێستا وا بزمارەکان هەڵدەگرن دەستیان کرد بە میخکۆب کردنی دەستەکانی، دڵۆپەی دڕشتی خوێن پەرشو بلاّوی سەر رووخساری کریست بۆوە، کوڵینگی لەدەست بەردا بەوەحشەتەوە پاشەکشەی کرد پاشاوپاش چوو خۆی لەکاناری دایکی پیاویٚ بەمزوانە دەمرد دۆزیەوە، لە حالێکدا دەلەرزی، چاوەڕوانی بیستنی هەڵپاچینی گۆشت بوو تەواوی خوێنی بەدەنی هێرشی کردە ناو لەپی ئەوەوە، دەمارەکانی هەڵسا بە توندی دەستیان کرد بە لێدان کەم مابوو پارچە پارچە بیٚ، خالّیٚ لە ناو لەپی دەستەکانی کەوتە ئازارەوە، ئەوخالّە وەك سەری بزمار خڕبوو.

دەنگی دایکی جارێکی دی دەنگی دایەوە ((کوڕم کریست!)) هاوارێکی قووڵ لە بەرزابی خاچەوە گەیشت، هاوارێکی وەحشی کە لە دڵی یەك نەفەردا هەڵنەدەستا بەڵکو لە قووڵای زەویدا بوو ((ئەدۆنیا!)) خەڵك ئەو هاوارەیان بیست، هاوار بەتانو پۆی وجودیاندا رەت بوو، ئایا ئەوە خودی خەڵك بوون کە هاواریان کردبوو، یا هی زەمین بوو؟ یا هی پیاوەکەی سەرخاچ بوو، کە لەگەڵ چوونە خوارەوەی یەکەمین بزمار بەناو جەستەیا هاواری کردبوو.

هەموویان یەك بوون، هەموو لە حالّەتی لە خاچداندا بوون، پیاوان، زەمینو جانباز هاواریان دەکرد.خوێن فوارەی کردو پەرش وبلاّوی سەر ئەسپەکان دەبوو، دڵۆپێکی دڕشتی کەوتە سەر لێوی کریستەوە، گەرمو سوێر بوو، سەلیبساز تلو تلوی خوارد، بەلاّم دایکی لە کاتی خۆی رێی کردە پێشەوەو بەلە باوەشکردنی نەیهێشت بەربێتەوە، بە زمزەمە کردنەوە گوتی: ((کوڕم کریست))

بەلاّم چاوەکانی ئەو داخرابوون، هەستی بە ئازارێك دەکرد لە ناو دەستو پیٚو دڵیەوەیە کە تامل نەدەکرا، ئەو ئافرەتە پیرەی ئەشڕاف بەبیٚ جولّە لە جێی خۆی وەستابوو، بەلاّم پاشان لە دوای خۆیەوە، دەنگی سەلیبسازو دایکی بیست تووڕەیی وجوودی ئەوی داگرتو گەڕایەوە، ئەوە هەمان یەهوودی کافر بوو کە سەلیبی دروست دەکردو ئەویش دایکیٚ کە ئەوی بۆ پاش رادابوو، بۆ دەبیٚ کوڕێکی واخیانەتکار بێتە دونیاوە! بۆ دەبیٚ ئەو بمێنیٚ لەحالّێکا کوڕی ئەو بەسەر خاچەوە خۆی هەڵپێچیٚو هاوار بکات. لەبەر زۆر پەرێشانی، دوو دەستی خۆی بۆ لای کوڕی نەجاڕ درێژ کرد، هاتە نزیکترو رووبەڕووی وەستا، کوڕی نەجار سەری هەڵبڕیو ئەوی بینیو سەری لەبەر خۆی نایەوە، لێوانی ژنە جولاّ بە دڕندەییو زبریەوە گوتی: ((نەفرەت لە تۆ بیٚ، کوڕی نەجاڕ، ئومێدەوارم کە رۆژیٚ تۆش لە خاچ بدەن)) ئەوکاتە رووی لە مێریٚ کرد ((تۆش مێریٚ ئومێدەوارم کە تۆش هەم داغی کوڕەکەت بینی))

بەتەواوکردنی قسەکەی یەکسەر سەری خۆی وەرسووڕاندو چاوەکانی جارێکی دی دووریە کوڕەکەیەوە، ئینجا مەجدەلیە پایەی خاچی لە باوەش گرتوو بۆجانباز کەوتە سروودو سەردولکە، دەستو پێی ئەوی لە مس کردو پرچی سەرو بازووەکانی بەخوێن داپۆشران.
قەرەجەکان چەقۆکانیان گرتو دەستیان کرد بە پارچە پارچەکردنی جلی لە خاچدراوەکە، تا لە میانی خۆیاندا دابەشی بکەن، پاش دابەشکردنی پارەو پوولەکانی ئەو شتیٚ جگە لە دەستمالّی سپی ئەو کە دڵۆپی گەورە گەورەی خوێنی لیٚ نیشتبوو، نەمایەوە، گوتیان ((چۆنە، دەسمالّەکە بدەینە کوڕی دارتاشەوە. بێچارە کاری خۆی بەچاکی ئەنجامدا)) ئەویان لەژێر هەتاودا دۆزیەوە کە هەڵکورمابوو دەلەرزی. یەکیٚ لەوان لە حالّێکدا پارچە خوێناویەکەیان رادەوەشان گوتی: ((دارتاش، ئەوە بەشی تۆیە، بۆ سەرکەوتنی تۆ ئارەزوومەندی لە خاچدانی زۆرترم.

قەرەج جارێکی دی بەخەندەوە گوتی: ((ئەوەش بۆ لە خاچدانی خۆت))

شانی ئەویان بە گەرمی راتەکاند.

بەشی پێنجەم

خاخامی پیر لە حاڵێکدا بازووەکانی بۆ خڕکردنەوەی ئاپۆڕەی سەرسام بووی پیاوانو ژنانی نائومێد کردبۆوەو هاواری کرد "بابڕۆین! ڕۆڵەکانم ،دەبێ رازێ بۆ ئێوە ئاشکرا بکەم، ئازابن" خەڵك لە میانی کوچەو کولانە باریکەکان دەستیان کرد بە راکردن، لە دوایانەوە ئەسپ سواران تاویان دەداوە وەکو مێگەلی بزن بۆ پێشەوەیان رادەدان ژنان دەیانقیژاندو دەرگای ماڵەکانی خۆیان داخست: خوێنێکی زیاتر لە حاڵەتی رشتن دا بوو، خاخامی پیر لە حاڵی راکردندا دووبارە کەوتە سەر زەویەوە، دیسان کەوتە کۆخینەوەو خوێنی تف دەکرد، یەهوداو باراباسیان لە باوەش کرد، خەڵکی فەوج فەوج دەگەیشتنو بە هانکە هانك خۆیان لە ناو کلێسا پەنهان دەکرد، حەوشەی کەلێساش پڕ بوو، دەروازەیان جوت کرد، لە کاتێکا چووارچاو لێوەکانی خاخامیان بەسەر دەکردەوە، لە چاوەڕوانی دا وەستان، لە ناو ئەو هەموو رەنجو تاڵیەدا، ئایا پیرەمێرد دەیتوانی چ رازی بۆ ئەوان بدرکێنێ، تا دڵشادیان بکات؟ چەندین ساڵ بووکە بەد بەختی لە دوای بەدبەختی دەهات، ئازارو لە خاچ دان لە دوای ئازارو لەخاچ دانەوەیە، پەیامبەران ی خودا رێك لە ئورشەلیم، ئوردن، بیاباندا، دەپشکوێن، خۆیانو جلی دڕاوو کۆنیانو زنجیر لە دەست، کەفیان کەوتبووە سەر لێوان، لە کێوەکانەوە سەرەو ژێر دەبوونەوە تاك تاکی ئەوان لە خاچ دەدران.

سەدای چپەچپێکی تووڕە بەرز دەبۆوە، درەختو گەڵای خورما کە دیواری کەلێسایان جوان دەکرد، تابلۆی پێنج گۆشە، کتێبی پیرۆز بەسەر کتێبگردا بە وشەی پڕ بە دەم (خەڵقی هەڵبژێردراو، سەر زەمینی موعود،مەلەکوتی ئاسمان، کریستیانو) هیچ یەك لەوانە ئیدی ئەوانی کپ نەدەکردەوەو دڵی نەدەدانەوە، ئومێد بە لەمێژینەی خۆیەوە، خەریك بوو دەبوو بە نائومێدی، خوداوەند سەبری هەیە بەلاّم مرۆڤ سەببور نییە، ئیدی نەیاندەتوانی زیاتر لەوە لە چاوەڕوانی دا بمێننەوە، هەتا ئەو ئومێدە نەخش کراوەی سەردیواری کەلێساش ئیدی نەیدەتوانی ئەوان هەڵخەڵەتێنێ، جارێکیان لە کاتی خوێندنەوەی سەر گوزەشتەی _ئیزکیل- ی پەیامبەر خاخامی پیر وا لە خودادا غەرق بوو بوو هەڵدەبەزیەوە، هاواری دەکرد، دەگریاو سەمای دەکرد بەلاّم دیسان ئارام نەبۆوە، وشەکانی (ئیزکیل) بوو بووە پارچەیەك لە جەستەی، بۆ تەسکین کردنەوەی خۆی قەڵەمی پەڕەموچو رەنگی گرتە دەست، خۆی لە ناو کەلێسا بەند دەکرد، بەشێتایەتییێکی خودایی، دیواری خەونی پڕ لە پەیامبەران دەکرد: کەللەسەرو ئێسقان، کێوێ لە ئێسقانبەدیمرۆیی، بەسەر بەرزایی ئەوانەوە، ئاسمانێکی سوور وەك ئاسنی داغکراو، دەستێکی دێو ئاسا لە ناوەوەی ئاسمان دەهاتە دەرەوە پشتی ملی ئیزگیلی دەگرتو لە هەوادا رایدەگرت، ئەو خەونە بە دیوارێکی دیکەدا دەچکایەوە، لێرە ئیزکیل کەتا ئەژنۆکانی لە نێوان ئێسقانەکاندا رۆچوو بوو، دەمی سەوزو رۆشنو کراوە بوو، لەناویا نەوارێ بە پیتی قورمز هاتبووە دەرەوە ((ئەی بەنی سراییل کریستیانو هاتووە!)) ئێسقانەکان بەیەکەوە چەسپ دەبوون، کەللەسەرەکان پڕ لە ددانو گوڵەوە بەرز دەبوونەوەو دەستێکی بە هەیبەت لە حاڵێکا کە ئورشەلیمی تازە لەناو لەپی دابوو، لە ئاسمان دەهاتە دەرەوە، ئورشەلیمی نوێ: تازە دروست کراوو نورانی، هەموو زومەڕڕەدو یاقوت، خەڵکی سەیری ئەم نەخشانەیان دەکرد، لە کاتی راتەکاندنی سەریان، کەوتبوونە پسە پسەوە، ئەو شتە خاخامی پیری تووڕە دەکرد، بەسەر سەریانەوە هاواری کرد، ((بۆ پسە پس دەکەن؟ مەگەر باوەڕتان بۆ خودای باوانتان نییە؟ نەفەرێکی دیکە لە خاچدراوە،پێی رزگارکەر نزیکتر بۆتەوە، ئەی ئێوە کەباوەڕتان کەمە، مانای لە خاچدان هەمان ئەو شتەیە!))

ئەو کاتە کتێبی بەسەر کتێبگرەوە هەڵگرتو بەتەکانێکی توند کردیەوە، خۆرەتاو لە میانی پەنجەرەکان دووبارە هاتە ژوورەوە، لەقلەقێ لە ئاسمان هاتە خوارەوە بەسەر بانی بەرامبەرەوە هەڵنیشت، وەك بڵێی ئەویش دەیەویست گوێ بگرێ، لە سینەی بەدبەختی خاخامدا هاوارێکی خۆشبەخشو سەرکەوتوانە هاتە دەرەوە:

((شەیپوری سەرکەوتن لە سەهیۆندا بخەنە دەنگەوە، بانگەشەی ئەو هەوڵە شادی بەخشە بکەن لە ئورشەلیم دا، هاوار بکەن! یەهودا بۆ لای قەومی خۆی هاتووە، ئەی ئورشەلیم راپەڕە دڵێکی بەهێزت هەبێ، سەیربکە لە خۆرهەڵاتەوە تا خۆراوە، پەروەردگار دەبێتە شوانی کوڕانی تۆ، کێوەکان راستو رەوان بووینە، گردەکان لەناوچوونو نەمان، تەواوی درەختەکانی عەتری خۆیان کردۆتە قوربانی، چەكو شمشێرو تیرو کەوانت بەخۆتەوە هەڵواسە ئەی ئورشەلیم، بەختەوەری بۆ هەمیشە بۆ کوڕانی سراییل هاتووە!)) دەنگی (کەی...کەی؟) لە ئاپۆڕەکەدا دەبیسترا، هەموو گەڕانەوە، پیرەمێردێکی لاواز ئەندام بە رووخساری پەژمووردەوە بەسەر سەری پەنجەی پێ وەستاو هاواری دەکرد ((کەی باوە کەی؟))

خاخامی پیر لە رووی توڕبوونەوە کتێبەکەی کۆکردەوە پرسی ((ماناسیس بەپەلەی؟))

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە ((بەڵێ، ئەشك لە رووخساریدا هەڵدەڕژا، ماوەم نییە ئەجەلم هاتووە)).

خاخام بە هێمای دەستی بە (ئیزگیل)ی گوت کە لەناو ئێسقانەکاندا شاردرابۆوە ((سەیرکە ماناسیس دووبارە رادەبیەوە))

- من پیرەمێردێکی نابینام ناتوانم ببینم

پەترۆس هاتە نێوەوە، رۆژ خەریك بوو کۆتایی دەهات، شەوان لە دەریاچەی — گنسارت- ماسیگری دەکردو لە مەزەقەت دابوو گوتی: ((باوە، وادەی گێڕانەوەی رازێکت بەئێمە دابوو بۆ تەسکینی دڵمان، ئەو رازە چییە؟))

خەڵك بەحەپس کردنی هەناسەیان لە سینەدا، بەدەوری خاخام کۆبوونەوە تا ئەو رادەیەی کە کەلێسا جێی هەبوو، لەحەوشە هاتنە ژوورەوە، گەرماییێکی توند بوو،

بۆنی توندی ئارەقە هەوای پڕ کردبوو، خزمەتکارانی کەلێسا بۆ بۆندارکردنی هەوا بخوریان هەڵدەڕشتە ناو مەنقەڵەکانەوە کە لە شێوەی دڵۆپەی ئەشکدا بوون

خاخام بۆ خۆ پاراستن لە هەناسە تەنگی چووە سەر مێزێکەوەو لە کاتێکا ئارەقەی خۆی پاك دەکردەوە، گوتی:(رۆڵەکانی من دڵی ئێمە لێوانلێوی خاچە، ماوەیەك لەمەوبەر ریشی رەشم بووە خۆڵەمێشیو پاشان سپی بۆوە، ددانەکانم وەرین، ئەوەی کە ماناسیسی پیر هاواری بۆ کرد من ساڵەهای ساڵ هاوارم بۆ کردوە، چەندین جار پرسیومە (تاکەی تاکەی ئەی خودا؟ ئایا ئارەزووی دیتنی کریست بۆ گۆڕ دەبەین..؟)) شەوێکیان پەرجویەك روویدا! خودا وەڵامی دامەوە، نا، پەرجوێ نەبوو، هەر کاتێ کە پرسیار لەو بکەین وەڵام دەداتەوە. بەڵام لە تەختەبەندی لەشدا دیلین کەڕینو نایبیستین، بەڵام ئەوشەوە من بیستم... ئەوەش پەرجو بوو)).

پەترۆسی بانگ کرد ((چیت بیست؟ بابە، هەمووشتێ بە ئێمە بڵێ)) لە میانی ئاپۆڕەدا رێی خۆی کردەوە لەبەردەم خاخام وەستا، پیرەمێرد لاربۆوەو سەیری پەترۆسی کردو گرژیەوە.

پەترۆس خودا وەکو تۆ ماسیگرێکە ئەویش شەوانە لەکاتی مانگەشەوی تەواودا دەچێتە ماسیگریەوەو ئەو شەوە مانگ بەدری تەواو بوو، وەکو سپیاتی شیر لە ئاسماندا ئەوەندە میهرەبانو دڵۆڤان سەوڵی لێدەدا کە نەمدەتوانی چاوەکانی خۆم داخەم، چووار دیواری ماڵ بۆ من تەنگ بووە، بەکوچە باریکەکانەوە کەوتمە رێ (ناصیر)ەم لە دوای خۆمەوە جێهێشت، بەرز بووبوومەوە، پشتم بەتەختە بەردێ داو سەیری لای باشوورم دەکرد، بەرەو ئورشەلیمی پیرۆز، مانگ تەکی بە پێشەوە داو وەك مرۆڤێ سەیری منی کردو گرژیەوە: سەیری ئەوم کرد سەیری دەمو گۆناو گۆشەی چاوەکانیو ئاخم هەڵکێشا، هەستم کرد کە لە میانی کپی شەودا قسە لەگەڵ من دەکا، بەم حاڵەوە نەمتوانی ببیستم مەلێك لەسەر زەوی باڵی لێك نەدەدا، مەزرای سەوزی فەلەك بۆنی نانی لێدەهات، شیر لە کێوەکانی دەوروبەر من- تابور، جلبوع، کرمل- وەکو تاڤگە هەڵدەڕژا، لەبەرخۆمەوە کەوتمە ئەندێشە: ((ئەمشەو شەوی خودایە، قورسی تەواوی مانگ، سیمای شەوانەی خوداوەند لە ئورشەلیمی

ئایندە، شەوەکان وەك ئەمشەو دەبێ)) بە ختووورەکردنی ئەو بیرۆکانە لە زەینم دا چاوەکانم پڕ لە ئەشك بوون، بێچارەیی‌و ترس وجوودی داگرتم، هاوارم کرد ((من پیر بوویم، ئایا بەر لەوەی چاوەکانم بەجوانی کریستیانو رۆشن بێتەوە، دەمرم؟))

بەسووك بەزینێکەوە هەستامەوە، رقی پیرۆز دیسان وجوودی داگرتمەوە، جلم لەبەرکردەوە، وەك تازە لە دایك بوویێ لەبەردەم خودا وەستام، دەمویست ببینێ کە چۆن چۆنی پیر بوویم، چۆن وەك گەلاّی درەختی هەنجیر لە پاییزدا، وەکو قەدی بێ گەلاّو لەرزیوی هێشوە ترێکان کە بەدەستی پەرەندەکانەوە بەتاراج چوو بوون، وشك‌و چرمسی‌و کاڵ بوونەوە، دەمویست ببینێ‌و دلۆڤانیم پێ بکات‌و زوو بجولێ، لە هەمان کاتدا کە رووت‌و قووت لەبەرابەر خودا وەستا بووم هەستم کرد کە نووری مانگ لە جەستەمدا دەچێتە ژوورەوە، گوێم لە دەنگی بوو، لە دەرەوە یا لە بەرزایی سەرم نەبوو، لەناو دەروونم بوو بە تەواوی بووبوومە رۆح لەگەڵ خوداو بووم بە یەك، بەڵێ لە ناو دەروونمدا، صەدای حەقیقی خودا هەمیشە لە رێگەی دەروونەوە دەگاتە گوێی ئێمەوە.

گوێم لێ بوو ((شەمعون...شەمعون، تۆ بەر لەمەرگ دیداری کریست دەکەی، گوێت لە دەنگی دەبێ دەستت دەگریە ناو دەستی.)).

ئەوەندە زەوقم هەبوو، کە روت وقوت لەژێر مانگدا کەوتمە هەڵپەڕین‌و چەپڵەوە، ساتێك درێژەی کێشا یا هەزار ساڵ، نازانم، بەلاّم چەند درێژەی کێشا بەشی کردمو ئارام بوومەوە، جلەکەم کردەبەرو بۆلای ناصرە سەرەو ژێر بوومەوە، ساتێ کەلەشێرەکان لە لانەکانیان بەسەرپشتی بانەکانەوە منیان دیت، دەستیان کرد بە خوێندن، ئاسمان پێکەنی، مەلەکان بێدار بوونەوە، دەرگاکان کرانەوە سەلاّویان لێ کردم، کوختە قێزەوەنەکەم لەسەرەوە تا خوارەوە دەدرەوشایەوە، دەرگاکان پەنجەرەکان هەموو شتێ لە رەنگی یاقووت بوون، جەنگەڵ‌و تەختەبەردەکان‌و خەڵك‌و هەموو بۆن‌و بەرامەی ئامادەیی خودایان لە دەوروبەرم پەرش بلاّودەکردەوە خودی یۆزباشی بە هەموو خوێنخۆری خۆیەوە، بەسەرسامی لە جێی خۆیەوە وەستاو پرسی ((خاخام

ئەوە چی رویداوە لە تۆ؟ وجووی تۆ بۆتە مەشخەڵێکی هەڵگیرساو ئاگاداربە ئاگر لە ناصیرە بەرنەدەی)) بەلاّم شتێکم نەگوت، نەمدەویست هەناسەم پیس ببێ.

ساڵەهای ساڵە کە ئەو رازەم لە سەرای دڵ پاراستووە، بە تەعەصوب‌و غروری خۆم لەززەتم لێ چەشتووە لە چاوەڕونیدا دانیشتووم، بەلاّم ئەمڕۆ ئەو رۆژە رەشە کە بینەری کوتینەوەی خاچێکی تازە بووین بەسەر دڵی ئێمەوە، ئیدی توانای پاسداری کردنی رازم لە دەستداوە، دڵم بە حاڵی قەومی سراییل دەسووتێ، لەبەر ئەمە ئەو هەواڵە خۆشی بەخشە بۆ تۆ ئاشکرا دەکەم، ئەوە خەریکە دێت، نابێ دووربێ، رەنگە لەسەر رێگای خۆی لە ماڵێکی نزیك بۆ خواردنەوەی قومێ ئاو یا لە کەنار تەنورێ کە نانی تازەی لێ هاتۆتە دەرەوە، بۆ خواردنی لوقمەیێ نان وەستابێ، بەلاّم لەهەر کوێیەك بێ هەر زووبەدیار دەکەوێ، چوونکە خودا وای گوت، خودا قسەی خۆی ناکێشێتەوە، ((شەمعون تۆبەر لە مەرگ کریستیانو دەبینی، گوێت لە دەنگی دەبێت،دەستت لە ناو دەستی دەنێی))

ڕۆژ بە رۆژ بێ تواناتر دەبم، بەلاّم بە هەمان رێژە کە تواناییم لە دەست دەدەم دەنگی هەنگاوەکانی رزگارکەر دەبیستم کە نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە، ئێستا تەمەنم ٨٥ ساڵ زیاترە لەمە زیاتر دواکەتن رەوا نییە.

پیاوە سەرکەچەڵ‌و لوچی بە پوزەییێکی تیژو ناسك لە جێوە بزاوت وەك بلێی کاتی سوورشتەبوونی مایەکەی لەبیر کردبوو،

–بەلاّم باوکە تۆ ئەدی ئەگەر هەزار ساڵی دیکە بەزیندوویی مایەوە؟ ئەگەر هیچ کات نەمردی هەینێ چی؟ ئێمە شاهێدی ئەو جۆرە رووداوەین (خنوخ- ئەلیاس) زیندوون، چاوانی وردو کەچ‌و خواروخێچی رەشکەو پێشکەی دەکرد، خاخام خۆی کەڕ کرد، بەلاّم وشەکانی ئەو پیاوە لوچە وەك خەنجەرێ بەدڵی داچووە خوارەوە، وەکو کەسێ ئەمر بکات ئاوا دەستی بلند کردو گوتی: ((دەمەوێ لەگەڵ خودادا تەنها بم، هەموو ئێرە جێ بهێلن)) کەلیسا خاڵی بوو، ئاپۆرەکە پەرتەی لێ کردو خاخام لەگەڵ خۆی بەتەنها مایەوە دەرگای داخست‌و پشتی بە دیوارێ دا کە ((ئزگیل)) لە میانی نەخشەکاندا لە هەوا پیاسەی دەکرد، لە ئەندێشەییێکی قووڵدا غەرق بوو، لەبەرخۆوە

کەوتە ئەندێشەوە ((خوداوەند بەتواناو بەرزە: ئەنجامی هەر کارێ توانایییە. نەکا تۆماسی پیس راستی گوتبێ؟ وای لەمن ئەگەر خوداوەند ئیرادەی خۆی لەسەر ئەوە بەستبێ کە هەزار ساڵ بەزیندوویی بمێنمەوە، ئەگەر ئیرادەی ئەوەبێ کە بۆ تا هەتا بمێنمەوە.

– ئەو کاتە کریستیانو... ئایا ئومێدەکانی گەورەی کوڕانی سراییل هەمووی بەبا دەچێ؟ ئەو قەومە هەزاران ساڵە فەرموودەی خوداوەندیان لەناو دەروونیان پاراستووە.

وەکو چۆن دایکێ تۆوی لە دەروونی رەحمی دا گەشە دەکا گۆشتو ئیسقانەکانمان لەناوچوون، تواینەوەو تەنیا بۆ ئەم کوڕە دەژین، بەلاّم ئەم هۆزە تووشی دەردی زایمان بووە. نوتفەی ئیبراهیم هاواری دەکرد: پەروەردگارا، رەهای بکە، تۆ خوداوەندگاری، تۆ دەتوانی بەرگە بگریت_ ئێمە ناتوانین، بەزەییت بە ئێمەدا بێتەوە!

حاخام لە کلێسادا دەهاتو دەچوو، رۆژێك خەریك بوو شتو مەکی خۆی دەپێچایەوە، سێبەر نەخشەکانی سەر دیواری ون دەکردو ((ئیزگیل)) یان قووت دەدا، خاخام سەیری سایەی رۆشنی دەوروبەری کرد، لە پڕێکا تەواوی ئەوەی کە بە درێژایی ژیانی بینی بووی‌و ئەو ئازارەی کە بەرگەی گرتبوو، هێرشیان کردە سەر زەینی، بە چ شەوق‌و شورێکەوە چەندین جار لە جەلیلەوە بۆ ئورشەلیم‌و لە ئورشەلیمەوە بۆ بیابان لە گەڕان‌و سووران بە دوای کریستیانو پەلەی کردووە!

بەلاّم هەموو جار خاچێ ئومێدەکانی کردوە بە نائومێدی‌و بەشەرمەزاری گەڕاوەتەوە ناصیرە، لەگەڵ هەموو ئەوەش، ئەمڕۆکە سەری گرتە میانی دوو دەست‌و بەوەحشەتەوە لەبەر خۆ کەوتە زەمزەمەوە (نا......نا قەت وا نابێ)

ئێستا ئەوە چەندین شەوو رۆژە کە مێشکی فیتەی لێدەداو ئامادەی لەبەر یەك ترازان بوو، ئومێدێکی تازە رووی لەو کردبوو، ئومێدێ کە بۆ مێشك زۆر گەورە بوو، شێتییەك‌و ئەجندەیەك ئەوی دەخوارد، بەلاّم ئەوە یەکەمین جار نەبوو، سالأنێك بوو کە ئەم شێتایەتیە، چەنگالّی خۆی لە مێشکی سەری ئەو بردبووە خوارەوە لە خۆی دەکردەوە بەلاّم دووبارە دەهاتە سۆراغیەوە، بەلاّم هیچ کات لەکاتی رۆژدا جورئەتی

ئەوەی پەیدا نەکردبوو خۆی ئاشکرا بکات هەمیشە لە تاریکی شەو یا لە کاتی خەوندا دەهاتە سۆراغیەوە، بەلاّم ئەمڕۆکە.. بەڵێ ئەمڕۆکە لە کاتی نیوەڕۆدا، لە رۆشنایی تەواوی رۆژیش- ئایا ئەو کریستیانو بوو؟

پشتی بە دیوار داو چاوەکانی خۆی داخست... یەکجار لە پێشەوەی ئەودا بەهانکە هانکەوە خاچی بەسەر پشتی خۆی دادەنا، لە دەوروبەرییەوە هەوا، بەهەمان شێوە لای فریشتە دەلەرزی،... سەیرکە! سەری بەرز کردۆتەوە، خاخامی پیر هیچ کاتێ ئەو هەمووەی لە ئاسمان لە ناوی چاوی کەسێ نەبینیوە، ئایا ئەو کریست بوو؟ خاخام بە پاڕانەوە گوتی: ((پەروەردگارا.... پەروەردگارا بۆ ئەوەندە عەزابم دەدەی؟ بۆ وەلاّم نادەیەوە؟)) پێشبینی وەك چۆن هەورەتریشقە لە زەینیدا سایەدی کرد، بۆ ساتێ سەری لەمێژ ساڵی لە رۆشناییدا پڕ دەبێ‌و ساتێکی دیکە بەبێ هیچ ئومێدێ دەخزێتە دەروونی تاریکی‌و خاچەکەی دەکرێتەوەو گەورەکانی قەوم دێنە پێش.

لە دەروونیا زێدی نەژادی سەرسەختو پارێزراوی بەبرین داپۆشرابوو سەردەستەشی موسا بوو، بەرانەکێوی بەشاخی پێچاوپێچ، سەفەری بێ کۆتایی، دووبارە دەستی پێکردەوە، لەسەر زەمینی بەندێتییەوە بۆ سەر زەمینی کەنانە، ئەو کاتە سەفەرەکەی لەسەر زەمینی کەنانە بۆ ئورشەلیم خەتم دەکرد، بەلاّم لەو رێپێوانەدا.... ئەوە حەزرەتی مووسا نەبوو، کە مورشیدی ئەو بوو، بەڵکو یەکێکی دیکە ... زەینی خاخام تیرەتر بوو، یەکێکی دیکە بەخاچی سەرشانی،

خاخام بە بازێك خۆی گەیاندە دەروازەو کردیەوە، با لە رووخساریدا باڵندەکان بەمەبەستی خەوتن خەریکی گەڕانەوە بوون بۆ لانەکانیان، هەناسەیێکی قووڵی هەڵکێشا خۆرەتاو ئاوا بوو بوو، دەرگای قفلداو کلیلە سەنگینەکەی نایە بەر کەمەری، بۆ ساتێ ئازایەتی خۆی لە دەست دا، بەلاّم بەیەکجار بڕیاری خۆیدا، بەسەری لاریەوە بەرەو ماڵی مێرێ کەوتە رێ.

مێرێ لە حەوشەی ماڵی خۆی بەسەر مێزێکی بەرزەوە دانیشتبوو تەشی دەڕست، هەوا هێشتان رۆشن بوو، رۆشنایی هاوین هێدی هێدی بەسەر زەویەوە، لینگی لە دوای خۆی رادکێشاو مەیلی رۆیشتنی نەبوو، خەڵك خۆیان‌و گایەکان لە مەزرادا

دەگەڕانەوە، ژنان بۆ پوختو پەزی شەوانە ئاگریان دەکردەوە، عەتری دارەکان لە کاتی سووتاندا هەوای عەسرانەی دەورەدا بوو، مێریێ خوری دەڕستو زەینیشی وێڕای ... سەری تەشی کە زەمانێ بەملاو زەمانێ بەملادا دەسوورا، ختوراتو خەیاڵ تێکەڵ بەیەك بوو بوون، ژیان نیوە حەقیقەت نیوە ئەفسانە دەهاتە بەرچاو، دەوری بچووکی وەزیفەی رۆژانەی بەدرێژایی ساڵان ئەنجام دابوو.... پاشان لە پڕێکا تاووسی سەرسامهێن پەرجوی سەرداو هاتە ژوورەوەو بوونی ئازاراوی بە باڵە درێژەکانی خۆی داپۆشی بوو.

-پەروەردگار، هەر شوێنێ کە دەتەوێ لەگەڵ خۆتم بەرە، هەر چۆنێکت دەوێ رەفتارم لەگەڵدا بکە،خۆت مێردی منت هەڵبژارد، کوڕەکەمت کردە دیاری، تۆ خۆت ئازاری منتدا، پێم بڵێی هاوار بکەمو هاوار دەکەم، بڵێی بێدەنگ، بێدەنگ دەبم، خوداوەندا بەڕاستی من چیم؟ مشتێ گڵ لە دەستەکانی تۆدا هەر چۆنێك دڵت دەخوازێ وای بشێلەو تێکەڵ بەیەکی بکە، هەرچیت دەوێ بیکە، وەلێ یەك تکام هەیە لەتۆ، ئەویش ئەوەیە کە بەزەییت بە کوڕەکەمدا بێتەوە!

-کۆترێکی سپی لە سەربانی ماڵی بەرامبەردا هەڵفڕیە خوارەوە بۆ ساتێ بەسەر سەری ئەوەوە باڵەکانی لێکداو ئەوکاتە بە ویقارەوە بەسەر گاشەبەردەکانی حەوشەوە دابەزی لە دەوری پێیەکانی مێریێدا کەوتە لەنجەوە، پەڕی کلکی کردەوە، گەردەنی کەچ کردو سەری وەرسووراندو سەیری مێریێی کرد، قسەی لەگەڵدا کرد، مێریێ لەبەرخۆ گوتی: ((حەتمەن دەیەوێ خەبەری رازێکم پێ ببەخشێ، چ دەبوو خاخامی پیر هاتبا، ئەو لە زمانی مەلانیش دەزانێو دەتوانێ راڤەیان کات.)). سەیری کۆترەکەی کردو دڵی پێ سووتا، تەشیەکەی دانایە سەر زەویو بە دەنگێکی زۆر نەرمو گونجاو پەرەندەی بانگ کرد، پەرەندە خۆشحاڵەکە بە پەڕینێ بەسەر ئەژنۆکانی ئەودا هەڵکورما لەوێ وەك بڵێی تەواوی رازی ئەوە بوو کە بگاتە سەر ئەو ئەژنۆیانە، پەڕو باڵی کۆکردەوەو بە بێ جووڵە لە جێی خۆیدا مایەوە. مێریێ هەستی بەکێشی کۆتر کردو گرژیەوە، چی دەبوو، کە خودای هەمیشە وا میهرەبان بۆ مرۆڤ دابەزێتە خوارەوە، لەو ئەندێشەیە دابوو، کە کەوتە یادی سپێدەدەمێك کە هاوڕێ لەگەڵ

دەستگیرانی، یوسف، لەکێوی ئەلیاسو کەرمول سەری بۆ ئاسمان بەرز کردبۆوەو سەرهەڵگەڕابوو، دەیانویست داوا لە پێغەمبەری ئاگرین بکەن کە لەگەڵ خودادا رازو نیاز بدرکێنن، تا بەڵکۆ خوداوەند کوڕێکیان پێ ببەخشێ، کوڕێ کە وەقفی بەهرەوەری پایامبەریان دەکرد، بڕیاربوو کە عەسری هەمان رۆژ زەماوەند بکەن، بەر لە هەڵاتنی سپێدە ئامادبوو تا ئەو پەیامبەرە ئاگرینە کە لە لەززەتی گەورەی بروسکە بوو ئەوان پیرۆز بکات،

هەورێ لە ئاسماندا بوو، پاییزێکی خۆش بوو،خەڵکی وەکو مێرولە کلۆ بە دەوری خەرمانەی خۆیان کۆببوونەوە، ئاوی ترێ لە ناخی خومرەکاندا دەچکایەوە، هەنجیرەکان وشك دەبوونەوە، مێریێ پانزە ساڵی بوو، مێردەکەی پیرەمێردێ بوو بە پرچێکی رەنگ خۆڵەمێشی رەنگ، گۆپاڵێکی لە دەست دابوو کە وا موقەددەر بوو خونچە بکات، نوێژی نیوەڕۆ گەیشتنە قوللەی موقەددەس، ئەژنۆیانداو بەترسو لەرزەوە بەسەر پەنجەی خۆیان بەردی رەشو تیژو خوێناویان لەمس کرد، کلێپەیێ لە بەردەکە هەڵساو دەستی مێریێی بڕی، یوسف دەمی خۆی بۆ خوێندنی نیشتەجێی وەحشی گردەکە کردەوە، بەڵام بەر لەوەی کە بتوانێ وشەیێ بخاتە سەر زار، لە تۆقەڵەی ئاسماندا هەورێ نەڕاندیو تەرزەی بە تووڕەییەوە هەڵپژانو خێمەیان بەسەر بەردی رەشدا هەڵدا، لە هەمان حاڵدا کە یوسف خۆی بۆ پێشەوە هەڵاویشت تا دەستگیرانی بگرێو بیباتە پەنای ئەشکەوتێکەوە، خوداوەند مەشخەڵێکی بە هەیبەتی هەورە تریشقەی لە کەماندا رەها کرد، ئاسمانو زەوی تێکەڵ بەیەکبوون، مێریێ بەسەر پشتەوە کەوتە سەر زەویو بێهۆش بوو کەبەخۆ هاتەوە، چاوانی کردەوەو سەیری دەورووبەری کرد، یوسفی بینی بە ڕووخساری داکەوتەی بەسەر بەردی رەشدا راکشاوەو پەکی کەوتووە.

مێریێ دەستی بە کۆترەکە داهێناو بەنەرمی نەوازشی کرد، تا نەوەکا بیترسێنی، بەچپەوە گوتی: ((خوداوەند لە ترۆپکی کێو بە رووخسارێکی وەحشی دابەزیو بە شێوییێکی وەحشیانە قسەی لەگەڵ مندا کرد، ئەرێ بەڕاستی چی بەمن گوت؟)) خاخامی پیر زۆربەی وەختان لەمبارەوە پرسیاری لەو کردبوو، خاخام سەرسام بوو بوو

سەبارەت بەو پەرجوانەی کە یەك لە دوای یەك لە دەوروبەری ئەو ژنە رووی دەدا. گوتبووی: مێرێ هەوڵدە وەبیرت بێتەوە، ئەوە رێگەیەکە کە خودا جارجارە بە هۆی هەورەتریشقەوە لەگەڵ مرۆڤ قسە دەکات، هەوڵدە وەبیری خۆت بهێنیتەوە، تا مەگەر بتوانین سەرنویشتی کوڕەکەت کەشف بکەین.

- بابە، گەواڵە بوو لە ئاسماندا بە غژغژی وەکو گاسن دابەزی،

- مێرێ، ئەی لە پشت گەواڵەکەوە؟

- بەڵێ بابە تۆ راست دەڵێی، خودا لە پشتی گەواڵەوە قسەی دەکرد، بەلاّم نەمتوانی قسەکانی بەدروستی وەربگرم، لێم ببورە، لە کاتێکدا دەستی بەسەر پشتی کۆتردا دەهێنا، هەوڵیدا، دوای تێپەڕینی سێ ساڵی هەورەتریشقە بهێنێتەوە یادیو گرێ ی مانا نادیارەکان بکاتەوە، چاوەکانی داخست، لەناو لەپی دەستی، جەستەی بچووکو گەرمو دڵی خورپەداری کۆتری هەست پێدەکرد، لە پرێکا- تێ نەگەیی چۆنو نەیزانی چۆن- کۆترو برووسك بوونەوەیەك دڵنیا بوو ئەو خورپەی دڵو ئەم گەواڵەیە هەموو خودا بوو، هاواری کردو بە وەحشەتەوە لە جێی خۆی هەڵبەزیەوە، ئێستا بۆ یەکەمین جار توانای هەبوو، کە وشە نادیارەکانی گەواڵەو گمەگمی کۆترەکە لەیەك جیا بکاتەوە ((درود لە تۆ بێ مێرێ درود لە تۆ بێ مێرێ)) گومانی نەبوو کە خوداوەند هەمان ئەو هاوارەی کردبوو: ((دروودت لێ بێ مێرێ)). سەری وەرسووڕاندو مێردەکەی خۆی بینی کە خۆی بە دیواردا دابوو،هێشتاش دەمی لەیەك دەکردەوەو دادەخست، هەوا ئەوسا تاریك بوو بوو، بەلاّم ئەو هێشتا تەقەللای دەداو ئارەقەی هەڵدەڕێشت، مێرێ چووە رارەوەکەیەوە، لەبەرامبەر ئەودا رەت بوو، بەلاّم قسەیەکی لەگەڵ ئەودا نەکرد، چاوەڕوانی هاتنی کوڕەکەی بوو، ئەوی بینی بوو کە چەفیەی دەستی پیاوە لە خاچدراوەکەی لە دەوروبەری سەری وەرپێچابوو لە گردەکە دەهاتە خوارەوە، بۆ کوێ چوو بوو، بۆ تاخیر بوو بوو، نەکا خواستبی هەتا هاتنی رۆژ لە مەزرادا بمێنێتەوە؟ مێرێ کە لە ئاستانە راوەستابوو خاخامی بینی، نزیك دەکەوێتەوە، گۆپاڵەکەی خۆی توند گرتبوو، هانکە هانکی بوو، تارەمووی سپی سەر لاجانگی لە نەسیمی شەوانەی کە لە کێوی کەرمولەوە هەڵیدەکرد شەپۆلی دەدا،

مێرێ، بەڕێزەوە رێگەی هاتنە ژوورەوەی لەبەردەم خاخامدا کردەوە، دەستی برای مێردەکەی گرتو لاواندیەوە، بەلاّم قسەی نەکرد، ئاخر ئەو پیرەمێردە دەیتوانی چ بڵێت؟ خاخام بە زەینی نووقم بووی قولاّیی ئاوە تاریکەکان، بۆلای مێرێ گەڕایەوەو گوتی: ((مێرێ چاوەکانت نوور داوێ، مەسەلە چییە؟ ئایا خوداوەند دووبارە هاتۆتە سۆراغتەوە.

مێرێ نەیتوانی بەری زمانی خۆی بگرێتو گوتی: ((باوکە دۆزیمەوە))

–پەنا بە خوا چ شتێکت دۆزیوەتەوە؟

–وشە نادیارەکانی ناو هەورە تریشقە

خاخام لەرزی، لەکاتێکا بازووەکانی بۆ سەرەوە هەڵبڕی هاواری کرد: (خودا گەورەیە...مێرێ تەواو من بۆ ئەوە هاتووم تا جارێکی دیکە لە تۆ بپرسم وەك چۆن دەزانی، ئەمرۆ یەکێ لە ئومێدەکانی ئێمە لە خاچدراو دڵی من.....) مێرێ دووبارەی ئەکردەوە، (باوکە، دۆزیمەوە! ئەمرۆ عەسرێ لە کاتێکا دانیشتبوومو تەشیم دەڕێسیو دیسان بیرم لە هەورە تریشقە دەکردەوە، هەستم کرد بۆ یەکەمین جار گەواڵە ئارامی گرتو لە پشتی ئەوەوە دەنگێکی نەرمو ئاشکرام بیست، دەنگی خودا بوو: (درودت لێبێ مێرێ خاخام خۆی هاوێشتە سەر مێزێکەوە، لاجانگەکانی کوشیە ناو دەستەکانیو غەرقی ئەندێشەیەکی قوڵ بوو، پاشان سەری بەرز کردەوە (مێرێ هیچی دیکەت نەبیست؟ لە دەروونی خۆتا غەرق بە تا دڵنیابی کە دەبیستی، لەوانەیە سەرنویشتی سراییل وابەستە بە قسەی تۆ بێ..)

مێرێ بە بیستنی وشەکانی خاخام،ترسا، سینەی لەرزیو جارێکی دی لە زەینی خۆیدا بە دوای مانای شاراوەی ناو گەواڵەدا گەڕا، بێ تاقەت بوو دەستی دوایی بە چپەوە گوتی: ((نەخێر..نەخێر، باوکە، ئەو زۆری لەوە زیاتر گوت، بەلاّم نەمتوانی ببیستم، تەواوی هەوڵم بەکاردەهێنم، بەلاّم ناتوانم گوێم لە گوتەی ئەو بێ)) خاخام دەستی دانایە سەر سەرو چاوانی ئەوەوە..

-مێریێ، بەرۆژو بە شەو خودا بپەرستە، زەینی خۆت بە کاری ڕۆژانە مەشێوێنە، چەندین جار دیومە کە خەرمانەییێکی نورانی بە جیلوەی هەورەتریشقە، بەسەر گەردی رووخسارت دەسووڕێتەوە، سەرسامم کە ئایا ئەو خەرمانەیە، نورێکی حەقیقییە؟ ناتوانم بڵێم رۆژو بگرەو خوداپەرستی بکە. ((درودت لێبێ مێریێ) پەیامی خودا بە میهرەبانیەوە دەست پێدەکات.. هەوڵ بدە ئەوەشی کە ماوە ببیستی.

مێریێ بۆ پەنهان کردنی هەڵچوونی خۆی، چووە لای جێ ی پیالاٚنو فنجانێکی سینی هەڵگرتو پڕی کرد لە ئاو، مشتێکیشی لە خورما گرتو بۆ پیرەمێردی هێنا...

- مەمنونم.. برسیو تێنوو نیم، وەرە دانیشە، دەبێ قسە لەگەڵ تۆ بکەم..! مێریێ نزمترین مێزی هەڵگرتو لە کەنار پێیەکانی خاخامدا دانیشت، لە خاڵێکدا سەری هەڵبڕی بوو، لە چاوەڕوانیدا مایەوە، پیرەمێرد وشەکانی لە زەیندا تەتەڵە دەکرد، ئەوەی کە دەیخوازی بڵێت، گرفت بوو، ئومێدێك بوو ئەوەندە ئاوریشمینو لووس بوو کە بە مەبەستی پڕ بایەخی جلیوەنەدانو دڵنیانەبوونیەوە لە دۆزینەوەی وشەی ئاوریشمی لووس دەستەپاچە بوو، نەیدەویست دایکی بخاتە وەحشەتەوە، عاقیبەت گوتی: ((مێریێ لە دەرەوەی ئەوماڵە رازیێ وەك شێری بیابان پیاسە دەکات، تۆ وەکو ژنانی دیکە نیت خۆت هەست بەوە ناکەیت؟.

مێریێ بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: (نا باوکە من لەگەڵ ژنانی دیکە جیاوازیم نییە، منیش حەزم لە تەواوی پەیوەندیو لەززەتی تایبەتی ژنان هەیە، چێشتلێنان، چوونە سەر کانی، گوڵ گوتنو گوڵ بیستن، گوتی: لەگەڵ هاوسێکانو عەسران دانیشتنو سەیرکردنی رێبوارانم حەز لێیە، دڵم وەك دڵی هەموو ژنان مەکۆی ئازارە).

خاخام، بەبەرزکردنەوەی دەست وەك بڵێی دەیویست بەر لە هەموو جۆرو سکالاٚیەك بگرێت، بەشێوەیەکی تژی ویقار دووبارەی کردەوە، (مێریێ،تۆ وەکو ژنانی دیکە نیت..و کوڕەکەت..)). دووبارە لە قسەکردن وەستا، چۆن دەیتوانی بۆ هێنانە سەر زمانی گرفتترین بەشی گوفتاری خۆی، وشەیەك بدۆزیتەوە، سەری بۆ ئاسمان هەڵبڕیو گوێی هەڵخست، لە میانی درەختەکان هەندێ لە پەرەندەکان لە هەوڵی خەو دابوون، هەندێکی دیکە لە کاری بێداربوونەوە بوون، پەیتونی زەمان سوورا خۆرەتاوی سەر

بەرەو خوار لەژێر پێی مرۆڤدا خزی، خاخام ئاخێکی هەڵکێشا، چۆن چۆنی رۆژەکان یك لە دوای یەکەوە بەپەلە رادەبرن: ((شەفەق، فەلەق، رابردنی خۆرەتاو، رابردنی مانگ لە دوای مانگ، منالاٚن دەبنە پیاو، پرچی رەش سپی دەبیێ، دەریا وشك هەڵدەگەڕیێ، کێوەکان رووت دەبنەوە، هێشتاش کریست دیار نەکەوتووە))

مێریێ لەحاڵێکداکە دەنگی دەلەرزی گوتی: ((کوڕی من...کوڕی من..باوکە؟) خاخام بەشەهامەتەوە وەلاٚمی دایەوە (مێریێ، ئەو وەکو کوڕانی دیکە نییە)). جارێکی دیکەش وشەکانی خۆی تەتەڵە کردو دوای ساتێ بەمجۆرە بەردەوام بوو ((جارجارە کە شەوانە تەنهایەو بیر دەکاتەوەو کەسێ ئەو نابینێ دەوروبەری رووخساری لە تاریکیدا دەدرەوشێتەوە، مێریێ، خودا لە قسووریەکانم عەفوکات، من کونێکی بچووکم لە دیوار کردۆتەوە دەچمە سەرەوەو لە کونەکەوە تەماشای دەکەمو کارەکانی دەخەمە ژێر نەزەرم..بۆ؟ چوونکە دانی پێدەنێم کە هەموو شتێ لە زەینم ژێرورووبووە، زانیاریەکانیشم یارمەتیم نادەن، شەوو رۆژ کتێبی پیرۆز هەڵدەدەمەوە، بەلاٚم ناتوانم تێبگەم کە ئەو کێیەو چ کارەیە، لەبەر ئەمە بەدزیەوە چاودێری کارەکانی دەکەم لە تاریکیدا نوریێ کە رووخساری دەلستەوەو دەخوات، دەست نیشانی مەکە بەڵگەی رەنگ پەڕینو تاوانەوەی رۆژ بە رۆژ وەکو یەکە، بەڵێ لەبەر خاتری نەخۆشیو رۆژو پاڕانەوە نییە، بەلاٚم گیانی هەمان ئەو نورەیە))

مێریێ ئاهی هەڵکێشاو لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە ((وای بەحاڵی دایکی کە کوڕیێ بهێنێتەوە دونیاوە جیاوازی هەبیێ لەگەڵ کوڕانی دیکە))، بەلاٚم قسەییێکی نەکرد

پیرەمێرد ئێستاکە بەسەر ئەودا لاربۆتەوەو دەنگی کپ کرد، لێوەکانی گریانی گرتبوو گوتی: ((درودت لیێ بیێ مێریێ، خوداوەند بەتواناو بەرزە هیچ کەس سەر لە کارەکانی ئەو دەرناکات، رەنگە کوڕەکەت..)) ئاخ لە نیهادی دایکی بەدبەختدا هەڵسا.

_ باوکە رەحمم پیێ بکە... پەیامبەر؟ نانا... ئەگەر وا بە ژێر قەڵەمی خودادا رەت بووبیێ، لێگەڕیێ پاکی کاتەوە، حەزم لێیە کوڕەکەم بۆخۆی وەکو ئەوانەی دیکە ببێتە پیاو، هەمان ئەوە نەکەمترو نەزیاتر وەکو ئەوانەی دیکە، بۆ بەدوای کاری باوکی دەکەویێو لاوكو جۆلاٚنەو گاسنو کەل وپەلی ماڵ بۆ لە خاچدانی مرۆڤ دروست

نەکات؟ بۆ لەگەڵ کچێکی جوانو جیازدار لە خانەوادەیێکی بەڕێزدا زەماوەند نەکات؟ باشتروایە کارێکی ئازادی هەبێت بەرو منالّ وەبەربێنی، پاشان هەموو لەگەڵ یەك دایە گەورەو منالّو نەوەکان دەچینە پیاسەو هەموو ستایشمان دەکەن.

خاخام بە هاوێشتنە تەواوی کێشی خۆی بەسەر گۆچانەوە لە جێوە هەڵسایەوە، بەتووڕەبییەوە گوتی: ((مێرێ، ئەگەر خودا گوێ لە قسەی دایکان بگرێ، هەموو ئێمە لە چلکاوی ئاساییشو ژیانی ئاسودەدا دەڕزین... کە تەنها دەبیت، دەبێ دووبارە بیر لە قسەکانمان بکەیتەوە))

مێرێ بەرەو لای برای مێردەکەی گەڕایەوە، تا شەوباشی لێ بکات، یوسف بەچاوانی بریقەدارو تەمگرتوو زمان ئاوێزانەوە، لە حالێکا هەولێدەدا قسە بکات چاوی لە بڕیبووە هەواوە.

مێرێ سەری خۆی راتەکاند ((لە سپێدەوە تا ئێستا بەهەمان جۆر دەستەو یەخەبوو فەرەجێ نەهات)) بەم گوتەیە بەلای ئەودا رۆیشت ئاوی لچو لێوی بیقەوارەی ئەوی پاك کردەوە، بەلاّم لە هەمان ساتدا کە خاخام دەستی بۆ پێشەوە برد بوو تا ئەویش شەو بەخێری مێرێ بکات، بەدزیەوە دەرگا کرایەوە، بەرووخساری هەڵکروزاوی لە تاریکیدا لە ئاستانەدا بەدیار کەوت، دەستماڵی خوێناوی بەپرچیەوە نووسابوو، بەلاّم تاریکی شەو دلۆپەی درشتی ئەشکی دەپۆشی کە هێشتا بەسەر گۆناکانیەوە بوو، خاكو خوێن پێیەکانی حەشاردابوو، لە ئاستانەی دەرگادا رابردو بەپەلە سەیری دەوروبەری کرد،چاوی بەدایكو خاخام کەوت، لە تاریکی نزیك دیوارەوە چاوانی باوکی بوو کە بریقەیان دەدایەوە.

مێرێ وویستی چرا رۆشن کات، بەلاّم خاخام لێنەگەڕا، بەزەمزەمەوە گوتی: ((سەیر بکە، دەمەوێ قسەی لەگەڵ بکەم)) ئەوکاتە دایە بەردڵیو نزیك بۆوە، بەنەرمی لە حالێکدا دەنگی کز کردبۆوە، تا دایکی نەیبیستێ گوتی: ((کریست کوڕم، تاکەی دەتەوێ لە بەرابەریا داکۆکی بکەیت.؟ پاشان هاوارێکی ترسناك تەواوی کوختەکەی لەرزاند ((تا ئەو کاتەی کە دەمرم)).

کوڕی مێرێ وەك بلّێی زەڕڕەیەك، توانای لە لەشیدا نەمابوو بەیەکجاری کەوتە سەر زەمین،لە حالێکا هانکە هانکی بوو، پشتی بە دیوار دابوو، خاخام دەیویست دووبارە قسەی لەگەڵدا بکات: لار بۆوە، بەلاّم یەکسەر بۆ دواوە هەڵبەزیەوە، وەك بلّێی لە ئاگرێکی مەزندا نزیك دەبۆوەو رووخساری سووتابێ، لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە، ((خودا بە دەوروبەری ئەوەوەیە، بەلّی ئەوە خودایە کە دەوروبەری ئەوی تەسخیر کردوە، مۆڵەتی هیچ کەس نادات لێی نزیك بێتەوە، باشتر وایە بڕۆم)). بە نقووم بوونی لە ئەندێشەوە ئامادەبوو بڕوات، دەرگا داخرا، بەلاّم مێرێ جورئەتی نەکرد چرا رۆشن کات، جانەوەرێکی وەحشی لە تاریکیدا لە کەمینی ئەودا بوو، لە ناوەندی مالێدا لە جێوە مایەوەو بەتقەتقەوە گوێی لە دەنگی بێ حاصیلی مێردی دەگرت، کوڕەکەی کەوتبووە سەر زەویو بەوەحشەتەوە هانکە هانکی بوو وەك بلّێی خنکاوە، کەسێ خەریك بوو دەیخنکاند، بەلاّم کێ؟ دایکی وێرای بەدبەختی، چنگی هاوێشتە سەر گۆناکانی، دووبارە تەمەننای لە خودا کرد، شکایەتی کردو هاواری کرد ((من دایکم مەگەر تۆ بەزەییت نییە؟ بەلاّم هیچ کەس وەلاّمی نەدایەوە، لە حالێکدا بەبێ جوڵەو بێدەنگ لەوێ وەستابوو، دەنگی خورپەی کۆتری دڵی خۆی دەبیست، هاوارێکی وەحشیو پیرۆزمەند بەرزبۆوە، زمانی پیاوە نەخۆشەکە کرایەوە عاقیبەت لە دەمی بێ قەوارەی تەواوی وشەکانی دەرپەڕینە دەرەوەو لەسەراسەری مالّدا دەنگی دابۆوە: ((ئە-دۆ-نی-یا!)) وەلێ لەگەڵ هاتنە دەرەوەی ئەم وشەیە پیرەمێرد وەك چۆن گەلە هەڵخزیە قولاّیی خەوەوە.. مێرێ کۆنترۆڵی دەماری خۆی کردو چرای هەڵگیرساند، شیڤەکە دەکولاّ.. چووە لای مەنجەڵو ئەژنۆیدا، سەرپۆشی گلینی مەنجەڵی هەڵگرت تا ئەگەر پێویست بوو ئاوو خوێی تێبکات.

بەشی شەشەم

لەنیوە رەنگی رۆشنی سیمینی سپێدەدا، ناصیرە چووبووە خەوەوەو لە خەوندابوو، لە بەرزایی سەرینەکانەوە، ئەستێرەییێکی سەحەری ناقووسی کۆتاهاتنی شەوی لێدەدا، درەختی لیمۆو خورما هێشتا لەناو پۆششی رەنگ شیندا بوون، سکوتێکی قووڵ بوو، هەتا کەلەشێری رەشیش هێشتا نەیخوێندبوو، کوڕی مێرێ دەرگای کردەوە، چەند تریفەییێکی شین لە دەوری چاوەکانیدا ئەلقەی بەستابوو، بەلاّم دەستی نەدەلەرزی، دەرگای کردەوە، بێ ئەوەی دووبارە دایخاتەوە یا بۆ دیتنی دایكو باوکی سەیری دواوەی خۆی بکات، ماڵی باوکی بۆ هەمیشە بەجێ هێشت، دوو سێ هەنگاوی هەڵێناو وەستا، سەیری دواوەی خۆی کرد، کەسێك نەبوو، قامچی چەرمینی بزمارنیشانی خۆی لە دووری کەمەری توندکرد، دەسماڵی خوێنینی لەدووری سەری خۆی بەستا، لەکوچە باریكو پێچاوپێچەکاندا سەرەو ژێر بۆوە، سەگێك بەدەنگێکی خەمگین پێی وەڕی، کوندەپەپوێ کە هەستی بە هاتنی رۆژ کردبوو، رایکردو بەسەرسەری ئەوەوە بە ئارامی هەڵدەفڕی، دەرگا داخراوەکانی بەپەلە لە دوای خۆی جێ هێشتو چووە ناو باخەکان، مەلە نەوابەخشەکان هەر زوو لە خەو رابوونو کەوتنە چڕینەوە، لە کەناری ماڵەکەدا باخی پیرەمێردێ بوو لەکارێزەکەوە بە بەکرەی بیر ئاوی دەردەهێنا، رۆژ دەستی پێ کردبوو، ئەو نەجانتای هەبوو نەگۆپاڵو نە

کەوشی چەرمین، جادەکەش دوورو درێژبوو، دەبوایە بە کاناو تەبەریەو مەجدەلو کفرناحوم رەت بێت، بەدەروی دەریاچەی- گنسارت- دا بسوورێتەوە، بچێتە ناو بیابان- ناوبانگی پیاوانی بێ فیزو خوداپەرست لەدێرەوە دەبیتسرا، ئەوان جلی سپیان لەبەر دەکرد، گۆشتییان نەدەخوارد، شەرابیان نەدەنۆشی، خۆیان لەژن دەپارست، بیرو زەینیان پاڕانەوە بوو لە دەرگای خودا، شارەزاییان لەگیاکان هەبوو نەخۆشی جەستەیان چاك دەکردەوە، ئاشنایەتیان لە سیحرو جادووش هەبوو، ئەوانەش کە جنۆکە دەستی لێ وەشاندبوون چاکیان دەکردە، چەندین جار خاخامی مامی بە ئاخ هەڵکێشانی یەك لەدوای یەك قسەی لەبارەی ئەو دێرە پیرۆزەوە بۆ کردووە، یازدە ساڵی عومری بەجلی رەبەنەکان بەسەربردوەو نەخۆشی چاك کردوونەتەوە، بەلاّم ئەفسووس رۆژێ هەرماس- هەڵبەتە ئەویش بەهێزو بەرزە- وەسوەسەی خستبووە دڵیەوە، ژنێکی بینیوەو ژیانی رەبەنێتی تەرك کردوە، کۆنە جلی لەبەر کردبۆوەو ژنی هێنابوو مەجدەلیەی هێنابووە دونیا، حەقی بوو، خوداوەند سزاییێکی عادیلانەی لەدین وەرگەڕاوی دابوو. کوڕی مێرێ لەکاتێکدا پێیەکانی خێراتر هەڵدەگرت لەبەرخۆ کەوتە قسەوە: ((ئەوە هەمان جێگایە کە دەبێ بۆی بچم، لەوێ لەدێردا لە ژێر باڵەکانی خودا پەنهان دەبم)) چەند لەززەت بەخشبوو، لەدوازدە ساڵیەوە تاوەکو ئێستا ئارەزووی بوو ماڵو حاڵی جێ بهێڵێو لە ئەمرو نەهی دایکیو سەروسەدای باوکیو کرێتی رۆژانە رابکات، چوونکە رۆح لەکارتەدەدا، ئارەزووی کردبوو تا خۆی لەگۆڕی جەستە هەڵتەکێنێ، سوکباڵ بێتو لەبیاباندا خۆی پەنا بدات، عاقیبەت ئەمڕۆکە هەمووی بەیەك کرێشمە تورِ هەڵدابوو، لەمەداری مرۆڤدا رەهایی دۆزیبۆوەو هەمووگیانو تەنی پەیوەست بەمەداری خودابوو بوو ئەو رزگاری بوو. تەبەشی رەنگ پەڕیوو دەردمەندی لە پڕێکا درەوشایەوە، رەنگە تەواوی ئەو ساڵانە چەنگاڵەکانی خودا ئەوی راگرتبێ تا ئەو بۆ شوێنێ رابکێشی کە ئێستا خۆیَ بە ویستی خۆی ئازاد لە چەنگاڵەکان، بۆلای دەچێ، ئایا ئەوە بەو مانایە نەبوو، کە خواستی ئەو لەگەڵ خواستی خودا یەکتر بگرنەوە؟ ئایا ئەمە گەورەترینو گرفتترین ئەرکەکانی مرۆڤ نەبووە، نەکا مانای بەختەوەری ئەوە بێت؟ دڵی ئارامی گرت، ئیدی هیچ هەواڵێ نەبوو لە چەنگاڵو کێشمەکێشو هەراوزەناکانی دیکەوە، ئەمڕۆ

سپێدە لەکاتی دەرکەوتنی خۆر، خوداوەند پڕ بوو بوو لە سۆزو بەزەیی، وەك شنەییێکی فێنكو لەبار هاتو پێی گوتبوو: ((وەرە بابڕۆین)) دەرگای کردبۆوەو ئێستاش... وای کە چەند دڵنەوازو خۆشبەخشە گەیشتن بە ئاشتی! لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە: ((شایستەی ئەو هەموو بایەخە نیم سەرم هەڵدەبڕمو سروودی رزگاری سەردەدەم)): ((پەروەردگاری من تۆ پەناگاو کونجی منی)) دڵی پڕ بووبوو لە لەززەتو توانای لەخۆگرتنی ئەو هەموو لەززەتەی نەبوو، لە رۆشنایی ئەفسوونگەری سەحەردا بۆ پێشەوە دەچوو، نیعمەتەکانی خوا لە درەختەکانی زەیتونو مێوستانو مەزرای گەنم دەورەیان دابوو، سروودی شادی لە کەمەرگایدا دەردەپەڕیو دەیویست بگاتە ئاسمان، سەری بەغرورەوە بۆ ئاسمان هەڵبڕیو دەمی کردەوە، بەلاّم لەپڕێکا دڵی بۆ ساتێ لە خورپە کەوت: دەنگی دوو پێی پەتی بەروونی گوێ لێ بوو کە بەدوای ئەودا لە راکردن بوون، هەنگاوەکانی هێدی کردەوەو، بەدیقەت گوێی قولاّغ کرد، دوو پێیە پەتییەکانیش دەنگیان هێدیتر بوو، ئەژنۆی شلبۆوەو وەستا. لەکاتێکدا دەلەرزی، کەوتە قسەوە: ((دەزانم کێیە، دەزانم.)). بەلاّم دڵی خۆی دایەوەو لەجێوە سوورا، تا بەر لە ونبوون ئەو ببینێ... کەسی لێ نەبوو. ئاسمانی خۆرهەلاّت سوور هەڵگەڕابوو، گوڵەگەنم تەواو پڕ بووبوو، قەدەکان سەریان لەهەوای گەرمدا لارکردبۆوە.

لە چاوەڕوانی داس دابوو، هیچ نیشانەیێ لە چ بلەوەڕو رەوەندێ لە جۆهیننان نەبوو، تەنها لە پشتیەوە لە ناصیرە نیشانەیێ لە ژیان بەرچاو دەکەوت، دووکەڵ لە یەکێ لە دوو ماڵەکە بۆ هەوا بەرز دەبۆوەو ژنان خەریك بوون بێدار دەبوونەوە.

تا ئەندازەی هەستکردن بە دڵنیایی لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، (باشتر وایە کات بە فیڕۆ نەدەم، چاکتر وایە بۆ گومکردنی ئەو تا ئەولای گردەکە راکەم)، دەستی کرد بە راکردن.

لەولای ئەو گەنمە تا بەرزایی سەری مرۆڤ قەدی هەڵکێشابوو، لە هەمان دەشتاییدا، گەنمو مێو شوێنی خۆیان گرتبوو، مێوی کێوی هێشتا دەوروبەری کێوەکانی داپۆشیبوو، دەنگی گاسنی شوێنێ لەو دەوروبەرانەدا بەرگوێ دەکەوت، کەرەکان خۆیان لە زەوی بەرزکردەوە، بۆنیان دەکرد، کلکیان قیت دەکردەوەو دەزەڕین، دەنگی

خەندەو گاڵتەوگەپ کردن گەیشتە گوێی داسە سپی کراوەکان بریقەیان دەدایەوە، یەکەمینی دروێنەکەران گەیشتن خۆرەتاو بە هەلاّتن بەسەر بازوو گەردەنو لولاقی جوانیان پێشوازی کردن، بە دیتنی کوڕی مێرێ کە لە حاڵی راکردندا بوو کەوتنە پێکەنینو، بانگیان کرد:

((ئاهای ئەوە بەدوای کەسێدا دەگەڕێی یا بە دواتدا دەگەڕێن...؟ بەلاّم کە نزیکتر بۆوە، ئەویان ناسیەوەو کەوتنە قیلو قالەوەو بە پسەپس کردن سەریان لەبن گوێی یەك نا ((سەلیبساز... نەفرەتی لێ بێ... دوێنێ بینیم کە... لەخاچیان دەدا)).

- ئەو دەسماڵە خوێناویە.

- لەجلی لەخاچدراوەکە ئەوەندەی بەرکەوتووە، ئومێدەوارم کە خوێنی ئەو بێگوناهە دامەنی بگرێت خێرا درێژەیان بەدروێنەیان داو پێکەنین لەقوڕگیان گیری خورادبوو... و بێدەنگ بوون، کوڕی مێرێ بەکەناریاندا رەت بوو سەری لەبەرخۆ نا، لەمەزراکانی گەنم تێپەڕی، گەیشتە مێوستانێ کە سەرنشێوە ئارامەکان کێویان داپۆشی بوو، بەدیتنی درەختی هەبجیر هەنگاوەکانی خۆی سستکرد تا گەلاّیێ بڕنێو بۆنی بکات، بۆنی گەلاّی ئەو درەختانەی خۆش دەویست، بۆنی ئارەقەی ژێر هەنگڵیان بۆ دووبارە دەکردەوە تەداعی دەکرد، بچووك بوو، عادەتی بوو چاوانی دابخاو گەلاّی درختی هەنجیر بۆن بکات، وای ئەندێشە دەکرد کەلە باوەشی دایکیدا مەمکەکانی ئەو هەڵدەمژێ.

بەلاّم لەهەمان دەم بۆ قرتاندنی گەلاّیێك وەستا، ئارەقەییێکی سارد نیشتە سەرجەستەی، ئەو دوو پێیەی کە بەدوای ئەوەوە لە راکردن بوون، لەپڕێکا وەستا، مووی جەستەی زیك بۆوە، دەوروبەری خۆی پشکنی، خەڵوەت بوو جگە لەخودا کەسێ نەبوو، خاك نمناك بوو، گەلاّکان چکە یان دەکرد، لەقوڵتایی درەختێکەوە پەروانەیەك لە تەقەلاّدابوو کە باڵە شەونمییەکانی بکاتەوەو بکەوێتە پەروازەوە.

- هاوارێ لە جگەرەوە سەردەدەم تا مەگەر ئارام بێتەوە. هەر زەمانێ کە لە بەرزایی کێوەوە یا دەشتاییێکی جێهێڵراو بۆ نوێژی نیوەڕۆ تەنها دەمایەوە، ئەوە چ هەستێ بوو

که بوونی ئەوی تژی دەکرد؟ شادومانی، بەدبەختی، یا بالاتر لە هەموو شتێ ترس؟، هەمیشە هەستی دەکرد کە خودا دەوروبەری ئەوی ئابلۆقە داوە، هاوارێکی وەحشی سەردەدا گوایە بەهەولێکی بێ حاصیل ئارەزووی راکردنی هەبوو، تا مەگەر شوێنێ بدۆزێتەوە بۆی راکات. جار جارە وەکو کەڵەشێر بانگیدەدا، زەمانێ وەکو چەقەڵێکی برسی لوولی دەخوارد، جار جارەش وەکو سەگێکی کوتك خواردو دەیلوراند، بەلام ئێستا کە دەمی بۆ هاوارکردن کردەوە، چاوی بە پەروانەیێ کەوت کە لە هەولی کردنەوەی باڵەکانیدا بوو، لاربۆوە بە ئارامی هەڵیگرت، داینا سەر گەڵای درەختێکی هەنجیرو خۆرەتاو کەوتە گەشانەوە بە سەریا، بەبنی لێویەوە گوتی: ((خوشکی من خوشکی من)) بەمیهرەبانیەوە سەیری کرد. پەروانەکەی لەجێ دانا تا گەرم بێتەوەو خۆشی جارێکی تر کەوتەرێ، چەند هەنگاوێ لەدوای خۆیەوە یەکسەر دەنگی کپی پێ پەتییەکانی بەسەرخاکی نمناکەوە کەوتە بەرگوێ، کاتێ کە (ناصیرە)ی جێدەهێشت، لەسەرەتادا دەنگی پێی ئەو ژنە سووك بوو، وەك بڵێی لەدوورەوە دەهات، هێدی هێدی جورئەتی دەهاتە بەر، نزیکتر بوو بوو، کوڕی مێرێ بە لەرزێکەوە لەگیانی، کەوتە ئەندێشەوە ((هەر زوو دەگات بەبنی لێویەوە گوتی: ((خودایە کۆمەکم بکە تا بەر لەگەیشتی ئەو زووتر بگەمە دێرەوە)) خۆرەتاو ئێستا سەرتاسەری دەشتایی گرتووە بەسەرسەری بلەوەڕو خەڵکدا هاتۆتە خوارەوە، دەنگی تێکەڵو پێکەڵ لە زەوی بەرز دەبۆوە، دەوروبەری کێو، بەرخو مەڕ هاتبوونە جوولەو شوانەکان شمشاڵی خۆیان دەژەنی: دونیا کەهیو بەرەو شارستانیەت دەچوو، چەند ساتێکی دیکە، بە گەیشتن بەو ئەسپێنداره بەرزە لەلای چەپەوە، لەبەر چاوی، کانای دەبینی هەمان ئەو گوندە شادو شەنگوڵە کە ئەوەندەی خۆش دەویست، کاتێ کە مووی لە رووخساری هاتبوو، بەر لەوەی کە خودا بە چەنگاڵەکانی خۆی لێ بەرێتە خوارەوە، چەندان جار لەگەڵ دایکی بۆ بینینی جەژنو زەماوەند هاتبووە ئێرەوە، چەندین جار لەگەڵ ئەوانی دیکەدا، ئەو کچانەی پەسنی بوو کە لە ژێر هەمان ئەو ئەسپێنداره بالابەرزو گەورەیەدا سەمایان دەکرد زەوی شادیان لەژێر پێی خۆیان دەخستە لەرزەوە. بەلام جارێکیان زەمانێ کە بیست سالان بوو لەژێر ئەو سپێنداره هانکە هانکی بوو، بەخۆو بە تاجە گوڵی دەستیەوە،.. کەوتە لەرزەوە، لەپڕێکا کە داغی هەزاران ماچی نهێنی

بەسەر لێوەکانیەوە بوو، دیتی جارێکی دی لەبەر دەمیا وەستاوە، خۆرەتاوو مانگ، یەکیان لەلای راستو ئەویتر لەلای چەپەوە، لە مەمکەکانی ئەودا خۆیان حەشارداوە، رۆژو شەو لەپشتی سینەی شەفافیەوە لەهەلاتنو ئاوابوون دابوون، هاواری کرد ((بەرەلام کە، وازم لێ بێنە، من کراومەتە دیاری خودا، لەبیابانـدا وادەی دیتنیم هەیە)) بەپەلە لە ئەسپێندارەکە رەت بوو، لەپڕێکا کانا لەبەر چاوی ئەودا کراوەتر بوو: خانووە نەویەکان کە بە قسل سپی کرابوون، سەکۆ خڕەکان کە بەگەنمە شامیو کودیو زەردین سواخ درابوون کچانی تولاز بەپێی پەتیەوە، فولفلی سووریان بە داوەوە دەکرد، تا ماڵەکانیان بڕازێننەوە، بەچاو بەرەو ژێرکردنەوە لەو داوە هەرماسیە رایکرد، نەیدەخوازی کەسێ ببینێ، دەنگی بەرزی پێی راکردووی خۆی بەسەر تاشەبەردەکانەوە لە دواوەی خۆی دەبیست، ئەوانیش هەر بە پەلەبوون، خۆرەتاو سەرهەڵگەڕاو زەوی داپۆشی، دروێنەکەران لە حاڵێکدا بە شادومانی گۆرانیان دەچڕی، داسەکانیان بەتەواوی مەهارەتەوە دەخستەکارەوە، قەدەکانیان باقە باقە دەکردو هەڵیاندەپاچی باقەکانی دروێنەکراویان لە خەرمانگادا بەسەریەکەوە دادەناو هاواریان دەکرد، کوڕی مێرێ بەهەمان شێوە دەچووە پێشەوە، بەپەلەوە ئارەزووی بەرەکەتی بۆ ئەوان دەکرد: ((خەرمان بەرەکەت)) کانا لەپشت زەیتونستاندا ون بوو، سێبەر کەوتبووە سەر ریشەی درەختەکانەوە، نزیك نیوەڕۆ بوو، کوڕی مێرێ لەهەمان حالدا کە لەزەتی لەدیمەنی دەوروبەر وەردەگرت، زەینی خۆی پەیوەستی خودا کردبوو، لەپڕێکا بۆنی خۆشی نانی تازەی کەوتە بەر لووت بەیەکجار هەستی بەبرسیەتی کردو تژی شادومانی بوو، چەندین ساڵە کە هەستی بە برسیەتی کردووە تاسوقێکی وا پیرۆزتی بۆ نان ئەزمون نەکردبوو، بەلام ئێستا... کونەلووتەکانی بۆنی هەوایان دەکرد، بە بەدواداچوونی ئەو بۆنە خۆشە، بەدرێژایی قوڵتاییەکدا دەڕۆیشت، بەسەر پرژینێکەوە هەڵگەڕاو چووە ناو مێوستانێ، کوختەییێکی لەژێر درەختێکی زەیتونی کلۆر دۆزیەوە، دوکەڵ لەسەربانی کاگڵێدا بەرزدەبۆوە، ژنێکی پیر لاربۆوەو نانی لە تەنوورێکی خشتینی بچووکدا کە لە ڕاڕەوی کوختەکەدا بوو دەردەهێنا، چالاك بوو لووتی لەشیشەی کەبابێ دەچوو چاوەکانی بێ برژانگ بوون، لە کەناریا سەگێکی رەشی زەردخاڵ، پەنجەکانی لەپی خۆی لە کەناری تەندووردا درێژ کردبوو، دەمی پڕ

ددانی بۆ کەپکەپەك وەکو جەوال کردبۆوە، هەرکە گوێی لەدەنگی پێ بوو لە مێوستاندا، کەوتە حەپینەوەو بۆلای کابرا هێرشی کرد، پیرێژن بەسەرسامییەوە گەڕایەوە، بەبینینی گەنجەکە چاوە وردەکانی درەوشانەوە، خۆشحاڵ بوو، بەوەی کە پیاوێ هاتۆتە لایو دەستی لەکار هەڵگرت، گوتی:

- بەخێر بێی. برسیتە؟ تۆو لوتفی خودا لەکوێوەوە دێی؟

- لەناصیرە...

پیرێژن بەخەندە پرسی: ((برسیتە؟))

- بەڵێ برسیمە، ببوورە

بەلاّم پیرێژن کەڕبوو نەیبیست. ((چی؟ دەنگت بەرزتر بکە)).

- ببورە برسیمە

- ببوورم؟ بۆ کوڕەکەم، برسیەتیو تێنوێتیو ئەڤین هیچ شەرمی ناوێ، هەموو ماڵی خوداین، ئێستا وەرە پێشو شەرم مەکە، دووبارە پێکەنیو تاکە ددانەکەی بەدیارکەوت...

- ئاوو نان لێرەیەو ئەڤین لەوێ لەمەجدەلە. نانێکی کە لەگەڵ نانەکانی دیکە بەسەر چوارپایەیێکی بەردینەوە لەکەنار تەنوورەکەدا قەرای گرتبوو هەڵگرت ((تەماشاکە هەر جارەی کە تەنوورەکە دەردەدەمەوە ئەو نانە بۆ رێبواران دادەنێم، ناوی ((نانی کلۆ))م لێناوە، هی من نییە هی تۆیە، پارچەیێ هەڵگرەو بخۆ)) کوڕی مێرێ هەستی بە ئارامی کرد، بەسەر ریشەی کۆنی دار زەیتونەوە دانیشتو دەستی بەخواردەن کرد، نانێکی چەند بەتامو خۆشمەزە بوو! ئەو دوو دانە زەیتونەی کە پیرێژن بەوی دابوو تا لەگەڵ نانی بخوات چەند شیرین بوون! هێشووی، ناوکی زەیتونەکە کە ورد بوو، وەکو سێوی درشتو گۆشتین بوو، بەئارامی دەیجوویو قووتی دەدان، هەستی دەکرد جەستەو رۆحی پەیوەستی یەك بووبوون، نانو زەیتوونو ئاوی لەیەك دەمدا دەگێڕانو شادیان دەکردو قووت دەدران، بۆ ئەو بەختی دەهێنا، بەخەندەوە گوتی: ((راستی

راستی برسی بووی بخۆ، تۆ گەنجی... رێگایێکی درێژت لەپێشە، ئازارەکان کۆتاییان نییە، بخۆ تا گیانت وەبەربێو بەرگە بگری گۆشەی نانێکی دیکەی هەڵپاچیو لەگەڵ دوو زەیتوونی دیکە دای بەو، لەچەگی لەسەر بۆوەو، سەری نیوە کەچەڵی کەوتە بەر تەماشا، بەپەلە لەچەکەکەی دووبارە خستەوە سەریو پرسی: ((بەلوتفی خودا بۆ کوێ دەچیت؟))

- بیابان.

- کێندەرێ، بەرزتر بڵێ

- بیابان

پیرێژن دەمی بێ ددانی هەڵگێڕو وەرگێڕکرد، چاوەکانی حاڵەتێکی وەحشیان گرتە خۆو بەتۆڕەییێکی چاوەڕوان نەکراو نەڕڕاندی: ((دێر؟ بۆ؟ چ کارت هەیە لەوێ؟ رەحم بەگەنجێتیت ناکەیت؟))

کوڕی مێرێ هیچی نەگوت، پیرێژن سەری تاسی تەکاندو وەکو ماری کەوتە کیفەوەو بە پەلار لێدانەوە گوتی: ((دەتەوێ خوا بدۆزیەوە، بەڵێ؟ گەنجەکە بە دەنگێکی کز گوتی: ((بەڵێ)). پیرێژن لەقەیێکی لەسەگەکەدا، کە بەپێی - ئەوەوە نووسابوو، لە گەنجەکە وەنزیك کەوتەوە، هاواری کرد: ((هەرماسی بەدبەخت، تۆ نازانی خوا لەدێرەکاندا پەیدا نابێ، بەڵکو جێگای لە ماڵی مرۆڤەکاندایە، هەر شوێنێ کە ژنو مێردێکی لێ بێ، خوداش لەوێیە، لە هەر شوێنێ کە منداڵە ورتکەو چێشتلێنانو شەڕو ئاشتی هەبێ، خوداش لەوێیە، گوێ لەو خواجانە مەگرە، هێشووی تاڵ... هێشووی تاڵ! ئەو خودایەی کە من باست بۆ دەکەم خودای ماڵانە نەك دێرەکان، خودای حەقیقی هەر ئەوەیە، دەبێ هەمان ئەو خوایە بپەرستیو خودای تر بۆ ئەو گەمژەڵو تەمبەڵو ئەبتەری بیابان جێبهێڵی. پیرێژن هەر چەند زیاتر قسەی دەکرد زیاتر جۆشی دەگرت، قسەی دەکردو هاواری دەکرد، کە تۆڵەی خۆی سەندەوە ئارامی گرت بەلاواندنەوەی شانی گەنجەکە گوتی: ((گچکەلانە ئازاکەی من، لەمن ببوورە، زەمانێ کوڕێکم هەبوو، وەکوتۆ باش، رۆژێکیان سپێدە ئەقڵی لەدەستدا، دەرگای

کردەوەو چووە دێر بۆ سووراغی شفا بەخشەکان، هەی ئاگریان لەعومربەر بێ، ئومێدەوارم هەتا زیندوون کەسێ بەوان چارەسەر نەکرێ، کوڕم لەدەستدا، ئێستا تەنووری پڕ دەکەمو خاڵی دەکەم، نانی کێ بدەم؟ منداڵەکانم، نەوەکانم؟ من درەختێکی وشکەوەبووی بێ ئومێدم)) ساتێ وەستا تا ئەشکی چاوەکانی وشك کاتەوەو دووبارە دەستی پێ کردەوە (سالأنێك دەستم بۆ خودا درێژ کرد، هاوارم کرد: ((بۆ منت هێنایە دونیا؟ بۆ کوڕی تاقانەت لە من سەند؟ هەر هاوارم دەکرد، بەلأم گوێچکەیێ نەبوو بمبیستێ)).

تەنها یەکجار بینیم دەرگای ئاسمان کرایەوە، نیوەشەوبوو بەسەر ترۆپکی کێوی ئەلیاس پێغەمبەرەوە دەنگێکی بروسکە ئاسام بیست. ((تا ئەو شوێنەی کە پەیوەست دەبێ بەمن، هەرچەند دەتوانی هاواربکە. پاشان ئاسمان دووبارە داخراوە، ئەوە دواجار بوو کە بانگی خودام کرد.)). کوڕی مێرێ هەڵسایەوە سەرپێ دەستی درێژ کرد تا مالأوایی لە پیرێژن بکات، بەلأم ئەو دەستی کێشایە دواوە، وەکو مار دووبارە دەستی کرد بە کیفەکیف، ((تۆ گوتت دەچمە بیابان؟ دروستە تۆش هەم عاشقی زیخی، ها؟ وەڵێ گچکەلأنەکەم، چیت لەچاوت کردووە؟ مەگەر مێوستانو هەتاوو ژنان نابینی؟ واپێت دەڵێم بڕۆ بۆ مەجدەل، تۆ بەوێوە پەیوەستی تا ئێستا کتێبی پیرۆزت خوێندۆتەوە؟ خودا دەڵێت: (رۆژوپەرستنم ناوێ، گۆشتم دەوێ)). بە دەستەواژەیێکی دیکە ((خودا لەتۆی دەوێ کە منداڵ وەبەربهێنی!)). کوڕە گونجەکە گوتی: ((خوا ئاگادارت بێت، بەخاتری میوانداریت خودا جەزای چاکەت بداتەوە)) پیرێژن کە ئارامی گرتبوو وەلأمی دایەوە: ((خودا پاداشتی تۆش بداتەوە، ئومێدەوارم بەخاتری ئەو چاکەیەی کە لەگەڵ منتدا کردووە، خودا پاداشتی چاکەت بداتەوە، سالأنێك بوو کەسێ بە تەك ئەو کوختە خەرابەیە رەت نەبووبوو، ئەگەر کەسێکیش لێرەوە رەت بووبێ ئەوە پیر بووە.)). کوڕی مێرێ، دیسان گەڕایەوە نێو مێوستانو بەسەر پەرژینەکە بازیدا پێی نایە رێی ئەسڵیو لەبەرخۆ کەوتە ورتەوە:

- بەرگەی دیتنی مرۆڤ ناگرم، نامەوێ بچمیان ببینم هەتا ئەو نانەی کە بە تۆی دەدەن ژەهرە، تەنها یەك رێ راستە کە دەگاتە خوا رێگاییێ، کە ئەمرۆ هەڵمبژاردووە:

رێگاییێکە بێ تەماسی مرۆڤەکانە، بەنێو ئەواندا رەتدەبێو دەگاتە بیابان، ئاخ کەی دەگەم؟ وشەکانی هێشتا ون نەبووبوو، کە خەندەیەك لەپشتی سەریەوە سەری هەڵدا، بەهەراسانیەوە گەڕایەوە، خەندەییێکی دەرپەڕیو لەدەمێکی بێ ددان، هەوای وەبەریەکدا،: خەندییێکی کیفکار، خەنیمئامێز بەدخو ((ئەدونیا... ئەدونیا)) هاوارێ بوو کە لە گەروی پەستراوی دەهاتە دەرەوە، لە حاڵێکا کە مووی لەشی زیك بووبوونەوە، روانیە هەوای قاقاچڕەوە، پاشان بەحاڵەتێکی شێتامێز دەستی بەراکردن کرد، یەکسەر دەنگی پێی راکەرەکەی لەدوای خۆیدا بیست: ((لەهەر کوێیەك بن، هەر زوو دەگەنە من)) بەورتەوە ورتەوە ئەم قسانەی دووبارە دەکردەوە. ژنان هێشتا دروێنەیان دەکرد، پیاوان باقەچنی گەنمیان لەسەر چۆخین کەڵەکە دەکرد، تۆزێ دوورتر، ئەوانی دیکە دەستیان کردبوو بەشەنەبا کردن، لەحاڵێکدا کە دەنکە گەنمە سەنگینەکان جیا دەبوونەوە، لەخەرماندا جۆخینیان دەکرد، شنەییێکی گەرم کاوپوشەکانی دەگرتو زێڕی زەردی هەڵدەپڕژاندە زەویەوە. رێبواران مشتێ گەنمیان دەگرتو ماچیان دەکرد، ئارەزووی بەرهەمێکی چاکی تریان بۆ خاوەنی بەرهەم دەکرد لە ساڵی ئایندەدا. لەوان دەوراندا لەباوەشی دوو گردۆلکەدا، تەبەریەی بت پەرست بە هەیبەتەوە، نووساو پڕ لە پەیکەرو نمایشخانەو ژنانی رەنگو روو چەورو دانیشتوو، بینینی ئەوانە، کوڕی مێرێی تژی هەراسانی دەکرد، زیاتر لەمنداڵێکی بچووك نەبوو کە لەگەڵ خاخامی مامی هاتبووە ئێرەوە، مامی ئەویان بۆ رزگارکردنی ژنێکی بەنەژاد رۆمیو نەسەبدار بانگ کردبوو تا لە چەنگاڵی جنۆکەکاندا رزگاری بکات، لەروودا جنۆکەکەی- مەرگ- بوو چووبووە جەستەی، چوونکە رووتو قوت دەچووە خیابانو رێی رێبوارانی دەگرت، خاخامو برازاکەی ئەوکاتە گەیشتبوونە کۆشکی ئەو کە خانمی بەڕێز دووبارە جنۆکە دەستیان لێوەشاندبوو، بۆلای دەروازە رای دەکردو کۆیلەکانیش بەدوایدا رایاندەکرد، خاخام بە گۆپاڵی خۆی پێشی لێ گرتبوو، بەلأم لەهەمان دەم کە کوڕەکەی دی خۆی هاوێشتتبووە سەریەوە، کوڕی مێرێ هاوارێکی کردبوو بورابۆوە، لەو کاتە بەدواوە ئیدی ئەو شوێنە بێ شەرمەی دەکەوێتەوە بیر، لەبەر خۆیەوە دەلەرزی، خاخام هەمیشە بەوی دەگوت ((خوداوەند غەزەبی لەوشارە گرتووە، هەرکات کە بەو رێیە رادەبووری، بڕوانە زەوی‌و لە یادی مەرگ بە، یا سەیری

ئاسمان بکەو لەیادی خودا بە، ئەگەر دوعای خێرت دەوێ، هەرکات سەفەر بۆ (کفرناحۆم) بکەیت ڕێگاییێکی دیکەبگرەبەر، بتپەرستی ئاشوبکار ئێستاکە لەژێر نوری خۆرەتاودا پێدەکەنێ، خەڵك بە ناو دەروازەی دەچنە ژوورەوەو دێنە دەرەوە، لە بەرزایی ماڵەکەیدا چەند پەرچەمێك کە نیشانەی بازی دووسەری پێوەیە دەشەکێتەوە، چەکی برۆنزی بریقەی دەداتەوە، کوڕی مێرێ جارێکیان جەستەی مانگاییێکی بینی بوو کە لەناو زۆنگاوێکی سەوزی دەرەوەی ناصیرە کەوتبوو، هەڵمسابوو پێستی وەکو تەپڵ تا رادەی قەڵشتی بوون لەبەریەك کشابوو، لەشکری قرژاڵو چسنەکان لەناو ورگی کراوەیدا، کە پڕی بوو لە گەندو پیسی، لەهاتنە دەرەوەو چوونە ژوورەوەدا بووە، مێشەکەرانەی گەورە لەرەنگی سەوزی زێڕیندا وەکو ئاپۆڕەی هەور لەهەواداوزەوزیان دەکرد، دووقەل چەنگاڵی تیژی خۆیان لەناو چاوی گەورەو درشتی ماین ئاسا بردبووە خوارەوەو دەریاندەهێنا، جەستەکە جیلوەییێکی تایبەتی هەبوو، لەبەرەکەتی بوونو هەبوونی گەزەندەکانی ناوەوەو دەرەوەی وەك بلێی دووبارە گەڕابۆوە ژیان، مرۆڤ بیری دەکردەوە کە لەمیانی گیاوگوڵی بەهاریدا لەخۆشیان دەگەوزێ، خۆیو ئەو چووارسمە ناڵ دارەی کە بۆلای ئاسمان بەرزبووبۆوە، تەواو رازی بوو. کوڕی مەریم کە نەیتوانی بوو چاو لە شاری تابان هەڵگرێ بەزەمزمەکردنەوە گوتی: ((تەبەریە وایە، وەکو جەستەی ئەو مانگایە، سەدومو گەمورەش هەروایە، رۆحی گوناهکاری مرۆڤیش)) پیرەمێردێکی هەیکەل بەهێزو پڕ پێ بەپێی کەرەکەی رەت بوو، کریستی بینیو وەستا پرسی: یارو بۆ وامات بووی، مەگەر نایناسی؟ شاکچی تازەی ئێمەیە: تەبەریەی بەد، یۆنانیو رۆمیو چۆلنشینو کلدانو قەرەجەکان و یەهودیەکان سواری دەبن، هێشتانیش تێر نابێ، دڵی زیاتری حەز لێیە، دەبیستی چی دەڵێم؟ دوو دوو تا چووار تا؟ لەناو توورەگەکەی مشتێ گوێزی هەڵگرتو دای بە کریست، گوتی: ((وا دێیتە بەرچاو کە مرۆڤێکی چاكو شەرافەتمەندو بێ وەی بیت، ئەوانە بگرەو لە ڕێگە بیخۆ، قەت لەبیر نەکەی بلێی کە خوداوەند رزقی زوبەدی پیری ئەهلی کفرناحوم بەرفراوانتر کات)) ردێنی دوو فلیقانەی یەکپارچە سپی بوو لێوەکانی ئەستوورو هەوەسناك بوون، ملی کورتی لەملی مانگا دەچوو چاوانێکی مەڕ ئاسای درندەخووی هەبوو، هەڵبەت ئەو جەستە خەپەو قەڵەوە لە شوێنی خۆیدا باشی خواردووەو

خواردۆتەوەو ماچ کردووە، بەلاّم هێشتا هەر قانیع نەبووبوو، دێوێکی بێ شاخو کلکێکی پڕ پەشم گەیشت، دوگمەی کراسی کرابۆوەو ئەژنۆکانی رووت بوون، گۆپاڵێکی چەماوەی شوانانی لەدەستدابوو، وەستاو بێ ئەوەی سەلامێ لە پیرەمێرد بکات رووی لە کوڕی مەریم کرد: ((جەنابعالی تۆ هەمان کوڕی نەجاڕی خەڵکی ناصیرە نیت؟ جەنابعالی هەمان ئەو کەسە نیت کە سەلیب دروست دەکەیو لەخاچمان دەدەیت؟)) دوو پیرێژن کە لە مەزرای بەرامبەردا بوونو دروێنەیان دەکردو دیقەتیان دایە قسە کردنەکەو گەیشتن. کوڕی مێرێ گوتی: ((من... من.)). ویستی بڕوا کابرای دێوی بێ شاخو کلك بەگرتنی بازووی ئەو هاواریکرد: ((بۆ کوێ تەشریف دەبەی؟ وابە ئاسانی ناتوانی لەچنگم قورتارت بێ! سەلیبساز، خیانەتکار دەتکوژم.)).. بەلاّم پیرمێردی قودرەتمەند گۆپاڵی گرتەدەستو شوانەکەی لە چنگی دەرهێنا، گوتی: ((فیلیپ سەبر بکە، گوێکانت باش بکەوە... تەماشاکە پیرمێرد چ دەڵێت، دەتوانم تکا بکەم کە وەلاّمی پرسیاری من بدیتەوە ((مەگەر وانییە هەرچیەك لە دونیا روودەدات خواستی خودایە؟))

- دروستە زوبەدی

- زۆر باشە لەم حاڵەتەدا ئەوە خواستی خودایە کە ئەو کەسە خاچ دروست بکات. لێی گەڕی با وشەییێکی دیکەش بڵێم گوتویانە: کەسێکی کەسە یەك ئەلفی بەسە، باشتر وایە کە مرۆڤ دەخالەتی کاری خودا نەکات.

- دوو دوو تا چووار تا !!

لەو بگرەوبەردیەدا کوڕی مێرێ خۆی لەچەنگی مرۆڤە نەکیرەکە رەها کردو بەیەك باز تێی تەقاند، دوو دروێنەکەری پیر بەدوای ئەودا دەیانقیژاندو داسی خۆیان بەهەڕەشەوە رادەتەکاند، دێوی بێ قۆچو کلك گوتی: ((زوبەدی بابڕۆین دەستمان بشۆین چوونکە دەستمان بەخاچ سازکەوتووە، بابڕۆین ئاولە دەمان وەربکەین، چوونکە قسەمان لەگەڵ ئەو کردووە)). پیرمێرد گوتی: ((نیگەران مەبە، لێرە راناوەستین لەگەڵ مندا وەرە... پەلەمە، کوڕەکانم هەریەکەو بۆلایێ چووینە، یەکێکیان بۆ دیتنی لەخاچدان چۆتە (ناصیرە)و خۆی وایدەگوت، وادێتە بەربەرچاوم کە ئەو یەکیانیش

چۆتە بیابان تا ببێتە مرۆڤێکی پیرۆز، باشە ئێستا خۆمو قایغەکانی ماسیگری خۆم ماوینەتەوە، وەرە یارمەتیم بدە تا دەریبهێنین تا ئێستا رەنگە پڕبوو بن، پڕ بە یەك مەنجەل ماسیت دەدەمێ، کەوتەڕێ، کەیفی کۆك بوو، بەخەندەوە دەیگوت ((ئەی خودا گیان، بیری لێ بکەوە، کە خودای پیری بێچارە دەبێ چ بکوژێ، کاتێ دونیای خولْقاند حەتمەن خۆی هاویشتۆتە ناو گرفتاریەوە، ماسی هاواری دەکرد: ئەی خودا کوێرم مەکە، لێنەگەڕێی بکەومە ناو تۆڕەوە، ماسیگر هاواری دەکرد: خودایا ماسییەکان کوێرکەیو ناچاریان بکەی بێنە ناو تۆڕەوە، باشە خوا گوێ لەکامیان بگرێت؟ جارێك گوێ لەقسەی ماسی رادەگرێو جارێکیش قسەی ماسیگر، بەم جۆرەیە کە دونیا دەسوورێت. کوڕی میرێ، لەهەمان کاتدا بەدرێژایی سەرەو نشێوی بەرێ کەوتبوو تا لە مەجدەل پارێز بکات، نەیدەیوست ئەو گوندە ئەفسووناویە دەست کراوە بەلاّم پیس دامەنی بکات، گوندێ کە لەنێو درەختەکانی خورمادا کەوتبووە سەر رێگای کاروانچیان شەوو رۆژ بەوێدا تێدەپەڕن، هەندێ لە بیابانی عەرەبی کە بەرەو دەریای عەرەبی دەڕۆیشتن هەندێکی دیکە لە شام یا حەبەشە کە مەبەستیان- پێخەفی سەوزو ئارامی نیل بوو، لەکەنار دەرگای چوونە ژوورەوەی دێدا کانیاوێکی فێنك هەبوو، بەسەر لێوارییەوە ژنێکی سووراوچنو چەورین خۆیو سینەیێکی رووتو قووت دادەنیشتو بەرووی بازرگانان پێدەکەنی، خۆزگەم بە راکردن، رێ گۆڕین، راستەوخۆ رێ بڕین بەرەو دەریاچەو گەیشتن بەبیابان! لەوێ لەناو چاڵێکی وشك خودا دانیشتبوو چاوەڕوانی دەکرد. بە یادهێنانەوەی خودا دڵی پڕبۆوەو هەنگاوەکانی توندتر کرد، لە کۆتاییدا خۆرەتاو رەحمی بەکچانی دروێنەکەر کردو دەستی بەئاوابوون کرد، هەوا فێنك بوو، کچانی دروێنەکەر بەسەر گیادا لەسەر پشت راکشان تا هەناسەیان تازەکەنەوە بۆ لەناوبردنی ماندوویی خۆیان مەتەڵ بڵێین، لەبەر کارکردنو ئارەقەهەڵڕژتن بەدرێژایی رۆژ لەژێر هەتاو بەسینەی بازەوە لەکەنار پیاواندا کە ئەوانیش ئارەقەیان هەڵدەڕشت گڕیان گرتبوو، ئێستاش لەناو گاڵتەبازیو خەندەدا خۆیان فێنك دەکردەوە، کوڕی میرێ فشەبازییەکانی ئەوانی بیست، سوورهەڵگەڕا، بەبێ تاقەتی، بۆکاتێك کە ئیدی دەنگی مرۆڤ نەبیست، بیری خۆی سەنتەر کردە لای شوێنێکی دیکە- لەزەینی خۆیدا دەستی کرد بە هەڵگێڕو وەرگێڕی قسەکانی فیلیپ،

ئەوشوانکیلە بێ ئەدەبە، بەئاخێکەوە بە زەمزەکردنەوە گوتی: ((کەس تێناگا چ عەزابێ دەکێشم، هیچ کەس نازانێ بۆخاچ دروست دەکەم، لەگەڵ چ کەسێکدا لەحاڵی کێشمەکێشدام. ((لەبەردەم خانووێ دوو جوتیار پوشو کایان لەسەرو ریشی خۆیاندا دەتەکاندو خۆیان دەشوشت، وادەهاتە بەرچاو برا بن دایکی پیریان شامی هەژارانەی بەسەر قەفەزەبەردێکەوە لەکەنار تەندووردا راخستبوو. گەنمەشامی بەسەر رەژوودا دەبرژاند، بۆنی خۆشی فەزای پڕکردبوو جوتیارەکان کوڕی میرێیان بینی، ماندوو تۆزاوی بوو، سکیان پێ سووتا، بانگیان کرد: ((ئاهای ئەو هەموو پەلەیە بۆچییە، وادێتە بەرچاو کە لە رێگەیێکی درێژەوە هاتبێت، تێشووی سەفەریشت نییە، وەرە لێرە تۆزێ بحەسێوە لەگەڵ ئێمە لوقمەیێ بخۆ)). دایکە گوتی: هەروەها گەنمەشامیش)).

- تۆزێ شەراب بخۆ تا رەنگورووت بێتەوەبەر. کوڕی میرێ بە تێپەڕین بەتەکیانەوە وەلاّمی دایەوە: ((برسیم نییە شتێکم ناوێ، مەمنونم)) لەبەرخۆ گوتی: کە تێبگەن من کێم لەوەی کە لەشم بەلەشیان بکەوێو لەگەڵم قسە بکەن هەست بەشەرم دەکەن. یەکێ لەبراکان بانگی کرد: ((بۆ کەللەی کەرت نەمری، وەك بڵێی شەرمت بەخۆیە لەگەڵ ئێمە نان بخۆی!)) کریست ویستی وەلاّم بداتەوەو بڵێ: ((من سەلیبسازم)) زاتی نەکرد، سەری لەبەرخۆ ناو کەوتە رێی خۆیەوە. عەسر وەك شمشێرێك دابەزی، بەرلەوەی گردۆڵکەکان هەلی رۆشنایی سووری گولڕەنگ بەدەست بهێنن، خاکیان ئەرخەوانی هەڵگەڕاندو یەکسەر رەش هەڵگەڕا، رۆشنایی کە چووبووە ترۆپکی درەختەکانەوە، هەڵبەزیە ئاسمانو گوم بوو، تاریکی کوڕی میرێی لەبەرزایی گردەوە گرتەخۆ، لەوێ درەختی سەرونیازنیازی کۆنەساڵ رەگاژۆ بووبوو، سەرەڕای بوونی قامچی بایەکانو شکەنجەی هەمیشەیی، هێشتاکەش لەوێ بزمارکوت بووبوو، رەگو ریشەی لەتاوێرەبەرد چوو بووە خوارەوە، بۆنی گەنمو داری سووتاو لەدەشتاییی خوارەوە دەهاتە سەرەوەو لە کوختەکاندا پەرشو بلاّوبوونەوەی دووکەڵی خۆراك بەرزبوو بۆوە، کوڕی میرێ تێنوو برسی بوو، بۆ ساتێکی کورت حەسوودی بەو کارگەرانە برد کە بەدرێژایی رۆژ کاریان کردبوو و ماندوو مردو دەگەڕانەوەو برسیەتی خۆیان دەهاوێشتە ناو کوختەوە. لەدوورەوە رۆشنایی ئاگرو بەرزبوونەوەی دوکەڵو ژنەکان کە

شامی شەویان ئامادە دەکرد بینی، لەپڕێکا زیاتر لە هەمیشە خۆی تەنهاو تەنها هەست پێکرد، تەنهاتر هەتا لە ڕێوی‌و کوندەپەپوەکان، لانی کەم ئەوان کولانکەییێکی گەرمیان هەیەو چ بوونەوەرێکی ئازیز چاوەڕوانیان دەکردن، ئەو کەسی نەبوو، هەتا دایکیش، لەژێر درەختی سەرونیازنیازودا دانیشتو خۆی گلۆلە کرد... خەریك بوو دەلەرزی. لەبەرەخۆ زەمزەمەی کرد: ((پەروەردگارا، بۆ هەمووشتێ سوپاسی تۆ دەکەم، لەبەر خاتری تەنهایی‌و برسیەتی، سەرما، هیچم کەم نییە)). بەلاَم بە گوتنی ئەم وشانە، هەستی بە زولْم کرد کە دەرهەقی دەکرێت، وەکو ئاژەڵێکی گرفتار سەیری دەوروبەری کرد، لاجانگەکانی لەبەر تووڕەیی‌و ترس وەکو تەپل دەنگیان دەهات، بەهەڵسانەوە سەر ئەژنۆکانی چاوی بڕیە چاوە باریکەکانەوە، هێشتاکە دەنگی پێی پەتی دەبیسترا، بەردەکانیان دەڕەتاندو سەرهەڵدەگەڕان، عاقیبەت گەیشتن‌و ئەوکاتە کوڕی مەرەیەم بەبیستنی دەنگی خۆی، بەبێ ئیرادە کەوتە ترسەوە، هاواری دەکرد: ((خانمی من، وەرە نزیکتر، پەنهان مەبە، ئێستا شەو داهاتووە کەس تۆ نابینی، خۆت ئاشکراکە. هەناسەی خۆی ڕاگرت لە چاوەڕوانیدا مایەوە، شتێ جگە لە دەنگی جاویدانەی شەو نەبوو، کە بە نەرمی‌و ئارامییەوە بەرز دەبۆوە هەواوە، زنجیرو کلۆو سەگو مەگەزەکان ئاخیان هەڵدەکێشا، لە دوورترێکەوە، سەگان ئەو شتانەی کە چاوی مرۆڤ نایانبینێ لەتاریکیدا دەحەپین، سەری بۆ پێشەوە درێژ کرد، دڵنیابوو کە کەسێ لەژێر درەختی سەرونیازنیاز ڕووبەڕووی ئەو وەستاوە. ئێستا بە ئاوازێکی ئارام‌و پاڕانەوە ئامێز کە لە هەوڵی فریودانی مرۆڤێکی غەیبی بوو، زەمزەمەی کرد: ((خاتوونی من، خاتوونی من)) لە چاوەڕوانیدا مایەوە، نەدەلەرزی، ئارەقەی لەبن هەنگڵ‌و برۆکانی هەڵدەڕژا لە حاڵێکدا بەدیقەت گوێی دەگرت، داما، لەیەك ساتدا خەیاڵی کردەوە کە دووبارە لە دەروونی تاریکیەوە گوێی لە دەنگی خەندەییێکی نەرم دەبێ، ساتێکی تر بینی هەوا بە شێوەی گەردەلوول پێچی خوارد، بەرجەستە بوو بوو بە جەستەیێ، کەبەر لە بەرجەستە بوون، پەراگەندەبوو ون بوو. کوڕی مێرێ بە هەوڵێکی زۆرەوە خەریکی کاری ئەفسووناوی هەوای تاریك بوو، ئێستا هاواری نەدەکرد، دەپاڕایەوە، چۆکی دابوو لەژێر داری سەرونیازدا بەچاوەڕوانی‌و تاوانەوە سەری هەڵدەکێشا، بەردەکان ئەژنۆیان هەوپێکردبوو، خۆی دەخزاندە جێوە، پاڵی دایە

قەدی درەختی سەرونیازنیازو چاوەکانی داخست، ئەو کاتە بێ ئەوەی ئارامی خۆی لەدەستبدا یا هاواری بێنێتە بەرخۆی، لەناو چاوەکانی خۆیدا ئەوی بینی، ئەو بەو جۆرەی کە چاوەڕوانی بوو نەهات، ئەو چاوەڕوان بوو دایکی بێچارەی دەستبەسەرو نەفرەت لەسەر لێو ببینێ، بەلاَم ئێستا ئەوە چی بوو؟ لەحاڵێکدا دەلەرزی هێدی هێدی چاوانی کردەوە، بەدەنی وەحشی ژنێك سەرتاپا غەرقی چەکی گەورەی زیوین لەبەر چاویدا بریقەی دەدایەوە، بەلاَم سەری بازبوو، بەچاوانی زەردو دەنووکێکی چەماوە، پارچە گۆشتێکی لەدەم گرتبوو، بەئارامی‌و بێ ڕەحمییەوە سەیری کوری مێرێی دەکرد. کریست بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((بەو جۆرەی کە چاوەڕوان بووم نەهاتی، تۆ دایکم نیت... ڕەحم بکەو قسەیەکم لەگەڵدا بکە، بڵێ تۆ کێی؟)) پرسی‌و چاوەڕوان مایەوە، دووبارە پرسی، جگە لەبریقەی زەردڕەنگی چاوانی خڕ هیچ شتێکی دیکە نەبوو لە تاریکیدا، بەلاَم لە پڕێکا کوڕی مێرێ تێگەیشت، هاواری کرد: ((نەفرەت!)) بەسەر ڕووخساریەوە کەوتە سەر زەوی.

بەشی هەفتەم

ئاسمان لە بەرزایی سەری ئەوەوە لە درەوشانەوە دابوو، لە حاڵەتێکدا لە خوارەوە زەوی بە بەردو دڕکیەوە پێیەکانی ئەویان بریندار دەکرد، بازووی خۆی درێژ کردبۆوە، بە شلەژاوی هەولیدەداو دەینالاَند، وەك بڵێی تەواوی زەوی خاچێ بێ بە سەریەوە لە خاچ دەدرا.

تاریکی لەگەڵ هاوڕێیانی وردو درشتی خۆیەوە- ئەستێرەو باڵدارو شەوگەرد- بەسەر بەرزایی سەریەوە رادەبردن، لە هەموو لایەکدا سەگان لە ناو مەلۆکاندا لورە لوریان بوو، پاسداری سەرو سامانی خاوەنەکانی خۆیان دەکرد، ساردبوو، کریست دەلەرزی، بۆ ساتێ خەو ئەوی فڕاندە گەردشگاییێکی گەرمی سەر زەمینێکی دوور دوور بوو بە رێشاندەری ئەو، بەلاَم یەکسەر دووبارە ئەوی هێنایەوە سەر زەوی‌و سەر تاوێرەکانەوە.

دەمەدەمی نیوە شەو، دەنگدانەوەی گوێنەوازی زەنگوڵەکان لە خوارەوەی دامێنێ گردۆلکەیێ دەکەوتە بەر گوێ، لە دوایانەوە، نەوای خەمباری حوشترەوانێ، دەنگی قسە دەهات، کەسێك ئاخی هەڵدەکێشا، نەواییێکی رۆشن‌و تازەی ژنێ کە لە ناو دڵی تاریکیدا خونچەی دەکرد، بەلاَم جارێکی دی هەر زوو رێگە کپ بۆوە، بەسەر وشترێکەوە، جیازی زێڕینی مەجدەلیە لە شەو رەت دەبوو گریان رووخساری کێلابوو ئارایشی گۆناکانی ببوونە گوڵ، بازرگانە پولدارەکان لە چووار گۆشەی جیهانەوە دەهاتن، بە نەدۆزینەوەی ئەو لە ناو چاڵ یا ماڵ لە میانی وشترەکان، وشترێکیان

هەڵبژارد کە زێڕینترین‌و بەنرخترین قەڕاسەی هەبوو، وشتروانەکەیان نارد تا بە زووترین کات ئەو بهێنێ، سەرەڕای تەیکردنی رێگاییێکی دوورو درێژو ترسناك، دڵنیابوون کە بە گەیشتن بە مەجدەل، جەستەیێ دەدۆزنەوە کە هێزیان پێ دەدا، بەلاَم ئەو جەستەیان نەدۆزیبۆوە، لەبەر ئەمە خاوەن وشتریان رەوان کرد، لە حەوشەی ماڵی مەجدەلیە رێزیان بەستابوو، ئێستا بەچاوی داخراوەوە لە چاوەڕوانیدا دانیشتیبوون، دەنگی زەنگوڵەکان هێدی ترو دڵنەواتر دەبوو، بە نەزەری کوڕی مێرێ، وەك چۆن خەندەییێکی نەرم‌و غەلغەلەی ئاو لە میانی گوڵستانەوە دەهاتن‌و بە نەوازشەوە بانگیان دەکرد، بەم جۆرە ئارام بە پەیگیری دەنگی ئەفسوناوی زەنگوڵەکان دووبارە کەوتە خەوەوە، خەوی دەبینی، وا بەدیار دەکەوت کە دونیا مەزراییێکی سەوزو پڕ لە شکۆفەیەو خودا شوانکیلەییێکی پێست زەیتونییە، بە دوو شاخی تازە هەڵکەوتە لە کەنار ئاوی ئەمبارەوە دانیشتووەو شمشاڵ دەژەنێ.

کوڕی مێرێ هیچ کات لە ژیانی خۆی دەنگێکی دڵڕفێن‌و ئەفسوناوی نەبیستبوو. لە کاتێکا شوانکیلە خودای دەلاواندەوە خاك بست بست دەلەرزی‌و دەکەوتە جوڵەو خڕدەبوو، رۆحی وەبەر دەهات، ئاسکە جوانەکان لەگەڵ بەرانەکان لە پڕێکا مەزرایان داپۆشی، خودا لاربۆوەو سەیری ئاوی کرد، ئاوی ئەنبار پڕ ماسی بوو، چاوی کردە درەختەکانەوە، لقەکان رەنگیان گۆڕاو بوون بە چەند مەلێکی چەهچەهە چڕ، مۆسیقای شمشاڵ ژەن پڕ بوو لە جۆش‌و خرۆش، دوو مەگەز بە گەورەیی دوو مرۆڤ لە زەوی هاتنە دەرەوە، لە ناو گیای بەهاریدا کەوتنە ناو باوەشی یەکترەوە، لەسەرێکی مەزراوە تا ئەوسەر گلۆر دەبوونەوە، جووت جووت، لەیەك دەبوونەوەو سەر لە نوێ جووت دەبوونەوە، وەقیحانە پێدەکەنین، تیزیان بە شوانکیلە دەکردو هیسە هیسیان دەکرد، شوانکیلە شمشاڵی خۆی لە دەم کردەوەو سەیری کردە جووتە بێشەرم‌و وەقیحەکەوە، لە پڕێکا سەبری تەواو بوو، شوانکیلە لە ژێر پاژنەی پێیەوە بەزەربەییێکی وردوخاش کەرو لە هیکەوە، ئاسکەکان، مەلەکان، درەختەکان، ئاوو خەڵك‌و ژن، بەیەکەوە نووساو ونبوون نەمان، کوڕی مێرێ بەهاوارێ لە خەو رابوو، بەلاَم لە هەمان ساتدا بێداری، چاوی کەوت بە بەدەنی بەیەکەوەنووساوی پیاوو ژنێ کە لە دەرگاییێکی تاریکی کەمەرگایدا بۆ خوارەوە دەخزین .

- کەواتە زەلکاوی دەروونی من هەمان ئەوەیەو پۆخڵی دەروونم هەمانە.

قامچیەکەی لەکەمەر کردەوە، تەنپۆشی خستە ژێر پێکانیەوە، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، بەبێ رەحمی دەستی کرد بە قامچی لێدانی رانو پشتو تەبەش، خوێن بازرقەی کردو پەرشی سەر رووخساری بوو، هەستی پێکردو ئارامی گرت، سپێدەدەم داهات، ئەستێرەکان تاریبوون، زەمهەریر چووە ناو ئێسقانەکانیەوە، سەرو بەسەر باڵای سەریەوە پڕ بوو لە باڵو ئاواز، روانیە دەوروبەر، هەوا خاڵی بوو، لە رۆشنایی رۆژدا- نەفرەتی- باز بە سەریانەوە سەر لە نوێ لەبەر چاو ون بوو، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشەوە "دەبێ دوورکەومەوە، دەبێ بۆ خۆپاریزی لە مەجدەل رابکەمو مردووشۆر بیبات، تا بەر لە گەیشتن بە بیابانو ناشتنی خۆم لە دێر راناوەستم، لەوێ جەستەم دەکوژم دەیکەم بە رۆح" ناو لەپی دەستی دانایە سەر تەنی کۆنینەی درەختی سەرونیازنیازو لاواندیەوە، هەستی کرد کە رۆحی درەختەکە لە رەگەوە هەڵدەچێو تا بەرزترینو ناسکترین لق پەرشوبڵاودەبێتەوە، بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: خوا ئاگادارت بێ خوشکم، دوێنی شەو لە پەنای تۆ بۆخۆم رووڕەش بووم، بمبورە." بەم قسەیە، ماندوو مردوو وێڕای خەیاڵی ئازار بەخش لە گردەکەوە سەرەوژوور بۆوە. گەیشتە رێی ئەسڵی، دەشتایی بێدار دەبۆوە، یەکەمین تیشکی خۆرەتاو بەسەر جۆخینەکانەوە هەڵات، بە چپەوە گوتی: "نابێ بچمە ناو مەجدەلەوە دەترسم" وەستا تا بڕیاربدات بۆ گەیشتن بە دەریاچە دەبێ بۆ کام رێ بڕوات؟ یەکەمین رێگای لای راستەوەی گرت، دەیزانی مەجدەل دەکەوێتە لای چەپو دەریاچەش لە لای راست، بە دڵنیاییەوە چووە پێش. دەڕۆییو زەینیشی پەرێشان بوو، لە مەجدەلیە بەرەو لای خودا رایدەکردو لە خاچەوە بۆ بەهەشتو لە دایکو باوك بۆ سەر زەمینە دوورو مرۆڤە جۆراوجۆرەکان، سپی، زەرد، رەش، سەرەڕای تێپەڕنەکردنی مەرزی سراییل، لە زەمانی منداڵی ناو کوختەی قوڕی باوکی چاوەکانی داخستو زەینی ئەو وەك چۆن بازێکی کەوی بە زەنگی زێڕینیو هاواری خۆشحاڵی، لە سەر زەمینێکەوە بۆ سەر زەمینێ، لە ئۆقیانوسێ بۆ ئۆقیانوسێ هەڵفری بوو، لە جەستەی خافڵ بوو بوو، لە قالبی جەستەدا رایدەکردو بەرەو لای ئاسمان سەرهەڵدەگەڕا، ئەوە تەنها ئارەزووی ئەو بوو.

رێی دەبڕی، جادە پیچاوپێچ بەناو مێوستانەکاندا رەتدەبوو، دووبارە سەیری دەکردو دەگەیشتە زەیتونستان، کوڕی مێرێ بەشێوەیەك رێی دەبڕی وەکو ئەو کەسەی بەدوای ئاوێکی رەوان یا ئاوازی خەمناكو یەکنەوای وشتروان کەوتبێ.

تەواوی ئەو سەفەرە بۆ ئەو وەك خەون وابوو، بەدەگمەن بە زەمین دەکەوت، پێیەکانی ئەو، نەخشەی مرۆیی ئەو، پاژنەو پێنج ئەنگوستی بە ئارامی لە خاك دەنا. درەختەکانی زەیتوون، لقە پڕەکانی خۆیان رادەتەکاندو بەخێرهاتنی ئەویان دەکرد، هێشووی ترێ دەدرەوشایەوە.. بەقەدی مێو هەڵواسرا بوونو دەگەیشتنە سەر زەوی، ئەو کچانەی کە بە شاڵی سپیو لولاقی سفتەوە بە ژێر هەتاوی سوتێنەر دا تێدەپەڕین، بەگەرمی سەلاّویان لێدەکرد، جار جار کە لە جادەوە هیچ رێبوارێ نەدەبوو لەسەر جادەکە، دەنگی پێیە سەنگینەکان دووبارە لە دواوە دەبیسترا، جیلوەو جەلالی رەنگ برۆنزی دەپەڕیە هەواوەو دووبارە ون دەبوو، سەدای خەندەی هەرماسی دیسان بەسەر سەریەوە دەتەقیەوە، بەلاّم کوڕی مێرێ هەمیشە سەبرو ئارامی دەگونجاندە خۆیەوە، ئەو خەریك بوو دەگەیشتە رزگاری، هەر زوو دەریاچەی رووبەڕووی خۆی دەدیتو پاشان لە پشت ئاوەشینەکانەوە، کە وەکو هێلانەی شاهین لە میانی تەختەبەردە سوورەکانەوە هەڵواسرا بوو.

رێگای دەبڕیو زەینی هەڵدەفڕی، بەلاّم لە پڕێکا بە هەراسانیەوە وەستا، لەوێ، لەبەر چاوی ئەو لە گوێی سایەبانداری ژێری درەختەکانی خورما مەجدەل بەرفرە بوو بوو، زەینی پاشەکشەی کرد بەلاّم پێیەکانی بەپێچەوانەی ئیرادەی بەهەنگاوی دڵنیا ئەوی بەرەو لای گۆشەگیرگای عەتراوی مەجدەلیەی کچە مامی رێنما دەکرد. بە وەحشەتەوە زەمزەمەی بۆ ماڵێ کرد کە مەحکوم بە ئاگری دۆزەخ بوو ((نا نامەوێ بڕۆم، نامەوێ بڕۆم)) هەولێ دا تا رێگەی خۆی بگۆرێ بەلاّم جەستەی کە وەك سەگێکی شکاری لە جێی خۆی وەستابوو بۆنی دەکرد.. سەرپێچی کرد

جارێکی دی بڕیاری دا لەوێ دوور کەوێتەوە، بەلاّم تەکانی نەدا دەیتوانی ماڵە خاوێنو بەدۆی قسڵ سپی کراو و بیرەئاوی کۆنینەو لێواری مەڕمەڕی ببینێ.

سەگەکان دەیانلوراندو مریشکەکان قدە قدیان بوو، ژنەکان پێدەکەنین، وشترە بارکراوەکان لە کەنار بیری ئاوەوە ئەژنۆیان دابوو، کاوێژیان دەکرد.

***

سەداییێکی دڵنەوازی لە دەروونی خۆیدا بیست کە دەیگوت:" دەبێ ئەو ببینم.. دەبێ ئەو ببینم،پێویستە، خوا منی راکێشاوەتە ئێرە، بەڵێ خودا نە زەینی من تا ئەو ببینم، بکەومە سەر دەستو پێیەکانیو داوای لێبوردنی لێ بکەم، کەمتەرخەمی لە منە "بەر لە چوونە ناو دێرو لەبەر کردنی جلی سپی دەبێ داوای لێبوردن لەو بکەم دەنا رزگاربوون مەحاڵە، خوداوەندا سوپاسگوزارم کە منت هێناوەتە شوێنێ کە خۆم نەمدەویست".

هەستی بە شادی دەکرد،بە توندکردنی کەمەربەندی، دەستی کرد بە چوونە خوارەوە بۆ مەجدەل، مێگەلی وشتران لە دەوروبەری بیرەئاودا بەسەر ورگیانەوە راکشابوون، خواردنیان تەواو کردبوو بەباری سەر شانی خۆیانەوە لەسەرەخۆو سەبورانە کاوێژیان دەکرد، دیاربوو کە لە سەر زەمینی دووری عەتراویەوە رادەهاتن،چوونکە تەواوی ناوچەکە بۆنی عەتری دەدا، کریست لە کەناری بیرەکەدا وەستا، ژنێکی پیر کە ئاوی هەڵدەکێشا، جامێکی بۆلای ئەو گرتو ئەویش نۆشی کرد، دەیویست بپرسێ ئایا مێریێ لە ماڵە، بەلاّم شەرمی کرد، لەبەر خۆوە کەوتە ئەندێشەوە: "خوداوەند منی بۆ لای ماڵی ئەو پەلکێش کردوە، باوەڕم هەیە بە دڵنیاییەوە کە ئەو لە ماڵەوەیە".

لە کوچەییێکی سێبەردارەوە کەوتە رێ، غەریبەییێکی زۆر لە شار بوون، هەندێك کراسێکی درێژی چۆڵنشینەکانیان لە بەرا بوو..هەندێکیان شاڵی کشمیری گرانبەهای هیندی، دەرگاییێکی بچووك کرایەوە، ژنێکی خەپڵە بەسمێڵێکی مشکینی هاتە دەرەوە، بە دیتنی ئەو یەکسەر کەوتە خەندەوە، بە دەنگێکی بەرز گوتی: "باشە باشە، چاوم رۆشن نەجارِ تۆش دەتەوێ بچیتە تەوافی زیارەتگاوە؟" لە میانی قاقاوخەندەوە دەرگەی داخست.

کوڕی مێریێ لە شەرمان سوور هەڵگەڕا، بەلاّم دڵی خۆی دایەوە، ((حەتمەن دەبێ بکەومە سەر پێیەکانیو داوای لێ بووردنو بەخشش بکەم)) پێیەکانی خۆی توندتر هەڵێنا، ماڵەکە لەوبەری دێ بوو بە هەنارستانێکی چووکەڵە دەورە درابوو، باشی بە بیر دەهاتەوە دەرگا تەك لەنگەیەکی سەوز رەنگ بوو، نەخشی دوومارى تێکەئەنگلۆزاو، یەکێکیان رەشو ئەویتریان سپی دەیرِازاندەوە، کاری یەکێ لە عاشقەکانی مەجدەلیە بوو، چۆڵنشینێ، بەسەر دەرگاوە مارمیلکەییێکی زەردی گەورە هەبوو کە بە پێیە کراوەکانیەوە وەکو ئەوەی لە خاچ درابێ وابوو. کریست ون بوو، پاشا کشەی کردو گەڕاوە ئەو شوێنەی دەستی لێ پێکردبوو،شەرمی دەکرد نیشانەی ماڵەکە بگرێ، نزیکە نیوەڕۆ بوو لە ژێر سایەی دار زەیتونێ وەستا تا هەناسەی تازە بکاتەوە، بازرگانێکی دەوڵەمەندو نەجیب زادە تێپەڕی، ریشێکی کورتو چاوانێکی مەرئاسایو بادامی ئەنگوستیلەی زۆر...

کوڕی مێریێ بە دوایەوە کەوتەڕێ، لەوکاتەی کە لەدوای ئەودا دەڕۆیشت، قەدو قەوارەی نەجیبو شاڵ ی چاكو کەشمیری ئەوی ستایش کرد کە بە وێنەی مەلو گوڵی شکۆفە کردەوە چنرابوو سەرشانی داپۆشی بوو... لەگەڵ خۆی کەوتە ئەدێشەوە (دڵنیام یەکێ لە فریشتەکانی خودایە کە بۆ رێپیشاندانی من هاتۆتە خوارەوە، نەجیب زادەیەکی غەریب بە خزین لە کوچە پڕپێچو پەناکانەوە بۆپێشەوە دەچوون، هەر زوو لەو سەوزایە لەگەڵ ئەو مارانەی تێك ئەنگلۆزابوون، سەرنجی ئەویان راکێشا، پیرەژنێك لە دەرەوە بەسەر مێزێکەوە دانیشتبوو، مەقەلەییێکی پڕ لە رەژووی داگیرساو لە بەر پێی بوو، قرژاڵی سوور دەکردەوە، لە کەنار مەقەڵەوە، تۆ کودو هەبوو، لە ناوەوە دوو پشتە دەستی دارینو نۆکی کوتراوی تیا بوو فولفولی بەسەریا دەپەرشیو دەیفرۆشت، نەجیب زادەی گەنج لاربۆوە، سکەییێکی نوقرەیی دا بە پیرێژن، چووە ژوورەوە، کوڕی مێریێ لە دوای ئەوەوە چووە ژوورەوە، چووار بازرگان بە رێزە لە سەر بەردەفەرشەکەوە لە حەوشە دانیشتبوو، دوو پیرەمێرد بە پولەكو نینۆکی خەنە لێدارەوەوەو دوو جەوان بەڕیشو سمێڵی موشکین چاویان دووریبووە دەرگای بچووكو کورتیلەی ژووری مێریێوە، دەرگا داخرابوو، جار جارە هاواری خەندەیێ یان جیڕە جیڕی تەختەی خەو لە ژوورەوە دەهات، خودا پەرستەکات یەکسەر قسەی خۆیان

بڕیی‌و بە هانکە هانکەوە جێیان دەگۆڕییەوە، کاتێکی زۆر بەر لەتۆ ڕۆیشتبوو،دەنگ هاتنی ئەوان کە لە حەوشە روونیشتبوون، پیرو جحێل بێ سەبر بوو بوون، نەجیب زادەی گەنجی هیندی لە نۆبە دانیشتو کوڕی مێرێیش لە پشت سەری ئەوەوە دارهەنارێکی مەزنی پڕ میوە لە ناوەندی حەوشەکەدا بوو، دوو درەختی سەرونیازنیازی بە هەیبەت لە دوولای دەرگادا بالاّیان کردبوو،: یەکێکیان نێرە لە قەدێکی راست قامەتی شمشێرو ئەوی تر مێینە بە لقو پۆپی پانو فراوان، لە دارە هەنارەکەدا قەفەزی سەبەتەیەك هەلّواسراو، لە ناو قەفەزەکە کەوێکی پەڕو باڵ جوانو بۆ سەرەوەو خوارەوە هەلّدەبەزیەوەو دندووکی لە داری قەفەزەکە دەداو قاقبەقاقبی دەکرد، خودا پەرستەکان خورمایان لە بەر شالّیان دەردەهێناو لە دەمیان دەنا، بۆ بۆنخۆش کردنی دەمیشیان کاکلە گوێزیان دەخوارد، یەکتریان بە قسە گرتبوو تا کات بەسەر بەرن، سەریان وەرسووراندو سەلامیان لە نەجیب زادە کرد، سەیرێکی نەفرەتباریان کردە کوڕی مێرێی کۆنەپۆش، پیرەمێردێ کە لە ڕیزی یەکەم دانیشتبوو، ئاخی هەلّکێشاو گوتی: (شەهادەتێکی بالاّتر لە شەهادەتی من نیە، لێرە بەرەو رووی بەهەشتمو دەرگا بە رووم داخراوە،)

گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە پێکەنی(کاری من گواستنەوەو بارکردنی داوو دەرمانە لە فراتەوەبۆ دەریای گەورە)

ئەو کەوە چڕنوك سوورەی پێش دەممان دەبینی؟ ئارەزوومە بە فولفولو دارچین لە مێرێی بکرمو بینێمە ناو قەفەسێکی زێڕین لەگەڵ خۆمی ببەم لەبەر ئەمە دۆستانی شەهوەت پەرستی من، لە ئەنجامدا کاری خۆتان خێرا بکەن، ئەوە دواهەمین ماچە کە وەبەرتان دەکەوێ.

پیرەمێردی دووەم قسەی پێ بڕیو گوتی: (سوپاست دەکەم، ئاگرین میزاج خێرا وەرە بالاّم) ئەو ریشێکی سپی عەتر لێدراوی هەبوو، ناولەپی جوانو ئەشرافی ئەو بە خەنە رەنگی گرتبوو، ((گوفتاری تۆ ئەمرۆکەیە مەزەو فلفلو دارچین پڕ دەکاتەوە)).

نەجیب زادە پێلوەکانی هێنابووە خوارەوە،بەشی لای سەرەوەی بەدەنی، لەسەرخۆ بۆ پێشو پاش دەچوو، لێوەکانی دەتگوت بە گوتنی پاڕانەوەیێك لە چرپین دابوو، بەر لە

چوونە ناو بەهەشت لە روودا چوو بووە ناو بێهەستییێکی قووڵەوە، قاقبەقاقبی کەوو و جیرەجیری ناو ژووری دەبیستو دەنگی پیرەژنیش کە کەناری دەرگای مەقەڵەی بە قرژاڵی زیندوو پڕ دەکردو یەك یەکیانی لە رەژووی داگیرساودا دەبردە خوارەوە، نەجیب زادە لە کاتێکدا کە بێ هەستی جەستەی گرتبووە خۆ، لە جیهانی بێ هەستیدا ئەندێشەی دەکرد: ئەو بەهەشتە، ئەمە خەونێکی قووڵە کە پێی دەڵێن ژیان، خەونێك کەبەهەهەشتی تیا دەبینین، بە هەشتێکی دیکە لە نێوان دانییە، ئێستا دەتوانم هەڵسمەوەو بڕۆم چوونکە پێویستم بە لە ززەتی زیاتر نییە."

پیاوێك بە جلێکی سەوزی درێژەوە، لە بەردەم ئەو دانیشتبوو، ئەژنۆی خۆی لەوداو پێکەنی ((شازادەی هیند خودای تۆ دەربارەی هەموو ئەوانە چی دەڵێت؟

–گەنجەکە بەکردنەوەی چاوی پرسی کام؟

–لێرە لە پێش چاوی تۆ: پیاوان،ژنان، قرژاڵو ئەڤین.

–دەڵێت هەموو شت خەونە.

پیرەمێردێکی ریش سپی کە تەسبیحی بادەدا،بەزیە ناو قسەکانیو گوتی: ((لەبەر ئەوە کوڕانی ئازای من، ئاگادار بن کە بێدار نەبنەوە))

دەرگا بچووکەکە کرایەوە، چۆل نشینەکە چووە دەرەوە، بە چاوانی هەڵمساوی، هێدی هێدی دەهاتە پێشو لچو لێوی دەلستەوە.

پیرەمێردێ کە نۆبەتی بوو، یەکسەر بە چاپوکی گەنجێکی بیست ساڵە لە جێوە هەڵبەزیەوە، خوات لەگەڵ باپیرە رەحمان پێ بکەو زوو تەواوی کە بەلاّم پیرەمێرد بە بێ خەیاڵ کەمەربەندی خۆی کردەوە بۆ لای ژوورەکە چوو، کاتی قسەکردن نەبوو، چووە ژوورەوەو دەرگای لە دوای خۆی دا جوت کردو کلوم دا، یان بەحەسوودیەوە سەیری چۆڵنشینەکەیان دەکردو کەسێ جورئەتی قسەکردنی نەبوو، هەستیان دەکرد کە ئەو بەسەر قایغێکەوە دانیشتووەو لە دەریا قوڵەکانەوە سەوڵی لێدەدا، لە راستیدا ئەمریش ئەو بوو کە ئەسڵەن سەیرێکی ئەوانی نەکرد، بە دەرگای حەوشە رەتبوو، گەیشتە دەروازە، شەنسی هەبوو کە نەکەوتە سەر مەقەڵەی پیرێژن، عاقیبەت لە

میانی کوچەو کۆلانە پێچاوپێچەکان ون بوو، لەو کاتەدا پیاوە خەپڵە جل سەوزەکە بە مەبەستی ڕێکخستنی بیرۆکە لێکهەڵپچڕاوەکانیان لە ژێر ئاسمانی سافدا دەستی کرد بە قسەکردن لە بارەی شێرو دەریاکانو جەزیرە دوورەکانی مەرجانی.

زەمان تێدەپەڕیٚ، جارناجار دەنگی ئارام کەوتنە خوارەی دانە دانەی تەسبێح ی کارەبایی دەبیسترا، تەواوی چاوەکان جارێکی دی بڕانە لای دەرگا بچووکەکەوە، پیرەمێرد زۆری بەسەر چوو.

نەجیب زادە هیندیەکە قیت بۆوە، ئەوانی دی بەسەر سوورمانەوە گەڕانەوە، بۆ هەڵسابۆوە؟ نەیدەویست قسەییٚ بڵێت؟

دەیویست بڕوا؟ خۆشحاڵ بوو، رووخساری بریقەی دەدایەوە، نورێکی گونجاو لە گۆناکانی دەدرەوشایەوە، شاڵی کەشمیری بە توندی لە خۆی پێچا، دەستی بەسەردڵو لێوەکانی داناو خوا حافیزی کرد، سێبەری لە ئاستانەی دەرگادا خزیو ڕەد بوو، گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە گوتی: "بێدار بۆوە" هەوڵی دا پبێکەنیٚ، بەلاٚم ترسێکی غەریب بەسەر هەموویان دا زاڵ بوو، بەپەلەو بە شڵەژاوی دەستی کرد بە قسەکردن دەربارەی سودو زیانو نرخی بەهەڕمێنی بازاڕی کۆیلە فرۆشی لە قوستەنتینیەو شام، بەلاٚم هەر زوو ئاراستەی قسەکانیان گۆڕیە سەر قسەکردنی بیٚ پەردە دەربارەی ژنو کوڕانو زمانی دەرهێناو دەستی کرد بە لستنەوەی لچو لێوی خۆی.

کوڕی مێریٚ بە زەمزەمە کردنەوە گوتی: ((خودایە، ئاخ خودایە، سەیرکە منت هاوێشتۆتە کێندەریٚ؟ ناو چ حەوشەییٚ؟ دانیشتن لەگەڵ چ جۆرە جانگێکی مرۆڤان؟ خودایە ئیدی ئەوە گەورەترین رەزیلیە، توانای بەرگەگرتنیم پیٚ ببەخشە))

زیارەتکەران برسیان بوو، یەکیٚ لەوان هاواری کرد، پیرێژن چووە ژوورەوە، لە میانی چووار نەفەردا نانو قرژاڵو نانی شیرینی گۆشتی دابەش کردو تونگەییٚ شەرابی خورمای هێنا، پێیان لەسەر پیٚ دانا، خواردنیان بەسەر دامەنیانەوە دانا شەویلاگەکانی خستە دەنگەوە. یەکیٚ لەوان کە کەیفی خۆش بوو، پێستی قرژاڵێکی

گەورەی بۆ لای دەرگا هاوێشتو هاواری کرد ((ئاهای باوەگەورە، زووتر تەواویکە تەواوی رۆژیٚ مەگرە)). دایانە قاقای پێکەنین.

کوڕی مێریٚ دووبارە کەوتە زەمزەمەوە: ((خودایە ئاخ خودایە هێزم پیٚ ببەخشە تا گەیشتنی نۆبەتم بووەستم.

پیرەمێردیٚ کە عەتری لە ریشی دابوو، بە داخەوەبوو بۆ ئەو، رووی لەو کردو گوتی: ((ئاهای تۆ کوڕی نازەنینم، برسیو تێنوت نییە، وەرە ئێرە لوقمەییٚ بخۆ گیانت پیٚ دەبەخشیٚ))

پیاوە زەبەللاحەکە جل سەوزەکە لە کاتێکدا پێدەکەنی، پێداچوو گوتی: ((بەڵیٚ منالێژگە باشتر وایە شتیٚ بخۆی کاتیٚ کە نۆبەتی تۆ بێت، نامانەویٚ ببیتە مایەی سەرشۆڕی ئێمە، کوڕی مێریٚ لە شەرمان سووڕ هەڵگەڕاو هیچی نەگوت.

پیرەمێرد لە کاتێکا، بن ردێنی خۆی لە وردە پارچە خۆراکەکان پاك دەکردەوە گوتی: ((ئەوەش یەکێکی دی ناو خەونە، بەڵی سوێندم بە بلیزبوب ی پیرۆز کە لە خەوندایە، ئەوەش وەکو ئەوی دیکە ئێستا هەڵدەستێتەوەو دەڕوات، ئێستا دەبینیت)).

کوڕی مێریٚ بە وەحشەتەوە سەیری دەوروبەری کرد، نەکا نەجیب زادەی هیندی لەسەر هەق بیٚ؟ نەکا هەموو ئەوانە —حەوشە، دار هەنار، مەقەڵە، کەو، خەڵکان جگە لە خەونێك هیچی تر نەبن؟ رەنگە هەتا ئێستاش لە ژێر درەختی سەرونیازنیازدا دانیشتبیٚو خەون ببینیٚ، رووی لە لای دەروازە دەکرد، وەك بڵێی لە گەڕاندابوو بە دوای کۆمەگ،هاوسەفەری سەرباز ئاسای خۆی دیت کە بە بیٚ حەرەکەت لە کەنار درەختی سەرونیازنیازی نێرە وەستاوە تا بن لوتی چەکدار بوو، ئێستا بۆ یەکەمین جارە بە بینینی ئەو هەست بە ئارامیو ئاسایش دەکات.

پیرەمێرد بە هەناسە بڕکێوە، هاتە دەرەوە، پیاوە زەبەللاحو جل سەوزەکە چووە ژوورەوە، چەند سەعاتێك دوای ئەوە نۆبەتی گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە هات، پاش ئەو پیرەمێردە تەسبیح لە دەستەکە،کوڕی مێریٚ ئێستاکە بە تەنها مایەوە لە چاوەڕوانیدا دانیشت.خۆرەتاو لە حاڵەتی ئاوابوون دابووە، دوو پارچە هەور لە ناو ئاسمان دا مەلەی

دەکرد، لە غەرق بوون لەزێڕ وەستان، دانە دانەی زێڕینی وردە بەفری سەر درەختان کەوتە سەر زەوی‌و رووخساری مرۆڤەکانەوە.

پیرەمێرد هاتە دەرەوە، بۆ ساتێ لە ئاستانەی دەرگادا وەستا، چاوو لوت‌و لێوی ئاولێتکاوی پاك کردەوە، پاشان بەشانە دابەزیوەکانی بەرەو لای حەوشە کەوتە رێ.

کوڕی مێرێ هەڵسایەوەو رووی کردە لای درەختی سەرونیازنیازی نێرەوە، هاوسەفەرەکەشی پێی خۆی بەرز کردەوەو ئامادەی کەوتنەدوای ئەو بوو، دەیەویست لەگەڵ هاوسەفەرەکەی قسە بکات، تکا بکات لە دەرەوەی دەرگاکە بمێنێتەوە، بەو بڵێ کە دڵی دەخوازێ بە تەنها بمێنیتەوە، بڵێت کە رانەکات، بەڵام دەیزانی قسەکانی بە با دەچێ. لەبەر ئەمە خامۆش مایەوە بە توند کردنی کەمەربەندی خۆی سەری هەڵبڕی‌و سەیری ئاسمانی کرد، دوو دڵ بوو بەڵام دەنگێکی زبر لەناو ژوور دا بە تووڕەییەوە گوتی:" ئەگەرکەسێکی دیکە هەیە با بێتە ژوورەوە" دەنگی مەجدەلیە بوو، بە هێنانەبەری تەواوی هێزی خۆیەوە چووە پێشەوە، دەرگا نیوەی کرابۆوە، لە کاتێکدا دەلەرزی چووە ژوورەوە.

مەجدەلیە رووت‌و قووت‌و ئارەقاوی بەسەر پشتەوە درێژ بوو بوو،پرچی بە رەشی شەبەقەوە بەسەر سەرینەوە پەرشوبڵاوبووبۆوە، بازووکانی خستبووە ژێر سەریەوە، رووی لە دیوار بوو باوێشکی دەدا، پیشاندانی هێزی زۆری خۆی لەگەڵ پیاوان لە شەپیوری سەحەرەوە تا ئێستا نای بۆ نەهێشتبۆوە، لە موی پرچ، نینۆك وبەش بەشی جەستەی دا بۆنی تەواوی میللەتانی لێ دەهاتە دەرەوە، ئاسەواری گەزە بازوو گەردەن‌و مەمکەکانی داپۆشی بوو.

کوڕی مێرێ سەری لەبەر خۆنا، لە ناوەندی ژوور وەستا بوو، قودرەتی چوونە پێشەوەی نەبوو، مەجدەلیە بە بێ حەرەکەت لە چاوەڕوانی دا مابۆوە رووی لە دیوار بوو بەڵام لە پشتی سەری خۆیەوە دەنگی خڕە خڕی پیاوانی نەدەبیست، کەس جلی لەبەر نەدەکردەوە، هەتا دەنگی هەناسەش نەدەهات بە وەحشەتەوە رووخساری وەرگێڕا، یەکسەر قیژاندی، چنگی لەوەرپێچەکە گیر کردو خۆی پێ داپۆشی، لە کاتێکدا لێوو چاوانی خۆی بەناو لەپی داپۆشی بوو، هاواری کرد

((تۆ... تۆ!))

– مەرەیم لێم ببورە

مەجدەلیە خەندەیێکی زبرو دڵبریندارەکەی سەردا، وەك بڵێی تاری رووخساری لە حاڵەتی پارچە پارچە بووندا بوو، دوبارەی کردەوە ((مێرێ لە من ببوورە مێرێ بە لەبەر کردنی جێپۆشەکەی بەسەر ئەژنۆکانی هەڵبەزیەوەو دانیشت، مستی خۆی بەرز کردەوە، ((دولبەری رەعنای من، کەواتە بڵێ بەڵگەی هاتنە ژوورەوەت بۆ حەوشەی بۆ ئەوەبوو کە تێکەلاوی عاشقانم بی‌و گاڵتەم پێ بکەی؟ تابێیتە ماڵەکەم خواترسناکەکەت بێنێتە سەر پێخەفە گەرمەکەم؟ دۆستی من، تۆ بە هەڵەداچووی، دەربارەی خوداکەت، ئەوم ناوێ، پێشتر دڵم شکاوە، مەجدەلیە دەینالاندو لە هەمانحاڵدا قسەی دەکردو سینەی پڕ لە رق‌و قینی لەو دیو دۆشەگپۆشەکەیەوە بەرزو نەوی دەبۆوە ((ئەو دڵمی شکاندوە، دڵم شکاوە)) دوو دڵۆپ ئەشك لە ناو چاوەکانیدا کۆ بوونەوەو بەسەر برژانگە درێژەکانیەوە قەتیس ما.

–مێرێ کفر مەکە من دەبێ سەرزەنشت بکرێم نەك خودا بۆیە هاتووم، دەمەوێ داوای لێبوردن لە تۆ بکەم، بەڵام مەجدەلیە تەقیەوە ((تۆو خوداکەت لەیەك جانگن، وەکو یەکن، یەکنەفەرن‌و ناتوانم لە یەکتریتان جیا بکەمەو، جار جارە شەوانە بیر لەوە دەکەمەوە کە نەفرەت لەو سەعاتە بێ، رووخساری تۆ لە میانی تاریکیدا بەدیار دەکەوێ، کاتێ کە دەبینم تۆ گوزەردەکەی هەی نەفرەت لەو سەعاتە، هەست دەکەم ئەوە خودایە کە راستەوخۆ بۆلای من دێت)) مستی خۆی بۆ هەوا بڵند کردەوە هاواری کرد: ((لەگەڵ خوادا حەوسەڵەم مەبە، لێرە لە بەرچاوم وونبە، نامەوێ تۆ ببینم، تەنها تاکە پەنایێکی دڵدەرەوە بۆ من هەیە

–چڵکاو! تەنها یەك کلێسا هەیە کە بۆ پەرستن بچمە ناویەوەو خۆم پاك کەمەوە-چڵکاو-

مێرێ- گوێ لە من بگرە، لێگەڕێ باقسە بکەم،ئەوەندە لە نائومێدی مەچووە خوارەوە، بەوردی بۆ ئەمەیە کە هاتووم خوشکم تا تۆ لەو چڵکاو دەربهێنم، من

گوناهێکی زۆرم کردوە، وا لە ڕێمە بۆ بیابان تا کەفارەتی ئەو گوناهانە بدەمەوە، بەڵێ مێریێ، گوناهێکی زۆر، بەلاّم بەدبەختی تۆ زیاتر لە هەموویان قورسایی دەخاتە سەر ئەستۆی منەوە.

- مێریێ نینۆکە تیژەکانی دڕندە ئاسا بۆ لای میوانی ناخواندە وەشاند، وەك بڵێی دەیەویست گۆناکانی خۆی هەڵپاچیو قیژاندی ((کام بەدبەختی؟ زۆریش خۆشبەختم، پێویستیشم لە دڵسۆزی حەزرەتی پیرۆزی تۆ نییە، خۆم بۆ خۆم دەجەنگم تەنیا خۆم داوای هیچ یارمەتییێك لەخەڵكو خوا یا هەرماسەکان ناکەم دەجەنگم تا خۆم نەجات بدەم وئەو کارەش دەکەم)).

- لە چیو لە چ کەسێ خۆت نەجات دەدەی؟

- خەیاڵت ئاسودەبێ کە خۆم لە زەلکاو نەجات نادەم، خوا لە بەرەکەتی کەم ناکات، تەواوی ئومێدی من لێرەیە لە ڕێی، رزگاری من لەو چڵکاوەیە.

- چڵکاو...

- بەڵێ قەوزەزار، نەنگ وپیسی ئەو نوێنە، ئەو جەستەی من کە پڕ لە گازەو بە ئارەقەو لیکاوی دەم، تەواوی دونیا ئالودە بووە! ئەو چاوە مەڕ ئاسایەت بەمجۆرە ماوێ سەر منەوە،! ون بە، ترسنۆك، نامەوێ لێرە بیت، قێزم لە تۆیە نەکەی دەست لە من بدەی! بۆ فەرامۆش کردنی پیاوێكو بۆ نەجاتدانی خۆم جەستەی خۆم تەسلیمی هەموو پیاوەکان کردوە!

کوڕی مێریێ سەری دابەزاند، بە دەنگێکی کزەوە دووبارەی کردەوە ((کەمتەرخەمی لە منە)) کەمەربەندی کە هێشتا خوێناوی بوو، بە توندی چەسپاند ((لێم ببوورە، کەمتەرخەمی لە منە، بەلاّم پاشان سزاکەی دەدەمەوە)).

خەندەییێکی وەحشی دووبارە لە گەرووی ژنە دەرپەڕی،بە سەداییێکی کزەوە گوتی: ((خەریکی بە میهرەبانیەوە باعە باع دەکەی، کە ...کەمتەرخەمی لەمنە.. کەمتەرخەم منم خوشکم،نەجاتت دەدەم)) نە جانم نا تۆ ناتەوێ وەکو پیاوێ سەرت بەرز کەیتەوەو دان بە راستی بنێیت تۆ تەمەنناى جەستەم دەکەیت لە جیاتی ئەوەی

داوای بکەیت چوونکە جورئەتی ئەوەت نییە، ڕۆحی من سەرزەنشت دەکەیو دەڵێی کە گوایە ئارەزووی نەجات دانیت هەیە، ئاخر کام ڕۆح، ئەی خەوناوی؟ ڕۆحی ژن جەستەی ئەوە، تۆش ئەوە دەزانی، بەلاّم شەهامەتت نییە کە ئەو ڕۆحە لە بازووەکانت بگریتو ماچی کەیت، ماچی کەیتو نەجاتی بدەیت، بە داخەوەم بۆ حاڵی تۆو قێزم لە تۆیە.

گەنجەکە کە لە شەرمان وەك گوڵ سوور هەڵگەڕابوو، هاواری کرد ((حەوت هەرماس چۆتە ناو تۆوە هەی ...، حەوت هەرماس، بەڵێ هەق بە باوکە بێچارەکەت بوو)).

مەجدەلیە کەوتە لەرزەوە، لە تووڕەییان پرچی کلاّفە کردو بە ڕشتەییێکی ئاوریشمی ڕەنگ قرمزی بەستایەوە، بۆ ماوەیەك قسەی نەهێنایە سەر زار، بەلاّم عاقیبەت لێوەکانی جولا ((کوڕی مێریێ هەفت هەرماس نییە، هەفت برینە، ئەوە بزانە کە ژن ئاسکێکی مێینەی برینەدارە. ئەو ئاژەڵەی کە هیچ لەززەتێکی دیکەی نییە جگە لە لستنەوەی زامەکانی خۆی نەبێ))، چاوەکانی پڕ فرمێسك بوو یەکسەر فرمێسکەکانی خۆی بەناو لەپ پاك کردەوە، ئەو کاتە وەکو تۆپ تەقیەوە ((بۆچی هاتوویتە ئێرەوە؟ چیت لە گیانی من دەوێ؟ ون بە. پیاوە گەنجەکە پێیەك نزیکتر کەوتەوە ((مێریێ ئایا هەولّدەدەی زەمانێ وەبیر خۆت بهێنیتەوە کە هێشتا منالێکی بچووك بووین)).

"من لە بیرم نەماوە! تۆ چ جۆرە بوونەوەرێکی، هەتا ئێستاش، هەلەق وبەلەقان دەڵێی؟ دەبێ شەرم لە خۆت بکەیتەوە! تۆ هیچ کاتێ شەهامەتی ئەوەت نەبووە وەکو پیاوێ بەسەر پێیەکانی خۆت بوەستیو پشت بە خەڵکی تر نەبەستی، ئەگەر دەستت لە لوولدان لەناو دەستو پێی دایکت هەڵگرتووە ئەوە ئێستا دەتەوێ دەست لەناو دەستو پێی من یاخودا لول بدەی، ناتوانی بەسەر پێیەکانی خۆت بوەستی، چوونکە دەترسیت، جورئەت ناکەی سەیری قولاّیی ڕۆح یا جەستەی خۆت بکەیت، چوونکە دەترسیت، ئێستاکە ئارەزوتە بچیە بیابان تا خۆت بشاریتەوە، تا لموزت لە ناو زیخو چەو ببەیتە خوارەوە، چوونکە دەترسی، دەترسی! بەدبەختی بێچارە، قێزم لە تۆیە، بەداخەوەم بۆ تۆ، هەر کات تۆ وەبیر خۆم دەهێنمەوە، دڵم ڕیشەڕیشە دەبێ.

مەجدەلیە زیاتر لەوە نەیتوانی بەردەوام بێتو دەستی بە گریە کردن کرد، لەگەڵ ئەوەش کە چاوانی خێراخێرا پاك دەکردەوە، فرمێسکەکان وێڕای سووراووسپیاوی رووخساری هەڵدەخزینە خوارەوەو دەسماڵەکەیان پیس دەکرد. پیاوە جحێڵەکە هەستی بە ئازارێ کرد لەناو دڵیدا: ئاخ چی دەبوو ئەگەر تەنها دەیتوانی ترسی خودا لە گیانیدا هەڵڕێژێو مێرێ لە باوەش بگرێتو فرمێسکەکانی پاك کاتەوە، پرچی بلاوێنێتەوە، دڵی وەدەست بهێنێ، ئەو کاتە لەگەڵ خۆی هەڵیگرێتو بڕوات، بەڕاستی ئەگەر پیاو بوایە دەبوایە هەمان ئەو کارە بکات بۆ نەجات دانی ئەوە، ئەو ژنە بۆ رۆژوو پەرستنو حیسابی بۆکەس نەدەکرد، لەبەر ئەمە تەنها رێی نەجات ئەوە بوو، کە لەسەر تەختەخەوەی دەربهێنێ، دەستی بگرێو بەیەکەوە بچنە گوندێکی دوورەوە، زەماوەند بکەن، کۆزو منداڵ وەبەر بهێنن، وەکو هەموو مرۆڤێك شادی بکەنو رەنج بدەن، بەڵێ تەنها هەمان ئەو رێگە هەیە.

ئێستاکە شەو دامەنی خۆی بەرفرە دەکرد، لەدوورەوە گەواڵەکان دەیاننەڕاند، تیشکێکی هەورەتریشقە لە کلاوڕۆژنەوە درەوشایەوە ناو ژوور، رووخساری شینی هەڵگەڕاوی مێرێی رۆشن کردنەڕەی هەورەتریشقەییێکی لە دوارایی نزیکتر بیست، ئاسمان بەکزالۆدی دابەزی لەنزیك زەوی قەراری گرت لەناکاو ماندووبوونێکی لەرادەبەدەر کەوتە گیانیەوە ئەژنۆی کەوت، چوارمێخەکی دانیشتە سەر زەوی بۆنی هێڵنح هێنەری مشكو ئارەقەو بزنی نێری کەوتە بەر لوت، ناو لەپی نایە سەر گەرویو تا سەر هەڵنەگەڕێ، دەنگی مێرێی لە تاریکیدا بیست ((روت وەرگێڕە، دەمەوێ قیت ببمەوەو چرا رۆشن کردەوە، بەڵام رووتم)).

گەنجەکە بە ئارامی گوتی: ((دەمەوێ بڕۆم)) بە هێنانەبەری تەواوی هێزی خۆیەوە کەوتە سەرپێ، بەڵام مێرێ خۆی لە گوڕە نەبرد، ((سەیری حەوشەکە بکە، ئەگەر هێشتا کەسێ لەوێیە دەست بەسەری بکە))

گەنجەکە دەرگای کردەوەو سەری دەرهێنا، هەوا تاریك بوو بوو، دڵۆپەی درشتی پەرشو بلاوبووی سەر گەڵای دار هەنار دەکەوتە خوارەوە، ئاسمان خۆی هاویشتبووە سەر زەویەوە، لە ئانی دابەزین بوو، پیرەژن مەقەڵەی داگیرساوی بەدەست گرتبوو،

لەناو حەوشەدا لەژێر درەختی سەرونیازنیازی نێرەوە خۆی پەنا دابوو، دڵۆپەی درشت خێراتر دەستی کرد بە هەڵڕژان، گەنجەکە بەخێرایی دەرگەی داخستو گوتی: ((هیچ کەس نییە)) تۆفانەکە خەریك بوو کارەساتی دەخولقاند.

مەجدەلیە لەو کاتەدا لەناو نوێن هاتە دەرەوە بەخۆو بەشاڵێکی پەشمینی گەرمەوە کە بە وێنەی شێرو ئاسك چنرا بوو ئەو رۆژە سپێدە لە لایەن یەکێکی حەبەشی کرابووە دیاری بۆ ئەو، خۆی داپۆشی. گەرمای گیانبەخشی شاڵەکە لەرزینێکی پڕ لە لەززەتی بەخشی بە شانەکانی، کەوتە سەر پاژنەی پێیەوەو چرای لە بزماری دیوار کردەوە. گەنجەکە بە دەنگێکە تاسوقەوە دووبارەی کردەوە ((کەسێك لێرە نییە))

–پیرێژن لە کوێیە

–لە ژێر درەختی سەرونیازنیازدا تۆفانێکی بەڕاستییە.

مێرێ باڵی بۆ ناو حەوشە کردەوە، ئاگری مەقەڵەکەی لە تاریکیدا بینیو نزیك بۆوە، لە کاتێکدا هێمای بۆ کیلۆنی درەگا دەکردو گوتی: ((دایە گەورە نعومی، مەقەڵەو قڕژاڵەکانت هەڵگرەو بچۆرەوە ماڵەوە، دەرگا دادەخەم، بۆ ئەمشەو بەسە)). پیرێژن بە خاتری لەدەست دانی موشتەریەکانی ئەو شەوە خەمبار بوو، بەمنەمنەوە گوتی: ((عەشقەکەت لەژوورەوەیە ها؟))

مەجدەلیە وەلامی دایەوە ((بەڵێ ئێستا برۆ))

پیرێژن بە منەمنەوە هەڵسایەوە سەرپێو کەل وپەلی خۆی کۆکردەوە، بەپدوی بێ ددانی کەوتە منەمنەوە ((عاشقی شلەژاوت عەجەب پارچەییێکە))، بەڵام مێرێ کە بە پەلە بوو پاڵیدا دەرەوەو دەرگای داخست، ئاسمان دەمی کردەوە باران وەکو سولاوکە دەڕژایە ناو حەوشەوە.

دروست وەکو ئەوکاتانەی کە منداڵ بوو بە دیتنی یەکەمین بارانی پاییزی هاوارێکی خۆشحاڵی سەردا، کاتێ کە چووە ژوورەوە، جلی تەڕ بوو بوو، گەنجەکە لە ناوەندی ژوور بە بێ بڕیار وەستا بوو، نەیدەزانی بڕوات یا بمێنێت، کامیان ئیرادەی خوداوەندی بووە؟ ئێرە ئاساییو گەرم بوو، هەتا لە بۆنی هێڵنجهێن راهاتبوو، لە دەرەوە سەرماو

با بوو، کەسی لە مەجدەلی نەدەناسیو کفر ناحوم دوور بوو، بڕوات بمێنێ، رۆحی وەکو پاندۆلێ بۆ پێشو پاش هاتوچۆی دەکرد.

-((کریست باران وەکو سێلاو دێتە خوارەوە، گرۆت لەگەڵ دەکەم کە ئەمڕۆکە هیچت نەخواردوە، کۆمەکم بکە تا ئاگر هەڵگیرسێنمو خۆراك دروست بکەم)) دەنگی وەك دەنگی دایك نەرمو دڵکێش بوو.

گەنجەکە لە کاتێکا بەرەو لای دەرگا گەڕابۆوە گوتی: ((دەمەوێ بڕۆم)) مەجدەلیە وەکو فەرماندەرێ گوتی: ((تۆ لە هەمان جێ دەمێنیتەوەو بەیەکەوە خواردن دەخۆین، نەکا ئەو کارە مایەی ختوکە بێت بۆ تۆ؟ نەکا لەوە بترسی کە خۆراك خواردن لەگەڵ بەدێك ئاڵودەت بکا!؟))

گەنجەکە داروپەردوی لە گۆشەی ژوورەکەوە هێناو لە کەنار چووارچێوەی بەردی سۆپاکە لار بۆوە، ئاگری کردەوە، دڵی مەجدەلیە ئارامی گرتبوو بە بزەی سەر لێوەوە قاپێکی پڕ لە ئاو کردو داینایە سەر ئاگر، لەو کیسەی کە بە دیوار هەڵواسرابوو دوو مشت لوبیای — چاو بولبولی- هەڵگرتو لە ئاوەکەی کرد، ئەو کاتە لەبەردەم ئاگر ئەژنۆی داو گوێی هەڵخست، لە دەرەوەدا بەنداوەکانی ئاسمان ببوونەوە.

-کریست لە منت پرسی کە ئایا زەمانی منداڵیمان کە بەیەکەوە یاریمان دەکرد وەبیرم دێتەوە؟

بەلاّم پیاوە گەنجەکە وەکو مەجدەلیە لەبەردەم ئاگر دانیشتبوو، چاوی بڕیبووە ئاگرو مەلی زەینی بۆ دوور هەڵدەفڕی، هەستی دەکرد وەك بلێی بەر لە هەموان گەیشتۆتە دێرەوە، کراسی سپی لەبەر کردوەو لە خەڵوەتی بیاباندا کەوتۆتە گەڕانو سووڕانو وشکاییەوە دڵیشی ماسییێکی رەنگ سووری سادەدڵو خۆشحاڵە، کە لە ئاوە قوڵو ئارامەکانی خودادا مەلە دەکات، لە دەرەوە، جیهان لەبەریەك دەڕشێنێ، دەروونی ئەو ئارامیو ئەڤینو ئاسایش بوو.

دەنگێ لە تەنیشتیەوە دووبارە گوتی: ((کریست لە منت پرسی کە ئاخۆ زەمانی منالّی خۆمان کە بەیەکەوە یاریمان دەکرد وەبیرم دێتەوە؟)).

تەبەشی بە شەوق دانەوەی رۆشنایی مەشخەڵەکان، وەکو ئاسنی داغکراو دەدرەوشایەوە، بەلاّم جحێڵەکە کە لە بیابان نقوم بوو بوو، نەیدەبیست، ژنە دووبارە گوتی: " کریست تۆ سێ سالاّن بوویو من یەك ساڵ لە تۆ گەورەتر بووم سێ پەیژە کە لە دەرگای ماڵی ئێمە کۆتایی دەهات، من عادەتم کردبوو کە لە دواهەمین پەیژە دابنیشمو سەیری تۆ بکەم ،چەندین سعات هەوڵت دەدا تا لە پەیژەی یەکەم سەرکەویت، بەردەبوویتەوە، دووبارە قیت دەبوویەوە، من هەتا ئەنگوستی بچووکم بۆ کۆمەگی تۆ بەرز نەدەکردەوە، دەمویست بۆ لای من بێیت، بەلاّم دەبوایە یەکەم جار رەنجێکی زۆرت بکێشایە، وەبیرت دێتەوە؟

یەکێ لە حەوت هەرماسەکانی ناو بوونی ئەو سیخورمەی لێدەدا تا ئەو پیاوە قسە بکاتو تووشی وەسوەسەی بکات...

-دوای چەندین سەعات ئەن ئاخیری دەتتوانی بە پەیژەی یەکەم هەڵگەڕێی، پاشان هەوڵت دەدا بە پەیژەی دووەمو پاشان بە سێهەم هەڵگەڕێی، لە هەمان جێدا کە من بە بێ حەرەکەت دانیشتبووم چاوەڕوانیم دەکردی ...و پاشان)).

-گەنجەکە راجفریو دەستەکانی هێنایە پێشەوەهاواری کرد ((بەسە مەچووە پێشتر، بەلاّم رووخساری ژنە دەدرەوشایەوو دەیجریواند، مەشخەڵەکان ئەبرۆو لێو چەناگەو گەرووی رووتی ئەویان دەلستەوە، مشتێ گەلاّی درەختی گاری هەڵگرت، هاوێشتیە ناو ئاگرەوەو ئاخی هەڵکێشا.

-پاشان دەستم دەگرتی، بەڵێ کریست.. دەستم دەگرتی، دەچووینە ژوورەوەو بەسەر تاوێرە بەردەکانی حەوشەوە رادەکشاین، بنی پێی خۆمان بەیەك وەدەنووساند، هەستمان دەکرد کە گەرمایی لەشمان تێکەڵ بەیەك دەبوو، لە پێوە دەگەیشتە رانو لە رانەوە دەگەیشتە کەمەرمانەوە، پاشان چاوانمان دادەخست و...

گەنجەکە دووبارە هاواری کرد ((بەسیکە))و دەستی بڵند کرد تا دەمی بگرێ بەلاّم خۆپارێزی کرد، دەترسا لەوەی کە دەستی بە لێوی بکەوێ.

ژنە ئاهێکی هەڵکێشا، دەنگی خۆی تا سەرحەدی زەمزەمە کز کردبوو بەردوام بوو: ((هیچ کاتێ لە تەواوی عومری خۆم گەرمایی وام هەست پێنەکرد بوو)) تۆزێ وەستاو پاشان پێداچوو ((کریست هەمان ئەو گەرمییەیە کەلەو کاتەوە تا ئەمڕۆکە لە دەروونی پیاواندا بەشوێنیدا دەگەڕێم بەلاّم نەمدۆزیوەتەوە))

گەنجەکە رووخساری خۆی لە میانی ئەژنۆکانی پەنهان کرد بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ((ئەدونیا ... ئەدونیا .. فریام کەوە)).

بێدەنگی ژووری گەرمو ئارامبەخش جگە لە بڵقە بڵقی لۆبیای ناو قاپەکەو گزەگزی ئاگر لەو کاتەدا کە بەداری سوتاو دەکەوت، هیچ شتێکی دیکە ئەو بێدەنگیەی نەدەشکاند، لە دەرەوە، ئاوی بەخوڕ لەگەڵ گوڕەی ئاسمان دەهاتە خوارەوە، رانەکانی لێك دەکردەوەو زەق زەق پێدەکەنی، مەجدەلیە کە ئێستا جورئەتی رووبەڕووبوونەوەی ئەوی نەبوو پرسی: ((کریست بیر لە چ شتێ دەکەیتەوە؟

کریست بە دەنگێکی کز، وەڵامی دایەوە: بیر لە خودا دەکەمەوە، خودا .. ئەدۆنیا))

لە کاتێ کە قسەی دەکرد، لە بەسەرزمان هێنانی ناوی خودا لەم ماڵەدا داوای لێبوردنی دەکرد، مەجدەلیە لە جێوە قیت بۆوەو لە میانی سۆپاو دەرگا، دەستی کرد بۆ سەرەوەچوونو هاتنە خوارەوە، خەشمێکی سەرکێش لە زەینیدا دەجۆشا، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((خودا گەورەترین دوژمنی مرۆڤە، بەڵێ خودا. دەست لە فزولی هەڵناگرێ، شەڕانگێزو حەسودە، ناهێڵێت کەسێك خۆشحاڵ بێت))

لە پشتی دەرگا وەستاو گوێکانی تیژ کرد، ئاسمان نەعرەتەی بوو، گەردەلولێ هەڵسابوو درەختەکانی هەناری لە حەوشەدا وا بەیەك دادەکوتا دەتگوت هەر ئێستێ وردوخاش دەبن.

گوتی: ((باران تۆزێ وەستاوە))

گەنجەکە لە کاتێکا هەڵدەستایەوەو گوتی: ((من دەڕۆم)).

((یەکەمجار شیڤ بخۆ تا گیانت بێتەبەر، لەوشەوە رەشو بارانییە دەتەوێ بۆ کوێ بچیت؟))

سفرە ی لە دیوار کردەوەو لە ناوەندی ژووردا پانی کردەوە،تێکەڵەی گۆشتو لۆبیای بەسەر ئاگرەوە هەڵگرت، دەرگەی رەفەی کردەوەو دوو نانی جۆیینو دووکاسەی چەلاوی گۆشتو خواردنی هێنایە دەرەوە، گوتی: ((بەناوی خودا، ئەو شیڤە بەدە ئەی جانگی پەرستن، ئەگەر حاڵت تێکناچڕژێ فەرموو بیخۆ))

گەنجەکە برسی بوو بەبێ بەفیڕۆدانی کات دەستی بۆ لای خواردن رەپێش کرد، ژنە خەندییێکی نازئامێزی کردو بە پسەپسەوە گوتی:

–هەروا بەبێ خوێندنی دوعا خواردن دەخۆی؟ چاتر نەبو یەکەمجار شوکری خودا جێ بەجێ بکەیت بە خاتری ئەوەی کە بەدکاری نانو لۆبیات دەداتێ؟ لوقمە لە گەروی کریست گیری خواردو گوتی: ((مێرێ بۆ لە من بێزاری؟بۆسەرت لەبەر سەرم دەنێ ی؟ تەماشاکە ئەمشەو نان دەخۆمو لەگەڵ تۆ بەشی دەکەم، دوبارە بووینەوە دۆستی یەکتری، رابردوو بەسەر چووە، لێم ببورە، هەر لەبەر ئەمەیە کە هاتوومەتە لای تۆ)).

–ناڵەوزاری مەکە بیخۆ ئەو قسانە چییە دەیکەیت هەی ناسەلامەت، تۆ پیاوی.

دەستی بەرز کردەوەو نانەکەی کردە دوو پارچە، بەخەندەوە گوتی: ((سوپاسی خودا دەکەین بەخاتری ئەوەی کە نانو لۆبیاو خراپەکاری ... میوانانی پارێزکاری بۆ دونیا ناردوە.

ئەوان لە بەرامبەر یەکتریو لەژێر نوری چرادا دانیشتبوون، زیاتر لەوە هیچیان نەگوت. هەردوکیان برسی بوون، هەردوکیان بەرگەی ئازارێکی زۆریان لەمڕۆکەدا گرتبوو، خواردنیان دەخوارد تا هێزو گوڕیان وەبەر بێتەوە، باران کپ ی کردبوو، خەشمی ئاسمان داگیرسابۆوە، زەوی ئاوس بوو بوو، هیچ دەنگێ جگە لە سەدای خەندەی جۆگەلەکان کە بە شادومانییەوە لەبەر درێژی کوچەکانەوە سەرەو ژێر دەبوونەوە نەبوو، ئەوان دەستیان لە خواردن کێشایەوە، لە ناو رەفەکەوە قومە شەڕابێکیشی لێ بوو، خواردیانەوەو چەند دەنکە خورماییێکی گەییویشیان وەك مەزە

بەسەردا خوارد، هەردوکیان بۆ ماوەیەك بێدەنگ بوون، سەیری ئاگریان دەکرد کە لە حاڵی خامۆش بوون دابوو، هاوڕێ لەگەڵ مەشخەڵەکانی میرا زەینیان بەرز دەبووە دەهاتە خوارەوەو دەکەوتە سەماوە.

هەوا سارد بوو، گەنجەکە هەڵسایەوە سەر پێ، بڕێ داری هاوێشتە ناو ئاگرەکەو مەجدەلیە مشتێکی تری گەلای دار گاری هاوێشتە سەر، بۆنی عەتر ژووری پڕ کرد، بەرەو لای دەرگا چوو کردیەوە، بایێ هەڵیدەکرد، هەورەکان پەرتو بلاو بووبوونەوە، دوو ئەستێرەی پڕ جریوە تازە لە ژێر بارەوە هاتبوونە دەرەوە نوریان هەڵدەرشاندە حەوشەی دەرەوە.

گەنجەکە دوبارە دوو دڵ لە ناوەندی ژوور وەستابوو، پرسی ((هێشتا باران دێ))؟ بەلام مەجدەلیە وەلامی نەدایەوە، حەسیرێکی کردەوە، لە یەخدان دا سەرپۆشێکو داپۆشێکی پەشمینی گەورەی کە دیاری مەعشوقەکانی بوون، هێنایە دەرەوەو لەبەردەم سۆپاکەوەهاویشتە سەر جێ.

–تۆ لە هەمان ئەو جێیە دەخەوی، لەم ئەم نیوەشەوە بەم هەوایە ساردو باو بۆرانەدا دەتەوێ بۆ کوێ بچی؟ لە سەرمان دەمری، لە هەمان جێدا لە کەنار ئاگر دەنووی.

گەنجەکە کەوتە لەرزەوە ((هەر لێرە!))

مەجدەلیە وەلامی دایەوە ((نەکا بترسێی؟ خەیاڵت رەحەت بێ کۆتری بێ گوناهی من، کارم بە تۆ نییە، نازنازی من مەترسە، تووشی وەسوەسەت ناکەم لێ گەڕێ با دەستێ بە پاکیزەییت نەکەوێت)).

داروپەردوێکی زیاتری خستە ناو ئاگرو فتیلی چراکەی کز کرد ((خەوی خۆش ببینی بەیانی هەردووکمان کارێکی زۆرمان لە پێشە تۆ دووبارە دەکەویە رێگاوە تا بەدوای رزگاری خۆتدا بکەویتو منیش بچمە رێگاییێکی دیکەی تایبەت بەخۆم، منیش بەدوای رزگاری دا دەگەڕێم، هەر کەسەو بەرێگای خۆی.

هیچ کاتێ یەکتر نادۆزینەوە.. شەو بەخێر...

مەجدەلیە ئەو کاتە خۆی هاوێشتە سەر دۆشەگو سەری لە سەرین بردە خوارەوە، شەو تەواوی شەوێ، بۆ ئەوەی بەر لە گریانو ناڵە بگرێت گازی لە لێفەکەی دەگرت، دەترسا نەوەکا جەوانمەردەکە کە لە کەناری ئاگردا خەوتبوو، لە بیستنی دەنگی ئەو بترسیتو را بکات، بە درێژایی شەو گوێی لە هەناسەی ئەو گرتبوو کە وەك هەناسەی منداڵێ وابوو بەسەر سینەی دایکیەوە، بەئارامی وئاخ هەڵکێشانی نەرمەوە لە دەروونی خۆیا دەگریاو وەك دایکێ لایلایەی بۆ دەکرد.

سپێدەدەمی رۆژی دوایی لە میانی پێڵوە نیوە کراوەکانیدا سەیری کردو ئەوی بینی بێدار بۆتەوە، کەمەربەندی چەرمینی خۆی بەتوندی لە دەورەی کەمەری خۆی بەستاو دەرگای کردەوە، لەوێ وەستا، دەیەویست بڕوات، بەلام لە هەمان کاتدا، نەیدەویست، گەڕایەوەو سەیرێکی کردە تەختەی خەوو بەدوو دڵیەوە هەنگاوێکی بۆ لای هەڵێنا، لە ناو ژووردا هێشتا تەواو رۆشن نەبوو بۆوە، لار بۆوە وەك بڵێی گەرەکی بوو بەدوای ژنەکەدا بگەڕێ و دەستی لێدا، دەستی چەپی خۆی نابووە ژێر کەمەریەوەو بە دەستی راستی چەنەگەو دەمی داپۆشی بوو.

ژنە بە بێ حەرەکەت بەسەر پشتەوە راکشابوو قژی مەمکی رووتی ئەوی داپۆشی بوو، لە میانی پێڵوەکانیدا سەیری ئەوی دەکردو تەواوی بەدەنی دەلەرزی، لێوەکانی جولان: ((مێرێ.)). بەلام بە بیستنی دەنگی خۆی هەراسان بوو، بە پازێك خۆی گەیاندە ئاستانەی دەرگا، بە پەلە حەوشەی بڕیو کیلۆنی دەرگای کردەوە..

ئەوکاتە مێرێ لە کاتێکدا لێفی بەسەرا فڕێ دەدا دەستی کرد بە گریان.

بەشی هەشتەم

دێرەکە لە بیاباندا لە پشت دەریاچەی گنسارتەوە بوو، بە سووره بەرد دروست کرابوو، لە ناوەندی بەردە زلەکانەوە سوورایی شاراوەبوو، نیوەشەو بوو، لە ئاسماندا سێلاوئاسا باران دەهاتە خوارەوە، کەمتیارو گورگو چەقەل لورەلوریان بوو، جووتە شێرێ کە لە دەست بروسكو هەورەتریشقەی یەك لە دوای یەك شێتو هار بوو بوون، دەیاننەڕاند، دێرەکە کە لە تاریکی ئەنگوستە چاودا روو چوو بووە خوارەوە، چەرمەبەندی هەورەتریشقەی بەسەر گەردەوە دەژەنرا..

وەك بڵێی خودای کێوی — گور- قامچی خۆی دەوەشاند، رەبەنەکان لە حوجرەکانیان کەوتنە سوژدەوە، بە پاڕانەوە داوایان لە ئەدۆنیا دەکرد کە دووبارە زەمین نغرۆ نەکاتەوە، ئەدی ئەو وادەی بە حەزرەتی نوح نەدابوو؟ مەگەر پەلکەزێڕینەی بەناونیشانی دۆستایەتی لە ئاسماندا نەنەخشاندبوو، لە نێوان حوجرەکاندا تەنها حوجرەی — عابید- روناك بوو، -یەواکیم- عابید خۆی پەیکەرێکی ئێسقان ئاساو ریشێکی سپی پەرشو بڵاوو بازووی خاچ ئاساو چاوانی داخراو بە هەناسەبڕکێوە، بەسەر تەختێکی بەرزەوە کە لە داری سەرونیاز بوو لە پرتەوی چراییێکی هەفت لقە دانیشتبوو گوێی لە یۆحەننا راگرتبوو، شاگردی جحێڵ لە کەناری کتێبگرەوە وەستاوەو قسەکانی دانیال پێغەمبەر بۆ ئەو دەخوێنێتەوە:

-شەوانە لە جیهانی بە خەون بوودا بینیم کە چەند باییێکی چووار لایەنەی ئاسمان لە بەرزایی دەریای گەورەدا هەڵیکرد، چووار وەحشی زەبەللاح لە ناو دەریادا هاتنە دەرەوە کە هیچیان بە یەکتر نەدەچوون، یەکەمیان وەکو شێر بوو باڵی بازانی هەبوو، سەیرم کرد تا باڵەکانی لێك کردەوەو لە زەوی بەرز بۆوەو وەکو مرۆڤ بەسەر پێیەکانی خۆی وەستاو قەراری گرت، دڵی مرۆڤی لە سینەدا دانرا، پاشان وەحشی دووەم هاتە دەرەوە کە وەك هرس وابوو، بەویان گوت راپەڕەو گۆشتێکی زۆر بخۆ، پاشان سەیرم کردو تا دوایی وەحشی سێهەم وەکو پڵنگ وابوو کە چووار باڵی باڵندەی بەسەر پشتەوە بوو، ئەو وەحشە چووار سەری هەبوو کە سەڵتەنەتی بەو بەخشی بوو،

شاگرد کەوتە شڵەژانو لە خوێندنەوە وەستا، ئیدی دەنگی ئاخی عابیدو کشانو هەڵچوونی نینۆکەکانی بەسەر تەختەوە نەدەبیسترا، هەتا دەنگی هەناسەشی نەدەبیسترا، نەکا مردبێ؟ ئێستاکە ئەوە چەندین رۆژە کە خۆی لە خواردن بێبەری کردبوو، لە دەست خودا تووڕە بووبوو دەیەویست بمرێت، ئەو بابەتە بۆ براکان رۆشن بوو کە ئەو دەیخوازی بمرێت. هەتا رۆحی لە ژێر باری جەستەدا رزگاری بێت، سوکباڵ بێت بەرەو ئاسمان پەڕبگرێت تا خودا بدۆزێتەوە، شکایەتی لە دەست خودا هەبوو، دەبوایە شکایەتی خۆی لە کاتی دیتنی ئەودا بەرز بکاتەوە. بەلاّم تۆزو گەردی لەش ببووە پەردەی تەبەشی گیانی ئەوەوە، بڕیاری دا دەست بەسەر لەشی خۆیدا بگرێو لەناو گۆڕدا رەهای بکات تا (یەواکیم) ی حەقیقی بتوانێ بەرەو ئاسمان پەڕبگرێو پەریشانی خۆی بەخودا بڵێت ئەوە وەزیفەی بوو، مەگەر نا ئەدی ئەو یەکێ لە باوکانی سراییل نەبوو خەڵکی دەمیان هەبوو بەلاّم دەنگیان نەبوو.

نەیاندەتوانی رووبەڕووی خودا بوەستنو ئازاری خۆیان بگێڕنەوە بەلاّم یەواکیم دەیتوانی چارەی دیکەی نەبوو.

(شاگرد) بەرەو لای ئەو گەڕایەوەو سەیری کرد، سەری عابید کە وەکو پیرەدارێکی کرم لێدراو کون کون بوو بوو هەتاوو بەرۆژو بوون هیشكو بریشکیان کردبۆوە، لەژێر مەشخەڵی مۆمدا بەشێوەییێکی عەجیب لەو کەللەسەرە بە باران شوراوانەی ئاژەڵە سەرەتاییەکان دەچوو کە جارەجارە کاروانچیان لە بیاباندا رووبەڕوویان دەبوونەوە،

دەبێ چ سروشتێکی وەبەرهاتبێ، چەندین جار ئاسمانو بنی دۆزەخ بۆ ئەو کرابێتەوە! زەینی پەیژەی یاکوب بوو، کە تەواوی ترسو ئومێدی سراییلی پیایا سەرکەوتبوو هاتبووە خوارەوە، عابید بەکردنەوەی چاوانی یۆحەننای بینی لە بەردەمیا وەستاوەو رەنگی وەکو مردوان سپی هەڵگەڕاوە، لە رونایی قەندیلدا موی یۆحەننا تازە رستەی گۆناکانی بەتەواوی پاکیزەگی خۆیەوە دەدرەوشایەوە، چاوەکانی کە قووڵ ببوون تژی خەم بوون، چەهرەی عەبوسی عابید گەش بوو، ئەو گەنجە جوانەی کە لە چنگی زوبەدی پیری باوکی فڕاندبوو هێنابوویە ئێرەوە تا وەقفی خودای بکات، ئەو خوودی نەرمو نیانو دڕندەخوویی‌و لێوانی خامۆش‌و چاوانێ کە تێربوونی نەبوو هەروەها رووخۆشی‌و هۆشی تیژی ئەوی خۆشدەویست، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە:

"رۆژێ دێ ئەو کوڕە لەگەڵ خودا قسە دەکات، هەموو ئەو شتانەی من نەمتوانی ئەنجامی بدەم ئەو ئەنجامی دەدات، دوو دانە برینیش کە بەسەر شانمەوە هەیتم دەبێتە باڵ، لە دەورانی ژیانم دا بەرزنەبوومەوە ئاسمان، بەلاّم ئەوهەما ئەو سەرکەوتنە لەبەرزبوونەوەیدا بۆ ئاسمان وەدەست دەهێنێ.

ئەو کوڕەیان جارێکیان لەگەڵ باوك‌و دایکی هاتبووە دێرەوە، جێژنەی پسح بوو، عابید کە لە خانەوادەی دووری زوبەدی بوو، بە رووخۆشی ئەوانی قبوڵ کردو بەسەر تەختی خۆیەوە داینیشاندن، یۆحەننا ئەو دەم نزیکەی شانزە ساڵی بوو، لە هەمان کاتدا کە بەسەر خۆراکەوە لار ببۆوەو دەیخوارد هەستی کرد کە چاوی عابید لە پێستی سەری بۆتەوە، ئێسقانەکانی فڕێ داوە، لە لای درزی کەللەسەری رەتی کردوەو گەیشتۆتە مێشکیەوە، بە وەحشەتەوە سەری بەرز کردەوەو دوو نیگای لە میانی هەوادا بەسەر مێزی تایبەتی مەراسیمی جەژنی —پسح- پێك گەیشتن.

هەر لەو زەمانە بەدواوە، قایغەکانی ماسیگری‌و دەریاچەی گنسارت بۆ ئەو فراوان نەبوو، ئاخێکی هەڵکێشاو کەوتە لێکدانەوە، تا ئەوەی کە رۆژێکیان سپێدە زوبەدی پیر حەوسەڵەی نەماو هاواری کرد ((حەواست لای ماسی گرتن نییە، لای خودایە، یالّلا برۆ دێرەوە، من دوو کوڕم هەیە خوداوەند ئیرادەی لەسەر بوو کە ئەو دوو کوڕەی لەگەڵدا بەش بکەم، زۆر باشە، ئێستا دابەشی دەکەین وخەیاڵمان رەحەت دەکەین)).

عابید سەیری کوڕەکەی کرد کە لە بەردەمیا وەستا بوو، بڕیاری دابوو سەرزەنشتی بکات، بەلاّم بەسەیر کردنی ئەوەوە تەبەشی گەش هەڵگەڕا، پرسی ((کوڕم، بۆ لە خوێندن وەستای؟ قسەکانت بەنیوە چڵی جێ هێشت؟ مرۆڤ نابێ ئەو کارە بکات، ئەو پێغەمبەرێکە حورمەت گرتنی پەیامبەران ئەرکە)).

رووخساری کوڕە وەك گوڵ سوور هەڵگەڕا، جارێکی دی کتێبی چەرمینی بەسەر کتێبگرەوە کردەوەو کەوتە خوێندنەوە..

–پاش ئەمە، سەیری خەونەکانی شەوم کرد، ئێستا وەحشی چووارەم کە ترسناك‌و بە هەیبەت بوو زۆر بە هێز بوو، ددانی زلی ئاسنینی هەبوو، پاشماوەکەی دەخواردو پارچە پرچەی دەکردو بە پێکانی خۆی وردوخاشی دەکرد، لە وەحشەکانی دیکە نەدەچوو دە قۆچی هەبوو، عابید هاواری کرد((زۆرتر مەڕۆ.. بەسە)).

–کوڕەکە لەبەر هاوار کردن کەوتبووە وەحشەتەوە، نووشتەی ی پیرۆزی ناو دەستی کەوتە سەر بەردرێژەکەوە، هەڵیگرتەوەو لێوی خۆی لەسەر داناو ماچی کرد. ئەو کاتە رۆیشت‌و لە گۆشەییێکەوە وەستاو چاوی بڕیە مەولاکەیەوە، عابید کە ئێستاکە نینۆکەکانی لە تەختەی دانیشتن بردبووە خوارەوە، هاواری دەکرد ((ئەی دانیال تەواوی پێشبینیەکانی تۆ هاتەدی، هەر چووار وەحشی هێرشیان کردۆتە سەر ئێمە، ئەو شێرە بەباڵە بازئاساکانی هات‌و ئێمەی هەڵدڕی هرسێ کە گۆشتی کەلیمیەکان دەخوات، هات‌و ئێمەی خوارد، پڵنگ ی چووارسەر لە رۆژهەلاّت‌و رۆژئاواو باکوورو باشوور ئێمەی داوەتەبەر قەپ، دڕندەی نەنگینی ددان ئاسنینی دە قۆچ ئێستا لە بەرزایی ئێمەوە دانیشتووە، هێشتا نەهاتووە، هێشتا راینەکردوە، تەواوی بێشەرمی‌و ترسێ کە پێشبینیت کردبوو بینێریتە سۆراغمان ئەی پەروەردگار ناردت‌و سوپاست دەکەین. بەلاّم پێشبینی شتی باشیشت کردبوو، بۆ ئەوانت رەوانە نەکرد؟ بۆ کاتێ کە پێی ئەوان لە میاندایە قرچۆك دەبی؟ موسیبەتەکانت بە دەستێکی کراوە بە ئێمە بەخشیووە، ئێستاش نیعمەتەکانی خۆت سەخاوەتمەندانە بۆ ئێمە هەرزان فرۆش کە! ئەو کوڕە مرۆڤەی کە تۆ وادەت بە ئێمە داوە بینێریت لە کوێیە؟ .. یۆحەننا بخوێنەوە!))

کوڕەکە لە گۆشەکەوە وەستا بوو کتێبەکەی لە ژێر هەنگلی نابوو، بۆ لای کتێبگرەوەکە چوو دووبارە دەستی کرد بە خوێندنەوە، بەلاّم دەنگی وەك دەنگی مەولای خۆی ئێستاکە تووڕەو توندبوو:

–تەماشای خەونی شەوانم کرد ئێستاکە وەکو کوڕی مرۆڤ لەگەڵ هەوری ئاسمان هاتو گەیشتە لای رۆژانی قەدیمو ئەویان بۆ لای هێنا سەڵتەنەتو جیلوەو مەلەکوتیان بەو دا تەواوی میللەتانو مرۆڤ بە زمانی جیاجیا کەوتنە خزمەتی ئەوەوە سەڵتەنەتی ئەو جاویدانییە، هیچکاتێ دیماهی بۆ نییە، مەلەکوتی ئەو هەمیشەو بەردەوامە.

عابید کە ئیدی یارای بەرگەگرتنی نەبوو، بەسەر تەختەوە بەرز بۆوەو هەنگاوێکی هەڵێناو پاشان هەنگاوێکی دیکە، ساتمەی کرد، زۆری نەمابوو بکەوێتە خوارەوە، بەلاّم پێشدەستی کرد ناولەپی دەستی بەتوندی بەسەر نووشتەی پیرۆز داگرتو بالاّنسی خۆی وەدەست هێنایەوە،

_ ((ئەو کوڕە مرۆڤەی کە وادەت بە ئێمە دابوو لەکوێیە؟ مەگەر قەولت بە ئێمە نەدا؟ ناتوانی ئینکاری بکەیت. لێرە نووسراوە!)) دەستی خۆی بە تووڕەییەوەو لە هەمان کاتدا لە رووی شادیەوە کوتایە سەر نووشتەوە: هەرلێریە، نووسراوە، یۆحەننا دووبارە بخوێنەوە))، بەلاّم عابید نەیدەتوانی لە چاوەڕوانی دا بمێنێتەوە، بەر لەوەی کە شاگرد هەلی دەست پێکردنی پەیدا بکات. نووشتەی گرتو لە ژێر نووردا گرتو بەبێ سەیرکردن، بەهاوارێکی پیرۆزمەندانە دەستی کرد بە خوێندنەوە " سەڵتەنەت جەلالو مەلەکوت بەو دراوە، تەواوی میللەتانو مرۆڤ بە زمانی جیاجیا لە خزمەتی ئەو دابوون، سەڵتەنەتی ئەو جاویدانییە، هیچکاتێ کۆتایی نییە، مەلەکوتی ئەو هەمیشەییە)).

ئەو کاتە کتێبی بەسەر کتێبگرەوە رەها کردو لە پەنجەرەوە روانیە تاریکی دەرەوە.لە کاتێکا دەیڕوانیە تاریکەشەوو هاواری کرد ((کەواتە ئەو کوڕی مرۆڤە لەکوێیە؟ ئەو ئیدی هی تۆ نییە، چوونکە وادەی ئەوەت بە ئێمە داوە، ئەو هی ئێمەیە، یاڵلاّ بڵێ لە کوێیە؟ بۆ سەڵتەنەتو جەلال مەلەکوتی پێنادەی تا خەڵکی تۆ، خەڵکی سراییل،

فەرمانڕەوایەتی تەواوی جیهان بکات؟ هەروا دەڕوانینە ئاسمانو چاومان لە رێ کردۆتەوە ماوینەتەوە، گەردەنی ئێمە وشك بۆتەوە، کەی کەی؟ بۆ ئەوەندە رایدەکێشی، ئێمە باش دەزانین کە یەك ساتی تۆ هەزارساڵی مرۆڤە، زۆر باشە بەلاّم ئەگەر ئەی پەروەردگار تۆ دادگەر بیت ئەوە زەمانە بە پێوانەی مرۆڤ دەپێوی نەك بە پێوانەی خۆت، مانای عەدالەت ئەوەیە))..

بەلای دەرگاوە کەوتە رێ، بەلاّم ئەژنۆکانی خاوبۆوە وەستا، دەستەکانی بۆ پێشەو هاوێشت، وەك بڵێی دەیەویست بەلاّنسی خۆی بپارێزێ، کوڕێژگە رای کرد تا یارمەتی بدات، بەلاّم عابید تووڕە بوو بە هێمای سەر نەیهێشت، بە وەبەرهێنانی تەواوی هێزو توانایەوە خۆی گەیاندە پەنجەرەوە، پشتی بە دیواردا سەری تا ئەو جێیەی کە دەیتوانی درێژە کردەوەو سەیری دەرەوەی کرد، شەوەزەنگ بوو، هەورەتریشقە، ئێستاکە کەمتر هەڵدەبەزیەوە، بەلاّم ئاوەکان هێشتا لە لابەلای تاوێرە بەردەکانەوە کە لە کەناری دێردا قەراریان گرتبوو بە گوڕڕەوە دەهاتنە خوارەوە هەرکاتێ کە هەورەتریشقە دادەبەزیە سەر کاکتوسەکان وا دیاری دەدا کە بەدەوری خۆیاندا دەسووڕێن، بە شێوەی مرۆڤی نەخۆش کە وێڕای مۆرەکانی بازووی کە بۆ ئاسمان بەرز بوو بۆوە، ماهیەتی خۆیان دەگۆڕی،

عابید بە جەستەو رۆحی لە هەڵچوون دابوو گوێی رادەگرت، لەوان دوورەوە لورەلوری وەحشیەکانی بیابان دەهات، ئاژەڵەکان برسی بوون، ترس دایگرتبوون، لە نزیکتر، بەسەرسەری ئەوانەوە، ئاژەڵێ لە میانی ئاگرو تۆزوبادا، هەراو زەنای دەکرد، لە تاریکیدا دەهاتە پێشەوە، عابید گوێی دەدایە دەنگی بیابان، لە هەمان حاڵدا لە پڕێکا لەبەر خۆی لەرزیو گەڕایەوە، بوونەوەرێکی نادیار هاتبووە ناو حوجرەکەیەوە، حەوتەوانەی چرا بەشێوەییێکی تێکچڕژاو جریوەجریویان بوو، لە ئاستانەی خامۆشی دا قەراریان گرت، تاری نۆ ژێی روباب کە بە بێ سوود لە گۆشەیێ کەوتبوو، وەحشیانە کەوتە لەرزەوە، وەك بڵێی دەستێکی نادیار لەڕوی توڕییەوە دەستی هاوێشتۆتە سەریانو دەیەویست لە جێوەیان هەڵتەکێنێ، بەدەنی عابید کەوتە لەرزەوە، بە ئارامی لە کاتێکدا سەیری دەوروبەری دەکرد، گوتی: ((یۆحەننا وەرە ئێرە نزیکی

من)). کوڕیژگەکە بە چاپوکی لە جێوە پەڕیو هاتە نزیكو گوتی: ((ئەمرکە باوکە)) کەوتە سەر ئەژنۆکانی خۆی تا سوژدەی بۆ ببات.

-یۆحەننا برۆ رەبەنەکان بانگ بکە، بەر لە کۆچ دەبێ شتێ بەوان بڵێم.

-بەر لە کۆچ باوکە؟

کوڕە کەوتە لەرزەوە، دوباڵی گەورەی رەش کە لە پشتی پیرەمێردەوە وێکدەکەوتن، بەرچاوی کەوتبوو، عابید گوتی: ((من دەڕۆم)) دەنگێ وەك بڵێی لە پڕێکا لە پشتەوەی کەنارێکی دیکەوە دەهات ((من بەسەرچوویمە، جریوەی بلێسەکەو جیابوونەوەیت لە فتیلەکە نەبینی؟ دەنگی لەرینەوەی دێوانەئاسای تاری روبابت گوێ لێ نەبوو؟ یۆحەننا، من تەواو بوویمە، پەلەکە رەبەنەکان بانگ بکە دەمەوێ قسەیان لەگەڵدا بکەم.

کوڕیلە سەری دانەواندو ون بوو، عابید لە نێوەندی حوجرەداو لە ژێر قەندیلی حەوت لقدا لە جێوە مایەوە، دەیتوانی ئازادانە بە بێ ترس لە بیستن رازی دڵی خۆی بڵێت، دەیزانی خوداوەند رووبەڕووی وەستاوە،

-وادێم.. وادێم..بۆ دێیتە ژوورەکەم؟ بۆ هەوڵدەدەی چراکان خامۆش کەیو دەتەوێ روبابەکە وردو خاش بکەیو من دەستگیر بکەیت؟ وادێم نەك تەنها بە خواستی تۆ، بەڵکو بەخواستی خۆم، وادێم، چەند ستوونێکم لە دەست دایە کە گازندەی خەڵکەکانمە، دەمەوێ تۆ ببینمو قسەت لەگەڵدا بکەم، دەزانم گوێ راناگری، یا لانی کەم واخۆت دەنوێنی، بەلاّم ئەوەندە ئەڵقەکە لە دەرگا دەدەم تا دەرگام بەڕودا بکەیتەوە، ئەگەر دەرگە نەکەیتەوە (هیچ کەس لێرە نییە تا گوێی لە دەنگم بێ، لەبەر ئەمە ئازادانە قسە دەکەم)

دەیشکێنم تۆ دڕندە خووی ومرۆڤی توندخووت خۆش دەوێ، تەنها بۆ ئەوان وەکو کوڕانی خۆت دەپەیڤی، تا ئێستا ئێمە گریاوین، کەوتوینەتە سەر خاکتو گوتومانە ((خواست خواستی تۆیە)) بەلاّم پەروەردگارا زیاتر لەوە ناتوانین بەرگە بگرین؟ ئاخر

دەبێ تا چەند لە چاوەڕوانی دا بمێنینەوە؟ تۆ دڕندە خووی، مرۆڤی دڕندە خووت خۆش دەوێ، ئێمە دەبینە دڕندەخو، ئێستا خواست خواستی ئێمەیە.

عابید لە کاتێکا قسەی دەکرد، گوێکانی تیژ کردبوو تا ئەوەی کە لە هەوادا بوو ببیستێ، هەورەتریشقە بەبەردەوامیو لە رۆژهەلاّتەوە دەهات، مەشخەڵەکان یەکڕیز لە بەرزایی سەری سپی پیرەمێردەوە دەسووتان.

عابید لە بێدەنگیدا بە چاوەڕوانی مایەوە، ماوەیەك ئارامی گرت تا مەشخەڵەکان بکەونە جریوەو روبار دووبارە بکەوێتە دەنگەوە، هیچ روینەدا! سەری راتەکاندوبەزەمزەمەکردنەوە گوتی: جەستەی مرۆڤ نەفرەتیە، ئەو جەستەیەیە کە هەمیشە دەبێتە پەردەی رۆحی، ئەو لە دیتنو بیستنی شتی نادیار بێبەش دەکات، ئەی پەروەردگار گیانم لێ بستێنەوە، دەمەوێ توانای وەستان لەبەرابەر تۆدا بەبێ پشت دانە دیوار پەیدا بکەم، تا ئەو کاتەی کە قسە لەگەڵ من دەکەی گوێم لە دەنگت بێ!))

لە هەمان کاتدا، دەرگای حوجرەی بێ سەروسەداوە کراوە رەبەنەکان لە ناوەخت بێداربوو بوونەوەو بە جلی سپی هاتبوونە ناو قیتارەکەو وەکو تارمایی رووبەڕووی دیوار وەستانو لە چاوەڕوانیدا مانەوە، وشەکانی کۆتایی عابیدیان بیستبوو، هەناسەیان لە گەرو گیر ببوو، بە یەکتریان دەگوت، پیرەمێرد قسەی لەگەڵ خودا کرد، خودا سەرزەنشتی دەکات، هەر ئێستاکە هەورەتریشقە بەسەرمانا دادەبەزێ))

بەم قسەیە بەترسو لەرزەوە رووبەڕووی دیوار وەستان.

عابید سەیری دوور دووری دەکرد، چاوەکانی لە شوێنێکی دیکە بوون، نەیاندەدیت، شاگردەکە نزیك کەوتەوەو کەوتە سوژدەوە ((باوە ئەوان هاتوون)) بە ئارامی قسەی دەکرد تا نەبادا هەراسانی بکات. عابید دەنگی بەردەستەکەی خۆی بیست. گەڕایەوەو رەبەنەکانی بینی، لە کاتێکدا بە ویقارو دڵنیاییەوە بەرێدا دەڕۆیشت، جەستەی گیانەلاّی راست کردبۆوە، لە ناوەندی حوجرەدا بەرەو لای تەختەکە کەوتەڕێ، بە پێش مێزێکی کورتدا سەرهەڵگەڕاو وەستا، قاپی چەرمین تەورات کە لە

ناو بازووبەندی بوو، کرایەوە، شاگرد بە خێرایی بروسکە خۆی گەیاند، بەر لەوەی بکەوێتە خوارەوەو بێ حورمەتی پێ بکرێ، خۆی توند کرد، عابید دەستی درێژ کرد گۆچانی قەفتە عاجی تایبەتی خۆی کە لە کەنار تەختەکەوە بوو گرتە دەست، بە هەست کردن بە هێزێکی تازە، سەری بۆ سەرەوە هەڵبڕیو چاوی بڕیە لای ئەو رەبەنانەی کە رووبەڕووی دیوار بە ریزە وەستابوون، وای گوت:

–ئەی رەبەنەکان، دەمەوێ چەند وشەیەك کە دوا وشەکانی منن بۆ ئێوە بخەمە روو، گوێتان بکەنەوە، ئەگەر کەسێ لە ئێوە خەوتووە، با ئێرە جێ بهێڵێ، ئەوەی کە دەمەوێ بیخەمە سەر زمان سەختە، تەواوی ترسو ئومێدی ئێوە دەبێ رابنو گوێیان تیژ کەنەوە تا وەڵامی من بدەنەوە.

باوکە هەبەکوك پیرترین یاوەری عابید گوتی: ((عابیدی پیرۆزی ئێمە سەراپا گوێین)). دەستی دانایە سەر سینە.

–ئەی رەبەنەکان، دوا وشەکانم ئەوانەن. چوونکە دیقەتی تەواوتان نییە، بە زمانی نمایش قسە لەگەڵ ئێوە دەکەم.

باوکە هەبەکوك، دوبارەی کردەوە ((عابیدی پیرۆز ئێمە سەراپا گوێین)).

عابید سەری دابەزاند بە دەنگێکی ناسك گوتی:

((سەرەتا باڵەکان هاتنو ئەوسا فریشتە " قسەی خۆی بڕیو رەبەنەکانی تاك تاك خستە ژێر نیگاوە، پاشان سەری تەکاندا،" بۆ ئاوا بە دەمی کراوە سەیری من دەکەن؟ باوکە هەبەکوك تۆ دەستت بڵند کردو لێوت جولاند، سکاڵات هەیە؟

ڕەبەن دەست بەسینەوە گوتی: ((ئەی عابیدی پیرۆز تۆ گوتت سەرەتا باڵەکان هاتنو ئەوسا فریشتە)) ئێمە ئاگامان لە وتەی ئاوا نەبووە لە کتێبی پیرۆز)).

–باوکە هەبەکوك چۆن دەتوانیت ئاگاداری ئەو ووشانە بیت؟ ئەفسوس! زەینی تۆ هێشتا تیروتاریە، گوفتاری پەیامبەران لە بەرچاو دەکەنەوەو شتێ جگە لە پیت نابینن، پیتەکان چی تیایەو دەتوانن ببن بە چ پەیامێ. ئەوان ئاسنی رەشی زیندانن،

لەو شوێنەی کە رۆح هاوار دەکاتو خەفە دەبێ، لە میانی پیتو هێلکاریو دەوروبەرو شیرازە رۆح ئازادانە دەسووڕێو من لە گەڵیا دەسووڕێمو ئەو پەیامە گەورەیە بۆ ئێوە دەهێنم، رەبەنەکان، سەرەتا باڵ بوو هاتن ئەو کات فریشتە، باوکە هەبەکوك دووبارە دەمی کردەوە: ((عابیدی پیرۆز، زەینی ئێمە لە مەشخەڵی خامۆش بوو دەچێت هەڵیانگیرسێنە تا بتوانین بچینە ناو نمایشو ببینین)).

–باوکە هەبەکوك، سەرەتا ئارەزوو بۆ ئازادی بوو، ئازادی بوونی نەبوو، بەڵام لە پڕێکا لە قوڵایی کۆیلەتیدا، مرۆڤی دەست بە زنجیر بەستراو وەك بڵێی هەروەکو باڵ بووینە بە خێرایی رایتەکاندوە، پاشان یەکێکی دیکەو یەکێکی دیکە عاقیبەت تەواوی خەڵك.

دەنگە پرسیارکەرەکان بە بەختەوەریەوە دەنگیان دایەوە ((خەڵکی سراییل))؟

–بەڵێ رەبەنەکان، خەڵکی سراییل! ئەو ساتەی کە دەیگوزەرێنین، ساتێکی گەورەو مەترسیدارە، تاسوق بۆ ئازادی واهەڵدەقرچێ، باڵەکان وەحشیانە وێك دەکەون، رزگارکەر لە حاڵی هاتن دایە! بەڵێ رەبەنەکان رزگارکەر خەریکە دێت، بۆ- سەیر بکەن، وا بیردەکەنەوە کە ئاخۆ ئەو فریشتەی ئازادییە لە چ رسکاوە؟ لە خاکەڕاییو چاکەی خودا؟ لە ئەڤینی ئەو؟ عەدالەتی ئەو؟ نا ئەو فریشتەیە لە سەبرو سەرسەختیو کێشمەکێشو جۆری مرۆڤ هێوێن بووە.

باوکە هەبەکوك جورئەتیدا بەرخۆیو پەلپی گرت " عابیدی پیرۆز ئێوە وەزیفەیێکی مەزنو بارێکی سەنگین لەسەر شانی مرۆڤ دادەنێن، یانی ئەوەندە بەوە دڵنیاییت."

بەڵام عابید پەلپەکەی بەهەند هەڵنەگرت، شەش حەواسی لای کریستیانو بوو، هاواری کرد: ((ئەو یەکێ لە کوڕانی ئێمەیە لەبەر هەمان ئەوەیە کە کتێبی پیرۆز بە ((کوڕی مرۆڤ)) قسەی لەگەڵ دەکات هاوخەوبوونی هەزاران مەردو ژنی سراییلی، نەوە لە دوای نەوە بۆچی بووە؟ ئایا بۆ ئەوە بووە کە کەفەڵیان لێك بسوونو درێژیو پانی رانیان ختوکە بدەن؟ نەخێر، تەواوی هەزاران ماچ بۆ بە وجودهێنانی کریست پێویست بووە)).

عابید گۆپاڵی لە تەختەکە دەداو بەردەوام بوو ((ئەی رەبەنەکان، ئاگادار بن. ئەو لەوانەیە لە نێوەڕۆ بێت، لەوانەشە لە نێوەندی شەودا بێت، هەمیشە لە حاڵەتی ئامادەباشیدا بن، حەمامی کردەوەو برسی، بێدار، وای لە ئێوە، ئەگەر ئەو ئێوە بە پۆخڵیو تێرو خەوەوە ببینێ)).

ڕەبەنەکان وەکو مێگەلی مەڕ بەیەك وەنووسا بوون، جورئەتی سەر بڵندکردنیان نەبوو، هەستیان دەکرد کە لە جانگی سەری عابیدا مەشخەڵێ دەرپەڕیوەو هێرش دەکاتە سەر ئەوانەوە.

عابید کە لە سەرەمەرگدا بوو لە کاتێکا دەهاتە خوارەوە بە هەنگاوی توند بەرەو مێگەلی وەحشی رەبەنەکان چووە پێش، گۆپاڵەکەی بەرز کردەوە یەکەیەکەی لەمس کردن، هاواری کرد ((رەبەنەکان ئاگادارین، ئەگەر ئاگری ئارەزوو تاسوق ی ئێوە ساتێ خامۆش بێ، باڵەکان دووبارە دەبنەوە زنجیر، گوێ قولاغ بن،، بجەنگن، مەشخەڵی ڕۆحتان شەوو رۆژ بە داگیرساوی راگرن، تەوەرەکان بوەشێنن، باڵەکان تێراوکەن، من ئیدی ڕۆیشتووم، بەپەلەم تا لەگەڵ خودا قسە بکەم، من ڕۆیشتووم، دواهەمین وشەکانم ئەوانەن "تەوەرەکان بوەشێنن! باڵەکان ئامادەکەن!. لە پڕێکا هەناسەی گیرا، گۆچانی لە دەست کەوتە خوارەوە، پیرەمێرد بە بێ سەروسەدا بە ئارامیو نەرمییەوە کەوتە سەر ئەژنۆکانیو بە ئارامی بەسەر بەردڕێژەکەوە خزی، شاگرد هاواری کردو پەلەی کردە کۆمەگی مەولاکەی رەبەنەکان لە جێی خۆیانەوە کەوتنە حەرەکەت، سەریان دانەواند، عابیدیان دانایە سەر بەردەکانو چرای حەوت لقەیان هێنایە خوارەوە، لە کەنار رووخساری شینو بێ جولەی ئەویان دانا، ردێنی دەدرەوشایەوە، کراسی سپی کرایەوە، جلی کۆنو زبری ئەو بە سنجاقی تیژی ئاسنین کەسینەو تەنکێشی خوێنینی پیرەمێردیان داپۆشی بوو، وەدیار خست، باوکە هەبەکوك دەستی دانایە سەر دڵی عابید ((تەواوی کردوە))

یەکێکی دیکە گوتی: وادەی رەهابوونی هاتووە. سێهەمیان بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ((دوو دۆست لە یەك بوونەتەوە، گەڕاونەتەوە ماڵەکانی خۆیان جەستە بۆ خاكو ڕۆح بۆ خودا))

بەلاّم لە کاتێکا ئەوان لەگەڵ یەك قسەیان دەکردو ئاویان گەرم دەکرد بۆ شورینی، عابید چاوی کردەوە، رەبەنەکان بە وەحشەتەوە پاشەکشەیان کرد کەوتنە روانینی ئەوەوە، رووخساری بریقەی دەدایەوە، دەستی لاوازو نینۆکی درێژی دەجولان، چاوەکانی بە خەواڵوییەوە بە هەواوە دوورابوو، باوکە هەبەکوك، کەوتە سەر ئەژنۆو دوبارە دەستی لەسەر دڵی دانا، بە رازکاریەوە گوتی: ((دڵی لێدەدا، نەمردووە)) رووی لە شاگرد کرد کە بەسەر پێیەکانی پیرەمێردا کەوتبوو ماچی دەکردن: (رابە یۆحەننا خۆشبەزترین وشتر بگرەو بۆ هێنانی شەمعونی پیر بچۆ ناصیرە، خاخام داوو دەرمانی دەکات. پەلەکە.. ئەوە هەوا وا رووناك دەبێتەوە، رۆژ لە حاڵەتی هەلاّتن دابوو، هەورەکان پەڕاگەندە ببوون، زەوی تازە باران خواردوو تێر ببوو، دەدرەوشایەوەو بەسپاسەوە سەیری ئاسمانی دەکرد، دوو قوش سینەی ئاسمانیان شەق دەکرد بە دەوری دێرەوە دەسووڕانەوە تا پەڕوباڵیان وشك بێتەوە، شاگرد لە کاتێکا ئەشکی لە گۆناکانی دەسڕیەوە، بەرەو لای تەویلە رۆیی تونددڕۆترین وشتری هەڵبژارد، وشترێکی تولاز، باریك، ئەستێرەییێکی بە توێڵیەوە بوو، ناچاری چۆکدادانی کرد، ئەو کاتە سوورابۆوەو هۆق هۆق کەوتە گریانەوە.

وشتر لە جێی خۆی هەڵسا وەستا، ئەو کاتە بە هەنگاوی درێژ درێژ بەرەو ناصیرە تێی تەقاند، پرتەوی سپێدان بەسەر دەریاچەی (گنسارت) هەڵدەهاتو ئاوێ لە نوری سپێدان دەدرەوشایەوە، لێوارەکانی لەبەر ئاسەواری بارانی دوێنێ شەو گلالود بوو بوونو دوورتر ئاوێکی سەوزو بەدەوری درزی سپی شیرێ، چارۆگەی قایغی ماسیگری بوو بوونەوە تا خشکە بکەن، هەندێ لە قایغەکان لە پێشتر لە ئاوە کراوەکاندا بوون، ماسیگریی دەستی پێکردبوو، مەلی باران بە نەواری سپیو گوڵ رەنگیان بە شادومانیەوە بەسەر ئاوی لەرزیوەوە وەرکەوتبوون، قەرەقازەکان بەسەر تەختەتاوێرەکانەوە وەستابوون، چاوی خڕکەڵەیان بڕیبووە دەریاچەوە تا لەو کاتەی کە ماسی بۆ هەڵبەزینو دابەزین لە میانی کەفی ئاوەوە سەر ئاو دەکەون بە حسابیان رابگەن.

له رۆخانەی لێواردا، کفرناحوم کە تا مەغزی ئێسقانی تەڕ بوو بوو، بێدار دەبۆوە، کەلەشێران ئاوی سەرپەڕی خۆیان راتەکاند، کەرەکان دەزەڕین‌و گۆلکەکان بە ئارامی بۆڕاندیان‌و تێکەڵ بەو دەنگە ناهەمڕەنگە، گفتوگۆی مانداری مرۆڤ، ئاسایش‌و شادی دەبەخشیە هەواوە.

دەدوازدە ماسیگر لە پەناگای کەنارێکی چۆڵکراودا، پێی درێژیان لە تاوێرە بەرد گیر کردبوو لە کاتێکدا تۆڕەکانیان بە ئارامی‌و کارامەییەوە رادەکێشا، خەریکی گۆرانی گوتن بوون، لە بالآی سەری ئەوانەوە، زوبەدی پیر، سەرۆکی چەنەبازوو حەوت خەتیان وەستابوو، وا خۆی دەردەخست کە هەموو ئەوانی وەکو کوڕێ خۆی خۆشدەوێن‌و سەبارەت بەوان خاوەن دڵێکی میهرەبانە، بەلآم ئەمانی لێ بڕی بوون، بەڕۆژانە کاریان دەکردو پیرەمێردی چەنەباز نەیدەهێشت یەك ساتیش هەناسە تازەکەنەوە.

زەنگوڵەکان کەوتنە ئاوازەوە،مێگەلێ لەمەڕوبزن بەرەو کەنار تاویان دا سەگەکان دەوڕین، نەفەرێ فیکەیێکی کێشا، ماسیگرەکان بۆ تەماشاکردن ئاوڕیان دایەوە، بەلآم زوبەدی پیر بۆ پێشەوە رایکردو بەتووڕەییەوە گوتی: ((فیلیپ‌و قەوم‌و خزمانیەتی .. ئێمە دەبێ بە کارەکانی خۆمان رابگەین)).

خۆی کندڕەکەی کەوتە دەست‌و وای نیشاندا کۆمەگیان دەکات، ماسیگرەکان دەماودەم بۆ گوند سەرەو ژێر دەبوونەوە، تۆڕەکانیان لە کۆڵ ناو ژنەکانیان دانانی پێویستیەکانی رۆژانەیان لەسەرسەردانا بەدوای ئەوانەوە دەچوون، کوڕانی لەبەر هەتاو سووتاو، سەوڵەکانیان توند گرتبوو، سەوڵیان لێدەدا، بەلێدانی دووسێ سەوڵ دەوەستان‌و قەپیان لەو نانە وشکەدەدا کە لە دەستیاندا بوو، فیلیپ لە رامانکردنی تاوێرە بەردێ قەراری گرتبوو فیتەی لێدەدا، دڵی دەیخوازی گاڵتەو گەپ بکات: بەلآم زوبەدی پیر بە مچوومۆڕی دەستی لەسەر دەم داناو هاواری کرد: " فیلیپ دەست لە ئێمە هەڵگرە ئێمە کارمان زۆرە، خوا لەلایێکی دیکە رزقت بداتێ" ئەوکاتە بەساردیەوە پشتی تێکرد، بەچپەوە گوتی: ((دەفنی کە با بچێتە سۆراغی یونسەوە لەوێ تۆڕ هەڵدەدا، کوڕینە ئێمە کارمان زۆرە))

جارێکی دیکە یەکێك لە کندڕەکانی گرت‌و دەستی بەڕاکێشان کرد، زڤرینگێکی قورمزی جەستەی مەلەوانانی کە دەماو دەم نزیك دەبوونەوە بە چووار چاو دەپشکنی.

بەلآم لەم کاتە دا کە دەیانویست تۆڕەکە بۆ سەرەوە هەڵبکێشن‌و دیسان ماسیەکان هەڵڕێژنە کەنارەوە، دەنگی وزەوزێکی خەمەنگیزی لە دوورەوە بیست، کە لە سەراسەری دەشتاییکەدا بلآو دەبۆوە، لەگەڵ زەنایێ کە لە سروودی پرسە دەچوو هاوجووت بوو، زوبەدی پیر گوێچکەی زل‌و پڕموی تیژ کرد تا روونتر گوێی لە سەداکە بێت، مرۆڤەکان هەلەکەیان قۆستەوەو دەستیان لەکار کێشایەوە. زوبەدی پرسی: ((کوڕینە دەبێ چی روویدابێ؟ سروودی پرسەیە، ژنان خەریکن شیوەن دەکەن؟)) ماسیگرێکی پیر وەلآمی دایەوە ((مرۆڤێکی گەورە وەفاتی کردوە، سەرۆك، خوداوەند تەمەنێکی درێژ ببەخشێ بەتۆ)) بەلآم زوبەدی پیر پشتڕێ چووبووە بەرزایی تاوێرەبەردێ، چاوانی دڕندەخوی بە دەشتاییدا وەرسووراند، لەوێ پیاوان‌و ژنانی دێ کە بە لای رایاندەکردو بەردەبوونەوە سەر زەوی دووبارە هەڵدەستانەوەو سروودی پرسەیان دەچڕی، لە تەواوی دێدا هەراو زەناو گەڕەلاوژە کەوتبوە ئاراوە، ژنان شیوەنەوە رادەبردن، بەلآم لە دوای ئەوانەوە پیاوان بە بێدەنگی دەڕۆیشتن بۆ سەر زەوی لار بووبوونەوە.

زوبەدی هاواری کردە سەریان ((چی رویداوە؟ بۆ کوێ دەڕۆن؟ بۆ ئەو ژنانە دەگرین؟))، بەلآم ئەوان بە پەلە لەتەك زوبەدی رادەبردن بێ ئەوەی وەلآمێ بدەنەوە، بەرەو لای جۆخینان رایاندەکرد، زوبەدی بە هەلشەقانی دەست هاواری کرد: ((ئاهای بۆ کوێ دەچیت؟ کێ مردوە؟)) پیاوێکی چووارشانە کە هانکەهانکی بوو وەستاو لە وەلآمدا گوتی: ((گەنم)).

-وەکو پیاو قسە بکە بەمن دەڵێن زوبەدی پیر، کەس لەگەڵ مندا فشەبازی ناکات، کێ مردوە؟ ئەو هات‌و هاوارەی کە لە هەموو لایەکەوە دەهات وەلآمی دایەوە،((گەنم، جۆ، نان!)) زوبەدی پیر کە سەرسام بوو بوو، بەسەر جێی خۆیەوە وشك هەڵگەڕا، بەلآم لە پڕێکا بە زیللەیێ کە بە پشتی خۆیا کێشابووی، تێگەیی بوو، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((ئاها، جۆخینەکان لافاو بردونیەتی باشە لێگەڕێ با

هەژارەکان شکایەت بکەن، پەیوەندی بە منەوە نییە)) ئێستاکە هاوار لە سەرتاسەری دەشت دەنگی دەدایەوە، تەواوی دانیشتوانی دێ هەڵڕژابوونە دەرەوە، ژنان خۆیان بەسەر جۆخیناندا دەدا، لە ناو گڵو لیتاودا دەگەوزین، تەواوی هەوڵیان ئەوە بوو کە ئەو گەنم جۆیەی کەوتبوە ناو چاڵو چۆڵەکان کۆکەنەوە، بازووی ئەوانەی لەگەڵ زوبەدی بوون شل بوو هاتنە خوارەوە، هێزی راکێشانی تۆڕەکانیان لە دەست دابوو، زوبەدی بە بینینی دەستی بێکارو چاوانێ کە دەیانڕوانیە دەشتایی وەکو ئەسپەند بەسەر ئاگردا هەڵبەزیەوە، بەسەر بەردەکەوە دابەزیو هاواری کرد ((بگەڕێنەوە سەر کارتان، یاڵڵا تۆڕەکان راکێشن)) جارێکی دیکە کندڕی گرتە دەستو وا خۆی نواند کە رایدەکێشێ، ((سوپاس بۆ خوا کە ئێمە ماسیگرینو جوتیار نین، پەیامبەر بەخێرهات، ماسیەکان مەلەوانێکن شایستەنو غەرق نابن، ((دوو دووتا چووارتا)) فیلیپ مێگەلی رەها کردبوو لە بەردێکەوە دەپەڕیە بەردێکی دیکە، حەزی لێ بوو قسە بکات، لە بەردەم ماسیگرەکان بەدیار کەوتو هاواری کرد ((کوڕینە تۆفانێکی نوێو بۆ خاتری خودا دەست لە کار هەڵگرنو وەرن قسان بکەین،کۆتایی دونیا هاتووە! یەك یەك موسیبەتەکان بژمێرین! پێرێ ئومێدی گەورەی زۆر ئێمە —جانباز-یان لە خاچ دا، دوێنی خودا بەندازی ئاسمانی کردەوە ئەوەش دروست لەو کاتەی کە جۆخینەکان پڕ گەنم بوون، نانمان بەلاش چوو، هەمان چەند کاتێکی بەر لە ئێستا یەکێ لە مەڕەکانی من زاو بەرخێکی دووسەری هێنا، من دەڵێم دیماهی دونیا هاتووە، بۆ خاتری خوا دەست لەکار هەڵگرنو وەرن باقسە بکەین. بەلاّم زوبەدی پیر کە خوێنی خۆی دەخواردەوە، هاواری کرد ((فیلپ بۆ لێرە دەفن نابیو نارۆییو لە ئێمە ناگەڕێی مەگەرنابینی کە ئێمە کارمان هەیە، ئێمە ماسیگرینو تۆ شوان، جوتیاران دەبێ گلەیی بکەن، پەیوەندی بە ئێمە چییە؟ یاڵڵا کوڕینە بگەڕێنەوە سەر کارتان.

شوان زمانی بە سکالاّ کردەوە ((زوبەدی تۆ سگت بە جوتیاران ناسووتێ کە لە برسان وا تەلەف دەبن؟ ئەی ئەوانیش سرابیلی نینو برای ئێمە نین، ئێمە یەك درەختینو رۆشنە کە جوتیاران وەكو ریشەی درەختن، ئەگەر ئەوان وشك بکەن هەموو ئێمەش وشك دەبینەوە، زوبەدی شتێکی دیکە، ئەگەر کریست بێتو لە هەمان بگرەو بەردەدا

ئێمە مردوو بین چ کەسێ بۆ نەجاتدان دەدۆزیتەوە؟ یاڵڵا وەلاّمی من بدەوە. زوبەدی پیر لە تووڕەییان پڕوخاڵی دەبۆوە، ئاگرت لە لووتی دەگرتو بەشێوەیێکی حەتمی دەتەقی ((بۆخاتری خوا دەست لەسەری ئێمە هەڵگرەو بگەڕێوە لای قەوم وقیلەت، نامەوێ من سەبارەت بە کریستی موژدەهێن شتێ ببیستم، دەڕشێمەوەو یەکێکیش دێت لە خاچ دەدرێو یەکێکی دی دێو ئەویش لە خاچ دەدرێ، مەگەر نازانی ئەندریاس چ پەیامێکی بۆ یونسی باوکی هێنابوو؟ وادێتە بەرچاو بۆ هەرکوێیەك بچیتو لەهەر کوێیەك بوەستی خاچێ دەدۆزیەوە، چاڵە رەشەکان وا لە کریستی موژدەهێندا شەپۆڵ دەدەن...ئیدی بۆ حەوت پشتیشمان بەسە، بەبێ ئەوان کاروبارمان باش بەڕێوە دەچێت، ئەوان شتێ نین جگە لە مایەی دەردەسەری، ئێستا بڕۆ کەمێ پەنیرم بۆ بهێنە، تاپڕ بەو تاوەیە ماسیت بدەمێ، مامەڵەی پایا پای، ئەوە پێی دەڵێن کریست پێکەنیو گەڕایەوە لای ئەوانەی زڕکوڕەکانی: ((کوڕە ئازاکانی من بجولێنەوە تا بەڵکو بتوانین ئاگر داگیرسێنینو مەنجەڵی ماسی بارکەین سەیرکەن خۆرەتاو مەترێك سەرهەڵگەڕاوەو ئێمە کارێکمان نەکردوە)) بەلاّم فیلیپ بۆ گەیشتن بە مێگەلەکەی هێشتا پێی لەسەر پێ هەڵنەگرتبوو، کە وەستا کەرێك بارێکی لینرابوو تا گوێکانی خەریك بوو بکەوێ، بەسەر رێگایەکی باریکەوە کە کەناری دەریا دەگرێتە خۆ بەدیار کەوت، لە دوایەوە نەناسێکی پێ خواست بە کراسی کراوەو ریشێکی سوورو دارێکی دوو لقی لە دەست گرتبوو سیخورمەی لە ئاژەڵەکە دەدا، لە پەلەدا بوو.

شوانە کە لە هەمان جێدا وەستابوو گوتی: ((سەیرکە، وا بیردەکەمەوە کە ئەو موو هەرماسییە یەهودای ئەسخەریوتی بێ، کردووە بە دێهات گەڕی سەرلەنوێ دەستی پێکردەوە تا ولاغان ناڵ بکاتو کولێنگ دروست بکات، وەرن با بزانین چی لەبن سەرییە؟

زوبەدی پیر بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ((هەی مردوو شۆر رووخساری ببات کەیفم بە سەرو مووی نایەت، بیستوومە قابیلی باوکە گەورەشی، هەمان جۆر ریشی هەبوو.

فیلیپ گوتی: ((ئەو مرۆڤە فەلەکزەدیە لە بیابانی ئەدومیە دا هاتۆتە دنیاوە، لەوێ هێشتاکەش کە هێشتایە، گەردشگەی شێرانە، کەواتە باشتر وایە سەری لەبەر سەری نەنێین)).

فیلیپ ئەو کاتە دوو ئەنگووستی خۆی لە دەم ناو فیکەییێکی بۆ کەرسوارەکە کێشاو بانگی کرد ((یەهودا سەلام، بە دیتنت خۆشحاڵم کەمێ وەرە ئەوبەرە تا بتوانین تۆ باشتر ببینین)) ریش سوور تفی روکردو جوێنی پێدان، کەیفی بەو شوانە نەدەهات، هەروا بەزوبەدی پیریش، دەیەویست تێکەڵیان نەبێت، بەڵام چ دەبوا بکرێ ئاسنگەرێ بوو پێویستیان پێ دەبێ، لەبەر ئەمە نزیك بۆوە فیلیپ پرسی ((وەزعی خەڵکی ئەو دێیانەی سەر رێگا چۆنە؟ لەوێ لەو دەشتە چ خەبەرە؟

ڕیش سوور بەڕاکێشا کلکی کەر، رایگرتو بەخەندییێکی وشك وەڵامی دایەوە ((وەزعەکە بە پێی مورادە، خوداوەند میهرەبانترینی میهرەبانانە، بەڵێ ئەو خەڵکی خۆی خۆش دەوێ، لە ناصیرەدا پەیامبەران لە خاچ دەداو لێرەش لە دەشت تۆفان دەنێرێو نان لە دەستی خەڵك دەردێنێ، گوێتان لە دەنگی شێوەن نییە ژنان بۆ گەنم سەردولکە دەڵێنو وەك بلێی کوڕانی خۆیان لە دەست داوە زوبەدی کەلەبەر فەلەج بوونی کاری ئەو رۆژەی دڵی توند بوو بوو، بەپەلپ گرتنەوە گوتی: ((هەموو کارەکانی خودا لە رووی بەرژەوەندییەوەیە، هەر کارێ ئەنجام بدات بە باوەڕی من وڕوشانێ نایەتەدی، کاتێ هەموو غەرق دەبن تەنها من بە سەلامەتی دەردەچم ئەوە خودایە کەمن لە باوەشی پاراستنی خۆی دەکات، بە ئێوە دەڵێم من ئیمانم هەیە ((دوو دووتا، چووارتا)) بە بیستنی ئەو ووشانە، ریش سوور تەواو لەبیری کرد کە یەك لوقمە نانی نەمریو نەژی چۆن دابین دەکاتو ناچار بوو بۆ وەدەست هێنانی بژێو پشت بە هەریەك لەو مرۆڤانە ببەستێ، بەبێ شەرم کردن گوتی: ((زوبەدی تۆ ئیمانداری تەنها بۆ ئەوەی کە خودای گەورە جێی گەرمو نەرمی پێداون تا کاروبارت بە خێرو خۆشی بڕوات، حەزرەتی عالی پێنج قایغت لەبەر دەستەو پەنجا نەفەری ماسیگرت هەیە کە وەکو کۆیلە رەفتاریان لەگەڵدا دەکەیت، هەر ئەوەندە خواردنیان دەدەیتێ کە بتوانی کارت بۆ بکەنو لە برسان نەمرن، بەدرێژایی ئەو ماوەیە وجودی باشی

جەنابعالی سندوقچەو گەنجو ورگت پڕ دەکەیت، پاشان دەستت بۆ ئاسمان بەرز دەکەیتەوەو دەڵێیت ((خودا عادیلەو من باوەڕم پێیەتی، دونیا قەشەنگە، ئومێدەوارم هیچ کاتێ نەگۆڕێی!))

بۆ لەو جانبازە ناپرسی کە چەند رۆژێك لەمەوبەر لە خاچ درا، ناپرسی کە ئەو هەوڵیدەدا تا ئێمە ئازاد بکات، ئەو جوتیارانەی کە خودای یەکشەوە زەخیرەی گەنمی تەواوی ساڵی لە چنگ فڕاندن، هەر بە هەمان شێوە لێیان بپرسە، هەمان ئێستاکە لە ناوگڵو لیتەدا لول دەخۆن دانە دانە گەنم کۆدەکەنەوەو دەگرین، بۆ لە من ناپرسی؟ من دێ بە دێ دەڕۆم ئازاری سرائیل دەبینمو دەبیستم، تاکەی ...تاکەی؟ زوبەدی تۆ هیچ کاتێ ئەوەت لە خۆت پرسیوە..؟))

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە ((ڕاستیت بوێ، من باوەڕم بە پرچو موی سوور نییە، تۆ لە جانگی قابیلی کە برای خۆی کوشت، دۆستی من، بڕۆ ون بە، حەزم لێ نییە قسە لەگەڵ هی وەکو تۆ بکەم)). بەم قسەیە پشتی لەو کرد، ریش سوورداری دولقەی لە ملی کەر بردە خوارەوە، ئاژەڵ سەری بەرز کردەوەو لەناو قەڕاسەی بردە خوارەوە تێ تەقاندو کەوتە رێوە.

یەهودا بەزێمارەوە گوتی: ((مشەخۆری پیری نەترس، کریست دێت تا هەموو شتێ رێکبخات)). بەگەیشتن بە دەوروبەری بەردەکان گەڕایەوەو هاواری کرد: ((لە هەلێکی دیکە سەبارەت بەم بابەتە دووبارە لەگەڵ یەك قسە دەکەین ((لە دیماهیدا کریست رۆژێ هەر دێت، مەگەر وانیە؟ بەڵێ، پاشان هەر خۆی پیسو چەپەڵەکان دەخاتە شوێنی خۆیان، مرۆڤی بە ئیمانی وەکو تۆ کەم نین! بەدیداری قیامەت)).

زوبەدی وەڵامی دایەوە ((ریش سوور بڕۆ بە جەهەننەم)). عاقیبەت کوناڵکەکانی تۆڕ بەدیار کەوت پڕ لە ماسی سەر زێڕینو شاماسی سوور بوو، فیلیپ لە میانی ئەو دووە وەستابوو نەیدەتوانی لایەنگری یەکێکیان بێت ئەوەی کە یەهودا گوتبوی حەقیقەت بوو لە رووی شەهامەتەوە بوو، ئەو شوانە هەموو دەمێ خواستبووی هەمان ئەو ووشانەی یەهودا بەڕووی پۆخڵی پیرەمێرد بپڕژێنێ، یا لە کەللەی دا بیانباتە خوارەوە، بەڵام هیچ کاتێ شەهامەتی ئەوەی نەبوو. ئەو کلك بڕاوە،

زەمینداریێکی کەللە گەورەبوو تەك تەکی ئەو لەوەڕگایانە ی کە فیلیپ بزنو مەڕەکانی لێ دەلەوەڕاند هی ئەو بوون، چۆن دەیتوانی هێرش بکاتە سەری مرۆڤ یا دەبێ شێت بێ یا قارەمانو فیلیپ هیچیان نەبوو، تەنها قسەی قەڵەو قەڵەوی دەکردو زماندرێژی دەکرد، هیچ کاتێکیش لە بیری نەدەکرد کە شتێکی تیا بهێڵێتەوە. لەبەر ئەوە لە کاتێکدا کە ئەو دووە شەڕە چەقیان بوو، ئەو بێدەنگ مابۆوە مەحجوبو دوو دڵ لە کەنارێ وەستابوو، ماسیگرەکان تۆڕەکانیان راکێشابووە نێو قایغ، ئەویش لەگەڵ ئەواندا لار بۆوە، لە هەلڕژتنی ماسی بۆ ناو سەبەتەکان کۆمەگی دەکردن، هەتا زوبەدیش تا کەمەری لەناو ئاو بوو، خەڵکەکەو ماسیەکانی رێنمایی دەکرد، لە هەمان ئەو بگرەوبەردەیەدا لە پڕێکا دەنگی ریش سوورەکە لە تاوێرە بەردێکی بەرامبەر دەنگی دایەوە ئاهای زوبەدی، زوبەدی پیر خۆی لە کەڕیدا جارێکی دی دەنگەکە خرۆشا ((ئاهای زوبەدی، گوێ بگرە لە ئامۆژگاری منو یەعقوبی کوڕت بە پێ.)). پیرەمێرد بە پەرێشانی هاواری کرد (یاقوب) تا ئەو جێیەی کە پەیوەست بوو، بەکوڕی بچووکتری تازە کار لە کار ترازابوو، ئەوی لە دەست چوو بوو. نەیدەخوازی ئەویش لە دەست بدات، کوڕێکی دیکەی نەبوو، بۆ کارەکانی پێویستی بەو بوو، بە نیگەرانیەوە یەهودای بانگ کرد ((ڕدێن سووری نەفرەتی، لە بارەی یاقوبەوە چیت هەیە بڵێی؟

–لە رێدا بینیم کە لەگەڵ سەلیبسازدا لێك نزیك بوونەوە، لەگەڵ یەکدا چاکوچۆنیان دەکرد

–کافر کام سەلیبساز؟ رونتر قسە بکە؟

–کوڕی دارتاش، هەمان ئەوەی کە لە ناصیرە خاچ دروست دەکاتو پێغەمبەران لە خاچ دەدا، ئیدی زۆر درەنگە! زوبەدی پیری بێچارە، یاقوبیش لە دەست چوو، تۆ دوو کوڕت هەبوو یەکێکیان خودا لە چنگی فڕاندی ئەوی دیکە هەرماس. زوبەدی پیر دەمی بەش بوو بۆوەو هەڵسایە سەر پێ ((ماسییێکی پەڕەندە لە ئاودا هەڵبەزیەوە، بەسەر سەریەوە، پەڕی گرت، ئەوکاتە بازی دایە ناو ئاوو داو ون بوو.پیرەمێرد بە ترسەوە کەوتە چپەوەو گوتی: "نیشانەییێکی بەد، نیشانەییێکی بەد! واتە کوڕی من وەکو ئەو ماسییە پەڕەندە وازم لێدێنێو لە ژێر ئاوە قوڵەکانداوون دەبێ؟ ئەو کاتە

رووی لە فیلیپ کردو گوتی: ((باڵندەماسیت بینی؟ هەرچی لەو دونیا روودەدات بێ مانا نییە، بڵێ بزانم ئەوە چ مانایێکی هەیە، ئێوە شوانەکان.)).

–باوکە زوبەدی، ئەگەر بەرخ بوایە خۆ پشتیم دەبینی، دەمتوانی شتێ بڵێم بەڵام من سەرەدەر لە ماسی دەرناکەم.

فیلیپ تووڕە بوو، چوونکە بە پێچەوانەوەی یەهودا شەهامەتی نەبوو، کە وەکو پیاوێ قسە بکات ((دەبێ بچمە سۆراغی مێگەلەوە)). گۆپاڵی شوانی نایە سەر شانو لە بەردێکەوە بازی دەدا سەر بەردێو خۆی گەیاندە یەهوداو بانگی کرد:

–سەبرکە برا، دەمەوێ قسەت لەگەڵ بکەم.

ڕدێن سوور بێ ئەوەی کە ئاوڕ بداتەوە وەلامی دایەوە ((ترسنۆك بڕۆ سۆراغی مەڕەکانت، دەست تێکەڵ کردن لە ئیشی پیاوان بۆ تۆ نەهاتووە،بە برا بانگم مەکە من برای تۆ نیم))

–دەڵێم سەبرکە، شتێ هەیە دەبێ پێتی بڵێم، تووڕەمەبە. یەهودا وەستاو بە قێزەوە سەیری ئەوی کرد ((بۆ قسەت لە لامەوە تا کاف نەکرد؟ بۆ لێی دەترسێی؟ کاتێ کە دەزانی چی روودەدا، چ کەسێ وا دێتو رێت لە کوێیە، هێشتا هەر دەبێ بپرسی؟ رەنگە ئێستاش بۆنی شتێکت نەکردبێ، وەلێ منالێچکە بەزوویی پاشای یەهود دێتو وای بە حاڵی ترسنۆکان، فیلیپ بە پاڕانەوە گوتی: ((یەهودا، زیاترم بۆ باس بکە، هەرچەند دەتوانی سەری من بکوتەوە، بەو داردەستەت لەناو سەرم بدە تا کەمێ عیزەتی نەفسم بێتە ناو، ئیدی لە دەست ئەو ترسە هەمیشەییە بێزار بووم، یەهودا لە سەرخۆ نزیك بۆوەو بازووی ئەوی توند گرت. ((فیلیپ ئەوە لە ناخی دڵەوەی دەڵێی یا قسەی بۆشم بۆ دەکەی؟

–وا دەڵێم هەڵبووم، ئەمڕۆ بێز لە خۆم دەکەمەوە، وەرە پێشەوە رێم نیشاندە، من ئامادەم.

ڕدێن سوور سەیری دەوروبەری کردو دەنگی کز کرد ((ئامادەی کوشتنی؟))

-کوشتنی مرۆڤ.

-ئاساییه، بۆ وا بیرت کردەوە کە مەڕ بکوژی؟))

-هێشتا مرۆڤم نەکوشتوە، بەلاّم دەتوانم ئەو کارە بگرمە ئەستۆ، بەلّێ گومانم نییە، مانگی پێشوو یەك گام بە تەنها بە زەوی دادا و سەرم بڕی.

-کوشتنی مرۆڤ ئاسانترە، لەگەلّ مندا وەرە. فیلیپ لەرزی، پەنجەی وە خەبەر هاتبوو، بەتەبەشێکی ترسناکەوە پرسی ((تۆ یەکێ لەوانی — یەکێ لە جانبازەکانی؟ هەواڵێکی زۆری لە بارەی ئەو — برایەتیە — بیستبوو، ناویان لەوان نابوو، جەنگاوەرانی پیرۆز هەرکەسێ دەستیان بگەیشتبایێ، دەیانکوشت: لەکێوی — هیرمون- بگرە تا دەریای مردوو هەتا بیابانی (ئەدومیە)، بە باریەو کوندڕو خەنجەر چەکدار بوون دەچوونە دەوروبەرو جاڕیان دەدا: ((لە بەرابەر گاوران سەر دامەنوێنن، ئێمە تەنها یەك خودامان هەیە: ئەدونیا، هەر یەهودێ کە سەرپێچی لە یاسای پیرۆز بکاتو لەگەلّ دوژمنانی خودای ئێمە واتا رۆحیەکان پێبکەنێ، با قسە بکات یا کاربکات بیکوژن، لێیدەن، بیکوژن، رێگا بۆ پەڕینەوەی کریست پاك کەنەوە، دونیا لە پیسی پاك کردەوە، بوارگا ئامادە کەن ئەو خەریکە وادێت)) بەڕۆژی رۆشن بێ ئەوەی مەشورەت لەگەلّ کەس دا بکەنو جگە لە خۆیان دەچنە ناو شارو دێهاتەکان تا- سەدوکیەك — یا خائینێکی رۆمی خوێنخۆر بکوژن، زەویدارەکان، کاهینەکانو سەرۆکی کاهینان لە بەردەمیاندا دەلەرزین، شێتو هار بوو بوون لە دەست ئەوانەوە، ئاخر هەر ئەوانە بوون ئاشوبیان دەنایەوەو سەربازانی رۆمیان دەفڕاند، ئەنجامەکەی وا دەبوو کە لە مەودایەکی دەست نیشانکراودا کوشتو کوشتاریان دەخستە ئاراوەو جۆگەلەی خوێنی یەهودیان هەلّدەڕشت. فیلیپ بە زەمزەمەوە گوتی: ((تۆ یەکێکی لەوان — یەکێ لە گیانبازەکان؟: ردێن سوور لە کاتێکا بە تیزەوە پێدەکەنیو پرسی ((دۆستی ئازای من دەترسی؟ مەترسە. ئێمە پیاو کوژنین فیلیپ، ئێمەلە پێناوی ئازادی دەجەنگین تا خودای خۆمانو رۆحمان ئازاد بکەین، راپەڕە، ئەو ساتە گەیشتووە کە تۆش بتوانی پیشانی دنیای بدەی کە بۆ خۆت پیاوی، وەدوام کەوە)).

بەلاّم فیلیپ چاوی لە زەوی دووریو لەوەی کە بە شوروشەوقەوە دەربارەی ئەو بابەتە قسەی لەگەلّ یەهودا کردوە، هەستی بە پەشیمانی دەکردو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((قسەکانی ردێن سوور جوانن، دانیشتن لەگەلّ دۆستو خواردنو خواردنەوەو سەنگین کردنی قسەو باسو گوتنی (واووا دەکەین) لەززەت بەخشن، بەلاّم فیلیپ حەواست کۆکەوە لەمە زیاتر نەڕۆی دەنا خۆت دەخەیتە ناو تەلّەوە، یەهودا بەسەریا لار بۆوەو شێوەی قسەکردنی گۆڕی چەنگالّی سەنگینی ئەو ئێستاکە شانی فیلیپی بەنەرمی لە مس دەکردو دەیلاواندەوە ((مەگەر ژیانی مرۆڤ چییە نرخی چەندە؟ ئەگەر ئازاد نەبێ.. هیچە، ئێمە بۆ ئازادی دەجەنگین وەدوای ئێمە بکەوە. فیلیپ بێدەنگ بوو، چ دەبوو ئەگەر بیتوانیایە دوور چووبا! بەلاّم یەهودا بەجۆرێکی خراپ شانی گرتبوو ((کەواتە دوای ئێمە کەوە، تۆ پیاوی، بڕیار بدە، خەنجەرت پێیە))

- بەلّێ

- هەمیشە خەنجەر لەژێر کراست بێ، لەوانەیە هەموو دەقیقەیێ پێویستت پێی بە، برام وا خەریکە دەچینە ناو رۆژە سەختەکانەوە، دەنگی پێی سوکبالّ کە نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە نابیستی؟ دەنگی پێی کریستە، دەبێ رێگاکان بە رووی ئەوانە کراوە بن، خەنجەر لە نانی شەو واجیب ترە، ئەلێرەوە باش سەیری من بکە! یەهودا، کراسی کردەوە، لە بەغەلّ پێستی رەشی سینەی خەنجەرێکی دوتیغی رووت بریقەی دایەوە.

- ئەگەر بە خاتری یاقوب، کوڕی زوبەدی کەللەپوك نەبوا هەمان ئەمڕۆکە ئەم خەنجەرەم لە دلّی یەك خائین دەبردە خوارەوە، دوو رۆژ بەر لە جێهێشتنی ناصیرە ئەنجومەنی — برایەتی — ئەوی بە مەرگ مەحکوم کرد.

- چ کەسێ؟

- لە تیرو پشکدا ناوی من دەرچوو...

فیلیپ دووبارە پرسی ((چ کەسێ؟ ترس دایگرتبوو..

ڕدێن سوور بەشێوەییێکی ناگەهانی وەلاّمی دایەوە: ((ئەوە پەیوەستە بەخۆم، دەست لە کاروباری ئێمە وەرمەدە.

–باوەڕت بەمن نییە؟

یەهودا سەیری دەوروبەری کرد، ئەو کاتە لار بۆوەو فیلیپی گرت.

– گوێکانی خۆت باش بکەوە، فیلیپ سەیرکە چی دەڵێم، یەك وشە لە قسەکانم لای کەسێك نەدرکێنی، دەنا کارت تەواوە، ئێستا لەسەر رێگام بەرەو بیابان، دەچمە دێر، رەبەنەکان داوایان لێکردوم چەند شتێکیان بۆدروست بکەم، سێ چووار رۆژی دی بێرەوە رەت دەبم ئەو قسانەی کە لەگەڵ یەك رەدوبەدەلمان کرد، لە مێشکت دا بە چاکی هەڵگێڕو وەرگێڕی بکە، مۆری بێدەنگی لە لێوت بدە، ئەو رازە بۆ کەس ئاشکرا نەکەی، تەنها خۆت بڕیار بدە، ئەگەر پیاوەتیت چەسپاو گەیشتیە بڕیارێکی دروست، ئەوا نەخشەی کوشتنت بۆ ئاشکرا دەکەم.

– کوشتنی چ کەسێ، من دەیناسم. یەهودا بە بەرز کردنەوەی دەستە قەبەکانی وەڵامی دایەوە ((ئەوەندە پەلە مەکە، تۆ هێشتا نەهاتوویتە رێزی (برایەتی) خودا حافیز، تا ئێستا مرۆڤێکی بێ وەی بوو، هیچ کەس بایەخی بەوە نەدەدا کە مردووی یا زیندووی، منیش هەروا بووم.

مرۆڤێکی بێ وەی — تا ئەو رۆژەی پەیوەندیم بە ئەنجومەنی برایەتی کرد، لەو کاتەوە تا ئێستا، بوومەتە مرۆڤێکی دیکە، بوومەتە پیاو، ئیدی ئەو یەهودە ردێن سوورو ئەو ئاسنگەرەنیم کە وەك گا بەدەمو لێوی ناشیرنەوە بەسەختی کارم دەکردو هەموو هزروبیرم لای پڕکردنەوەی وورگو دووگو پوزی کرێتی بوو. ئێستا من بۆ ئامانجێکی گەورە کار دەکەم، گویت لێیە؟ بۆ ئامانجێکی گەورە.. کەسێ کە بۆ ئامانجێکی گەورە کار بکات، هەتا ئەگەر پەسترینی خەڵکان بێت، گەورە دەبێ، تێگەیشتی؟ زیاتر لەمە شتێکم نییە بۆ تۆی بڵێم، خوا ئاگادارت بێت)). بەم قسەیە نەقیزەی ژەنیە کەرەکەی‌و بۆ لای بیابان بەڕێکەوت بوو، فیلیپ بەتەنها لەگەڵ خۆی مایەوە، خۆی هاوێشتە سەر گوپاڵەکەی، تا گەیشتن بە ئەوبەری تاوێرە بەردەکانەوە ون بوو سەیری یەهودای کرد لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشە ((ئەو ردێن سوورە قسەی چاك دەکات وەکو مرۆڤێکی پیرۆز، هاییت لێیە؟ لەوانەیە تۆزێ ستایشی خۆی بکات لە قسەکردنیا، وەلێ گوێ قەرداری کێیە؟ مادەمەکێ قسە لەمیاندا بێ، هەموو شتێ بە

چاکی‌و خۆشی دەگوزەرێ، بەڵام کاتێ کار دێتە میانەوە.. فیلیپ ی بێچارە، ئاگادار بە بیر لە مەڕەکانت بکەرەوە، ئەو کارە کەمێ فیکری دەوێ، باشتروایە کارت بەکاریەوە نەبێ‌و سەبر بکەی کەچی روودەدات)).

ئەوکاتە گۆپاڵی شوانی خستە سەرشان‌و دەنگی زەنگوڵی بزن‌و مەڕەکانی بیست بە فیکە کێشانەوە بۆ لای ئەوان رایکرد.

لە هەمان ئەو بگرەو بەردەیەدا بوو، زڕکوڕەکانی زوبەدی ئاگریان داگیرساندبوو، ئاویان بەسەر نابوو، کە ئاوەکە جۆشیدا ماسی پولەکەدارو سەدەف‌و دوپشکی دەریایی، یەك دوو دانەش بەرووی دەرياییان هاویشتە ناویەوە، بۆ ئەوەی خۆراکەکە بۆنی دەریای لێ بێ، بەردێکی خەزەداریشیان هاویشتە ناو شتەکانەوە، ماسیگرە برسیەکان بە دەوری قاپ ئەلقەیان بەستابوو، بە بێ تاقەتی لە چاوەڕوانیدا دانیشتبوون، لەسەرەخۆ لە میانی خۆیان گفتوگۆیان دەکرد، پیرترینی ئەوانە بۆ لای تەنیشتی لار بۆوە ((دیتت ئاسنگەر چۆن چۆنی رووبەرووی وەستا، سەبرت هەبێ، ئەو رۆژە دێت کە هەژاران سەر هەڵگەڕێن‌و دەوڵەمەندەکان بن هەڵگەڕێن مانای عەدالەت هەمان ئەو شتەیە)).

یەکێکی دیکە کە هەر لە دەورانی جەوانیەوە بەولا هەمووی برسیەتی چەشتبوو وەڵامی دایەوە ((بیر دەکەیتەوە وا روداوێ رووبدات، بیر دەکەیتەوە کە روودانی لەمجۆرە رووداوە لە سەر زەمین هەبێ.

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە ((خودایێ هەیە، مەگەر وانییە؟ بەڵێ خودایێ هەیەو عادیلە، دروستە؟ ئەگەر خودایە دەبێ عادیلیش بێت، وانیە؟ ئەو عادیلە، لەبەر ئەمە دەبینی کە رووداوێکی وا روودەدات، کوڕەکەی، زوبەدی کە ئاگاداری قسەکانی ئەوان بوو نیەتی پیسی پەیدا کردبوو گوتی: ((ئاهای ئەوە چ هەلەق‌و مەلەقان دەچنن؟ ئێوە تەنها نیگەرانی کارتان بن‌و خودا بە حاڵی خۆی لێگەڕێن، ئەو باشتر لە ئێوە دەزانی چ کارێ دەکات)) یەکسەر هەموویان بێدەنگ بوون ماسیگری پیر هەستایەوە سەرپێ، کەوچکی دارینی هەڵگرت‌و خواردنەکەی تێکدا.

بەشی نۆیەم

لە هەمان سەعاتێ کە زڕکوڕانی زوبەدی پیر تۆڕیان دەهاویشتە سەر شانیان، پرتەوی سپێدەدەمان دەکەوتە سەر دەریاچەوەو بەو ئاوە زولاڵەیەوە کە دەتگوت تازە لە دەستی خالیقیەوە داچکاوە، کوڕی مێرێ هاوڕێ لەگەڵ یاکوب، کوڕی گەورەتری زوبەدی، ڕێی دەبڕی، ئەوان پێشتر مەجدەلیان لە دوای خۆیان جێ هێشتبوو، جارناجار بۆ ساتێ دەوەستان تا دڵی ئەو ژنانە بدەنەوە کە لەبەر خاتری ئەو گەنمەی لە دەستیان چوو بوو شیوەنیان دەکرد، پاشان بەقسەکردنەوە، بەردەوامیان بە ڕێگەی خۆیاندا، تۆفان یاکوبیشی گرفتار کردبوو، شەوێ ی لە مەجدەل گوزەراندبوو، لە ماڵی دۆستێ مابۆوەو بەر لە دەرکەوتنی سەحەر هەستا بۆوەو تا سەرلەنوێ بکەوێتە سەفەری خۆیەوە.

یاکوب لە نیوە ڕەنگی شینی سپێدەدا، بە نێو لیتاودا خۆی پەلکێش دەکردو نیگەرانی گەیشتن بە دەریاچەی گنسارت بوو، ئاسەواری تەڵخو ناخۆشیێ کە لە (ناصیرە) بینی بووی پێشتر لە بوونی ئەودا سڕابۆوە، جانبازی لە خاچدراو بووبووە، یادگارێکی دوورو جارێکی دیکە قایغەکانی ماسیگریو ئادەمیەکانی باوکی، کاری ڕۆژانە زەینی ئەوی داگرتبوو، پێی بەسەر ئەو چاڵو چۆلانەدا هەڵدەگرت کە ئاوی باران وەبەری هێنابوون، ئاو لە درەختە نیوە خەندانو نیوە گریانەکانەوە دەچکایەوە، ئاسمان لە بەرزایی سەری ئەودا پێدەکەنی، باڵندەکان بێداردەبوونەوە، ڕۆژێکی

شکۆمەند بوو، بەلاّم بەزیادبوونی ڕوناکی دەیتوانی ببینێ کە لافاو چ ڕۆژێکی بەسەر جۆخینەکانەوە هێناوە، کەڵەکەی گەنمو جۆ لە خەرمانگاکاندا پڕ لە ئاو بوو بوون، یەکەمین گروپی جوتیاران لەگەڵ ژنەکانیانەوە، هەڵڕژابوونەوە ناو مەزراکانو سەردولکەی پرسەیان سەردەدا، یاکوب لە ناکاو کوڕی مێرێی بینی کە لەگەڵ دوو پیرێژن لار بوونەتەوە سەر خەرمانگاوە. گۆپاڵەکەی توند گرتە دەستو جوێنیدا، ناصیرە لەگەڵ خاچو —جانباز- ی لە خاچ دراو دووبارە لە زەینیدا گیانی وەبەرهات، ئێستا سەلیبساز کە هاوڕێ دەگەڵ ژنان بۆ گەنمی لە دەست چوو، شینو زاری دەکات! ڕۆحی یاکوب زبرو ناهەماهەنگ بوو، چەنەبازیو بێڕەحمی لە باوەکیەی بە میرات وەرگرتببۆ مابۆوە، هیچ لە سالومەی دایکی نەدەچوو، کە ژنێکی پاك سیرەت بوو، هەروەها دڵێکی باشو خۆشەویستی یۆحەنناى براشی نەبوو، لە کاتێکا داردەستی خۆی بە توندی لە مشتیدا گرتبوو، بە توورەییەوە بە لای خەرمانگادا بۆ پێشەوە چوو، دروست لە هەمان ساتدا کوڕی مێرێ کە فرمێسك لە گۆناکانیدا دەهاتە خوارەوە، لە جێوە هەڵسایەوەو تا بگەڕێتەوە جادەکەوە، دوو ژنی پیر دەستی ئەویان گرتبوو، بە ماچو پاڕانەوە نەیاندەهێشت لە جێوە تەکان بخوات، لە دۆزینەوەی وشەی لەبار بۆ دڵدانەوەی ئەوان کێ دەیتوانی بەم ڕێڕەوە نەناسراوە کۆستێکی بەرابەر بهێنێتەوە؟ لە کاتێکدا لە سەرەخۆی دەستەکانی خۆی لە دەستی پیرێژنەکان دەردەهێنا، هەمیشە بەوانی دەگوت ((گریە مەکەن.. گریە مەکەن.. من دەگەڕێمەوە)) یاکوب کە لەسەرساماندا دەمی بەش ببۆوە، لە ڕۆیشتندا دیسان وەستا، ئەشك لە چاوانی سەلیبسازدا ئەڵقەی بەستابوو، بریقەی دەدایەوە، بۆ ساتێ سەیری ئاسمانی بەرزی گوڵڕەنگیان دەکردو ساتێکی تریش سەیری زەمین، خەڵکە قامەت چەمیوەکە کە بەناو قوڕو لیتەدا هەڵدەخزینو شیوەنیان دەکرد، یاکوب بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((واتە ئەمە هەمان سەلیبسازە؟)) شلەژانی خۆی لادابە لایەك ((لە تەبەشی ئەودا وەکو تەبەشی ئەلیاس پێغەمبەر نور دەگەشێتەوە))

کوڕی مێرێ ئێستاکە پێی نابووە شیرازەی خەرمانگاوە، یاکوبی دیت بە ناونیشانی سەلام دەستی بەسەر دڵیەوە دانا.

کوڕی زوبەدی بە ئاوازرێکی شیرین گوتی: ((کوڕی مێریێ ئۆغرت خێر))و بەرلەوەی ئەوەی دی بتوانێ وەڵامی داتەوە، هەندێ شتی تری خستە سەر قسەکەی ((لەگەڵ یەك بڕۆین، ڕێ درێژەو هاوسەفەری پێدەوێ ئەمر دەکات)) کوڕی مێریێ بۆ خۆی دووبارەی کردەوە ((ڕێ درێژەو هاوسەفەری پێدەوێ))، بەڵام ئەندێشەی خۆی نەخستە سەرزمانو گوتی: ((بڕۆین)) لەگەڵ یەك لە جادەی پانی کفر ناحوم کەوتنەڕێ، ماوەیەك بێ قسە ڕەتبوو، شیوەنی ژنان لە خەرمانگاکاندا بەرز دەبۆوە، پیرەمێردەکان خۆیان هاوێشتبووە سەر گۆپاڵو سەیری ئەو گەنمەیان دەکرد کە لە ناو ئاودا بە تاراج چوو، جوتیاران بە تەبەشی گرژیانەوە، بەبێ حەرەکەت لە ناوەندی مەزرای دروێنەکراوی خۆیاندا وەستابوون هەندێکیان بێدەنگ مابوونەوەو هەندێکیان کفریان دەکردو جوێنیان ڕەوان دەکرد، کوڕی مێریێ بە هەڵکێشانی ئاخێ گوتی: ((چ دەبوو ئەگەر تەنها یەك مرۆڤ هێزی بەرگەگرتنی برسیەتی هەبێ تاسەرحەدی مەرگ، تا مرۆڤ لەبەر برسیەتی تەلەف نەبێ))

یاکوب بەگۆشەی چاویەوە سەیری ئەوی کرد، بە تیزەوە وای نیشاندا کە ((ئەگەر بتتوانیایە ببیت بە گەنم تا خەڵکان بتخۆنو نەجاتیان بێ ئەو کارەت دەکرد؟))

چاوی شاهین سیفەتو لێوانی ئەستوورشۆڕی یاکوب لەرزی، وەڵامی دایەوە،((من!)) کوڕی مەرەیەم بێدەنگ بوو، ئەویدی گرتە خۆو بە بۆڵەوە گوتی: ((بۆ من لەناوبچم، ئەوە خودا بوو کە لافاوی نارد من چ گوناهێکم هەیە؟ وەحشیانە سەیری ئاسمانی کردو پێداچوو ((خودا ئەم کارەی بۆ کرد؟ خەڵك چییان کردبوو؟ کە تێناگەم ئەی تۆ چۆن کوڕی مێریێ؟))

((براکەم مەپرسە، گوناهیان هەیە، تاچەند ڕۆژی پێش منیش پرسیارم دەکرد، بەڵام ئێستا من تێدەگەم، ئەوە هەمان (ماریێ) بوو کە یەکەمین مەخلوقی ڕێبەدەرکردو خودا ئەوانی لە بەهەشت فڕێ دایە دەرەوە

-مەبەستت لەمەدا چییە؟

-پرسیار

-کوڕی زوبەدی ((تێناگەم، خێرا ڕۆیی. ئیدی بۆ هاوسەفەریی دانووی لەگەڵ کوڕی مێریێ ناکولێ، وشەکانی قورس دەبوونو بەرگەگرتنی بێدەنگیەکانی لە قسەکانی سەخت تربوون، ئێستاکە ئەوان گەیشتنە سەر بەرزایی کۆلانێکەوە لە لە دەشتاییدا، ئاوی بریقەداری گنسارت لە دوورەوە بەدیارکەوت، کەشتیەکان گەیشتبوونە دەریاچەوە ماسیگرێ دەستی پێکردبوو، هەتاو وەك دزێکی خوێناوی لە بیاباندا سەری هەڵکێشا، کەناری دەریاچەی شاری بازرگانیو سەروەتمەند بە تەواوی سپێدەیەوە دەدرەوشایەوە. یاکوب قایغەکانی خۆی لە دوورەوە دیت زەینی پڕ لە ماسی بوو، گەڕایەوە لای هاوسەفەری ناجۆریو گوتی: ((کوڕی مێریێ بۆ کوێ دەچیت؟ سەیرکە کفرناحوم لەوێیە))

کوڕی مێریێ سەری لار کردەوەو وەڵامی نەدایەوە، شەرمی دەکرد بڵێ کەبەرەو لای دێر دەچم تاببمە مرۆڤێکی پاكو پیرۆز، یاکوب بە هەڵبڕینی سەریەوە زەق زەق کەوتە ڕوانینی ئەوەوە، لەپڕێکا ئەندێشەیەکی هەرماسی ختوورەی کردە زەینەوە، بەتووڕەییەوە پرسی ((وای بەچاك دەزانی قسەیێ نەکەی، وانییە؟ خەریکی دەیشاریتەوە، دروستە؟)) دەستی هاوێشتە ژێر چەناگەی هاوسەفەری خۆیو سەری ئەوی بەرزکردەوە، ((سەیری چاوەکانی من بکە بڵێ بزانم کێ تۆی ڕەوانە کردووە؟)) کوڕی مێریێ ئاهێکی هەڵکێشاو کەوتە زەمزەمەوە ((نازانم نازانم ڕەنگە خودا لەوانەشە..)). دوو دڵ بوو، ترس وا بەسەریدا زاڵ بوو، وشە لە گەرووی گیری خوارد، ڕاست نەکات کە لەلایەن هەرماسەوە ناردرابیت؟

خەندەییێکی وشكو تێکەڵ بە بێزکردنەوە لە لێوەکانی یاکوب کەوتە هەڵبەزینەوە، بازووەکانی ئەوی توندگرتو بەزبری ڕایتەکاند بە نەرمی هاواری کرد، ((یوزباشی، یوزباشی دۆستت هەمانە کە تۆی ناردوە)) بەڵی خۆی بوو، حەتمەن یوزباشی ئەوی بەناونیشانی جاسوس ناردبوو، جانبازە نوێکان، کێوو سەحرایان پڕ کردبوو، ئەوان بەرەو دێهاتەکان سەرەوژێر دەبوونەوە، بەدزیەوە پەیوەندیان لەگەڵ خەڵك دروست دەکردو دەربارەی تۆڵەو ئازادی لەگەڵیاندا قسەیان دەکرد، یوزباشی خوێنخۆری ناصیرە جاسوسی زیرکڕی یەهودی بۆ دێهات ڕەوانە کردبوو، هەمان سەلیبساز

یەکێکە لەوان. یاکوب بەڕقەوە کریستی لە خۆی بە دوور کرد، لە کاتێکدا کە دەنگی خۆی کز کردبوو، گوتی: ((کوڕی نەجار، گوێ بگرە، لە هەمان ئەو جێیەدا ڕێگەمان لە یەك جیا دەبێتەوە، لەوانەیە تۆ ئاگاهیت لە مەبەستی خۆت نەبێت، بەلاّم من ئاگادارم، زۆر چاکە، ئێستێ بڕۆ، بەلاّم ئەوە دواجار نابێ کە من دەبینی یا سەبارەت بەمن شتێ دەبیستی، بێچارە بۆ هەر لایێ کەمن رابکێشی بەدوات دەکەوم، وای بە حالّت! زیاتر لەوە قسەم نییە، بەلاّم ئەوەت لە من پێ بێ، ئەو ڕێبەرەی هەلّتبژاردوە، گیانت بە سەلامەتی لێی دەرناچی!)) ئەوکاتە بێ ئەوەی دەستی بۆ خواحافیزی درێژ کات، بەپەلە سەرەوژێر بۆوە، زڕکوڕانی زوبەدی، مەنجەلّی مسینیان بەسەر ئاگرەوە هەلّگرتبوو بەدەوریا ئەلّقەیان بەستابوو، یەکەمین نەفەر کە کەوچکی دارینی نایە ناو مەنجەلّ خودی پیرەمێرد بوو، گەورەترین ماسی هەلّبژاردو خەریکی خواردنی بوو، بەلاّم پیرەمێردترین کەسی گروپەکە دەستی هێنا پێشەوەو تا لە خواردنی بکات "لەبیرمان کرد سپاسی خودا بکەین"

زوبەدی پیر، لە کاتێکدا لوقمەکەی دەجووی، کەوچکی دارینی بەرزکردەوە کەوتە سوپاسگوزاری خودای سراییل، تا نەوەکانی کەلیمیان پەروەرش بکاتو تا گەیشتنی رۆژێ خودا تواناو بەرگەگرتن بەوان ببەخشێت، رۆژێ کە دوژمنانیان پەرش‌و بلاّودەبنەوە، رۆژێ کە تەواوی میللەتان لە پێشگای سراییلی بەخاك دادراو سوژدە ببەن. رۆژێ کە تەواوی خودایانی سەر بە ئاستانەی ئەدۆنیای نەرم‌و نیان ئەو دەپەرستن، ((ئەی پەروەردگار لەبەر ئەمەیە کە دەخۆین، لەبەر ئەمەیە کە ژن دەهێنن‌و منالّ وەبەردێنین، هەر بۆ ئەوەیە کە دەژین- هەموو لەبەر خاتری تۆ-)) لەگەلّ ئەم قسەیەدا ماسیەکەی درشت بە لوقمە قورتدا.

لە هەمان کاتدا کە ئاغاو کارگەر خواردن دەخۆن، لەززەت لەو مێوەیەی کە زەحمەتیان بۆ کێشاون، چاویان بڕیبووە دەریاچەی دایکیان کە سەرچاوەی بڕستیان بوو، لەپڕێکا یاکوب تووڕەو قوڕاوی لەبەر چاوی ئەوان بەدیار کەوت.

ماسیگرەکان جێیان بۆ کردەوەو زوبەدی پیر کە کەیفی خۆش بوو هاواری کرد: ((بەخێر بێی بەخت لەگەلّ تۆ یارە، دانیشەو بخۆ...خەبەری تازە چییە؟

وەلاّم نەهات، کوڕە لە کەنار باوکی چۆکی داو دەستی بۆ لای مەنجەلّەکە درێژ نەکرد کە بۆنێکی خۆش‌و بوخاری لێ بەرزدەبۆوە، زوبەدی پیر بەترس‌و لەرزەوە سەری وەرسووراندو سەیری ئەوی کرد، ئەو کوڕە مەڕئاساو کەم قسەیەی باش دەناسی‌و لەسەرو سەربردەی ئەو ئاگادار بوو لێی دەترسا، پرسی ((مەگەر برسیت نییە؟ ئەو چ سەرو پۆتەلاّکە پەیدات کردوە؟ ئەوە جارێکی دی لەگەلّ کێ شەڕت کردوە؟

یاکوب بەتووڕەییەوە وەلاّمی دایەوە ((لەگەلّ خوداو هەرماس‌و مرۆڤەکان، برسیم نییە)).

زوبەدی بەخۆی گوت ((نەفرەت لە هەرماس، هاتووە نەهێلّێ یەك لوقمەی خۆش لە گەروومان بچێتە خوارەوە)). بەلاّم بە بەسەر زمانهێنانی ئەو قسانە خودپارێزی کرد تا خولّقی تەنگ نەبێ بابەتەکەی گۆڕی بە میهرەبانییەوە دەستی لە ئەژنۆی کوڕەکەی داو بەچاو هەلّتەکانەوە گوتی: ((هەی بەد فیترەت ئەوە لە ڕێگا لەگەلّ کێ قسەت کردوە؟))

یاکوب ((ئاوا کەواتە ئێمە جاسوسمان هەیە؟ کێ بە ئێوەی گوت؟ من لەگەلّ کەسێ قسەم نەکردوە!))

بەم قسەیە هەستایەوە سەرپێ‌و چووە لای دەریاچە، چۆکی لە ئاو بردە خوارەوەو دەم وچاوی شوشت، ئەو کاتە بەرەو لای گروپەکە گەڕایەوە، بەلاّم بە دیتنی سەروپۆتەلاّکی خەندانی ئەوان کە دەیانخواردو پێدەکەنین، وەکو تۆپ تەقینەوە: ((ئێوە دەخۆن‌و دەخۆنەوەو لە ناصیرە ئەوانی دیکە لە پێناوی ئێوە لە خاچ دەدرێن!)) ئیدی نەیتوانی بەرگەی سەروپۆتەلاّکی ئەوان بگرێ بە بۆلّەبۆلّەوە بۆ لای دێ کەوتە ڕێگاوە. زوبەدی پیر سەیری پشتی سەری ئەوی دەکردو لە کاتێکدا سەری خۆی هەلّدەتەکاندو گوتی: ((کوڕەکانم وەك دڕکی ناو چاوی منن، یەکێکیان زیاد لە پێویست نەرم‌و نیان زاهیدو خواپەرست بوو. ئەویتریش زیاد لە ئەندازە کەللەشەق، بە هەر شوێنی دابڕوات، یا بوەستێ جارو جەنجالّ دەخاتە ئاراوە، دڕك... هیچ یەکێکیان نەبوونە مرۆڤێکی دروست‌و حیسانی، یەکیان تۆزێ نەرم کە بە پێچەوانەی سروشت‌و خوو، جارێ میهرەبان‌و جارێ سەگێکی هار، نیوەی هەرماس‌و نیوەی فریشتە- بە کورتی..

یەك مرۆڤ!)) بە هەڵکێشانی ئاخێ، ماسی سەر زێڕی فڕاندە دەمی تا کامی تاڵی قورت بداتو ئاودیوی بکات، گوتی: ((سوپاس بۆ خودا کە ماسی سەر زێڕینو ئەو دەریاچانەی کە زایندەی ئەوانو خوداییێ کە دەریاچەکانی خەڵق کردوە)) پیرەمێردی گروپەکە گوتی: ((تۆ کەوا دەڵێی کەواتە یونسی پیر چی بڵێت؟ بێنەوایەی هەموو رۆژی عەسران بەسەر تاوێرە بەردێ دادەنیشێ. سەیری لای ئورشەلیم دەکاتو بۆ ئەندریاسی کوڕی ئەشك هەڵدەڕێژێ، ئەندریاس یەکێ لە هەمان ئەو سەر گەرمانەن، دەڵێن پێغەمبەرێکی کەشفکردووەو لە هەموو جێگاییێ بە دوای ئەوا دەکەوتە ڕێ، جگە لە کلۆو هەنگوین هیچی دیکە ناخوات، خەڵکی دەگرنو دەیانخەنە رووباری ئۆردنو تا لە بەقسەی خۆیان گوناهەکانیان بشۆنەوە)).

زوبەدی دەخالەتی کردو گوتی: ((بە ئێمەیان گوتووە کوڕتان هەبێ تا وەزعتان باش بێ، ئەو گۆزیەم بدەرێ، بەڕای من هێشتا هەندێ شەڕابی تیایە دەمەوێ حاڵم بێتەوە جێ، دەنگی هەنگاوی سەنگینو سست رۆیشتنی بەسەر گاشەبەردەکانەوە بیست وای بەدیاردەخست کە ئاژەڵێکی زەبەللاح بە تووڕەییەوە نزیك دەکەوێتەوە، زوبەدی پیر ئاوڕێکی دایەوەو بە دەنگێکی بەرز گوتی: ((صەفات هێنا یونسی نازەنین)) ردێنی بەشەراب بووی پاك کردەوە بەڕێزەوە لە جێوە هەڵسایەوە، شەرمی کرد دابنیشێ، ((لەگەڵ کوڕەکانم دانیشتوومو خەریکین میوانداری خۆمان بەماسی سەرزێڕین دەکەین، فەرموو، ماسی بخۆو قسەمان بۆ بکە، ئەدی خەبەری کوڕەکەت-ئەندریاسی پیرۆز- چییە؟.ماسیگرێکی پیر لە پێشیاندا بەدیارکەوت، کورتو چووارشانەبوو، پێڵاوی لەپێ نەبوو هەتاو ئەوی کردبووە کەباب، چاوانی کزو تیر بوو، کەللەییێکی گەورە کە موی سپیو ئاڵۆز داپۆشی بوو پێستی وەکو پولەکەی ماسی لێهاتبوو، بۆ پێشەوە لار بۆوەو، تاك تاکی ئەوانی خستە ژێر نەزەری خۆیەوەو بەدوای کەسێدا دەگەڕا.

زوبەدی پرسی ((باوکە یونس بە دوای کێ دەگەڕێی؟ وەکو ئەوەی کە زۆر ماندووبێو نەتەوێ قسە بکەیت؟)) چاوی بڕیە پێو ردێنو قژی یونس: پڕبوو بوو لە ئێسقانی ماسی خەزەی دەریایی، لێوی ئەستوورو قاش قاشی وەکو لێوی ماسی دەکرانەوەو

دادەخران ودەنگیان نەبوو .. زوبەدی ویستی لەبنەوە پێبکەنێ کەناگەهان ترسێکی بەسەردا زاڵ بوو، بەدحاڵیبوونێکی گەمژەلانە بەزەینیدا رەتبوو، بە هەراسانیەوە دەستەکانی بۆ پێشەوە درێژ کرد، وەك بڵێی دەیەویست یونسی پیر زیاتر نزیك نەکەوێ، لە کاتێکدا بەسەر پێیەکانیەوە هەڵدەبەزیەوە هاواری کرد:

((قسە بکە نەکا یونس پێغەمبەر بیت؟ ئەو هەموو ماوەیە لەگەڵ ئێمەبوویت خۆشت شاردۆتەوە؟ بەناوی ئەدونیاوە سوێندت دەدەم کەقسە بکەی، بیستوومە جارێکیان ئەوعابیدەی دێر دەربارەی ئەو ماسیەی کە یونس پێغەمبەری بە یاکپارچەیی قورت داوە قسەی دەکردو پاشان ساغ وسەلامەت ئەوی هێنابووە سەرەوە: خەزەی دەریایی بەموی سەرو سینەی وەنووسا بوو، ردێنی پڕبوو بوو لە فەرخە قرژاڵ، لەدڵ نەگری بەڵام مەرج دەکەم کە ئەگەر لەناو ردێنت بگەڕێم، قرژاڵ دەدۆزمەوە.

ماسیگرەکان قاقا پێدەکەنین، بەڵام زوبەدی بە وەحشەتێ لە چاوەکانی، سەیری دۆستە کۆنینەکەی خۆی دەکرد، بەوی گوت:

((ئەی مەردی خودا قسەبکە تۆ یونس ی پێغەمبەرنیت؟))

یونسی پیر بە هێمای رەت کردنەوە سەری راتەکاند، بەبیری نەدەهات کە ماسی قورتی دابێ؟ بەمحاڵەوە رەنگبوو دوایساڵەهای ساڵ خەبات لەگەڵ ماسی لەکێ دەیتوانی وەبیری بێتەوە. زوبەدی پیر بە زەمرەمە کردنەوە گوتی (خۆیەتی ... خۆیەتی) چاویشی لەلاییکەوە بۆلایی دەسوورا، وەك بڵێی دەیخوازی رێگەی راکردن بدۆزێتەوە، دەیزانی کە پەیامبەران مرۆڤی رەنگاوڕەنگ بووینەوە کە نەدەبوو پشتیان پێ ببەسترێ، لەهەواو دەریا لە ئاگر ون دەبوون، پاشان لە کاتێکی چاوەڕوان نەکراودا، بە جیلوەیێ سەوز دەبوون، مەگەر ئەلیاس بەسواری ئاگر بەرزنەبووبۆوە ئاسمان؟ لەگەڵ ئەمەش هێشتا زیندوو بوو سەڵتەنەتی دەکرد، جیاوازی نەبوو دەچوویتە کام لووتکەی کوێستان لەوێ لەبەر دەمت بوو، هەمان ئەوەش دەربارەی — خنوخ — راستە: ئەو جاویدانەبوو، ئێستاش یونسی پەیامبەر، زوبەدی بە خۆی گوت: ((خۆی لە گێلی دەدا، واخۆی دەنوێنێ کە ماسیگرێکەو دەبێتە باوکە پەترۆسو ئەندریاس، چاکتر وایە بە میهرەبانی رەفتاری لەگەڵ بکەیت، ئەو پەیامبەرانە

بوونەوەری عەجیبو غەریب کەللەڕەقن، ئەگەر حەواست کۆنەکەیتەوە دەکەویتە دەردەسەریەوە)) لەبەر ئەمە بە ئاوازێکی شیرین گوتی:

- هاوسێی ئازیزم باوکە یونس ئایا بەدوای کەسێدا دەگەڕێی؟ یاکوبت دەوێ؟ لە ناصیرە گەڕایەوە، بەلاّم وادەهاتە بەرچاو کەماندوو بێو چووە گوند ئەگەر لەهەوالّی کوڕەکەت پەترۆس دەپرسی، گوتی: زۆرباشەو سوپاس بۆ خوا حالّی باشەو نیگەرانییەك لەمیاندا نییە، سەلامەتەو زوو دێتەوە، لەناخەوە سلاّوی هەیە، گوێت لە منە، یونس؟ هێمایەك بکە لەگەلّ ئەودا بەگەرمی قسەی دەکرد دەستی لەشانی چەرم ئاسای دەدا، کێ دەیزانی هەموو شتی دەبێ، ئەو ماسیگرە کەللوپەکە رەنگە یونسی پەیامبەر بێ، لەبەر ئەمە باشتربووکە حەواست جەم بێ، یونسی پیر کوڕبوو بووبۆوە، لەناو مەنجەلّدا یەك دووپشکی دەرهێناو یەکپارچە نایە دەمیەوە، خەریکی جوینی بوو، ئەوکاتە بەمقەمقەوە گوتی: ((من دەڕۆم))و پشتی لەوان کرد، جارێکی دیکەش تاوێرەبەردەکان کەوتنە قرچە قرچەوە، مەلێکی دەریایی هاتە سەر سەریەوە، بالّەکانی لێکداو ساتێ وەستا، وەك بلّێی چاوی بەقژالّی مووی ناو سەری ماسیگر کەوتبێ، لە رووداو لە رووی ترسەوە کەوتە قاژوقیژەوەو دوورکەوتەوە زوبەدی پیر گوتی (کوڕینە ئاگاداربن مەرج دەکەم یونسی پەیامبەرە ئێستا کە پەترۆس لێرە نیە، باشتر وایە کە دوو نەفەر لە ئێوە بچێتە کۆمەگی ئەوەوە، دەنا خودا دەزانی چیمان بەسەردێت. دوو ماسیگری زەبەللاح لە جێوە قیت بوونەوە نیوە بە شۆخی ونیوە بەترسەوە، ئەویان خستە بەر قسەوە ((زوبەدی تۆ بەرپرسی ئەنجامی ئەوکارەی، پەیامبەران ئاژەلّی وەحشین، وەهەروەها بەبێ خەبەر دەم دەکەنەوە مرۆڤ دەخەنە ژێر ددانیانەوە ! باوابێ بڕۆین خودا حافیز)) زوبەدی سەری رازی بوونی نا بە سینە، چاك لەگەلّ ئەو پەیامبەرە خێوابوێ، ئێستا رووی لە زڕ کوڕەکانی دیکەی کردو گوتی ((کوڕینە خۆتان شاد نیشان بدەنو بەشادومانی پێ هەلّگرن سەبەتەکانتان پڕ ماسی بکەنو بۆلای دێ بکەونە رێ، بەلاّم حەواستان جەم بکەن)).

جووتیاران مرۆڤی مەکربازن وەکو ماسیگران بێ فاكو فیك نین، ئێمە بەندەی تایبەتی خوداین، تا ئەوەندەی کە دەتوانن ماسی کەمتر بدەنو گەنمی زیاتر وەرگرن

(هەتا ئەگەر هی پارسالّیش بێت) روونو شەرابو مریشكو کەروێشکیش وەرگرن، حەواستان کۆکەنەوە (دوو دووتا چووارتا)

زڕکوڕەکان لە جێوە قیت بوونەوە دەستیان کرد بەپڕکردنی سەبەتەکان . لەدوورەوە لەپشت تاوێر بەردەکاتەوە، نەفەرێکی وشترسوار بە دیارکەوت، زوبەدی پیر دەستی خستەسەر چاویو سەیری کرد، بە دەنگێکی بەرز گووتی: ((ئاهای کوڕینە وەرنە ئێرەوەو سەیربکەن، وابیرناکەنەوە یارۆ کوڕی من بێ؟

سوارەکە بە سەر زینی نەرمدا رادەبردوو لەوان نزیك کەوتەوە، ماسیگرەکان بەیەك دەنگ هاواریان کرد ((خۆیەتی، خۆیەتی، چاوتان روون)) سوارەکە بەبەردەوامی ئەواندا رەت دەبوو، بۆ سەلام کردن دەستی راستی راتەکاند، باوکە پیرەکە هاواری کرد (یۆحەننا بۆ ئەوەندە بە پەلەی؟ ئۆغرت خێر دەقیقەیێ بوەستە بتبینم) .

- عابید لە حالّی مەرگدایە ،کاتم نیە .

- چی بووە

- نایەوێ خۆراك بخوات، دەیەوێ بمرێت

- بۆ.... بۆ ..

-بەلاّم قسەکانی سوار لە هەوا گوم بوو ...

زوبەدی پیر کۆخەیێکی کرد، بۆ ساتی کەوتە ئەندێشەو ئەوکاتە سەری راتەکاندو گوتی: (خودایە ئێمە لە ئافەتی بە پیرۆزکردن بپارێزە)) کوڕی مێرێ سەیری سەرەوژووربوونەوەی یاکوبی کرد کە بە هەنگاوی تووڕە بەرەو کفرناحوم رۆیشت، بە پێ ی وەك خاچ ودلّی پڕ دەردەوە خۆی هاوێشتە سەر زەوی.

بۆ ئەو کە بەمجۆرە شەیدای خۆشەویستیو هەبوونی دۆست بوو، ئەو هەموو رقو قینەی لەناودلّی مرۆڤدا بێدار دەکردەوە؟ کەمتەرخەمی لە خۆی بوو، خوداو خەلّك کەمتەرخەم نەبوون، بۆ بەم هەموو دلّڕەقییە رەفتاری دەکرد، بۆ رێگاییێکی هەلّدەبژاردو ئێستا کەش، شەهامەتی ئەوەی نیە تاکۆتایی بیپێوێ؟ ئەو ترسنۆکێکی

زەلیل بوو شایستەی بەزەیی بوو، بۆ مەجدەلیەی بەناوی هاوسەر هەڵنەبژارد، تاڕزگاری بکات، لە شەرم ومەرگ؟ لەوکاتەی کەخواوەند چەنگاڵەکانی خۆی لەسەریا بردەخوارەوە، ئەمری دەکرد هەڵستێتەوە، ئەی بۆ بە زەوی وەدەنووساو سەرپێچی لە هەستانەوە دەکرد؟ ئێستا بۆ بۆتە بەندەی ترسو دەچێتە بیابان تاخۆی بشارێتەوە؟ بیری نەدەکردەوە کە خودا لەوێش وەك هەر شوێنێکی دی پەیدا دەبێت؟

خۆرەتاو نزیکەی بەسەرسەریەوە وەستابوو، لە خۆدان ونالە وشین بۆ گەنمی لە دەست چوو تەواوبووبوو، ئەو خەڵکە رەنجدەرانە، پێشتر خوویان بە کارەساتەوە گرتبوو، ئەوان وەبیریان بوو کە شیوەکانیان هیچ بەرهەمێکی نەهێنابوو، لەبەرئەمە ورەیان نەدەڕووخا . هەزاران ساڵ بوو کە لەژێر باری زوڵم بوون، برسیەتیان چەشتبوو، هێزی دیارو پەنهان ئەوانی بەم لاو بەملادا راکێشابوو، بەڵام بەرێگایەك بەڕی خۆیان لە ئاودا پەڕاندبۆووە، هەمان ئەوە فێری سەبرو بەرگەی کردبوون مارمیلکێکی سەوز لە ژێر بنە دڕکێکی کورتەوە دەرپەڕی، هاتبووە بەر رۆژێ، بەبینینی ئەم مرۆڤە - ئاژەڵی ترسناك — زراوی چوو دەستی کرد بە قەرەج و دلی، بەڵام دڵی خۆی دایەوە جەستەی خۆی نووساندە گاشە بەردی گەرمەوە، چاوانی رەشی کارەبایی خۆی وەرسووراند بە دڵنیاییەوە چاوی بڕیە کوڕی مێرێەوە، وەك بڵێی چاكو چۆنی لەگەڵدا دەکات، یا دەیگوت ((چوونکە تۆم بینی بەتەنهای هاتووم لەگەڵ تۆدابم))، کوڕی مێرێ خۆشحاڵ بوو، هەناسەی راگرت تا نەوەکا ئەو میوانە بترسێنێ، بەڵام لە هەمان کاتدا کە سەیری ئەوی دەکرد دڵی وەکو ئەو لێی دەدا، دوو پەپوولەی خاڵ سوورو رەش لە میانی ئەواندا کەوتنە لەرینەوە، بەرەو لای کوڕی مێرێ پەڕیان لێکداو پاشەکشەیان دەکرد بەرەو مارمێلکەکە دەچوون، خەیاڵی رۆیشتتنیان نەبوو، بە شادومانی سەمایان دەکرد لەبەرهەتاودا ورشە ورشیان بوو لە کۆتاییی دا بەسەردەسماڵی خوێنینی پیاوەکە نیشتنەوەو خەرتومی خۆیان گرتە سەر خاڵە سوورەکانەوە وەك بڵێی هەوای هەڵمژتنی خوێناویان هەبوو، هەستی لاواندنەوەی خەرتومی پەپولەکان بەسەرجانگیەوە، ئەوی خستەوە یادی پەنجەکانی خودا، وای هاتە بەرچاو کە پەنجەکانی خوداو خەرتومی پەپولەکان پەیامێکی تاقانە بۆ ئەو دەهێنن، ئاخ چ دەبوو کە خودا هەمیشە وەکو هەورەتریشقە یا خەرتەلی چڕنووك تیژ نەهاتبایە

خوارەوە، بەڵکو وەکو پەروانەیەك دادەبەزیو لەهەمان کاتدا خوداو پەپولەی لەزەینی خۆیدا دەکرد بەیەك، هەستی دەکرد شتێ ختوکەی پێیەکانی دەدا، سەیری خوارەوەی کرد بینی زنجیرەیێ لە مێروولەی درشتی رەنگی زەردو رەش لەژێر کەوانەی پێیەکانیدا بەپەلە لەهاتوچووندان.

لە چەند دەستەیەکی دوو دوویو سێتایی بە دەمەوە گەنمیان هەڵدەگرت کەلە کێڵگەی گەنمەوە، لە خەڵکیان دزی بوو بۆ لانەکانی خۆیان دەیانگواستەوە، لەتەواوی ئەم کاتانەدا خودایان — مێروولەی گەورە — سوپاسگوزاری دەکرد کە هەمیشە نیگەرانی خەڵکی هەڵبژ ێردراوەکانی — مێروولەکان — بوو.

دروست کاتیێ کە گەنم لە خەرمانگاکاندا عەمبار کرابوو، لافاوی بۆ مەزرا دەنارد، کوڕی مێرێ ئاخێکی هەڵکێشاو لەگەڵ خۆیدا کەوتە ئەندێشە ((مێروولەکانیش ئافەریدەی خودان .، مرۆڤو مارمیلکەکانیش، هەروەها ئەو کلۆیانەی کە گوێم لە دەنگیان دەبێ لە زەیتونستانەکاندا، چەقەلەکان کە شەوانگاوان دەلورێنن .. لافاو برسیەتی ..)) .

دەنگی هەناسەکانی تونی کەسێکی لە دوای خۆی بیست، ترس سەراسەری وجودی داگرت، ماوەیەك بوو کە ئەو ژنەی فەرامۆش کردبوو، بەڵام ئەو ئەمی فەرامۆش نەکردبوو، دەیتوانی لەپشتی خۆی هەست بەو بکات کەوەکو خۆی چووارمێچکی دانیشتووەو بە سەختی هەناسە هەڵدەکێشی، لەبەرخۆکەوتە زەمزەمەوە ((نەفرینیش مەخلوقی خودایە)).

هەستی کرد لەهەناسەی خودادا وەرپێچراوە، ئەوە هەناسەیە جارجار گەرمو میهرەبان جارێکیش وەحشیو بێ بەزەیی لەودا هەڵیدەکرد، مارمیلکەکان، پەپولەکان، مێرولەکانو نەفرەتی، هەموویان خودابوون. بەبیستنی دەنگو ئاوازی زەنگوڵە بەدرێژایی رێگا ،کاروانی درێژی وشتران کە پڕ باری کەلو پەلی بەنرخ، رەت دەبوون، ولاغێکی چووکەلە وپەست لە پێشەوە بوو، ئەم کاروانە حەتمەن لە نەینەواو بابل دەهاتو بەدامێنی رووباری پڕ بەرەکەی حەزرەتی ئیبراهیم داکەوتبوونە رێو

بەدرێژایی بیاباندا تێدەپەڕین، ئاوریشموداوودەرمانو عاجو ڕەنگە کۆیلەی ژنو پیاویشیان بە کەشتی ڕەنگاوڕەنگ بار کردبێ.

کاروانەکە لە قەتارەییێکی ڕێکوپێکدا ڕێی دەبڕی، وا بە دیار دەکەوت کە پاپانی بۆ نییە، کوڕی مێرێ لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، ((ئەو خەڵکە چ سەروەتو سامانێکی هەیە!)) لە کۆتایی کاروان دا بازرگانێکی ردێن ڕەشی دەوڵەمەند بە خۆیو گوارەییێکی زێڕینەوە کە جلێکی سەوزو چادرێکی سپی لەبەردا بوو بەدیارکەوت.

وشترەکان بەنازوفیزەوە بە بەردەمی ئەودا ڕەتدەبوو، لەپڕێکا هاتە زەینی کە ئەوان لە مەجدەل دەوەستن، لەبەرخۆ گوتی: ((دەرگای ماڵی مەجدەلیە ڕۆژو شەو کراوەیە، ئەوان دەچنە ماڵەکەی ئەوەوە، مەجدەلیە دەبێ تۆ نەجات بدەم — ئۆە چی دەبوو ئەگەر بمتوانیایە تۆ نەجات بدەم ئەی مەجدەلیە، ناتوانم قەومی سراییل نەجات بدەم، من پەیامبەر نیم، ئەگەر لێو بکەمەوە نازانم چی بڵێم، خوداوەند لێوەکانی منی بە پشکۆی سووتێنەر پیرۆز نەکرد، هەورەتریشقەی دانەبەزاندە دەروونم تا ئاگر بگرمو دێوانە ئاسا ڕاکەمە خیابانو هاوارا بکەم، دەمەوێ وشەکان لە خودی ئەوبن، منو وشەکان کوجا مەرحەبا، من تەنها دەمم دەکەمەوە ئەو قسە دەکا نا پەیامبەرنیم، من مرۆڤێکی ئاسایی زیاترنیم، کە لە هەموو شتی دەترسێ. مەجدەلیە ناتوانم تۆ لە ناو نوێنی شەرم بهێنمە دەرەوە، بۆیە دەچمە بیابان، دەچمە دێر تا دوعات بۆ بکەم، پاڕانەوە هەموو توانای منە، دەگێڕنەوە لە کاتی جەنگەکان، مووسا هەمیشە دەستی بۆ ئاسمان درێژ دەکرد/ کوڕانی سراییل سەرکەوتن، هەرکە دەستی ئەوان ماندوو دەبوو دەیانهێنایە خوارەوە، شکستیان دەخوارد، مەجدەلیە بۆ خاتری تۆ دەستەکانم ڕۆژو شەو بەرەو ئاسمان بەرز دەکەمەوە)).

سەیری بەرزایی کرد تا بزانێ خۆرەتاو کەی دەیەوێ ئاوابێ، دەیەویست شەوانە بەردەوامی بەسەفەری خۆی بدات، تابتوانێ لە کفرناحوم- ڕەت ببێ، بەبێ ئەوەی کەسێ بیبینێ، ئەو کاتە بەدەوری دەریا بسووڕێتەوەو بچێتە ناو بیابان، بۆ گەیشتن تا دەهات دڵێ بێ تاقەتو بێ تاقەت تر دەبوو، لەکاتێکا دیسان ئاخی هەڵدەکێشا لەبەرخۆ قسەی دەکرد:

((ئاخ چی دەبوو ئەگەر بمتوانیایە بەسەر ئاودا بڕۆمو ڕاستەوخۆ بەسەر دەریاچەدا بڕۆیشتبام))

مارمێلکەکە هێشتا لەبەر خۆرەتاودا بەگاشە بەردەکەوە نووسابوو، پەروانەکان پۆپەیان گرتبوو، لە دەروونی ڕۆشناییدا ون بوو بوون، مێرووڵەکان کاری هەڵگرتنو گواستنەوەی خەرمانیان درێژە پێدەدا، دەیانکێشایە ناو عەمبارەکانیان، بەپەلە دەچوونە مەزراو بەبارێکی تازە دەگەڕانەوە، خۆرەتاو ئامادەی ئاوابوون بوو، ڕێبواران کەم بوونەوە، سێبەرەکان درێژ دەبوونەوە، عەسر دەکەوتە سەر درەختو خاکەوەو زێڕاو دەکردن، لە دەریاچە ئاو لە هەڵچوون ی تەواو بوو، لە چاولێکدانێ تەبەشی خۆی دەگۆڕی، سوور دەبوو، دەبوو بەڕەنگی وەنەوشەیی، تاریك دەبوو، ئەستێرەییێکی گەورە لە تاقی ئاسمانی شێواندا هەڵواسرابوو، کوڕی مێرێ لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، ((هەر ئێستا شەو دەگات، هەر ئێستا کچی ڕەشپۆش ی خودا لەگەڵ کاروانی ئەستێرەکانیدا لەتۆزی ڕێوە دەگەن)) بەر لەوەی ئەستێرەکان هەلی دەرکەوتنیان بۆ بڕەخسێ تا ئاسمان داپۆشن، زەینی ئەویان داپۆشی.

بۆ دەستپێکردنی سەفەر خۆی ئامادە دەکرد، دەنگی بۆقێکی لەپشتی خۆی بیست، ڕێبوارێ ئەوی بانگ کرد، گەڕایەوەو لەڕۆشنایی کەمڕەنگی ئاوابووندا، ئاگاداری کەسێ بوو کە هێمای بۆ لای ئەو دەکرد، لەبەرزاییەوە دەهاتە خوارەوە، کۆڵەبارێکی گەورەی بەشانیەوە بوو، لە کاتێکا، هەولیدەدا سەروسەکوتی ڕێبوارەکە لەژێر باردا بناسێت، لەبەرخۆ گوتی: ((دەبێ کێ بێ؟)) ئەو رووخسارە ڕەنگ پەڕیوو ردێن کورتەو کەم مووەو ئەو لولاقە باریكو چەماوەی پێشتری لە شوێنی دیوە، لەپڕێکا هاواری کرد ((ئەوە تۆی تۆماس؟ دووبارە دەستت بە دێوەرەیی کردەوە؟)) دەورە گەڕی مەکربازو خێڵ، بەهەناسەبڕکێوە ، لەبەردەم ئەو وەستابوو، کۆڵەباری دابەزاندە سەر زەوی، ئارەقەی نێوچاوانی پڕ لەکەو پیسو چاوانی وردوو لچی خۆی سڕیەوە، چاوانێ کە بە سەمای دوو فاقەی خۆیەوە تۆیان لە بەرزەخی بێ بڕیارەوە قەراردەدا، نەتدەزانی کە خۆشحاڵن، یا تیزبازی دەکەن، کوڕی مێرێ، تۆماسی زیاد لە حەد خۆشدەویست، زۆر جار دەبینرا لە کاتی گەڕانەوە لە دێوەرەیی بە بوق لەپەڕی

شاڵیەوە بەکەنار کاریگەی ئەودا ڕەتدەبوو، کۆڵەباری خۆی دادەنایە سەر مێزو دەربارەی ئەو شتانەی کە بینیبووی دەستی بەقسان دەکرد. پێدەکەنی‌و گاڵتەی بەخەڵك دەکرد، نەباوەڕی بەخودای سراییل هەبوو نە بە خودایێکی دیکە، دەیگوت ((خوداکانی ئێمە گاڵتەمان پێدەکەن‌و تیز بە ئێمە دەکەن تا ناچارمان کەن منالانی خۆمان بکەینە قوربانی ئەوانەوە، تا بخوریان بۆ بسووتێنین‌و بەدەنگی بەرز سرودی جوانی ئەوان بچڕین)). کوڕی مێریێ گوێی لەو دەگرت‌و دڵی پڕ ئازاری تۆزێ ئارامدە بۆوە، ئەو مرۆڤە نوکتەبازەی پەسند دەکرد، کە سەرەڕای تەواوی هەژاری‌و تەواوی کۆیلەتی‌و فەلاکەت نەژادیشی بە داوو دەرمانی پێکەنین‌و لووگیەوە بەسەر هەژاری‌و کۆیلەتیدا زاڵ دەبوو، تۆماسی دێوەرەش، کوڕی مێریێی خۆش دەویست، بەناوی مەڕێکی بێ گوناەو ناخۆش کە بەباعە باعەوە بەدوای خودا دەگەڕا تا لە پشتی سێبەریەوە خۆی پەنهان کات، سەیری ئەوی دەکرد، بە ڕەهاکردنی خەندەوە، پێی دەگوت ((تۆ مەڕێکی، کوڕی مێریێ. بەڵام گورگێکیشت لە دەروون دایە کە ئارەزووی خواردنی تۆیەتی))

ئەوکاتە لەژێر کراسەکەیدا مشتێ خورمای لەگەڵ هەنارو سێوێك دەردەهێنا کە لە باخێکی دزی بوو پێشکەشی دەکرد، بەتازە کردنەوەی هەناسەوە گوتی:

بەدیتنت خۆشحاڵم، خودا تۆی خۆشدەوێ،ئۆغرت خێر؟

کریست لە کاتێکا هێمای بۆ دەریاچە دەکرد وەڵامی دیەوە ((بۆدێر؟))

-لەم حاڵەتەدا بە بینینی تۆ دووبارە خۆشحاڵم، یاڵڵا بگەڕێوە.

- بۆ؟ خودا..

بەڵام تۆماس وەکو تۆپ تەقیەوە: ((وەرەو لە هەقی من لوتفێ بکەو دووبارە دەربارەی خودا داد قسە مەکە، ئەو هیچ سنورو مەرز ناناسێ، تەواوی عومرت بۆ ئەملاو ئەملا دەڕۆیت تا بگەی بەو، بەڵام ئەو مرۆڤە سوبحانی کۆتایی نیە،لەبەر ئەمە فەرامۆشی بکەو لەناو کاری ئێمەدا قاتی مەکە. گوێ بگرە لەمن، لێرە ئێمە دەبێ لەگەڵ خەڵك سەروکارمان هەبێ، لەگەڵ مرۆڤی ناڕێك‌و فێڵباز، یەکەمینی

هەموان دەبێ ئاگاداری ئەو یەهودیە ردێن سوورە بی، بەر لە جێهێشتنی ناصیرە بینیم لەگەڵ دایکی جانبازی لە خاچدراودا پسەپسی دەکرد، پاشانیش لەگەڵ باراباس‌و دووسێ کەس لە هاوڕێیانی خەنجەر بەدەستی لە ئەنجوومەنی (برایەتی)دا، بیستم کە ناوی تۆیان دەهێنا لەبەر ئەمە ئاگادار بە کوڕی مێریێ، نەچیە دێر.

بەڵام کریست سەری هێنایە خوارەوەو گوتی: ((هەموو بوونەوەرێکی زیندوو لەدەست خودایە، هەر ئەوە کە بڕیار دەدا کە دەیەوێ کێ نەجات بداتو کێ بمرێنێ، چی لەدەست ئێمە دێت؟ من دەڕۆم‌و ئومێدەوارم خودا یارمەتیم بدات)) تۆماس بە تووڕەییەوە هاواری کرد ((تۆ دەڕۆیی؟ بەڵام هەمان ئێستا کەوا خەریکین قسە دەکەین، یەهودا بەخۆی‌و خەنجەری ژێر کراسی لەناو دێرە، تۆ خەنجەرت پێیە؟))

کوری مێریێ کەوتە لەرزەوە ((نە چی لە خەنجەر بکەم؟))

تۆماس پێکەنی‌و بەمنە منەوە گوتی: ((ئەی مەڕ.. ئەی مەڕ.. ئەی مەڕ)). کولەباری هەڵگرت ((خودا حافیز.. هەر جۆر مەیلتە وامن پێت دەڵێم بگەڕێوەو تۆ دەڵێی ((دەڕۆم)) زۆر باشە، بڕۆ، ئەوکاتە ئیدی زۆردرەنگ بووە، لەقە لەخۆت دە)). هەڵتەکاندنی چاوی لۆچ‌و وردیلەی لە کاتێکدا فیکەی لێدەدا، بینی‌لەسەر بەرزاییەکەوە سەرەو ژێر بووەوە.

شەو بەتاسووقەوە، دامەنی خۆی رادەخست، زەوی تاریك دەبوو دەریاچە ون دەبوو، یەکەمین چراکان لە کفرناحوم داگیرسان، باڵداری رۆژ سەری خۆیان لەژێر باڵ نابوو کەوتبوونە خەوەوە، مەلانی شەو بێدار بووبوونەوەو بۆ راوشکار دەچوون، کوڕی مێریێ کەوتە ئەندێشەوە:

((کاتێکی پیرۆزە، کاتێکی باشە بۆ بە ڕێکەوتن، کەس نامبینێ بۆیە باشترە بڕۆین)) کەوتەوە یادی قسەکانی تۆماس‌و بە زەمزەمە کردنەوە گوتی: ((ئیرادەی خودا هەرچیەك بێت.. هەمان ئەوەدەبێ، ئەگەر ئەوە خودایە من بۆ پێشەوە رادەدا تا بکوژی خۆم بدۆزمەوە، لەبەر ئەمە لێگەڕێن هەرچی زووە بابڕۆم تا بکوژرێم، لانی کەم دەتوانم ئەوە ئەنجام بدەم‌و ئەنجامیشی دەدەم)). گەڕایەوەو سەیری دواوەی کرد،

به هاوسەفەرە نادیارەکەی خۆی گوت ((بکەوینە ڕێ)). بەرەو لای دەریاچە کەوتە ڕێ. شەوێکی دڵنەوازو گەرمو نمناك بوو، باییێکی نەرم لە لای باشوورەوە هەڵیدەکرد کفرناحوم بۆنی گوڵی یاسەمینو ماسی دەدا، زوبەدی پیرلە حەوشەی ماڵەوەدا لە ژێر داربادام دا لەگەڵ سالومەی ژنی دانیشتبوو، تێشتیان تەواو کردبوو خەریکی گەپبازی بوون لە ماڵێدا، یاکوبی کوڕیان بەسەر دۆشەگەوە خۆی هەڵگێرو وەرگێڕ دەکرد، جانبازی لە خاچدراو، هەروەها ستەمێکی تازە بەلەناوبردنی گەنم کەخودا بە ڕەوای دەزانی لە هەقی خەڵك، کوڕی مێرێ کەخۆی بەناوونیشانی جاسوس فرۆشتبوو، ئەو شتانە لە تانو پۆی زەینی دا هەڵنیشتوونو دڵیان پڕ لە تووڕەیی کردبوو، ئەم بیرۆکانە خەویان لە چاوی فڕاندبوو. لە دەرەوەشدا چەنەبازیەکانی باوکی بە هەمان ئەنداز تووڕەی دەکرد، لە کاتێکا لە تووڕەییان دەکولاٚ هەڵبەزیەوە سەر پێیەکانیو چووە ناو حەوشەکەوەو بەرەو ئاستانەی دەرگا چوو.

دایکی بە نیگەرانییەوە بانگی کرد ((بۆ کوێ دەچی؟))

یاکوب بە بۆڵە بۆڵەوە گوتی:((دەچمە لای دەریاچە تا هەوای تازە هەڵمژم))و لە تاریکیدا ون بوو، زوبەدی پیر سەری راتەکاندو بە ئاخ هەڵکێشانەوە گوتی: ((ژنێ، ئیدی دەوروزەمان گۆڕاوە، ئەو رۆژانە جەوانەکان سەری خۆیان لێ بەلاٚیە، لە هەوا دەفڕن، بەلاٚم ناتوانن زۆر لە هەوادا بمێننەوە، دووبارە نوقمی ناو دەریا دەبنو سەر لە نوێ دەست پێدەکەنەوە. ئەوانە سەرپاکی ئەقڵیان لە دەست داوە، دەڵێی نا، سەریری یۆحەننای خۆشەویستت بکە، دەفەرمون ((من دەچمە دێرەوە)). نوێژ، رۆژ، خودا، قایغی ماسیگری زۆر بە تەسکی دێتە بەرچاوی- جێی تەنگە، ئێستاش ئەوەش ئەوی تر، یاکوب، کەوام بیردەکردەوە زەڕڕەیەك ئەقڵی لە کەللەدایە، ئەوەت لە من پێ بێ: ئەویش عەشقی بەری دایتە سەری، نەتبینی ئەمشەو چۆن دەکولاٚو ئامادەی تەقینەوە بوو، ماڵ بۆ ئەو زۆر تەنگ دەهاتە بەرچاو، عەیبی نییە، پەیوەندی بەمنەوە نییە، وەلێ کێ ئاگای لە کەشتیو پیاوەکانم دەبێ؟ ئایا هەموو رەنجم بە بادەچێ؟ ژنێ من دڵو دەماغم نییە کەمێ شەرابو مەززەم بۆ بهێنە تا بێمەوە سەرخۆ)).

سالومەی پیر خۆی لە کەڕی دا: مێردی پیری بە ئەندازەییێکی تەواو شەرابی نۆشی بوو، هەولێدا بابەتی قسە بگۆڕیو گوتی: ((ئەوان گەنجن، نیگەران مەبە، جەوانی وەکو ئارەقە وایە زۆر زوو سارد دەبێتەوە)).

- ژنە بەخودا تۆ راست دەکەی، عەجەب مێشکێکت هەیە! بۆ من لێرە دانیشمو دەردەسەری بگرم؟ خۆیەتی: ئەوان گەنجنو گەنجێتی وەکو ئارەقەی تونـد زوو سارد دەبێتەوە. گەنجێتی نەخۆشییێکە نامێنێ، منیش کاتێ گەنج بووم، جۆشم دەهێناو لەسەر تەختەوە خۆم هەڵگێڕو وەرگێر دەکرد، وام بیرکردەوە بەدوای خودادا دەگەڕێم، بەلاٚم لە واقیع دا وانەبوو بەڵکو بەدوای ژنێ دا دەگەڕێم، بەدوای تۆ سالومە! ژنم هێناو ئارام بوومەوە، کوڕەکانی منیش هەمان کاردەکەن، لەبەر ئەمە هەر بیری لێ مەکەمەوە، من ئێستا قانیع بووم، ژنە کەمێ مەزەو شەرابم بۆ بهێنە، سالومەی ئازیز دەمەوێ بەسەلامەتی تۆی نۆش بکەم. لە هاوسێتی ئەواندا یونسی پیر تەنهاو تەنها لە کوختەکەی دانیشتبوو لە ژێر روناهی چرادا، تۆڕەکانی خۆی چاك دەکردەوە، ئەو تۆڕی چاك دەکردەوە، بەلاٚم بیرو هۆشی لای ژنەکەی نەبوو، کە ساڵی پێشتر لە هەمان ئەو ئەو وەختە کۆچی دوایی کردبوو، یا لای کوڕی نیوە شێتەکەی ئەندریاس، یا کوڕەکەی دیکەی پەترۆس، ئەو کەللەکەرە کە مەیخانەکانی ناصیرەی خستبووە ژێر پێیەکانی، پیرە باوکی خۆی سپاردبووە ئەمانەتی خوداوە تا هەر خۆی تەنها لەگەڵ ماسییەکانیدا دەستو پەنجە نەرم کات، نەخێر، ئەو بیری لە وشەکانی زوبەدی دەکردەوە لە ژێر هاواری شلەژان کاری دەکرد، رەنگە لە واقیعدا ئەو یونس پێغەمبەر بێ، سەیری دەستو پێو رانەکانی خۆی کرد، هەمووی پڕ لە پولەکەی ماسی بوو، هەتا هەناسەو ئارەقەی لەشیشی بۆنی ماسی لێدەهات، ئێستاش وەبیری هاتەوە کە دوێنێ لە کاتێکا بەیادی ژنەکەی دەگریا گریانەکەشی بۆنی ماسی دەدا، زوبەدی پیری فێڵباز لە بارەی قرژاڵەکان راستی دەگوت: جارو ناجار لە ناو ردێنیدا یەکێك هەڵدەبەزیەوە، رەنگە یونس پێغەمبەربێ، ئاخ لەبەر هەندێ بوو کە دڵو دەماغی قسەکردنی نەبوو، دەبوایە بە مەقاش قسەی لە دەمی دەربهێنین، هەمیشە لە کاتی رۆیشتن بەسەر زەوی وشکدا پێی دەخزیو سا تمەی دەکرد، بەلاٚم کاتێ کە خۆی دەهاوێشتە دەریاچەوە چ کەیفێکی دەبوو، چەند هەستی بە ئارامی دەکرد! ئاوی بەرز

دەکردەوە سەر سینەی‌و دەیلاواندەوەو دەیلستەوە، لە گوێکانیدا غەلغەلەی دەکردو لەگەڵیا قسەی دەکردو ئەویش هەروەك ماسی بە بێ قسە وەڵامی ئاوی دەدایەوە بلقەبلقی لەدەم دەهاتە دەرەوە..

لەبەرخۆیا گوتی: ((بەبێ گومان من یونس پێغەمبەرم، دووبارە زیندوو بوومەتەوە، ماسی سەر لە نوێ منی رشاندۆتەوە، بەڵام ئەمجارە کەمێ ئەقڵ لە کەللەم دا هەیە، پێغەمبەرایەتیەکەم لە شوێنی خۆی، بەڵام واخۆم دەنوێنم کە ماسیگرم، شتێ بەکەسێك نالێم، حەزم لێ نییە سەر لە نوێ خۆم باوێمە ناو دەردەسەریەکانەوە)) خاتری ئەو هوشیارە بزەییێکی لە رازی بوون بەسەر لێوەکانیا نەخشی بەستا، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشەوە: ((چەند قشت هاتوومەتە بەر کارەوە.. تەماشاکە ئێستا چەند ساڵە کە هیچ کەس هەتا خۆشم، بۆنی ئەو بابەتەم نەکردووە، تا ئەوەی کە ئەو زوبەدیە ناجسنە پەی بە کاری من برد، بەهەر جۆرێ بێ مەمنونم چاوی منی کردەوە)).

کەل وپەلی لە ناو ژووری کوختەکەیدا بەر هەلاکرد، بەرازی بوونەوە دەستی لێکخشاند، دۆڵابچەییێکی کردەوە گۆزەی شەرابی هێنایە دەرەوە، گەرووی چۆکەو پولەکەیی خۆشی تەڕ کرد، لە حاڵێکا قاقا پێدەکەنی‌و دەستی کرد بە نۆشین. لە کاتێکا دوو پیرەمێرد بەڕازەمەندییەوە لە (کفرناحوم) شەرابیان دەنۆشی، کوڕی مێرێ بە درێژایی کەناری دەریاچە غەرقی ئەندێشە بوو بوو سەفەری دەکرد، تەنهای تەنها نەبوو، لە پشتی سەری خۆیەوە لەناو حەوشەی مەجدەلیە دەنگی وێککەوتنی بەردەچەگڵی دەبیست، بازرگانەکان تازە لە کەشتی خۆیان دابەزین‌و بەسەر تاوێرە بەردەکانەوە دانیشتوون، ئەوان بە ئارامی قسەیان لەگەڵ یەکتر دەکرد، لە کاتێکدا کە چاوەڕوانی نۆرەی خۆیان بوون، خورماو قرژاڵی سوورکراوەیان دەخوارد، لەدێردا رەبەنەکان عابیدیان لە ناوەندی ژوور خەواندبوو، شەونخونیاندەکرد،

عابید هێشتا هەناسەی هەڵدەکێشا، چاوانی کەوتووی بڕی بووە دەرگاوە، رووخساری لەڕو لاوازی شپرزەبوو، وەك بڵێی هەولیدەدا شتێکی گوێ لێ بێ.

ڕەبەنەکان سەیریان دەکردو لە میانی خۆیان پسەپسیان بوو.

-هەوڵیدەدا ببیستێ کە ئایا خاخام لە ناصیرەوە نەگەیشتووە تا چارەسەری بکات.

-هەوڵدەدا ببیستێ کە ئایا باڵە رەشەکانی عیزرائیل نزیك ناکەوێتەوە.

-هەوڵدەدا گوێی لە دەنگی پێیەکانی کریست بێت

ئەوان زەمزەیان دەکردو سەیری ئەویان دەکرد، رۆحی هەموو یەکێ لەو کاتەی شەودا ئامادەبوو تا پێیەکانی پەرجو بە ئازیزی راگرێ، گوێکانی خۆیان تیژ کردبوو، بەڵام جگە لە دەنگی لێدانی سەنگینی چەکوش بەسەر بزمارەوە هیچ دەنگێکی دیکەیان نەدەبیست، لە گۆشەییێکی دووری حەوشەوە، یەهودا ئاگری رۆشن دەکردەوەو هاوکات دەگەڵ شەودا کاری دەکرد.

بەشی دەیەم

لە گۆشەییێکی دوور هەڵکەوتەی ناصیرەدا، مێریێ ژنی یوسف، لە کوختەی چووکەڵەی خۆیدا دانیشتبوو، چرا رۆشن بوو، دەرگاش کراوەبوو، ئەو خوریەی کە رسترا بوو، هەڵیکردەوە سەر تەشی، بڕیاری دابوو کە بۆ گەڕانو سووڕان بەدوای کوڕەکەیدا گوندەکە تەی بکات، خوری دەڕست، بەلاّم ئاگای لە خۆ نەبوو، زەینی بێکەسو بێئومێدی بەسەر مەزراکاندا رادەبرد، مەجدەلو کفرناحومی دەپشکنی، بەدەوری دەریاچەی گنسارتدا دەگەڕاو دەسووڕا، ئەو دووبارە رایکردبوو، جارێکی دی خوداوەند نەقیزەی تێژەنی بوو، مێریێ لە خۆی پرسی ((ئایا خودا رەحم بەو ناکات؟ ئایا خودا رەحم بەمن ناکات مەگەر ئێمە کوفرانی نیعمەتمان کردوە؟ ئایا ئەو شادیو عیززەتەی کە خودا وادەی بە ئێمە دەدا ئەوەبوو؟ ئەی پەروەردگار بۆ واتکرد گۆپاڵی یوسف بپشکوێو ناچارت کردم کە لەگەڵ پیرەمێردێ زەماوەند بکەم؟ بۆچی هەورەتریشقەی خۆت دابەزاندو ئەم کوڕە خەوناویەت لە ناو رەحمی من دانا؟ لە تەواوی ئەو ماوەیەی کە سکم پڕ بوو، هاوسێکان دەهاتنو رێزیان لێدەنام، دەیانگوت: ((مێریێ خوداوەند لەناو هەموو ژنانی دونیا تاجی کەرامەتی بەتۆ بەخشیوە)).

من پشکوتم، درەختی بادام بوومو شکۆفەباران بووم، رێبوارە بازرگانەکان دەیانپرسی: ((ئەو بادامە پڕ شکۆفەیە کێیە؟))و کاروانی خۆیان رادەگرتو لە وشترەکان

دادەبەزینو کۆشیان پڕ لە دیاری دەکردم، بەلاّم لە پڕێکا بایێ هەڵیکردو بێ گەلاّو بەرهەم مامەوە، بازووەکانم بەسەر مەمکە وشکەوەبووەکانمدا شۆڕ کردەوە، پەروەردگار خواستی تۆ هاتەدی: تۆ ناچارت کردم کە بپشکوێم، تۆ وەك باهەڵت کردو گەلاّی گوڵەکان هەڵوەرین، خوداوەند ئایا دووبارە ئومێدی پشکوتنم هەیە؟

کوڕەکەشی سبەینەی رۆژی دوایی لە خۆی پرسی ((ئایا ئومیدی ئەوە هەیە دڵم دووبارە ئارام بگرێتەوە؟)) ئەو بەدەوری دەریاچەدا سووڕابۆوە، ئێستا دێرێکی لە میانی تاوێرە بەردی رەنگ سووردا لە بەرابەری خۆیا دیت، ((بە هەمان شێوە کە بۆ پێشەوە دەڕۆمو لە دێر بەنزیك دەکەومەوە، دڵم توندترو توندتر دەبێ بۆ؟ ئەی خوداوەند نەکا رێگەی راستم نەگرتبێتەبەر؟ مەگەر ئەوە نییە من بۆلای گۆشەگیرگای پیرۆز رادەکێشی؟ کەواتە بۆ رێ لە پێشدەستیمو شادکردنی دڵم دەگریت؟))

دوو رەبەنی سپیپۆش لە کەنار دەرگای گەورە بەدیارکەوتن، چوونە سەر تاوێرەبەردێو چاویان بڕیە لای کفرناحوم، یەکێ لەوان کە قەمبورێکی نیوە شێت بوو، گوتی: ((هێشتا هیچ نیشانەیێ بەرچاو ناکەوێ)).

ئەویتر کە سەرو پۆتەلاکێکی فیلئاسای هەبوو دەمی کۆسەئاسای دەگەیشتە بناگوێی گوتی: ((تا گەیشتنی ئەوان، رەحمەتی دەنارد-گیروبوم- تۆ بڕۆ، تا بەدیارکەوتنی سەرو کەللەی وشتر، من لە هەمان جێدا پاس دەکەم)).

قەمبورەکە شادومان بوو، لە کاتێکا بەسەر بەردەکەوە هەڵدەخزیە خوارەوەو گوتی: ((زۆرباشە من دەڕۆمو تەماشای دەکەم تا دەمرێ)) کوڕی مێریێ بە دوو دڵیەوە لە ئاستانەی دێردا وەستابوو، دڵیشی وەك ناقوسێ لە لەرینو جولە دابوو، بچێتە ژوورەوە یا نەچێتە ژوورەوە؟ دیمەنی دێرەکە خڕ بوو بەردڕێژ کرابوو، هەتا تاکە درەختێکی سەوزو گوڵێ یا پەرەندەیێ حەوشەکەی نەڕازاندبۆوە.

تەنها هەرمێی دڕکاوی کێوی دەوراندەوری جوان کردبوو، لە دەوروبەری ئەو گۆشەگیرگایە خڕو بێ سۆزەدا، بەرد دانرابوو، ناو بەردەکان وەکو گۆڕ هەڵکەنرابوون، کوڕی مێریێ لە خۆی پرسی: ((ئایا مەلەکوتی ئاسمان ئەوەیە؟ ئایا ئەمە شوێنێکە کە تیایا دڵی مرۆڤ هێور دەبێتەوە؟))

سەیری کردو دیسان سەیری کرد، نەیدەتوانی بڕیار بدات کە لە دەروازەدا ڕەتببێ، دوو سەگی ڕەشی مێگەڵ لە گۆشەییێکی دەرەوە هەڵبەزینو دەستیان کرد بە پێوەڕینی، قەمبوری بەلەنگاز لە تازە هاتووەکە ئاگادار بۆوەو بە فیکەیێ سەگەکانی ئارام کردەوە، پاشان گەڕایەوە تا سەراپای بەسەر بکاتەوە، وا دەهاتە بەردیدی کە چاوانی گەنجەکە پڕ لە ئازاربێ، جلی بەری هەژارانە بوو،خوێنی لە پێیەکانی دەهات، سگی بەحاڵی ئەو سووتا.

- بەخێربێی برا کام با تۆی هاوێشتۆتە ئەم بیابانەوە؟

کوڕی مێرێ بە دەنگێکی قووڵو بێئومێد وەڵامی دایەوە ((خودا))

ڕەبەنەکە ترسا، هیچکات نەیبیستبوو کە ناوی خودا بەم جۆرە وەحشەتەوە لە لێوی کەسێ بێتە دەرەوە، بازووەکانی شۆڕکردەوە هیچی نەگوت.

تازە هاتووەکە، دوای مانەوەییێکی کورت بەردەوام بوو لە قسە:

هاتووم عابید ببینم)).

- دەتوانی بیبینی بەڵام ئەو تۆ نابینێ، چ کارێکت بەو هەیە؟

- نازانم ... خەونم دیوە... لە ناصیرەوە دێم.

ڕاهیبەکە بەنیوە دێوانەییەوە بەخەندەوە گوتی: ((خەون))

- خەونێکی وەحشەتناك، باوکە، لەو زەمانەوە تائێستا دڵم ئارامی بەخۆوەنەبینیوە، عابید پیرۆزە، خوداوەند ڕاڤەکردنی زمانی مەلو خەونی فێری ئەو کردوە، لەبەر هەندێیە کە هاتووم.

کوڕی مێرێ، هیچکاتێ نەهاتبووە زەینی بێتە ئەو دێرەوە تا لێکدانەوەی ئەو خەونەی لە عابید بوێ ،کە لە کاتی دروست کردنی خاچ دیبووی: ئەم تاقیب کردنە ترسناکەی خەونەکەیو بۆ پێشەوە تاودانی ردێن سوور لە پێشەوەو کورتە بالاکان خۆیانو ئامێری ئەشکەنجەدانیان. بەڵام ئێستاکە لە ئاستانەی دەرگا بە دوو دڵی وەستاوەو لە پڕێکا ئەم خەونە وەك بروسك پەڕیە زەینیەوە، تووشی ترسو تەشەر بوو

((خۆیەتی...لەبەرخاتری خەون هاتووم، خوداوەند ئەو خەونەی ناردوە تا ڕێگە بەمن نیشانبداتو عابید رازی ئەو خەونە بۆمن ئاشکرا دەکات.

ڕەبەنەکە گوتی: ((عابید لەسەرە مەرگدایە برا تۆ درەنگ هاتی بگەڕێوە)) کوڕی مێرێ وەڵامی دایەوە ((خودا فەرمانی بەمن داوە کە بیێم، ئایا ئەو توانای ئەوەی هەیە گاڵتە بە ڕۆڵەکانی خۆی بکات؟)) رەبەنەکە قاقا پێکەنی، لە دونیادا هەموو رەنگێکی بینی بوو، چاوانی ئاو لە خوادا ناخواتەوە.

- مەگەر نە ئێستاکە ئەو پەروەردگارە؟ لەبەر ئەمە هەرچییەك کە بیەوێ ئەنجامی دەدا، ئەگەر توانای هەڵپاچینی ستەمی نەبێت چۆن چۆنی دەیتوانی تواناداریکی بەرز بێت؟

ڕەبەنەکە دەستی لە پشتی تازە هاتووەکەداو مەبەستی بوو بیلاوێنێتەوە، بەڵام پەنجەکانی ئەو سەنگین بوو گەنجەکەی ئازارداو گوتی: ((زۆر باشە نیگەران مەبە بفەرموو وەرە ژوورەوە، من خانەخوێم)) لەگەڵ یەك چوونە حەوشەی دێر، بایێ هەڵیکردوو، چەوی سەر بەردرێژی تێکلول دەدا، پەردەی گەردەلوول هەتاوی لەخۆی دەپێچا، هەوا تاریك دەبوو، لەناوەندی حەوشە بیرێکی وشك دەمی کردبۆوە، جاران پڕ ئاو دەبوو، بەڵام ئێستا پڕ بووە لە لیم، دوو مارمێلکە دەرپەڕینە دەرەوە، تا لە لێواری وشكو کۆنینەی بیردا خۆیان گرم کەنەوە.

حوجرەکەی عابید کرابۆوە، رەبەنەکە بازووی مێوانی خۆی گرت ((هەر لێرەوە چاوەڕوانبە تا مۆڵەت لە برایان وەردەگرم.. تەکان نەخۆی)).

دەست بەسینەوە چووە ژوورەوە، سەگان لە دوولای ژووری عابید وەرکەوتبوون، ملیان درێژ کردبوو، بۆنیان هەڵدەکێشاو بەخەمەوە واقە واقیان بوو...

عابیدیان بەلای پێیدا لە ناوەندی حوجرەکەوە درێژودرێژ خەواندبوو،لە دەوری ئەودا رەبەنەکان لەچاوەڕوانیدا بوون، خەوەکوتکەیان دەبردەوە، شەوبێداری بێ تاقەتی کردبوون، کابرای لە سەرەمەرگ بەتەبەشی هەڵچوو چاوانی کراوەوە چاوی بڕیبوە رارەوەکە، قەندیلە حەوت لقەکە لە کەنار رووخساریدا بوون سەرهەڵگەڕانێکی

دره‌وشاوه هه‌نیه‌و چاوانی هه‌رگیز ناتیرو لوتی بازئاساو، لیوانی شین‌و ره‌نگ په‌ڕیوو ریشی سپی دریژی که‌ ده‌گه‌یشته که‌مه‌ری‌و سینه‌ی روت‌و ئیسقانی ئه‌وی داده‌پۆشی، ره‌به‌نه‌کان داری تیکه‌ڵ به‌گه‌لای وشکه‌ گوڵی سووریان به‌سه‌ر ره‌ژووی داگیرساودا هه‌ڵرژشته‌ ناو سۆپاییکی گڵین، فه‌زا تژی عه‌تر بوو بوو ره‌به‌ن هاته‌ ژووره‌وه‌، هۆی چوونه‌ ژووره‌وه‌ی له‌بیرکردو له‌ ئاستانه‌ی ده‌رگادا له‌ میانی سه‌گه‌کاندا ده‌سته‌و ئه‌ژنۆ دانیشت. خۆره‌تاو ئیستاکه‌ ده‌رگای له‌به‌رده‌ست بوو، هه‌ولیده‌دا تا به‌چوونه‌ ژووره‌وه‌ به‌ناو ده‌رگادا پییه‌کانی عابید نه‌وازش بکات، کوڕی میری له‌ده‌ره‌وه‌ له‌ چاوه‌ڕوانیدا وه‌ستابوو، ده‌نگی جگه‌ له‌ ناڵه‌ی سه‌گان له‌ دوورو زه‌ربه‌ی بالانسی‌و له‌سه‌رخۆی چه‌کۆش به‌سه‌ر بزماره‌وه‌ هیچی دیکه‌ نه‌بوو.

میوان هه‌ر چاوه‌ڕوان بوو، رۆژ ده‌چووه‌ پیشه‌وه‌، ئه‌ویان ته‌واو له‌بیرکردبوو، له‌ شه‌ودا شه‌ونم که‌وتبوو، به‌ڵام ئیستاکه‌ ئه‌و له‌ ده‌ره‌وه‌ی حوجره‌ وه‌ستاوه‌، گه‌رمای گیانبه‌خشی خۆره‌تاوی سپیدانی هه‌تا ناو مۆخی ئیسقانی هه‌ست پیده‌کرد.له‌ پڕیکا بیده‌نگی به‌ ده‌نگی ره‌به‌نی که‌ به‌سه‌ر به‌رده‌وه‌ خه‌ریکی پاسه‌وانی بوو شکا((وادین، وادین)).

ڕه‌به‌نه‌کان له‌ناو حوجره‌ی عابید راجفرین‌و بیداربوونه‌وه‌و رایانکرده‌ ده‌ره‌وه‌و عابیدیان تاک‌و ته‌نها به‌جیهیشت، کوڕی میری دڵی خۆی دایه‌وه‌ دوو هه‌نگاو چووه‌ پیشه‌وه‌و له‌ ئاستانه‌ی ده‌رگادا وه‌ستا، له‌ناو حوجره‌که‌دا ئارامیی‌و مه‌رگی جاویدانه‌ بوو، پیی ناسک‌و ره‌نگ په‌ڕیوه‌ی عابید له‌ پرته‌وی هه‌تاودا ده‌ردره‌وشایه‌وه‌، هه‌نگی له‌ نزیک بنمیچ دا وزه‌ وزی بوو، مه‌گه‌زیکی ره‌شی مووینی به‌ده‌وری قه‌ندیل ده‌سووڕایه‌وه‌ به‌سه‌ماوه‌ له‌ لقی بۆ لقی هه‌ڵده‌به‌زیه‌وه‌، وه‌ک بڵیی له‌ کاری هه‌ڵبژاردنی خۆڵه‌میشدانی ئه‌ودا بوو له‌پڕیکا عابید ته‌کانیکی داخۆ، به‌ وه‌به‌رخۆهینانی ته‌واوی هیزی خۆیه‌وه‌، سه‌ری خۆی بڵند کرده‌وه‌و به‌ جاریک چاوانی له‌ گلینه‌دا ده‌رپه‌ڕی‌و ده‌می کراوه‌، کونه‌کانی لوتی هه‌وایان هه‌ڵمژی، کوڕی میری به‌عه‌لامه‌تی سه‌ڵاو ده‌ستی نایه‌ سه‌ر دڵی‌و تویڵی، لیوانی عابید جولان ((تۆ هاتووی... تۆ هاتووی.. تۆ هاتووی)) زه‌مزه‌مه‌که‌ی ئه‌وه‌نده‌ شاراوه‌بوو که‌ کوڕی میری گویی لی نه‌بوو، به‌ڵام

بزه‌ییک که‌ گوزارشتی له‌ سوپاسیک ده‌کرد وه‌سف نه‌ده‌کرا له‌ رووخساری زبرو ره‌نجدیده‌ی عابید پشکوت، یه‌کسه‌ر چاوه‌کانی داخست، په‌ڕی لوتی به‌بی جوله‌ مانه‌وه‌، ده‌می داخرا دوو ده‌ستی خاچئاسا به‌سه‌ر سینه‌یه‌وه‌ قه‌راری گرتبوو یه‌کیکیان به‌لای راست‌و ئه‌ویدی به‌لای چه‌پدا خزی‌و به‌سه‌ر زه‌ویه‌وه‌ ئارامی گرت، له‌ هه‌مان ئه‌م بگره‌و به‌رده‌یه‌دا دوو وشتر له‌ حه‌وشه‌دا چۆکیان دابوو، ره‌به‌نه‌کان بۆ پیشه‌وه‌ رایانکرد، تا یارمه‌تی خاخام بده‌ن له‌ دابه‌زیندا.

به‌رده‌سته‌که‌ی عابید به‌شیوه‌ییکی شڵه‌ژانئامیزه‌وه‌ گوتی: ((ئایا زینده‌وه‌.. هیشتا زینده‌وه‌؟))

باوکه‌ هه‌به‌کوک وه‌ڵامی دایه‌وه‌ ((هیشتا هه‌ناسه‌ هه‌ڵده‌کیشی، هه‌موو شتی ده‌بینی‌و ده‌بیستی، به‌ڵام قسه‌ ناکات)).

سه‌ره‌تا خاخام چووه‌ ژووره‌وه‌ به‌دوای ئه‌وه‌وه‌ به‌رده‌سته‌که‌ی خۆی وجانتایه‌کی گرانبه‌های که‌ پڕ بوو له‌ داووده‌رمان‌و گیاده‌رمان‌و ره‌مل‌و قیبله‌نۆما، سه‌گه‌ ره‌شه‌کان که‌ کلیان نابووه‌ ناوگه‌ڵۆزیان، هه‌تا سه‌ریشیان وه‌رنه‌سووراند، ملیان به‌سه‌ر زه‌مینه‌وه‌ دریژ کردبوو، وه‌ک مرۆڤ به‌خه‌مه‌وه‌ واقه‌واقیان بوو.

خاخام گویی له‌ ده‌نگیان بوو سه‌ری خۆی راته‌کاند، له‌به‌ر خۆ گوتی: ((زۆر دره‌نگ گه‌یشتم))، به‌ڵام قسه‌ییکی نه‌کرد، به‌سه‌ر له‌شیان لار بۆوه‌و ده‌ستی له‌سه‌ر دڵی دانا به‌زه‌مزمه‌کردنه‌وه‌ گوتی: ((زۆر دره‌نگ گه‌یشتم.. باوکان خوا عومری دریژ به‌ ئیوه‌ببه‌خشی، ره‌به‌نه‌کان به‌گریانه‌وه‌ لاربوونه‌وه‌و هه‌ریه‌که‌ به‌ پیی خزمه‌تی خۆی‌و به‌ پیی ریوڕه‌سم جه‌سته‌ی عابیدیان ماچ کرد: باوکه‌ هه‌به‌کۆک چاوی‌و ره‌به‌نه‌کانی دیکه‌ قژو ده‌ستی‌و به‌رده‌سته‌کانیش پیی، یه‌کی له‌وانیش گۆچانه‌که‌ی عابیدی به‌سه‌ر شوینی خالیه‌وه‌ هه‌ڵگرت‌و له‌ که‌نار ته‌رمی پیرۆزدا داینا.

خاخامی پیر چۆکی داو سه‌یری ئه‌وی ده‌کردو نه‌یده‌توانی چاوی لی هه‌ڵگری، ئه‌و خه‌نده‌ پیرۆزمه‌نده‌ چی بوو؟ ئه‌و دره‌وشانه‌وه‌ رازئاسایه‌ی ده‌وروبه‌ری چاوانی داخراوی

چ مانایێکی هەبوو؟ خۆرەتاو، خۆرەتاوی جاویدانی، کەوتە سەر ئەو رووخسارەو لەوێ مایەوە، ئەو خۆرەتاوە چی بوو؟

سەیری دەوروبەری کرد، رەبەنەکان هێشتا، بەسەر چۆکەوە ریزیان لە خوالێخۆشبوو دەنا، یۆحەننا لێوی بەپێی عابید نوسابوو دەگریا، خاخامی پیر نیگای لەڕەبەنێکەوە دەخزاندە سەر رەبەنێکی دیکە وەك بلێی ئەوان دەخاتە باری پرسیارەوە، لەپڕێکا چاوی بەکوڕی مێریێ کەوت کە لە گۆشەییێکی دواوەی حوجرە بە بێ جولەو ئارام وەستاوەو خاچئاسا دەستی ناوەتە سەر سینەیەوە، بەلاّم رووخساری هەمان بزەی ئارامو پیرۆزمەندانەی گرتبووەخۆ، خاخام بەترسەوە لەگەڵ خۆی کەوتە زەمزمە ((ئەی یەهوی سەبایوت ئەی ئەدونیا، تۆ هیچ کات لە بەوەسوەسەکردنی دڵم ناوەستی ئێستا یارای زەینمدە تا تێبگەمو بڕیاربدەم.

رۆژی دوایی خۆرەتاو تووڕەو خوێناوی، کەتۆفانێکی رەش دەورانەدوری گرتبوو، لە میانی زیخدڵیمەوە هەڵدەبەزیە دەرەوە، باییێکی ئاگراوی لەڕۆژهەلاّتەوە لە بیاباندا هەڵسا، دونیا تاریك بوو، هەر دوو سەگی رەشی دێر هەولێاندا بوەڕن، بەلاّم دەمیان پڕ لە چەو بوو بێدەنگ بوون، وشترە بەزەوی نووساوەکان،چاوانیان داخستو لە چاوەڕوانیدا مانەوە.

ڕەبەنەکان کە بەیەکتر زنجیر بووبون، هێدی هێدیو وڕ بۆ پێشەوە دەڕۆیشتنو هەولێان دەدا بەرنەبنەوە سەر زەوی، لە کاتێکدا بەیەکەوە بە قەڕەپەستێوە تەرمی عابیدیان توند گرتبوو، نەوەکا با لە دەستیان بڕفێنێ بۆ پێشەوە دەچوون تا بەخاکی بسپێرن.

بیابان لە شەپۆڵدا بوو، وەکو دەریا سەر هەڵدەگەڕاو دەکەوتە خوارەوە. یۆحەننا لە کاتێکدا پشتی بە دیواردابوو بەزەمزمەکردنەوە گوتی: ((بای بیابانە، هەناسەی یەهوە، هەموو گەلاّیێکی سەوز سیس دەکات، هەموو سەرچاوەیێ وشك دەکات، دەمی مرۆڤ پڕ لە لیم دەکا.. ئێمە تەنها تەرمی پیرۆز لە چاڵ دەنێینو شەپۆلی چەو دایدەپۆشێ.

ئەو ساتەی کە ئەوان بە ئاستانەی دێردا رەت دەبوون، ئاسنگەرێکی ردێن سوور خۆیو چەکوشی سەرشانی، لەمیانی لافاوی لیمدا، رەشو زەبەللاح هەڵسایەوە سەرپێ بۆساتێ سەیری کردن، بەلاّم یەکسەر لەنێو زیخو لمدا ونبوو، کوڕی زوبەدی، ئەوناشوناسەی لەمیانی لافاودابینی، بەترسەوە خۆی بەبازووی هاوڕێکەی وەنووساند بەئارامی پرسی ((کێ بوو؟ ئەوت نەبینی؟)) کوڕی مێریێ وەلاّمی نەدایەوەو کەوتە ئەندێشەوە ((خوا هەموو شتێ رێکدەخات، دروست بەهەمان شێوە کە خۆی دەیەوێ ،سەیرکە چۆن چۆنی منو یەهودای لێرە پێك گەیاندووە، کە شوێنێکە زەوی کۆتایی لێوە دێت، ئەی خوداوەند لەم حاڵەتەدا لێگەڕێ خواستی تۆ بێتەدی)) .

ئەوان، بۆ پێشەوە لاربوونەوە، بۆ پێش دەچوون وپێییەکانیان لە چەوی سوتێنەر دا دەبردە خوارەوە ،هەولێان دەدا کەدەمو لوتیان بە جلی بەریان بگرن، بەلاّم لیمی نەرم پێشتر جێی خۆی لە گەرویانا گرتبوو ... لە پڕێکا با رێشمەی لە دەست باوکە هەبەکوکی فڕاند، ئەوی هەڵخزاندو بەزەویدادا، رەبەنەکان کە خۆڵی چڕ نابینای کردبوون، بەسەریا رەتبوون بیابان فیکەی بوو، بەردەکان جرینگە جرینگیان بوو، هەبەکۆکی پیر هاوارێکی زبری سەردا، بەلاّم کەس گویی لە دەنگی نەبوو، کوڕی مێریێ لەبەرخۆ گوتی ((بۆ نابێ هەناسەی یەهوە شنەییێکی فێنك بێ لە دەریای گەورەوە بۆ ئێمە بێ، دەیویست ئەم پرسیارە لە هاوڕێکەی بپرسێ، بەلاّم دەمی نەکردەوە ((بۆ نابێ بای یەهوە بیرە وشکەکان پڕ ئاو بکات؟)).

ئایا ئەمەیان دوورە لە قودرەتی یەهوە کە گەلاّی سەوزی خۆش بویۆ میهرەبان بێ بۆ خەڵك؟

ئاخ ئەگەر نەفەری تەنها یەك نەفەر دەبوو سۆراغی بکاو بیتوانیایە لێی نزیك بێتەوەو بکەوێتە سەرپێییەکانی، بەرلەوەی ببێتەوە خۆلەمێش باسی ئازاری مرۆڤو ئازاری خاكو گەلاّی سەوزی کردبا؟)) یەهودا هێشتا لە رارەوی حوجرەییێکی تاریکدا وەستا بوو کە رەبەنەکان بەناوی کارگەوە لەبەردەستیان دانابوو، لەکاتێکدا لەبەر زۆرپێکەنین شەقی دەبرد، رێ وڕەسمی بە خاك سپاردنی سەیر دەکرد، خلیسکی دەبردو بە هەوا دەکەوت، بۆ ساتێ ون بوو، ساتێکی دیکە بەدیارکەوتەوە، ئەوکەسەی بینی

بوو کە بەدوایەوە بوو چاوە رەشەکانی لە خۆشیاندا بریقەی دەدایەوە ،کەوتە زەمرەمەوە ((خودای سراییل گەورەیە، چەند چاك هەموو شتێ رێکدەخات ،خائینەکەی دوورست لە ژێر خەنجەرەکەمەوە داناوە، ((لەکاتێکا لە خۆشحاڵیان سمێڵی بادەدا ،چووە ژوورەوە ،حوجرە تاریك بوو، بەلاّم لەناو ئاگردانێکی بچووك لەسوچێکدا، رەژووی داگیرساوو توند لە حاڵی داگیرساندا بوو ،ڕەبەنی قەمبوری نیوە شێت ونیوە عاقل ئاگردانی خۆش دەکرد . ئاسنگەر کەیفی خۆش بوو، گوتی (ئاهای باوکە یەربوکامو ئەوە هەمان بایە کە پێ ی دەڵێی بای خودا من خۆشم دەوێ، زۆر خۆشم دەوێ، ئەگەر لە جێ ی خودادا بوام بە هەمان جۆر هەڵم دەکرد)).

ڕەبەنەکە بەخەندەوە گوتی: ((من بام هەر هەڵم نەدەکرد بێ تاقەت بووم، دەستی لە خۆشکردنی ئاگر کێشایەوە تا ئارەقەی توێڵو ملی بسڕێتەوە. یەهودا لێی نزیك کەوتەوە پرسی ((باوکە یەربوکام، لوتفێکی پێ دەکەی؟ دوێنی گەنجێ بە ردێنێکی کورتو رەش بەناوی مێوان هاتە ناو دێرەوە، نیوشێتێ وەکو خۆت جەناب عالی، پێلاّوی لەپێ نەبوو، دەسماڵێکی بەخاڵی سوور سوورەوە بەسەرەوە بوو))

ڕەبەنەکە باییێکی بە غەبابەی داکردو گوتی: ((من یەکەمین کەس بوم کە ئەوم بینی، بەلاّم گەوجێکی تەواوە دروست وەکو ئەوانی دیکەی دێنە ئێرەوە، دەڵێت لەناصیرەوە هاتووم خەونێکم دیوە، تا عابید ببینێ- دلڤانی خوای بەرکەوێ- تا رازی ئەو خەونەی بۆ بکاتەوە)).

-باشە گوێ بگرە، ئەگەر هەڵەم نەکردبێ جەناب عالی میواندری دەکەی، هەرکاتێ کەسێ دێت، مەگەر ئێوە نین کە حوجرەی دەخەنە بەردەستو خواردنو خۆراکی پێدەدەن..؟

لەم بارەوە گومانت نەبێ، وادێتە بەرچاو کارێکی دیکە بە من ناکرێ، بۆیە منیان کردۆتە خانەخوێ، دەشۆمو گەسك لێدەدەمو خواردن دەدەم بەمیوانان.

-زۆرجار چاکە ئەمشەو جێگەی لەژووری من بۆ راخە، من ناتوانم بە تەنها بخەوم، (یەربوکام) چۆن دەتوانم بۆت روون کەمەوە؟ من کابووسم هەیە، هەرماس دێتە

سۆراغمو تووشی وەسوەسەم دەکات، دەترسم گرفتاری عەزابی دۆزەخ بم، بەلاّم هەرکە هەناسەی ئادەمیزادێ لە تەکمەوە هەست پێدەکەم، ئارام دەبمەوە، ئەو کارە بکە، دیاریەکت پێدەبەخشم، مقەستێکی موچنینت دەدەمێ تا ردێنت پێ چاکەیت، دەتوانی ردێنی رەبەنانیش چاك بکەیو پەشمی وشترانیش هەڵپاچی، ئیدی کەس تۆ بەبێ دەسەلاّت ناداتە قەڵەم، باشە گوێت لەمنە؟

-دەی مقەستەکەم بدێ.

ئاسنگەر ناو جانتای گەڕاو مقەستێکی گەورەی ژەنگاوی هێنایە دەرەوە، رەبەنەکە لەدەستی فراندو نایە بەر رووناهی، کردیەوەو دایخست، (شاگەشکە ببوو) غەرقی سەرسامی بوو، بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((خوداوەندا تۆ گەورەیتو کارەکانت سەرسام ئەنگێزە)) یەهودا لە کاتێکا ئەوی بەزبریەوە رادەتەکاند تابێتەوە خۆیو گوتی: ((باشە چی دەڵێی؟))

ڕەبەن وەلاّمی دایەوە: ((ئەمشەو لەحوجرەی تۆ دەبێ)) بەمقەست لە دەستیەوە چووە دەرەوە.

ئەوان ئیدی گەڕابوونەوە، نەیانتوانی بوو زۆر دوور بڕۆن، چوونکە بای یەهوە ئەوانی راپێچ دابوو بەزەمینی دادابوون،قۆڵتێکیان دۆزیبۆوە، تەرمەکەیان هاوێشتبووە ناو قۆڵتێکەوە باوکە هەبەکۆکیان بۆ خوێندنی نوێژی مردوان بانگ کردبوو بەلاّم ئەویان نەدۆزیبۆوە، خاخامی پیری ناصیرە بەسەر لێواری قۆڵتەکەوە لار بوو بۆوەو بانگێکی بەرزی بۆ جەستەی خاڵو بێ روحی ئەوا کرد: ((تۆ خاکیو دەگەڕێیتەوە خاك، رۆح لە دەروونی تۆدا هەڵفڕیوە، ئیدی پێویستی بە تۆ نییە، وەزیفەی خوات ئەنجامدا، ئەی لەش تۆ وەزیفەت بەئەنجام گەیاند، یارای رۆحت کرد تا دابەزێتە خاکدانی غوربەتەوە چەند سپێدەیەك بەسەر بەردو چەودا رێ بکات، گوناە بکات هەست بە ئازار بکات، بۆ بەهەشت، سەر زەمینی باوکی، بۆ خودا، باوکی، بێ سەبرو بێقەراری بکات، ئەی لەش، عابید ئیدی پێویستی بەتۆنییە: لەگەڵ خاك ببە بەیەك)) هەمان کات کە خاخام قسەی دەکرد، کاتێ لیمی نەرم تەرمی عابیدی داپۆشی بوو، رووخسارو ریشو

دەستەکان کەوتبوونە ژێر تۆزو خاکەوە، گەردەلوولی لیم بەرزبۆوەو ڕەبەنەکان بەپەلە پاشەکشەیان کرد.

لەهەمان دەمدا کە خانەخۆیی نیوەشێت، مقەستەکەی قەپاندو ئاسنگەری جێ هێشت، ڕەبەنە نابینابووەکان، بەلێوی قاش قاشو ژێرهنگڵی ورشاوەوە پەنای ناو دێر بون، هەبەکۆکی پیریان لەڕێگەی گەڕانەوەدا لە کاتێکا نیوەی لەشی داپۆشرابوو، لەگەڵ خۆدا هێنابۆوە. خاخامی پیر چاوانو دەمو ملی خۆی بە پارچەیەکی تەڕ پاك کردەوە بەسەر زەوی‌و لەبەردەم شوێنی خاڵی عابیدا دەستەوئەژنۆ دانیشت، لەکلاۆڕۆژنەی دەرگای کلوم دراودا دەیتوانی دەنگی هەناسەکانی یەهوە کە دونیای تاواندبۆوەو نەیهێشتبوو ببیستیّ، پەیامبەران بەکۆڕەو لەپانتایی زەینیدا لە پەرستاگاییێکەوە بۆ پەرستاگاییێکی دیکە دەڕۆیشتن، لە هەوای ئاگراوی دابوو کە بانگی خودایان دەکرد، بەنزیك کەوتنەوەی (یەهوەی سەباویوت) دەبێ سووتانی لێوو چاوی ئاوەهایان هەست پێکرابایە! بەزەمزەمەوە گوتی: ((هەڵبەتە! خوداوەند باییێکی قامچی ژەنەو جیلوەی هەورەتریشقەیە ئەوە دەزانم، ئەو یاخێکی غەرقی شکۆفە نییە، دڵی مرۆڤ گەلاییێکی سەوزە: خودا لقی ئەو لولدەداو پەژموردەی دەکات. چی لە دەست ئێمە دێت؟ لە ڕەفتاری ئێمەوە سەبارەت بەوەوە چ هونەرێ لەدەست ئێمە دێت تا بەیانکردنی ئاسایی بێ؟

ئەگەر بەرخی قوربانی پێشکەش بەو بکەین هاوار دەکات ((ئەوانم ناوێت، گۆشتم ناوێ، تەنها مەزامیر دەتوانی برسیەتیم بڕەوێنێتەوە)) ئەگەر دەممان بۆ خوێندنەوەی مەزامیرەکان بکرێتەوە، هاوار دەکات " من وشەم ناوێ، شتێ جگە لە گۆشتی بەرخ، گۆشتی کوڕ، تەنها گۆشتی کوڕ دەتوانێ برسیەتیم بڕەوێنێتەوە)).

خاخامی پیر ئاخێکی هەڵکێشا لە بارەی خوداوە کەوتە ئەندێشەوە، ئەوی تووڕەو بێتاقەت کردبوو، بەدوای سوچێ دەگەڕا تا رابکشێ، ڕەبەنەکان لەبەر ئەوەی شەو بێداربوون بۆ خەو هیلاك بووبوون، هەریەك رایکردبووە سوچێکی ژوورەکانیان تاسەربە سەرین بکەن‌و بحەسێنەوەو عابید لەخەو ببینن، ڕۆحی عابید چل ڕۆژان لەسەر دێر دەسووڕێتەوە، سەر لەیەك یەکی ژوورەکان هەڵدەکێشێ، تا کاری ڕەبەنەکانی خۆی

بخاتە ژێر چاویەوەو ڕێنماییان بکات، جار جارەش سەرزەنشتیان بکات، لەبەر ئەمە ئەوان پاڵیان داوە تا بحەسێنەوەو عابیدیش لەخەوندا ببینن، خاخامی پیر گەڕایەوەو سەیری دەوروبەری خۆی کرد کەسێکی نەبینی، لەژوورەکەدا جگە لە دوو سەگی ڕەش کەسێکی دیکە نەبوو، ئەو سەگانەی کە هاتبوونە ژوورەوەو بەسەر بەردڕێژەوە وەرکەتبوون، خەمبارانە شوێنە خاڵیەکەی عابیدیان بۆن دەکرد، باییێکی تووڕە لەدەرگای دەدا، ئەویش گەرەکی بوو بێتە ژوورەوە، بەلاّم لە کاتێ کە خاخام لە کەنار سەگەکانەوە ئامادەی راکشان بوو، چاوی بە کوڕی مێرێ کەوت کە بەبێ جوولە لە سوچێکەوە وەستاوەو سەیری ئەو دەکات، یەکسەر خەو لە پێلوە خەواڵوەکانیەوە ڕەویەوە، بەپەرێشانیەوە هەڵسایەوە بە هێمای سەر داوای لە برازاکەی کرد نزیك بێتەوە، وا بەدیار دەکەوت گەنجەکە لە چاوەڕوانی بانگ کردنیەوە وەستابێ، بەخەندییێکی تەڵخەوە بەسەر لێوەکانیەوە نزیك کەوتەوە، خاخام گوتی: ((کریست دانیشە دەمەوێ قسەت لەگەڵدا بکەم))

گەنجەکە وەلاّمی دایەوە ((سەراپام گوێیە، لە بەرابەریا چۆکیدا ((مامە شەمعون منیش دەمەوێ لەگەڵ تۆدا قسە بکەم))

-لێرە بەدوای چیەوەی؟ دایکت بەدوای تۆدا هەموو گوندەکان دەگەڕێ‌و دەسووڕێ‌و شیوەن دەکات.

-ئەوە بەدوای مندا دەگەڕێ، من بەدوای خودادا دەگەڕێم، ئێمە قەت یەکتر نابینینەوە.

-تۆ دڵڕەقی، هیچ کاتێ بەوجۆرەی کە شایستەی مرۆڤە باوك‌و دایکت خۆش نەویستووە.

-باشتریش، دڵی من چ پشکۆییێکی سووتێنەرە، هەرکەس نزیك بێتەوە دەیسووتێنێ،

خاخام لە کاتێکا سەری هێنابووە پێش تا سەیری کوڕی مێرێ بکات، گوتی: ((چیت بەسەر هاتووە، بەمجۆرە قسە دەکەی؟ لەچیت کەمە؟))

چاوانی گەنجەکە ئەشکالود بوو ((کورم، دەردێکی پەنها کەوتۆتە گیانتەوە. دانیپیابنێو خۆت بحەسێنەوە، ئازارێکی پەنهان لەناخی.)).

گەنجەکە قسەی ئەوی بڕی ((یەك ئازار؟)) خەندەیێکی تەڵخ سەراسەری رووخساری راگرت ((نەیەك ...زۆر!)) دەنگی دڵ وروشێنەری ئەم هاوارە، خاخامی ترساند، دەستی دانایە سەر چۆکی گەنجەکەو دڵی دایەوە، بەنەرمی گوتی: ((کورم من گوێ دەگرم، ئازارەکانی خۆت هەڵڕێژە، لە دڵی خۆتا دەریانبهێنە، تاریکی پەروەرەشگای ئەو ئازارانەیە، بەلاّم رۆشنایی بەلاّی گیانیانە، شەرمنو هەراسان مەبە قسە بکە)) بەلاّم کوڕی مێرێ نەیدەزانی چۆن دەست پێبکاتو چی بڵێ ((چ شتی لە دڵیا بهێڵێتەوەو دان بەچ شتێ بنێ تا ئارام بێتەوە، مەجدەلیە، حەوت گوناهی گەورە، خاچو لەخاچدراو، هەمووی بەناخدا رادەبردن، برینەکانی دەروونی ئەویان دەکولاندەوە، خاخام بە بە هاوارێکی خامۆشی روانینەوە سەیری ئەوی دەکردو ئەژنۆی ئەوی دەلاواندەوە، عاقیبەت بەدەنگێکی وردو نەرم گوتی: ((کوڕم ناتوانی..؟))

-نا مامە شەمعون ..ناتوانم

خاخام بەدەنگێ کە ئێستا ئارامترو نەرمتر بوو پرسی ((نەکا وەسوەسەیێکی زۆر دەورەی دابی؟

گەنجەکە بەترسەوە وەلاّمی دایەوە ((زۆر،زۆر))

خاخام بەهەڵکێشانی ئاخێك گوتی: (کوڕم منیش کاتێ گەنج بووم زۆرم ئازار دەکێشا، خودا ئەشکەنجەی دەدامو تاقی دەکردمەوە، دروست بە هەمان شێوە کە .. ئاگای لەتۆیە، دەیخوازی بۆ ماوەیەك ماوەو پلەی بەرگەگرتنی من ببینێ، منیش وەسوەسەی زۆرم هەبوو، هەندێ لە وەسوەسەکان، ئەوانەی کە شێوەیێکی ترسی هەبوو، منیان نەدەترساند، بەلاّم لەوەسوەسەکانی ئەهلی پڕ لەنازو نەوازش دەترسام، وەك چۆن کە دەیزانی، هاتمە ئەم دێرەوە تا ئارامی بدۆزمەوە، ئەو کارەی کە تۆ کردت، بەلاّم خودا لە چاودێری کردنم دەستی نەکێشایەوە لە هەمان جێدا بوو کە چەنگالّی کردم... وەسوەسەیێکی لەشێوەی ژنێکی ناردە سۆراغم ئەفسوس کە لەم

وەسوەسەیە توانایی لەدەست داو بەزیم. لەم کاتەوە تا ئێستا- رەنگە خواستی خوا بووبێ، رەنگە لەبەر هەندێ بێ کە ئەشکەنجەی دەدام، بەڵێ لەم کاتەوە تاوەکو ئێستا ئارامم گرتووەو خوداش، ئێمەی لەگەڵ یەکتر ئاشت کردوەو ئێستاکە دۆستی یەکترین.. بەهەمان شێوە کوڕی خۆم تۆش ئاشتی لەگەڵ خودا بکەو چارەسەری دەدۆزیەوە))

کوڕی مێرێ سەری راتەکاندو بەزەمزەمەوە گوتی:((وابزانم بەم سادەگیەوە چارەسەری نادۆزمەوە)) بێدەنگ مایەوەو خاخام هیچی نەگوت: هەردووکیان بە توندی هەناسەیان هەڵکێشا. گەنجەکە لە کاتێکدا لە جێوە هەڵسایەوە، گوتی: ((نازانم لەکوێوە دەست پێبکەم؟ هیچ کات دەست پێناکەم، من زۆر شەرم دەکەم!))

بەلاّم خاخام بازووی گەنجەکەی بەتوندی گرتو نەیهێشت هەڵسێتەوە بەئەمرکردنەوە گوتی: قیت مەبەوە، نەڕۆی، شەرمیش وەسوەسەیێکە بەسەریدا زاڵ بە، بوەستە، دەمەوێ چەند پرسیاری لەتۆ بکەم، من پرسیار دەکەم تۆ بەحەوسەڵەوە وەلاّمیان دەدەیتەوە، بۆ هاتویتە دێرەوە؟

- تا خۆم نەجات بدەم

تا خۆت نەجات بدەی؟ لەدەست چ شتێ؟ لەدەست چ کەسێ؟

- لە دەست خودا

خاخام بە پەرێشانیەوە پرسی- لەدەست خودا؟

- ئەو هەمیشە بەدوامەوە بووە، پەنجەکانی خۆی لەسەرم، لە دڵم، لە دەروونم بردۆتە خوارەوە.. هەوڵدەدا پاڵم پێوەبنێ...

- بۆ کوێ؟

- بۆ تەلان

- کام تەلان

- تەلانی خۆی، پێم دەڵی کە راپەڕمو بڵێم، بەڵام ئایا من دەتوانم چی بڵێم؟ هاوارم کردە سەری ((بەحاڵی خۆم لێمگەڕێ هیچم نییە بۆ وتن))، بەڵام سەرپێچی کرد پێمگوت ((ئاها.... سەرپێچی دەکەی؟ زۆر چاکە منیش نیشانت دەدەم، کارێ دەکەم کە لە من بێزار بیت، ئەو کاتە وازم لێدێنی)). لەبەر ئەمە کەوتومەتە ناو گەرداوی تەواوی گوناهەکانەوە.

- خاخام هاواری کرد ((گەرداوی تەواوی گوناهەکانی کە دەکرێ.........؟

بەڵام کوڕە گەنجەکە نەیبیست، تووڕەیی‌و ئازار لە دونیاو ئەو شتانەی کە تیایەتی ئەوی بێ خەبەر کردبوو..

- بۆ منی هەڵبژارد؟ ئایا ئەو پەردەی سەر سینەم هەڵناگریت، تا لە رازی دەروونم وەئاگابێتەوە؟ تەواوی مارەکانی دونیا لەوێ بەسەماو کیفە کیفەوە کەپکەیان کرد، تەاوی گوناهەکان‌و .... بەرزتر لە هەموو... قسە لە گەرووی گیری خوارد، لە گوتن وەستا، ئارەقە لە کونەموی سەریەوە هەڵدەڕژا.

خاخام بە نەرمی پرسی ((و.. بالاتر لە هەموو...؟

کریست لە کاتێکدا سەری بڵند کردبۆوە گوتی: ((مەجدەلیە، مەجدەلیە)).

- ڕەنگ لە رووخساری خاخام پەڕی بوو..

- هەمووی خەتای من بوو کە ئەو راکێشرایە نێو ئەم رێگەیەوە، کاتێ کە زیاتر لە منالێکی بچووك نەبووم، چووم بۆ لای، لەززەتی لەش رێنمایی کردم- بەڵێ دانی پیادەنێم، خاخام ئەگەر دەتەوێ وەحشەت وجودت دابگریت، گوێ بگرە، ئەو کاتە رەنگە لەسێ ساڵ زیاترم نەبووم، لەوکاتە کەس لە ماڵ نەدەبوو من بەدزیەوە دەچوومە ئەوێ، دەستی مەجدەلیەم دەگرت، جلیم لەبەر دادەکەند، بەسەر زەویەوە رادەکشاین، لەکاتێکا قاچی رووتمان بەسەریەکەوەدا دەچەسپاند، چەند بەلەززەت بوو، چ گوناهێکی لەززەت بەخش بوو، لەو زەمانەوە بەدوا مەجدەلیە گومڕابوو، ئیدی نەیدەتوانی بەبێ پیاوێك، بەبێ پیاوەکان بژیت.

سەیری خاخامی پیری کرد، بەڵام خاخام سەری لە میانی ئەژنۆکانی نابوو قسەی نەدەکرد، کوڕی مێرێ کە سینەی دەکوتایەوە هاواری کرد ((خەتای منە خەتای منە!)) دوای ساتێ بەردەوام بوو لە قسەو گوتی: ((ئەیکاش هەر ئەوە بوایە، خاخام، لە کاتی منالێیەوە تا ئێستا نەتەنها دێوی زینام لە قولایی بوونمدا شاردۆتەوە، بەڵکو دێوی غروریش، هەتا لە کاتێ کە زۆر بچووك بووم بەزەحمەت دەمتوانی رێکەوم، بەسەر دیواردا دەڕۆیشتم بۆ ئەوەی نەکەوم خۆم بەوەوە دەنووساند، هەتا ئەو کاتەش هاوارم دەکرد- ئاخ چ جەسارەتێك بوو.. جەسارەت، خودایە)) خودایە بمکە بەخودا... بمکە بەخودا)) رۆژێکیان هێشوێکی گەورەی ترێم لەدەست بوو ژنێکی قەرەج تێدەپەڕی هاتە لای من، دەستەو ئەژنۆ دانیشت دەستی گرتم گوتی: ((ئەو ترێیە بدە بەمن تا سەیری بەختت کەم)) ترێکەم بەودا لار بۆوەو ناو لەپمی بینی، هاواری کرد ((ئاخ ئاخ خاچ دەبینم... خاچ‌و ئەستێرە)) ئەو کاتە پێکەنی‌و پێداچوو: تۆ دەبیتە پاشای یەهود))و رۆیشت.

بەڵام من باوەڕم بەقسەی ئەو کرد پڕ بووم لە بای غرور، لەو زەمانەوە تا ئێستا مامە شمعون، تەواو دۆڕاوم، تۆ یەکەمین کەسی کە ئاگاداری رازی من دەبیت، تا ئێستا لای هیچ کەس دانم پیانەناوە لەو رۆژەوە بەدوا من هەموو شتێکم لەدەست دا)) بۆ ساتی بێدەنگ ماوە، ئەو کات هاواری کرد: ((من لوسیڤەرم)).

خاخام سەری لەمیانی ئەژنۆکانی خۆی بەرزکردەوەو دەستی لەسەر دەمی گەنجەکە داناو بەئەمرکردنەوە گوتی: ((بێدەنگ بە!))

گەنجەکە بە داگیرسانەوە گوتی: ((نە من بێدەنگ نابم، ئێستا دەستم پێکردوە، بەڵام زۆر درەنگی بەسەردا چووە، من بێدەنگ نابم، من درۆزنێکی مونافیقم، لەسێبەری خۆشم دەترسم، هیچکات راستی ناخەمە سەر زمانم شەهامەتی ئەوەم نییە، کاتێ کەژنێ دەبینم سوور هەڵدەگەڕێم‌و سەرم لەبەرخۆم دەنێم، بەڵام چاوەکانم تژی دەبن لە هەوەس، هیچکاتێ دەستم بۆ تالان‌و کوشتن بەرز ناکەمەوە... نەك لەبەر ئەوی کە نامەوێ، بەڵکو لەبەر ئەوەیە کە دەترسم، دەمەوێ لەبەرابەر دایکم‌و یوزباشی‌و خودا سەرپێچی بکەم ...بەڵام دەترسم... بەڵێ دەترسم، ئەگەر سەیری دەروونم کەی ترس

دەبینێ، بەڵێ کەروێشکێکی لەرزیو لە دەروونی داکەوتووە، ترس نەك شتێکی دیکە، باوكو دایكو خودام ترسە)).

خاخام دەستی گەنجەکەی لەدەستی خۆی گرت تا ئارامی کاتەوە، بەلاّم جەستەی کریست لەبەر گڕوگڵپە دەلەرزی، خاخام گوتی:((کوڕم، مەترسە، هەرچەند دێوی دەروونمان زۆرتر بێ بە هەمان ئەندازە شەنسمان دەبێ ئەگەر بیانگۆڕینەوە بەفریشتە، فریشتە ناوێکە کە دەیبەخشینە ئەو دێوانەی تۆبە دەکەن، لەبەر ئەوە باوەڕت هەبێ... وەلێ حەزم لێیە تەنها یەك پرسیارت لێ بکەم کە ئایا تا ئێستا لەگەڵ ژنێ نووستووی؟

گەنجەکە بە ئارامیەوە گوتی: ((نەخێر))

هیچ مەیلێکیشت بۆ ئەم کارە نییە؟

گەنجەکە سوور هەڵگەڕا ((مەیلم هەیە)) ئەو قسەیەی ئەوەندە لەسەر خۆ کرد کە خاخام نەیبیست، بەلاّم یەکسەر راجفری، وەك بڵێی تازە بێدار بوو بۆوەو هاواری کرد ((نەخێر مەیلم نییە.. مەیلم نییە)).

خاخام کە چارەسەرێکی دیکەی بۆ گەنجەکە نەدۆزیبۆوە، گوتی: ((بۆ نە؟)) ئەو بە ئازموون فێر بوو بوو ئەوانەی کە جنۆکە دەستیان لێ دەوەشێنێ، بەجوێنو هاوارو دەست لەسەر دەمەوە بۆ لای ئەو دەهاتنو شکایەتیان هەبوو لەوەی دونیا بۆ ئەوان زۆر بچووکە، هەرکە ژنیان دەهێنا دونیا بۆ ئەوان بچووك نەبوو، دەبوونە خاوەن ماڵو ئارام دەبوونەوە.

گەنجەکە بە ئاوازێکی دڵنیاییەوە گوتی: ((بۆ من بەس نییە، شتێکی گەورەترم گەرەکە، خاخام بەسەرسامیەوە پرسی ((بۆ تۆ بەس نییە؟ کەواتە چیت دەوێ؟ مەجدەلیەی خۆویستو کەفەڵ بەرز لەبەرامبەر زەینی ئەودا رەتبوو، سینەی رووتو قووت بوو، چاوو لێو گۆناکانی شەلاڵی سوورو سپیاو بوو، پێدەکەنیو ددانەکانی لەبەر نووری خۆرەتاو دەبریقانەوە، بەلاّم وەك چۆن کە لەبەرابەریا، دەسوورایەوە، گۆڕا.. زۆر بوو، کوڕی مێرێ ئەوسا دەریاچەیێکی بینی کە لە دەریاچەی گنسارت

دەچوو لە دەوریا هەزاران ژن ومێردو هەزاران مەجدەلیە خۆیانو رووخساری شادیان بەرزبووبوونەوە ئاسمان، خۆرتاو لەوانی دەداو ئەوان دەدرەوشانەوە، بەلاّم نا خۆرەتاو نەبوو، خودی ئەو بوو کریستی ناصری، بەسەرو رووخساری ئەواندا لاربۆوە، تژی شکۆو جیلوەی کردبوون، ئەوە جیلوەی رووخساری خۆشحاڵی بوو، ئارەزوبوو یا رزگاری؟ نەیدەتونی دەست نیشانی بکات، بەلاّم هەرچیەك بووبێ، شکۆو جیلوە بوو...

خاخام پرسی ((بیر لە چی دەکەیتەوە؟ بۆ وەلاّمم نادەیتەوە..؟

پیاوەگەنجەکە، لەناکاو پەڕیە ناو قسەکانی خاخامو پرسی

((مامە شەمعون تۆ باوەڕت بەخەون هەیە؟ من کە خۆم باوەڕم هەیە، باوەڕم بەشتێکی دیکە نییە، شەوێ لە خەونم بینی کە دوژمنانی نادیار منیان لە سەرونیازێکی وشك بەستایەوە، چەند تیرێکی رەنگ سووری درێژ لە تەواوی لەشمدا چوو بووە خوارەوەو خوێن بازرقەی دەکرد. تاجێکی لە دڕکیان لەسەر سەرمەوە دانابوو، لە میانی دڕکەکان چەند وشەیێکی ئاگرین نەخشیان بەستابوو ((کافری پیرۆز)) مامە شمعون من کافری پیرۆزم؟ لەبەر ئەمە باشتر وایە شتێکی دیکە لە من نەپرسی دەنا دەست بە کفرگۆیی دەکەم)).

خاخام لەکاتێکا دووبارەدەستی ئەوی گرتبوو بەئارامی گوتی: ((یاڵلا فەرزەندە دەست پێبکە، کفر گۆییت دەست پێبکەو خۆت رزگار کە.

دێوێ لە دەروونمدایە هاوار دەکات ((تۆ کوڕی نەجاڕنیت، تۆ کوڕی داود شای تۆ مرۆڤ نیت تۆ هەمان- کوڕی مرۆڤ -یت کە دانیاڵ پێشبینی کردبوو، لەوەش زیاتر، تۆ کوڕی خودایت.. لەوەش زیاتر.. خودی خودای !

خاخام گوێی رادەگرت.. لاربۆوەو لەرزە کەوتە جەستەی لەڕولاوازی، لێوی قاش قاشی گەنجەکە ئاڵودەی کەف بوو بوو، زمان بە مەلاّشوی نووسابوو.. نەیدەتوانی ئیدی قسە بکات، دەیتوانی ئیدی چیە بە خودا بڵێ؟ ئەو هەوو شتێکی گوتبوو، هەستی دەکرد دڵی وشك بۆتەوە لە کاتێکا دەستی لە ناو دەستی خاخام دەرهێنا.... هەڵسایەوە،

ئەوکاتە بەرەو لای پیرەمێرد گەڕایەوە بەتەوسەوە پرسی ((پرسیاری دیکەت نییە؟ پیرەمێردکەهەستی کرد تەواوی هێزی ئەو لە لەشی دا هەڵڕژاوەتە سەر زەویەوەو لە ناو چووە، وەلاَمی دایەوە: ((نەخێر) بەدرێژایی ژیانی دێوێکی زۆری لە دەمی خەڵکان هێنابووە دەرەوە، ئەوانەی کە جنۆکە دەستی لێ وەشاندبوون لەوپەڕی دونیاوە دەهاتن تا چاکیان بکاتەوە، بەلاَم دێوی ئەوان بچووك بوو بەدەست نەدەگیران، دێوی مەرگ، دێوی تووڕەیی، دێوی نەخۆشی .. بەلاَم ئێستا چۆن دەیتوانی لەگەڵ دێوێکی وادا دەستو پەنجە نەرم بکات؟

لەدەروەدا بای یەهوە هێشتا لاجانگی دەرگای دەکوتیەوەو هەوڵیدەدا بێتە ژوورەوە، نەچەقەلێ بەسەر زەویەوە بوو، نەقەلێ بە ئاسمانەوە، تەواوی بوونەوەرە زیندوەکان لە ترسان سەری خۆیان لەبن باڵیان بردبووە خوارەوەو لە چاوەڕوانیدا وەرکەوتبوون تا خەشمی خودا بەرز بێتەوە.

بەشی یازدەم

کوڕی مێرێ پشتی بەدیوارداو چاوەکانی داخست، زەینی وەکو ژەهر تاڵ بوو، خاخام کە جارێکی دیکە سەری نابووە ناو ئەژنۆکانی، غەرقی بیرکردنەوە بوو بوو لە بارەی دۆزەخو دێوو دڵی مرۆڤ... نەخێر دۆزەخ لەگەڵ دێوەکانی لە قولاَیی زەویدا نەبوون، دۆزەخ لەسینەی مرۆڤدایە، لەسینەدایە، لەگەڵ خوداپەرستترینو راستترینی خەڵکان، خودا گەرداوێکی بەهێماکراوە، مرۆڤیش، خاخامی پیر زاتی نەدەکرد دەرگای دڵی بکاتەوە تا ببینێ کەچی لە ناخدا شاردراوەتەوە.

بۆماوەیەك قسەی نەکرد، بێدەنگییێکی قووڵ فەرمانڕەوابوو، هەتا هەردوو سەگە رەشەکەش چوونە خەوەوە، لەپرسەدا ماندووبوون، لەپڕێکا دەنگی کیفەکیفێکی دڵنەواز لە حەوشەدا بەرگوێ کەوت، (یەربوکامی) نیوە دێوانە بوو لە شادیان هەڵدەبەزیەوە، یەکەمین کەسێ بوو کە گوێی لە دەنگەکە بوو بوو، بای یەهوەش لەگەڵ دەنگی کیفەکیفەکە هاوڕێ بوو، رەبەنی دیوانە هەر کاتێ ئەم دەنگەی بەرگوێ کەوتبا، لەخۆشحاڵیان هەڵدەبەزیەوە، خۆرەتاو لە کاری ئاوابووندا بوو، بەلاَم تەواوی حەوشەکە هێشتا غەرقی رۆشنایی بوو، رەبەنەکە بەسەر بەردفەرشی نزیك بیرەئاوە وشکەکەوە چاوی بەمارێکی نەخشەدار کەوتبوو، نەخشێکی رەشو زەرد، کەملی بەرز کردەوەو زمانی دەخسە لەرزەوەو دەیکیفاند، (یەربوکام) لەژیانی دا هیچ کاتێ نەواییێکی فریوەدەرتری لەو شمشاڵە نەبیستووە، جارناجار لەڕۆژانی هاوین دا ئەو کاتەی کە خەوی بەژنێکەوە دەبینی، واهاتە بەرچاوی وەکو ئەو مارە دەهات کەبەسەر ئەو حەسیرەی ئەو بەسەریا خەوتبوو زمانی لەگوێی دەناو کیفەکیفی بوو....

ئەمشەو جارێکی دی_ یەربوکام_ لەژووری خۆی دەرپەڕی بوو، بە حەپس کردنی هەناسەی لەسینەدا لە مار نزیك بۆوە، مار شمشاڵی لێدەداوو سەیری دەکرد، ئەویش دەستی کرد بە شمشاڵ ژنیو هەستی کرد کە گەرمای وجودی مار بە لەشی ئەودا ڕەت بوو، ئەو کاتە لەسەر خۆ مارەکانی دیکە لە بیرە ئاوی وشكو یا لە دەوروبەری کاکتوسەکانەوە دەخزینە دەرەوە، یەکێکیان بەکلاوێکی شینو یەکێك بەکلاوی سەوزو دووشاخەو ئەوانی دیکە بەکلاوی زەردو خاڵخاڵو ڕەش بەخێرایی وەك ئاو بۆ پێشەوە دەخزین، گەیشتنە یەکەمین مارو بەیەکەوە نووسان، خۆیان لە یەکتر هەڵدسووی.. یەکتریان دەلستەوە، هێشوە ترێی لە چەشنی مار لە ناوەندی حەوشەوە هەڵواسرابوو، (یەربوکام) دەمی کردەوە باوێشکی دا، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشەوە ((ئەوەیان پەیوەندی سێکسیە ژنو مێرد بەمجۆرە ئاوێزان دەبن، لەبەر هەندێیە کە خودا ئێمەی لە بەهەشت دەرکرد)).

خاخام چەند دەنگێکی فریوبازی بیست، سەری خۆی بەرز کردەوەو گوێی هەڵخستو لەبەر خۆیا گوتی: بای ئاگراوی خودا هەڵدەکا، لە میانی شەڕێکی وادا، مارەکان جووت دەبن... خودا هەناسە هەڵدەکێشیو دەیەوێ دونیا لە مەشخەڵی هەناسەکانی خۆیەوە بکا بە خۆڵەمێش، سەیری مارەکانیش بکە بۆ ئەشقبازی هاتوونەتە دەرەوە، بۆ ساتێ زەینی پیرەمێرد تووشی وەسوەسە بوو بەسەر گەردانی مایەوە. بەلاّم لە پڕێکا لەبەرخۆ لەرزیو کەوتە ئەندێشەوە ((هەموو شتێ لە ئانی خودایە، هەموو شتێ دوو مانای هەیە: یەکیان ئاشکراو ئەویتر پەنهان، خەڵکی ڕەشۆك تەنها دەرك بەمانا ئاشکراکەی دەکات، دەڵێن: ((ئەوە مارێکە))و زەینیان دوورتر لەو ناڕوات، بەلاّم زەینێ کە غەرقی خودایە، دەچێتە پشتی بەرهەستەکانەوەو مانای نادیار دەدۆزێتەوە، ئەو مارانە کە ئەمڕۆکە لە بەردەم دەرگای ئەم حوجرەیەدا دەرپەڕین، دروست دوای دان پیانانەکانی کوڕی مێرێ دەستیان بەکیفە کیف کرد، بەدڵنیاییەوە دەڵێم هەڵگری مانای قوڵو شاراوەن.. دەبێ ئەو مانایە چی بێ؟ خۆی بەلولدراوی هاوێشتە سەر زەویو لاجانگەکانی دەکوتایەوە، دەبێ ئەو مانایە چی بێ؟ ئارەقەییێکی سارد بەسەر رووخساری هەتاوەسووتی هاتە خوارەوە، جار جارە بەتیلەی

چاوی سەیرێکی دەکردە گەنجەکەو، جارێکیش بەدەمی بەشو چاوانی داخراوەوە بە دیقەت گوێی لەمارەکان دەگرت، ئەوە چ مانابیێکی هەبوو.

ئەو زمانی پەرەندەکانی لە گەورە جادوگەرو رابەری پێشترێی خۆی (یوزاپت) فێر بووبوو، لەکاتێ کە ئەو هاتبووە دێرەوە عابید لەوێ بووەو بینیویەتی، دەیتوانی زمانی پەڕەسێلکەو کۆترو بازەکان راڤە بکات، یوزاپت قسەی پێدابوو کە زمانی مارەکانیشی فێری ئەو بکات، بەلاّم ئەجەل مۆڵەتی پێ نەدابوو، بەمەرگی خۆی ئەم ڕازەی بردبووە گۆڕەوە، بێگومان ئەو مارانەئەمشەو هەڵگری پەیامێك بوون، بەلاّم ئەو پەیامە چی بێ،؟ خاخام دووبارە دانیشت سەری لەناو دەستەکانی دانا، مێشکی کاس بوو بوو پێچی دەخوارد ئاخی هەڵدەکێشا هەستی دەکرد هەورە تریشقەییێکی سپیو ڕەش ی دەروونی هەور رێشمەی زەینی رادەکێشێ، ئەو مانایە چی بوو؟ ئەو پەیامە چی بوو؟ لەپڕێکا هاوارێ لە دەروونی هەستا، لەسەر زەوی قیت بۆوە، گۆپاڵی عابیدی لە دەست گرتو خۆی بەسەر دادا.

بەدەنگێکی کز گوتی: کریست دڵت چۆنە؟

بەلاّم گەنجەکە نەیبیست، ئەو نوقمی جەزبەییێکی وا بوو کە وەسف نەدەکرا، ئیمشەو دوای ئەو هەموو ساڵە، شەوێ کەبڕیاری دابوو دانی پیابنێو رازی دڵ بخاتە سەر زمان، بۆ یەکەمین جار بوو کە بوێرێ سەیری رەشێتی دڵی بکاتو ئەو مارانە یەك یەك دەست نیشان بکات کە لە دەروونیا دەیانکیفاند. هەرمارەو ناوێکی پێبەخشین، بەم ناونانە وا بەدیار دەکەوت کە لەدەروونیا دەردەهاتنو ئازادیان دەکرد.

پیرەمێرد دووبارە پرسی ((کریست دڵت چۆنە؟)) خۆ ئێستا ئارامی گرتووە؟)) لاربۆوەو دەستی ئەوی گرتە دەست بەنەمری گوتی: ((وەرە)) ئەنگووستی لەسەر لێو داناو دەرگای کردەوە، دەستی کریستی گرتبوو، لەگەڵ یەك بە ئاستانەی دەرگادا ڕەت بوون، مارەکان بێ شەرمانە بەیەکەوە نووسابوون، لە میانی گەرداوی ئاگرین ی لیمو چەو بەرزبووبوونەوە سەر کلكو سەمایان دەکرد. جار جارە لەبەر زۆر ماندووبوون لەجێوە بێجوولە دەوەستا. کوڕی مێرێ بە بینینی ئەوان پاشەکشەی کرد، بەلاّم خاخام دەستی ئەوی کوشیو گۆپاڵی بەرزکردەوە دەستی لە لێوی هێشوە مارشێوەکەی دا،

لەکاتێکا گەنجەکە سەیری دەکرد بزەی دەهاتێ، بە ئارامی گوتی: ((ببینە، رایانکرد))

((بزانە هەست ناکەی باری دڵت سووك بووە؟ ئەوانە لە ناو دڵی تۆوە رایانکرد)).

کوڕی مێرێ بە چاوانی لە خانە دەرپەڕیوی یەکەمجار سەیری خاخامی کرد کە بزەی بۆ ئەو دەکردو پاشان سەیری مارەکانی کرد کە بەسەماوە بەرەو بیرە ئاوە وشکەکەوە دەڕۆیشتن، دەستی دانایە سەردڵیو هەستی کرد کۆتری دڵی لە خۆشیانا باڵدەگرێ.

خاخام کە دووبارە دەستی ئەوی لەدەست گرتبوو، گوتی: ((باشوایە بگەڕێینەوە)) ئەو کاتە سەیری کوڕی مێرێی کرد دووچاری شڵەژان بوو، لەبەر خۆ گوتی: ((ئەوە پەرجوییێکە، ژیانی ئەو کوڕە کە ئێستا رووبەڕووم وەستاوە جگە لە پەرجویەك هیچی دیکە نییە)). بۆ ساتێ ویستی دەست لەسەر سەری کریست دانێو پیرۆزی بکات، ساتێکی تریش بڕیاریدەدا لاربێتەوەو پێیەکانی ماچ بکات، بەڵام دانی بەخۆیا گرت، تا ئێستا خودا چەندین جاروجار فریوی دابوو، هەرکات دەیبیست کە پەیامبەرێ لە کێوەوە سەرەو ژوور بۆتەوە یا لە بیابان هاتووە دەیگوت ((ئەوە ئیدی دەبێ کریستیانو بێ))، بەڵام خودا هەموو جارێ ئەوی فریو دەداو دڵی خاخام کە ئامادەی پەڕوپۆ بوو پەژموردە دەبوو وخونچەی نەدەکرد، بۆیە دەپەنگایەوە، لەگەڵ خۆیەوە گوتی: ((دەبێ یەکەمجار ئەو تاقی بکەمەوە، ئەو مارانە کە خەریکی قووتدانی بوون، ئێستا رایانکردوە، وجوودی ئەویان لە ژەنگی پیسی پاك کردۆتەوە، ئێستا توانای ئەوەی هەیە کە هەڵسێتەوە سەرپێو لەگەڵ خەڵکان قسەبکات.. ئەو کاتە پێدەکەوم دەرگا کرایەوەو (یەربوکام) خۆیو سینیێ تێشت کە بۆ دوو میوان بوو، بریتی بوو لە نانی جۆو زەیتوونو شیر هاتە ژوورەوە، رووی لە کریست کردو گوتی: ((ئەمشەو جێگاییێکم لە ژوورێکی دیکە راخستوە تا هاودەمت هەبێ، بەڵام زەینی میوانەکان لەم دونیایە نەبوو، ئاگایان لەقسەی (یەربوکام) نەبوو، دەنگی مارەکان لەبنی بیرەوە دووبارە بەرگوێ کەوت، ئەوان شمشاڵیان دەژەنیو لەهەلەهیان بوو.

ڕەبەنەکان بەخەندەییێکی لوس گوتیان ((وا زەماوەند دەکەن، بای خودا هەڵدەکا ئەو بەلا بەگیان گرتوانە واهیمەییێکیان نییەو زەماوەند دەکەن)) سەیری پیرەمێردی کردو

چاوێکی هەڵتەکاند، بەڵام پیرەمێرد لوقمەی بردە دەمیو دەستی بەجوێن کرد، ئەو دەیەویست گیانی وەبەربێت بە گۆڕینەوەی نانو زەیتوونو شیر بەهۆش بتوانێت قسە لەگەڵ مێرێ بکات.

بابە قەمبور سەیری ئەوانی دەکردو حەوسەڵەی لەسەر نەماو ئەوێی جێهێشت.

ئەم دووە رووبەڕووی یەکتر دنیشتبوونو لەبێدەنگیدا خواردنیان دەخوارد، حوجرە تاریك بووبوو، چووارپایەو شوێنی عابیدو دار کتێب لەگەڵ کتێبی کراوەی دانیال پێغەمبەر بەسەریەوە بوو لە تاریکیدا دەدرەوشایەوە، فەزای حوجرە هێشتا بۆنی دلاوێزی بخوری دەدا، لەدەروەدا با ئارامی گرتبوو.لە هەمان کاتدا خاخام گوتی: بایەکە دابەزیوەو نەماوە

گەنجەکە وەلامی نەدایەوەو لەبەرخۆ گوتی: ((ئەوان رۆیشتوون، ئەوان رۆیشتوون، مارەکان لە دەروونمدا رایانکرد، رەنگە ئەوە دروست خواستی خودابێ، رەنگە بە هەمان بەڵگە بووبێ کە خودا منی هێنابێتە بیابان تا شفام بدات ئەو هەڵیکرد، مارەکان گوێیان لە دەنگی بوو، لە دەروونمدا خزینو رایانکرد سوپاس بۆ خودا)). دوای سەرفی خۆراك، خاخام دەستی بەرز کردەوەو شوکری خودای کردو ئەو کاتە رووی لە هاودەمەکەی کرد، ((زەینت لەکوێیە کریست؟ من خاخامی ناصیرەم، دەنگم دەبیستی؟))

گەنجەکە بە ڕاجفرینێکەوە لە دونیای جەزبە هاتەوە دەرەوەو گوتی: ((بەڵی مامە شەمعون))

- زەمانی موژدەهێن هاتووە، رۆڵەم .. ئامادەی؟

کریست لەبەر خۆ لەرزیو پرسی ((ئامادە؟ ئامادە بۆچی؟

- خۆت باشدەزانی، بۆ لەمن دەپرسی؟ ئامادەیی بۆ هەڵسانەوەو قسەکردن.

- لەگەڵ کێ

- لەگەڵ مرۆڤـ

- چی بڵێم؟

- نیگەران مەبە، تۆ تەنها دەمت بکەرەوە، خودا هیچی دیکەی لە تۆ ناوێ. مرۆڤت خۆش دەوێ؟

- نازانم خەڵك دەبینم دڵم بۆیان دەسووتێ تەنها ئەوە

- ئەوە بەسە کوڕم، بەسە، رابەو لەگەڵ ئەوان قسەبکەو ئەو کاتە لەوانەیە ئازاری تۆ زیاد بێ بەڵام ئازاری ئەوان هێور دەبێتەوە

- ڕەنگە هەر بۆ ئەوەبی کەخودا منی بۆ جیهان ناردووە باوکە تۆ لەکێ دەزانی؟

- نازانم، کەس شتێکی بەمن نەگوتوە، بەڵام وێڕای ئەو هەموو حاڵەتەش، دەکرێ، من نیشانەم بینیوە، ئەو کات کە منداڵ بووی، کەمێ خۆڵت هەڵگرتو مەلێکت دروست کرد، لە بە هەمان کاتدا کە دەتلاواندەوەو قسەت لەگەڵ دەکرد، وەك بڵێی باڵی دەرکرد بەڕاکردن لە دەستی تۆدا کەوتە فڕین، لەوانەیە کە ئەو مەلە قوڕینە رۆحی مرۆڤـ بێ، بەڵێ کوڕم کریست- رۆحی مرۆڤـ لە دەستی تۆیە.

- گەنجەکە لەجێ هەڵسایەوەو دەرگای بەدیقەت کردەوە، سەری بردە درەوەو گوێی راگرت، عاقیبەت مارەکان بێدەنگ بووبوون، بەخۆشحاڵیەوە بەرەو لای خاخام گەڕایەوە ((باوکە پیرۆزم بکەو شتێکی دیکەم پێ مەڵێ، هەموو شتێکت گوت، زیاتر لەمە بەرگەی بیستن ناگرم، دوای وەستانێکی کورت لەسەر قسەکانی رۆیشتو گوتی: ((مامە شەمعون، من ماندووم دەمەوێ بچمە سەر جێگاوە، هەندێ جار خودا بەشەو دێت روداوەکانی رۆژ یەکالا دەکاتەوە.. مامە شەمعون بەچاکی بخەوە)) خانەخوێ لەدەرەوە چاوەڕوان بوو، گوتی: ((با بڕۆین پێت نیشان بدەم کە شوێنی تۆم لەکوێ راخستووە.. کوڕەگیان ناوت چییە؟

- کوڕی نەجار

- ناوی من (یەربوکام)ە بەمن دەڵێن برای بێ مێشكو قەمبور بەڵام تەقەی سەرم دێ، من حەواسم لای بەرداشەو وەکو مشك ئەو پەلکە وشکەی کە خودا بەمنی داوە دەجووم.

- کام پەلکی وشك...؟

- قەمبور بەخەندەوە گوتی: گەلۆرگیان، تێناگەی؟ رۆحم، لەگەڵ تەواوبوونی کارم ((ڕاستی شەو بەخێر، خەوی خۆش خۆش ببینی- ئیزرائیل دێو دەست بە جوینی من دەکات)) تۆزێ وەستا، دەرگا فسقلیە کورتیلەکەی کردەوە ((سوچی دواوەی لاچەپ جێگای تۆیە؟)) لە حاڵێکدا قاقا پێدەکەنیو ئەوی پاڵدایە ناو ژوور ((باش بخەوە، کوڕەگیان، خەوی خۆش خۆش ببینە، هەراسان مەبە، خەون بەژنەوە دەبینی، هەوای دێر وای دەوێ)) لە کاتێکا لەبەر زۆر پێکەنین خەریك بوو شەقی دەبرد، دەرگەی بەدەنگێکی بروسك ئاسا داخست.

کوڕی مێرێ لە شوێنی خۆی بزمارکوت بوو، تاریکە، سەرەتا هیچ شتێکی جیاوازی هەست پێنەکرد، بەڵام هێدی هێدی دیوارەکانی نیوەڕوون کە بە سپیاوی قسل سپی بووبووە، بەدیارکەوت، شەربەیێ لە قەڵەشتی دیوار دەدرەوشایەوە، دووچاوی کلپەدار لە سوچێکەوە لەودا دوورابوو، لەسەرخۆو کوڕماڵ بۆ پێشەوە دەچوو پێی لە حەسیری لولنەدراو گیر کردو وەستا، لە هەمان کاتدا دووچاو تاقیبیان دەکرد، کوڕی مێرێ سەلاوی لە هاودەمی کردو بەڵام کەسێ وەڵامی نەدایەوە.

یەهودا خۆی وابەدیارخست کە لولی خواردوە، لە کاتێکا چەنەگەی هاوێشتبووەسەر ئەژنۆکانی، دەنگی هەناسەی سەنگینی ئەو لە حوجرەدا دەنگی دەدایەوە، پشتی بەدیوار دابوو سەیری کوڕی مێرێی دەکرد، لە دەروونی خۆی زەمزەمەی دەکرد ((وەرە... وەرە...وەرە...وەرە، خەنجەری لە ناو مشتی خۆیا دەکوشی، لەبەرخۆ بیری دەکردەوەو نزیك بوونەوەی کوڕی مێرێی دەپێواندو زەمزەمەی (وەرە..وەرە..وەرە)ی دەکردو ئەوی رادەکێشایە سەر تەڵەوە، زەینی ئەو گەڕایەوە زادگاو دێی —خریوت- کە لە دەوروبەری ئەدومیە بوو، شێوەی بەتەڵەوەکردنی کریست ئەوی دەخستەوە یادی شێوەی بەتەڵەوەکردنی چەقەڵو کەروێشكو کەو لە لایەن مامە جادوگەرەکەی، مامی

بەسەر زەمینەوە رادەکێشا، چاوی دەگێرساوی دەبڕیە نێچیرەوەو دەنگی هیسە هیسی پڕ لە تاسوقو پاڕانەوەو دەستووری سەر دەدا (وەرە، وەرە، وەرە) ئاژەڵەکە یەکسەر گێژدەبوو بەسەری کەچو هەناسە سواریەوە بەرەو لای ئەو دەمەی کە هیسە هیسی بوو دەستی دەکرد بە خزین...

لە پڕێکا یەهودا دەستی بەهیسە هیس کرد. سەرەتا ئارامو نەرم پاشان لە پڕێکا بە هێزترو وەحشیانەو هەراسانکەر تر بوو.

کوڕی مێرێ کە سەری بەسەر سەرینی حەسانەوە کردبوو، بەوەحشەتەوە لە جێوە راپەڕی، کێ لە تەك ئەوەوە بوو؟ کێ بوو هیسە هیسی بووە؟ عەتری هەناسەی ئاژەڵێکی لە فەزادا بەرلوت کەوتو تێگەیشت، بە ئارامی پرسی:

- یەهودا براکەم ئەوە تۆی؟

یەهودا لە کاتێکا بە تووڕەیی پێی لە زەوی دەکوتاو نەڕاندی ((هەی لە خاچ دەر!)) گەنجەکە قسەی خۆی دووبارە کردەوە ((برام یەهودا، لە خاچدەر زیاتر لە خاچدراو ئازار دەکێشێ))

ڕدێن سوور کە لە تووڕەییاندا دەپێچرایەوە ناوخۆی هاواری کرد ((بۆ برایانمو گیانبازەکانو دایکانی لە خاچ دراو سوێندم خواردوە کە تۆ بکوژم، بەخێربێی سەلیبساز، هیسە هیسم کردو تۆ هاتی)) قیت بۆوە سەر پێیەکانیو دەرگای جووت کردو گەڕایەوە سوچەکەوە، دووبارە خۆی هەڵکورماندەوە، رووی لە کریست کردو گوتی:

- گوێت لێ بوو چیم گوت؟ دایێ بە غەریبم مەزانەو خۆت ئامادەکە.

- من ئامادەم

- هاوار مەکە یاڵلاٚ زووبە، تا هەوا تاریکەو دەمەوێ بڕۆم.

- براکەم یەهودا خۆشحاڵم بەدیدارت، من ئامادەم، ئەوە تۆ نەبووی کە هیسە هیست بوو، خودابوو-و من ئامادەم ئەو بە میهرەبانی خۆیەوە هەموو شتێکی تەرتیب

کردوە، تۆ دروست لە کاتی خۆی هاتی، برام یەهودا.. هەمیشە دڵم سوكو بێ پیسییە، ئێستا دەتوانم لە پێشگای خودایی حازر بم، ماندوو بووم لە دەستو پەنجە نەرم کردن لەگەڵ ئەو، هەروا لە ژیانیش، گەردەنم لەبەر دەستی تۆ دادەنێم.. یەهودا من ئامادەم، ئاسنگەر نەڕڕاندیو برۆکانی وێك نایەوە، ئەو ئەسلەن هەرخۆشی بەڕاستی نەفرەتی هەبوو، ئەگەر دەست بۆ لای گەردنێ درێژ بکات، کە وەك گەردەنی بەرخ وایە، بێ داکۆکی، سارد بووبۆوە، ئەو داکۆکیو شەڕی تەنبەتەنی دەویست، لەم حاڵەتەدا دوای بەجۆش هاتنی خوێن.

کوشتن ئاوەها سزاواری مرۆڤی واقیعیو پاداشتی بەویژدانانەیە بۆ زۆرانبازی، لە کۆتایی دادەهات. کوڕی مێرێ هێشتا خۆیو ملی درێژکردووی ئامادەبوو، بەلاٚم ئاسنگەر بەدەستی زلو زەبەللاحی خۆیەوە، ئەوی پاڵی پێوەناو نەڕاندی: ((بۆ داکۆکی ناکەیت؟ تۆ چ جۆر مرۆڤێکی؟ قیت بەوە زۆرانبازی بکە))

برام یەهودا، من ئارەزوێکی وام نییە، بۆ داکۆکی بکەم، خواستی تۆ خواستی منە، دڵنیابە کە خواستی خوداشە، لە هەمان ئەو ساتەی کە من هاتمە ئەم دێرەوە تۆش هاتی، من گەیشتمە دێر دڵم لە پیسیو پۆخڵی پاك بۆوە، خۆم ئامادەی کوژران کرد، تۆ خەنجەرت دەست داوەتێو لەم سوچە پەنهانبووە خۆت ئامادەی کوشتن کردوە، دەرگا کراوە من هاتمە ژوورەوە، چ نیشانەیێکی ترت دەوێ برام یەهودا)).

بەلاٚم ئاسنگەر لێوی لە لێو نەکردەوە، سمێڵەکانی خۆی لەڕێی شێتایەتیەوە دەقرتاند، خوێن بەری چاوی گرتبوو، مێشکی دەجۆشا، عاقیبەت نەڕڕاندی ((بۆ خاچ دروست دەکەی؟)) جوانمەردەکە سەری لەبەرخۆ نا، ئەوە رازی ئەو بوو، چۆن دەتوانێ بیدرکێنێو ئاشکرای بکات؟ ئاسنگەر چۆن دەیتوانی باوەڕ بەو خەونانە بکات کە خودا بۆ ئەو جەوانمەردەی دابەزاندبوو، یا بەو دەنگانەی کە لە خەڵوەتی خۆیدا دەیبیست، یا بەو پەنجانەی لەسەری قولاب دەبوون ئارەزووی ئەوەیان هەبوو بۆ ئاسمانی هەڵکێشن.

ئاخر چۆن موقاوەمەتی خۆی لەبەرابەر هەڵکێشانی بۆ ئاسمان، لە یەهودا بگەیەنێ؟ لەڕووی نائومێدیەوە گوناهی مانەوەی کردبوو بەسەر زەوی، بە پەشیمانیەوە گوتی: ((برام یەهودا، ناتوانم بۆت روون کەمەوە ببورە ناتوانم))

ئاسنگەر جێی خۆی گۆڕی تا بتوانێ رووخساری گەنجەکە لە تاریکیدا باشتر دەست نیشان بکات، بەمکوڕیەوە سەیری رووخساری دەکرد، ئەو کاتە لەسەرخۆ بۆ دواوە گەڕایەوە، دووبارە پشتی بەدیواردا، لە خۆی پرسی ((ئەوە ئیدی چ جۆرە مرۆڤێکە؟ تێ ناگەم، سەیرم پێ دێ هەرماس رێنمایی دەکات یا خودا؟ لە هەردوو حاڵەتدا بەخاترجەمی رێنمایی دەکەن، ئەو مقاوەمەت ناکات، کە ئەوە خۆی گەورەترین موقاوەمەتە، من ناتوانم بەرخ بکوژم.. مرۆڤ ئا، بەلاّم بەرخ نا، هاواری کرد ((تۆ ترسنۆکی ..هەی بێچارەی بەلەنگاز، هەی سەگ سەروبچمت بخوات. کوڕی مێرێ بە زەمزەمەوە گوتی: ((خودا دەتوانێ)) ئاسنگەر خەنجەری لە مشت وەرسووراندو لەبڕیاردانەدا ساردبۆوەو دەستەوەستان بوو، بۆ ساتێ خەیاڵی کرد، کە تریفەیێکی نورانی لە تاریکیدا بەسەر رووی سوورفڵەوەبووی گەنجەکەدا دەجریوێنێ، وەحشەت سەراپای داگرتو بەندی دەستی شل بۆو، بە کوڕی مێرێی گوت ((لەوانەیە من مرۆڤێکی کەرکەللە بم، بەلاّم تێدەگەم، قسەبکە تۆ کوێی؟ چیت دەوێ. خەڵکی کێی؟ ئەو داستانانەی کە لە هەموو شوێنێ دەربارەی تۆ دەگێڕنەوە، گۆپاڵی شکۆفە کردوە، کلّپەی هەورەتریشقە، ئەو هێرشانەی کینە کە لە کاتی بەڕێداڕۆیشتن دێنە سۆراغت، ئەو دەنگانەی کە لە تاریکی دەیبیستی.. پێم بڵێ رازی تۆ چییە؟

بۆ کێ؟ بەزەییت بەکێدا دێتەوە؟ بەخۆت، بە هەژاریو فەلاکەتی خۆت؟ یا رەنگە دلّت بە حاڵی سراییل بسووتێ؟ یاڵلاّ بڵێ، بۆ سراییلە؟ دەمەوێ هەمان ئەوە بڵێی؟ هەمان ئەوە، نەك شتێکی دیکە؟ ئایا ئەوە ئازاری سراییلە کەوتۆتە گیانتەوە..

- ئازاری مرۆڤ.. برام یەهودا..

مرۆڤ فەرامۆش کە، یۆنانیەکان کە ئەو هەموو ساڵە کوشتاری ئێمە دەکەن.. مرۆڤن.. نەفرەتیان لێبێ.. رومیەکانیش مرۆڤن! ئێستەش کوشتاری ئێمە دەکەنو پەرستگاو خوداکانمان پیس دەکەن.

لەوانە گەڕێ، دەبێ بۆ سراییل بێ، جگە لەوەی هەموو شتێ دوور فڕێدە.

- بەلاّم من بۆ چەقەلەکان، برام یەهودا بۆ پەڕەسێلکەکانو گیاش هەست بە میهرەبانی دەکەم

- ها...ها بۆ مێرولەکان؟

- بەڵێ بۆ مێرولەکانیش هەموو شتێ لە ئانی خودادایە، کاتی بەسەر مێرولەیەك لاردەبمەوە، لە دیدگای رەشو بریقەداریان، رووخساری خودا دەبینم

- لەم حاڵەتەدا ئەی من چی کوڕی دارتاش؟

- لەوێش لە قولاّیی دا رووخساری خودا دەبینم.

- لە مەرگ ناترسی

- بۆ بترسم برام یەهودا؟ مەرگ درەگایێ نیە داخرێ، مەرگ دەرگاییێکە دەکرێتەوە، دەکرێتەوەو مرۆڤ دەچێتە ژوورەوە.

- بۆکوێ؟

- بۆ ناوسینەی خودا.

یەهودا لە رووی شلّەژانەوە، ئاخێکی هەڵکێشا، لەبەر خۆ گوتی: ((هیچ لەگەڵ ئەو مرۆڤە ناکرێ، چوونکە ترسی لە مەرگ نییە)) چەنەگەی نایە ناو لەپیو سەیری کریستی کردو هەوڵی دا بگاتە بڕیارێ، لە ئەنجامدا گوتی:

- ئەگەر تۆ نەکوژم دەتەوێ چ بکەی؟

- نازانم. هەرچیەك خودا بیەوێ.. مەیلم هەیە راپەرمو لەگەڵ مرۆڤ قسە بکەم.

- چییان پێ دەڵێی؟

- برام یەهودا، چۆن پێشبینی ئەوە لە من دەکەی کە بزانم؟ من دەمم دەکەمەوەو خودا قسە دەکات. تریفەی رۆشنایی بەسەر گەردی سەری گەنجەکەوە نورانیتر دەبوو،

رووخساری خەمگینو ئازارچەشتەی وەك چۆن هەورەتریشقە دەدرەوشایەوە، چاوانی درشتو رەشی ئەو بە جوانییێکی وەسف نەکردەنی یەهودای دەخستە ئەفسونەوە.. ردێن سوور هەستی بەشلەژان کردو چاوانی هێنایە خوارەوە، لەبەرخۆ گوتی: ئەگەر دڵنیابم کە هاتۆتە سۆراغی سراییلیەکانو بەقسەکانی دڵی ئەوان دەداتەوە هێرش بکەنە سەر رۆمیەکان ئەوا نایکوژم))

گەنجەکە پرسی: برام یەهودا، ماتەلی چیت؟ رەنگە خودا تۆی بۆ کوشتنی من ناردبێ؟، رەنگە ئیرادەی خودا پەیوەندی بەشتێکی دیکەوە هەبێ، شتێ کە بۆ تۆش رەوان نییە، تۆ سەیری من دەکەیو هەوڵ دەدەی بزانی چ شتێکە؟ من ئامادەم بکوژرێمو هەرواش ئامادەی زیندوومانەوەم، بڕیاربدە)).

یەهودا بەدڵمردییەوە وەڵامی دایەوە: ((پەلە بە خەرج مەدە، شەو درێژە، ئێمە کاتمان زۆرە)) بەڵام دوای وەستانێکی کەم بەقینێکی شێتئامێزەوە هاواری کرد ((مرۆڤ بێ ئەوەی خۆی بخاتە دەردەسەریەوە ناتوانێ هەتا قسەش لەگەڵ تۆ بکات، من شتێ دەپرسم تۆ شتێکی دیکە وەڵام دەدەیتەوە، سەرم لە کارت دەرناچێ، پێش ئەوەی تۆ ببینمو گوێ لە تۆ رابگرم.. دڵو زەینم لە ئێستا دڵنیاتر بوو سەرت بۆ لایەکەی تر وەرسووڕێنەو بخەوە، دەمەوێ تەنهابم تابتوانم ئەو هەمووە هەرس بکەمو بزانم چی دەکەم؟ دوای گوتنی ئەو وشانە بە شپرزەییەوە بۆلای دیوار گەڕیەوە.

کوڕی مێرێ بەسەر حەسیرەوە بە ئارامی راکشاو دەستەکانی وەك خاچ بەسەریەکەوە دانا لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((هەر ئەوەی کە خودا دەیەوێ، هەرهەمان دەبێ)) بەدڵنیایەوە چاوانی بەسەر یەکەوە نا، لەکونی تاوێرەبەردێ کە ڕوبەڕووی ئەو بوو، کوندەپەپوێ هاتە دەرەوە، هەرکە بینی تۆزوبای خودا تەواوبوو بەبێ هەرواوهۆریا بۆ پێشو پاشەوە هەڵفڕی، ئەو کاتە بەهوەهوەوە هاوجوتی خۆی بانگ کرد.. ((ئەزیزم وەرە، خودا رۆیشتووە، ئێمە جارێکی دی بەسەلامەتی هەڵساینەوە)) لەوانەی سەرەوەدا، لە ترۆپکی کلاۆرۆژنەی حوجرەکەوە ئەستێرەباران بوو، کوڕی مێرێ چاوەکانی کردەوە بە دیتنی ئەوان شادبوو، ئەوان لەسەرخۆ دەجولانو ون بوونو ئەستێرەکانی دیکە هەڵدەهاتن .. چەندین سەعات بەدوای یەکدا رادەبردن یەهودا کە

هێشتا بەسەر حەسیرەوە چوارمێچکی لێی دانیشتبوو خۆی وەردەسووراند، جارناجار بە هەناسەبڕکێو زەمزەمەوە هەڵدەستایەوە تا دەمی دەرگا دەڕۆیشتو دووبارە دەگەڕایەوە، کوڕی مێرێ، بەچاوانی نیوە داخراوی سەیری دەکردو لە چاوەڕوانیدا مایەوە، لەبەرخۆ گوتی:

((هەر ئەوەی کە خودا دەیەوێ هەمانە کە دەبێ)) لە چاوەڕوانی مایەوە، چەندین سەعات رابردن، وشترەمێینەك لە تەویلەی نزیك حوجرەکەی ئەواندا دەیحیلاند، رەنگە خەونی بە گورگێ یا شێرێ بینبێ، ئەستێرە گەورەو تازەدەرکەوتووەکانی ئاسمانی خۆرهەلآت، بەتووڕەییو خرۆشەوە سەرهەڵدەگەڕانو وەکو لەشکرێك رێکەوتبوون. لەپڕێکا کەلەشێر لە قولایی تاریکیدا خوێندی، یەهودا لە جێوە، هەستاوە بە هەنگاوێکی درێژ خۆی گەیاندە دەرگاوە.

دەرگای بە زبرییەوە کردەوە، لە دوای خۆی دایخستەوە، دەنگی پێی پەتی کە بە قوڕسی دەکوترایە سەر بەردڕێژەکانەوە گەیشتە گوێ ئەوکاتە کوڕی مێرێ سەری وەرسووراندو هاوسەفەری وەفاداری خۆی بینی کە لەناو تاریکیدا بە هوشیارییێکی تەواوەوە لە سوچێکەوە راست وەستاوەو بەوی گوت: لێم ببورە.. خوشکم زەمانی موژدەهێن هێشتا نەهاتووە.

بەشی دوازدەهەم

ئەمرۆکە باهۆزێکی گەرمو نمناك دەبووە هۆی ئەوەی کەچەند شەپۆلێکی گەورە لە دەریاچەی (گنسارت) دا هەڵبچێ، پاییز هاتنی خۆی راگەیاندو زەوی بۆنی گەلاو مێوو ترێی ترشەوەبووی لێدەهات، ژنانو پیاوان لە گزنگی سەحەرەوە لە کفرناحومدا هەڵڕژابوونە دەرەوە، رەزەکانی ترێ نوقمی شکۆو جیلوەبووبوون، هێشووی ترێ بە دانە پڕ ئاوەکانی چاوەڕوان بوون ترێچنەکان بێنو بیانچنن، کچانی جحێڵ کە ترێ ئاسا دەدرەوشانەوە، هەریەکەیان هێشوێکی تەواوی ترێیان خواردبوو رووخساریان پڕ شیر بووبوو، جەوانمەردانێ سووتاو لەبەر ئاگری شەهوەت بەدزیەوە سەیری ئەو ئافرەتانەیان دەکرد کە لە کاتی رنینی ترێدا دلێرانە تاویاندەدا، دەنگی قاقای پێکەنین لە رەزدا دەگەیشتە گوێ، کچان هێواش هێواش، لەشەرم کەوتبون، مەتەڵیان لەسەر کوڕەکان هەڵدەدا، کوڕەکانیش ئاگراوی تر نزیك دەکەوتنەوە، هەرماسی ئاگری بنکا لەناو رەزدا بە هەڵبەزودابەزینەوە ژنانی نوقرچە دەداو دەوروبەری پڕ لە قاقا دەکردن.

کوختەی لادێیانەی قوڕو فراوانی زوبەدی پیر چووارتاقە والاّ بوو، وەك لانەی هەنگ تژی وزەوزبوو، راووکەکە لە لای چەپی حەوشەکەوە بوو، پیاوانی گەنج سەبەتی پڕ لە ترێیان کە لە رەزدا دەرهێنا هەڵیاندەڕشتە ناویەوە، چووار ئادەمی زەبەللاح: فیلیپ، یاکوب، پەترۆس، ناتانیل ی پینەدۆزی دێ کە لە وشترێکی بێگوناه دەچوو، خەریکی

شوشتنی پێیە مووینەکانی خۆیان بوونو خۆیان ئامادە دەکرد بچنە ناو راووکەکەوەو ترێ بکوتنەوە. هەتا ئەوانەی باخیان بچووك بوو، هەڵبەتە بەشە شەرابی خۆیان وەلادەنا، هەموو ساڵێ دەیانبردە ماڵی زوبەدی تا لە کارتەی بدەنو دەستهەقێ کە بە سوود وەرگرتن لە راووك وەریدەگرت، گۆزەو جلیکانەکانی شەرابی پڕ دەکرد لە هەمان کاتدا بەسەر سەکۆی بەرزەوە دادەنیشت، دارێکی گەورەو قەڵەمبڕێکی لە دەست دەگرت، ژمارەی سەبەتەکانی بەسەر دارەکەوە نیشان دەکرد، بەلاّم باخەوانەکانیش لە زەینی خۆیان ئاگاداری ژمارەی سەبەتەکان دەبوون، تا نەبادا دوای دوو ڕۆژ فێڵیان لێ بکرێ چوونکە زوبەدی پیر مرۆڤێکی فێڵ باز بوو، هیچ کەس پشتی پێ نەدەبەستا، هەموو چووارچاو چاودێریان دەکرد. پەنجەرەی ژوورەوەی ماڵێ کە دەیڕوانیە حەوشەوە، کرابۆوە، سالومەی پیرەخانمی ماڵ بەسەر تەختێکی کورتیلەوە راکشابوو، بەمجۆرە دەردی ئەژنۆو جومگەکانی دیکەی خۆی فەرامۆش کردبوو، هەڵبەت لە گەنجێتیدا زۆر جوانو بەدڵوداو بوو، خۆیو ئێسقانی وردو بالاّی زراڤ و پێستی زەیتونیو چاوانی درشتی -لە نەژادێکی خۆش جسن بوو- سێ دێهاتی کفرناحومو مەجدەل و- بیت صەدا- کەوتبووە ململانێوە..

سێ داخوازیکەر لە هەرسێ ئەو دێهاتانەوەو لەیەك کاتدا هاتبوونە سۆراغی باوکیەوە، کە کەشتیدارێکی دەوڵەمەند بوو، لەگەڵ دۆستانێکی زۆرو باری وشترو سەبەتەی پڕەوە چووبوون، پیرەمێردی حیسابگر لە زەینی خۆیدا جەستەو رۆحو سەروسامانی هەریەك لەوانی سووكو سەنگین کردبوو زوبەدی هەڵبژاردبوو، سالومەش هەرچۆنێ بێ بە زوبەدی رازی بوو، بەلاّم ئێستاکە ئەو کچە منالّکارە پیربووەو گەردشی رۆژگار جوانیەکەی لە بێن بردبوو، جاروناجار لە کاتی جەژنی گرینگ گرینگدا، مێردە بونیات بەهێزەکەی کە هێشتا هەر شەهوانی بوو، شەوانە دەچووە ماڵی بێوەژنانو دەستی بەسەرو گوێیاندا.

بەلاّم ئەمرۆکە رووخساری سالومەی پیر لە خۆشیاندا دەبریقێتەوە کوڕە خۆشەویستەکەی یۆحەننا، رۆژێ پێشتر لە دێرەوە هاتبوو، ئەو لەڕاستی دا رەنگپەڕیوو لەڕولاواز بووە، پەرستنو بەڕۆژوبوون وردوخاشی کردبوو، لەبەرئەمە

سالومە نەیدەهێشت دڵی تەنگ بێو نەیدەهێشت بڕوات، شەرابو خۆارکی پێدەداو تا دووبارە گیانی وەبەربێتەوەو لێوی گوڵ بگرێ، لەبەر خۆ دەیگوت: ((خودا باشەو ئێمە لێی دەپاڕێینەوە، بەڵێ ئەو چاکە بەڵام نابێ رازی بێت کە خوێنی کوڕانی ئێمە بخورێت، رۆژوو نوێژیش بەشێوەییێکی مام ناوەندی بۆ مرۆڤ باشەو بۆ خوداش، بۆیە دەبێ لەگەڵ یەك بەشێوەییێکی ئاقلانە بگەنەیەك)) بەتاسوقەوە سەیری دەرگای دەکرد، چاوەڕوانی یۆحەننا بوو لەڕەزدا بگەڕێتەوە، یەهودای ردێن سوور بێ هەرواوهۆریا خەریکی کاری خۆی بوو، چەکوشی خۆی هاوێشتە سەرشانو کەژی بەدەوری جلیکانەوە دەئالاند، کە لە لای راستەوە لەوت دەڕوانی، تەبەشی پڕمەکرو عەبوس بوو، کە لە لای چەپەوەش سەیرت دەکرد، تەبەشی ناڕەحەتو خەمگین بوو. لەو رۆژەوە کە وەك دزێ لە دێرەوە رایکردبوو، چەند کاتێکی بەسەرا رەتببوو، لەو ماوەیەدا، لە دێیەکەوە بۆ دێیەك چووبوو تا جلیکانەکانی شەراب راستو ڕیست بکات، دەچووە ماڵەکانەوەو کاری دەکردو گوێی لە قسان رادەگرتو کردارو گوفتاری هەموو کەسێکی لەزەینی خۆیدا تۆمار دەکرد تا بیگەیەنێتە ئەنجومەنی (برایەتی)ەوە، وەلێ ئەو ریش سوورو کەلەشێری جەنگیە لەکوێو ئەو ریش سوورو بێدەنگیە لە کوێ؟ هەر لەو رۆژەوەی دێری جێهێشتبوو لەو دەستە چووبووە ئەو دەستە.

زوبەدی پیر بەسەریا هاواری کرد ((یەهودای ئەسخەریوتی نەفرەتی، دەمت بکەوە، لە چ بیرکردنەوەیەکدای- دوو دووتا چووارتا- هێشتا ئەوەت نەکردۆتە کەللەتەوە؟ دەمت بکەوە، هەی نالۆتی، شتێ بڵێ، ئێستا کاتی ترێ ڕنینە، فشەی پێناکرێ، لەڕۆژێکی وەکو ئەمڕۆدا، هەموو سەرخۆشن هەتا بزنە رەشە عەبوسیەکانیش)).

فیلیپ تاویدایە ناو قسەکانی زوبەدی گوتی: ((لەرێگەی لامەدە، چۆتە دێرەوە، وابەدیاردەکەوێ کە جلی رەبەنی لەبەر دەکات، مەگەر نەتبیستووە هەرماس پیردەبێ دەبێتە رەبەن))

یەهودا ئاوڕی دایەوەو سەیرێکی ژەهرالوودی کردە فیلیپ بەڵام هیچی نەگوت، قێزی لەو بوو، ئەو پیاو نەبوو، زانایێکی بێ کاربوو، زۆربڵێیێکی بەراستی بوو، تەواو لە هەمان ساتی کۆتاییدا لە ترسان خۆی پیس کردبوو سەرپێچی کردبوو لەوەی بچێتە

ناو ئەنجومەنی برایەتی، بەهانەکەی ئەوە بوو کە ((من بزنم هەیە، چۆن دەتوانم بەرەللایان بکەم)). زوبەدی پیر کەوتە بەبنی لێوەیەوە کەوتە خەندەو گەڕایەوە لای ریش سوورەکە هاواریکرد ((ئەی بێچارە، ئاگات لە خۆ بێ، رەبەنایەتی نەخۆشییێکی درمیە، ئاگات لە خۆ بێ نەپەڕێتە تۆوە، کوڕی خۆم من بەباریکی مووەوە لە دەستی رامکرد، پیرە خاتوونی من، کە خودایە هەر زیندووبێ، نەخۆش کەوت، کوڕە بەنازەکەی وەئاگاهات دەورەی گیا دەرمانی لە تەك عابیدەوە تەواو کرد، بۆیە گەڕایەوە ماڵ تا دایکی چارەسەر بکات، چ رۆژێ بوو کە گوتم ئیدی ئەو لێرە ناڕوات، ئاخر بچێتە کێندەرێ؟ خۆ شێت نییە لەوێ لە دیماهیدا برسێتی هەیە، تێنوێتی هەیەو خودا، خودا لە هەموو شوێنێکەوەیە، لەبەر ئەمە بۆچی مرۆڤ بەدوای خوادا بچێتە بیابان؟ یەهودای ئەسخەریوتی تۆ دەڵێی چی؟

بەڵام ریش سوور چەکوشەکەی خۆی دەلەراندەوەو وەلامی نەدایەوە، دەیتوانی چی بەو بڵێ؟ هەموو شتێ بە پێی ویستی ئەو سەگە پیسە بوو، لەکێ تێدەگەیشت کە ئازاری کەسێکی دیکە چییە؟ هەتا خودا کەبەیەك تیچاوێ هەموو ئەوانی دیکە لە لاپەڕەی رۆژگار لەناو دەبات، مۆڵەتی ئەو بەرازپەنجە زێڕ پەرستەی دەداو نەیدەهێشت یەك موی سەریشی کەم بێ، لە زستاندا وەکو دۆشەگی خوری دایدەپۆشیو لە هاویندا وەك کەتانی فێنك.

بۆ؟ مەگەرچی لەو بینی بوو ئایا ئەو پیرە لوقمە حەرامە لەخەمی سراییل دایە؟ هەتا پەنجەش بۆ یارمەتیدانی سراییل بەرز ناکاتەوە، ئەو تاوانکارانی رۆمی خۆش دەویستن، چوونکە پاسداریان لە سەروسامانی دەکرد، دەیگوت ((خوا بیانپارێزی، ئەوان ئاسایش دەپارێزن، ئەگەر ئەوانە نەبوونایە، بێ سەروپاکان هەڵدەڕژانە سەرمانو تەواوی موڵكو ئەملاکیان بەتاراج دەبردین)) بەڵام ئەی حەرام لوقمەی پیر، لە کۆتاییدا زەمانی موژدەهێن هەر دەگات، هەرچیەك کە خودا لە بیری دەکاتو بەبێ ئەنجامی رەهای دەکات، گیانبازان لە بیریان دەبێو ئەنجامی دەدەن، یەهودا سەبرت

هەبێ، لێوت لە لێو مەکەوە، سەبرت هەبێ، رۆژێ یەهوەی سەبایوت دەگات! چاوانی فەیرۆزی خۆی هەڵبڕیو سەیری زوبەدی کرد، کە لەناو راووکەکەوە[◆] بوو.

وای هاتە بەرچاو کە ئەو بەسەر پشتەوە مەلەخوێنی خۆی دەکاتو رووخساری غەرقی بزەبوو.

لە هەمان کاتدا چووار ئادەمی زلو زەبەلاح پێیەکانی خۆیان پاك کردەوەو پەڕینە ناو راووك، لەکاتێکا تا چۆکیان چووبوونە خوارەوە، چیلکەی ترێ بەرِدێنیان وەدەنووسا. جارجارە دەستیان لەناو دەستی یەکتر دەناو سەمایان دەکرد، جارێکیش هەریەك لەوان هاواریان دەکردو بەتەنهایی بەرز هەڵدەگەڕان، بۆنی شیلەی ترێی ناو دەستیان مەستی کردبوون، داستانەکە لەهەمان ئەو جێیە کۆتایی دەهات. وەك چۆن سەیری لای دەرگای کراوەی بەردەم رەزەکەیان دەکرد کچانیان دەدیت کە بۆ رنینی ترێ لاربوونەتەوە سمتیان دەرپەڕیوەو مەمکەکانیان وەکو هێشوی ترێ بەسەر گەڵای مێوەوە شۆڕدەبوونەوە، ترێکوشەکان ترێی ئەوانیان دەدیو خوێن لەدەمارەکانیان جۆشیدەدا، ئێرە خۆ راووك نەبوو، زەویو رەزیش نەبوو، بەڵکو بەهەشت بوو، یەهوەی پیریش خۆیو دارێکی درێژو قەڵەم بڕەکەی بەسەر سەکۆوە دانیشتبوو نیشانگوزاری قەردەکانی سەبارەت بەهەریەك لەوان دەکرد، باشە هەرکەسێ چەند سەبەتە ترێی هێناوە تا بۆ دوسبەی کە دەمرێ بزانم چەند گۆزە شەڕابی پێ بدەم چەند گۆزە شەراب، چەند مەنجەڵ خواردن، چەند ژن!

پەترۆس بێ پێشەکی گوتی: ((بەشەرەفم قەسەم ئەگەر خودا لە هەمان ساتدا دەهاتو بەمنی دەگوت ((ئاهای پەترۆس پەترۆس گچکەلانەکەی من ئەمڕۆ تەواو بەکەیفم، شتێ لە من داوا بکە تا ئەنجامی بدەم بۆت، چیت دەوێ؟ ئەگەر ئەوە لە من دەپرسێت، وەڵامم دەدایەوە: ((کوشینی ترێ[*]، ئەی خودا کوشینی ترێ تا هەتایە)) زوبەدی بەبێ ئەدەبییەوە پرسی ((خواردنەوەی شەرابیش وانیە گەمژەڵ؟))

[◆] راووك: ئەو تەشتە گەورەیەیە کە ترێی تێدا دەکوشن.

[*] کوشینی ترێ، هەڵبەت ئەوان بە پێ دەیانشێلا، بەلام من کوشینم لەجیاتی پێشێل بەکارهێناوە.

-نە لە بنی دڵەوە دەڵێم تەنها کوشینی ترێ.

پەترۆس پییێنەدەکەنی، رووخساری جیدی بوو، بۆ ساتێ دەستی لەکار کێشایەوەو لەبەر هەتاو راکشا، لای سەرەوەی رووت بوو، بەسەر دڵیەوە ماسیەکی رەشی گەورە کوترابوو، هونەرمەندێ کە پێشتر زیندانی بوو، لەڕێگەی سووتانەوە وا کارامە ناو سینەی پڕمووی ئاڵۆزی پەترۆسی کوتی بوو کە مرۆڤ وای خەیاڵ دەکر کلك دەلەقێنێ، بەخۆشحاڵیەوە سەمای دەکرد، لە سەرەوەی ماسی لەنگەرگابوو بە چووار دەستی یەکتربڕو لە هەردەستێ قولابێ هەبوو.

بەلاّم فیلیپ کەوتە یادی بزنەکانی، ئەو حەزی لێ نەبوو زەوی بکێڵێو ئاگادری رەزبێ یا ترێ بکوتێتەوە، بەتەوسەوە گوتی: ((پەترۆس توخودا کارێکی دیکە بۆخۆت پەیدا بکە، کوشینی ترێ تاهەتایی چ کارێکە؟ ئەگەر من لە جێی تۆ بوام لە خوام دەخوازی کە تەواوی ئاسمانو زەوی بکاتە مەزرایەکی سەوزی پڕ لە مەڕوبزن ئەوکاتە مەڕو بزنەکانم دەدۆشیو شیری رەوانی کوێستانیم دروست دەکرد، شیردەبووە رووبارێکی روونو رەوان، کە دەگەیشتە دەشت دەریاچەییێکی دروست دەکر تا بێچارەکان بیخۆنەوە. هەموو شەوێ هەمووومان کۆدەبوینەوە، هەموو شوانەکان لەگەڵ خودا، ئاگرێکمان دەکردەوە، بەرخێکمان سوور دەکردەوەو دەمانگوت مانای بەهەشت هەر ئەوەیە))

یەهودا بەزێمارەوە گوتی: ((هەی سەگ بتخوات،کەرکەللە))و نیگاییێکی وەحشیانەی دیکەی کردە فیلیپ، نەوجەوانەکان، روتو موویین، بەلەنگ رەنگییەوە دەچوونە حەوشەو دەهاتنە دەرەوە، ئەوان بە بیستنی ئەو باس خواسانەوە کە پەیوەندیان بە یەکەوە نەبوو پێدەکەنین، لە دەروونی خۆشیان بە هەشتێکیان هەبوو، بەلاّم دانیان پیا نەدەنا کە ئەو بەهەشتە چییە، سەبەتی پڕیان هەڵدەڕشتە ناو راووکەوە، هەتا خۆت دەجولاندەوە، خۆیان دەگەیاندە دەرگاوە تا خۆیان بگەیەننە ترێڕنە زیباروخسارەکانەوە، زوبەدەی لێوەکانی لێککردەوە تا شەکرێ بشکێنێ، بەلاّم بەدەمی کراوەوە لە شوێنی خۆیدا مایەوە، میوانێکی بێگانە لە دەمی دەرگادا بەدیارکەوت، گوێی لە قسەی ئەوان دەگرت، جلێکی لە پێستی بزن لەبەر دابوو، کە لەملیەوە هەڵواسراوبوو، پێپەتی بوو، پرچی ئاڵۆزابوو رووخساری وەکو گۆگرد

زەردبوو، چاوەکانی درشتو رەشو ئاگرین بوو، پێیەکانی لە کوتانەوە وەستان، زوبەدی پیر شەکرەکەی نەشکاند، هەموو بۆلای دەرگا گەڕانەوە، ئەو جەستەی کە جولایەوە لە ئاستانەی دەرگادا چ کەسێ بوو؟ پێکەنین وەستا، سالومەی پیر لە پەنجەرەوە بەدیار کەوت سەیرێکی کردو لە پڕێکا هاواری کرد: ((ئاندریاسە..زوبەدی هاواری کرد ((خودای گەورە، ئاندریاس! تەماشا بچمی بکەن نەکا لە دونیای مردوانەوە بێی؟ رەنگە هەر لەسەرە رێت دابێ..؟))

پەترۆس لە ناو راووکەکە دەرپەڕیو دەستی براکەی لە دەستی خۆی گرت بێ ئەوەی قسەیێ بکات، بە ئەشقو ترسەوە کەوتە سەیرکردنی، ئاخ خودایە ئەوە ئەندریاس بوو، هەمان قارەمانی جحێڵ، ئەو کەلەکێویە ناودارەکە لە کارو بازیدا پێشینەی لە هەمووان رفاندبوو، ئا ئەوە هەمان ئەندریاس بوو کە دەستگیرانی قەشەنگترین کچی دێ-موکتابی- بوو، کچە وێرای باوکی شەوێ خودا باییێکی وەحشەتناکی هەڵکردو لە دەریاچە غەرق بوو بوو، ئاندریاس لەوپەڕی بێ ئومێدییەوە دێی بەجێهێشتبوو تا خۆی بەدەستەو پێ بەستراویەوە تەسلیمی خودا بکات، لەگەڵ خۆیا گوتبووی ((کەس نازانێ، ئەگەر بچمە دوای خوداوە شایەت لەگەڵ ئەودا بیدۆزمەوە)) لەڕوودا بەدوای دەستگیراندا دەگەڕا نەک خودا. پەترۆس بەترسەوە لەوی روانی بوو، شکڵو شەمایلی ئەوی وەبیرهاتبۆوە کە تەسلیمی خودای کردبوو، ئێستا سەیرکە کە خودا ئەوی بە چ سەرو پۆتەلاکێکەوە بۆ ئەوە گەڕاندبۆوە. زوبەدی پیر بەسەر پەترۆسەوە هاواری کردبوو، ((ئاها نەکا بەدرێژایی رۆژ بتەوێ لێی مورِ بیتەوە؟ لێی گەڕێ با بێتە ژوورەوە، لەوێ لەوانەیە بایێ هەڵکاو بیکاتە نەخشی زەوی، وەرە ژوورەوە کوڕم، کوڕم ئاندریاس خۆت لارکەوەو تریێ هەڵگرەو بیخۆ، سوپاس بۆخوا نانیشمان هەیە، بخۆ تاکەمێ رەنگت بێتەوە بەر. چوونکە ئەگەر پیرە باوکی بێچارەت تۆ بەهەمان سەروپۆتەلاکەوە ببینێ لەبەر ئازاری گیانی دووبارە خۆی لەناو سکی ماسیدا دەشارێتەوە. بەلام ئاندریاس بازووی ئێسقانی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کردە سەریان ((ئێوە شەرم لەخۆتان ناکەنەوە؟ لەخودا ناترسن؟ وا دونیا خراپ دەبێ ئێوەش لێرە تریێ دەکوشنو پێدەکەنن؟)). زوبەدی پیر بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((خودا بمانپارێزی، ئەوا یەکێکی دیکەش هاتووە بەسەرمانەوە گران دەفرۆشی)) بەتوورەییەوە

رووی لە ئەندریاس کردو گوتی: ((تۆش دەست لە ئێمە هەڵناگری؟ باشە ئیدی تەواو گوێمان لە فەرمایشتەکانی تۆ بوو، فەرمایشتی تۆ هەمان ئەوەیە کە پەیامبەرە ئاوەمۆرکراوەکان زۆرباشتر وایە بەوان بڵێی ئاهەنگێکی تر ساز بکەن. ئەوان دەفەرموون کۆتایی دونیا گەیشتووە، گۆڕەکان، دەروونیان دەکەنەوە، مردووەکان دێنە دەرەوە، دەفەرموون کە خودا دادەبەزێ.

–(بەدەرکەوتنی دووەم)- تا بگاتە حیسابکاریەکان، ئەو کاتە وای لە ئێمە، هەمووی درۆیە..درۆ..درۆ! گوێی لێ رامەگرن کوڕینە بگەڕێنەوە سەر کارتانو ترێ بکوشن، کوڕی یونس نەڕڕاندی ((تۆبە بکەن، تۆبە بکەن!)) خۆی لەباوەشی براکەی دەرهێناو لە ناوەندی حەوشدا راست رووبەڕووی زوبەدی وەستا ئەنگوستی بەلای ئاسماندا بەرزکردەوە کرد. زوبەدی گوتی: (ئاندریاس بەخاتری سەلامەتی خۆت دانیشە، بخۆ، کەمێ شەراب بنۆشە، وەرەوە سەر ئەقڵ، گچکەلانەکە، بزانە چۆن برسیەتی تۆی بەرێی شێتایەتی دا بردووە)). کوڕی یونس وەلامی دایەوە: ((زوبەدی ژیانێکی خۆش تۆی بەرێی دیوانەگی دابردووە، بەلام زەوی لەژێر پێتدا دەم دەکاتەوە، خودا زەمین لەرزەیێکە، ئەو ئەشقە، کەشتیەکانو خۆشتو ئەو ورگەستوورەت قورت دەدات!)) ئەو ئاگری گرتبوو، چاوانی دەسووراندنو بەسەیرکردنە یەک یەکی ئەوان هاواری دەکرد، ((بەر لەوەی شیلەی ترێ ببێتە شەراب دونیا کۆتایی دێت، کەزیەکانتان درێژکەن، خۆڵەمێش بەسەرتانا کەن، سینەتان بکوتنەوە هاوار بکەن ((من گوناهم کردوە)). زەوی یەک درەختەو رزی بووەو کریستیانو واخەریکە بە خۆیو تەورەکەی دێت(□).

یەهودا لە چەکوش لێدان وەستا، لێوی سەرەوەی بۆ دواوە چووبوو، ددانە تیژەکانی لە نووری خۆرەتاودا دەبریقانەوە، بەلام زوبەدی ئیدی نەیتوانی دان بە خۆیا بگرێو هاواری کرد ((پەترۆس لەڕاهی خودا لێیگەڕێو لێرەی بەرە دەرەوە، ئێمە کارو ژینمان هەیە ((وادێ وادێ)) جارێ ئاگری لە دەستدایە، جارێ دەفتەرێو ئێستا- پاشان چی؟ یەک تەپشو، بۆ دەست لە ئێمە هەڵناگرن، ئەی فێڵبازان، فەریودەرانی مرۆڤ؟ ئەو

(□) تیشە بە مانای تەپشوو دێت، بەلام پێموایە مەبەستی تەورە.

دونیایە هیچ عەیبی نییە، هەمانە کە من دەیڵێم، کوڕینە ترێکان بکوشن، خەیاڵتان تەخت بێ)). پەترۆس بە نەرمی شانەکانی براکەی لاواندەوەو ئارامی کردەوە، بەنەرمی بەوی گوت: ((ئارام بەرەوە،ئارام بەرەوە، هاوار مەکە برا، هاوارمەکە، سەفەر ماندووی کردوی، با بچینە ماڵ تۆزێ بحەسێیتەوەو باوکیشم بە دیتنی تۆ دڵی ئارام دەگرێ)) دەستی براکەی گرتو لەسەرخۆ بەدیقەت رێی پێ نیشاندا، وەك بڵێی نابینابێ، ئەوان لە کوچەیەکی تەنگ دا سەرهەڵگەڕانو وونبوون. زوبەدی پیر بزەییێکی بەبنی لێویەوە دەکرد ((ئاخ یونس ی بەلەنگاز.. پەیامبەر-ئەی پیرە ماسیە بێچارەکەی من! ئەگەر تەواوی دونیا بەمن بدەن، ئامادەنیم بێمە جێی تۆ)).

وەلێ ئێستا نۆبەتی سالومەی پیر بوو دەم بکاتەوە. ئەو هێشتا هەستی دەکرد کە چاوانی درشتی ئاندریاس بە گیانیا هەڵواسراوەو دەیسوتێنێ، لە کاتێکدا کەزی سپی خۆی راتەکاند گوتی: ((زوبەدی ئاگاداری قسەکانت بە ئەی گوناهکاری پیر، فریشتەیێ بەسەر سەرمانەوەیەو نامەی کاری ئێمە دەنووسێت، سزای تانە لێدانەکانت دەچێژێ)) یاکوب کە تا ئێستا دەمی لێکنەکردبۆوە، گوتی: ((هەق لای دایکمە، تۆش بە خاتری یۆحەننا لە ئازار دابووی، بەرای من هێشتا لە مەترسیدای رزگارت نەبووە، سەبەتدارەکان بە منیان گوتووە لە رنینی ترێدا کۆمەکی ناکات، لەگەڵ ژنان دانیشتووە دەربارەی خوداو رۆژو رۆحی جاویدانی قسە دەکات، باوکە ئەگەر تەواوی دونیا بەمن بدەن، منیش ئامادەنیم لەجێی تۆ بم)). بە وشکیەوە پێکەنی، نەیدەتوانی برای تەمبەڵو نازنازی ئەو هەرس بکات، بەتووڕەییەوە دەستی کرد بەترێ کوشین، خوێن هێرشی کردبووە ناو کەللەی زلی زوبەدیەوە، بەنۆبەی خۆی ئەویش نەیدەتوانی لە کوڕی گەورەی بگات- زۆربەیەك دەچوون، ئەگەر دروست لە هەمان ساتدا، مێرێی ژنی یوسف ی ناصری، کە پشتی بە بازووی یۆحەننا دابوو، لە دەمی دەرگا بەدەر نەدەکەوت، هەڵبەت شەڕێکی سەخت روویدەدا. پێیە وردیلەکانی لەبەر کاریگەرێتی سەفەری دوورودرێژی خوێناویو گەردالوود بووبوو، ئێستا چەند رۆژێ بوو کە ماڵو کاشانەی جێهێشتبوو، بەگریەو ناڵینەوە لە گوندێ بۆ گوندێ، بەدوای کوڕی بەدبەختی کەوتبووە گەڕانو سووڕانەوە. خودا ئەقڵی کوڕی ئەوی دزیبوو، لەڕێی مرۆڤ دوورکەوتبۆوە، دایکە بە ئاخ هەڵکێشانەوە سروودی مەرگی ئەوی کە

هێشتا زیندووبوو سەردابوو، دەگەیشتە هەرکوێیەکەوە، سۆراغی ئەوی دەکرد، ((ئەو باڵابەرزو پێ پەتی بوو، کراسێکی شینی لەبەردا بوو کەمەربەندێکی چەرمینی رەشی لەکەمەردابوو، کەسێکی وات نەبینیووە؟)) کەسێ ئەوی نەدیوە، ئەوە کوڕی بچووکی زوبەدی بوو کە ناونیشانی کریستی دابووە مێرێەوە: ((غەرگەییێکی سپی پۆشیوەو لە حاڵی سوژدە دایە)). یۆحەننا کە دڵی بەژنە سووتا بوو، هەموو شتێکی ئاشکرا کردبوو، ئێستا لەکاتێکا کە تەکیەی بەبازووی ئەودا بوو، چووە ناو حەوشەی زوبەدیەوە تا بەر لە رۆیشتن بۆ بیابان هەندێ بحەسێتەوە. سالومەی پیر بەجیلوەوە هەڵسایەوە گوتی: ((مێرێی ئازیز بەخێربێی .. فەرموو وەرە ژوورەوە))

مێرێ چەفیەکەی خۆی هەڵکێشایە سەر برۆکانیو سەری لەبەرخۆنا بەچاوانێ کە دەیڕوانیە سەر زەویەوە بە حەوشەدا رەت بوو، دەستەکانی دۆستەکەی کەزی سپی ئەوی لەدەست گرتبوو کەوتە گریانەوە.

سالومەی پیر گوتی: ((کچم گریان بۆتۆ گوناهێکی گەورەیە)) مێرێی بەسەر تەختەوە دانیشاندو خۆشی لە کەناریا دانیشت. ((کوڕەکەت ئێستاکە لە ئەمنو ئەمانە، ئەو لەژێر بنمیچی پیرۆزدایە)) مێرێ بە ئاخێکەوە وەڵامی دایەوە ((سالومە دەردی دایك سەنگینە هەمووی یەك کوڕی بەمن بەخشی ئەویشی کوڕێ کە مایەی نەنگیە)).

زوبەدی پیر گلەییو زاری مێرێی بیست ((ئەگەر نەبوویتایە بەربەستی بەرژەوەندیەکانی پیاوێکی خراپ نەبوو))

بەسەر سەکۆوە هاتە خوارەوە تا دڵی بداتەوەو گوتی: ((مێرێ لەبەر خاتری گەنجێتیتی، هەر بیریشی لێ مەکەوە، بەسەردەچێ، گەنجێتی خودا بەرەکەتی پێدات وەکو شەرابە، وەلێ مەستی شەراب هەر زوو لە سەرمان دەپەڕێ، بەبێ جوتکە هاوێشتنی زیاد دەکەوینە ژێر کۆپەرانەوە، مێرێ مەستی لەسەری کوڕی تۆش دەپەڕێ، هەمان ئەو کوڕەی خۆم کە هەر ئێستا لەبەردەمت وەستاوە، لەبەر چاو بگرە، وا خەریکە مەستی لەسەری دەپەڕێ)) یۆحەننا رەنگاوڕەنگ هەڵگەڕا، بەڵام قسەییێکی نەخستە سەر زمان، چووە ژوورەوە تا جامێ ئاوی ساردو بڕێ هەنجیری گەییو بۆ میوان بهێنێ، دوو ژن لە کەناری یەك دانیشتبوونو سەریان لەبەریەك نابوو،

قسەیان لەبارەی کوڕەکەیەوە دەکرد کە رفاندبووی، ئەوان بەچرپە قسەیان دەکرد، نەبادا پیاوان گوێیان لێبێ‌و ئەوانیش بێنە ناوەوەو لەززەتی قووڵی ژنانە کە دەرد بەوانی بەخشیی بوو لە دەست بدەن.

-سالومە، کوڕەکەت بەمنی گوت کە ئەو هەمیشە نوێژ دەکاتو ئەوەندە دەچێتە سوژدەوە دەستو ئەژنۆکانی غاراوە، هەروا یۆحەننا دەڵێت کە ئەو خواردن ناخواتو خەریکە دەتاوێتەوە، هەروەها ئالۆدەی باڵێ بووە بە ئاسمانەوە، مەعلومە هەتا لە خواردنەوەی ئاویش خۆپارێزی دەکات تا فریشتەکان ببینێ، سالومە ئەو ئازارە بەکوێ دەگات؟ هەتا خاخامی مامیشی نەیتوانی چارەسەری بکات، بیری لێ بکەوە تاوەکو ئێستا خاخام چەندین کەسی چاك کردۆتەوە کە جنۆکە دەستی لێ وەشاندوون، سالومە بۆ خودا نەفرەتی لەمن کردووە، مەگەر چیم لەو کردوە؟ سەری کردە سەر ئەژنۆی دۆستە پیرەکەی‌و کەوتە گریانەوە. یۆحەننا خۆی‌و جامێ پڕ لە ئاوو پێنج شەش دانە هەنجیر بەسەر گەلا هەنجیرەوە بەدیارکەوت، لە کاتێکا هەنجیرەکانی دادەنایە کۆشی ئەوەوە گوتی: ((مەگری، نورێکی پیرۆز بەدەوری رووخساری کوڕەکەتەوە شەپۆلدەدا، هەموو کەسێ ناتوانێ ئەم نورە ببینێ، بەلاّم من شەوێکیان بینیم. دیتم ئەوی دەلستەوەو دەیخوارد، هەراسان بووم، دوای مەرگی عابید باوکە هەبەکوك هەموو شەوێ ئەوی لە خەوندا دەدیت، دەڵێت هەموو شەوێ دەستی کورەکەت دەگرێ‌و لە ژوورێ بۆ ژوورێکی تری دەباتو بە ئەنگوست هێما بۆ ئەو دەکات، قسەیێکی نەکرد، بەلاّم بزەی دەهاتێ‌و بە ئەنگوست هێمای بۆ دەکرد، لە ئەنجامدا باوکە هەبەکوك بەترسەوە لەناو نوێن دەرپەڕی بوو رەبەنەکانی بێدار کردبۆوە، ئەوان بەیەکەوە هەوڵیاندا کە رازی ئەو خەونە بکەنەوە: عابید چی دەویست بەوان بڵێت، بۆ ئەو هێمای بۆ مێوانی تازەی ئەوان دەکرد؟ لە پڕێکا پێرێ ئەو رۆژەی کە ئەوێم جێهێشت، خودا زەینی رەبەنەکانی روناك کردەوەو پەردەیان لەسەر رازی ئەو خەونە هەڵگرت.

کابرای مردوو بەوانی دەگوت کە کوڕی تۆ بکەنە عابید، تەواوی رەبەنەکان بەبێ لە دەستدانی کات چوونە سۆراغی کوڕەکەتو دۆزیانەوە، کەوتنە سەرپێکانی ئەو

هاواریان کرد کە ((ویستی خودا لە سەر ئەوەیە تۆ ببیتە عابیدی ئەم دێرە))، بەلاّم کوڕەکەت رەتی کردەوە ((نە..نە ئەو رێگەی من نییە، من شایستەی ئەوەنیم، لێرە دەڕۆم)) دەنگی سەرپێچی کردنی ئەوم لە کاتی نیوەڕۆ دروست هەمان ساتێ کە دێرم جێهێشت دەبیست، رەبەنەکان هەڕەشەیان دەکرد کە ئەو لە حوجرە زیندانی دەکەن، پاسەوانێ لەبەر دەرگا دادەنێن تا نەهێڵن رابکات.

سالومەی پیر کە رووخساری چوورچو لۆچی بریقەی دەدایەوە گوتی: ((مێری، پیرۆزە، ئەی دایکی خۆشبەخت، خوداوەند بەسەر رەحمی تۆوە هەڵیکردوەو تۆ هەتا ئەوەش دەست نیشان ناکەیت!)) ژنێ کە خودا خۆشیویستووە، سەری خۆی کە هەرگیز هێور نەدەبۆوە راتەکاندو بەبنی لێویەوە گوتی: ((نامەوێ کورم پیرۆز بێ، حەزم لێیە وەکو هەموو خەڵکی تربێ، حەزم لێیە ژن بهێنێ‌و ببێتە خاوەنی نەوە، رێگەی خودا ئەوەیە)).

یۆحەننا وەك بلێی شەرمی لە سکالاکردن دەکرد بەنەرمی گوتی: ((ئەوە رێگەی مرۆڤە ئەویتر رێگەی خودایە، هەمان ئەو رێیەی کە کوڕی تۆ بەدوای کەوتووە)) دەنگی منەمنەو خەندە لە لای رەزەکانەوە گەیشتە گوێ، دوو نەفەر لە سەبەتدارە گەنجەکان، بە هەڵچوونەوە هاتنە حەوشەوە، لە کاتێکا لەبەر زۆری پێکەنین خەریك بوو شەقیان دەبردو هاواریان کرد ((ئەربابینە خەبەرێکی خراپ، بەراستی یاخی بوونێ لە مەجدەلیە بەرپابووە، خەڵك بەردی هەڵگرتووەو کەوتوونەتە دوای پەری دەریایی خۆیانو بەردبارانی دەکەن)).

ترێچنەکان دووبارە لە سەما کەوتنو هاواریان کرد ((کوڕینە کام پەری دەریایی؟ مەجدەلیە؟))

-بەڵێ مەجدەلیە کە خودا بەرەکەتی پێ ببەخشی، دوو وراغ سوار کە بەوێ رەتدەبوون خەبەریان هێنابوو.

ئەوان گوتیان باراباسی سەرکردەی دزان، هەموو خەڵکی ترساندوەو خستۆتە لەرزەوە، دوێنێ ناصیرەی جێهێشتووە کە شەممەیە مەجدەلی ئابلۆقە داوە، زوبەدی بەنەڕاندنەوە

گوتی: ((ئەوەشیان یەکێکی دیکە، دەڵێت جانبازەو سراییل نەجات دەدات، بەڵێ لەسەروبچمت رادیارە ! حەرام لوقمەی پۆخڵ! ئومێدەوارم لە ئاگری دۆزەخ دا سوور ببێتەوە، باشە پاشان؟

-پاشان دەمەدەمی رۆژاوا دەچێتە لای ماڵی مەجدەلیەو دەبینی حەوشە پڕ لە خەڵکە، ژنکۆکە دەرکراوەکە رۆژی شەممەش کاروکاسبی دەکرد، ئەو هەموو بێ پەرواییە بۆ باراباس گران بوو، خەنجەری لەژێر کراس دەرێناوەو هێرش دەکاتە ژوورەوە، بازرگانان شمشێر هەڵدەکێشنو هاوسێکانیش هەڵدەرژێنە هەمان شوێنو دەکەونە ناو یەکتری، لە جەنگەکە سەردەکەون دوو نەفەر لە خەڵکی ئێمە بریندار دەبن، بازرگانان سواری وشتر دەبنو تێدەتەقێننو رادەکەن،باراباس دەرگا دەشکێنێ تا مەجدەلیە بگەیەنێتە سزای کاروکردەوەکانی خۆی، بەلاّم دەبینێ مەلەکە لەقەفەز فڕیوە، هەموو خەڵکی دێ بۆ بەدواکەوتنی ئەو دەبنە هەرەوزکارو بەلاّم هەرزوو هەوا تاریك دادێو شانسی دۆزینەوەی لەبێن دەچێ، رۆژی دوایی هەموو لە لایێ کۆدەبنەوەو دەست دەکەن بەگەڕانو سووران، لە ئەنجامدا شوونی هەڵدەگرن، دیارە بەسەر لیمەوە بەدوای شوێن پێی ئەو دەگەڕێن تێدەگەن کە بۆلای کفرناحوم چووە.

-فیلیپ لە کاتێکدا زمانی بەسەر لچی شۆڕەوەبووی بزن ئاسایدا دەردەهێنا گوتی: ((کوڕینە ئەگەر ئەو بێت، نور عەلا نوردەبێ، هەمان ئەو یەکەمان کەمبوو کە بەهەشتەکەمان کامڵ بێت، حەوومان فەرامۆش کردبوو، دڵنیام کە بە بینینی ئەو خۆشحاڵ دەبین)) ناتانیلی ساویلکە کە ردێنی هەڵدەپشاڤت گوتی: ((شەموانیش ئاشەکەی هەر دەگەڕێ)) وەبیری دەهاتەوە کەچۆن جارێکیان لە شەممەدا حەمامی کردبوو، جلی نوێی پۆشی بوو سەروریشی خۆی چاککردبوو، ئەو کاتە وەسوەسەی خۆشوشتنی هاتبووە سۆراغیو دەستی ئەوی لە دەست گرتبوو، لەگەڵ یەك چووبوونو تەوافی مەجدەلیەیان کردبوو، زستان بوو وەزعی کاسبیش کەساد بوو، ناتانیلیش تەواوی شەممە خۆی تەنها لە ئاش مابۆوەو گەنمی لێدەکرد، بزەیێکی رازی بوون بەسەر لێوەکانیدا نەخشی بەستا. راستیت بوێ، گوناهێکی گەورەبوو، بەڵی گوناهێکی گەورە، بەلاّم باشە ئێمە پشت بەخودا دەبەستینو خۆشی عەفو دەبەخشێ، ئارام،

هەژارو بێچارەیە ژنی نەهێناوە، ناتانیل بەسەربانەوە تا شام دادەنیشێت، بۆ گوندینیان دەست بەندو بۆ شوانان کلاّشی دروستدەکرد چ دەورانێکی لەززەتبەخش بوو! یەکجار بەدرێژایی ژیانی بەسەر هەر شتێکەوە سێ چووار تەکبیری لێدابوو وەکو پیاوێ بۆ خۆی کەیفی کردبوو، شەممەش بووە پاڵەوان، بە هەمان شێوە کە گوتمان، خوداوەند خۆشی لەو جۆرە کارانە دەگاتو دەبورێ. بەلاّم زوبەدی پیر سەگرمەکانی تێکچرژاندو بەزێمارەوە گوتی: ((دەردەسەر.. دەردەسەر، ئەوان هەمیشە دەیانەوێ شەڕو دەعوای خۆیان بهێننە ئێرەوە، یەکەمجار پەیامبەرەکان، پاشان بەدەکان، یا ماسیگرە عوریانەکانو ئێستاش باراباس — بەینی منو خودا بێتام بووە- رووی لەترێڕنەکان کردو گوتی: ((ئێوە کوڕە باشەکان ئاگاتان لە کاری خۆتان بێ)).

لەناو ماڵێدا سالومەی پیرو مێریێ ژنی یوسف گوێیان لە هەواڵەکە بوو، سەیری یەکتریان کرد بێ ئەوەی قسەیێ بکەن، سەریان هێنایە خوارەوە، یەهودا چەکوشی خۆی دانایە سەر زەوی، بەلای دەروازەداچوو، پشتی بە چووارچێوەی دەرگادا، هەموو شتێکی بیست بوو لە مێشکی خۆی داگرتبوو، لە کاتی رۆیشتن بۆ لای دەروازەکە سەیرێکی وەحشیانەی کردە زوبەدی. یەهودا لە دەرگادا وەستاو گوێی رادێرا، چەند دەنگێکی بیستو چرە گەردەلوولێکی بینی کە هەڵیکردبوو، پیاوان رایاندەکرد، ژنان بە قیژەوە هاواریان دەکرد، ((بیگرن...بیگرن)) بەر لەوەی کە زوبەدی هەڵی بۆ برەخسێ لەسەکۆدا بێتە خوارەوە یا پیاوەکانی بتوانن لە راووکدا بێنە دەرەوە، مەجدەلیە بەجلی پارە پارەو زمانی شۆڕەوەبووی هاتە حەوشەو بەربۆوە سەر پێیەکانی سالومەی پیر، هاواری کرد ((کۆمەگ ...کۆمەگ..وادێن)) سالومەی پیر سگی بەحاڵی ئەو مرۆڤە گوناهکارە سووتا، لە جێوە بەرزبۆوە، پەنجەرەی داخست بە کوڕەکەی گوت، دەرگای جووت گاڵدەو گوتی: ((بەسەر زەویەوە درێژبەو خۆت حەشاردە)) مێریێ، ژنی یوسف، بۆ پێشەوە لار بۆوە، بەهاودڵیو هەراسانیەوە سەیری ئەو ژنە گومڕایەی کرد، کەسێ جگە لە ژنانی پاك نازانێ کە پاکی چەند خزۆکە، بەلاّم لە هەمانکاتدا مێریێ ئەسەفی بۆ حاڵی ئەو خوارد، وای هاتە بەرچاو ئەو بەدەنە گوناهاویو جانەوەرێکی وەحشیو موویینو مەترسیدارە، ئەو کاتەی کە کوڕەکەی بیست ساڵەبوو، ئەو جانەوەرە کەم مابوو بیڕفێنێ، بەلاّم ئەو لە مەودای

مویکەوە رایکردبوو، میری ئاخێکی هەڵکێشاو لەبەر خۆ گوتی:((بەڵێ ئەو لەدەست ئەو ژنە رایکرد .. ئەی چۆن لە چنگی خودا...؟)) سالومەی پیر دەستی لەسەر رووی گەرمو سوتێنەری مەجدەلیە داناو بە میهرەبانییەوە پرسی: کچم بۆ دەگریت؟)).

مەجدەلیە وەڵامی دایەوە: ((نامەوێ بمرم.. حەزم لە ژیانە .. نامەوێ بمرم))

ژنی یوسف دەستی درێژکرد، ئیدی لەو نەدەترساو رقی لێنەدەبۆوە، لە کاتێکا دەستی لەو دەدا گوتی: ((مەجدەلیە خودا پارێزگاری لەتۆ دەکات.. تۆ نامری، مەجدەلیە بە بروسکێ لە چاوانییەوە پرسی ((میری تۆ لە کوێ دەزانی؟))

دایکی کریست بەدڵنیاییەوە وەڵامی دایەوە:

مەجدەلیە ..خوداوەند مۆڵەتی تۆبەی بە ئێمە داوە.

بەڵام لە هەمان کاتدا کە ئەم سێ ژنە قسەیان دەکردو ئازارو دەرد ئەوانی یەکدەخست، هاوارەکانی ((وادێن.. وادێن..ئەوان گەیشتن!)) لە رەزدا پێچی خواردەوە، بەر لەوەی زوبەدی هەلی ئەوەی بۆ بڕەخسێ لە سەکۆوە دابەزێ، پیاوە زلو زەبەللاحە هەڵچووەکان لەبەر دەرگادا بەدیارکەوتنو باراباس، شەلاڵی ئارەقە بەنەڕیتەوە لەبەر دەرگا هەنگاوی نا، ((ئاهای زوبەدی بە مۆڵەت یا بێ مۆڵەت ئێمە وەژوور دەکەوین- بەناوی خودای سراییل)). بە گوتنی ئەم ووشانە بەر لەوەی کە خاوەنماڵی پیر بتوانی دەم بکاتەوە باراباس بە تەکانێ دەرگای لە جێوە هەڵکەندو کەزی مەجدەلیەی گرتە چنگ. لە کاتێکا ئەوی بەلای دەرگادا رادەکێشا، بەنەڕڕەوە گوتی: ((پەتیارە بۆ دەرەوە)) لە هەمان ئەو کاتەدا خەڵکی مەجدەل گەیشتن، مەجدەلیەیان گرت، بەرزیان کردەوە، لەمیانی راکێشو داکێشو پێکەنین هێنایانە چاڵێکی نزیك دەریاچەو هاوێشتیانە ناویەوە ئەو کاتە ژنو پیاو پەرش بوونو کۆشیان پڕ لە بەرد کرد، لە هەمان ئەم سەینو بەینەدا سالومەی پیر سەرەڕای ئازاری گیانکێشی خۆی کە هەیبوو، بەسەر مێزەوە هەڵسایەوەو بەڕاکێش راکێش خۆی گەیاندە حەوشەکەوە تا سەرکۆنەی مێردەکەی بکاتو هاواری کرد ((تۆ دەبێ

لەشەرمان بتاوێیتەوە، چۆن لێدەگەڕێ کۆمەڵی بێ سەروپا پێ بنێتە ماڵەکەتو ژنێ کە داوای بەزەیی لەتۆ کرد لە دەستی تۆ دەربهێنن)).

سالومە ئەو کاتە رووی لە لای یاکوب ی کوڕی کرد کە بەدوو دڵێیەوە لە ناوەندی حەوشەکەدا وەستابوو.

–تۆش هەمان کۆپی باوکتی شەرم ناکەی؟ دەتەوێ خۆت چاکەیتەوە؟ تۆ دەتەوێ هەموو کارەکان بەخودا بسپێری؟ یاللا زوبەدی بڕۆ ئەو ژنە بپارێزە، تەواوی دێ هەڵڕژاونەتە سەریو دەیانەوێ بیکوژن، بەڵێ تەواوی دێ، شەرمیان بەخۆبێ. کوڕەکەی وەڵامی دایەوە: ((ئارام بە دایە هەر ئێستا دەچم)). ئەو لە تەواوی دونیادا لە هیچ کەسێ نەدەترسا جگە لە دایکی، هەر کاتێ کە دایکی بەتووڕەییەوە هێرشی دەکردە سەریەوە ترس تەواوی وجودی ئەوی داگرت، چوونکە هەستی دەکرد ئەو دەنگە وەحشیە دەنگی ئەو نییە، بەڵکو دەنگی کۆنینەو پڕ توندوتۆڵی قەومی سراییلە. یاکوب گەڕایەوە، بە هێمای سەری گوتیە هاوڕێکانی — فیلیپ، ناتانیل-((بابڕۆین)) بەدەورانەوری جەلیکانەکانی شەراب بەدوای یەهودا گەڕا بەڵام ئاسنگەر ون بووبوو...

مەجدەلیە قیژەو هاواری بوو، خوێناویو مالین کەوتبووەو سوچێکی چاڵەوە بازووەکانی دانابووە سەرسەریەوە تا بەردی پێ نەکەوێ، ژنانو پیاوان کاری خۆیان راها کردبوو بە دەوری چاڵەکەوە ئەڵقەیان دابوو...

پێدەکەنین سەبەتداروترێ چنەکان، لەتەواوی رەزەکانی دەوربەردا دەستیان لەکار هەڵگرتبوو خەریك بوو دەگەیشتن، کوڕان بەتاسوقی دیتنی حاڵەتی خوێناویو نیوەڕوتی ئەو لەشە ناوادارەوەبوونو کچانیش بەخاتری ئەوەی کە نەفرەتیان لەو ژنە بوو ئیرەییان پێ دەبرد، بۆ، چوونکە مەززەی هەموو پیاوانی دەچەشتو ئەوانیش لە بێبەشبوونێکی تەواودا بوون، باراباس بەهێمای وەستان دەستی بۆ سەرەوە برد، دەیەویست بڕیارەکە جێبەجێ بکاتو بەردباران دەست پێبکات، لە هەمان ساتدا یاکوب ئامادەبوو دەستیکرد بە پێشڕەوی کردن بۆ لای جانبازی سەرۆکی دزان، بەڵام فیلیپ بەتوندی بازووی گرتو گوتی: ((بۆ کوێ دەڕۆی؟ ئێمەش بەمجۆرە بچین؟ ئێمە

کە لەپەنجەی دەست زێتر نین، لەبەرامبەر تەواوی خەڵکی دێ دەتوانین چی بکەین؟ بەڵام دەنگی وەحشی دایك لە گوێکانی یاکوب دا دەنگیدەدایەوە، هاواری کرد: ((ئاهای باراباس، ئەی مرۆڤکوژ، دیارە هاتویتە دێکەی ئێمە مرۆڤ بکوژی، زۆر باشە، واز لە ژن بهێنە، ئێمە خۆمان دەربارەی ئەوەوە حوکم دەدەین، ریش سپیانی مەجدەلو کفرناحومو هەروەها خاخامی ناصیرە دێنو دەربارەی ئەو بڕیاردەدەن ئەوە یاسایە.

زوبەدی پیر کە بەخۆیو خوترمەی سەنگینی گەیشتبوو، هاتە ناوقسەکانی کوڕەکەیو گوتی: ((هەق بەکوڕی منە، دروست دەڵێت، یاسا ئاووهایە، باراباس لەشی قەبەو زەبەللاحی خستنە جوولەوەو راستەوخۆ لەبەرابەریان وەستا هاواری کرد ((ڕیش سپیەکانی دێ بەرتیل بنو زوبەدیش هەروا، پشت بەوان نابەستم، یاسا منم، ئەگەر کەسێ لەئێوە زات دەکات با بێتە مەیدانو هێزی خۆی تاقی بکاتەوە. خەڵکی مەجدەلو کفرناحوم لەژنو پیاو بەدەوری باراباس ئاپۆڕەیان کرد، خوێن بەرچاوی گرتبوو، یەك فەوج کوڕ کە هەموویان چەکداربوون بەبەردەقانی گەیشتبوونە ئەوێکەوە. فیلیپ بازووی ناتانیل ی گرتو بۆ دواوەی کێشاوە، بۆ لای یاکوب گەڕایەوەو گوتی: ((کوڕی زوبەدی، ئەگەر مەردی خۆت بڕۆ پێشەوە، ئێمە لە شوێنی خۆمان ناجوڵێین مەگەر لێمان تێکچووە؟))

– ترسنۆکینە.. شەرم ناکەن.

– ناوەللاّ خۆت بڕۆ.

یاکوب رووی لە لای باوکی کرد، بەڵام ئەو کۆخیو گوتی: ((من پیرەمێردێکم)) باراباس لە کاتێکا قاقا پێدەکەنی گوتی: ((ها چی بوو؟)) سالومەی پیر کە خۆی دابووە بەر بازووی کوڕە بچووکەکەیەوە گەیشت، لەدوای ئەوان مێرێی ژنی یوسف، بەچاوانی بەفرمێسکەوە دەهات، یاکوب گەڕایەوەو دایکی بینی کەوتە لەرزەوە، مرۆڤکوژێکی ترسناکیان لەبەر دەمیابوو، هەروەها ئاپۆڕەی تووڕە هەڵگەڕوایێ گوندینیان بوونو لەدواییشەوە دایکی بوو، وەحشیو خامۆش. باراباس کە قۆڵی بۆ سەرەوە برد دوبارە کەوتە نەعرەتەوە ((چی بوو؟)) کوڕی زوبەدی لەبەرخۆ کەوتە

زەمزەمەوە ((سەریان شۆڕ ناکەم)) چووە پێشەوەو باراباسیش یەکسەر بۆلای هات. برای بچووکی کە هەولیدەدا بازووی دایکی بەردا تا بچێتە کۆمەگیەوە، گوتی: ((ئێستا دەیکوژێ)) بەڵام دایکی ئەوی پاشەکشە پێ کردو گوتی: ((تۆ ئارام بگرە دەخالەت مەکە)). بەڵام دروست لە هەمان ساتدا کە دوو خەنیمەکە دەیانویست تێکبئاڵێن لە شیرازەی دەریاوە هاوارێکی ئەڤینئەنگیز بەرگوێ کەوت ((خوداوەند وا خەریکە دێت)) گەنجێکی هەتاوەسووت لەبەردەم ئەواندا کەوتە هەڵبەزودابەزەوە، بەهەناسەربڕکێوە دەستی رادەتەکاندو هاواری دەکرد ((وا خەریکە خودا دێت)) هەموو بەدەوری گەنجیلەکە ئەڵقەیان بەستاو هاواریان کرد (کێ خەریکە دێ.. کێ؟)) گەنجیلەکە وەڵامی دایەوە (خوداوەند) روی لە پشتی خۆی بەلای بیاباندا کرد: ((خوداوەند.. ئەوانیش)). هەمو گەڕانەوە، خۆرەتاو لە ئاوابووندابوو گەرما پاشەکشەی دەکرد، پیاوێ خەریك بوو لە کەناری دەریاچەوە بۆ سەرەوە دەهات، وەکو رەبەنی دێرێ، سەراپای سپی پۆشی بوو، گوڵە ژاڵەکانی کەنارشوێنی باردانانی دەریاچە غەرقی گوڵ بوون، پیاوەکراس سپیەکە دەستی درێژ کردو گوڵە ژاڵەیێکی قورمزی چنی نایە نێوان لێوەکانیەوە، دوومەلی دەریایی کەبەسەر تاوێرە بەردێکەوە دەهاتنو دەچوون، چوونە کەنارێکەوە تا ئەو بپەڕێتەوە، سالومەی پیر سەری سپی پرچی خۆی هەڵێڕی بۆنی هەوای کرد لە کوڕەکەی پرسی: ((ئەوە کێیە خەریکە دێت.. با گۆڕاوە.

کوڕەکەی وەڵامی دایەوە ((دایە ئارام بەوە، وا ئێستا پێدەکەوم، وا بیر دەکەمەوە کە خۆی بێ)).

– کێ؟

– هش شتێ مەڵێ.

– ئەی ئەوانەی لەدوایەوەن کێن؟ وای خودای گەورە یەك فەوج سەرباز بەدوایەوە رادەکەن.

– دایە ئەوانە فەقیرو فوقەرانە کە هێشووی هەڵڕژاوی باخەکان دەچنن، ئەوانە سەرباز نین مەترسە.

–لەڕاستیدا ئەوەبوو کۆنە پۆشێکی زۆر بەدوای ئەوەوە بوون، لەفەوجێ سەرباز دەچوون، ئەوان یەکسەر لەژنو پیاوو منداڵ خۆیان بە کیسەو سەبەتەوە پەرشوبڵاوی رەزە رنراوەکان بووبوونو کەوتبوونە گەڕانو سوورانەوە، هەموو ساڵێ لە کاتی هەڵگرتنەوەی بەرهەمی رەزەکانی ترێو زەیتوونو جۆخینەکان، ژمارەییێکی زۆر لە گەدا برسیەکان لە تەواوی شوێنەکانی –جەلیل- وەکو کلۆمسکە هەڵدەڕژێن، گەنمو ترێو زەیتونێ کە خاوەن زەویەکانی بەحوکمی شەریعەتی موسا بۆ هەژارەکانی جێ دێڵن کۆدەبنەوە. پیاوە سپیپۆشەکە لەپڕێکا لەجێی خۆی وەستا، دیداری ئاپۆڕەکە هەراسانی کردبوو، لەبەرخۆ گوتی: ((دەبێ لێرە بڕۆم، ئەوە دونیای مرۆڤەکانە من دەبێ بڕۆم، دەبێ بگەڕێمەوە بیابان. شوێنێ کە خودا لەوێیە)). جارێکی دیکەش سەرنویشتی بە تاڵەموێك بەسترابۆوە، بەکام رێدا بڕوات بۆ پێشەوە یا پاشەوە؟ هەموو ئەوانەی کە لەدەوروبەری چاڵەکەوە ئەڵقەیان بەستابوو، سەیری ئەویان دەکرد، یاکوبو باراباس بە قۆڵی بەرزەوەبوویان هێشتاکە لەبەرامبەر یەکتری دا وەستابوون، هەتا مەجدەلیەش سەری بەرز کردەوەو گوێی قولاغ کرد، ئەو بێدەنگیە نیشانەی چی بوو؟ مەرگ یا ژیان؟ بایەکە گۆڕابوو، لەپڕێکا لە شوێنی خۆی هەڵسایەوە، بازووەکانی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد ((یارمەتی!)) پیاوە سپی پۆشەکە گوێی لە دەنگەکە بوو ناسیەوەو کەوتە لەرزەوە، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ((مەجدەلیە.. مەجدەلیە! دەبێ نەجاتی بدەم)) لە کاتێکا بازووەکانی کردبۆوە بەخێرایی بەرەو لای ئاپۆڕەکە چوو. هەرچەند زیاتر لە ئاپۆڕەکە نزیك دەکەوتەوە هەستی بەچاوانی تووڕەو خەشمینو شکەنجەبارو تاریکی سەرو پۆتەلاکی ئەوان دەکرد، دڵی بەجۆشتر دەبوو بوونی سەبارەت بە هاودڵیو ئەڤین دەکولا، لەبەرخۆ گوتی: ((خەڵکەکان ئەوانەن، هەموو برای یەکترن، بەڵام نازانن، لەبەر هەندێیە کە ئازار دەکێشن، ئەگەر بیانزانیبا چ جەژنو شادیەك بەرپادەبوو، چۆن یەکتریان لەباوەش دەکردو یەکتریان ماچ دەکرد، چ بەختەوەریەك دەبوو!)) لە ئەنجامدا گەیشت، چووە سەر تاوێرە بەردێکەوە، بازووەکانی بۆلای چەپو راست درێژ دەکرد، تەنها یەك وشە، یەك وشەی شادی

خولقێنو پیرۆزمەند لە قولایی گیانیەوە هەڵبەزیە دەرەوە ((**برایان**)) خەڵکەکە بەسەرسامیەوە سەیری یەکتریان دەکرد، کەسێ وەڵامی نەدایەوە هاواری پیرۆزمەند دووبارە دەنگی دایەوە ((برایان دڵخۆشم بەدیداری ئێوە)). باراباس بە هەڵگرتنی گاشەبەردێ لەسەر زەویەوە وەڵامی دایەوە ((خاچ دروستکەر ئێمە بەدیتنی تۆ دڵخۆش نین)). کەسێ بەهاوارێکی دڵبریندارەوە گووی (کوڕم)) مێرێ بۆ پێشەوە تاویداو کوڕەکەی لەباوەشگرت .. پێکەنیو گریا، ئەوی لاواندەوە، بەڵام ئەو بێ ئەوەی قسەیێ بکات بازووەکانی دایکی لە دەوری خۆی کردەوە بۆلای باراباس چووە پێشەوەو گوتی: ((باراباس ی برام بەدیداری تۆ خۆشنوودم من دۆستێکمو پەیامێکی شادی بەخشم پێیە)). باراباس نەڕڕاندی ((نزیکتر مەکەوە)) خۆی دایە پێش مەجدەلیە تا لەبەرچاوان ونی بکات، بەڵام ئەو دەنگی مەعبودی خۆی بیستو هەڵسایەوە سەرپێ، قیژاندی ((کریست.. یارمەتی)) کریست بە هەنگاوێ خۆی گەیاندە چاڵەکەوە، مەجدەلیە چنگی لە تاوێرە بەردەکان گیرکردو بە هۆی پەنجەو نینۆکەکانی خەریکی سەرهەڵگەڕان بوو. کریست لاربۆوەو دەستی درێژکرد، مەجدەلیە دەستی ئەوی گرت، سەرکەوتو بەخرۆشانو خوێناویەوە کەوتە سەر زەوی باراباس بۆ پێشەوە تاویداو پێی لەسەر پشتی ئەو دانا، لە کاتێکا بەری دەستی بۆ سەرەوە دەبردو نەڕڕاندی ((ئەو هی منەو دەمەوێ بیکوژم، حورمەتی شەموانی نەگرتووە، مەرگ بۆ ئەو!)) خەڵکەکە دڵیان توندبووبوو تا نەوەکا قوربانیەکەیان رابکات بەنۆبەی خۆیان هاواریان کرد ((مەرگ بۆ ئەو .. مەرگ بۆ ئەو)) زوبەدیش بە دیتنی کۆنەپۆشانی زۆرەوە کە بە دەوری تازە هاتووەکە ئەڵقەیان بەستابوو بێگومان کەللەی خۆیان بە ئەقیدەی سەد تایەك قاز پڕکردبوو هاواری کرد ((مەرگ بۆ ئەو!)) وای بە حاڵی ئێمە ئەگەر گەدا برسیەکان رێشمەیان بپسێ، بەخوترمەکوتینی زەویەوە دووبارە هاواری کرد ((مەرگ بۆ ئەو)) کریست بەری بازووی بەرزەوەبووی باراباسی گرت بە دەنگێکی ئارامو خەمگین گوتی: ((باراباس، تۆ خۆت هیچ کاتێ یەك لە فەرمایشتەکانی خودات لەژێر پێ نەناوە؟ لە تەواوی ژیانت دزیت نەکردوە؟ کەسێکت نەکوشتووە، زینات نەکردوە، درۆیەکت نەکردوە؟))

ئەو کاتە رووی لە ئاپۆڕە پڕ خرۆشەکە کردو یەك یەك سەیری کردنیٚو گوتی: ((لە میانی ئێوەدا ئەو کەسەی کە گوناهێکی نەکردوە با یەکەمین بەرد راوەشێنیٚ)) ئاپۆڕەی خەڵکەکە لەجێوە هەڵبەزیەوە، یەك یەکی ئەوان پێیان لەپاش نا لە هەوڵی ئەوەدا بوون کە لە شەڕڕی ئەو تیژ نیگایە کە قووڵاێیی یادگاریو ئەندامەکانی ئەوانی دەپشکنی رابکەن، پیاوان تەواوی ئەو درۆیانەیان کە بەدرێژایی ژیانی خۆیان کردبوویان هێنایەوە سەر زمان، تەواوی ئەو ستەمانەیان کە لە هەقی ئەوانی دیکەدا ئەنجامیان دابوو لەگەڵ ژنانی تر هاوباوەش بووبوون، وەبیرخۆیان هێنایەوە ژنان چەفیەکانی خۆیان هەڵکێشایە سەر رووخسارو بەردەکانیان فڕیٚ دا، زوبەدی کە هەستی دەکرد هەر ئێستا ئەو ئۆباشە لە مەیدانەکەدا سەردەکەویٚ، تووڕەبوو، جارێکی دیکەش کریست رووی لە مێریٚ کردو یەك یەکی ئەوانی سەیر کرد.. نیگاییٚ کە تا قوڵاێیی دیدەکانیان دەچووە خوارەوە..

–لە نێوان ئێوەدا ئەو کەسەی کە گوناهی نەکردوە با یەکەمین بەردی خۆی راوەشێنیٚ!

زوبەدی پیر گوتی: ((من.. باراباس بەردێکم بدەریٚ، ئەوەی کەحیسابی پاکە لە موحاسەبە بێباکە، من یەکەمین بەرد رادەوەشێنم. باراباس خۆشحاڵ بوو، بەردەکەی بەوداو خۆی چووە سوچێکەوە، زوبەدی بەسەرسەری مەجدەلیەوە وەستا، بەردی گرتە مشتو سوكو سەنگینی دەکرد، تا بەدروستی لەسەری بدات، مەجدەلیە لە کەنار پێیٚ کریست دا خۆی گرمۆڵە کردو بێدەنگ بوو، هەستی دەکرد لێرەوە ترسێکی لەمەرگ نییە.

کۆنەپۆشەکان تووڕەبوونو سەیری زوبەدی پیریان کردو یەکیٚ لەوان کە لە هەموویان لاوازتر بوو خۆی هاوێشتە پێشەوە، هاواری کرد ((ئاهای زوبەدی خۆت دەزانی کە خودایٚ هەیە، دەستت وشك دەکاتەوە.. ناترسیٚی؟ بیر لە رابردوو بکەوە، بزانە هیچ کاتیٚ هەقی هەژارانت هەڵنەقورتاندوە؟ هیچ کاتیٚ لە ژیانتدا نەبوویە هۆی ئەوەی رەزی هەتیویٚ بە هەراج بچیٚ؟ هیچ کاتیٚ شەوانە پێت نەناوەتە ماڵی بێوەژنیٚ؟ گوناهکاری پیر وەك چۆن کە گوێی رادەگرت، هەستی بە کێشی بەردەکە کرد لە ناو دەستیداو زۆرترو زۆرتر گران دەبیٚ بەڵام بەسەر خۆیدا نەدەهێنا، لە پڕێکا هاواری

کردو بازووەکانی بەبیٚ ویستی خۆی بۆ خوارەوە شۆڕبوونەوە بەبیٚ سوود کەوت، گاشە بەردەکە لە مشتی گلۆربۆوەو کەوتە سەر پێیو ئەنگوستی شکاند.

کۆنەپۆشەکان هاواری شادیان سەردا ((پەرجو.. پەرجو! مەجدەلیە بیٚ گوناهە)) باراباس لە تووڕەییان شێت بوو، رووخساری خوریکەئاسای وەکو ئاگر سووربووەوە، بۆلای کوڕی مێریٚ بازێکیدا، دەستی بەرز کردەوەو زللەیێکی پیاکێشا، بەڵام کریست بە ئارامی لایەکەی دیکەی رووخساری گرتو گوتی: **((برام باراباس زللەیەکیش لەم لایە بدە)).**

دەستی باراباس شل بوو، چاوانی لە گلێنە دەرپەڕین، ئەوە ئیدی چ جۆرە مرۆڤێکە.. تارمایی مرۆڤە یا هەرماس؟ ماتو مەبهوت پێی بۆ پاشەوە ناو روانیە کریست.

کوڕی مێریٚ دووبارە ئەوی خستە شڵەژانەوە ((برام باراباس زللەیەکیش لە لایەکەی تری روومەتم بدە)) لەم سەینو بەینەدا، یەهودا لەژێر سایەی دارهەنجیریٚ کە تەواوی ئەو ماوەیە وەستابوو سەیری دەکرد هاتە دەرەوە، ئەو هەموو شتێکی بینی بوو بەڵام قسەی نەکردبوو، کوشتنی یا نەکوشتنی مەجدەلیە بۆ ئەو سودێکی نەبوو، خۆشحاڵ بوو کە دەیبیست باراباسو کۆنەپۆشەکان رووبەڕووی زوبەدی وەستاونو گوناهەکانی بەڕوویا هەڵدەشاخێنن، لەو کاتەدا کریستی لە کەنار دەریادا بەجلی سپی بینی بوو، دڵی کەوتبووە خورپەوە، بەتیژکردنی گوێکانی بەزەمزەمەکردنەوەگوتبووی: ((ئێستا مەعلوم دەبیٚ ئەو کێیە، کاری چییەو پەیامی چییە؟)) بەڵام هەمان سەرەتا .. هەمان وشەی بەرایی (براکان) خۆش نەبوو لەچەشەیدا، دەمو چاوی گرژبوو، لەبەرخۆ کەوتە زێمارەوە ((هێشتاش یەك دەنکە ئەقڵ نەچۆتە ناو کەللەیەوە، نە، ئێمە هەموومان برا نین، سراییلیەکانو رومیەکان برا نین، هەتا سراییلیەکانیش لە میانی خۆیاندا برانین، (صەدوقیەکان) کە خودایان دەفرۆشتە رومیەکان، کوێخوا کە کاری قەیسەری رۆمی دادەپۆشی برایانی ئێمە نین، نە، کوڕی نەجار، کاری خۆت بە خراپ دەست پێکردووە، ئاگاداربە))، بەڵام بەدیتنی کریست کە لایەکەی تری رووخساری خۆی بەبیٚ تووڕەییو بەمیهرەبانیەکی سەروی مرۆیی گرتبوو، ترسو جودی داگرت، بەسەرخۆیا هاواری کرد ((ئەوە ئیدی چ جۆر مرۆڤێکە؟ ئەوە.. راگرتنی لایەکەی

دیکەی رووخساری، تەنها یەك فریشتە دەتوانێ ئەوکارە بکات، تەنها فریشتە، یا... یا سەگێ)) بەبازێ خۆی گەیاندە باراباس کە خەریکی شالاّوبردن بوو بۆ سەر کوڕەکەی مێرێ، بەدەنگێکی کزەوە گوتی: ((دەستی لێ مەدە، یاللاّ لێرە بڕۆ)) باراباس بەسەر سامیەوە سەیری یەهودای کرد، ئەوان ئەندامی یەك ئەنجومەنی برایەتی بوون.. بەتایبەت لەگەڵ یەکتر چەندین جار چوونەتە گوندەکانەوە، ئەوانەیان کوشتووە کە خەیانەتیان لە سراییل کردووەو ئێستا....

بەزەمزەمەوە گوتی: ((تۆش یەهودا..تۆ؟)) باراباس لە جێی خۆی تەکانی خوارد، یەهودا لە ئەنجومەنی برایەتی دا بالاّدەست بوو، نەیدەتوانی سەرپێچی ئەو بکات، بەلاّم لە لایەکی دیکەوە عیززەتی نەفسی نەیدەهێشت لەجێوە تەکان بخوات. ردێن سوور جارێکی دیکە بە ئەمر کردنەوە گوتی: ((بڕۆ)) سەرکردەی دزان سەری لەبەرخۆناو سەیرێکی وەحشیانەی کردە کوڕی مێرێو بەزەمزەمەوە لە کاتێکا مشتی خۆی کردبووە گرێ گوتی: ((ناتوانی خۆت لە چنگم قورتاربکەیت، دیسان یەکتری دەبینینەوە)). ئەو کاتە بەلای خەڵکی ژێر فەرمانی خۆیدا گەڕایەوەو بەمەیلێکی کەمەوە دەستوری پێدان ((یاللاّ با بڕۆین))

بەشی سێزدەهەم

خۆرەتاو خەریك بوو سەری لە یەخەی ئاسۆدا دەبردە خوارەوە، گەرمایی رۆژ دابەزی بوو با پاشەکشەی دەکرد، دەریاچە بەڕەنگی شینو ئالتونی دەبریقایەوە، چەند لەقلەقێك کە تێربوونیان بەسەر تاوێرە بەردەکانەوە بەسەر یەك قاچ وەستابوونو چاویان بڕیبووە ئاوی دەریاوە، کۆنەپۆشەکان چاویان بڕیبووە کوڕی مێرێەوەو لە چاوەڕوانیدا وەستابوون، نەیاندەویست لەوێ بڕۆن، ئایا ئەوان چاوەڕوانی چی بوون؟ برسیەتیو رووتو قوتی خۆیان لەبیر کردبوو، هەروەها ناپاکی خاوەن موڵکەکانیان، ئەوانەی کە فەرامۆشو سەرپێچیان کردبوو لە بەجێهێشتنی چەند چیلکە ترێیێ لە رەزەکان بۆ دەم شیرینکردنی هەژارەکان، ئەوان لە سپێدەوە لە رەزێ بۆ رەزێ چووبوونو سەبەتەکانیشیان هەر خاڵی بوو، هەمان ئەم جەرەیانەش لە دروێنەی گوندەکان روویدابوو، لە مەزرایێ بۆ مەزرایێ چوو بوونو جەواڵەکانیشیان خاڵی بوو، هەموو شەوێ منداڵەکانیان بەدەمی بەشەوەبوویان لە چاوەڕوانی ئەواندا دادەنیشتن، بەلاّم ئێستێکە بەبێ ئەوەی بۆیەتیو چۆنیەتیو ئەوە بزانن، وا بەدیاردەکەوێ سەبەتەکانیان پڕە، سەیری پیاوە سپی پۆشەکەیان دەکرد کە لە بەرابەریانەوە وەستابوو نەیاندەتوانی دڵیان لەو هەڵکەنو جێی بهێڵن، لە چاوەڕوانیدا مابوونەوەو خۆشیان نەیاندەزانی لە چاوەڕوانی چیدان، کوڕی مێرێ بەنیگای خۆی وەلاّمی نیگای ئەوانی دەدایەوە، ئەویش لە چاوەڕوانیدا راوەستابوو، هەستی دەکرد کە هەموو ئەو گیانانە بە گەردەنی ئەوەوە هەڵواسراون، چییان لەو دەویست؟ بەدوای چ شتێکەوە

بوون؟ ئەو کە هیچی نەبوو، دەیتوانی چ بەوان بدات، سەیری ئەوانی دەکردو دووبارە سەیری دەکردنەوە، بۆ ساتێ شەهامەتی خۆی لە دەستداو ویستی دووبارە رابکات، بەلاّم شەرم رێی لێگرت، بەسەر سەری مەجدەلیەوە کە بە پێیەکانی ئەوەوە نووسابوو، چی روویدا؟ چۆن دەیتوانی ئەو هەموو چاوانەی کە بەتاسووقەوە دەیانڕوانییە ئەوەوە، هێور بکاتەوە رەها بکات؟ بەلاّم بۆ کوێ؟ خودا لە هەموو لایەکدا هەیە، رستەی لوتفی خودایی هاوێشترابووە سەر گەردنیەوە، هەر شوێنێك کە وویستبای دەیبردە ئەوێکەوە، لوتفی ئەو نەك قودرەتی ئەو، قودرەتی هەموو توانای ئەو، کوڕی مێرێ ئێستاکە کە ئەو خاکە مالّی ئەوە، مالّێکی دیکەی نەبوو، هەستی دەکرد ئەو مرۆڤانە بیابانی ئەوبوون، بیابانێکی دیکەی نەبوو. لەکاتێکا سەری خۆی کەچکردبوو، خۆی تەسلیمی عینایەتی خودا کردبوو بەزەمزەمەوە گوتی: ((خودایە خواست، خواستی تۆیە)) لەمیانی کۆنەپۆشەکان، پیرەمێردێ هەلّسایەوە سەرپێ و گوتی: ((کوڕی مێرێ ئێمە برسیمانە، بەلاّم نانمان لە تۆ ناوێ، تۆش وەکو ئێمە هەژاری، دەمت بکەوەو وشەیێکی خۆشەویست ئامێزمان بۆ بلّێ و ئێمە تێر دەبین)).

پیاوێکی گەنج زاتی دایە بەرخۆو گوتی: ((زولّم فشارێکی زۆری بۆ هێناوین، دلّی ئێمە زیاتر لەوە توانای بەرگەگرتنی زولّمی نییە، تۆ گوتت وشەیەکی مەحەبەت ئامێزت هێناوە، ئەو وشەیەمان پێ بلّێ و دادویەکسانیمان بۆ بهێنە)). کوڕی مێرێ سەیری خەلّکەکەی کرد، گوێی لە دەنگی ئازادیو برسیەتی بوو ناوی حەقیقی خۆی بۆ یەکەمین جار بیست، کە چەند سالّ بوو لە چاوەڕوانی ئەو دەنگەدا رونیشتبوو، هەمان ئەو دەنگەی کە ئێستا بەناو بانگی دەکات، بەبازووی کراوەوە روی لە خەلّك کردو گوتی: ((برایان با بڕۆین)) یەکجار وەك بلّێی ئەوانیش سالّەهای سالّە لەچاوەڕوانی ئەم بانگەشەیەدا دانیشتبوونو ناوی حەقیقی خۆیان بۆ یەکەمین جار بیست، دلّیان پڕ بوو لە خۆشیو هاواریان کرد: ((بەناوی خودا با بڕۆین)) کوڕی مێرێ لە پێشەوەو ئەوانەی دیکە لەوێنەی یەك لەش بەدوای ئەودا چوون، لە کەنار بەندەری دەریاچەکەدا، گردۆلکەیەکی چالّدار بوو، سەرەڕای گەرمای ئاگراوی هاوین کە بەدرێژایی رۆژێ بەسەریا دادەباری، هێشتا بە رەنگێکی سەوزەوە رۆشن بوو، ئێستا لە هەوای دلّنەوازی ئاوابووندا کە پڕ لە گولّە حاجیلەو پوونگی کێوی بوو، بەرزایی

گردەکە وادەهاتە بەرچاو زەمانێ پەرستگای بتپەرستان بووە، چوونکە چەند پارچەیێکی هەلّکەنراوو تاتەکە هێشتا لە شوێنی خۆی مابۆوە، ئەو ماسیگرانەی شەوانە لە دەریاچەدا ماسیگرییان دەکرد، بەردەوام تارماییێکی سەوزیان دەبینی کەبەسەر بەردی مەڕمەڕەوە دانیشتووە، هەتا یونس شەوێکیان بیستبووی کە بەردەکە دەگریت، ئێستا ئەوان بۆلای هەمان ئەو گردەوە دەڕۆن وەك بلّێی لە جیهانێکی کپو بێدەنگدا بەڕێدەکەون، کوڕی مێرێ لە پێشەوەو خانەوادەی گەورە هەژارانیش لەدواوە...

سالومەی پیر رووی لە کوڕە بچووکترەکەی کردو گوتی: ((دەستی من بگرە، ئێمەش دەڕۆین)) پاشان دەستی مێرێی گرتو گوتی: ((مێرێ مەگری، مەگەر ئەو نووڕەت لەگەردی رووخساری کوڕەکەت نەبینی؟))

دایکەکە خەریك بوو هۆڕهۆڕ دەگریا وەلاّمی دایەوە ((من کوڕم نییە، من کوڕم نییە، تەواوی ئەو کۆنەپۆشانە کوڕیان هەیەو من کوڕم نییە)) بەگریەو زارەوە بۆ لای گردەوە کەوتەڕێ، ئەو ئێستاکە گومانێکی بۆنەمابوو، کوڕەکەی بۆ هەمیشە ئەوی بەجێ هێشتبوو، لەو کاتەوە کە تاوی دابوو تا لە باوەشی بگرێت تا لەگەلّ خۆی بۆ مالّێی بەرێتەوە، بەسەرسامیەوە سەیری دایکی کردبوو، وەك بلّێی نەیدەناسی، لەو کاتەش گوتبووی: ((من دایکتم بەلاّم ئەو)) دەستی دەرهێناو ئەوی لەخۆی دوور خستبۆوە.

زوبەدی پیر ژنەکەی خۆی بینی کە وێڕای ئاپۆڕەکە بۆلای گردەکە دەچێ، بە پرتەوبۆلّەوە گۆپالّەکەی دەست دایێ و رووی لە یاکوبو هاوڕێیانی کوڕەکەی فیلیپو ناتانیل کردو هێمای بۆ ئاپۆڕە پڕ لە هەراو هەلّچوونەکە کرد:

((ئەوانە گورگی برسین! نەفرەت لە هەموویان بێت، باشتر وایە بەسەریانا هاوار بکەین، نەوەکا ئێمە لەجێی مەڕ بگرنو قورتمان بدەن، دەکەوینە دوای یەکتریەوە، وەلی فەرامۆش نەکەن، بەلاّم ئەو کوڕەی ئاشی بایی مێرێ هەرچیەکی ویست بەوان بلّێن، ئێمە ئەو بەتانو تەشەرەوە بانگ دەکەین، گوێتان لێیە؟ نەوەکا لێگەڕێین کە دەست هەلّێنێ، یاللاّ هەموو لەگەلّ یەك بۆ پێشەوە بچین ...پەلەکەن)) بەگوتنی ئەو ووشانەوە، بەستی وولاّغێکی شەلەوە، ئەویش دەستی کرد بەسەرهەلّگەڕان بۆ

گردەکەوە، دروست لە هەمان ساتدا، دوو کوڕی یونس بەدیارکەوتن، پەترۆس بازووی براکەی گرتبوو بەنەرمیو ئارامییەوە قسەی لەگەڵ دەکرد، تا نەبادا تووڕەی بکات، بەلاّم ئەوەی تر لە شڵەژاندا بوو، چاوی بڕیبووە ەو خەڵکانەی کە وەکو کلۆمسکە سەر هەڵدەگەڕانو پیاوە سپی پۆشەکە کە سەر قافڵەیان بوو. پەترۆس، لەیەهودای پرسی کە هێشتا لە کوچەدا وەستابوو توانای بڕیاری نەبوو ((ئەوان کێن؟ بۆ کوێ دەچن؟)) ردێن سوور بە ئاوازێکی تیژ ئامێزەوە گوتی: ((کوڕی مێرێە))

–و ئەو فەوجەی کە بەدوایەوەن؟

–هەژارەکانن کە هێشوە تری هەڵڕژاوەکانی دوای ترێڕنی کۆدەکەنەوە، ئەوانە بەیەك نیگا عاشقی سینەی پارەپارەی ئەو بووینە، وا بیردەکەمەوە دەیەوێ قسە بۆ ئەوان بکات))

–دەتوانی چی بڵێ؟ ئەو کە ناتوانێ هەتا یەك بەستە یۆنجە لە میانی دووکەر دابەش بکات.

یەهودا شانەکانی راتەکاندو بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((دەبینین)) ئەویش دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بە گردەکەوە، دوو ژنی رەش پێست، ماندوو مردوو، لەڕەز دەگەڕانەوە، هەریەکەو سەبەتەییێکی گەورەیان لە ترێ بەسەرسەرەوە بوو، حەسوودیان بەلەگەڵ یەکبونی ئەوانی دیکەدا بردبوو بڕیاریان دا بۆ کات بەسەربردن خۆیان بگەیەننە ئەوانەوە، بەم بڕیارەوە، بۆ دواوە کەوتنە رێگاوە. یونسی پیر، تۆڕ بەسەر شانەوە، خۆی بۆلای کوختەکەی دەکێشایەوە، برسی بوو، بۆ گەیشتن پەلەی بوو، کە کوڕەکانیو ئاپۆڕەکەی بینی بەسەر گردەکەوە هەڵدەگەڕێن، بەدەمی کراوەوە وەستا چاوانی خڕکەلەو ماسی ئاسایی بڕیە ئەوانەوە، بیری لە هیچ نەدەکرەوە، لە خۆی نەپرسی کە کێ مردووەو کێ زەماوەندی کردووە، یاخود ئەو هەموو خەڵکە بۆ کوێ دەڕوات، ئەو بیری لە هیچ نەدەکردەوە، ئەو تەنها بەدەمی کراوەوە رامابوو، زوبەدی بانگی ئەوی کرد: ((وەرە یونس پەیامبەری ماسی با بڕۆین میوانداربە، وادیارە ...... زەماوەند دەکا وەرە با بڕۆین خۆش بگوزەرێنین)).

یونس لێوە قەبەکانی خستە جوولە، دەیویست شەکرێ بشکێنێ، بەلاّم رای خۆی گۆڕی، بۆ جێخۆشکردنی کوڕی سەرپشتی شانەکانی راتەکاند، بە هەنگاوی سەنگین بۆلای کوختەکەی کەوتەڕێ، دوای ماوەیەك، کە لە ئەنجامدا لە کوختەکەیەوە نزیك دەکەوتەوە، زەینی لە دوای دەردی زایین لە ئەنجامدا زەینی بارەکەی دانا و زا، بە زەمزەمەکردنەوە گوتی: ((زوبەدی کەرکەللە بڕۆ ونبە)) ئەو کاتە بە لەقە دەرگای کردەوە.کاتێ کە زوبەدیو هاوڕێکانی گەیشتنە بەرزایی گردەکەوە، کریست بەسەر تاتەکەوە چووارمێچك لێیدانیشت، هێشتا دەمی نەکردبۆوە، وابەدیارکەوت کە چاوەڕوانی ئەوان بوو، گەداییێکی زۆر رووبەڕووی بوون، پیاوەکان چووارمێچك بەسەر زەویەوە دانیشتن، ژنان لە پشتەوە وەستابوونو سەیری ئەویان دەکرد، خۆرەتاو دابەزی بوو، بەلاّم کێوی (هەبەرون) لە لای باکوردا هێشتا هەتاوی لە ترۆپکی خۆی راگرتبوو مۆڵەتی راکردنی نەدەدا، کریست، بەو دەستانەی کە خاچئاسا بەسەر سینەی دانابوون، سەیری جەنگی نێوان نوورو زولمەتی دەکرد، جارناجار لەسەرخۆ نیگای دەکردە لای رووخسارەی خەڵکەکەوە،ئەو رووخسارانەی کە راستەوخۆ بەرەو لای ئەو وەرسووڕابوون، برسێتی، ئەو رووخسارە پڕ چینو چرکانە خەمگینو هەڵتەکاو، ئەو چاوانەی کە دەیانڕوانیە ئەوەوەو بە مەلامەت باریەوە سەیری دەکردن، وەك بڵێی ئامانجی سەرزەنشتی ئەوبوون.

هەر بە دیتنی زوبەدیو هاوڕێیانی هەڵسایەوە گوتی: ((بەخێربێن، هەموو بەدەوری مندا کۆببنەوەمن دەنگم ئەوەندە بەرزنییە، دەمەوێ قسەتان بۆ بکەم)) زوبەدی بەناونیشانی ئەوەی کە ریش سپی دێکە بوو لە پێش هەموان کەوتە رێوە، خۆی وا کورماندە سەر بەرزایی بەردێکەوە لە لای راستیەوە هەردوو کوڕەکەیو هەروەها فیلیپو ناتانیل بوون، لە لای چەپیەوەش پەترۆسو ئاندریاس، سالومەی پیرو مێرێی ژنی یوسف لە پاشتر لە میانی ژنەکانەوە راوەستابوون، مێرێەکەی دیکە.

- مێرێ لە کەنار پێیەکانی کریستدا کەوتبوو سەر زەویەوە، رووخساری خۆی لە میانی ئەژنۆکانی دا شاردبۆوە، یەهودا لە ژێر درەختی کاژی ئەشکەنجە چەشتوودا کە با هەڵیسۆڕاندبۆوە ناویەکەوە بۆ لایەك لاربوو بۆوە، لە چاوەڕوانی دا دانیشتبوو

چاوەشینەکانی لە میانی کەڵێنی کاژەکەوە وەك خەنجەر لە کوڕی مێرێ دا دەچوونە خوارەوە. کریست بەنهێنیەوە لەرزی، لە هەوڵو تەقەلاّدابوو بۆ دۆزینەوەی شەهامەت، ئەوە ساتێ بوو، کە ساڵەهای ساڵ لە گەیشتنی دەترسا، ئەو زەمانە تازە گەیشتبوو، خودا سەرکەوتبوو بەزۆرو هێزەوە ئەوی بۆ شوێنێ کە خۆی دەیخوازی — رووبەڕووی مرۆڤەکان — هێنابوو، تا ناچاری بکات یان بەقسە بۆبکات، ئێستا ئەو دەیتوانی چی بەوان بێژێ؟ تۆزێ شادی ژیانی ئەو لەزەینیدا دەرەوشایەوە، ئەو کاتە خەمە بێ ژمێرەکانی: پێشبڕکێ لەگەڵ خودا، تەواوی ئەو شتانەی کە لە سەرگەردانیەکانیدا بینی بووی، کێوەکان، گوڵو پەڕەندەکان، ئەو شوانانەی کە مەڕێکی پەرتەوازەیان بەسەر شانەکانی خۆیانەوە هەڵدەگرت، ئەو ماسیگرانەی کە تۆڕی خۆیان بۆ راوکردنی ماسی دەخستە ئاوەوە، جوتیارانێ کە زەویان تۆ دەدا، دروێنەیان دەکرد، گەنمیان شەنەبا دەکرد، ئەوسا بەرهەمیان بۆ ماڵەکانیان دەبردەوە، ئاسمانو زەمین ناوەناوە لەناو زەینی دا دەکرانەوەو دادەخران، هەمووی پەرجوی خودا بوونو نەیدەزانی کامیان هەڵبژێرێ، دەیخوازی هەمووان ئاشکرا بکات تا ئەوانەی کە داناسەکنێن بیانسەکنێنێ، ئەو دونیایەی کە بۆ ئەو ئاشکرابووبوو، چیرۆکی پەریەکان خودابوو، پڕ لە شازادەو ئەفسانەبوو، دروست وەکو ئەو چیرۆکەی کەوا دایە گەورەی بۆی دەگێڕایەوە تا لە گریە بکەوێ، خودا لە هەیوانی ئاسمان لاربۆوەو ئەو چیرۆکەی بۆ مرۆڤەکانی دەگێڕایەوە. بزەیێکی هاتێو بازووەکانی کردەوە، بەدەنگێکی لەرزۆك گوتی: ((براکان براکان، لەمن دەبورن، کەبەزمان ی نمونە قسە بۆ ئێوە دەکەم، من مرۆڤێکی سادەو عامیو هەژارو بچووکم وەکو ئێوە، یەك سینەقسەم پێیە، بەلاّم زەینم هێزی گێڕانەوەی ئەوانەی نییە. دەمم دەکەمەوە بێ ئەوەی خۆم بمەوێ، وشە وەکو چیرۆك دەردەپەڕێ، برایانم لەمن دەبورن، بەلاّم بەزمانی نمونە قسەتان بۆ دەکەم خەڵك هاواریان کرد ((کوڕی مێرێ ئێمە سەراپا گوێین)) کریست جارێکی دی دەمی کردەوە:

- جوتیارێ بۆ تۆدانی زەوی چووە دەرەوە، چوونکە زەوی تۆ دەدا، دانەیەك لەم تۆوە کە کەوتە سەر زەوی باڵدارەکان هاتنو خواردیان، دانەیێکی دیکە لەم تۆوە کەوتە سەر بەردەلاّنەوە هیچ خاکێکی نەدۆزیەوە تا بەسەریا نەشونما بکاتو وشك هەڵگەڕا، دانەی سێهەم لە میانی دڕكو داڵ دا رژاو دڕكو داڵ شین بوونو ئەویان شاردەوە، لە

ئەنجامدا دانەیەکی دیکە کەوتە سەر خاکێکی میهرەبان، رەگوڕیشەی گرتو گەڵاو بەرهەمی هاوێشتو پەرۆپۆی کردو گەنم بووە دادو قوتی مرۆڤ، هەریەکە لە میانی ئێوە کە گوێ رادەگرێ با بیبیستێ.

هەموو بێدەنگ بوون بە واق وڕماوی سەیری یەکتریان دەکرد، بەلاّم زوبەدی پیر کە بۆ بەهانەیەك دەگەڕا تا جاڕوجەنجاڵ بخاتە ئاراوە، گوتی: ((بەداخەوەم، بەلاّم تێنەگەیشتم، سوپاس بۆ خوا من گوێم هەیە دەبیستم، بەلاّم تێناگەم، دەتەوێ چی بڵێی؟ ناتوانی ئاشکراتر مەبەستەکەت بپێکی؟ خەندەیێکی گاڵتە ئامێزی کردو بە غرورەوە دەستی بەڕیشی سپی خۆی داهێناو پاشان گوتی: ((یا نەکا هەر خۆت بەسوتفە ئەو جوتیارەبیت؟))

کریست بەفروتەنیەوە وەلاّمی دایەوە ((بەڵێ من جوتیارم)) زوبەدی پیر بە گۆپاڵ کوتکردنی زەوی بەدەریخست: ((خوا بمانپارێزی، هەڵبەت دیارە ئێمەش بەردودڕكو مەزراین، کە تۆ تۆوی تیا بلاّو دەکەیتەوە، ها؟)).

کوڕی مێرێ بەدەنگێکی نەرم وەلاّمی دایەوە ((بەهەمان شێوە)) ئاندریاس گوێی تیژکردبوو گوێی قولاّغ کرد، بە هەمان شێوە کە سەیری کریستی دەکرد دڵی وەکو ئاژەڵێکی وەحشی بەدیواری سینەی دەکەوت، لە یەکەمین دیداری یەحیای پاکشۆردا لە کەناری ئوردن تووشی هەمان حاڵ بوو، یەحیا پێستی ئاژەڵانی لە خۆی وەرپێچاو خۆرەتاو ئازاری دەدا، نوێژ، شەونوێژی، برسیەتی وا کەوتبووە گیانیەوە کە لەودا جگە لە دووچاوی هیولا، دوو کلپەی داگیرساو — گەروێ کە هاواری دەکرد ((تۆبە بکەن ...تۆبە بکەن)) هیچی دیکەی نەمابوو، لەو کاتەی کە هاواری دەکرد: شەپۆڵێکی مەزنو گەورە لە ئوردنەوە هەڵدەستا، کاروان دەوەستا، وشترەکان توانای بەرەو پێشەوەچوونیان نەدەما، ئێستاش لە رووبەڕووی ئەوا ئەوەکەی دی بوو کە بزەی دەکردو دەنگی ئارامو شەپۆڵهێن بوو، مەلێکی مەبهوت بوو بۆ یەکەمین جار بوو دەیەویست بکەوێتە چەهچەوە، دڵی ئەندریاس لەمیانی کریستو یەحیادا بۆ پێشو پاش دەچوو باڵیدەگرتو تەواو واقی وڕما بوو.

هێدی هێدی، یۆحەننا لەتەك باوكی دوور دەكەوتەوەو لە كریست نزیك دەبۆوە چەند هەنگاوێك لە گەڵ كریستی نێوان نەبوو، كە زوبەدی ئەوی بینی بوو زیاتر لە جاران تووڕەتروو، ئەو لە دەست پەیامبەرە درۆزنەكان، دڵی پڕ خوێن بوو بوو، پەیامبەرە تازەكان، هەموو رۆژێكی ساڵ، بەسەر زەویەوە دەجۆشان باری زەویان دەهاوێشتە سەرپشتو هەریەك لەوان وەك بڵێی بە لەیەك گەیشتنێكی پێشتر دروست كراو تاویان دەدایە سەرخاوەن مولكو كاهینو پادشاكان، ئەوەی كە لەم دونیا توندو تۆڵو باش بوایە گەرەكیان بوو بێ بونیاتی كەن،ئەوە ئێستاش چاوم روون كوڕی پێ پەتی مێری!))

زوبەدی لەبەر خۆ گوتی: ((باشتر وایە هەر ئێستا كە گەنجو تەڕدەستە گەردەنی بشكێنم)) بۆ هەڵسانەوە بەنیشانەی هاندان گەڕایەوە تا بزانێ ئەوانی دیكە چی دەڵێن. یاكوبی كوڕە گەورەی خۆی بینی كە سەگرمەكانی خۆی تێكچڕژاندوە، بەڵام نەیدەزانی ئایا لەبەر پەریشانیە یاتووڕەیی، ژنەكەی خۆی بینی كە ئێستا هاتۆتە پێشەوەو چاوەكانی لە ئەشك دەسڕێتەوە، نیگای خۆی هاوێشتە لای كۆنەپۆشان، بە بینینی ئەوان زەندەقی چوو، ئەو هەموو گەدابرسیانە بەدەمی كراوە وەكو بێچووە مەلەكان كە دایكیان خۆراكیان پێدەدا چاویان بڕیبووە كڕی مێریەوە، لەبەرخۆ كەوتە زەمزەمە كردنەوە ((هەی سەگ هەرچی گەدا برسیەكانە بخوات)) ئەوكاتە بەخۆی گوت ((باشترایە بێدەنگ بم ئەگینا دەكەومە دەردەسەریەوە)) دەنگێكی نەرمو خەمەنگیز بەرگوێ كەوت، كەسێ كەلەبەر پێ ی كریستدا رونیشتبوو، دەستی بەقەسەكردن كردبوو، ئەوانەی كە لە دواوە دانیشتبوون، هەڵسانەوە تا ببینن كێیە، كوڕی بچووكی زوبەدی بوو، هێدی هێدی بۆلای پێیەكانی كریست خزی بوو، ئێستا وا ئەو قسە دەكات.

-تۆ جوتیاریو ئێمەش بەردەكان، دڕكو داڵو مەزراكان، بەڵام چ تۆوێكت لە دەست دایە؟ رووخساری تازەموو لێهاتووی گڕی گرتبوو، چاوانی رەشو بادامی ئەو ئازارمەندانە دەیڕوانیە ئەوەوە، بەدەنی سپیو خزینی بە هەڵچوونەوە سەر هەڵگەڕابوو لەچاوەڕوانیدا مابۆوە، كریست بەمەبەستی بیستنی قسەی ئەو لاربۆوە، وەك چۆن

گوێی دابووە دڵی خۆی لە هەوڵی ئەوەی كە قسەیێكی لەبار بدۆزێتەوە، قسەیێكی سادەو ئاساییو ناودار، چەند دانەیێكی ئارەقەی سپی بەسەر چەهرەیەوە هەڵنیشتبوو، كوڕی زوبەدی بەهەڵچوونەوە پرسیاری خۆی دووبارە كردەوە، ((چ تۆوێكت لەدەست دایە؟)) كریست بەیەكجار شێواو شەقو رەق وەستاو بازووەكانی كردەوەو بۆلای ئاپۆڕەكە لاربۆوەو هاواری لە قولایی گیانیدا پەڕوپۆی كرد ((**یەكتریتان خۆش بوێ- یەكتریان خۆش بوێ**)).

بەگوتنی ئەو قسەیە هەستی كرد كە لە پڕێكا دڵی خاڵی بوو، بەخەستەڕویی كەوتە سەر تاتەكەوە رازونیاز كەوتە سەرپێ، خەڵكی كەوتنە زەناوە، زۆرانێك لەوان سەریان راتەكاندو هەندێك پێكەینن، پیرەمێردێ كە گوێی گران بوو گوتی: ((چی گوت))

- گوتی: دەبێ یەكتریمان خۆش بوێ؟ پیرەمێرد كە خەریك بوو تووڕەببێ گوتی: **((ناتوانرێ، ئەو كەسەی لەبرسان خەریكە تەلەف دەبێ، ناتوانێ كەسێكی ورگ پڕی خۆشبوێ، ئەوانەی قوربانی دەدەن ناتوانن جەللادیان خۆش بوێ، ناكرێ باشترایە بچیتە ماڵەوە))**. یەهودا پشتی بەداركاژدا بوو بەتووڕەییەوە دەستی بەردێنی قورمزی خۆی دادەهێنا بەزەمزەمە كردنەوە گوتی: ((ئاوا كوڕی نەجار؟ ئەوە هەمان ئەو شتەیە كە هاتووی بە ئێمەی بڵێی؟ ئەوە هەمان پەیامی سەرسامهێنە كە بۆ ئێمەت هێناوە؟ داوا لە ئێمە دەكەی كە رۆمیەكانمان خۆشبوێ، وابیرت كردەوە ئێمە بە هەمان شێوە كە لایەكەی تری رووخسارت رادەگری، گەردنمان دەگرینو دەڵێین: برای ئازیز لوتفەن من بكوژە؟!.

كریست ئەو زەمزەمەیەی بیست، رووخسارێكی عەبوسو چاوانی سەرێكی بێ رەنگی بینیو تێگەیشت، تەڵخی تاوی دایە رووخساریەوە، بەوەبەرهێنانی تەواوی هێزی خۆیەوە هەڵسایەوە بەدەنگێكی مكوڕانەو پاڕانەوە ئامێز دووبارەی كردەوە (یەكتریتان خۆش بوێ، یەكتریتان خۆش بوێ، خودا مەحەبەتە، منیش وام بیردەكردەوە كە ئەو وەحشییە، منیش وام بیردەكردەوە كە كێوەكان بەهێمای دەستی ئەو دەبن بە دووكەڵو مرۆڤەكان لە بێن دەچن، لە دێردا خۆم پەنهان كرد تا رابكەم، كەوتمە سوژدەوەو لە چاوەڕوانی دا مامەوە، بەخۆمم دەگوت ((ئێستاكە ئەو دێ، ئێستا ئەو وەكو هەورە تریشقە دادەبەزێ)). رۆژێكیان سپێدە ئەو هات وەك چۆن شنەیێكی فێنك بەسەر

مندا هەڵیکردو گوتی: ((کوڕم هەڵسەوە)) من هەڵسامەوە. من هاتووم وا لێرەم)). دەستەکانی خاچئاسا بەسەریەکەوە دانا تا کەمەری لاربۆوە، وەك بڵێی ڕێرو نەوازش لەوانەی رووبەڕووی دەنیێ، زوبەدی پیر لە کاتێکا گۆپاڵەکەی لە دەستیدا دەکوشی، کۆخەییێکی کردو تفێکی هاوێشت، بە تووڕەییەوە کەوتە زەمزەمەوە. ((خودا هەروەك شنەییێکی فێنك! چابلوس بڕۆ بۆ دۆزەخ)) کوڕی مێریێ لەسەر قسەی خۆی بەردەوام بوو، ئەو ئێستاکە لەسەر بەردەکەوە دابەزی بوو، چووە ناو خەڵکەکەوە، بە پارانەوەو ئامێزەوە سەیری یەکە یەکەی ئەوانی دەکرد، دەچووە خوارەوەو دەهاتە سەرەوەو بازووەکانی بۆ ئاسمان دەکردەوە، دەیگوت ((ئەو باوکی ئێمەبوو،ئەو هیچ دەردێك بێ چارەسەری‌و برینێك بە بێ تیمار رەها ناکات، بەو ئەندازەی کە لە دونیادا ئازارو برسیەتی بکێشین، بەهەمان ئەندازەو زیاتریش لەبەهەشت تێر دەبین)) ماندوو بوو، گەڕایەوە لای سەرتاتەکەو دانیشت.

هاوارێ هەستا ((وەختێ کە من مردم بوونو نەبوونی بەهەشت وەك یەکە))، بەلاّم کریست لە خودا غەرق بوو بوو، نەیبیست.

ئێستا ئەو هاواری کرد ((خۆزگەم بە ئەوانەی کە برسیی‌و تێنووی عەدالەتن)) لە ناو برسیە زۆرەکانەوە یەکێ تاویدایە ناو قسەکانی ئەوو گوتی: ((عەدالەت بەس نییە.. ئێمە نانمان دەوێ)). کریست بە هەڵکێشانی ئاخێکەوە گوتی: ((نانیش..نانیش، خۆزگە بەو کەسانەی کە برسیی‌و تێنووی عەدالەتن، چوونکە ئەوان تێردەبن، خۆزگەم بە خەمگینەکان، چوونکە ئەوان بەهێز دەبن، خۆزگە بۆ هەژاران، مەزڵومان، بۆ ئەوانە، بۆ ئێوەیە، ئێوە ئەی هەژارو خودان سەبرو مەزلومەکان کە خودا مەلەکوتی ئاسمانی ئامادەکردوە)).

دوو ژنی پێسترەش کە هێشتا سەبەتەکانی خۆیان بەسەر سەریانەوە بوو، بەخێرایی سەیری یەکتریان کرد، بێ ئەوەی وشەیێ بخەنە سەر زمان، سەبەتەکانیان هێنایە خوارەوە، یەکیان لە لای چەپ‌و ئەویتر لەلای راست دەستیان کرد بەدابەشکردنی ترێ بەناو هەژارەکاندا، مەجدەلیە کەلەبەر پێی کریست کەوتبوو، هێشتا جورئەتی

نەدەکرد سەری بەرزکاتەوە، بەلاّم جارجارە بەشێوەییێکی نهێنی پێیەکانی مامۆستای ماچ دەکرد کە لە قژی نوقوم ببوون.

کاسەی سەبری یاکوب پڕبووبوو، کەوتە سەرپێ‌و ئەوێ ی جێهێشت، ئاندریاس تووڕەبووبوو، خۆی لە چەنگی براکەی رەها کردو رۆیشت‌و بەرەو رووی کریست وەستا. هاواری کرد ((هەمان ئێستاکێ لە رووباری ئوردون، لە یەهودا دێمەوە، لەوێ پەیامبەرێ بانگەشەی ئەوە دەکات کە ((مرۆڤ ئاگرەزەنەو منیش ئاگرم، من هاتووم تا زەوی لە پۆخڵی بتاشم‌و رۆحی مرۆڤ لە ژەنگ‌و ژاڵ پاك کەمەوە تا کریستیانو بێت)).

تۆ ئەی کوڕی نەجار تۆش وەعزی ئەشق دەدەی! بۆ نیگایێ ناکەیتە دەورەبەرت؟ هەموو شوێنێ پڕە لە درۆزن‌و ئادەم کوژو دز، هەموو ریاکارن- هەژارو دوڵەمەند، زاڵم‌و مەزڵوم، کاتیبان‌و فەریسیان- هەموو هەموو، منیش درۆزنم، منیش ریاکارم براکەم پەترۆسیش، زوبەدی، بەخۆی‌و ئەو ورگە گەورەی بەهەمان شێوە، ئەویش گوێی لە عەشق دەبێ، بیر لە قایغەکان‌و مرۆڤەکانی خۆی دەکاتەوە، ئێستا باشە ئەی چۆن تا دەتوانێ ئاوی ترێ لە راووك بدزێت)). زوبەدی پیر، بەبیستنی ئەو وشانەوە، تووڕەبوو، پشت ملە خەپڵەکەی وەکو ئاگر سووربۆوە، دەماری هەڵسا، گۆپاڵەکەی بەرز کردەوە هێرشی بردە سەر ئاندریاس، بەلاّم سالومە بازووی ئەوی لە کاتی خۆیا گرت‌و بەنەرمی پێیگوت: ((شەرمت بەخۆبێ.. شەرمت بەخۆ بێ. یالّلاّ بەرێکەوە، بۆ ماڵەوە بگەڕێینەوە.

بە هاوارێکی بەرز بەشێوەیەك کە هەموو بیبیستن زوبەدی گوتی: ((هیچ گەداییێکی بێ سەرو پێ لێرە لە ناو موڵکی من ناتوانێ دەست هەڵبڕێ)). لە کاتێکا لە تووڕەیان لێوی کەفی کردبوو، بۆلای کوڕی مێرێ گەڕایەوەو هاواری کرد ((تۆش کوڕی دارتاش تۆ بۆ من دەوری کریستی موژدەهێن مەنوێنە، وای بەد بەحاڵت بێچارە، تۆش لە کۆتاییدا وەکو ئەوانی دیکە بە خاچ هەڵدەواسرێی، ئەو جۆرە گرفتانەت فەرامۆش دەکەی، بەلاّم من دڵم بۆ مرۆڤێکی بێ کەڵکی وەك تۆ ناسووتێ، دڵم بەو دایکە بەدبەختەت دەسووتێ کە تۆ کوڕی تاقانەی ئەوی)).

هێمای کرد بۆ لای مێریێ، کە خۆی لە زەمین کوتابوو سەری دەکوتایە بەردێ. بەلاّم تووڕەیی پیرەمێرد هێشتا نەنیشبۆوە، گۆپالّی لە زەوی دەداو هاواری دەکرد: ((دەم لە ئەڤین وەردەدا، بەلّی هەموو بۆ پێشەوە، ئێوە هەموو بران لەبەر ئەمە فەرموو هەرچیت دەوێ هەلّیگرە، مالّ بێ خاوەنە، بەلاّم چۆن دەتوانین دوژمنی خۆمان خۆش بوێ، مەگەر دەکرێ کە گەداییێکم خۆشبوێ لە دەرەوەی مالّی مندا دێتو دەچێو دلّی بۆ شکاندنی دەرگاو تالاّنکردنی من لێدەدا؟ دەم لە ئەشق وەردەدا، توخودا ئەو کەللەپوکە بن بەڕاستی خودا لە باوکی ئەو ڕۆمیانە ببورێت گیرەم باکافربن، هەرچیەك بن خۆ نیزامیان ڕێکخستووە. گوفتاری زوبەدی بەرپەرچی برسیانێکی زۆری وروژاند، بەهاواری تووڕەو توند هێرشیان کردە سەر زوبەدی، یەهودا بەیەك هەلّقۆزینەوە لە ژێر کاژەوە خۆی گەیاندە ئاپۆڕەکە. سالومەی پیر زەندەقی چوو، دەستی لەسەر دەمی مێردەکەی داناو بێدنگی کرد، ئەو کاتە رووی لەلای ئاپۆڕەکە کرد، کە وەکو لافاوی خرۆشو ترس تا دەهات نزیکتر دەبوونەوەو گوتی: ((ڕۆلّەکانم قسەی ئەو بەهەند هەلّمەگرن، لە تووڕەییان شتێك دەلّێت، بەلاّم مەبەستێکی دیکەی هەیە)) سالومە هەروەها بە هێمای سەر بانگی کوڕەکەی کرد کە لەبەر پێی کریستدا بە ئارامیو خۆشحالّیەوە دانیشتبوو گوتی: ((وەرە کوڕم.. هەوا تاریکە)) کوڕەکەی وەلاّمی دایەوە ((دایە دەمەوێ لێرە بمێنمەوە)) مێریێ خۆی بەسەر بەردەوە بەرز کردەوە، ئەشکی چاوانی پاك کردەوەو بە هەنگاوی لەرزۆکەوە بەرەو لای کوڕەکەی چوو تا لەگەلّ خۆی بۆ مالّێی بەرێتەوە، دایکی بەدبەختی هەم لەبەر فیدای مەحەبەتی هەژاران لە کوڕەکەی ترسابوو، هەم لەبەر هەڕەشەکانی ریش سپیە سەروتمەندەکان، وەك چۆن کە دەڕۆیشت جارێ بەمو جارێ بەوانی دەگوت ((داوای کۆمەکتان دەکەم کە گوێلە قسەی ئەو نەگرن، نەخۆشە، نەخۆش.

بەترسو لەرزەوە لە کوڕەکەی وەنزیك کەوتەوە، ئێستاکێ ئەو خۆیو دەستە خاچئاساکانی وەستابوو، چاوی بڕیبووەدەریاچەوە، مێریێ بەنەرمی گوتی: ((ڕۆلّەم، وەرە، وەرە تا بچینەوە مالّەوە)) کریست دەنگەکەی بیست، گەڕایەوە بەسەر سامیەوە سەیری ئەوی کرد وەك بلّێی بپرسێ ئەم ژنە کێیە؟ مێریێ لە کاتێکا دەستی لە دەوری کەمەری ئەو نابوو دووبارەی کردەوە ((وەرە کوڕم وەرە کوڕم، بۆ وا سەیرم دەکەی؟

مەگەر من ناناسی؟ من دایکتم، وەرە براکانت لە ناصیرە لە چاوەڕوانی تۆ دانو باوکی پیرت..)). کوڕە سەری هەلّتەکاندو بەئارامی گوتی: ((کام دایك ... کام دایك؟ دایكو براکانم لێرەن)) لە کاتێکدا دەستی هەلّبڕی بوو، هێمای بۆ ئاپۆڕەی کۆنەپۆشو ژنەکانیان دەکرد، بەتووڕەییەوە سەیری یەهودای قژ سووری دەکرد کە بە خامۆشی لەبەرابەر درەختی کاژەوە وەستابوو. ((و..باوکم)). ئەنگوستی بۆلای ئاسمان بەرز کردەوە ((باوکم خودایە)) چاوەکانی ئەو قوربانیە بەخت رەشەی هەورە تریشقەی خودا پڕ لە فرمێسك بوو ((هیچ دایکێ بیچارەتر لە من لە تەواوی دونیادا نییە؟ من یەك کوڕم هەبوو، ..یەك ئەویش ئێستا..)).

سالومەی پیر ئەو هاوارە دلّتەزێنەی بیست، مێردەکەی رەهاکردو گەڕایەوە دواوەبۆ لای مێریێ هاتو دەستی گرت، بەلاّم مێریێ سەرپێچی کردو دووبارە رووی لە کوڕەکەی کردو هاواری کرد ((نایەیت؟ ئەوە دواهەمین جارە کە بەتۆ دەلّێم وەرە!) لە چاوەڕوانی دا وەستا، کوڕە بێدەنگ بوو، سەر لەنوێ دیسان روی لە لای دەریاچە کردەوە...

–لە نەفرەتی دایك ناترسی؟

کوڕە بێ ئەوەی ئاوڕداتەوە وەلاّمی دایەوە: ((من لە هیچ شتێ ناترسم، لە هیچ شتێ جگە لە خودا)) تووڕەیی پەڕیە رووخساری مێریێەوە، مشتی خۆی بەرزکردەوە هەتا بۆ نەفرین کردن دەمی کردەوە، بەلاّم سالومەی پیر لە کاتی خۆی دەستی دانایە سەر لێویو گوتی: ((ئەم کارە مەکە)) ئەو کات دەستی نایە کەمەری مێریێو بەزۆری ئەوی راکێشایە دوای خۆیەوە ((کچم، مێریێ، وەرە، وەرە، بابڕۆین، دەمەوێ شتێ بەتۆبلّێم)). هەردوو ژن لە گردۆلکەکەوە بەرەو کفرناحوم سەرەو ژێربونەوە، زوبەدی پیری تووڕە لە پێشەوە دەڕۆیشت، بەگۆپالّەکەی دەستی سەری دڕکەکانی دەپەڕاند، سالومە لەگەلّ مێریێ قسەی دەکرد((کچم مێریێ بۆ دەگریت؟ مەگەر ئەوانت نەبینی؟)) مێریێ بەسەرسامیەوە سەیری ئەوی کرد فرمێسکی خۆی قووتدا، پرسی ((چ شتێ؟)) لە کاتێکا ئەو قسەی دەکرد، چەند بالّێکی شین، هەزاران بالّی شینت لەدوای ئەوەوە نەبینی؟ مێریێ سوێند دەخۆم کە لە شکری فریشتەکان بوو، بەلاّم

مێرێ لە رووی نائومێدیەوە سەری خۆی تەکانداو بەزێمارەوە گوتی: ((من هیچم نەبینی.. هیچ شتێ)).ئەو کاتە دوای وەستانێکی کورت درێژەی بە قسەکانی خۆیداو گوتی: ((سالومە فرشتەکان چ ئازارێکی من دەرمان دەکەن؟ من کوڕو نەوەم دەوێ...کوڕو نەوە..نەك فریشتەکان))، بەلاّم چاوەکانی سالومەی پیر پڕ لە بالّی شین بوو، لە کاتێکا دەستی هێنابووە پێشەوە، دەستی دایە سینەی مێرێو چرپاندیە گوێی مێرێ- وەك بلّێی رازێکی گەورە بۆ ئەو دەلّێت- ((مێرێ تۆ پیرۆز بوویت)) ((مێوەی رەحمی تۆ بۆتە موتفەرك)) بەلاّم مێرێ هەرگیز دانەدەکەوت.. سەری تەکانداو لەدواوە دەڕۆیشتو دەگریا. لە هەمان ئەم سەینو بەندا، کۆنەپۆشان بەتووڕەییەوە بە دەروری کریست ئەلْقەیان بەستا، ئەوان هەڕەشەیان دەکردو گۆپالّیان لە زەوی دەکوتاو سەبەتەکانی خالّی خۆیان لە هەوادا دەسووراند، هاواریان دەکرد ((مەرگ بۆ سەروەتمەندان، قوربانی قسەت بین، کوڕی مێرێ مەرگ بۆ دەولّەمەندان. کریست بە نائومێدی بازووەکانی خۆی تەکانداو هاواری کرد: ((من ئەوەم نەگوت، من ئەوەم نەگوت، گوتم، برایان، ئەڤین))، بەلاّم مسکێنەکان کە لەبەر کاریگەرێتی برسیەتی شێتو هاربووبوون، چۆن دەیانتوانی گوێ بگرن، ئەوان دەخرۆشان: ((هەق لای ئاندریاسە، یەکەمجار ئاگرو کولّێنگ پاشان ئەشق)) ئاندریاس کە لە کەناری کریست وەستابوو، ئەوەی بیست، بەلاّم سەری لە لاکی خۆی بردبووە خوارەوە وەلاّمی نەدایەوە، لەبەرخۆ دەیگوت ((هەر کاتێ ئوستاد لە بیابان قسەی دەکرد، وشەکانی ئەو وەکو بەرد بەسەر سەری مرۆڤ دەهاتە خوارەوە، ئەوانی شەتو پەت دەکرد، بەلاّم ئەو پیاوەی لەکەناریا وەستا بوو، وشەکانی وەکو نان لە میانی خەلْك دابەشدەکرد. هەق لای کێ بوو؟ کام رێگا، بەرێگەی زۆری یارێگەی موحەبەت کۆتایی بەرزگاری جیهان دێت؟ ئاندریاس لە کاتێکا ئەو بیرۆکانەی لە مێشکی خۆیدا کاوێژ دەکرد، هەستی بەدوو دەست کرد بەسەر سەری خۆیدا، کریست هاتە نزیکترو بە نەرمی ناو لەپی دەستەکانی دانایە سەر سەری ئەوەوە، ئەنگوستی ئارموش ئاسای واکشابوون کە لەبەر کاریگەرێتی وێککەوتن بەهەرشتێ، لەباوەشیان دەگرت، ئێستا ئەو پەنجانە هەلْکشابوونە سەر تەواوی سەری ئاندریاسەوە، ئاندریاس تەکانی نەدەخوارد، هەستی کرد کە کەللەی سەری شەقی بردوەو شەهدێ بە پاکیو سافی

هەنگوین لە شەقارەکانەوە هەلْدەڕێژێتە ژوورەوەو لە مێشکیدا دەچکێتەوەو دەگاتە دەمو گەردەنو ملیەوە، لەوێشەوە بۆ هەناوی سەرەوژێر دەبێتەوەو لەبنی پێدا گەلاّلە دەبێ، تەواوی جەستەی تێر دەبێ، لێوی نەدەبزاوت، چی دەبوو کە ئەو دەستانە هیچ کاتێ بەسەر سەریەوە لانەچێ، ئێستاکێ دوای ئەو هەموو هەولّە، عاقیبەت هەستی بە ئاسایشو ئارامی دەروونی کرد. تۆزێ دوورتر، فیلیپو ناتانیل، وەك دوو دۆستێ کە جیابوونەوەیان نییە. لەگەلْ یەك لە گفتوگۆدا بوون.. پینەدۆزی لەندەهۆر دەیگوت: ((ئەوم خۆشدەوێ، وشەکانی دەلّێی شیرینی هەنگوینە، سەرزەنشتم مەکە کاتێ کە گوێم لەو رادەگرت، لچو لێوی خۆم دەلستەوە. شوان رایەکی دیکەی هەبوو، ((من ئەوم خۆش ناوێ، گوفتارو کرداری یەك نییە، هاوار دەکات ((ئەڤین ..ئەڤین!)) لەو لاشەوە خاچ دروست دەکاتو لە خاچ دەدات)).

–فیلیپ، لێگەڕێ با بەتۆ بلّێم کە ئیدی ئەوەی چوو چوو، دەبێ ئەو قۆناخە قۆناخی خاچ تێپەڕینێ، ئێستا ئەو قۆناخەی تپەڕاندوەو رێی خودای گرتۆتەبەر فیلیپ پیلەی لەسەر قسەی خۆی دەکرد ((من کارم دەوێ، بزنەکانم پسکەیان گرتووە. ئەگەر ئەوانی پیرۆزکردو چاکبوونەوە ئەوە باوەڕ بەو دەهێنم، دەنا خۆیو سندوقبارەکانی بچنە هەمانجێی کە خۆت دەزانی، بۆ سەرت رادەتەکێنی؟ باشە ئەگەر دەیەوێ دونیا رزگار بکات باشتروایە یەکەمجار لە بزنەکانی منەوە دەست پێبکات)).

پەردەی شەو، دەریاچەو رەزو رووخساری مرۆڤەکانی داپۆشی، هرسی گەورە لە ئاسمان بەدیارکەوت، لە ئاسۆی رۆژهەلاّتەوە ئەستێرەیێکی سوور هەروەکو دلۆپە شەرابێ لە بەرزایی بیابانەوە هەلْواسرابوو. کریست لە پڕێکا هەستی بە ماندووییو برسیەتی کرد، گەرەکی بوو تەنها بێت، خەلْکی کەم کەم کەوتەوە یادی رێی گەڕانەوەو مالّەکانو منالّە بچووکەکانی خۆیان، کە لە چاوەڕوانی ئەواندا بوون. نیگەرانی رۆژانەی دووبارە بۆوەی ئەوان سەنگین هەلْگەڕا، رووداوی ئیمڕۆکە لە هەورەتریشقەیێ دەچوو، خۆیان سپاردە دەستی ئەم هەورەتریشقەوە، بەلاّم ئێستا بەرزبۆتەوەو چەرخی پێویستی رۆژانەیان دووبارە ئەوانی لە چەنگالْ گرتەوە، تاك تاكو لەگەلْ یەك وەکو پەیمان شکێنان دەردەپەڕین.

خەمباری کریستی داگرت، بەسەر بەردە مەڕمەڕیەکەوە راکشا، هیچ کەسێ دەستی خۆی بەناوینیشانی خوداحافیزی بۆبەرز نەکردەوە، هیچ کەسێ دەربارەی برسیەتیو هەبوونی شوێنی بۆ ئەوەی رۆژی تیا بکەنەوە پرسیارێکیان لێ نەکرد، رووی لە لای زوڵمەتی شەو کردو لە گوێی لە چەند هەنگاوێکی بەپەلە بوو کە دادەکەوێ، ئەو کاتە ئیدی دەنگێ، لە پڕێکا بێدەنگی هەموو شوێنێکی داگرت، سەری هەڵبڕی، کەسێ نەبوو، سەیری دەوروبەری کرد تاریکی بوو، جگە لە ئەستێرەکانی ئاسمان، لە دەروونیا شتێ نەبوو جگە لە ماندووبوونو برسیەتی، دەیتوانی بۆ کوێ بڕوات؟ ئەڵقە لە دەرگای کام کوختە بکوتێ؟ دووبارە بەسەر زەویەوە چۆوە ناو خودی خۆی، هەستی بەسەرزەنشو ئازار دەکرد، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە: ((هەتا ریویەکانیش لانەیەکیان هەیە تیایا بخەون، من لانەشم نییە)) چاوەکانی داخست، سەرما رەندانە وێڕای شەو هاتبوو، دەلەرزی، لە پڕێکا لە پشت بەردی مەڕمەڕەوە سەدای ناڵەو پاشان گریانێکی بەدزیەوە بیست، بەکردنەوەی چاوەکانی ژنێکی بینی، کە لە تاریکیدا بۆلای ئەو دەخزێ، کاتێ کە گەیشتە نزیکەوە، ئەڵقەی کەزیەکانی کردەوە، پێیەکانی کە بەرد برینداریان کردبوو پاک کردەوە، لە بۆنی عەتردا ژنەکەی ناسییەوە. لە کاتێکا دەستی لەسەر سەری گەرمو عەتراوی ئەو دادەنا گوتی: ((خوشکم مەجدەلیە، خوشکم مەجدەلیە، بگەڕێوە ماڵەوەت، چیتر گوناە مەکە)). مەجدەلیە بە ماچ کردنی پێیەکانی گوتی: ((برام کریست مۆڵەتم بدەرێ تا دەمی مەرگ بەدوای سێبەری تۆ بکەوم، ئێستا دەزانم کە ئەڤین چ مانایێکی هەیە)) کریست قسەی خۆی دووبارە کردەوە ((بگەڕێوە کوختەکەت، بەهاتنی کاتی موژدەهێن دێمە سۆراغیەوە))

-کوڕم دەمەوێ لەبەرپێی تۆدا بمرم

- مەجدەلیە حەوسەڵەت هەبێ، سەعاتی موژدەهێن دەگات، ئێستا نەگەیشتووە، بەگەیشتنی دێمە سۆراغت، ئێستا برۆ.

ژنە دەیەویست پەلپ بکرێ، بەلام دووبارە دەنگی ئەوی بیست ئەو جارە بە تەئکیدەوە ((برۆ!)) مەجدەلیە دەستی کرد بە دابەزین بەسەرتەپەوە، سەدای هەنگاوە سوکەکانی ئەو بۆ ساتێ دەکەوتە بەر گوێ، بەلام پاشان وردە وردە دەنگەکە بڕا ئیدی

شتێ جگە لەبۆنی عەتر لە جێی ئەوەوە نەما، بەلام شنەبای شەو هەڵیکردو ئەو عەترەشی لەگەڵ خۆیدا برد، کوڕی مێرێ ئێستا تەواو تەنهایە، لە بەرزایی ئەوەوە خودا بوو، خۆیو چەهرەی ئەبەنوسی شەوی کە ئەستێرەی تیادا پەرشو بلاوکردبووە. کریست گوێکانی خۆی قولاغ کرد، وەك بلێی دەیەویست دەنگێکی گوێ لێبێ لەم زوڵمەتە ئاوێتە بە ئەستێرەکانەوە، چاوی لەڕێ ماوە، هیچ دەنگی نەبوو، ویستی زمانی بکاتەوەو لەو نادیارییە بپرسێ ((ئەی پەروەردگار ئایا لە من رازیت؟ بەلام زاتی نەکرد، گەرەکی بوو قسەی زۆر لەگەڵ خودای نابینراو بکات، بەلام زاتی نەکرد، لەو سکوتە لەنکاوەدا کە ئەوی گرتبوە خۆیەوە ترسابوو.

لە کاتێکا لەبەرخۆ دەلەرزی بەخۆی گوت((هەڵبەتە خودا لەمن رازی نییە، بەلام پەروەردگارا چ کەسێ موستەحەقی سەرزەنشتە؟ چەندین جار بە تۆم گوتوە من ناتوانم قسە بکەم، بەلام تۆ منت زیاترو زیاتر بۆ پێشەوە رادا، جارێ بەخەندە جارێ بە تووڕەیی، ئەمڕۆ بەیانیش لە دێردا، ئەو کاتەی کە رەبەنەکان بەدواوەم بوون تا بمکەنە عابید- هەرچەندە کە شایان نیم-و تەواوی دەرگاکانیان کلۆم دابوو تا رێ لە راکردنم بگرن تۆ دەرگایێکی داپۆشراوی بچووکت نیشاندام، پەنجەکانت حستە ناو قژمو منت هاوێشتە ئێرەو بەردەم ئەو ئاپۆرەیە، فرمانت بە مندا ((قسەبکە! زەمانی موژدەبەخش گەیشتووە)). بەلام من بەتوندی لێوەکانم خستە سەریەكو شتێکم نەگوت، تۆ هاوارت کردو من شتێکم نەگوت عاقیبەت کاسەی سەبرت پڕبوو، تاوت دایە پێشەوەو دەمت کردمەوە، من دەمم نەکردەوە، تۆ بەزۆری کردتەوە، دەمم بەو شێوەی کە شێوەی تۆ لەگەڵ پەیامبەرانە نەك لەگەڵ پشکۆی سوتێنەر کە بەهەنگوێنێ پیرۆزت کرد من قسەم کرد، دڵم تووڕە بوو منت ناچار کرد هاوار بکەم ((خودا ئاگرە)) بەڵێ دروست وەکو پەیامبەری پاکشۆرت.

-((خودا ئاگرە .. ئەو وادێت. ئەی مرۆڤانی بێ یاسا، بێ عەدالەت، بێ نەجابەت خۆتان لە کوێ دەشارنەوە؟ ئەو دێت)). بەلێ دڵم منی ناچار کرد، کەوا هاوارم بکەم ((عەشق عەشق)) بەزەمزەمەوە گوتی: ((خودایە، خوداوەند، ناتوانم لەگەڵ تۆدا دەستەو یەخەبم، ئەمشەو چەکم دادەنێم، خواستی تۆیە)).

بەگوتنی ئەو ووشانە هەستی بەئارامی کرد، وەك پەرەندەییێکی خەوالّو سەری لەبەر پەڕی باڵەکانی نا، چاوەکانی داخستو خەوت، هەرزوو بێدرەنگ وای هاتە بەرچاو کە سێوێ لە ژێر کراسی دا هاتە دەرەوە، دولەتی کرد، ناوکەکەی لێ دەرهێنان لە بەرامبەر خۆیدا چاندی، یەکسەر پشکوت، لە میانی زەویدا سەری دەرهێنا، قەدی گرت لق‌و پۆپی کردو گوڵێ دا پاشان گوڵەکان بوون بە میوەو سەدان سێوی سوور...

بەردەکان بەیەك کەوتن، دەنگی پێی پیاوێ کەوتە بەر گوێ، خەو لەسەری کریست پەڕی، پیلّوەکانی کردەوە، بینی نەفەرێ لەبەردەمیا وەستاوە، خۆشحاڵ بوو کە ئیدی بەتەنها نییە، بە ئارامی‌و بە زمانی بێ زمانی بەخێرهاتنێکی گەرمی ئامادەبوونی ئەو پیاوەی کرد، میوانی شەوگەڕ هاتە پێش‌و چۆکی دا گوتی: ((هەڵبەت برسیتە، بۆ تۆ نان‌و هەنگوینم هێناوە)).

برام تۆکێی؟

–ئاندریاس کوڕی یونس.

–ئەوان هەموویان منیان جێ هێشت، بەڵێ دروستەکە من برسیم، چۆنە برام، کەتۆ کەوتیە یادی منەوەو نان‌و هەنگوین‌و ماسیت بۆ هێناوم- نیعمەتەکانی خودا؟ هیچ کەموکووڕیەك جگە لە قسەییێکی میهرەبان شتێکی دیکە نییە.

ئاندریاس گوتی: ((ئەویشت بۆ دەهێنم)).

تاریکی هێزی بەدڵی ئەو دەدا، کریست ئاگای لە دەستی لەرزانی گەنجەکە نەبوو، هەروەها ئەو دوو دلّۆپە فرمێسکەی سەر گۆنا بێرەنگەکانی ئەوی نەبینی، کریست لە کاتێکا دەستی بەلای ئەودا گرتبوو پێدەکەنی‌و گوتی: ((یەکەمی ئەو، یەکەم قسەی میهرەبان))

کوڕی یونس بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:

((ئەی ئوستادی رەببانی من)). لاربۆوەو پێیەکانی ئەوی ماچ کرد.

بەشی چواردەم

زمان نە لە مەزرایێ دەچێ تا بتوانین بەدار ئەندازەی بگرین‌و نە لە دەریایێ دەچێت تا بتوانین رووبەرەکە بە مەتر بپێوین، زمان خورپەی دڵە، ئەو دەستگیرانێتیە چەند درێژەی کێشا، رۆژان‌و مانگان‌و سالاٚن؟ کوڕی مێرێ، سەرخۆش‌و میهرەبان بوو، بەقسەی باشی سەرزمانی لە گوندێکەوە بۆ گوندێ، لە کێوێ بۆ کوێ یا بە قایغ لە کەنارێ دەریاچەیێ بۆ کەناری دەریاچەییێکی دیکە دەچوو، وەکو زاوا، جلێکی سپی لەبەر دابوو، هەرکە پێی هەڵدەگرت‌و هەر زەمینێ کە بەسەریدا چووبوو گوڵباران دەبوو، لەوکاتانەی کەسەیری درەختەکانی دەکرد، پڕ لە شکۆفە دەبوون، لەو ساتەی کەپێی دەنایە ناو کەشتییێکی ماسیگری باییێکی لەبار چارۆگەی پڕ دەکرد، خەڵك گوێی لێ رادەگرت‌و گلّی وجودیان دەبوو بەباڵ، لەتەواوی ئەو ماوەیەی کە ئەو دەستگیرانییە درێژەی دەکێشا، ئەگەر بەردێکت هەڵدەگرت خودات لەژێریا دەدۆزیەوە، ئەگەر ئەڵقەیەکت لە دەرگا کوتابا، خودا ئەوی بە ڕووتا دەکردەوە، ئەگەر سەیری چاوانی دۆست یا دوژمنت دەکرد خودات دەبینی کە لە گلینەی چاو دانیشتووەو بەڕووتا پێدەکەنی. فەریسیەکان بە تووڕەیی سەریان رادەتەکاند، چاویان لە چاوی ئەو دەناو بەسەرزەنشت کردنەوە دەیانگوت ((یەحیای پاکشۆر رۆژو دەگرێت‌و دەگریت، ئەو دەترسێنێ‌و پێناکەنێ، بەلاٚم تۆ لە هەرکوێ کە زەماوەند هەیە، پێشی هەموو خەڵك ئامادەدەبی، لەگەڵ ئەوانی ترا دەخۆی‌و دەخۆیتەوەو پێدەکەنی هەمان چەند کاتێ لەمەوبەر لە مەراسیمی زەماوەندێ لە کانا شەرمت نەدەکرد لەگەڵ کچە جاحێڵەکان پێدەکەنی، کێ بیستویەتی پێغەمبەر پێبکەنێ‌و

سەما بکات؟))، بەلاّم ئەو بە بزەییێکەوە دەیگوت: برایانم فەریسیەکان من پەیامبەر نیم، من زاوام)). فەریسیەکان کفری دەبوونو لە کاتێکا خەریکی هەیتوهوتی دادڕانی یەخەی خۆیان دەبوون دەیانگوت ((زاوا ؟!))

– بەڵێ برایانم زاوام، ببورن لە من، بەلاّم ڕێگاییێکی دیکەم بۆ ڕوونکردنەوە نییە بۆ ئێوە.

کریست ئەو کاتە ڕووی لە هاوڕێکانی یۆحەننا، ئاندریاس، یەهوداو ماسیگرو ڕێنجبەرەکان دەکرد، کە شێتو شەیدای ڕووخساری دولبەری ئەوبووبوون، کاری خۆیان بەپەلە جێدەهێشت، هاتبوون تا گوێ بدەنە قسەکانی ئەوەوە، ژنانێ کە خۆیانو منالّی شیرەخۆرەی باوەشیانەوە هاتبوون، بەدیاردەکەوتو بە ئەوانی دەگوت:

((مادامەکێ زاوا لە میانی ئێوەیە، شادیو هەڵپەڕکێ بکەن. ڕۆژانێ دێ کە ئێوە هەتیوو بێوە دەبن، بەلاّم پشتتان بەباوك ببەستن، سەیری مەلی ئاسمانان بکەن، چاو بخەنە سەر گولّەکانی سەر زەوی، ئەوانە نەدەڕێسنو نەدەچنن، بەلاّم کاك شاهێ دەتوانێ خۆی بە شکۆمەندیو گەورەییەوە بەوان بڕازێنێتەوە؟ ئەندێشەی لەشی خۆی دەکات کە چ بخواتو چ بخواتەوەو چ لەبەر بکات، جەستەی ئێوە خاکەو دەگەڕێتەوە بۆ خاك، دیققەتی خۆتان بدەنە مەلەکوتی ئاسمانو ڕۆحی جاویدانی خۆتان)). یەهودا گوێی لەو رادەگرتو سەگرمەکانی تێکدەچرژان، ئەو لە قەیدی مەلەکوتی ئاسمان نەبوو، هۆشو فیکری پەیوەست بوو بە مەلەکوتی زەوی، ئەویش نەك تەواوی زەوی، بەلّکو تەنها سەرزەمینی سرائیل، کەلە مرۆڤو بەرد دروست کرابوو، نە لە ڕۆژو هەور، ڕۆمیەکان ئەو ڕۆمیە بەربەرو کافرانە، ئەو سەرزەمینەیان پێلاقەکوت کردبوو، سەرەتا دەبوایە ئەوانە دەرکرێنە دەرەوە، ئەو کاتە دەتوانین نیگەرانی مەلەکوتی ئاسمان بین. کریست لە تووڕەیی یەهودا بە خەبەر بوو، لە لۆچەکانی توێڵی بیرۆکەی پەنهانی ئەوی دەخوێندەوە، بە پێکەنینەوە بەوی دەگوت:

((برام یەهودا، برام، ئاسمانو زەمین یەکن، بەردو هەوریش، مەلەکوتی ئاسمان لە هەوا نییە لە دەروونی ئێمەدایە، دەروونی دلّمان، من دەربارەی ئەو قسە دەکەم، دەربارەی دڵ،دڵت بگۆڕەو ئاسمانو زەوی یەکتر لە باوەش دەکەن، سرائیلیەکانو رومیەکان یەکتر لە باوەش دەکەنو دەبن بەیەك))، بەلاّم ڕدێن سوور تووڕەیی خۆی لە دلّدا رادەگرت،

دەربارەی ئەوە رادەماو خۆی ناچار دەکرد کە سەبور بێتو لە چاوەڕوانیدا بمێنێتەوە، لەبەرخۆ زەمزەمەی دەکرد ((ئەو نازانێ دەربارەی چی قسە دەکات، ئەو لەدونیای خەیالّی خۆیدا دەژیت، بچووکترین هاگاییی لە ڕووداوەکانی دەوروبەری خۆی نییە، دلّم لە حالّێکا دەگۆڕێ کە جیهانی دەوروبەرم بگۆڕێ، تەنها لە حالّەتێ ئارامیم وەبەردێت کە ڕۆمیەکان لەسەر زەوی سرائیل دەخزن، ڕۆژێکیان کوڕی جحێڵتری زوبەدی، ڕووی لە کریست کردو گوتی: ((مەولام لێم ببورە، بەلاّم بەوە گەیشتم کە ناتوانم یەهودام خۆش بوێ، هەرکاتێ لەو نزیك دەبمەوە هێزی تاریکی لەبەدەنیا وەکو هەزاران سوژنی ورد دەردەپەڕنو بریندارم دەکەن، چەند ڕۆژێ لەمەوبەر، لەکاتی خۆراوابووندا، فریشتەییێکی رەشم بینی کە شتێکی دەچرپاندە گوێی ئەوەوە، دەزانی چی دەگوت، کریست بە هەڵکێشانی ئاخ گوتی: ((دەتوانم تەخمینی بکەم کە ئەو چی دەگوت)).

– توخدا چی دەگوت. من دەترسم.

– لە کاتی خۆی تێدەگەی، هێشتا خۆشم بە دروستی نازانم.

– بۆ ئەو لەگەڵ خۆت دەبەی؟ بۆ مۆلّەت دەدەی کە شەوڕۆژ بەدوای تۆوە بێ؟، بۆهەرکاتێ کە قسە لەگەڵ ئەو دەکەی، دەنگت میهرەبانترە لەو کاتەی لەگەڵ ئێمە قسە دەکەیت؟

– یۆحەننا برام، دەبێ وابێ، ئەو پێویستی زیاتری بە مەحەبەت هەیە. ئاندریاس دلّی بە ئوستادی نوێ بەستایەوە، ڕۆژ بەڕۆژ بۆ ئەو دونیا دەگۆڕا، دلّنەوازتر دەبوو: دونیا نا.. ئیدی دلّی ئەو. خواردنو پێکەنین گوناه نەبوو، زەوی لەژێر پێیەکانیدا توندتر دەبوو، ئاسمان وەك باوکێ بەسەریدا لاربۆوە، ڕۆژی خودا ئیدی ڕۆژی تووڕەبوونو قامچی نەبوو،بەلّکو ڕۆژی خەرمان هەلّگرتنەوەو ترێچنیو زەماوەندو هەڵپەڕکێ بوو،: رابوونەوەی هەمیشەیی پاکیزەیی زەوی بوو، هەموو سپیدەیەك نەوازشێ بوو، لە هەردەرکەوتنێکی خۆرەتاودا خوداوەند وادەی خۆی بەسەر بنەمای ڕاگرتنی دونیا لە ناو لەپی قودسی خۆیا نوێ دەکردەوە، بە ڕابردنی ڕۆژان، ئاندریاس ئارامی دەبۆوە، وادەی خۆشەویستی لەگەڵ خەندەو خۆراك دەبەستاو گۆناکانی سوور دەبۆوە، شەوانە لە کاتی نیوەڕۆ، کە لە ژێر درەختەوە خۆراکی لم دەدا، یا لەو کاتانەی

کە هاوڕێکانی داوەتیان دەکردو کریست بەشێوەیەکی ئاسایی نانەکەی پیرۆز دەکردو دابەشی دەکرد، ئاندریاس ئەو نانەی دەخواردو دەزگای هەرس کردنیشی یەکسەر دەیکردە عەشقو خەندە، بەلاّم جاروناجار لەوکاتەی کەدەکەوتەوە یادی خانەوادەو هاوڕێکانی، ئاخی هەڵدەکێشا، رۆژێکیان لە کاتێکا چاوەکانی بۆ دوور هەتەر کردبوو، لە کریستی پرسی ((چی بەسەر یونسو زوبەدی دێت؟)) وەك بڵێی ئەم دوو پیرەمێردە لەوپەڕی دونیا دابن ((ئەی یاکوبو پەترۆس چۆن؟ ئەوان لە کێن، لە چ دەوروبەرێکەوە ئێستی ئازار دەکێشن؟)) کریست بە بزەییێکەوە وەلاّمی دایەوە ((هەموویان دەدۆزینەوە، هەریەك لەوانیش بەدوای ئێمەدا دەگەڕێن، ئاندریاس خەمگین مەبە، حەوشەی باوك ئەوەندە فراوانە کە هەموو جێیان تیا دەبێتەوە)) رۆژێکیان عەسر کریست چووە ناو (بیث صیدا) منالاّن لقەکانی زەیتوونو گەلاّی خورمایان بەدەست گرتبوو بەراکردنەوە دەچوونە پێشوازی، دەرگاکان کرانەوە، ژنان هاتنە دەرەوەو، کاری خۆیان بەرەلا کردبوو کەوتنە دوای ئەوەوە، تا قسەی چاکیان گوێ لێ بێ، کوڕان، دایك باوکی نەخۆشی خۆیان لە پشتی دەکردن نەوەکان دەستی باوە گەورەی کوێری خۆیان دەگرت، پیاوانی زلبازوو جنۆکە لێدراوەکانیان بەدوای خۆیان رادەکێشاو بەدوای ئەودا رایان دەکرد تا دەست بەسەری ئەوان دابهێنیێو شەفایان پێ ببەخشێ. ئەز قەزا ئەو رۆژە رێکەوتی کاتێ بوو کە کۆماسی دێوەرە بە ناو دێهاتەکانەوە دەستی بە گەڕانو سووران کردبوو، لە حالێکا لە ژێر باری غریلەو، شانەو کەل وپەلی ئارایش، بازنی برۆنزی، گوارەی نوقرەی بەلادادەهات، کەرەنای خۆی دەژەنیو کەلو پەلی خۆی جاڕ دەدا، کریست ئەوی بینی، لە پڕێکا باییێك بەسەر تۆماسدا هەڵیکرد، ئیدی تۆماس بێورە هەمان ئەو تۆماسە چرچاوەنەبوو، یەك تەرازوی دارتاشی لەدەست گرتبوو لەکیشوەری دوورەوە خەڵکی دەورەیاندابوو، کارگەران بەردو چیمەنتۆیان دەکێشایەوە، بناغەی پەرستگاییێکی گەورەیان دادەڕشت، ستوونەکانی لەمەڕمەڕبوو، بەناونیشانی کارفەرما خۆیو ترازوەکانی بۆ ئەملاو ئەولا رایدەکرد کاری ئەوانی دەنرخاند، کریست چاوی وەرسووراند، تۆماسیش لە پڕێکا خۆی لەگەڵ ئەوانی دیکەو کەلو پەلەکانیەوە لەبەرابەر کریست دۆزیەوە، چاوە وردو لەوچەکانی خۆی هەڵسووراند. کریست دەستی لەسەر سەری داناو گوتی: ((تۆماس

وەرە لەگەڵ من کەلوپەلی دیکەت پێدەم، زێڕو زیوەری رۆح: ئەوکاتە دەچیە دەوری دونیاو کەلو پەلی تازەی خۆت جاڕدەدەیو لە میانی مرۆڤدا دابەشیان دەکەیت.

– دێوەرەی حیسابگر بەخەندەوە گوتی: ((وای بە چاکدەزانم یەکەمجار ئەوانە بفرۆشم، پاشان ئارام دەگرم بزانم چ دێتە پێش، دەنگی خۆی بەرزکردەوەو دووجار دەستی کرد بە جاڕدانی، شانە، غریلەو کەلوپەلی رازاندنەوە، یەکێ لە ردێن سپیە دەوڵەمەندەکانی دێ کە ستەمکارو نانەجیب بوو، لە دەرگای ماڵی خۆی وەستاو بە بزۆزیو هەشتاوی دەیڕوانیە ئەو ئاپۆڕەیەی کە نزیك دەبۆوە، منالێکی زۆر لە پێشەوە رایاندەکردو گەلاّی خورماو لقی زەیتووینیان لە دەست دابوو لە هەوادا رایاندەتەکاند، لە دەرگاکانیان دەداو هاواریان دەکرد ((وادێت.. وادێت کوڕی داود وادێت)). لە پشتیانەوە پیاوێ دەهات جلێکی سپی لەبەردابوو، قژی شۆڕ بووبۆوە سەرشانی، بە ئارامیو بزەوە دەستەکانی بەڕاستو چەپ درێژ دەکرد، وەك بڵێی ماڵەکانی پیرۆز دەکرد، مەردانو ژنانێ کە لە پشت ئەوەوە رایاندەکرد بۆ ئەوەی دەستی خۆیان بگەیەننە دەستی ئەو، لەگەڵ یەکتریدا پێشبڕکێیان بوو، تا قودرەتو پیرۆزی وەدەست بهێنن، تۆزێ دوورتر، گروهی نابیناکانو نەخۆشەکان دەهاتن، دەرگا بەردەوام دەکرانەوەو خەڵکی تازە دەگەیشتن، ریش سپی دێکە کەوتە شڵەژانەوە، لە کاتێکا دەستەکانی توند گرتبووە دوولای دەرگاوە تا نەبادا ئاپۆڕەی خەڵك بڕژێنە ماڵەکەیەوەو سەروسامانی بە تاراج ببەن. پرسی: ((ئیدی ئەوە کێیە؟))

– یەکێ وەستاو وەلاّمی ئەوی دایەوە ((پەیامبەری تازەیە، ئەنانیا، ئەو سپی پۆشەی کەبەرەو رووی خۆت دەبینی، ژیانی لەدەستێكو مەرگی لە دەستێکدایە، هەرچۆنی گەرەك بێ دابەشیان دەکات، کەسێکی کەسە ئەلفێکی بەسە، ئەنانیا، باش خۆت لەگەڵیا رێکخە)).

– ئەنانیای پیر لە بیستنی ئەم قسەیە ترسا، ئازارێکی زۆر رۆحی سەنگین دەکرد، زۆر جاران لە خەو رادەپەڕیو هەوڵو هەراسان بێ تاقەتی دەکرد، لە کابوسەکانی خۆیدا وا بەدیاردەکەوت تا گەردەنی لە مەشخەڵی دۆزەخ چۆتە خوارەوەو سوور دەبێتەوە، رەنگە ئەو پیاوە ببێتە هۆی چاکبوونەوەی، لەبەر خۆ گوتی: ((ئەو جیهانە

لەسەر بناغەی جادووسیحر دامەزراوە، ئەو پیاوەش جادوگەرێکە، واباشە دەستووری راخستنی سفرە بدەم، واچاکە مایە گوزاریەك بکەم بۆ ئەوەی خواردنی بدەمێ، لەوانەیە پەرجویەك بکات.

-بەم بڕیارە، چووە ناو رێگاو دەستی بە نیشانەی سلاو دانایە سەر دلی، گوتی: ((کوڕی داوود، من ئەنانیای پیرم، گوناهکارێ، تۆ مرۆڤێکی پیرۆزی، بیستم دەتەوێ پێ بنێیتە ئەم دێیە، دەستورمدا سفرە راخەن تا لە ماڵی مندا شام بخۆیت، تکا دەکەم، بفەرموو پێت لەسەرچاوی من دانێ، وەك چۆن کە بۆ هەموان مەعلومە، پیاوە پیرۆزەکان بۆ خاتری ئێمەی گوناهکاران دێنە ئەم دونیایە، ماڵی منیش تێنوی پیرۆزکردنە)).

-کریست وەستا ((ئەنانیا گوفتاری تۆ مایەی خۆشنوودی منە خۆشحاڵ دەبم کە لە خزمەتی تۆ دابم)). چووەناو ماڵی دەوڵەمەندی دێیەکەوە، کۆیلەکان سفرەیان لەحەوشەدا پان کردەوەو سەرینیان هێنا، کریست دانیشت لە هەردوو لای ئەودا یۆحەنناو ئاندریاسو یەهوداو تۆماسیش کە بەخاتری خواردن خۆیان بەناونیشانی یەکێ لە حیواریەکان لەقەڵەم دابوو دانیشتن، خاوەن ماڵی پیر رووبەڕووی ئەوان دانیشت، ئەو لەو بیرۆکەیە دابوو کە بە نەرمە فێڵ بابەتی قسە بگۆڕێتەوە سەر خەونە ئاشوفتەکانیەوەو داوا لە جادوگەربکات کابوسەکانی بپەڕێنێ، خواردنو دوو قەرابە شەرابی هێنابوو، خەڵك لە دەرەوەی دەرگاوە وەستابوون، سەیری خواردنو قسەکردنی ئەوانیان دەکرد لە بارەی خوداو ئاوو هەواو رەزەکان، بەتەواوبوونی خواردنو شەراب کۆیلەکان مەسینەو لەگەنیان هێنا، میوانەکان دەستیان شوشتو ئامادەی هەڵسان بوون، لێرەبوو کاسەی سەبری ئەنانیا پڕبوو، لەبەرخۆ گوتی: ((خەرجی شامم لەسەر دەستی خۆمدا تا ئەوو پیاوانی واکیرەش بخۆنو بیخۆنەوە، ئێستا دەبێ هەقی ئەوانە بدات.

- گوتی: ((ئوستاد من کابوسم هەیە تۆش جادوگەرێکی گەورەی من هەرچیم لە دەست هات بۆ ئێوەم کرد. ئێستا نۆبەتی تۆیە جەنابی پیرۆز کە کارێکم بۆ بکەیت رەحمێ بەمن بکەو کابوسەکانم لێ بەدوورخەرەوە، دەڵێن تۆ بەزمانی نمونە قسە

دەکەیتو جادوویی دەکەیت، لەبەر ئەمە، مەسەلێکم بۆ بێژە. مانای شاراوەی مەسەل تێدەگەمو چاك دەبمەوە، دونیا لەسەر بناغەی سیحرو جادووە، لەم حاڵەتدا کاری سیحرکاریت دەست پێبکە، کریست بزەیێکی هاتێو روانیە چاوەکانی پیرەمێرد، یەکەمجار نەبوو کە شەویلاکی دڕندە لە پشت گەردنی خەپڵەو چاوانی دودوزەنی ورگنەکان دەبینی، بەدیتنی ئەوان دەلەرزی، ئەوانە تالآنیان دەکرد، سەمایان دەکرد، ئەجندە بازیان دەکرد قەت لەو ئەندێشە نەبوون کەوا خەریکە لە دۆزەخ دەسووتێن، تەنها لە چەند کاتێکی کەمدا لە خەو کە چاویان دەکردەوە دەیانبینی، کریست سەیری کابرای پیری ورگنی کرد: سەیری لەشی، چاوانی ترساو جارێکی دی حەقیقەتی وجودی ئەو پیاوە بوو بە چیرۆك گوتی: ئەنانیا گوێکانت بکەوە پەنجەرەی دڵت بکەوە دەمەوێ قسە بکەم))

- گوێکانم کردەوە، پەنجەرەی دڵم کردەوە، سوپاس بۆ خودا گوێ دەگرم.

- ئەنانیا، کەسێکی دەوڵەمەندبوو، زاڵمو نانەجیب بوو، دەیخوارد ودەخواردەوە ئەرغەوانو کەتانی لەبەر دەکرد، هەتا بە قەد گەلآیەکی سەوزیشی نەدەدایە ئەلیعازری هاوسێ ی کە لەسەرمان دەلەرزی، ئەلیعازر بە دەچوو تا بەو پارچەوپورچەی کە لە خوانی ئەو دەوڵەمەندە هەڵدەڕژا خۆی تێربکات، بەڵام کۆیلەکان فڕێیان دەدایە دەرەوە، لەبەردەرگا دادەنیشت سەگەکان دەهاتن برینی ئەویان دەلستەوە، ئەوکاتە ئەجەلی وادەهاتو هەردووکیان مردن. یەکیان کەوتە ناو ئاگری دۆزەخ ئەویتریان جێی خۆی لە باوەشی ئیبراهیم گرت. رۆژێکیان پیاوە دەوڵەمەندەکە سەری بەرز کردەوە ئەلیعازری هاوسێ ی بینی کە بە تاسوقو خەندەوە لە باوەشی ئیبراهیم جێی هەیە، ئەوکاتە بە بانگێکی بەرز گوتی: ((ئەی باوکی من ئیبراهیم، ئەلیعازر بنێرە خوارەوە تا بەسەری ئەنگوستی تەڕی خۆی زمانی من فێنك کاتەوە چوونکە من لەناو ئەو ئاگرە وا دەبمە کەباب))، بەڵام ئیبراهیم وەلآمی دایەوە ((ئەو رۆژانە وەبیرخۆت بهێنەوە کە دەتخواردو دەتخواردەوەو لەززەتت لە خوانی سەرزەمین وەردەگرت، لە کاتێکا ئەو برسیو سەرمای بوو، ئایا شتێکت

بەقەد گەلای سەوزیش بەو دەدا؟ ئێستا نۆبەتی ئەوە، کە لەززەت وەرگرێو تۆش تا هەتا لە ئاگر بسووتێی).

کریست ئاخێکی هەڵکێشاو بێدەنگ بوو، ئەنانیای پیر بەدەمی کراوەی دووبارە وەستاو چاوەڕوانی پاشماوەی مەسەلەکە بوو، لێوەکانی وشكو گەروی قاش قاش بووبوو، بە چاوانی پاڕانەوەئامێز روانیە کریست بەدەنگێکی لەرزیو پرسی: ((تەواوبوو پاشماوەی نییە))

یەهودابەخەندەوە گوتی: (سزای خۆی بوو، هەر کەسێ لەم دونیایەدا زیاد بخواو زیاد بنۆشێ، لە دۆزەخدا هەمووی دەهێنێتەوە، بەلام کوڕە گەنجەکەی زوبەدی بەسەر سینەی کریستوە لاربۆوەو بە ئارامی گوتی: مەولای من، ئێمەت فێرکردووە کە دژومنانمان ببەخشین، بەئێمەت گوتووە، کە دوژمنی خۆمان خۆشبوێ، لە کاتێکا هەفت سەد وهەفتاو هەفت جار خراپەی لەگەڵ ئێمە کردووە، هەفت سەدو هەفتاو هەفت جار لەگەڵ ئەو چاکەمان کردوە، ئێوە گوتتان کە ئەوە تەنها رێگاییێکە بتوانین بەم هۆیەوە نەفرەت لە جیهان بکەین، بەلام ئێستا .. ئایا خوداوەند توانایی لێبوردنی نییە؟

ڕدێن سوور لە کاتێکا نێگاییێکی تێزئامێزی کردە ئەنانیای پیرو گوتی:

- خودا عادیلە.

یۆحەننا بە پەلپ گرتنەوە گوتی: خوداوەند چاکەییێکی رەهایە، خاوەن ماڵی پیر تەتەڵەی زمانەوە گوتی: واتا هیچ ئومێدێ نییە؟ ئایا مەسەل تەواوبووە.

تۆماس لەجێوە هەڵسایەوەو هەنگاوێکی بۆ پێش ناو وەستاو بەتیز ئامێزەوە گوتی: ((نەخێر ئەرباب هێشتا تەواو نەبووە.

– ڕۆڵە، قسەبکە.. دوعات بۆ دەکەم.

–تۆماس گوتی: ناوی ئەو مرۆڤە دەوڵەمەندە ئەنانیایە بەستەی کەلوپەلەکانی هەڵگرتو خۆی گەیاندە کوچەو لەگەڵ هاوسێکانی کەوتە خەندەوە. خوێن هێرشی کردە سەر لاجانگەکانی ریش سپی دێ، چاوەکانی، وەکو هەتاو لە حاڵەتی ئاوابووندا

تاریك هەڵگەڕا، کریست دەستی بەرزکردەوەو بەقژی ئاڵۆزی یاوەرە خۆشەویستەکەی داهێنا،: یۆحەننا، هەموو گوێیان هەیەو بیستیان، هەموو هۆشیان هەیەو قەزاوەتیان کرد: ئەوان گوتیان خودا عادیلەو نەیانتوانی دوورتر لەوەبڕۆن، بەلام تۆش دڵت هەیەو گوتت ئەوە دروستە کە خودا عادیلە، بەلام ئەمە بەس نییە، ئەو چاکەییێکی رەهاشە. ((ئەو مەسەلەیە وەك چۆن کە هەیە تەواونییە دەبێ پایانێکی دیکەی هەبێ)).

–گەنجەکە گوتی: مەولای من لەمن ببورە، بەلام دڵی منیش بەهەمان شێوە گەواهیدا، بەخۆمم گوت ((وامرۆڤ خەڵك عەفو دەکات مەگەردەبێ خودا عەفونەکات، نا هەرگیز ناکرێ، ئەو مەسەلەیە کوفرێکی گەورەیەو ناتوانێ وەك چۆن هەیە وابێ، دەبێ پایانێکی دیکەی هەبێ.

کریست بەبزەوە گوتی: ((یۆحەننای خۆشەویست، پایانێکی دیکەی هەیە، ئەنانیا گوێ بگرە دڵت پڕ دەبێ لە دڵنیایەوە گوێ بگرن، تۆکە لە حەوشەیتو تۆو هاوسێکان کە لە کوچەدا خەریکی خەندەی، خودانەك تەنها عادیلەو هەرواش کە چاکە بەتەنها چاك نییە باوکیشە، لەوکاتەدا ئیلیازر گوفتاری ئیبراهیمت بیست ئاخێکی هەڵکێشا، لەزەینی خۆیدا خودای بەرەوڕووی گوتاریێ کردەوە: ((**خوداوەندا مرۆڤ چۆن دەتوانێ لە بەهەشت بەختەوەربێ لە کاتێکا دەزانێ کە نەفەرێ هەیە تاهەتایە لە ئاگر دەسووتێ خودایا... ئەویش شادکە، تا منیش شادبم، لە عەزابی رەهاکە تا منیش لە عەزاب رەهابم، دەنا منیش هەست بە مەشخەڵی ئاگر دەکەم**))، خودا گوێی لە بیرۆکەی ئەو بوو شادومان بوو فەرمووی ((ئیلیازری خۆشەویست، بڕۆ خوارەوە دەستی ئەو تێنووە بگرە کانیەکانی من هەرگیز وشك نابنەوە، ئەو بهێنە ئێرەوە تاخۆی شاد کاتو خۆت بەو شادکەیت.)).

ئیلیازر پرسی: ((تاهەتایە؟و خودا وەلامی دایەوە ((بەڵێ تاهەتایە)) کریست بێ ئەوەی قسەییێکی دیکە بکات، هەڵسایەوە سەرپێ، شەو زەوی گرتبووەخۆ، خەڵکی پەرشو بلاوبووبوونەوە، پیاوانو ژنان بەپاڕانەوە گەڕانەوە کوختەکەی وێرانی خۆیان دڵیان تێربووبوو لە خۆیان دەپرسی: ((ئایا وشە دەتوانی مرۆڤ تێر بکات؟)) بەڵێ دەتوانێ ئەو کاتەی کە قسە باش بێ، کریست دەستی بۆ خوداحافیزی بەرەو خاوەن

ماڵی پیر درێژکرد، بەڵام ئەنانیا کەوتە سەرپێیو بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ((مەولای من لێم ببورە))و کەوتە گریانەوە.

هەمان شەو لەژێر دار زەیتونەکاندا کە بۆ خەو ئاسوودە بووبوون یەهودا چووە سۆراغی کوڕی مێرێ، نەیدەتوانی خۆی ئارام کاتەوە، دەبوایە ئەو ببینێو قسەی لەگەڵ بکات، تا لەکاتی قسە هەردوو دەستیان بکردایەوەو شتێکیان بۆ یەکتری تەواو ڕۆشن بکردایە. لەو کاتەی کە لە ماڵی ئەو ئەنانیای جانیدا، خۆشحاڵ بوو بە عەزابی ئەو دەوڵەمەندە لە دۆزەخ هاواری کردبوو ((سزای خۆی بوو)) کریست بە دزیەوە بەتیلەی چاوی بۆ ماوەییێکی درێژ سەیری ئەوی کرد بوو، وەك بڵێی سەرزەنشتی دەکات، ئەو نیگایە هێشتاش ئەو ئازاردەدا، لەبەرئەوە واجیب بوو حیساباتی خۆیان لەگەڵ یەك تەسفیە بکەن، یەهودا حەزی لە گوفتاری نیوەپەزو نیگا بە دزی کردبوو.

کریست گوتی: ((بەخێربێی چاوەڕوانت بووم))

ڕدێن سوور بێ پێشەکی گوتی: ((کوڕی مێرێ، من لەگەڵ ئەوانی دیکە جورنابم، من پاکیزەییو خۆشەویستی.. یۆحەننام نییە، وەکو ئاندریا خەیاڵێکی ئاشوفتە نیم تا زەینم وەکو هەڵکردنی با بگۆڕم، من جانەوەرێکی وەحشیو قبوڵی خۆبەدەستەوەدان ناکەم، دایکم بەرلەوەی کە بکەوێتە قەبەڵی نیکاحی کەسێ منی هێنایە دونیاو فڕێی دایە بیابانەوە، لەو جێیەی کە شیری گورگم خوارد، من زەبرو نەجیب بووم هەرگیز وەرنەچەرخام، هەر کەسێکم خۆش بوێ دەبمە خاکی ژێرپێی، لە هەر کەسێکیش بێزار بم دەیکوژم)).

یەهودا کە قسەی دەکرد دەنگی دڕتر دەبوو، چاوەکانی لە تاریکیدا بریقەی دەدایەوە، کریست دەستی بەسەرسەری ئەوداهێنا تا ئارامی بکاتەوە، بەڵام ئەو دەستە ئارامبەخشەی رادا، لە حاڵێکدا وشەکانی خۆی سوكو سەنگین[*] دەکرد، بەمجۆرە بەردەوامی بەقسەداو هەتا کەسێکم کەخۆشدەوێ لەحاڵەتێکا ببینم لە ڕێگەی ڕاست لایداوە، دەتوانم بیکوژم..

---

[*] هەڵدەسەنگاند

–برام یەهودا ڕێگەی ڕاست کامەیە؟

–ڕزگاربوونی سراییل.

–کریست چاوەکانی داخستو وەڵامی نەدایەوە، ئەو دوو مەشخەڵەی کە لە تاریکیدا بەو کەوتبوو، دەیسوتاند، هەرواش وشەکانی یەهودا؟ بۆ تەنها سراییل؟ مەگەر هەموو ئێمە برانین؟ ردێن سوور لە چاوەڕوانی وەڵامدا مایەوە، بەڵام کوڕی مێرێ لێوی بۆ قسە نەکردەوە، یەهودا بازووی ئەوی گرتو رایتەکاند، وەك بڵێی دەیەوێ بێداری بکاتەوە.. پرسی ((تێدەگەی چیم گوت؟))

–کریست وەڵامی دایەوە ((بەڵێ تێگەیشتم))و چاوەکانی کردەوە.

–من ركو راستو بێ پێچو پەنا لەگەڵ تۆ قسە دەکەم چوونکە دەمەوێ بزانی کەمن کێمو چیم دەوێ، تاتۆش بتوانی وەڵامی من بدەیتەوە، مەیلت لێیە لەگەڵ تۆ بێم یانە؟ دەمەوێ ئەمە بزانم..

–یەهودا برام لەتۆم دەوێ کە لەگەڵ من بێیت.

- و..تۆش دەبێ لێگەڕێی من ئازادانە قسەبکەمو پەڵپ بگرم؟

کاتێ کە دەڵێی بەڵێ، من بڵێم، نە، لێگەڕێی هەموو شتێ بڵێم، تا دوودڵیەك لە زەینتدا نەمینێ، لەوانەیە هەرکەسکی دی بەدەمێکی کراوەوە گوێ لە تۆڕاگرێت، بەڵام من یەکێکی وەهانیم من کۆیلەنیم..مرۆڤێکی ئازادم

- بەڵام یەهودا ئازادی هەمان ئەو شتەیە کە من دەمەوێ.

یەهودا بەتووڕەییەوە دەستی لە شانی کریست کێشایەوە، مشتێکی کوتایە قەدی درەختی زەیتونەکە، لە کاتێکا رووبەڕووی کریست وەستاو بەنەفرەتەوە سەیری ئەوی دەکرد بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: لە هەمان ئەو شوێنەدا ڕێگەی ئێمە لێك دەبێتەوە، یەکەم جار دەبێ جەستە لە دەستی رۆمیەکان رزگاری بێت پاشان رۆح لە گوناه، ڕێگە ئەوەیە، دەتوانی ئەوە بگریتە بەر؟ خانە لە سەقفەوە بۆ خوارێ دروست نابێ لە بناغەوە بۆ سەرەوە دروست دەبێت.

-یەهودا بناغە رۆحە.

-بناغە جەستەیە، دەبێ لێرە دەست پێبکەی کوڕی مێرێ، ئاگاداربە جارێکم گوتووەو دووەم جارە دەیلێمەوە ئاگاداربە. ئەو رێگەیەی من دەیلێم تۆ بیگرەبەر، بۆ وابیردەکەیتەوە کە من لەگەڵ تۆ دێم؟ باشتر وایە بزانی بۆئەوەیە کە رێت نیشاندەدەم.

-ئاندریاس لەبن دارزەیتونەکەی تەکیان بوو، لەخەودا گفتوگۆکەی بیستو بێداربۆوە، بەدیقەت گوێی راگرت، کەوتە هاگایی لە قسەی ئوستادو دەنگەکەی تر کە زبرو پڕ لە تووڕەیی بوو وەك چۆن ئاسکێکی ترساو کەوتە لەرزەوە، نەکا خەڵکی درەنگە شەوان هاتبن‌و ئازاری ئوستادبدەن، ئاندریاس دەیزانی کە ئەو بۆ هەرکوێ رۆیشتبا لەدوای ئەوانەوە پیاوان‌و ژنانێکی زۆرو بۆری موسکێنەکان بەدوای دادەهاتن کەخۆشیان دەویست، بەهەمان ئەندازەش ردێن سپی ودەوڵەمەندان کە رقیان لێ دەبۆوەو حەزیان دەکرد بڕوخێ، نەکا ئەو تاوانکارانەو ژمارەیێ ئەوباش‌و خوترمە بەدەستیان بۆ ئازاردانی ئەو ناردبێ؟ لە تاریکیدا بۆ هەرچووارلای دەنگەکان خزی، بەڵام ردێن سوور دەنگی خزینی کەوتە بەرگوێ‌و بەسەر ئەژنۆکانی بەرز بۆوەو بانگی کرد ((کێ لێرەیە؟)).

-ئاندریاس وەڵامی دەنگەکەی دایەوە ((یەهودا منم ئاندریاس))

-کوڕی یونس بگەڕێوە، بگەڕێوە سەرجێت ئێمە کاری تایبەتیمان هەیە.

-کریستش گوتی: (ئاندریاس رۆڵە بڕۆبخەوە)

ئێستا یەهودا دەنگی کز کردەوە، کریست هەناسەی سەنگینی ئەوی لە رووخساری خۆی هەست پێکرد. وەبیرخۆت بهێنەوە کە لە بیاباندا ئەم رازەم بۆ ئاشکرا کردی کە ئەنجومەنی برایەتی منیان کردۆتە مەئموری کوشتنی تۆ، بەڵام لە دوا ساتدا باوەڕی خۆم گۆڕی، خەنجەرم نایەوە ناو کالان، وەك دزی سپێدە سەحەر لە دێر رامکرد.

- یەهودا برام، بۆ باوەڕت گۆڕی؟ من ئامادەبووم

- ویستم چاوەڕێ بکەم

- چاوەڕوانی بۆچی؟

یەهودا بۆ ساتێ بێدەنگ مایەوە، ئەوکاتە لەپڕێکا گوتی: ((بۆ ئەوەی بزانم کە تۆ هەمان کەسی کە سرایيل چاوەڕوانیەتی؟)) کریست لەبەرخۆلەرزی، پشتی دایە قەدی درختی زەیتونەوە، تەواوی بەدەنی دەلەرزی.

یەهودا لە کاتێکا برۆکانی لە هیکرا ئارەقەی لێ نیشت، پاکی دەکردەوە، هاوای کرد((نامەوێ لەم کارە پەلەبکەم وڕزگارکەر بکوژم نە ئەوەم ناوێ)) وەك بڵێی کەسێ قرتقرتۆکی گرتبێ‌و بیخنکێنێ، قیژاندی ((تێدەگەی؟ ..لەوە دەگەی؟)) هەناسەیێکی هەڵکێشاو بەردەوام بوو ((بەخۆم گوت رەنگە ئەو خۆشی ئەوە نازانی چاکتروایە سەبر بگرم‌و لێگەڕێم چەند سپێدەیێکی دیکە بمێنمەوە، لێگەڕێم زیندوو بمێنێتەوە تا بزانم چی دەکاو چی دەڵێ، لە حاڵەتێکا ئەو کەسە نەبێ کە چاوەڕوانی دەکەین هەمیشە کاتێکی تەواو هەیە بۆ رزگاربوون لە شەڕییەوە، ئەوە شتێك بوو کە بەخۆمم گوت، لەبەر هەندێ لێگەڕام بەزیندووی بمێنێیتەوە، خوێن بەری چاوی گرتبوو بە ئەنگوستی گەورە خۆڵی لە پێی دەکردەوە، لە پڕێکا بازووی کریستی گرت، دەنگی دڕونائومێدانە بوو: ((نازانم ناو لە تۆ بنێم چی؟ کوڕی مێرێ؟ کوڕی نەجار؟ دەزانی کە هێشتا نازانم تۆ کێی؟ خۆشت نازانی، هەردووکمان دەبێ ئەو وەڵامە کەشف بکەین‌و ئارامی وەدەست بهێنین، ئەو سوورگومیە ناتوانرێ بەردەوام بێت، چاو لەوانی تر مەکە ئەوان مەڕئاسا بەدوات دەکەون، بەو ژنانە غەڕڕا مەبە کە هیچ کارێك ئەنجام نادەن جگە لە فرمێسك رژاندن‌و ستایشی تۆ. هەرچیەك بن ئەوانە ژنن، دڵیان هەیە، ئەقڵیان نییە، لەبەرئەوە ئەوان بەکەڵکی ئێمە نایەن ئەوە ئێمە دوونەفەرین دەبێ کەشفی بکەین کە تۆ کێی، ئەوەی کە ئەو کڵپەیەت لە گیانی بەربووە، خودای سراييلە یا هەرماس، دەبێ ئەو کارە بکەین.. دەبێ)). تەواوی بەدەنی کریست کەوتبوو لەرزەوە ((برام یەهودا، دەبێ چ بکرێ؟ چۆن دەتوانین وەڵام بدۆزینەوە؟ یارمەتیم بدە))

- ڕێگایێ هەیە

- چۆن؟

-بچێنە سۆراغی یەحیای پاکشۆر ئەو دەتوانێ پێمان بڵێت، هاوار دەکات ((ئەو خەریکە دێت!)) کەتۆ دەبینی بەوە دەکەوێ کەئایا تۆ ئەویت یاخود نا، چاکتروایە بڕۆم، هەم دەمارەکانی تۆ ئارام دەبنەوە، منیش ئەوەی دەمەوێ روندەکەمەوە.

کریست چووە دەریای ئەندێشەییێکی قوڵەوە، چەند جار ئەم دڵتوندییە کەوتبوە گیانیەوە، بەدەمی کەف کردوویەوە بێ شلەژان سەری نابووە ئاستانەی خوداوە، لەو حاڵەتانەدا خەڵکی وایان دەهاتەبەر زەین کە ئەو خووی گرتووەو یاخود لەسەریدراوەو بەوەحشەتەوە رادەکات، بەلاّم ئەو لە ئاسمانی حەوتەم بوو، زەینی لەتەختەبەندی لەش رەهابووبوو عروجی کردوە ئەلقەی لە دەرگای خودا کوتیوەو پرسیبووی ((من کێم؟ بۆ لە دایك بووم؟ بۆ نەجاتدانی دونیا دەبێ چی بکەم؟ کورتترینی ئەم رێیە کامەیە؟ لەوانەیە مەرگی من بێت؟))

سەری بڵند کرد، یەهود بەسەریا لاربۆوە گوتی: ((برام یەهودا لە کەنار مندا راکشێ، خوداوەند لە هەیئەتی خەون دێتو ئێمە دەبات)) خوا یاربێ بەیانی سپێدە دەکەوێنە رێو دەچینە سۆراغی پەیامبەری یەهودیە، هەرچییەك کە خواستی خودابێ هەر ئەوە دەبێ، من ئامادەم))

یەهوا گوتی: ((منیش ئامادەم)) لە کەناریەکدا راکشان لە رووداهەردووکیان زۆر ماندووبوون، چوونکە یەکسەر کەوتنە خەوەوە، سپێدەی رۆژی دوایی، ئاندریاس کە زووتر لە هەموویان بێداربووبۆوە، ئەوانی لەوەباوەش یەکتری بینی کە چوونەتە خەوێکی قووڵەوە.

❊❊❊

خۆرەتاو کەوتە سەر دەریاچەوە، جهانی رۆشن کردەوە، ریش سوور کەوتە پێشەوەو کریست لەگەڵ هاورێیانی وەفاداری خۆی، یۆحەنناو ئاندریاسیش، لە دوای ئەوەوە، تۆماس کە هێشتا کەلوپەلی فرۆشتنی پێبوو، لەدێ مایەوە، ئەو دێوەرە رەند کە هەوڵیدەدا هەردوولای مەسەلەکە بە چاکی هەڵسەنگێنێ لەبەرخۆ گوتی: ((حەزم لە قسەی کوڕی مێرێە، باشە هەژاران کاتێ کە ریقی رەحمەت هەڵدەقۆڕێنن تا هەتایە

دەخۆنو دەخۆنەوە. تا ئێرە مەسەلەکە باشە بەلاّم لە هەمان کاتدا، سەیرکە لەو دونیایەدا چیمان بەسەردێ، ئەی تۆماسی دەستەپاچە، حەواست کۆکەرەوە، خۆت بە هیچ یەك لەم دوو جێیە پابەند مەکە، بۆ دڵنیاکردنی خاتر باشتر وایە سەبەتی خۆت بەدوو جۆر شت پڕکەیتەوە: بەسەر سەبەتی شانەوە کەلوپەلی رازاندەوە، لەژێر ژێری ژێرەوە، مەلەکوتی ئاسمان بۆ موشتەریەکانی تاکی بالاّ.

خەندەییێکی مەرایی کرد، بەستەکەی دووبارە نایەوە کۆڵی سپێدە کەلەشێر بانگدانێ کەڕەنای خۆی لێداو لەناو کوچەو کۆلاّنەکانی- بیث صەیدا- کەوتە جاڕدانەوە.

لە هەمان کاتدا لە کفرناحوم، پەترۆسو یاکوب یش بێداربووبوونەوە تا تۆڕەکان بخەنە ناو قایغەکانەوە، تۆڕەکان لەبەرماسی پەنگاوەی بوو، دوو ماسیگر لەو کاتەی کە تۆڕییان پڕ لە ماسی دەبوو، هەستیان بە شادومانی دەکرد، بەلاّم ئەمڕۆکە حەواسیان لە جێگاییێکی دیکە بوو قسەیان نەدەکرد، ئەوانە لەڕوودا ئارام بووبوون، بەلاّم لەناو دەروونیان هەراوزەنابوو، جارێ لەگەڵ سەرنویشت دەجەنگین کە نەوە لەدوای نەوە ئەوانی پایەندی ئەو دەریاچەیە کردبوو، جارێ لەگەڵ زەینی خۆیان، دەکەوتنە قۆچانێو کە حیسابگربوو نەیدەهێشت دڵیان پەڕوباڵ بگرێ، ئەوان لەبەرخۆ بانگەشەیان دەکرد ((ئاخر ئەو ژیانە چ جۆرە ژینێکە! هەر تۆڕ باوێ، ماسی بگرە،بخۆ، بخەوە، هەموو رۆژێکی خودا دووبارە ئەو ژیانە مرداره بەرەسەر- هەموو رۆژێ هەموو ساڵێ، تەواوی تەمەن، ئاخر تاکەی .. تاکەی؟بەمجۆرە دەمانەوێ بمرین؟)) ئەوان تا ئێستا لەمبارەوە ئەندێشەی هیچیان نەکردبوو، دڵیان هەمیشە بێ دەغدەغەبوو رێگەی سوونەتی خۆیان بێگلەیی گرتبووەبەر، باوانیان، باوە گەورەکانو ئەسلافەکانیان پشتاوپشت ئاوەها ژیابوون لە دەوروبەری هەمان دەریاچەو لەگەڵ ماسیدا دەستو پەنجەیان نەرم کردبوو، پاشان رۆژێکیان دەستی قەبەی خۆیان لەسەر یەك دادەناو دەمردن، منداڵو ئەوەی ئەوان بە هەمان رێدا دەڕۆیشتن، ئەو دوونەفەرە پەترۆسو یاکوب، تا ئێستا بەبێ گلەییو گازاندە لەگەڵ جۆری ژیانی خۆیان باش راهاتبوون، بەلاّم لە پڕێکا لەم دواییانەدا دەوروبەریان تەنگ بووبۆوە، خەریك بوو دەخنکان. ئیستاکێ روویان لە ئاسۆییێکی دووربوو، لەپشتی ئەم دەریاچەوە، بەلاّم

بۆکوێ؟ بەرەو لای چ شتێ؟ خۆشیان نەیاندەزانی، تەنها ئەوەیان دەزانی کەواخەریکە دەخنکێن.

وەك بلێی ئەو هەموو ئازارە بەس نەبێ، هەموو رۆژێ رێبواران خۆیانو هەواڵی تازە دەهاتن، مردوەکان زیندوو دەبوونەوە، ئیفلیجەکان بەرێدا دەرۆیشتن، کوێرەکان دەیانبینی، رێبواران لەم دوو ماسیگرەیان دەپرسی ((ئەو پەیامبەرە کێیە؟ برایەکەی تۆیان لەگەڵدایە، کەواتە تۆ دەبێ بزانیت، خەبەرمان هەیە کە ئەو کوڕی نەجاری ناصیرە نییە، کوڕی داودە، تۆبە راست دەزانی؟)) بەلاّم پەترۆسو یاکوب شانیان هەڵدەتەکاندو دووبارە لاردەبوونەوە سەر تۆڕەکانیان، حەزیان دەکرد بگرین تا ئارام ببنەوە، جارێ دوای رۆیشتنی رێبوارکان پەترۆس رووی لە هاوەڵەکەی کردو پرسی ((یاکوب تۆ باوەڕ بەم پەرجوانە دەکەی؟)) کوڕە چەنەبازەکەی زوبەدی وەلاّمی دایەوە ((تۆڕەکان راکێشەو هەناسەبڕ بی)) بە تەکانێ تۆڕەکەی پێ نزیکتر کردەوە، ئەمڕۆ سپێدە پەیتونەوانێ بە هەواڵێکی تازە بەتەك ئەوانەوە رەت دەبوو ((دەڵێن پەیامبەری تازە لە (بیث صەیدا)دا لە ماڵی ئەنانیا ئەو پیرە لەئیمە نانی خواردوە، هەرکە لێبوونەتەوەو دەستیان شوشتووە بەناو ئاوێ کە کۆیلەکان دەیانهێنا لە ئەنانیا نزیك دەبێتەوەو شتێکی دەچرپێنێتە گوێی و یەکسەر پیرەمێرد جێبەجێ دەبێو دەکەوێتە گریانەوەو دەستدەکات بەدابەشکردنی سەرو سامانی لەمیانی هەژاراندا. پەترۆس کە جارێکی دیکە لە پشتی ئاسۆ دوورەکانەوە ون بووبوو پرسی ((چی چرپاندە گوێی؟))

پەیتونەوانەکە بەخەندەوە گوتی: ((ئاخ ئەگەر دەمزانی وەکو چەکوش دەمکوتایە گوێی پولدارەکان تا هەژارەکان هەلی هەناسەهەڵکێشانیان هەبێ)) پاشان بەرێکەوتوو هاواری کرد ((خوداحافیز سەرکەوتووبن))

پەترۆس رووی لە هاوەڵەکەی کرد تا شتێ بڵێ، بەلاّم یەکسەر بڕوای گۆڕێ، ئاخر دەیتوانی چی بڵێ؟ دیسان قسە؟ دەبوایە چەندێك قسە بگات؟ لەسەری خۆیدا تا کاری خۆی رەها بکاو بۆ هەمیشە لێرەوە بەدوورکەوێتەوە بەڵێ دەبوایە ئەم کارە بکات! کوختەکەی یونس ئێستاکێ بۆ ئەو تەنگ بووە، ئەو گومیکلە ئاوە، دەریاچەی گنسارت، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((ئەوەمان نەکردە ژیان، لێرە دەڕۆم)).

یاکوب بەرەو لای ئەو گەڕایەوە، پرسی ((سەبارەت بەچی منەمن دەکەی؟ داکەسێ))

پەترۆس ولاّمی دایەوە: هیچ بابە، بەتووڕەییەوە دەستی کرد بە راکێشانی تۆڕەکەوە.. لە هەمان ساتدا قەلاّفەتی یەهودا بەسەر بەرزایی گردۆلکە سەوزەکەوە بەدیارکەوت کە کریست بۆ یەکەمین جار لەوێ قسەی لەگەڵ خەڵك کردبوو، گۆپاڵێکی کەچ وقەرەجی لەدەست دابوو، کەلەسەر رێگادا لە داربەڕوێکی کێوی کردبۆوە، لە کاتێکا رێی دەبڕی، سێ هاوڕێی دیکە لەپشت ئەو بەدیارکەوتن، بەهەناسەبڕکیوە، بۆ ساتێ بەسەرگردۆلکەوە وەستا تا سەیرێ بکاتە دونیای ژێر پێیەوە، دەریاچە بەخۆشحاڵیەوە دەدرەوشایەوە، خۆرەتاو دەیلاواندەوەو ئەو پێدەکەنی، قایغەکانی ماسیگریو پەروانەی سووروسپی لەناو ئاودابوون، لەسەرەوەی ئەواندا چەند ماسیگرێکی باڵدارو مەلی دەریایی لە فڕین دابوون، لەوان دوورەوە، کفرناحوم وزەوزەی بوو، خۆرەتاو سەر هەڵگەڕابوو، رۆژ لەوپەڕی جیلوەی خۆی دابوو،

ئاندریاس لە کاتێکا هێمای بۆ کەناری دەریا دەکرد بۆ ئەو شوێنەی کەبراکەی تۆڕی لێ رادەکێشا گوتی: ((سەیرکە پەترۆس لەوێیە. یۆحەننا ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی: ((یاکوبیش، ئەوان هێشتاکەش ناتوانن دڵ لە دونیا هەڵکەننو دەست لە دونیا بەردەن)) کریست بەبزەوە گوتی: ((هاوسەفەری خۆشەویست، ئاخ هەڵمەکێشە هەموو لێرە راکشێنو بحەسێنەوە، من دەچمە خوارەوەو دەیانهێنم)). پاشان بەهەنگاوی خێراو چاپوك دەستی کرد بەدابەزین لە گردۆلکەکەوە، یۆحەننا لە کاتێکا ستایشی ئەوی دەکرد لەبەرخۆ گوتی: ((لە فریشتەییێی دەچێت، شتێ جگە لە دووباڵ هیچ لە فریشتە کەمتر نییە، کریست بەپێ هەڵنانی بەسەر بەردێکەوە بۆ بەردێکی دی بۆ خوارەوە دەچوو، کاتێ گەیشتە کەنار هەنگاوەکانی خۆی سست کرد، لەو ماسیگرانەی کەبەسەر تۆڕەوە لاربووبوونەوە نزیك کەوتەوە، لەدوای ئەوانەوە وەستا، بۆماوەیێ بێ ئەوەی تەکانی بخوات کەوتە روانینی ئەوانەوە، سەیری ئەوانی دەکرد زەینی خاڵی بوو لە ئەندیشە بەلاّم هەستی دەکرد دەروونی وشك بۆتەوە، هێزێك لە دەروونی ئەودا خەریکی راکردنە، هەموو شتێ سوکەڵە بووبوو پیاسەی لە هەوا کرد، وەك هەورێ بەسەر دەریاچەوە مەلەوانی دەکردو پیاسەی لەهەودا دەکرد. دووماسیگرەکەش

سوكەڵە بوونو لەهەوادا پیاسەیان دەكرد تۆریش لەگەڵ ئەو شتانەی كەتیای بوو ماهیەتی گۆڕا: ئیدی ئەوەتۆرە نەبوو، ئەوان ئیدی ماسی نەبوون بەڵكو هەزاران مرۆڤی خۆشحاڵو بوون لە پڕێكا دوو ماسیگرەكە بەسەرسەری خۆیان هەستیان بە غەریبیو دڵنەوازییێك كرد، لە جێوە قیت بوونەوەو بەترسەوە گەڕانەوە، لەپشت ئەوانەوە، كریست بە ئارامیو بێ جوولە وەستابوو تەماشای دەكردن، پەترۆس هاوارێكی بەرزی كرد ((مەولای لێمان ببورە)).

-بۆ پەترۆس؟ مەگەر چیت كردوە كەلێت ببورم

پەترۆس بەزەمزەمەكردنەوە گوتی: ((هیچ شتێ))و لەپڕێكا هاتەبەرو گوتی: ((ئاخر ئەوەش ناوی ژیانە؟ پێیەوە تووشی نەزۆكی بووە!)

یاكوب گوتی:((منیش هەروا))، تۆڕی بە زەوی دادا.

كریست دەستی بۆلای ئەوان درێژكردو گوتی: ((وەرن وەرن ئێوە دەكەمە شوانی مرۆڤەكان)). دەستی هەریەكێ لەوانی گرتەدەستو لەناوەندیان قەراری گرت ((چاكتروایە بڕۆین)).

پەترۆس كە كەوتبووە یادی یونسی پیر پرسی ((خوداحافیزی لەباوكم نەكەم؟))

- پەترۆس ئەسڵەن سەیری دواوەمەكە، ئێمە كاتمان نییە، چاكتروایە بڕۆین.

-یاكوب وەستاو گوتی: ((بۆكوێ؟))

-بۆدەپرسی؟ پرسیارێكی بێ پرسیار. وەرە یاكوب!

یونسی پیر لە هەمان كاتدا خەریكی چێشت لێنان بوو، بەسەر مەقەڵەكەوە لاربۆوە، چاوەڕوانی پەترۆسی كوڕی بوو، تابەڵكو لەسەر ڕێگەوە بگاتو دانیشنو لەگەڵ یەك نان بخۆن، ئێستا تەنها یەك كوڕ كە خودا بیپارێزێ بۆ ئەو مابۆوە، پەترۆس كوڕێكی ئاقڵو كارگێڕەكی باش بوو، پیرەمێرد فاتیحەی بۆ ئەویتری –ئاندریاس- خوێندبوو، ئەو بەدوای ئەو فێڵبازو ئەم فێڵباز دەكەوتو باوكی تەمەنداری خۆی جێدەهێشت تا خۆیو تۆڕەكان چاك كاتەوەو رووبەڕوی باو قایغ بێتەوەو چێشت لێنیو ئاگای لەماڵ

بێت، هەر لەوكاتەوەی كە ژنی مردبوو، لەگەڵ ئەو هەرماسەی ماڵدا لە جەنگو جیدال دابوو، یونس لەبەرخۆ كەوتە ئەندێشەوە. ((بەڵام پەترۆس كە دوعای خێری من رینمایی ئەو بێ پشتی بەپشتی مەنداوە هێزی دڵم پێدەبەخشێ)) چێشتەكەی تام كرد، ئامادەبوو بوو، سەیرێكی كردە خۆرەتاو، دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، لەبەرخۆ گوتی: ((برسیمە بەڵام ناخۆم تا ئەو دێتەوە))

دەستەكانی نایە سەریەكو چاو لەڕێ مایەوە. تۆزێ دوورتر دەرگای ماڵی زوبەدی كرابۆوە، حەوشە پڕ لە سەبەتو گۆزەبوو، دەزگای عەرقسازی لە سوچێكی حەوشەكەوە بوو، ئەوان رۆژان كاتی دروستكردنی عەرەق بوو لە پێستی ترێو ئەو چیلكانەی كەلەناو راووكدا دەمایەوە، دەردەهێنرایە دەرەوە، لەبەر ئەمە ماڵ بۆنی ئەلكۆلی لێدەهات، زوبەدی پیرو ژنەكەی خەریك بوون لە ژێر دارمێو شامیان دەخوارد، زوبەدی پیر بە پدووی بێ ددانی تا ئەو شوێنەی كە دەیتوانی خۆراكی ورد دەكردو قسەی لە بارەی فراوانكردنی كاروباری خۆی دەكرد، ماوەیەك بوو چاوی بڕیبووە كوختەكەی نائومی هاوسێی دیوار بە دیواری خۆی، قەرداری ئەو بوو نەیدەتوانی قەردەكەی بداتەوە، بەفەزلی خودا لە هەفتەی ئایندەدا زوبەدی خانووەكەی دەخستە هەڕڕاجەوە، ساڵەهابوو كە ئارەزووی بوو دیواری نێوان دوو خانووەكە خراپ بكاتو حەوشەكە فراوان بكات، راوكێكی هەبوو بەڵام دەیەویست دەسگاییكی كوشینی زەیتوونیشی هەبێ تا تەواوی دێ بۆ گرتنی رۆنی زەیتوون بێنە لای ئەوو بتوانێ دەستهەق وەرگرێو گۆزەكانی بەدرێژایی ساڵ پڕ لە رۆنی زەیتوون بێت، بەڵام راوكەكەی لەكێ دادەنا؟ بەهەرنرخێ بوایە دەبوا خانووەكە لە دەست نائوم دەربهێنێ.

سالومەی پیر گوفتاری ئەوی بیست، بەڵام زەینی كەوتە سەر یۆحەنای كوڕە خۆشەویستەكەی، تابزانێ ئێستاكە لە كوێ یەو ئەو هەنگوینە چ بووە لە لێوەكانی پەیامبەرە تازەكە دەچكایەوە؟ حەزی دەكرد جارێكی دی ئەوی ببینیباو قسەكانی ببیستێ، جارێكی دی خودای دەخستەناو دڵی مرۆڤەوە، لەبەرخۆ كەوتە ئەندێشەوە((كوڕم كارێكی چاكی كرد، ئەو رێگاییێكی دروستی گرتەبەر من دوعای خێری بۆ دەكەم)) كەوتە یادی خەونەكەی چەند رۆژی لەمەوبەر، كە دەرگای كردەوەو

لەدوای خۆی دایخستەوە، تەواوی راووکو سەندوقە پڕەکانی بەرەلاکردو تا بکەوێتە دوای پەیامبەرە تازەکەوە لەبەرخۆ گوتی: ((بە پێپەتیو برسیەتیەوەبەدوایەوە رامکرد بۆ یەکەمین جارە لە تەمەنم دەرکم بەمانای خۆشبەختی کرد)) زوبەدی پیر کە داکەوتنی چاوەکانی ژنەکەی خۆی دی، گوتی: ((گوێت لە منە؟ حەواست لەکوێیە؟))

سالومە وەلامی دایەوە: ((خەریکە گوێ دەگرم)). وا روانیە ئەوەوە وەك بلێی پێشتریێ نەیدیتبێ، لە هەمان کاتدا چەند دەنگێکی ئاشنای بەرگوێ کەوتو سەری بەرز کردەوەو هاواری ((ئەوانن)) بەدیتنی کابرای سپیپۆش کەدوو کوڕی ئەو لە گەلیا رۆیشتبوون رایکردە دەرگای ماڵو پاروشی لەدەمیدا بوو، هاواری کرد ((ئاهای کوڕینە، ئۆغر بەخێر؟ ئا وا بەدەرگای ماڵی مندا رەت دەبن؟ بوەستن، پەترۆس لە کاتێکا لەگەڵ ئەوانی دیکە بۆ پێشەوە دەچوو وەلامی دایەوە ((زوبەدی بەدوای کارێکدا دەچین))

- چ کارێ؟

پەترۆس گوتی: ((کارێکی زۆر نادیارو خەریك کار)) کەوتە خەندەوە.

چاوەکانی پیرەمێرد لە گلێنە دەرپەڕین لە کاتێکا لوقمەکەی بێ جوێن قورتدا هاوارێ هەڵسا ((تۆش یاکوب))؟ بەگەروی تلۆقیوی چووە ژوورەوەو کەوتە روانینی ژنەکەیەوە، ژنەکەی سەری راتەکاندو گوتی: ((زوبەد مالاوایی لە کوڕەکانت بکە، ئەو ئەوانی لە ئێمە سەندوە)) پیرەمێرد کە مەنگ بووبوو گوتی: ((یاکوبیش))؟ بەلام ئەو زەڕە ئەقلێکی لە مێشك دابووناکرێ))؟ سالومە قسەی کرد. ئاخر دەیتوانی چی بەو بلێت؟

ئەو کە شعوری نەبوو، لە سەر سفرە هەڵساو لە دەرگا وەستا. ئەو کۆمەڵە بەختەوەرەی بینی کە ئەو شاڕێی هەمایونییان گرتوەتەبەر کە لە ئوردنەوە بە ئورشەلیم کۆتایی دێت، دەستی پیری خۆی بەرز کردەوە بە ئارامی بەشێوەیێ کە مێردەکەی نەیبیسێ گوتی: ((دوعای خێری من رێنمای رێتان بێ))

هاوسەفەرەکان لە رێی چوونە دەرەروەی دێ دا رووبەڕووی فیلیپ بوونەوە کە مەڕەکانی لە کەنارێکی دەریاچەوە دەلەوەڕاند. ئەو چووبووە سەربەردێکەوە خۆی هاوێشتبووە سەر گۆپاڵەکەی، بۆ پێشەوە لاربووبۆوە تاسێبەری خۆی کە شەپۆلێکی رەش بوو بەسەر ئاوی شینو سەوزی دەریاچەوە ستایش بکات، بە بیستنی سەروسەدای تلوەبەردەکانی رێگا قامەتی خۆی قیت کردەوە رێبوارەکانی ناسیو هاواری کرد: ((ئاهای من لێرەم ئۆغر بەخێر؟ ئاندریاس وەلامی دایەوە: ((دەچینە مەلەکوتی ئاسمان تۆ دێی؟ ئاندریاس تەماشابکە وەکو مرۆڤ قسە بکە ئەگەر بۆ زەماوەند دەچیتە مەجدەل منیش لەگەلّتا دێم ئاخر ناتانیل داوەتی کردووم بۆ برازاکەی ژندەهێنێ. یاکوب بانگی لێ هەڵسا ((لە مەجدەل دوورتر ناچیت؟)) فیلیپ وەلامی دایەوە ((من مەڕم هەیە، دەتوانم لە کوێیان بەرەلاکەم؟))

کریست بێ ئەوەی بگەڕێتەوە گوتی: (لەناو دەستەکانی خودا)

-دەبنە خۆراکی گورگ

یۆحەننا بەهاوارێکی بەرز گوتی: ((لێگەڕێ باوایان لێ بێ، شوانە بەخۆی گوت ((وای خودای میهرەبان ئەو خەڵکە تەواو شێت بووینە)). بۆ کۆکردنەوەی مێگەلەکەی فیکەییێکی لێدا.

هاوسەفەرەکان بۆ پێشەوە دەچوون، یەهوداخۆیو گۆپاڵی خواروخێچی لە پێشەوە دەڕۆیشت بۆ گەیشتن پەلەی بوو، ئەوانی دی شادبوو، هەروەك تبە شیشە فیکەیان لێدەدا ئەو کە بۆ پێشەوە دەچوون، پێدەکەنیو لە پێشەوەدا دەجولا نیگەرانی گەیشتن بوو)).

پەترۆس بە ئارامی لێی پرسی ((یەهود بەمن بلێ ئەو بۆ کوێ دەچین، خەیالم رەحەت بکە)).

نیوەی رووخساری ردێن سوور پێکەنیناوی بوو ((مەلەکوتی ئاسمان))
- بۆخاتری خوا دەست لە شۆخی هەڵگرە بلێ بۆ کوێ دەچین، دەترسێم لە ئوستاد بپرسم

- ئورشەلیم.

پەرتروس دەستی بە مووی خۆڵەمێشی خۆی داهێناو گوتی: ((ئا..هە، سێ رۆژ پیادەڕۆیی! ئەگەر دەمزانی سۆلەکەمو گۆپاڵەکەو لوقمەیێ نانو مەتارەکەی شەرابم لەگەڵ خۆم هەڵدەگرت)).

ئەوجارە تەواوی چەهرەی ردێن سوور پێکەنیناوی بوو گوتی: ((ئاخ پەترۆسی بێچارە ئێستا تۆپەکە لە سووراندایە ناتوانی رایگریو مالاوایی بکەی لە سۆلەو نانو شەرابو گۆپاڵەکەت، پەترۆس مەگەر نازانی دونیامان رەها کردوە. زەویو دەریامان بەڕەلا کردوەو دەچینە ئاسمان)). پاشان سەری لە گوێی پەترۆس ناو پێداچوو گوتی: ((هێشتاش هەل ماوە بگەڕێوە)). پەترۆس گوتی: ((ئێستا چۆن دەتوانم بگەڕێمەوە، بازووەکانی کردەوە هەڵیسووراندە هەر چووارلاوە، وەك بڵێی حەپس بووەو تووشی خەفەقان بووە، هێمای کردە دەریاچەو قایغو ماسیگرەکانی کفرناحوم گوتی: ((هەموو ئەوانە ئێستاکی لەبەرچاومدا بێ جیلوەن)).

ردێن سوور بە راتەکاندنی سەری زلیەوە وەلامی دایەوە ((رزایم، باشە لەم حاڵەتەدا خۆت مەگرخێنەو لێگەڕێ بابڕۆین)).

بەشی پازدەم

سەرەتا سەگەکانی دێ بۆنیان کردو دەستیان بە حەپەحەپ کرد، ئەوەندەی نەبرد منالاڵن بە جاڕدانەوە رایانکردە مەجدەل، ((ئەو وادێت.. خەریکە وادێت))

-دانیشتوانی دێ بەکردنەوەی دەرگاوە پرسیان ((منالینە، کێ؟))

-پەیامبەری تازە

ژنە جحێلو پیرەکان رژانە ئاستانەی دەرگاوە، پیاوان کاریان رەها کردو نەخۆشەکان لە خۆشحالیان خەنی بوونو خۆیان ئامادە دەکرد بێنە دەرەوە تا دەست بگەیەننە ئەوەوە، ئەو پێشترێ لە دەوروبەری دەریاچەی گنسارت ناوبانگێکی دەرکردبوو، بەهرەو هێزی ئەو لە لایەن نابیناکانو ئیفلیجەکان کەلەسەردەستی ئەو چاك ببوونەوە دێ بەدێ بلاوببۆوە.

- دەستی بەچاوە تاریکەکانم داهێناو رۆشناییم بینی.

هەرکە پێی گوتم داردەستی ژێر هەنگڵم فڕێدەم دەستم بەسەما کرد.

—یەك ئۆردو هەرماس وجودیان دەخواردم، ئەو دەستی خۆی بەرز کردەوەو فەرمانی پێدان: ((ونبنو بڕۆنە ناو جەستەی بەرازەکانەوە)) ئەوان بێ دەرەنگو بە جووتکە هاوێشتنەوە لەدەروونم هاتنە دەرەوەو چوونە ناو بەرازەکان کە لە کەناردا دەلەوەڕان، بەرازەکان شێت بوون، سواری سەرملی یەکتردەبوونو خۆیان دەهاوێشتە ناو ئاوو دەخنکان. مەجدەلیە بە بیستنی خەبەری خۆش لە کوختەکەی هاتە دەرەوە، لەو رۆژەوەی کە کوڕی مێریێ فەرمانی پێدابوو بگەڕێتەوە ماڵەکەیو چیتر گوناه نەکات، دەم دەرگا هەتاوی لێنەدابوو، ئەو گریابوو ژەنگی رۆحی خۆی بە ئەشك سپی کردبۆوە،

هەولّی دابوو بۆئەوەی رابردوو لە پانتایی زەینی خۆیدا پاك بكاتەوە، هەمووشتێ — شەرم، شادومانی، شەوبێداری_ بسپێرێتە دەسی فەرامۆشیو جەستەیەكی پاكیزەی دیكە لە دایك ببێ. چەند رۆژی یەكەم سەری لەزەوی كوتابوو دەینالاَند، بەلاَم جارجارە كە ئارام دەبۆوە، ئازاری نەدەما كابووسەكانی ون دەبوون. ئێستاكێ هەموو شەوێ كریستی لە خەون دەبینی كە هاتووە، وەكو پیاوێ دەرگای مالّەكەی ئەو دەكاتەوەو لە حەوشەدا لەژێر داری پڕ شكۆفەی هەناردا دادەنیشێ، لە رێگەییێكی دوورەوە هاتبوو، ماندوو تۆزاوی بوو،مرۆڤ ئازاریان دابوو، هەموو عەسران مەجدەلیە ئاوی گەرم دەكردو پێیە موقەدەسەكانی ئەوی دەشوشت، پاشان بە پەخشانكردنی قژی خۆی ئەوی وشك دەكردەوە، ئەو دەحەسایەوە، بزەی دەهاتێو گەپی لەگەلّ مەجدەلیە دەكرد، هیچ كاتێ گوفتاری ئەوی لەبیر نەدەما، بەلاَم كاتێ كە بەیانی لە خەو ڕادەبوو، بەشادیو سەرخۆشیەوە دەهاتودەچوو. لە چەند رۆژانێكی دواییدا بەدەنگێكی نزمو وردەوە بەشێوەیێ كە هاوسێكانی ئاگایان لێ نەبێ، وەكو درەنگە شەویان دەستی دەكرد بە گۆرانی چڕین، ئێستاكێ كەبەهۆی سەروسەدای منالاَن ئاگاداری هاتنی ئەو بوو، هەلّبەزیەوە هەواو چەفیەكەی بەشێوەییێك بەستا كە رووخساری ماچاوی داپۆشی، تەنها دوو چاوی درشتو رەشی دیاربوو، دەرگای گالّەدا پەلەی كرد لە پێشوازی كردنی.

–ئەمڕۆكە عەسر هەراو زەنایێ لەدێ بەرپابوو، كچە جحێلّەكان زێڕو زیوی خۆیان لەبەركردبوو، خەریكی ئامادەكردنی مەشخەلّ بوون بۆ جەژنی زەماوەند، زەماوەندی برازای ناتانیل بوو، ئەویش وەكو مامی پینەدۆز بوو، مرۆڤێكی خەپلّەو رەنگ قاوەیی بوو، لۆقێكی خوترمە ئاسۆی هەبوو، منالّێكی تازە پێگەییو بوو، بووكەكە لەژێر پەردەییێكی ئەستوور دابوو، تەنها چاوەكانیو گوارە گەورەو نوقرەیەكانی لەژێرەوە دیاربوو، بەسەر كورسیەكی بەرزەوە لە مالّی خۆی دانیشتبوو، چاوەڕوانی جەنابی میوانەكانو كچەكانی دێ بوو خۆیانو مەشخەلّەكانیان، ئەو بەهەمان شێوەچاوی لەرێی گرێبەستەكە بوو تا كتێبی پیرۆز بكاتەوەو گرێبەستی مارەكردن دەست پێبكات، لە لایەكی دیكەشەوە چاوەڕوانی ئەوەبوو هەموو بڕۆن، ئەو لەگەلّ مێردە خوترمەلوتەكەی بمێنێتەوە.

ناتانیل هاواری كرد ((واخەریكە دێت)) گوێی لە منالّەكان بوو دەرپەڕیە دەرەوە تا دۆستەكانی داوەتی مەراسیمی زەماوەند بكات، ئەوانی لە كەنار بیرەوە لەدەروازەی هاتنە ژوورەوەی دێكە دۆزیەوە، كە بۆ شكاندنی تێنوەتیان ئاویان دەخواردەوە. مەجدەلیە لەكەنار كریست چۆكی دا، پێیەكانی ئەوی شوشت، ئێستا بەقژی وشكی دەكردنەوە، ناتانیل گوتی: ((ئەمشەو زەماوەندی برازامە، گەورەمان بكەو تەشریف بێنە بۆ زەماوەند، بەیەكەوە ئەو شەرابە دەخۆینەوە كە ترێكەیم لە هاوینی ئەمسالّدا لە مالّی زوبەدی كوشیوە.

لە كاتێكا رووی لە كریست دەكرد پێداچوو گوتی: ((كوڕی مێرێ)) زۆرمان سەبارەت بە تەقدیسی تۆوە بیستووە ئەو شانازیەمان پێ ببەخشە، زاوای تازە پیرۆزكە تا بۆ گەورەیی سراییل مندالّیان دەسكەوێ.

كریست لە جێوە هەلّسایەوەو وەلاَمی دایەوە ((شادی مرۆڤەكانی ئێمە خۆشحالّ دەكا، هاوسەفەران با بڕۆین)) دەستی مەجدەلیەی گرتو بەرزی كردەوەو گوتی: ((مێرێ بەدوامان كەوە)) كریست بەشادیو سەرخۆشی بۆ پێشەوە دەچوو، ئەو حەزی لە جەژنو شادی بوو، عاشقی رووخساری بریقەدارو گەشاوەی مرۆڤ بوو، كەیفی بە دیتنی زەماوەندی جەوانانو گەش راگرتنی سۆپەی مالّ دەهات، لە كاتێكا بەرەو مەراسیمی زەماوەند دەچوو، لەبەرخۆ كەوتە ئەندێشەوە ((گیاكان، سوسكەكان، مەلەكان، ئاژەلّەكان، مرۆڤەكان، هەموویان پیرۆزن، هەموو ئافەریدەی خودان، ژیانی ئەوان چ بەهرەیەكیان هەیە جگە لەوەی بۆ تەكریمی خوداوەند نەبێ؟ كەواتە لێگەڕێ دوعا بكەم كەتا خودا خودایەتی دەكات بەزیندوویی بمێنمەوە)).ئەو كچانەی كە تازە لە گەرماو هاتبوونە دەرەوە، لە پێشەوە بە جلی سپیان لە دەرەوەی دەرگای داخراوو رازاوەوە وەستابوون، ئەوان مەشخەلّیان لە دەست گرتبوو، ئاوازی دێرینەی جەژنی زەماوەندیان دەچڕی، ئەو ئاوازە لە ستایشی بووك بوو، زاوایان مەتەلّ باران دەكرد. لە خوای دەخوازی كەپێ بنێتە ئەم جەژنەو رەگەلّ ئەوانی دیكە بكەوێت، جەژنی زەماوەندی لەشەرەف ئەنجام دابوو، سراییلییەك زەماوەندی دەكرد، دووكەس كە ئەمشەوە دەكەوتنە باوەشی یەكتریەوە لەوانەبوو تۆوی كریستیانو گرێسازكەن. كچان بۆ كوشتنی كات گۆرانیان دەچڕی، زاوا دوا كەوتبوو، ئەوان چاوەڕوانی ئەوبوون تا دەرگابكاتەوەو

مەراسیم دەست پێبکات، بەلاّم لە هەمان کاتدا کە ئەوان گۆرانیان دەگوت، کریستو دارودەستەکەی ئامادەبوون، پاکیزەکان گەڕانەوە، بەدیتنی مەجدەلیە ئاوازیان یەکجاری بڕیو ئەوان بەڕەنگو رووی سووتاوی خۆیان پاشەکشەیان کرد، لەناو ئاپۆڕەی پاکیزەکان چ دەکات؟ کێخوای پیری دێ لە کوێ بوو تا رێ لەو بگرێ؟ جەژنی زەماوەند بێ حورمەت بوو بوو! ژنانی شوو کردووش گەڕانەوەو بەتووڕەیی سەیری ئەویان کرد، لەمیانی ئاپۆڕەی میوانانی پسەپسکەر کە خانەداری بەڕێز بوو لەدەرەوەی دەرگای داخراو ئەوانیش لە چاوەڕوانیدا وەستابوون، جونبو جۆش کەوتە ئاراوە، بەلاّم مەجدەلیە چەشنی مەشخەڵێکی داگیرساو لە درەوشانەوەدابوو، لە تەك کریستوە وەستا هەستی دەکرد کەڕۆحی دووبارە پاك بۆتەوەو لێوەکانی ماچ نەکراوە، لە پڕێکا ئاپۆڕەکە رێی کردەوە کێخوای دێ کە پیرەمێردێکی وردیلەو ئەندام وشکیلەبوو، وەکو بورجی زەهرەمار بەرەو مەجدەلیە دەهات، بە گۆپاڵەکەی لەویداو بە هێمای سەر داوای لێکرد ئەوێ جێبهێڵێ. کریست تەماشای ژەهراوی خەڵکی بەسەر دەستو رووخسارو سینەی خۆی هەستپێکرد، جەستەی ئاگری گرت، وەك بڵێی هەزاران دڕکی تێدەچێ. سەیری کوێخای پیرو خانمانی بەڕێزو پیاوانی روو ترشو پاکیزە پەریشانەکانی کردو ئاخی هەڵکێشا: تاکەی چاوی مرۆڤەکان بەنابینایی دەمێنێتەوەو نازانن کە هەموویان برای یەکن؟))

زەمزەمەکە زیادبوو بوو، یەکەمین هەڕەشە لە تاریکیدا دەنگی دایەوە، ناتانیل بەرەو کریست چوو قسەی لەگەڵدا بکات، بەلاّم ئوستاد بە ئارامی ئەوی وەلاناو لە میانی ئاپۆڕەکەدا رێی خۆی کردەوەو هێشتا لە کچەکان نزیك کەوتەوە، مەشخەڵەکان کەوتنەوە داگیرسان، رێ بۆ تێپەڕینی ئەو کرایەوە، لە ناوەندی ئەواندا وەستاو دەستی بەرز کردەوە((خوشکەکانم ئەی پاکیزەکان، خوداوەند دەستی دایە لێوەکانمو قسەیێکی خۆشەویستی ئامێزی دانایە سەریانەوە، لەو شەوە پیرۆزەی زەماوەند دەیکەم بەدیاری بۆئیوە، خوشکانم ئەی پاکیزەکان گوێکانتان بکەنەوە پەنجەرەی دڵتان بکەنەوەو ئێوەش براکانم ئارام بن کە من دەمەوێ قسەتان لەگەڵ بکەم. هەموو بەناڕەحەتی گەڕانەوە، لە دەنگی ئەوەوە پێکەوتن کە تووڕەیەو ژنان گومانیان کرد کە خەمگینە هیچ کەس قسەی نەدەکرد، لەحەوشەی ماڵدا دەنگێ بەریتمی مۆسیقا زانانی کوێر دەگەیشتە

گوێ، کریست دەستی بەرز کردەوە ((خوشکانم ئەی پاکیزەکان، دەزانن ئاسمان لەچی دەچێ؟ وەکو جەژنی زەماوەند وایە خودا زاوایەو رۆحی مرۆڤیش بووك، لە ئاسماندا جەژنی زەماوەند بەرپادەبێو تەواوی مرۆڤەکان داوەت دەکرێن، برایانم لێم ببورن، بەلاّم خوداوەند بەمجۆرە قسە لەگەڵ من دەکات، بە مەسەلەیە ئێستاکێ قسە لەگەڵ من دەکات))

-بڕیار بوو لەدێ دا جەژنی زەماوەند بەرپابێ، دە پاکیزە مەشخەڵی خۆیان بۆ پێشوازی زاوا هەڵگیرساندو چوونە دەرەوە، پێنج لەوان دانا بوون، بەقاپی خۆیان رۆنیان لەگەڵ خۆیاندا برد، پێنجی تر نادان بوون روونی زیادیان لەگەڵ خۆیان نەبرد بوو، ئەوان لە دەرەوەی ماڵی زاوا وەستانو چاویان لەڕێ بوو، بەلاّم هاتنی زاوا دواکەوت، ئەوان خەواڵوبوونو خەوتن، نیوەشەو بانگێ بەرزیۆوە ((ئێستا زاوا دێت خێراکەن لە پێشوازیکردنی)) تەواوی پاکیزەکان لەجێ وە هەڵسان تا زەیت لەچرایان بکەن، چوونکە چراکان لەماڵی خامۆشی بووندا بوون. بەلاّم پێنج پاکیزەی نادان رۆنیان نەبوو بەپێنج پاکیزە داناکانیان گوت (خوشکان کەمێ روون بە ئێمە بدەن واخەریکە مەشخەڵی ئێمە خامۆش دەبێ)) بەلاّم دانایان لە وەلاّمدا گوتیان ئێمە بۆ ئێوە رۆنمان هەڵنەگرتووە، بڕۆن بڕێ پەیدا بکەن)) لە کاتێکا پاکیزە نادانەکان بۆ دۆزینەوەی رۆن پەلەیان دەکرد، زاوا گەیشت پاکیزە داناکان لەگەڵ ئەودا چوونە ژوورەوەو دەرگا داخرا، پاش ماوەیەك ئەو پاکیزە نادانایانە گەڕانەوە، مەشخەڵەکانیان هێشتا هەرگەش بوو، لە دەرگایان داو هاواریان کردو پاڕانەوە ((دەرگامان لێ بکەنەوە)) بەلاّم لە ژوورەوە، پاکیزە داناکان پێدەکەنین وەلاّمی ئەوانیان دایەوە ((سزای ئێوە هەر ئەوەیە، ئێستا دەرگا داخراوەو بڕۆن!))، بەلاّم ئەوان فرمێسکیان هەڵدەڕشتو گریەو زاریان دەکرد ((دەرگا بکەنەوە، دەرگا بکەنەوە)). پاشان کریست لە قسەکردن وەستا، جارێکی دیکەش کوێخوای پیرو میوانانو کابانە بەڕێزەکانو پاکیزە مەشخەڵ بەدەستەکانی بەسەر کردەوەو بزەییێکی کرد. ناتانیل کە بەدەمی کراوەوە گوێی دەگرتو گوتی: ((پاشان؟)) زەینی سادەو تەمبەڵی ئەو کەوتبووە جونبوشەوە ((ئەی پاشان، ئەنجام چی بوو؟ کریست لە کاتێکا چاوانی درشتو ئەفسوناوی خۆی بڕیبوە ئەوەوە، پرسی ((ناتانیل ئەگەر تۆ لە جێی زاوا بوای، چیت دەکرد؟)) ناتانیل بێدەنگ مایەوە، لە زەینی خۆیدا هێشتا ئەندێشەیێکی

دروست لەوەی کە دەبوا چی بکات نەبوو، بۆساتێ بیری کردەوە لێیدەدان، چوونکە بەیەقینی دەرگا داخرابوو، یاسا وای پێویست کردوە، بەلاّم بۆ ساتێکی دیکە دڵی بەحاڵی ئەوان دەسووتاو لەبەرخۆ دەیگوت ((مۆڵەتی بەوان دەدا تا بێنە ژوورەوە)) کریست دووبارە پرسی ((ناتانیل ئەگەر تۆ لە جێی زاوا بوای چیت دەکرد؟)) هێدی هێدیو بەردەوام چاوانی پاڕانەوەئامێزو رووخساری بێ غەلوغەشی پینە دۆزی دەلاواندەوە. ناتانیل بە دەنگێکی کپ بەشێوەیێ کە کوێخای دێ ئاگای لێ نەبێ وەلاّمی دایەوە ((دەرگام دەکردەوە)) ئەو ئیدی توانای رووبەڕووبوونەوەی لەگەڵ چاوانی کوڕی مێرێی لە دەست دابوو، کریست بەخۆشحاڵی گوتی: ((ناتانیل پیرۆزبایی لەتۆ دەکەم)) دەستی بۆ پێشەوە درێژ کرد وەك بڵێی پیرۆزی بکات.

–لە هەمان ساتدا، هەرچەند کە هێشتا زیندووی، دەچیتە بەهەشت، زاوا دروست بەهەمان شێوەی کە گوتت، وابکە، نۆکەرانی بانگ کرد تا دەرگا بکەنەوە، بانگی سەردا((ئەوە زەماوەندە لێگەڕێن با هەموو بخۆن، بخۆنەوەو دڵیان شاد بێ، دەرگا بۆ پاکیزە ناداناکان بکەنەوە، کە زۆریان راکردوە)). ئەشك لە چاوانی مەجدەلیەدا رێچکەی بەستا ((ئاخ چی دەبوو ئەگەر دەمتوانی دەمێ کە ئەو وشانەی لێ دەچکێتەوە، ماچباران بکەم!)) ناتانیل قەندی لە دڵ دەتاواوە وەك بڵێی پێشتری چۆتە بەهەشت، بەلاّم کوێخای دێ ئەو بورجە زەهرەمارە گۆچانی خۆی بەرز کردەوە، دەنگێکی گوێکاسکەر لە هەوادا دەنگی دایەوە ((کوڕی مێرێ تۆ بە پێچەوانەی شەریعەت کاردەکەی)) کریست بە ئارامی وەلاّمی دایەوە ((شەریعەت بە پێچەوانەی دڵی من کار دەکات)) کریست هێشتا خەریك بوو قسەی دەکرد کە زاوای حەمامکردوو عەتراوی بە باقەگوڵێکی سەوزی سەرقژی گلوازەی هاتە ژوورەوە، بەچەند گلاسێ کەیفی کۆك کردبوو، لووتی دەبریقایەوە، بەزەڕبەیێ دەرگەی کردەوە، میوانان لە دوای ئەوەوە رژانە ژوورەوە، کریستش لە کاتێکا دەستی مەجدەلیەی گرتبوو هاتە ژوورەوە، پەترۆس بە دەنگێکی کپ لە یۆحەننای پرسی ((پاکیزە نادانەکان کامەیانن‌و پاکیزە داناکان کامەن؟ چی لەو مەسەلەیە تێگەیشتی؟

–کوڕی زوبەدی وەلاّمی دایەوە((ئەوەیە کە خودا باوکی ئێمەیە)) گرێبەندساز گەیشت مەراسیمی مارەکردنی جێبەجێ کرد، دوای ئەمە زاوا هاتە ناوەندی حەوشەکەوەو

میوانەکان سەفیان بەست، ماچیان کردو ئارەزووی ئەوەیان کرد کوڕێکیان ببێ کە سراییل لە کۆیلێتی رزگار بکات، بەیەکەوە کەوتنە گۆرانی، میوانەکان کەوتنە نۆش‌و هەڵپەڕکێوە،، کریست‌و هاوڕێکانی بەشداری ئەو کارەیان کرد، چەند سەعاتێك تێپەڕی بە هەڵکشانی مانگ، سەفەریان دەست پێکرد، ئێستاکێ پاییزە بەلاّم گەرمای رۆژ دانەبەزیبوو، سەفەرکردن لە فێنکایی نمناکی شەوی دڵدا چەسپ بووبوو .

رووخساریان بەرەو سراییل بوو بۆ پێشەوە دەچوون، ئەوان مەست بووبوون‌و هەموو شتێ جیلوەییێکی گۆڕاوی هەبوو، چاوەکانیان وەکو رۆح سوکباڵ بووبوون، بەپێی باڵدارەوە بەڕێدا دەرۆیشتن: ئوردن لەلای چەپیان بوو، لەلای راستیان دەشتایی (زبولون) کە لەژێر مانگدا بە هەڕمێنی بەرهەم‌و خاکەڕا خەوتبوو، دوای بەجێهێنانی وەزیفەیێ کە خوداوەند چەندین سەدە کردبوویە ئەمانەتی ئەستۆی ئەوەوە کە گەنم بە بەرزایی مرۆڤ سەرهەڵگەڕێنی‌و درەختی مێوە لەگەڵ ترێ‌و درەختی زەیتوون لەگەڵ زەیتون بگونجێنێ، ئەمساڵیش ماندوو ڕازی بوو، ئێستا ئەو وەك چۆن دایکێ کە تازە منداڵی بووبێ ماندوو رازی‌و ئاسودە بووبوو، پەترۆس چەندین جار دەیگوت ((برایان چەند مایەی خۆشحاڵیە)) شادی ئەو لەو رێگایەداو شەوانەو صەفای پێکەوە بوون بێ کۆتایی بوو ((ئایا ئەوە راستی هەیە؟ نەکا جادوومان لێکرابێ؟ بەو حاڵەتەی کە ئێستا تیایام، غەریبی گۆرانی گوتنم کردوە دەنا شەق دەبەم. کریست بانگی کرد ((هەموو بەیەکەوە)) لە پێشەوەی ئەوان دەرۆیشت سەری بەرزکردەوەو پێشی هەموان دەستی پێکرد، دەنگی کزبوو، بەلاّم دڵنەوازو پڕ لە هەست بوو، لای راست‌و چەپی ئەو سەدای ئاهەنگ ئامێزو ئارامی یۆحەنناو ئاندریاس بوو، بۆ ماوەیەك ئەم سێ سەدا بەرزەی میلۆدی دڵخۆشکەری خۆیان لە فەزا رەها دەکرد، دەنگەکان ئەوەندە پڕ لە هەنگوین بوون کە دڵت خاڵی دەبوو، لەبەرە خۆ دەتگوت ((ناتوانن وابەردەوام بن ئەو هەموو شەهدە بەیەقین ئەوان گێژو نارەحەت دەکات)) بەلاّم دەنگەکان لە کانییێکی قوڵەوە دەجۆشایە بالاّوە، هەرکاتێ کۆتایی دەنگەکە دادەبەزی دووبارە دەستیان پێ دەکردەوە، هەر لە پڕێکاچ لەززەتێ چ قودرەتێ! زیل‌و بەمی دەنگی پەترۆس‌و یاکوب‌و یەهودا، سەنگین‌و پیرۆزمەندو پڕلە قودرەت هەوای دەلەرزاندو هەموو بەیەکەوە، هەریەکەو بە

وەبەرهێنانی هێزی دەنگی خۆی، هاواری زەبور- زەبوری تەرەب ئەنگێزی سفری پیرۆز یان بەرەو گومەزی فەلەك سەردا:

وای کە هیچ شتێ چاکترو بەسەفاتر نییە

لەسەفەر برایان لەگەڵ یەکتریدا

لە رۆنێکی موقەدەس دەچێت

کەلەڕیشی هاروون دەچکێتەوە

وەکو شەونمی-حەرمون-ە

کەبەسەر کێوی سەهیوندا دەبارێ

ئا لەوێ خودا تاهەتایێ بەرەکەتو زیندەگی خۆی دەنێرێ

چەند سەعاتێك رەت بوو، ئەستێرەکان ون بوون، خۆرەتاو بەرزبۆوە بە جێهێشتنی خاکی (جەلیل) چوونە ناو سامیرای خاکی رەشەوە، یەهودا لە جولە وەستا، پێشنیازی کرد: باشتروایە ئاقارمان بگۆڕین، ئێرە سەرزەمینی ئیلحادو نەفرەت لێکراوە، باشتروایە کەلە پردی ئوردن بپەڕینەوەو بەکەنارێکی دیکەدا بڕۆین، پەیوەندی دروست کردن لەگەڵ خەڵکانێ کەشەریعەت دەخەنە ژێر پێیان گوناهە، خودای ئەوان پیسە، نانو ئاویشیان، دایکم بەمنی گوت: لوقمەیێکی نانی سامیرا لوقمەی گۆشتی بەرازە، باشتروایە ئاقارمان بگۆڕین)). بەلاّم کریست بەئارامی دەستی یەهودای گرتو پێکەوە بەردەوامیان بەرێدا، پێی گوت ((برام یەهودا لەو کاتەی کە مرۆڤی پاك دەست دەداتە دەستی مرۆڤی ناپاك، ئەو مرۆڤەش پاك دەبێتەوە، پەلّپ مەگرە، ئێمە بۆ خاتری ئەوان، بۆ خاتری گوناهکاران هاتووین، زاهیدی پێشینان، چ پێویستیان بە ئێمە هەیە؟ لێرە لە سامیرا قسەیێکی گەرم لەوانەیە مرۆڤێ نەجات بدات، یەهودا، قسەی گەرم، کرداری باش، بزەیێکە بەڕووی سامیرایێك کە تێدەپەڕی.. تێدەگەی؟)) یەهودا نیگاییێکی بەدزی کردە دەوروبەر تا دڵنیابێ کە ئەوانی دیکە نایبیسن، لەسەرخۆ گوتی: ((رێگەی دوورست ئەوەنیە، بەلاّم سەیر دەکەم تا بگەمە زاهیدی وەحشی، ئەو فەتوا دەدات، کۆن بووبوو، تا ئەوکاتە بۆهەرجێیەك دەڕۆی برۆ، هەرچیەك حەزت لێیە بیکە، تۆ ئازاد ناکەم)) گۆپاڵەکەی نایەسەر کۆڵو خۆی بەتەنها کەوتە رێگاوە.

ئەوانی دیکە، کەبەڕێدا دەڕۆیشتن لەگەڵ یەك قسەیان دەکرد، کریست بۆ ئەوان دەربارەی عیشقو باوكو مەلەکوتی ئاسمان قسەی دەکرد، ئەو روونی دەکردەوە کە پاکیزە نادانەکان کامانەنو پاکیزە داناکان کامانەن، مەشخەڵەکان چ بوون، رۆنەکە چ شتێ، زاوا چ کەسێکەو بۆچی پاکیزە نادانەکان نەهەر بەتەنها وەکو دانایان چوونە ناومالّەکە،بەلّکو تەنها کەسانێ بوون کەپێی ماندووی خۆیان لەلایەن نۆکەرانەوە شوشتبوو، کاتێ کە چووار هاودەمانی گوێیان راگرتبوو، زەینیان فراوان دەبوو، لەتەواوی قسەکان دەگەیشتو دڵنیادەبوو ئێستا گوناه بۆ ئەوان لە پاکیزە نادانەکان دەچوو، کەبەمەشخەڵی خامۆشەوە وەستانو لەبەرابەر دەرگای خودا دا ئەشك دەڕێژنو دەپاڕێنەوە. ئەوان وەك چۆن رێیان تەی دەکرد ئاسمان لە بەرزایی سەری ئەوانەوە هەوراوی هەڵگەڕا زەوی تارو تیرەبوو، هەروا بۆنی بارانی لێدەهات، لەبناری —گێزریم-ی کێوی پیرۆزی باوانیان گەیشتە یەکەمین دێ، لە بنەی دەروازەی چوونە ژوورەوەی دێ بیری دێرینەی یاکوبی لێ بوو کە بە دارخورماو قامیشەلاّن دەورە درابوو، لە هەمان ئەو جێیە دابوو کە هەمان ئەو سالاری هۆزە، خۆیو مەڕەکانی هاتبوو بۆ ئاوهەڵکێشان، لە کەنار بەردێکەوە بیرەکەو ئەو گوریسە دێرینەی کە نەوە لەدوای نەوە دەستیان پێدا هێنابوو رزی بووبوو، کریست هەستی بە ماندووبوون کرد، بەردەکان پێیان بڕی بوو خوێنیان لێ هەڵدەفیچقا، گوتی: ((من هەر لێرە دەمێنمەوە، ئێوە برۆنە ژوورەوەو لە دەرگاکان بدەن، مرۆڤێکی باش پەیدادەبێ کە لوقمەیێ نان وەکو سەدەقە بدات بە ئێوە، ژنێکیش بۆلای بیرەکە دێو بۆ ئێمە ئاو هەڵدەکێشێ تا بیخۆینەوە، پشت بەخوداو مرۆڤیش ببەستن. هەر پێنج نەفەر بەرێکەوتن، بەلاّم لە میانی رێدا یەهودا باوەڕی خۆی گۆڕیو گوتی:((من نایێمە ناو دێی پیس، لێوم لەنانی پیس نادەم، هەرلێرە لەژێرئەو دارهەنجیرە دەمێنمەوەو چاوەڕوانی ئێوە دەبم)).

لە هەمان کاتدا کریست لەسێبەری قامیشەلاّنەکاندا راکشا، تێنوو بوو، بەلاّم بیرێکی قووڵ بوو، چۆن دەیتوانی ئاو بخواتەوە؟ سەری لارکردەوە زەینی خۆی سپاردە دەستی ئەندێشەکانەوە. لەبەردەمی ئەودا هیچ گرفتێ لەمیان نەبوو، چاوی کزبوو، ماندوودەبوو، ئەژنۆکانی دەچەمینەوە توانای کێشانی رۆحی نەبوو، بێچارە دەبوو، بەلاّم بێدرەنگ خودا شنەیێکی فێنكو نەرمی هەڵکرد، دووبارە چاوەکانی گڕوتینیان

تێکەوت، هەڵدەستایەوە بەردەوامی بە ڕێی خۆی دەدا، تاکەی؟ تادەمی مەرگ؟ تا ئەو لای مەرگ؟ لەکاتێکا دەربارەی خودای گەورەو مرۆڤ لە ئەندێشە دابوو، قامیشەلآنەکان کەوتنە بزاوتەوە، ژنێکی گەنج کە گوارەی لە گوێدابوو وگۆزەییێکی لە سەرسەربوو نزیك بیر کەوتەوەو گۆزەکەی نایە سەر لێوی بیر، کریست لەمیانی قامیشەلآنەوە بینی کە ئەو گوریسێکی لەدەستدایەو لە دەولکی بەستاو ڕەوانەی ناوبیری کرد، ئاوی هەڵکێشاو گۆزەکەی پڕ کرد، تێنویەتی کریست زیادی کرد، لەکاتێکا لەنێوان قامیشەلآن هاتە دەرەوە گوتی: ((ئەی ژن کەمێ ئاوم بدەرێ)) ژنە هەراسان بوو کریست گوتی: ((مەترسە من مرۆڤێکی شەرەفمەندم تێنوومە، کەمێ ئاوم بدەرێ)).

ژنە گەنجەکە وەلآمی دایەوە ((چۆن کە تۆ خەڵکی جەلیلی بەم شێوە کە لەجلت بەدیار دەکەوێ، داوای ئاو لە منی سامیرایی دەکەی؟

- ئەگەر دەزانی کە چ کەسێ بەتۆ دەڵێت — ئەی ژن تۆزێ ئاوم بدەرێ- دەکەوییتە سەر پێیەکانیو داوات لێدەکرد کە هەتاهەتاییت پێ ببەخشێ بۆ ئاو خواردنەوەی. ژنە هاروهاج بووبوو، ((تۆ گوریسو دەولکت پێ نییەو بیریش قووڵە، چۆن دەتوانی ئاو هەڵکێشیو بیدەیتە من بۆ خواردنەوە، کریست وەلآمی دایەوە ((ئەو کەسەی کە ئاوی ئەم بیرە دەخواتەوە، دووبارە تێنوو دەبێتەوە، بەلآم کەسێ کە ئەو ئاوەی من بەوی دەدەم تا بینۆشێ ئەبەد تێنوی نابێ ئەوکاتە ژنە گوتی: ((ئەی ئاغا لەم ئاوەم پێ ببەخشە تا بۆ ئەبەد تێنوم نەبێ ئیدی هەموو ڕۆژێ بۆ هێنانی ئاو بێمە ئێروکانەوە.

کریست گوتی: ((بڕۆ مێردەکەت بانگکە)).

قوربان من مێردم نییە.

-کە دەڵێی ((من مێردم نییە)) ڕاستە چوونکە تا ئێستا پێنج مێردت هەبووە، ئەوکەسەی کە حاڵی حازر لەگەڵ تۆدایە مێردت نییە. ژنەکە لەستایشدا بوو پرسی ((ئاغا تۆ پەیامبەری؟ ئاگات لە هەمووشتێ هەیە؟ کریست بزەییێکی هاتێ ((ئەگەر مەیلت هەیە شتێ لەمن بپرسی ئازادانە قسەبکە))

-بەڵی ئاغا شتێ هەیە کە مەیلم هەیە وەلآمی ئەوم پێ بڵێی، تا ئێستا باوکانی ئێمە لەوکێوە پیرۆزەی —گێرزیم- خودایان پەرستووە، ئێستا ئێوە پەیامبەران دەڵێن کە ئێمە دەبێ تەنها لە ئورشەلیم خودا بپەرستین، کامیان ڕاستە؟ لەکوێ خودا دەدۆزرێتەوە؟ بۆ من ڕوونی کەوە.

- کریست سەری خۆی هێنایە خوارەوەو شتێکی نەگوت، ئەو ژنە گوناهکارە کە بەدوای خودا دەگەڕێ وا ئازاری دەدا، لە ناخەوە را کاری کردە سەردڵی کریست، لەبەر خاتری ئەو لەگەڵ خۆی کەوتە گفتوگۆوە، تا چەند وشەییێکی لەبار بۆ ئارام کردنی ئەو بدۆزێتەوە، لەپڕێکا سەری بەرزکردەوە ڕووخساری درەخشایەوە. ئەی ژن ئەوەی کە دەیڵێم جێی لە قولآیی گیانت بکەوە، ڕۆژێ دێ پێشتر ئەو ڕۆژە گەیشتووە، کە مرۆڤ نەلەم کێوەو نەلە ئورشەلیم ستایشی خودا ناکات، خودا ڕۆحە، ڕۆحیش دەبێ تەنها لە ڕۆحدا ستایش بکرێ.

ژنە هێدمەی گرت، بۆ پێشەوە لاربۆوە لەڕووی نیگەرانیەوە ڕووی کردە کریستوە، لەسەرخۆو بەدەنگێکی لەرزیوەوە پرسی ((نەکاتو.. نەکا تۆ هەمان کەسێ بیت کە لە چاوەڕوانی ئەوداین؟))

-لە چاوەڕوانی چ کەسێکدان؟

- تۆ خۆت دەزانی، بۆ لەمنت دەوێ کە ناوی بێنمە سەرزمان، لێوەکانی من گوناهکارن.

کریست سەری لەیەخەی بردە خوارەوە، وەك بڵێی گوێ لەدڵی ڕادەگرێو لە چاوەڕوانیدایە، بۆ ئەوەی وەلآم لە دڵی وەربگرێ، ژنە بەلاربوونەوە بەسەریا بەتاسوقەوە چاوەڕوانی دەکرد، بەلآم لە هەمان حاڵدا کە ئەم دووە بەپەرێشانی لەناو بێدەنگیدا لە جێوە وەستابوون، چەند دەنگێکی خۆشحاڵ دەبیسترا، حەواریەکان، لەکاتێکا سەرکەوتوانە نانیان لە هەوادا ڕادەتەکاند بەدیارکەوتن، کاتێ کە ئوستادیان لەگەڵ ژنێکی نەناس دیت وەستان، کریست بە دیتنی ئەوان شادومان بوو، بۆ؟ چوونکە لەوەلآمدانەوەی پرسیاری سەرسوورهێنەری ئەو ژنە ڕزگاری بوو، بە هێمای سەر داوای لە هاوڕێکانی کرد نزیك ببنەوە، بانگی کرد. ((وەرن ئەو ژنە باشە هاتووە، خوا ئەوی ناردووە تا ئاومان بۆ هەڵکێشێ، بەلآم یەهودا چووە سووچێکەوە تا لەشەڕی پیس بوون

بەو ژنە سامیراییە لە ئاماندابێ، ژنە گۆزەکەی لارکردەوەو تێنوەکان ئاویان خواردەوە، دووبارە گۆزەکەی پڕکردو بەکارامەیی داینایە سەری وبەبیرکردنەوەو ئارامییەوە بەرەو لای گوندەکە کەوتەڕێ.

پەترۆس پرسی ((مەولای من ئەو ژنە کێ بوو؟ وا لەگەڵ یەکتر قسەتان دەکرد وەك بڵێی ساڵەهای ساڵە یەکتر دەناسن)).

کریست لە وەڵامدا گوتی: ((ئەو یەکێ لە خوشکەکانم بوو، داوای ئاوم لێکرد، چوونکە تێنوو بوومو تێنوێتی ئەو بوو کە نەما.

پەترۆس لە کاتێکا کەللەی زلی خۆی دەخوراند گوتی:- تێناگەم- کریست بەلاواندنەوەی قژی خۆڵەمێشینی دۆستەکەی وەڵامی دایەوە:

–چ قەیدیە، پەلەمەکە، لەکاتی خۆی تێدەگەی، هێوا هێواش لەحاڵی حازر برسیم، باشتروایە شتێ بخۆین)).

–ئەوان لەژێر دارخورمادا خەوتن، ئاندریاس دەستی کرد بە گێڕانەوەی داستانی چوونە ناو گوندو داواکردنی سەدەقە ((لە دەرگای ماڵەکانمان دەدا، بەڵام هۆیهایان لێدەکردین‌و سەریان لەدوو دەنایین، لە ئەنجامدا لەوبەری دێدا، پیرەژنێکی وردیلە دەرگای نیوەکردەوە، خوارەوەو سەرەوەی کوچەی بەدیقەت تەماشاکرد، هیچ کەسێك دیارنەبوو، لەدرزی دەرگاوە نانێکی بەئێمەداو یەکسەر دەرگای داخست، نانەکەمان قەپاندو یەکسەر تێمان تەقاند)).

– پەترۆس گوتی: ((شەرمەزاریە کەناوی ئەو پیرەژنە نازانین، لەخودا دەخوازین کەلەبیری نەکات)).

کریست پێکەنی‌و گوتی: ((پەترۆس نیگەران مەبە، خوداوەند ناوی ئەو دەزانێ)) ئەوکاتە نانی لە دەست گرت، پیرۆزی کرد، سوپاس بۆ خوا ئەوژنەی مەئمورکرد تا نان بگەیەنێتە ئەوانەوە، ئەوکاتە نانیان بۆ شەش پارچەی گەورە بە ژمارەی هەریەکێکیان دابەشکرد، بەڵام یەهودا بەشی خۆی بە گۆپاڵەکەی فڕێدا پشتەوە، رووی وەرگێڕاو گوتی: من نانی سامیرا ناخۆم. من گۆشتی بەراز ناخۆم. کریست لەگەڵیا بڵێ‌و مەڵێی نەکرد، دەیزانی دڵی یەهودا سەختەو نەرم کردنی پیوێستی بەزمان هەیە، زمانی

مەهارەت‌و خۆشەویستی مرۆڤ، بەوانی دیکەی گوت ((باخەریکی خواردن بین، نانی سامیرا وەکو هەموو نانەکانی تر خۆشمەزە بوو، ئەوان بەتەواوی حەزەوە خواردیان، چوونکە ماندووبوون خەوتن، بەڵام یەهودا بەبێداری مایەوە، بە گۆپاڵەکەی دەستی کرد بەکوتینەوەی زەوی، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە ((برسێتی باشترە لەشەرم)). ئەم ئەندێشەیە ئارامی کردەوە.

یەکەمین دڵۆپەی باران دای بەسەر قامیشەڵانەکانەوە، ئەوانەی چووبوونە خەو هەڵسانەوە، بەڵام لە کاتێکا کە ئەوان خەریکی دۆزینەوەی ئەشکەوتێك بوون تا خۆیان لێ پەنادەن باییێك بەلای باکوورەوە هەڵساو هەورەکانی رادا. ئاسمان رۆشن بۆوە، ئەوان رێیان گرتەبەر.

ئەو هەنجیرانەی کەبەسەر درەختەکانەوە مابوون، لەهەوای شێداردا بریقەیان دەدایەوە، درەختی هەنار پڕلەمیوە بوو، هاوسەفەرەکان گەیشتن، بڕێ هەناریان رنی‌و چەشەی خۆیان گۆڕی، جوتیاران سەری خۆیان لەزەوی قیت کردەوە بەسەرسامیەوە:- ئەوە چیان دەکرد؟ بۆ خۆیان لە خەڵکی سامیرا داوە؟

نانیان دەخۆن‌و مێوە لە درەختەکانیان دەچنن؟ باشتروایە هەرچەند زووتربێ چارەیان بزرکەن! پیرەمێردێ نەیتوانی بەرگەی ئەم بابەتە بگرێ.

لە باخەکەی خۆی هاتە دەرەوەو بەرەو رووی ئەوان وەستا، هاواری کرد، ((ئاهای جەلیلیەکان، شەریعەتی حەرامی ئێوە، لەوسەر زەویە پیرۆزە کە ئێستاکێ ئێوە بەسەریا دادەڕۆن، بێ حورمەتی لەگەڵ دەکات، لەم حاڵەتەدا ئێوە بەسەر خاکی ئێمەوە چی دەکەن؟

پەترۆس وەڵامی دایەوە ((ئێمە ئارەزووی زیارەتکردنی ئورشەلیممان هەیە))و رووبەڕووی پیرەمێرد وەستاو سینەتی خۆی کردە سپەر.

پیرەمێرد نەڕڕاندی ((کافرینە، ئێوە دەبێ هەمان ئەو جێیە زیارەت بکەن، هەمان کێوی —گێزریم- کە خودا پێی پیاناوە، مەگەر کتێبی ئاسمانیتان نەخوێندۆتەوە؟ هەمان ئەو جێیە لەبناری —گێزریم- لە ژێر درەختەکانی بەڕوودا، کە خودا بۆ ئیبراهیمی ئاشکرا کرد، کێوو دەشتاییەکان لەم سەرەوە بۆ ئەوسەر، هەرلە کێوی-حبرون- ەوە تا —

ئەدومیە-و سەرزەوی- (میدیەن) ی نیشان دابوو گوتی: ((ئێستا ئەو سەرزەویە موژدەهێنە، سەرزەویێ کە شەهدو شیری لێ دەتکێ، وادەم دابوو کە بیکەم بە دیاری بۆتۆو پابەندم بەوادەی خۆم)) ئەوان دەستیان نایە ناودەستی یەکترو پەیمانیان ئیمزا کرد، گوێتان لێیە، جەلیلیەکان؟ کتێبی ئاسمان ئاوەها دەڵێت، لەبەر ئەمە، هەرکەسێ ئارەزووی زیارەتی هەیە دەبێ زیارەتکاری ئەم سەر زەمینە پیرۆزە بێت نەك ئورشەلیم کە پەیامبەرانی دەکوشت!))

کریست بە دەنگێکی ئارام گوتی: ((پیرەمێرد هەموو سەرزەمینێ پیرۆزە،خودا لە هەموو شوێنێ هەیەو ئێمە هەموو براین)).

پیرەمێرد لەڕووی سەرسامیەوە گەڕایەوە ((سامیرایی‌و جەلیلیەکانیش؟))

-بەڵێ سامیرایی‌و جەلیلیەکانیش‌و خەڵکی یەهودیەش .. هەموویان!

پیرەمێرد لە کاتێکا دەستی بەڕیشی خۆی داهێناو نوقمی دەریای قوڵی ئەندێشە بوو کریستی بەسەر دەکردەوەو پرسی ((خوداو هەرماسیش؟))

ئەو بەدەنگێکی ورد قسەی دەکرد، نەبادا هێزی نادیار بیبیستن.

وەحشەت کریستی داگرت، هیچکاتێ بەدرێژایی ژیانی، رووبەڕووی ئەم پرسیارە نەبووبۆوە، کە ئایا رەحمەتی خوداوەند ئەوەند گشتگیرە کە هەتا لێبووردەیی (لوسیڤر) یش بگرێتەوەو دووبارە لەمەلەکوتی ئاسماندا پێشوازی لێ بکرێت؟

وەلآمی دایەوە ((پیرەمێرد نازانم... نازانم، من مرۆڤێکم‌و روم لە مرۆڤە، ئەولای مرۆڤ پەیوەندی بە قودرەتی خوداوەیە))

پیرەمێرد شتێکی نەگوت، لە کاتێکا هێشتا دەستی بەڕیشی خۆیا دادەهێنێت هەر مەلەی لە دەریای ئەندێشەدا دەکرد.

سەیری پێشڕەوی ئەو دوونەفەرە غەریبەی دەکرد کە لە ژێر درەختەکانەوە ونبوون.

شەوڕاشکا، بایێکی سارد هەڵیکرد، ئەوان ئەشکەوتێکیان دۆزیەوە کردیان بە پەناگەو بەمەبەستی گەرم بوونەوە سەریان لە دڵی یەکتر بردە خوارەوە، نیوەی نانیان خوارد، ریش سوور چووە دەرەوە، داری کۆکردەوەو ئاگرێکی داگیرساند، هاوسەفەرەکانی

گیانیان وبەرهاتەوە، ئەلقەوار لە کاتێکا سەیری مەشخەڵیان دەکردو نانی خۆیان دەخوارد.

فیکەی با، لورەی چەقەڵان، دەنگی هەورە تریشقەی دوور، دەگەیشتە گوێیان، لە قەڵەشتی ناو ئەشکەوتدا، ئەستێرەیێ خەریك بوو لە ئاسماندا دەبینرا، بەلآم هەرزوو هەورەکان گەیشتن‌و داپۆشین، هاوسەفەران، چاوانیان داخست، سەری خۆیان بەسەر شانی یەکتریەوە نا، یۆحەننا بەدزی خەرگەی پەشمینی خۆی بە کریست داداو هەموو سەریان لەبەردڵی یەکتر ناو وەك ئەو باڵندانەی بەشەو دەفڕن چوونە خەوەوە.

ڕۆژی دوایی چوونە ناو یەهودیەوە، ئەوان ئاگاداری گۆڕانی وردەوردەی درەختەکان بوون، ئێستاکێ ئەسپیندارەکان بە گەلآی زەردەوە لەڕێگاوە سەفیان بەستابوو، کەبەری پڕ لەمیوەو داری سەرووی کۆنەساڵیش، زەوی چەقێن بەیارو زبر بوو، هەتا ئەو جوتیارانەی کەلە ئاستانەی دەرگا نەوی‌و تاریکەکان وەدەردەکەوتن لەبەردە چەخماخ هێوێن بووبوون، جارناجار، گولێکی کێوی شین بە خاکەڕایی‌و ویقارەوە لەمیانی بەردەکاندا بەدیاردەکەوتن، جارجارەش لەتەنیایی پڕ بێدەنگیدا، لەناو دۆڵێکی قوڵدا کەوێ دەیخوێند، کریست بە بیستنی دەنگی کەو لەبەرخۆ گوتی: ((حەتمەن قومە ئاوێکی دۆزیوەتەوە بۆ خواردنەوە)) هەستی بەسینەی ئەو مەلەکرد لەناو دەستەکانیدا، شادومان بوو.

بەنزیکتر کەوتنەوە لە ئورشەلیم، ئەو سەرزەویە دڕندەخوتر دەبوو، خوداش دەگۆڕا، لەوجێ زەویە وەك چۆن لە جەلیل پێنەدەکەنی‌و خودا خۆشی وەك چۆن دێهاتیەکان‌و خەڵکان لەبەردی چەخماخ دروست بووبوون.

لە سامیرادا ئاسمان لانی کەم بۆ ساتێ هەوڵیدابوو تا بارانێ بنێرێ‌و زەوی تێراو بکات، لێر ئاسن داغ بووبوو، لەو دۆڵە قووڵەدا هاوسەفەرەکان بە هانکە هانك دەڕۆیشتن.

بەهاتنی شەو، چەند رێزە گۆڕێکی گەورەیان بینی کەلەناو بەردەکان هەڵکەنرابوون، لەتەواوی رەشێتی خۆیان دەبریقانەوە، هەزاران تەن لەباوانیان لەناو ئەم گۆڕانەوە لەیەکتردا ون بوون‌و سەر لەنوێ ببوونەوە بەرد، ئەوان لەناو گۆڕە خاڵیەکاندا پەنایان داو راکشان‌و زووتر خەوتن تا ڕۆژێ دوای (کوبراك) بچنە ناو شاری پیرۆزەوە.

کریست تەنها نەفەریٚ بوو کە خەو نەچووە چاوانییەوە، ئەولەناو گۆڕەکانەوە کەوتە گەردش‌و گوێی قولاٚغی شەوکرد، دڵی نائارام بوو، لەناخیا چەند دەنگێکی لاڵ‌و شێوەنێکی گەورە هەبوو، وەك بڵێی هەزاران مرۆڤ تووشی بەلاٚ بووینەو هاواردەکەن، لەدەمەدەمی نیوەشەودا با راوەستاو شەو ئارامی گرت، ئەو کاتە لەو تاریکیەدا دەنگێکی دڵتەزێن هەوای شەق کرد، سەرەتا بیری کردەوە کە چەقەڵی برسیەتی، بەلاٚم دوایی بەترسەوە پێکەوت کە دڵی خۆیەتی، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە:

((خودای میهرەبان، ئەوە کێیە لە دەروونم دا هاوار دەکات؟ ئەوە کێیە دەگریت؟))

ماندوومردوو ئەویش چووە ناو گۆڕێکەوە، دەستەکانی خاچئاسا نایە سەریەك‌و خۆی سپاردە دەستی رەحمەتی خوداوەندییەوە،

لەکاتی سەحەردا خەونێکی بینی، وا دیاریدەدا کە لەگەڵ ......دایەو هەردووکیان ئارام‌و بێدەنگ بەسەر شارێکی گەورەو بەسەر بانەکانەوە هەڵدەفڕن، بەگەیشتنە کەناری شار، دوا دەرگا دەکرایەوەو پیرەمێردێکی زلجەستە بەدیاردەکەوت، ریشێکی درێژی هەبوو، چاوە شینەکانی وەك ئەستێرە دەبریقانەوە، قۆڵەکانی بەرز کردەوە بازووەکانی بە قوڕ داپۆشرابوو، کە سەری بەرز کردەوە، ئەوانی بەسەر سەری خۆیەوە لە فڕیندا دەبینی، هاوار دەکات ((بوەستن، دەمەوێ شتێکتان پێ بڵێم)). ئەوان دەوەستن.

- پیرەمێرد بڵێ.. ئێمە گوێ دەگرین.

- کریستیانو کەسێکە کە عاشقی تەواوی دونیایە، کریستیانو کەسێکە کە دەمرێت، چوونکە عاشقی هەموو جیهانە.

مەجدەلیە دەپرسێ: (هەمان پیرەمێرد؟)) بەتووڕەییەوە هاوار دەکات: ((ئەوە بۆ تۆ بەس نییە؟)) مەجدەلیە دەپرسێ ((مۆڵەتمان پێدەدەیت بێینە ناو کارگەی تۆوە؟))

–نە مەگەر نابینی دەستەکانی من بەقوڕ داپۆشراوە؟ لەناو کارگەدا خەریکی دروست کردنی کریستیانوم.

کریست راجفری‌و بێداربۆوە، جەستەی بەڕاستی بێکێش بوو، هەستی دەکرد لەفڕیندایە، رۆژ دەرکەوت، هاوسەفەرەکان پێشتریٚ هەڵسابوون‌و لەڕێگەی ئورشەلیم دا چاوەکانیان لەبەردێکەوە هەڵدەبەزیەوە سەر بەردیٚ، تەیاربوون‌و نیگەرانی گەیشتن بوون، ئەوان

رێیان تەیدەکرد، بەلاٚم کێوی رووبەڕوویان وابەدیاردەکەوت کە دوورتر دەبێتەوەو ریٚ دوورترو دوورتردەبێتەوە.

پەترۆس بەنائومێدی گوتی: ((وابیردەکەمەوە کە قەت ناگەینە ئورشەلیم، چیمان بەسەرهاتووە؟ مەگەر نابینی شار دوورترو دوورتر دەبێتەوە، کریست وەلاٚمی ئەوی دایەوە ((نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە، پەترۆس ئازا بە، بۆ دۆزینەوەی ئورشەلیم ئێمەیەك هەنگاو هەڵدەگرین‌و ئەویش هەنگاویٚ بۆ دۆزینەوەی ئێمە، وەك چۆن کریستیانو))

یەهودا لەپڕێکا ئاوڕی دایەوەو پرسی — کریستیانو؟- کریست بەدەنگێکی قووڵ گوتی: ((کریستیانو واخەریکە دێت، برام یەهودا، تۆ دەبیٚ بزانی کە ئایا ئێمە لە کۆڕەوێکی دروست داین بۆ دۆزینەوەی ئەو یانا؟ ئەگەر کرداری باش‌و گەورە هیمەت لە ئێمە سەرهەڵبدا، ئەگەر قسەی خۆشەویست ئامێر بەسەر زمانماندا بێت، کریست هەنگاوی خێراتر هەڵدێنیٚ‌و نزیکتر دەبێتەوە. چوونکە ئەگەر دروستکار نەبین‌و مایەی شەڕ بین‌و لە هەموو شتیٚ بترسین، کریستیانو پشتمان تێدەکاو دوورتر دەبێتەوە، برایان، کریستیانوی ئورشەلیمی لە حاڵەتی بزاوتن دایە، ئورشەلیم بەپەلەیەو ئێمەش وەرن خێراتر جوولە بکەین‌و بیدۆزینەوە، پشت ببەستین بەخوداو رۆحی جاویدانەی مرۆڤ، بەم دڵگەرمیەوە، هەنگاوەکانی خۆیان خێراتر کرد، یەهودا دووبارە بۆ پێشەوە دەچوو، ئێستا تەواوی رووخساری خۆشحاڵ بوو، بەخۆی دەگوت ((ئەو چاك قسە دەکات، هەق لای کوڕی مێریٚە، خاخامی پیریش ئەوەی لەبەر گوێمان دەخوێند: ((ڕزگاری پەیوەستە بەخوودی ئێمەوە، ئەگەر دەست لەسەر دەست دابنێین سەر زەمینی ئسرائیل ئازاد نابێت ئەگەر هەموو چەك هەڵگرین ئازاد دەبین)) لە برۆ ئاگراویەکانیدا کە شۆڕشۆڕ ئارەقەی هەڵدەڕشت، رەنگە تەواوی خەڵك بیٚ؟ یەکەمین جار بوو کە ئەم بیرۆکەیە هاتبووە زەینییەوەو هەستی بەشڵەژان کرد چەندین جاروجار لە خۆی پرسی بوو: ((ئایا کریستیانو دەتوانیٚ تەواوی خەڵك بێت؟ باشە لەم حاڵەتەدا چ پێویستیەکمان هەیە بەم هەموو پەیامبەرە درۆزنانە؟ بۆ دەبیٚ ناخی ئەشکەنجەدارمان کوێر کوێرانە بەدوای کریستا بگەڕیٚ؟ دۆزیمەوە، خەڵك کریستیانون، من، تۆ، هەریەك لە ئێمە تەنها کاریٚ کە دەبیٚ بیکەین ئەوەیە چەك هەڵگرین))

دووبـاره بـەردەوام بـوو لـە پێـشڕەوی کردنـدا، گۆپاڵەکـەی لـە هـەوادا هەڵدەسـووراند، لـە حاڵێکدا بـەم فیکـرە تـازەوە هـەروەکو گۆپاڵەکـەی یـاری دەکـرد، لـە پڕێکـا هـاواری دەکـرد، لــە رووبــەڕوویا ئورشــەلیمی پــیرۆز، جــوان وســپیی‌و مــەغرور بەســەر کێــوی دوو لوتکــەوە بریقــەی دەدایــەوە، بــە هاوســەفەرەکانی دیکــەی کــە لــەدوای ئــەوەوە دەهــاتن نــەگوت، دەیویـست تـا ئـەو شـوێنەی کـە دەکـرێ خـۆی بـە تـەنهایی لـەززەت لـەم دیمەنـە وەرگـرێ، تــەلارەکان، بورجــەکان، دەرگاکــانی تــەلار لــە بیلبیلــەی چاوەشــینەکانیدا دەدرەوشــانەوەو لــە ناوەنــدێ لــە نــاو باوەشــی پاراســتنی خــودا، پەرســتگاییێ بــوو، هــەموو زێــڕو درەختــی سەرونیازنیازوو مەڕمەڕ.

پەترۆس بە خۆش ئاوازیەوە پێشنیاری کرد:

((وەرن تا بەیەکەوە سرودی (جوانی خاتوونەکانمان) بچڕین، ئامادەبن ئێستا بەیەکەوە))

هــەر پێــنچ نەفــەر لەبــەر گــەردی کریــست دەســتیان کــرد بــە ســەماکردن کــە بــێ جولــە لــە سەنتەردا وەستابوو، سروودی پیرۆزییان دەست پێکرد.

ئەوکاتەی کە بانگیان کردم:

((ڕابە تا بچینە ماڵی خوا))

بەخەبەر بووم

ئێستا ئەی ئورشەلیم هاتوومەتە پێشگاهت

ئەی ئورشەلیم کە قەلاّیەکی سەخت‌و ستوارت هەیە

با لەناو بورجە بەهێزەکانت سولّح‌و سەفا

بەرقەرار بێ

بەختەوەریش لەناو تەلارەکانت

بۆ خاتری براو هاوسەفەرەکانم

با هەر لە ئاشتی‌و ئارامیدا بیت ئەی ئورشەلیم.

بەشی شانزەهەم

لە ئورشەلیمی سەوزپۆشدا، لە شەقامو سەربانو حەوشەو مەیدانەکانیدا جەژنێکی گەورەی پاییزی بوو، خەڵکی ئورشەلیم هەزاران خێمەیان لە گەڵای زەیتونو مێوو دارخورماو کاژو درەختی سەرونیاز هەڵدابوو بەپێی فەرمانی خوای سراییلو بەیادی ئەوەی کەچل ساڵێك باوانیان لەژێر خێمەدا لە بیاباندا ژیانیان بەسەر بردبوو.

کاتی خەرمان هەڵگرتنەوەو ترێچنی تەواوببوو، دیماهی ساڵ بوو خەڵکی تەواوی گوناهەکانی خۆیان بەدەوری گەردەنی نێرییێ قەڵەو هەڵواسیبوو بە بەرد بارانکردنەوە سەریان رەدووی نابوو لەبیابان بەرەڵایان کردبوو،

ئێستا هەستیان بە ئارامییێکی مەزن دەکرد، رۆحیان پاك بووبۆوەو ساڵی تازە دەستی پێکردبوو، خوداوەند دەفتەری ئەعمالی تازەی کردبۆوە، بۆ ماوەی هەشت رۆژ لەژێر خێمەکاندا سەوزەیان دەخواردو دەیانخواردەوەو ستایشی خودای سراییلیان دەکرد کە بەرەکەتی داوە بە بەرهەمو رەزەکانیان، هەروەها نێرەبزنێکیشی دەنارد بۆ ئەوەی گەردەنیان لە گوناهەکانیان ئازاد بکات گۆرانیان دەچڕی.

ئەویش هەرکریستی نێردراوبوو لەلایەن خوداوە، باری گوناهەکانی خەڵکی دەگرتە ئەستۆ، لەبیابان لەبرسان لەبێن دەچوو لەگەڵ ئەویشا گوناهی خەڵك لەبێن دەچوو.

حەوشەی فراوانی پەرستگا پڕاوپڕبوو لەخوێن، هەموو رۆژێ چەندین مێگەل دەکرانە نەزرو دەکوژرانەوە، شاری پیرۆز بۆنی گەنیوی گۆشتو سەرگینو قشپلی لێدەهات، دەنگی کەڕەنا لە هەوای پیرۆزدا دەنگی دەدایەوە، خەڵکی زۆریان دەخواردو زۆریان دەخواردەوەو رۆحیان سەنگین دەبوو، رۆژی یەکەم بە خوێندنەوەی مەزامیرو پەرستنو پاڕانەوە بەسەر دەچوو، یەهوە کە نەدەبینرا بە شادومانی پێی دەنایە ناو خێمەکانەوە. دەکەوتە جێژنو خۆشیەوە، لەگەڵ مەیخانەچیەکانی مەیخانەی جیلوەداری خۆی لەنزیك دەروازەی داود دیخواردو دەیخواردەوە، شایستەی ئەوەنیە کەلێوی تەڕنەکاتو دەستی بەڕیش دانەهێنێ، بەلآم بەدەست پێکردنی رۆژی دووەمو سێیەمی خواردنی گۆشتو شەڕاب خۆشخوبی خەڵك بەرزدەبۆوە، ئیدی شۆخی بێ تام خەندەی بێهودە دەستی پێکرد، پیاوانو ژنان بەوەقاحەت لە رۆژی رۆشندا لەگەڵ یەك جووت دەبوون: سەرەتا لەناو خێمەکانو پاشان لە رێگاکانو بەسەر سەوزەزارەکانەوە، سۆزانیە تەڕو خاسەکانی ئورشەلیم بەحەوت جۆر سووراوو سپیاو شەلاڵ بە رۆنی عەتراوی بەدیارکەوتن، جووتیارانو ماسیگرانی سادە دڵ کە لەوپەڕی سەرزەوی کەنعانەوە دەهاتن تا پیرۆزترین پیرۆز بپەرستینو ستایشی بکەین، دەکەوتنە ناو باوەشی بەئەزمونو سەرسام دەبوون، ئەوان لەخەویشا نەیانبینی بوو کە ماچێ دەتوانی هونەرێکی واو مەزەییێکی وا بگرێتە خۆ.

کریست بە حەبسکردنی هەناسە لەسینەی خۆیدا بەپەلەپرۆزیو تووڕە بەناو شەقامەکان، کە مەستە نائاقڵەکان بەسەر زەویەوە دەخزینو گلۆر دەبوونەوە، بۆنی گەنیوو پۆخڵیو پێکەنینی کرێت تووشی هێڵنجی دەکرد، هێی دەکردە هاوسەفەرەکانی ((زووتر..زووتر))و بە بازووی راستی لەکەمەری یۆحەنناو بازووی چەپی لەکەمەری ئاندریاس دەچووە پێشەوە، بەلآم پەترۆس دەمبەدەم دەوەستا، چاوی دەکەوت بەزیارەتکەرانی جەلیلو ئەوانیش پیالەیێ شەڕابو پارچە گۆشتێکیان پێشکەش دەکرد، لەگەڵ یەك خەریکی خۆشیو باشی دەبوون، یەهودای بانگ دەکردو یاکوبیش دەهات، ئەوان نەیاندەویست هیچ بەهانەییێك بۆ گلەو گازاندە کردن بدەنەدەست دۆستەکانیان، بەلآم سێ نەفەر لە پێشەوە لەپەلەدابوونو دەمبەدەم هاواریان دەکردە ئەوانەی دواکەوتبوونو ناچاریان دەکردن کە بکەونە رێگاوە.

پەترۆس کە کەیفی خۆش بووبوو، دەسەنگرایەوە ((سوپاش بۆخوداتان ناهێڵن وەکو مرۆڤ هەناسەییێکی رەحەت هەڵبکێشین، تەماشاکە خۆمان هاوێشتۆتە ناو چ دەردەسەرییێکەوە؟))

یەهودا بە راتەکاندنی سەری دەیگوت: ((پەترۆسی بێچارەی من، تەواوی ئەو ماوەیە لەکوێ بووی؟ خەیاڵ دەکەی بۆ خۆشگوزەرانی هاتینە ئێرە؟ واخەیاڵ دەکەی بۆ زەماوەند بچین؟)).

بەلاّم لە کاتێکا ئەوان بەپەلە رێیان دەبڕی دەنگێکی زبریان لەیەکێ لە خێمەکانەوە بیست ((ئاهای پەترۆس ی کوڕی یونس ئەی جەلیلی بێ مەعریفەت، رێو رەسمی هاوڕێیەتی ئەوەیە؟ مەگەر لەمەرگی ئێمە بێزاری؟ یالّلاّ وەرە لێوت تەڕکە)).

پەترۆس دەنگەکەی ناسیەوەو وەستا ((هێی سیمۆنی کەیرەوانی ی پیسو پۆخڵ خۆشحالّم کە دەتبینم)).

پەترۆس رووی لە هەردوو هاوڕێکانی خۆی دەکاو دەڵێت ((کوڕینە ئەمجارە ناتوانم قورتاربم باشتروایە بوەستمو لێوم تەڕکەم، سیمون ئارەق خۆرێکی قەهارە، مەیخانەچی مەیخانەی جیلوەداری نزیك دەروازەی داودە دەبێ لەدار بدرێ، هەقیەتی، بەلاّم مرۆڤێکی نازەنینە دەبێ گەورەی بکەینو شانازی پێوە بکەین))

راستی کارەکە وابوو کە سیمون مرۆڤێکی پۆشتە بوو، لەکاتی گەنجێتیدا لە کەیرەوان هاتۆتە دەرەوە مەیخانەیێکی کردۆتەوە، هەرکاتێ پەترۆس دەهاتە ئورشەلیم یەکسەر دچووە ماڵی ئەو، دوو نەفەر دەیانخواردو دەیانخواردەوە، فشەو گاڵتەیان دەکرد، جارێ گریان دەگرتو جارێ شەڕیان دەکرد، دووبارە ئاشت دەبوونەوەو کەمێکی تر شەرابیان دەخواردەوە، ئەوکاتە پەترۆس خۆی لە لێفێکی ئەستوردا وەردەپێچاو بەسەر مێزێکەوە رادەکشاو دەنووست، ئێستا سیمون لەژێر خێمەکەیدا کە لە گەلاّی مێو دروست کرابوو، دانیشتووە قەڕابەییێکی لەژێر بازوو پیاڵەییێکی مسینیشی لەدەست دایە، بۆ خۆی خەریك بوو مەشروبی دەخواردەوە.

دوو دۆستەکە یەکتریان لە باوەش کوشی، هەردووکیان نیوە مەست بوونو هەریەك بۆ ئەوەی دیکە وا رایاندەپەڕمووە یەکتری کە چاویان پڕ لە ئەشك دەبوو، دوای کۆتاهاتنی ئەحوالّپرسیو چاکو چۆنی سەرەتاییو بەسەلامەتی سەر لەبەریەك نان، سیمون دەستی بەپێکەنین کردو گوتی ((مەرج دەکەم بۆ دۆزینەوەی تەعمید کەوتویتە رێ، کارێکی راستو دروست دەکەی، دوعای خێر بۆ هەمووتان دەکەم، چەند رۆژێ لەمەوبەر خۆم ئاوەمۆر (تەعمید)(*) کردو پەشیمانیش نیم تەواو رەزایەتبەخشەوە، یەهودا دەیخوارد، بەلاّم مەشروبی نەدەخواردەوەو گوتی ((ئاگات لێیە باشتربووی؟ ئەو دستەو یەخەی شلەژانێکی گەورەبوو

—وەلّلاّ دۆستی من چ بلّێم؟ سالاّنێکە لە ئاو دورکەوتومەتەوە، پەیوەندییێکی باشم نییە لەگەڵ ئاو، بۆ شەراب دروست بوویم، ئاو تایبەتە بە بۆقەکان، بەلاّم چەند رۆژێ لەمەبەر بەخۆمم گوت: ((چ پێویست دەکات، بابڕۆین بۆ پاکشۆری، هەموو وادەچن، هەڵبەتە کە لەمیانی ئەوانەی کەبەهۆی پاکشۆری دووبارە لەدایك دەبنەوە، چەند نەفەرێکیش هەیە شەراب دەخۆنەوە، خۆ هەموویان ناتوانن کەربن، لەبەرئەمە دەتوانم، لەگەڵ چەند نەفەرێ ئاشنایەتی بکەمو بیانکەمە موشتەری تۆڕ، هەموویان مەیخانەی من لە دەروازەی داود دەناسن)).

سەرتان نەیەشێنم، سەرەنجام رۆیشتم، پەیامبەر جانەوەرێکی وەحشییە، چۆن بۆتان بگێڕمەوە؟ مەشخەڵی ئاگر لەلووتی دەردەهێنێ، خودایا خۆت رەحم بکەی، جارێکیان گەردەنی گرتم منی قەپاندە ناو ئاو، من قیژاندم، ئەو لە خودا بێ خەبەرە، کەم مابوو بمخنکێنێ، وەلێ هەرچۆنێ بێ زیندوومام، لەئاو هاتمە دەرەوەو ئێستاش لە خزمەتی ئێوەم. یەهودا قسەی خۆی دووبارە کردەوە ((ئاگات لێیە باشتر بووی))

—بەو شەرابە قەسەم مەرگ بەڕاستی حاڵی هێنامەوە جێ، هەستم بە ئارامی کرد، پاکشۆر دەڵێت لە دەست گوناهەکانم ئاسوودەم، بەلاّم بەینی خۆمان بێت واخەیاڵ

* تەعمید: ئاوەمۆر کردن، ئەم وشەیەم لە ئێزدییەکان وەرگرتووە، کە منالّیان دەبێ لە ئاوی هەڵدەکێشنو دەڵێن مۆری دەکەین.

دەکەم لەدەست چرك‌و چەوری لەشم رزگاریم بوو، چونکە کە لەئاو هاتمە دەرەوە بە ئەندازەی ئەنگوستێ رۆنی بەسەرەوە بوو، بەژێر لێوەیەوە پێکەنی، پیاڵەکەی پڕکردو نۆشی، پەترۆس‌و یاکوبیش نۆشیان، دووبارە پیاڵەکەی پڕ کرد رووی لە یەهودا کرد: ((تۆی ئاسنگەر، مەشروب ناخۆیتەوە؟)) گەمژەڵ گیان، ئەوە شەرابە نەك ئاو))

ردێن سوور بە بۆ دواوەبردنی پیاڵەکە وەڵامی دایەوە: ((من هیچ کاتێ شەراب ناخۆمەوە)).

چاوانی سیمون دەرپەڕی‌و بەدەنگێکی نەرم گوتی: ((تۆش یەکێ لەوانی؟))

یەهودا گوتی ((بەڵێ یەکێ لەوانم))

دوو ژن روویان هەڵگرتبوو رەتبوون، ساتێ وەستان‌و چاویان لەوان هەڵتەکاند، سیمون بەسەرسامیەوە گوتی: ((ژنیش نا؟)) یەهودا بە ئاوازێکی وشك گوتی: ((نا))

سیمون کە ئیدی نەیدەتوانی بەرگەی ئەو بگرێت، هاواری کرد ((بێچارە، باشە تۆ چ کار دەکەی؟ دەتوانی بەمن بڵێی خودا بۆ شەراب‌و ژنی دروست کردووە؟ لەبەر خاتری خۆی بوو یا ئێمە؟

لەهەمان ساتدا ئاندریاس بە راکەڕاك هات‌و هاواری کرد: یاڵڵا زووبن، ئوستاد پەلەیەتی

مەیخانەچی پرسی: کام ئوستاد؟ هەمان ئەوەی کە سپی پۆش بوو، هەمان پێپەتیەکە؟

بەڵام سێ هاوسەفەرەکە پێشترێ رۆیشتبوون، سیمون مات‌و مەبهوت لەدەرەوەی خێمەکەی وەستابوو، پیاڵەیێکی خاڵی لەدەست بوو قەرابەی لەژێر هەنگڵ دابوو سەیری ئەوانی دەکردو سەری رادەتەکاند، ((ئەوەش دەبێ پاکشۆرێکی دیکە بێت، شێت‌و وێتێکی دیکە کەتازە وەکو قارچك دەڕوێن. چاکتروایە بەسەلامەتی ئەو بخۆینەوە، هیوادارم خودا زەڕە ئەقڵێکی پێبدات، لەهەمان ئەم سەین‌و بەینەدا بوو کریست‌و هاوسەفەرەکانی گەیشتبوونە گومەزی گەورەی پەرستگا وەستابوون، دەست‌و پێ‌و دەمی خۆیان شوشت تا بۆ زیارەتکردن بچنە ژوورەوە، نیگاییێکی خێرایان کردە

ژوورەوە، ریزەی کورسیەکان یەك لەدوای یەك پڕبوو لە خەڵك‌و ئاژەڵ‌و — ستونی سپی‌و شینی مەڕمەڕی کە مێوو ترێی زێڕینی گرتبووەخۆ‌و لە هەمووڵایەك، سایەبان، خێمە، چەرخ، دارتاش، شەراب فرۆش، قەساب، دەنگی هاوار، جوێن‌و خەندە لە فەزا پێچی دەخواردەوەو ماڵی خودا بۆنی گەنیوی عەرەق‌و پیسی‌و پۆخڵی دەدا، کریست دەستی نایە سەر لووت‌و دەمیەوە، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، بەڵام خودا لە شوێنێ نەبوو، ((بێز لە جەژنی ئێوە دەکەمەوە، بێزم لە بۆنی گەنیوی گوڵکە قەڵەوەکانی بۆم دەکوژنەوە دەبێتەوە، هێڵنجم دێتێ شەڕی قاڵ‌و قیڵی سروودو کەم کەنەوە لەسەرم)) ئەوە ئیدی نە پەیامبەرو نەخودا بەڵکو دڵی کریست بوو کە تێکچڕژا بوو بانگی دەکرد، لە پڕێکا سەری گێژبوو، هەموو شتێ ون بوو، ئاسمانەکان کرانەوە، فریشتەییێکی قژ ئاگرین هاتە خوارەوە، بەمەشخەڵ‌و دووکەڵێ کە لە قژی سەری هەڵدەسا، بەسەر بەرزایی بەردێکی رەش لە ناوەندی سەحن دا قەراری گرت، نووکی شمشێری کردەلای پەرستگای مەغروورو گومەزی زێڕینی.

کریست بەملاو بەولادا هات، خۆی بەبازووی ئاندریاس گرتەوە، کە چاوی کردەوە پەرستگاو خەڵکی پڕ بگرەوبەردەی بینی، فریشتە خۆی لەبەر رۆشناییێکی مەزن حەشاردابوو، کریست دەستی خۆی بۆلای هاوسەفەرەکانی درێژ کردو هاواری کرد: ((لێم ببورن، بەڵام ناتوانم هێزم وەبەربێ، لەخۆ دەچم‌و باشتروایە بچمە دەرەوە)).

یاکوب گوتی ((بێ زیارەتکردن))

کریست لەوەڵامدا گوتی ((یاکوب ئێمە لە ناو دەروونی خۆماندا زیارەت دەکەین، بەدەنی هەریەك لە ئێمە پەرستگایە)). ئەوێیان بەجێ هێشت، یەهودا لە پێشەوە دەڕۆیشت‌و گۆپاڵەکەی لەزەوی دەدا، خەریك بوو لەبەر خۆ دەیگوت: ((ئەو بەرگەی پۆخڵی‌و خوێن‌و هاوار ناگرێ، ئەو کریستیانونییە)).

فەریسییێکی وەحشی بەسەر دوا پەیژەی پەرستگاوە کەوتە سوژدەوە، بەمکوڕی وتاسوقەوە مەڕمەڕی ماچدەکردو فیغانی دەکرد، چەند نووشتەییێکی بە ئایاتی وەحشەتناکی تەوراتەوە بە بەنێکی ئەستور هاوێشتبووە دەوری گەردەن‌و بازووەکانی، لەبەر کاریگەرێتی سوژدەکردنی بەردەوامدا ئەژنۆکانی وەکو ئەژنۆی وشتر غارا بوون،

رووخسارو گەردەنو سینەی بەبرینی سەرکراوەو ناسوور داپۆشرابوو: هەموو کاتێ کە تۆفانی خودا لەزەوی دەدا، چەند بەردێکی تیژی هەڵدەگرتو دەکەوتە گیانی خۆیەوە، ئاندریاسو یۆحەننا بەخێرایی پێشی کریستیان گرت تا ئەو فەریسییە نەبینێ، پەترۆس بۆلای یاکوب هاتو سەری لەگوێی نا ((دەیناسی؟ یاکوب، کوڕی گەورەی یوسفی نەجارە، تەڵەسمو نوشتە دەفرۆشێ، هەموو دەقیقەیەك رۆحی هەرماسێ دێتە سۆراغیەوەو خۆی بەزەوی دادەو تا سەرحەدی مەرگ لەسەرو سینەی خۆی دەدا)).

یاکوب پرسی ((ئەوە هەمان کەسێ نییە کە بە دوای ئوستاد دا دەگەرێ؟

- چۆن؟ دەڵێیت کە گوایە ئەو مایەی نەنگی خانەوادەی خۆیەتی.

ئەوان لە دەرگای زێڕینێ پەرستگادا چونەوە درەوە، بەنێوان دۆڵی —سیدرون- دا تێپەڕین، بەرەولای دەریای مردوو- کەوتنە رێگەوە، لەلای راستدا، ئەوان بەکەناری باغو زەیتونستانی - گیتسمانی- دارەت بوون، ئاسمان لەسەرەوەی سەریاندا سپیو ئاگرناك بوو، گەیشتنە کێوی زەیتونەوە، هەوا کەمێك دڵخۆشکەربوو، لەگەڵای درەختەکانی زەیتوندا نوور دەچکایەوە، رەوەی قەلان سەریان لەدوای یەك نابوو، بەرەو لای ئورشەلیم لەجولە دابوون، ئاندریاس دەستی لە کەمەری کریستدا وەرێناو دەربارەی ئوستادی پێشتری خۆی — پاکشور- قسەی دەکرد.

- ئەو ئەلیاسێکی بەڕاستی بوو، لە کێوی کەرمل دابەزی تا رۆحی مرۆ جارێکی دی بە ئاگر چارەساز بکات، شەوێکیان بەچاوی خۆم بینیم کە داشقەی ئاگرین بە دەوری سەریا دەسوورایەوە، شەوێکی دیکە قەلێکم بینی کە رەژوێکی داگیرساوی بەدەنووکی خۆی گرتبوو، بۆ ئەوی دەهێنا، رۆژێکیان زاتم هێنایەبەرخۆو پرسیم ((تۆ کریستیانو نیت؟)) وا راجفری وەك بڵێی پێی لەمار نابێ، بە ئاخێ وەڵامی دایەوە: ((نا من گاییێکم کە هەوجار رادەکێشێ، کریستیانو توخمو تۆیە..

- ئاندریاس بۆ جێت هێشتن؟

- دەمخوازی تۆوەکە بدۆزمەوە.

- دۆزیتەوە؟

- ئاندریاس دەستی کریستی لەسەر دڵی خۆی داناو سوور هەڵگەڕا، وەڵامی دایەوە (بەڵێ) بەڵام وا هێدی قسەی دەکرد کە کریست نەیبیستێ.

بەهەناسەبڕکێوە، هێواش هێواش بەرەو دەریای مردوو دادەبەزین، خۆرەتاو ئاگری هەڵدەڕشتە سەر سەری ئەوانەوە، لە بەرەو رووی ئەوان کێوەکانی — موئاب- بوو . کەواتە لەپشتی ئەوانەوە کێوە سپیەکانی ئەدومیە بوو، جادە لۆفەی دەکردو زیاترو زیاتر دادەبەزین، دەچونە ناو چاڵێکی قووڵەوە، هەموو هەناسەیان لەسینە راگرت، لەبەرخۆ دەیانگوت: ((ئێمە بە دۆزەخدا دەچینە خوارەوە)) بۆنی قیرو گۆگرد بەر لووتیان دەکەوت.

رونایی نابینای کردبوون، بەپێی برینداری چاوانی سووتاویان کوێرانە بۆ پێشەوە دەڕۆیشتن، سەدای زەنگۆڵەیان دەهاتە بەرگوێ، دوو وشتر رەت بوون، وشتر نەك ئەو سەرابانەی کە لە گەرمایی سووتێنەردا وندەبنو نامێنن.

کوڕی جحێڵ تری زوبەدی بەزەمزەمە کردنەوە گوتی: ((من دەترسم ئێرە دۆزەخە)).

ئاندریاس وەڵامی ئەوی دایەوە ((ئازابە مەگەر نەتبیستووە بەهەشت لەناو دڵی دۆزەخدایە؟

- بەهەشت؟

- هەر زوو دەیبینی

- عاقیبەت خۆرەتاو سەری خۆی بردە چاڵدانی مەغریبەوە. کێوەکانی موئاب، رەنگ ئەرخەوانی وتیرە هەڵگەڕان، کێوەکانی ئەدومیە بۆربوون، بوونە مایەی ئارامی چاوانی خەڵکەکە، لەپڕێکا لە پێچی جادەوە جەستەو نیگایان شادبوو، وەك بڵێی پێیان نایە ئاوێکی فێنکەوە، ئەو چەمەنانەی کە بەشێوەییێکی چاوەڕواننەکراو لەبەر چاویان لەمیانی زیخو لیمدا فراوان بووبوونەوە، ئەو ئاوانەی کە خوڕەو قاقایان بوو ئەو دارهەنارانەو ئەو خاونوە سپیانە سایەداری چی بوون؟ لەپڕێکا؟ هەوا پڕ بوو لەبۆنی گوڵی سوورو یا سەمیندا.

ئاندیارس بەخۆشحالّی هاواری کرد: ((ئەریحا)) شیرینترین خورمای دونیاو دلّنەوازترین گولّی سووری هەیە، ئەو گولاّنە هەرکاتیّ کەسیس دەبن تەنها کاریّ کەدەبیّ بکریّ ئەوەیە لەناو ئاویان ببەینە خوارەوەو دووبارە گەش دەبنەوە، شەویّکی ناگەهانی دامەنی خۆی کردەوە یەکەمین مەشخەلّ داگیرسابوو، کریست کە بۆ لەززەت وەرگرتن لەم ساتە پیرۆزەدا وەستابوو گوتی ((سەفەرکردن، دانیشتن بۆ سەیرکردنی شەو، لەکاتی بالّکیّشاندا، گەیشتن بەدیّ، یەکەمین مەشخەلّە داگیرساوەکانو شتیّ بۆخواردنو نەبوونی شویّنیّ بۆ خەوتنو هەموو شتیّ لە دەستی کەرەمی خوداو بەباش زانینی مرۆڤەکان- بەڕای من یەکیّکە لە گەورەترینو نایابترین لەززەتی دونیا.

بۆنی غەریبەکان بەرلووتی سەگەکانی دیّ کەوتو کەوتنە وەڕینەوە، دەرگاکان کرانەوە، هاوسەفەرەکان بۆلای دەرگاکان چونو لەدەرگایاندا بە رووخۆشیەوە لیّرە لوقمەنانیّكو هەناریّ، لەویّ مشتیّ تریّ یا زەیتونی تازە درا بەوان، تەواوی ئەو سەدەقانە لەلایەن خوداو مرۆڤەوە پیّشوازیان لیّکرا، خزینە گۆشەی باخیّکەوەو خواردیانو بیّ چەندو چون چونە خەوەوە، شەو هەموو شەویّ لەخەونیاندا دەنگی وەرچەرخاوی بیابانیان دەبیست، کە وەکو دەریا لایلایەی بۆ دەکردن.

بەلاّم کریست لەخەوی خۆیدا گویّی لە دەنگی ئەو کەڕەنایانە دەبوو کە دیوارەکانی ئەریحایان دەڕوخاند.

***

دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، هاوسەفەرەکان بەڕەنگو رووی پەڕیوەو زمانی شۆڕەوەبویان گەیشتنە دەریای مرووی نەفرەت لیّکراو، ئەو ماسییانەی کەبە هەلّڕژانی زیّی ئوردون دەهاتن هەر کە دەگەیشتنە دەریای مردوو لەبیّن دەچون، تەكو توك چەند درەختیّکی کورتیلە لە کەناریەوە لەو ئیّسکانە دەچون کە بەسەرپیّوە وەستاون، ئاو، خۆلّەمیّشیو توندو بیّ جوولّە، ئەگەر زاهید بوای بەسەر پا لار دەبوویەوە، دەتتوانی هەردوو سۆزانییە رزییەکەی سەدوم ئەمورە ببینی کە لە قولاّیی رەشی دەریادا یەکتریان لە باوەش گرتووە، کریست بەسەر بەرزایی بەردیّکەوە وەستاو چاوی بڕیە دوورەوە، داکشانیّکی رەهابوو، زەمین دەسووتا، کیّوەکان دەتاوانەوە، بازووی

ئەندریاسی گرت وپرسی ((یەحیای پاکشۆر لە کویّیە؟ من کەسیّ نابینم .. هیچ کەس)).

ئاندریاس وەلاّمی دایەوە ((لەویّ لەپشت قامیشەلاّنەوە، رووبار ئارامو هیّور دەبیّتەوە، ئاو لە گۆلّیّ دەکاتو پەیامبەر ئاوەمۆر دەکات با بچین بیدۆزینەوە، من ریّیەکە شارەزام)).

- ئاندریاس تۆ ماندووی لای ئەوانی دیکەبە من خۆم دەڕۆم.

- ئاخر ئەو وەحشیە، لەگەلّت دیّم.

- ئاندریاس دەمەویّ خۆم بڕۆم لیّرەبە.

کریست لە کاتیّکا دلّی بەتوندی لیّیدەدا، بەرەو قامیشەلاّن کەوتەڕیّ، دەستی لەسەر دلّی خۆی داناو لاواندیەوە، تا ئارام بگریّت، رەویەکی تازەی قەلەکان لەبیابانی بەدیار کەوتن، کە بە پەلە بەرەو ئورشەلیم هەلّدەفرین لەپڕیّکا دەنگی پیّهەلّنانی چەند کەسیّکی لەدوای خۆیەوە بیست، گەڕایەوە، یەهودابوو. ردیّن سوور بە تیزخەندەییّ گوتی ((لەبیرت چوو بانگم بکەی ئەوە بەگیّچەلّترین کاتە کە من دەمەویّ لەگەلّت دابم)).

کریست گوتی "وەرە"

کریست لە پیّشو یەهودا لەپاش، بە ئارامی بۆ پیّشەوە دەچون، ئەوان قامیشەلاّنیان بەرکەنار دەکردو پیّیەکانی خۆیان لە زەنەكو زەنویّردا دەبردە خورەوە، لەپڕیّکا ماریّکی سپی بەسەر بەرزایی بەردیّکەوە هەلّخزیو سەروگەردەنی بەرزکردەوە، بەچاوانی وردیلەو ئەفسونگەری خۆیەوە سەیری ئەوانی کردو کەوتە هیسەهیسەوە نیوەی لەشی چەسپایە سەر بەردو نیوەکەی دی رەقو تەق وەستابوو ، کریست بۆ ساتیّ لەشویّنی خۆیدا مایەوە، دەستی خۆی بەمیهرەبانی بۆ مارەکە تەکاند، وەك بلّیّی بەخیّرهاتنی دەکات، یەهودا گۆپالّەکەی بەرزکردەوە، بەلاّم کریست نەیهیّشتو گوتی ((برام یەهودا ئازاری پیّ مەگەیەنە، ئەویش وەزیفەی خۆی ئەنجام دەدات، - بەپیّوەدان)).

گەرما دادوبێدادی بوو، بای باشوور کەلەلای —دەریای مردوو-دا هەڵیکرد، بۆنی لاشەی گەنیوی لەگەڵ خۆیدا دەهێنا، کریست ئێستا دەیتوانی دەنگی دڕو وەحشی ببیستێ، جارناجار، چەند وشەیێکی دەناسیەوە ((ئاگر..تەور، درەختی مەزن)). ئەو کاتە بەدەنگێکی بەرزترەوە: تۆبە بکەن...!یەکسەر ئاپرییێکی مەزن کەوتنە هاوارو فیغانەوە.

کریست لەسەرخۆتر بەفێڵەوە بۆ پێشەوە دەڕۆیشت، وەك بڵێی لە ئەشکەوتی جانەوەرێکی وەحشی نزیك دەبۆوە، قامیشەلانەکانی وەلانا، هەمهەمە زیادبوو، لەپڕێکا بۆ رێگرتن لەهاوار، لێوەکانی خۆی گەستەوە، بۆ ئەو لەوێیە، پێی نایە سەر بەردێکەوە وەستا، کەوتە سەر ئاوەکانی ئوردن، ئەو مرۆڤێك بوو لەگەڵ کلۆیەك، فریشتەیێکی برسی بوو یا فریشتەیێکی تۆڵەستێن؟ مرۆڤە نەعرەت لێدەرەکان بەسەر بەردەکانەوە شەپۆلیان دەدا: حەبەشیەکان بەنینۆكو پێڵوی رەنگکراویان، کلدانیەکان بە ئەلْقەی درشتی مسینی لووتیان، سرایيلیەکان بەخەتی ردێنی چەوریان، پاکشۆر دەمی کەفی کردبوو، لەکاتێکا بای باشوور ئەوی دەلەرزاند، هاواری دەکرد ((تۆبە بکەن... تۆبە بکەن! یەهوەی سەبایوت گوتویەتی ((لەم رۆژەدا فەرمان بە خۆرەتاو دەدەم، کە تا نیوەڕۆ ئاوابێ، نوکەکانی هیلالی مانگ دەچنم)و تۆوی تاریکی بەئاسمانو زەمین وەردەکەم، پێکەنیننتان دەکەمە گریانو گۆرانیەکانتان دەکەم بە سەردولکە، من هەڵدەکەمو دەستو پێو لووتو گوێو پرچی سەری ئێوە هەڵدەڕژێنمە سەر زەویەوە))

یەهودا پێیەکی بۆ پێش ناو بازووی کریستی گرت ((گوێت لێیە؟ سەیرکە کریستیانو بەمجۆرە قسەدەکات! ئەو کریستیانویە؟))

کریست وەڵامی دایەوە ((نەیەهودا برام! ئەو کەسەی کە تەوری هەڵگرتووە ئەوە رێ بۆ کریست دەکاتەوە، واقسە دەکات، بەڵام کریستیانو نییە، خودی کریستیانو واقسە ناکا)). لاربۆوە، گەڵایێکی سەوزی لێکردەوەو نایەناو ددانەکانی.

ردێن سوور بەزەمزەمەکردنەوە گوتی : ئەو کەسەی کە رێ دەکاتەوە کریستیانویە))
کریستی پاڵ پێوەنا تا لەمیانی قامیشەلانەکان بێتە دەرەوەو خۆی نیشان بدات،

ئەوکاتە فەرماندەرانە گوتی: ((یاڵڵا بڕۆ پێشەوە)) لێگەڕێ بابتبینێ، ئەو قەزاوەت دەکات)) کریست هاتە پێشەوە، بەدوودڵیەوە دوو هەنگاوی هەڵێنا، ساتمەی کرد، وەستاو چاوانی بڕیە پەیامبەر تەواوی رۆحی بووبووە نیگا، کە پەیامبەری بەسەر دەکردەوە، خزیە سەر پێیەکانیو سەری ئاگرینی ئەو پاشان بالاتر، تەواوی جەستەی خستە ژێر نیگاوە، لەپشت پاکشۆردا سووراوەیەوە، هەستی کرد کە تەواوی بەدەنی لەبەرانبەر نیگای سوتێنەردا رووت دەبێتەوە، تووڕەبوو، بۆ دەوروبەر سووراو چاوەکانی خڕو شاهین ئاسای نیوە داخستبوو تا باشتر ببینێ، ئەو گەنجە بێدەنگو بێ جولەکە بەجلی سپی کێیە واسەیری ئەو دەکات ئەوی لە شوێنێ دی بوو، بەڵام کەیو لەکوێ؟ هەوڵیدا وەبیر خۆی بهێنێتەوە نەکا لە خەودا بێت؟ زۆرجاران خەوی بە سپی پۆشەکان دەدی.

خەوی دەبینی، ئەوان هێچکات قسەیان لەگەڵ نەدەکرد، تەنها دەیانڕوانییە ئەوو دەستیان رادەتەکاند، وەك بڵێی سەلامی لێدەکەنو مالاوایی لێدەکەن، ئەوکاتە کەلەشێری سەحەر دەیخوێندو دەبوونە رۆشنایيو ون دەبوون.

لەپڕێکا پاکشۆر کە هێشتا رووی لەلای ئەوبوو هاواری کرد، وەبیری هاتبۆوە کە رۆژێ دروست لەکاتی نیوەڕۆدا لە کەنار رووبارێکدا راکشابوو، کتێبی ئەشعیا پەیامبەری کە بەسەر پێستی بزنەوە نووسرابوو دەخوێندەوە، یەکسەر بەردوئاوو خەڵكو قامیشەلانو رووبار نەمان، هەوار پڕ لە ئاگر بوو وشەکانی ئەشعیا پێغەمبەر وەك چۆن دەرگا کرایەوە، کریستیانو پێی نایە دەرەوە، وەبیری هاتەوە کە ئەو جلی سپی لەبەرەو جەستەیێکی ئێسقانیو سووتاوو پێخواست بوو، لەهەمان کاتدا گەڵاییێکی سەوزی بەددان گرتبوو، چاوەکانی زاهید پڕبوو لە ئەشکی شەوقو خۆشحاڵی، لەسەر تاوێرە بەردەکە هاتە خوارەوە، لەکاتێکا گەردەنی کەچی خۆی بۆ پێشەوە هێناوو، نزیك بۆوە، بەدەنگی سامناکی خۆیەوە کە دەلەرزی پرسی ((تۆ کێی؟))

کریست بەر لە دانانی پێیەك گوتی ((من ناناسی؟) خۆشی دەنگی دەلەرزی، دەیزانی سەر نویشتی ئەو پەیوەستە بەم وەڵامەی ئەو .

پاکشۆر لەبەرخۆ دەیگوت: ((خۆیەتی)) دڵی بەتووڕەییەوە لێی دەداو نەیدەتوانی، زاتی نەدەکرد، بڕیاربدات، جارێکی دی گەردەنی هێنایەوە پێشوەو ((تۆ کێی؟))

کریست بەدەنگێکی دڵنەواز بەڵام گلەیی ئامێز وەك بڵێی سەرزەنشتی ئەو دەکات وڵامی دایەوە ((مەگەر کتێبی پەیامبەرانت نەخوێندۆتەوە؟ ئەشعیا چی دەڵێت؟ ئەی پێشەنگ وەبیرت نایەتەوە؟))

زاهید بەڕازەوە وەڵامی دایەوەو گوتی: ئەوە تۆی، تۆ؟ دەستەکانی لەسەر شانی کریستدا داناو چاوەکانی ئەوی دەپشکنی، کریست بەدوودڵییەوە گوتی: ((من هاتووم)). ئەوکاتە لەتوانای هەناسەدانی نەماو نەیتوانی بەردەوام بێ لە قسەکردن، دووبارە وەستا، وەك بڵێی خەریکی بۆ پێش بردنی پێی بێ لە هەوڵو تەقەلا دابوو بزانێ کە ئایا دەتوانی، بێ ئەوەی بکەوێتە سەر زەویەوە هەنگاوێکی دیکەی هەڵگرت، پەیامبەری کێوی بەسەریا لاربۆوە بەخامۆشی بەسەریدەکردەوە، تا ئێستا وشەی سەرسام ئەنگیزترو سەرسوورهێنتری لەو وشانەی کەبە سەر زمانی کریستدا دەهات بەرگوێ نەکەوتووە.

کوڕی مێرێ دووبارە گوتی ((من هاتووم)). وا بە ئارامی قسەی دەکرد هەتا یەهودا کە لەدوای ئەوانەوە گوێ قولاغ وەستا بوو نەیبیست، ئەوجار پەیامبەر راجفری، تێگەیی بوو، گوتی: ((چی؟)) مووی لەشی زیت بۆوە.

قەلێ بە سەریانەوە رەتبوو، هاوارێکی زبر وەك هاواری غەرق بوێ کە تانە لەشتێ بدا یا پێدەکەنێ سەردا، پاکشۆر تووڕەبوو، لاربۆوە تابەردێ هەڵگرێو بۆلای ئەوی باوێ، قەلەکە پەڕی هەڵکێشا بوو رۆیی بوو، بەڵام ئەو هێشتان بەدوایدا دەگەڕا، خۆشحاڵبو بەلابردنی زەمان، بۆ، چونکە بەم هۆیەوە کەم کەم زەینی ئارامی دەگرت.. لە کاتێکا لەجێوە هەڵدەستایەوە بەئارامی گوتی: ((بەخێر بێی)) سەیری کریستی کرد، بەڵام چاوەکانی پڕ لە موحیبەت بوو.

دڵی کریست دارما، ئایا گوێچکەکانی زەنگیان دەژەنی یا لە حەقیقەتدا پەیامبەر بەخێراتنی ئەوی کردبوو؟ ئەگەر ئەوە حەقیقەتی هەیە چەند سەرسامو لەززەت بەخشو چەند ترسناك بوو پاکشور سەیری دەوروبەری خۆی کرد، چاوەکانی هەڵسوورانده لای رووباری ئوردنو قامیشەلانو خەڵکەکەوە، کە بەناو زێلاقەوە ئەژنۆیان دابوو دانیان بەگوناهەکانی خۆیان دەنا. باوەشی بە قەڵەمڕەوی خۆی کردو بەپەلە ماڵاوایی کرد، ئەوکاتە رووی لە کریست کردو گوتی ((ئێستاکێ دەتوانم بڕۆم)) کریست بەدەنگێ کە لێنیاو مکوڕانەبوو وەڵامی دایەوە ((ئەی پێشەنگ ئێستاکێ نا یەکەمجار دەبێ من ئاوەمۆر بکەیت)).

- من؟ ئەی خوداوەند، تۆ کە دەبێ ئاوەمۆری من بکەیت.

- ئەوەندە بەرز قسە مەکە، لەوانەیە گوێتان لە قسەی ئێمە بێ، زەمانی دەرکەوتنی من هێشتا نەگەیشتووە، باشتروایە بڕۆین.

یەهودا هەرچەند هەوڵیدەدا ببیستێ، هیچی جگە لەڕازی سەماو شادی ئەنگیز نەبیست کە وەك بڵێی لەبەیەك پەیوەستی دوو رووبار هەڵدەستا.

ئەو ئاپۆڕەی کە هاتن لە کەناردا رێیان کردەوە، بە بەدیارخستنی جلی سپی خۆی، ئێستاکە، ئەوەی کە تەنی ئەوی داپۆشی بوو هەتاو بوو، چ کەسێ بوو؟ ئەو پیاوەی کە بەبێ دانپیانان بەگوناهەکانی خۆی بەمجۆرە جیلوەو دڵنیاییەوە پێ دەنێتە ئاو، چ کەسێ بوو؟ لەگەڵ پاکشۆردا کە لە پێشەوە بوو، رێی خۆیان لەناو هەڵڕژانی شیندا کردەوە، پاکشۆر چووە سەر ئەوەبەردەی کە سەری لەئاو دەرهێنابوو، کریست لە کاتێکا ئاو بەدەنی تا ژێر چەنەی گرتبوو، بەسەر رۆخانەی زیخو لیمی رووباردا لەتەك ئەودا وەستا لەساتێکا پاکشۆر دەستی بۆ هەڵڕشتنی ئاوو ئەدای پیرۆزکردن بەسەر رووخساری کریستدا بەرزکردبۆوە، خەڵك هاواریان دەکرد، رووباری ئوردن لە پڕێکا لە هەڵڕژان وەستابوو، دەستەی ماسی رەنگاو رەنگ لە هەموو لایەکا بە بالای ئاو هەڵدەگەڕان، بەدەوران دەوری کریستەوە دەستیان بەسەما کرد، ئەوان باڵەکانیان دەکردەوەو دادەخستو کلکیان رادەتەکاند، مارماسییێکی موویین لە هەیئەتی پیرەمێردێ بە لاولاوەوە ئالا بوو

لەبنی رووبارەوە هەڵسایەوەو پشتی بەقامیشەلاَن داو بەدەمی کراوەو چاوانی دەرپەڕیوی لەبەر شادیو ترس روانیە ئەوەی کە لەبەرەوڕووی ئەودا دەگوزەرا، خەڵکی بەدیتنی ئەو سەرسامییە، وشك هەڵگەڕابوون، زۆر لەوان بۆ داپۆشینی چاویان بەسەر کەنارەوە خۆیان هاوێشتبووە سەر رووخساریان. ئەوانەش کەلە جێی خۆیان مابوونەوە لەگەرمای زۆر بەتینیدا دەلەرزین، یەکێ لەوان بەدیتنی وەدرەکەوتنی پیرەمێردێ- لاولاوپۆش لەقولاَیی دەریا هاواری کرد ((ڕۆحی ئوردن))و لەخۆچوو.

پاکشۆر، صەدەفی- چاڵی- ی پڕ ئاو کردو بەدەستی لەرزیویەوە دەستی کرد بە هەڵڕشتنی ئاو بەسەر رووخساری کریستەوە، ((بەندەی خودا ئاوەمۆر کرا)) لە دووبارەکردنەوە وەستا، نەیدەزانی چ ناوێکی لێ بنێ، گەڕاوە تا لە کریست بپرسێ بەلاَم لەکاتێکا خەڵکی بەسەر پاژنەی پێیەکانی خۆیاندا وەستابوونو لە چاوەڕوانی بیستنی ناوبوون، دەنگی چەند باڵێ کە لە ئاسمان هاتنە خوارەوە گەیشتە گوێ، مەلێکی سپی باڵ- مەل یا یەکێ لە سەرافیمەکانی[*] یەهوە؟ بەهەڵفڕینەوە هاتو بەسەرسەری پاکشۆردا قەراری گرت، بۆ چەند ساتێ بێ جولە مایەوە، ئەوکاتە لەپڕێکا سێ جار لەبەرزایی سەری ئەودا سوورایەوە، سێ باقە نوور لەهەوادا درەوشایەوەو مەلەکە هاواری کرد، وەك بلێی تاوی نهێنی ئامێزی ئەو کە بەر لەمە هیچ کاتێ نەبیسترابوو بانگەشە دەکا وابەدیار دەکەوت کە ئاسمانەکان وەلاَمی پرسیاری خامۆشی پاکشۆر دەدەنەوە.

هەراوزەنا لەناو ئاپۆڕەی خەڵکدا پێچی خواردەوەو جێبەجێ بوو.

دەنگی وێك کەوتنی باڵەکان وشەیان دەگەڵدابوو، دەنگی خودا؟ دەنگی مەل؟ پەرجوویێکی عەجیب بوو کریست بەهەموو گیانیەوە گوێی راگرتبوو تا ببیستێ، دڵی گەواهی دەدا کەناوی حەقیقی ئەو دەخوێندرێتەوە، بەلاَم نەیدەتوانی بیگرێتو بزانێ چیە، ئەوەی کە دەیبیست دەنگی هەڵڕژانی شەپۆلو باڵ، وشە

[*] سەرافیم: فریشتەیەکە گوایە باڵی هەیەو سیمبولی سروشە.

تاڵەکانی دەروونی بوو، سەری هەڵبڕی مەلەکە لەوپەڕی بەرزایی ئاسمانەوە باڵی کردەوە نوور لەناو نوور بوو. پاکشۆر کە مانەوەی دێرینی لە بیابانو گەرمەسێری ستەمگەردا ئاشنای خودای کردبوو تەنها کەسێ بوو کە تێگەیشت، لەکاتێکا دەلەرزی لەبەرخۆ زەمزەمەی دەکرد ((ئەمرۆ بەندەی خودا، کوڕی خودا ئومێدی مرۆڤایەتی ئاوەمۆر کرا)) ئەوکاتە بەسەری ئەنگوستی خۆی فەرمانی بە ئاوی ئوردندا دووبارە هەڵڕژێ.. رێوڕەسمی پیرۆزکردن دیماهی هاتبوو.

بەشی حەڤدەهەم

خۆرەتاو وەکو شێرێ لە بیابان هاتە دەرەوە، دەستیکرد بە کوتانەوەی دەرگای ماڵەکانی سراییل، لەتەك تەکی ماڵەکانی یەهودیان، نوێژی سپێدان بەرەو خودای گەردەن کەشی کەلیمیان پەڕوباڵی خۆی هەڵکشاند،

((ئەی خودای ئێمەو خودای باوانی ئێمە، سوپاسی تۆ دەکەین، ئەی ئەو کەسەی زاڵو گەورەی بەسەر هەموو شتێکا، تەنها تۆی یارو یاوەری ئێمە، تۆ جاویدانی، سوپاسی تۆ دەکەین کە پشتیوانی ئیبراهیمی، چ کەسێ لە قودرەتدا دەتوانێ لەگەڵ تۆ بۆ رکابەریتی رابێت، تۆ کە مرۆڤ دەمرێنیو دووبارە زیندووی دەکەیەوەو رەهایی دەبەخشی؟ ئەی رەهابەخشی سراییل، سوپاس بۆ تۆ، مادامەکێ زیندووین پەلە بکەو دوژمنانمان پەراگەندە بکەو هەڵگرە لەمیاندا)). لەکاتی دەرکەوتنی خۆر، کریستو یەحیای پاکشۆر بەسەربەردێکەوە لەناو چالاّییێکی سەروی ئوردنەوە دانیشتبوون، ئەو شەوەو هەموو شەوێ دونیایان لەناو دەستی خۆیاندا دەگرتو لەکاری بەیەکەوە مەشورەتیان دەکرد، کە چی لێبکەن، جارێ یەکێ لەدەستی دەگرتو جارێ ئەویتر، رووخساری یەکێکیان دڕو موکڕ بوو، بازووەکانی وابۆسەرەو خوارەوە دەبرد دەتگوت لە ڕاستیدا تەورێکی لەدەست گرتووەو دایدەبەزێنێ، رووخساری ئەویتر ئارامو دوودڵ بوو چاوەکانی پڕ لە بەزەیی.

پرسی: ((مەگەر ئەڤین بەس نییە))

پاکشۆر بەتووڕەییەوە وەڵامی دایەوە: ((نە، درەخت رزی بووە، خوداوەند منی بانگ کردو تەورێکی دادەستمو منیش وەرمگرتو لەکەنار ریشەکانی درەختی ئەوم داناو وەزیفەم بەئەنجام گەیاند، ئێستا تۆ وەزیفەی خۆت ئەنجام بدە، تەور هەڵگرەو بیوەشێنە)).

- ئەگەر ئاگر دەبووم، دەمسوتاند، ئەگەر دارشکێن بووام تەورم دەوەشاند، بەلاّم من دڵێکمو عاشقاتی دەکەم.

- منیش خاوەن دڵێکم، بۆیە ستەمو قەباحەتو نەنگیم گەرەك نییە، چۆن دەتوانی ستەمگەرو قەبیحو نەنگیەکانت خۆشبوێ؟ زەربەی خۆت بوەشێنە، یەکێ لەگەورەترین ئەرکی مرۆڤ تووڕەییە. کریست بەدڵێکی پەلّپینەوە گوتی: ((تووڕەیی؟ مەگەر هەموو برا نین؟)) پاکشۆر بەتانەوە وەلاّمی دایەوە: ((برام؟ وا بیر دەکەیتەوە کە ئەشق ڕێگەی خودایە، ئەشق؟ ببینە)).

دەستی مووینو ئێسقان ئاسای درێژکردو هێمای کردە دەریای مردوو، کە بۆنی لاشەی گەنیووی دەداو گوتی: ((تۆ قەت بە رووی ئەو دەریایەدا تووڕە بووی تا ئەو دوو سۆزانییە- سەدومو ئەمورە- لە قولاّییەکەیدا ببینی؟ خودا تووڕەبوو، ئاگری هاوێشت، زەوی سەرەوژوور کرد، خاك وشك هەڵگەڕابوو بوو بەدەریاو سەدومو ئەمورەی قووت دا، ڕێگەی خودا ئەوەیە، بەدوای دابچۆ، پەیامبەران چ دەڵێن؟ ((لەڕۆژی خودادا خوێن لەدار هەڵدەڕژێ، بەردی بناغە زیندوودەبنەوەو رادەبنو خاوەن ماڵ لەناو دەبەن،)) رۆژی خودا لە ڕێگەیەو خەریکە دەگات، من یەکەمین کەس بووم ئاگادار بوومەوە. هاوارێکم کرد، تەورم دەست دایێ، لەکەناری دونیام داناو بانگی تۆم کرد، بانگم کردی کە بێیت، هاتیو ئێستا من کۆچ دەکەم)).

دەستی کریستی گرتو وەك بڵێی تەورێکی سەنگینی لەناو دەستی ئەو دادەنا، کریست ترساو پاشەکشەی کردو گوتی:

– تەمەننا لە تۆ دەكەم كە كەمێكی دیكە سەبر بكەیت، پەلە مەكە، من دەچمەوە بیابان تا لەگەڵ خودا قسە بكەم، دەنگی ئەو لەوێ رونتر دەبیسترێ.

– هەروەهاش دەنگی وەسوەسە، ئاگاداربە هەرماس بەنەزمێكی تەواوی هێزەوە لەكەمیندا رونیشتووە، ئەو بەچاكی ئاگادارە كە تۆ ئارەزووی گیانی ئەوت هەیە، ئەو بەتەواوی وەحشیگەریو تەواوی نەرمو نیانییەوە دەكەوێتە رووبەرووی تۆوە، ئاگاداربە بیابان تژی دەنگی نەرمیو مەرگە.

– دۆستی من دەنگی نەرمو مەرگ ناتوانێ فریوم بدات، پشت بە من ببەستە.

– دڵنیام لەتۆ، واوەیلا ئەگەر دڵنیا نەبم لەتۆ، برۆ لەگەڵ هەرماس قسە بكە، لەگەڵ خوداش، بڕیاربدە، ئەگەر تۆ ئەو كەسەی كە لە چاوەڕوانی ئەودا بووم، خوداوەند پێشتر بڕیاری داوەو ناتوانی رابكەیت، ئەگەر ئەویش نەبی، باكم بە فەنای تۆ چییە؟ برۆ پێشەوە تا بزانم چ دەكەی، بەلاّم زووبە، ناتوانم دونیا بەحاڵی خۆی لێگەڕێم.

– ئەو كۆترە كێولكەیەی كە لەكاتی ئاوەمۆركردنمدا، بەسەر سەرمەوە باڵی لێكدەدا چی دەگوت؟

– كۆترە كێویلكە نەبوو، ئەو رۆژە دەگات كە قسەیان ببیستی، بەلاّم تا ئەو زەمانە، ئەو وشانە وەك شمشێری هەڵواسراو بەسەر سەرتەوە دەبێ.

كریست هەڵسایەوەو دەستی بۆ پێشەوە برد، لەكاتێكا دەنگی دەلەرزیو گوتی : ((ئەی پێشەنگی خۆشەویست، خودا حافیز، رەنگە بۆ هەمیشە بێت)) پاكشۆر لێوەكانی خۆی فشاردایە سەر لێوەكانی كریست، دەمی پشكۆیەكی سووتێنەربوو لێوەكانی كریستی سووتاند، لەكاتێكا دەستە زەریفەكانی كریستی توند دەگوشی گوتی: ((ئەوە تۆی كە عاقیبەت رۆحی خۆمی پێ دەسپێرم، ئەگەر تۆ ئەو كەسەی كە لە چاوەڕوانی دابووم، دواهەمین رێنمایی من ببیستە: ((چونكە گوماندەكەم، هیچ كاتێكی دیكە تۆبەسەر ئەم سەر زەمینەوە نابینمەوە)). كریست بەلەرزینەوە كەوتە زەمزەمەوە ((سەراپام گوێیە، ئەو رێنماییانە چین؟)).

– حاڵەتەكە بگۆڕە، بازووەكانت بەهێزكە، دڵت بكە پۆڵایین، باری ژیانی تۆ سەنگینە، خوێنو درك لەتوێڵی تۆدا دەبینم، برام، مەولام... بەرگە بگرە، ئازابە، دوو رێگە بەڕووتا كراوەتەوە: رێگەی مرۆڤ كە هەمووارەو رێگەی خودا كە رۆدەچێو دادەتەپێ، رێگەی بەگرفت هەڵبژێرە، مالاّوا! لە فیراقدا خەمگین مەبە، وەزیفەی تۆ فرمێسك رشتن نییە، وەزیفەی تۆ وەشاندنە، بیوەشێنە دەستت نەلەرزێ، لەبیر نەكەی كە هەردوو رێگا، كچانی خودان، بەلاّم لەسەرتادا ئاگر لەدایك بوو، ئەو كاتە ئەشق، لەبەر ئەمە باشترە بەئاگر دەست پێبكەین، بۆ پێشەوە، سەركەوتن یارو یاوەرت بێ.

خۆرەتاو سووڕهەڵگەڕابوو، لەبیابانی عەرەبستاندا كاروانی وشتر بەدیار كەوت، پێشڕەوان زیارەتكەری تازەبوونو دەسماڵی رەنگاوڕەنگیان لەسەری تاشراویان پێچابوو، هەندێكیان تەڵسمی كەوانو وێنەیان پێوەبوو، كە لە ددانی بەراز دروست كرابوو بەملیان شۆڕبووبۆوە، هەندێكیان خودای برونزی بچووكیان هەبوو هەندێكی دیكەیان گەردەنبەندی بەرگەردەنیان هەبوو، كە لە ددانی دوژمنەكانی خۆیان دروستیان كردبوو، ئەوانە جانەوەری وەحشی خۆرهەلاّت بوون، بۆ دۆزینەوەی پاكشۆر هاتبوون، پاكشۆر بەدیتنی ئەوانەوە هاوارێكی دڵ ورشێنەری سەرداو بەسەر تاوێرە بەردەكەوە بازی دایە خوارەوە، وشترەكان بەسەر لیتاوی رووباری ئوردندا چۆكیانداو دەنگی بیابان بەدەنگدانەوەییەكی بێ بەزەییانە دەگەیشتە بەرگوێ: ((تۆبە بكەن، تۆبە بكەن، رۆژی خودا گەیشتووە)). لەهەمان كاتدا كریست هاوسەفەرەكانی خۆی دۆزیەوە، ئەوان بە خامۆشیو خەمزەدەوە بەسەر كەناری رووبارەوە دانیشتبوون. چاوەڕوانی ئەویان دەكرد، سێ رۆژو سێ شەو بوو هەواڵێ لەوەوە نەبوو، ئەو رۆژو شەوانەی كە پاكشۆر دەستی لە كاری ئاوەمۆركردندا هەڵگرتبوو تا لەگەڵ ئەو قسە بكات، هەردەیگوتو دەیگوتەوە كریستیش بەسەری لارەوەبووی گوێی دەدایێ، ئەوەی كە دەیگوت، وەكو خەرتەڵ دادەبەزیە سەر گیانی كریستەوە، ئەرێ بەڕاستی بۆ یەكێكیان ئەوەندە كێوی بوو ئەویتر ئەوەندە خەمگین؟ یەهودا تووڕەو توند، بۆ سەرەوەو خوارەوە دەهاتودەچوو، ئەو دووە سەریان لە بن گوێی یەكتر ناو قسەیان دەكرد، یەهودا گوێكانی قولاغ دەكرد، بەلاّم تەنها دەنگی زەمزەمە، زەمزەمەیێكی توندی دەبیست كە لە هەڵڕژانی

ئاو دەچوو، ردێن سوور، شێتانە بەسەر بەردەکەوە هەڵدەخزیو جارێکی دیکە لەتاریکیدا ڕێگەی تەی دەکرد، لەبەرخۆ دەکەوتە زێمارەوە ((شەرمەزاری بۆمن، شەرمەزاری، کە ئەوانە رەها بکەم تا لە غیابی منەوە دەربارەی سراییل بڕیار بدەن، پاکشۆر دەبوایە سەنگینی رازی خۆی بهاوێتە سەر ئەستۆی منەوەو تەورەکەی بەمن بەخشیبا، من تەنها کەسێکم کە هەست بە ئازاری سراییل دەکەم، منم کە توانای بەکارهێنانی تەورم هەیە، ئەو سەرەڕۆیە، بە وەقاحەتەوە بانگ رادەدێرێ کە ئێمە هەموو براین، زاڵمو مەزلووم، سراییلیەکانو ڕۆمیەکانو یۆنانیەکان، هەی سەگ هەموویان بخوات))[*]. یەهودا لەپای بەردێك دوور لە هاوسەفەرەکانی دانیشتبوو، دەیخوازی سەربە تەنی ئەوان نەبێ، بۆ ساتێ چووە خەوەوە، وای هاتەبەرچاو کە دەنگی پاکشۆرو چەند وشەیێکی پەڕاگەندەو تێکچڕژاوی گوێ لێدەبێ، ((ئاگر)) ((سەدومو ئەموردە)) ((داوەشێنە)) لەخەو راپەڕی، بەلاّم بە بێداربوونەوە شتێکی نەبیست، جگە لە دەنگی مەلو شەوگەردو چەقەلو زەمزەمەی رووباری ئوردن لەمیانی قامیشەلاّنەکانەوە، بەرەو رووبارەکە چوو، سەری مەشخەڵداری خۆی لە ئاو بردەخوارەوە تا ئاگرەکە دامرکێنێتەوە، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((حەتمەن بەسەر بەردەکەوە دادەبەزیو ئەوکاتە سەرەڕای مەیلی ئەو پەی بەڕازی دەبەم.

لەبەرئەمە کە کریست نزیك کەوتەوە، وەکو هاوسەفەرەکانی دیکە لەجێوە هەڵبەزیەوە، ئەوان بە شادومانیەوە پەلەیان کردە پێشوازی کردنی، دەستیان دانایە سەرشانو پشتییو لاواندیانەوە، چاوانی یۆحەننا پڕ لە فرمێسك بوو، ئێستاکێ ناوەندی توێڵی ئوستاد لۆچێکی قووڵی تێکەوتبوو.

پەترۆس نەیتوانی خۆی راگرێت، گوتی((مەولای من بۆچی پاکشۆر شەوو رۆژ قسەی لەگەڵ تۆدا دەکرد، چی بەتۆگوت؟ کە ئاوا خەمبار بوویت. رووخسارت گۆڕاوە؟

کریست وەلاّمی دایەوە ((کە ئەو کاتێکی زۆری نییە، هەموو ئێوە لای ئەو بمێننەوەو خۆتان مۆر بکەن، من دەڕۆم)).

[*] لە دەقە فارسییەکەدا دەڵێت: مردووشۆر بیانبات، بەلاّم لە کوردەواریدا دەڵێن: سەگ بیانخوات.

کوڕە گەنجترەکەی زوبەدی دامەنی کریستی گرت هاواری کرد ((مەولای من بۆ کوێ دەڕۆی؟ ئێمەش لەگەڵ تۆدا دێین)).

- خۆم بەتەنها دەچم بۆ بیابان، شوێنێکە پێویستی بەهاوسەفەر نییە، دەچمە ئەوێکەوە تا لەگەڵ خودا گفتۆگۆ بکەم.

پەترۆس بە داپۆشینی دەمو چاوی خۆی گوتی: ((لەگەڵ خودا؟ کەواتە لەم حاڵەتەدا تۆ هیچکاتێ ناگەڕێیتەوە!))

کریست بە هەڵکێشانی ئاخێ گوتی ((من دەگەڕێمەوە، دەبێ بگەڕێمەوە، دونیا بەتاڵەموێکەوە بەستراوەتەوە، خوداوەند ڕێنماییم دەکاتو دەگەڕێمەوە)). حەواریەکان لە کاتێکا دەستیان بە دامێنێ ئەوەوە گرتبوو رەهایان نەدەکرد، هاواریان کرد ((چەند وەخت؟ دیسان چەند وەختی دیکە ون دەبی؟

بەلاّم کریست خۆی لەوان دوورخستەوە، بەخامۆشیو سەرزەنشت ئامێزەوە سەیری ئەوانی کردو لەبەرخۆ گوتی ((مەڕەکان ..مەڕەکان.. سوپاسی خوای سراییل دەکەم کە من گورگم)).

- برایان، ئەوکاتەی کە خودا بیەوێت دەگەڕێمەوە، مالاّوا، لێرە چاوەڕوانی من بکەن، خوا ئاگادارتان بێت)). براکان بەماتو مەبهوتی لەجێوە وەستان، هێدی هێدی ڕۆیشتو ئەوانیش سەیری بیابانیان دەکرد.

ئەو ئیدی لەکاتی ڕۆیشتندا وەك بڵێی هەڵدەفڕی، وەك جاران بەڕێدا نەدەڕۆیشت، وەك چۆن بەسەنگینیو بیرکردنەوە ڕێی تەی دەکرد، لقە قامیشێکی چنی، تا تەکیەی پێبدات، بەسەر پردە کەوانەییەکەوە داچوو، لەناوەندێ وەستاو کەوتە روانینی خوارەوە، لەهەموو لایەکدا زیارەتکەرانی دێ، کە لە هەڵڕژانی قوڕاوی رووباردا چوبوونە خوارەوە، رووخساری هەتاوەسووتیان لەشادیان بریقەی دەدایەوە، لەبەرامبەر ئەوانەوە لە کەنار، ئەوانی دیکە هێشتا سینەی خۆیان دەکوتایەوە، دانیان بە گوناهەکانی خۆیان دەناو چاوانی مەشخەڵداریان بڕیبووە پاکشۆرەوە، تا نۆبەیان بگاتو هێمایان بۆ بکات بچنە ناخی ئاوی پیرۆزەوە، زاهیدی کێوی، لەکاتێکا تا

کەمەر لەئاودا چووبووە خوارەوە، مێگەلی خەڵکی شەستو شودەدا، ئاوەمۆری دەکردن، ئەو کاتە تووڕەو بێ سۆز رایدەدانە کەنارو مێگەلی دیکە دەهاتنە پێش، ردێنی رەشو نوك تیژو پرچی تیرەی کە هیچکاتێ مقەستی بەخۆوە نەبینی بوو، لەهەتاودا بریقەی دەدایەوە لەدەمی گەورەو هەمیشە کراوەیدا هاواری بەردەوام بەرزدەبۆوە، کریست چاوی لەخەڵكو رووبارو ئەو دەوروبەرەو دەریای مردو و کێوەکانی عەرەبستان وەرسووراندو بۆ پێشەوە لاربۆوە، سێبەری خۆی بینی کە بە هەلڕژانی ئاو شەپۆلی دەدا بۆلای دەریای مردو دەچوو، لەبەرخۆ گوتی: ((دانیشتن لەکەناری رووبارو تەماشاکردنی هەڵبەزینەوەی ئاو بەرەو دەریا لەگەڵ درەختو مەلو هەواو شەوانە لەکاتی گەشانەوەی ئەستێرەکاندا لە ناخی دەریادا رەنگدەدەنەوەو هەڵدەڕژێن چ خەسڵەتێکی هەیە! چەند باش بوو ئەگەر دەمتوانی منیش هەلڕژێمو نیگەرانیم بۆ ئەم دونیایە وەکو خورە نەدەکەوتە گیانم)). بەلاّم ئەو بیرۆکانەی لەخۆدا دووركردەوەو وەسوەسەی لەخۆدا پەڕاند، بەهەنگاوی خێرا لە پردەکە دابەزیو لەپشت بەردەکانەوە ون بوو.

❊❊❊

ڕدێن سوور لە کەنارێکەوە وەستابوو ئەوی خستبووە ژێر نیگای خۆیەوە، بە ونبوونی، قۆڵی خۆی هەڵبڕیو بەدوای کەوت، دروست لەو ساتەی کە ئەو دەیویست بچێتە ناو دەریای بێ پایانی زیخو لمی بیابانەوە خۆی گەیاندە ئەوو، بانگی کرد ((کوڕی داود بوەستە بۆچی وا رەهام دەکەی؟))

کریست گەڕایەوەو بەخۆبەدەستەوەدانەوە گوتی: ((برام یەهودا زیاتر لەوە مەیە پێشەوە دەبێ تەنها بم)).

یەهودا کە بۆ پێشەوەتر دەڕۆیشت گوتی: (دەمەوێ لەڕازی تۆ خەبەردار بم)

- پەلەمەکە لەکاتی خۆی خەبەرداردەبی، بەلاّم هەمان ئەو قەدەرە کە پێت دەڵێم: خۆشحاڵبە هەموو شتێ بەپێی ویستو خواستە.

- ئەوە بۆمن کافی نییە، برسیەتی گورگە بە وشە ناڕەوێتەوە، لەوانەیە تۆ ئەوە نەزانی، بەلاّم من دەزانم

- ئەگەرە منت خۆشدەوێ، دەبێ سەیر بکەیت، سەیری درەختەکان بکەیت ئەوان هیچ پەلەیەکیان بۆ گەیینی میوەکانیان نییە؟

ڕیش سوور لەکاتێکا نزیکتر دەکەوتەوە، بەپەڵپەوە گوتی:

((من درەخت نیم، من مرۆڤم، واتە شتێ کە پەلەیەتی، من پابەندی یاساکانی خۆمم.

– یەهودا، یاسای خودا بۆ درەختو مرۆڤ وەکو یەکە.

ڕیش سوور ددانی قرمساندە سەریەكو بە تانەوە پرسی: ((فەرموو ناوی ئەو یاسایە چییە؟))

– زەمان

یەهودا ئارامی گرتو مشتی خۆی کووشی، بەلاّم ئەو یاسایەی قبوڵ نەدەکرد، ئەو یاسایە زیاد لە ئەندازە سستە، لە حاڵی ئەوەی کە ئەو هیچ هەلێکی تایبەتی نەبوو تا لە دەستی بدات، قولاّیی وجودی ئەو یاساییێکی دیکەی لەخۆدا شاردبۆوە کە تایبەت بەخودی ئەو بوو جیاوازبوو لەگەڵ یاسای زەمان، هاواری کرد: ((خودا ساڵەهای ساڵ بەزیندوویی دەمێنێتەوە، ئەو جاویدانەیە لە بەرئەمە دەتوانێ سەبر بکاتو لەچاوڕوانیدا بمێنێتەوە، بەلاّم من مرۆڤم شتێکم لە پەلەدایە، بەر لەدیتنی ئەو شتەی کە تەنها ئێستا لەزەینم دایە، نامەوێت بمرم، نەك تەنها دەبێ ئەو شتە ببینم، بەڵکو دەبی دەستیشی لێبدەم)).

کریست بە تەکاندنی دەستی بۆ ئارام کردنەوەی ئەو وەلاّمی دایەوە: ((دەبینی برام یەهودا دەیبینی، ئەو دەبینیو دەستیشی لێدەدەی باوەڕت بێ، خوداحافیز، خودا لەبیاباندا چاوەڕوانیم دەکا))

–من لەگەڵ تۆدا دێم

– بیابان جێگەی دوو کەسی تیا نابێتەوە بگەڕێوە.

ڕدێن سوور نەڕڕاندی وەکو سەگ ی مێگەل کە دەنگی خاوەنی خۆی ببیستیێ، کەلبەی دەرخستو سەری لارکردەوەو گەڕایەوە، لەکاتێکا لەگەڵ خۆی قسەی دەکرد بەهەنگاوی گران گران بەسەر پردەوە کەوتەڕێ، ئەو زەمانەی وەبیرخۆی هێنایەوە کە باراباسو خودا بیپارێزی –و شۆڕشگێرەگانی دیکە لە کێوەکان دەگەڕان. چ فەزایەکی پڕ تووڕەییو ئازادی بوو خودای سراییل چ رابەرێکی شکۆمەندبوو بۆ شۆڕشگێران، ئەو پێویستی بە رابەرێکی وابوو، بۆ بەدوای ئەو سەرەڕۆیە کەوتووە کە لەخوێن دەترسیێو وەکو کچێکی جحێڵ هاوار دەکات: ((ئەشق.. ئەشق؟))، یەهودا لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە ((چاکتر وایە سەبر بکەمو بزانم لە بیاباندا چ شاکارێك لەگەڵ خۆیدا دەهێنیێ؟))

کریست ئێستاکیێ چۆتە بیابانەوە، هەرچەند زیاتر بۆ پێش دەچوو، زیاتر هەستی دەکرد کە دەچێتە ناو بێشەی شێرەوە، لەرزی بەلاّم ئەو لەرزە ترس نەبووە، بەڵکو لەززەتێکی نادیارو وەسف نەکراو بوو، خۆشحاڵ بوو، بەلاّم نەیدەزانی بۆ؟ لەپڕێکا لە خەونێکا هاواری کرد کە لەکاتی منداڵیدا لەو کاتەی بەزەحمەت دەیتوانی رێبکەویێ بینی بووی، وا بەدیاردەکەوت کە بەر لە هەزار ساڵ ئەم خەونەی بینیوە، رێی کەوتبووە ناو ئەشکەوتێکەوەو لەویێ شێرێکی مێینەی دۆزیبۆوە کە بێچووی هەڵێنابوو شیری دەدایە بێچوەکانی، بەبینینی ئەوە برسی بووبوو، راکشاو لەگەڵ بەچکەشێرەکان دەستی بەمژین کرد، وا بە دیاردەکەوت کە پاشان هەموو چونە دەرەوەو چونە ناو چەمەنێکەوەو لەژێر هەتاودا دەستیان بەیاری کرد، بەلاّم لەهەمان کاتدا مێریێی دایکی لەخەونەکە بەدیارکەوت، کاتێك ئەوی دەگەڵ شێرەکان بینی، هاواری کرد، ئەو بێداربۆوەو بەتووڕەیی بەسەردایکیەوە کە لەکەناریا خەوتبوو هاواری کردبوو، ((بۆ بێدارت کردمەوە؟ لەگەڵ براو دایکمدا بووم!)) لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، ((ئێستا دەزانم بۆ خۆشحاڵم، دەچمە لای دایکمو لانەی شێرو ئەشکەوتی تەنهایی)). کیفەکیفی ئارامنەگرتووی مارانی بیستو بای گەرمو رۆحە نادیارەکانی بیابان هاتوهاواریان بوو.

کریست لاربۆوەو قسەی لەگەڵ رۆحی خۆی کرد: ((ئەی رۆحی من لێرە نیشانی دەدەی کە تۆ جاویدانی یا نا)) بەبیستنی دەنگی پێی پشت خۆی گوێکانی قولاّغ کرد، گوێی لە دەنگی وێککەوتنی وردەبەرد بوو، کەسیێ ئارامو دڵنیا بەرەو لای ئەو لەجولەدابوو، لەکاتێکا دەلەرزی بەخۆی گوت (ئەوم فەرامۆش کردبوو، ئەو منی فەرامۆش نەکردووە، لەگەڵ مندا دێت، دایکم لەگەڵ مندا دێت)).ئەو باش دەیزانی کە ئەوە نەفرەت بوو، بەلاّم ئێستا ماوەیەك بوو ناوی ئەوی جێهێشتبوو.

بەردەوامی بەڕێداو بیریشی لە شوێنێکی دیکە بوو، کۆترە کێوییەکەی وەبیر خۆی هێنایەوە، وا بەدیاردەکەوت ئەو مەلە کێویەی لە ناخیدا زیندانی کراوە، نەکا رۆحی ئەوبیێ، هەوای راگرتنی هەبوو؟ لەوانەیە رایکردبیێ، رەنگە ئەو کۆترە کێوییە کە لەتەواوی ماوەی ئاوەمۆربوونی ئەودا بەدەوری سەری ئەودا سووڕابۆوە، رۆحی بووبیێو نەك پەرەندەییێ یا فریشتەییێ، بەڵکو رۆحی خۆی.

وەلاّمی هەر ئەوەبوو، دووبارە بە ئارامی کەوتە رێوە، گوێی لە دەنگی هەنگاوەکان دەبوو کە لەدوایەوە بەسەر زیخەوە هەڵدەنران، بەلاّم ئێستاکیێ دڵ ئارام بوو، لانی کەم دەیتوانی بەویقارەوە بەرگەی هەموو شتیێ بگرێت لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە.

((ڕۆحی مرۆڤ هەمووی توانایییە، دەتوانیێ بە هەر شێوەییێ کە بیەویێ وابێتە بەر، لەوساتەدا مەلێك هات بەسەر بەرزایی سەرمەوە کەوتە فڕین)). بەلاّم لە کاتێکا کە بە ئارامی رێی تەی دەکرد، لە هیکەوە هاوارێکی کردو وەستا، زەینی واختورەی کردبوو کە لەوانەیە کۆترەکە لەزەنکردن یاخود هەمهەمەییێ یا چەرخەلەی باییێ زیاتر نەبووبیێ، چونکە وەبیری هاتەوە چۆن چۆنی بەدەنی وەك رۆحێکی نوورانی بەرز کەوتبووە درەوشانەوە، چۆن چۆنی هەرچییەك ویستبای گوێی لێبیێ دەیبیست، تەلارەکان لە ئاسمان دروست کرابوون، زەمزەمەی کرد ((خودایا خودایا ئێستا کە تەنها دەبم حەقیقەتم پیێ بڵیێ، فریوم مەدە ماندوو بووم ئەوەندەی دەنگەکانی فەزا ببیستم)). ئەو بۆ پێشەوە دەچوو خۆرەتاویش لەگەڵ ئەودا، عاقیبەت خۆرەتاو گەیشتە تۆقەڵەی ئاسمان راستەوخۆ بەسەر سەریەوە، پێیەکانی لە زیخو لمی بیاباندا داغ دەبوو، سەیرێکی دەوروبەری خۆی کرد تا سێبەریێ بدۆزێتەوە، گوێی لە دەنگی

چەند باڵێ بوو بەسەرسەریەوە، رەوەقەلێکی بینی کە بە پەلە بەرەو چاڵێ دەچون کە چەند شتێکی رەش و گەنیوو لەبەر هەتاو لەبەریەك ترازابوونی تیابوو.

بەگرتنی لووتی خۆی نزیك کەوتەوە، قەلەکان کەوتبوونە سەر لاشەکەو خەریکی خواردنی بوون، بەدەنگی نزیك کەوتنەوەی پێی مرۆڤێ، هەریەکەو خۆیو پارچەگۆشتێ لە دەنووکیان بەتووڕەیی ترسانو رایانکرد، لەهەوادا دەسوورانەوەو بانگی نەهێشتنی شەڕی ئەم سەربارەیان دەکرد، کریست لاربۆوە، ورگی پارچە پارچەو پێستی رەشو قۆچی خاڵچینو کورتو بەنی تەڵەسمی بەدەوری گەردەنی گەنیوەکە بینی لەبەرخۆ گوتی (بزن، بزنی پیرۆز کە گوناهەکانی خەڵکی گرتۆتە ئەستۆ، دێ بەدێو کێو بەکێو عاقیبەت تا بیابان بەدوای کەوتنو لێرە لەبێن چوو)

لاربۆوە تا ئەو شوێنەی کە دەیتوانی، ناخی بیابانی هەڵکەندو لاشەکەی داپۆشی گوتی (برام تۆ وەکو هەموو ئاژەڵێك بێ گوناهو پاك بووی، بەلاّم مرۆڤەکان ترسنۆکانە گوناهەکانی خۆیان هاوێشتە گەردەنی تۆو تۆیان کوشت، لە ئارامیدا بۆنی خۆت فرێدە، کینە لە دڵ مەگرە لەوان، مرۆڤەکان، ئەو مەخلۆقاتە بێ دەسەلاّتانە، شەهامەتی ئەوەیان نەبوو تا خۆیان سزای گوناهەکانی خۆیان وەرگرن، باری گوناهەکانی خۆیان داوێنە سەر بێگوناهان، برام تاوانی گوناهەکانیان وەپاشدە، مالاّوا) رێی خۆی گرت، بەلاّم دوای کەمێ، بەشلەژانەوە لەرۆیشتنندا وەستا، لە کاتێکا دەستی رادەتەکاند بانگی کرد (تا ئەو کاتەی کە دووبارە یەکترە دەبینینەوە) قەلەکان دێوانەئاسا سەریان لەدونا، ئەو ئەوانی لەلاشەی خۆشمەزە بێبەش کردو ئێستا وەدوای دەکەوتنو چاوەڕوانی ئەوەبوون کە ئەو کەسەی دەبێتە لاشەو ورگی پارچە پارچە بکەنو بیخۆن، چ هەقی ئەوەی هەبوو کە ئەو ستەمە بەوان رەوا ببینێ؟ مەگەر خودا قەلەکانی بۆخواردنی لاشە خەڵق نەکردووە؟ لەبەر ئەوە دەبێ ئەو تۆڵەکەی بداتەوە.

ئەن ئاخیری شەو لەحاڵی هاتن دابوو، ماندوو مردوو، بەسەر بەردێکەوە وەکو خڕیو گەورەیی بەرداشێك بوو دەستەوئەژنۆ دانیشت کە لە گەورەییو خڕیدا وەکو بەرداشێ

بوو بەچپەوە گوتی: (ئیدی زیاتر لەوە بۆ پێشەوە ناڕۆم، ئەلێرە بەسەر ئەم بەردەوە سەنگەر دەگرمو خەبات دەکەم)).

لەپڕێکا لە ئاسماندا تاریکی بۆ خوارەوە هەڵخزی، لەخاك هەڵساو زەمینی داپۆشی، لەگەڵ تاریکیدا، پای شەونم کرایەوە، ددانەکان لە بەر سەرما وێکدەکەوتن، خۆی لەکراسە سپییەکەی پێچاو چاوانی داخست، بەلاّم بەداخستنی چاوی ترس لێیدا، قەلەکانی وەبیرهاتەوە، لورەی چەقەلە برسییەکان لە هەموو لایەك دەبیسترا، هەستی کرد کە بیابان وەك جانەوەرێکی وەحشی لە دەروبەری ئەودا لەگەڕاندایە بەدوای نێچیر، چاوەکانی دووبارەکردەوە، ئاسمان ئەستێرەباران بوو، هەستی بە ئارامی کرد لەبەرخۆ گوتی((فریشتەکان هاتونەتە دەرەوە تا هاوڕێیەتیم بکەن، ئەوان چەند نوورێکی شەش باڵن کە لە دەوروبەری تەختی خودادا سروودو گۆرانی دەچڕن. بەلاّم ئەوەندە دوورن ناتوانم گوێم لە دەنگیان بێ)). رووناکی زەینی ئەوی ئەستێرەباران کرد، برسیەتیو سەرمای لەبیرکرد، ئەویش بوونەوەرێکی زیندووبوو، شەهابێکی تیژ لەتاریکیدا سروودی بۆ خودا دەچڕی، رۆحی ئەو فانۆسێکی بچووك بوو خوشکی بچووك کۆنەپۆشی فریشتەکان بوو، بیری بەردەوامی دۆزینەوەی خودا ئەوی دڵنیاکرد، رۆحی خۆی بینی کە دەگەڵ فریشتەکان لە دەوراندەوری تەختی خودا وەستاوە، ئەو کاتە ئارامو بێ ترس، چاوی خستە سەریەكو خەوت.

کە بێداربۆوە، رووی لە رۆژهەلاّت کردو هەتاوی بینی: کورەیێکی سوورەوەبووی بەرووتی بینی کە لەبەرزایی بەردەلاّنەکانەوە دەهات، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە (رووخساری خودایە) دەستی نایە سەرچاوی تا نەیڕوانیتێ، بەچپەوە گوتی (خودایە من جگە لە دەنکە زیخێ هیچی دیکە نیم دەتوانی لەم بیابانەدا من ببینی؟ دەنکە زیخێکم کە قسە دەکاتو هەناسە هەڵدەکێشێو عەشق لەگەڵ تۆ دەکات. عاشقی تۆیەو (باوکە) بانگت دەکات، جگە لە ئەشق چەکێکم پێ نییە، بەهەمان چەك هاتومەتە جەنگەوە، یارمەتیم بدە. هەڵسایەوە بە قامیشەکەی دەستی بازنەیێکی بەدەوری ئەوبەردە کێشا کەبەسەریەوە خەوتبوو، ئەوکاتە بەدەنگێکی بەرز بەشێوەیێ کە هێزە نادیارەکان لە کەمینی ئەودابن گوتی: (ئەو جۆخینە جێ ناهێڵم تا گوێم لە

دەنگی خودا نەبێ، وەلێ دەبێ بەرۆشنی ببیستم، نەك بەزێماری ناپایەدار یا چەهچەهە یا بەگەواڵە رازی نابم، داوای لێدەکەم کە بە ڕون‌و ئاشکرا، لەگەڵ مندا قسە بکات‌و بە زمانی مرۆڤ لەگەڵم بدوێ‌و پێم بڵێ کە چی لەمن دەوێ‌و من چیم لەدەست دێ، تەنها ئەو کاتە ئەو جۆخینە جێدەهێڵم‌و دەگەڕێمەوە لای مرۆڤ، ئەگەر فەرمانی وایە یا ئەگەر خواستی ئەوەیە کە من بمرم دەمرم، گەردەنم کەچ دەکەم بۆ خواستی ئەو، بەلاّم دەبێ ئاگام لە چۆنیەتی ئەوەبێ، یا هەق! بەرووخساری روو لەهەتاو، بەرەو بیابانی مەزن، بەسەر بەردەوە چۆکیدا، چاوانی داخست، ئەو بیرۆکانەی کە لە ناصیرەو مەجدەل کفرناحوم، دۆڵی یاکوب‌و رووباری ئوردن لەزەینیدا دەچکایەوە، خۆی سەنتەرهێز کردو کەرەستەی جەنگی پێدان، بۆ نەبەرد خۆی ئامادە دەکرد. بەملی درێژکردوو چاوانی داخراو، لەخۆیا رۆچوو، دەنگی خوڕڕەی ئاو، خشەخشی قامیشەلاّنەکان‌و ناڵەی ژنان دەگەیشتە گوێ، لەڕووباری ئوردنەوە شەپۆل شەپۆل هاواری وەحشەت‌و ئومێدەکانی خەون‌و خەیاڵی دووردرێژ بەرزدەبۆوە، لەزەینیدا سەرەتا ئەو سێ شەوەی کە بەسەر تاوێرەبەردەکەوە لەگەڵ زاهیدی وەحشی بەسەری بردبوو قەدی قیت کردەوە، ئەوان شەوان، بە غەرقی چەکەوە هێرشی کردە بیابان تا لە کەناری ئەودا بێتە ناو جەنگەوە. یەکەمین شەو، وەك چۆن کلۆیێکی هەیولا بەچاوان‌و باڵی زەردو ستەم وپیشەو کلکی وەك کلکی دەریای مردوو پیتی سەوزی سەرپشتی بەسەر ئەوا هەڵبەزیەوە، باڵەکانی بەتووڕەیی پەردەی هەوای هەڵدەدڕی، کریست هاوارێکی کردو ئاوڕی دایەوە، پاکشۆر بەبازووی ئێسقان ئاسای کە لە تاریکییێکی شەوەزەنگدا بەرەو ئورشەلیم هێمای دەکرد لەکەناریا وەستا.

– سەیری بکە چی دەبینی؟

– هیچ شتیٚ!

– هیچ شتیٚ؟ لەخوار رووی تۆوە ئورشەلیمی پیرۆز، ئەو سۆزانییە نابینی؟ بەسەر ئەژنۆی قەڵەوی رۆمەوە دانیشتوەو پێدەکەنیٚ، خودا هاوار دەکات ((ئەوم ناویٚ، ئایا ژنی ئەو ژنی منە؟ ئەوم ناویٚ))، منیش، وەك سەگیٚ لەبەر پێی خودا، دەحەپم:

((ئەوم ناویٚ)). لە دەوروبەری بورج‌و دیوارەکاندا دەڕۆم‌و پێی دەحەپم: دۆڵچە.. دۆڵچە!)).

قەلاّی ئەو چوار دەروازەی هەبوو کە لە کەنار دەروازەی یەکەمدا برسیەتی دانیشتوە، لەکەنار دووەمدا ترس، لەکەنار سێیەمدا ستەم‌و کەناری چوارەمیش دەروازەی باکور...نەنگی......... دەچمە ژوورەوە، لە شەقامەکانیدا دەچمە سەرو خوارەوە، دەگەمە دانیشتوانەکانی‌و بەسەریان دەکەمەوە. رووخساریان ببینە: سێ رووخساری خڕوخەپان زیاتر لە ئەندازە تێرە، سێ هەزار رووخسار لەبرسیەتیدا تەکاون، مەگەر دونیایەك چۆن ون دەبوو، جارێکی دیکە سەیری رووخساریان بکە، ترس بەسەر رووخسارەکاندا هەڵنیشتووە، پەڕڕەی لووتیان دەلەرزی بۆنی رۆژی خودا دەکەن، سەیری ژنان بکە هەتا نەجیبترینیان بەنهێنییەوە سەیری کۆیلەتی خۆیان دەکەن، زمان لەدەم دەگێڕن‌و هێما بۆ ئەو دەکات کە ((وەرە)) بنمیچی تەلارەکانیانم هەڵگرت، سەیرکە، پاشا، ژنی براکەی بەسەر ئەژنۆوە داناوە دەست بەسەر بەدەنی رووتی ئەودا دەهێنیٚ، کتێبی پیرۆز چی دەڵیٚ؟ ((ئەو کەسەی سەیری جەستەی رووتی ژنی برای بکات —مەرگ!)) ئەوا زیناکارە پاشا نییە، بەڵکو ئەوە منم منی زاهید کە دەبیٚ بکوژرێم. بۆ؟ چونکە رۆژی خودا گەیشتووە!

کریست بەدرێژایی ئەو شەوە لەکەنار پێیەکانی پاکشۆردا دانیشت‌و سەیری برسیەتی‌و ترس‌و ستەمی دەکرد، کە لە چوار دەروازەی کراوەی سراییلدا دەهاتودەچوو، بەسەر بەرزایی سۆزانیی پیرۆزدا وەکو هەورێکی پڕ لە تووڕەیی‌و تەرزەوە گەلاّڵە دەبوون.

دووەمین شەو، پاکشۆر جارێکی دی دەستی لاوازی خۆی درێژ کردو زەمان‌و مەکانی بەیەك هێما لەنووردا بینی،

– گوێ بگرە... چی دەبیستی

– هیچ شتیٚ نابیستم

– هیچ شتیٚ؟ دەنگی تەبەهکاری هەمان ئەو ژنە بەدکارە کە بەوەقاحەت چۆتە ئاسمان‌و لەکەنار دەرگای ماڵی خودا دەحەپیٚ، نابیستی؟ مەگەر نەچوویە ناو

ئورشەلیم؟ مەگەر کاهینە واقواقیەکان، کاهینە گەورەکان، کاتبو فەریسیەکانت نەبینی کە پەرستگایان ئابلۆقە دابوو؟ ئیدی خودا تەمبەڵی زەمینی ناوێ، ئەو هەستاوەتەوە، لە دامێنی کێوەکانەوە سەرەوژێربۆتەوە، دێت. لەپێش ئەودا تووڕەیی هەیە، لەپشتو پێشی ئەودا بەدکاری ئاسمان: ئاگر، جوزامو شێتی، ئەو پەرستگایە لە کوێیە؟ یاخود ستونە مەغروورو زێڕ نیشانەکان کەبەرز دەبوونەوە هاواری جاویدانی سەردا: دەبا ببێتە خۆڵەمێش پەرستگایان، با ببێتە خۆڵەمێش کاهێنەکانیان، کاهینە گەورەکانی، کاتبو فەریسیەکان.

دەبا ببێتە خۆڵەمێش تەڵسمی پیرۆزیانو کۆنە ئاوریشمیەکانیانو ئەڵقەی زێڕینیان، ئورشەلیم لەکوێیە؟ چرایێکی رۆشنم هەڵگرتووە، لەکێوەکانی لەتاریکیدا دەگەڕێمو دەسوورێم، هاوار دەکەم ((ئورشەلیم ئورشەلیم!)) بەلاّم بەتەواوی جێهێڵراوە، هەتا قەلێکیش وەلاّم ناداتەوە، قەلەکان خواردویانەو رۆیشتون، هەتا ئەژنۆکانم دەچمە ناو کەللەسەرو ئێسقانەکان، فرمێسکم لەچاودێن، بەلاّم ئێسقانەکان بەرکەناردەکەمو رەهایان دەکەمو پێدەکەنم، لاردەبمەوە، درێژترین ئێسقان دەگرمەدەست شمشاڵ دروست دەکەمو سروودی جیلوەوجەلالی خودا دەژەنم بەدرێژایی شەوی دووەم پاکشۆر لەتاریکی خودا وەستا، پێدەکەنیو جوزامو شێتی ستایش دەکرد، کریست چۆکی پەیامبەری گرتو پرسی ((ئایا ناتوانرێ رزگاری لەرێگەی ئەشقو شادیو میهرەوە بەدیاری بۆ دونیا بهێنرێت؟)) پاکشۆر بێ ئەوەی بۆ سەیرکردنی ئاوڕ بداتەوە، وەلاّمی دابۆوە: مەگەر کتێبی پەیامبەرانت نەخوێندۆتەوە؟ رزگارکەر کەمەریان دەشکێنێ، ددانەکانمان دەشکێنێ، ئاگر پەرش دەکاتو مەرزەکان دەسووتێنێ، هەموو ئەوەش بۆیە ئەنجام دەدات تا زەوی تۆ بدات، دڕکو داڵو گەلاّو گەزنە لەریشەوە دەردەهێنێ چونکە ئەگەر درۆزنانو ستەمگەرانو ناپاکان لەناونەبەیت چۆن دەتوانی درۆو نەنگیو ستەم لەسەر زەویدا لەناوبەری؟ زەوی دەبێ پالودە بێت، دەبێ رەحمی پێ بکرێ، دەبێ پالودە بێتو بۆ پەرشکردنی تۆوی تازە شۆبدرێتەوە.

دووەمین شەو رابرد کریست هیچی نەگوتبوو، چاوەڕوانی شەوی سێهەم بوو: رەنگە ئاوازی پەیامبەر شیرین بێت.

سێهەم شەو پاکشۆر بەشلەژانەوە بەسەر بەردەوە خۆی هەڵگێڕو وەرگێر کرد، بەبێ پێکەنینو گفتو گۆ، کریستی لەڕووی نیگەرانیەوە بەسەر دەکردەوە، بازوو دەستو شانەکانی ئەوی بەڕوانین دەپشکنی، ئەوکاتە سەری تەکاندو بێدەنگ مایەوەو هەوای بۆن دەکرد. لەپرتەوی نووری مانگدا، لە چاوانی دەرپەڕیویدا دەتوانی ئەوە ببینیت، کە زەمان جارێ سەوزو جارێ زەرد دەدرەوشێتەوەو خوێنی تێکەڵ بەئارەقەی لە تویڵی هەتاودا بازرقەی دەدا، عاقیبەت سپێدەدەمان رۆشنایی سپی سەحەریان بەسەردا هەلاّتبوو دەستی کریستی گرت، سەیری چاوانی ئەوی کردو رووخساری تێکچڕژاند ((سەرەتا کە تۆم بینی لەنێوان قامیشەلاّنەکاندا هاتیە دەرەوەو راستەوخۆ بۆلای من هاتی، دڵم وەك دڵی گوێرەکەیێ گەنج دەستی بەخورپە کرد، بینینی ساموائیل بەبیر خۆت بهێنەوە، کە داودی شوان چۆن بەدیتنی قژی سووروو رووخساری بێ موی ئەو دڵی لەخۆشیاندا باڵیگرت، منیش بەدیتنی تۆ هەمان حاڵم هەبوو، بەلاّم دڵ گۆشتەو گۆشتی خۆشدەوێ من باوەڕم بەدڵ نیە، دوێنێ تۆم بەسەرکردەوە، تۆم بۆن کرد وەك بلێی بۆیەکەمین جارە دەتبینم، بەلاّم نەمتوانی بگەمە ئارامی، سەیری دەستەکانتم کرد، ئەو دەستە دارشکێنانە دەستی فریادڕەس نەبوون، زۆر بەلووتفو میهرەبان بوون، چۆن دەتوانن تەور بخەنە جریوەوە، سەیری چاوەکانتم کرد: پڕ لە هاودەردی مەزن، لەچاوانی فریادڕەس نەدەچون، هەستامەوەو ئاخم هەڵکێشا بەزەمزەمەکردنەوە گوتم ((خودایە ئێمە سەر لەکاری تۆ دەرناکەین تۆ توانای ئەوەت هەیە کۆترێ بنێری تا دونیا بسووتێنێو بیکات بە خۆڵەمێش، ئێمە سەیری ئاسمان دەکەین لە چاوەڕوانی هەورەتریشقەیێ، بازێ، قەلێ داین، بەلاّم تۆ کۆتری سپیمان دەدەیتێ، پرسیارکردنو موکڕ بوون چ سوودی هەیە؟ بەبەشمان رازین)) ئەو کاتە بەکردنەوەی بازووەکانیو لە باوەش کردنی کریست شانی راستو چەپی ئەوی ماچکردو گوتبوی ((ئەگەر تۆ ئەو کەسە بی کە لە چاوەڕوانی ئەو دابووم، بەو شێوەیەی کە ئەندێشەم دەکرد وا نەهاتی. کەواتە ئەو تەور هەڵنەگرتنەمو دانانی لەکەنار ریشەی درەخت هەمووی بێهودەبوو؟ ناکا ئەشقیش توانای هەڵگرتنی تەوری هەبێ؟ بۆ ساتێ لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە، لە ئەنجامدا بەبنی لێویەوە گوتی ((ناتوانم قەزاوەت بکەم، بێ ئەوەی شاهیدی ئەنجامی کاربم، سەرم دەخەمە ژێر

روبەندی خاك، بەلاّم باکم بەچییە سەرنویشتی من ئەمەیە : سەرنویشتێکی سەخت، حەزم لێیەتی)).

دەستی کریستی کوشی بوو: ((خودات لەگەڵ بێ، بڕۆ لەبیابان لەگەڵ خودا قسەبکە، بەلاّم هەرچەند دەتوانی زووتر بگەڕێوە، تا دونیا وەکو خۆی نەمێنێتەوە)) کریست چاوەکانی کردەوە، رووباری ئوردن، پاکشۆرو مۆرکراوەکان، وشترەکانو ناڵەی خەڵك، هەموو وەك پونگ چونە هەواو ون بوون، ئێستا بیابان بەرەو رووی ئەو کراوەبوو، خورەتاو سوور هەڵگەڕابوو دەیسوتاند، تاوێرەبەردەکان وەکو نان هەڵمیان لێ هەڵدەستا، هەستی کرد کەبرسیەتی چەنگ لە دەروونی دەگرێ، بەسەیر کردنێکی بەردەکان بەبنی لێوەیەوە گوتی ((برسیمە، برسیمە)) ئەو نانەی کەوتەوە یاد کە پیرێژنە سامیرائییەکە دابووی پێیان، چەند بەتام بوو، لەشیرینی هەنگوینی دەکرد، کەوتە یادی هەنگوین، زەیتونو خورماوە، کە هەرکاتێ بە گوندێکدا رادەبرد بەویان دەدا، ئەو تێشتە پیرۆزە نالێی کە لەگەڵ هاوڕێیانی خۆی لەکەنار دەریاچەی — گنسارت- دا خواردیان؟ ماسیەکان، کەبەسەر ئاگرەوە هەڵدەگیران چەند خۆشبوو! پاشان ترێو هەنجیرو هەناری هاتە زەینو زیاتر ئازاریدا. گەرووی وشك بوو تێنوێتی قاش قاشی کردبوو، ئەرێ بەڕاستی چەند رووبار بە دونیادا هەڵدەڕژێن! تەواوی ئەو ئاوانە لەبەردێکەوە بۆ بەردێ لە سوچێکی خاکی سراییلەوە بۆ سوچێکی دیکە هەڵدەخزینو دەچنە ناو دەریای مردو ون دەبن، ئەو هەتا دڵۆپێکیشی بۆ خواردنەوە نییە، بیرۆکەی ئەو ئاوانە تێنوێتی ئەوی زیاتر کرد، هەستی بەسەرگێژی کرد، چاوەکانی هەڵدەزۆقینەوە، هەرماسی مەکرباز لە شێوەی دوو کەروێشکی گەنج لەناخی زیخو لیمی سووتێنەردا هاتنە دەرەوە، بەسەر پاژنەی پێیەکانیان وەستان، دەستیان کرد بە سەما، گەڕانەوە، بەبینینی ئەمە تەرککەری دونیا هاوارێکی خۆشحاڵی سەرداو بەرەو لای ئەو بۆ پێشەوە چوو. بەسەر ئەژنۆکانیدا هەڵگەڕانو چونە سەرشانیو هەڵبەزینەوە، یەکیان وەك ئاوی فێنك بوو ئەویتر وەك نانی عەتراوی، بەلاّم لەهەمان حاڵدا کە ئەو بەتاسوقەوە دەستی درێژکرد تا بیانگرێ، بەهەڵبەزینێکەوە لەمیاندا ون بوون، چاوەکانی داخست کەوتە جەمو جۆرکردنی بیرۆکەکانی، کە برسیەتیو تێنوێتی پەرشو بلاّوی کردبوون، خودای خۆی هێنایەوە

یاد، ئیدی برسیو تینووی نەبوو، کەوتە ئەندێشەی رزگاری دونیا: ((چ دەبوو ئەگەر رۆژێ خودا لەگەڵ عەشقدا دەگەیشت! مەگەر خودا هەمووی توانایێکی نییە؟ کەواتە دەست لە پەرجوو ناداو لاواندنەوەی دڵی مرۆڤ نایانپشکوێنێ، سەیرکە چۆن هەموو ساڵێ لە جەژنی — پوسح- دا قەدی وشکی درەختەکان، چەمەن و دڕکوداڵەکان بەنازی پەنجەکانی ئەو سەوز دەبن، چ دەبوو کە رۆژێ مرۆڤ چاوی بکاتەوەو خودی خۆی بەشکۆفە کردوویی ببینێت؟)) بزەیێ بەسەر لێوەکانی نەخشی بەستا، دونیا لە ئاوێنەی خەیاڵی گوڵباران بووبوو، پادشای زیناکارت مۆرکرابوو رۆحی پاك بووبۆوە، هرودیای ژنی براکەی بۆلای مێردی خۆی رەوان کردبۆوە، کاهینە گەورەکانو ورگنەکان دەرگای سندوقچەکانی خۆیان کردبۆوەو کالاّکانی ناویان بەسەر هەژارەکاندا دابەش کردبوو، هەژارەکانیش ئازادانە هەناسەیان هەڵدەکێشاو دڵیان لەبەر نەفرەتو حەسوودی ترس پاك کردبۆوە، کریست سەیری دەستەکانی خۆی کرد، ئەو تەورەی کە پێشەنگ لە دەستی ئەوی نابوو، شکۆفەی کردبوو، ئێستاکێ لقێکی بادامی پڕ لەمیوەی لەدەست دابوو.

رۆژی بەو هەستەوە بەئارامی بەسەربرد، بەسەر بەردەوە راکشاو چووە خەوەوە، شەو، تەواوی شەو دەنگی ئاوی هەڵڕژاو سەمای کەروێشکە بچووکەکانی دەبیست، دوو لووتی نمناك کە بۆنی ئەویان دەکرد، دەمەدەمی نیوەشەو واهاتە بەرچاوی کە چەقەلێکی برسی هاتۆتە بالاّی سەریەوەو بۆنی دەکات، ئایا ئەوە لاشەیێ نەبوو؟ جانەوەرەکە بۆ ساتێ دوودڵ وەستا، کریست لە خەودا میهری بەو کرد، دڵی دەیخوازی کە سینەی بکاتەوەو خۆراکی پێبدا، بەلاّم نەیکرد، گۆشتی خۆی بۆ مرۆڤ دانابوو، بەرلە سەحەر بێداربۆوە، تۆڕێ لە ئەستێرە گەورەکان ئاسمانیان داپۆشی بوو، هەوا کوورکنو شین بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((لەم کاتەدا، کەلەشێرەکان بێداردەبنەوە، دێیەکان چاویان دەکەنەوە، پیاوان چاویان دەکەنەو لەکلاّوڕۆژنەی بنمیچدا سەیری پرتەوی نوور دەکەن، منالّە شیرەخۆرەکان بەنۆبەی خۆیان بێدار دەبنەوەو دەزریکێنن، دایکیان دێنو مەمکە پڕ شیرەکانی خۆیان لە دەمیان دەنێن)). بۆ ساتێ دونیا، هەموو خەڵك، ماڵەکان، کەلەشێرەکان، منالاّنو دایکان، بەسەر بیابانەوە شەپۆلیاندەدا، هەمووی لەشەونمی سوبحەگاهانو شنەبادا سروشتە بووبوون،

بەلاَم ئێستاکێ بەهەلاَتنی خۆر هەموویان هەلّدەمژین وازهێنی دونیا، خالّی دەبوو لە دلّی خۆیا گوتی چ دەبوو ئەگەر دەمتوانی ئەو شەونمە بکەم بەجاویدانی، بەلاَم زەینی خودا گەرداوێکی مەرموزەو ئەشقی ئەو تەلاَنێکی سامناك، دروست لەو کاتەی کە میوە دەدەن، دارمێوەکانی دونیا نیشاندەداو لەمیاندا هەلّیاندەگرێو دارمێوێکی دی پیشاندەدا، وشەکانی پاکشۆری هاتەوەیادو کەسێ چ دەزانێ، لەوانەیە ئەشق تەوری لەگەلّدابێ)). لەبەرخۆ لەرزی، رەنگی سووری وەحشی ژێر خۆرەتاو کە بەتووڕەیی بە تریفەیێ لە تۆفان سەرهەلّگەڕابوو دەیجریواند، با هەلّیکرد، بۆنی قیڕو گۆگردی بەرلووت کەوت، سەدومو ئەمورەو تەلارەکان، نمایشی مالّەکان، فریوەکان، سۆزانییەکانیان کە لە قیڕ چووبوونە خوارەوە، کەوتە بەر زەینی. ئیبراهیم هاواری کردبوو ((خودایا رەحم بکە، ئەوانە مەسووتێنە، مەگەر تۆ خێری رەها نیت؟ لەبەر ئەمە میهرەبانبە دەرهەق بەوانەی دروستت کردوون)) خودا لە وەلاَمی ئیبراهیمدا گوتبووی ((من عادیلم تەواوی ئەوانە دەسووتێنم))

کەواتە رێبازی خودا وایە؟ لەم حالّەتەدا چ جەسوورییێکی، گەورەیە بۆ دلّ، ئەو پارچەنەرمو لیتاوە کە راپەڕێتە سەرپێو هاوار بکات ((بەس کە!)). لەخۆ ی پرسی ((وەزیفە چییە؟)) وەزیفەمان ئەوەیە کە چاومان لە خاك بدووریـنو لەسەر زەوی بەدوای شوێنپای خودا بگەڕێین، بێحالّی بکەین، من چاو لە خاك دەدوورم شوێن پێی خودا لەسەدوم ئەمورە دایەو بەچاکی دەبینم، دەریای مردو شوێنپێی خودایە، بەهەلّگرتنی پێی خۆی تەلارەکان، نمایشی مالّەکان، گوندەکان، تەواوی سەدومو ئەمورە غەرق بوون، جارێکی دیکە پێی خۆی دادەنێو ئیدی تەواوی زەوی بە پادشاکانو کاهینە گەورەکانو فەریسیەکانو سەدوقیەکان دەخزێنە بنی دەریاوەوە))
کریست بێ ئەوەی خۆی ئاگای لێبێ دەستی بە هاوارکردن کرد، تووڕەیی تێکەوتبوو، غافلّ بوو لە بێ توانایی ئەژنۆکانی خۆی، هەولّیدا هەلّستێتەوە، پێی نایە شوێنپێی خودا، بەلاَم بەهەناسەبڕکێوە بەسەر زەویەوە هەلّخزی، بەهەلّبڕینی سەر بۆ ئاسمان هاواری کرد : ((من ناتوانم مەگەر نابینی؟ من ناتوانم، بۆچی من هەلّدەبژێری؟ من خۆم لەبەر دەردەهێنم)) لەکاتێکا کە هاواری دەکرد ئاپۆڕەیێکی رەشی بەسەر زیخەوە لەڕووبەڕووی خۆیا بینی، بزنێکی وا بوو کە بەدلّو ریخۆلّەی هەلّڕژاویەوەو پەلی لە

هەوادا بوو، بەبیری هاتەوە کە بەسەر بزنێکەوە لاربۆوەو رووخساری خۆی لەچاوانی خۆلّەمێشی ئەوا بینی بوو، بەبنی لێویەوە گوتی ((من ئەو بزنەم، خودا ئەوی ناردە سەر رێی من تا نیشانم بدات من کێمو مەبەستم چییە؟))

لەپڕێکا کەوتە گریە ((حەزم لێ نییە، حەزم لێ نییە، حەزم لی نییە بەتەنها بم کۆمەگی بکە!)) ئەو کاتە لە هەمان حالّدا کە ئەو سەری نابووە یەخەوەو دەگریا، شنەیێ دەستی بەهەلّکردن کرد، بۆنی گەنیوی قیڕو لاشەی لەبێن چوو عەترێکی دلاَوێز پەرشی دونیا بوو، دەنگی ئاوو خەندەو خرنگەی بازنی لە دوورەوە بیست، نزیك لە پێلّوەکانو ژێر هەنگلّو گەرووی هەستی بەشادی کرد، چاوەکانی کردەوە، بەسەر بەردێکەوە لەبەرابەریا، مارێ چاوو مەمکەکانی هەروەکو ژن بوو، زمانی خۆی بەسەر لێوەکانی دادەهێناو سەیری ئەوی دەکرد، ئەوەی دونیای تەرك کردبوو بەترسەوە پاشەکشەی کرد، ماربوو، ژن بوو، یا هەرماسی حیلەبازی بیابان؟ مارێکی وا خۆی بەدەوری درەختی قەدەغەکراوەوە پێچابوو یەکەمین پیاوو ژنی رێ بەدەرکردبوو، بە ئاوێزانبوونی ئەوان گوناه لەدایك بوو، سەدای خەندەو هاواری شیرینی ژنێ کەوتە بەرگوێ ((کوڕی مێرێ، دلّم بەحالّت سووتا)) ((حەزم لێ نییە تەنها بم کۆمەکم بکە)) رەحمەتم بۆ تۆ هێناو هاتم، دەتوانم چی بکەم؟

– من تۆم ناوێ، بانگت نەکردم، تۆ کێی؟

– ڕۆحی تۆم

– کریست گوتی ((ڕۆحی من؟)) چاوەکانی لەترسان داخست

– بەلّێ رۆحی تۆم، تۆ لەتەنهایی دەترسی، ئادەمی باپیرە گەورەشت هەمان ترسی هەبوو، ئەو هاواری کرد، جەستەو رۆحی بەیەکگەیشتن، ژنە لە ئێسقانی پشت هاتە دەرەوەو بوو بە هاودەمی.

–من تۆم ناوێ، ئەو سێوەی کە بەئادەمت بەخشی لەبیرمە هەروەها ئەو فریشتە شمشێر بەدەستەکەشم لەبیرە.

– هەمان ئەو یادەوەرەیە دەبێتە هۆی دەردو هاوارتو دەبێتە مایەی گومڕا بوونت، ڕێگەت پێ نیشاندەدەم دەستت بدە من، مەگەڕێوە بۆ رابردوو، هیچ شتێ بانگ مەکەوە، بکەوە دوای کۆڕەوی مەمکەکانم، جووتی من ئەوان بەتەواوی شارەزای ڕێگەن.

– تۆ دەتەوێ بە گوناهی لەززەتبارو دۆزەخیش ڕێنماییم بکەی، من نایەم، ڕێگەی من ڕێگەییێکی دیکەیە، مار بەخەندەییێکی تیزئامێزەوە ددانە تیژو ژەهراویەکانی نیشاندا، ((ئەی کرم تۆ دەتەوێ شوێن پێی خودا بکەوی، شوێنپێی باز، تۆ کوڕی نەجارِ، ئارەزوومەندی کە باری گوناهەکانی نەوەیێ بگریتە ئەستۆ، گوناهەکانی خۆت بەس نییە؟ بیری ئەوەی کە وەزیفەی تۆ نەجاتدانی دونیایە، ئەوە هەزار مایەی جەسووری دەوێ!))

کریست لەکاتێکا دەلەرزیو لەبەرخۆ گوتی: (هەق لای ئەوە.. هەق لای ئەوە، ئارەزووی نەجاتدانی دونیا جەسووریو دلێرییە)).

مارەکە چاوەکانی بریقەی دەدایەوە بە ئاوازێکی پڕ لە کرێشمەو نازەوە گوتی ((کوڕی مێرێی ئازیز، دەمەوێ رازێکت پێ بڵێم)). وەکو ئاو بەسەر بەردەوە بۆ خوارەوە هەڵخزی بە زەرقو بەرقەوە بۆلای ئەو چووە پێش، گەیشتە کەنار پێیەکانی ئەوەوە، بەئەژنۆیدا سەرهەڵگەڕا، خۆی جەمکردو بە هەڵبەزینێ لە ڕانو کەمەرو سینەیەوە سەرهەڵگەڕاو تەکیەی بەشانیدا، کریست، سەرەڕای مەیلی خۆی سەری لارکردەوە تا قسەی مار ببیستێ، مار بە زمانی خۆی گوێی کریستی لستەوە، دەنگی رەزینی دینو دڵ بوو لە دوورەوە دەهات: لە جەلیل، لە کەنار دەریاچەی گنسارت.

– مەجدەلیە....مەجدەلیە........مەجدەلیە....

کریست بە لەرزینی ئەندامەکانیەوە گوتی ((چی؟ چ پەیوەندی بە مەجدەلیەوە هەیە؟))

مار فەرماندەرانە گوتی ((ئەو مەجدەلیەیە کە دەبێ نەجاتی بدەی، نەك دونیا، دونیا لەبیر بکە، ئەوە مەجدەلیەیە کە دەبێ نەجاتی بدەی)). کریست هەوڵیدا

مارەکە لەخۆی بەدوورکاتەوە، بەڵام ئەو سەری بۆ پێشەوە هێناو بەزمان گوێی کریستی دەلستەوە ((جەستەی ئەو جوانە، فێنكو ئەزموندارە تەواوی میللەتان بەسەر جەستەی ئەودا ڕەت بووینە، بەلاَن گرێبەندی تۆیان لە ئاسمان بەستاوە، ئەو بگرە، خودا ژنو مێردی دروست کردووە تا وەك کلیلو قفل لەگەڵ یەك جۆر بن، بیکەرەوە، منالاَنی تۆ لە دەروونی ئەودا بێ هەست سەریان لەبەردڵی خۆیان ناوە، لە چاوەڕوانی تۆدا دانیشتون تا بێهەستی ئەوان نەهێڵیو بتوانن رابنو لە هەتاودا پێ هەڵگرن...گوێت لە گوفتارمە؟ سەرهەڵبڕەو هێماییێکم پێبدە، ئەزیزم، تەنها سەرت تەکان بدەو هەمان ئێستا ژنەکەت بەسەر تەختەخەوێکی نەرمەوە بۆ دەهێنم...

- ژنی من؟

- بەڵێ ژنی تۆ، سەیرکە خودا چۆن چۆنی ئورشەلیمی سۆزانی هێنا، میللەتان بەسەر ئەودا رەت بووینە، بەڵام خودا زەماوەندی لەگەڵ کردو نەجاتی دا، سەیرکە یەشوع ی پەیامبەر چۆن لەگەڵ (گومەری) بەدی کچی (دوبالیم) زەماوەندی کرد، بەهەمان ئەم رەوشە خوا فەرمانت پێ دەدا تا لەگەڵ ژنت- ...... هاوباوەش بیتو نەجاتی بدەیت.

ئێستاکێ مارەکە سینەی رووتو فێنکیو گەردەنی خۆی بەسەر سینەی کریستدا فشار دەدا، بە هەڵخزینی لەسەرخۆو حیلەبازی خۆیەوە بەدەوریا لوولدەخوا، رەنگی رووخساری کریست پەڕی، چاوانی خۆی داخستو ......ی بینی کە بە کەفەڵی بەرزەوە لەکەنار دەریاچەی گنسارت نازوفیز دەکات، ئەوی بینی کە دەڕوانێتە رووباری ئوردنو ئاخ هەڵدەکێشێ، مەجدەلیە دەستی درێژکردو بەدوایدا دەگەڕا، منالەکانی مەمکیان گرتبوو، یەك هێمای چاو بەس بوو، کە ئەو هەموو بەختەوەریەی لەبەر پێیدا هەڵڕێژێ، دەگۆڕا، خۆشبەخت دەبوو، مرۆیەکی تردەبوو..ڕێ ئەوە بوو، ئەوە! دەگەڕایەوە ناصیرە، دەگەڕایەوەماڵی دایکیو لەگەڵ براکانیدا ئاشتی دەکرد، نەجاتدانی دونیای خەڵك بۆ مرۆڤایەتی شتێ نەبوو، جگە لە گەمژەڵی گەنجێتیو شێتی، لەسایەی عینایەتی ...... چاك دەبۆوە، دەگەڕایەوە کارگەی خۆیو جارێکی دیکە پیشەی خۆشەویستی خۆی دەگرتەوە دەست، هەوجارِو

لەلووگو تراری دروست دەکرد، منالی دەبوو، دەبوو بەگەورەی مالیَ، جووتیاران ڕێزیان دەگرت، لەکاتی رابردنی دا لەبەردەمی هەڵدەستانەوە، تەواوی هەفتەکاری دەکردو رۆژانی شەممە بەجلێکی خاوێن کەمەجدەلیە لە کەتانو ئاوریشم بۆی دروست دەکردو بەدەسماڵی گرانبەهاو ئەڵقەی زێڕینی ئەنگوستی دەچووە کەنیسەوە، لەگەڵ ردێن سپیان لەشوێنێ دادەنیشت، بە تەواوی ئارامییەوە، بەبێ جیاوازی گوێی لە کاتبو فەریسیەکانی نیوەشێت رادەگرت، کە چۆن بەجۆشو خرۆشو تەبو لەرزەوە لەکاری شیکردنەوەو راڤەکردنی کتێبی پیرۆزدا بوون. ژەهرەخەندەیێکی دەکردو بە هاودڵیەوە سەیری ئەوانی دەکرد: خودایە کاری ئەو خوداییانە دەگاتە کوێ؟ لەسەرەخۆ کتێبی پیرۆزی شی دەکردەوەو راڤەی دەکرد بەیەقین دەگەنە ژن هێنانو منالّ هەبوونو دروست کردنی لانكو لەلوگو ترار. کریست چاوەکانی کردەوەو بیابانی دیت، خەبەرێ لە رۆژ نەبوو خۆرەتاو ئیدی جارێکی دی بۆ لای ئاسۆ لار بووبۆوە، مار لە چاوەڕوانی دابوو، ئارامو فریودەر کیفەکیفی بوو، لایلایەیێکی نەرمو خەمبار هەڵدەڕژایە هەوای عەسرانەوە، تەواوی بیابان وەك دایكێ لانكی دەژەنیو دەیجوولاندەوە.

مار بەعیشوەوە کیفە کیفی کرد ((من چاوەڕوانم.. من چاوەڕوانم شەو ئێمەی داگرتووە، سەرمامە، بڕیاربدە، هێماییێکم بدەرێ، دەرگاکانی بەهەشت بەڕووتا دەکرێنەوە، ئەزیزم بڕیاربدە مەجدەلیە چاوەڕوانە)).

کریستی وازهێنەر لەدونیا هەستی کرد لە ترسان ئیفیلیج بووە، لە کاتێکا دەمی دەکردەوە تا وشەی (بەڵێ) ئەداکا، هەستی کرد یەکێ لەسەرەوە دەیگرێ، بەترسەوە سەری هەڵبڕیو دوو چاوی لە فەزا بینی، تەنها دوو چاو، وەك رەشی شەوو دوو ئەبرۆی سپی کە هەڵدەتەکینو هێما بۆ ئەو دەکەن ((نا..نا..نا!)) دڵی کریست لە خورپە کەوت، بەنیگاییێکی پاڕانەوەئامێز سەیری بەرزایی کرد، وەك بڵێی گەرەکی بوو هاوار بکات ((من بسپێرە حاڵی خۆمو مۆڵەتم بدەو تووڕە مەبە))، بەلاّم چاوەکان تووڕە دەبوونو ئەبرۆکان هەڕەشەئامێز بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوون، ئەو کاتە کریست هاواری کرد (نا..نا...نا) دوو دڵۆپ فرمێسك لە چاوەکانیدا هاتنە خوارەوە،

یەکسەر مار خۆی پێچایەوەو خۆی لەو جیاکردەوەو بە هاوارێکی خامۆش شەقی برد، بۆنی گەنیو لە هەوادا پێچی خواردەوە

– کریست بەسەر رووخساریا کەوتە سەرخاك، دەمو لووتو چاوی پڕلە خۆڵ بوون، زەینی خالّی بوو، بەفەرامۆش کردنی برسێتیو تێنوێتی وەك بڵێی ژنو رۆڵەکانی مردبنو ژیانی تووشی فەنابووە، لەکاتێکا گازی لە زیخو چەو دەگرت بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :خودایە، خوداوەند، ئەی باوکە مەگەر تۆ رەحمەت نییە؟ خواست خواستی تۆیە، چەند جار تا ئێستا ئەم قسەیەم گوتووە، چەند جاری دی دەڵێمەوە؟ بەدرێژایی عومری خۆم بەلەرزو موکڕیەوە دەڵێمەوە- خواست خواستی تۆیە))

بەم حاڵەتەوە چووە خەوەوە، وەك چۆن چاوانی جەستەی چووە خەوەوە، چاوانی رۆحیشی کرایەوە، تارمایی مارێکی گەورەی وەك جەستەی مرۆڤی بینی کە لە مەرزی شەوەوە تا ئەو مەرزی شەو بەسەر زیخەوە درێژ ببۆوە، لەکاتێکا دەمی قورمزی رۆشنی ئەو لەکەنار کریستدا بوو، راکشابوو، لەبەرابەر ئەم دەمە کەوێکی لەرزیوو خۆش خەتو خاڵی بێهودە هەولیدەدا تا باڵەکانی بکاتەوەو رابکات، بۆ پێشەوە هەڵدەخزیو هاواری کزو کورتی سەردا، لە ترسان پەڕەکانی قیت بووبوونەوە، مار بەبێ جوولە بەدەمی کراوە چاوی بڕیبووە ئەوەوە، پەلەی نەبوو دڵنیابوو لە دابینکردنی خۆراکی خۆی، کەوەکە لەسەرخۆ بەرەو دەمی کراوەی مار دەهاتە پێش، کریست لە کاتێکا وەکو کەو دەلەرزی، بێدەنگ وەستابوو سەیری دەکرد، وەك بڵێی داوای کۆمەگی دەکرد، ئەوکاتە لەپڕێکا ملی درێژکردو چووە ژوورەوە، دەم داخرا، کریست دەیتوانی کەوەکە ببینێ تۆپ ئاسا پەڕو گۆشت، پێی یاقوتی هێدی هێدی هەڵدەخزیە ناو ورگی ئەم درندەیەوە بەترسەوە لەجێوە هەڵبەزیەوە، بیابان کەڵەکەیێك بوو لە شەپۆلی پەف کردووی گولڕەنگ، خۆرەتاو لە حاڵی سەرهەڵگەڕان دابوو، کریست کە جەستەی دەلەرزی بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:

((ئەو ئەژدیهایە خودایەو ئەم کەوەش...))

دەنگ لە گەروویدا شکستی خوارد، توانای تەواوکردنی ئەندێشەی نەبوو، بەڵام لە دەروونی خۆیا گوتی: ((ڕۆحی مرۆڤ..ئەو کەوە رۆحی مرۆڤە)) چەندین سەعات بەنوقم بوون لەو ئەندێشەیەدا لە جێی خۆیدا مایەوە، خۆرەتاو بەرزبۆوەو ئاگری لەزیخو چەو بەردا، پێستی سەری کریستی کون کردو چووە ژوورەوە، مێشكو گەروو سینەی قاش قاش کرد، گەدەو هەناوی وەك هێشووی هەڵڕژاوی ترێی چینی پاییزی بەهەڵواسراوی مایەوە، نووکی ئەنگوستەکانی شین هەڵگەڕابوون، لەناخیا زمان وەکو خورپەی دڵ بچووك بووبۆوەو وەکو مەرگی گەورە ئیدی برسیو تێنووی نەبوو، ئیدی ئارەزووی ژنو منداڵی نەبوو، تەواوی رۆحی لە چاوانیدا لوولی خواردبوو، ئەوی دەدی، تەنها ئەو، بەڵام دروست لەکاتی نیوەڕۆدا نیگای تاریك بوو، دونیا مەحوو بوو دەمی گەورەی جێگایێ لە بوونیدا کرایەوە، کە شەویلاگی خوارەوەی زەمینو شەویلاگی سەرەوەی ئاسمان بوو، بەلەرزینەوە خۆی بۆلای دەمی کراوەوە پەلکێش کرد، ملی بۆ پێشەوە بردبوو....

ڕۆژانو شەوان وەکو درەوشانەوەی رەشو سپی هەورەتریشقە بەسەردەچوو، نیوەشەوێ شێرێ هاتو لەبەرابەریا وەستا، بەغرورەوە کلکی رادەتەکاند، دەنگی وەکو دەنگی مرۆڤ وابوو، ((بەخێربێی بۆ لانەی من، ئەی زاهیدی پیرۆزمەند، من دروود دەنێرم بۆ مرۆڤێ کە بەسەر کەمینەی فەزیلەتو شادیو لەززەتی بچووك زاڵ دەبێ. ئێمەش شتی سانامان خۆشناوێ، ئێمە چاو دەبڕینە شتی سەختەوە، مەجدەلیە بۆ ئێمە بەس نییە، دەمانەوێ تەواوی زەمین بەژن بگرین ئەی زاوا، بووك ئاخی هەڵکێشاوە، مەشخەڵی ئاسمان رۆشن بۆوە، میوانان گەیشتن بابڕۆین

–تۆ کێی ...

– خۆت: شێری برسی ناو دڵو دەروونی تۆ، کە شەوان لەکەنار ئاخوڕی مەڕانو مەلەکوتی ئەم دونیایە پیاسە دەکاتو لەناو ئەم مەلەکوتەدا بازدانو خواردن سوكو سەنگینی دەکات، بەپەلە لەبابل بۆ ئورشەلیم، لە ئەسکەندەریە بۆ رۆما دەچمو هاوار دەکەم:

– ((من برسیم هەموو شتی هی منە)) سپێد دووبارە دێمەوە ناو سینەتو لەوێ هەڵدەتۆقێم، شێری دڕندە دەبێتە بەرخێك، رۆڵی زاهید دەبینم، کە هەموویان مەیلی هیچیان نییەو بەدەنکە گەنمێ رازین، قومە ئاوێکی خوداییو پاكو خۆشو ئامادە بەناوی ((باوك)) دەکەم بەلایلایە. بەڵام لە پەنای ناخی دڵمدا شەرمەزارم، تووڕە دەبم بەتاسووقەوە لە چاوەڕوانی هەڵکێشانی شەودا روودەنیشم، زەمانێ کە بتوانم جلی مەڕ داکەنم جارێکی دی بگوڕێنمو پانتایی شەو تەی بکەمو پێیەکانم بکوتم بەسەر بابلو ئەسکەندەریەو رۆمو ئورشەلیم.

– من تۆ ناناسم، من هیچ کاتێ ئارەزووی مەلەکوتی ئەم جیهانەم نەبووەو مەلەکوتی ئاسمان بۆ من بەسە.

– وانییە دۆستی من، تۆ خۆت فریودەدەی، بەس نییە، زاتی ئەوەت نییە سەیری ناخی قووڵایی دڵت بکەی تامن بدۆزیتەوە.. بۆ حەپ حەپ تەماشام دەکەیو دەربارەی من فیکری خراپ دەکەی؟ وابیردەکەیتەوە کە من وەسوەسەمو نێرراوی — خەناس- م هاتووم تا گومڕات بکەم؟ ئەی ئەو کەسەی گۆشەگیریت هەڵبژاردووە مێشك بۆش، چ قودرەتێ دەتوانێ وەسوەسەی دەرەکی هەبێ؟ تەنها لە دەروونداڵ قەڵای گرتووە، من قوڵترین دەنگی خودی خۆمی تۆم، من شێری دەروونتم، تۆ خۆت لە پێستی بەرخێ وەرپێچاوە تا خەڵکی بەرەو لای خۆت پەلکێشکەیو هەڵیاندڕی، بەبیرت دێ لە کاتی منداڵی سیحربازە کلدانیەکە سەیری ناو لەپی کردیو گوتی ((چەندین ئەستێرەو خاچ بێ ژمێر دەبینم، تۆ دەبیتە پاشا)) بۆ وا خۆت لە گێلی داوە؟ تۆ شەوو رۆژ ئەم بابەتە وەبیر خۆت دێنیتەوە. ئەی کوڕی داود، رابە بچۆرە ناو مەلەکوتت.

کریست بەسەری لارەوە گوێی راگرتبوو، کەم کەم دەنگەکەی ناسیەوە، هێدی هێدی وەبیری دەهاتەوە کە زەمانێك ئەو دەنگەی لە خەونداﺍ بیستبوو: جارێکیان لە رۆژانی منالی کە یەهودا لێی دابوو، جارێکی دیکەش کە ماڵێی جێ هێشتبوو چەندین شەوو رۆژ بە چەنگاڵی برسیەتی ناوگیانییەوە چووبووە ناو مەزراو ئەو کاتە بەشەرمەزاری گەڕابۆوە ماڵەوە براکانی، سیمونی شەلو یاکوبی زوهدپیشە کە لە

دەرگا وەستابوونو ئەویان بەستایەوە، ئەوکاتە بوو کە بەڕاستی دەنگی نەڕەی شێرێکی لە دەروونی خۆیدا بیستبوو، هەمان چەند ڕۆژی پێشتریش لەوکاتەی کە خاچی بۆ لەداردانی ئەو جانبازە هەڵگرتبوو، بەرەو رووی ئاپۆڕەکە تێدەپەڕیو ئەوان بەنەفرەتەوە سەیریان دەکردیو لەسەر ڕێ بەدوور دەکەوتنەوە، شێرێکی دەروونی بەهێزێکی وا هەڵبەزیبۆوە کە ئەوی کردە نەخشی سەر زەوی. ئێستاکێ سەیری ئەم شەوە درێژە بکە کە وەکو نەڕەشێر ناخی هاتۆتە دەرەوەو رووبەڕووی بۆتەوە! خۆی لەو هەڵدەسووی، ون دەبوو دووبارە بە دیاردەکەوتەوە، وەك بڵێی لە دەروونی ئەوا دەچێتە ژوورو دێتە دەرەوە، کلکی لەو دەدا، کریست هەستی دەکرد کەوا دڵی زیاترو زیاتر تووڕە دەبێ، لەبەرخۆ گوتی ((هەق لای شێرە، ئیدی بۆ حەفت پشتم بەسە، لەبرسیبوونو خاکەڕاییو نمایشی لایەکەی دی رووخسارم بۆ زیللەلێدان بێزار بووە، ئیدی لە ستایشی ئەو خودایە ئادەمخۆرەو ناوهێنانی بە باوکە باوکە تا میهرەبانتر بێت تەنگەتاو بووم. لە نەفرینی براکانم، گریانی دایکم، خەندەی خەڵك ماندوو بووم، بە پێپەتی ڕۆیشتنو نەبوونی شتێ بۆ کڕینی شەهدو شەرابو ژن کە لە بازاڕدا دەیانبینم، دۆزینەوەی شەهامەت تەنها لە کاتی خەودا، ناچارکردنی خودا بۆ هێنانی ئەوانە بۆ من تا بتوانم هەوای خاڵی بەچاوو باوەش بگرم توڵخامەوە، تووشی نەزۆکی بووم، دەمەوێ خواستی خۆم بەشمشێری باوانم بڕازێنمەوە.. مەگەر من کوڕی داود نیم؟ دەچمە ناو مەلەکوتەوەش، هەق لای شێرە، خواحافیزی بکە لە ئەندێشەو هەورو ئاسمان بەردو خاكو لەشو مەلەکوتی منە)) هەڵسایەوە، لەشوێنێکی وجودیدا قودرەتی دۆزیبۆوە تا هەڵبەزێو خۆی بە شمشێرێکی نادیار بەهێز بکاتو وەك شێر بنەڕێنێ.

هاتبوو، هاواری کرد ((بۆ پێشەوە)) بەلاّم شێر ون بوو، قاقای خەندەیێکی لەبەرزایی سەریەوە بیست، دەنگێ کە دەیگوت ((سەیرکە)) هەورە تریشقەیێ شەوی شەق کردو چەسپاوو بێ جوڵە وەستا، ژێر تاقی ئاسمان شارێك بوو، بە بورجو بارو خانەو ڕێو مەیدانو خەڵك بوو دەوروبەریشی دەشتاییو کێوو دەریا، بابل لەلای راست بوو، ئورشەلیمو ئەسکەندەریەش لەلای چەپ، بە درێژایی رووباریش ڕۆم، جارێکی دیش دەنگەکەی بیست ((سەیرکە)) کریست سەری بەرزکردەوە فریشتەیێکی باڵ زەرد

بەسەر لە ئاسمان کەوتە خوارەوە، سەدای شیوەن دەهاتە بەرگوێ، لە چارێکی دانیشتوان خەڵکی دەستیان بۆ ئاسمان بەرز کردبۆوە، بەلاّم دەستیان کەوت: جوزام ئەوانی خواردوو لێوانیان کردەوە تا هاواری کۆمەك بکەن. لێوانی جوزام خواردوویان کەوتە خوارەوە، شەقامەکان پڕبوون لە دەستو لووتو دەم.

لە هەمان کاتدا کریست بەدەستە بەرزەکانیەوە هاواری کرد ((خوداوەند رەحم بە بەشەریەت بکە!)) فریشتەی دووەم بەباڵی ڕەنگاو ڕەنگ بەسەر دووپێو گەردەنی لە ئاسمان بردە خوارەوە، بە یەکجار دەنگی خەندە لەسەراسەری زەویدا پێی خواردەوە، جوزام گرتووەکان، شێتو هار بەملاو بەولادا رایاندەکردو ئەوانەش کە مابوونەوە لەبەر زۆر پێکەنین شەقیان دەبرد:

کریست لە کاتێکا دەلەرزی، گوێی خۆی گرت تا نەبیستێ، ئەوکاتە فریشتەی سێهەمی باڵ قورمزی وەك شەهابێ لە ئاسمان کەوتە خوارەوە، چوار چاوی ئاگرو چوار ستونی دووکەڵ هەڵسا، ئەستێرەکان لەبەر نەبوونی هەوا خامۆش هەڵگەڕان، باییێکی سووك هەڵیکردو دووکەڵەکانی پەرشو بلاّوکردەوە، کریست سەیری کرد، زەوی بوو بە چوار خۆڵەمێش. دەنگ جارێکی دی دەنگی دایەوە: ئەی فەلەکزەدە، مەلەکوتی دونیا، کە ئارەزووی بەموڵك کردنیت هەیە، ئەوان ئەو سێ فریشتە خۆشەویستەی من، جوزامو شێتیو ئاگرن، ڕۆژی خودا گەیشتووە- ڕۆژی من! ڕۆژی خۆم)) هەورە تریشقە بەدوا گوڕڕەی گەواڵە ون بوو، سەحەر، بەرووخساری رووچووی لە زیخەوە، وابەدیار دەکەوت کە شەو کاتێك کە بەردی گلۆرکردبۆوە، های هایو گریەی کردبوو، چونکە چاوەکانی سووتابۆوەو هەڵسابوو، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، نەکا ئەو زیخو لمە بێ کۆتاییە رۆحی ئەو بێ؟ بیابان خەریك بوو دەگۆڕاو گیانی وەبەر دەهات، دەنگی هاواری توند، خەندەی تێزئامێزو گریە دەهاتە گوێ، ئاژەڵی بچووکی وەکو کەروێشكو سمۆرەو راسو بە چاوی وەك یاقوتیانەوە بۆ لای ئەو هەڵدەبەزینەوە، لەبەرخۆ گوتی : ((ئەوەشێتیە کە ئارەزووی گیانمی هەیە)) هاوارێکی کردو ئاژەڵەکان ون بوون، فریشتەیێ کە مانگی هیلالی بەگەردەنەوە هەڵواسرابوو، ئەستێرەیێکی

شادانی نێوان ئەبرۆکانی پێش چاوی ئەو دانیشتە سەر زەوی‌و باڵە سەوزەکانی کردەوە.

کریست لەبەرامبەر نووردا بەڕوانینەوە دەستەکانی خستە سەر چاوەکانیەوە، بەڕازەوە گوتی: ((ئەی فریشتە ئەی فریشتە)) فریشتەکە باڵەکانی خۆی کردەوەو بزەییێکی هاتێ ((من ناناسی؟ منت بەبیرنایەتەوە؟))

– نا..نا تۆ کێی ؟ ئەی فریشتە بۆ دواتر بڕۆ، نووری تۆ نابینای کردووم.

– لەبیرتە لە ڕۆژانی منالێدا ئەو کاتە کە هێشتا نەتدەتوانی بڕۆی، خۆت بەدەرگای ماڵو دامەنی دایکت هەڵدەواسی تا نەکەویتە سەر زەوی، لە ناخەوە هاوارت دەکرد ((خودایا، من بکە بەخودا، خودایە بمکە بەخوا، خودایە بمکە بەخوا))

–ئەو کفرە پیسەت لەبیرە؟

– ئەو دەنگە دەروونیە من بووم کە ئەوکاتە هاوارم دەکردو ئێستاش هاوار دەکەم، بەلاّم تۆ دەترسێی خۆت لەکەڕی دەدەی، بەلاّم ئێستا بتەوێ یا نەتەوێ، دەبێ گوێ لەمن بگری، زەمانی موژدەهێن گەیشتووە، بەر لەوەی کە لەدایك بی تۆم لە میانی تەواوی بەشەریەت هەڵبژاردووە، من لەناو دەروونی تۆ کار دەکەمو دەدرەوشێمەوە، ئاگادارت دەکەمەوە کە نەکەویتە داوی کەمینەی فەزیلەتو شادیو خۆشیە بچووکەکانەوە، ئەو بیابانەی تۆم پەلکێشی ناوی کردووە، ببینە چۆن ئەو ژنەم دەرکرد، هاتن، ئەوانیشم دەرکرد، ئەوە من کردم نەك تۆ، من تۆم بۆ سەرنویشتێکی گرنگترو مەترسیدارتر ڕاگرتووە.

– گرنگترو مەترسیدارتر؟

– لەکاتی منداڵی ئارەزووی چیت دەکرد؟ بوون بەخودا، کە دەبیە خودا

– من من

– خۆت وەپاش مەدە، گریەو زاری مەکە، تۆ پێشتر بوویتە خودا، تۆ بیر لەوە دەکەیتەوە کە ئەو کۆترە کێویە لە ڕووباری ئوردن چی بەتۆ گوت؟

– پێم بلّێ ... بۆمن بلّێ.

– تۆ کوڕی منی، تۆ کوڕی منی، ئەوە پەیامێ بوو کە کۆتری کێوی بۆتی هێنابوو، بەلاّم ئەم کۆترە کێوی نەبوو جوبرائیل بوو، لەبەر ئەمە سەلام لە تۆ دەکەم ئەی کوڕ، ئەی تەنها کوڕی خودا.

دووباڵ لە سینەی کریستدا کەوتنە شریخەوە، هەستی بە گەشانەوەی ئەستێرەیێکی سیحری سەرپێچکارکرد لە میانی ئەبرۆکانیدا، هاوارێ لە دەروونی هەڵسا ((ئەدونیا.. منی مرۆڤ، فریشتە، بەندەی تۆ نیم، من کوڕی تۆم، من بەسەر تەختەوە دادەنیشم تا داوەری مردوو زیندووەکانم بکەم، گۆی دونیا دەگرمە دەستی ڕاستمو یاری پێدەکەم، جێی من بکەوە تا دانیشم)). سەدای قاقای خەندەیێکی لە فەزا بیست، کریست ڕاجفری، فریشتە ون بوو، هاوارێکی جگەرسۆزی سەردا- لوسیفر کەوتە سەر زیخەوە.

بە دەنگێکی تیزئامێزەوە گوتی ((دووبارە بەخزمەتت دەگەم، ڕۆژێ دووبارە یەکتری دەبینینەوە.. هەزوو)).

کریست بەرووخساری رووچووی لە زیخدا هاواری کرد ((ئەی هەرماس هیچ کاتێ.. هیچ کاتێ ... یەکتری نابینینەوە)).

دەنگەکە دووبارە گوتی ((هەرزوو .. لە هەمان جەژنی پوسح دا ئەی فەلەکزەدە)) کریست دەستی کرد بە شینو زاری فرمێسکەکانی بە دلۆپی گەرم دەکەوتە سەر زیخو چەوەوەو ژەنگی ڕۆحی خۆی شوشتو پاك کردەوە، دەمەدەمی عەسر بایەکی فێنك هەڵیکرد، خۆرەتاوێکی نەرمو بۆر هەڵڕژایە سەر کێوەکان، ئەو کاتە کریست فەرمانێکی میهرەبانی گوێ لێبوو دەستێکی نادیار بەسەر شانیەوەو قەراری گرت.

– رابە ڕۆژی خودا گەیشتووە، پەلەکە ئەم پەیامە بگەیەنە مرۆڤەکان ((من بەدیار دەکەوم))

بەشی هەژدەهەم

وای کە کریست بە چ خێراییەك بیابانی لە دوای خۆیەوەی جێهێشت! گەیشتە دەریای مردوو، بەدەوریا سووڕایەوە، دووبارە پێی نایە سەر زەوی کێڵراوو ئەو هەوا پیسەی هاتە ناو هەناسەی مرۆڤەوە.. بەبێ یارو یاوەر ڕێی تەی نەدەکرد، ئاخر لەکوێ دەیتوانی ئەو توانایە بدۆزێتەوە؟ دوو دەستی نادیار بن باڵی ئەویان گرتبوو، هەورێکی ناسك بەسەر بیابانەوە وەدیارکەوتبوو، گەورەبوو، ڕەش داگەڕاو ئاسمانی داپۆشی، دەنگی گوڕڕەی گەواڵە دەگەیشتە گوێ، لەدوای ئەوەوە یەکەمین دڵۆپە باران کەوتە سەر زەوی، زەوی ڕەش داگەڕا، ڕێگاکان ون بوون، لە هیکەوە تاڤگەکانی ئاسمان هەڵڕژان، کریست ناولەپی خۆی کردە پیاڵەو پڕ ئاو بوو خواردیەوە، وەستا نەیدەزانی بەکام ڕێدا بڕوات، هەورەتریشقە هەوای شەق کرد، بۆ ساتێ ڕووخساری زەوی بەڕەنگی شینی زەردی کەم ڕەنگەوە کەوتە درەوشانەوە، بەڵام دووبارە ڕەش بۆوە، ڕێی ئورشەلیم کامەیان بوو، کام ڕێ بۆ لای یەحیای پاکشۆر بوو؟ هاوسەفەرەکانی کە لەناو قامیشەڵاندا لە کەنار ڕووبارەوە چاوەڕێی ئەویان دەکرد چییان بەسەر هات؟ بە ڕازو پاڕانەوە گوتی ((خودایە، هەورەتریشقەیێ بنێرە خوارەوە، ڕێم پێ نیشان بدات)) لە کاتێکا قسەی دەکرد لەبەرەو ڕووی ئەودا مەشخەڵێ لە ئاسمان هەڵسا، خودا نیشانەیێکی بەو دابوو، ئەو بەدڵنیاییەوە بە هەمان لادا بۆ پێشەوە دەچوو سێلاوی باران هەڵدەڕژا، ئاوی نێری ئاسمان هەڵدەڕژانە خوارەوە، لەگەڵ ڕووبارو دەریاچە، ئاوی مێینەی زەوی پەیوەست دەبوون، زەمینو ئاسمانو باران بوونە

یەك، سەریان لەدوای ئەو نابوو تا ڕێنمایی بکەن بەرەو مرۆڤ، لە ناخی گڵو لیتەدا بازیدەداو پێیەکانی لە ڕەگوڕیشەو لقی دار گیردەبوو، ڕێگەی خۆی لە چاڵەکانەوە لادەداو لە ڕۆشنایی هەورەتریشقە هەنارێکی لێکردەوە، دەستی پڕ لە یاقووت بوو گەرووی تازەبۆوە، یەکێکی دیکەی ڕنیو دیسان یەکێکی دیو خواردی، دەستخۆشی لەو دەستە کرد کە چاندبووی، بە هێزێکی تازە دووبارە کەوتە ڕێ، هەوا تاریك بوو، ڕۆژ بوو یا شەو؟ پێیەکانی لەبەر گڵ سەنگین بوو، وا بەدیار دەکەوت کە لەگەڵ هەر پێیەکدا تەواوی دونیا هەڵدەگرێ، ناگەهان لە درەوشانەوەی هەورەتریشقەیێ، دێیەکی بچووکی بەسەر بەرزایی گردۆلکەیێکەوە بینی،ماڵە سپیەکانی ئاگر تێبەردەداو دووبارە خامۆش دەکردەوە، دڵی لە بەرشۆق کەوتە خورپە، مرۆڤ لەوماڵانە دانیشتبوون- برایان- و ئەو بە تاسوقی ساوی دەستی مرۆڤ بوو، هەناسە هەڵکێشان لە هەوای مرۆڤو خواردنی نانو خواردنەوەی شەرابو گفتوگۆو کە چەندین ساڵ بوو لە تاسوقی تەنهایی، کێوو مەزراکانی دەنایە ژێر پێو لەگەڵ مەلو ئاژەڵە کێویەکان قسەی کردبوو خۆی لە دیتنی مرۆڤ بەدوور گرتبوو بەڵام ئێستا چەند خۆش بوو ئەگەر دەست ساو داتە دەستی مرۆڤەکان، پێیەکانی توندکردو دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بەسەر تاوێرە بەردەکانەوە، لە کوێ ئەنجامی دەگرت، لە کاتێکا سەرهەڵدەگەڕا هەورەکان نەرم بوونو پارچەیەك لە ئاسمان بەدیارکەوت، خۆرەتاو بەهەمانحاڵ کە ئاوا دەبوو، لە ئاسمان بەدیارکەوت، دەنگی کەڵەشێری گوند، وەڕینی سەگەکانو ئەو ژنانەی کە بەسەربانەکانیانەوە بانگی یەکتریان دەکرد بیست ، لە دووکەڵکێشەکانەوە دووکەڵێکی شین بەرزبۆوە ئاسمان، بۆنی داری کرد کە لە حاڵەتی سووتاندا بوو.

لە کاتێکا بەکەناری یەکەمین ماڵی دێکەدا ڕەت دەبوو، بە بیستنی گفتوگۆی مرۆڤەکان، بەبنی لێویەوە گوتی ((پیرۆز بێت تۆوی مرۆڤ))

بەردو ئاوو ماڵەکان بریقەیان دەدایەوە، چی دەڵێم! پێدەکەنین، زەوی شەقی بردبوو، تێنوێتی خۆی شکاندبوو، تۆفان مرۆڤو ئاژەڵی زەندەق بردبوو، بەڵام ئەوکاتە هەورەکان بەپەرشو بڵاوبوونەوەی خۆیان ئاسمانیان شین کردو خۆرەتاو کە ون بو

جارێکی دیکە گەڕایەوە، مەیدانی ئاسمان دڵنیاییان دەکردە دیاری بۆ دنیا، کریست خۆشحاڵو سەرتاپا تەڕ، بەکوچە باریکەکانەوە دەگەڵ شوڕەشوڕی ئاو بازی دەدا، کچێکی گەنج وەدیارکەوت، بزنێکی گوان گەورەی بۆلەوەڕگا رادەکێشا، کریست بە بزەی لێویەوە گوتی((ناوی ئەم گوندە چییە؟))

– بیت ئنیا.

– بۆ دۆزینەوەی شوێنێکی باش دەتوانم لە کام دەرگا بدەم، من لێرە غەریبم

کچەکە بە خەندە وەڵامی دایەوە ((لە هەر شوێنێ کە دەرگاییێکی کراوەت دۆزیەوە بڕۆ ژوورەوە)). لە هەر جێگایێ دەرگای کراوەت بینی بڕۆ ژوورەوە، کریست لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((مرۆڤــی ئەم دێیە میهرەبانو میوان دۆستن))

بۆ پێشەوە چوو تا دەرگاییێکی کراوە بدۆزیتەوە. کولانەکان ببوونە رووبارێکی بچووک، بەڵام بەردەزلەکان سەریان لە ئاو دەرهێنابوو، دەرگاکان لەبەر باران رەش بووبوونو داخرابوون، لە یەکەمین سووچدا سوورایەوەو دەرگاییێکی بچووکی تاقداربوو رەنگی نیلی بوو، کراوە بوو، ژنێکی کورتەبالاّی چوارشانەی غەبغەبەداری لێو ئەستوور لە دەرگای ماڵ وەستابوو، ژنێکی گەنجی دیکە، لەناو ماڵدا کە نوورێکی کەمڕەنگی لێدەهاتە دەرەوە، لەکەنار کارگەی چنین دانیشتبوو، کاری چنینی دەکردو بەنەرمۆکەیی گۆرانی دەچڕی، کریست نزیک کەوتەوە لە ئاستانەی دەرگا وەستاو دەستی بە نیشانەی سەلام بەرزکردەوەو دانیایە سەر دڵیو گوتی غەریبەمو خەڵکی جەلیلم سەرمامەو برسیمە، شوێنێکیشم بۆ خەوتن نییە، من مرۆڤـێکی شەرەفمەندم مۆڵەت دەفەرمووی کە ئەمشەو لە ماڵی ئێوە بم، دەرگام کراوە بینیو هاتمە ژوورەوە لە من ببوورن)).

ژنە جحێڵەکە گەڕایەوە دەستەکانی پڕ لە دانەوێڵەی پەلەوەر بوو، بە ئارامی ئەوی بەسەر کردەوە، بزەییێکی هاتیّو گوتی ((بۆ خزمەتگوزاری حازرین، پێت لە سەرچاوان، فەرموو)) جۆلاّکە دەستی لەکارکێشایەوەو لە حەوشەدا بەدیارکەوت، ئێسقانێکی وردیلەی هەبوو رەنگی پەڕی بوو، کەزی رەشی خۆی بەکلکی کەروێشك

بەستابۆوە، چاوەکانی گەورەو خەمناك بوو، گەردەنبەندێکی پیرۆزەیی بەدەوری گەردەنی لاوازی وەکردبوو بەنیشانەی نەزری قوربانی، سەیری میوانی کردو رووخساری سووربۆوە گوتی ((ئێمە تەنهاین ئیلیازری برامان لێرە نییە چۆتە ئوردن تا خۆی ئاوەمۆر بکات))

ئەویتر گوتی ((چ فەرقی هەیە خۆ ئێمە ناخوات، ئاغای ئازیز فەرموو وەرە ژوورەوە گوێ مەدەرە ئەو، ئەو لە سێبەری خۆشی دەترسێ، خەڵکی دێ بانگ دەکەین تا ببنە هاوسوحبەتتو ریش سپییەکانیش بۆ بەخێرهاتن کردنو چاكو چۆنی ، کەواتە لووتف بکەو وەرە ناو ماڵی بچووکی ئێمەوە؟ چیت بەسەرهاتووە؟ سەرماتە؟

– کریست وەڵامی دایەوە گوتی ((سەرمامەو برسیمەو خەواڵووشم))

ژنە گوتی ((ئەوە هەرسێکیان چارەسەریان هەیە، ترس لە خۆت بار مەکە ئێستا دەمەوێ بزانی کە ناوی من (مارتا)یە، ئەوەشیان خوشکم، ناوی مێریێە، ناوی تۆ چییە؟

– کریستی ناصیرەیی.

مارتا پێکەنیو لە کاتێکا دەستی بۆلای ئەو رەوانە دەکردو گوتی ((ئادەمێکی باشی؟

کریست بە سەروپۆتەلاکێکی جیدی گوتی ((بەڵی خوچە مارتا باش باش تا حەدی توانایيم))

چووە ناو کوختەکەوە، مێریێ مەشخەڵێکی داگیرساند، ژوورەکە بەدەرو دیواری سپییەوە پڕ لە نوور بوو، لەناو ماڵەکەدا دوو سندوقی درەختی سەرونیازی لێبوو، چەند دانەیێ چوارپایە، بە راستایی دیوار سەکۆییێکی دارین هەبوو دۆشەكو سەرینی بەسەرەوە بوو، دەسگای چنین لە سووچێکەوە بوو، لە سووچەکەی دی چەند شەربەییێکی گڵینی تایبەت بە زەیتونو رۆن، شەبەرییێکی ئاوی فێنك لەلای راست بوو لە کەناریا پارچە کەتانێکی درێژ بە بزمار هەڵواسرابوو، ماڵەکە بۆنی درەختی سەرونیازو بەهێی لێدەهات، بەشی ئاگردان ژوورەکە بەپانو تاریکی مابۆوە،

کەرەستەی چێشت لێنان لەو دەوروبەرەدا هەڵواسرابوو. مارتا هاتو گوتی ((دانیشە ئێستا سۆپا بۆ هەڵدەکەم تا جلەکانت وشك بێتەوە)) ئەو کاتە تەختێکی بۆ هێناو لەکەنار سۆپاکە داینا، پاشا چووە حەوشە یەك باوەش دارمێوی هێنا، گەڵای دارغارو دوو چلە زەیتونی هێنا، دەستەویەخە دانیشت ئاگرودووەکەی وەك کوختەییێکی بچووك لێکردو ئاگری تێبەردا. کریست لە کاتێکا خۆی هەڵکورماندبوو سەری لەمیانی دوو دەست نابوو، ئانیشکی نابووە سەر ئەژنۆکانی، سەیری دەکردو لەبەرخۆ ئەندێشەی دەکرد ((ڕێو ڕەسمێکی چەند پیرۆزە کۆکردنەوەی دارو دەوەنو داگیرساندنیان لە ڕۆژی ساردا، مەشخەڵ وەك خوشکێکی میهرەبان بۆ لای تۆ دێت تا گەرمت کاتەوە، چوونە ناو ماڵێکی غەریب، بەبرسیەتیو تێنوێتیو بینینی دوو خوشکی غەریبی دیکە کە دێن وەسیلەی حەسانەوەی تۆ ڕێکدەدەنەوە))، چاوەکانی پڕلە ئەشك بوو.

مارتا هەڵسایەوەو چووە لای یەخدانەکەوە، نانو هەنگوینو پەیمانەی شەرابی هێناو لەبەر پێی غەریبەکەی دانا گوتی ((بۆ ئەوەی تامی دەمت بگۆڕی لەمانە بخۆ، ئێستاکە مەنجەڵ دێنمە سەر ئاگرەوە تا خۆراکێکی گەرم بخۆیو گیانت وەبەربێتەوە، دەبێ لە ڕێگەیێکی دوورەوە هاتبێ))

کریست وەڵامی دایەوە ((لەوسەری زەویەوە هاتوم)) بەتاسووقەوە لاربۆوە سەر نانو زەیتونو هەنگوین، وای کە لەززەتبەخش بوو، خودا بەسەخاوەتەوە تەواوی ئەم نیعمەتانە بۆ مرۆڤ دەنێرێ، خواردیو سوپاسی خوای کرد. مێرێ لە تەواوی ئەم ماوەیەدا لە کەنار جێگای مەشخەڵەوە بەخامۆشی وەستابوو، سەرەتا سەیری ئاگری دەکرد. پاشان سەیری میوانی نەناسراوی دەکرد، پاشان سەیری خوشکی دەکرد کە چۆن چۆنی بە هەبوونی پیاوێك لە ماڵو میوانداری پەروباڵی لێ هاتبوونە دەر.

کریست پیاڵەی شەرابی هەڵگرتو سەیری ئەم دوو ژنەی کردو گوتی ((خوشکەکانم مێرێو مارتا حەتمەن بیستوتانە کە لە زەمانی نوح تۆفان هات، خەڵکی هەمووی گوناهکار بوونو هەموویان غەرق بوون، تەنها ئەو چەند کەسە کارڕاستانەی کە لەناو کەشتی بوون ڕزگایان بوو، مێرێو مارتا سوێند دەخۆم کە ئەگەر تۆفانێکی دیکە هەڵسیو من سەرپشك بم لە داوەت کردنی ئێوە بۆ ناو کەشتی نەناسیاوی کۆنەپۆشو

پێ پەتی کە لەکەنار دەرگای ماڵی ئێوە بەدیارکەوتو ئێوە ئاگرتان بۆ کردەوەو گەرم بۆوە، خواردنتان پێداو تێربوو، بەقسەی موحیبەت ئامێز قسەتان لەگەڵ ئەو کرد ئەوە ئێوە هەڵدەبژێرم، مەلەکوتی ئاسمان دابەزیو چووە دڵیەوە، خوشکانم، بەسەلامەتی ئێوە دەخۆمەوە، بەدیتنی ئێوە خۆشحاڵم.

مێرێ نزیك کەوتەوەو لە بەرپێی کریست دانیشت، بەرووخسارێکی شەرمنی گوڵ گۆناوە گوتی: ((ئەی غەریبە دەنگی تۆ نابیستم تۆ قسەمان زیاتر بۆ بکە)).

– مارتا چێشتی هێناو سفرەی ڕاخستو ئاوی ساردی لە بیری ناو حەوشەکەوە هەڵکێشا، ئەوکاتە هاوسێیەکی جاحێڵی نارد تا خەبەر بداتە ریش سپی دێ کە مەرحەمەت بفەرموونە ماڵی ئەوو تەشریف بهێنن، چونکە ئەوو خوشکەکەی میوانێکیان بۆ هاتووە.

مێرێ کە کریستی بینی بێدەنگە، گوتی ((زۆرتر قسەمان بۆ بکە))

کریست پرسی ((مێرێ حەزت لە چییە بۆت بڵێم؟)) بە ئارامی دەستی بەسەر کەزی ڕەشی ئەو داهێنا ((بێدەنگی جوانو بە سەد زمان قسە دەکات))

– بێدەنگی ژنان رازی ناکات، ژن وەك منداڵان پێویستیان بە وشەی ئەڤین ئامێزەوە هەیە.

– مارتا کە لەبەر خاتری شەونشینی زەینی لە مەشخەڵەکان بوو، قسەی مێرێی بڕیو گوتی ((گوێ مەدەرە قسەی ئەو، هەتا قسەی موحیبەت ئامێزیش ژنان رازی ناکات)).

– بەڵێ قسەی موحیبەت ئامێزیش ژن رازی ناکات، ژن دەیەوێ گوێی لە دەنگی پێی مێردەکەی بێ، کە ماڵی خستۆتە لەرزەوە، دەیەوێ شیر بدات بەمناڵ تا مەمکەکانی ئارام بگرن، ئەی کریستی جەلیلی، ژن زۆر شتی دەوێ، بەڵام پیاوان چ لەو بابەتانە دەگەن؟))

– مارتا هەولێدا بخەنێ، بەلاّم نەیتوانی، سی ساڵ عومری بوو کەچی شووی نەکردبوو، ئەوان بێدەنگ بوون، گوێیان لە ئاگر راگرت کە داری زەیتونی قووتدەداو نێڵەی دەکردە سەرقاپی دارینی خۆراك کە ئاوەکەی جۆشیدەدا، چاوانی هەرسێکیان لەمەشخەڵدا گوم بووبوون. عاقیبەت مێریێ بێدەنگی شکاند: ((چ دەبوو ئەگەر تەنها دەتزانی کە ژن لە کاتێ کەدانیشتووەو کاری چنین دەکات چی بەدەروونی دا تێپەڕێ، کریستی ناصری ئەگەر دەزانی دڵت بە حاڵی ئەو دەسووتا))

کریست بە بزەییێکەوە گوتی ((دەزانم، منیش زەمانێ، لە ژیانێکی ترا، ژن بووم‌و کاری چنینم دەکرد)).

– بیرت لە چی دەکردەوە؟

– بەخودا بیرم لە هیچ شتێکی دیکە، جگە لە خودا نەدەکردەوە مەریم، ئەی تۆ چۆن؟

مێریێ وەلاّمی نەدایەوە، بەلاّم سینەی بەرزبۆوە، مارتا گفتوگۆی ئەوانی بیست‌و ئاخی هەڵکێشا، بەلاّم هیچی نەگوت، لە ئەنجامدا نەیتوانی خۆی راگرێ، بەدەنگێکی زبرەوە گوتی: ((مەترسە جانم، مێریێ‌و من‌و تەواوی ژنانی بێ مێرد لەگەڵ خودا قسە دەکەین، ئەو وەکو مێردێ بەسەر ئەژنۆی خۆمانەوە دادەنیشێنین)).

کریست سەری هێنایە خوارەوەو هیچی نەگوت، مارتا مەنجەڵی بەسەر ئاگرەوە هەڵگرت، شام ئامادەبوو، بەرەو لای یەخدان چوو تاکاسە بهێنێ‌و خۆراکی تێکا، مێریێ لە کاتێکا بەچرپەوە قسەی دەکرد تا خوشکەکەی گوێی لەقسەی ئەو نەبێت گوتی : ((دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم کە جارێ لە جاران لە کاتی چنینکاری دا هاتە زەینم، منیش ئەو رۆژە بیرم لە خودا کردەوەو لەگەڵیا قسەم دەکرد، دەمگوت: ((خودایا... ئەگەر کاتی بەهاتنە ناو کوختە بچووکەکەی ئێمەوەو منەتێکمان لەسەر بکەیت، تۆ دەبیە خاوەن‌و ئێمەش میوان‌و ئێستاکێ)). قسە لەگەروی شکاو خامۆش بوو: کریست سەری هێنایە پێشەوە تا ببیستێ: ئێستاکێ؟ مارتا خۆی‌و کاسەکەی گەیشت.

مێریێ بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((هیچ))و لەجێوە هەڵسایەوە.

مارتا گوتی ((وەرن بخۆن، ئێستا سەروسەکوتی ریش سپیەکان بەدیاردەکەوێ، نەوەکا ئێمە لەکاتی خواردن ببینین)) هەرسێ نەفەر دانیشتن، کریست نانی گرت‌و بەرزی کردەوە رێوڕەسمی پیرۆزکردنی وا بەگەرمی‌و پڕ هەستەوە ئەداکرد کە ئەو دوو خوشکە سەرسام بوون‌و سەیری ئەویان دەکرد، بەدیتنی ئەو ترسان، چونکە رووخساری نوورانی هەڵگەڕاو فەزای دواوە هەڵگیرساو جریوەی دەهات.

مێریێ دەستی هێنایە پێش‌و هاواری کرد ((ئەی پەروەردگار تۆ خاوەنی ماڵی‌و ئێمە میوان، فەرمانمان پێبدە)) کریست سەری هێنایە خوارەوە تا ئەوان ئاگایان لە شڵەژانی ئەو نەبێ، ئەوە یەکەمین هاوار بوو، یەکەمین جار بوو کە نەفەرێ پەی بەو بردبوو.

بەتاریك بوونی دەرگای ماڵ‌و وەدیارکەوتنی پیرەمێردێکی زەبەلاح لە ئاستانەی دەرگادا ئەوان لەسەر سفرە هەڵسانەوە، پیرەمێردەکە ریشێکی پەرشوبلاّوی هەبوو، پیاوێکی ئێسقاندار، بازووێکی تونددوتۆڵ‌و سینەیێکی بەمووی هەبوو لە سینەی بەرانێکی شاخدار دەچوو، گۆپاڵێکی خواری درێژی لەدەست دابوو، بۆ ئەوەی خۆی بەسەردا بدا، بەکاری نەدەهێنا، بەلاّم بۆ پاراستنی نەزمی گوندەکە سوودی لێ وەردەگرت.

هەردوو ژن بە عیززەت‌و رێزەوە بەویان گوت ((باوکە مەلەك یەسدوق پێی خێرت نایە کولیەی بچووکی ئێمەوە))

پیرەمێرد هاتە ژوورەوەو لەدوای ئەوەوە پیرەمێردێکی دی لەدەرگا بەدیار کەوت، ئەوەی دواییان وردیلە بوو سەرێکی درێژی ئەسپینی بێ ددانی هەبوو، چاوە وردەکانی مەشخەڵیان لێ بەرزدەبووەوە، کە نەتدەتوانی زۆر تەماشای بکەی، دیاربوو ژەهری ماری لەپشت چاودا هەبوو، پیرەمێردێ پشتی چاوی ئاگربوو، لەپشتی ئەو ئاگرەوە زەینێکی بەدو پۆخڵ هەبوو. ژنەکان حورمەتیان لەویش گرت‌و ئەویش هاتە ژوورەوەو لەدوای ئەویش پیرەمێردی سێهەم کە کوڕێکی خەپڵەو قەڵەو بوو بەدیارکەوت.

گۆپاڵەکەی دەنایە پێش، چاوەکانی گۆپاڵ ڕێنمایی ئەویان دەکردو نەیاندەهێشت بکەوێتە خوارەوەو پیاوێکی باش بوو، حەزی لە شتی بەتام بوو هەموو کاتێ کە لە دادوەری سەبارەت بە دێهاتیەکان دەهاتەوە، دڵی نەدەهات کەس تەنبێ بکات.

دەیگوت: ((من خودا نیم، کەسێ کە بۆ دادوەری دادەنیشێ، خۆشی هەردەبێ جێگەی دادوەری کردن بێت، ڕۆڵەکانم خۆتان بەدوور بگرن لە شەڕو گێچەڵ تا لە دونیای دی تووشی دەردەسەری نەبن)).

هەندێ جار پارەی دادوەری لەبەرکی خۆی دەدا، هەندێ جاریش بۆ نەجاتی سەرپێچیکار خۆی دەچووە زیندانەوە، هەندێ ئەویان بەگەلحۆ دەزانیو هەندێکیش بە پیرۆز لە قەڵەمیاندەدا، مەلەك یەسدوقی پیر گەرەکی بوو خۆی لەو بەدوور بگرێ، بەلاّم ئەو دەیتوانی چی بکات، سەروکاری لەگەڵ کەسێ بوو کە لە پشتی ڕەوحانی هارون بوو، یەکێ بوو لە موڵکدارە ملەستوورەکانی دێ، مەلەك یەسدوق کە گۆچانەکەی دەگەیشتە قسپی بنمیچ گوتی ((مارتا کوا ئەو غەریبەی هاتۆتە ناو ئێمەوە؟ کریست لەکەناری دووکەڵکێشەکەوە مابۆوەو سەیری ئاگری دەکرد، هەڵسایەوە، بەڕوانینو بەسەرکردنەوەی ئەو گوتی تۆی؟)) کریست گوتی ((بەڵی منم خەڵکی ناصیرە))

پیرەمێردی دووەم گوتی ((خەڵکی جەلیل؟ قەت شتێکی باش لە ناصیرەوە بەدەرناکەوێ، کتێبی پەیامبەران وادەڵێت. ریش سپیە نابیناکە تاویدایە ناوقسەکانو گوتی ((باوکە ساموائیل، تانە لەو مەدە، دروستە کە جەلیلیەکان خەڵکی چەنەبازو گێلو سەرەڕۆن، بەلاّم خەڵکی باشن، ئەو میوانەی ئێمەش لەقسەی را دیارە باشە)). پاشان رووی لە کریست کردو گوتی ((بەخێر بێیت رۆڵەم)) مەلەك یەسدوق پرسی ((بازرگانی؟ چی دەفرۆشی؟))

لەهەمان کاتدا کە ریش سپیەکان گفتوگۆیان دەکرد، ملەستورانی دێو زەویدارانی ناودار دەهاتنە ژوورەوە، خەبەرداربووبوون لە هاتنی غەریبەکە، خۆیان تاسو لووس (نونوار)دا بوو بەمەبەستی کات بەسەربردنو بۆ بەخێرهێنانو پرسیارو چۆنیو چاکی، ئەوان هاتنە ژوورەوەو لەدوای ریش سپیەکانەوە دانیشتن.

کریست گوتی ((من هیچ شتێ نافرۆشم، رۆژێ لەڕۆژان نەجاڕ بووم، بەلاّم کاری خۆم جێهێشت، ماڵی دایکم جێهێشتو خۆم وەقفی خودا کرد))

پیاوە نابیناکە گوتی ((کوڕم کارێکی باشت کرد کە دونیات تەرك کردووە))

بەلاّم ئاگاداربە، چونکە ئێستا خۆت لەگەڵ هەرماسێکی بەد، لەگەڵ ئەم خودایە قاتی کردووە، دەتەوێ لە جەنگی ئەودا راکەیت؟)) کەوتە خەندەوە.

مەلەك یەسدوقی پیر بەبیستنی ئەم قسەیە، خەریك بوو شەق بەرێ لە تووڕەییان، بەلاّم بێدەنگ بوو، ریش سپی دووەم بەتیز پێکردن منە منێکی کرد((ئەی رەبەن؟ تۆش یەکێ لە (لاویان) ی ؟ جانبازی؟ پەیامبەرێکی درۆزن؟

کریست بەشڵەژانەوە گوتی ((نەخێر.... نەخێر باوکە

– ئەی چکارەی؟

خانمانی گوندەکە ئەوکاتە بە زێڕو زیوی خۆیان هاتنە ژوورەوە تا غەریبە ببینن‌و خۆشیان نیشان بدەن، تا بزانن ئەو غەریبە پیرە یا گەنجو خۆش سیمایە چی دەفرۆشێت، لەوانەشە بۆ خوازبێنی ماراتا یا مێرێ یەکێ لەو دوو خوشکە جوانە هاتبێ، بەلاّم کچی ماڵێ بوو، چەندین سەدە بوو ئەو منالاّنە کەسیان لەباوەش نەکردبوو، ئاخیری باشتروایە بڕۆینو ببینین، ئەوان خۆیان تاسو لووسو شیك کردو هاتن، ئێستاکێ هەمو وبەیەکەوە لەیەك ریزدا لەپشت پیاوان وەستابوون.

پیرەمێردی دەروون پیس جارێکی دی پرسی ((کەواتە چکارەی؟))

کریست لەپڕێکا هەستی بەسەرما کردو دەستی بردە بەرئاگر، جلەکانی ئەو کە هێشتا تەڕبوون، هەڵمیان لێ هەڵدەسا، بۆ ماوەیەك بەبێدەنگیو بیرکردنەوە لە جێوەمایەوە، لەبەرخۆ گوتی ((ئەوە باشترین ساتە بۆ قسە کردن، باشترین ساتە بۆ ئاشکراکردنی رازێ کە خوداوەند بۆ منی ئاشکرا کردووە، تا خودای خەوتوو لە دەروونی ئەم ژنو پیاوانە کە بەدوای پەیوەندی بێهودەی خۆیان تەباهیان دەکرد، بێدار بکاتەوە. لە من دەپرسن کەچی دەفرۆشم، وەلاّم دەدەمەوە: مەلەکوتی ئاسمان، رزگاری رۆح، ژیانی

جاویدانیی)) لێگەڕێ با بۆ کڕینی ئەو ((مرواریە گەورەیە)) جلی بەریشیان بفرۆشن)). بەخێرایی سەیری دەوروبەری کرد رووخسارەکانی لەنووری مەشخەڵی رۆشنایی ئاگادار بینی، ((هەموو دڕندەخوو حیلەباز، فەرسودە لە پروپوچی رۆژانە کەوەکو خوریکە بەگیانیان وەربووەو لەترسان وڕبووینە رەحمی بەحاڵی ئەوان کردو ویستی هەڵستێتەوەو قسە بکات. بەلاّم ئەمشەوە زۆر ماندوو بوو، ئێستاکێ چەندین رۆژبوو کە لەماڵی مرۆڤێ نەحەساوەتەو سەری بەسەرین نەکردووە، بەخەواڵوییەوە پشتی بەدیواری دوکەلاّوی داو چاوەکانی داخست.

مێرێ تاوی دایە ناو قسەکانو بەنیگاییێکی پاڕانەوەئامێز سەیری پیرەمێردەکانی کردو گوتی ((سەروەران، ئەو ماندوو بووەو ئازاری مەدەن))

مەلەك یەسدوق بەبنی لێویەوە گوتی ((ڕاست دەبێژێ)) بەتەکیەدان بەسەر گۆچانەکەیەوە ئامادەی هەڵسانەوەو رۆیشتن بوو ((مێرێ هەق تەواو بەتۆیە، بەشێوەیێ قسە لەگەڵ ئەو دەکەین وەك بڵێی مەحکەمەی دەکەین، لەبیر دەکەین)). رووی لە ریش سپی دووەم کرد ((لەبیر دەکەی باوکە ساموائیل کە فریشتەکان زۆربەیان بەجلی هەژاریەوە دێنە زەویەوە... بەکراسێکی سادە بێ گۆچانو جانتاو پێلاّو، دروست وەکو ئەو پیاوە، لەبەر ئەمە، چاکتروایە ئاگادارین با لەگەڵ ئەم غەریبەیە بەجۆرێ بێینە رایێ وەك فریشتەیێ، تەنها ئەوە دووربینیە))

ڕیش سپیە نابیناکە بەخەندەوە گوتی ((کەرایەتیە، وا دیتە بەرچاو کە دەبێ هەموو مرۆڤێ بەفریشتە دابنێین، بەڵێ هەموو مرۆڤ هەتا ساموائیلی پیریش)).

پیرەمێرد ژەهرالود بوو لە تووڕەییان شێتو هار بوو، خەریك بوو دەمی بکاتەوە پەشیمان بۆوە، ئەو شاهینە پیرە دەوڵەمەند بوو، رەنگە رۆژێ پێویستی بەو دەبێ، چاکتروایە مرۆڤ خۆی لە بێدەنگی بدات. ئەوەش هەر دوربینیە.

مەشخەڵی دڵنەوازی ئاگر کەوتە سەر قژو رووخساری ماندوو سینەی کراوەی کریست، تیشکی شین کەوتە سەر ردێنی رەشو ئاڵۆزیەوە خانمانی دێیەکە دەیانچرپاندە گوێی یەکتریو دەیانگوت ((هەرچەندە هەژارە، بەلاّم دڵ دەڕفێنێ، چاوەکانیت دیت؟ سەرنج

ڕاکێشترین چاون کە تائێستا دیومانە، هەتا لە چاوەکانی مێردیشم کە من لە باوەش دەکات. سەرنج ڕاکێشترە)).

یەکێکی دی تاوی دایە ناو قسانو گوتی ((تا کریست کەسێکی وا کێویم نەبینیوە هەمووی ترسو وەحشەتە، مرۆڤ هەست دەکات کە هەموو شتێ بەرەڵلا دەکاو تێدەتەقێنێتە گردۆلکەکانەوە)).

– خانم جان، دیتت کە مارتا چۆن بە چاوەکانی خەریك بوو ئەوی دەخوارد، فەراژەییێکی تر گوتی ((بەلاّم بەتیلەی چاو سەیری مێرێی دەکرد، لەمنت گوێ لێ بێ کە ئەودوو خوشکە ئەمشەو دەکەونە گیانی یەکتریەوە، من هاوسێیانم گوێم لەسەروسەدایان دەبێ)).

مەلەك یەسدوق ی پیر فەرماندەرانە گوتی ((باشتروایە بڕۆین بەخۆڕایی زەحمەتی هاتنمان کێشا، میوان خەواڵوە، هەستن ریش سپیەکان بابڕۆین)) بە گۆچانەکەی ژنو پیاوەکانی راداوە تابتوانێ تێپەڕێ، بەلاّم هەرکە گەیشتە دەرگا، سەدای شەقاوی بەپەلەی لە حەوشە بەرگوێ کەوت، پیاوێکی رەنگ پەڕیو هاتە ژوورەوە خۆی لەبەرامبەر ئاگر هەڵکورماند، بەهەناسەبڕکێوە دوو خوشکەکە بەترسەوە لە باوەشیان کردو هاواریان کرد:

– برام چیت بەسەرهاتووە؟ کێ سەری لەدونای؟

مەلەك یەسدوق کە تازە هاتبۆە بە گۆچانەکەی خۆی دەستی بەقسەکرد: ئیلیازر کوڕی مەناکیم، ئەگەر خەبەرێکی خراپت پێیە تا ژنان ژوور بەجێبهێڵنو پیاوان بمێننەوە تا بیبیستن، ئیلیازر بەیەك هەناسە هاواری کرد: ((پاشا یەحیای پاکشۆری دەستگیرکردو سەریان لەلەش کردەوە)) لە کاتێکا دەلەرزی، هەڵسایەوە

ئەو مرۆڤێکی زردنبو بوو، بەڕەنگی خاك، گۆناکانی هەڵتەکابوو شۆرببووەوە، چاوەکانی سەوزو رەنگ پەڕیو لەبەردەم ئاگردا مایەوە وەکو چاوی پشیلەییێکی وەحشی بریقەی دەدایەوە

ڕیش سپی نابینا بە رازی بوونەوە گوتی ((ئەن ئاخیری ئەمشەومان خراپ نەبوو، هەر لەوکاتەوەی کە بێداربووینەوە تا ئێستا، کە دەمانەوێ بڕۆین‌و بخەوین، لە ئەنجامدا شتێك روویدا، دونیا تەکانی خوارد، لەم حاڵەتەدا باشتر وایە بەسەر تەختەکانەوە دانیشین‌و گوێ بگرین، من حەزم لەو هەواڵەیە هەرچەند کە خراپیش بێ)). بۆ لای ئیلیازر لاربۆوەو گوتی ((دۆستی من لووتف بکە قسەمان بۆ بکە، پێمان بڵێ کە ئەو موسیبەتە چۆنەو بۆ روویدا، رێك لەسەرەتاوە بۆمان بگێڕەوەو پەلەش مەکە، شەوچەرەییێکی باشە، هەناسەت تازەکەوە، ئێمە هەموو لەشمان گوێیە؟))

کریست بە راجفرینەوە لەشوێنی خۆی هەڵسایەوەو سەیری ئیلیازری کرد، ئەوەیان نیشانەییێکی تازەبوو کە خودا بۆی رەوانە کردبوو، پێشەنگ مالاّوایی کردووەو ئیدی پێویستی بەو نییە، رێی هەموار کردووەو کۆچی کردووە، ئەرکەکەی ئەنجامی هەبووە، کریست لە کاتێکا دەلەرزی، لەبەرخۆ گوتی ((زەمانی من هاتووە، زەمانی من هاتووە))، بەلاّم بێدەنگ لە شوێنی خۆیدا مایەوەو چاوی بڕیە لێوی سەوزو رەنگ پەڕیوی ئیلیازرەوە. مەلەك یەسدوقی پیر کە بەتووڕەییەوە گۆچانی بەزەویدا دەکوتا گوتی ((ئاوا کەواتە ئەویان کوشت؟! سەیرکە کار گەیشتۆتە کوێکەوە کەزیناکارانی بەدکار پیرۆزەکان دەکوژن‌و بەدکاران زاهیدەکان دەکوژن.. دونیا گەیشتۆتە کۆتایی. وەحشەت زاڵ بوو بەسەر ژنەکان‌و قیژاندیان‌و وەڕێکەوتن، ریش سپی نابینا دڵی بەوان سووتاو گوتی:

– مەلەك یەسدوق زێدەڕۆیی دەکەی دونیا بەسەر پێکانیەوە توندو قورس وەستاوە، خانمەکان مەترسن، ئیلیازر کە وەکو سێلاوی بارانێ فرمێسکی هەڵدەڕشت بە هۆقە هۆق‌و گریانەوە گوتی: گەرووی دونیا بڕاوە، سەدای بیابان خامۆش بووە، ئێستا چ کەسێ بۆ خاتری ئێمەی گوناهکاران، خودا بانگ دەکات؟ دونیا بێ باوك بووە)).

ڕیش سپی دووەم بەپسەپسەوە گوتی ((مرۆڤ نابێ دەست بەڕووی دەسەلاّتداران بەرزکاتەوە، جاو بەسەر کارەکانیان داخەو سەیرکە، چونکە خودا سەیر دەکات، ئەو پاکشۆرە لەو فزولیانە نەدەوەشایەوە، سزای کاری هەر ئەوەیە)) مەلەك یەسدوق

قیڕاندی ((مەگەر ئێمە دیلین؟ بەمن بڵێ مەگەر خودا بۆ دەستی داوە بە مرۆڤ؟ من دەڵێم بۆ، بۆ ئەوەی کە بەڕووی زۆرداراندا بەرزیان بکەینەوە))

ریش سپییە نابینایەکە گوتی ((باوکان بێدەنگ بن لێگەڕێن بزانین ئەو شەڕە چۆن روویداوە.. ئیلیازر قسە بکە))

ئیلیازر دەستی پێکرد ((من لەگەڵ ئەوانی دیکە چووبووین خۆمان ئاوەمۆر بکەین، ئومێدەوار بووم کە ئەو کارە بۆ چاك بوونم کاریگەربێ، وەك چۆن دەزانن، دوایش حاڵێکی دروست‌و رێکم نەبوو، راستیەکەی ئەوەبوو رۆژ بەڕۆژ حاڵم خراتر دەبوو، سەرم گێژدەبوو، چاوەکانم هەڵدەمسان‌و گورچیلەکانم...)).

ڕیش سپیە نابیانەکە بە تیزبزەییێکەوە گوتی ((زۆر باشە زۆرباشە هەموو ئەوە دەزانین، وەرە ناو ئەسلی باسەکەوە)).

– گەیشتمە ئوردن‌و لەکەنار پردی دووەم کە خەڵك بۆ ئاوەمۆر دەهاتن‌و کۆدەبوونەوە، گوێم لە دەنگی هاوارو گریەو زاری بوو، بەخۆمم گوت ((شتێ نییە، لەوانەیە خەڵك بەفرمێسك‌و ئاخەوە دان بەگوناهەکانیان بنێن)) کەمێ بۆ پێشەوە چووم ژنانم بینی کە بەسەر رووخساریانەوە کەوتبوونە سەر قوڕو لیتاوی رووبارەوە شیوەن دەکەن، پرسیم ((براکان چی روویداوە؟ بۆ دەگرین؟))

– پەیامبەر کوژراوە!

– کێ ئەم کارەی کردووە؟

– ئەو تاوانکارە .. ئەو خەتاکارە -هیرودیس-

– چۆن‌و کەی؟

– ئەو مەست بووەو سالومەی ناکچی سوورتکی رووت‌و قووت لەبەردەم ئەودا سەمای کردووە، جوانی ئەو کچۆڵەیە هۆش لەسەری ئەو بەدکارە پیرە رفاندووەو بەسەر ئەژنۆکانی خۆیەوەی دادەنیشنێ‌و دەپرسێ کە چ داوایەکی هەیە، نیوەی قەڵەمڕەوی؟ کچەش دەڵێ نە، کەواتە چ داواکاریێ؟ ئەویش خوازیاری سەری یەحیای

پاکشۆر بووه، پێی دەڵێ ((ئێستا خواستی تۆ دەهێنمە دی))و دەستوور دەداتو سەری یەحیا لەناو قازانێکی نوقرەیی بۆ کچە دەهێنن. قسەکردن ئیلیازری هیلاك کردو دووبارە کەوتە سەر زەمینەوە، هیچ کەسێ قسەی نەدەکرد، مەشخەڵ کەتبووە پرتەپرتەوە، نزیك بوو خامۆش بێ کە مارتا هەڵسایەوەو دووبارە پڕی کردەوە لە زەیتو رووناکی گرتەوە.

– مەلەك یەسدوقی پیر دوای وەستانێکی دوورو درێژ دووبارە بەدەرکەوتو گوتی ((دونیا گەیشتۆتە ئاخیری)) لە تەواوی ئەم ماوەیەدا، دەستی بەڕدێنیدا دەهێناو تەباکاریو فەزاحەتی دونیای هەڵدەسەنگاند، رێكو بەردەوام هەواڵ لە ئورشەلیمەوە دەهات کە بتپەرستان پەرستگای پیرۆز پیس دەکەن، هەموو رۆژێ بەیانیان کاهینەکان گاییێكو دوو بزن دەکەنە قوربانی، بەلاّم نەك بۆ خوای سراییل، بەڵکو بۆ ئیمپراتۆری بێ خوداو نەفرەتی رۆم... دەوڵەمەندەکان هەموو رۆژێ بەکردنەوەی دەرگای ماڵەکانی خۆیان بەسەر پەیژەکانەوە خەڵکێکیان دەدی کە شەو لەکاتی برسیەتیدا مردبوون، بەلاّم ئەوان کەوای ئاوریشمینی خۆیان هەڵدەتەکاندو بەسەر جەنازەکانەوە رادەبردنو بەدرێژایی هەیوانەکانی دەوری پەرستگا نازوفیزیان دەکرد.

مەلەك یەسدوق هەموو شتێکی لەزەینی خۆیدا هەڵدەسەنگاند، گەیشتە ئەو بڕیارە کە بەڕاستی دونیا کۆتایی هاتووە. رووی لە کریست کردو گوتی ((ڕای تۆ چییە؟ کریست بەدەنگێکی وا قووڵو لەناکاوییدا کە هەموویان گەڕانەوەو سەیری ئەویان کرد: وەلاّمی دایەوەو گوتی ((من لە بیابانێکەوە دێم کە ئەوانم بینی، بەڵێ سێ فریشتە پێشتر لە ئاسمانەوە هاتبوون، تا بکەونە سەر ئەم زەویەوە، بە چاوانی خۆم ئەوانم بینی کە لە شیرازەی ئاسمان را دیاربوون، ئەوان وا خەریکە دێن، یەکەمین فریشتە جوزامەو دووەمیان شێتیو سێهەمیان، میهرەبانترینی ئەوان ئاگرە، هەروەها دەنگێکم بیست گوتی ((کوڕی نەجاڕی کەشتییەك دروست بکە، بەهەر ئەندازەیێ مرۆڤی چاکەخوازت دۆزیەوە جێی تیا بکەرەوە، بەلاّم بەخێرایی)) رۆژی خودا گەیشتووە.. رۆژی من.. من بەدیاردەکەومو خۆم ئاشکرا دەکەم...

سێ ردێن سپییەکە هاواریان کرد، ئەوانی دیکە کە بەسەر زەویەوە دانیشتبوون هەڵسانەوە، ددانەکانیان لێك دەقرمساند، ژنان بەگێژو وێژی هاتنە لای دەرگاوە، مێریۆو مارتا لە کەناری کریستدا جێی خۆیان گرت، وەك بڵێی بەدوای پاراستنی ئەو دەگەڕان، مەگەر ئەو سوێندی نەخواردبوو کە ئەوان بەکەشتیی دەبات؟

زەمانەکە هاتبوو.

مەلەك یەسدوقی پیر رووخساری خۆی سڕیەوەو هاواری کرد

((ئەو غەریبەیە حەقیقەتی هێنایە سەر زمان، برایان گوێ لەم پەرجوویە بگرن، ئەمڕۆ لە کاتی دەرکەوتنی سپێدەوە هەڵسامەوە، کتێبی پیرۆزم وەك عادەتی کردەوە، وشەکانی یوئیلی پەیامبەر هات ((کەڕەنای سەهیۆن لێرە تا کێوی پیرۆز دەنگ بداتەوە، هەموو ئەوانەی کە لە سەر زەوی دەژین بلەرزێنە، چونکە رۆژی خوداوەند هاتووە، رۆژی هەورو تاریکی، لەبەردەمی ئەو ئاگرە لە پاشو پێشەوەشدا مەشخەڵەکانی کە وەك ئەسپەکان تاو دەدەن، وەکو پەیتونی جەنگی بەسەر کێوەکانەوە هەڵدەبەزنەوە، بەسەر ترۆپکی کێوەکان، ئەو مەشخەلاّنە دەنگی تەقینەوە بەرهەم دێنیو لەم کاتەدا کە دەگەنە قایمشەلاّنەکانەوەو دەیانسوتێنن.. رۆژی خودا وایە)). ئەو هەواڵە ترسناکەم دوو سێ جار خوێندنەوە، بە پێخواستی لەحەوشەدا کەوتمە خوێندنەوەی، ئەو کاتە کەوتمە سوژدەو هاوارم کرد: ئەگەر ئارەزووتە وا زوو بێیت، نیشانەیێکم بۆ بنێرە دەبێ خۆم ئامادەکەم، دەبێ میهرەبانی بۆ هەژاران بهێنمو دەرگای سندوقچەکانم بکەمەوە سزای گوناهەکانم بدەم، هەورەتریشقەیێك بنێرە، دەنگێ یا مرۆڤێ کە ئاگادارم کاتەوە لە وادەی خۆیدا خۆم ئامادە بکەم)).

ئەوکاتە رووی لە کریست کردو پێداچوو ((تۆ ئەم نیشانەیەی کە، خوداوەند تۆی ناردووە، ئایا هەلێك بۆ من ماوەتەوە، رۆڵەم؟ دەرگای ئاسمان کەی دەکرێتەوە..؟))

کریست وەلاّمی دایەوە ((باوکە هەر سانیەیێ کە رەت دەبێ، ئاسمان ئامادەی بوونەوەیە، بە بەسەر چوونی هەر ساتێ جوزامو شێتیو ئاگر پێیەك دێنە پێشەوە، باڵەکانیان لە پەرچم دەدەن)).

ئیلیازر کە چاوانی سەوز رەنگو پەڕیوی خۆی کردەوەو روانیە کریست، بە دوودڵیەوە هەنگاوێکی نا پرسی ((نەکا تۆ کریستی ناصیری بیت، دەڵێن کە جەلاد ساتوری خۆی گرت تاسەری پاکشۆر لە لەشی جیاکاتەوە، پەیامبەر دەستی بۆلای بیابان درێژ کردو هاواری کرد ((ئەی کریستی ناصیرەیی بیابان بەجێبهێڵە بگەڕێوە بۆ لای مرۆڤ، وەرە دونیا بگرە دەست)) ئێستا ئەگەر تۆ کریستی ناصیرەیی بیت، ئەو زەویەی کە تۆ هەنگاو بەسەریا دەنێی دەبێە موتفەرك، ماڵی من پیرۆز بووە، من ئاوەمۆر کراومو چاك بوومەتەوە، خۆم داوێمە سەرزەویو ستایشی تۆ دەکەم)) بە گوتنی ئەم وشانە کەوتە سوژدە تا پێی شین هەڵگەڕاوی کریست ماچ بکات.

بەلاّم ساموائیلی پیر بەخێرایی خۆی لەبەریەك هەڵکێشا، بۆ ساتێ تووشی ئەفسون بوو، بەلاّم خۆی جەمو جۆر کردبوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((خواستی دڵی خۆم لە بوونی پەیامبەراندا دەدۆزمەوە، لەیەك لاپەڕەدا خوداوەند، لە دەست ئومەتی خۆی تا سەرحەدی شێتی تووڕەبووە، دەیەوێت لەناویان بەرێت، لە لاپەڕەیێکی دی خودا هەمووی شەهەدو شیرە، پەیامبەرێتی بەدروستی لەبەرامبەر حاڵی سپێدەیی خۆمان دەبینین لەبەر ئەمە سەبارەت بەم بابەتەوە خەو لەخۆم حەرام نەکەم)) سەری ئەسپئاسای راتەکاندو تیزبزەیێکی کرد، بەلاّم هیچی نەگوت ((چاکتروایە خەڵك بترسێ، بەسوودی ئەوانە، بەبێ ترس ژمارەی هەژاران رو لەزیاد بووندایەو ملیان ئەستوورتر دەبێت، ئەو کاتە فاتیحەی ئێمەیان خوێندووە))

لەبەرئەمە، بێدەنگی هەڵبژاردو بە قێزەونەوە سەیری ئیلیازری دەکرد کە پێی میوانی خۆی ماچدەکردو لەگەڵیا قسەی دەکرد.

– مەولای من، ئەگەرئەو جەلیلیانەی کە لە ئوردندا بینیانم، حەواریەکان تۆبن، پەیامێکیان بۆ تۆ هەیە، ئەوان گوتیان کە لەوێ دەڕۆنو لە ئورشەلیم دا لە دەم دەروازەی داوود، لە مەیخانەی- سیمۆنی قەیرەوانی، لە چاوەڕوانی تۆدا دەمێننەوە، کوشتنی پەیامبەر دیار بوو ئەوانی تووشی وەحشەت کردبوو ورایانکرد تا خۆیان بشارنەوە. کوشتار دەستی پێکردووە.

لە هەمان ئەو کەینوبەینەدا بوو، ژنان بەمەبەستی رۆیشتن، نوقرچەیان لەمێردەکانیان دەداو لە هەموو شت گەیشتبوون، لەبەرخۆ دەیانگوت: ((چاوی ئەم غەریبەیە لەمار دەکات، بەنیگایێ هۆشت لەسەر دەرفێنێ، قسەدەکاتو پایەی دونیا دەڕوخێنێ، چاکت روایە دەرپەڕین!))

ریش سپیە نابیناکە دڵی پێ سووتان، هاوارای کرد ((رۆڵەکانی من ئازابن، شتی وەحشەتناك دەبیستم، بەلاّم مەترسن، دەبینین کە چۆن هەموو شتێ جارێکی دی رووبەڕوو دەبێ، دونیا سەنگینو توندوتۆڵە، بناغەیێکی چاکی هەیە تا خودا خودایی خۆی دەکات ئەویش پێی لە جێی خۆیا دەمێنێتەوە، گوێ لە قسەی ئەوانەی کە دەیانبینن نەگرن، گوێ بدەنە قسەکانی نابینا کە سەرەڕای نابینایی خۆی چاکتر لە ئێوە دەبینێ، نەژادی سراییل جاویدانییە، لەگەڵ خودا رێکەوتنی مۆرکردووە، خوداوەند مۆری کردووەو لەگەڵیا تەواوی زەوی بە ئێمە دراوە، لەبەر ئەمە مەترسن، نزیك نیوەشەوە، چاکتر وایە بچینە سەر جێگەی خەوتنەوە گۆچانی خۆی بۆ پێش برد تا دەم دەرگا بۆخۆی بکاتەوە. سێ ریش سپیەکە بەر لە هەموویان ئەوێیان جێهێشت ئەوکاتە پیاوەکانی دیو لەدوای هەمووشیانەوە ژنەکان چونەوەو ماڵەکەیان خاڵی کرد.

دوو خوشکەکە جێی خەوتنی میوانانیان بەسەر سەکۆی دارینەوە دانا، مێریێ چووە سەر سندوقچەی خۆیەوەو، کلافەکانی ئاوریشمیو کەتانی خۆی هێنایە دەرەوە کە بۆ شەوی بوکێنی خۆی ئامادەی کردبوو مارتاش لێفی ئەتلەسی خۆی هێنا کە چەندین ساڵ بوو بەدەست لێنەدراوی لە جێی خۆیدا مابۆوە بەو ئومێدەی کە زەمانێ بێ بەسەرخۆیو هاوسەرەکەی دابدات، هەروەها بڕێ رێحانو نەعناع ی لەناو سەرینی کریستدا دانا. مارتا ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی ((ئەو ئەمشەو وەکو زاوا دەخەوێ)). مێریێش ئاخێکی هەڵکێشاو بەلاّم هیچی نەگوت، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((خودایە، گوێ راگرە، سەرەڕای ئاخەکانی من دونیا هەرباشە، بەڵێ، بەلاّم من لە تەنهایی دەترسم ئەو میوانەم زیاد لە ئەندازە خۆشدەوێ)).

خوشکەکان چونە ژووری بچووکی ناوەوە، بەسەر حەسیرە رەقەکانەوە راکشان، دوو پیاو بەسەر سەکۆی دارینەوە راکشا بوون، یەکێکان روو لە سەرەوەو ئەویتر روو لە خوارەوە، پێیەکانیان وێك دەکەوتن، ئیلیازر خۆشحاڵ بوو، وای کە چ هەوایێکی پیرۆزو جوان کەوتبووە سەر تەواوی ماڵەکە! بە ئارامیو قووڵ هەناسەی هەڵدەکێشا، بن پێی خۆی بە ئارامی لەبن پێی پیرۆزی خۆی فشاردەداو هێزێکی مەرموز، یەقینیو خودایی هەست پێدەکردو کە هەڵدەستایەوە لە تەواوی جەستەیدا دەسوورایەوە، گورچیلەکانی ئیدی ئازاری ئەویان نەدەدا، دڵی کەوتبووە گەرموگوڕیەوە، رەزامەندییێك لەسەرتاپای ئەوا لە تاودان بوو لەشی لەڕولاوازو زەردڕەنگی ئەوی ئاو دەدا، لەبەرخۆ دەیگوت ((ئاوەمۆری حەقیقی هەر ئەوەیە، منو خۆشکەکانمو ئەو ماڵە هەموومان ئاومۆرکراین، ر،وباری ئوردن هاتۆتە ماڵەکەی ئێمە)) وەلێ هەیهات کە هەردوو خوشکەکە نەیانتوانی چاو لەسەریەك دانێن، چەندین ساڵ بوو کە پیاوێکی غەریبە لە ماڵی ئەواندا نەخەوتبوو، میوانەکان هەمیشە لەماڵی یەکێ لە ڕیش سپیەکان دەحەوانەوە، هیچ کاتێ پێیان نەدەنایە کولیەی بچووكو دووری ئەوانەوە، زێدە لەوەش برای بیماریشیان، هەوایێکی خۆشی نەبوو، بەلاّم ئەمشەو وای کە شەوێکی لەزەتبەخشی چاوەڕوان نەکراوە! بەلووتی لەرزیوی خۆی بۆنی هەوای دەکرد، هەوا چەند گۆڕا بوو، چەند عەتراوی بوو، بەلاّم عەتری نەعناعو رێحان نا، بەڵکو عەتری پیاوێ.

– دەڵێت کە خودا ئەوی رەوانە کردووە تا کەشتی دروستکات، وادەی داوە کە جێگەی ئێمەش لەو کەشتیە بکاتەوە، مێرێ گوێت لێیە یا خەوتووی؟

مێرێ وەلاّمی دایەوە: ((نەخەوتووم)) مەمکەکانی لەناو دەستی خۆیا گرتبوو، چونکە ئازاریاندەدا، مارتا پێداچوو گوتی ((خودا گیان لێگەڕێ زووتر دونیا بگاتە ئاخیری، تا بتوانین لەگەڵ ئەودا بچینە ناو کەشتی، من خزمەتگوزاری دەکەم، قەت دڵیشم بەوە نارەنجێ، تۆش مێرێ تا خودا خودایی خۆی بکات دەبیتە هاودەمی ئەو، کەشتی بەسەر ئاوەوە بۆ پێشو پاش دەچێو منیش جاویدانە خزمەتی ئەو دەکەم، تۆش بۆ هەمیشە لەبەرپێی ئەودا دادەنیشیو دەبیتە هاودەمی، لە خەیاڵی مندا بەهەشت

ئاوایە، تۆش واخەیاڵ دەکەیتەوە مێرێ؟)) مێرێ وەلاّمی دایەوە ((بەڵێ)و چاوەکانی داخست

ئەوان قسەیان دەکردو ئاخیان هەڵدەکێشا، لەهەمان کاتدا، کریست لەناو جێگادا دانیشتبوو، هەرچەندە هێشتا لەناو خەوێکی قووڵدا بوو، هەستی دەکرد کە ئەسڵەن هەر خەونیە، بەڵکو بەجەستەو گیان لەناو ئاوی ئوردندا بەشادی وەستاوە، زیخو لیمی بیابان لە جەستەیو خێرو شەڕی مرۆیی لە ڕۆحیدا لە دەروونی رووباردا پاك دەبوونەوەو تازەیی جێی دەگرتنەوە، لە پڕێکا لەخەودا وای هاتە بەرچاو کە لە ڕووباری ئوردندا هاتۆتە دەرەوەو شەقامێکی سەوزی گرتۆتە بەر کە پێی هیچ کەسێکی پێ نەکەوتووە. دەچێتە ناو باخێ کە پڕ لە شکۆفەو میوەیە، وا دیاری دەدا کە ئیدی ئەو خۆی نیە: کریستی کوڕی مێرێی ناصیرەیی، بەڵکو ئادەمە یەکەمین مرۆڤی خەڵقکراو، دروست لە هەمان ساتدا، دەستی خودا ئەوی دروست کردووە، چونکە جەستەی هێشتا قوڕی تەڕبوو، بەسەر گیاو گوڵ پرژێندا راکشا تا لەژێر نووری هەتاودا وشك بێتەوە، ئێسقانەکانی بەیەك پەیوەست بنو رەنگی بێتە بەر رووخسارو هەفتاو دوو بەندی بەدەنی توندوتۆڵ بن، تا بتوانێ بەسەر پێوە بوەستێو بەڕێدا بڕوات، لەهەمان کاتدا لەژێر نووری خۆرەتاودا راکشابوو مەلەکان بەسەر سەریەوە لە شەققەی باڵیاندەدا، لەدرەختێکەوە بۆ درەختێ دەچوون، بەسەر گیای بەهارێدا نازیان دەکردو لەمیانی خۆیان گفتوگۆیان دەکرد، چەهچەهەیان بوو، سەیری ئەو ئافەریدە تازەیەیان دەکرد کە بەسەر گیاو گوڵەوە راکشاوەو بەهەشتاوی بەسەریاندەکردەوە، هەریەکەیان قسەی خۆی دەکردو بەردەوامی بەکاری خۆیدەدا، ئەویش کە بەڕازی زمانی ئەوان کەوتبوو، بەبیستنی گفتوگۆی ئەوان لەززەتی وەردەگرت.

تاوس کە پەڕی خۆی بەغرووڕەوە چەتر کردبوو، بۆ سەرەوەو خوارەوە نازو عیشوەی دەکرد، نیگای ئەفسونگەری دەکردە ئەو ئادەمەی کە بەسەر گیاوە راکشاوەو ئەندازەی دەکردو دەڵێت ((من مەلێ بووم بەلاّم فریشتەییێکم خۆش دەویست هیچ مەلێکی دیکە لەمن قەشەنگتر هەیە؟ هەڵبەتە کە نا، قومری لەدرەختێکەوە بۆ درەختێکی دی هەڵدەبەزیەوە، گەرووی بۆ ئاسمان بەرز دەکردەوەو بانگی دەدا

((ئەشق، ئەشق، ئەشق)) سۆفیلکەکان دەڵێن ((لەمیانی تەواوی مەلەکان تەنها من گۆرانی دەچڕم لەناو گەورەترین دلۆپی شەونمدا بەگەرمی دەمێنمەوە))

پەرەسێلکە دەڵێت ((ئەگەر بەخاتری من نەبوا، هیچ کاتێ درەختەکان شکۆفەیان نەدەدا)).

کەلەشێر دەڵێت ((ئەگەر بەخاتری من نەبوا سپێدە هەرگیز گزنگی نەدەدا)). هەوێردە دەڵێ ((بەیانیان کە بەئاسماندا دەفڕم تا نەغمە سەربدەم خۆمو منداڵەکانم مالاۆایی لێك دەکەین، چونکە نازانم کە ئایا لەو نەغمەچڕینە دووبارە زیندوو دەبمەوە یا نا؟))

بولبول دەڵێت ((حاڵو رۆژی ئێستاکێم مەبینە کە جلی هەژارەکانم لەبەرە، منیش باڵی گەورەو درەوشاوەم هەبوو، بەلاّم هەموویانم کردە نەغمەوە)).

کلك تەقێنە دەنووك درێژەکان دێن خۆیان بەشانی یەکەمین مرۆڤی ئافەریدەبوو هەڵدەواسنو سەریان لەبن گوێی دەنێنو بە ئارامی لەگەڵیا قسە دەکەن، وەك بڵێی نهێنییێکی گەورە دەخەنە میانەوە ((دەرگاکانی بەهەشتو دۆزەخ لەتەك یەکترنو هەردووکیان یەکسانن، سەوزو جوان، ئەی ئادەم ئاگاداربە، ئاگاداربە!))

دروست لەم کاتەدا لەکاتی سەحەر بەنەغمەی سۆفیلکەکان زەینی کریست بێدار بۆوە.

بەشی نۆزدەهەم

لەو کاتەی کە خودا پەیوەست دەبێ بە مرۆڤ، رووداوی گەورە روودەدا، بەبێ مرۆڤ، خوداوەند هیچ زەینێکی بەسەر ئەم زەویەوە نەدەبوو تا بەشێوەییێکی ماقوڵ خولّقاوەکانی خۆی ئەندێشە بکات، بەترسناکیو لەهەمان کات جەسوورانە هەموو توانایێکی ئەو ئەزمون بکات، هیچ دڵێکی لەسەر زەمین نەدەبوو تا بۆ نیگەرانی ئەوان میهرەبانی بنوێنێ، لەهەمان کاتدا لە هەوڵی لەدایك بوون چاکەو پەیوەندییێ کە خودا ئارەزووی لێنەبوو یا فەرامۆشی کردبوو یا دەترسا، تا ئەوان بخاتە بەرقەلّەمی خولّقاندن، رۆحی خۆی خستە ناو جەستەی ئادەمەوە قودرەتو جەسارەتی پێدا تا خولّقاوەکانی خۆی بەردەوام بن، بەلاّم مرۆڤ بەبێ خودا چونکە بێ چەك لەدایك دەبێ لە برسیەتیو ترسو سەرما فەنا دەبوو، ئەگەر لە دەستی ئەواندا گیانی بەسەلامەتی دەربهێنێ وەك سەدەف لە شوێنێ لەمیانی شێرو پێشکەدا قەراری دەگرت، لە کاتێکا بە هەوڵو تەقەلاّی بێ وەستان بۆ ئەوەی بەرز بنیشێ بەسەر پاژنەی پێیەکانیدا هیچ کاتێ توانای نییە تا لە باوەشی تەنگو گەرمی میهرەبانی دایکی پیرۆزمەندانە رابکات، کریست بە ئەندێشە کردنەوە سەبارەت بەو بابەتانەی قۆڵتر لە هەمیشەو زیاتر لە جاران هەستی دەکرد کە خوداو مرۆڤ دەتوانن ببنەیەك.

سپێدە زوو کریست رەهسپاری ئورشەلیم بوو، خودا لەلای راستو چەپی ئەوبوو، بە بازووەکانی دەیتوانی دەست لە خودا بدات، ئەوان هاوسەفەر بوونو نیگەرانی

هەردووکیان یەکسان بوو، دونیا گومڕابووە، لە جیاتی ڕۆیشتن بۆ بەهەشت بەرەو دۆزەخ دەچووە خوارەوە، هەردووکیان لەگەڵ یەك (خوداو فەرزەندەی خودا) دەبوایە هەوڵبدەن دونیا بخەنە سەر ڕێگەی ڕاستەوە، لەبەرئەوە بوو کە کریست وا پەلەبوو، بەهەنگاوی درێژ شەقامی تەی دەکرد، خولیای دیداری هاوسەفەرەکانی بوو، تابتوانێ بەکۆمەکی ئەوان دەست بەنەبەردی بکات، خۆرەتاو لە دەریاچەی مردوودا بەدەرکەوت، مەلەکان بەنەغمەسەرایی لە ژێر تیغەی نوورو گەڵای لەریوەی درەختەکانو شەقامی سپی کە تا دیوارەکانی ئورشەلیم هەڵدەخزیو ئەوی بەدوای خۆیا پەلکێش دەکرد، هەر هەمووی بۆ ئەو بانگیان سەردەدا: پەلەکە.. پەلەکە وا نابود دەبین.

کریست وەڵامی دەدایەوە ((دەزانم... دەزانم.. دەزانم واخەریکە دێم))

لەهەمان سپێدەدا دروست دوای دەرکەوتنی سەحەر بەپەلە بەکەناری کوچەو کۆڵانە جێهێڵراوەکانی ئورشەلیمدا ڕەتدەبوون، هەموو لەگەڵ یەك نەدەبزاوتن، بەڵکو دوو دوو دەڕۆیشتن، یاکوبو یۆحەنناو ئاندریاسو پەترۆس بەیەکەوەو یەهودا بەتەنها بەڕێکەوتبوو، ئەوان بەترسو لەرزەوە ڕایاندەکرد، بەگۆشەی چاو سەیریان دەکرد تا دڵنیا بن لەلایەن کەسێکەوە تاقیب ناکرێن، دەروازەی قەڵای داود بەرەو ڕوویان بوو، سەری بەرز کردبۆوە، یەکەمین کۆڵانی دەستە ڕاستیان گرتو بەدزییێکەوە چونە ناو مەیخانەی سیمۆنی قەیرەوانی. مەیخانەچی قەڵەوو چوارشانە، هێشتا نیوە خەواڵو بوو، تازە لەناو بالینگانی کاوە هەڵسابوو، چاوەکانو لووتی سوور هەڵگەڕابوو، چونکە بەدرێژایی شەو دەگەڵ پیرە عادەتیەکەی بە ڕابواردنو گۆرانیو هەرزەگۆیی شەو زۆر درەنگ چوو بووە ناو جێگاوە.

ئێستا بێ حاڵو عەبووسانە خوانی لە بەرماوەی جەژن پاك دەکردەوە هەرچەند کە بەسەر پێیەکانیەوە وەستابوو، بەڵام هێشتا بێدار نەبووبۆوە، خەریکی کاربوو، وابەدیار دەکەوت کە لە خەودا دەستی کردبوو بەپاك کردنەوە. بەڵام لە کاتێکا کە لەمیانی خەوو بێداریدا خەریکی کار بوو، سەدای هەناسەی توندی چەند کەسێکی بیست دەهاتنە ناو مەیخانەکەوە، گەڕایەوەو چاوەکانی هێشتا هەڵمساوە دەمی تاڵ بوو،

سەرو ڕیشی پڕبوو لە تووێکڵی تۆ کودی. گەڕایەوە، گوتی ((کێیە؟ سوپاس بۆ موسیبەتتان، لێمگەڕێن، بەو سپێدەوە هاتوون کە بخۆنو بنۆشن.. ها؟ من کە حاڵی ئەوەم نییە، یاڵلا لە خۆتان هەڵدەن!))، بەڵام کەم کەم لەسەدای هاواری خۆیدا بێداربۆوە، هێدی هێدی دۆستی کۆنینەی پەترۆسو جەلیلیەکانی تر هاتنە پێشەوە، بە دیقەت بەسەری کردنەوەو تێیان ڕاماو دایە قاقای پێکەنین: بەه..بەه چاوم ڕوون، جەلیلیە ئازادەکان، مەگەر ئێوە غرورتان نییە؟))

پەترۆس بە دانانی دەستی خۆی بەسەر دەمی سیمۆنەوە وەڵامی دایەوە ((بۆ خاتری خوا سیمۆن با هاوارت دونیا نەخاتە ناو ئاشوبەوە، دەرگا داخە، پاشا یەحیای پاکشۆری کوشتووە، هێشتا لەوە نەگەیشتووی؟ سەری بڕیو داینایە ناو تەشتەوە)).

- کارێکی باشی لێکردووە، پاکشۆر بە مەسەلەی براژنەکەی، مێشکی خوارد بە ئێمە چی! ئەو پاشایە لێگەڕێ هەر کارێ کە دڵی دەخوازێ با بیکات، بە ئێمە چی! پاشانیش بەینی خۆمان بێ، بەهاتو هاواری (تۆبە بکەن تۆبە بکەن) خۆشی مێشکی ئێمەی خوارد، تەحا، من دەمەوێ بەحاڵی خۆم بم)).

- وەلێ ئێمە بیستوومانە کە ئەو دەیەوێت، تەواوی ئاوەمۆرکراوەکان بخاتە بەر دەمی تیغەوە، ئێمەش ئاوەمۆرکراوین تێناگەی؟

- کێ بە ئێوەی کەللەپوکی گوتووە خۆتان ئاوەمۆر کەن؟ باشە هەقتانە! پەترۆس بە تانەوە گوتی ((هەی کوندەی شەراب تۆش ئاوەمۆرکراوی مەگەر خۆت بە ئێمەت نەگوتوە، ئێستا بۆچی بەسەر سەری ئێمەوە هاوار دەکەی؟))

- ماسی فرۆشی سنگ دەرپەڕێن ماڵی من جیاواز بوو، من ئاوەمۆر نەکراوم، ناو لەوە دەنێی ئاوەمۆر، من بە هەمان جۆر بدە بەرێ چوومە ناو ئاو هەرچیەك ئەو پەیامبەرە قولابیە دەیگوت، بەم گوێیەم دادەهاتو لەوی دیکەی ترم دەچووە دەرەوە، هەرکەسێ یەك زەڕڕە ئەقڵی لەناو کەللە دابێ، دەبێ هەمان ئەوە بکات، بەڵام چی بە ئێوە، ئێوەی کەللەپوك بڵێم، ئەو لاقرتانە بە ئێوە دەڵێن کە دەتوانن لە تەگەبزنیش شیر بدۆشن، ئێوە یەکەمین کەسانێکن کە باوەڕ دەکەن، فەرمان بە ئێوە دەدەن کە

خۆتان فڕێدەنە ناو ئاوەوە، ئێوەش — بێ چەندوچون دەچنە ناویەوەو دەردی بێ دەرمانی سیل دەگرن، بەئێوە دەڵێن ڕۆژی شەممە، ئەسپێی لەشتان دەرمەهێنن، سەرانە مەدەن، باشە ئێوەش نایدەن‌و سەرتان بەبا دەدەن، هەقتانە، ئێستا وەرن دانیشن، با قومێ شەراب فڕکەین بۆ ئێوەش هەر پێویستە، ئێوە بۆ ئەوەی هێزتان بێتەوە بەرو منیش تا بێدار ببمەوە دوو جەلیکانی قەبەی شەراب لە سندوقخانەی مەیخانە ڕەشدەچونەوە، بەسەر یەکێ لەو جەلیکانە کەلەشێرێکی قورمزی‌و بەسەر ئەویترەوە بەرازێکی خۆڵەمێشی نەخشێنرا بوو، سیمۆن قەڕابەییێکی لە جلیکانی کەلەشێرنیشان پڕکرد، شەش دانە پیاڵەی هەڵگرت‌و بۆ ئەوەی پاکی بکاتەوە لەتەشتی ئاوی پۆخڵی بردە خوارەوە، کە بۆنی شەراب لە لووتیدا بێداربۆوە.

نابینایێ لە مەیخانەدا بەدیارکەوت، بەدانانی گۆچانێ لەمیانی پێیەکاتی دەستی کرد بە ژەنینی سێتارو ئاهەنگی کونینەوە کە ناوی — ئیلیاکم- بوو لە جحێڵێدا وشترانی دەکرد، بەڵام ڕۆژێکیان نیوەڕۆ کە لە بیابان گەڕابۆوە، لە ژێر درەختەوە ئافرەتێ لەناو چاڵە ئاوێ دەبینێ کە خەریکی خۆشوشتنە لە جیاتی ئەوەی رووی وەرسوورێنێ، چوار چاو دەکەوێتە سەیرکردنی ژنە جوانەکەوە، لەبەختبەدی ئەوەوە مێردی ژنە بیاباننشینەکە لە پشت بەردێکەوە دانیشتووەو بۆ چێشتلێنان خەریکی ئاگرکردنەوە بوو، کە دەبینی ئەو وشترەوانە لە ژنەکەی نزیك دەبێتەوەو ئەندامی رووتی ئەو بەنیگاکانی دەخوا بەدوو کەڵبە ڕەژووی داگیرساوەوە بۆ لای ئەو هێرشی کرد تا لە چاوەکانیدا خامۆشیان بکات، لەو ڕۆژەوە بەدوا- ئیلیاکیم- ی نگون بەخت خۆی دەخاتە باوەشی سروودو گۆرانی، سێتاری خۆی هەڵدەگرێ‌و بەڕێدا دەڕواو دەچێتە مەیخانەکان‌و ماڵەکانی سراییل، جارێ سروودی میهرەبانی خودا سەردەداو زەمانێکیش سەبارەت بەوەسف کردنی رووتی ژنەکەوە گۆرانی دەڵێت، پارچە نانێکی وشك مشتێ خورما دوو دانە زەیتون بە دەست دەهێنێ، ئێستا سێتاری خۆی خۆش دەکاو سینەی ساف دەکاو دەنگی بەرز دەکاتەوەو دەکەوێتەوە ئەو سروودەی کە جێ پەیوەندی ئەوە: بەمیهرەبانی فراوانی خۆت خودایە .. میهرم پێ ببەخشە، بە بەخشندیی گەورەی خۆت سەبارەت بە شەرارەتی من قەڵەمێکی پیابکێشە.

لەهەمان ساتدا مەیخانەچی بەقەرابەو پیاڵەی شەرابەوە دەرکەوت بەبیستنی سروود وەکو بۆمبێ تەقیەوە: ((باشە باشە! تۆش یەکێ لەوانەی کەمێشکم دەخۆی، هەمیشە

خوداش بە ئاهەنگ ((میهرم پێ ببخشە، میهرم پێ ببخشە)) یاڵڵا لەخۆت هەڵدە، ئاخر مەگەر من بووم گوناهم کرد؟ من بووم سەرم بەرز کردەوە تا سەیری ئەو ژنە نامەحرەمە بکەم؟ خودا بۆ ئەوە چاوی بە ئێمە بەخشیوە کە دایانخەین؟ لەوەناگەی؟ باشە هەقتە، ئێستا بارتان هەڵگرن‌و بڕۆن مێشکی یەکتر بخۆن)).

نابینایێك گۆچانەکەی لەمیانی پێیەکانی خۆی دەرهێنا، سێتاری لەژێر هەنگڵی نا بێ ئەوەی شتێ بڵێ ڕۆیشت. مەیخانەچی بەتووڕەیی ئەدای نابینای دەردەهێناو دەیگوت ((خودایە ڕەحمان پێ بکە))و گوتی ((داود سەیری ژنی خەڵکان دەکات، ئەو گەمژە بێ چاوەش هەمان کاری کردووە- ئەوکاتە دەبێ ئێمە عەزابی ئەو بکێشین.. خودایە من دەمەوێ بەحاڵی خۆم بم)). عاقیبەت پیاڵەیان پڕکردو نۆشیان، پیاڵەی خۆی دووبارە پڕکردەوەو هەڵیدا.

– ئێستا بە یارمەتی ئێوە من دەڕۆم، کەللەسەری بەرخێکتان بۆ بخەمە تەنوور، دایك ئەوە لە دەمی بەچکەی خۆی دەفڕێنی. بەپەلە چووە حەوشەکەوە، تەنوورێکی بچووکی لێبوو، کە خۆی تەنها دروستی کردبوو، بڕێ لق‌و گەڵای مێوی هەڵڕشتە تەنوورو ڕۆشنی کردەوە، کەللەبەرخێکی نایە ناو مەنجەڵ‌و داینایەوە تەنوورو بەرەو لای هاوەڵەکانی گەڕایەوە، دڵی شوری شەراب‌و سوحبەت بوو، بەڵام هاوسەفەرەکانی دڵ‌و دەماغیان نەبوو، لەکەنار ئاگردا هەڵکورمابوون، بەبێ حەوسەڵەیی چەند وشەییێکیان دەهێنایە سەر زمان‌و دووبارە خامۆش دەبوونەوە، وەك بڵێی بەسەر ڕەژووی داگیرساودا دەڕۆیشتن، چاویان بڕیبووە دەرگاوەو نیگەران بووبوون، یەهودا لە جێوە هەڵسایەوە، چوو لە دەروازەی دەرگادا وەستا، لەتەمەشا کردنی ئەو ترسنۆکانە کە لە ترسان نەدەحەوانەوە، دەهری بوو بوو، سەیرکە چۆن چۆنی رایانکردبوو بەچ شێوەیەك خۆیان لە ئوردنەوە گیاندبووە ئورشەلیم، سەیرکە لە حاڵێکا کە خوێنیان لە دڵدا نەمابوو، خۆیان لەم مەیخانە دوردەستەوە شاردەوە، ئێستا وەکو کەروێشك گوێیان قوڵاغ کردووە، دەلەرزن‌و بەسەر پەنجەی پێیانەوە وەستاون‌و ئامادەی راکردنن،

هەی سەگ بتانخوات، خودای سراییل من سوپاسی تۆ دەکەم کە منت ووەکو ئەوان دروست نەکروە، من لە دایك بووی بیابانم، لەبەردی خارای دەشت، نەخاکی نەرمو تەڕی جەلیل، سروشتە بوویمە، هەریەك لە ئێوە مەرایی بۆ ئەو دەکات، بە سوێندو ماچ شۆڕشتان بەرپاکردبوو، کەچی ئێستا دەتانەوێ خۆتان نەجات بدەن، بەلاّم منی وەحشیو هەرماسکوژ ئەو جێ ناهێڵم، لە هەمان جێدا دەمێنمەوە تا ئەو لە بیابانی ئوردن بگەڕیتەوە تا بزانم چ قسەییێکی هەیە بۆ گوتن، ئەوکاتە بڕیاری خۆم دەدەم، من بۆخۆم تەقەی سەرم دێ تەنها شتێ عەزابم دەدات ئەویش ئازاری سراییلە.

لەناو مەیخانەدا دەنگێکی کزی دەمەقاڵێ بیست گەڕایەوە. پەترۆس دەیگوت ((من دەڵێم کە دەبێ بچمە جەلیلەوە، لەوێ ئارامی بەرقەرارە، کوڕینە دەریاچەی خۆمان لەبیر نەکەین)).

بەم قسەیەوە ئاخێکی هەڵکێشا، قایغی سەوزی خۆی دەبینی کەبەسەر شەپۆلی شینەوە بۆ پێش دەچوو، دڵی توندبوو، تاوێرە بەردو ژاڵەی دەبینیو تۆڕی پڕ لە ماسی دەبینی، فرمێسك هاتە چاوەکانی ((یاڵلاّ کوڕینە با بڕۆین)).

ئاندریاس بەپەلّپ گرتنەوە گوتی ((نە....نەچۆن دەتوانین ئەو لەم شارە وەحشیە بەرەللاّ کەین؟ هەرلێرە چاوەڕوانی ڕوودانی دەبین، یاکوب گوتی ((ئێمە قەولی مەردانەمان بەو داوە لەو مەیخانەدا لە چاوەڕانی ئەودا دەمێنینەوە، دەبێ وەفامان هەبێ بۆ قەولّی خۆمان)) پەترۆس هاتەبەرو گوتی ((دەتوانین مەسەلەکە ڕێکخەین، ئەم سیمۆنی قەیراوینە حاڵی دەکەین کە ئەگەر ئەو هات پێی بڵێت. ئاندریاس بەپەلّپ گرتنەوە گوتی ((نە... نە، چۆن دەتوانین ئەو لەم شارە وەحشیە بەرەلاّ کەین... هەرلێرە لە چاوەڕوانیدا دەمێنینەوە.

پەترۆس بەسەرسەختی دووبارە گوتی ((من دەڵێم دەبێ بگەڕێینەوە جەلیل)). یۆحەننا دەستەو دامێنی ئەوان بوو بەپاڕانەوە گوتی ((برایان دوا وشەکانی پاکشۆر وەبیر خۆتان بهێننەوە، لە ژێر شمشێری جەللاد بازووەکانی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کرد ((کریستی ناصیرەیی بیابان ڕەهاکە من کۆچ دەکەم بەرەو مرۆڤ بگەڕێوە، وەرە... دونیا بەتەنها جێ مەهێڵە،)) دۆستان ئەم وشانە بایەخێکی قوڵیان هەیە،

خوداوەند ئێمە ئەبەخشێ ئەگەر کفرێ بخەینە سەر زمانەوە)) وەلێ دڵی وەستا ئاندریاس دەستی ئەوی توند گوت (یۆحەننا قسە بکە دڵت گەواهی چ ڕازێکی وەحشەتناك گەواهی دەدا کە جورئەتی ئاشکرا کردنیت نییە؟

– وەلێ ئەگەر ئوستادی ئێمە... بێ..

– چی بێ؟

دەنگی یۆحەننا نەرمو لەرزیوو تژی وەحشەت بوو (کریستیانو!) لەرزە بەسەر جەستەی ئەواندا زاڵبوو.. کریستیانو! ئەوان ماوەییێکی دوورو درێژ لەگەڵ ئەودا بوون، بەلاّم وەك بڵێی قەت ختورەی نەکرد بووە زەینیان، سەرەتا ئەویان بەنیشانەی پیاوچاکێ گرتبوو، وەك پیرۆزێ کە ئەشقی بۆ دونیا دەهێنا! ئێستا ئەویان بە ناونیشانی پەیامبەری گرتووە نەك وەکو پەیامبەرانی پێشوو وەحشی، بەڵکو شادو شەنگوڵو ئەهلی بوو، ئەو مەلەکوتی ئاسمانی بۆ زەوی دەهێنا، بۆ بیانوێکی دی، ئەو عەدالەتو شێوە ژیانێکی ڕازسازی دەهێنا، ئەو ئابا ئەژدادی سراییل بە (باوك) بانگ دەکرد.

هێندەی نەبرد کە یەهوەی زبرو سەرسەخت نەرم دەبوو هەموو دەبوونە فەرزەندەی ئەو... بەلاّم ئێستا ئەوە چ قسەیێ بوو کە لە دەمی یۆحەننا دەردەپەڕینە دەرەوە: کریستیانو بە گوزارشتێکی دیکە، یانی شمشێری داود، مالیکی ڕەقابی سراییل، جەنگ! ئەوان، واتە حەواریەکان، یەکەمین موریدەکان، ئەربابە گەورەکان، حاکمو مەشایخی لە دەوروبەری تەختی شاهی ئەو کۆدەبوونەوە، وەك چۆن خوداوەند فریشتەو مەلایەکی نزیکی خۆی هەیە هەرواش حەواریونو سەرۆکی هێزەکانو مەشایخی سەر زەمین، چاوەکانیان درەوشانەوە، پەترۆس کە ڕووخساری وەك گوڵ لێ هاتبوو بەدەریخست ((کوڕینە من قسەکانی خۆم دەکێشمەوەو هیچکاتێ ئەو جێناهێڵم)).

– ۱منیش

– منیش

– منیش

یەهودا بەتووڕەییەوە تفی روکردە سەر زەوی بەمشت لە دەرگای کوتی بەسەریانا هاواری کرد: ((هەی نەفرەتینە، مادام کە خەیاڵتان دەکرد کە ئەو بێ تواناو ڕەنجورە، دەتانویست تێتەقێنن، کەچی ئێستا کە بۆنی گەورەییتان بەر لووت کەوتووە دەڵێن ((من هیچکاتێ ئەو جێ ناهێڵم)) ئەوەتان لەلای من پێبێ کە ڕۆژی تاك تاکی ئێوە ئەو بەتەنها جێ دەهێڵێ، تەنها منم کە ناپاکی لەو ناکەم، سیمۆنی قەیرەوانی تۆ شایەدم بە)).

مەیخانەچی گوێی خۆی سپاردبووە ئەوانەوە، لەژێر سمێڵەوە بەوان پێدەکەنی، نیگای لەگەڵ نیگای یەهودا یەکیان گرتەوە.

– توخوا سەیریان کە ئەوانە دەیانەوێ دونیا رزگار بکەن بەلام بۆنێ لەتەنوورەوە کەوتە بەرلووتی، هاواری کرد ((وا کەللە دەسووتێ)) بە بازێ خۆی گەیاندە حەوشەکەوە.

هاوسەفەرەکان بە سەرسامی سەیری یەکتریان دەکرد پەترۆس لە حاڵێکدا دەستی بەنێو چاوانی دادەهێنا گوتی ((کەواتە بۆ ئەوە بوو کە پاکشۆر بەدیتنی لەجێوە بزمارکوت بێ)).

کە دەستیان پێکرد لووتیان پڕ بابوو.

– بەڕاستی کاتێ کە ئاوەمۆری دەکرد ئەو کۆترەی لەبەرزایی سەریەوە بینی؟

– کۆتر نەبوو، تیشکی هەورە تریشقە بوو.

– نا......نا کۆتر بوو خەریکی گمەگم بوو

– گمەگمی بوو، خەریك بوو قسەی دەکرد، بەگوێی خۆم بیستم کە دەتگوت ((پیرۆز، پیرۆز، پیرۆز)) پەترۆس کە چاوەکانی پڕ بوو بوو لە بالی زێڕین گوتی ((ڕۆحی قودس بوو، ڕۆحی قودس کە لە ئاسمان هاتە خوارەوەو هەموویان بوون بە بەرد، مەگەر وەبیرتان نایەتەوە؟ دەمویست پێ هەڵگرم نزیکتر بچم، بەلام پێیەکانی بێهەست بوون دەمویست هاوار بکەم بەلام لێوەکانم لێك نەدەبوونەوە، بایەکان ئارامیان گرتبوو،

قامیشەلانەکان، خەڵکان، مەلان، هەریەك لەوان لەترسان هێدمەیان گرتبوو، دەستەکانی پاکشۆر تەنها شتێ بوو کە لە جولەدا بوون، ئارام ئاوەمۆری دەکرد)).

– یەهودا بەتووڕەییەوە گوتی ((من نەهیچم بینیو نەهیچم بیست، چاوەکانو گوێیەکانی ئێوە مەست بوون)) پەترۆس بە لۆمەکردنەوە پێی گوت ((ڕدێن سوور تۆ نەتدی چونکە نەتویست ببینی)).

– وە حەزرەتی تۆ، ئاغای ریش سوور دیتت چۆن ویستت ببینی، هەوەسی دیتنی ڕۆحی قودست کردبوو، ئەوە ڕۆحی قودس بوو کە بینیت، لە کوێ دیتت؟ ئێستا دەتەوێ ئەو میشك سووکانەش ناچار کەیت کە ئەوانیش ببینن، دەبێ ئەنجامەکەشی بخەیتە گەردەنی خۆتەوە؟))

یاکوب لە تەواوی ئەو ماوەیەدا نینۆکەکانی دەقرتاندو بێ ئەوەی قسەیێ بکات گوێی دەگرت، ئێستێ ئیدی کاسەی سەبری پڕ بوو گوتی ((کوڕینە سەبر بکەن وەکو باروت مەتەقنەوە، وەرن تا بە شێوەیێکی ماقولانە سەبارەت بەم بابەتە قسە بکەین، ئیدی بەڕاستی وابیردەکەنەوە کە پاکشۆر بەر لەوەی کە سەری لەلەشی جیابێتەوە ئەم وشانەی گوت: زۆر دوور دێتە بەرچاوم، یەکەمینی هەمووان کێ لە ئێمە لەوێ بووین تا ببیستین؟ پاشان گریمان ئەو وشانە هیچ کاتێ نابێ کە بە بەرزی ئەدای بکات، لەبەر ئەوە دەیزانی کە دەگاتە گوێی پاشا بۆیە سیخوڕی دەنارد تا سەردەرکا لە کاری ئەو مرۆڤە (کریستی کوڕی مێرێ). ئەویان دەگرتو دەگەیشتنە خزمەتی ئەویشەوە، بەقسەی باوکم دوو دووتا چوارتا لەبەر ئەمە باشتر وایە مۆڵەت نەدەین ئەوەندە کەللەمان پڕ با بکات)).

بەلام پەترۆس توورە بوو (بە باوەڕی من دوو دووتا چواردەتا، لێگەڕێ مەنتیقو مێشکی ئێمە هەر هەڵەیێ دڵیان دەخوازێ بکەن، ئاندریاس شتێکمان پێبدە بیخۆین، زەینمان غەرق دەکەین تا دیدگاکانمان ڕۆشن بکەین))

پیاوە درێژو لەڕولاواز ئەندامەکە بە گۆنای کەوتوو پێی پەتییەوە کە پارچەیێکی سپی لە دەوری کەمەری بەستابوو تەڵسمێکیشی بەگەردەنیەوە هەڵواسیبوو، بەپەلە چووە ناو مەیخانەو دەستی بەنیشانەی سەلام نایە سەر سینەیەوە ((برایان خوداحافیز من بەرەو لای خودا دەچم هیچ کارێکیان نییە بەمنی بسپێرن؟)) بێ ئەوەی چاوەڕوانی وەلاّم بێ بەپەلە دەرپەڕیە دەرەوەی مەیخانەو چووە مەیخانەیێکی دی.

لەهەمان کاتدا مەیخانەچی بە خۆیو سینییێ خۆراك دەرکەوتو بۆنێکی بەتام فەزای ژووری گرتەخۆ، چاوی کەوت بەدێوانەی لەندەهۆرو هاواری کرد ((سەفەر سەلامەت، سەلاّمی خاڵیسانەی من بگەیەنە)) پاشان بەخەندەوە گوتی (ئەوەش یەکێکی دیکە، بەها! راستە دونیا گەیشتۆتە ئاخیری! ئێرە پڕ لە دێوانە بووە، ئەو یەکەیان دەڵێ دوو شەو بەر لەوکاتەی بۆ ڕێژتنی گولاّو بچێتە دەرەوە خودای دیوە، لەهەمان ئە وساتە بەدوا ئیدی ژیانی کۆت کردووە، هەتا خواردنیش ناخواتو دەڵێت: ((من داوەتی بەهەشت کراوم، لەوێ خۆراك دەخۆم)) ئەو شێتەی کە دەیبینی کفنی لەبەر کردووەو بەپەلە سەر لەهەموو ماڵێ دەدات هەر ئیشێ پێی بسپێری قەبوڵ دەکاتو خوداحافیزی دەکاو دەڕوات.

دەبینی کە مرۆڤ کاتێ لە خودا نزیك دەکەوێتەوە چی ڕوودەدات! کوڕینە بۆ خاتری خۆتان پێتان دەڵێم، حەواستان هەبێ، ئەوەندە لێی نزیك مەکەونەوە، من ستایشی ئەو دەکەم بەلاّم لە دوورەوە)). سینی خۆراکی لە ناوەندی مێز دانا، لێوو چاوو گوێی پێدەکەنی. بانگی کرد ((کەللەیێکی تازەم هەیە، کەللەی یەحیای پاکشۆر! بخۆ نۆشی گیانت بێ))

یۆحەننا دووچاری هێڵنج هاتو پاشەکشەی کرد، ئاندریاس کە دەستی بۆ پێشەوە بردوو لە هەوای ڕاگرت، کەللە بە چاوانی بێ جولە تەواو کرابۆوەو سەیری تەك تەکی ئەوانی دەکرد. پەترۆس هاتە میانو گوتی ((سیمۆنی بەدفیترەت، ئاخیری کارێکی وا دەکەی کە نەتوانین لەڕووی بێزاریەوە دەستی لێ بدەین! ئێستا من چۆن ئەم چاوانە دەربهێنم؟ بۆ وروژاندنی حەز بێ هاوتان، بەلاّم خواردنیان وەك ئەوەیە کە مرۆڤ چاوانی پاکشۆر بخوات)).

مەیخانەچی قاقا کەوتە خەندەوەو گوتی ((پەترۆسی ئازیزم خۆم دەیانخۆم بەلاّم یەکەمجار ئەو زمانە بەتامە دەخۆم کەقەرەبووی بکەمەوە، هاواری کرد ((تۆبە بکەن.. تۆبە بکەن! پایانی دونیا گەیشتووە) بەدبەختانە یەکەم جار خۆی کۆتایی هات.. سەبیلۆکە..!)) چەقۆییێکی هێنایە دەرەوە، زمانی بەرخەکەی بڕی بەیەك لوقمە کۆتایی پێهێنا، پاشان پیاڵەیێکی پڕی یەکسەر هەڵقوڕاندو ئیدی لەناو قسەکاندا جەلیکانەکانی شەرابی خۆی هەڵدەدا.

– زۆر چاکە کوڕینە فەرامۆشی کەن، بەداخەوەم بۆ ئێوە، باسەکە دەگۆڕم تا کەللەی پاکشۆر لە زەینتان بهێنە دەرەوەو بتوانن کەللە بەرخ بخۆن.. باشە، دەتوانن هەڵێنن کە چ کەسێ ئەو کەلەشێرو بەرازە رازاوەی بەسەر ئەم جەلیکانەوە نەخشاندووە؟ بەمۆڵەتی ئێوە ئەو میوانداراە گەورەیەی ئێوە بەدەستەکانی خۆی نەخشاندوە، ئێستا دەزانن هەڵێنن کە بۆ کەڵەشێرو بەراز؟ من سەرم لە ئێوەی جەلیلیە گەمژەڵەکان سووردەمێنێ کە ناتوانن هەڵێنن؟ لەبەر ئەمە دەبێ خۆم ئەم رازە بۆ ئێوە ئاشکرا بکەم، پەرتەوێ لە نوور بهاوێژنە ناو مێشکی بێ نیهایەتی وردی خۆتانەوە، پەترۆس نیگاییێکی کردە کەللەکەوە دەمی پڕ لە ئاو بوو، بەلاّم هێشتا زاتی ئەوەی نەکرد کە بۆ دەرهێنانی چاوی کەللەکە دەستی درێژ بکات، هەمیشە پاکشۆری دەهاتە بەرچاو، چاوەکانی ئەو وەکو چاوەکانی بەرخ دەرپەڕی بوون!

مەیخانەچی بەردەوام بوو لەسەر قسەی خۆی:

– باشە گوێ بگرن وەك چۆن گوتم، ڕۆشناییێ باوێنە ناو مێشکی بێ دیماهی وردیلەتان، کاتێ خوداوەند لە دروستکردنی دونیا بۆوە (نازانم ئەو کەسە پیرۆزە بۆوا خۆی هاوێشتە ناوئەم دەردەسەریەوە)و دەستی بەقوڕی خۆی شوشت، تەواوی ئەو ئافەریدە تازە لە دایك بووانەی بانگ کردو بە غروورەوە لێیانی پرسی ((مەلەکان، بلەوەڕەکان، بڵێن بزانم کە ئەم دونیا دروست کراوەی من چۆن دێتە بەرچاوتان؟ هیچ کەمو کوڕییێکی تێدا دەدۆزنەوە؟ بێ درەنگ هەموو دەستیان کرد بە باعەباعو عەرعەرو بۆڕینو میاوەمیاوو چەهچەهەوە گوتیان:

((نەخێر...نەخێر....نەخێر))

خوداوەند گوتی ((ئافەرین بۆ ئێوە! خودای منیش هیچ کەموکورییەکی تێدا نادۆزمەوە، بەڕاستی دەستم نەیەشێ، بەلاّم کە شێرو بەراز بەسەری شۆڕەوەبوویان لێویان نەجولاندەوە، سەرنجی خوایان راکێشا، هاواری کرد ((ئاهای بەرازەکان، تۆ جەنابی کەلەشێر ئێوە بۆ شتێ نابێژن؟ لەوانەیە ئەم دونیا دروستکراوەی من تامی خۆش نەبێ لە دەمی ئێوە؟ رەنگە شتێ لەقەلّەم کەوتبێ، بەلاّم ئەوان دیسان هیچیان نەگوت، خەیالّتان جەمکەن هەرماس شتێکی لە گوێی ئەوان خوێندووە: ((بەو بلّێن کە لە راستیدا شتێ لە قەلّەم کەوتۆتە خوارەوە، درەختێکی کورتەبالاّ کە ترێ دەداتو بە کوشینیان نایەنە ناو جەلیکانەکانەوە، دەبێتە شەراب)) خوداوەند بە بەرزکردنەوەی دەستە زەبەللاحەکان هاواری کرد ((ئاهای جانەوەرەکان کەواتە بۆ شتێ نالّێن؟))

ئەو کاتە لە دیماهیدا هەردووکیان، کە هەرماس زاتی پێدابوون، سەری بەرزکردەوە: ((ئەی دروستکەری بەتوانا، چی بەسەر زمانی ئێمەدا دێت؟ دەستخۆش، ئەگەر دونیای تۆ بەتەختەوەکەین قەشەنگە، بەلاّم درەختێکی کورتەبالاّ کەمە کە ترێ بداتو بە کوشینیان لە ناو جلیکانەی دابنێنو بووبێتە شەراب!! خوداوەند بەتووڕەییەوە گوتی : ((ئاوا؟ ئێستاکێ بە ئێوەی بەدفیترەت نیشان دەدەم کە ئێوە شەرابو مەستیو شەڕو رشانەوەتان لەمن دەوێت؟ باوابێ، قۆلّەکانی هەلّبڕیو قوڕی هەلّگرت دارمێوێکی دروست کردو لەزەویدا بردیە خوارەوەو گوتی ((گوێتان لە نەفرەنیم بێت هەموو ئەوانەی لە خواردنەوەی شەراب زێدەڕۆیی دەکەن، هیوادارم مێشکی کەلەشێرو پۆزی بەرازی پێوە بێت)).

هاوسەفەرەکان کەوتنە خەندەوە، پاکشۆریان لەبیرکردو کەوتنە گیانی کەللەی بڕژاوەوە بەرخەوە یەهودا بەرلەهەموویان دەستی پێکرد، جوجومەکەی لەت کرد دەستی پڕکرد لە مێشك، مەیخانەچی کە ئەو تاراجەی بینی تووشی وەحشەت بوو، لەبەرخۆ گوتی ((یەك ئێسقانیش بۆ من ناهیلّن)) هاواری کرد ((دەلّێم کورینە خواردنو خواردنەوەی ئێوە لە شوێنی خۆی، بەلاّم یەحیای پاکشۆر خواعافوی کات لەبیرنەکەن، ئاخ بۆ کەللەی هەژاری ئەو!)) لەکاتێکا هەر هەموویان بەشی خۆیان لەناو دەست بوو، تووشی هێدمە بوون، پەترۆس کە چاوەکانی دەجوویو لەحالّی قورت دانی بوو لە گەرویدا

رایگرت، قورت دانی مایەی هێلّنج بوو تف کردنەوەشی مایەی داخ بوو، دەبوایە چی بکات؟ ئەوە یەهودا بوو کە تەقەی سەری دەهات، مەیخانەچی پیالّەی پڕکرد.

– دوعا بکەین کە ناوی ئەو جاویدانە بێتو لەیادمانا پیرۆز بێت، ئەفسوس بۆ ئەو کەللە هەژارو بڕاوەی، بەلاّم کورینە بەسەلامەتی ئێوە دەخۆینەوە. پەترۆس لەکاتێکا پێکەکەی قورت دەدات گوتی ((بەسەلامەتی تۆ ئەی پیرەڕێوی)).

مەیخانەچی وەلاّمی دایەوە ((نیگەران مەبە، من یەك زەڕڕە ترسم نییە، من دەست ناخەمە کاری خوداوە بۆ رزگارکردنی دونیاش تەقەی سەرم دێت، پەیوەندی بە منەوە چییە. من خاوەن مەیخانەییێکمو وەکو حەزرەتی عالی فریشتە یا مەلائیکەی موقەڕڕەب نیم، لانی کەم خۆم لەم سەرنویشتە درۆینییەوە نەجات داوە)) بەگوتنی ئەو وشانەوە، هەرچییەك لە کەللەکەدا مابوو هەلّیکێشا پەترۆس دەمی کردەوە، بەلاّم لە پڕێکا هەناسەی بڕی، پیاوێکی نەناسیاو رووخسار وەحشی گەمژەلّ لە ئاستانەی دەرگادا بەدیارکەوت، سەیری ژوورەوەی دەکرد، هاوسەفەرەکان چوونە سوچێکەوە.

پەترۆس خۆی لەپشت شانەپانەکانی یاکوب قایم کرد.

یەهودا کەوتە زەمزەمە ((باراباس!)) لە حالّێکا رووی ترش بووبوو گوتی ((وەرە ژوورەوە))

باراباس گەردەنی قەبەی لار کردبۆوەو لەپەرتەوی رۆشنایی نیوەڕەنگدا حیواریەکانی بینی، رووخساری ناشیرینی ئەو خەندەییێکی تانەئامێزی بەخۆوە گرت ((بەرخەکانی من بەدۆزینەوەی ئێوە خۆشحالّم لە گەڕانو سووران بەدوای ئێوە تا ئەوسەری دونیا چووم)).

مەیخانەچی بەبۆلّەبۆلّەوە پیالّەییێکی بۆ ئەو هێناو بەزێمارەوە گوتی: ((باراباس پالّەوان تەنها تۆمان کەم بوو)) سەبارەت بە باراباس کینەی لە دلّ بوو، چونکە ئەو هەرکاتەی کە دەهاتە مەیخانە مەست دەبوو، توانجی لەسەربازانی رۆمی دەدا کە بەوێدا تێدەپەڕین ئەوە مەیخانەچی بوو کە دەکەوتە دەردەسەریەوە، ((بەرپاکە دووبارە جڕوجەنجالّ بەرپا نەکەی، هەی کەلّەشێری جەنگی))

– گویٚ بگره، مادامەکیٚ کە دزەکان پیٚ دەنیٚنە سەر خاکی سراییل مشتم بەرزدەکەمەوە، لەبەر ئەمە، هەموو بیرۆکەییٚکی دیکە لە کەللەت بهیٚنە دەرەوە، خۆراك بهیٚنە، هەی خۆبەزلزانی پۆخلّ)). مەیخانەچی سینی خۆراکی بردە پیٚش ((بخۆ، ددانی سەگت هەیە کە ئیٚسقان دەشکیٚنن)) باراباس گلاسەکەی خۆی بەیەك فڕ سەردا، سمیٚڵی باداو رووی لە هاوسەفەرەکان کرد: ((باشە بەرخەکانم ئەی شوانی نازەنین لە کویٚیە. وردە حسابیٚکم لەگەڵ ئەودا هەیە کە دەبیٚ پاکی بکەمەوە)). ئاگری لەچاو دەباری.

یەهودا بەتوندی پیٚی گوت ((تۆ مەشروبت نەخواردۆتەوە مەستی، ئەو دەستە گولاٚنەی پیٚشتر بە ئاوت داداوە بەسە، دەردەسەریت بۆ ئیٚمە دروست کردووە)).

یۆحەننا زاتی وەبەرخۆ هیٚناو پرسی مەگەر چ خراپیەکت لەو دیوە؟ ئەو مرۆڤیٚکی پیرۆزە کاتیٚ بەریٚدا دەڕوات، سەیری زەوی دەکات تا پیٚ لەمیٚرولە نەنیٚت مەبەستت ئەوەیە کە میٚرولە پیٚ لەو دەنیٚ، ئەو دەترسیٚ، پیٚشی دەڵیٚن پیاو، یاکوب شەهامەتی ئەم قسەی بینیو گوتی ((ئەو مەجدەلیەی لە چنگی تۆ نەجات داو ئیٚستاش بەسەر شیری رژاودا دەگری؟))

باراباس کە چاوەکانی تاری بووبوون ((ئەو خیانەتی لەمن کرد بەلیٚ فیٚڵی لەمن کرد، سزاکەی وەردەگریٚتەوە)).

بەلاٚم یەهودا بازووی ئەوی توند گرتو رایکیٚشایە گۆشەییٚکەوە، نەرمو بەپەلەو توورە قسەی لەگەڵ ئەودا کرد ((تۆ لیٚرە چی دەکەی؟ بۆ کیٚوەکانی جەلیلت جیٚهیٚشتووە؟ ئەنجومەنی برایەتی، ئەو کیٚوانەی بەناوی حەشارگەی تۆ هەڵبژاردووە، ئەوانی دیکە بۆ ئورشەلیم دەستنیشان کراون)).

باراباس بەتوورەییەوە پەلّپی گرت ((بزانم، ئیٚمە بۆ ئازادی دەجەنگین یا نا؟ ئەگەر کە بۆ ئازادی دەجەنگین، من ئازادم لەوەی کە هەر کاتیٚ بیٚتە زەینم ئەنجامی بدەم، من بۆ خۆم هاتووم تا ئەو پاکشۆرە بەنیشانەی سەرسوورهیٚنەرو گەورەیی ببینم، بەخۆم گوت ((شایەد ئەو هەمان کەس بیٚ کە لە چاوەڕوانی ئەو دابووین، ئەگەر وایە لیٚگەڕیٚ با بیٚ هیچ دواکەوتنیٚکی دی بیٚتو بچیٚتە پیٚشەوەو دەست بەکوشتو کوشتار بکات، بەلاٚم

زۆر درەنگ گەیشتم، گۆشاوگۆش سەریان بڕی بوو، کۆ رابەری منی چ دەستوریٚك دەدەیت؟))

– من دەستورت پیٚدەدەم کە هەڵسیو لیٚرە بڕۆو خۆت لە کاری ئەوانی دیکە هەڵمەقورتیٚنە)).

– تۆ بەڕاستیتە دەڵیٚیت ئیٚرە جیٚ بهیٚڵمو لیٚرە بڕۆم؟ من بۆ خاتری پاکشۆر هاتوومو کوڕی نەجاڕ هاتە سەر ڕیٚم چەندین ساڵە بەدوایەوەمو ئیٚستا کە خودا ئەوی لە چەند پیٚیەك لە نزیك من داناوە تۆ دەڵیٚی دەبیٚ دەست لەو هەڵگرم.

– یەهودا فەرماندەرانە ئەمری کرد ((لیٚرە بڕۆ ئەو کارە لە ئەستۆی منە تۆ خۆتی تیٚهەڵمەقورتیٚنە)).

– مەبەستت چییە؟ هەر بۆ ئاگاداریت ئەنجومەنی برایەتی دەیەویٚت بیکوژیٚت، چونکە مەئموری رۆمیەکانە؟ ئەو ئەرکەیان خستۆتە سەرشانی کە دەربارەی مەلەکوتی ئاسمان هاوار بکات تا خەڵکی رەنگ بگرنو زەویو کۆیلیٚتی خۆیان فەرامۆش بکەن، بەلاٚم تۆ ئیٚستا مەبەستت چییە؟

– هیچ، من دەبیٚ حیساباتی خۆم پاك بکەم یالّلاٚ لە خۆت هەڵدە؟ باراباس گەڕایەوە، بۆ دواجار نیگاییٚکی کردە ئەوانەوە کە گویٚی خۆیان قولاٚغ کردبوو، بە زۆڵی بەسەریانا نەڕاندی. ((بەرخەکانی من، هەر زوو پیٚکدەگەینەوە هیچ کەسیٚ بەم سادەییەوە لە دەست باراباس رزگاری نابیٚت. ئیٚستا دەبینن کە دووبارە سەبارەت بەم مەسەلەیە قسە دەکەین)). لەلای دەروازەی داد ون بوو.

مەیخانەچی چاویٚکی لە پەترۆس هەڵتەکاندو بە گویٚی چرپاندی ((دەستورانی خۆی بەو داوە، ناوی لیٚ بنیٚ ئەنجومەتی برایەتی، ئەوان یەك رۆمی دەکوژن، رۆمیەکان دە سراییلی دەکوژن، نە دەکەس، پازدەکەس، کوڕینە ئاگاداربن!)) پاشان سەری بردە بن گویٚی پەترۆسو گوتی: ((گویٚ بگرە پشت بە یەهودای ئەسخەریوتی مەبەستە، ئەو ریش سوورانە)). بەلاٚم قسەی خۆی خواردەوە چونکە لە هەمان کاتدا ریش سوور هاتو بەسەر تەختەوە دانیشت.

یۆحەننا لە حاڵەتی شڵەژاندا بوو، لەجێوە قیت بۆوە، لە دەم دەرگادا وەستا، سەیری سەرەوەو خوارەوەی دەکرد، ئوستاد بەدیارنەکەوت، رۆژ دەستی پێکردبوو، شەقامەکان پڕبوون لە ئاپۆڕەی خەڵك، ئەوبەری دەروازەی داود تەواو دابڕا بوو، هەرچییەك هەبوو تاوێرەبەردو خۆڵەمێش بوو، گەلاّیەکی سەوزیش نەبوو، جگە لە بەردی سپی کێڵەکان هیچی دیکە بەرچاو نەدەکەوت، هەوا بۆنی گەنیوی لاشەی سەگو وشتری دەدا، ئەو هەموو وەحشیگەرییە یۆحەننای خستبووە وەحشەتەوە، لێرە هەموو شتی بەردبوو:

رووخساری مرۆڤەکان، دڵەکانیان، ئەو خودایەی دەیانپەرست، هەمووی لەبەرد بوو، ئەدی ئەو خودایە میهرەبانە لە کوێ بوو کە ئوستادی بۆ ئەوان ناردبوو؟ باشە چ وەختی ئوستادی خۆشەویست وەدیاردەکەوێ تا لەگەڵ یەك بگەڕێینەوە بۆ جەلیل!؟

پەترۆس هەڵسایەوە، ئیدی جلەوی سەبری لەدەست دابوو (برایان چاکتر وایە بڕۆین...ئەو نایەت)). یۆحەننا بەترسو لەرزەوە، بەبنی لێوەیەوە گوتی ((دەنگی نزیك بوونەوەی دەبیستم)).

یاکوب کە بۆ وەهمی خەیاڵی براکەی تەقەی سەری دەهات گوتی ((لە کوێ دەنگی دەبیستی.. سەرەڕۆ؟)) ئەویش وەکو پەرترۆس بۆ جارێکی دی دۆزینەوەی دەریاچەو قایغەکانی بێ تاقەت بووبوو. ((لە کێ گوێت لە دەنگی دەبێ؟ دەکرێ بفەرمووی پێمان بڵێی؟))

برا جحێڵ ترەکە وەلاّمی دایەوە ((لە ناخی دڵم، هەمیشە دڵە کە دەبیستێو پاشان دەبینێ)).

یاکوبو پەترۆس شانەکانیان هەڵتەکاند، بەلاّم مەیخانەچی هاتەبەرو گوتی: تیزبازی وەلاّنێن، ئەو کوڕە راست دەبێژێ، بیستوومە کە....

– سەیر کەن، ئەو شتەی کە پێی دەڵێن کەشتی نوح، ئێوە بیردەکەنەوە چیێ بێت؟ هەڵبەتە دڵی مرۆڤە! خودا خۆیو تەواوی ئافەریدەکانی لەناویا دادەنیشێ، هەموو شتی غەرق دەبێو دەچێتە قولاّیی تەنها ئەوە کە بە کەژاوەی خۆی بەسەر ئاوەوە دەچێتە پێشەوە، دڵی مرۆڤ ئاگای لە هەموو شتێ هەیە، بەڵێ پێنەکەنی، هەموو شتێ دەزانێ)). کەڕەناکان کەوتنە دەنگەوە تۆزەبایێ هەڵساو خەڵکی رێی کردەوە،

هاوسەفەرەکان دوودڵ بوونو بۆلای دەرگا رایانکرد، چەند نەوجەوانێکی تەڕوتازە کەژاوەیێکی رازاوەو بەرێزیان هەڵگرتبوو، لەناو کەژاوەدا ردێن سپییێکی خەپەو چەوریلە بەجلێکی ئاوریشمیو ئەڵقەی زێڕو رووخساری نازپەروەری نیعمەت، بە ئارامی دانیشتبوو دەستی بەڕیش دادەهێنا.

مەیخانەچی گوتی ((گۆ بزنی گەورە، کوڕینە لووتتان بگرن ماسی سەرەتا لەسەرەوە بۆگەن دەکات)). خۆی لووتی گرتو تفی رووکرد((دووبارە دەچێتە سەیری باخ وباخاتەوە تا بخواو بنۆشێ لەگەڵ ژنانو کوڕە جوانەکانی خۆی یاری بکات، ئەگەر لەجێی خودا دەبووم... دونیا بەتاڵە موێکەوە بەستراوە، ئەو تاڵە مووەم دەچنی، بەڵێ بە شەرابم قەسەم کە دەمچنیو دونیام رەوانەی ئەسفەلە سافلین دەکرد. پەترۆس دووبارە گوتی: چاکتروایە بڕۆین لێرە ئاسایش نییە دڵی من، هەم چاوو هەم گوێی هەیە هاوار دەکات ((بڕۆن..هەمووتان بڕۆن، ئەی بوونەوەرە مەفلوجەکان))

قسەی ئەو بوو کە بەڕاستیش دەنگی دڵی بیست، بەترسەوە لەجێوە هەڵسا خۆی گەیاندە گۆچانێ کە لە گۆشەیێکەوە بوو گرتیە دەست، ئەوانی دیش بە دیتنی ئەو، لەجێوە قیت بوونەوە، ترسی پەترۆس درمی بوو، پەترۆس سیمۆنی راسپاردو گوتی ((ئەو دەناسی، ئەگەر هات پێی بڵێ حونە جەلیل))

مەیخانەچی بەنیگەرانییەوە گوتی ((ئەی کی گەرەکیەتی کە پارەی کەلـلەو شەراب بدات؟ پەترۆس پرسی ((سیمۆنی قەیرەوانی باوەڕت بەو دونیای دیکە هەیە؟))

باشە وادەی مەردانە بەتۆ دەدەم کەلەم دونیا بتدەمەوە، ئەگەر بشتەوێ ئەوا لە نامەی کاری خۆمدا دەینووسم.

مەیخانەچی سەری خۆی خوراند

پەترۆس بەتوندی گوتی ((تێنەگەیشتم مەگەر باوەڕت بەم دونیا نییە؟

– پەترۆس... باوەڕم پێ هەیە. بەڵی بابە، بەلاّم ئەوەندە نا.

بەشی بیستەم

لەوکاتەدا کە ئەوان خەریکی گفتوگۆ بوون، لە پڕێکا سێبەرێکی شین کەوتە سەر ئاستانەی دەرگاوە، پاشەکشەیان کرد، کریست بە پێی خوێنینو جلی تۆزاویو رووخساریَ کە دەستنیشان نەدەکرا، لەدەم دەرگادا وەستابوو، ئەو کێ بوو، ئایا ئوستادی میهرەبان بوو یا پاکشۆر؟ بوکڵەی تێکئالۆزاوی کەوتبووە سەر شانەکانی، پێستی ئێستاکیَ هەتاوەسووتو زبر هەڵگەڕابوو، گۆناکانی کەوتبوونو چاوەکانی لەبەر درشتی تەواوی رووخساریان داگرتبوو، مشتی گرمۆڵە کردبوو، پرچو گۆناو چاوەکانی وەکو هی پاکشۆر وابوون، حیوارییەکان، بە دەمی کراوە لەسەرسامیان، بەخامۆشی سەیری ئەویان دەکرد، نەکا ئەو دوو پیاوە تێکەڵ بەیەك بوونو بوونە یەك.

یەهودا، لەکاتێکا کە دەچووە کەنارەوە ئەو ریڤینگە تازە هاتووە بیَ ئۆقرە تێپەڕیَ، لەبەرخۆ گوتی ((ئەو پاکشۆری کوشت، ئەو ...ئەو)). دەیڕوانیە کریست کە بەسەختی لە دەروازەی دەرگادا رەت دەبوو، هەروا دەیڕوانیە یەك یەکی ئەوانو گەستنی لێویان، یەهودا لەبەرخۆ گوتی ((هەموو شتێکی لەو وەرگرتووە، جەستەی ئەوی بە تاراج بردووە، بەلاَم رۆحی ئەوو وشە وەحشیەکانی چۆن؟ ئێستا کە قسە بکات دەیبینین)). بۆ ماوەیەك خامۆش بوون، فەزای مەیخانە گۆڕا، مەیخانەچی لە گۆشەیەکەوە مات بوو، سەیری کریستی دەکرد کە لێوەکانی خۆی دەگەستو لەسەرخۆ بۆ پێشەوە دەهات، دەمارەکانی لاجانگی هەڵمسابوون، لە پڕێکا سەدای زبرو وەحشی ئەویان بەرگویَ کەوت، لەرزە کەوتە جەستەی هاوسەفەرەکان، چونکە ئەم دەنگە، دەنگی ئەو نەبوو، بەڵکو دەنگی -پەیامبەری ترسناك- یەحیای پاکشۆر بوو.

– ئەوە لێرە دەڕۆیشتن؟

هیچ کەسیَ وەلاَمی نەدایەوە.

بەتووڕەییەوە گوتەی خۆی دووبارە کردەوە ((لێرە دەڕۆیشتن، پەترۆس قسە بکە!))

پەترۆس بە دەنگێکی نادڵنیا وەلاَمی دایەوە ((ئەی مەولای من، یۆحەننا دەنگی تۆی لە دڵی خۆیدا بیستو ئێمە مەبەستمان بوو پێشوازیت لیَ بکەین)).

کریست رووخساری تێکچڕژاند، تاڵیو تووڕەیی وجوودی داگرت، بەلاَم دانی بەخۆیا گرت، لە کاتێکا بەرەو لای دەرگا وەردەسوورا گوتی:

– یاڵلاَ بڕۆین......!))

یەهودای بینی لەکەناریا وەستاوەو چاوەشینەکانی بەتوندی بڕیوەتە ئەو، لێی پرسی ((یەهودا تۆش دێیت؟))

– تادەمی مەرگ لەگەڵ تۆم.....ئەوە دەزانی

– بەس نییە، گوێت لێیە؟ بەس نییە، تا ئەوپەڕی مەرگ! یاڵلاَ بڕۆین مەیخانەچی لەمیانی تونگەی شەرابەوە دەرپەڕیو بانگی کرد ((کوڕینە بەختو رزگاری یارو یاوەرتان بیَ، جەلیلییەکان ئارەزووی سەفەرێکی خۆشتان بۆ دەکەمو ئومێدەوارم بەگەیشتنی رۆژێکی بەختەوەربەخش کە دەچنە بەهەشتەوە، بەخاتری شەرابو کەللە بەرخ من لەبیرنەکەن)).

پەترۆس بە سەروپۆتەلاَکێکی جیدیو لەهەمانکاتدا شەکەت وەلاَمی دایەوە ((وادە بەتۆ دەدەم) لەبەرئەوەی لەترسان درۆی کردبوو هەستی بەشەرم دەکرد، رووخساری تووڕەو ترشڕوی کریست نیشانی دەدا کە رووبەڕوی درۆبۆتەوە، بەدەنگێکی لەسەرخۆ کەوتە سەرزەنشتی خۆیەوە ((پەترۆس ئەی ترسنۆکی درۆزن، ناپاك! کەی دەتەویَ ببیە پیاو؟ کەی دەتەویَ زاڵ بی بەسەر ترس؟ کەی دەست لە تەڵەکەبازی هەڵدەگری؟ لە دەرگای هاتنە ژوورەوەی مەیخانە وەستابوو چاوەڕوان بوو ببینیَ ئوستاد بەکام لادا دەڕوات، بەلاَم کریست بیَ جولە، بەگوێی قولاَغی خۆیەوە گوێی سپاردبووە ئاهەنگی ئاڵو یەکنەواوە، کە بە تەواوی بەرزو شکستەوە لەولای دەروازەی داودەوە دەهاتن، جوزامیەکان بوون، ئەوان خۆیان هاوێشتبووە سەر خاكو بازووەکانی خۆیان روو لە رێبواران کردبۆوە، سروودی شکۆمەندی داودو رەحمەتی خوداوەندیان سەردەدا کە

جوزامی داوە بەوان تا سزای گوناهەکانی خۆیان لە سەر دونیا وەرگرن‌و لە رۆژی پەسنانێش رووخساریان وەکو خۆرەتاو جاویدانە بدرەوشێتەوە، کریست خەمناك بوو، بەرەو شار گەڕایەوە، مەغازەکان، کارگاو مەیخانەکان کرابوونەوە، شەقامەکان پڕ لە خەڵك بوون، سەیرکە چۆن رادەکەن، هاوار دەکەن‌و ئارەقە لە جەستەیان هەڵدەڕژێ! نەعرەتەیێکی ترسناکی بەرگوێ دەکەوت، شاری پیرۆز وەك جانەوەرێکی ترسناك دەهاتە بەرچاو کە بیمارەو گەدەو هەناوی پڕ دەبوو لە جوزام‌و شێتی‌و مەرگ.

سەدای نەعرەتە زێتر دەبوو، لەملاولەملا راکردنی خەڵك بوو، کریست لەخۆی پرسی ((ئەو پەلەیە بۆ چییە؟ بۆ رادەکەن‌و بۆ کوێ دەچن؟)) ئاخێکی هەڵکێشاو بەبنی لێویەوە گوتی ((هەموو..هەموو رەوانەی دۆزەخ دەبن)) کریست لە شلەژاندا بوو، ئایا ئەرکی بوو کە لەم شارە ئادەمخۆرەدا بمێنێتەوە، بچێتە منارەی پەرستگاوەو هاوار بکات ((تۆبە بکەن، رۆژی خودا هاتووە؟)) ئەو خەڵکە بەدبەختە کە بە هەناسەبڕکێوە لە راکەڕاکدا بوون، پێویستیان بە تۆبەو ئارامی زۆرتری ماسیگران‌و زەوی کێڵەرانی ئارام وکپی جەلیل بوو، کریست لەبەرخۆ گوتی: هەر لێرە دەمێنمەوە، لێرەیە کە دەبمە بانگەشەکاری نەمانی دونیاو موژدەهێنی مەلەکوتی ئاسمان.

ئاندریاس نەیتوانی خەمی خۆی پەنهان کات خۆی گەیاندە کریست‌و گوتی: ((مەولای من پاکشۆر دەستگیرکراو کوشتیان))

کریست بە ئارامی وەلاّمی دایەوە ((رِێ لە هیچ ناگرێ، پاکشۆر بۆ ئەنجامدانی وەزیفەی خۆی هەلێکی تەواوی هەبوو ئاندریاس، ئێمەش ئومێدەوارین کە بۆ ئەنجامدانی وەزیفەمان هەلێکی تەواومان بۆ بڕەخسێ)). بەبینینی چاوانی ئەشکباری ئاندریاسی بۆ حەواری پێشووی پێشەنگ گوتی ((ئاندریاس خەمگین مەبە ئەو نەمردووە، مردوان کەسانێکن کە بۆ جاویدانەیی زۆر درەنگ دەگەن، ئەو زۆر درەنگ نەگەیشت خوداوەند هەلی بەو بەخشی))

بەگوتنی ئەم وشانە زەینی کریست رۆشن بۆوە، حەقیقەت هەمان ئەوەیە کە هەموو شتێ لە دونیا پەیوەستە بەهەل، هەل مایەی پوختەیی هەموو شتێکە، ئەگەر مرۆڤ

هەلێ بدۆزێتەوە لە گۆڕینی لیتاوی بوونی خۆیدا رۆحی سەرکەوتن بەدەست دەهێنێ، ئەو کاتە ئیدی ناکەوێتە هەراسانی مەرگەوەو مرۆڤ لەناو دەچێت.

کریست بەدەنگێکی لەسەرخۆ داوای لەخوا کرد کە هەلی پێببەخشێ، هەمان ئەو هەل بەخشینە.. هەستی دەکرد هێشتا بوونی لە لیتاو پاك نەبۆتەوە، هێشتا هەر لەوانەیە تووشی تووڕەیی‌و ترس‌و ئێرەیی بێ، هەر کاتێ بیری لە مەجدەلیە دەکردەوە، چاوەکانی گەردیان دەگرت، هەمان دوێنی شەو لەکاتێکا بەنهێنییەوە سەیری مێرێی خوشکی ئیلیازری دەکرد، لەشەرمان رووخساری وەك گوڵ سووردەبۆوە بۆیە یەکسەر بڕیاریدا ئەو شارە بەجێبهێڵێ، زەمانی مەرگی هێشتا نەگەیشتبوو، هێشتا ئامادەنەبوو، دووبارە داوای لە خودا کرد کە هەلی بۆ بڕەخسێنێ، هێمای بۆ هاوسەفەرەکانی خۆی کرد ((یارانی من، وەرن بەناوی خودا دەگەڕێینەوە بۆ جەلیل)).

هاوسەفەرەکانی وەکو ئەسپێکی بێ تاقەت‌و برسی کە دەگەڕێنەوە ئاخوڕی خۆشەویستی خۆیان، بەرەو دەریاچەی گنسارت شۆڕبوونەوە. یەهودای ردێن سوور دووبارە کەوتە پێش، فیکەی لێدەدا، چەندین ساڵ بوو هەستی بەدڵێکی واخۆش‌و رازی نەکردبوو، رووخسارو سەدای زێڕینی ئوستاد هەر لەو کاتەی لە بیابان گەڕابۆوە مایەی خۆشدڵی لە وەسف بەدەری ئەو بوو، چەندین جاروجار بەخۆی دەگوت. ((پاکشۆری کوشتووە، ئەوی لەگەڵ خۆی برد، بەرخ‌و شێر پەیوەست بوون‌و بوونەیەك؟ بەفیکەو چاوەڕوانییەوە بۆ پێشەوە دەچوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((ئەو بێدەنگیە ناتوانێ ئەوەندە بخایەنێ یەکێ لە هەمان ئەو شەوانە بەر لە گەیشتن بەدەریاچە دەمی دەکاتەوەو قسە دەکات، رازی خۆی کە لە بیابان چی کردووەو ئایا خودای سراییلی دیوە یا نەیدیوە، گفتوگۆی میانی خۆی‌و خودای سراییل بەدایکی دەڵێ، ئەوکاتە قەزاوەت دەکەم. یەکەمین شەو بەسەرچوو، کریست بێ ئەوەی قسەیێ بکات سەیری ئەستێرەکان‌و دەوروبەری دەکرد، هاوسەفەرەکان ماندووبوون‌و خەوتبوون، بەلاّم چاوە شینەکانی یەهودا لە تاریکیدا بریقەی دەدایەوە، ئەوو کریست بەدرێژایی شەو رووبەڕووی یەکتر بەبێداری مانەوە، بەلاّم وشەیێك لەدەمیان دەرنەچوو.

لەکاتی سەحەردا دووبارە کەوتنەوە ڕێ، گاشەبەردی یەهودیەیان لەدوای خۆیان جێهێشت، گەیشتنە خاکە سپی سامیرا، بیرەئاوی یاکوب جێهێڵرابوو، هەتا ژنێکیش نەهات تا ئاویان بۆ هەڵکێشێ، بەخێرایی ئەو خاکە بەکوفر پیسبووەیان جێهێشت، ئەو کاتە چاویان بە جوانی کێوە خۆشەویستەکانی حەرمۆنی دەسماڵ بەفراوی، تابوری نازوفیز، کەرملی پیرۆز ڕۆشن بۆوە.

ڕۆژ تاریك داهات ، ئەوان لەژێر درەختی سەرونیازنازی پڕ لق‌و گەڵاوە ئارامیان گرت‌و سەیری خۆراوایان کرد، یۆحەننا دوعای خۆراوابوونی کرد ((پەروەردگارا دەرگاکانت بەڕووی ئێمەدا بکەوە ڕۆژ کۆتایی دێت، خۆرەتاو ئاوا دەبێ، خۆرەتاو ون دەبێ، پەروەردگارا دەرگاکانت بەڕووی ئێمەدا بکەوەو هاتووینەتە دەرگات، دەرگابە ڕومان بکەوە، ئەی جاویدانی، بە پاڕانەوە لەتۆمان دەوێ، کە لێمان ببووری، ئەی جاویدانەیی، بەدەستە پاچەیی لەتۆمان دەوێ کە ڕەحمەتمان بۆ بهێنی، ئەی جاویدانیی، ئێمە نەجات بدە)).

هەوا ڕەنگی شین بوو، ئاسمان خۆرەتاوی لەدەست دابوو هێشتان ئەستێرەکانی نەدۆزیبۆوە، بەبێ زیرۆزیو کەوتبوە سەر زەوی، دەستە نەرم‌و بەرزەکان ئەنگوستی کریستیان بەسەر زەویەوە فشاردەداو لەنیوە ڕەنگی دوودڵی خۆراوا درەوشانەوەییێکی سپی هەبوو، دوعای خۆراوابوون هێشتا لە دەمارەکانیدا دەگەڕا، دەنگی کوتانەوەی دەستە لەرزۆکەکانی مرۆڤ دەگەیشە دەرگاکانی خودا، بەلاّم دەرگاکان نەدەبوونەوە، مرۆڤەکان لە دەرگایان دەداو هاواریاندەکرد، هاواری چییان دەکرد؟

کریست چاوەکانی داخست تا ئاشکراتر ببیستێ، مەلەکانی ڕۆژ گەڕابوونەوە هێلانەو مەلانی شەو هێشتا چاویان نەکردبۆوە، هەتا هێلانەی مرۆڤ مەودایێکی زۆری هەبوو. نەدەنگی قیلو قالی مرۆڤ هەبوو نە وەڕینی سەگەکان، هاوسەفەرەکانی دوعای خۆراوایان بەبنی لێوەوە کرد، بەلاّم لەوێ کە خەوالّوو بوون، وشەکانی قودسیان بەبێ دەنگدانەوە لە دەروونیدا هەڵنیشت، بەلاّم کریست لە ناو دڵی خۆیدا سەدای ئەڵقە کوتانەوەی دەرگای مالاّنی بیست کە مرۆڤ دەیکوتایەوە، ئەوان بەدڵی گەرم‌و مرۆیی دەیانکوتایەوەو هاواریان دەکرد ((دەرگا بکەرەوە، بکەرەوە، نەجاتمان

بدە)) کریست چنگی لەسینەی خۆی گیرکرد وەك بڵێی خۆی ئەڵقەی دەرگای دڵی خۆی دەکوتێتەوە، دەستەپاچە دەیویست بکرێتەوە.

لەحاڵێکا هەوڵ‌و تەقەلاّیان بوو بیری دەکردەوە کە خۆی تەنهایە هەستی کرد کەسێ لەدواوە سەیری دەکات، گەڕایەوە، چاوانی سادوبریقەداری یەهودا لەو دابڕابوو، کریست لەرزی، ئەو ریش سوورە جانەوەرێکی مەغروورەو هەرگیز ئارام نابێتەوە، لەمیانی هەموو هاوسەفەرەکانی ئەوی لە هەموان نزیکتر لەخۆی‌و لە هەمان کاتدا دوور هەست پێدەکرد، وابەدیار دەکەوت کە بۆ ئەوانی دیکە پێویست بە ڕوونکردنەوە نییە، بەلاّم بۆ ئەو چۆن، دەستی ڕاستی بۆ پێشەوە بردو گوتی (برام یەهودا چیم لە دەست دێ؟))

یەهودا لە نیوە ڕەنگی ڕۆشنایی خۆراوادا، گەردەنی کەچ کرد تا ببینێ، وەلاّمی دایەوە ((هیچ شتێ...من هیچ شتێ نابینم)). کریست بە بزەییێکەوە گوتی ((بەزوویی ئەو دەبینی))

- ئاندریاس گوتی: مەلەکوتی ئاسمان.

یۆحەننا گوتی ((تۆو، مەولای من، لەبیرتە کە یەکەمین جار لێوانت کردەوەو لەگەڵ ئێمە قسەت کرد چیت گوت؟))، ((تۆدەر هاتووە تا تۆوی خۆی پێوەرکا))

کریست پرسی ((پەترۆس تۆچی دەڵێی؟))

– ئوستاد چی بڵێم بە چاوەکانم بڵێم گەواهی بدەن، هیچ شتێ، دڵم بەشاهێد بگرم بەهەموو شتێ، سەیرکە لەمیانی ئەم زەینم وەکو تۆپ دەلەرێتەوەو دێت‌و دەچێ))

– یاکوب؟

– هیچ شتێ مەولای من لێم ببوورە، بەلاّم تۆ هیچ شتێکت لەدەستدا نیە.

کریست گوتی (سەیرکەن) بازووەکانی تووڕەییەوە بۆ سەرەوە برد، کاتێ کە بازووی خۆی بۆ سەرەوە بردو بەهێز هێنایە خوارەوە هاوسەفەرەکان کەوتنە وەحشەت، یەهودا ئەوەندە خۆشحاڵ بوو شاگەشکەبوو تەواوی ڕووخساری بریقەی دایەوە، دەستی

کریستی گرتو ماچی کردو هاواری کرد (مەولای من بینیم... من بینیم، تۆ تەورەکەی پاکشۆرت لەدەست دایە)) بەلاّم بێدرەنگ شەرمەزارو تووڕەبوو، چونکە نەیتوانی شادی خۆی بخواتەوە، دووبارە پاشەکشەی کرد پشتی بەقەد درەختدا سەدای کریست بە ئارامیو ڕێزەوە بیستراو ئەو تەوری بۆ من هێنا لەکەنار درەختە کالّبۆوەکانی دانا، بەڵگەی هاتنە دونیای ئەو هەر ئەوە بوو: هێنای تەور بۆ من، نەزۆرو نەکەم، من هاتم، لاربوومەوە تەورەکەم هەڵگرت، بەڵگەی هاتنە دونیای من هەر ئەوەیە، ئێستاکێ وەزیفەی خودی من دەست پێدەکا رماندنی درەختی رزی، بیرم دەکردەوە من زاوامو لقو پۆپی پڕ لە گوڵی بادامم لە دەست گرتووە، بەلاّم لەتەواوی ئەو ماوەیە زیاتر لە دارشکێنی هیچی دیکەم نەبوو، وەبیرت دێتەوە کە چۆن چۆنی لە جەلیل سەمام دەکردو دەستمان دەکرد بە پیاسەی ناو گولاّن، جیهانمان جوان دەکردو یەکیەتی ئاسمانو زەمینو کردنەوەی دەرگای بەهەشت کە دەچووینە ناویەوە؟ هەموو ئەوە لە خەونو خەیاڵ زیاتر نەبوو.. ئێستاکێ بێداربووینەوە)). پەترۆس بەترسەوە هاواری کرد ((کەواتە مەلەکوتی ئاسمان بوونی نییە؟))

چۆن پەترۆس چۆن، بەلاّم لەناو دلّمان، مەلەکوتی ئاسمان لە دەروونی ئێمەیە، مەلەکوتی هەرماس لە دەرەوەی ئێمەیە، ئەم دوو مەلەکوتە لەگەڵ یەکدا لەململانێن، جەنگ جەنگ! یەکەمین وەزیفەی ئێمە لێدانی هەرماسە بەم تەورە.

– کام هەرماس؟

– هەمان ئەو دونیایەی دەوروبەرمان، هاوڕێیان ئازابن من ئێوەم بۆ جەنگو بۆ میوانی داوەت کردووە، چونکە من خۆم نەناسیوە، بەلاّم لێگەڕێن لەمیانی ئێوە ئەوەی لە بیری ژنو منالّو خۆشبەختیە بابڕوات ناچاری لە کاردا نییە، لێگەڕێ با رابیو لەسەرخۆ مالاّوایی لە ئێمە بکاتو ئێمەش دوعای خێریان بۆ دەکەین، هێشتا هەل ماوە، کریست بێدەنگ بوو.

– سەیری هاوسەفەرەکانی خۆی کرد، هیچ کەسێ لە جێوە نەبزاڤت، ئەستێرەی ڕۆژاوا وەك دلّۆپەیێکی گەورەی ئاو، لە پشت لقو پۆپی سەروی نازدا هەڵدەخزی، مەلەکانی شەو باڵە رەشەکانیان هەڵدەتەکاندو بێداردەبوونەوە، شنەیێکی فێنك لە کۆسارانەوە

هەڵیدەکرد، لە پڕێکا لە شیرینی خەوی شەوان پەترۆس بۆ پێشەوە هەڵبەزیەوەو هاواری کرد، ((مەولای من، لەم جەنگەدا تا کاتی مەرگ لەگەڵ تۆدا دەبین)).

– پەترۆس ئەوە فشەگوتنە من میانەیێکی خۆشم لەگەڵ ئەوە نییە، ئێمە لە کۆڕەوێکی دژوار داین، پەترۆس مرۆڤ رووبەڕوومان دەبنەوە، چونکە چ کەسێ ئارەزووی نەجاتیانی هەیە؟، کام وەخت پەیامبەرێ بۆ نەجاتی خەڵك رابووەو خەرلکی بەردبارانیان نەکردووە؟ ئێمە لە کۆڕەوێکی دژوار داین، رۆحی خۆتان بچەسپێنن پەترۆس تا رانەکات، جەستە لاوازە، پشتی پێ مەبەستە... گوێت لێیە؟ لەگەڵ تۆ قسە دەکەم پەترۆس لەپڕێکا فرمێسك لە چاوەکانی پەترۆس ئەڵقەی بەست، بەبنی لێویەوە گوتی ((مەولای من مەگەر متمانەت بەمن نییە، رۆژێ گیانی فیدای پێی تۆ دەکات))

– کریست دەستی بەسەر ئەژنۆکانی پەترۆسدا هێناو بەبنی لێویەوە گوتی ((لەوانەیە .... لەوانەیە) پەترۆس ئازیز لێم ببوورە))

– کریست ئەو کاتە رووی لەوانی دیکە کردو گوتی ((یەحیای پاکشۆر خەڵکی ئاوەمۆری دەکرد، ئەویان کوشت، من بە ئاگر ئەمشەو دەمەوێ ئەوەتان بۆ رۆشن کەمەوە تا بزاننو شکایەت لەو رۆژانە مەکەن کە تووشی رۆژانی رەشی هاتین گلەیی مەکەن هەتا بەر لەوەی دەست بەکاربین بە ئێوە دەڵێم ئارەزووەکان لە کوێن: مەرگ، پاش مەرگ، جاویدانی، مەبەست ئەوەیە ئامادەن؟

– هاوسەفەرەکان بێ هەستو خوست بووبوون، ئەو دەنگە تووڕە بوو، ئیدی هەڵبەزودابەزی نەبوو، پێنەدەکەنی، ئەوانی بۆ هەڵگرتنی چەك داوەت دەکرد، لەبەر ئەمە بۆ چوونە ناو مەلەکوتی ئاسمان دەبوایە بە دەراوی مەرگدا بڕۆن؟ رێگاییێکی دیکە لەمیاندانەبوو؟ ئەوان خەڵکی سادە، هەژار، کارگەربوون، دونیا پڕ نیعمەت وقودرەت بوو، چۆن دەیانتوانی لەبەرابەر ئەو دەست بۆ چەك ببەن؟ مەگەر فریشتەکان لە ئاسمان دابەزن بێنە یاری ئەوانەوە، بەلاّم هیچیەك لە حەواریەکان تا ئێستا فریشتەیێکیان نەدیووە کەبەسەر زەویەوە هەنگاو هەڵێنن یاوەری هەژارو بێچارەکان

بکەن، لەبەر ئەمە بێدەنگ مانەوە، بەنهێنییەوە کەوتنە پێوانەو دووبارە پێوانەکردنی مەترسی، یەهودا بەتیلەی چاوی سەیری دەکردن دڵی لە غروریان کرێشمەی دەکرد.

تەنها ئەو بوو کە حیسابو کتابی نەدەکرد، بەنەفرەتەوە لەمەرگ دەچوو بۆ شەڕی مەرگو بایەخی بەجەستەو رۆحی نەدەدا، ئەو جگە لە یەك سەودای گەورە سەوداییێکی دیکەی نەبوو، فیداکردنی سەرو گیانی لەڕێی ئەو سەودایەدا لەززەتێکی باڵای هەبوو. پەترۆس لە دیماهیدا دەمی کردەوە: مەولای من، ئایا فریشتەکان بۆ یاری کردنمان لە ئاسمان دێنە خوارەوە؟))

کریست وەڵامی دایەوە ((پەترۆس ئێمە فریشتەکانی خوداین بەسەر زەویەوە، هیچ فریشتەییێکی دیکە لەمیاندا نییە)).

یاکوب پرسی ((ئوستاد ئاخر بە تەنهایی. چ کارێکمان لەدەست دێت؟))

کریست هەڵسایەوە پەڕەی لووتی دەلەرزی هاواری کرد ((بڕۆن من جێبهێڵن!))

یۆحەننا هاواری کرد ((من تۆ جێناهێڵم تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆدام))

ئاندریاس بەدەریخست ((مەولای من، منیش هەروا)). ئەژنۆکانی ئوستادی لەباوەش کردو دڵۆپە فرمێسکی درشت لەگۆناکانی پەترۆس هەڵخزی، بەلاّم قسەییێکی نەکردو یاکوب کە نەوجەوانێ زیاتر نەبوو لەشەرمان سەری لەبەرخۆنا. کریست کە ئاگاداربۆوە لە نیگای خامۆشو وەحشی ریش سوورەکە لەوانی پرسی ((تۆ چۆنی برام یەهودا))

یەهودا بە هاوارەوە گوتی ((من میانەم نییە لەگەڵ قسە وەکو پەترۆسیش ناسكو نارنج نیم، مادامەکێ تەورت لەدەست بێ لەگەڵ تۆم، ئەگەر تەورەکە دانێی، لەکەنارتا نامێنم، بەهەمان شێوە کە خۆت باش دەزانی من پەیڕەوی لەتۆ ناکەم، من پەیڕەوی لە تەور دەکەم)).

پەترۆس گوتی ((شەرم ناکەی بەمجۆرە قسە لەگەڵ ئوستاد دەکەی؟)) بەلاّم کریست خۆشحاڵ بوو گوتی ((هەق لای یەهودایە، دۆستان من خۆشم پەیڕەوی لە تەور دەکەم)).

ئەوان بەسەر زەوی راکشانو پشتیان بەسەرونیازکرد، لە ئاسمان ئەستێرەییێکی زۆریان بینی کریست گوتی ((لەم ساتەوە بەدوا بەیداخی خودا دەخەینە شەکینەوە دەست بەکاری جەنگ دەبین، ئەستێرەو خاچ بەسەر بەیداخی خوداوەند دەزووچنی کراوە، خوداوەند مەدەدکارمان بێت!))

هەموویان بێدەنگ بوون، ئەوان بڕیاری خۆیان دابوو، دڵیان بووبوو بە جەنگاوەر. کریست بەهاوسەفەرەکانی خۆی کە لە دیماهیدا غەرقی تاریکی بوون گوت: جارێکی دی بەزمانی مەسەل قسەدەکەم، دواهەمین مەسەل، بەر لەچوون بۆ جەنگ.... بزانن کە زەمین بەسەر حەوت ستونەوە قەراری گرتووە، ستونەکان بەسەر ئاو، ئاو بەسەر هەورو، هەور بەسەر باو با بەسەر تۆفانو تۆفان بەسەر هەورەتریشقەو هەورەتریشقەش لەبەرپێی خودا قەراری گرتووە.

یۆحەننا کە وەك گوڵ سوور هەڵگەڕابوو گوتی ((من تێناگەم)) کریست لەکاتێکا قژی حەواریە خۆشەویستەکەی خۆی دەلاواندەوە وەڵامی دایەوە ((یۆحەننا، کوڕی هەورە تریشقە، لەوکاتەی کە پیردەبیو دەچی تا لەدورگەیێ ببیت بەزاهیدو ئاسمانەکانی سەرت دەکرێتەوە، زەینت ئاگر دەگرێو تێدەگەی)).

کریست بێدەنگ بوو، یەکەمین جار بوو کە ئاوا بەئاشکرایی ببینێ، کە هەورەتریشقەی خودا چییە: تەورێکی ئاگرین لە کەنار بەر پێی خودا، لەوتیشەدا، تۆفان با، هەورو با، واتە تەواوی زەوی وەکو دانەکانی تەسبیح هەڵواسرابوون، هەرچەند کە ساڵەهای ساڵ بوو لەگەڵ مرۆڤو کتێبی پیرۆز ژیابوو، هیچ کەسێ ئەو رازە سەرسوورمێنەی بۆ ئەو نەکردبۆوە، ئەو ڕازە ئەوەبوو کە ئەو هەورەتریشقەی کوڕی خودا. کریستیانویە، ئەوە کریستیانو بوو کە ئارەزووی پاك کردنەوەی جیهانی هەبوو، گوتی (یارانی من -و پەترۆس بینی کە دوومەشخەڵ وەکو شاخ لەپڕێکا لە توێڵی ئەو هاتنە دەرەوە- بەم شێوەی کە خەبەرتان هەیە، من چوومە بیابان.

تادیداری خودا بکەم، برسیو تێنو بووم لە گەرمای هەڵقرچێنەردا بەسەر تاوێرە بەردێکەوە هەڵکورمامو خودام بانگکرد تا بۆمن ئاشکرا بێت، شەپۆڵ شەپۆڵی هەرماس هەڵدەڕژانە سەرمو هاواریان دەکرد، شکستیان خوارد، پاشان هەڵسووڕانە دەوروبەرو پاشەکشەیان کرد، یەکەمجار هەرماسی جەستەو پاشان هەرماسی زەین، لەدوای هەموویان هەرماسی قودرەتمەندی دڵ، بەلاّم من خودام کردە زرێپۆشی خۆمو زیخو لیمی دەوروبەرم پڕ بوو لە چەنگو ددانو شەیپوور:

ئەو کاتە دەنگێکی بلیمەتم بەسەرسەرمەوە بیست (ڕابە ئەو تەورەی کە لەلایەن پێشەنگەوە بۆتۆ هاتبوو، هەڵیگرەو رایووەشێنە))

پەترۆس هاواری کرد ((ئایا هیچ کەسێ نەجاتی نابێ؟))

بەلاّم کریست نەیبیست ((یەکسەر بازووەکانم سەنگین بوو، وەك بڵێی کەسێ تەوری نایە دەستم، ویستم لەجێوە هەڵستمەوە، جارێکی دی سەداکەم بیست ((کوڕی نەجاڕ تۆفانێکی تازە هەڵدەستێ، بەلاّم ئەمجارە لە ئاو نا، بەڵکو ئاگر، کەشتییێکی تازە دروست بکە پیرۆزەکان هەڵبژێرەو لەناو کەشتیان دانێ)).

دۆست هەڵبژاردن دەستی پێکردووە، کەشتی ئامادەیە، دەرگا هەمووی کراوەیە، بچنە ناویەوە)).

هەموو کەوتنە هەڵەداوان لەکاتێکا بۆ پێش دەچوون بەدەوری کریست گردبوونەوە وەك بڵێن ئەو کەشتی بێو ئەوانیش هەوڵیان دەدا بچنە ناویەوە.

دووبارە دەنگەکەم بیست ((کوڕی داود هەرکە مەشخەڵەکان نیشتنەوەو کەشتی لە ئورشەلیمی تازەدا لەنگەری گرت بەسەر تەختی باوانی خۆت دانیشە فەرمانڕەواییێتی مرۆڤایەتی بکە، زەمینی کۆن لەناوچووە، ئاسمانی کۆنینە نەماوە، ئاسمانو چاوی مرۆڤ حەوت جاران تیشکدارتر لە پێشوو دەدرەوشێنەوە. پەترۆس دووبارە هاواری کرد: ((مەولای من هەموو ئێمە کە لە تەك تۆدا جەنگیوین. تا ئەو زەمانە نابێ بمرین لەڕاستو چەپی تەختی تۆدا دابنیشین.

بەلاّم کریست نەیبیست، غەرقی سروشی ئاگرینی بیابان بووبوو بەردەوام بوو لەسەر قسەی خۆی ((بۆ دواجار دەنگەکەم بەسەر بەرزایی سەرمەوە بیست ((کوڕی خودا پیرۆز کردنی من وەرگرە!))

هەریەك لەوان لەبەرخۆ بانگیان دەکرد ((کوڕی خودا، کوڕی خودا)) بەلاّم هیچ یەکیان زاتی کردنەوەی لێویان نەبوو. تەواوی ئەستێرەکان ئێستاکێ هەلاّتبوونو ئەمشەو لەخوارەوە لە نیوە ڕێی نێوانی ئاسمانو مرۆڤ هەڵواسرابوون.

ئاندریاس پرسی ((مەولای من ئێستاکێ ژیانی نیزامی خۆمان لە کوێوە دەست پێدەکەین؟))

کریست وەلاّمی دایەوە ((خوداوەند بۆ دروستکردنی جەستەی من خاکی ناصیرەی گرتە دەست بۆیە وەزیفەی من ئەوەیە کە لە ناصیرەدا دەست بە جەنگ بکەم، لەوێیە کە جەستەی من دەبێ کاری گۆڕانیی خۆی بۆ ڕۆح دەست پێبکات)).

یاکوب گوتی ((پاشان دەچینە کفرناحوم تا دایكو باوکم نەجات بدەم))

ئاندریاس پێشنیازی کرد: ((پاشانیش دەچینە مەجدەل، تا مەجدەلی بێنەوا بخەینە ناو کەشتیەوە)).

یۆحەننا بە هێما بۆ ڕۆژهەلاّتو ڕۆژئاوا هاواری کرد ((پاشان بۆ تەواوی دونیا!))

پەترۆس گوفتاری ئەوانی بیستو پێکەنی، گوتی ((من لە پرسەی ورگم دام لەناو کەشتی چ بخۆین؟ پێشنیاز دەکەم کە تەنها ئەو ئاژەلاّنەی گۆشتیان حەلاّڵە لەگەڵ خۆماندا بیبەین، ئاخر قوربانی رووخساری مانگ ئاساتان بم شیرو پێشکە بە چ کەڵکێکی ئێمە دێن؟))

ئەو برسی بوو بیرو زەینی لای خۆراك بوو، ئەوانی دیکە هەموویان پێکەنین.

یاکوب بە تانەوە گوتی ((تۆ تەنها لە بیری ورگدای، ئێمە لێرە دەربارەی رزگارکردنی دونیا قسە دەکەین)).

پەترۆس بە پەلپ گرتنەوە گوتی ((هەموو ئێوە هەمان بیری منتان هەیە، بەلاّم دانی پیانانێن، من هەرچیەك بەزەینمدا بێت، چ باش‌و چ خراپ رك‌و راست دەیلێم، زەینی من بۆ هەرلاییّ. بسووڕێ لەگەلّی دەسووڕێم هەر لەبەر ئەمەیە ((پێم دەلّێن ئاش، مەولای من دروست دەلّێم یا نا؟))

خەندەیێك لە رووخساری کریستدا پشکووت، چیرۆکێکی کۆنینەی هاتەوە زەین ((هەبوو نەبوو، خاخامیّ هەبوو کە حەزی لیّ بوو نەفەریّ پەیابیّ کەڕەنای وا کارامەو بەرز بخاتە سەداوە کە باوەڕداران ببیستن‌و بێنە کلّێساوە. بانگی رادێرا کە هەموو کەڕەناژەنەکان بۆ تاقیکردنەوە ئامادەبن، خاخام خۆی باشترینیان هەلّدەبژێریّ، پێنج نەفەر کە شارەزاترینی شەیپورژەنانی شاربوون، کاتیّ کە تاقیکردنەوە تەواو بوو، خاخام یەك یەکی ئەوانی خستە بەر پرس: ((ڕۆلّە کە شەیپور دەژەنی بیر لەچی دەکەیەوە؟))

یەکەمیان گوتی ((بیر لە خودا دەکەمەوە))

دووەمیان: (بیر لە رزگارکردنی سراییل دەکەمەوە)

سێهەمین (بیر لە هەژارانی برسی دەکەمەوە)

چوارەمیان (بیر لەبیّ باوك‌و بێوەکان دەکەمەوە)

تەنها یەك نەفەر کۆنەپۆشترین ئەوان بوو، لەگۆشەیێ لەدوای ئەوانی دیکە دانیشتبوو قسەی نەدەکرد، خاخام لێی پرسی تۆ رۆلّە کە شەیپور دەژەنی بیر لەچی دەکەیەوە؟))

ئەو لە حالّێکا سوور هەلّگەڕابوو وەلاّمی دایەوە

((باوکە من مرۆڤێکی هەژارو بێسەوادم، خاوەنی چوار کچم ناتوانم جەهێز بۆئەو مندالاّنە پەیدا کەم، تا ئەوانش وەکو هەریەکێکی دی زەماوەند بکەن لەبەر ئەوە کاتیّ کەشەیپور دەژەنم بەخۆم دەلّێم (خودا تۆ شایەتی کە چۆن بۆ خاتری تۆ گیانم هەلّدەتەکێنم لوتف بفەرموو چوار مێرد بۆ کچەکانم بگەیەنە)) خاخام گوتی ((دوعای خێرت بۆ دەکەم من تۆ هەلّدەبژێرم))

کریست رووی لە پەترۆس کردو پێکەنی ((پەترۆس دوعای خێری من بۆتۆ بێ))

تۆ هەلّدەبژێرم، تۆ خۆراکت لە زەینداییەو دەربارەی خۆراك قسە دەکەی؟ هەرکاتیّ خودات لەزەیندا بێت سەبارەت بەخودا قسەدەکەی، ئافەرین بۆ تۆ، لەبەر ئەمەیە کە تۆ بە (ئاش) بانگ دەکەن، من تۆ هەلّدەبژێرم، تۆ ئاشێکی کە گەنم دەکا بە ئاردو دەیکا بە نان تا مرۆڤ بیخۆن.

ئەوان پارچە نانێکیان پێبوو، کریست دابەشی کرد، بەشی هەریەکەیان لوقمەییّ زیاتر نەبوو، بەلاّم چونکە ئوستاد تەبەرووکی کردبوو تێربوون، دوای ئەمە خۆیان بەشانی یەکداو خەوتن.

لەکاتی شەودا هەموو شتیّ دەخەویّ، دەحەسێتەوەو گەشە دەکا هەتا بەردەکان‌و ئاوو رۆح، ئەوکاتە هاوسەفەرەکان لەگەلّ سپێدەی بەیاندا لە خەو هەلّسان، رۆحیان لق‌و پۆپی دابوو زەڕڕە زەڕڕە وجودی ئەوی داگرتبوو، تژی دلّنیایی‌و شادی کردبوون.

بەر لە سەحەر رێسپار بوون، ئەمرۆکە هەوا فێنك بوو، هەورەکان لە ئاسمان گەلاّلّە دەبوون، ئاسمان پاییزی بوو، ماسیگرە درەنگ گەشتەکان لەفڕیندابوون، پەڕەسێلکەکان رێسپاری باشوور بوون، حەواریەکان بەدلّنیاییەوە رێیان تەی دەکرد، ئاسمان‌و زەوی لە دلّیاندا پەیوەست بووبوون، هەتا ماتترین بەردو پڕ لە خوداوە بریقەی دەدایەوە، کریست تەنها لە پێشەوە دەرۆیشت، زەینی بەستی پشتی بەخودا بەستابوو، دەیزانی کە عاقیبەت تەواوی پردەکانی دواوەی خۆی خراکردووەو رێگەی گەڕانەوەی نییە، چارەنووسی ئەو پێشتر لە جولە دابوو خۆی بەدوایدا دەچوو، هەرچییەك کە خودا بریاری لێداوە هەر ئەوە روودەدات، چارەنووسی ئەو؟ لە پڕێکا دووبارە دەنگی هەنگاوێکی رازداری بیست کەوا بێڕەحمانە لەم ماوەیەدا لەدوای ئەودا هاتبوو، گوێی قولاّغ کردو گوێی دایێ، هەنگاوەکان توندوموحکەم‌و موکڕبوون، بەلاّم ئێستا بەدوایەوە نەبوون، لە پێش ئەودا لە بزاوتن دابوون‌و رێنماییان دەکرد، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە (واباشترە، باشتر، ئیدی رێ ون ناکەم)) بەشادمانیەوە هەنگاوەکانی درێژتر هەلّدێنا، وای دەهاتە بەرچاو کە پێیەکان پەلەیان دەکرد، بۆ پێشەوە دەچوو بەبنی لێویەوە بە رێنمایی نادیاری دەگوت ((بۆ پێشەوە بۆ پێشەوە)) بەسەر بەردو

چاڵەکانەوە بازی دەداو پەلەی دەکرد، لە پڕێکا هاواری کرد، ئازارێکی وەحشەتناکی لەدەستو پێیدا هەست پێدەکرد، وەك بڵێی بزمار ڕۆچوٚتە جەستەیەوە، کەوتە سەربەردێکەوە، ئارەقەییەکی سارد لەسەرو رووخساریدا هەڵڕژا، بۆ ساتێ سەری گێژ بوو، زەمین لە ژێر پێکانی نەماو ئۆقیانووسێکی رەش لەبەرابەریا پان پۆڕ بۆوە، لە پانتایی بێ سنووری ئەو ئۆقیانووسە شتێ جگە لەیەك بەلەمێکی چارۆگەدار هیچی دیکە نەبوو کە بێباکانە بۆ پێشەوە دەچوو، کریست سەیری کردو دووبارە سەیری کردەوە، ئەوکاتە بزەییێکی کرد بەبنی لێویەوە گوتی ((دڵی منە...دڵی من)) سەری ئارامی گرت، ئازارەکان پاشەکشەیان کرد، لەو کاتەدا کە حەواریەکان گەیشتنو ئەویان بەسەر بەردەوە بینی کە بە ئارامی دانیشتوە بزە دەکاو گوتی ((کوڕینە بۆ پێشەوە... خێراتر))و هەڵسایەوە.

بەشی بیستو یەکەم

هێنایان، شەممە کوڕێکی نازپەروەرە بەسەر ئەژنۆکانی خوداوە ئارامی گرتووە، ئاوەکان هەمڕاهی ئەو ئارام دەگرن، مەلەکان دەست لە دروستکردنی هێلانە هەڵدەگرن، مرۆڤەکان کارناکەن، جل دەپۆشنو خۆیان دەڕازێننەوەو دەچنە کڵێساوە، تا دانیشنو تەماشای خاخام بکەن کە کتێبی پیرۆز، کتابی سوورو رەشی وشەکانی شەریعەتی خودا دەکاتەوە، دەچێتە ناو دووتوێی هەر وشەیێ، هەر بەشێ بە هونەرمەندییێکی گەورەبوو ویستی خودا کەشف دەکاو دەیچرپێنێتە گوێچکەی ئەوانەوە.

ئەمڕۆ شەممەیە، لە هەمان ساتدا باوەڕداران کڵێسای ناصیرە جێدەهێڵن، چاوەکانیان کە هێشتا لەژێر پەردەی ئەو سروشانە بوو کە خاخامی پیر بەسەر رووخساریانا قەراری دابوو، لە چاوەکانیاندا نوور زۆر بەهێزە، وەکو نابیناکان هەڵدەخزن لەمەیدنی دێدا پەرشو بڵاودەبنەوەو لەژێر درەختە بەرزەکانی کاژەوە لەسەرخۆ دەکەونە پیاسەوە تا پارسەنگی خۆیان وەدەست بێننەوە. ئەمڕۆ خاخام کتێبی پیرۆزی خۆی دانابوو کە رێکەوت ببێتەوەو بەسەر ناحوم پێغەمبەرا کرایەوە دیسان بە رێکەوت پەنجەی خۆی درێژ کردو بەسەر ئەو ئایەتە پیرۆزەوە قەراری گرتبوو ((ئێستا بەسەر بەرزایی کێوەکانەوە دەنگی پێی کەسێ دەبیسترێ کە هەڵگری موژدەیە))

خاخامی پیر ئەم وشانەی دووبارەو دووبارە دەخوێندەوە، لە هەوڵی دۆزینەوەی مانا شاراوەکاندا بە ئارەقەوە دانیشتو هاواری کرد.

-كریستیانو، ئەو لە حاڵەتی دەركەوتندایە، سەیری دەوروبەری خۆتان بكەن، لەناخی خۆتان تەماشا كەن، نیشانەی هاتنی لە هەموو شوێنێكەوەیە، لە دەروونی ئێمەدا، تووڕەیی، نەنگ، ئومێدو هاوار ((ئیدی بەسە))و سەیری دەرەوە بكە! هەرماس بەسەرتەختی جیهانەوە دانیشتووە، جەستەی رزیوی مرۆڤی بەسەر ئەژنۆیەوەیەو دەیلاوێنێتەوە، بەسەر ئەژنۆكەی تریشی رۆحی سۆزانی هەڵگەڕاوی مرۆڤ، ئەو سالأنەی كە پەیامبەرەكان پێشبینیان كردبوو، گەیشتوون، ئەمە خودایە بەدەمی پەیامبەران قسە دەكات كتێبی پیرۆز بكەوە، چی دەڵێن؟ هەر لەوكاتەی كە سراییل لەتەختی خۆی دابەزیو خاكی پیرۆزی ئێمە كەوتبووە بەر لەقەی وەحشیان دیماهی دونیا هاتووە))و دیسان ((دواهەمین پاشا، پاشاییێكی خراپكارو بێ دینو مولحید دەبێ، كوڕەكانی ناشایستە دەبنو تاجی سراییل دەكەوێ)). پاشای خراپكارو بێ دین هات: هرودیس! كاتێ كە بۆ چارەسەری خۆی منی بانگ كردە (ئەریحا) بەچاوانی خۆم ئەوم دیت، گیا شفابەخشەكانم لەگەڵ خۆمدا هەڵگرتو چووم لەو ڕۆژەوە بەدوا نەمتوانیوە لێو لە گۆشت بدەم، چونكە جەستەی گەنیوی ئەوم بینی، لێوم لە شەراب نەدا چونكە خوێنی كرماوی ئەوم بینی، سی ساڵ دەبێ بۆنی گەنیوی ئەوم لە لووت ماوە،... ئەو مردو جەستەی بۆگەنی بوو، كوڕەكانی هاتن: هەموویان پاشماوەییێكی ناشایستەو بێتام بوون، تاجی شاهانەیان لەسەر كەوتەخوار)). لەبەر ئەمە پێشبینیەكان گەیشتنە ئەنجام، كۆتایی دونیا هاتووە. دەنگێ لەكەناری رووباری ئوردن دەنگی دایەوە كە ((ئەو لە حاڵی دەركەوتن دایە))و سەدایی لە دەروونمان دەنگی دایەوە كە ((ئەو لەحاڵەتی دەركەوتن دایە)) من پیر بووم، چاوانم تار بووەو ددانەكانم وەرینو ئەژنۆكانم سست بوون، بەلأم پڕ لە شادیم، چونكە خوداوەند وادەی بەمن داوەو گوتی:

((شەمعون بەر لە دیتنی كریستیانو تۆ دونیا جێناهێڵی)) بەمجۆرە هەر چەند لەمەرگ نزیكتر دەبمەوە كریستیانو ئەوەندە نزیكتر دەبێتەوە، رۆڵەكانم ئازابن كۆیلەتی بوونی نییە، هەرواش هەرماسو رۆحەكان، تەنها كریستیانو هەیەو ئەویش لە حاڵەتی دەركەوتن دایە. پیاوان چەك بگرنە دەست: ئەوە جەنگە! ژنان مەشخەڵەكان داگیرسێنن، وا زاوا دەگات! ئێمە سەعاتو دەقیقەی نازانین، رەنگە ئەمڕۆبێ، رەنگە

سبەی، بێدار بمێنینەوە، دەنگی دەرپەڕینی بەردی ژێر پێی ئەو دەبیستم، ئەو لە حاڵەتی دەركەوتندایە، بڕۆنە دەرەوە، لەوانەیە ئەو ببینن. خەڵكی چوونە دەرەوەو لەژێر درەختە بڵندەكانی خورماوە پەرشو بلأوبوونەوە. وشەكانی خاخام لەڕادەبەدەر نارێك بوون، گوێگرەكانی ئەو لە هەوڵی ئەوە دابوون، تا تەواو لە بیری بكەن، تامەگەر مەشخەڵە خرۆشاوەكان كزببنەوەو رۆحی ئەوان جارێكی دی ببێتە پەیوەندی رۆژانە، لە هەمان حاڵدا كە ئەوان پیاسەیان دەكردو بەنیگەرانیەوە چاوەڕوانی نیوەڕۆ بوون تا بگەڕێنەوە ماڵەكانیانو بە قسەوباسو خواردن وشە پیرۆزەكان لەبیر بكەن، سەیركە یەكسەر كوڕی مێرێ بەجلی پارەپارەو پێی پەتیو رووخساری وەك هەورەتریشقە، لەبەردەم ئەواندا سەوزبوو، چوار كەس لە یاوەرەكان لەدوای ئەوەوە بوونو لەدوای ئەوانیشەوە یەهودای ریش سوور بوو.

دێ نشینەكان سەریان سوڕما، ئەو زبڵو خاشاگانە هی كێن؟ ئەرێ ئەوەی لە پێشەوە جولە دەكا، كوڕی مێرێ نییە؟

- سەیری رێ رۆیشتنی ئەوان بكەن، بازووەكانی دێنێتە پێشەوە وەكو باڵ وەبەر هەمووان دەنێ، خودا كەللەی پڕ لە با كردووەو خەریكە دەفڕێ.

- چۆتە سەر بەردێكەوەو هێمایان بۆ دەكا ئارەزووی قسانی هەیە.

- باشتر وایە بڕۆینو خۆمان خەریك بكەین.

لە راستیدا كریست لە ناوەندی مەیدانەكەوە چووبووە سەر بەردێكەوە، خەڵكی بەخەندەوە كۆببوونەوە، بەپەیدابوونی ئەو سەرەڕۆیە خۆشحاڵ بوون، ئێستا ئەوان توانایان هەبوو كە قسە پڕ هەیبەتەكانی خاخام لەبیربكەن، بەوانی گوتبوو ((ئەوە جەنگە، بێدار بمێننەوە ئەو لەحاڵەتی دەركەوتندایە)).

ساڵەهای ساڵ بوو ئەو نەغمەیەی دەچرپاندە گوێیان ئیدی بێزار بووبوون ئێستاش سوپاس بۆ خودا، كە كوڕی مێرێیان دۆزیەوەو یارمەتیاندەدا لە هێمن كردنەوەی زەینیان، كریست بە راتەكاندنی بازووەكانی خۆی هێمای بۆ كردن كە كۆببنەوە، شوێنەكە پڕ بوو لە ردێنو كلأوو جلی كراوە، هەندێ لەوان بۆ فەرامۆشكردنی

برسیەتی خەریکی خواردنی خورما بوون، هەندێکیان تۆ گوڵەبەڕۆژەیان دەقرتاند پیرترین‌و لەخودا ترساوترینیان تەسبێحیان هەڵدەسووڕاند، چەند گرێیێکی وردیان بەپارچەییێکی شین لە دانەکانی تەسبێح دابوو کە هەریەك لەو گرێیانە هەڵگری ئایەتێکی کتێبی پیرۆز بوون.

چاوانی کریست بریقەی دەدایەوە، سەرەڕای ئەوەی کە بەرەو رووی ئەو هەموو حەشاماتە وەستابوو، زەڕڕەییێکی ترس لەدڵ نەبوو، لێوەکانی لێك کردەوەو هاواری کرد (برایان، گوێکانتان بکەنەوە، پەنجەرەی دڵتان بکەنەوە، ئەو قسانەی کە دەیخەمە سەر زمان ببیستن: ئەشعیا هاواری کرد:

ڕۆحی خودا بەناو مندا هەڵدەڕژێ ئەو منی هەڵبژاردوە تا بۆ هەژارەکان مژدە بهێنم، ئەو منی ناردوە تا چاوەشی چڕینی ئازادی بم بۆ کۆیلەو نووربم بۆ نابیناکان)) برایان ئەو رۆژە موژدە بەخشە هاتووە، خودای سراییل منی ناردوە تا موژدەتان پێ ببەخشم، ئەو لەبیابانی یەهودیە منی چەور کردو لەوێوەیە کە دێم، رازێکی گەورەی نایە سەر ئەستۆی منەوە، وەرمگرت‌و لەمیانی دەشت‌و کێوەکانەوە راهاتم- مەگەر گوێتان لە دەنگی پێم نەبووە بەسەر گردەکانەوە؟ پەلەم کردە ئێرە کە زادگای خۆمە تا بۆیەکەمین جار بانگەشەی ئەو خەبەرە خۆشە لێرە بکەم.. ئەو خەبەرە خۆشەچییە؟

((مەلەکوتی ئاسمان گەیشتووە!))

پیرەمێرد کە قەمبوری دووقوچەی لە گردی پشتی وشتر دەچوو، تەسبێحی بەرز کردەوەو گوتی ((کوڕی نەجاڕ ئەو قسانەی کە دەیکەیت نادیار بێ پایەن (مەلەکوتی ئاسمان) (عەدالەت)و ((کوڕینە هەرچییەك دەگاتە دەستتان هەڵیگرن هەمووی بۆ ئەوە)). گوێم لەوانە پڕ بووە، موجیرە ...موجیرەم لەتۆ دەوێ کەلێرەو هەر ئێستا کاربکەی، پەرجوویێ دەرخە تا باوەڕت پێ بکەین دەنا ونبە، کریست وەڵامی دایەوە ((پیرەمێرد هەموو شتێ پەرجوویە چ پەرجوویەکی دیت گەرەکە؟)) سەیری ژێرپێیەکانت بکە هەتا بچووکترین رمەگیایێ فریشتە ئاگاداری دەکات ولەکەناریا وەستاوەو یارمەتی رزگاربوونی دەدات، سەیری بالاێ سەرت بکە ئاسمانی پڕ ئەستێرە چ پەرجوویێکەو دڵی ئێمە ئاسمانێکی چەند پڕ ئەستێرەیە!))

خەڵکی بەسەر سامی گەڕانەوە بۆ یەکتری‌و گوێیان لەقسەی ئەو رادەگرت.

– ئەو کوڕەی مێرێ؟ چۆن بەم قودرەتەوە قسە دەکات؟

– ئەوە هەرماسێکە لە دەمی ئەو قسە دەکات، براکان لەکوێن تا ببینن کە قەپ لەکەسێ نەدا؟

– قسە مەکە دووبارە دەمی کردەوە.

برایان رۆژێ خودا هاتووە، ئایا ئامادەن؟ چەند سەعاتێ زیاتر هەڵتان بۆ نییە؟ هەژارەکان بانگ کەن‌و شتەکانی خۆتان دابەش کەن، ئێوە چ خەمێکتان بۆ حاڵی دونیا هەیە؟ ئێوە چ خەمێکتان بۆ حاڵی دونیا هەیە؟ وا ئاگرد دێت بۆ سووتاندنی، بەر لە مەلەکوت، مەلەکوتی ئاگرە لە رۆژی خودا، بەردی ماڵەکانی دەوڵەمەندان لە جێوە رادەبن‌و هەڵدەکوتنە سەر دانیشتوانەکانی، لە سیمی زێری ناو سندوقچەی دەوڵەمەندان عەرەق دەردەهێنێ‌و بەسەر رووی پارەدەرانی عەرەقەوە خوێنی هەژاران هەڵدەڕژێ، ئاسمان دەبێتەوە، لافاو ئاگر هەڵدەڕژێتە خوارەوەوکەشتییێکی تازەبەسەر بەرزایی مەشخەڵەکانەوە مەلەدەکات، کلیلەکان لە دەستی منن، دەرگای کەشتی دەکەمەوەو هەڵدەبژێرم، برایانی ناصیرەیی من لە ئێوەوە دەست پێدەکەم، ئێوە یەکەم کەسانێکن کە داوەتتان دەکەم، وەرن، بچنە ناویەوە، مەشخەڵی خودا پێشترێ دابەزینی خۆی دەست پێکردووە.

ئاپۆڕەکە لە میانی قاقاوە هاواریان کرد ((هێ....هێ! کوڕی مێرێ بۆ رزگار کردنی ئێمە بەدەرکەوتووە!)) چەند نەفەرێ لاربوونەوە بەردیان گرتە دەست‌و لە چاوەڕوانی دا مانەوە.

لە شیرازەی مەیداندا سەروپۆتەلاکێکی بەپەلە بەدیار کەوت. فیلیب ی گەنج بوو، هەرکە خەبەری هاتنەوەی هاوڕێکانی بیستبوو، بەغار هاتبوو، چاوەکانی وەك بڵێی لەبەر کاریگەرێتی گریان هەڵمسابوو وەکو مەشخەڵی لێهاتبوو، گۆناکانی شۆڕبووبوونەوە، دروست هەر لەو رۆژەی کە هاوڕێکانی دەریاچەیان جێهێشتبوو

خوداحافیزیان کردبوو بە خەندەوە هاواری کردبوو کە ((من نایەم، من مەڕم هەیە، لەکوێ دەتوانم ڕەهایان بکەم))

دەستەی دزان لە لوبنان سەرەوژێر بووبوونەوەو ئەویان دەستگیر کردبوو، شتێ جگە لە شوانی بۆ ئەو نەمابۆوە، هێشتا گۆچانەکەی پاراستبوو لە گوندێکەوە بۆ گوندێو لەکێوێکەوە بۆ کێوێ، وەکو پاشاییێکی لێخراو دەڕۆیشتو بەدوای مێگەلەکەی خۆی دەگەڕا، جوێنی دەداو هەڕەشەی دەکرد، خەنجەری تیژ دەکردو دەیگوت دەیەوێت بچێتە لوبنانەوە، بەلاّم شەوانە کە تەنها دەمایەوە دەگریا، ئێستا ئەو بەپەلە بوو تا بگاتە دۆستەکانیو ماجەراکە بگێڕێتەوەو هەموو بەیەکەوە بچینە لوبنان، دەنگی خەندەو هەراو هۆریای بیست، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((لەوێ چ خەبەرە؟ بۆ پێدەکەنن؟ نزیکتر کەوتەوە.

کریست ئێستاکێ تووڕە بوو بوو، هاواری کرد: ((بە چ پێدەکەنن؟ بۆبەرد کۆدەکەنەوە، تا لەسەری کوڕی مرۆڤ بدەن؟ بۆچی بۆ مالّەوەتان، زەیتونستانو مێوستانی خۆتان گەورە دەکەن؟ دەبا ببێتە خۆلّەمێش.. خۆلّەمێش! کوڕانو کچانتان ببنە خۆلّەمێش، مەشخەلّی تاراجکەری گەورە گەورە لە کێوکانەوە هێرش دەکاتە سەرتان تا مەڕەکانتان بڕفێنن، فیلیپ کەخۆی هاوێشتبووە سەر گۆچانەوە، بەبنی لێویەوە گوتی ((کام تالاّنکەر..کام مەڕ؟)) ئەو مەشخەلاّنە ئیدی کامیانن کە دادەبەزێتە سەر ئێمەوە؟ لە کاتێکا کریست قسەی دەکرد ئاپۆڕەی خەلّکی رووخسار زەردو خاراو دەگەیشتن، ئەوان بە وەدیارکەوتنی پەیامبەری تازەی هەژاران خەبەرداربوونەوەو بەغار هاتبوون، دەگوترا کە لەناو دەستێکیدا ئاگری ئاسمانی بۆ سووتاندنی دەولّەمەندان راگرتبوو لەناو دەستەکەی تریشدا تەرازوو هەبوو، تا سەروسامانی ئەوان لەمیانی هەژاران دابەش بکات، ئەو موسای تازەبوو، کە یاساییێکی تازەترو عادیلانەتری هێنابوو، خەلّکی بەسەر سامی وەستابوونو گوێیان لێ ڕادەگرت، گەیشتبوو گەیشتبوو! مەلەکوتی هەژاران گەیشتبوو!

بەلاّم لەوکاتەی کە کریست دووبارە ویستی لێو بۆ قسە بکاتەوە چواربازوو کەوتە سەریەوە، دەستگیریان کردو لەسەربەرد هێنایانە خوارەوە بەپەلە لە کندڕێکی قەبەیان

پێچایەوە، کریست گەڕایەوەو کوڕانی یوسفی بینی- برایانی خۆی، سیمونی گۆجەو یاکوبی پارس، ئەوان لە کاتێکا ئەویان بەدوای خۆیان پەلکێش دەکرد هاواریان کرد ((بڕۆ مالّەوە یالّلاّ بڕۆ ژوورەوە، هەرماس تۆی تەسخیرکردووە!))

کریست هاواری کرد ((من مالّم نییە رەهام کەن، مالّی من ئێرەیە، ئەوانە براکانمن))- هێمای بۆ ئاپۆڕەکە کرد.

دێنشینەکانیش بە خەندەوە هاواریان کرد ((بڕۆ مالّەوە بڕۆ مالّەوە)) یەکێ لەوان بەردەکەی دەستی بۆ لای ئەو هاوێشت، بەردەکە بەنێوچەوانی کریست کەوت یەکەمین دلّۆپە خوێن ڕژا.

پیرەمێردی قەمبوور بەقیژەو هاوارەوە گوتی ((بابمرێ، با بمرێ ئەو ساحیرێکەو دەیەوێ سیحرمان لێ بکات، بانگی ئاگر دەکات تابێتو سوورمان کاتەوەو ئاگریش دێت!))

دەنگی (بابمرێ.. بابمرێ)) لە هەموو لاییێکەوە دەهات. پەترۆس بۆ پێشەوە رایکرد هاواری کرد (شەرم لە خۆمان بکەینەوە مەگەر ئەو چی لە ئێوە کردووە؟ ئەو بێگوناهە).

گەنجێکی زەبەللاح هێرشی کردە سەر ((هەبێو نەبێ تۆ لایەنگیری ئەوی ها؟)) قوڕقوڕاگەی ئەوی گرت.

پەترۆس لە کاتێکا هەولّیدەدا تا دەستی زەبەللاحەکە لەگەروی بکاتەوە قیژاندی (نە...نە من لایەنگیری ئەو نیم، سێ یاوەرەکەی دیکەی کریست لە ترسان ئەژنۆیان شل بوو بوو، یاکوبو ئاندریاس لە کەنارێ وەستابوونو خۆیان بەسەر دەکردەوە، چاوانی یۆحەننا پڕ لە ئەشك بووبوو، بەلاّم یەهودا لەمیان ئاپۆڕەکەوە ڕێی خۆی کردەوە، هەردوو برایە تووڕەکەی لەئوستاد دوورکردەوە، کندڕەکەی کردەوە، هاواری کردە سەریان (یالّلاّ بڕۆن گوم بن، دەنا لەگەلّ مندا دەبنە لایەنگیر!))

سیمۆنی گۆج بەقیژەوە هاواری کرد (بۆ فەرماندان فەرموو بڕۆوە شارەکەی خۆتان)).

یەهودا هاتە نێوەوەو گوتی: لەهەر کوێیەك مشتەکۆڵەم کاربکات لە هەمان جێگادا فەرماندەدەم)) ئەو کاتە رووی لەچوار یاوەرەکە کرد ((شەرم ناکەن کە پێشتر نکوڵی ئەو دەکەن؟ یاڵڵا بۆ پێشەوە، بەدەوریا ئەڵقەیاندا تادەستی کەسی نەگاتی!)) چوار یاوەرەکە شەرمیان لەخۆ کردەوە، هەژارو کۆنەپۆشان بۆ پێشەوە هەڵبەزین‌و هاواریان کرد: ((برایان ئێمە لایەنگیری ئێوەین وەرن با بیانکوژین!)) دەنگێکی کێوی هاواری کرد ((منیش لەگەڵ ئێوەم)) فیلیپ گۆچانەکەی لە هەوادا رادەوەشان‌و لەمیانی ئاپۆڕەکەدا رێی کردەوە ((منیش وادێم))

ڕیش سوور وەلامی دایەوە ((فیلیپ بەخێر بێی، وەرە بەگەڵمان بکەوە، هەژارو مەزلوومەکان هەموو بەیەکەوەن)). لادێنشینەکان کە ئەو کەپرنشینانەیان بینی لەدژی ئەوان شۆڕش دەکەن لە تووڕەییان شێت بوو بوون ((کوڕی نەجاڕ هاتووە تا ئەو بیرۆکانە لەزەینی هەژاران، چێ کات تا نەزمی چەسپاوی دونیا تێکهەڵڕێژن، مەگەر نەتانبیست کە گوتی یاسایێکی تازە دەهێنێ؟ (بابمرێ بابمرێ) وەکو ئەسپوند بازیان دەدایە هەواوە، هەندێکیان بە گۆچان‌و هەندێکیان بە چەقۆوە هەندێکیشیان بەبەرد هەڕەشەیان دەکرد، پیرەمێردەکان لەکەنار وەستابوون‌و هانیاندەدان، دۆستانی کریست لە شیرازەی مەیدان دا لەپشت دارچنارەکان سەنگەریان گرت، ئەوانی دیکە هێرشیان کردە مەیدان، کریست خۆشی چووە پێش‌و لەمیانی دوو گروپی دژ بەیەك وەستا، بازووەکانی کردەوەو هاواری کرد ((برایان برایان!))، بەلام کەس گوێی پێنەدەدا، ئێستاکێ بەردەکان لەڕووی تووڕەییەوە دەهاوێشتران‌و یەکەمین برینداریان ناڵەی سەردابوو،

لە کووچە باریکەکاندا ژنێ هاتە دەرەوە، چەفیەیێکی ئەرخەوانی تەواوی رووخساری جگە لە نیوەی دەموچاوی رەش‌و درشتی کە لە ئەشك غەرق بووبوو داپۆشی بوو، بەتەواوی هێزەوە هاواری کرد ((بۆ خاتری خودا.. نەیکوژن)) خەڵکی بەبنی لێویانەوە گوتیان ((دایکی .. مێرێ!))، بەلام پیرەمێردەکان لەو کاتەدا چۆن دەیانتوانی رەحم بەحاڵی ئەوی دیکە بکەن، ئەوان هار بووبوون‌و هاواریان دەکرد ((بابمرێ..بابمرێ! ئەو هاتووە خەڵك وریا بکاتەوە شۆڕشێ بەرپابکەن، تا سەروسامانمان لەمیانی بێ

سەروپێکان دابەش بکەن... بابمرێ)) غەنیم بە یەکەکان ئێستاکە دەستەویەخە بووینە، دوو کوڕی یوسف بەسەر زەویەوە هەڵدەخزین‌و هاواریان دەکرد، یاکوب بەردێکی هەڵگرتبوو، سەری ئەوان شەقی بردبوو، یەهودا بەخەنجەر هەڵکێشانەوە لەبەردەم کریست وەستابوو،مادۆنی کەسی نەدەدا لە کریست نزیك ببێتەوە، فیلیپ بە یادەوەری مەڕەکانی ئیدی نەیتوانی خۆی راگرێ، کوێرانە گۆچانی بەسەر سەری غەنیمەکاندا دەدا، دەنگی مێرێ دووبارە بیسترایەوە ((ئەو نەخۆشە ئەقڵی لەدەست داوە، ئێوەوخودا رەحمی پێبکەن)) بەلام سەدای ئەو لەنێون هەراوزەنادا ون بوو، یەهودا ئێستاکێ بەهێزترین تاکی گروپەکەی بەسەر زەویدا درێژکردبوو خەنجەرەکەی دانابووە سەر گەرووی، بەلام کریست لە کاتی پێویست خۆی گەیاندێ تا پێش لە یەهودا بگرێت: برام یەهودا، خوێن...، نا... خوێن.. خوێن.. نا

یەهودا بەتووڕەییەوە هاواری کرد ((ئەی چی...ئاو؟ لەبیرت کرد کە تەورت لەناو دەستە؟ زەمانی موژدەدەبەخش گەیشتووە)) هەتا پەترۆسیش لەبەر کاریگەرێتی ئەو لێدانەی کە بەو کەوتبوو، تووڕە بووبوو بەردێکی گەورەی دەست دایێ کەوتە گیانی پیرەمێردەکانەوە، مێرێ خۆی هاوێشتە ناوەندی شەڕەکەوەو لەکوڕەکەی نزیك کەوتەوە، دەستی ئەوی گرت‌و گوتی ((ڕۆڵەم چیت بەسەر هاتووە؟ بۆ کەوتویتە ئەم رۆژەوە؟ بگەڕێوە ماڵەو، خۆت بشۆ جلت بگۆڕە، سۆلەکانت لەپێ بکە، پۆخڵی لەسەرورووخسارت دەبارێ!))

– من ماڵم نییە.. من دایکم نییە تۆ کێی؟

دایکە کەوتە گریانەوەو، گۆناکانی دەڕنیەوەو ئیدی قسەی نەدەکرد. پەترۆس بەردەکەی هاوێشت‌و بەرد بەپێی پیرەمێردە قەمبورەکە کەوت، ئاخێ لە بەدەروونی پیرەمێرد هەڵسا بەلینگە لینگ لەمیانی کووچە دوای کووچە بۆلای ماڵی خاخام چوو بەلام خاخام لە هەمان ساتدا لە حاڵێکا هەناسەبڕکێ بووبوو، گەیشت، ئەو کە لەناو کلێسادا سەری بردبووە ناو کتێبی پیرۆزەوە لە هەوڵی ئەوەدابوو کە ویستی خودا لە وشەکان دەربهێنێ، بەبیستنی هەراوزەنا لە جێوە هەڵبەزی بۆوە، بەلام لەوکاتەی کە

لە هەراوزەنا ئاگادار بووبۆوە گۆچانەکەی دەست دایێو بە سەراسیمەیی رایکرد تا ببینێ چ خەبەرە.

لەرێگادا رووبەڕووی چەند کەسێکی بریندار بۆوەو لە هەموو شتێ گەیشتبوو، ئەو ئێستاکە ئاپۆڕەکەی وەلاناو خۆی گەیاندە کوڕی مێرێ‌ەوە، بەتووڕەیی گوتی:

کریست ئەوە چ بەزمێکە داتناوە، ئەوە تۆی هەڵگری عەشق؟ ئەوە ئەو عەشقەیە، کە هێناوتە؟ شەرم ناکەی ؟

ئەوکاتە رووی لەلای ئاپۆڕەی خەڵك کرد گوتی:

((رۆڵەکانم بگەڕێنەوە ماڵەکانتان، ئەوە برازای منە، مرۆڤێکی نەخۆش‌و بەدبەختە، ساڵەهایە نەخۆشە، بە قسەکانی ئەو کینە لەدڵ هەڵمەگرن، لێی ببوورن، ئەوە ئەو نییە کە قسە دەکات، بەڵکو کەسێکی دیکەیە کە بەزمانی ئەو قسە دەکات.

کریست گوتی ((ئاخ خودای من!))

خاخام هاتە میان‌و گوتی ((بێدەنگ بە)) بەسەرزەنشت ئامێزەوە گۆچانێکی لێدا، جارێکی دی رووی لە ئاپۆڕەکە کرد ((کوڕەکانم لەو گەڕێن، رقی لێ هەڵمگرن چونکە نازانی چی دەڵێ، هەموو ئێمە لە هەژارو دەوڵەمەندان، لەپشتی (ئیبراهیم)ین، کێشە مەخەنە میانی خۆتانەوە، نیوەڕۆیە، بگەڕێنەوە ماڵەکانتان وا من ئەو مرۆڤە بەدبەختە چارەسەردەکەم)).

پاشان رووی لەمێرێ کرد ((مێرێ بگەڕێوە ماڵەوە من هەر ئێستا دێم)) دایکە دوا نیگای خۆی کردە کوڕەکەی، نیگایێکی پڕ لە تاسوق، وەك بلێی بۆ هەمیشە ماڵاوایی دەکات، ئاخی هەڵکێشا قەپی لە چەفیەکەی خۆی گرت‌و لەمیانی کۆڵانە باریکەکانەوە ون بوو.

لەهەمان کاتدا کە خەڵك خەریکی یەکتر کوشتن بوون، هەور ئاسمانی داپۆشی‌و باران باری‌و زەوی تێرکرد.

باییێك هەڵیدەکرد، چلی دواهەمین گەڵای دارچنارو هەنجیر لە لقەکان دەبوونەوە، گەڵاکان بەسەر زیودا پەرش‌و بڵاو دەبوونەوە، مەیدانەکە خاڵی بوو بوو.

کریست بەرەو فیلیپ گەڕایەوەو دەستی درێژ کرد (برام فیلیپ بەخێر بێی) فیلیپ بە گوشینی دەستی کریست وەڵامی دایەوە: ((مەولای من خۆشحاڵم بەدیدارت، ئەوکاتە گۆچانی خۆی بەوداو گوتی ((ئەو بگرەو پاڵی پێ بدە))

کریست گوتی ((وەرن یارانی من باشترە بڕۆین، پێتان لە تۆز پاك کەنەوە ماڵاوا ناصیرە!

خاخامی پیر گوتی ((تا شیرازەی دێ لەگەڵ ئێوە دێم تا کەسێ یەخەتان نەگرێ)) دەستی کریستی گرت‌و لەگەڵ یەك بۆ پێشەوە کەوتنە رێ، خاخام هەستی کرد کە لەپی کریست خەریکە دەسووتێت گوتی: ((کوڕم ئەوەندە سەودای ئەوانی دیکە مەبە، لەناودەچیت)).

باوکە من خۆم سەوداییێکم نییە، کەواتە لێگەڕێ با سەودای ئەوانی دی فەنام بکەن.

ئەوان ناصیرەیان لەدوای خۆیانەوە جێهێشت، باخەکان‌و پشتی باخەکان، کێڵگەکان، بەدیارکەوتن، حەواریەکان لەکەنار کانییێ وەستابوون، تا برینی خۆیان بشۆنەوە، ژمارەییێکی زۆر لە هەژارو نەخۆشەکان لەگەڵ ئەواندا بوون، جگە لە دوو نابینا، چەنەبازیان دەکردو لە چاوەڕوانی دابوون، کە پەیامبەری تازە دەست بکات بە پەرجووکانی. وەك بڵێی لە جەنگێکی گەورە دەگەڕانەوە، بەڵام چوار حەواریەکە بە بێدەنگی رێیان تەی دەکرد، لە حاڵەتی شڵەژاندا بوون‌و پەلەیان دەکرد بگەن بەکریست‌و ئارامییان پێ ببەخشی، زادگای ئوستاد دەریکردبوون، نەبەردە گەورەکە سەرتاییێکی خۆشی نەبوو، لەبەرخۆوە دەیانگوت: ((ئەگەر لە کاناو کفرناحوم‌و هەر جێگاییێکی دی لە دەوروبەری دەریاچەی گنسارت دەرکراین چیمان بەسەردێت؟ دەبێ بۆ کوێ بچین؟ قسەی خودا بچرپێنینە گوێی چ کەسێ؟ لە شوێنێك کە خەڵکی سراییل ئێمە قبوڵ نەکەن دەبێ روو لە چ کەسێ بکەین؟ گاورەکان؟)) چاویان بڕیە کریستەوە، بەڵام هیچ یەکێکیان دەمیان نەکردەوە، وەلێ کریست ترسی لە چاوانی

ئەوان خوێندەوەو دەستی پەترۆسی گرت ((ئەی پەترۆسی کەم باوەڕ، جانەوەرێکی ڕەش بەپرچێکی ڕەشی بریقەدارەوە بەسەر گلێنەتەوە هەڵکورماوەو دەلەرزێ، ئەو جانەوەرە ترسە، ترس، دەترسی؟

– مەولای من کە لە تۆ دوورم بەڵێ دەترسم هەر بۆیە هاتوومەتە نزیکتەوە، لەبەر ئەمەیە کە ئێمە هەموومان هاتووینەتە نزیك، قسەمان بۆ بکەو دڵنیایی ببەخشە دڵمانەوە.

کریست پێکەنیو گوتی: کاتێ کە سەرم لە قوولایی ڕۆحم دەبەمە خوارەوە، نازانم چۆن ڕاستی تیادا بەشێوەی مەسەل بەدیاردەکەوێ، لەبەر ئەمە دۆستان جارێکی دیکە بەمەسەل قسەتان بۆ دەکەم:

– کێ لە گەورەکان دەستوریدا تا بۆ زەماوەندی کوڕەکەی میوانداریێکی مەزن بەرپا بکات، هەرکە سەری گاکانیان دەبڕیو سفرەیان ڕاخست، غولامانی خۆی ناردە دوای داوەتکراوەکان کە ((هەموو شتێ ئامادەیە لوتف بکەنو وەرنە زەماوەندەوە)) بەڵام هەموویان بەیەك ڕا عوزرخوازیان کرد، یەکەمین گوتی ((من مەزراییێکم کڕیوەو دەبێ بچم بیبینم))

دووەم گوتی ((من خۆم تازە زەماوەندم کردووەو ناتوانم بێم)) سێهەمیان گوتی: من پێنج جووتەگام کڕیوە دەچم تا سەیریان بکەمو تاقیان بکەمەوە)) غولامەکان گەڕانەوە بەمەولای خۆیان گوت ((هیچ یەك لە داوەت کراوەکان ناتوانن بێنو دەڵێن گرفتاریمان هەیە)). مەولای ئەوان تووڕەبوو گوتی ((یەکسەر پەلەکەنە مەیدانو ڕێگاکانی هەژارو شەوکوێر کۆکەنەوە ماڵەم پڕ لە داوەت نەکراوەکان دەکەم تا لە جەژنی زەماوەندی کوڕەکەم بخۆنەوەو شادی بکەن))

کریست لەقسەکردندا دووبارە وەستا: قسەی خۆی دەستپێکردبوو، بەڵام هەرچەند زیاتر قسەی دەکرد، زیاتر ئەندێشەی خەڵکی ناصیرەو یەهودیەی دەکرد، تووڕەیی لەچاوەکانی هەڵدەبەزیەوە، حەواریەکان بەسەرسامی سەیری ئەویان دەکرد، پەترۆس کە لە ڕووی نائومێدیەوە سەری دەخوراند گوتی: ((داوەت کراوەکانو داوەت

نەکراوەکان چ کەسانێ بوون؟ چ جۆر زمانێکە مەولای من لێمان ببوورە، بەڵام ئێمە تێناگەین)).

کریست گوتی ((تێدەگەی، لەوکاتەی کە داوەتکراوەکان بانگ دەکەم تا بێنە ناو کەشتیەوە ئەوان سەرپێچی دەکەن، تێدەگەی، ئەوان دەڵێن کە مەزراو ڕەزو ژنیان هەیە، چاووگوێو لێوو لووتو دەستیان پێنج جووت گان کە خەریکی کیلاَن دەبن، ((چ شتێ؟ چاڵێکی قووڵ!)) ئاخێکی هەڵکێشا، لە کاتێکا سەیری هاوڕێکانی دەکرد هەستی کرد کە چەند تەنهایە بەبنی لێویەوە گوتی ((من قسە دەکەم بەڵام بۆ کێ؟ بۆ هەوا، خۆم تەنها کەسێکم کە گوێ دەگرم، کەی بیابان گوێ پەیدا دەکات تا گوێی لەقسەم بێت؟))

پەترۆس دووبارە گوتی : مەولای من لێمان ببورە، بەڵام زەینی ئێمە پڕە لە چلك...سەبرت هەبێ، دەپشکوێ

کریست گەڕایەوەو سەیری خاخامی کرد، بەڵام پیرەمێرد چاوی بڕیبوە زەویەوە ئەو لەمانای نادیارو وەحشەتناکی مەسەلەکە بە ئاگابوو، ئەشك لە چاوە بێ برژانگەکانی ئەڵقەی بەستابوو

لەکۆتایی ناصیرەدا لەبەردەم کوختەییێکی دارینەوە-باجگر- دانیشتبوو، ناوی مەتی بوو، تەواوی بازرگانانێ کە دەهاتنە ناصیرە یا لە ناصیرە دەچوونە دەرەوە دەبوایە پارەوپول بدەن بە ڕۆمیەکان، مەتی پیاوێکی کورتەباڵای چوارشانەو رووخسار زەردبوو، دەستەکانی زەردو نەرم بوون، ئەنگوستەکانی ڕەنگیو نینۆکەکانی ڕەش بوون، گوێچکەییێکی موویینو دەنگێکی وەك دەنگی خواجەی هەبوو، تەواوی خەڵکی ناصیرە رقیان لەو دەبۆوە، کەس تەوقەی لەگەڵ ئەو نەدەکردو کە بەکەنار کوختەکەی ئەو ڕەت دەبوون ڕوویان وەردەسووڕاند، مەگەر کتێبی پەیامبەران نالێت: ((وەزیفەی ئێمەیە تەنها باج بدەین بە خودا نەك مرۆڤ)) ئەو پیاوە باجگر بوو، باجگریی لەخزمەتی قەیسەری ڕۆمدا، ئەو شەریعەتی خودای نابووە ژێر پێ، پارەی حەرامی دەخوارد، فەزای دەوروبەری ئەو تاحەوت فەرسەخ پیس بوو بوو.

پەترۆس گوتی ((کوڕینە خێراتر جولە بکەن، هەناسەتان بگرن رووتان وەرگێڕن))

بەلاّم کریست وەستا، مەتی لەکاتێکا لە دەرەوەی کوختەکەوە وەستابوو، قەلّەمی نابووە میانی ددانەکانیەوە، بەخێرایی هەناسەی هەڵدەکێشاو نەیدەزانی چی بکات، لەوە دەترسا لە دەرەوەی دەرگای کوختەکەوە بوەستێ، بەبوونی ئەوانیشەوە مەیلی نەبوو بچێتە ناو کوختەکەوە، چەندین ساڵ بوو ئارەزووی دیتنی پەیامبەری تازەی دەکرد، کە بانگەشەی مرۆڤایەتی دەکرد، لەنزیکەوە بەدیارکەوتبوو، مەگەر ئەو نەبوو کە رۆژێ دەیگوت ((خودا ئەو گوناهکارەی کە تۆبە دەکات زیاتر خۆشدەوێ لەوەی کە هەرگیز گوناهی نەکردووە؟)) هەمان چەند رۆژی پێشتر مەگەر نەیگوتبوو ((من لەم دونیایەدا بۆ پەرهیزکارەکان نەهاتووم، بەڵکو بۆ گوناهکاران هاتووم)) حەزم لێیە لەگەڵ ئەوان دانیشمو خۆراك بخۆم؟)) رۆژێکی دیکە کاتێ پرسیاریان لێکرد:

((مەولای من ناوی راستی خودا چییە؟)) وەلاّمی دایەوە ((ئەشق!)) ئێستا چ رۆژو شەوانێ بوو کە مەتی ئەم قسانەی لەدڵی خۆیدا کاوێژ کردبۆوە، بەئاهێکەوە گوتبووی ((بزانە چ کاتێ ئەو دەبینم، چ کاتێ دەکەومەسەر پێیەکانیەوە؟))و ئێستا ئەو رووبەرووی وەستاوە، بەلاّم مەتی، شەرمی لەخۆی دەکردەوە کە سەر بەرز بکاتەوەو سەیری ئەو بکات، بەبێ جولە، بەسەری شۆڕەوە، لەشوێنی خۆی مابۆوە، لە چاوەڕوانی چی دابوو، ئێستاکێ هەمان پەیامبەر لەوێ دەڕواتو بۆ هەمیشە ئەو لەدەست دەدات. کریست هەنگاوێکی بەرەو لای ئەو هەڵگرت، ناوی ئەوی وا بە ئارامیو میهرەبانییەوە هێنایە سەرزمان کە باجگر هەستی کرد دڵی دەتاوێتەوە، چاوانی بەرز کردەوە، کریست رووبەڕووی وەستاو سەیری کرد، نیگاکانی ئەو نەرمو قودرەتمەند بوو، تا ناخی بوونی باجگر چووە خوارەوە، ئارامی بەدڵو رۆشنی دەبەخشیە زەینیەوە، تەواوی وجودی لەحاڵی لەرزیندا بوو، بەلاّم خۆرەتاوی کەوتە سەرو گەرمی دەکردەوە، واه کە چ لەززەتێكو دڵنیاییو دۆستایەتی بوو! ئەرێ دونیا ئەوەندە سادەو رزگاربوون ئاوا ئاسان بوو؟

مەتی چووە ژوورەوە، دەفتەری حسابی خۆی داخست، دەفتەر حسابێکی سپی نایە ژێر باخەڵی خۆی، دەواتی نایە بەرشاڵیو قەلّەمی دانایە پشتگوێی، پاشان کلیلی لەبەرشاڵی دەرهێناو کوختەکەی داخستو کلیلی هاوێشتە ناو باخێکەوە،کەکاری تەواوبوو، بەئەژنۆی لەرزۆکەوە لە کریست نزیك بۆوە وەستا بچێ یا نەچێ؟ ئایا ئوستاد دەستی لەناو دەست دەنێ، چاوانی هەڵبڕیو سەیری کریستی کرد، وەك بڵێی بەدەستەپاچەییەوە داوای لێدەکرد کە رەحمی پێ بکات.

کریست بزەییێکی هاتێو تەوقەی لەگەڵ کرد ((مەتی بەخێر بێی لەگەڵ مندا وەرە))

حەواریەکان کەوتنە شلّەژانەوەو چوونە کەنارەوە، خاخامی پیر سەری لە گوێی کریست ناو گوتی ((ڕۆڵەم باجگر گوناهێکی گەورەیە، تۆ دەبێ گوێ لەشەریعەت بگری)).

کریست وەلاّمی دایەوە ((باوکە من گوێ لەدڵم دەگرم))

ئەوان ناصیرەیان جێهێشت، بە رەت بوون لەباخەکان گەیشتنە مەزراکانەوە، باییێکی سارد هەڵیکرد، کێوی حەرمۆن لەوان دەوراندا لە پەردەی ناسکی یەکەمین بەفردا دەدرەخشایەوە.

خاخام دەستی کریستی جارێکی دی گرتە دەست، مەیلی لێبوو بەر لەوەی لەیەك جیاببنەوە قسەی لەگەڵ بکات، بەلاّم دەیتوانی چی بڵێ؟ لەکوێ دەست پێبکات؟ کریست دەیگوت لەبیابانی یەهودیە خودا ئاگری لەدەستێك دایەو تۆویشی لەدەستەکەی دیکە داناوە، دەیگوت ئەو دونیا دەسوتێنێو پاشان تۆوی دونیایێکی دیکە بەسەر وێرانەکانیەوە پێوەر دەکا، خاخام بەدزیەوە سەیری ئەوی کرد، باوەڕی پێ بهێنێ؟ مەگەر کتێبی پەیامبەران نەیاندەگوت، هەڵبژێردراوی خودا دەبێتە جێی نەفرەتو تەکفیری خەڵکەکانەوە. وەك چۆن درەختێکی پەژموردە لەمیانی زورگو بەردەلاّنەکانەوە سەردەردەهێنێ؟

لەبەر ئەمە لەوانەیە ئەو پیاوە هەمان کەسێ بێ کە.....

خاخام پاڵی بەکریستداو بەئارامی بەشێوەیەك کە ئەوانی دیکە نەبیستن پرسی: ((تو کێی؟))

- مامە شەمعون لە ساتی لەدایك بوونم تا ئێستا لەگەڵ مندا بووی هێشتا منت نەناسیوە؟

دڵی پیرەمێرد دیسان لە جولە وەستا بەبنی لێویەوەگوتی

((بەدەرە لەوەی کە لە زەینمدا جێی ببێتەوە))

مامە شەمعون، ئەی دڵت چۆن؟

- کوڕم من گوێ لەدڵم راناگرم، مرۆڤ تووشی گێچەڵ دەکات

کریست بەنێگایێکی هاودڵییەوە بەپیرەمێردی گوت، تووشی گێچەڵی خودا، گێچەڵی نەجات بوون)). دوای ساتێك گوتی ((باوکە خەونی دانیاڵ پێغەمبەرت دەربارەی قەومی سراییل لەبیر نییە؟ لە دێرزەمانەوە بەسەر تەختی خۆی دانیشتبوو، جامەیێکی وەك بەفر سپی لەبەربوو سەری وەکو سپێتی خوری بەران وابوو، تەختەکەی لەمەشخەڵ دروستکرابوو رووبارێ لە بڵێسەکان لە بەرپێی هەڵدەڕژا، دادوەران لە چەپو راستی دانیشتبوون، ئەوکاتە ئاسمان کراوە، بەسەر هەورەکانەوە باوکە لەبیرتە چ کەسێ دابەزی؟))

خاخامی پیر کە چەندین نەوەی یەك لەدوای یەکی بەمە گۆش کردبوو، وەڵامی دایەوە ((کوڕی مرۆڤ))

ئەو خەونەی لە شەوانی خۆش بینی بوو..

- کوڕی مرۆڤ کێیە باوکە؟

- ئەژنۆکانی خاخام سست بوو، بەوەحشەتەوە سەیری گەنجەکەی کرد، لەحاڵێکا چاوی بڕیبووە لێوەکانی کریستەوە بەبنی لێویەوە گوتی ((کێیە؟ کێیە؟))

کریست بە ئارامی وەڵامی دایەوە ((من)) ودەستی دانایە سەرسەری پیرەمێرد وەك بڵێی پیرۆزی دەکات.

خاخامی پیر خواستی شتێ بڵێ، بەڵام نەیتوانی دەمی بکاتەوە. کریست دەستی هێنایە پێشو گوتی ((باوکە..ماڵاوا، شەمعون تۆ مرۆڤێکی بەختەوەری، چونکە خوادوەند وەفای بە وادەی خۆی کردو بەر لەمەرگ تۆی کردە شایستەی دیدەنی کەسێ کە لە تەواوی تەمەنی خۆیدا ئارەزووی دیداریت هەبوو.

خاخام بەچاوانی کەوتووی خۆیەوە کەوتە سەیرکردنی، ئەو تاجو باڵانەی کوڕی خودا بەسەر هەورەکانەوە لەدەوروبەری بوون چی بوو؟ خەونی دەدی؟ ئایا ئەو دانیال پێغەمبەر بوو؟ ئایا دەرگاکانی ئایندە بەڕووی ئەودا دەبوونەوە؟ ئەویان بەتوانا دەکرد تا نیگایێ بکاتە دەروونەوە؟

ئەو نە بەسەر خاکەوە، بەڵکو بەسەر هەورەوە وەستابوو، ئەو پیاوە گەنجە کە دەستی درێژکردبوو پێدەکەنی، کوڕی مێرێ نەبوو بەڵکو کوڕی مرۆڤ بوو.

سەری گێژ بوو، گۆچانی خۆی لەزەوی بردە خوارەوەو خۆی بەسەردادا تا نەکەوێ، ئەوکاتە سەیری کرد، سەیری کریستی کرد کە بەگرتنە دەستی گۆچانەکەی شوانی خۆی بەژێر درەختەکانی پاییزیدا رەتدەبێ.

جلی خاخامی پیر تەڕبوو بوو بەلەشیەوە نووسا، ئاو لەپرچی دەهاتە خوارەوە، هەرچەند دەلەرزی لەناوەندی رێدا لە شوێنی خۆیدا مایەوە، کریستو هاوسەفەرەکانی لەدوای ئەو لەپشت درەختەکانەوە ون بوون.

بەڵام لەکاتێکا خاخامی پیر لەمیانی بارانو بادا وەستابوو، ئەوانی دەدیت کە کۆنەپۆشو پێخواست بەرێدا دەڕۆیشتنو سەرهەڵدەگەڕان، دەچوونە کوێ؟ روو لە کام لا؟

ئایا ئەو کۆنەپۆشو پێ پەتیو بۆرە خەڵکە ئاگر لەدونیا بەردەدەن؟ نەخشەکانی خوداوەند گەرداوو مەرموزێکی گەورەن...

بەبنی لێویەوە گوتی : ((ئەدۆنیا... ئەدۆنیا)). فرمێسك لە چاوەکانی هەڵڕژانە خوارەوە.

بەشی بیستو دوو

رۆم بە بازووی کراوەو قودرەتمەندێتی هەرگیز تێرنەبوو، بەسەر عەرشی شارەکان دانیشتووەو کەشتیو کاروانچیو خودایانو کەلوپەلی تەواوی دونیاو هەموو دەریاکان داوەتی ئامادەبوون دەکات، لەهەمان کاتدا کە باوەڕی بەهیچ خودایێ نییە، بێ واهیمەو بەڕازیبوونێکی تەنزئامێزەوە تەواوی خوداکان داوەت دەکاتە دەرباری خۆی. لە ئێرانی ئاگرپەرست میترای کوڕی خۆرەتاو کە لە سەرپشتی بەرزی گایێکی پیرۆزدا بەسەر ئاهورامەزداوە هەڵدێت، ئەو گایەی هەر زوو دەکرێنە قوربانی. لەسەر زەمینی میسر ئیزیس شێری نیل کە لە بەهاراندا بەسەر مەزرا پشکووتووەکاندا لەگەڕانو سووڕاندا دەبێ بەدوای چوارپارچەی لەشی مێردەکەی، ئیزیسی براکەی، لە سووریا لەمیانی شیوەنی دڵتەزێنی ئەدونیسی پاکیزەدا، لە فریژیە، ئاتیس کە بەسەر تەختەیێکی رەوانەوە راکشاوەو بە وەنەوشەی چرمساوی هەزار زاوای خوداو هەرماسەکانی ئاسیاو ئەفریقیا، لە یۆنانی ئۆلیمپی سپیو لووتکەکانو هادیسی رەشدا تەواوی خوداکان بە ئامادەبوون قەبوڵ دەکات، رێیەکانی کردۆتەوە، دەریاکانی بۆ دزانی دەریاییو زەوی بۆ رێگرەکان رەها کردووە، ئاشتیو نەزمی بەخشیوە بەدونیا، لەبەرزایی ئەوەوە هیچ کەسێ هەتا خوداش بوونی نییە، لەژێر پاکانیشیەوە هەموو کەسێ، خوداوەندو مرۆڤەکان هەموویان، هەموو شارنشینەکان کۆیلەی رۆمن، شوێنو کات دەفتەری پڕ زێڕو زیون کە لە مشتی ئەودا لوولدراوە، لەکاتێکا بازی دووسەر کە بە کۆکردنەوەی باڵە شەلاڵ بەخوێنەکانی خۆی لەبەر پێیەکانی

خانمەکەی ئەودا ئارامی گرتووە دەلاوێنێتەوە، لافی ئەوە لێدەدا کە ((من جاویدانم)) رۆم بەخۆی دەڵێت، چەند شکۆمەندو لەززەتبەخشە ئەو هەموو توانا و جاویدانییە، ئەو کاتە بزەیێ بەسەر رووخساری سوورو گۆشتنی نەخشە دەبەستێ. بەڕازیبوونەوە پێدەخەنێ، ئەو پرسیارە لەبیر دەکات کە رێگاکانی زەمینیو دەریایی بۆ کێ کردۆتەوە؟ هەوڵو تەقەلای سەدەکانی خۆی بەمەبەستی ئەوەی ئاساییش ببەخشێتە جیهان بۆ کێی ئەنجام داوە. هەرگیز نایەتە زەینیەوە کە ئەو فەتحی کردووەو یاسای داناوە، دەوڵەمەندبووەو بەسەر تەواوی جیهاندا روونیشتووە، بۆ چ کەسێ، بۆ کێ؟ بۆ مرۆڤێکی پێخواس کە لە هەمان ساتدا بە ئاپۆڕەی ئەو کۆنەپۆشانەی وەدوای ئەو کەوتوون لە شەقامی جێهێڵراوی ناصیرەو کانادا بەرەوپێش دەچێ، شوێنێ بۆ خەوتن، جلێ بۆ لەبەرکردنو شتێ بۆ خواردنی نییە.

تەواوی سندوقچەکانو ئەسپو ئاوریشمی گرانبەهای ئەو هێشتا لە ئاسمانە، بەڵام رێی دابەزینیان گرتۆتە بەر.

گۆچانێکی لەدەستدایەو لەمیانی بەردەڵانەوە بەپێی خوێناویەوە رێی تەی دەکرد، جارێ دەوەستێو خۆی بەسەر گۆچانەکەی خۆیدا دەدا، بێ ئەوەی کە قسەیێ بکات، چاوەکانی خۆی بەسەر دامێنی کێوە سپییەکاندا هەڵدەخاتو ئەو کاتە گۆچانەکەی بەرزتر لەکێوەکان بۆ نوورو خودا کە بەسەر عەرشەوە دانیشتووەو کرداری مرۆڤەکان تەماشادەکات بەرز دەکاتەوەو سەلام لەو دەکات، ئەوکاتە سەفەری خۆی سەرلەنوێ دەست پێدەکاتەوە.

عاقیبەت گەیشتە کانا، لە کەناری بیردا لەدەرەوەی دێدا ژنێکی زگپڕی جحێڵی رەنگ پەڕیو بەخۆشحاڵییەوە ئاوی هەڵدەکێشاو شەربەکەی پڕ دەکرد، ئەویان دەناسی، هەمان ئەو کچە بوو کە لەهاویندا شووی کردبوو، ئەوکاتە ئارەزووی ئەوەیان بۆ کردبوو کە ببێتە خاوەن کوڕێك.

کریست لەکاتێکا بزەی دەهاتێ پێی گوت ((ئارەزووی ئێمە هاتە دی)) ژنەکە سوورهەڵگەڕا کەوتە دوای تێنوویەتی ئەوانەوە، ئەوان تێنوو نەبوون، بۆیە شەربەکەی

نایه سەر سەریەوە، بەرەو لای دێ ڕۆیشتو ون بوو. پەترۆس بەڕاکردن کەوتە پێشەوە لە ئاستانەی دەرگاییێکەوە بۆ ئاستانەی دەرگاییێ دەستی کرد بە دەرگا لێدان.

مەستییێکی مەرموز ئەوی لەخۆی بێخود کردبوو، بەسەماوە هاواری دەکرد: ((بکەنەوە، بکەنەوە)) دەرگاکان دەبوونەوە ژنان بەدیاردەکەوتن، شەو باڵی کێشابوو، جووتیارەکان لە مەزراکان دەگەڕانەوە، بەسەرسامیەوە دەیانپرسی ((هاوڕێ چ خەبەرە؟ بۆ لەدەرگاکان دەدەی؟)) پەترۆس وەڵامی دەدایەوە (((ڕۆژی خودا هاتووە، تۆفانێ بەڕێوەیە هاوڕێ ئێمە کەشتییێکی تازە هەڵدەگرین تەواوی باوەڕداران دێنە ناویەوە، ئەو ئوستادە کە کلیلی لەدەست دایەو ئێستا بەشادیەوە هەنگاو هەڵدێنێ.

ژنان بەترسەوە، پیاوان، نزیکی کریست دەبوونەوە کە ئێستا بەسەر بەردێکەوە دانیشتووەو بەگۆچانەکەی خۆی خاچو ئەستێرە لەخاك دەتراشێ. بێمارو گۆجو ڕەنجکێشەکانی تەواوی دێ گردبوونەوە.

- مەولای من، دەست لە ئێمە بدە تا چاك بینەوە، قسەییێکی مەحەبەتئامێز بکە تا لە بیری کەین کە نابیناو فەلەجو جوزامین، خاتونێکی باڵابەرزو ئەشرافخوو لەناو جلی ڕەشدا هاواری کرد ((من کوڕێکم هەبوو لەخاچیاندا، زیندووی کەوە)). ئەو خانمە ئەشرافییە کێ بوو؟ جووتیارەکان بەسەرسامیەوە گەڕانەوە، هیچ کەسێ لەدێی ئەوان لەخاچ نەدراوە، بەنیگایان کەوتنە دوای شوێنی دەنگەکەوە، بەڵام خانمە پیرەکە لەهەوای گورگو مێشو خۆڵەمێشیدا ون بوو.

کریست لاربۆوە بەسەر خاکەوە خاچێكو ئەستێرەییێکی کێشاو گوێی دایە شەیپوری جەنگ، کە لە گردۆلکەکانی بەرامبەردا دادەبەزی، گوێی ڕاگرت، دەنگی قەبەو ڕێکی پێیەکانی بەرگوێ کەوت لەپڕێکا قەڵغانو کڵاوخودەی بڕونزی لە ڕۆشنایی خۆرەتاوی خۆراوا بریقەیان دایەوە، لادێییەکان گەڕانەوە، ڕووخساریان تاریك هەڵگەڕا.

- شکارچی نەفرەتی، لەتاقیب کردن دەگەڕایەوە، دیارە دووبارە چۆتەدەرەوە تا شۆڕشگێڕەکان دەستگیر بکات.

- بەو جۆرەی کەخۆی دەیگوت، کچە پەککەوتەکەی خۆی هێنابووە دێ تا بە هەوای پاك چارەسەری بکات، بەڵام خودای سراییل کتێبو تەرازووی خۆی هەیەو نابوورێ، خاکی کانا ئەو کچە لەورگی خۆیدا دەنێژێ.

- ئاهای فتنەکان هاوار نەکەن، وادێ.

سێ سوار لە پێشەوەی ئەواندا رابردن لە ناوەندێ روفوسی یوزباشی ناصیرە بوو، قامچی لە ئەسپەکەی دەداو لە ئاپۆڕەکەی جووتیاراندا نزیك کەوتەوە، لەکاتێکا قامچی بەرز دەکردەوە هاواری کرد ((بۆ کۆبوونەتەوە؟ یاڵڵا بڵاوەی لێ بکەن)) ڕووخساری خەمناك بوو، لەماوەی چەند مانگێ پیر بووبوو پرچی سپی بووبوو، خەمی تاقە کچەکەی کە سپێدەی ڕۆژێکیان لەپڕێکا خۆی بەسەر تەختی ئیفلیجی دۆزیبۆوە، چنگی لەدەروونی گیرکردبوو وردوخاشی کردبوو، لەکاتێکا دەستووری بڵاوەلێکردنی بە لادێییەکان دەدا ڕووخساری ڕۆشن بۆوە ئەسپی خۆی ڕەها کردو لەو نزیك بۆوە:

- کوڕی نەجاڕ لە یەهودیەوە بۆ ئێرە بەخێربێی بەدوای تۆدا دەگەڕام؟.

ئەوکاتە ڕووی لە لادێییەکان کرد ((قسەییێکم لەگەڵ ئەودا هەیە بۆیە ئێوە بڕۆن))

یاوەرە کۆنەپۆشەکانی دیت کە لە ناصیرەوە کەوتبوونە دوای ئەوەوە هەندێکی لەوان ناسیەوەو ڕووخساری تێکچرژا.

- کوڕی نەجاڕ تۆ کۆمەکی لەخاچدانی کۆمەڵێکت کردووە، ئاگاداربە خۆت لەخاچ نەدرێی، ئەوەندە خەڵکی جۆش مەدە، هیچ بیروباوەڕێ لەمێشکیان مەکە، دەستی من گرانەو ڕۆم جاویدانیە، کریست بزەی هاتێ، ئەو چاك دەیزانی کە ڕۆم جاویدانی نییە؟، بەڵام قسەی نەکرد.

- جووتیاران بە بلموبۆڵەوە پەرشو بڵاوبوونەوە، لەمەودایێکی دووردا وەستاو سەیری ئەو سێ کەسە شۆڕشگێڕەیان دەکرد کە پیرەمێردێکی باڵابەرز بە ردێنی وشەکەوەو دوو کوڕی لەلایەن سەربازەکانەوە دەستگیر کرابوونو ئێستا لەزنجیر بەسترابوونەوەو بۆ شوێنێکی دیکە دەگوازرانەوە، هەر سێ نەفەر بەسەری هەڵبڕیویان سەیری کڵاوی

خودەی نیزامیان دەکردو هەوڵیاندەدا کە ئاپۆڕەکە ببینن، بەڵام شتێ نابینن، شتێ جگە لە خودای سراییل کە باڵابەرزو هەڵقرچاو لە هەوادا وەستابوو، نەیاندەبینی.

- یەهودا ئەوانی ناسیەوە، بۆ زەمانێك تەنیشتو تەنیشت لەگەڵ ئەواندا جەنگی بوو، سەری بۆ ئەوان راتەکاند، بەڵام ئەوان کە لە جیلوەی خودا نابینابووبوون ئەویان نەدیت، یوزباشی کە هێشتا بەسەر ئەسپەوە بوو، لاربۆوەو گوتی ((کوڕی نەجاڕ خودایانێ هەنە بێزیان لە ئێمە دەبێتەوەو ئێمە دەکوژن، ئەسڵەن دەیانەوێ هەر سەر بەلەشمانەوە نەبێت، هێندێکی دیکە لەڕادەبەدەر میهرەبانن‌و نەخۆشی فانییە بەدبەختەکان چارەسەدەکەن، کوڕی نەجاڕ خودای تۆ پەیوەستە بەکام یەك لەم گوتانە؟

کریست وەڵامی دایەوە ((یوزباشی تەنها یەك خودا هەیە کوفر مەکە)) روفوس بەتەکاندانی سەریەوە گوتی ((من مەبەستم نییە لەگەڵ تۆ بچمە نا باسی مەزهەبیەوە، من رقم لە یەهودیەکان دەبێتەوە ئەگەر پێت ناخۆشی نەبێ، دەڵێم هەموو ئێوە بەتێکڕا خودا بەردەدەنە رۆحی هەمووانەوە، تەنها شتێ کە دەمویست لەتۆی بپرسم ئەوەیە کە ئایا خودای تۆ دەتوانێ)). لەقسەکردن دیسان وەستا، شەرمی دەکرد کە خۆی بچووك کاتەوە داوا لە یەهودیێ بکات، بەڵام بەبێ درەنگ تەختەخەوێکی باریك بێ ئاڵاییش لەزەینیا نەخشی بەستاو تەماشای ئەو دەکاو داوای لێدەکات.

غرووری خۆی قووتداو بەسەر زەینەوە لاربۆوەو گوتی ((کوڕی نەجاڕ ئایا خودای ئێوە دەتوانێت نەخۆش چاك بکاتەوە؟ کە کریستی دیت بێدەنگە دووبارە پرسی ((ئایا دەتوانێ؟ کریست لەسەرخۆ بەسەر ئەو بەردەی کە بەسەریەوە دانیشتبوو هەڵسایەوەو لەسوارەکە نزیك کەوتەوە ((باوکان ترێی ترشیان خواردبوو، کوڕەکانیان ددانییان کەل دەبوو- ئەمە یاسای خودای ئێمەیە)).

یوزباشی لەرزەییێکی کەوتە گیانیەوەو هاواری کرد ((نە، ئەوە بێ عەدالەتیە)). کریست لەگەڵ ئەو یەك نەبوو ((نە تەواو عەدالەتە کوڕو باوك لە یەك رەگو رچەڵەکن، هەردووکیان بەیەکەوە دەچنە بەهەشتو هەر دوو بەیەکەوە دەکەونە دۆزەخەوە، ئەگەر لەیەکیان بدەیت ئەویکە بریندار دەبێ، ئەگەر یەکێ هەڵە بکات

هەردووکیان سزا دەدرێن، ئەی یوزباشی تۆ بەدوای ئێمە دەکەوی‌و دەمانکوژی، خوای سراییلیش کچی تۆ پەککەوتەو فەلەج دەکات))

- کوڕی نەجاڕ ئەوانە وشەی قوڕسن، جارێکیان بەرێکەوت لەناصیرە گوێم لەقسەی تۆ بووە، ئەوکاتە قسەت بۆ چەشەی رۆمیەك خۆش بوو، ئێستا؟

- ئەوکاتە مەلەکوتی ئاسمان قسەی دەکرد، ئێستا کۆتایی دونیا، یوزباشی لەو رۆژەوە کە گوێت لەقسەم بوو قازی عادیل بوو لە سەرتەختی خۆی دانیشتووە.

سندوقچەکانی کردۆتەوە، بانگی عەدالەتی کرد، شمشێر بەدەستەوە هات لەکەنار ئەودا وەستا.

- ئایا خودای تۆش یەکێ لەو خودایانەیە کە پێ لەعەدالەت درێژتر ناکات؟ ئایا لە هەمان جێدا دەوەستێ؟ ئەی ئەو پەیامە تازەیەی عەشق کە هاوینی رابردوو لە جەلیل موژدەت بۆ دەدا کوا؟ کچی من پێویستی بەدادپەروەری خوداوە نییە پێویستی بەعەشقی ئەوە، من بەدوای خودایێ دەگەڕێم کە دوورتر لە دادپەروەری دەڕواو شەفا بەکچەکەم دەبەخشێ. لەبەر ئەمەش تەواوی سراییلم بەدوای تۆوە لەژێر پێ ناوە... عەشق؟

گوێت لێیە؟ ئەشق نەك دادپەروەری.

- یوزباشی بێ عەشق‌و بێ بەزەیی رۆم چ کەسێ ئەم وشانەی لەدەمی وەحشی تۆ ناوە؟ -ڕەنج‌و عەشقی من کچەکەم، من بەدوای خودایێ دەگەڕێم کچەکەم چاك بکاتەوەو باوەڕی پێ بهێنم.

- خۆش بەحاڵی ئەوکەسانەی کەباوەڕ بەخودا دەهێنن بەبێ ئەوەی داوای پەرجوو بکەن.

- بەڵێ خۆش بەحاڵی ئەوان، بەڵام من مرۆڤێکی درم بەم سادەگییەوە دانانیشم، من خودایێکی زۆرم لە رۆمدا بینیووە، هەزارەها نەفەر لەوان لەناو قەفەسدایە ئیدی بەسمە.

- کچەکەت لەکوێیە؟

- هەمان جێ لەباغێ لەبەرزترین خاڵی ئەم دێیە؟ لەباغێکدا لەبەرزترین شوێنی ئەم دێیە

- بابڕۆین

یوزباشی خۆی جەمو جورکردو لەئەسپ هاتە خوارەوە، ئەو کریست لە پێشەوە دەڕۆیشتن، لەپشت ئەوانەوە بەمەودایێ، یاوەرەکانو لەپاشتری ئەوان ئاپۆڕەی گوندنیان دەهاتن. لەهەمان ساتدا تۆماس کە لە شادیان جێی لە پێستی خۆی نەدەبۆوە. لەدوای سەربازانی لای دواوەهاتە دەرەوە، بۆ فرۆشتن چوو بووە ئەوێکەوە کەلوپەلی خۆی بەنرخێکی گران بۆ سەربازەکان لە قالب دابوو.

حەواریەکان هاواریان کرد ((ئاهای تۆماس تۆ هێشتا لەگەڵ ئێمە نایەیت؟ ئێستا پەرجوویێ دەبینیو باوەڕ دەهێنی.

تۆماس وەڵامی دایەوە ((یەکەم جار دەبێ ببینمو دەستی لێدەم))

- چ شتێ هەی دێوەرەی نەقۆڵا؟

- ڕاستی

- مەگەر حەقیقەت جەستەی هەیە کەللەپوك، ئەوقسەیە قسەیێکی قۆڕە بۆ دەیکەیت؟

- تۆماس بەخەندەوە گوتی ((ئەگەر حەقیقەت جەستەی نەبێ بەکەڵکی چی دێت؟ من پێویستم بەساوی شتەکان هەیە، متمانەم بەچاووگوێم نییە، متمانەم بەدەستمە)).

- ئەوان گەیشتنە بەرزترین بەشی دێکەوەو چونە ماڵێك کە بە (گەچ - دۆغاب[*]) سپی کرابوو. کچێکی تەمەن دوازدە ساڵ بەسەر تەختە خەوێکی سپی راکشابوو،

* دوغاب: بە مانای دۆ دێت، بەڵام لێرە لە جیاتی گەچ بەکارهاتووە.

چاوانی سەوزو درشتی کرابۆوە، بەدیتنی باوکی، رووخساری کرایەوە. رۆحی بەزبریەوە تەکانی خواردو هەوڵیدا لەشی پەککەوتەی بجاتە جولەوە، بەڵام بێهودە بوو، شادی لە رووخساری نەما، کریست لاربۆوەو دەستی کچەی گرت تەواوی قودرەتو عەشقو میهرەبانی لەناو لەپی کۆبۆوە، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، چاوی بڕیە دوو چاوی سەوزیو هەستی کرد کە رۆحیش لە نووکی پەنجەکانی ئەوەوە هەڵدەڕژێتە ناخی جەستەی کچەکەوە.. کچە بەمیهرەبانیەوە سەیری ئەوی کرد، لێوەکانی کرایەوەو بزەی هاتێ. یاوەرەکان وردەوردە چوونە ناو ژوورەکەوە، تۆماس لە پێشەوە هەموان بە خۆیو بەستەکۆڵو کەڕەنای بەرشالێ چوونە ژوورەوە.

لادێییەکانی ناوباغو کووچەی باغەکان پەرشو بلاوبوونەوە، هەموو هەناسەبڕکێ بوون لە چاوەڕوانیدا وەستابوون، یوزباشی پشتی بە دیوار دابوو، سەیری کچەکەی خۆی دەکردو هەوڵیدەدا نیگەرانی خۆی بشارێتەوە.

گۆناکانی کچە، هێدی هێدی سوور هەڵگەڕان، سینەی قیت بۆوە، هەستی بە خورانێکی دڵنەوازکرد کە لە دەست بۆ دڵو لەدڵ بۆ ژێر پێیەکانی ئەو دەچوو، سەراسەری جەستەی داگرت، ئەندامو جەستەی ئەو وەك گەڵای درەختی ئەسپیندار کە لەبەرکاریگەریتیی باییێکی نەرم دەوەرێ تەکانی دەخوارد، کریست هەستی کرد دەستی کچە لەناو دەستی ئەودا وەك دڵ لێدەداو ژیانی بۆ دەگەڕێتەوە، تەنها لەوکاتەدا بوو کە دەمی کردەوەو بەئارامی فەرمانی پێدا ((کچم هەڵسەوە)) کچە بەئارامی تەکانی خوارد وەك بڵێی بێ هەستیەکەی چاك دەبێتەوە، خۆی لێك راکێشاو کەوتە سەرپێو بەیەك هەڵبەزینەوە پەڕیە باوەشی باوکیەوە. چاوە سووڕاوەکانی تۆماس لەکاسە دەرپەڕین، دەستی درێژکردو دەستیدا کچە وەك بڵێی گەرەکی بوو دڵنیایی بەدەست بهێنێ کە ئاخۆ ئەوە راستیە. یاوەرەکان بەهێدمە گرتوویی هەرایان بوو، ئاپۆڕەکە کەکۆببوونەوە بۆ ساتێ هاواریان کردو ئەوکاتە بەترساوی خامۆش هەڵگەڕان، شتێ جگە لە دەنگی خەندەی کچیژکە کە باوکی لەباوەشی کردبوو ماچی دەکرد نەدەگەیشتە گوێ.

یەهودا نزیکی ئوستاد بۆوە، رووخساری تووڕەی هەرماسی بوو.

- تۆ هێزی خۆت بۆ گاوران بە هەدەر دەدەی، تۆ یارمەتی دوشمنانت دەدەی. ئایا ئەوە کۆتایی دونیایە کە بۆ ئێمەت هێناوە؟ ئایا ئەوانە مەشخەڵەکانن؟

بەڵام کریست کە لەوان دووری ئاسمانی تاریکەوە دەسووڕایەوە، ئەوخۆی زیاتر لەوانی دیکە بە دیتنی کچەکە کە لەتەختە خەوی هاتبووە دەرەوە، تووشی وەحشەت بووبوو، یاوەران کە توانای شاردنەوەی لەززەتی خۆیان نەبوو، ئەڵقەیەکیان بەدەوریا ڕێکخستو خەریکی هەڵپەڕین بوون، پاش ئەوەی هەموو شتەکانیان رەهاکردو پەیوەندیان بەو کرد بەوەی کارێکی چاکی ئەنجام دابوو، پەرجووییێکی هێنابووە ئاراوە، تۆماس لەزەینی خۆی تەرازووێکی داناو کێشی کرد، کەلوپەلەکانی لەتاییێك داناو لەتاییەکەی دیکە مەلەکوتی ئاسمان، تای تەرازوو بۆ ماوەییێك چووە سەرەوەو خوارەوەو عاقیبەت وەستان، مەلەکوتی ئاسمان سەنگینتربوو، بەڵێ ئەو جۆرە مەترسیکردنە بێ وێنەیە، پێنج دەدەم هەزار وەردەگرم لەبەرئەمە بەناوی خودا بۆ پێشەوە.

لە مامۆستا نزیك کەوتەوە، گوتی ((مەولای من لەبەرخاتری تۆی ئازیز کەلوپەلەکانم لەمیانی هەژاراندا دابەشدەکەم. لووتف بکە بەیانی لەکاتی گەیشتنی دەسەڵاتی ئاسمان لەبیرنەکەی من هەموو شتێ دەکەمە قوربانی تا لەگەڵ تۆ بێم، چونکە ئەمڕۆکە راستیم دیتو دەستم لێدا، بەڵام کریست دیسان لەم دونیایە نەبوو، بیستی، بەڵام وەڵامی نەدایەوە، دێوەرەی پێشوو بەردەوام بوو،

((تەنها کەڕەنام هەڵدەگرم تا بۆ کۆکردنەوەی خەڵك بیژەنم، ئێمە کەلوپەلی تازە دەفرۆشین، کەلوپەلی جاویدانیو بەلاش.

یوزباشی لەکاتێکا کچەکەی لەباوەشی بوو، هاتەلای کریست گوتی ((پیاوی خودا، تۆ کچی منت دووبارە زیندووکردەوە، دەتوانم چ کارێکت بۆ ئەنجام بدەم؟)) کریست وەڵامی دایەوە ((من کچی تۆم لەزنجیرەی هەرماس رزگارکرد، تۆ ئەی یوزباشی ئەوسێ یاخییە لەزنجیری رۆم رزگاربکە))

ڕوفوس سەری هێنایە خوارەوەو ئاخێکی هەڵکێشا، بەخەمەوە کەوتە زەمزەمەوە: ((من ناتوانم.... بەڕاستی ناتوانم، من بۆ ئیمپراتوری رۆما سوێندی وەفاداریم

خواردوە، وەك چۆن تۆ بۆ خودایی کە دەیپەرستی سوێندی وەفادارایت خواردووە. ئایا ئەوە دروستە کە سوێندی خۆت بشکێنی؟ هەرشتێکی دیکەت لەمن بوێ داوابکە، دووسبەی دەچمە ئورشەلیمو بەرلە رۆیشتن دەمەوێ ئەم داوایە بکەی)).

کریست وەڵامی دایەوە ((ڕۆژێکیان لە کاتێکی دژواردا لە ئورشەلیمی پیرۆز یەکتر دەبینین، ئەوکاتە داواکەم لەتۆ دەکەم تا ئەوکاتە سەبر بکە)). دەستی بەسەر پرچی خورمایی کچە هێناو بۆ ماوەییێکی درێژ رایگرت، چاوانی داخست، گەرمایی پرچی نەرمو شیرینی ژنانەی کچەی هەست پێکرد، بەکردنەوەی چاوی لەئەنجامدا گوتی: رۆڵەم دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم کە هەمیشە لەیادت بێت، دەستی باوکت بگرەو بەڕێی راستی دا بەرە.

کیژۆڵە پرسی ((ئەی پیاوی خودا، رێی راستی کامەیە؟))

- ئەشق

یوزباشی دەستووری شامێیدا، خۆراكو مەشروبیان هێناو سفرەیان راخستو بەکریستو یاوەرەکانی گوت ((مێوانی من بن، لەمماڵەدا بخۆنو بخۆنەوەو بۆ ژیانی دووبارەی کچم جەژن دەگێڕم، ساڵەهایە خۆشحاڵ نەبوویمە، ئەمشەو دڵم لێوانلێوی بەختەوەریە، بەخێربێن)).

ئەوکاتە بۆلای کریست چوو لاربۆوەو گوتی ((من رەهینەی منەتی ئەو خودایەم کە تۆ دەیپەرستی، ئەو خودایە بەمن بدە تابتوانم لەگەڵ خودایەکانی دیکە بۆ رۆمای بنێرم)).

کریست وەڵامی دایەوە ((لەکاتی خۆی دەگاتە ئەوێکەوە، چووە حەوشەکەوە تا هەناسەیێ هەڵکێشێ.

شەو دامەنی خۆی کردەوە، ئەستێرەکان لەسەر هەڵگەڕاندا بوون بۆ ئاسمان، لە خوارەوە لەودێیە بچووکەدا مەشخەڵەکان رۆشن بوبوونەوەو چاوانی خەڵك بریقەیان دەدایەوە، ئەوشەو قسەی هەریەك لەوان پلەییێك بالاتر رۆیشتبوو، چونکە هەستی دەکرد کەخودا وەك شێرێکی میهرەبان هاتۆتە گوندەکەیانەوە. سفرە راخراو کریست

لەمیانی یاوەرەکانی خۆیدا دانیشتو نانی دابەش کرد، بەلاّم لێوی بۆ قسە نەکردەوە، ترسێ لەناخیدا هێشتاکە بەشپرزەیی باڵی لێکدەدا، وەك بلێی تازە لە مەترسییێکی گەورە رزگاری بووە یا شاکارێکی گەورەو چاوەڕواننەکراوی تەواو کردووە، حەواریەکانیش هیچیان نەگوت،

بەلاّم دلّیان لە خۆشیانا دادەخورپا، ئەو کۆتایی دونیاو فریشتەی ئاسمانو خەونو هەڵچوونێك نەبوو بەس، بەڵکو راستی بوو، ئەو گەنجە رووخسار رەشەی کەنار دەستیان کە وەکو مرۆڤ دەخواتو قسە دەکاتو پێدەکەنێو دەخوا، بەڕاستی نێردراوی خودا بوو، لەوکاتەدا کە تێشتیان خواردو هەموو بۆ خەو راکشان، مەتی لەژێر مەشخەڵدا دانیشت، دەفتەری سپی لەکراسی دەرهێناو قەڵەمی پشت گوێی گرتو بەسەر لاپەڕەکانەوە لاربۆوەو بۆ ماوەییێکی درێژ لەبیرکردنەوە دا مایەوە، دەبوایە چۆن دەست پێبکات؟ لەکوێوە دەبوا دەست پێبکا؟ خوداوەند ئەوی ئەژنۆ بە ئەژنۆ لەگەڵ ئەم پیاوە پیرۆزە دانیشاند بوو، تائەو قسانەی ئەو دەیکرمو ئەو موجیزانەی کەئەنجامی دەدا بەئەمانەتی تەواوە تۆمار بکات، کە لە بەین نەچنو نەوەکانی ئایندە بتوانن لەوانە ئاگاداربنو بەنۆبەتی خۆشی رێگەی رزگاری هەڵبژێرێ، وەك دیاربوو ئەوە کارێ بوو کە خودا باری ئەمانەتی خۆی بەسەر شانی ئەوەوە نابوو، ئەو خوێندنو نووسینی دەزانی، بۆیە بەرپرسیارتیەکی سەنگینی هەبوو: بەرپرسێتی جێگیرکردنی هەموو ئەو شتانەی کە لەبێن دەچون، بەقەڵەمی خۆیو جاویدانکردنی بە وەسیلەی نووسینەوەیان، لێگەڕێ با یارانی کریست لەو بێزاربن، لێگەڕێ با روو لەو وەربگێڕن، بۆ؟ چونکە زەمانێ باجگربووە، ئەو بەوانی نیشاندەدا کە گوناهکاری مرۆڤێکی باشترە بۆ کارو هیچ کاتێ گوناهێ ناکات. قەڵەمی نایە ناو دەوای بڕونزیو زەنگی زبری چەند باڵێ لەلای راستی خۆیەوە بیست، وابەدیار دەکەوت کە فریشتەیێ هاتووەو ئیملا لەناو زەینی دەکات، بەدڵنیاییو خێراییەوە دەستی کرد بەنووسین:

((کتێبی درەختنامەی کریست کوڕی داود کوڕی ئیبراهیم، ئیبراهیمی...هێنا)). ئەو نووسیو نووسی تا ئەوکاتە لەخۆرهەلاّت لە رۆشنایی سیمائاسا درەوشایەوەو یەکەمین کەلەشێر خوێندی.

ئەو لەگەڵ تۆماسو کەڕەناکەی لە پێشەوە رۆیشتن، تۆماس کەڕەنای لێدەداو دێ بێدار دەبۆوە، هاواری دەکرد ((مالاّوا.. بەئومێدی دیداری هەرچەند زووتر لەناو مەلەکوتی ئاسماندا)). .. دوای ئەوانەوە کریست لەگەڵ یاوەرانو کۆنەپۆشانو فەلەجیەکانی ناصیرە، کە هێشتا لەدوای ئەو دەڕۆیشتن ژمارەشیان بە هاتنی خەڵکی تازە لە زیاد دەبوو، ئەوان چاوەڕوان بوون بە خۆیان دەگوت ((لەوانەیە ئەو ئێمە فەراموش نەکات، ئەوکاتە پیرۆزە دەگات کە بۆ لای ئێمەش دەگەڕێتەوەو لەبرسیەتیو نەخۆشی رزگارمان دەکات)). ئەمرۆکە یەهودا لە دوا رێز مابۆوە، ئەو خورجینییێکی گەورەی دۆزیبۆوەو لەبەردەم ماڵەکان دەوەستا بەسەداییێکی نیوە پاڕانەوەو نیوە هەڕەشەئامێز لەگەڵ ژنان قسەی دەکرد ((لەسەرشانی ئێمەیە گیان ببەخشین تا ئێوەی منداڵ رزگارتان بێ، لەسەرشانی ئێوەشە یارمەتیمان بدەن تا لەبرسان نەمرین. ئەوە بزانن کە هەتا پیاوە پیرۆزەکانیش پیوستیان بە خۆراك هەیە تا گیانیان وەبەر بێتو مرۆڤایەتی رزگار بکەن، نان، پەنیر، کشمیش، خورما، مشتێ زەیتون، هەرچیەك بێ، خودا تۆماری دەکاتو لە رۆژی پەسلاّنێ پاداشتتان دەداتەوە، بەیەك قلە زەیتون کە دەیبەخشن خودا یەك زەیتونستانتان پێ دەبەخشێ)). ئەگەر ژنێ لەکردنەوەی سندوقی خۆی سەرپێچی کردبا بەسەریا هاواری دەکرد ((بۆ ئەوەندە رەزیلی خانم؟ سبەی یا دووسبەی یا هەتا ئەمشەو ئاسمانەکان دەکرێنەوەو ئاگر دێتە خوارەوە لە هەموو ئەو شتانەی کەتۆ هەیتت جگە لەوەی کە بە ئێمەی دەدەیت هیچ شتێ نامێنێتەوە، تۆی مەوجوودی بێچارە ئەگەر رزگارت بێ ئەو رزگاری تۆ قەرزاری ئەو نانو زەیتونو شوشە روونەیە کە بەمنت داوە. ژنەکان بەترسەوە سندوقیان دەکردەوە، کە یەهودا گەیشتە پەراوێزی دێکەوە، خورجینەکەی پڕبوو لە سەدەقە، زستان دەستی پێکردبوو، زەمین دەلەرزی، درەختەکان زۆریان کە رووت بووبوونەوەو بەڕووتی تەواوەوە بەسەرپێوە وەستابوون، سەرمایان بوو، درەختەکانی دیکە- زەیتونو دارخورماو سەرونیاز.. خودا پیرۆزی کردبوونو لەزستانو هاویندا زێڕو

زیوەری خۆیان هەر پێوەبوو کەس دەستی پێ نەکەوتبوو. مرۆڤەکانیش هەر وابوون، تەواوی هەژارەکان، وەك چۆن درەختی رووت سەرمایان بوو.

یۆحەننا کۆنەپەشمینی خۆی بەسەر کریستداداو ئێستا کە لەبەرخۆ دەلەرزی، پەلەی بوو بگاتە — کفرناحوم-و سندوقی دایکە بکاتەوە، سالومەی پیر لەماوەی تەمەنی خۆی زۆر شتی چنی بوو دلێکی گەورەو سەخی هەبوو، جلی گەرمی بەهاوسەفەرەکانی دەبەخشی، بەلاّم لەو وەختەوە کە زوبەدی پیری پولپەرست پرتەوبۆڵەی بوو جوێنی دەدا ئەو سالومە بوو کە بەسەرسەختیو لەهەمان کاتدا میهرەبانی ماڵێی بەڕێوەدەبرد.

فیلیپیش بەپەلەبوو ئەندێشەی دۆستی گیانی بەگیانی خۆی —ناتانیل- دەکرد، ناتانیل درێژایی رۆژێی لەکفرناحومدا خەرجی پینەکردنی نەعلو سۆلە دەکرد، ژیانی ئەو لەم رێیەدا لەناودەچوو، لەکێ دەیتوانی کاتێ بدۆزێتەوە تا زەینی خۆی بۆلای خودا هەڵبڕی، یا پەیژەی یاکوب هەڵواسێتە ئاسمانو سەرهەڵگرێ! فیلیپ لەبەرخۆ دەیگوت ((کەی دەگەمە ئەوێکەوە تا نهێنی گەورەی بۆ بدرکێنم تا ئەویش بی نەوایە رزگاری بێ)).

سوورانەوەو تەبەریەیان جێهێشت تەبەریە شارێك بوو خودا لێی تووڕە بوو بوو لەگەڵ حاکمەکەی کە بکوژی پاکشۆربوو بەئاگر مەحکومی کردبوون، مەتی خۆی گەیاندە پەترۆس تا ئەو شتانەی لێ بپرسێ کەلەبیری ماوە دەربارەی رووباری ئوردونو پاکشۆرو هەروا رووداوەکان تا بەش بەش بیاننووسێتەوە. بەلاّم پەترۆس خۆی کشاندەوە نەوەکا هەناسەی پیسی باجگری پێ بکەوێ.

مەتی دلگیر بوو دەفتەرەکەی نایە ژێر باخەلی، لەوانی دیکە خۆی وەپاشدا، بەدیتنی دوو پەیتونوان کە خەلکی تەبەریە بوونو دەچوونە ئەوێکەوە، دەربارەی کوشتنی پاکشۆرو روودانی کوشتارەوە پرسیاری لەوان کرد، تا یاداشتی بکات، ئایا راست بوو کە حاکم مەستی بوو زڕکچەکەی —سالومە- بەڕووتی لەبەرچاوی ئەو سەمای کردووە؟ مەتی دەبوایە ئاگاداری وردەکاریەکان بووایە تا بە وێنەکردنیان جاویدانیان بکات.

لەوکاتەدا ئەوان دەگەیشتنە چالێکی گەورەی دەرەوەی مەجدەل، تاریکییێکی کەمرەنگ کەوتە سەر رووی زەوی، بەنی رەشی باران هەلّواسراو زەویو ئاسمانی بەیەکەوە گرێدا. مەجدەلیە چاوی خۆی بڕیە کلاّوڕۆژنەی ماڵەکەیو لەڕەش بوونی ئاسمان وەئاگا هاتو لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە.

((زستان هاتووە دەبێ پەلەکەم)). تەشی سووڕاندو بەخێراییێکی تازەوە دەستی کرد بە رستنی خوری کەپەیدای کردبوون، لەبەرچاوی بوو کە بۆ مەعبودی خۆی بیچنێ تا لەشەڕی سەرما بەدووربێ، جاروبار سەرێکی هەلّدەخستە حەوشەکەوەو هەنارێکی گەورەی پڕ لەوانە ستایش دەکردو نەیدەڕنی، هەمووی نەزری کریست کردبوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە: خوداوەند بەمیهرو دلۆڤانە، رۆژێ دێ کە مەعبودم دووبارە بێرەدا رەت دەبێو دامەنم پڕ هەنار دەکەمو لەبەر پێکانی دادەنێم، ئەویش لاردەبێتەوە بە هەلّگرتنی هەنارێك گەرووی خۆی تازە دەکاتەوە)). لەکاتێکدا خورییەکەی دەچنیو دارهەناری ستایش دەکرد، ژیانی خۆی بەڕێدەکرد، ژیانی ئەو لەگەڵ کریستی کوڕی مێرێ دەستی پێکردبوو دەگەیشتە ئەنجام، تائێستاش چەند ئازارو سەرمەستی چەشتووە! بۆ کریست لەم دوا شەوەدا، سەرەتا خۆی پیشاندا ئەوکاتە وەکو دز رایکردبوو ئەوی جێهێشتبوو. ببینە دەبێ ئێستا لەکوێ بێ؟ ئایا لەجیاتی زەوی کێلان، نەجاڕی، ماسیگری، هەڵبژاردنی هاوسەر (ئێ باشە ژنانیش ئافەریدەی خودابوون) ئێستا لەگەڵ سێبەرەکان شەڕ دەکات؟ چ دەبوو ئەگەر یەکجاری تر بەمەجدەلدا تێپەڕێ تا بەلای ئەودا رابکاتو هەنارێ لەبەرپێی روو بکاتو گەرووی تازە بکاتەوە.

مەجدەلیە لەهەمانحالّدا لە غەرقی ئەم بیرۆکانە بوو بەدەستی چاپووكو کارامەی خۆیەوە تەشی دەسووڕاند، دەنگی هاوارو شەیپور گەیشتە گوێی ((مەرج دەکەم کە ئەوە تۆماسی دێوەرەیە؟))

ئەوکاتە بیستی کە کەسێ هاوار دەکات: ((دەرگای ماڵەکانتان بکەنەوە دەسەلاّتی ئاسمان گەیشتووە)). مەجدەلیە لەجێوە هەلّسا، مەلی دلّی لەخۆشیانا هەلّدەفڕی، (ئەو هاتبوو ئەو هاتبوو) تاو لەرزە بەناو ئەندامەکانیدا تاویدا، بەبێ چەفیە رایکردە

دەرەوە، خەرمەنی کەزیەکانی بەسەر شانەکانیەوە پەرش‌و بلاوبۆوە، بەحەوشەدا رەت بوو گەیشتە دەروازە، ئەوکاتە خوداوەندی بینی، بەهاوارو خۆشحالیەوە کەوتە سەر پێیەکانی‌و بەهەناسە برکێوە گوتی: ((مەولای من... مەولای من، بەخێر بێی!)) هەنارو نەرزی خۆی فەرامۆش کردبوو، پێیە پیرۆزەکانی لەباوەش گرت‌و پرچی شین‌و رەشی کە هێشتا بۆنی عەتری سەردەمی بەدکاریدەدا پەرش‌و بلاوی سەر زەوی بۆوە، دووبارە گوتی:

((مەولای من.... مەولای من بەخێربێی)). بەئارامی ئەوی بەرەو کوختەی بچووکی خۆیەوە راکێشا، کریست لاربۆوە، دەستی ئەوی گرت‌و لەسەر زەوی بەرزی کردەوە، گوڵ ئاسا و سیحراوی کریست لە زاواییێکی بێ ئەزمون دەچوو کە دەستی بووکی خۆی لەدەست گرتبێ تا ناخی بوونی خۆی غەرقی لەززەت بوو، ئەوە مەجدەلیە نەبوو کە ئەو بەسەر زەویەوە بەرزی کردبۆوە بەڵکو رۆحی ئینسان بوو ئەو زاواکەی. مەجدەلیە دەلەرزی، سووردەبۆوە، پرچی خۆی دەهاویشتە سەرشان تا دایپۆشێ، هەموو سەرسام بووبوون‌و سەیری ئەویان دەکرد، ئۆخ کە چەند سیس بوو رەنگی پەڕیوە! ئەڵقەی ئەرخەوانی رەنگی دووچاوانی ئەوی داگرتبوو، دەمی سفت‌و گۆشتنی ئەو، وەکو گوڵێکی بێ ئاو پەژموردە بووبوو، هەر لەو کاتەی کە مەجدەلیەو کریست قۆڵ لەناو قۆڵ بەرێدا دەرۆیشتن خەڵکی وایان بیردەکردەوە کە خەو دەبینن ئەو دووە بەسەر زەویدا هەنگاویان هەڵدەهێنا، بەڵکو لە هەوادا مەلەیان دەکردو بۆ پێشەوە دەچوون، ئایا ئەوە جەژنی زەماوەند بوو ئەو ئاپۆڕەی کۆنەپۆشانیش کە کوچەو کۆلانەکانیان پڕکردەوە میوانەکان بوون؟ ئەو دارهەنارە پڕ لەمیوەیە کە لەناو حەوشەی بینی بوو ئایا رۆحی میهرەبان بوو؟ یا خودای خانەوادە، یا رەنگە ژنێکی خۆشبەختتر لەو رۆح‌و خودایە؟ کە کوڕو کچانی هێناوەتە دونیاو ئێستا لەناو حەوشی خۆیدا وەستاوەو دەبێتە قوربانی‌و سەدەقەیان؟

کریست بەئارامی گوتی ((مەجدەلیە تەواوی گوناهەکانت بەخشراوە، چونکە لەئەندازەبەدەر ئەڤینیت کردووە)). مەجدەلیە بە تاسووقێکی لەوەسف بەدەر بۆ پێشەوە لاربۆو، دەیەویست بڵێ کە ئەو پاکیزەیە، بەڵام هێندە تژی لەززەت بوو کە

دەمی کردەوە نەیتوانی. بەرەو دارهەنار رایکردو کەوتە گیانیەوە، کۆشی خۆی پڕکردو بەرپێی خۆشەویستەکەی پڕکرد لە هەناری قورمزی.

ئارەزووی دێرینەی دڵی هاتەدی، بۆیە کریست لاربۆوەو هەنارێکی دەست دایێ، شەقی کرد دەستی پڕ لەدانە کردو گەرووی خۆی تازە کردەوە، ئەوکاتە یاوەرانی هەریەکەو بەنۆبەتی خۆی لاربوونەوەو هەنارێکیان دەست دایێ‌و گەرووی خۆیان تازەکردەوە.

کریست گوتی ((مەجدەلیە، بۆ وا بەمجۆرە بەچاوانی شڵەژاوت سەیری من دەکەی، دەڵێی مالاواییم لێدەکەی؟

– ئەی مەعبوودی من، هەر لەو زەمانەوە کە هاتوومەتە دونیا، هەمیشە لە هەموو ساتێ سەلامم لەتۆ کردوەو خواحافیزیم کردووە. ئەوەندە بەئارامی قسەی کرد کە تەنها کریست‌و یۆحەننا کە نزیکی ئەو بوون، بیستیان، دوای ساتێك بێدەنگی بەردەوام بوو لە قسە ((دەبێ سەیری تۆ بکەم، چونکە ژن لەجەستەی پیاو خەڵق بووە، هێشتاش ناتوانم لەشی خۆم لە لەشی پیاو جیابکەمەوە. بەڵام تۆ دەبێ سەیری ئاسمان بکەیت، چونکە تۆ پیاوی‌و پیاویش خودا خەڵقی کردووە، لەبەرئەمە کوڕم رێم پێ بدە تا سەیری تۆ بکەم.

وشەی — کوڕم- ی بەدەنگێکی وا هێنایە سەر زمان کە هەتا کریستش نەیبیست، بەڵام مەمکەکانی خودی ئەو پڕبۆوەو تەکانی خوارد، وەك بڵێی شیر بە کوڕەکەی دەدا.

زەمزەمەیێ لەمیانی ئاپۆڕەکەوە هەڵسا، لەناکاو نەخۆشی تازە هاتن‌و حەوشەیان پڕ کرد، پەترۆس گوتی ((مەولای من خەڵکی سەبریان نەماوە کەوتونەتە بڵمەو بۆڵەوە.

– چییان دەوێ؟

– قسەیێکی موحیبەت ئامێز، پەرجوو سەیریان کە.

کریست گەڕایەوە، لەهەوای شپرزەی رێژنەدا کە هەڵدەڕژا سەیری ئاپۆڕەکەی کرد کە بەدەمی نیوەکراوەیان، پرس‌و تەمەنناو بەچاوانی پڕ لە ئازارو دەردەوە سەیریان

دەکرد، پیرەمێردێ لەمیانی ئاپۆڕەکەدا هاتە پێش، ئەو لەبەین چوو بوو، پێڵوەکانی لەدوو بڕبێ دەچوون. دە نووشتە بەدەوری گەردەنی ئێستقان ئاسای شۆڕبوبۆوە کە هەریەك گوزارشتی لە دەفەرمان دەکرد، خۆی دابوە سەر گۆچانە دوو فلیقانەکەی لە دەرگای ماڵدا وەستا بەدەنگێکی پڕ لە ناچاریو ئازارەوە گوتی ((مەولای من... من پیرەمێردێکی سەد ساڵەم، دە فەرمانم بەگەردەنمەوە هەڵواسیوە تاهەمیشە لەبەرچاوم بێ، سەرپێچیم لەهیچ یەك لەو فەرمانانە نەکردووە، هەموو ساڵێ دەچمە ئورشەلیم قۆچێکی قوربانی پێشکەش بە صەبایوتی پیرۆز دەکەم، مۆم دادەگیرسێنمو بخور دەسووتێنم، شەوانە لەجێی خەوتن مەزامیرەکانی داود دەخوێنمەوە، جارێ سەیری ئەستێرەکان دەکەمو جارێ کێوەکان- لە چاوەڕوانی دابەزینی خوداوەند دەمێنمەوە تا دیداری بکەم، ئەو تەنها پاداشتێکە کە بە دوایدا دەگەڕێم، ئێستا ساڵەهای ساڵە کە لە چاوەڕوانیدا ماومەتەوە، بەلاّم چ چاوەڕوانیەکی بێهودە، پێم لەسەر لێوی گۆڕە، بەلاّم هێشتا ئەوم نەبینیوە، بۆ...بۆ؟! ناچاری من ناچارییێکی گەورەیە، کەی خودا دەبینم؟ کەی ئارام دەبمەوە)) وەك چۆن قسەی دەکرد دەم بەدەم تووڕەتر دەبوو، درێژەی نەکێشا کە گۆچانی دووگوێی لەزەوی کوتاو هاواری دەکرد. کریست بزەییێکی هاتێ، وەلاّمی دایەوە ((پیرەمێرد یەکێ بوو یەکێ نەبوو، لەدەروازەی رۆژهەلاّتی شارێکی گرینگ، تەختێکی مەرمەڕی هەبوو، هەزار پاشا کە چاوی راستیان نابینابوو هەزار پاشای نابیناش لە چاوی چەپیانەوە بەسەر ئەم تەختەوە دانیشتبوون هەموو ئەوانە بانگی خودایان دەکرد کە دەرکەوێ تابیبینن، بەلاّم هەموویان بەحەسرەتەوە سەریان بردە ژێر گڵ، لەو کاتەی کە پاشا مردبوون گەداییێکی پێپەتیو برسی هاتو بەسەر تەختەکەوە دانیشت لەبەرخۆ گوتی ((خوداوەند چاوانی مرۆڤ ناتوانێ راستەوخۆ سەیری خۆرەتاو بکات، چونکە کوێر دەبێ، کەواتە ئەی بەرزو بەتوانا، چۆن دەتوانێ راستەوخۆ سەیری تۆ بکەن؟ ئەی پەروەردگار میهرەبانیم پێ ببەخشە دەست لە گەورەیی جەبەڕوتی خۆت هەڵگرە تا منی هەژارو بێ سەواد بتبینم)) ئەوکاتە — گوێ بگرە پیرەمێرد- خوداوەند پارچە نانێك، جامێ ئاوی سارد، کراسێکی گەرم، کوختەییێکی گەرمو لەبەردەم کوختەکەوە ژنێ کی شیری دەدا بە منالەکەی نانێکی بۆ نارد، گەدا دەستەکانی درێژ کرد بەخۆشحالّیەوە بزەییێکی کرد بەزەمزەمەکردنەوە

گوتی: سوپاسگوزاری تۆم خودایە، تۆ لەبەر خاتری من فەروتەنیت کردو بووی بە نانو ئاو کراسێکی گەرمو ژنو منالّم، تابتوانم تۆ ببینم من تۆم دیت، من خۆم داوێمە سەرخاك جوانی هەزار رووخساری خۆشەویستی تۆ ستایش دەکەم)).

کەس دەنگی لێوە نەهات، پیرەمێرد وەك گایێکی کێوی ئاخی هەڵکێشا بە بۆپێشەوە بردنی گۆچانی دوو فلیقانەی لەمیانی ئاپۆڕەکەدا ون بوو، دوای ئەو تازە زاوایە هاتە پێش، مشتی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد ((دەڵێن تۆ ئاگرت لەدەستێکدا گرتووە تا دونیا بسووتێنی، مالّو منالاّنی ئێمە بسووتێنی، ئایا ئەوەیە ئەو عەشقەی کە بانگەشەی هێنانی دەکەی بۆ ئێمە؟ ئایا ئەوە عەدالەتە: ئاگر؟

چاوانی کریست پڕ لە ئەشك بوو زگی بەو تازە زاوایە سووتا، راستی ئەوە عەدالەت بووکە دەیهێنا: ئاگر؟

ئایا رێگاییێکی دیکە نەبوو بۆ گەیشتن بەڕزگاری؟

دوای ئەم گەنجە، خاوەن مالێ لەمیانی ئاپۆڕەکەوە رێی خۆی کردەوە تا بۆ بیستن نزیکتر بێت، چونکە گوێکانی گران بوون هاواری کرد : ((بە روونی بەئێمە بڵێ بۆ رزگاربوون چ بکەین؟))

کریست وەك گەوالە نەڕاندی ((پەنجەرەی دلّتان بکەنەوە سندوقەکانتان بکەنەوە، سەرو سامانتان دابەشی سەر هەژاران بکەن، رۆژی خوداوەند هاتووە، ئەو کەسەی کە لە رووی دلّڕەشیەوە پارچە نانێ، گۆزە رونێ، یا پارچە زەویێ بهێلّێتەوە لە دواییندا تەمەنیدا ئەو نانو رۆنو زەویەوە وەك رستەیێ کە گەردەنی خۆی هەڵدەواسێ بۆ بنی دۆزەخ رادەکێشێ.

خاوەن مالّ گوتی ((گوێکانم وزەوز دەکەن ببووره دەرۆم هەست دەکەم سەرم گێژ بووه)). بەتووڕەییەوە بۆلای دەرگای مالّی ئەعیانی خۆی راسپاربوو ((تووخودا گوێ بگرن سەروسامانمان لەنێوان هەژارە ئەسپێونەکان دابەش کەین، ئەوە عەدالەتە؟ نەفرەتی خوای لێ بێ)).

لەکاتێکا لەبەرخۆ قسەی دەکردو جوێنی دەدا بەردەوامی بە رێی خۆیدا.

کریست سەیری ئەوی کردو ون بوو، بەهەڵکێشانی ئاخێ گوتی ((دەروازی دۆزەخ کراوەیەو ڕێگاش کراوەو گوڵڕێژ، بەڵام ئەو دەروازەیەی کە کۆتایی بەمەلەکوتی خودا دێ تەنگەو ڕێگە پڕ گردو لێژە، لە ژیاندا دەبووایە هەڵبژێرم بۆ کە ژیان یانی ئازادی، بەڵام کاتی مەرگ چەندو چۆنی نییە، هەرچییەك بووبێ ڕێی نەجات نییە پیاوێ بە گۆچانی ژێر هەنگڵیەوە هاواری کرد ((ئەگەر دەتەوێ باوەڕ بەتۆ بهێنین، پەرجوویێ بکەو من چاکەوە، مەگەر دەتوانم بەپێیە شەلەکانم بچمەناو مەلەکوتی ئاسمانەوە؟

– هەروەها منی جوزامی

– منی بێ بازووش

– منی نابیناش

نەخۆشەکان بەیەکەوە بۆ پێشەوەچونو بەحاڵەتێکی هەڕەشە ئامێز لەبەردەم ئەودا وەستان، لەکاتێکدا کارامەیی خۆیان لەدەست دابوو دەستیان کرد بە هاوار کردن.

پیرەمێردێکی نابینا گۆچانەکەی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد ((چارەسەرم بکە دەنا لەو دێیە بەگیانی سەلامەتەوە ناچیتە دەرەوە))

پەترۆس گۆچانەکەی لەدەست پیرەمێرد دەرهێناو گوتی ((بەم ڕۆحەی کە تۆ هەیتت هیچ کاتێ ڕۆشنایی نابینی)) نەخۆشو پەککەوتووەکان وەبەریەك هاتنو تووڕەبوون. یاوەرەکانیش بەنۆبەتی خۆیان تووڕەبوونو لەتەك کریستەوە قەراریان گرت، مەجدەلیە بەوەحشەتەوە دەستی درێژکرد تا دەرگا داخات. بەڵام کریست نەیهێشتو گوتی ((خوشکم مەجدەلیە، ئەم نەوەیە، نەوەیێکی بەدبەختە، هەموو لەش، نەرێت، گوناهەو چەوری ڕۆحی وردکردون، من گۆشتو ئێسقانو بەدەن وەلا دەنێم، تا ڕۆح پەیدا بکەم، بەڵام شتێ نادۆزمەوە، ئەفسوس! وابیردەکەمەوە کە تەنها ڕێگەی چارەسازی ئاگرە)).

ئەوکاتە بەچاوانێ کە ئێستا وشكو بێ بەزەیی بووبوون، ڕووی لە ئاپۆڕەکە کردو گوتی ((بەهەمان شێوە کەئێمەی جووتیار بەر لە تۆو پێوەکردن مەزرا دەسووتێین، تا ببینە مایەی تۆوێکی ڕەونەقدار، بەهەمان جۆر خوداوەند زەوی دەسووتێنێ، ئەو

ڕەحم بەدڕكو داڵو داسو ترخێنە ناکات، مانای عەدالەت ئەوەیە، ماڵاوا، تۆماس شەپپورت بژنە.. لێرە دەڕۆین)). گۆچانەکەی ڕادایە پێشو خەڵکە بێ هۆشەکە ڕێیان کردەوە بەنێوانیان ڕەتبوو. مەجدەلیە ڕایکردە لای ژوورەکەیو چەفیەکەی هەڵگرتو خوریە نیوەڕستراوەکەی داناو قاپە قوڕاوییەکەی دانایە ڕەفو مریشکە دان پێنەدراوەکان لەحەوشەو کلیلی فڕێدایە سەر زەوی. ئەوکاتە بێ ئەوەی سەیرێ بکاتە دواوە بەخامۆشی لەکاتێکا چەفیەکەی توند دەکرد کەوتە دوای کوڕی مێرێەوە.

بەشی بیستو سێیەم

لەم کاتەدا کە گەیشتنە کفرناحوم، شەو تازە پێی نابووە دونیا رێژنەیێ بەسەریانا رەت بووبوو، بای شەماڵ هەڵیکردبوو، هەورەکانی بەرەو لای باشوور رادابوو.

هەردوو کوڕەکەی زوبەدی گوتیان ((ئەمشەو هەموو لە ماڵی ئێمە دەخەوین، ماڵ گەورەیە بە ئەندازەی تەواو بۆ هەمووان جێ هەیە لەهەمان جێدا بار دەخەین)).

پەترۆس لەکاتێکا پێدەکەنی گوتی: ((چ بەزوبەدی پیر دەڵێی؟ ئەو یەك دڵۆپە ئاو ناداتە فریشتەش)).

یۆحەننا سوور هەڵگەڕاو گوتی ((پشت بەئوستاد ببەستە هەناسەی گەرمی ئەو زوبەدی دەخاتە ژێر کاریگەرێتی خۆیەوە، بەڵام کریست نەیبیست، ئەو لەپێشەوەدا رێی تەی دەکرد چاوەکانی تژی نابیناو شەلو جوزامی بووبوو، لەبەرخۆ دەیگوت ((چ دەبوو ئەگەر دەمتوانی دزە بکەمە رۆحی مرۆڤ هەڵیمو بەسەریانا هاوار بکەم: بێدارببنەوە، ئەوسا لە کاتی بێداربوونەوە جەستە دەبو بە رۆحو چاك دەبۆوە)). هەمان ئەوکاتەی چونە ناو بازاڕی گەورەی شار، تۆماس شەیپوری خۆی نایە سەر لێو تا تێی هەڵکا، بەڵام کریست نەیهێشتو گوتی ((ئەم کارە مەکە من ماندووم)). بەڕاستیش رووخساری سپی بووبوو دەوروبەری دەمو چاوی شین هەڵگەڕابوو. مەجدەلیە لەیەکەم دەرگای ماڵی دا تا داوای جامێ ئاو بکات، کریست خواردیەوەو هێزی وەبەرهاتەوە، بەبزەییێکەوە گوتی ((مەجدەلیە من جامە ئاوێکی فێنك قەرداری تۆم)) ئەوەی کە لە کەناری بیرەئاوی یاکوبدا بە ژنە سامیرایییەکەی گوتبوو هاتەوە بیرو پێداچوو گوتی ((بە جامە ئاوێکی جاویدانی لەبەر قەرزی تۆ دێمە دەرێ))

مەجدەلیە بەرووخسارێ کە وەك گوڵ سوور هەڵگەڕابوو وەڵامی دایەوە:

((مەولای من چەند ماوەیەك لەمەوبەر ئاوێکی جاویدانیت بەمن داوە)). لەکەنار کوختەی ناتانیلدا ڕەت بوون، دەرگا کراوەبوو، خاوەن ماڵ، لەحەوشەی لە ژێر دارهەنجیردا وەستابوو، بەداسێکی بچووك گەڵا مردووەکانی درەختی جیادەکردەوە، فیلیپ بەخێرایی خۆی لەگروپی سەفەرکارەکان جیاکردەوەو چووە ژوورەوە گوتی ((ناتانیل دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم لەکوتە زاخکردن گەڕێ)) بەرەو ماڵ چوو، ناتانیل لەدوای ئەو چووە ژوورەوە، مەشخەڵی داگیرساند ((مەشخەڵو دارهەنجیرو ماڵەوە لەبیرکەو وەرە....))

– بۆ کوێ؟

– بۆ کوێ؟ مەگەر هەواڵت نەبیستووە؟ کۆتایی دونیا هاتووە، ئەمڕۆ سبەی ئاسمانەکان دەکرێنەوە.

دونیا دەبێتە خۆڵەمێش، زوو بجولێ تا بچینە ناو کەشتیو رزگارت بێ..

– کام کەشتی؟

– باوەشی کوڕی مێرێی کوڕی داود، مەولای ئێمە لە ناصیرە، ئەوتازە لەبیابان هاتۆتەوە لەو جێیەی کەخودای دیوە، خودا لەگەڵ ئەوگفتوگۆی کردووە بڕیاری نابوودیو رزگارکردنی دونیایان داوە، خوداوەند دەستی خۆی لەسەر سەری مەولای ئێمە داناوەو گوتویەتی ((بڕۆ ئەوانەی کە شایستەی رزگاربوونن هەڵبژێرەو تۆ نوحی تازەی ئەو کلیلەی کەشتی بگرە تا بتوانی بیکەیتەوەو دایبخەی)). ئەوکاتە کلیلە زێڕینەکەی دابوو بەوەوە، کلیلی بەگەردەن هەڵواسیوە، بەڵام چاوانی ئێمەی مرۆڤ ناتوانن بیبینێ)).

– فیلیپ روونتر قسە بکە، تەواو سەرم لێ شێواوە، ئەوەکەی ئەو سەیرو سەمەرەیە روویداوە؟

– لەمن دەبیستی هەر ئێستا لەبیابانی ئوردن، پاکشۆر کوژراوە ڕۆحی ئەو چۆتە ناو جەستەی مەولای ئێمەوە، ئەو گۆڕاوەو کێوی بووەو نوور لەدەستەکانیدا دەگەشێتەوە، هەر ئێستا لەکانادا کچی ئیفلیجی یوزباشی ناصیرەی دەست لێداو کچیژگە یەکسەر لەجێوە هەڵساوەو دەستی بەسەما کرد، بەڵێ سوێند بەدۆستایەتیمان دەخۆم ئێمە نابێ ئەو هەلە لەکیس خۆمان بدەین... وەرە.

ناتانیل ئاخێکی هەڵکێشا ((بزانە فیلیپ، من تەواو کەوتبوومە ڕێوە، ڕاسپاردەی زۆرم هەیە.. سەیرکە هەموو ئەو نەعلەو پێڵاوە پێست مامزانە دەبێ چاکرێنەوە، کەسبو کارم بەخێرایی ڕەونەق وەردەگرێ ئێستا)).

نیگاییێکی لەڕووی ڕامانەوەکردە دەوروبەری خۆیو سەیری ئەو کەرەستانەی کرد کە لەگیانی خۆی ئازیزتربوون، سەیری ئەو چوارپایەی کرد کە لەسەری دادەنیشتو پینەدۆزی دەکرد، کەتەر، شوژن، دەزوو، بزماری سەرپان...و دووبارە ئاخێکی هەڵکێشاو بەبنی لێویەوە گوتی ((ئاخر چۆن دەتوانم دەسبەرداری ئەوانە بم؟))

– نیگەران مەە، لەو بەرزاییەدا کەرەستەی زێڕین وەدەست دێنی، سۆڵەی زێڕینی فریشتان چاك دەکەیتەوە، ڕاسپاردەی جاویدانەی بەدەر لەژمارەت بۆ دێت، بەبێ کاری نامینێیتیەوە، تەنها زووتر جولە بکەو وەرە بە ئوستاد بڵێ ((من لەگەڵ تۆم)). تەنها ئەوە ((من لەگەڵ تۆمو بۆ هەر شوێنێ بڕۆی بەدوای تۆ دێم تا دەمی مەرگ)) شتێکە کە ئێمە سوێندمان پێ خواردوە پینەدۆز بەلەرزێکەوە لەگیانی گوتی ((تادەمی مەرگ!)) ئەو لەشێکی زلو زەبەللاحی هەبوو، بەڵام دڵی وەك دڵی بچووکی پەروانە وابوو.

شوانە بۆ ئەوەی دڵنیای بکات گوتی ((کوڕیژگە، لەڕێگەی قسەوە گوتم ئەوە شتێکە سوێندمان پێ خواردەوە، بەڵام دڵێکی بەهێزت هەبێ کە ئێمە بەرەو گەورەیی دەچین نەك مەرگ، دۆستی من، ئەو پیاوە مرۆڤێکی ئاسایی نییە ئەو کوڕی ئینسانە)).

– مەگەر نەئەوەی کە مرۆڤو کوڕی مرۆڤ وەك یەکن؟

– یەکن؟ شەرم لە قسەی خۆت ناکەیتەوە؟ مەگەر هیچ کاتێ قسەی دانیال پێغەمبەرت نەبیستووە؟ ((کوڕی ئینسان)) واتە کریستیانو، بەگوزارشتێکی دیکە واتە پادشا ئەو هەر زوو دەیەوێ بەسەر تەختی جیهانەوە دانیشێ، ئێمەش واتە هەموو ئەوانەی لەڕووی تێڕوانینەوە بەدوای کەوتووین شانازیو نیعمەتەکانی دابەش دەکەین، ئیدی بەپێی پەتی بەڕێ ناکەوێ، سۆڵەی زێڕین لەپێ دەکەیو فریشتەکان لاردەبنەوەو تا قەیتانی پێڵاوت دابخەن، ناتانیل لەمنت گوێ لێ بێ، ئەوە مامەڵەییێکی چاکە لێنەگەڕێی لەدەستت بچێ، ئیدی زیاتر لەوە دەتەوێ چیت پێ بڵێم، تۆماسیش هاتە ڕیزی ئێمەوە، ئەو پیسکەیە لە بۆنێکی خۆشی بەرلووت کەوت هەتا کراسەکەی خۆشی دایە هەژارانو تاویدا، تۆش ڕاکە، ئێستا ئەو لە ماڵی زوبەدیە.... یاڵڵا وەرە بابڕۆین.!

ناتانیل هێشتا بەدوودڵی لەشوێنی خۆیدا مایەوە، عاقیبەت گوتی ((تەماشاکە فیلیپ، تۆ لە ئەنجامی کار بەرپرسی من هوشیارت دەکەمەوە کە لە حاڵەتی ئەوەی هەست بەمەترسی بکەم تێی دەتەقێنم من بۆ هەموو شتێ ئامادەم تەنها لە خاچدان نەبێ. فیلیپ گوتی ((زۆرباشە... زۆرباشە، لەو حاڵەتەدا هەردووکمان تێی دەتەقێنن، ئەگەر وا بیر دەکەیتەوە کەوا ئەقڵم لە دەستداوە، قەبوڵە؟ کەواتە یاڵڵا بڕۆین)).

– ئێستا کەوایە پشت بەخودا بابڕۆین.

ناتانیل دەرگای داخستو کلیلی نایە باخەڵی دوو نەفەری قۆڵ لەناو قۆڵ چوونە ماڵی زوبەدی.

کریستو یاوەرانی لەتەك ئاگر دانیشتنو خۆیان گەرم دەکردەوە، سالومەی پیر لێوانلێوی لەززەت بووبوو لەهاتو چۆدابوو، تەواوی ناخۆشیەکانی نەمابوو، دەهاتو دەچوو، سفرەی ڕادەخستو غرووری ئەو بەهەموو کوڕەکانیو خزمەتکردنی مرۆڤی پیرۆز کە هاتووی مەلەکوتی ئاسمان بوو، وەسف نەدەکرا، یوحەننا سەری لەبن گوێی دایکی نا چپەییێکی کرد، بەسەیرکردنی یاوەران دایکی ئاگادار کردەوە کە چۆن ئەوان بە لەبەرکردنی جلی کەتانی زستانی دەلەرزین دایکی پێکەنی، چووە ژوورەکەیو سندوقی کردەوە جلە خورییەکانی دەرهێنا، ئەوکاتە بەخێرایی بەر لە گەڕانەوەی

مێردی جلەکانی لەمیانی ئەوان دابەش کرد، قەبەترین عەبا کە لەخوری سپی بەهادار دروست کرابوو بەئارامی بەسەر شانی کریستی دادا.

کریست گەڕایەوە بزەییێکی بۆ کردو گوتی ((دایە سالومە خودا پاداشتت بداتەوە، تەواوی هەق‌و دادپەروەرییە کە مرۆڤ بایەخ بەجەستە بدات، جەستە وشترێکە کە رۆح سواری دەبیٚ‌و تا لە بیابان بپەڕێتەوە، لەبەر ئەمە بایەخی پیٚ بدە تا توانای بەرگەگرتنت هەبیٚ. زوبەدی پیر هاتە ژوورەوەو سەیری میوانە نەناسیاوەکانی کرد، لە رووی بیٚ مەیلیەوە سەلامی لیٚ کردن‌و لەسوچێکەوە دانیشت، قەت کەیفی بەو دزانە نەدەهات ((ئەو وای پێدەگوتن)) بەداوەتی چ کەسیٚ هاتوون‌و ماڵی ئەویان داگیرکردووە؟ ژنە دەست‌و دڵ کراوەکەی پێشتریٚ سفرەییێکی شاهانەی بۆ ئەوان راخستبوو، نەفرەت لەو رۆژەی کە ئەو موتەعەسیبە نوێیە هاتبووە ئاراوە، قەیدی ناکا دوو کوڕی دزیوە، ئەوە چ فەرمایشتێك بوو؟ تازە دەبیٚ هەموو رۆژیٚ لەگەڵ ئەو گەمژەڵەی کە لایەنی کوڕەکانی دەگرت سەر لەبەر سەری یەکتر بنیێن، گەمژەڵ خانم دەیگوت ئەوان کارێکی چاکیان کروە، ئەو پیاوە پەیامبەرێکی بەڕاستی بوو کە دەبێتە پاشا رۆمیەکان دەردەکاو بەسەر تەختی شاهانە دادەنیشیٚ پاشان یۆحەننا لەلای راستی‌و یاکوب لەلای چەپی ئەوەوە بەسەر تەخت دادەنیشیٚ، نەك بەناونیشانی دوو ماسیگر لەناو کەشتی، بەڵکو بەناونیشانی خاوەن گەورەو بەرز واخەیاڵ دەکەی کە ئەوان دەبیٚ تەواوی ژیانیان لێرە لەسەر ئاو لەناوببەن؟ ژنیژکە گەمژەڵەکە پێی لەزەوی دەکوتاو دادوبێدادی دەکرد هەمیشە سەری زوبەدی دەکوتایەوە، زوبەدی جاریٚ جوێنی دەداو هەرچییەك بکەوتایە بەر دەستی دەیشکاند، جارێکیش ناچار دەبوو بچێتە دەرەوە تا کەناری دەریاچە، وەکو دێوانەکان پیاسە بکات، لە ئەنجامدا خۆی مەست دەکرد، تەنها یەك شت کەم بوو ئەویش بەهاتنی ئەو یاساشکێنانە تەواو دەبوو. ئەوساکە خودی ئەوان نۆ نەفەربوون، بەس نەبوو، ئەو پەتیارە هەزار زاوایە، مەجدەلیەشی لەگەڵ خۆی هێنابوو، بەدەوری سفرە دانیشتبوون وهەتا نیگاییێکیشیان نەدەکرە ئەو کەخاوەن ماڵ بوو، داوای مادۆنیشیان لێنەدەکرد، سەیرکە بە چ دوا عاقیبەتێك گرفتار بوینە، کەواتە خودی ئەوو باوانی ساڵەهای ساڵ بەخاتری ئەو مشەخۆرانە گیانیان داوە؟ لەبەر زۆر تووڕەیی شێت بوو، بەهەڵبەزینەوە لەجێی خۆی

هاواری کرد ((سەبر بکەن بزانم، ئەو ماڵە ماڵی کێیە؟ ماڵی منە یا ئێوە؟ دوو دووتا چوارتا دەتوانن بفەرموون پێم بڵێن؟))

پەترۆس کە چەند پیاڵەییێکی لێکدەداو شەنگوڵ بووبوو، وەڵاٚمی دایەوە (ماڵی خودایە، ماڵی خودا، زوبەدی مەگەر هەواڵت نەبیستووە؟ ئیدی هیچ شتیٚ ماڵی من یا ماڵی تۆ نییە هەموو شتی ماڵی خودایە)) زوبەدی گوتی ((یاسای موسا))، بەڵاٚم موسا تاوی دایە ناو قسان‌و گوتی ((ئەوە چی دەبیستم؟ زوبەدی، یاسای موسا ئیدی فاتیحەی لیٚ بخوێنە، ئەو یاسایە تەواو بووەو چۆتە گەردشێکی دوورو دێژ ئیدی ناگەڕێتەوە، ئێستا ئێمە یاسای (کوڕی ئینسان)مان هەیە تێگەیشتی؟ هەموومان براین دڵمان فراوان بووە لەگەڵ دڵیشمان یاسا فراوان بووە، ئێستا یاسا تەواوی مرۆڤایەتی دەگرێتەخۆ، تەواوی زەوی، زەوی موژدەپێدراو، سنوورەکان نەماون زوبەدی، هەمان ئەو کەسەی من کە لەبەردەم خۆم دەبینی تا دەچێتە تەواوی دونیاوە تا بانگەشەی قسەکانی خودا بکات. دەچمە رۆما- بەڵیٚ پێمەکەنە- گەرووی ئیمپراتۆر دەگرم بەزەوی دادەدەم‌و خۆم بەسەر تەختەوەدادەنیشم بۆنا؟ وەك چۆن ئوستاد گوتی ئێمە ئیدی ئەو جۆرە ماسیگرە نین کە تۆ دەتەویٚ، ئێمە راوەماسی ناکەین، ئێمە راوچی مرۆڤین، بائەوەش بڵێین، شەراب‌و خۆراکی زۆرمان بۆ بهێنە، چونکە رۆژیٚ کە بەم زووانە دەگات ئێمە دەبینە خاوەنی شکۆو گەورەیی، ئێوە پارچە نانێکی وشك بەئێمە دەدەن‌و ئێمەش لەباتی ئەمە لە ماوەی چەند رۆژیٚ یەك تەنوور نان بەئێوە دەدەین، ئینجا چ نانیٚ! هەمیشەیی! هەرچەندی لیٚ بخۆیت تەواوبوونی بۆ نییە.

زوبەدی کە دووبارە خزایە سوچێکەوە، لەوەڵاٚمدا گوتی، بێچارە من لەپێشدا دەبینم کە سەراوبن لە خاچیان داوی)) بەو قسانەی کە لە پەترۆسی گویٚ لیٚ بوو، هێدی هێدی هەستی بە ترس دەکرد، لەبەرخۆ گوتی ((باشتر وایە دەرگای دەمم داخەم، مرۆڤ ئاگای لەرووداوان نییە، دونیا خڕەو دەسووریٚ، لەوانەیە رۆژیٚ هەمان ئەو شێتانە... لەبەرئەمە باشتروایە عاقیبەت بین بم،

یاوەرەکان چاپلوسیان دەکردو ئەوان تەواو کۆك بوون لەسەر ئەوەی کە پەترۆس شنگۆڵەو شۆخیەکەی بۆ چۆتە سەر، بەڵاٚم هەمان ئەو بیرۆکانە بەزەینی ئەواندا

رادەبرد، هەرچەندە کە بەم ئەندازەیە مەست نەبوون کە بیرۆکەی خۆیان بخەنە سەر زمان، مەلەکوتی ئاسمان بریتی بوو لەو بەرزیو گەورەییە، بریتییە لە جلی ئاوریشمین، ئەلّقەی زێڕینو خۆراکی زۆری دونیا کە لەژێر چەکمەی یەهوددا هەستیان پێدەکرد، زوبەدی پیر پیاڵەییێکی دیکەی سەرهەڵگەڕانو دڵو زای پەیداکردو گوتی ((ئوستاد تۆ ناتەوێ دەمت بکەیتەوە؟ هەموو ئەو شتانە لەژێر سەری تۆنو ئێستاش زۆر بێ جیاوازی لەپشتەوە دانیشتیو ئێمەش خەریکە شۆڕش دەکەین.. سەیرکە بۆ خاتری ئەو خودایەی کەتۆ دەیپەرستی، دەکرێ بەمن بڵێی کە بۆ کاتێ دەبینم دەمخەنە خاکی رەشەوە نابێ لام تاکاق قسەیێ بکەم. کریست وەڵامی دایەوە ((زوبەدی زەمانێ پیاوێکی دەوڵەمەند هەبوو دروێنەی دەکرد ترێی چنی زەیتونی کۆکردەوە، گۆزەکانی پڕ دەکرد، دەیخواردو تێردەبوو بەسەر رووەوە لەحەوشە رادەکشا دەیگوت: ((ڕۆحی من تۆماڵو نیعمەتێکی زۆرت هەیە، بخۆو بنۆشەو سەرخۆش بە))، بەڵام بەم گوتنەی ئەو سەدایێ لە ئاسمان بیسترا: ((ئەی گەمژەڵ هەمان ئەمشەوە رۆحت بۆ دۆزەخ سەرەوژێر دەبێتەوە، ئەو هەموو ماڵو نیعمەتەی کە دوریتتەوە بەکەڵکی چی تۆ دێ؟)) زوبەدی تۆ گوێت هەیەو ئەوەی کە بە تۆ دەڵێم دەیبیستی، ئەقڵت هەیەو لەمەبەستم دەگەی، ئومێدەوارم کە ئەم سەدایەی ئاسمان شەوو ڕۆژ لە باڵای سەرت بێ)). خاوەن ماڵی پیر سەری هێنایە خوارەوە هیچی نەگوت: دروست لەهەمان کاتدا دەرگا کرایەوەو فیلیپ لەئاستانەی دەرگا وەدیارکەوت، لەدوای ئەو ناتانیل بوو، لەو جێیەی کە ناتانیل بڕیاری دابوو، ئیدی دڵی دوو جۆر سازی نەدەژەنی، لەکریست نزیك بۆوە، لاربۆوەو پێیەکانی ئەوی ماچ کردو گوتی ((مەولای من، من تادەمی مەرگ لەگەڵ تۆدام))

کریست دەستی بەسەر قژی ئاڵۆزو رەنگ خۆڵەمێشی ئەو داهێنا ((ناتانیل بەخێر بێی، بۆ ئەوانی دیکە سۆلە دروست دەکەیو خۆشت بە پێخواستی بەڕێدا دەڕۆی، ئەو کارە من زۆر شادومان دەکات. لەگەڵ مندا وەرە)). ئەوی لەتەنیشت خۆی دانیشاندو پارچە نانێك، پیاڵە شەرابێکی بەودا ((ئەو لوقمە نانە بخۆو ئەم پیاڵە شەرابە بنۆشە، تا لە وجودی تۆدا ببێتە جەستەو خوێنی من)) ناتانیل نانی خواردو شەرابی نۆشی یەکسەر هەستی کرد کە هێز وەبەر رۆحو ئێسقانەکانی دادێ، شەراب هەروەکو

خۆرەتاو هەڵات زەینی وەك گوڵ لێهاتو شەرابو خوێنو ڕۆح بوونەیەك، ئەو بەسەر تاوەییێکی داغدا دانیشتبوو، دەیویست قسەبکات، بەڵام شەرم ئەوی داگرتبوو.

ئوستاد پێی گوت : ناتانیل قسەبکە، پەنجەرەی دڵت بکەوەو خۆت ئاسوودە بکە)).

– مەولای من دەمەوێ بزانی کەمن هەمیشە مرۆڤێکی هەژار بوویمە، بەشێوەی رۆژانە ژیانم بەسەر بردووە هیچ کاتێ هەلی موتالای شەریعەتم پەیدا نەکردووە، مەولای من، من کوێرم لێم ببوورە، تەنها دەمەوێ بزانی هەرچییەك لەدڵم بوو گوتمو حەسامەوە.

کریست سەری لاواندەوەو دەستی نایە سەرشانی پانو پۆڕی ئەم پیاوە تازە بینایە بە پێکەنینەوە گوتی ((ناتانیل ئاخ هەڵمەکێشە دوو رێگا لەباوەشی خودادا کۆتاییان پێ دێ، یەکیان رێی ئەقڵەو ئەوی دیکە رێگەی دڵە، ئێستاگوێ بگرە لەو داستانە، هەژارێكو دەوڵەمەندێكو هەرزەیەك لەیەك رۆژدا مردنو لەیەك سەعاتدا ئامادەی دۆسیەی دادوەری خودایی بوون، هیچیان شەریعەتیان نەخوێندبوو، خوداوەند برۆکانی تێکچڕژاندو لە هەژارەکەی پرسی ((تازیندوو بووی بۆ شەریعەتت نەخوێند؟ وەڵامی دایەوە ((پەروەردگارا من هەژارو برسی بووم، شەوو رۆژ گیانم هەڵدەقرچا تا خۆراکی ژنو منالّم دابین بکەمو کاتم نەبوو)). خوداوەند بەتووڕەیی گوتی ((یانی تۆ لە — هەلیلی بەندەی من هەژارتر بووی؟ ئەو پارەی نەبوو بیدات کە دەچووە کڵێسا تا گوێی لەراڤەی شەریعەت بێ، لەبەر ئەمە دەچووە سەربانی کڵێسا بەسەر کلاوڕۆژنەی بنمیچدا رادەکشاو گوێی رادەگرت، بەڵام بەفر دەباریو وا نقوومی بیستن دەبوو کە ئاگای لەبەفر نەدەما، سپێدە کاتێ خاخام دەهاتە کڵێسا دیتی هەوا تاریکە، سەری بەرزکردەوەو بەسەر کلاوڕۆژنەوە لەشی مرۆڤێکی بینی، چووە سەربان، بەفری لادا هەلیلی دەرهێنا بەسەر بازووەکانی خۆی داناو هێنایە خوارەوە، ئاگرێکی داگیرساند گەڕاندیەوە ژیان، ئەوکاتە مۆڵەتی بەو دابوو لەمەودوا بەبێ پارە بێتە ناو کڵێساوە، هەلیل بووە خاخامێکی ناودار کە هەموو خەڵك ئاگادارن لەو، ئێستاچۆن دەتوانی خۆت بێ گوناه دەرێنی.

هەژارەکە بەبنی لێویەوە گوتی ((خودایە ناتوانم)). کەوتە گریەوە. خودا رووی لە دەوڵەمەندەکە کرد ((ئەی تۆ تا زیندوو بووی بۆ شەریعەتت نەخوێند؟))

– من پارەو پوڵم زۆرزۆر بوو، باغو غولامو سەودای زۆرم هەبوو، ماوەم نەبوو. خوداوەند گوتی ((واتە تۆ لە ئیلیازری کوڕی هارشوم، کە هەزار دێو هەزار کەشتی بەمیرات بۆ مابۆوە دەوڵەمەندتر بووی؟ کاتێك زانی کە حەکیمێ لەشوێنی راڤەی شەریعەت دەکا، هەموو شتێکی رەهادەکرد باشە چ پاساوێکت بۆ بێگوناهی خۆت هەیە؟ دەوڵەمەندەکەش بەنۆبەی خۆی گوتی ((پەروەردگارا، هیچ))و کەوتە گریانەوە.

ئەوکاتە خودا رووی لە پیاوە هەرزەکە کرد ((تۆش کوڕی قۆز شەریعەتت نەخوێند؟))

– من لەڕادەبەدەر جوان بوومو ژنان دەبوورانەوە، بەو هەموو خۆشگوزەرانیەوە کە هەمبوو لەکێ ماوەی وەدەستهێنانی شەریعەتم پەیدادەکرد؟

– خۆ جوانی تۆ لە یوسف کە ژنی موتیفار گیانی بۆ دەدا زیاتر نەبوو؟ یوسف ئەوەندە جوان بوو کە بە هەتاوی دەگوت ((ئەی هەتاو هەڵێ تا منیش هەڵێم)) لەوکاتە کەشەریعەتی کردەوە، وشەکانی لەبەر چاوی دەبوونەوە ماناکان لەشێوەی نوورو مەشخەڵ دەردەهاتن.. چیت هەیە بیڵێی؟

– پیاوە هەرزەکارەکە بەبنی لێویەوە گوتی ((خودایە هیچ شتێ))و کەوتە گریە.

ئەوکاتە خودا وشەکانی لێکدا هەلیلو ئیلیازرو یوسفی بانگ کردە بەهەشت، کەهاتن گوتی ((ئەو پیاوانە دادگایی بکەن کە لەبەرخاتری هەژاریو سامانو جوانی شەریعەتیان نەخوێند)).

هەلیل تۆ هەژارەکە دادگایی بکە.

هەلیل وەڵامی دایەوە ((خودایە چۆن دەتوانم مەحکومی کەم کاتێکدا کە دەزانم بەدبەختیو برسیەتی مانای چییە، ئەو دەبێ ببەخشرێ. خودا گوتی: ئیلیازر ئەو دەوڵەمەندە دەخەمەژێر دەستی تۆ تا دادگایی بکەی؟))

ئیلیازر وەڵامی دایەوە ((خودایە، چۆن دەتوانم مەحکومی بکەم لەحاڵێکا دەزانم دەوڵەمەندبوون چ مانایێکی هەیە- مانای مەرگ، ئەو دەبێ عەفو بکرێ)).

– تۆ یوسف؟ نۆبەتی تۆیە کە ئەو پیاوە جوان رووخسارە دادگایی بکەی؟

– خودایە چۆن دەتوانم تاوانباری کەم لەکاتێکا دەزانم زاڵ بوون بەسەر جوانی، جەنگو جیدال بەرپا دەکاتو چ شەهادەتێکی وەحشەتناکە، دەبێ ئەو عەفو بکرێت.

کریست لەقسەکردن وەستا، بزەیێکی هاتێو سەیری ناتانیلی کرد، بەڵام پینەدۆز لە شپرزەیی بیری خۆیدا پرسی ((پاشان خودا چی کرد؟))

کریست بەخەندەیێ وەڵامی دایەوە ((ئەگەر لەجێی ئەو بای چیت دەکرد؟))

پینەدۆزی سادەدڵیش پێکەنی ((واتە ئەوەی کە من رزگار بووم)) هەردوو دەستی ئوستادی گرتو لەناو دەستەکانی خۆیا کوشیو هاواری کرد ((مەولای من تێدەگەم، تۆ گوتت دوو رێ لەباوەشی خودا کۆتاییان دێ رێی ئەقڵو رێی دڵ. من رێی دڵم هەڵبژاردو تۆم دۆزیەوە. کریست لەجێوە هەڵساو بۆلای دەرگا چوو، بایێکی توند هەڵیکردو دەریاچە شەپۆلی دەدا، ئەستێرەکانی ئاسمان، چەند دانە زیخێکی نەرمو بێ ژمار بوون، بیابانی وەبیر هاتەوەو کەوتە لەرزەو دەرگەی داخست گوتی ((شەو دیاری گەورەی خودایە، دایکی مرۆڤە، لەسەرخۆو ئارام دەگات تا داپۆشێ، دەستی فێنکی لەسەر توێڵی مرۆڤەوە دادەنێ چەرمەسەری رۆژانە جەستەو رۆح پاك دەکاتەوە، یان کاتی ئەوەیە کە خۆمان بسپێرینە باوەشی شەوەوە))

سالومەی پیر قسەی ئەوی بیستو هەڵسایە سەرپێ، مەجدەلیەش لەکەناری ئاگر لە شوێنێ کە سەری لارکردبۆوەو بەشادومانی گوێی لەدەنگی مەعبودی خۆی بوو هەڵسایەوە، ئەوان دۆشەگو لێفیان هێناو رایانخست یاکوب چووە حەوشەو یەك باوەش داری لەگەڵ خۆی هێناو لە سۆپای کرد، کریست بە باڵابەرزییەوە لە ناوەندی حەوشەکەوە وەستا، رووی لەئورشەلیم کردبوو، دەستەکانی بەرزکردەوەو بەدەنگێکی قووڵ نوێژی پاشێوانی کرد ((خودایە دەرگای رەحمەتت بۆ ئێمە بکەوە، رۆژ دەچێتە خوارەوە، خۆرەتاو دەکەوێتە خوارەوەو ون دەبێ، ئەی پەروەردگاری جاویدانی ئێمە

پەنامان بۆ بەردەرگای تۆ هێناوە، ئومێدی بەجێهێنانی پاڕانەوەمان لەتۆ دەوێ، بمان بەخشە، بەزەییت بەئێمە بێتەوەو رزگارمان بکە)).

پەترۆس فەرمووی ((خوداوەند، خەون فورسەتێکی چاکە، لێگەڕێ با لە خەوی قایغی سەوزی کۆنینەمەوە، سەرلەنوێ چارۆگەی قورمزی ببینم)). زۆری خواردبۆوە شادوشەنگەڵ بوو. کریست لەناوەندیو یاوەرانیشی لەدەروبەریدا خەوتبوون، درێژیو پانی حەوشە گیرابوو، زوبەدیو ژنی بێبەش مابوونەوە، لەبەر ئەمە چوونە مالی هاوسێوە، مەجدەلیەش لەگەڵ ئەواندا رۆیشت، پیرەمێرد بۆڵەبۆڵی دەکرد، بێبەش مابۆوە لەهێمنی، لەکاتێکا بە توڕییەوە بۆلای ژنی دەگەڕایەوە، بەدەنگێکی بەرز کە مەجدەلیەش بیبیستێ گوتی ((باشە ئیدی چی؟ لەمالی خۆم لەلایەن چەند کەسی غەریبەوە دەرکرام... سەیرکە کەوتووینەتە چ حاڵو رۆژێکەوە!))

- بەلاّم خانمی پیر بۆلای دیوار گەڕایەوەو وەلاّمی نەدایەوە.

مەتی ئەو شەوە دووبارە بەبێداری مایەوە، لەژێر نووری مەشخەڵدا چوارچمکی دانیشتو دەفتەری یادداشتی خۆی لەناو کراسی دەرهێنا، دەستی کرد بە نووسین، رووداوی چوونی کریست بۆ کفرناحوم، پەیوەندی کردنی مەجدەلیە بەوانەوەو ئەو مەسەلەی کە ئوستاد گێڕایەوە هەمووی وێناکرد، بەتەوابوونی نووسین، مەشخەلی خامۆش کردو چووە سەرجێگەی خەوەوە، جێی خەوی دوورتر لەجێی خەوی ئەوانی دیکە بوو، چونکە یاوەران هێشتا لەبۆنی هەناسەی ئەو رانەهاتبوون پەترۆس، چاوی لەسەریەك داناو چووە خەوەوە، بێ درەنگ فریشتەیێ لەئاسمان دابەزی، دەرگاکانی خۆی کردەوەو لەجلی خەونو خەیاڵدا ئەوی بردە ژوورەوە، وا دەهاتە بەرچاو کە ئاپۆڕەیێکی زۆر لە کەناری دەریاچەدا گردبووبوونەوە، ئوستادیش لەوێ بوو، غەرقی تەماشای قایغی سەوزی تازە دروست کراو بە چارۆگەییێکی قورمزی بووبوو کە لەناو ئاودا قەراری گرتبوو، لە بەشی دواوەی لووتی قایغەکە ماسییێکی گەورە نەخشێنرابوو کە تاکی هەمان ئەو ماسیەبوو کە بەر سەرسینەی پەترۆسەوە نەخشێنرابوو. کریست پرسی ((ئەو قایغە جوانە هی کێیە؟))و پەترۆس بەغروورەوە وەلاّمی دایەوە ((هی منە))، کریست گوتی: ((پەترۆس بڕۆ یاوەرەکانی دیکە بهێنەو لەناوەندی دەریاچەوە

چارۆگە هەڵکێشە تا ببینم بایی چەندی! پەترۆس گوتی ((مەولای من بەکەماڵی مەیلەوە))

یاوەران بازیان دایە ناو قایغو بایێکی لەبار دەستی بەهەڵکردن کرد، بایەوان هەڵمساو ئەوان بەگۆرانی چڕینەوە دەگەیشتنە دەریای ئازاد، بەلاّم لەپڕێکا تۆفانێ هەڵسا، قایغ بەدەوری خۆیدا دەسووڕا، دەنگی دەهاتو خەریکی شەق بوون بوو، ئاو هەڵڕژایە ناویەوەو دەستی کرد بە غەرق بوون، یاوەران بەسەر رووپانا کەوتبوون دەیاننالاّند، پەترۆس دارچارۆگەی گرتو هاواری کرد ((مەولای من مەولای من، کۆمەگ)). ئەوکاتە لەتاریکییێکی چڕدا کریست بەجلی سپییەوە بینی کە بەسەر ئاوەوە بۆلای ئەوان دێ، یاوەران سەریان هەڵبڕیو ئەویان بینی بە لەرزینەوە هاواریان دەکرد ((تارمایی .... تارمایی)) کریست پێی گوتن مەترسێن منم)).

پەترۆس لەوەلاّمدا گوتی ((خوداوەندا ئەگەر بەڕاستی ئەوە تۆی فەرمان بدە تامنیش بەسەر ئاودا بڕۆمو بێمە دیدارتەوە)).

کریست فەرمانی پێدا ((وەرە)) پەترۆس لەقایغ بازیدا پێی نایە سەر شەپۆلەکانو دەستی کرد بە رۆیشتن، بەلاّم بەدیتنی دەریای کەفچەر، هەموو گیانی پڕ بوو لە ترس دەستی کرد بە غەرق بوونو هاواری کرد ((خودایە نەجاتم بدە وا غەرق دەبم)) کریست دەستی بردەپێشو بەرزی کردەوەو گوتی ((ئەی مرۆڤی کەم باوەڕ بۆ دەترسی؟ مەگەر لەمن دلنیا نیت؟ سەیرکە!)) دەستی بەسەر شەپۆلەکانەوە درێژ کردەوەو گوتی ((ئارام بگرن!)) یەکسەر با کشایەوەو ئاوەکان ئارام بوونەوە)).

پەترۆس کەوتە گریانەوە ئەمجارەش رۆحی کەوتە ژێر ئەزمونەوە، جارێکی دیکە بەڕووڕەشی لەئاو هاتە دەرەوە، بەهاوارکردنێکی بەرز لەخەو رابوو، ردێنی شەلالی فرمێسك بوو بوو هەستایەوەو دانیشت، پشتی بەدیوار داو ئاخێکی هەڵکێشا. مەتی کە هێشتا بێداربوو دەنگی ئەوی بیستو پرسی ((پەترۆس بۆ ئاخت هەڵکێشا؟ پەترۆس بۆ ساتێ خۆی لەگورە نەبرد، راستیت بوێ ئەو قسەی لەگەڵ باجگرەکان نەدەکرد، بەلاّم خەونەکە خەریك بوو دەیخنکاند، بۆ ئارام بوونەوە، دەبوایە هەڵیڕێژێ، لەبەرئەوە خۆی کشاندە لای مەتیو خەونی خۆی بۆ گێڕایەوە، مەتی بەتێرنەبوونەوە،

گوێی راگرتبوو، هەمووی لەزینی خۆیدا دەگوتەوە، بەیانی لەکاتی دەرکەوتنی سپێدە، بەئومێدی خودا هەمووی پاداشت دەکرد.

پەترۆس قسەی خۆی کۆتایی پێهێنا، بەلاّم دلّی وەکو قایغی خەوناوی هێشتا لوولی دەخوارد. لەپڕێکا راجفری ((نەکا ئوستاد بەڕاستی شەوەنگاوان هاتبێ‌و منی بردبێتە دەریای ئازاد تا تاقیم بکاتەوە؟ هیچکاتێ لەژیانم دەریاییێکم بەم گەورەییەو قایغێکم بەمجۆرە واقیعیو ترسێکی وام هەست پێنەکردووە)).

– مەتی رای تۆ چییە؟

مەتی وەلاّمی دایەوە : ((بەدلّنیاییەوە ئەمە خەون نەبوو، ئەوە پەرجوویێ بوو بەڕاستی روویدا)). غەرقی ئەندێشە بوو کە چۆن بەیانی بیخاتە قەلّەمەوە، ئەو لە بەرزەخی بڕیاردانی نێوان خەونو راستی نەخشکردنی ئەوە بوو، وێناکردنی مایەی گرفتێکی زۆرە، هەم خەون بوو هەم راستی، پەرجووەکە روویدابوو، بەلاّم لەسەر زەوییەوە نا بەسەر دەریاوە، لەجێگاییێکی دیکە- لەکوێ؟

چاوەکانی داخست تا دەربارەی ئەو شتانە دانیشێ‌و بیریان لێ بکاتەوە، بەلاّم خەو ئەوی رفاند.

ڕۆژی دوایی، باران لەگەلّ باییێکی سەخت دەم نادەم دەهاتە خوارەوە، ماسیگران نەیانتوانی چارۆگە هەلّدەن، خۆیان لە کوختەکانی خۆیاندا زیندانی کرد، تۆڕەکانی خۆیان چاك دەکردەوە، کەوتبوونە راڤەو گفتوگۆ دەربارەی ئەو میوانە سەیرەی کە لە مالّی زوبەدی دابەزی بوو، وابەدیار دەکەوت کە یەحیای پاکشۆر دووبارە هاتۆتەوە ژیان، بێ چەندوچون دوای دابەزینی وەشانی جەللاد، پاکشۆر سەری بڕاوی خۆی نایەوە سەرملو بەخێرایی برووسك رۆیشتبوو، بەلاّم بەمەبەسی دووبارە دەستگیر نەکردنو جیابوونەوەییێکی دیکەی سەر لەلەش لەلایەن هرودیسەوە، لە لەشی کوڕی نەجارِ دۆناودۆن بووەو بوونەتە یەك.

بەسەرسامی لەخۆی دەپرسی کە ئایا ئەو یەك نەفەر یا دوو نەفەر، لەڕووبەڕوودا کە سەیری بکەی، وادێتە بەرچاو کە مرۆڤێکی سادەیەو بزەت بۆ دەکات، بەلاّم

هەرکاتێ زەرڕەیەك دووردەکەوێتەوە، یەکێ لە چاوەکانی توورە دەبێ دەیەوێ تۆ بخوات، چاوەکەی دیکەشی دەتخاتە ئارەزووی ئەوەی کە نزیکتر بکەویتەوە، نزیك دەبیەوە سەرت گێژ دەبێ، ئەگەر دیقەت بکەی کە چ رووداوێ لە بوونت روودەدات مالّو مندالّت جێدەهێلّی‌و بەدوای دەکەوی! ماسیگرێکی پیر بەبیستنی ئەم قسانە سەری راتەکاندو گوتی ((ئەو رووداوە دەربارەی کەسانێ روودەدا کە ژنیان نەهێنابێ، فیکرو زکری ئەوان نەجاتدانی دونیایە بەقولاب یا گۆچان، هێزێ لە بوونیان دەکولّێ‌و لە سەریاندەدا، بۆ خاتری خوا هەموو ئێوە ژن بهێننو لێگەڕێن هێزی ئێوە لەژنان بگەڕێ تا منالّتان ببێ‌و ئاگرتان ساردبێتەوە)). یونسی پیر، عەسری رۆژی پێشتر لەو خەبەرە ئاگادار بووبۆوە، لە کوختەکەیدا بەچاوەڕوانی دانیشتبوو لەبەرخۆ دەیگوت: ئەوەندە ناخایەنێ، بەدلّنیاییەوە کوڕەکانی دێنە سۆراغیەوە. تابزانن مردووە یا ماوە، بەدرێژایی شەو چاوەڕوان بوو، ئومێدەوار بوو پاشان ئومێدی بڕا، سپێدە زوو پۆتینی کەشتیڕانی خۆی کە لە کاتی زەماوەندی خۆی دووریبووی لەکاتە گرینگەکاندا لەبەری دەکرد، کردە پێی‌و تەشکەبەری کردە بەرو لەمیانی باراندا بۆلای مالّی زوبەدی دۆستی خۆی کەوتەڕێ، دەرگای کردەوەو چووە ژوورەوە، ئاگر داگیرسابوو، دەوروبەری دە پیاوو دوو ژن لەبەردەم ئاگرەکە دانیشتبوون، یەکێ لە ژنەکانی ناسیەوە کە سالومەی پیر بوو، ئەویدیکە گەنج بوو، لەشوێنێ ئەوی بینی بوو، بەلاّم نەیدەتوانی وەبیر خۆی بهێنێتەوە. ژوور نیوە تاریك بوو، دوو کوڕەکەی، پەترۆس‌و ئاندریاس کە بۆ ساتێ سەریان وەرسووڕاند، لەڕۆشنایی ئاگردا ناسیانەوە، بەلاّم هیچ کەس ئاگای لێنەبوو کە هاتە ژوورەوەو هیچ کەسیش بۆ دیتنی ئەو ئاوڕی نەدایەوە هەموویان ملیان درێژ کردبوو دەمیان بەش کردبۆوە گوێیان دابووە پیاوێ کە رووبەڕوویان بوو، یونسی پیر هەموو لەشی بوو بەچاوو دەم، گوێی قولاّغ کرد تا ئاگای لەقسەی ئەوبێ، جارناجار وشەییێکی وەردەگرت،

((عەدالەت، خود، مەلەکوتی ئاسمان..دیسانیش هەمان قسەی دووبارەو هەمیشەیی، بەم وشانە سەخلّەت دەبوو، لەجیاتی ئەوەی بەتۆ بلّێن، چۆن ماسی راودەکەی، چارۆگە چادەکەیتەوەو قایغ رەنگ دەکەی، چۆن خۆت لەسەرما دەپارێزی، تەڕو برسی نەبی، دادەنیشن دەربارەی ئاسمان مڕەمڕ دەکەن، شوکر بۆ موسیبەتی، ئاخر

نەیاندەتوانی قسەیەك لەبارەی زەوی‌و دەریا بكەن. یونسی پیر تووڕەبوو، كۆخی تا لە هاتنە ژوورەوەی ئەو وەئاگابێن‌و ئاوڕ بدەنەوە، هیچ كەس ئاوڕی نەدایەوە، پێی زەبەلاحی درێژ كردو پۆتینەكەی لەزەوی كوتا، بەلاّم سوودی نەبوو، ئەوان چوارچاو لەدەمی قسەكەری رەنگ پەڕیودا مرِ دامابوون، سالومەی پیر تەنها كەسێ بوو كە ئاوڕی دایەوە، سەیرێكی كردە ئەوەوە، بەلاّم نەیدیت، لەبەر ئەمە یونسی پیر چووە پێشەوە بۆ بەردەم سۆپاكە، دروست لەدوای كوڕەكانی چوارمێخەكی دانیشت، دەستی قەبەی خۆی لەسەرشانی پەترۆس داناو رایتەكاند، پەترۆس وەرسووڕاو باوكی دیت، ئەنگوستی خۆی بەنیشانەی بێدەنگ بوون لەسەر لێوی داناو جارێكی دی رووی كردە ئەو گەنجە رەنگ پەڕیوە، وەك ئەوەی یونس هەر باوكی ئەو نەبێ، چەند مانگە ئەوی نەدیتووە. یونس سەرەتا دلّی رەنجا ئەوكاتە تووڕەبوو، پۆتینەكانی ((كە پێیان دەگرت، داكەلاند تا بۆ رووخساری ئوستاد رایووەشێنێ‌و بێدەنگی كات، تا بتوانێ لەگەلّ منالّەكانی خۆی قسە بكات، پۆتینەكانی بەرزكردەوە دەوری سەری‌و هەلّیسووڕاند، بەلاّم دەستێ لە دواوەڕا ئەوی گرت، گەڕایەوەو زوبەدی پیری دی، زوبەدی بەبنی لێوەوە چرپاندیە گوێی ((یونس هەستە باشتر وایە بڕۆین قسەم لەگەلّت هەیە)). ماسیگری پیر پۆتینەكانی لەباوەش ناو بەدوای زوبەدی دا كەوتە رێ، چوونە ژوورەوەی بنەبانێ، لەتەك یەك بەسەر سندوقی سالومەوە دانیشتن.

زوبەدی لەبەر ئەوەی تووڕەیی خۆی دەخوارەدەوە زۆری خواردبۆوە، بەمنەمن كردنەوە قسەی كرد ((یونس دۆستی فەلەكزەدەم دوو كوڕت هەیە، دەستیان لێ بشۆ، منیش جووتە كوڕێكم هەیە دەستم لێ شوشتون بەقسەی خۆیان خوا باوكی ئەوانە لەبەر ئەمە دەبێ ئێمە لەخۆمان هەلّدەین، ئەوان بەجۆرێ سەیری ئێمە دەكەن وەك بلّێی بپرسن ((ڕدێن سپی تۆ كێی؟))

ئاخێر زەمانە یونسی بێچارەی من.

((سەرەتا منیش تووڕە دەبووم، دلّم دەیخوازی خەنجەرەكەم بێنم‌و هەلّكوتمە سەریان، بەلاّم پاشان دیتم كەڕێگەچارەیەك نییە، لەبەرئەمە سەرم لەكاسەی خۆم بردە خوارەوەو وازم لێهێنان.

ژنەكەشم، ئەو منالّیچكەیە وەكو ئەوان بیر دەكاتەوە، تۆ باش دەزانی واخەریكە دەخەرفێ، بەسەر ئەم راستیەوە بەخۆم گوت باشتر وایە بێدەنگ بم‌و هەمان شتیش بەتۆ دەلّێم، سوودی چییە كە سەرمان نایەشێ دەسمالّی لێ بئالّێنین ((دووتا دووتا چوارتا ئێمە دۆڕاندمان)).

یونسی پیر جارێكی دی پۆتینەكانی لەپێ كردو خۆی لەناو تەشكەبەڕی خۆی پێچایەوە، ئەوكاتە چاوی بڕیە زوبەدی تا ببینێ قسەیێكی تری هەیە بۆ گوتن، زوبەدی قسەیێكی دیكەی نەبوو، لەبەر ئەمە یونس دەرگای كردەوە، سەیرێكی ئاسمان‌و زەوی كرد، وەكو قیر تاریك بوون، باران‌و سەرما بوو، لێوەكانی جولاو بەبنی لێویەوە گوتی ((ئێمە دۆڕاندمان، دۆڕاندمان)). لەنێو گلّ و لیتەدا بەرەو كوختەكەی خۆی كەوتە رێ. لەهەمان حالّدا كە یونس بە تووڕەییەوە رێی تەی دەكرد، كوڕی مێرێ دەستی بۆلای ئاگر درێژ كرد، وەك بلّێی دوعا بۆ رۆحی خودا دەكا كە لەناو مەشخەلّەكان پەنهان بووەو گەرمایی دەبەخشێ بە مرۆڤ، دەرگای دلّی كرابووەوە، دەستەكانی بەرز كردبۆوەو قسەی دەكرد:

– وابیر نەكەیتەوە من هاتووم تا شەریعەت‌و پەیامبەران رەشكەمەوە، من بۆ دژایەتی فەرموودەكانی كۆن نەهاتووم، بەلّكو بۆ ئەوە هاتووم تا فراوانی بەوان ببەخشم، لە ستوونەكانی موسا هاتووە كە ((كوشتار مەكەن))، بەلاّم من بەئێوە دەلّێم مرۆڤ هەتا ئەگەر لەدەستی براكەی تووڕە بوو نابێ دەست بەڕوویا بەرزكاتەوە یاخود قسەی ناشیرینی پێ بلّێ، دەنا فڕێ دەدرێتە ناخی دۆزەخەوە، لە ستوونی موسا هاتووە ((زینا مەكەن))، بەلاّم من بەئێوە دەلّێم كە هەتا ئەگەر كەسێ نیگاییێكی شەهوەت ئامێز بكاتە ژنێكەوە، ئەوە لەدلّی خۆیا زینای كردووە، نیگای ناپاك، مرۆڤ بەرەو دۆزەخ دەبات. شەریعەتی كۆن ئێوە فێردەكات كە : ((ڕێزی دایك‌و باوكتان بگرن)) بەلاّم من دەلّێم دلّی خۆتان لەناو مالّی دایك‌و باوك زیندانی مەكەن، لێگەڕێن دلّتان پەڕ بگرێ‌و بچێتە تەواوی مالّەكان‌و تەواوی سراییل- لەكێوی حەرمونەوە تا بیابانی یەهودیە هەتا ئەولاتریش، رۆژهەلاّت‌و رۆژاوا- تەواوی جیهان لەباوەش بگرن، باوكی ئێمە ئاسمانەو زەویش دایكمانە، ئێمە نیوە خاك‌و نیوە

ئاسمانین، ریزی دایكو باوك یانی ریزی ئاسمانو زەوی، سالومەی پیر ئاخێكی هەڵكێشاو گوتی ((مەولای من وشەكانی تۆ گرانبارە، گرانبارە بۆ دایك)).

كریست وەلاٚمی دایەوە ((پەیڤی خوداش گرانبارە))

دایكی پیر لەحاڵێكدا دەستەكانی خۆی وەك خاچ بەسەریەكەوە دانا بەبنی لێویەوە گوتی : ((دوو كوڕی من بگرە ئەوان هی تۆن)). كریست قسەی دایكە كوڕە لەدەستداوەكەی بیستو هەستی كرد كە تەواوی كوڕانو كچانی دونیا بەگەردەنی ئەو هەڵواسراون، ئەو بزنە رەشەی وەبیرهاتەوە كە لە بیابان بینی بووی لە تەواوی گوناهەكانی خەڵك وەرپێچرابوو، نووشتەی شینی بەگەردەنی هەڵواسرابوو، بێ ئەوەی قسەیێ بكات بۆلای سالومەی پیر كە دوو كوڕی بەودابوو لاربۆوەو بەسالومەی گوت ((ببینە، ئەوە گەردەنمو كوڕەكانت باوێ دەوریەوە)).

كریست مشتێ گەلاٚی زەیتونی هەڵڕشتە سەر ئاگر، گەلاٚكانی لەنێواندا گرت، ماوەیێكی درێژ ئاگر كە گەلاٚكانی دەسووتاند كەوتە روانینەوە، ئەوكاتە دووبارە رووی لەلای یاوەرەكان كردو گوتی:

– هەركەسێ كە دایكو باوكی زیاتر لەمن خۆش دەوێ شایستەی ئەوە نییە لەگەڵ مندا بێت، هەركەسێ كە كوڕو كچی خۆی زیاتر لەمن خۆشدەوێ شایستەی ئەوە نیە لەگەڵ مندا بێت، فەرموودەكانی كۆن ئیدی فراوانییێكی تەواویان نییە بۆ ئەوەی ئێمە بگرنە خۆ، عەشقەكانی كۆنیش، بۆ ساتێ لەقسەكردن وەستاو پاشان بەردەوام بوو:

– مرۆڤ سنوورێكە، ئەو شوێنەی كە زەوی كۆتایی دێتو ئاسمان دەست پێدەكات، بەلاٚم ئەم سنوورە هەرگیز لە گۆڕانو پێشڕەویدا بەرەو ئاسمان ناوەستێ فەرموودەكانی خوداش لەگەڵ ئەوا خۆیان دەگۆڕنو بۆ پێشەوە دەچن. من فەرموودەكانی خودا لە ستوونەكانی موسا وەرناگرم رایاندەخەم، ناچاری پێشڕەوییان دەكەم

– یوحەننا بەسەرسامی پرسی ((مەولای من، كەواتە بەمجۆرە خواستی خودا دەگۆڕێ؟

– یۆحەننای ئازیز نا، بەلاٚم دڵی مرۆڤ فراوان دەبێو توانا و جێ بوونەوەی زۆرتری خواستی خودا پەیدادەكات. پەترۆس لە كاتێكا لەجێوە راپەڕی هاواری كرد ((كەواتە

بۆ لێرە دانیشتووین یاڵلاٚ با بڕۆین بانگەشە بۆ فەرمایشتە تازەكانی خودا بكەین لە دونیادا))

تۆماس بە تیزئامێزەوە گوتی ((لێگەڕێ با باران بوەستێ تا تەڕ نەبین)) یەهودا بەتووڕەییەوە سەری راتەكانو گوتی ((سەرەتا دەبێ رۆمیەكان دەرپەڕێنین، ئێمە دەبێ بەر لە ئازادكردنی رۆحی خۆمان جەستەمان ئازاد بكەین، بە نۆبەت، تەلار لەسەرەوەڕا بۆ خوارەوە دەست پێ نەكەین، یەكەم جار بناغە لەئارادایە.

– یەهودا رۆح بناغەیە

– من دەڵێم لەش بناغەیە.

– یەهودا ئەگەر رۆحی ناو دەروونی ئێمە نەگۆڕێ دونیای دەرەوەمان هیچ كاتێ ناگۆڕی، دوژمن لەناو دەروونمان دایە، رۆمیەكان لە دەروونماندان، رزگاربوون لە دەروونەوە دەستپێدەكات.

یەهودا وەكو ئەوەی ئاگری گرتبێ لە جێوە هەڵبەزیەوە بۆ ماوەیێكی درێژ، دانی بەخۆیا گرت، گوێی لە هەمووان گرتو هەموو شتێكی لەسینەیا عەمبار كرد،

بەلاٚم ئیدی نەیتوانی زیاتر لەمە بەرگە بگرێو دووبارە هاواری كرد ((یەكەم جار رۆمیەكان)).

ناتانیل كە كەوتبووە شلەژانەوەو بەتیلەدزەی چاویەوە سەیری دەرگای دەكردو پرسی ((بەلاٚم چۆن دەریان بكەین؟ ئەسخەریوتی دەكرێ پێمان بڵێی؟))

–شۆڕش! مەكابیەكان وەبیرخۆت بهێنەوە! ئەوان یۆنانیەكانیان دەركردە دەرەوە، ئێستا نۆبەتی ئێمەیە نۆبەتی مەكابیە تازەكانە كە رۆمیەكان دەركەنە دەرەوە، پاشان هەموو شتێ دووبارە دەكەوێتە دەستی ئێمەوە، دەتوانین بە حسابی هەژارو دەوڵەمەندو زاڵمو مەزلووم رابگەین.

هیچ كەس قسەی نەدەكرد یاوەرەكان نەیاندەزانی كام یەك لەم دوو رێگایە بگرنەبەر، ئەوان سەیری ئوستادیان دەكردو چاوەڕوان بوون، ئوستاد بە ئەندێشەوە سەیری

مەشخەڵەکانی دەکرد، کەی مرۆڤ بۆی روون دەبێتەوە کە تەنها یەك شت لە دوو جیهانی غەیبو بینراودا هەیە ئەویش — رۆحە!

پەترۆس هەستایەوە گوتی ((دەبەخشی، بەلاّم ئەم باسانە ئالۆزە من تێناگەم با سەیر بکەینو بزانین چی دێتە پێش، ئوستاد مۆڵەتمان بدەرێ بەتەنها برۆین تا موژدەدەری خەبەری خۆش بین بەمرۆڤ، لەکاتی گەڕانەوە دووبارە دەکەوینەوە سەرباسەکەوە))

کریست سەری بەرز کردەوەو سەیری یاوەرانی کرد، بەهێمای سەریەوە یاکوبو پەترۆس هاتنە پێشەوە، دەستی خۆی بەتوندی دانایە سەری ئەوانەوەو گوتی ئەمانەتی خودا بن برۆنو بانگەشەی هەواڵی خۆش بکەن، هەراسان نەبن، خوداوەند ئێوە لە فەنا دەپارێزێ. بەبێ خواستی ئەو هیچ گەلاّیێ لەدرەخت ناکەوێتە خوارەوە، خوداتان لەگەڵ بێ، زوو بگەڕێنەوە ئومێدەوارم بەهەزاران رۆحی بەگەردەن هەڵواسراوتانەوە بگەڕێنەوە ئێوە نێردراوی منن، هەرسێ نێردراو لەدوای یەك رابردن، حەوشەی ماڵی زوبەدی بەیانیان پڕدەبوو لە خەڵكو عەسران خاڵی دەبوو، بێمارو ئیفلیجو دەست لێوەشاوەکان لە هەموو لایەك دەهاتن، هەندێ دەگریان، هەندێ تووڕە دەبوونو بەسەر سەری کوڕی ئینسان هاواریان دەکرد، کوە پەرجوویێ بکاتو شەفایان پێ ببەخشێ، مەگەر خودا ئەوی بۆ ئەوان نەناردبوو؟ کەواتە لێگەڕێ با بێتە حەوشەو دەست بە پەرجوو بکات. کریست بەبیستنی گوفتاری ئەوان خەمگین دەبوو، دەچووە حەوشەکەوەو دەستی بەسەری ئەواندا دەهێناو پیرۆزی دەکردنو دەیگوت ((برایانم دوو جۆرە پەرجوو هەیە: پەرجووی لەشو پەرجووی رۆح، تەنها باوەڕتان بە پەرجووی رۆح هەبێ، تۆبە بکەنو رۆحی خۆتان پاك بکەنەوە. لەشەکانیش پاك دەبنەوە، رۆح درەختە، نەخۆشی سەلامەتی، بەهەشتو دۆزەخ میوەی ئەم درەختەن. زۆرانێ باوەڕیان دەهێنا باوەڕهێنانێکی رووت، هەستیان دەکرد کە خوێنیان دەجمێو لەشی بێ هەستیان پڕدەبێ، گۆچانی ژێر هەنگڵیان دوور فڕێ دەدا سەمایان دەکرد، ئەوانەی کە کوێر بوون هەر کە کریست دەستی بەسەر چاوی خامۆشی ئەواندا دەهێنا هەستیان دەکرد لە نوکی پەنجەکانیەوە نوور دەتکێتە دەرەوە، پێڵوی خۆیان بەرز دەکردەوە لە شادیان هاواریان دەکرد، چونکە ئەوسا دونیایان دەدیت. مەتی دەفتەرو گوێی

بەکراوەیی رادەگرت، هەتا نەیدەهێشت یەك وشە لەقەڵەم بکەوێ، هەمووی کۆدەکردنەوە سەر رووی کاغەز، بەمجۆرە رۆژ بەڕۆژ کتێبی موژدەی دادەنا، رەگاژۆ بوو، لقو گەلاّی وەبەرهات، بوو بەدرەخت تا ئەوانەی کە هاتوونو ئەوانەیش کە دوایی دێن لەمیوەکەی بخۆن، مەتی تەواوی کتێبەکانی پەیامبەرانی پاراستبوو، ئەو دەیدیت کە چۆن چۆنی گوفتارو کرداری ئوستاد دروست وەکو راگەیاندنی پەیامبەرەکانی پێشوو بوو، ئەگەر جارناجار بەسەریەکەوە پیادە نەبوونایە بۆ ئەوەبوو کە زەینی مرۆڤ ناتوانی بچێتە بنجو بناوانی کتێبی پیرۆز، قسەی خودا حەوت لایەنی هەبوو، مەتی هەوڵیدەدا تا بۆی دەرکەوێ کە ناهەماهەنگی لەکام لادا دەکەوێتەوە، ئەگەریش جارجارێ، لەڕووی ناچاریدا ئەو کارەی دەکرد ئەوە خودا میهرەبانی دلۆڤانانە، نەك بەتەنها دەیبەخشی کە خۆی دەیویست، هەموو کاتێ کە مەتی قەڵەمی دەگرتە دەست، مەگەر ئەوە فریشتە نەبوو دەهات دەیچرپاندە گوێی کە چی بنووسێ؟ ئەمڕۆکە یەکەمین جار بوو کە مەتی بەئاشکرا بۆی وەدەرکەوت دەبێ لەکوێ دەست پێبکاتو چۆن ژیانو زەمانی کریست هەڵڕێژێتە بەر قەڵەمەوە، دەبوایە لەشوێنی لەدایك بوونو دایكو باوانی هەتا چوار نەوە دەست پێبکات لەناصیرە لەدایك بوو بوو دایكو باوکی هەژار بوون یوسفی نەجاڕو مێریۆ یەواکیمو ئانای کچ، ... مەتی قەڵەمی گرتە دەستو لەسەرخۆ داوای لەخودا کرد تا زەینی رووناك کاتەوەو هێزی پێ ببەخشێ وەلێ تا هاتنی یەکەمین وشەو بەخەتێکی جوان بنووسێتەوە پەنجەکانی لەشوێنی خۆیدا مانەوە، فریشتە دەستی ئەوی راگرتبوو، دەنگی وێك کەوتنی تووڕەی باڵەکانی لە هەوادا بیستو دەنگێ لەناو گوێکانیدا دەنگی دایەوە: ((کوڕی یوسف نا مەگەر نازانی ئەشعیای پەیامبەر چی دەڵێ ((ئیستا تۆوی لەڕەحمی پاکیزەدا گرێبەست دەبێ کوڕێ دێتە دونیاوە، بنووسە مێرێ پاکیزەبوو بەر لەوەی دەستی هیچ پیاوێك بیگاتێ جوبرایل هاتە ماڵەکەیو گوتی درود لەتۆ کە ئاوێنەی شەرەفیو خوداوەند لەگەڵ تۆدایە)). بێ درەنگ شیر پەڕیە مەمکەکانی.. گوێت لێیە؟

ئەوەیە کە دەبێ بینووسی.. ناصیرە لە کوێ بوو؟ ئەو لە ناصیرەدا لە دایك نەبووە، قسەی مەکانەبی لەبیرنەکەی.

((تۆ ئەی —بیث لەحم- هەرچەندە لەمیانی هەزارەها یەهودی بچووکی، کەسێ لە تۆوە رادەبێ کە فەرمانڕەوای سراییل دەکات، کە رەگوڕیشەی لە دیرۆكو ئەزەلە)) لەبەر ئەوە کریست لە بیث لەحم لە ئاخوڕێ لە دایك بوو، کەواتە ئەو سروودەی کە هەرگیز هەڵە قبوڵ ناکا چییە کە دەڵێیت ((ئەو- خودا- لە تەویلەیێ کە بەرخۆڵەکان گوانی دایکیان دەمژی هێنایە دەرەوە تا ببێتە شوانی مێگەلەکانی یاکوب)) بۆ نانووسی؟ دەستتم ئازاد کردووە بنووسە!)).

بەلاّم مەتی تووڕەبوو، بەرەو لای باڵە نادیارەکانی لای راستی خۆی گەڕایەوەو بە ئارامیو بەشێوەیێ کە یاوەران چووبوونە خەوەو گوێیان لە دەنگی نەبێو بەبنی لێوەوە گوتی بنووسمو نامەوێ بنووسم خەندەییێکی تیز ئامێز لەفەزا بیستراو دەنگێ کە دەیگوت ((تۆ ئەی مشتێ خاك، چ تێدەگەی کە راستی چییە؟ راستی حەوت لای هەیە، لە حەفتەمین تەبەقە، راستی راستی خودایە، کە زەڕڕەیەك لە راستی مرۆڤەکان ناچێ بەسەر تەختەوە دنیشتووە، ئەی مەتی موژدەنووس ئەوە راستیەکە لە گوێکانتی دەخوێنم.. بنووسە ((سێ موغ بە پەیگیری ئەستێرەییێکی گەورە هاتن تا ئەو نەوزادە ستایش بکەن. ئارەقە لە توێڵی مەتی دا هاتە دەرەوە، هاواری کرد ((من نانووسم من نانووسم!))، بەلاّم دەستی بەسەر کاغەزەوە دەلەرزیو دەینووسی، کریست لەخەودا ئاگاداری کێشمەکێشمی مەتی بوو چاوی کردەوە، ئەوی بینی کە لەژێر مەشخەڵدا لاربۆتەوەو بە هەناسەبڕکێوە، تا سەرحەدی شکان قەڵەم بەسەر کاغەزدا تاو پێدەدا. لە سەرەخۆ پێی گوت ((برام مەتی بۆ دەناڵێنی؟ کێ لەبەرزایی تۆیە؟ مەتی لەهەمان حاڵدا کە قەڵەمی تاو دەدایە سەر کاغەز وەلاّمی دایەوە ((مەولای من، مەپرسە من بەپەلەم.. بڕۆ بخەوە)) دڵی کریست گەواهی دەدا کە خودا بەسەر بەرزایی سەری مەتی وەستاوە، چاوەکانی داخست تا ئەو شێتیە پیرۆزە دەوروژێنێ.

بەشی بیستو چوارەم

رۆژو شەو بەسەر دەچوون، مانگێ دەهاتو دەڕۆیشت، مانگێکی دیکە دەهاتەوە، باران، سەرما، ئاگری ناو سۆپا، شەوە بێدارییەکانی لە ماڵی سالومەی پیر، هەژارانو دڵ بەئازاری کفرناحوم، هەموو عەسران دوای کارکردن دەهاتن تا گوێ لە قسە ئارامبەخشەکانی تازەی ئەو بگرن، هەژارانو ئەوانەی حەوانەوەیان بۆ نەبوو دەهاتنو دەوڵەمەندو ئارام دەگەڕانەوە نێو کوختە نالەبارەکانیانەوە. ئەو رەزو کەشتیو شادیەی ئەوانی لەزەمینەوە بۆ ئاسمان دەبردو لەوێ گەشەی دەکرد، پێی دەگوتن کە ئاسمان چەند دڵنیاترە لە زەمین، دڵی ئەو بێچارانە پڕدەبوو لە ئومێد، هەتا دڵی زوبەدی کێویش دەستەمۆ دەبوو، هێدی هێدی قسەکانی کریست دزەیان دەکردە ناو دەروونیەوە ئارام ئارام مێشکیی یاوەر دەکرد، ئەم دونیا نەرمو نیان دەبوو، لەبالاّی سەری ئەوا جیهانێکی تازەی هێوێن بە ئەبەدیەتو سامانێکی هەرگیز تەواو نەبوو پیاسەی دەکرد، لەم دونیایە سەرسامە تازەیەدا زوبەدیو دوو کوڕەکەیو سالومەی پیرو پێنج قایغەو سندوقچە پڕەکان، هەتا خودا خودایی خۆی بکات دەژین، لەبەر ئەمە، چەند باشتر دەبوو ئەگەر وازی لە هەرزەگۆیی بهێنایەو بەدیتنی میوانە داوەت نەکراوەکان کە شەوو رۆژ لەماڵی ئەو دابوون یا لە تەك سفرەی ئەو دانیشتبوون قسەی نەکردبا، پاداشتی ئەم هەمووە دەگات. مەلی دەستەمۆنەکراوی تۆفان لە ناوەڕاستی زستانەوە گەیشت رۆژەکان کەوتنە خواردنەوەی خۆرەتاو، خۆرەتاو دەدرەوشایەوە، ئێسقانی رووتی زەوی گەرم دەکردو داربادەمی ناوەندی حەوشەی زوبەدی چرۆی

دەکرد، داربادەم وای بەخەیاڵ دادەهات کە بەهار هاتووە دەستی دەکرد بەچرۆ کردن، مەلە ماسی خۆرەکان دانیشتبوونو چاو لەرێی رۆژانی گەرمو میهرەبان بوون، تا بە ئارەزووی خۆیان بەسەر تەختە تاوێرەکانەوە کاری هێلکە دانانەوە دەست پێبکەن، ئیدی پەرەندەکانی خودا لە بەهاران هێلکە دادەنێنەوە، بەلاّم ماسی خۆرەکان لەناوەڕاستی زستان دەست بەم کارە دەکەن، خوداوەند رەحمەتی بۆ دەناردنو وادەی دەدا کە بۆخاتری ئەوان چەند رۆژێ لەزستان خۆرەتاو بەگەرمیەوە دەردەکەوێت، ئەم خنیاگران دەریا بە شادی بەسەر ئاوو بەردەکانی گنسارت هەڵدەفڕێن، نەغمەی سوپاسی خۆیان بۆ دەرگای خوداوەند سەردەدا کە جارێکی دیکە وادەی خۆی بەجێهێناوە، بەدرێژایی ئەم رۆژە دڵنەزانە، ئەو یاوەرانەی کە مابوون بەقایغی ماسیگری دەچوونە دێهاتە نزیکەکانەوە تا ئەوانیش باڵی خۆیان ئەزمون بکەن، فیلیپو ناتانیل دەچوونە دیتنی دۆستەکانی خۆیان لە جووتیارو شوانەکانەوە تا قسەی خۆیانیان پێ رابگەیەنن. ئاندریاسو تۆماس بۆ راوی ماسیگرەکان دەچوونە دەریاچەوە، یەهودای لەمرۆڤ هەڵاتوو بەتەنها دەکەوتە کێوان تا تووڕەیی خۆی هەڵڕێژێتە دەرەوە، پێشتر رەفتارەکانی ئوستاد ئەوی شاد دەکرد، بەلاّم شت گەلێك بوون ئەو هەرسی نەدەکرد، جارجار پاکشۆری کێوی لە دەمی کریستدا دەینەڕڕاند، بەلاّم جارجارەش هێشتا کە هەر کوڕی نەجاڕ بوو وەکو مەڕ باعەباعی عەشقی دەکرد، ئاخر هەی سەرەڕۆ کام ئەشق؟ عەشقی چ کەسێ دونیا قانقریای هەیەو پێویستی بەچەقۆیە...قسەی من ئەوەیە)). مەتی تەنها کەسێ بوو کەلەماڵ دەمایەوە، دڵی نەدەهات بچێتە دەرەوە، چونکە لەوانەبو ئوستاد قسە بکات، مەتی دەبوایە نەهێڵێ قسەکانی ئەو بەبابچێ، لەوانەبوو پەرجوویی ئەنجام بدات، مەتی دەبوایە بەچاوی خۆی بیانبینێ تا بیانخاتە بەر قەڵەمی خۆیەوە، پاشانیش دەیتوانی بچێتە کێندەرێکەوە؟ دەیتوانی لەگەڵ کێ قسەبکات؟ هیچ کەس لەو نزیك نەدەکەوتەوە، بۆ چونکە رۆژێ لەڕۆژان باجگرێکی پیس بووە، لەبەرئەمە مەتی لەماڵەوە دەما بەدزیەوە سەیری کریستی دەکرد کەلەژێر درەختی بادامی چرۆکردودا دانیشتبوو، مەجدەلیە لەبەرپێی کریستدا بوو بە ئارامی قسەی بۆ دەکرد، مەتی گوێکانی قولاّغ دەکردتا قسەییێك بقۆزێتەوە، بەلاّم بێهودە بوو، تەنها کارێ کە

دەیتوانی بکات ئەوەبوو کە سەیری رووخساری سەختو شەکەتی ئوستادو ئەو دەستەی کە بەناو کەزیەکانی مەجدەلیەدا دەگێڕا بکات. رۆژو شەو زیارەتکەران- جووتیارانی تەبەریەو ماسیگرەکانی گنسارت، شەوانە لە کوێستانەکانەوە- سپێدە زوو دێهاتیەکانی دوور دەهاتن تا گوێیان لە قسەکانی پەیامبەری تازەیێ لەبارەی بەهەشتو دۆزەخو مرۆڤایەتی بەدبەختو میهرەبانی خوداوەندەوە، لەو جێیەی کە هەتاو هەڵدەهاتو رۆژێکی بەشکۆ بوو، ئارەزوویان بوو تا ئەو لەگەڵ خۆیان ببەنە دامێنی سەوزی کێوو بەسەر گیای گەرمەوە راکێشنو.گوێ لەو رابگرن، لەوانەیە بەسەر چەمەنی بەهارەوە بچنە خەوێکی شیرینەوە، لەبەر ئەمە لە دەرەوەی دەرگا گردبوونەوە- لەبەر ئەوەی دەرگا داخرابوو- هاواریان دەکرد کە ئوستاد بێتە دەرەوە.

کریست گوتی ((خوشکم مەجدەلیە گوێ بگرە خەڵك هاتون من ببەن) بەلاّم مەجدەلیە کە غەرقی چاوی ئەو بووبوو هیچی نەبیست تەنها لەززەتی لە دەنگدانەوەی هاواری وەردەگرت، ئەم هاوارە هەموو شتێکی بەو دەگوت، ئەو پیاو نەبوو بۆیە پێویستی بەقسە نەبوو، جارێکیان گوتبووی (مەولای من، بۆ دەربارەی ژیانی ئایندە قسە لەگەڵ من دەکەیت؟ ئێمە پیاو نین کە پێویستمان بەژیانی ئەبەدی هەبێ، ئێمە ژنین لەبەر ئەوە ئەگەر یەك سات لەگەڵ پیاوێدا بین کە عاشقی ئەوین بەهەشتێکی جاویدانیە، ساتێکی جوداییش دۆزەخێکی هەمیشەییە، لێرە بەسەر هەمان زەویەوەیە کە ئێمەی ژنان بە ئەبەدی دەژین)) کریست دووبارە گوتی ((خوشکم مەجدەلیە خەڵکی بۆ بردنی من هاتوون، دەبێ بڕۆم)) هەڵسایەوەو دەرگای کردەوە، شەقام پڕی بوو لە چاوی پر تاسوقو دەمی بەهاوارو ناڵەی بێماران، کە دەستیان درێژ دەکرد. مەجدەلیە لەتەك دەرگا وەدیارکەوت دەستی نایە سەردەمی خۆی تا هاوار نەکات. لەوکاتەی کە سەیری ئەوی دەکرد بە ئارامی لە پێشەوە دەڕواو ئاپۆڕەکەش لەدوای ئەوەوە بەبنی لێویەوە گوتی: ((خەڵکی جانەوەرێکی کێوین، جانەوەرانی خوێنخۆری کێوی کە تۆ هەڵدەدەڕن)) کریست بە هەنگاوی درێژو لەسەرخۆ، بەرەولای کێوێ کە بەسەر بەرزایی دەریاچەوە سەرهەڵگەڕابوو، کێوێ کە تەنها یەکجار بەسەر بەرزاییەکەدا بازووەکانی خۆی بۆ ئاپۆڕەکە کردبۆوەو هاواری عەشقی کردبوو، بۆ پێشەوە دەچوو، بەلاّم لە مەودای ئەوێ رۆژو ئەمڕۆکە زەینی زبر

بووبوو بیابان دڵی ڕەق کردبوو، هێشتا دەمی پاکشۆری وەك پۆلیە ئاگر بە سەردەمی خۆیەوە هەست پێدەکرد، پێشبینییەکانی ئەو ڕوویانددەداو خامۆش دەبوونەوە، هاواری خودایی‌و نامرۆیی دووبارە زیندووەدەبوونەوە ئەو جوزام‌و شێتی‌و ئاگر — سێ کچی خودا- ی دەدیتن کە ئاسمانیان شەق دەکردو دەهاتن بەگەیشتن بە ترۆپك دەمی بۆ قسەکردن کردەوە، پەیامبەرە کۆنەکان لە دەروونیا هەڵدەبەزینەوەو هاواری دەکرد ((لەشکرێکی ترسناك لەو سەری دونیاوە دێت، ترسناك‌و خۆشبەز دێت، هیچ یەك لە جەنگاوەرەکانی لە بەرماندووبوون ناشەلێ- خەواڵونین، هیچ کەمەربەندێ شل نییەو قەیتانی هیچ پێڵاوێ پارچە پارچە نەبووە، تیرەکان تیژو کەمانەکان بە ژێی کشاویان، سمی ئەسپەکان وەك بەرد ڕەق‌و سەختن، تایەی پەیتونەکان گردبادن ئەم لەشکرە وەك شێرێکی مێینە دەنەڕێنێ هەر کەسێك بگرێ بە ددانەکانی قووتی دەدات کەس ناتوانی نەجاتی بدات. پیرەمێردێ کە مووی سپی بە جەستەیا زیت بووبۆوە هاواری کرد ((ئەوە کام لەشکرە؟))

کریست دەستی بۆ ئاسمان بڵندکرد ((ئەی خەڵکی کەڕو کوێرو گەمژە دەپرسێت ((کام لەشکر؟)) لەشکری خودایە ئەی بەدبەختینە، جەنگاوەرانی خودا، لە دوورەوە لەفریشتە دەچن، بەڵام لەنزیکەوە مەشخەڵی ئاگرن، بەسەر هەمان تاوێرەوە کە ئێستا وەستاوم هاوینی ڕابردوو ئەوانم لەجێی فریشتەکان گرت‌و هاوارم کرد (عەشق...عەشق!)) بەڵام ئێستا خودای بیابان چاوی کردمەوە دیتم، ئەوان مەشخەڵن، خوداوەند هاواری کرد ((ئیدی ناتوانم بەرگە بگرم دادەبەزم!)) ئەوکاتە دەنگی ناڵەو شیوەن لە ئورشەلیم‌و ڕۆم بەسەر کێوو گۆڕەکان دەگاتە گوێ.

زەوی بۆ ڕۆڵەکانی خۆی دەگریا، فریشتەکانی خودا دادەبەزنە سەر زەوی سووتاو، بەمەشخەڵەکانیان دەگەڕێن‌و دەسووڕێن تا ببینن ڕۆم لە کوێ بوو ئورشەلیم لە کوێ، خۆڵەمێش دەخەنە نێوان پەنجەکانیان‌و وردی دەکەن‌و بۆنی دەکەن، دەڵێن، ((دەبێ ئەوە ڕۆم بووبێ‌و ئەوەش سراییل‌و خۆڵەمێشەکە بەبادەکەن.

دایکێکی گەنج کە مناڵەکەی دەچەسپاندە سینەیەوە هاواری کرد ((ئایا هیچ ڕێگەیێك نییە بۆ ڕزگار بوونی؟ من ئەو پرسیارە بۆ خۆم ناکەم، بەڵکو بۆ کوڕەکەم دەکەم)).

کریست وەڵامی دایەوە: ((بۆ نا! لە هەموو تۆفانی خوداوەند بیر لە کەشتییێ دەکاتەوە هێوێنێ کە مایەی دونیای ئایندەیە لەناو ئەو کەشتیە دادەنێت، من کلیلی ئەو کەشتیەم پێیە)).

پیاوێکی پیر کە شەویلاگی ژێرەوەی دەلەرزی هاواری کرد ((کێ ڕزگاری دەبێ؟ کێ ڕزگار دەکەی؟ ئایا ئێمە هەلی ڕزگاربوونمان هەیە؟))

جیهان بەبەرامبەری مندا ڕەت دەبێ‌و منیش هەڵدەبژێرم، لە لایێکدا زێدە مەسرەفەکان لە خواردن‌و خواردنەوەو ماچ کردنن لەلایەکەی دیکە، نەهامەتی لێدراوەکان‌و مەزلوومەکانی دونیا، ئەوانەن ئەو نەهامەتحالانەو ئەو مەزلوومانەن کە هەڵیاندەبژێرم، ئەوانە ئەو بەردانەن کە ئورشەلیمی تازە بەهۆی ئەوانەوە دروست دەکەینەوە.

- خەڵکی بەچاوانی بریقەدارەوە هاواریان کرد ((ئورشەلیمی تازە))

- بەڵێ ئورشەلیمی! تازە خۆشم نەمدەزانی کە خوداوەند لە بیاباندا ڕازی خۆی بۆ ئاشکرا کردم، عەشق تەنها دوای مەشخەڵەکان دێت، سەرەتا ئەم دونیایە دەبێتە خۆڵەمێش، ئەوکاتە ڕەزی تازەدەچێنێ، هیچ پەینێ لە خۆڵەمێش باشتر نییە.

دەنگێکی زبرو شادان کە بەدەنگی خۆی دەچوو، بەڵام قوڵتر دەنگیدایەوە: ((پەینێ باشتر لە خۆڵەمێش نییە)) کریست گەڕایەوەو یەهودای لەدوای خۆی بینی هەستی بەترس کرد، چونکە ڕووخساری ڕیش سوور هەورەتریشقەی دەردەدا وەك بڵێی مەشخەڵی موژدەهێن پێشتر لەو بەربووبوو. یەهودا بۆ پێشەوە ڕایکردو دەستی کریستی گرت، بەلووتفێکی چاوەڕواننەکراو بەبنی لێویەوە قسەی کرد: ((مەولا..مەولای من)). یەهودا بەدرێژایی تەمەنی خۆی هیچکاتێ وا بەنەرمی لەگەڵ کەسێ قسەی نەکردووە، هەستی بەشەرم کرد، لاربۆوەو واخۆی پیشاندا کە دەیەوێ شتێ بپرسێ، هەرچەندە خۆی لەماهیەتی پرسیاری خۆیدا بێ خەبەربوو، ئەوکاتە کولیلە سوورێکی تازە ڕسکاوی دۆزیەوە لەڕیشەوەی هەڵکێشا.

عەسر لە کاتێ کە کریست گەڕایەوەو جارێکی دی بەدانیشتن بەسەر چوارپایەکەی خۆیەوە چاوی بڕیە ئاگرەوە، لەپڕێکا هەستی کرد کە خودای ناوەوەی لەپەلەدا بوو، ئیدی چیتر ماوەی چاوەڕوانی بەو نادا تووڕەیی‌و خەم‌و شەرم زاڵ بوو بەسەریا، ئەمڕۆ جارێکی دی قسەی کردبوو مەشخەڵێکی بەسەر سەری خەڵکەوە وەرسووڕاند بوو، ماسیگران‌و جووتیارانی سادەدڵ بۆ ساتێ زەندەقیان چوو بوو، بەلاّم یەکسەر دانیان بە خۆدا گرتبوو ئارام بووبوونەوە، تەواوی ئەم هەڕەشانە بەرای ئەوان وەکو چیرۆکی پەریان وادەهاتە بەرچاو، ژمارەییێکی زۆر لەوان بە لایلایەی دەنگی ئەوەوە بەسەر گیای گەرمەوە چووبوونە خەو. کریست بەئارامی‌و بەدڵێکی پڕ لە شڵەژان سەیری ئاگری دەکرد، مەجدەلیە لەگۆشەییێکەوە وەستابوو سەیری ئەوی دەکرد، حەزی لێ بوو قسەیێ بکات، بەلاّم زاتی نەدەکرد، جارجارە دەبێ کە قسەی ژن پیاو خۆشحاڵ دەکات‌و زەمانێکیش دەبێتە مایەی تووڕەیی ئەوەوە، مەجدەلیە لەوە بەئاگابوو لەبەر ئەوە قسەی نەدەکرد.

دەنگێ لەئارادا نەبوو، ماڵ بۆنی ماسی‌و ئەکلیلی کێوی دەدا، پەنجەرە رووبەڕووی حەوشە کرابۆوە، لەو نزیکانەوە درەختی ئەزگیل شکۆفەیان کردبوو، چونکە عەتری دلاّوێزو توندی ئەوان، لەگەڵ شنەی خۆراوا دەهاتە ماڵەوە.

کریست هەڵسایەوەو پەنجەرەی داخست، تەواوی ئەم عەترەی بەهاران هەناسەی وەسوەسە بوو، عەترێکی لەبارنەبوو بۆ رۆحی ئەوا، زەمانی ئەوە هاتبوو کەبچێ‌و هەوای داواکراوی خۆی بدۆزێتەوە خودا بەپەلە بوو. دەرگا کرایەوە یەهودا هاتە ژوورەوە، چاوە شینەکانی بەدەوری ژووردا گێڕا، ئوستادی دیت کە چاوی بڕیوەتە ئاگرەوە، مەجدەلیەی —لمبر- قیت‌و زوبەدی کە چووبووە خەوەو پرخەی دەهات‌و لەژێر ڕووناکایی مەشخەڵدا خۆشنووس کە دەینووسی‌و کاغەزی خۆی بە لەکە پڕدەکردەوە..سەری راتەکاند، ئایا خەباتی گەورە ئەوەبوو؟ ئاوەها دەیانویست بچن بۆ فەتحی دونیا؟ یەك سەرەڕۆ، میرازییێکی نووسەر، ژنێکی بەدناو چەند ماسیگرێ، پینەدۆزێ، دێوەرەییێ، کە هەموویان لەکفر ناحوم دا کەنگریان خواردوەو لەنگەریان گرتووە، لە سوچێکەوە مات بووینە، سالومەی پیر سفرەی راخستبوو. یەهودا

بەزەمزەمە کردنەوە گوتی ((من برسی نیم، خەوم دێت)) چاوەکانی خۆی داخست تا ئەوانی دیکە نەبینێ کە یەکسەر بەسەر سفری شامەوە دانیشتن، پەپوولەیێ لە کلاّوڕۆژنەی دەرگا هاتە ژوورەوە، بەدەوری بلێسەی مەشخەڵدا پەڕوباڵی لێکدا، بۆ ساتێ رۆیشت‌و بەسەر سەری کریستەوە پەڕوباڵی لێکدا، ئەوکاتە بە دەوری ژووردا دەستی کرد بە هەڵفڕین...

سالومەی پیر گوتی ((میوانێکمان بۆدێ هەموومان بەدیتنی ئەو دڵخۆش دەبین))

کریست نانی دابەش کرد، پیرۆزی کردو دەستی کرد بەخواردن، هیچ کەسی قسەی نەدەکرد، زوبەدی پیر کە بۆ شام بێداربووبۆوە. ساحێب ماڵ خەفەتخان بوو، پیاڵەی خۆی پڕکرد لە شەراب بەیەك قوم هەڵیقوڕاندو لەبەرخۆ گوتی ((بەڕاستی ئەومیوانە ژیانی مرۆڤ پڕ لەخەم دەکات، هەست دەکەی لەگەڵ شێرێ بەسەر سفرەوە دانیشتووی)). بەو بیرۆکەیەی کە بەزەینی داهات یەکسەر زەندەقی چوو هەڵسایەوە، لەکاتێکا بەلای دەرگادا دەڕۆیشت گوتی: من دەڕۆم تا یونیسی پیر بدۆزمەوەو وەك دوو مرۆڤ بەیەکەوە گەپێ بکەین)). بەلاّم لەهەمان ساتدا چەند دەنگێکی سوکی پێی بەرگوێ کەوت (سالومەی پیر کە لە جێوە هەڵسا گوتی) (ئەوەش هی میوانمان) هەموو ئاوڕیان دایەوە. لە ئاستانەی دەرگادا خاخامی پیری ناصیرە وەستابوو، بەڕاستی چەند پیرو شکست بووبوو! لەودا جگە لە مشتێ ئێسقان‌و پێستی هەتاوەسووتی کە ئێسقانەکانی لەبنەوە داپۆشی بوو، بەهەر جۆرێ مایەی ئەوەبوون کە رۆح هەڵنەفڕێ، هیچی دیکەی تێ نەمابوو، خاخام لەم دواییەدا نەیدەتوانی بخەوێ، هەرکاتێ جاجار لەکاتی سپێدەدا خەو ئەوی دەڕفاند، خەونی عەجیب‌و غەریبی دەدیت کە ناوەڕۆکیان هەمووی یەك بوو ((فریشتەکان، مەشخەڵەکان..ئورشەلیم لەشێوەی جانەوەرێکی بریندارو هاوارکردن. کە بەهەوڵ‌و تەقەلّلاوە لەکێوی —سەهیون- دا سەرهەڵدەگەڕا. بەکوتانەوەی سفرەکە بەمشتی خۆی گوتی ((کوڕینە قسە بکەن مەگەر چی روویداوە؟ نەکا جەستەی رووبەڕووی ئێمە ببێتەوە؟ مەگەر نەتانبیستووە هەرکاتێ سێ یا چوار نەفەر بۆ خواردن دانیشتن ئەگەر دەربارەی خودا قسە بکەن، وەك بلێی لەسەر سفرەی خێزانی دانیشتون، خاخامی پیری

ناصیره کە خودا سەلامەتی بکات جارێکیان ئەو قسەی گوتووە من باشم لەبیرە، لەبەرئەمە قسەبکە کوڕی مێرێ خودا بهێنە خوارەوە بۆ ماڵی من، دەبووری کە بە کوڕی مێرێ بانگت دەکەم ئاخر هێشتاش نازانم چیت ناوبنێم، هەندێ تۆ بە کوڕی نەجارِ بانگ دەکەن، ژمارەیێ بەکوڕی داود، کوڕی خودا، کوڕی ئینسان. هەموو قاتیان کردووە بەقسەی خۆیان دونیا هێشتاش بڕیاری خۆی نەداوە)).

کریست وەڵامی دایەوە ((زوبەدی پیر لەشکرێکی بێ شوومار لە فریشتەکان لەدەوروبەری خوداوەند هەڵدەفڕن هاواریان دەنگی زێڕو زیوو ئاوی زوڵاڵی هەڵڕژاوەو خودا دەپەرستن، بەڵام لە دوور، هیچ فریشتەیێ زاتی نزیکبوونەوەی نییە، جگە لە فریشتەیێ)). زوبەدی بە کردنەوەی چاوە شەراب لێدراوەکەی پرسی ...کێ؟

کریست وەڵامی دایەوە ((فریشتەی بێدەنگی)) خامۆش بوو. خاوەن ماڵ بێدەنگ بوو، پیاڵەی پڕ شەراب کردو هەڵیقوڕاند، لەبەرخۆ گوتی: ((بە راستی ئەو میوانە ژیانی خەڵك ناخۆش دەکاتو هەست دەکەی لەگەڵ شێری لەسەر سفرە دانیشتووی...)) بە ختورەکردنی ئەم بیرۆکەیە بۆ زەینی یەکسەر ترساو هەڵسایەوە، لە کاتێکا بۆ لای دەرگا چوو گوتی: ((من دەچم تا یونسی پیر بدۆزمەوە، کە وەکو دوو مرۆڤ گاڵتەیێ بکەین بە یەکەوە))، بەڵام لە هەمان ساتدا دەنگی چەند هەنگاوێکی سووکی بەر گوێ کەوت.

سالومەی پیر لە جێوە هەڵسایەوەو گوتی: ((ئەوەش لە میوانەکانمان)) هەموو گەڕانەوە لە ئاستانەی دەرگادا خاخامی پیری ناصیرە لە دەرگا وەستابوو، وای چەند کەنەفتو شکستەبوو، جگە لە مشتێ ئێسقانو پێستێکی سووتاو کە ئێسقانەکانی داپۆشیبوو بە هەر جۆریش بێ ماوەییێك بوو بۆ ئەوەی رۆح هەڵنەفڕێ، هیچ شتێ لە جێگای خۆی نەمابوو، خاخام بەم دواییانە نەیدەتوانی بخەوێ، هەر کاتێ کە جارجار لە کاتی سەحەردا خەو رفاند خەونی سەیرو غەریبی هەمووی یەك بوو، فریشتەکانی دەدیت، کە ناوەرۆکەکانیان هەمووی یەك بوو، فریشتەکان بە هەوڵو تەقەڵلاوە بەسەر کێوی سەهیۆن هەڵدەگەڕا)).

چەند رۆژی پێشوو لەکاتی سەحەردا دووبارە هەمان خەوی دی بوو، ئیدی کاسەی سەبری پڕبوو بوو، بەهەڵبەزینەوە لە شینی خۆی ماڵی جێهێشتبوو گەیشتبووە مەزراو دەشتی — ئیسدرلون- ی لەدوای خۆیەوە جێهێشتبوو، -کەرمول- بەشوێن پێی خوداوە لەبەرەو رووی ئەودا سەری بەرزکردبۆوە، بەیەقینەوە ئەلیاسی پەیامبەر بەسەر ترۆپکی کێوەوە وەستابوو، ئەمە بوو کە خاخامی بۆ پێشەوە رادەکێشاو توانای سەرهەڵگەڕانی پێدەبەخشی، بەگەیشتنی پیرەمێرد بۆ سەر ترۆپکی خۆرەتاو دابەزی، دەیزانی کێ سێ تاوێرە بەردی سەخت بەناونیشانی —قوربانگا- بەسەر ترۆپکی پیرۆزەوە قیت بووبوونەوەو لەدەوروبەریانا ئێسقانو قۆچی قۆربانیەکان هەبوو، بەڵام کە نزیك بۆوەو سەری بەرزکردەوە، هاوارێکی کرد، بەردەکان تاوانەوەو چووبوونە ناو زەوی! ئەمڕۆ عەسر سێ پیاوی زەبەللاح بەسەر ترۆپکەوە وەستابوون، جلیان وەك بەفرسپی بوو رووخساریان تێکەڵ بەنوور بوو، کریستی کوڕی مێرێ لەناوەندیان بوو، لەلای چەپی ئەودا ئەلیاسی پەیامبەر بوو کە موشتی پڕ لە پشکۆ بوو، لەلای راستەوەی ئەو موسابوو بەقۆچی لوول خواردوو دوو ستوون بەپیتی ئاگرین. خاخام کەوتە سوژدەوە، لەکاتێکا دەلەرزی بەبنی لێویەوە گوتی: ((ئەدۆنیا...ئەدۆنیا)) دەیزانی ئەلیاسو موسا نەمردبوونو لەڕۆژی ترسناکی خودادا دووبارە بەسەر زەمینەوە دەرکەوتبوون، ئەوەش نیشانەی دیماهی هاتنی دونیابوو، ئەوان بەدەرکەوتبوون، لەوێ بوونو خاخام لەترسان دەلەرزی، سەری بەرزکردەوە، سێ تاوێرەبەردی گەورە کە لە تیشکی هەتاوی خۆرئاوابووندا دەدرەوشانەوە. خاخام ساڵەهای ساڵ کتێبی پەیامبەرانی کردبۆوەو لەهەوای یەهوەدا هەناسەی هەڵکێشا بوو، فێربووبوو کە چۆن مانای شاراوە لەپشتی دیارو نادیاردا بدۆزێتەوە، ئێستا تێگەیشی، گۆچانەکەی لەزەوی هەڵگرت- چەند سەرسام بوو کە ئەو لەشە لەڕولاوازە ئەم قودرەتەی هەبوو؟ چووە ناصیرەو کاناو مەجدەلو کفرناحوم تا بەدوای کوڕی مێرێدا بگەڕێ، بیستبووی کە لە یەهودیە گەڕاوەتەوەو ئێستا بەناوەندی جەلیلدا رەتدەبێو وچۆن جووتیارانو ماسیگران دەستیان کردبوو بە دروست کردنی ئەفسانەی پەیامبەری تازە: لەبارەی پەرجووەکانی، ئەو قسانەی کە دەیخستە سەرزمانو ئەو بەردەی کەلەکاتی قسەکردن دا رووبەڕووی دەبۆوەو پاشان لەکەنار بەردەکە بەگوڵ

دادەپۆشرا.. لەڕێگەدا رووبەڕووی پیرەمێردێ بۆوەو دەستی بەپرسیار کرد، پیرەمێرد دەستی بۆ ئاسمان بەرزکردەوە: ((من کوێربووم ئەو دەستی دایە پێڵوەکانم‌و بینایی بەمن بەخشی. هەرچەند کە بە منی گوت لەمبارەوە شتێ نەڵێم، بەلاّم لەدێهاتەکاندا دەسوورێمەوەو بەهەموویان دەڵێم:

- پیرەمێرد دەتوانی بەمن بڵێی کە لەکوێ دەتوانین بیدۆزینەوە؟

- کە جێمهێشت لەماڵی زوبەدی بوو لەکفرناحوم ، خێراتر بڕۆ تابەر لە سەرهەڵگەڕانی بۆ ئاسمان بتوانی بیگەیتێ؟

خاخام خێراتر هەنگاوی هەڵێنا، شەو ئەوی داگرت، ماڵی زوبەدی پیری لەتاریکیدا دۆزیەوەو چووە ژوورەوە، سالومەی پیر لەجێوە هەڵسایەوە تا بە خێرهاتنی بکات.

خاخام بە رابردن لە ئاستانەی دەرگاوە گوتی: ((سالومە رەحمەتی خوداوەند لەم ماڵە بێ‌و سامانی ئیبراهیم‌و ئیسحاق هەرزانی خاوەنیان بێ)) ئەوکاتە ئاوڕی دایەوەو لەدیداری کریستدا راما ((مەلێکی زۆر بەسەر بەرزایی سەرمەوە هەڵدەفڕن‌و هەواڵی تۆم بۆ دەهێنن، کوڕم ئەو رێگایەی گرتۆتتە بەر ناهەموارو لەڕادەبەدەر دوورو درێژە، خوداوەند هەمڕاهت بێ)).

کریست بەدەنگێکی پڕ لە ویقارەوە وەلاّمی دایەوە- ئامین.

زوبەدی پیر دەستی نایە سەرسینەی‌و سلاّوی لە میوان کردو پرسی ((باوکە ئەوە رۆژ لەکوێ هەلاّتووە؟)) بەلاّم خاخام بێ ئەوەی وەلاّمی بداتەوە لە کەنار ئاگر دانیشت، رەنگە داشنەنیشتبێ، سەرمای بوو خەستەو برسی بوو، بەلاّم مەیلی لە خواردن نەبوو، دوو یا سێ رێ لەبەردەمیا کرابوونەوەو نەیدەزانی کام رێگا بگرێتەبەر، بۆچی هاتبوو؟ هاتبوو تا خەونەکانی بۆ کریست بگێڕێتەوە، بەلاّم ئەگەر ئەم خەونە لەلایەن خوداوە بووبن، ئەوکاتە چۆن؟ خاخام چاك دەیزانی کە هەرماس رووخساری خودا دەگرێتە خۆی تا مرۆڤەکان هەڵخەڵەتێنێ، ئەگەر ئەوەی کە بینی بووی بۆ کریستی گێڕابووەوە.

***

لەوانەیە کە دێوی غروور زاڵ بێ بەسەر رۆحیاو گومڕای بکات، ئەوکاتە وەلاّمی ئەو ئەوە دەبێ کە خاخام بیداتەوە، ئایا ئەو ئەرکی بوو کە ئەو ڕازە داخراوە راگرێ‌و بەدوای ئەودا بکەوێ؟ بەلاّم بۆ خاخامی ناصیرە ئەوە راست بوو، کە ئەو وەدوای ئازاترین شۆڕشڤان‌و هەموو ئەوانەی لاف‌و گەزافی ئەوە لێدەدەن کە شەریعەتێکی تازەیان هێناوە بکەوێ؟ بۆ چونکە کریست شتێکی بەپێچەوانەی شەریعەت گوتبوو؟ بەقسەی ئەوان رۆژی شەممەی پیرۆز بۆ دیتنی نەفەرێ چۆتە مەزراوە، کە خەریکی پاك کردنەوەی چاڵ‌و ئاوەڕۆی باغی خۆی بووە، گوتبووی:

((پیاوەکە ئەگەر دەزانی تۆ چ کاردەکەی، ئومێدەوارم کە شادی بتگرێتەخۆ، ئەگەر نازانی نەفرەت لەتۆ بێ کە بۆچی شەریعەت لەژێر پێ دەنێی)) بەبیستنی ئەم خەبەرە خاخامی پیر کەوتە شڵەژانەوەو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((ئەو یاخییە مرۆڤێکی ترسناکە، شەمعون، ئاگاداربە دەنا کفرو نەفرەت بۆ خۆت دەکڕی.. ئەویش لەتەمەنی تۆدا)).

کریست هات‌و لەکەناریا دانیشت، یەهودا بەسەر زەوی ڕاکشاو چاوەکانی داخستبوو، مەتی چووە شوێنی خۆی لەژێر مەشخەڵدا قەڵەمی گرتە دەست‌و لەچاوەڕوانیدا مایەوە، بەلاّم کریست هیچی نەگوت، سەیری ئاگری دەکرد کە چۆن دار دەسوتێنێ، هەستی کرد خاخامی پیر هەناسەبڕکێی بووە وەك بڵێی هێشتا لەڕێگایە. سالومەی پیر لە هەمان ئەم سەین‌و بەینەدا جێگەی بۆ خاخامی پیر راخست، خاخام پیرەمێردێ بوو دەبوایە دۆشەگ‌و سەرینی نەرمی هەبێ، گۆزە ئاوێکیشی لەتەك نوێنەکەی دانا تا ئەگەر تێنوو بوو بتوانێ ئاو بخواتەوە، زوبەدی پیر لەوە بەئاگا هات کە میوانی نوێ بەخاتری ئەو نەهاتووە، گۆچانەکەی دەست دایێ‌و چووە سۆراغی یونسەوە، تا دووبارە لەهەوایێکی مرۆیانەدا هەناسە بدا، شێران ماڵەکەیان پڕکردبوو، مەجدەلیەو سالومە چوونە ژوورەکانیان تا کریست‌و خاخام بەتەنها بمێننەوە، دڵیان گەواهی دەدا کە ئەم دوو نەفەرە چەند رازێکی گرانباریان پێ یە لەسەریا بکەونە گفتوگۆوە.

بەلاّم کریست‌و خاخام گفتوگۆیان نەکرد، ئەوان دڵنیایی تەواویان هەبوو کە هیچ کاتێ ناتوانن رازی دڵ هەڵڕێژنە دەرەوەو باری سوك بکەن، ئەوان بێدەنگیان هەڵبژارد، چەندین سەعات لە دوای یەکتری رابردن، مەتی بەدەستی بەقەڵەمەوە خەوت، زوبەدی

دوای چەنەبازییێکی زۆر گەڕایەوەو لەکەنار پیرەژنەکەی راکشا، نیوەشەوبوو، خاخام تژی بێدەنگی بوو، هەڵسایەوە، بەبنی لێویەوەو گوتی ((کریست ئەمشەو بەئەندازەییێکی تەواو قسەمان کرد، بەیانی سپێدە دەست پێدەکەینەوە)) بەئەژنۆی لەرزیوەوە خۆی بۆلای نوێنەکە پەلکێش کرد. خۆرەتاو هەلاتوو لە ئاسمان بەرزبۆوە، دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، بەلاّم خاخام چاوی نەکردەوە، کریست چووبووە کەناری دەریاچە تا لەگەڵ ماسیگران قسە بکات، چووە ناو قایغی یونس تا یارمەتی بدات لەماسی گرتندا، یەهودا تەنهاو تەنها وەکو سەگی مێگەل بەبێ ئامانج لەدەوروبەردا دەسووڕایەوە.

سالومەی پیر بەسەر خاخامەوە لاربۆوە تا گوێی لەدەنگی هەناسەی بێ، هەناسەی دەدا بەبنی لێویەوە گوتی ((سوپاس بۆ خوا هێشتا زیندووە)) سالومە خەریکی رۆیشتن بوو کە خاخام چاوانی کردەوە، ئەوی بینی بەسەریان لاربۆتەوە، تێگەیشتو بزەییێکی کرد.

گوتی سالومە هەراسان مەبە نەمردووم هێشتا ناتوانم بمرم، سالومە بەتوندی وەلاّمی دایەوە ((هەردووکمان پیربووین هەرچەند زیاترو زیاتر لەمرۆڤ دووردەکەوینەوە لەخودا نزیك دەبینەوە، هیچ کەسێ ئاگای لەساتی ئەجەلی خۆی نیە، بیر دەکەمەوە کە گوتی ((هێشتا ناتوانم بمرم)) گوناهە.

خاخام پیلەی کرد لە سەر قسەی خۆی ((سالومەی ئازیز هێشتا ئەجەلم نەهاتووە، خودای سراییل خۆی وادەی بەمن داوە: شەمعون تۆ نامری، مەگەر ئەوکاتەی کە کریستیانو ببینی)). بەلاّم لەکاتێکا ئەم قسانەی دەهێنایە سەرزمان چاوانی لەترسان دەکرایەوە، نەکا ئەو پێشتر کریستیانوی بینی بێ؟ ئایا دەبێ ئەمە خەونێك بێت کەرمول خەونێکی لەلایەن خودا بۆ من هاتبێ؟ ئەگەر وابێ ئەو ئەجەلی هاتووە، ساردی نیشتە تەواوی لەشیەوە، نەیدەزانی شادبێ یا بنالێ؟ رۆحی شادبوو، کریستیانو هاتبوو، بەلاّم جەستەی لەرزۆکی گەرەکی نەبوو بمرێ، بەهەناسەبڕکێوە، هەڵسایەوە، بۆلای دەرگا خزی، لە ئاستانەی دەرگا دانیشت تا خۆری بەسەردا هەلێتو غەرقی ئەندێشە بوو. کریست دەوروبەری شەو ماندوو مردوو گەڕایەوە،

بەدرێژایی رۆژ لەگەڵ یونس ماسیگریی کردبوو، قایغ پڕبوو بوو لەماسیو یونس غەرقی شادی بووبوو دەمی بەش کردەوە تا قسە بکات، بەلاّم پەشیمان بۆوە تا ئەژنۆی چووە ناو ماسیەکانەوە، نیگاییێکی کردبووە کریست پێکەنی بوو.

هەمان شەو یاوەران لەدێهاتە نزیکەکانەوە گەڕابوونەوە، بەدەوری کریستدا چوارمێخەکی دانیشتبوون دەستیان کرد بە گێڕانەوەی هەموو ئەوەی کە بینی بوویانو ئەنجامیان دابوو، لەکاتێکا بۆ ترساندنی جووتیارو ماسیگران گەروویان کەوتبوو گەیشتنی رۆژی خوداوەندیان پێڕاگەیاندبوون، گوێگران ، بە ئارامی بەردەوامییان بە چاکردنەوەی تۆڕ یا هەڵکەندنی باخی خۆیان دابوو، جارناجار بەسەرتەکاندنەوە دەیانگوت ((دەبینین... دەبینین)) ئەوکاتە بابەتیان دەگۆڕێ.

لەهەمان کاتدا یاوەران سەرگوزشتەی خۆیان دەگێڕایەوە لە پڕێکا سێ نێردراو گەڕانەوە، یەهودا بەبێ دەنگی بەسەر دەستێکەوە پاڵ کەوتبوو، بەدیتنی ئەوان نەیتوانی بەر لە پێکەنینی خۆی بگرێ، هاواری کرد ((ئەی نێردراوان، ئەوە چیتان بەسەر هاتووە؟ منالّە ورتکەکان خۆ دەبێ پارەو پولی باشتان وەدەست هێنابێ!))و لەڕاستیدا چاوی راستی پەترۆس هەڵمسابوو ئاوی لێ هەڵدەڕژا گۆناکانی یۆحەننا پڕ لە وروشانو خوێن بوو، یاکوب دەلەنگی، پەترۆس ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی ((مەولای من، قسەی خودا دەردەسەرییێکی گەوریە، بەلێ دەردەسەرییێکی گەورە!)) هەموو لەژێرەوە پێکەنین، بەلاّم کریست بەئەندێشەوە سەیری ئەوانی دەکرد. پەترۆس کە پەلەی بوو هەموو شتێ بلێ خۆی حەساندەوەو بەردەوام بوو: ((ئەوان بەڕاستی دەخلی خۆیان بەدەست هێنا یەکەم جار گوتمان هەریەکەمان بچینە رێی جودا، بەلاّم دوایی ترساین هەرسێکمان لەگەڵ یەك کەوتینەڕێو دەستمان کرد بە بەپەندبێژی، لەمەیدانی شاردا دەچووینە سەربەردێکەوە یا بەسەر درەختێ هەڵدەگەڕاین، دەستمان لێکدەدا، یا پەنجەمان لەدەم دەناو فیکەمان لێ دەداو خەڵکی کۆدەبوونەوە، هەرکاتێ ژنێکی زۆر هاتبا یۆحەننا قسەی دەکرد، لەبەر ئەمەیە کە رووخساری وروشاوە، کاتێ کە زۆرینە پیاوبوون یاکوب بەدەنگی قووڵی خۆی قسەی دەکرد، گوفتاری من دەق وەکو گوفتاری خۆت بوو، بەلاّم بەلیمۆی گەنیوو هەیهو پێشوازیان لێکردین، چونکە

بەقسەی خۆیان، ئێمە مالۆێرانی دونیامان بەدیاری هێناوە، هەلڕژانە سەرمانو ژنان بەنینۆکو پیاوان بەمشتو ئێستا توخوا سەیری پۆتەلاکی ئێمە بکە!))

یەهودا دووبارە پێکەنی، بەلاّم کریست گەڕایەوەو بەنیگاییێکی توند ئەم دەمە بێ ئەدەبەی داخستو گوتی ((دەزانم کە ئێوە وەکو بەرخ دەنێرمە ناو گورگان، جەفاتان پێدەکەن، بەردتان لێدەدەنو ئێوە بە بەدرەوشت ناوزەد دەکەن، بۆیە دژی بەدڕەوشتی دەجەنگن، تۆمەت بەئێوە ڕەوا دەبینن‌و دەلێن ئێوە دەتانەوێ باوەڕو خانەوادەی سەر زەوی باوکمان هەلوەشێننەوە، چونکە باوەڕی ئێمە پاکترە، مالّمان فراحترو سەرزەوی باوکمان تەواوی دونیایە! هاوڕێیان کەمەربەندتان توند ببەستن مالاّوایی لەشادی‌و ئاسایش بکەن، ئێمە بەرەو جەنگ دەچین)) ناتانیل گەڕایەوەو بەنیگەرانی نیگاییێکی کردە فیلیپ، بەلاّم فیلیپ هێماییێکی بۆ کرد وەك بلێی دەیگوت ((هەراسان مەبە ئەم جۆرە قسانە دەکات تا تاقیمان بکاتەوە)) خاخامی پیر زۆر ماندوو بوو سەرلەنوێ راکشا، بەلاّم زەینی کراوەبوو، هەستی بەئارامی دەکرد، سەدایێ لە دەروونی هەلّسا، ئایا سەدای خۆی بووە یا سەدای خودا؟ شایەد هەردووکیان، فەرمانی پێدا ((شەمعون هەر جێیەك کە ئەو بۆی دەڕوا بەدوای بڕۆ) پەترۆس خەریك بوو دووبارە دەمی بکاتەوە کە کریست دەستی هێناپێش‌و گوتی ((ئیدی بەسە))

کریست هەلّسایەوە سەرپێ، ئورشەلیم لەبەر چاوی قەدی هەلێنا: کێوی‌و تژی خوێن‌و لەوپەڕی نائومێدی دابوو، کە مەنزلگای ئومێدە، کفرناحوم، لەگەلّ ماسیگرو جووتیارانی سادەدلّ لەبێن دەچوو، دەریاچەی گنسارت لە دەروونیا غەرق دەبوو، مالّی زوبەدی تەنگ بوو: چوار دیواری مالّ هاتنە بەریەك‌و ئەویان گرتەخۆ، خەریك بوو دەخنکا بۆ پێشەوە چوو دەرگای کردەوە، بۆ لێرە مابۆوە؟ دەخواو دەنۆشێ، ئاگر بۆ ئەو دادەگیرساو نیوەڕۆیان‌و شەوان سفرەیان بۆ ئەو دەکرایەوە، کاتی خۆی بێ ئامانج بەسەر دەبرد، ئایا بەمجۆرە بڕیاری رزگارکردنی دونیای داوە؟ شەرمی لەخۆی نەدەکردەوە؟

چووە حەوشەوە، بایێکی گەرم‌و بۆنی درەختانی چرۆکردووی لەگەلّ خۆی دەهێنا ئەستێرەکان بووبوونە رشتەی مرواری بەگەردەن‌و بازووی شەو، لەژێر پێیدا زەوی

مورەموری بوو، وەك بلێی چەند دەمێکی بێ ژمارە مەمکی ئەو هەلدەمژن. رووی لە لای باشوور، (ئورشەلیمی پیرۆز) کرد، وابەدیاردەکەوت بەدیقەت گوێ رادەگرێ‌و لەتاریکیدا هەولّدەدا تا رووخساری سەختی تاوێرەبەردە خوێناویەکان بناسێتەوە، لەهەمان حالّدا کە زەینی تاسوق‌و نائومێدی وەك چۆن رووبارێ رەوانەی دەشت‌و کێو بووبوو، خەریکی داڕماندنی شاری پیرۆزبوو. لەپڕێکا هاتە بەرچاو کە لە ژێردار بادامی تازە چرۆکردوودا سێبەرێکی گەورە کەوتە جولە، یەکسەر شتێکی رەش تاریکتر لە خودی شەو هەلّسایەوە، هاوسەفەری زەبەلاحی خۆی بوو. لەمیان شەوی ئارامدا دەیتوانی سەدای هەناسەبڕکێی سەنگینی ئەو ببیستێ، بەلاّم نەترسا، زەمانێ بوو عادەتی بەهەناسەی ئەو گرتبوو، لە چاوەڕوانی ئەوا وەستا، ئەوکاتە لەسەرخۆو فەرمانەدەرانە، سەدایێکی ئارام لە ژێر درەختی بادامەوە گوتی ((چاکتر وایە بڕۆین!)) یوحەننا بەشلّەژانەوە لە تاریکیدا دەنگێکی بیست‌و بەبنی لێویەوە گوتی ((مەولای من، لەگەلّ کێ قسە دەکەی؟)) بەلاّم کریست هاتە ژوورەوە، دەستی درێژکردو گۆچانی شوانی خۆی لەسوچی ژوورەوە هەلّگرت، گوتی ((دۆستان وا من کەوتمەڕێ، خاخامی پیر لەناو نوێن هەلّساو کەمەربەندی توند کردو گۆچانی خۆی دەستدایێ ((کوڕم من لەگەلّ تۆ دێم)) یەکەمین کەس بوو بۆلای دەرگا چوو. سالومەی پیر خەریکی رستنی بەن بوو، تەشی خۆی نایە سەر سندوق‌و گوتی ((منیش دێم، زوبەدی کلیلەکانت بۆ جێدێلّم خودا حافیز)) کلیلەکانی لە دەوری کەمەری کردەوەو دای بەمێردەکەی . ئەوکاتە خۆی بەتوندی لە لەچەکی پێچا، مالّەکەی خۆی بەسەر کردەوەو بەهێمای سەر خودا حافیزی لێکرد، لە پڕێکا دلّی وەك دلّی کچێکی بیست سالّەی لێهات.

مەجدەلیە بێدەنگ‌و خۆشحالّ هەلّسایەوە، یاوەران وروژان، هەلّسانەوەو کەوتنە سەیری یەکتریەوە، تۆماس کە کەڕەنای لەبەر شالّی دەنا گوتی ((ئارەزووت کێندەرە؟)) ناتانیل گوتی ((لەم کاتەی شەودا؟ بۆ بەپەلەی؟ مەگەر نابی سبەی سپێدە ئەم کارەبکەین؟ وەك بەرخۆلّە سەیری فیلیپی کرد، بەلاّم کریست بە هەنگاوی درێژ لەحەوشەدا رێگەی خۆی بەرەو باشوور دەست پێکرد.

بەشی بیستو پێنجەم

بناغەی دونیا لەرزۆك بوو... چونکە دڵی مرۆڤ لەرزۆکە، لەژێر هاواری ئەو تاوێرەبەردانەی کە خەڵكو ئورشەلیمی خۆی بانگ دەکرد، لەژێر هاواری پێشبینییەکانو بەدیارکەوتنی رزگارکەر، رێو رەسمی مەزهەبی ژێرکۆتی فەریسیو سەدوقیەکان، ئەو دەوڵەمەندانەی کە دەیانخوارد، ئەو هەژارانەی کە برسی بوون، لەژێر دەستی خوداوەندی یەهوە، کە لە سمێڵو ردێنی ئەودا خوێنی مرۆڤایەتی، چەندین سەدەو سەدە هەڵدەڕژایە دەروونی گەرداوی مەرموز، لەهەموو دەرگایێ کە لەگەڵ ئەو خودایەدا پێی دەچوویە ژوورەوە، هاوارێ بەرزدەبۆوە، ئەگەر قسەیێکی ئەڤین ئامێزت دەکرد، هاواری دەکرد: ((مـن گۆشتم دەوێ)) بەرخ یا یەکەم نۆبەرەت کە بەنیشانەی قوربانی دەتکردە دیاری، هاواری دەکرد ((مـن گۆشتم ناوێ، جلتان مەدڕێنن دڵتان بدڕێنن، جەستەی خۆتان بەڕۆحو رۆحتان بەپەرستن بگۆڕنەوەو بیدەنە دەست با)). دڵی مرۆڤ لەژێر هاواری شەش سەدو سێزدەوە فەرمانی نووسراوی رێبازی یەهود، جگە لە فەرمانە نەنووسراوەکان وردوخاش ببوو، بەڵام خورپەیێکی نەبوو، لەژێر ئاوازی سەرەتای پەیدابوون سەرەتای لاویان، سەرەتای ژمارە، کتێبی دادوەران، کتێبی پاشایان وردوخاش بووبوو، بەڵام دانەدەخورپا ئەوکاتە لە پڕێکا لەچاوەڕواننەکراوترین ساتەکاندا بایێکی نەرم هەڵیکرد نە لە ئاسمان، بەڵکو لەزەوی، تەواوی ژووریچکەکانی دڵی مرۆڤ کەوتە لەرزەوە بێ درەنگ دادوەرانو پادشایان رێو رەسمی مەزهەبیو فەریسیو سەدوقیو ئەو بەردانەی کە بانگی مرۆڤەکانو

ئورشەلیمی خۆی دەکرد، شەقیان برد، کەوتنە جریوەو دەستیان کرد بەداڕمان سەرەتا ناخی دڵ، پاشان ناخی زەین، لەلایەکی تر، بەسەر خودی زەویەوە، یەهوەی بەرز جارێکی دی قاییشی چەرمینی وەستاکاری خۆی بەستا، تەرازوو خەتکێشی خۆی گرتە دەست، دابەزیە سەرزەوی، خودی خۆی بۆ کۆمەك کردنی وێرانی رابردوو دروستکردنی ئایندە وێرای مرۆڤەکان بۆ پێشەوە کەوتەڕێ، بەڵام بەر لە هەموو شتێ دەستی بەپەرستگای یەهودیان کرد لەئورشەلیم.

کریست هەموو رۆژێ بەسەر بەردڕێژکراوە خوێناویەکاندا دەوەستاو بەگرانباری سەیری ئەو پەرستگایەی دەکردو هەستی دەکرد کە ئارەزوو دەکا وەك تەور بکەوێتە رەگوڕیشەی ئەو پەرستگایەو وێرانی بکات، بەم بوونەوە پەرستگا هێشتا بەسەرپێوە بوو، لەژێر نووری خۆرەتاودا وەك گایێکی زێڕینو قۆچی ئەڵقە گوڵ بەسەرەوە دەدرەوشایەوە، دیوارەکان تا ساپیتە، بەمەڕمەری سپیو دەماری شینباو جەلاکرابوون، وابەدیاردەکەوت کە پەرستگا بەسەر رووی ئۆقیانووسێکی شەپۆلاوی مەلەدەکات. لەپێش رووی ئەودا سێ رێز ژوور یەك بەسەر ئەوی دیکەوە هەڵواسرابوون لە خوارترینو جێدارترینی ئەو ژوورانە تایبەت بوو بەبت پەرستەکان، ناوەندی تایبەتی خەڵکی سراییلو بەرزترین حوجرە لە بەردەستی خزمەتکارانی پەرستگابوو، ژمارەیان بیست هەزار نەفەربوو، شەوو رۆژ بەحەوت شێوە بخوریان تێدا دەسووتێنرا، دووکەڵ وا چڕ بوو، کە بزنان لە حەوت فەرسەخ رێوە دەپژمین، کەشتیەکی بچووك کە قەڵای عاسێی رێبازی مووسا بوو، هەمان ئەو کەشتییەی باوو باپیرانی قەومی بەنی سراییل کە پێشینیانی چادرنشین لەگەڵ خۆیاندا لە بیابانەوە هێنابوویان بەسەر ئەم ترۆپکەی سەهیۆنە لەنگەری گرتبوو لەخاکدا رەگاژۆ بووبوو، بەداری سەرونیازو زێڕو مەڕمەڕ خۆی رازاندبۆوەو بووبوو بە پەرستگایێ، خوداوەندی کێوی بیابان ئارەزووی هەڵبژاردنی بێدەنگی نەبوو لەماڵ، بەڵام وا لە بۆنی درەختی سەرونیازو بخورو گۆشتی قوربانی بەکەیف بووبوو تا رۆژێکیان پێی هەڵگرتو چووە ناویەوە.

ئێستا دوو مانگ بەسەر رۆژی کۆچی کریست لە کفرناحومدا بەسەردەچێ، هەموو رۆژێ دەچوو رووبەڕووی پەرستگا دەوەستاو سەیری دەکرد، هەموو رۆژێ بۆ ئەو

تازەبوو، وەك بلّێی بۆ یەکەمین جارە دەیبینی، گوایە هەموو ڕۆژی چاوەڕوان دەکات تا بە دارماوی بەسەر خاکەوەی ببینیّ، تا بتوانیّ لەم سەر بۆ ئەو سەر لەقەکوتی بکات، ئیدی ئارەزووی دیتنی نەبوو، ترسێکی لیّ لە دلّدانەبوو، پێشتریّ لەناو دلّیاندا وێران بووبوو، ڕۆژێکیان کە خاخامی پیر ویستی بزانیّ هۆی چییە زیارەتی ناکات، بەسەر راوەشاندنێکەوە گوتی: ((سالّەهای سالّە بەدەوری ئەم پەرستگایە سووڕامەتەوە، ئێستاکە پەرستگا بەدەوری مندا دەسووڕێتەوە)). خاخام بەشێوەییێکی پەلّپ ئامێزەوە گوتی ((کریست ئەم وشانە کفرئامێزن تۆ ناترسی؟))

کریست وەلاّمی دایەوە ((کاتیّ کە دەلّێم - من - قسە لەو جەستەیە ناکەم کە خاکە یا کوڕی مێریّ، کە ئەویش هەرخاکەو پشکۆییێکی زۆر وردی لەگەلّ تێکەلّە... خاخام -من-ی دەمم یانی خودا)).

خاخام بەداپۆشینی ڕووخساری خۆی هاواری کرد ((ئەوەشیان کوفرێکی وەحشەتناکە)).

کریست بە خەندەییێکەوە وەلاّمی دایەوە ((لەبیرت بیّ کە من کوفر گوییێکی پیرۆزم))

ڕۆژێکیان کە یاوەرەکانی بەدەمی کراوەو ستایشەوە لەڕووبەڕووی پەرستگادا ئەویان دی تووڕەبوو، بە خەنینێکی تالّ بەوانی گوت: ((وادیارە پەرستگا مایەی سەرسامی ئێوەیە؟ بۆ دروستکردنی ئەو پەرستگایە چەندین سالّ پێویست بوو. بیست سالّو دەهەزار کارگەر؟ لەماوەی سیّ ڕۆژدا وێرانی دەکەم، بۆ دواجار بەتێری تەماشای بکەنو مالاّوایی لیّ بکەن، چونکە بەردێکی لەسەر بەردێکی نامێنیّ. یاوەران بەترسەوە پاشەکشەیان کرد، نەکا ئوستاد عەقلّی لە دەست دابیّ؟ بەم دواییە زۆر توندخوو بووە، سەیرو سەرسەخت بووە، باییێکی غەریب پڕ لە جریوە بەسەر بەرزایی سەری ئەو هەلّیدەکرد جارجارە ڕووخساری وەکو خۆرەتاو دەدرەوشایەوە هەموو شتیّ لە دەوروبەری ئەودا دەپشکوت. جاری واش هەبوو نیگای تیروتار بوو چاوەکانی نائومێد.

یۆحەننا زاتی دایە بەرخۆو گوتی ((مەولای من ئەدی حەیف نییە؟))

- لە چی؟

- پەرستگا، بۆ دەتەویّ وێرانی بکەی؟

- تا بتوانم پەرستگایێکی نویّ دروست بکەم، پەرستگاییێکی تازە لەماوەی سیّ ڕۆژ دروست دەکەم، بەلاّم بەر لە هەموو شتیّ دەبیّ ئەم پەرستگایە جیّ چۆلّ بکات. کریست گۆچانی شوانی خۆی بەتوندی کوتایە سەر بەردڕێژەکانەوە، باییێکی تووڕە ئێستاکە بەسەر سەریەوە هەلّیدەکرد، سەیری فەریسیانی کرد کە دەکەوتنە ئەولاو ئەملاوەو خۆیان بەدیوار دەگرتەوەو بریندار دەبوون، لەڕوودا لەگەورەیی زۆربووی حەدی خوداوەند نابینا بووبوون، بانگی کردن ((ئەی ریاکاران ئەگەر خودا چەقۆییێکی هەلّگرتبا دلّتانی شەق دەکرد، مارو دوپشكو پیسایی لێدەهاتە دەرەوە)) فەریسیەکان بیستیان شێتو هاربوون لەتووڕەییان بەدزی بڕیاریاندا تا ئەم دەمە نەترسە لغاو بکەن.

خاخامی پیر دەستی لەسەر لێوەکانی کریست دانا تا بێدەنگی کات ((مەگەر لەگیانی خۆت تێربووی؟)) ڕۆژێکیشیان لەکاتێکا ئەشك لەچاوەکانیا ئەلّقەی بەستابوو پرسی: ((مەگەر نازانی کاتبانو فەریسیان دەماودەم دەچنە دەربارو داوای مەرگی تۆ دەکەن؟))

کریست وەلاّمی دایەوە ((دەزانم باوکە زیاتر لەوەش دەزانم)). لەکاتێکا دەستووری دەدایە پەترۆس کە هەلّکاتە کەڕەناکەیەوە بەسەر سەکۆی هەمیشەیی خۆیدا لە ((بارەگای سولەیمان)) قەرارای دەگرتو جارێکی دی رایگەیاند ((کاتی هاتووە، ڕۆژی خودا گەیشتووە)) هەموو ڕۆژیّ لەسەربانەوە تاشامگاهان هاواری دەکرد، تا ئاسمان ناچار بکات کە ببێتەوەو مەشخەلّەکانی داڕژێنیّ، بۆیە ئەو ئێستاکە دەیزانی دەنگی مرۆڤ جادووی هەموو تواناییێکە، بەسەر ئاگرەوە یا شەونم، دۆزەخ یا بەهەشت، هاواری دەکرد ((وەرە))و دەهات، بەهەمان ئەم شێوەیە ئەو ئاگری بانگ دەکرد، ئاگر زەوی دەڕازاندەوە ڕێگەی بۆ عەشق تەخت دەکرد، عەشقیش هەمیشە حەزی لیّ بوو تا بەسەر خۆلّەمێشەوە هەنگاو هەلّێنیّ. ڕۆێکیان ئاندریاس لێی پرسی ((مەولای من بۆچی ئیدی پێناکەنی؟ بۆ وەکو پێشان شادنیت؟ بۆ دەمبەدەم تووڕەتر دەبی؟))

بەلاّم کریست وەلاّمی نەدایەوە، دەیتوانی چیّ بلّیّ، دلّی پاکی ئاندریاس دەیتوانی چی بدۆزێتەوە؟ لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە ((ئەگەر بڕیارە کە دونیاییێکی تازە بچێندرێ، دەبێ ئەو دونیایە لەڕەگەوە خرا بکرێو شیرازەی ڕێبازی کۆن لێکبپچڕدرێت، ئەوە منم کە دەبێ ئەو شیرازەیە بپچڕێنم.

ڕێبازێکی تازە دەبێ بەسەر لەوحی دلّ بتاشرێو ئەوە منم دەبێ بیتاشم، دەبێ ڕێبازی موسا فراوان بکەم تا دۆستو دوژمنو یەهوەو بت پەرستان بگرێتەخۆ: ((دەفەرمان)) شکۆفە دەدا! هەر بۆ ئەمەیە کە هاتوومەتە ئورشەلیم، لەهەمان ئەو جێیەی کە ئاسمان دەکرێتەوە، ئەوەیکە ئاسمان پەرجوویێکی گەورە یا مەرگ دابەزێنێ ئەوە بەدەست ویستی خودایە ، من ئامادەم تا بۆ ئاسمان سەرکەوم یا فڕێدرێمە بنەبنی دۆزەخەوە، ئەی پەروەردگار بڕیار بدە))

جەژنی خواردن نزیک دەبوو، تەراتییێکی چاوەڕواننەکراوی بەهاری بەسەر رووخساری سەختی یەهودیە دەپشکوت... ڕێگاکانی دەشتاییو ئاو کرابوونەوەو زیارەتکەران لە چوارگۆشەی دونیای یەهودیەت دەگەیشتن، سێ ڕیزی حوجرەی پەرستگا بۆنی گەنیوی مرۆڤو ئاژەلّی سەربڕاوو سەرگینی لێدەهات. ئەمرۆ ژمارەییێکی زۆر کۆنەپۆشو شەلّ لەدەرەوەی ((بارەگای سولەیمان)) گردبوونەوە، بەرووخساری ڕەنگ پەڕیوو برسیو چاوانی سووتاو بە شەرارەتی — سەدوکیان- ی خۆش خۆراکو شارنشینانی دەولّەمەندو سەرخۆش لەگەلّ ژنەکانیان، کە بەروبازنی زێڕ دەستی گران دەکردن.

یەکێ لەوان بەبنی لێویەوە گوتی ((خەیالّ دەکەی تا کەی بەردەوامی بە پێکەنین دەدەی؟ بەم زوانە گەروتان دەبڕین ئوستاد خۆی گوتی ((هەژارو دەولّەمەندەکان دەکوژی سەروسامانیان دابەش دەکات)).

پیاوێکی ڕەنگ پەڕیو بەخۆیو چاوانو مووی بزن ئاسایەوە هاتەبەرو گوتی ((ماناسیس)) تۆ دروستت نەبیستوە، هەژارو دەولّەمەند ئیدی نامێنن هەمووی دەبنە یەک، مانای دەسەلاّتی ئاسمان ئەوەیە. پیاوێکی ریقنە تاوی دایە ناو قسەکانیو گوتی ((دەسەلاّتی ئاسمانی مانای ئەوەیە کە ڕۆمیەکان دەرکەین، دەسەلاّتی ئاسمانو ڕۆمیەکان بەیەکەوە نابن)). پیاوێکی بەڕێز، بەلێوانی وەک کەروێشک وەلاّمی دایەوە

((هارون تۆ ئەسلّەن یەک وشە لەقسەکانی ئوستاد تێنەگەیشتووی، سراییلیو ڕۆمیەکان، یونانیو کلدانی، بوونیان نییە هەموو براین!)) ئەویتر هاواری کرد ((ئێمە هەموو خۆلّەمێشین بەگوێی خۆم بیستم ئوستاد گوتی ((ئاسمان دەبێتەوە، یەکەمین تۆفان لە ئاوبوو، ئەو یەکەیان لە ئاگر دەبێ، هەمووان لە هەژارو دەولّەمەند بگرە تا سراییلیو ڕۆمیەکان.. دەبنە خۆلّەمێش))

پیاوێک کە ڕەنگی پێستی وەک سوفالّ کورەگڕ کراوو چاوانی خڕو لەگلێنە دەرپەڕیو بوو چاوی بڕیبووە ڕێگای سپیو پڕتۆزو خاکی ((بیث ئنیا))وە گوتی ((زەیتونەکان لە درەختدا دەتەکێنو دەکەون، بەلاّم دوو یا سێ دەنکە زەیتون لەو بەرزییەوە دەمێننەوەو سێ چوار ژمارەش بەسەر لقە بەرزەکانەوە دەمێننەوە ئەوە ئەشعیای پەیامبەر گوتویەتی.. کوڕینە ئازابن ئێمە هەمان ئەو زەیتونەین کە بەسەر درەختەوە دەمێنینەوە.

تەنها کارێ کە دەبێ بیکەین ئەوەیە کە ئوستاد راگرینو نەهێلّین لە دەستمان بچێ، ئەمڕۆ دواکەوتووە، کوڕینە ئاگاداربن لێنەگەڕێن، لە دەستمان بچێ، پیرەمێردێ لێو کەروێشکی پرسی ((دەتوانێ بچێتە کوێ؟ خوداوەند بەوی گوتوە کە لەسراییلدا کارزاری بکات، لەهەمان ئێرەیە کە ئەو جەنگی خۆی دەست پێدەکات)).

خۆرەتاو لە ناوەندی ئاسمان بوو، ڕووی بەردرێژ هەلّمی دەکرد، بۆنی گەنیو لەبەر کاریگەرێتی ئاگراویدا زیاتر دەبوو، یاکوبی فەریسی بە بازووی پڕ لە نوشتەوە بەدیارکەوت، لەناو چاکەو کەراماتی ئەو نوشتانەوە هاتوهاواری بوو قسەی دەکرد: هەندێ چارەبەخشی گەمژەو قۆلّبغو بای سوور، هەندێ هەرماسیان دەردەکردو بەهێزترینو گرانبەهاترین نوشتە دەبووە هۆی دوورخستنەوەی شەڕی دوژمن، ئەو دەمی ژەهراوی بەخەباسەت کردەوە ((نەفرەت لە هەرماس) سێ جار بۆ ڕەتکرنەوەی شەڕی ئەوان تفی ڕوودەکرد، لەهەمان حالّدا کە کۆنەپۆشان خەریکی دەمەقالّێ بوون لەگەلّ یەک، هەریەکەیان بەلەباری خواستی دلّێ خۆی قسەی ئوستادی راڤە دەکرد، پیاوێکی زەبەلاحی بەڕێز بە گۆچانی درێژ، بە ئارەقە هەلّڕشتنەوەو تۆزاوی لەبەردەم ئەواندا قیت بۆوە، ڕووخساری پانو چروکاوی بریقەی دەدایەوە. پیرەمێردی لێو

کەروێشکی هاواری کرد ((مەلەك یەسدوق، چ خەبەرێکی خۆشت لە (بیث ئنیا) بۆ هێناوین))؟ ریش سپی هاواری کرد ((چەپڵە لێدەنو سەما بکەن)) لەکاتێکا بەردەوام دەگریا یەك یەکی لەباوەش کردن ((مردوویێك زیندوو بۆتەوە، بە چاوانی خۆم دیتم، لە گۆڕ هاتەدەرەوەو کەوتەڕێ، ئاویان دایێو خواردیەوە، نانیان دایێو قسەی کرد)). کۆنەپۆشەکان لەکاتێکا هەڵڕژابوونە سەر ریش سپی گوتیان: کەی ؟ چ کەسێ دووبارە زیندوو بۆتەوە؟)) خەڵك لەژێژ رواقەکانی دەوروبەر بیستیان بەڕاکەڕاك هاتن، چەند نەفەرێ لەخزمەتکارانی پەرستگاو فەریسی نزیك کەوتنەوە، باراباس کە بەوێدا تێدەپەڕی، لەم هەراوزەنایە وەئاگاهاتو هاتەلای ئاپۆڕەکەوە.

مەلەك یەسدوق لەوەی کە دەیبینی ئاپۆڕەییێکی گەورە چاویان بڕیوەتەوە دەمی ئەوەوەو سەگ ساحێبی خۆی نەدەناسی، خۆی هاوێشتە سەر گۆچانەکەیو بەفیزەوە وای دەست پێکرد ((ئیلیازری کوڕی ئەلیاکیم- کەسێ ئەو دەناسێ؟ چەند رۆژی پێشتر مردوو لە گۆڕمان نا رۆژێكو دووانو سێ رۆژ رابرد لەبیرمان کرد لە پڕێکا رۆژی چوارەم هاوارێکمان لە کوچە بیست من چوومە پێش کریستی کوڕی مێرێی ناصیرەییم بینی کە دوو خوشکی ئیلیازر کەوتبوونە سەرپێیو هاواریان دەکرد مەولای ئێمە، ئەگەر تۆ لەگەڵیان بوای نەدەمردن، دەبێ ئەو لەدونیای مردوان بێتەوە، بانگی کە ئەو دێت؟)) کریست دەستی ئەوانی گرت لەزەوی قیتی کردنەوەو گوتی ((یاڵڵا بابڕۆین!)) هەموو بەدوای کەوتینو گەیشتینە گۆڕەکە، کریست لە شوێنی خۆی وەستا، خوێن هێرشی کردە سەر مێشکیو چاوی سووڕاو ون بوو تەنها سپێنەیان مابوو، هاوارێکی وای لەدڵ سەردا دەتگوت گایێ لەناخیایە، لەکاتێکا سەراپای دەلەرزی هاوارێکی ترسناك، هاوارێکی سەمەرە لە دونیای دیکەدا سەردا، هەڵبەت فریشتەکانیش کاتێ تووڕەدەبن بەهەمان شێوە هاوار دەکەن. هاواری کرد ((ئیلیازر.. وەرە دەرەوە!)) یەکسەر دیتم کە خۆڵی سەر گۆڕ جولاو شەقی برد، بەردی گۆڕ جولا نەفەرێ هێدی هێدی پاڵی دەدا، بەوەحشەتو لەرزەوە، هیچ کاتێ لەتەمەنم وەکو ئەو رابوونە نەترساوم، سوێند دەخۆم کە ئەگەر لەمن دەپرسی، زۆرتر مەیلت لێیە چی ببینی شێر یا رابوون، دەڵێم شێر خەڵکی لەکاتێکا دەگریان هاواریان کرد ((خودایە رەحمان پێ بکە! قسە بکە باوکە مەلەك یەسدوق قسە بکە)).

ژنان کەوتنە قیژەوە، زۆر لەپیاوان خۆیان لەپشت پەردەوە حەشاردا، ئێمە کە لە جێوە مابووین، دەلەرزین، بەردی گۆڕ وردە وردە بەرزبۆوە، یەکەم جار دوو بازووی زەردمان بینی پاشان سەرێکی تەواو سەوز، قاش قاشو تۆزاوی، پاشان لەشی ئێسقان ئاسا وەکو کفنپۆشێ، هەنگاوێکی هەڵێنا، پاشان هەنگاوێکی دی هاتە دەرەوە ئیلیازر بوو.

ڕیش سپی دێ لە قسەکردن وەستا تا ئارەقەی بە قوڵی کراوەی پاك کاتەوە، بەدەوری ئەودا خەڵکی کەوتبوونە شورو خرۆشەوە، هەندێ دەگریانو هەندێ پێدەکەنین. باراباس دەستی زەبەللاحی موویینی بەرزکردەوەو هاواری کرد ((درۆیە، درۆیە، ئەو لەلایەن رۆمیەکانەوە بەکرێ گیراوە ئەو داستانەی دەربارەی ئیلیازر دروست کردووە مەرگ بۆ ناپاکان!))

دەنگێکی کێوی لەدوای ئەوەوە هاواری کرد ((دەمی پیست داخە، کام رۆمیەکان)) هەموو گەڕانەوەو یەکسەر پاشەکشەیان کرد، روفوسی یوزباشی بەقامچی خۆی بەرەو باراباس هات بازووی کچێکی رەنگ پەڕیوی گرتبوو کە قژێکی بۆری هەبوو کچیژگە لە تەواوی ئەم ماوەیەدا وەستابوو، لەکاتێکا فرمێسك لەچاوانی سەوزو درشتی دەهاتە خوارەوە گوێی دابووە قسەکانی مەلەك یەسدوق، باراباس خۆی هاوێشتە ناو خەڵکە گردبووەکەوە ون بوو، لەدوای ئەودا یاکوبی فەریسی رایکرد، لەپشت ستوونێکەوەگەیشتە ئەو، لەوێ هەردووکیان سەریان لەبن سەری یەکتر نابوو چەنەبازیان دەکرد، راهزەنو فەریس بوونە برا.

سەرەتا باراباس کەوتە قسە بەنیگەرانیەوە گوتی ((خەیاڵ دەکەی راست بێت؟))

- چی

- هەمان کە دەڵێن مردەی زیندوو کردۆتەوە؟

- شتێ کە دەمەوێ بەتۆی بڵێم، باش گوێ بگرە، من فەریسییێکمو تۆش گیانباز، تا ئێستا بەخۆمم دەگوت کە سراییل تەنها بەهۆی نوێژو رۆژوو رێبازی پیرۆز، رزگاری دەبێ، بەلاّم ئێستا....

باراباس کە چاوەکانی بریقەی دەدایەوە پرسی ((و ئێستا....؟))

- ئەی گیانباز، ئێستا خەریکم دونیا لە پەنجەرەی چاوی تۆوە دەبینم، نوێژوو رۆژو بەس نییە، لێرە خەنجەر، بەکاردێت، تێدەگەی دەڵێم چی؟ باراباس پێکەنی ((خەریکی لە من دەپرسی؟ نوێژ باشتر نییە لە خەنجەر، باشە؟))

- باشترە یەکەمجار لەو دەست پێبکەین

- کەی؟ روونتر قسە بکە؟

- ئیلیازر...، .. ئەم بابەتە بایەخی پلە یەکەمی هەیە کە دەبێ دووبارە درێژەی پێبدەین، مادامەکێ خەڵکی کە ئەو ببینن دەڵێین ((ئەو مردبوو کوڕی مێرێ زیندووی کردەوە، ناوودەنگی ئەو پەیامبەرە درۆزنە جیهان دەگرێتەوە... هەق بە تۆیە باراباس، رۆمیەکان ئەویان بەکرێگرتووە کە هاوار بکات ((بایەخ بە مەلەکوتی زەوی مەدەن... چاوتان لەئاسمان بێ)). بەمجۆرە، لەکاتێکا ئێمە بەسەیرکردنی ئاسمان کاتی خۆمان لە بەین دەبەین و رۆمیەکان بەسەر ملی ئێمەوە دادەنیشن.. تێگەیشتی؟))

- باشە؟ لەئێمەی دەوێ کە فرۆفێڵی ئەویش هەڵکەنین؟ هەرچەند برات بێ؟

فەریسی لەکاتێکا وای بەدیاردەخست کە جلی دڕاوە هاواری کرد ((ئەو برای من نییەو دەیدەم بەتۆ)). بەگوتنی ئەو وشانە لەستوونەکەدا خۆی وەلاناو دووبارە دەستی بەجاڕدانی تەڵسمەکانی خۆی کرد، باراباس کەیفخۆش و رازی بوو، ئاپۆڕەی دەرۆزەکەران لە دەرەوەی (بارەگای سولەیمان))دا ئومێدی دووبارە هاتنەوەی کریستیان لەدەستداو پەرش و بڵاوبوونەوە، مەلەك یەسدوقی پیر کەوتە دوای دوو کۆتری سپی تا ئەوان بە ناونیشان قوربانی بکات و دیاری و سوپاسی خودای سراییل بکات بەخاتری رەحم بەوان کردن و ناردنی پەیامبەری تازە دوای ئەو هەموو ساڵە، تاوێرەبەرد دەکات ئاگریان گرتبوو، رووخساری خەڵك لەنوورێکی زۆر ون بووبوو، لەپڕێکا لە جادەی -بیث ئنیا- تۆزوبایێ بەرزبۆوە، هاواری شادی بەرزی ئاسمان بۆوە، تەواوی خەڵکی دێیەکان دوکانەکانی خۆیان داخستبوو دەهاتن، بەڵام یەکەمین دەستە کە دیارکەوتن دەستەی منالان بوو، بەخۆیان و لقەدارخورماو لقە هەرمێی کێوی بەدوای لقە دارخورمای کریستەوە دەهاتن و رووخساریان دەدرەوشایەوە، لە دوورترێکەوە، یاوەران بەرووسووری و ئارەقە هەڵڕشتنەوە، وەك بڵێی هەریەك لەوان مرۆڤێکی زیندوو کردۆتەوەو لەدوای هەموانەوە خەڵکی (بیث ئنیا) بەهاوارکردنەوە سەرەوژێر بووبوونەوە،

ئەوان بەدوای پەرستگا رایاندەکرد، کریست هەر دوو پەیژەی دەکردە یەك، یەکەم ریزی حوجرەیان رەت داو گەیشتە ڕیزی دووەم، نوورێکی کێوی لە دەست و رووخساری دەتکایە دەرەوە، کەس توانای ئەوەی نەبوو لەو نزیك ببێتەوە، خاخامی پیر کە وەکو ئەوانی دیکە بە هەناسەی بێ ئەژمار لەدوای ئەو رایدەکرد، بۆ ساتێ هەوڵیدا تا بچێتە حەوشەی نادیارەوە کە بە دەوری ئوستادەوە بوو. بەڵام هەر زوو پاشەکشەی کرد، وەك بڵێی مەشخەڵەکان هێرشیان بۆ کردبوو، کریست تازە لە تەنووری خودا هاتبووە دەرەوەو خوێنی بەتووڕەیێکی تەواوەوە جۆشی دەدا، هێشتا نەیدەتوانی باوەڕ بکات کە قودرەت و رۆح ئەوەندە گەورەیە، بەڕاستیش حەزی نەدەکرد باوەڕ بکات کە ئایا رۆح دەتوانێ فەرمان بداتە کێوەکان و بیانخولقێنێ؟ ئایا دەتوانێ زەوی شەق کات و مردوو بەزیندوو بهێنێتە دەرەوە، لەماوەی سێ رۆژ دونیا خرا بکات و دووبارە بینای کاتەوە؟

بەم حسابەوە، ئەگەر رۆح ئەوەندە هێزی هەبووا ئەوکاتە بەتەواوی باری لەناوچوون یا رزگاری دەکەوتە سەر شانی مرۆڤەوە، سنووری نێوان مرۆڤ و خودا یەکیان دەگرت، ئەندێشەیێکی وا سەرسوورمێن و ترسناك بوو، لاجانگەکانی کریست وەکو دەهۆڵ لێی دەداو دەنگی دەهات.

ئیلیازر بەکفنی خۆی بەسەر گۆڕەوە رەهاکردبوو بەخێراییەکی نائاسایی چووبووە پەرستگای ئورشەلیمەوە، یەکەمین جار بوو کە ناشکستەنییێکی وای هەست پێدەکرد کە ئەم دونیایە دەبێ بینەری پایانی خۆی بێ و ئورشەلیمی تازە لە گۆڕ بێتە دەرەوە، ئەو ساتە گەیشتبوو، ئەو نیشانەییێك بوو کە ماوەیێك بوو لە چاوەڕوانیا وەستابوو، دونیای رزی ئیلیازرێ بوو، کاتی ئەوە هاتبوو بۆ ئەو هاوار بکات ((ڕابە دونیا)) ئەو دەبووایە ئەم کارە بکات ترسناکتر لە هەمووی کە ئێستا لێی وەئاگا هاتبوو ئەوەبوو هێزی ئەنجامدانیشی هەیە، ئیدی بۆ ئەو ناکردەنی بوو کە بە وەدیارخستنی ناتوانایی جێ چۆڵ کات، ئەو توانادار بوو، جا لە بەرئەوەی دونیا رزگاری نەدەبوو، تەواوی باری گوناهان دەکەوتە سەرشانی ئەو. خوێن هێرشی کردە سەر مێشکی، لە هەموو لایەکدا روانیە مەزلووم و کۆنەپۆشەکان کە تەواوی ئومێدیان بەوەوە بەستابۆوە، بەهاوارکردنێکی کێوی بەسەر سەکۆوە هەڵبەزیەوە خەڵکی وەکو مێروولەو کلۆ دەوریان گرت دەوڵەمەندە خۆش خۆراکەکانیش بەتیزەبزەوە وەستان تا گوێ بگرن، کریست گەڕایەوە، ئەوانی بینی و مشتی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کرد: ((ئەی ئێوە

دەوڵەمەندەکان گوێ بگرن، ئەربابانی ئەم دونیایە گوێ بگرن، ستەم، نەنگی، برسیەتی ئیدی ناتوانن بەردەوام بن، خوداوەند پشکۆی داناوەتە سەر لێوەکانی منو هاواردەکەم: تاکەی بەسەر تەختەخەوی عاجو سەرینی نەرم دەگەوزن؟ تا کەی گۆشتی هەژاران دەخۆن، ئارەقەو خوێنو ئەشکیان دەخۆنەوە؟))

خودای ئێمە هاوار دەکات ((ئیدی ناتوانم بەرگە بگرم)) ئاگر وانزیك دەبێتەوە، مردووەکان لەگۆڕ هەڵساونەتەوە کۆتایی دونیا هاتووە!)) دوو کۆنەپۆشی زەبەللاح ئەویان نایە سەردەست، ئاپۆڕەکە هاتنە باریەكو لقە دارخورمایان خستە راتەکاندنەوە، سەری ئاگرینی پەیامبەر هەڵمی لێ هەڵدەستا,

- من بۆ هێنانی ئاشتی نەهاتوومەتە دونیاوە، بەڵکو بۆ هێنانی شمشێر هاتووم، من تۆوێکی ناسازگار لەمیانی ماڵەکان دەچێنم، بەخاتری من کوڕ دەست لە باوکی بەرزدەکاتەوە کچ دەست بەسەر دایکیو بووك بەسەر خەسوی بەرز دەکاتەوە، ئەوەی کە دوای من دەکەوێ هەموو شتێ رەها دەکات، هەر کەسێ کە لەم سەرزەویەدا بەدوای رزگاری خۆی بگەڕێ رزگاری دەبێو ئەو کەسەی کە بەخاتری من ژیانێکی زوو ڕابردوو لەدەست بدات ژیانی ئەبەدی وەدەست دەهێنێ، دەنگێکی وەحشی هاواری کرد ((ئەی یاخی، رێبازی موسا چی دەڵێ؟ ئەی لوسیڤەر کتێبی پیرۆز چی دەڵێت؟))

کریست بە چاوانی درەوشاوە وەڵامی دایەوە ((ئەرمیا، ئزگیل، دوو پەیامبەری گەورەن چی دەڵێن؟ من رێبازی نووسراوی ستوونەکانی موسا لەکاردەخەمو رێبازێکی تازە بەسەر دڵی مرۆڤ دەنەخشێنم، دڵی بەردی مرۆڤ دەردەهێنمو دڵێکی لە گۆشتیان پێدەدەمو لەو دڵەدا ئومێدێکی تازە چرۆ پێدەکەم، ئەوەی کە رێبازی نوێ بەسەر دڵەکانەوە دەتاشێ منمو ئومێدی نوێ منم، من ئەشق رادەخەم چوار دەروازەی گەورەی خودا لە رۆژهەڵاتو رۆژئاواو باکوورو باشووردەکەمەوە تا تەواوی میللەتانی دونیا بچنە ناویەوە، باوەشی خودا تەنها شوێنی کەلیمیەکان نییە، بەڵکو تەواوی دونیا دەگرێتە خۆ! خودا سراییلیەك نییە تەنها، ئەو رۆحێکی جاویدانییە)).

خاخامی پیر رووخساری خۆی لەناو دەستەکانیدا پەنهان کرد، گەرەکی بوو هاوار بکات ((کریست بێدەنگ بە ئەمە کوفرێکی گەورەیە))، بەڵام تازە کار لە کار ترازابوو، هاوارە

کێویو زەوقو شەوقەکان دەنگیان دایەوە، هەژاران لە خۆشیان هاواریان دەکرد، خزمەتکارانی پەرستگا، هۆیهایان دەکرد، یاکوبی فەریسی بەدڕاندنی جلی لە هەوادا تفی دەکرد، خاخامی پیر تووشی سەرەخۆری بوو، لەکاتێکا دەگریا ئەوێی جێهێشت لەکاتێ کەبەڕێدا دەڕۆیشت بەبنی لێویەوە گوتی: ((کاری ئەو تەواوبوو، ئەوە چ هەرماسێکە، چ خوداییێکە لە دەروونیا هاوار دەکات؟)) خاخام رێی دەبڕیو ئەوەندە ماندوو کوترابوو خۆی لەسەر پێیەکانی رانەدەگرت، بەدرێژایی ئەو رۆژانو هەفتان کە بەدوای کریستدا رایکردبوو، تەواوی هەولّی ئەوەبوو، تێبگات ئەو کێیە، جەستەی لاوازی تاوابۆوە، ئێستاکێ هیچ شتی لە لەشی نەمابوو، جگە لە پێستی هەتاوەسووتی کە ئێسقانەکانی داپۆشی بوو رۆحی پیا هەڵواسرابوو لە چاوەڕوانیدا مابۆوە، ئایا ئەم پیاوە، ئەو کریستەبوو کە خودا موژدەی بەو دابوو یا نا؟ تەواوی ئەو پەرجووانەی لەودا سەری دەدا لە دەستی هەرماسیش دەهات، هەرماسیش دەیتوانی مردوو زیندوو کاتەوە لەبەر ئەمە پەرجووەکان بەڵگەی تەواویان نەدەدایە دەست خاخام تا بەم هۆیەوە قەزاوەت بکات، پێشبینیەکانیش. هەرماس فریشتەییێکی زیانبەخشی لەڕادەبەدەر بەهێز بوو، بۆ فریودانی مرۆڤ توانای هەبوو کە گوفتارو کرداری خودا برازێنێتە بەرجەستەی پێشبینیە پیرۆزەکان، بەخاتری هەمان ئەو بەڵگانە خاخام شەوانە لەناو جێگادا رادەکشاو نەیدەتوانی بچێتە خەوەوە. لە خودای تەمەننابوو کە بەزەیی بۆ بهێنێ، نیشانەییێکی ئاسوودەبەخش بدا بەو... چ نیشانەیێك خاخام وەئاگاهات، مەرگ، مەرگی خودی ئەو، بەبانگهێشتی ئەم نیشانە لەرزی، لەناو تۆزو خۆڵدا بۆ پێشەوە چوو، (بیث ئنیا) غەرقی هەتاو بوو، بەسەر گردەوە بەدیار کەوت، بەهەناسە بڕکێوە دەستی بەسەر هەڵگەڕان کرد. دەرگای ماڵی ئیلیازر کرابۆوە، لادێییەکان وەکو مێرووله لەماڵی ئەودا لە هاتوچۆدا بوون، ئەوان بۆ دیتنو دەست لێدانی ئەم پیاوە لە گۆڕهەڵساوەیە دەچوونو بەدیقەت گوێیان لە هەناسەی ئەو دەگرت، تا بۆیان بەدیار کەوێ کە ئایا دەتوانێ قسە بکات ئایا لەڕاستیدا زیندوو بوو، یا شایەد یەك تارمایی بوو، ئیلیازر ماندوو لێوی خۆی داخستبوو لە تاریکترین سووچی ژووردا دانیشتبوو، چونکە رووناهی ئازاری دەدا،

پێو بازوو سگی وەکو جەستەی چوار رۆژە، هەڵمسابوو سەوز بوو، رووخساری پفکردووی قاش قاش بوو، شلەیێکی مەیلەو زەرد لەکفنی دەهاتە دەرەوە، کە لەبەری نەدەکردەوە،

دەچکایەوە، کفن بەجەستەی وەنووسابوو، نەدەهاتە دەرەوە، سەرەتا بۆنی گەنیووێکی وەحشەتناك جەستەی داگرتبوو، ئەوانەی کە نزیك دەبوونەوە لووتی خۆیان دەگرت، بەلاّم کەم کەم بۆنی گەنیوەکە کەم دەبوو، تا ئەوەی کە تەنها بۆنی خاكو بخوری دەدا، جارناجار دەستی بەرزدەکردەوە، ئەو گیایەی کە بە پرچی یا ردێنی وەنووسابوو لێی دەکردەوە، خوشکەکانی مارتاو مێریێ، گڵو کرمی خاکی بچووکیان کە بەوەوە وەنووسابوو لەجەستەیەك پاك دەکردەوە، هاوسێیەك لە رووی هاودڵیەوە مریشکی هێنابوو، سالومەی پیر کە لە کەنار سۆپا دەستەوئەژنۆ دانیشتبوو، دەیکولاّند تا پیاوە لەگۆڕهەڵساوەکە چەلاوەکەی بخواو دووبارە گیانی وەبەربێتەوە. گوندییەکان دەهاتنو تەنها چەند ساتێ دەمانەوە تا بەدیقەت ئەزمونی بکەنو قسەی لەگەڵدا بکەن، ئەویش پرسیاری ئەوانی بە نابەدڵی وەلاّم دەدایەوە، ئەوکاتە ئەوانی دیکە لەدێ یا شارەکانی دەوروبەری دەهاتن، ئەمرۆکەش ریش سپییە نابیناکەی دێکەش هاتبوو، دەستی درێژکردو بە مکوڕیو تاسوقەوە دەستی لێدا، لەکاتێدا پێدەکەنی پرسی ((خۆشت رابوارد لەدونیای مردوان؟ ئیلیازر تۆ مرۆڤێکی بە بەختی، ئێستا تەواوی رازەکانی دونیای مردوان دەزانی، بەلاّم ئەو رازانەمان بۆ ئاشکرا مەکە دەنا هەموویان دەنێریتە ولاّتی شێتی)) ئەوکاتە چرپاندیە گوێیو بەنیوە سوحبەتو نیوە ترس پرسی ((هەمووی، کرم، بەڵێ؟ هیچ شتێ جگە لەکرم نییە؟)) ماوەیێ لە چاوەڕوانیدا مایەوە، بەلاّم ئیلیازر وەلاّمی نەدایەوە، پیاوە نابیناکە تووڕەبوو دەستی دایە گۆچانەکەیو رۆیشت؟ مەجدەلیە لەکەنار دەرگادا وەستابوو کەوتبووە روانینی ئەو جادەیەی کە بە ئورشەلیم کۆتایی دەهات، دڵی وەکو منداڵێکی بچووك دەگریا، تەواوی ئەم شەوانە خەوی خراپی بینی بوو لەخەودا دەیبینی کە کریست زەماوەندی کردووە ئەوەش بەمانای مەرگ بوو، شەوی پێشتر لەخەودا بینی بووی کە ئەو ببووە ماسییێکی باڵدارو باڵەکانی خۆی کردەوە لە ئاو هاتە ناو وشکاییەوە بەسەر تاوێرەبەردێکی کەناردا باڵی لێکدەداو بێهودە هەوڵیدەدا تا باڵەکانی خۆی دووبارە بکاتەوە، لەکاتێکا لە هەناسە کەوتبوو، چاوەکانی دەستی کرد بەتاری بوون، گەڕایەوەو سەیری مەجدەلیەی کردو مەجدەلیە لە گیانەللاّ بوو کە هەڵیگرێ دووبارە بیهاوێتەوە ناو ئۆقیانوس، کاتێ کە لاربۆوە ئەوی گرتە دەست مردبوو، بەلاّم لە تەواوی ئەو ماوەیەدا کە رایگرتبوو شیوەنی دەکردو ئەشکی بەسەرا هەڵدەڕشت، گەورە بوو تەواوی باوەشی داگرتو بوو بە مرۆڤێکی مردوو.

- ناهێڵم بگەڕێتەوە ئورشەلیم.... ناهێڵم....

ئاخێکی هەڵکێشا چاوی بڕیە جادەی سپی تا شایەد بدۆزێتەوە، بەلاّم ئەو کریست نەبوو کە دۆزیەوە، لەباتی ئەمەو مەجدەلیە پیرە باوکی بینی کە چەماوەتەوە بەهانکە هانکەوە دێت، لەبەرخۆ گوتی: ((پیرەمێردی بێچارە تولڵخاوەتەوە، بەم وەزعە لە دەستچووی نازانم چۆن وەك سەگی بەوەفا بەدوای مەولای ئێمە کەوتووە، شەوانە گوێم لەدەنگی هەڵسانەوەی دەبێ، دەچێتە حەوشەوەو دەکەوێتە سوژدە، بۆلای خودا بانگ رادێرێ ((کۆمەکم بکە نیشانەیێکم پێ بەخشە)) بەلاّم خودا لێی دەگەڕێ کە ئەو خۆی ئەشکەنجە بدات، لەڕوودا بەمەبەستی ئاگادارکردنەوەیەتی، چونکە خۆشی دەوێ، بەم رێگەوە پیاوە بێچارەکە ئاسوودە دەبێ.

ئێستا سەیری ئەو دەکات خۆی هاوێشتۆتە سەر گۆچانەکەیو سەرهەڵدەگەڕێ، بەردەوام دەوەستێ، روو لە ئورشەلیم دەکاتو بازووەکانی درێژ دەکات تا هەناسە تازەکاتەوە، بەدرێژایی ئەو رۆژانە کە باوكو کچە لە (بیت ئنیا) بوون رابردوویان سپاردبووە دەست فەرامۆشیو دووبارە لەگەڵ یەك بەقسە دادەنیشتن، خاخام کە لەوە بە ئاگاهات کچەکەی لە رێگایەکی بێ ئەدەب هاتۆتە دەرەوە، لەوی بورد دەیزانی کە تەواوی گوناهەکانی بەئەشك دەشۆردرێت، مەجدەلیە فرمێسکێکی زۆر هەڵڕشتوە.

پیرەمێرد کە لەهەناسە کەوتبوو، گەیشت، مەجدەلیە لە کەنارێکەوە وەستا تارەت بێ، بەلاّم ئەو لەجێی خۆی مایەوەو بەپاڕانەوە دەستی کچی خۆی گرت ((مەجدەلیە رۆڵەم تۆ ژنی، ئەشكو نەوازشی تۆ هێزێکی زۆریان هەیە، بکەوە سەرپێیەکانی، لێی بپاڕێوە داوای لێ بکە نەگەڕێتەوە ئورشەلیم، کاتیبانو فەریسیەکان ئەمڕۆ زیاتر لەجاران تووڕەبووینە، ئەوانم بینی بەدزیەوە لەمیانی خۆیان گفتو گۆیان دەکردو ژەهریان لەلێو دەباری، ئەوان نەخشەی کوشتنی ئەو دەکێشن.

مەجدەلیە رونی کردەوە ((کوشتنی ئەو)و دڵی داڕما ((باوکە بەلاّم مەگەر مەرگ دەتوانێ کار لەو بکات.؟))

خاخامی پیر سەیری کردە کچەکەیو بەگرژیەوە بزەییێکی کردو بەبنی لێویەوە گوتی ((هەموو ئێمەمانان، ئەوانەی کە خۆشمان دەوێن وا دەڵێین)) ئەوکاتە بێدەنگ بوو.

مەجدەلیە بەنائومێدیەوە گوتی ((بەلاّم مەولای من مرۆڤێکە وەکومرۆڤەکانی دیکە نییە، نە، ئەونیە.. ئەونیە!)) دووبارە ئەو قسەیەی خۆی دووپات دەکرد تا جادو لەترسی خۆی بکات. پیرەمێرد پرسی ((چۆن دەزانی؟)) دلّی لەخۆشیان داخورپا، چونکە باوەڕی بەپێشبینی ژنان هەبوو. مەجدەلیە وەلاّمی دایەوە ((من دەزانم لەمن مەپرسە کە چۆن، من لەوە دەلّنیام باوکە، هەراسان مەبە، ئێستا کە ئیلیازری لەگۆڕ هەلّخزاند، کێ دەتوانی دەست لەو بدات؟

ئێستاکە کە ئیلیازری لەگۆڕ هەلّخزاندو خەلّك زیاتر لە جاران تووشی شلّەژان بووینە، پێشتر گوێیان لە پەندی ئەو رادەگرتو شانیان هەلّدەتەکان، بەلاّم ئێستا پەرجووکە چۆتە ناو خەلّك خەلّکی ئازایەتیان وەدەست هێناوەو هاوار دەکەن ((ئەو کریستیانویە، ئەو مردوو زیندوو دەکاتەوە، هێزی ئەو لەلایەن خوداوەیە- باشتروایە بچینو پەیوەندی بەوەوە بکەین، ئەمڕۆکە پیاوانو ژنان لقەدارخورمایان گرتۆتە دەست، هەژاران سەرکێشی دەکەن، کاتیبانو فەریسیان هەموو ئەوان دەبینن‌و خوێنی خۆیان دەخۆنەوە لە تووڕەییان شێت بووینە.

***

قسەیان ئەوەیە کە ((ئەگەر بەر لەو نەگرین، کارەکانمان زار دەبیّ،))و بۆ یەکجاری دەچنە لای یۆحەننا، لە یۆحەننا لای کیافا لە قیاقا لای پیلات-و گۆڕی هەلّدەکەنن,,, فەرزەندەم مەجدەلیە پێیەکانی توند بگرە، نەهێلّیت هیچکاتیّ دووبارە بچێتە ناو ئورشەلیمەوە، ئێمە دەبیّ هەموومان بگەڕێینەوە جەلیل.

رووخسارێکی ئاوەلاّوی لە زەینیان نەخشی بەستاو بەردەوام بوو، ((مەجدەلیە لەسەر رێگام بۆ ئێرە باراباسم بینی بە رووخساریّ لەنەفرەت ئەنگیزی کە لە رووخساری مەرگ دەچوو، لەم دەوروبەرەدا دەهاتودەچوو، بەبیستنی دەنگی پێی من خۆی لەناو تەڕاشیّ شاردەوە، ئەوەیان نیشانەیێکی بەدە)) لەشی لاوازی خاخام لە بڕست کەوت، کچەکەی دەستی گرتو بردیە ناو مالّەوە، کورسییەکی بۆ دانیشتن بۆ هێناو خۆشی لەکەناریا لەسەر زەوی دانیشت، پرسی ((ئەو ئێستا لەکوێیە؟ باوکە، لەکیّ لەو جیابوویەوە؟)) لە پەرستگادا هاواری دەکردو بلّێسەی لەچاوان دەهاتە دەرەوە، ئاگر لە تەلاری پیرۆز بەردەدا! وای خودای من چ قسەیێکی کوفرئامێزی لەدەم دەهاتە دەرەوە، دەلّێت رێبازی موسای لەکارخستووە، رێبازێکی دیکەی،

هێناوە، بۆ دیتنی خودا ناچێتە کێوی توور، دیداری خوا لەدلّی خۆیدا دەکات. پیرەمێرد ئاهەنگی دەنگی خۆی دابەزاندو لەکاتێکا دەلەرزی گوتی ((فرزەندم جارجارە ترسی ئەوەم هەیە کە ئەقلّم لەدەست بدەم.. یا رەنگە لوسیڤەر، مەجدەلیە بەفەرامانداننەوە گوتی ((بێدەنگ!)) هەردوو دەستی خۆی لەسەر لێوەکانی ئەو دانا، ئەوان هێشتا لەگفتوگۆ بوون کە یاوەران یەك لەدوای ئەویتر وەدیارکەوتن، مەجدەلیە لە جێوە هەلّساو سەیری کرد، بەلاّم کریست لەنێو ئەواندا نەبوو، بەدەنگێکی خەمگینەوە پرسی ((ئەی کوا مەولا))؟ پەترۆس بەسەروپۆتەلاّکێکی تێکچڕژاو وەلاّمی دایەوە گوتی ((هەر ئێستا دێت)) مێریّیش لە جێوە هەلّسایەوە، برای خۆی بەرەلا کردو نزیکی یاوەران کەوتەوە، رووخساریان تیروتارو شپڕزە بوو بوو چاوانیان کزبووبوو مێریّ پشتی بەدیواردا بەدەنگێکی لاواز بەبنی لێو قسەی کرد: ((ئەی کوا مەولا))

یۆحەننا وەلاّمی دایەوە ((مێریّ هەر ئێستا دێت، وا خەیالّ دەکەی ئەگەر رووداوێکی بەسەر هاتبیّ جێمان دەهێشت؟))

یاوەرە رووخسار تێکچڕاوەکان لەناو ژوورا پەرش‌و بلاّوبوونەوە، مەتی کاغەزەکانی لەبن کراسی هێنایە دەرەوەو ئامادەی نووسین بوو. خاخامی پیر گوتی ((مەتی قەسە بکە، شتیّ بلّیّ، تا دووعای خێرت بۆ بکەم))

مەتی وەلاّمی دایەوەو گوتی ((باوکە هەر ئێستا کە هەمووومان بەیەکەوە گەڕاینەوە، روفوسی یوزباشی لەدەم دەروازەی ئورشەلیمدا بەری لەئێمە گرت‌و هاواری کرد ((بووەستن فەرمانێکم بۆ ئێوە پێیە)) هەموو لەترسان زەندەقمان چوو، بەلاّم ئوستاد بەئارامی دەستی بۆلای ئەو درێژ کردو گوتی ((ئەی دۆست بەخێر بێی چیت دەویّ؟))

ڕوفوس وەلاّمی دایەوە ((ئەوە من نیم ئەوەی دەربارەی تۆ دەدوێت، لووتف بکە لەگەلّم وەرە)).

کریست بە ئارامی گوتی ((وادێم)). رووی لە ئورشەلیم کرد هەموو کەوتینە سەرپێی ئەوو هاوارمان کرد ((مەولای ئێمە بۆ کویّ دەچیت؟ ئێمە رەهات ناکەین؟))

یوزباشی کەوتە میانی ئێمەو گوتی ((مەترسن قەولتان پێدەدەم کە ئەو نیازێکی باشی هەیە)).

ئوستاد فەرمانی بەئێمەدا ((بڕۆن مەترسن، هێشتا کاتی مژدەهێن نەهاتووە)) بەڵام یەهودا قسەی ئوستادی بڕیو گوتی ((ئوستاد منیش لەگەڵ تۆ دێم، تۆ جێناهێڵم))

ئوستاد وەڵامی دایەوە ((وەرە منیش تۆ جێناهێڵم)) لەگەڵ یەك بەرەو ئورشەلیم گەڕانەوە، روفوسو ئوستاد لە پێشەوەبوون، یەهودا وەك سەگی مێگەل لەدواوە)) لەهەمان کاتدا کە مەتی قسەی دەکرد، یاوەران بێ ئەوەی قسەیێ بکەن نزیك بوونەوە دانیشتن.

خاخام گوتی ((رووخساری تۆ شلەژاوە، شتێکمان لێ دەشاریەوە)) پەترۆس بە زەمزەمەکردنەوە گوتی ((ئێمە نیگەرانی دیکەمان هەیە باوکە، نیگەرانی دیکە)). جارێکی دی لێویان داخست.

راستیەکەی هەمان ئێستا لەسەر رێگادا هەرماسی شەڕ چووبووە ناو لەشیان هەڵسانەوەی مردوو دەستی پێکردبوو، رۆژی خودا بە ئاشکرا وەنزیك دەکەوتەوە، ئوستاد بەسەر تەختەوە دادەنیشت لەبەر ئەمە بۆ ئەوان زەمانەکە هاتبوو، کە دەستکەوتەکانی دابەش بکەن، لەهەمان جێدا، لەکاتی دابەشکردن بوو کە یاوەران کەوتبوونە دەمەقاڵێ لەمیانی یەکتریدا.

یەکێکیان گوتی ((من لەلای راستی دادەنیشم، ئەو منی زیاتر لە هەمووتان خۆشدەوێ)) ئەوان بۆ پێشەوە هەڵبەزینەوەو هاواریان کرد ((نەخێر، من، من))

- من

- من

ئاندریاس گوتی ((یەکەمین کەس بووم کە ئەوم بە ((مەولای من، بانگ کردووە)). پەترۆس پەلپی گرتو گوتی ((ئەو دەهاتە خەونی من تا خەونی تۆ)) یۆحەننا گوتی ((ئەو من بە ئازیز بانگ دەکا))

- من

- من

خوێنی پەترۆس کەوتبووە جۆشەوەو هاواری کرد ((هەمووتان داپۆشن، مەگەر هەمان رۆژانی پێشتر نەبوو بەمنی گوت ((پەترۆس، تۆ بەردیو من بەسەر تۆوە ئورشەلیمی تازە بینا دەکەم)) دروستە؟

مەتی لەکاتێکدا دەفتەری خۆی لەژێر هەنگڵ دەناو دەریخستو گوتی ((ئورشەلیمی تازە)) من لێرەو گوفتاری ئەوم نووسیوە.

پەترۆس بەتووڕەیی گوتی ((بەدوو نووسەر، پێم بڵێ چی بە من گوت؟ من وام بیست))

- ئەو گوتی ((تۆ بەردیو من بەسەر ئەو بەردەوە کڵێسای خۆم دروست دەکەم)) کڵێسا نەك ئورشەلیم- لەمیانی ئەو دووە جیاوازی زۆرە.

پەترۆس هاواری کرد (مژدەی چی تری بەمندا؟ بۆ لە قسە وەستای؟ هەڵبەت لە بەرژەوەندی تۆدا نییە... ها؟ دەربارەی کلیلەکانی گوت. یاڵلا قسە بکە))

مەتی بە کەم مەیلیەوە دەفتەری دەرهێناو کردیەوەو خوێندیەوە ((من کلیلەکانی مەلەکوتی ئاسمان دەدەم بە تۆ)).

پەترۆس پیرۆزمەندانە هاواری کرد ((بەردەوام بە... بەردەوام بە)) مەتی ئاوی دەمی قورتداوەو دووبارە لاربۆوە سەر دەفتەرەکەی ((هەر شتێك تۆ بەسەر زەویەوە پەیوەندی دەدەی لە ئاسمان پەیوەست دەبێ، هەرچییەك تۆ بەسەر زەویەوە لێکی بپچڕێنی لە ئاسمان دەپچڕێت..و هەمان!))

- ئەوە بەڕای تۆ بێهودەیە؟ هەموو گوێ بگرن، من کلیلم هەیە، ئەوە منم کە دەروازەی بەهەشت دەکەمەوەو دادەخەم، ئەگەر بمەوێ مۆڵەتتان پێدەدەم بچنە ناویەوە، ئەگەر نەمەوێ، رێتان نادەم لەهەمان جێ بوو کە یاوەران کەوتنە سەریەوەو ئەگەر لە (بیث ئنیا) نزیك نەکەوتبانەوە، ئەوە یەکتریان لەتو پەت دەکرد، بەلام لەبەرامبەر دێهاتیەکان شەرمەزاربوون رقی خۆیان خواردەوەو لەگەڵ ئەمەشدا رووخساریان هێشتا بەتەواوی گرژو مۆن بوو.

بەشی بیست‌و شەشەم

لە هەمان ئەم سەین‌و بەینەدا کریست لەگەڵ یوزباشی ڕێی تەی دەکردو یەهودا، سەگی مێگەل لەدوای ئەوانەوە چوونە ناو بوارە باریك‌و پڕ پێچ‌و پەنای ئورشەلیمەوە، لەڕێگای پەرستگا، بەرەو بورجێ کە تەلاری — پونس پیلات- بوو بۆ پێشەوە ڕۆیشتن.

سەرەتا یوزباشی کەوتە قسە، بەدەنگێکی تێکەڵ بە هەڵچوون گوتی: ((خاخام، کچەکەم تەواو سەلامەتی خۆی بەدەست هێناوەتەوە، هەمیشە لەبیری تۆیە، هەرکات کە خەبەرداری ئەوە دەبێ کە تۆ بۆ خەڵك قسە دەکەی، بەدزیەوە ماڵ جێدەهێڵێ، بەپەلە ئامادەی شوێنی قسەکردنی تۆ دەبێ، ئەمڕۆ دەستی ئەوم توند گرتبوو، بە یەکەوە بووین لە پەرستگا گوێمان لەقسەی تۆ ڕاگرتبوو، دەیەویست بێ‌و پێی تۆ ماچ بکات)). کریست پرسی: ((باشە بۆ نەتهێشت؟ بۆ نەجاتی ڕۆحی مرۆڤ ساتێکیش بەسە، بۆ ئەم ساتەت بەبادا؟)).

ڕەفوس بەشەرمەزاریەوە بەخۆی گوت: ((کچێکی ڕۆمی پێی یەهوودیێ ماچ بکات!))، بەڵام قسەی نەکرد، بەو قامچیە کورتەی لەدەستی دابوو، ئاپۆڕەی پڕ هەراو هۆریای لاداو ڕێی بۆ خۆی کردەوە، هەوا ئەوەندە گەرم بوو، کە مرۆڤی دووچاری غەش دەکرد، مێش‌و مەگەز کوچەو بانی داپۆشیبوو، هەناسەدان لە فەزای یەهودیدا یوزباشی دووچاری هێڵنج دەکرد،ساڵەهای ساڵ بوو لە فەلەستین بوو، بەڵام هێشتا عادەتی بە یەهودییەت نەگرتبوو، ئەوان ئێستاکە لە مەیدانی بازاڕ کە بەحەسیر داپۆشرابوو، تێدەپەڕین ئەوێ فێنکتر بوو، هەنگاوەکانیان سست کرد،

یوزباشی پرسی: ((چۆن دەتوانی لەگەڵ ئەو حەمکە سەگە قسە بکەیت؟ کریست سوور هەڵگەڕاو وەڵامی دایەوە: ((ئەوانە سەگ نین ڕۆحن، تەلەزمێکن لەوجودی خودا، خوداوەند ئاگرێکی سەرسووڕهێنەرە، هەموو ڕوحێکی تەڵەزمی دەبێ حورمەتی بگیردرێت.)).

ڕوفوس گوتی: من ڕۆمیێکم‌و خودای من ڕۆمیە، جادەکانی دەکردەوە، قەڵای دروست دەکرد، ئاوی دەبردە شارەکان، خۆی چەکدار دەکاو دەچێتە جەنگ، فەرماندەیی لەشکری دەگرێتە دەست، ئێمە بەدوای دەکەوین، ئەو جەستەو ڕۆحەی تۆ دەربارەی ئەوان قسە دەکەیت، بۆ ئێمە یەکە، بەسەر بەرزایی ئەوەوە مۆری ڕۆمی لێیە، ئەوکاتە کە دەمرین ڕۆح‌و جەستە لەگەڵ یەك لەبەین دەچن، بەڵام ڕۆڵەکانمان جێمان دەگرنەوە، مەبەستی ئێمە لەجاویدانی هەر ئەوەیە، بەداخەوەم، بەڵام ئەوەی تۆ دەیلێیی دەربارەی مەلەکوتی ئاسمان بە ڕای ئێمە جگە لە ئەفسانە هیچی دیکە نییە)) دوای وەستانێکی کورت بەردەوام بوو گوتی: ((ئێمەی ڕۆمی بۆ فەرمانڕەواییێتی مرۆڤ دروست بووین)) ناکرێ بەعیشق فەرمانڕەوایەتی مرۆڤ بکرێ))

کریست لەکاتێکا دەیڕوانییە چاوانی شین‌و ساردو ڕووخساری تازە تیرهاویشتەو دەستی خەپڵەو ئەنگوستی کورتی یوزباشی، گوتی ((ئەشق بێ چەك نییە، عەشقیش جەنگ دادەگیرسێنێ‌و هێرش دەکات))

یوزباشی هاتەبەرو گوتی: ((لەم حاڵەتەدا ئیدی ئەشق نییە))

کریست سەری دابەزاندو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە ((شەرابی نوێ دەبێ خەمی نوێی هەبێ‌و قسەی نوێ‌و مانای نوێ)).

ئەوان لە ئەنجامدا گەیشتن، بورج‌و یاری تەلاری پونس پیلاتی والی ڕۆح زلی ڕۆمی لە بەرەو ڕووی ئەوان قەدی بەرز کردبۆوە، پیلات نەفرەتی لە نەژادی یەهود دەکرد هەرکاتێ بەکوچەکانی ئورشەلیمدا ڕەتدەبوو، یا ناچاری قسەکردن دەبوو لەگەڵ یەهودیەکان، دەسماڵێکی بۆنداری لەبەر لووتی خۆیا دەگرت، ئەو نەباوەڕی بە خوداکان‌و نە بەمرۆڤ هەبوو، نەبە پونس پیلات‌و نە بە شتێکی دیکە، تیغێکی

تیژی بەزنجیرێکی زێڕینی بەهادار بە گەردەن هەڵواسی بوو، هیچ کاتێ لەخۆی بەدوور نەدەگرت. تا ئەگەر زەمانێ لەخواردنو خواردنەوەو والیگری بێزار بێت یا لەلایەن قەیسەری رۆم دوورخرێتەوە، دەماری دەستی خۆی ببڕێت، زۆربەی هاوارو پاڕانەوە ئامێزەکانی یەهودیانی دەبیست کە هاتنی کریستیان بۆ نەجاتی خۆیان داوا دەکردو دەیدایە پێکەنین، لەکاتێکا هێمای بۆ تیغی تیژی گەردەنی دەکرد بەژنەکەی دەگوت (سەیرکە کریستیانوی من، نەجات بەخشی من لێرەیە))، بەلاّم ژنەکەی بێ ئەوەی وەلاّمی بداتەوە، سەری وەردەسووڕاند.

کریست لەدەرەوەی دەرگای گەورەی تەلار وەستاو گوتی: ((یوزباشی قەرزی خۆت سەبارەت بەمن لەبیر نەکردووە؟ ئێستا زەمانی جێبەجێکردنی هاتووە)). روفوس وەلاّمی دایەوە: ((کریستی ناصیرەیی من لەتەواوی لەززەتی ژیانم قەرزداری تۆم بڵێ چ خزمەتێکت لەمن دەوێ؟))

-ئەگەر دەستگیریان کردمو منیان خستە زیندانەوە، یا منیان کوشت بۆ نەجاتدانی من کارێ ئەنجام مەدە، وادەم پێدەدەی؟

-ئەوان ئێستا چوونەتە ناو دەرگای گەورەی تەلارەوە، پاسەوانان دەستەکانی خۆیان بەناونیشانی سلاّوی نیزامی بۆ یوزباشی بەرز دەکردەوە، روفوس بەسەرسامیەوە پرسی ((تۆ ناوی ئەمە دەنێی داوا؟ من لە ئێوەی یەهودی ناگەم)). دوو پاسەوانی رەشپێستی زەبەللاح لە دەرەوەی دەرگای ژووری پیلات بۆ پاسەوانیکردن وەستابوون: کریست گوتی ((بەڵێ یوزباشی ئەمەیان داوایە وادەم پێدەدەی؟ روفوس بەهێمای سەر دەستووری بە پاسەوانانداندا کە دەرگا بکەنەوە، پیلات شۆخو شەنگ ریش تاشراو بەسەر تەختی بەرزی رازاوە بەبازی گەورەوە دانیشتبوو دەیخوێندەوە، توێڵی کورت بوو چاوانی خۆڵەمێشی بوو لێوێکی ناسکی هەبوو، سەری هەڵبڕی تا سەیری کریست بکات، کە لە بەرەو رووی وەستابوو، لەکاتێکا دەسماڵی عەتراوی خۆی نا بە سەرلووتی، بەتیزئامێزەوە گوتی ((کریستی ناصیرەیی پاشای یەهود تۆی؟))

- کریست وەلاّمی دایەوە ((من پاشا نیم))

-ئەی چیی؟ مەگەر تۆ کریستیانو نیت؟ مەگەر کریستیانو هەمان کەسێ نییە کە هاونیشتمانیەکانت، نەتەوەی ئیبراهیم، نەوە لەدوای نەوە لە چاوەڕوانیدا بوون کە بێتو ئازادیان بکاتو بەسەر تەختی سراییل دانیشێو ئێمەی رۆمی دەرپەڕێنێ؟ کەواتە بۆ دەڵێی پاشا نیت؟

-مەلەکوتی من لەسەر زەوی نییە.

-پیلات قاقا پێکەنی گوتی: ((ئەی بەسەر ئاوەوەیە یا بەسەر هەواوەیە؟)) کریست بەئارامی وەلاّمی دایەوە ((لە ئاسمان دایە))

- پیلات گوتی ((زۆرباشە تۆ دەتوانی ئاسمان بەناونیشانی خەلاّت بۆ خۆت هەڵگری بەلاّم پەیوەندیت بەزەویەوە نەبێ)) ئەوکاتە ئەڵقەییێکی قەبەی لەدەستدا بوو لەنووری چرادا گرتو روانیە رەنگی قورمزی ئەوەوە، بەسەر نقێمی کەللەسەرێکەوە داتاشرابوو لەدەوریەوە ئەم وشانە نووسرا بوو ((بخۆ، بنۆشەو شاد بژیت، چونکە بەیانی دەمریت))

- یەهودیەکان وەزع وحاڵی ئێمە تێکدەچڕژێنن، هیچ کاتێ خاوێن نابنو خودای ئەوان لە رووخساریاندایە: پرچ درێژ، پۆخڵ، سەرسەخت، ستایشی خۆیان دەکەن، رقی حوشتریان هەیە.

-کریست دیسان بەئارامی گوتی ((بزانە ئەو خودایە پێشتر مشتی خۆی بەرووی رۆمدا بەرزکردۆتەوە)). پیلات بەباوێشك کێشانەوە وەلاّمی دایەوە ((رۆم جاویدانییە))

- رۆم هەمان ئەو پەیکەرە زەبەللاحەیە کە دانیالی پەیامبەر لەخەونی خۆیدا بینی بووی.

- پەیکەر؟ کام پەیکەر؟ ئەوەی ئێوەی یەهودیەکان لەبێداریدا حەسرەتی بۆ هەڵدەکێشنو خەوی پێوە دەبینن، ئێوە بە خەون دەژینو بەخەون دەمرن.

- بەخەونەکانەوەیە کە مرۆڤ خەباتی خۆی دەست پێدەکات کەم کەم سێبەرەکە چڕتر دەبێو بەرجەستە دەبێ، رۆح ئاراستەی لەش دەبێ بۆ زەوی دادەبەزێو دەگەڕێ،

لەبەر ئەمە خەونی دانیال پێغەمبەر دێتەدی، رۆح ئاراستەی تەن دەبیٚو دادەبەزێتە زەویو دەگەڕیٚو رۆمیەکان لەناودەبات.

- کریستی ناصیرەیی من ستایشی بێباکی تۆ دەکەم، لەوانەیە هی گەمژەڵێشت، وابەدیار دەکەویٚ کە باکت بەمەرگ نییە لەبەر هەندێیە کەوا ئازاد قسە دەکەیت. تۆم خۆشدەویٚ، باشە باسی خەونی دانیالم بۆ بکە.

-شەوێکیان دانیالی پەیامبەر پەیکەرێکی گەورەو زلی بینی، سەری پەیکەرەکە لە زێڕ بوو سینەو بازووەکانی لە زیو، ورگو رانی لە برونز، قاچەکانی لەئاسن، ژێر پێکانی لەگڵی رس، لەپڕێکا دەستێکی نادیار بەردێکی هاویشتە پێیە گڵیەکانی وردی کردو یەکسەر تەواوی پەیکەرەکە- زێڕو زیوو برۆنزو ئاسن- لەزەوی خلۆربوونەوە.. پونس پیلات، ئەو دەستە نادیارە خودای سراییلەو ئەو بەردەش منم، ئەو پەیکەرەش رۆم دەبیٚ. پیلات جارێکی دیکەش باویشکی هاتیٚو بە دلگرانی گوتی ((ئەی پاشای یەهود دەزانم دەتەویٚ سواری چ فیڵیٚ بیت، کرێتی بە رۆم دەکەیت تا تووڕەیی من بجۆشێنیو تۆ لە خاچ بدەمو ئەو کاتە ببیتە قارەمان، زیرەکانە هەموو شتێکت رێکداوەتەوە، ئاگام لێیە هەتا تۆ دەستت کردووە بەزیندووکردنەوەی مردووان، بەڵیٚ تۆ لەحاڵەتی هەمووارکردنی رێگەی، بەهەمان جۆر یاوەرانت پەرشی دونیا دەکەی کە تۆ نامریت، بەڵکو رابویتو بۆ ئاسمان هەڵگەڕاویت، بەلاٚم هەی فێڵبازی ئازیز بزانە کە زۆر لیٚ دووری، فێڵەکانی تۆ کۆن بووە، باشتر وایە فێڵی تازە بدۆزێتەوە، من تۆ ناکوژم، ئارەزووم نییە بتکەم بە قارەمان، تۆ نابیتە خوداش، لەبەر ئەمە ئەم نەخشەیە لەسەرت دەرکە)) کریست قسەییێکی نەکرد لەمیانی پەنجەرەی کراوەدا روانیە پەرستگای گەورەی یەهود کە وەك مرۆڤخۆرێکی بیٚ جولە لەنووری هەتاودا بریقەی دەدایەوە، پۆل پۆ مرۆڤی رەنگاوڕەنگ دەچوونە ناو گەرووی رەشی کراوەی، پیلات یاری بە زنجیرەی بەهاداری زێڕین دەکرد ئەویش قسەییێکی نەکرد، پێی نەنگ بوو داوایەك لە یەهودییێك بکات، بەلاٚم قەولی بەژنی دابوو، داوایەك لە یەهودییێك بکات، بەلاٚم قەولی بەژنی دابوو چارەی نەبوو. کریست پرسی ((تەواو بوو؟)) بەرەو لای دەرگا گەڕایەوە. پیلات هەڵسایەوەو گوتی ((سەبرکە قسەم لەگەڵت

هەیە لەبەر ئەمە بوو کە تۆم داواکردووە، ژنەکەم دەڵێت کە هەموو شەویٚ خەو بە تۆوە دەبینیٚ، لەبەرخاتری تۆ زات ناکات چاو باوێتە سەریەك، دەڵێت کە هەموو شەویٚ تۆ لەدەست هاونیشتمانیەکانت، حەناو کانا کەبەدوای مەرگی تۆدا دەگەڕێن، شکایەت لەو دەکەیو بە دەستەپاچەییو ناگوزوری داوا لەو دەکەی کە قسە لەگەڵ من بکاتو من قانیع بکات کە دەست لە کوشتنی تۆ هەڵگریٚ، دوێنیٚ شەو ژنەکەم بەقیژەقیژەوە لەخەو راپەڕیو دەستی بەگریان کرد، وادیاربوو دڵی بەتۆ دەسووتا، (نازانم بۆ، من کارم بە پڕوپوچیەکانی ژنانەوە نییە) جاریٚ کەوتە سەرپێیەکانم تا ناچارم بکات تۆ داواکەمە ئێرەوە بەتۆ بڵێم لێرە بڕۆیتو خۆت نەجات بدەیت.

❊❊❊

-کریستی ناصیرەیی هەوای ئورشەلیم بۆسەلامەتی تۆ زیانبەخشە، بگەڕێوە جەلیل، نامەویٚ زۆریت لەگەڵ بەکاربهێنم، ئەوەیان بەنیازی دۆستیٚ بەتۆ دەڵێم بگەڕێوە جەلیل.

- کریست بەهەمان شێوە لەڕووی هەمیشەیی وەلاٚمی دایەوە: ((ژیان جەنگە تۆش ئەوە دەزانی، چونکە سەربازێکی رۆمیت، بەلاٚم ئەوەی کە نازانی ئەوەیە: فەرماندە خودایەو ئێمە سەربازی ئەوین، لەهەمان ساتی کە مرۆڤ لە دایك دەبیٚ خوداوەند زەوی بەو نیشان دەدات، بەسەر زەویەوە شاریٚ، گوندیٚ، کێویٚ، دەریاییٚ یا بیابانیٚ، پێی دەڵیٚ: ((تۆ لێرەوە دەجەنگی)) ئەی والی یەهودی، شەوێکیان خودا چنگی لەپرچم گیرکردو هەڵیگرتمو هێنامیە ئورشەلیم رووبەڕووی پەرستگا لەسەر زەوی دایناموگوتی ((تۆ لێرە جەنگ بەرپا دەکەی)) ئەی والی یەهودیە من پەیمان شکێن نیم هەر لێرەوەیە کە جەنگ بەرپا دەکەم))

- پیلات شانەکانی راتەکاند، بەداخەوەی ئەوەبوو، کە تکای کردبوو یەك رازی خانەوادەی بۆ یەهودیەك ئاشکرا کردبوو، وەك چۆن عادەتی بوو دەستی لێکخشاندو گوتی ((من دەست لەوکارە وەرنادەم بڕۆ)) کریست دەستەکانی بەرزکردەوەو مۆڵەتی وەرگرت، بەلاٚم کە لە ئاستانەی دەرگادا رادەبرد، پیلات بەشێوەیەکی تیزئامێزەوە

بانگی کرد ((ئاهای کریست ئەو خەبەرە ترسناکەی کە بیستوومە بۆ جیهانت هێناوە چییە؟))

-کریست وەلاّمی دایەوە ((ئاگر... ئاگر بۆ پاککردنەوەی زەوی))

- لەڕۆمیەکان.....؟

- نە لە گاور وزالّمو ناپاكو تێرەکان

- پاشان؟

- پاشان بەسەر زەوی داتاشراودا ئورشەلیمی تازە دروست دەکەینەوە.

- کێ ئورشەلیمی تازە دروست دەکاتەوە؟

- من

- پیلات قاقا پێکەنی ((باشە، باشە کەواتە هەق لای من بوو کە بە ژنەکەی خۆم گوت تۆ شێتی، تۆ دەبێ جارجارە بێیتە دیداری منەوە کارێکی وابکەی کە کات بەسەربەرم، باشە ئیدی ئێستا بڕۆ، ماندووت کردم)) دەستەکانی لێکداو دوو نێرە زەبەلاحی رەش هاتنە ژوورەوەو کریستیان بردە دەرەوە,

- یەهودا لە دەرەوەی قەسردا لە چاوەڕوانی دابوو، ئاگای لە خۆ نەمابوو، لەم دواییانەدا، خورشتێکی پەنهانی کەوتبووە گیانی ئوستادەوەو ئەوی دەخوارد هەموو رۆژێ چینەکانی رووخساری وردترو زرِتر دەبوو، قسەکانی غەمگینترو ترسناکتر دەبوو، هەموو جارێ دەچووە- گەلگەتا- ئەو گردۆلکەیەی کە دەکەوێتە دەرەوەی ئورشەلیمو رۆمیەکان گیانبازانیان لەوێ لەخاچدەدا، دەڕۆیشتو تاكو تەنها چەندین سەعات لەوێ دادەنیشت، بە ئەندازەی دیتنی کاهینەکانو کاهینە گەورەکان لەدەوری خۆی تووڕە دەبوو، گۆڕی خۆی هەڵدەکەند، بەهەمان رێژە، بەڵکو زیاتر هێرشی دەکردنە سەرو خوتبەی بۆ مارە ژەهراویو درۆزنەکان دەدا، هەموو رۆژێ لەبەیانییەوە تا سپێدە لە دەرەوەی پەرستگا دەوەستا قسەی توندی دەخستە بەر زمان وەك بلێی

بەدوای مەرگی خۆیدا دەگەڕا، رۆژێکیان کە یەهودا لێی پرسی کە چ کاتێ جلی بەرخ لە خۆی دادەکەلێنێ تا شێر بە تەواویو گەورەییو جەبەرووتی خۆیەوە دەرکەوێت؟

- کریست سەری راتەکاندو بزەییێکی کرد کە یەهودا هیچ کاتێ لە عومری خۆی بزەییێکی واناهەمواری بەسەر لێوەکانی هیچ مرۆڤێ نەبینی بوو، لەو زەمانەوە بەدوا یەهودا لەو بەدوور نەکەوتبۆوە، هەتا لەو کاتانەی کە دەچووە گەلگەتا، یەهودا بەدزیەوە بەدوای ئەودا دەچوو تا نەبادا دوژمنێ کەمینێکی لێ دانابێتەوەو ئارەزووی گیانی ئەو بکاتو بیکوژێت.

- یەهودا لە دەرەوەی تەلاری نەفرەتی بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوو، بە رقو کینەوە دەیڕوانیە پاسەوانە بێ جولەکانی رۆمی کەبەچەکی مسینو رووخساری گرژیانەوە بوون، هەروەها دەیڕوانیە ئەو ئالاّیە کوفرەی بازنیشان کە لە پشتی ئەوانەوە لەبەرزایی بەیرەقێکی بەرزەوە دەشەکایەوە. لەخۆی پرسی ((پیلات چ کارێکی بەو هەبوو؟ بۆ بانگی کردووە؟)) گیانبازانی ئورشەلیم یەهودایان ئاگادارکردبۆوە سەبارەت بەم بابەتەوە، کە حنناو کیافا هەمیشە لەهاتوچۆی تەلار بوون کریستیان بەوە تاوانبار دەکرد کە خەریکی شۆڕشێکە بۆ دەرکردنی رۆمیەکان تا خۆی ببێتە پادشا. بەلاّم پیلات قبوڵی نەدەکردو دەیگوت ((ئەو شێتێکی تەواو عەیارە دەست دەخاتە کاری رۆمیەکانەوە)).

- من جارێکیان بەتایبەت خەڵکم نارد تا لێی بپرسن کە ئایا خودای سراییل داوا لە ئێمە دەکات کە سەرانە بدەینە رۆمیەکان، ئەلهەق وەلاّمی دایەوە ((کاری قەیسەر بۆ قەیسەرو کاری خودا بسپێرە دەست خوداوە)) ئەوکاتە پیلات لە خەندە بەردەوام بوو گوتی ((ئەو بەدیوانەیی مرۆڤێکی پیرۆز نییە، خۆپیرۆز نواندن شێتی کردووە، ئەگەر دەخالەت لە ئایینی ئێوە دەکات، سزای بدەن، من دەخالەت لەو کارە ناکەم، ئەو لەکاری من دەخالەت ناکات)) قسەی پیلات بۆ ئەوان هەمیشە ئەوە بووە، بەلاّم ئێستا نەکا باوەڕی خۆی گۆڕی بێت.

- یەهود وەستاو پشتی بەدیواری بەرابەر تەلارداو بەحالّەتێکی تووڕە، مشتی خۆی کردە گرێو دووبارەی کردەوە، چوار نەفەر لەخزمەتچییانی پەرستگا هاتن، تەختێکی

ڕەوانی ڕازاوە بەزێڕیان لەبەر دەرگای تەلار بەئارامی لەسەر زەوی دانا، پەردەی ئاوریشمینی بەرکەنار بوو کیافا لە جلێکی ئاوریشمینی ئاوزێڕکراودا لەسەرخۆ پێی نایە سەر زەوی، ئەوەندە قەڵەو بوو کە بەزی دەوروبەری چاوانی لەلیکاو دەچوو، دەرگای دوودەری سەنگینی تەلاردروست لەهەمان ساتێ کە کریست دەهاتە دەرەوە کرایەوەو هەردوو نەفەر لە ئاستانەی دەرگادا ڕووبەڕوی یەکتربوونەوە، کریست لە جێوە وەستا بەپێی پەتیو کراسی سپی پڕ لە پینەیەوە بەبێ بزاوتێکی تەواوەوە چاوی لە چاوی کاهینی گەورەنا، کاهین پێڵوە سەنگینەکانی بۆ سەرەوە بردو ئەوی ناسیەوەو بەسەری کردەوە، لێوە بەز ئاساکانی لێك کردەوە: ((ئەی یاخی لێرە چیت دەوێ؟))، بەلاّم کریست هێشتان بێ جولەو بەچاوانی درشتو بەئازارێکەوە لەوی ڕوانیو وەلاّمی دایەوە.

- ((ئەی کاهینی گەورەی هەرماسی من ترسم لە تۆ نییە))

- کیافا هاواری کردە سەر کەژاوەدارەکانی ((فڕێی دەنە دەرەوە)) خۆشی بۆ ناو حەوشە کەوتەڕێ: مەیموون ڕووخسارێکی قەڵەوو پێ چەماوە لەژێر قەڵەوێتی خۆیەوە باری سەر زەوی بوو.

- خزمەتکاران کریستیان لەناو میانەدا گرت، بەلاّم یەهودا تاوی دایە پێشەوەو هاواری کرد ((دەستتان بەرز کەنەوە!)) لەکاتێکا ئەوانی وەلاوەنا دەستی کریستی گرت ((یالّلاّ دەبێ قوتاربین))

- یەهودا خۆی بەنێو وشترو خەڵكو بزن دادەدا بۆ پەڕاندنەوەی کریست ڕێگەی دەکردەوە، ئەوان لەژێر دەروازەی بارداری شاردا ڕابردنو بەدابەزین بۆ دۆڵی-کەدرون- سەر هەڵگەڕان بۆ لای بەرامبەر، ڕێی بیث ئنیایان گرتەبەر.

- یەهودا لەکاتێکا قۆڵی ئوستادی دەکوشی پرسی ((چکاری بەتۆ بوو))

- کریست دوای بێدەنگییێکی قووڵ وەلاّمی دایەوە ((یەهودا دەمەوێ ڕازێکی ترسناك لەگەڵ باس بکەم)).

- یەهوددای سەری قژ سووری خۆی لارکردەوەو بە دەمو گوێی کراوە وەستا.

- تۆ بەهێزترین تاکی نێوان یاوەرانی، وا خەیاڵ دەکەم تەنها تۆ دەتوانی ئەوە ببیستی لەبارەی ئەم بابەتەوە، شتێکم بەوانی دیکە نەوتووەو پێشیان، نالێم چونکە بەرگەی بیستنی ناگرن.

- یەهودا لە خۆشحاڵیان سوور هەڵگەڕاو گوتی ((مەولای من بەو متمانەیەی بەمنت کردووە سوپاسگوزارم، بڵێو دڵنیابە کە پەشیمان نابیتەوە)). یەهودا دەزانی بۆ جەلیلی خۆشەویستم جێهێشتو هاتووم بۆ سراییل؟

- یەهودا وەلاّمی دایەوە: ((بەڵێ چونکە لەهەمانجێ یە ئەوەی کە دەبێ ڕوبدا ڕوودەدات)).

- تەواو دروستە، مەشخەڵەکانی خوداوەند لێرە دەست پێدەکەن، ئیدی خەو لەمن، ڕفێنراوە، نیوەشەوان لەخەو ڕادەپەڕمو سەیری ئاسمان دەکەم، تا ببینم کە هێشتا نەکراوەتەوەو مەشخەڵەکان دانابەزن بەهەلاّتنی سپێدە دەمان پەلە دەکەم بەگوفتار هەڕەشە لە ئاسمان هێما دەکەمو بە فەرمانو پاڕانەوە داوای ئاگر دەکەم بێتە خوارەوە، بەلاّم دەنگم هەمیشە ون دەبێ، ئاسمان لەبەرزایی سەرمەوە داخراوە، بەخامۆشیو ئارامەوە دەمێنێتەوە، ئەوکاتە لەپڕێکا ڕۆژی... دەنگی شکستی خوارد، یەهودا گوێی بردە نزیك دەمیەوە تا ببیستێ بەلاّم تەنیا توانی گوێی لە هەناسەی بڕاوو بەیەك کەوتنی ددانی ببێ، بەهەناسە بڕکێوە گوتی ((بەردەوام بە... بەردەوام بە... کریست هەناسەی تازەکردەوەو بەردەوام بوو ((ڕۆژی لەکاتێکا تەنهاو تەنها بەسەر گەلگەتاو ڕاکشابووم، نەبێ ئەشعیا لەزەینمدا نەخشی بەستا، کەشێوەی تەواوی ئەو لەبەرامبەر دیدەکانمدا بەسەر بەردەکانی گەلگەتاوە بەدیارکەوت، پێستە بزنێکی باکردووی لەدەست دابوو، دروست لە هەمان ئەو نێرە بزنە دەچوو کە لەبیاباندا بینی بووم، بەسەر پێستەوە چەند وشەیێ نووسرابوو، لەکاتێکا پێستی بزنی لەبەرچاوەکانم داگرتبوو فەرماندەرانە گوتی ((بخوێنەوە))، بەلاّم تا ئەو دەنگەم بیست پەیامبەرو بزنەکە ون بوون تەنها وشە لە فەزا مایەوە، کە پیتێکی درشتو ڕەشو قورمزی بوو، کریست سەری بۆلای نوورەکە هەڵگرتو ڕەنگی پەڕی بوو، قۆڵی یەهودای گرتو

کوشیو خۆی بەوەوە هەڵواسی، ترساو زەمزەمەی کرد ((ها ئەوەتانێ فەزایان پڕکردووە. یەهودا کە دەلەرزی گوتی ((بخوێنەوە))

❊❊❊

کریست بەهەناسەبڕکێوە دەستی کرد بە هجی کردنی وشەکان

پیتی وشەکان لە جانەوەری زیندوو دەچوون کە ئەو بەدوایان کەوتبوو ئەوانیش بەرگرییان دەکرد، لەکاتێکا دەم نا دەم ئارەقەی رووخساری خۆی دەسڕیەوە بانگی کرد ((ئەو گوناهەکانی ئێمەی گرتۆتە گەردەنی خۆیەوە، لەبەرخاتری هەڵخزینی ئێمە برینداربوو بەهۆی گوناهەکانی ئێمەوە کوتراوە.. ئەو موبتەلابووە، بەڵام دەمی خۆی نەکردەوە، تەکفیر کراوەو رادراوە، وەك چۆن بەرخێ کە بۆ سەربڕین دەبردرێ، بەبێ بەرگری بۆ پێشەوە دەچوو،))

کریست دیسان لەقسەی خۆی وەستا، رەنگی وەکو مردوو سپی بوو بوو، یەهودا کە بەئارامی وەستابوو بە ئەنگوستی گەورەی پێی تلیشە بەردەکانی لێکدەداو گوتی ((من تێناگەم ئەو بەرخەی کە بۆ سەربڕین دەبردرێ کێیە؟ چ کەسێ بۆ قوربانگا دەچێت؟))

کریست وەڵامی دایەوەو گوتی ((برام یەهودا من دەبردرێمە قوربانگا!)) یەهودا کە پاشەکشەی دەکرد گوتی ((تۆ؟ بەم جۆرە تۆ کریستیانو نیت؟))

- بۆ؟ هەوم.

- یەهودا دووبارە گوتی ((من تێناگەم)) ئەنگوستی پێی خۆی بەتلیشە بەرد برینداركرد.

- یەهودا هاوارمەکە، رێگای ئەوەیە، بۆ ئەوەی دونیا رزگاربێ من بەمەیلو رەزای خۆم دەبێ بمرم سەرەتا خۆشم تێنەگەیشتم، هەموو ئەو نیشانانەی کە خوداوەند دەینارد، بێهودە دەڕۆیی، هەموو ئەو نیشانانە، جارێ بەوێنەی خەونێ لەهەوا جارێ بەوێنەی خەو یا بەوێنەی جەستەی ئەو بزنە لە بیابان کە گوناهی تەواوی خەڵکی

بەگەردەن بوو، لەو رۆژەوەی کە ماڵی دایکم جێهێشتووە، سێبەرێکی وەك سەگ کەوتۆتە دوامەوە جارجار دەکەوتە پێشەوە تا رێم پیشان بدا ئەو رێگایە چییە- خاچ!

کریست نیگاییێکی لەڕووی تێڕامانەوە کردە دەوروبەر، کەواتە دوای ئەو ئورشەلیم بوو، کێوێ بە چەند گومەزێکی سپی درەوشاوەو لەپێش روویا بەردو تاكو توکی درەختی زەیتونی گەڵا نوقرەییو سەرونیازی رەش.

خۆرەتاوی پڕخوێن لە ئاوابووندا بوو، یەهودا ریشی ردێنی خۆی هەڵکەند دووری فڕێدەدا، چاوەڕوانی کریستیانوی دیکەبوو، کریستیانویێ بەخۆیو شمشێرەوە کە بە هاواری ئەو مردووەکانی دۆڵی- یەهو شافات- بێنە دەرەوەو پەیوەندی بەزیندووان بکەن، بەهاتنەدەرەوەی مردووان لەگۆڕ ئەسپو وشتری قەومی یەهود ئەوانیش زیندوو ببنەوە، پیادەو سوارە هەموو بەیەکەوە بۆ کوشتاری رۆم هێرش ببەن، کریستیانو بەسەر تەختی پاشایی داود دانیشێ جیهان لەژێر نقێمی دابێت، ئەو کریستیانویێ بوو کە یەهودا ئەسخەریوتی چاوەڕوانی کردبوو...و ئێستا بەدڕەندەخویی سەیری کریستی دەکردو لێوەکانی خۆی گەستنەوە تا قسەییێکی ناشیرین لەدەمی نەیەتە دەرەوە دووبارە دەستی کرد بە لێکدانی تلیشە بەردەکان، بەڵام ئەمجارە بەئەژنۆکانی کریست ئاگاداربۆوە، دڵی پێ سووتا، لەکاتێکا شێوەی قسەکردنی خۆی شیرین کرد گوتی ((برام یەهودا ئازابە، هیچ رێگاییێکی دیکە نییە.. رێ هەر ئەوەیە))

- یەهودا کە چاوی بڕیبووە تاوێرەکانەوە گوتی ((دوای ئەمە؟))

- بەتەواوی شکۆو گەورەیی خۆم دەگەڕێمەوە تا بۆ دادوەریکردنی مردوو زیندووان دانیشم.

- کەی؟

- زۆرانێ لە ئەندامانی نەوەی نوێ بۆ دیتنی من بەزیندوویی دەمێننەوە، یەهودا گوتی ((یاڵلا با بڕۆین)) هەنگاوەکانی توند کرد، کریست لەدوای ئەوەوە بەهەناسەبڕکێوە دەڕۆیشتو هەوڵیدەدا پێ بەپێی ئەو بڕوات، عاقیبەت خۆرەتاو لەدابەزیندا کەوتە پشت کێوەکانی یەهودیە. لە ئەوان دەوراندا لەدەریاری مردوودا

دەنگی چەقەلە تازە بێدارەکان دەبیسترا، یەهودا بەخەشمو خرۆشەوە بۆ پێشەوە گلۆردەبۆوە، لەناخیا زەلزەلەیێ بەرپابووبوو، هەموو شتێکی وێران دەکرد، ئیلیازر هەڵسابۆوە جیلیوەییێکی مردووترو پۆخڵتر لەخودی مردووانی هەبوو، مرۆڤی تووشی هێڵنج دەکردو خودی کریستیانو چۆن دەیتوانی لەم جەنگەدا دەگەڵ سراییل بێتە کەنارەوە؟

نا، نا، یەهودا ئەو وەك ڕێبازێك باوەڕی بەمەرگ نەبوو، گەڕایەوە، دەیویست پەلپ بگریێو چەند وشەییێکی گازاندە بدرکێنیێ کە بە سەر زمانیەوە لە حاڵەتی سوتان دابوو، ڕەنگە ئەم وشانە، کریست ناچار بەگۆڕینی ڕێگا بکاتو سەرفی نەزەر بکات لە ڕۆیشتن بەرەو مەرگ، بەڵام لەکاتێکا دەگەڕایەوە، هاوارێکی پڕ لە وەحشەتی سەردا سێبەرێکی گەورە لەجەستەی کریست کەوتە سەرزەویەوە، ئەم سێبەرە، سێبەری مەرگ نەبوو، بەڵکو سێبەری خاچێکی گەورە بوو، دەستی کریستی گرتو لەکاتێکا هێمای دەکرد گوتی ((سەیرکە)) کریست لەبەرخۆ لەرزی ((بێدەنگ بە، برام یەهودا شتیێ مەلیێ)) بەمجۆرە ئەوان بازوو بە بازووی یەکتری لەسەرخۆ لەو گردۆلکەیەی کە بە (بیث ئنیا)دا کۆتایی دەهات سەرهەڵگەڕان، ئەژنۆکانی کریست چەمایەوەو یەهودا بەرزی کردەوە، ئەوان قسەیان نەدەکرد، یەکسەر کریست لاربۆوە، بەردێکی گەرمی لەسەر زەوی هەڵگرت بۆ ماوەییێك توند گرتیە ناو دەستەکانی، ئایا ئەوە بەردیێ بوو یا دەستی مرۆڤێکی ئازیز؟ سەیری دەوروبەری کرد، واە، لەتەواوی خاکی مردووی زستاندا ئێستا کە سەوزایی هاتۆتە دەرەوەو بۆتە گوڵ...!

- برام یەهودا خەمگین مەبە، سەیرکە چۆن گەنم دەڕویێ، چۆن خوداوەند باران دەنێریێو زەوی زگی پڕدەبیێو گوڵەگەنم سەر لەخاك دەردێنن تا ببێتە مایەی هێزو بڕستی مرۆڤ، ئەگەر دەنکە گەنم نەمریێ یا هێشووەکانی زیندوو دەبوونەوە؟ هەمان بابەت دەربارەی کوڕی ئینسان ڕاست دەردەچیێ.

بەڵام یەهودا دانەدەسەکناو بیێ ئەوەی قسەییێ بکات، بەردەوامی دەدا بەسەر هەڵگەڕان بەسەر گردۆلکەوە, خۆرەتاو چووە پشت کێوەکانەوە، شەو بەسەر خاکەوە هەڵسایەوە، لەبەرزایی گردۆلکەوە، جریوەجریوی یەکەمین مەشخەڵ بەرچاو دەکەوت.

کریست گوتی ((ئیلیازر وەبیرخۆت بهێنەوە)). بەڵام یەهود دووچاری هێڵنج بوو بەپەلە لەحاڵێکا کە تفی ڕوودەکرد بەردەوام بوو لەسەر ڕۆیشتن.

***

مارتا مەشخەڵی داگیرساند ئیلیازر دەستی دانایە سەر چاوەکانی، کە ڕووناهی هێشتاکە ئازاری دەدا، پەترۆس بازووی مەتی گرتو دووتایی لەژێر نووری مەشخەڵدا دانیشتن، سالومەی پیر بەستەیەك خوری ڕەشی پەیداکردو ڕستیو بیری لە کوڕەکانی دەکردەوە، ئاخ خودای من یانی ڕۆژێکی وادیێ کە ئەوان لەشکۆو گەورەیی خۆیان، بەنەوارێکی زێڕ بەسەرو ماڵێکی بیێ لە باتی دەریاچەی گنسارت ببینن؟

مەجدەلیە ڕێی جادەی گرتەبەر، ئوستاد دواکەوتبوو، ڕەنجو ئازاری وا گەورە بووبوو کە ئیدی ڕوحی ئەو لە ماڵدا جێی نەدەبۆوە، چووبۆوە لای جادە بەو ئومێدەی کە دیداری مەعبودی خۆی بکات، یاوەران لەحەوشەدا دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون، بەتیلەی چاو سەیری دەرگایان دەکردو چیان نەدەگوت، تووڕەیی هێشتا لەدەروونیاندا دەکولاێ، تەواوی ماڵیێ سوتو کوێر بوو دەنگی هەناسەشی لێنەدەهات، پەترۆس ئەو ڕۆژانەی هێنابۆوە سەر کە ئارەزووی زانستی ئەو شتانە بوو کە باجگر لە دەفتەریا دەینووسی، ئیستاکیێ ساتێکی لەبار گەیشتووبوو، دوای ململانیێ لەگەڵ ئەوانی دیکە، ئیدی نەیتوانی چیتر تاقەتی هەبیێ، دەبا تێبگات کە مەتی دەربارەی ئەو چی دەڵێت، ئەو میرزایانە مرۆڤی بیێ شەرم بوون لەبەر ئەمە پەترۆس دەبوایە ئاگاداربووایە کە نەبێتە پەنجەنومای نەوەکانی ئایندە، مەگەر مەتی زاتی دەکرد کارێکی وابکات؟ هەموو شتێکی لەدەستی ئەودا دەگرت دەیخستە ناو ئاگرەوە، بەڵیێ هەمان ئەمشەو دەبیێ بزانیێ، .... بە چاپلوسی بازووی باجگری گرتو دوو نەفەری لەژێر نووری مەشخەڵدا دانیشتن.

– مەتی لووتف بکە بۆم بخوێنەوە، ڕاستی مەسەلەکە ئەوەیە کە دەمەویێ بزانم دەربارەی ئوستاد چی دەنووسی؟

– مەتی بەبیستنی ئەو قسەیە شادومان بوون لەسەرخۆ دەفتەرەکەی دەرهێنا، جێگەی دەفتەرەکەی بەسەر دڵیەوەبوو، لەچەفیەیێکی چنراوەوە دەییێچایەوە کە لەلایەن مێرۆی خوشکی ئیلیازر کرابووە دیاری بۆ ئەو، ئێستاکی بەدیقەتەوە لە وەرپێچەکەی دەرهێناو وەك بڵێی بوونەوەرێکی زیندووی زامداربوو، دەیکردەوە، لەکاتێکا بە دیقەت لەشی خۆی بۆ پێش‌و پاش دەبرد، بەئاوازێ کە تێکەڵ بەخوێندنەوەو سروود بوو دەستی پێکرد:

– کتێبی درەختنامەی کریستی کوڕی داودی کوڕی ئیبراهیم ئیسحاقی هێنابەرو ئیسحاق یاکوب‌و یاکوبیش یەهوداو براکانی، یەهوداش فارص‌و زارحی هێنابەر پەترۆس چاوانی داخستبوو گوێی قوڵاغ کردبوو! تەواوی نەوەکانی یەهود لەبەر چاوەکانیدا دەهاتنە ژوورە، لە ئیبراهیمەوە تا داود چواردە نەوە، لەداودەوە تا ئەسارەتی بابل چوارد ەنەوە، لەئەسارەتی بابلەوە تا کریست چواردە نەسل.

.........چ نەتەوەیێ، چ سوپایەکی بێ شومارو جاویدانە! یەهودی بوون چ لەززەتێکی فیزخولقێنەرە! پەترۆس سەری بەدیوار دابوو، گوێی راگرت، چەندین نەوەی یەك لەدوای یەك دەهاتنە پێش‌و دەگەیشتنە کریستەوە پەترۆس گوێی دەدایێ، چ پەرجوویێکی زۆر لە یادی ئەودا روویدابوو، پرتەوێ لەو پەرجووانە بەسەر ئەودا هەڵاتبوو! باشە، کریست لە (بیث لەحم) لەدایك بووەو باوکی یوسفی نەجاڕ نەبوو بەڵکو رۆحی پیرۆز بوو سرمۆغ هایتون ئەویان دەپەرست، بەڕاستی لەکاتی ئاوەمۆرکردنی ئەودا ئەو وشانە چ بوو کە لەئاسمان بەهۆی کۆترەوە هەڵدەڕژا؟ پەترۆس ئیدی قسەی نەدەبیست، باشە چ کەسێ ئەم قسانەی بە مەتی گوتوە کە ئەسڵەن لەوێ نەبوو؟ پەترۆس وشەکانی نەدەبیست تەنها مۆسیقای یەك نەواو خەمگین لەگوێچکەیدا لایلایەی دەچڕی.

هەر قسەیێ لەبەرچاوی ئەودا وەکو هەنار وابوو، وەکو هەمان ئەو هەنارانەی کە ساڵی پێشوو لە ئەریحادا خواردبووی، هەنارەکان لە فەزادا شەقیان دەبردو لەمیانی ئەوان جارێ وەکو مەشخەڵ‌و زەمانێکیش وەکو فریشتە بەباڵ‌و شەپیورەوە دەهاتن.

لەپڕێکا لەمیانی خەودا خواردنەوەی چەند هاوارێکی شادی ئەنگیزی هاتە بەر گوێ لەخەو رابوو، لەبەرەوڕووی خۆیدا مەتێی بینی کە دەفتەری بەسەر ئەژنۆوە بوو هێشتاکە هەر دەیخوێندەوە، وەبیری هاتەوە، لەبەر ئەوەی چووبووە خەوەوە هەستی بەشەرم کرد، مەتی لەباوەشی کردو لێوەکانی ماچکرد.

– برام مەتی دەبووری، بەڵام لەهەمان کاتدا کە گوێم راگرتبوو چوومە بەهەشت، کریست لە لای دەرگادا بەدیارکەوت‌و مەجدەلیە بەدوای ئەوەوە، رووخساری مەجدەلیە لەشادیان بریقەی دەدایەوە، لە لێو چاوو گەردەنی رووتیدا مەشخەڵ دەهاتە دەرەوە، کریست بەدیتنی پەترۆس کە مەتی لەباوەش گرتووە ئەوی ماچکرد، پۆتەلاکی کرایەوە، بەهێما بەوانی گوت ((مەلەکوتی ئاسمان ئەوەیە ئەوکاتە نزیك ئیلیازر کەوتەوە کە خەریك بوو بەرزبێتەوە، بانگی کوڕەکانی پشتی ئیلیازری کردو نیگەرانی ئەوە بوو کە نەباد بشکێن، دووبارە دانیشتەوە، دەستی خۆی درێژکردو بەنووکی پەنجەکانی خۆی دەستی لەدەستی کریستدا، کریست لەرزی، دەستی ئیلیازر لەڕادەبەدەر ساردبوو بۆنی خاکی لێدەهات.

کریست لەژوورە هاتە دەرەوە، دووبارە چووە حەوشەوە تا هەناسە هەڵکێشێ، لەمیانی مەرگ‌و ژیاندا لنگی دەکوتا، هێشتا خوداوەند توانای ئەوەی نەبوو کە بەسەر رزینی دەروونی ئەودا سەرکەوێت، هیچ کات مەرگ قودرەتی حەقیقی خۆی وەك چۆن لەو پیاوەی پیشاندەدا وەدیارنەخستبوو، کریست ترس‌و خەمێکی زۆر دایگرت.

سالومەی پیر بەتەشی‌و خوری ژێر هەنگڵی لێی نزیك بۆوەو بەسەر پەنجەی پێیا وەستا تا بەدزی شتێ بەکریست بڵێ ((مەولای من))

کریست بۆ بیستنی قسەکانی ئەو لاربۆوە ((بڵێ سالومە))

– مەولای من، کە بۆئاسمان دەڕۆی، تکاییێکم لەتۆیە، خۆ دیتت کە ئێمە بۆ تۆ چیمان کرد.

دڵی کریست لەناکاو تێکپەسترایەوە ((قسەبکە، سالومە)) لەخۆت پرسیوە ((چ کاتێ مرۆڤەکان پەی بەم خاڵە دەبەن کە کرداری باش تا ئاستی پاداشت دانابەزێ))

– رۆڵەم، ئێستا کە مەبەستی ئەوەت هەیە لە سەر تەختی خۆت دانیشی کوڕەکانم یاکوبو یۆحەننا لەدەستی چەپو راستی خۆت دانێ.

کریست لەکاتێکا لێوەکانی خۆی دەگەستەوە تا قسەیێ نەخاتە سەر زمان، چاوی بڕیە زەویەوە.

– بیستت رۆڵەم؟ یۆحەننا

کریست هەنگاوێکی بەرزی هەڵێناو چووە ژوورەوە، مەتی بینی کە هێشتا دەفتەری کراوەی بەسەر ئەژنۆکانی خۆی راگرتووە، چاوەکانی داخستبوو هێشتا غەرقی ئەو وشانە بووبوو کە خوێندبوویەوە.

کریست گوتی ((مەتی دەفتەرت بهێنە ئێرەوە، چی دەنووسی؟ مەتی هەڵسایەوەو نووسینەکەی سپاردە دەستی کریستەوە، زۆر شادومان بوو گوتی ((مەولای من لێرە زیندەگیو کرداری تۆم بۆ نەوەکانی ئاینده نووسیوەتەوە)).

کریست لەژێر نووری مەشخەڵدا دانیشتو کەوتە خوێندنەوە، لەهەمان وشەکانی سەرەتادا راجفری، بەزبریەوە دەستی بە وەرگێڕانی کاغەزکردو بەپەلە خوێندیەوە رووخساری سووربۆوەو تووڕەبوو.

مەتی لەبینینی بزاوتو رووخساری ئەو بەترسو لەرزەوە خزیە سوچێکەوە، لەچاوەڕوانیدا مایەوە، کریست دوای ئەوەی چاوێکی خێرای بەدەفتەرەکەدا گێڕا نەیتوانی خۆی راگرێ، هەڵسایەوەو بەخەشمو نەفرەتەوە ئینجیلی مەتی هاویشتە سەرزەوی، هاواری کرد، ((هەموو ئەوانە درۆیە، کریستیانو پێویستی بە پەرجوو نییە، بوونی خۆی پەرجووە، پێویست بەپەرجووێکی دیکە نییە من لە ناصیرە لەدایك بووم، نەك بیت لەحم، هەرگیز پێم نەچۆتە- بیت لەحم هیچ موغێکم لەبیر نییەو هیچ کات لەژیانمدا پێم نەناوەتە خاکی میسرەوە ئەوەی کە لە کاتی ئاوەمۆرکردنی من دەربارەی گوفتاری کۆترەکەوە نووسیوتە.

– ئەو کوڕی خۆشەویستی منە ((کێ ئەوەی بەتۆ گوتووە. من خۆم کە بە رۆشنی نەمبیست، تۆ کە لەوێ نەبووی چۆن پەیبیت بەم کارە بردووە؟)) مەتی بەترسو لەرزەوە وەڵامی دایەوە ((فریشتە بۆ منی ئاشکرا کرد))

– فریشتە! کام فریشتە؟

– هەمان ئەو فریشتەیەی کە هەر شەوی قەڵەم دەگرمە دەست دێت، سەر لەبن گوێم دەنێ، مەشقم پێدەکا.

کریست بەشڵەژانەوە گوتی ((فریشتەیێ؟ فریشتە سەرمەشقت بۆ دەنووسێ تۆش دەنووسی؟)) مەتی زاتی دا بەر خۆیو گوتی ((بەڵێ فریشتەیێ، هەندێ جار هەتا دەشیبینم هەمیشە دەنگی دەگاتە گوێم، لێوەکانی بەگوێی راستم دەکەوێ، هەست دەکەم پەڕوباڵی بەدەوری مندا وەرپێچاوە، من لەکاتێکا وەك ساوایێ لەناو پەڕوباڵی فریشتەدا پێچراومەتەوە، دەنووسم، هەرچییەك دەڵێم ئەوەیە کە ئەو دەیڵێ، دەینووسمەوە، کەواتە تۆ وات خەیاڵ کردووە کە دەتوانم ئەم هەموو پەرجوویە بەتەنها بنووسمەوە))

کریست دووبارە بەبنی لێویەوە گوتی (فریشتەیێ؟)) لەدەریای ئاشکراکردندا غەرق بوو، بیت لەحم، موغان، میسر ((کوڕی خۆشەویستی من)) ئەگەر ئەوانە راستیترین راستی بن.. ئەگەر ئەوە بەرزترین ئاستی راستی بێ کە تەنها لە قەڵەمڕەوی خودادایە... ئەگەر ئەوەی کە ئێمە ناوی دەنێین حەقیقەت، خودا بەدرۆ بانگەشەی بکات..؟!

کریست لێوی بەقسە کەوتەوە، لاربۆوەو بەدیقەت تەواوی نووسینەکانی کە بەسەر زەویدا پەرشو بڵاوی کردبۆوە کۆکردەوەو دای بە مەتی، مەتی دووبارە ئەوانی لە چەفیە چنراوەکە پێچایەوەو نایە ژێر کراسیەوە کریست گوتی ((هەرچییەك فریشتە سەرمەشقت پێدەدا بینووسەوە، بۆمن ئیدی درەنگە)). بەڵام گوفتاری خۆی تەواو نەکرد لەهەمان کاتدا یاوەرانی یەهودیا وەك نقێمی ئەنگوستیلە گرتەخۆو لە بارەوەی گفتوگۆی (پیلات)و ئوستادی خۆیان پرسیاریان کرد، بەڵام یەهودا بێ ئەوەی نیگاهێ

بکاتە ئەوان خۆی لە ئەڵقەی ئابڵۆقەدراو دەرکێشاو چووە دەمی دەرگاوە، لەبەر بچمو دەنگیان حاڵو وەزعی تێکچوو، ئێستا دەیتوانی بەتەنها قسە لەگەڵ ئوستاد بکات، رازێکی وەحشەتناك ئەو دووەی بەیەکەوە پەیوەنددداوەو لەوانی دیکەی جیاکردونەتەوە، یەهودا سەیری رووخساری ئەوی کرد کە چۆن جیهان ئەوی لەکامی خۆیدا بردۆتە خوارەوە، سەیری یەکەمین ئەستێرەی بەربالآی سەری کرد کە وەك قەندیلۆکەیەك جریوە جریوی بوو بەبنی لێویەوە گوتی: ((پەروەردگاری سراییل کۆمەگم بکە دەنا شێت دەبم)) مەجدەلیە دووچاری شڵەژان هات، چوو لە کەناری ئەودا وەستا یەهودا ویستی بچێتە دەرەوە، بەلاّم مەجدەلیە خۆی بەدامەنی جلی ئەودا چەسپاند.

– یەهودا دەتوانی بەبێ ترس رازت بۆ من ئاشکراکەی، تۆ من دەناسی

– کام راز؟ پیلات ئەوی بانگ کردبوو تا بڵێت ئاگات لەخۆت بی ... کیافا..

– ئەوە نالێم، رازێکی دیکە.

– کام رازی دیکە، مەجدەلیە دووبارە ئاگرت کەوتۆتە گیانەوە، چاوەکانت لەدوو رەژووی داگیرساو دەچێت، بگری، فرمیسکەکانت خامۆشیان دەکاتەوە.

بەلاّم مەجدەلیە ددانی لە چەفیەی خۆی بردە خوارەوەو پارەی کرد، بەزەمزەمە کردنەوە: ((بۆ دەبێ تۆ هەڵبژێرێ، تۆ یەهودای ئەسخەریوتی؟))

ریش سوور تووڕەبوو، بازووی مەجدەلیەی گوشیو گوتی ((مێرێی مەجدەلی ئەی چاوەڕێت دەکرد کێ هەڵبژێرێ! ئەو پەترۆسە ئاشەوانە یا ئەو یۆحەننا گەمژەڵە؟ نەکا چاوەڕوانی ئەوەت کردبێ تۆی ژنیژگە هەڵبژێرێ من دەبینی کە لەبەردی چەخماخی بیابان رسکاوم، لە بەرابەر هەر ناجۆریەکدا دەوەستم، هەر لەبەر ئەمەبوو کە منی هەڵبژارد)).

چاوانی مەجدەلیە پڕ لە فرمێسك بوو زەمزەمەی کرد ((هەق بە تۆیە، من ژنێکم، بوونەوەرێکی نەخۆشو زامار)). پاشان چووە ژوورەوەو لەکەنار ئاگردا هەڵکورما...

مارتا سفرەی نانی ئێوارەی ئامادە کرد، یاوەرانی لەحەوشەوە هاتنو بەسەر سفرەوە دانیشتن- ئیلیازر، بەهەڵقوڕاندنی چەلاو هێزی وەبەر هاتبۆوە سەیری ناوحەوشەی دەکرد، لەشی شەقارشەقار بووی هێدی هێدی بەهەواو نوورو خۆراك یەکتریان دەگرتەوەو بڕستیان وەبەردەهاتەوە.

دەرگای ژوور کرایەوەو خاخامی پیر بەڕەنگی پەڕیوو سێبەراوی وەك چۆن تارماییێ بەدیارکەوت، بەتوندی خۆی دایە سەر گۆچانەکەی، چونکە ئەژنۆکانی هێزی راکێشانی باری لەشی ئەویان نەبوو، هەرکە کریستی بینی بەهێما تێیگەیاند کە قسەی لەگەڵ ئەو هەیە، کریست هەڵسایەوە.. دەستی پیرەمێردی گرتو داینیشاندە سەر زەوی، ئەوکاتە خۆی لەتەك ئیلیازر دانیشتو گوتی ((باوکە منیش دەمەوێ قسە لەگەڵ تۆ بکەم)) خاخامی پیر بەنیگاییێکی جمك بەقەهرو لووتف گوتی ((کوڕم گلەییم لەتۆ هەیە، لەبەر چاوی هەمووان دەیگێڕمەوە، لێگەڕێ هەموو ژنو پیاوەکان ببیستنو ئیلیازریش کە لە گۆڕدا هاتۆتە دەرەوەو دانای نهێنییێکی زۆرە لێگەڕێ هەموو بابیبیستن)).

کریست وەلاّمی دایەوە ((مرۆڤەکان چی دەڵێن؟ لەمەتی بپرسە فریشتەیێ لە ناو ئەمماڵەدا هەڵدەفڕێو گوێ رادەگرێ، لێگەرێ با ئەو فریشتەیە یاوەری بکات، باشە باوکە، ئازاری تۆ چییە؟))

– تۆ بۆ دەتەوێ رێبازی پیرۆز لەکارخەیت؟ دروست وەکو کوڕێ کە رێزی لە باوکی پیری خۆی دەگرێ، ئێمەش تا ئێستا رێزی ئەوانمان گرتووە، بەلاّم ئەمڕۆ لەبەرابەر پەرستگادا تۆ ئالآی خۆت هەڵکردووە، نشینگەی ئەو یاخیبوونەی دەروونی دڵی تۆ لەکوێیە؟

– باوکە، عەشق، لەکەنار پێی خوداوە، ئا لەوێ دڵم پارێزەری خوێ دەدۆزیتەوەو ئارام دەگرێ.

– مەگەر ناتوانی لەگەڵ رێبازی پیرۆزدا تا ئەو رادەیە بچی؟ مەگەر نازانی کە کتێبە پیرۆزەکان دەڵێن. رێباز، نۆ سەدو چواردە نەوە بەر لەوەی کە خوداوەند جیهان

بخولقێنێ نووسراوەتەوە، بەلاّم بەسەر پێستەوە کە لەو زەمانەدا ئاژەڵێ نەبوو تا سوود لە پێستی وەرگرن، نە بەسەر دارەوە، چونکە درەختێ نەبوو، نەبەسەر بەردەوە، چونکە بەردێ نەبوو، ڕێبار بەسەر بازووی چەپی خوداوەندا بەمەشخەڵێکی ڕەشی سەر ئاگری سپی نووسراوەتەوە، دیقەت بکە بەپێی هەمان ئەو ڕێبازە پیرۆزە بوو، کە خوداوەند جیهانی خوڵقاند.

((کریست کەئیدی خۆی پێ نەگیرا هاواری کرد نا....نا....نا))

❊❊❊

خاخامی پیر بەمیهرەبانییەوە دەستی ئەوی گرت ((کوڕم بۆ وا هاوار دەکەی؟)) کریست هەستی بەشەرمەزاری کردو سوور هەڵگەڕا، ڕێشمەی ڕۆحی لە دەست چووبوو ئیدی نەیدەتوانی مەهاری کاتەوە، وەك بڵێی لەسەرەوە تا ژێر پێی برینداربووە، بە چاوێکی چووکەلە لە تاو ئازار هاواری دەکرد.

ئەمجارەش هاواری کردبوو ئارامی گرتەوە، دەستی خاخامی پیری گرتو ئاوازی دەنگی خۆی نزم کردەوە ((باوکە، گەلاّکانی دڵی من کتێبی پیرۆزن، هەموو لاپەڕەکانی دڵم پارچە پارچە کردووەو فڕێم داوەتە دوور))، بەلاّم کە قسەی دەکرد، باوەڕی خۆی گۆڕی ((من نا، من نا، بەڵکو خوداوەندێ کە منی ناردووە، هەستی کرد هێزێکی ئاگرینو بەرگەنەگرتنی لە لەشی کریستدا دێتە دەرەوە، لەو کاتەی کە لەپەنجەرەی کراوەدا باییێکی توند لەهەڵکردندا بوو مەشخەڵی کوژاندەوە، خاخام کریستی بینی کە لەناو تاریکیدا، بەجیلوەو جەلالێکی ستوونی لەئاگر لە ناو حەوشەدا وەستاوە، سەیری ڕاستو چەپی دەکرد تا، بەڵکو ئاگاداری ئامادەبوونی موساو ئەلیاس بێ، بەلاّم هیچ یەك لەم دووانەی نەدیت، کریست بەگەورەیی خۆی تەنهابوو سەری دەگەیشتە قسپی بنمیچەوەو لەنووری هەڵدەکێشا، دروست لەهەمان کاتدا خاخام لەکاری هاوارکردن بوو کریست قوڵی خۆی کردەوە، ئێستاکێ ئەو بووبوو بەخاچێ بڵێسەی نێڵەی لێهەڵدەستا. مارتا هەڵسایەوە مەشخەڵی دووبارە داگیرساندەوە، هەموو شتێ گەڕایەوە سەر ڕەوشی جارانی، کریست هێشتا بەسەری لارو بەسەرسووڕمانەوە دانیشتبوو، خاخام سەیری دەوروبەری کرد، هیچ کەس لە تاریکی ئاگای لەشتێ

نەبووبوو، ئەوانی دیکە بە دەوری سفرەوە خۆیان ئامادەی خواردنی نانی ئێوارە دەکرد.

خاخام لەبەرخۆ گوتی ((خوداوەند منی گرتۆتە ناو دەستی خۆیەوەو یاریم پێدەکا)) حەقیقەت حەوت ڕەهەندی هەیە، لەلاییێکا ئیدی بۆ سەرەوەو خوارەوەم دەباتو دووچاری سەرگێژیم دەکات))

کریست برسی نەبوو لەسەر سفرە دانەنیشت، خاخامی پیریش، ئەوان لەکەنار ئیلیازر مابوونەوە کە چاوەکانی داخستبوو وادەهاتە بەرچاو چووبێتە خەوەوە، بەلاّم ئیلیازر نەچووبووە خەوەوە، بەڵکو لەئەندێشەدا بوو، ئەوە چ خەونێ بوو کە بینیبووی؟ ئایا لەڕاستیدا ئەو مردبوو چووبووە ژێر خاکەوە، ئەو کاتە لەهیکەوە دەنگێکی بەهەیبەتی بیستبوو کە ((ئیلیازر وەرە دەرەوە)) ئەویش بەکفنی خۆی لەجێوە هەڵبەزیەوەو بێداربۆوە تا خۆی لەناو پۆششی هەمان ئەو کفنەی کە لەخەون دابینی بوو ببینێ؟ شایەد ئەوەش خەون نەبێ، نەکا بەڕاستی چووبێتە دونیای مردووانەوە کریست بەئارامی وەلاّمی دایەوە ((باوە من نەمدەزانی، کاتێ کە ئەوم بینی بەردی گۆڕ بەرزدەکاتەوەو تووشی وەحشەت بووم، دەمویست ڕاکەم، بەلاّم شەرمەزابووم لەوێ وەستامو لەرزیم))

خاخام گوتی ((من بەرگەی هەموو شتێ دەگرم تەنها بۆنی گەنیوی لەش نەبێ لەڕزیندا، من لەشی ترسناکی دیکەم دیووە، ئەو لەشەی کە هێشتا دەیخواردو دەینۆشیو قسەی دەکردو ئاخی هەڵدەکێشاو لەبێن دەچوو، هرودیس پاشا دەڵێم: ڕۆحێکی زل کە مەحکوم بە مەشخەڵی دۆزەخ بوو، ئەو ماریانی جوانی کوشت ئەو ژنەی کە خۆشیدەویست، کوڕانو ئەفسەرانو دۆستانی خۆشی، کیشوەری فراوان کرد، بورجو تەلارو شارو پەرستگای پیرۆزی ئورشەلیم هەتا بەهادارتر لە پەرستگای کۆنی سلێمانی دروست کرد، لەوەی کە تێنوی جاویدانی بوو ناوی خۆی بەبڕونزو زێڕ بەسەر بەردەکانەوە هەڵدەکۆڵی، ئەوکاتە لەهیکەوە لەوپەڕی گەورەیی خۆی ئەنگوستی خوداوەند بەو کەوتو یەکسەر دەستی بە ڕزی بوون کرد، ئەو هەمیشە برسی بوو، بێ پچڕانەوە دەیخواردو تێر نەدەبوو، هەناوو ورگی ئەو برینێکی گەنیوی هەبوو چارەی

نەبوو، برسیەتێکی وای هەبوو چەقەڵەکان هاواری شەوانەی ئەویان دەبیستو دەلەرزین، ورگو پێو بن هەنگڵی هەڵمسابوون، سەرەتا هێلکە گونەکانی رزینو کرمیان لێدەهاتە دەرەوە، گەنیوەکە هێندە بەهێز بوو کە هیچ کەس نەیدەتوانی نزیکی بێتەوە، غولامەکانی بێهۆش بوون، ئەویان بردە سەر کانیاوە گەرمەکانی کالیروا لەنزیك ئوردن، بەلاّم خراتر بوو، لەناو رۆندا چەوریان کردو گەرمیان کردەوە بەلاّم خراتربوو))

– لەچارەسەرکردنی نەخۆشی ناوبانگم هەبوو، پاشایان لەوە ئاگادارکردەوەو ناردیە سۆراغمەوە، لەو کاتەی کە لەئەریحا لەناو باغەکانیان دادەناو بۆنی گەنیوی لەئورشەلیمەوە تا ئوردن دەچوو.

یەکەمین جار کە نزیکی کەوتمەوە بێهۆش بووم، مەرهەمم دروست کردو لە لە لەشیم هەڵسووی، بەدزیەوە سەرم لاردەکردەوەو دەرشامەوە، لەخۆم پرسی ((ئایا ئەوە پاشایە؟ ئایا ئەوە مرۆڤە؟)) پۆخڵیو گەنیوی. کەواتە کوا ئەو رۆحەی کە هەموو شتێ بخاتە نەزمەوە؟

خاخام زۆر لەسەرەخۆ قسەی دەکرد، دروست نەبوو کە ئەوانی دیکە لەکاتی نان خوارد قسەی وایان گوێ لێ بێ، کریست سەری لەیەخەی نائومێدیدا بردبووە خوارەوەو گوێی دەدایێ، ئەمرۆ عەسر دەیویست هەمان ئەم داوایە لە خاخام بکات، یانی داوای لێ بکات دەربارەی مەرگ قسە بکا تا برستی وەبەربێ، کاتی ئەوە بوو کە هەمیشە مەرگ لە بەرەو رووی خۆیا ببینێ تا خووی پێوە بگرێ، بەلاّم ئێستا گەرەکی بوو بەدەستپێشخەری خاخام بگرێو هاوار کاتە سەری ((ئیدی بەسە!))

بەلاّم لەم برگەیە کێ دەیتوانی پیرەمێرد لە قسەکردندا راگرێ؟ خاخام دەبووا ئەو هەموو پۆخڵیە لەیادی خۆی هەڵرژێتە دەرەوەو خۆی پاك بکاتەوە.

– مەرهەمەکانی من بێ سوود بوون، کرم دەیخواردن، بەلاّم هێشتا هەرماسێ بەسەر ئەم پۆخڵییە دانیشتبوو فەرمانی دەدا، ئەمری کرد تەواوی دەوڵەمەندو قودرەتمەندانی سراییل کۆببنەوە لەحەوشەی تەلاری خۆی زیندانی کردن، لە سەرەمەرگدا سالومەی

خوشکی بانگ کردە سەرینی خۆیو گوتی ((هەرکە خەریك بوو بمرم هەموویان بکوژە با شاد نەبن بەمردنی من)) بەلێ هیرودیس گەورە دوا پاشای یەهودا رزی، لەپشت درەختەکانەوە خۆم شاردەوە کەوتمە هەڵپەرینەوە دوا پاشای – گیوداە- لە بەین چوو.

کاتە پیرۆزەکە گەیشتبوو، هەمان کاتێ کە مووسا دوو وەسیتنامەی خۆی پێشبینی کردبوو: ((لە کۆتاییدا پاشاییێکی هەرزەو عەیاش دێت، کورەکانی ناشایستەن، لەلای خۆراوا لەشکری کێویو پاشایانێ بۆ دەست بەسەراگرتنی سەرزەوی پیرۆز دێن.. ئەوکاتە کۆتایی دونیا دێت))

کریست راجفری یەکەمین جار بوو کە ئەو پێشبینییەی دەبیست هاواری کرد ((لە کوێ نووسراوە؟ ئەو پەیامبەرە کێیە؟ یەکەمین جارە کە ئەوە دەبیستم؟))

– سالانێك نە چەندان دوور لە ناو ئەشکەوتێکی بیابانی یەهودیەدا رەبەنێ لەناو گۆزەییێکی گڵینەوە، پێستێکی کۆنینە دەدۆزێتەوە، دەیکاتەوە بەسەریەوە بەچەند وشەییێکی قورمزی ئەو نووسینە دەبینێ: ((وەسیەتەکانی موسا)) گەورە سالاری هۆز بەر لە وەفاتی خۆی جێنشینی خۆی – یوشەع کوری نون- بانگ دەکاتو رووداوی ئایندەی فێرکردبوو، ئێستە ئێمە گەیشتینە ئەو سالانەی کە ئەو پێشبینی کردبوو، پاشای هەرزە هرودیس بوو لەشکرە کێویەکانی رۆمیەکان، بەلاّم سەبارەت بە کۆتایی دونیا، ئەگەر سەرت بەرزکەیتەوە دەبینی کەوا لە دەرگادا دێتە ژوورەوە. بەسەرسامیەوە سەیری مانگی کرد، وەك بلێی بۆ یەکەم جارە دەبینی، لەخۆی پرسی ((ئەو مانگە چییە، هەمان ئەو مانگەی کە لە کێوەکان سەرهەڵدەگەرا، سەگەکان ناچاری ترس دەکاو کلکییان لەناو گەڵیان دەنێنو پێی دەحەپن؟ لە بێدەنگی وەحشەتناك بەئارامی سەرهەڵدەگەراو ژەهری دەرشت، دڵی مرۆڤی دەکردە چاڵێكو پر لە ژەهری دەکرد)) هەستی بە زمانێکی ژەهراوی کرد بەسەر گۆناو گەردەنو بازووەکانیەوە، زمانێ کە ئەوی دەڵستەوەو رووخسارو لەشی ئەوی لەنوورێکی سپیو کفنێکی سپیدا دەپۆشی.

هەولێو ئازاری ئوستاد کەوتە دڵی یۆحەنناوە، هاتە حەوشەو ئەوی بینی کە تەواوی لەشی لەنووری مانگدا غەرق بووە، لەسەرخۆ بەشێوەییێك کە هەراسانی نەکات گوتی (مەولای من) هێدی هێدی نزیك بۆوە.

کریست گەڕایەوەو یۆحەنناى دیت، ئەو نەواجەونێکی موو لێ نەهاتوو بوو، نەماو لەجیاتی ئەو پیرەمێردێ لە حەوشە لە ژێر مانگدا بەدیارکەوت.

***

کتێبی کراوەی سپی لەدەستێکداو قەڵەمێکی درێژیش کە لە ڕمێکی نووك مس دەچوو لەدەستەکەی دیکەیدا بوو، ردێنی تەواو سپی ئەو کەوتبووە سەر ئەژنۆکانیەوە، کریست لە نەشئەییێکی لەخۆڕاییدا هاواری کرد((ئەی کوڕی گەواڵە بنووسە: منم ئەلفبای وجود ئەوەی کە هەبوو، ئەوەیش کە دەبێ، یەهوەی سەبایوت ئایا گوێت لە دەنگی شەیپوریان بووە؟))

یۆحەننا تووشی وەحشەت بوو ئوستاد ئەفسوونی مانگ بووبوو، ئەودەیزانی کە مانگ مرۆڤ تووشی ئەفسوون دەکات، لەبەر هەندێ بوو کە هاتبووە حەوشەوە تا کریست بباتە ژوورەوە، بەلاّم ئەفسوون کە درەنگ گەیشتبوو، گوتی ((مەولای من، بێدەنگ بە منم یۆحەنناى ئازیزی تۆ وەرە با بچینە ژوورەوە، ئێرە ماڵی ئیلیازرە)).

کریست دووبارە فەرمانیدا ((بنووسە! حەوت فریشتە لەدەورانەوری تەختی خودا هەن کە هەریەکەیان شەیپورێکیان لەدەم دایە، ئەی کوڕی گەواڵە ئەوان دەبینی؟ بنووسە: یەکەمین فریشتە شەیپووری خۆی لێدا، تەرزەو ئاگر بەیەکەوە لەگەڵ خوێن هەڵڕژانە سەرزەوی، سێ چارەگی زەوی‌و درەخت‌و گیای سەوز لەکامی ئاگردا چوونە خوارەوە، فریشتەی دووەم شەیپوری خۆی ژەنی کێوێ لە ئاگری هەڵڕشتە ناو دەریاو سێ چارەگی دەریا بووە خوێن‌و سێ چارەگی ماسییەکانی کوشت‌و کەشتییەکان غەرق بوون، فریشتەی سێیەم شەیپووری خۆی لێدا ئەستێرەیەکی گەورە لە ئاسمان بەربۆوە سێ چارەکی رووبارو دەریاچەو کانیاوەکان ژەهراوی بوون، فریشتەی چوارەم شەیپوری خۆی لێدا سێ چارەگی خۆرەتاوو مانگ‌و ئەستێرەکان کەوتنە بەرسێبەرو تاریك

هەڵگەڕان، فریشتەی پێنجەم شەیپوری خۆی لێدا ئەستێرەییێکی دیکە کەوتە خوارەوە، گەرداوێکی مەرموز دەمی کردەوەو لەناو ئەو دووکەڵە گەورەیە هاتە دەرەوەو لەناو دووکەڵدا کلۆ کەوتنە هەڵفڕینەوە، بەلاّم نەك بەسەر درەخت‌و گیاکانەوە بەڵکو بەسەر مرۆڤەکانەوە، پرچێکی درێژی وەکو پرچی ژنانیان هەبوو ددانەکانیان لەددانی شێر دەچوون، ئەوان زێڕیان پۆشیبوو شەقەشەقی باڵەکانیان لە شەقەشەقی ئەو پەیتونانە دەچوو، کە بۆ جەنگ دەچوون... فریشتەی شەشەم شەیپوری خۆی لێدا)).

یۆحەننا ئیدی نەیتوانی بەرگە بگرێ، کەوتە گریەوە، کەوتە سەرپێیەکانی کریست‌و هاواری کرد ((مەولای من بێدەنگ بە... بێدەنگ بە، کریست گوێی لەدەنگی گریە بوو لەبەرخۆ لەرزی‌و لاربۆوە، یاوەری خۆشەویستی خۆی بەسەرپێیەکانی بینی گوتی ((یۆحەننا بۆ دەگریت))

یۆحەننا شەرمی لەخۆی کردەوە کە بڵێت بۆ ساتێ زەینی ئوستاد لەژێر نووری مانگدا جادووی لێکراوە. گوتی ((مەولای من وەرە بابچینە ژوورەوە، پیرەمێرد نیگەرانی حاڵی تۆیەو یاوەران دەیانەوێ بتبینن))

- کەواتە یۆحەنناى ئازیز لەبەر ئەمەیە کە دەگریت؟... بڕۆین... کریست چووە ژوورەوەو جارێکی دی لەکەنار خاخامی پیر دانیشت، لەڕادەبەدەر ماندوو بوو، ئارەقەی لەدەستەکانی هەڵدەڕژا، تەواوی بەدەنی لە ئاگردا دەسووتاو بەم حاڵەوەش دەلەرزی.

خاخامی پیر بەوەحشەت پێکراویەوە دەکەوتە رامانی ئەوەوە، لەکاتێکا دەستە ئارەقاویەکانی کریستی گرتبووە دەست، گوتی ((کوڕم سەیری مانگ مەکە دەڵێن مانگ گۆی مەمکی شەوە عەشقی گەورەی هەرماسە...و...،))

بەلاّم زەینی کریست لەمەرگ بوو گوتی ((باوکە وا خەیاڵ دەکەم کە تۆ دەربارەی مەرگ خراپ قسەت کرد، مەرگ بچمی هیرودیس ناگرێتە خۆ مەلیکێکی گەورەیەو کلیلداری خودایەو دەرگا دەکاتەوە، باوکە هەوڵدە مەرگەکانی دیکە وەبیرخۆت بهێنیتەوەو ئارامیم پێ ببەخشە))

یاوەرەکان شامی خۆیان تەواو کردبوو، دەستیان لەچەنەبازی هەڵگرتبوو، تا گوێ رابگرن، مارتا سفرەی کۆکردەوە، دوو مێرێ کەوتنە سەر پێیەکانی کریست، جارناجار هەریەکەیان سەیری باسكو مەمكو چاوو دەمو رووخساری خۆیان دەکرد تا بزانن کامیان جوانترن پیرەمێرد گوتی ((کوڕم هەق بەتۆیە، من دەربارەی فریشتەی رەشی خودا بەشێوەییێکی خراپ قسەم کرد، ئەو هەمیشە رووخساری مرۆڤێکی مردوو دەگرێتە خۆی، ئەگەر هیرودیس بمرێت.. دەبێتە هیرودیس، بەڵام ئەگەر مرۆڤێکی پیرۆز بمرێت، رووخساری مەرگ وەکو هەفت خۆرەتاو دەدرەوشێتەوە ئەو مەلیکە گەورەیە بەپەیتونی خۆی دەهاتو مرۆڤی پیرۆزی لە زەوی هەڵدەگرتو دەیبردە ئاسمان، ئەگەر مرۆڤ دەیەوێ بزانێ کە لە رۆژی مەحشەر چ رووخسارێ دەگرێتە خۆ، دەبێ دانیشێو تەماشای وەدیارکەوتنی مەرگی خۆی بکات، لەساتەکانی دوای تەمەنی خۆی)).

هەموو بەدەمی بەشەوە گوێیان راگرتبوو، هەریەکەیان لەزەینی خۆیان رۆحی خۆی هەڵدەسەنگاند، ماوەییێکی درێژ بێدەنگی باڵی بەسەر ئەواندا کێشابوو، وەك بلێی لە هەوڵی دیتنی رووخساری مەرگی خۆیان بوون.

عاقیبەت کریست لێوی کردەوەو قسەی کر ((باوکە زەمانێ کەدە دوازدە ساڵ بووم جارێکیان چوومە کەلێساو داستانی شەهادەتو مەرگی ئەشعیای پەیامبەرم لە زمانی تۆ بیست کەبۆ خەڵکی ناصیرەت قسەت دەکرد، بەڵام ئەم بابەتە پەیوەستە بەساڵانێکی زۆری لەمەوبەرو فەرامۆشم کردووە، ئەمشەو زۆر بەتاسوقەوەم کە جارێکی دی ئەو داستانەی مەرگی ئەو ببیستم تا رۆحم ئارام بگرێتو بتوانم لەگەڵ مەرگدا وەلابێم، باوکە، قسەکانی تۆ دەربارەی هرودیس، رۆحی منی لەڕادەبەدەر تووڕە کردووە.

- کوڕم، بۆچی ئەمشەو گەرەکتە بەتەنها دەربارەی مەرگ قسەت بۆ بکەم؟ ئایا داوای تۆ لە من هەر ئەوەیە؟

- تەواو هەر ئەوەیە، شتێ لە مردن گەورەتر هەیە؟

کریست ئەوکاتە رووی لە یاوەران کرد: تکایە لەمەرگ نەترسن خوداوەند پیرۆزی بکات، ئەگەر مەرگ نەبووایە چۆن دەمانتوانی بگەین بەخوداو تا ئەبەد لەگەڵ ئەودا بمێنینەوە؟ ئەو حەقیقەتەت لەمن بوێ کە مەرگ کلیل دارەو دەرگا دەکاتەوە)).

خاخامی پیر بەسەرسامیەوە، سەیری ئەوی کرد ((کریست چۆن دەتوانی بەو هەموو ئەشقو دڵنیاییەوە دەربارەی مەرگ قسە بکەی؟ چەندین ماوە بوو کە دەنگی میهرەبانییێکی وام لەدەنگی تۆ نەبینیوە؟))

- سەبارەت بەمەرگی ئەشعیا قسەمان بۆ بکە تا ببینین کە هەق بە منە. خاخامی پیر بەمەبەستی ئەوەی کە بەر لە وێککەوتن بەئیلیازر بگرێ قەراری گرتو گوتی:

پاشای — مەنەسی- ی تاوانکار فەرمانی باوکی حزقیای لەخودا ترسی فەرامۆش کرد، هەرماس چووە ناخیەوە سەرپشکێتی ئەوی گرتە دەست، مەنەسی ئیدی بەرگەی قسەی ((دەنگی خودا)) ئەشعیای نەگرت، لەبەر ئەمە پیاوکوژانی ناردە سەراسەری سراییلو یەهودیە تا بیدۆزنەوەو لەگەردەنی بدەنو ئیدی نەتوانێ قسە بکات، بەڵام، ئەشعیا لەبیت لەحم بوو لەناو قەدی درەختی سەرونیازێکی زلدا پەنهان بوو، خوداپەرستی دەکردو رۆژووی دەگرت.

تا خوداوەند میهرەبانی بۆ سراییل هێناو نەجاتیدا، رۆژێکیان سامیراییەك کە پەیڕەوو رێبازی نەبوو بەکەنار درەختەکەدا دەڕواتو بە رێکەوت دەستی پەیامبەر لەحاڵەتی خوداپەرستی بەدیاردەکەوێ، ئەو سامیراییەی دەستەکە دەبینێو بەپەلە بۆلای پاشا دەچێ، خەبەری لێ دەدات، ئەشعیا دەستگیر دەکرێو بۆ لای پاشا رەوانە دەکرێ، پاشای نەفرەتی دەستوور دەدات، تا مشارێ بێنن بیکەن بەدوو پارچەوە، ئەو دەخەوێنن دوو نەفەر هەردوو لای مشار دەگرنو دەست بەبڕینی دارەکە دەکەن، پاشان هاوار دەکات، بەڵام ئەشعیا پێشتر چووە بەهەشت ئیدی دەنگی ئەو سەرزمینەی نەدەبیست، پاشا دووبارە هاواری لێ هەڵسا ((نکوڵی لە پەیامبەریت بکە تا رزگارت بێ)) ((ئینکاری خودا بکە تا مەملەکەتی خۆم ناچار بکەم بکەونە سەر پێیەکانتو ستایشت بکەن)) ئەشعیا ئەو کاتە وەڵامی دەداتەوە: ((تۆ جگە لە کوشتنی

جەستەی من قودرەتی هیچت نییە، تۆ ناتوانی دەست لەڕۆحم بدەی تا دەنگم خامۆش کەی رۆحو دەنگی من جاویدانییەو هەرگیز نافەوتیٚ))

بەکۆتا هاتنی قسەکەی، مەرگ لە پەیتوانێکی ئاگرو تاجێکی گوڵدار دادەبەزێتە سەر درەختی سەرونیازی نازو دەیبات))

کریست لەکاتێکا چاوانی بریقەی دەدایەوە، هەڵسایەوە، پەیتوانێکی لە ئاگر بەسەر سەریەوە بوو، بەسەیرکردنی یەك یەکی یاوەران گوتی ((دۆستان هاوسەفەرانی ئازیز ئەگەر منتان خۆش دەویٚ گویٚ بدەنە قسەکانی ئەم شەوم ئێوە دەبیٚ هەمیشە ئامادەبن: ئەوا ئەوانەی کە سۆڵیان هەیە بە سۆڵی خۆیان، ئەوانەی کە گۆچانیان هەیە خۆیانو گۆچانیان ... بەڵیٚ ئامادەی سەفەرێکی گەورەبن.. لەش چییە.؟

دەرگاوان گیان، هەر ساتیٚ دەبیٚ بەخۆت بڵێی ((ئێمە دەرگاوان دردەدەهێنینو دەڕۆینو دەگەڕێینەوە نیشتمانی خۆمان: ئاسمان!))

دۆستان ئەوە دوا وشەکانە کە ئەم شەو دەمەویٚ بۆ ئێوەی بڵێم. لەو کاتە کە خۆت لەبەرابەر گۆڕی ئازیزێکی لەدەستچوودا دەبیننەوە فرمێسك دەڕێژن، هەمیشە با ئەو بێخەمیە گەورەیە بەسەر ستوونی یادەوەریتان بیٚ کە مەرگ دەرگاییێکە بەرەو جاویدانی دەکرێتەوە، دەرگاییێکی دیکە نییە ئازیزی ئێوە نەمردووە جاویدانەیە)).

بەشی بیستو حەوتەم

لە دەرکەوتنی سپێدەوە هەتا لەکاتی شەودا، دوور لە چاوی مرۆڤ بەهار وردە وردە بەردو خاك لادەداو بەسەر زەوی سراییلەوە هاتبووە دەرەوە، لەماوەی یەکشەودا دەشتایی شارۆن لە سامیرەو ئەشدەرلون لە جەلیل پڕ بووبوون لە گوڵە مرواریە زەردەکان گوڵە زەنبەقەکانی کێویو کولێکە سووری تەمەن کورت، لەشێوەی دلۆپەی درشتی خوێندا، لەمیانی بەردە عەبوسەکانی یەهودیەدا سەریان دەرهێنابوو، بەسەردارمێوەکانەوە چاوی خڕو قڕژاڵ ئاسا وەدەر کەوتبوو، لەهەریەك لەو چرۆ سەوزانەوە، هێشووی هێشتا پەسیرەو پێگەیشتووی تریٚو شەرابی نوێیان بۆ خۆ وەدیارخستن کۆکردەوە... (چی دەڵێم!) لەناو دڵی هەموو چرۆیەکی ئاهەنگی مرۆدا شاردرابۆوە، لەکەنار هەر گەڵاییێکی وردا فریشتەییێکی پاسەوانی وەستابوو یارمەتی رسکانی دەدا، وەك بڵێی یەکەمین رۆژی خولقاندنی گەڕابۆوە، رۆژانیٚ کە هەر قسەییێکی خودا دەکەوتە سەر زەوی تازەکێلراودا پڕ لە درەختو گوڵە کێویەکانو سەوزەزاردەبوو.

ئەمڕۆ سپێدە لە دامێنی کێوی پیرۆزی (گیرزیم) ئەو ژنە سامیراییە سەرلەنویٚ دیسان گۆزەکەی لەبیری ئاوی یاکوبدا پڕ دەکردو بەرەو جادەی جەلیل چاوەکانی هەڵخستبوو، دەتگوت هێشتا بەتاسووقی دیداری ئەو گەنجە رەنگ پەڕیوەیە کە جارێکیان دەربارەی ئاوی جاویدانی قسەی بۆ ئەو کردبوو، ئەو ئێستاکیٚ کە بەهار لە گردەرێوە گەیشتبوو، ئەو بێوە عەشرەت کۆشە، لە جاران زیاتر لیمۆی مەمکە شەلال ئارەقەکانی خۆی رووتکردبۆوە، لەم شەوە بەهارییەدا رۆحی جاویدانەی سراییل

لەقالبی هەزار دەستەدا هاتە بەرو لەناو پەنجەرە کراوەکانی ماڵی کچانی یەهودی دانیشتەوەو تا دەمەدەمی سەحەر بەنەغمەی خۆی بێداری دەکردنەوە، بەچەهچەهەی خۆی، تیزئامێزانە دەیگوت: ((بۆ بەتەنها دەچیتە ناو جێگاوە؟ بیرناکەیتەوە کە پرچی درێژو مەمكو کەفەڵێکی خڕو پانم بەئێوە داوە؟ راپەڕن زێڕو زیوتان بەخۆ هەڵواسنو لەپەنجەرەوە بۆ دەرەوە لاربنەوە، لە گزنگی سپێدەدا لە ئاستانەی دەرگادا بوەستن، گۆزە بخەرە سەر شانتانو بەرەو بیرە ئاوەکە وەڕێکەون، بۆ کوڕانی عازەبی سراییل کە لەسەراوێ دەیبینن، بکەونە عیشوەگەریو لەگەڵ ئەواندا بۆ من منداڵ وەبەربهێن، ئێمەی یەهودیان دوژمنانی زۆرمان هەیە، بەڵام مادامەکێ کچەکانم منداڵ بۆ من وەبەردێنن من جاویدانیم، من بێزم لە مەزرای نەکێڵراوو درەختە هەقنەناسەکانی سەر زەوی سراییلو پاکیزەکان دەبێتەوە.

لەبیابانی — ئەدومیەدا- بناری کێوی خواپەنای —ئەبەرون- لە دەوروبەری گۆڕستانی برایمدا، منداڵە یەهودیەکان سپێدە زوو لە خەو رابوون، رۆڵی مەسحیان دەگێڕا، لە پاشماوەی داربیدا کەوانو لە قامیش تیریان دروست دەکردو لەژێی کەماندا تیریان بۆ ئاسمان دەهاوێشت هاواری کریستیانوی پادشای سراییلیان دەکرد تا بەخۆیو شمشێرێکی درێژو زرێپۆشی لەزێڕ دابەزێتە خوارەوە، بەپان کردنەوەی پێستی بەرخ بەسەر گۆڕی برایمدا تەختێ بۆ دانیشتنی ئەو چێ کەن، ئاهەنگێکی تایبەتیان بۆ ئەو چڕی دەستەکانیان بۆ وەدیارکەوتنی ئەو لێکداو کەوتنە چەپڵەوە.

لە پڕێکا لە پشتی گۆڕەوە، هاوارەکانی خۆشحاڵیو دەنگی تەپڵ بەرزبۆوە، کریستیانو بەریشو سمێڵێ لە کاکۆڵی گەنمەشامیو بەرووخسارێکی رەنگ پەڕیوەو بەهاوار هاوارو وەلاداهاتن بەدیارکەوت، شمشێرێکی درێژی لە گەلاّی دارخورما لەدەست بوو بەدەمی تیغەی ئەو شمشێرە گەردەنی یەکەیەکەی منداڵانی هەڵپاچیو منداڵان قەتلو عام کرانو کەوتنە سەر زەویەوە.

لە بیث ئنیاو لەماڵی ئیلیازریشدا رۆژ لە هەڵاتندا بوو، بەڵام کریست هێشتا چاوی لەسەریەك دانەنابوو، شڵەژانی دانەمرکابۆوە، تەنها یەك رێگ لەبەردەمیا بوو: مەرگ لەبەرخۆ دەیگوت ((پێشبینییەکانی پەیامبەران بۆمن دەگەڕێتەوە من ئەوبەرخەم کە

گوناهانی تەواوی دونیا دەگرمە ئەستۆی خۆمەوە، لەم جەژنەی قوربانەدا دەبمە قوربانی کەواتە لێگەڕێ ئەو بەرخە قوربانیە زووتر بنێردرێتە قوربانگا. لەش بێ هێزەو باوەڕم پێی نییە، لەدوا ساتدا لەوانەیە بترسێو زاتی نەمێنێ، لێگەڕێ کە ئێستا هەست دەکەم رۆحم پڕ بڕست وەستاوە با مەرگ بێت.

ئاخ، چ کاتێ ئەم خۆرەتاوە هەڵدێ تابتوانم بچمە پەرستگاوە! دەبێ خاڵی دیماهی بۆ هەموو شتێ دابنێم.. هەمان ئەمڕۆکە.

بەم بڕیارەوە زەینی تا ڕادەیێ ئارام بۆوە، چاوی نایە سەریەكو خەوت لە خەووا بینی کە ئاسمان لەباغێ دەچێو بە پەیژەیێکی ئاسنین ئابڵۆقەدراوەو پڕیەتی لە ئاژەڵی کێوی ئەویش ئاژەڵێکی کێوی بوو کە لەگەڵ ئەوانی دیکەدا لەباغدا بەولاو بەولادا دەچێ، لەم هاتووچوونەدا بەسەر پەیژەوە بەربۆوەو کەوتە سەرزەوی، خەڵکی بەدیتنی ئەو کەوتنە وەحشەتەوە، ژنان بەقیژەو دادەوە منداڵانی خۆیان لەکوچەو کۆڵانەندا کۆکردەوە تا نەبادا ئەم ئاژەڵە بیانخوات، پیاوان دەستیان برد بۆ رمو شمشێرو بەردو کەوتنە دوایەوە.

لەکاتێکا لەپڕێکا بووە نەخشی سەرزەوی، خوێن، لەتەواوی لەشیدا هەڵڕژا، ئەوکاتە وابەدیارکەوت کە دادوەران بەدەوری ئەودا کۆبوونەوە تا دادگایی بکەن، بەڵام ئەم دادوەرانە مرۆڤ نەبوون، بەڵکو کۆمەڵێ لە رێویو سەگو هرسو گورگ بوون، فتوای کوشتنی ئەویاندا، بەڵام لەهەمان کاتێ کە ئەویان بۆ کوشتارگا دەبرد بەبیری هاتەوە مەرگ کار لەو ناکات ئەو ئاژەڵێکی ئاسمانی جاویدانەبوو، بە وەبیرهێنانەوەی ئەم بابەتە، ژنێ دەستی گرت.... مەجدەلیە بوو

❊❊❊

ئەوی لەشار دەرهێناو بردیە مەزراوە، پێی گوت ((مەچووە ئاسمان بەهار گەیشتووە، لەگەڵ ئێمەدا بمێنەوە)) لەگەڵ یەك تا سنووری سامیرە رێیان تەی کرد، لەوێ ژنێکی سامیرەیی خۆیو گۆزە ئاوی سەرشانی بەدیارکەوت، گۆزەکەی بەودا تا ئاو بخواتەوە، دوای ئەمە ئەو ژنەش دەستی ئەوی گرتو بێ ئەوەی کە قەسەیێ بکات، تا سنووری

جەلیل ئەوی هێنا، لەوێ دایکی لەژێر پیرە درەختەکان کە شکۆفەیان کردبوو زەیتونیان دەردابوو، چەفیەیێکی رەشی لەسەردابوو دەگریا، دایکە بەبینینی بریقەکانی خوێنی لەش‌و قاچی‌و دڕکی سەر سەری دەستی بەرزکردەوەو گوتی ((وەك چۆن دڵی منت سووتاند ئومێدەوارم خودا دڵی تۆش بسووتێنێ، تۆ ناوی منت خستە سەرزمان‌و هەموو جیهان پەنجەنومای من دەکات، دەستت بەرزکردەوە بەرووی رێبازو خودای سراییل، مەگەر ترست لەخودا نەبوو هەستت بەشەرم نەدەکرد؟ ئەسڵەن لەبیری دایك‌و باوکت نەبووی، هیوادارم نەفرینبار بیت)) بەم گوتەوە ون بوو.

کریست کە تەڕی ئارەقە بوو لەخەو ڕابوو، لەدەوروبەریا یاوەران خەوتبوون، پرخەیان دەهات، لەحەوشەدا کەلەشێر دەیخوێند، پەترۆس دەنگی کەلەشێری بیست‌و چاوی نیوە کردەوە، کریستی بینی کە بەسەر پێوە وەستاوە گوتی ((مەولای من کاتی بانگی کەلەشێر خەریك بوو خەونم دەبینی وابەدیارکەوت کە دوو داری خاچ ئاسات لەدەست دابوو، دارەکان لەدەستی تۆدا بوونە تەمبورو عودو تۆ دەتژەنین‌و گۆرانیت دەگوت، جانەوەرە کێویەکان لەسەرتاسەری زەوی بۆ گوێ گرتن کۆبوونەوە، مانای ئەم خەونە چییە. لەخاخامی پیر دەپرسم؟

کریست وەلامی دایەوە ((خەونەکە لەهەمان جێدا تەواو نابێ، پەترۆس، بۆ ئەو هەموو پەلەپەلەت لەبێداربوونەوە بەخەرج داوە؟ خەون بەردەوام دەبێ))

– تێناگەم مەولای من، رەنگە تۆش خەونێکی وات بینیبێ؟

– جانەوەرەکان دوای بیستنی گۆرانی هێرشیان کردو گۆرانیبێژەکانیان هەڵدڕی؟

چاوەکانی پەترۆس لەگلێنە هاتنە دەرەوە، دڵی بەخەبەربوو لە مانای خەونەکە، بەلام زەینی هێزی تێگەیشتنی ئەو خەونەی نەبوو گوتی – تێناگەم- کریست وەلامی دایەوە ((بەبیستنی بانگی کەلەشێر لەسپێدەیێکی دیکە تێدەگەی؟))

کریست ئەوکاتە یاوەرەکانی یەك یەك بەلەقە بێدارکردەوەو گوتی ((بێدار ببنەوە تەوەزەلینە، ئەمڕۆ کارێکی زۆرمان هەیە. فیلیپ بەهەڵپشافتنی چاوەکانی خۆی پرسی ((دەڕۆین؟ من دەڵێم باشتر وایە بگەڕێینەوە جەلیل ئەوێ سەلامەتە))

یەهودا ددانەکانی داقرمساندە سەریەك، بەلام هیچی نەگوت لەژووری نێواندا، ژنان بێداربوونەوە دەستیان کرد بە چەنەبازی سالومەی پیر بۆ کردنەوەی ئاگر هاتە دەرەوە یاوەران لەحەوشە کۆبوونەوە چاوەڕوانی کریست بوون کەبەسەر خاخامەوە لاربۆوەو بە دەنگێکی کپ قسەی لەگەڵ ئەو کرد، پیرەمێرد کە زۆر بێ حاڵ بوو، لەسوچێکی دواوەی ناو نوێن کەوتبوو.

خاخام پرسی ((ڕۆڵە ئێستا بۆ کوێ دەڕۆی؟ لەشکری خۆت بۆ کوێ رابەرایەتی دەکەی؟، جارێکی دی بۆ ئورشەلیم؟ ئایا دووبارە دەتەوێ دەست بەرزکەیتەوەو پەرستگا سەرەوژێرەکەی؟ کاتێ کە گوفتار لە رۆحێکی گەورە دەردەچێ دەبێتە کردار، رۆحی تۆ گەورەیە تۆ بەرپرسی گوفتاری، ئەگەر دەریخەیت کە دەبێ پەرستگا وێران بێ لەڕاستیدا رۆژێ وێران دەبێ، وشەکانی خۆت بەپێوانەوە بڵێ)).

– باوکە هەمان ئەو کارەش دەکەم کاتێ کە قسە دەکەم تەواوی دونیام لەسەردایە، هەموو ئەوەی کە لە دونیا دەمێنێتەوە هەڵدەبژێرم‌و بەرپرسێتی دەگرمە ئەستۆمەوە.

– چ دەبوو کە تەمەنم بایی ئەوەندەی دەکرد تا بزانم کە تۆ چ کەسێکی، بەلام پیرو پەککەوتەم دونیا بۆتە تارماییەك بەدەوری سەرمدا دەسووڕێ‌و دەیەوێ بچێتە ناو سەرمەوە، بەلام تەواوی دەرگاکان داخراوە

– باوکە هەوڵدە چەند رۆژێکی دیکە بەردەوام بیت بۆ ئەوەی تا رۆژی جەژن زیندوو بمێنیتەوە، خۆت بەتەمەنی ئازیزی راکردووت بچەسپێنەو دەبینی کە من چ کەسێکم، هێشتا ساتی موژدەهێن نەهاتووە.

خاخام سەری راتەکاندو بەشکاتکردنەوە گوتی

((کەواتە ئەو ساتە کەی دەگات؟ ئایا خودا منی فریو داوە؟ ئەی کوا ئەو وادەیەی بەمنی داوە؟ من لە حاڵی مردن دام، کریستیانو لەکوێ یە؟)) بە تەواوی هێزی خۆیەوە خۆی چەسپاندە شانی کریستەوە.

– باوکە تا جەژن بەردەوام بە، دەبینی کە خوداوەند وادەی خۆی ناگۆڕێ! کریست ئەو کاتە خۆی لەچەنگی پیرەمێرد رەهاکردو چووە حەوشەوە، گوتی ((ناتانیل‌و تۆش

فیلیپ برۆنە ئەولای دێوە کە دوا ماڵتان بینی لەوێ کەرێك دەدۆزنەوە هەوساری بە زنجیری دەرگاوە بەستراوەتەوە، هەوساری بکەنەوەو بیهێننە ئێرەوە، ئەگەر کەسێ لە ئێوەی پرسی کە بۆ کوێی دەبەن وەڵاّم دەنەوە کە (ئوستاد پێویستی پێیەتی دووبارە دەیهێنینەوە)).

ناتانیل بەدۆستی خۆی گوت (خۆمان دەخەینە دەردەسەریەوە) فیلیپ گوتی ((با برۆین گوێڕایەڵی فەرمان بینو لێگەڕێ هەرچییەك دێتە پێش بەخێر بی))

مەتی قەڵەمی خۆی گرتە دەستو هەموو لەشی گوێو چاو بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((خودای سراییل سەیرکە چۆن قامەتی ئەو دروست بەهەمان ئەو شێوەیەی کە پەیامبەران لەرێی سروشەوە دروستیان کردووە! مەگەر زەکەریا پەیامبەر نییە، کە دەڵێت:

– ئەی کچی سەهیون شادومان بە دێیتە وەژدەوە، ئەی کچی ئورشەلیم هاواری شادی سەربدە ئێستا پاشای تۆ دێ تا تۆ بدۆزیتەوە، هەرچەندە سەرکەوتووە، بەلاّم بە خاکەڕاییەوە سواری کەرێ بوو))

مەتی ویستی ئوستاد تاقی بکاتەوە گوتی ((مەولای من وادێتە بەرچاو کە ماندوویو ناتوانی بە پیادە بچیتە ئورشەلیمەوە)

کریست وەڵاّمی دایەوە (نە من ماندوو نیم، بۆ دەپرسی؟ لەپڕێکا ئەو مەیلە لەمن پەیدابوو کە بەسواری برۆم))

پەترۆس قسەی ئەوی بڕی، تۆ سواری ئەسپێکی سپی دەبیت، مەگەر پاشای سراییل نیت؟ لەبەر ئەمە دەبێ بەسواری ئەسپ بچیتە ناو پایتەختەوە))

کریست سەیرێکی پەلەئامێزی کردە یەهوداو هیچی نەگوت.

لەهەمان ئەم کەینو بەینەدا، مەجدەلیە هاتە دەرەوەو لەلایەك وەستا، ژێر چاوەکانی هەڵمسابوو، چونکە بەدرێژایی شەو چاوی لەسەریەك نەنابوو، لەکاتێکا پشتی بە چوارچێوەی دەرگادابوو، سەیری کریستی دەکرد، وای چ نیگاییێکی نائەجماو بوو! وەك

بلێی بۆ هەمیشە مالاّوایی لەو دەکرد، گەرەکی بوو داوای لێ بکات نەڕوات، بەلاّم رێی گەرووی داخرابوو. مەتی ئەوی بینی کە زەینی خۆی دەکاتەوەو دادەخا ناتوانی چەند وشەیێ بخاتە سەرزمان تێگەیشت لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((پەیامبەران ناهێلن ئەو قسە بکات ناهێڵن ئوستاد پێشبینییەکانی ئەوان جێبەجێ بکات، سەرەی مەجدەلیەو خۆشی سواری کەردەبێو دەچێتە ئورشەلیم ئەوە نووسراوە)).

لەهەمان کاتدا فیلیپو ناتانیل گەیشتنو بەشادیەوە ماچەکەرێ بەدوای خۆیاندا رادەکێشن، فیلیپیش بەدیاریخستو گوتی مەولای من، رووداوەکی ئاوەها بوو، کە گوتت، ئێستا سواربەو بابرۆین، کریست گەڕایەوە تا سەیرێ بکاتە ماڵەکەوە، ژنان بەدەستی خاچوواریان خەمگینو خامۆش بوون، سالومەی پیرو دوو خوشك لەگەڵ مەجدەلیە لەپێشەوە بوون، گوتی ((مارتا قامچیەك لەماڵەوە هەیە))

مارتا وەلاّمی دایەوە ((نەخێر تەنها سیخورمەی براکەم هەیە))

– بیدە من

یاوەران جلەکانی خۆیان نایە سەرپشتی ئاژەڵی گوێڕایەڵ تا کورتانێکی نەرم بۆ ئوستاد دروست بکەنو بەسەر جلەکانەوە جلێکی قورمزی کە مەجدەلیە خۆی بەدەستی خۆی چنی، دانایە سەرو شیرازەکانی بەسەرووی نازی رەش رازاندبۆوە.

کریست پرسی ((هەموو حازرن؟ خۆ ورەکانیش بەرزن؟))

پەترۆس لە کاتێکا هەوساری ئاژەڵی لەدەستدا بوو لە پێشەوە دەڕۆیشت گوتی ((بەڵێ)).

خەڵکی بیث ئنیا گوێیان لە دەنگی رەت بوونی گروپەکە بوو دەرگایان کردەوە.

– کوڕینە، ئۆغربەخێر- بۆ ئەمرۆکە پەیامبەر بەسواری کەوتۆتە رێ.

یاوەران لاربوونەوە رازیان خستە میانەوە ((ئەمرۆ دەڕوات تابەسەر تەختەوە دانیشێ))

– کام تەخت؟

– قسه مەکە ئەو رازێکە، ئەو پیاوەی کە بەرەو رووی خۆتە دەبینی پاشای سراییلە.

ژنە جحێلەکان هاواریان کرد ((نەبابە؟ یاڵلاّ با لەگەڵیا بڕۆین!)) خەڵکێکی زۆرتر کۆبوونەوە.

مناڵاّن لقو پۆپی دارخورمان هەڵکەندو کەوتنە پێش، سروودی خۆزگە بەحاڵی ئەو کەسەی کە بەناو خوداوە دێت)) یان سەردەدا. پیاوان کۆتەکانی خۆیان دەردەهێناو بەدرێژایی جادە رایاندەخست تا ئەو بەسەریانا تێپەڕی، وای چۆن ناویان دەدا!

وای کە چۆن بەهاریّ بوو، گوڵەکان ئەمساڵ چ رەوتێکیان هەبوو، باڵدارەکان بە ئاوازەوە لەدوای رێزەکەوە بۆلای ئورشەلیم هەڵدەفڕین!

یاکوب سەری لە گوێی براکەی نا ((دوێنی دایە قسەی لەگەڵ کردو پێی گوت ئەو ئێستاکە دەیەویّ بچێتە سەر تەختی گەورەیی خۆی دەبیّ ئێمە لە چەپو راستی خۆی دانیّ))، بەلاّم ئەو وەلاّمی نەدایەوە، لەوانەیە تووڕە بووبیّ، دایە دەیگوت رووخساری تاریك هەڵگەڕا، یۆحەننا وەلاّمی دایەوە: هەڵبەتە کە تووڕەبووە دایە نەدەبوایە قسەیێکی وابکات))

– کەواتە چارە چییە؟ ئایا ئێمە وا رەها کاتو ئەو مافە بدات بە یەهودای ئەسخەریوتی؟ چۆن دیارە کە کارێکی واناکات؟ قەت وردبوویتەوە لەو رۆژانە چۆن چۆنی بە جووتە بەدزیەوە قسە دەکەن؟ وادێتە بەرچاو کە قەت جیا نابنەوە، یۆحەننا ئاگاداربە، خۆت قسەی لەگەڵ بکە تا زەرەرمان پیّ نەگات، زەمان بۆ دابەشکردنی شانازییەکان هاتۆتە پێش. بەلاّم یۆحەننا سەری خۆی هەڵتەکاند گوتی ((برام سەیرکە چەند بەئازارە، وەك بڵێی دەچێتە پێشوازی مەرگی خۆیەوە)).

مەتی لەوکاتەی کە لەدوای ئەوانی دیکەدا رێی دەبڕی، دەیگوت ((دەمەویّ بزانم ئێستا موقەددەر چییە؟ پەیامبەران بەچاکی روونی ناکەنەوە، هەندیّ دەڵێن تەختو هەندێکیش دەڵێن مەرگ، کام یەك لەو پێشبینییانە روودەدات؟ هیچ کەس ناتوانیّ بەراقەکردنی پێشبینی بکەوێتە پێش رووداو، تەنها دوای رووداوەکە تێدەگەین مەبەستی پەیامبەر چی بووە.

لەبەر ئەمە چاکتر وایە سەبر بگرینو لەدڵنیاییدا ببینین چ روودەدات، ئەمە شەو لەکاتی گەڕانەوە، هەموو شیّ دەنووسمەوە، لەم کاتەدا خەبەرێکی خۆش پەڕوباڵی دەرکرد گەیشتبووە دێهاتە نزیکەکانو خانووە پەرشو بلاّوەکان سەرانسەری زەیتونستانو رەزەکانی مێو، جووتیاران لەهەموو لایەك رایاندەکرد کەپەنەك یا دەسماڵی خۆیان دەهاویشتە سەر زەوی تا پەیامبەر بەسەریا رەت بێت، ئیفلیجو نەحۆشەکانو کۆنەپۆش زۆر بوون، جارناجار کریست ئاوڕی دەدایەوەو سەیری لەشکری خۆی دەکرد.

لەپڕێکا هەستی بەتەنهاییێکی مەزن کرد، گەڕایەوە هاواری کرد ((یەهودا)) بەلاّم ئەم یاوەرە لەخەڵك هەلاّتووە لەدوا رێزدابوو نەیبیست، کریست بەنائومێدی دووبارە هاواری کرد ((یەهودا))

ڕیش سوور وەلاّمی دایەوە (لێرەم) یاوەرەکانی دیکەی وەلاداو رەت بوو..

– مەولای من چیت دەویّ؟

– یەهودا لەکەناری مندا بمێنەوە، لەگەڵم بە

– مەولای من نیگەران مەبە جێت ناهێڵم.

یەهودا گوریسەکەی لەدەستی پەترۆس وەرگرتو کەوتە ئەندێشەوە.. کریست جارێکی دیکە گوتی (برام یەهودا بەتەنیام جێمەهێڵە))

– مەولای من چۆن بەتەنها جێت بهێڵم؟ مەگەر پێشتر سەبارەت بەمە بڕیارمان نەداوە. ئەوان عاقیبەت لە ئورشەلیم، ئەو شارە پیرۆزەی کە بەسەر کێوی سەهیونەوەو لەژێرهەتاوی بیّ ئاماندا نزیك بوونەوە، لەسپێتی بەفردا رووبەڕووی ئەوان بالاّی هەڵبڕی بوو، بەناو گوندێکی بچووکدا چوون لەملا تا ئەولای گوند گوێیان لە سەردولکەی پرسە بوو کە لە بارانی فێنکی بەهاران دەچوو.

***

کریست بەلەرزینێکەوە کە کەوتبووە جەستەی‌و پرسی ((شیوەن بۆ کێ دەکەن؟ کێ مردووە؟))

بەلاّم دێهاتییەکان کە لە پشت ئەوەوە تاویاندەدا کەوتنە خەندەوە ئوستاد مەشلّەژێ کەسێ نەمردووە، کچانی دێ بەسووڕاندنی دەستاڕ سەردولکە دەلّێن)).

– ئاخر بۆ؟

– بۆ ئەوەی کە خووی پێوە بگرن، تا لەکاتی خۆیدا بزانن چۆن چۆنی دەبێ شیوەن بکەن، لە کووچەی بەردڕێژکراودا سەرهەلّگەڕان‌و چوونە ناو شاری مرۆڤخۆرەوە.

– پۆل پۆل مرۆڤ کە لە تەواوی مەملەکەتی کەلیمی نشینی دونیاداو هەریەکەو بەبۆن‌و پۆخلّی تایبەتی خۆیانەوە ئامادە بووبوون، لەحالّی لەباوەشکردن‌و ماچ کردنی یەکتردا بوون، مەگەر ئەوە نییە دووسبەی ڕۆژی جەژنی جاویدانییەو کەلیمیان برای یەکتربوون؟ بەدیتنی کریست کە سواری کەرێکی بچووك بووبوو بەدیتنی ئەو ئاپۆڕەی کە کەوتبوونە دوای ئەوەوەو لقە دارخورمایان تەکاندەدا کەوتنە خەندەوە.

– پەنا بەخوا ئیدی ئەوە کێیە؟

– بەلاّم ئیفلیج‌و نەخۆشی‌و کۆنەپۆشەکان مشتی خۆیان بەهەڕەشە بەرزدەکردەوە ((بەم زووانە تێدەگەی کە ئەوە کریستی ناصیرەییە دەبێتە پاشای یەهودیان))

کریست دابەزی‌و بەپەلە لەپەیژەکانی پەرستگا چووە سەرەوە گەیشتە بارەگای سلێمان‌و سەیری دەوروبەری کرد.

تەختە کورسییەکان بەرپابووبوون، هەزاران نەفەر لەبازرگان‌و سەڕاف‌و مەیخانەچی‌و بەدکار خەریکی کڕین‌و فرۆشتن بوون، خەریکی چەنە لێدان‌و جاز لێدان بوون بۆ کەلوپەلی خۆیان، خوێن بەری چاوی کریستی گرت، تووڕەییێکی پیرۆز بەسەریا زالّ بوو، سیخورمەکەی خۆی بەرز کردەوەو کەوتە گیانی سفرەی شەراب‌و خواردەمەنییەوە، تەخت‌و کورسیەکانی پێك دادەداو فرۆشیارەکانی دەخستە بەرکوتەکەوە ((یالّلاّ بڕۆن ون بن!)) لە دەروونی ئەودا تەمەنناییێکی ئارام، بەلاّم

ناخۆش هەبوو ((خودایا، خوداوەندا لەڕووداني هەر شتێ کە ئیرادەت لەسەرە پەلە بکە، جگە لەو تەمەننایە هیچی دیکەم نییە، تەنها داواکارم لەتۆ مادامەکێ هێشتا راست‌و راستەقانیم هەیە، پەلە بکە)).

ئاپۆرەی خەلّك لەدوای ئەودا تاویاندا ئەوانیش بە هەلّچوونەوە هاواریان کرد یالّلاّ بڕۆن ون بن))و سفرەیان تێکچڕژاند، کریست لەکەنار هەیوانێکی شاهیدا بەسەر بەرزایی دۆلّی – کە دەروون- وە وەستا، هەلّم لەتەواوی بەدەنی هەلّدەستا، پرچی درێژو رەشی بەسەر شانەکانیان پەرش‌و بلاّو بووبۆوە، لە چاوەکانیا مەشخەلّ دەهاتە دەرەوە هاواری کرد ((من هاتووم تا ئاگر لە دونیا بەردەم یەحیای پاکشۆر لەبیاباندا بانگەشە دەکات (تۆبە بکەن تۆبە بکەن ڕۆژی خودا نزیك کەوتۆتەوە))، بەلاّم من بەئێوەی دەلّێم کە ئیدی هەلی تۆبەکردنتان نییە، ئەو ڕۆژە گەیشتووە من ڕۆژی خودام، یەحیای پاکشۆر لەبیاباندا بە ئاو ئاوەمۆر دەکات‌و من بەئاگر ئاوەمۆرتان دەکەم، من مرۆڤ‌و کێوو شارو قایغەکان ئاوەمۆر دەکەم من ئاگر دەبینم، کە لەحالّی داگرتنی چوارگۆشەی دونیاو چوارگۆشەی ڕۆحەو شادی دەکەم ڕۆژی خودا ڕۆژی منەو گەیشتووە، ئاپۆڕەکە هاواریان کرد ((ئاگر ئاگر بهێنەو دونیا بسوتێنە خزمەتکارانی پەرستگا، نێزەو شمشێریان گرتە دەست، یاکوبی برای کریست خۆی‌و نوشتە هەلّواسراوەکانی گەردەنی سەردەستەبوو، بۆ دەستگیرکردنی کریست هێرشیان هێنا، بەلاّم خەلّکی تووڕەبوون یاوەرەکان زاتیان وەبەرهات‌و بەهاوارکردنەوە بەپەلە بۆ پێشەوە چوون تا پەیوەست بن بە ئەوانی دیکەوە.

***

پەترۆس مەشخەلّێکی بەسەر سفرەییێکەوە هەلّگرت‌و هاواری کرد ((برایان یالّلاّ هێرش بکەن، زەمانی موژدەبەخش بۆ ئاگرتێبەردان هاتووە)) لەبەرئەوەی کە لە تەلاری پیلاتدا شەیپورەکان دەنگیان نەدەدایەوە، خوێنێکی زۆر لە حەوشەی خوداوەند بەسەر زەوی هەلّڕژا، کیافای کاهینی گەورە، لەپەرستگا هاتە دەرەوەو دەستووری دایە خزمەتکار کە چەکی خۆی دانێتە سەر زەوی، ئەو خۆی بەکارامەییێکی زۆرەوە داوێکی نابۆوە کە یاخیبووان بێ بگرەو بەردەو بەبێ هەراو هۆریا دەکەوتنە ناویەوە.

یاوەرکان بەدەوری کریستەوە ئەلقەیان بەستو بەشلەژانەوە سەیری ئەویان دەکرد، ئایا ئەو هێمای دەدا یانا؟ ئەی چاوەڕوانی چی بوو؟ دەبووا تا چەند سەبر بگرێ؟ بۆ دوا دەکەوتو بۆ لەجیاتی دەستی بۆلای ئاسمان هەلّبڕی چاوی بڕیبووە زەویەوە؟ باشە خۆشی پێویستی بەپەلە نەبوو، بەلاّم ئەوان بوون کە پەلەیان بوو، ئاخر ئەوان ئەو هەژارانە بوون کە هەموو شتی خۆیان کردبووە فیداو ئێستا زەمانی تەلەف بوون گەیشتبوو.

پەترۆس سوور بووبۆوەو ئارەقاوی گوتی ((مەولای من بڕیار بدە.. هێماییکمان پێبدە)) کریست بێ جوولە لە شوێنێ وەستابوو چاوەکانی داخستبوو، دلّۆپی درشتی ئارەقەی لەنێوچەواندا هەلّدەڕشت، دەم نادەم بەخۆی دەگوت (خوداوەندا ڕۆژی تۆ لەحالّی نزیکبوونەوەدایە، کۆتایی دونیا گەیشتووە، دەزانم کە ئەو ڕۆژە دەهێنم، بەلاّم بە مەرگی خۆمان)). بە دووبارەکردنەوەی دەمنادەمی ئەوگفتوگۆیە دەروونیە تووشی شەهامەت دەبوو.

یۆحەنناش بۆلای ئەو هات، شانی گرتو رایتەکاند تا چاوانی بکاتەوە، گوتی ((ئەگەر ئێستا هێمامان پێ نەدەی، کارمان تەواوە، ئەوەی کە ئەمڕۆکە کردوتە مانای مەرگە، تۆماس قسەی بوحەننای بەڕاست زانی گوتی ((بەلّێ کاری تۆ مانای مەرگە، هەر بۆ زانینی بەڕێزتان ئێمە نامانەوێ بمرین))

فیلیپو ناتانیل بەهەراسانییەوە هاواریان کرد ((بمرین؟ وەلێ ئێمە هاتووینەتە ئێرەوە تا حوکمرانییێتی بکەین)).

یۆحەننا سەری لەبنگوێی کریستناو پرسی ((مەولای من بیر لە چی دەکەیتەوە؟ بەلاّم کریست ئەوی لەخۆی بەدوورخستەوە، بەیەهودای گوت ((وەرە ئێرەتەك من))

پشتی بە بازووی بەهێزی ئەودا.

یەهودا بەبنی لێویەوە گوتی ((مەولای من ئازابە، زەمانی موژدەبەخش گەیشتووەو ئێمە نابێ لەپێش ئەوان سەربەرەو ژێر بین))

یاکوب نیگاییێکی نەفرەتباری کردە یەهودا، ئوستاد پێشترێ هەتا ئاوڕی نەدەدایەوە سەیرێکی بکات، ئێستا ئەم دۆستیو قسانە چ مانایاییێکی هەیە بەگوێیا دەچرپێنی؟))

(خەریکن لەگەلّ یەك تەبایی دەکەن، مەتی تۆ شتێ بلّێ))

– من شتێ نالّێم، گوێ لە کردارو گوفتاری ئێوە دەگرمو دەنووسم، کاری من ئەوەیە. کریست لەپڕێکا هەستی کرد سەری گێژبووەو بازووی یەهودای کوشی، یەهودا ژێر قۆلّی گرتو پرسی (مەولای من ماندووی؟))

– بەلّی ماندووم.

– ڕدێن سوور وەلاّمی دایەوە (بیر لە خودا بکەوە تا شادی خۆت وەدەست بهێنیەوە) کریست پارسەنگی خۆی وەدەست هێنایەوەو ڕووی لەلای یاوەران کردو گوتی ((باشتر وایە بگەڕێینەوە))

بەلاّم یاوەرەکان لە شوێنی خۆیاندا مانەوە، نەیاندەویست بڕۆن؟ بۆ کوێ؟ دووبارە بۆ بیث ئنیا؟ بۆ چەند کاتێکی دیکە؟ ئەوان ئیدی لەو هاتوچوونەدا کەشەنگ بووبوون.ناتانیل لەسەرەخۆ بەدۆستەکەی خۆی گوت ((وا خەیالّ دەکەم دەست لە ئێمە دەدات، من یەکێکم کە لە جێوە تەکان ناخۆم))، بەلاّم دوای گوتنی ئەم وشانەی ئێمە بەدوای یاوەرەکانی دیکەوە کەوتەڕێ، چونکە ئەوان بە نابەدلّیەوە بەرەو بیث ئنیا وەڕێکەوتن.

لەدوای ئەوانەوە خزمەتچیەکانی پەرستگاو فەریسیەکان پێدەکەنین، یەکێ لە خزمەتچیە گەنجەکان ڕووخسارێکی زبرو شانێکی خڕکەلّەی هەبوو پەلکە لیمووییێکی تێگرتنو بەرووخساری پەترۆس کەوت.

پەترۆس ویستی بەرپەرچی بداتەوە، بەلاّم ئاندریاس لێنەگەڕاو گوتی (بڕام سەبرت هەبێ نۆبەتی ئێمەش دێت)

– کەواتە کەی؟ نابینی کەوتووینەتە چ رۆژێکەوە؟ یاوەرەکان سەر بەرەوژێر کەوتنە رێگاوە، ئاپۆڕەکە لەدوای ئەوانەوە، بەجوێن دانەوە، پەرشو بلاّوبوونەوە، ئیدی کەسێ بەدوای ئەوانەوە نەبوو کەسێ جلی دڕاوی خۆی لەژێر پێی ئوستاد دانەدەنا.

فیلیپ ئێستاکێ کەرەکەی بەدوای خۆیدا رادەکێشا ناتانیلیش کلکی گرتبوو، هەردووکیان بۆ گەڕاندنەوەی ئاژەڵەکە بۆ خاوەنەکەی لە پەلەدابوون تا نەکەونە دەردەسەرییەوە، ئاگر لە ئاسمان دەباریو باییێکی گەرم هەڵێدەکرد، تۆزو گەردێکی چڕ هەڵدەستاو لەگەروویان دەنیشتەوە. کە گەیشتنە نزیك بیث ئنیا، باراباسیان لەگەڵ دوو کەس لە یارانی کێویو سمێڵی ئەستووری ئەو لەبەرابەر خۆیاندا بینی.

باراباس هاواری کرد ((ئوستادی خۆت بۆ کوێ دەبەی؟ ئەو کە لە ترسان خۆی پیس کردووە)).

هاوڕێکانی ئەو لەحاڵێکدا کەوتبوونە خەندەوە وەڵامیان دایەوە:

((دەیبەن بۆ زیندووکردنەوە ئیلیازر))

بە گەیشتنیان بەبیث ئنیاو چوونە ناو ماڵ، خاخامی پیریان لەسەرەمەرگدا بینی، ژنان لە دەوریا بە ئارامیو بێ جوولە دانیشتبوونو سەیری گیاندانی ئەویان دەکرد، ئەوان دەیانزانی کە بۆ زیندووکردنەوەی ئەو هیچیان لەدەست نایێ.

کریست نزیك کەوتەوەو دەستی لەسەر توێڵی پیرەمێرد دانا، خاخام بزەییێکی هاتێ، بەڵام چاوی نەکردەوە.

یاوەران لەناو حەوشەدا بە دەمی تاڵیانەوە دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون، هیچیان نەدەگوت.

کریست چاوی بڕیە یەهودا سەری بەنیشانەی بەڕاست زانین تەکاندا.

– یەهودا برام... ساتی موژدەدەبەخش هاتووە ئامادەی؟

– مەولای من دووبارە دەپرسم... بۆمنت هەڵبژاردووە؟

– تۆ دەزانی کە لە هەمموویان بەهێزتری، ئەوانی دیکە بەرگە ناگرن، ....

لەگەڵ کیافای کاهینی گەورە قسەت کرد؟

– بەڵێ، دەیەوێ بەکاتو شوێنەکە بکەوێ.

– پێی بڵێ، شەوی جەژن دوای شامی پوسح، لە- گتسمان- برام یەهود هەوڵدە ئازابە منیش هەوڵدەدەم..

یەهودا سەری تەکانداو بێ ئەوەی قسەیێ بکات، چووە جادەوە تا چاوەڕوانی سەردەرهێنانی مانگ بکات.

سالومەی پیر لە کوڕەکانی پرسی ((لە ئورشەلیم چی روویدا وا بێدەنگن؟))

یاکوب وەلاّمی دایەوە ((دایە ئێمە ماڵی خۆمان خستۆتە بەر لافاوەوە)).

–مەولای ئێمە، گەورەیی، ئاوریشمی زێڕچین، تەختی پاشایی، بەلاّم ئەو فریوی داین؟

– خانمی پیر سەیری کوڕەکانی کردو دەستی بەیەکدادا، بەلاّم هیچ یەك لەوان وەلاّمی نەدایەوە.

– مانگ لە قورسی تەواوی خۆی لەپشت پڕ رەزەکانەوە خەمگینانە هاتە دەرەوە، دوودڵ، بۆ ساتێ لەپشت- کێوە بڵندەکانەوە- وەستا، سەیری دونیای کرد ئەوکاتە یەکسەر بڕیاری خۆیدا، خۆی هێنایە دەرەوەو دەستی کرد بەسەر هەڵگەڕان، ماڵی ئیلیازر لەگەڵ تەواوی گوند کە وەك بلێی لە پڕێکا بە دۆی قسل سپی کرابوو درەوشانەوەییێکی سپی گرتەخۆ.

بەدەرکەوتنی سپێدە یاوەرەکان بە دەوری ئوستاد کۆبوونەوە، ئەو قسەیێکی نەکرد، بەلاّم سەیری یەك یەکی ئەوانی کرد، بۆ یەکەمجارو دواجار بوو کە دەبینین دەمەدەمی نیوەڕۆ لێوی بەقسە کەوتەوە.

((دۆستان مەیلم لێیە رۆژی جەژنی پیرۆز لەگەڵ ئێوە بگێڕم لەڕۆژێکی وادا باوانمان کوچیان کرد، ئەوان کویلەتیان لەدوای خۆیان جێهێشتو چوونە بیابانی ئازادییەوە،

بۆیەکەمین جار لەم جەژنەدا لە کۆیلەتی دێینە دەرەوەو دەچینە نێو ئازادییێکی دیکەوە، ئەوانەی کە گوێی بیستنیان هەیە لێ گەڕێ با ببیستن))

هیچ کەسێ قسەی نەکرد ئەم وشانە نادیاربوون، کۆیلەتی نوێو ئازادی نوێ چ مانایەکیان هەیە؟ ئەوان تێنەدەگەیشتن، دوای چەند ساتێ پەترۆس گوتی ((مەولای من هیچ شتێ تێناگەم. جەژن بەبێ بەرخ ناکرێ، بەرخ لەکێ پەیدا کەین؟))

بزەییێکی تاڵ بەسەر لێوی کریستدا نەخشی بەستا:

((پەترۆس بەرخ ئامادەییە، لەهەمان ئەوساتەدا بەپێی خۆی دەچێتە قوربانگا تا هەژارانی جیهان بتوانن جەژنی نوێ بگێڕن، لەبەر ئەمە دەربارەی بەرخ نیگەران مەبە))

ئیلیازر کە بێدەنگ لەسوچێکەوە دانیشتبوو هەڵسایەوە دەستی ئێسقان ئاسای لەسەر سینە داناو گوتی (مەولای من من بەژیانم قەرزاری تۆم، هەرچییەك بێ دیسان لەتاریکی گۆڕ باشترە لەبەر ئەو من بەرخی جەژنتان بەدیاری بۆ دەهێنم، یەکێ لە دۆستەکانم لەبەرزایی کێودا شوانی دەکات دەچمە سۆراغی ئەوەوە خودا حافیز))
یاوەرەکان بەسەر سامی چاویان بڕیە ئەوەئەوە، ئەو مردووە جولەدارە لەکێ قودرەتی هەڵسانەوەی هەیە لەجێی خۆی بچێ بۆ لای دەرگا؟ هەردوو خوشك بۆلای ئەو رایانکرد تا لێنەگەڕێن بڕوات، بەلاّم ئەوانی وەلاناو گۆچانی گرتە دەستو رۆیشت ئیلیازر بەنێو کۆلاّنەکاندا بۆ پێشەوە دەچوو، لەڕێ ئەودا دەرگاکان دەبوونەوە، ژنان بەوەحشەتو سەرسامیەوە دەهاتنە دەرەوە، کەوتبوونە حیرەتەوە کە ئەو چۆن خۆی بەسەر ئەو پێیە تێرۆگانە پەلکێش دەکاو کەمەری وردنابێ، هەرچەند ئازاری دەکێشا دڵی خۆی دەدایەوەو جارناجار هەوڵیدەدا فیکە لێدا تا نیشانی دات کە لە رابوونەوەی ئەودا هیچ گومانێك لەئارادا نییە، بەلاّم لێوەکانی بەدروستی نەدەگەیشتە یەکتریەوە، لەبەر ئەوە دەستی لەفیکەلێدان هەڵگرت بەسەرو پۆتەلاکێکی جیدی دەستی کرد بەسەر هەڵگەڕان بەدامێنی کێوەوەو رووی کردە ئاخوڕی مەڕەکانی دۆستی خۆی.

بەلاّم هێشتاکە رێگەی تەی نەکردبوو کە لە پشت پنچکێکی تژی کەسك گوڵدا باراباس هەڵبەزیە دەرەوەو رێی لێ گرت، چەندین رۆژ بوو باراباس چاوەڕوانی ساتێکی وای دەکرد تا ئەو زیندوو بۆوە ئەو نەفرەتیە پێ لە ماڵ دەربهێنێو تەمێی بکات، دەبوایە خەڵك لەدیتنی ئەو بەخاتری هێنانی پەرجوو رابگرێ، کوڕی مێرێ هەر لەو رۆژەوەی کە ئەوی زیندوو کردۆتەوە پەیڕەوانێکی زۆری پەیدا کردووە، لەبەر ئەمە دەبوایە ئیلیازر بگەڕێنێتەوە بۆ گۆڕ تا بۆ هەمیشە رزگار بێ لەشەڕی ئەو، باراباس هاواری کرد (ئاهای راکردووی دۆزەخ خۆشحاڵم کەدەتبینم لەوێ خۆشت رابوارد؟ کامیان باشترە ژیان یا مەرگ؟ ئیلیازر وەلاّمی دایەوە ((شەش لەیەك، نیوەی دوازدە لەوی دی))و دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بەلاّم باراباس رێی لێگرت)).

– تارمایی ئازیزی من دەبووری، جەژن وادێت من بەرخێکم نییە تا جەژن بگێڕم، ئەمڕۆ سبەینی سوێندم بە خودا خوارد کە لەجێی بەرخ یەکەمین بوونەوەری زیندوو کە لە سەڕێگا دابنێم بیکەم بە قوربانی، باشە ئەوە شانس رووی لەتۆ کردووە، گەردەنت بهێنە پێشەوە، چونکە بۆ خودا سەردەبڕییێت.

ئیلیازر دەستی کردبە هەراو هۆریا، باراباس گەرووی گرت، بەلاّم یەکسەر دووچاری ترس بوو، ئەو شتێکی لەڕادەبەدەر نەرمی کەوتبووە دەست وەکو پەمۆ وابوو، لە پەمۆش نەرمتر وەکو هەوا نینۆکەکانی دەچووە خوارەوەو دەهاتە دەرەوە، بێ ئەوەی دڵۆپێ خوێن ببینێ، لەبەرخۆ گوتی ((لەوانەیە تارمایی بێ رەنگ لەرووخساری خوریکە ئاسای پەڕی، پرسی ((ئازاری هەیە؟ ئیلیازر لەکاتێکا حۆی لە چنگی دەردەهێنا تا راکات وەلاّمی دایەوە: ((نەخێر))

باراباس بە نەڕاندنەوە گوتی ((تەکان مەخۆ)) پرچی سەری گرت، بەلاّم پرچی سەری لەگەڵ پێست لەناو دەستیدا دەمایەوە، کەللەسەری ئیلیازر لە نووری خۆرەتاودا بەڕەنگی سپی مەیلەو زەرد بریقەی دەدایەوە.

باراباس لە کاتێکا دەلەرزی بەزەمزەمەکردنەوە گوتی (نەفرەتت لێ بێ تۆ تارمایی؟))

قۆڵی راستەی ئیلیازری گرتو بە توندی رایتەکاند ((بڵێ من تارماییێکم تا بەرهەڵاٹ کەم)).

بەڵام لەکاتێ کە بازووی راتەکاند، لەبنڕا هاتە دەرەوە، وەحشەت دایگرت، بازووی رزیوی ئەوی هاوێشتە ناو پنچکی گەسك، حاڵی تێکچڕژاو تفی دەکرد، ترس دایگرتبوو مووی لەشی زیت بووبۆوە. دەستی بۆ کێردەکەی برد، دەیویست هەرچەند زووتربێ جێ بەجێی بکاتو رزگاری بێ لەشەڕی ئەو، بەدیقەتەوە پشتی ملی گرتو گەرووی نایە سەر بەردێکەوە، دەستی بەبڕین کرد، هەرچەند کێردی پیا دەکێشا نەدەچووە خوارەوە، وەك بڵێی خوری دەبڕێتەوە، پەنجەی ترس تاویدایە گیانیەوە، لەخۆی پرسی ((واخەریکم سەری جەستەیەك دەبڕم؟)) رەهای کرد دەستی کرد بە شۆڕبوونەوە تا رابکات، بەڵام بینی ئیلیازر هەروا بەڕێدا دەڕوا، لەترسی ئەوەی کە نەبادا هاوڕێی نەفرەتی ئەو دووبارە زیندووی کاتەوە، زاڵ بوو بەسەر ترسی خۆیاو دووبارە ئەوی گرتەوە، بەدەستێکی گەردەنو بەدەستەکەی دیکە پێی ئەوی گرت دەق وەکو ئەو جلە شوراوەی کەبەر لە هەڵواسینی دەیکوشن ئەوی کوشیو بایدا، بەم کارە ئیلیازر بەندبەند لەیەك ترازا لە ناوەندێ بووە دوو نیوە، باراباس هەردوو نیوەی لە پەناپشتی پنچکە گەسکدا شاردەوەو تێی تەقاندو رایکرد، لەژیانی خۆیدا یەکەمین جاربوو ترسابوو، زاتی ئاوڕدانەوەی نەبوو بۆداوە، لەبەرەخۆ کەوتە زەمزەمەوە، ((چەند باش بوو کە دەمتوانی لەکاتی خۆی بگەمە ئورشەلیمو یاکوب بدۆزمەوە، بۆ دەربەندکردنی دێ، تەڵسمێکی بەمن دەدا.

لە هەمان کاتی ئەم سەینو بەینەدا کریست لەماڵی ئیلیازر بەسەر یاوەرانەوە لاربووبۆوە، لە هەوڵی ئەوە دابوو کە پرتەوێك بخاتە زەینی ئەوانەوە تا بە بینینی ئەوەی کە هەرزوو رووددات هەراسانیان نەکاتو نەبێتە هۆی پەراگەندەییو لێکترازانی ئەوانەوە، بەوانی دەگوت ((من جادەمو مەبەستیش هەم رێنمامو هەم دیدارکار، دەبێ ئێوە هەمووتان باوەڕتان بە من هەبێ هەرچییەك کە دەیبینن هەراسان نەبن، چونکە مەرگ لەمندا رێیەك نییە، دەیبیستن؟)) یەهودا لە حەوشەدا

بەتەنها مابۆوە، کریست دەم نا دەم دەگەڕایەوە تا سەیری بکات، خەمێ کە نادیار بوو بەسەر رووخساریا فراوان دەبوو...

یۆحەننا بەشکاتەوە گوتی ((مەولای من بۆ هەمیشە داوا لەو دەکەی کە لەنزیك تۆدا بوەستێ؟ کەسەیری گلێنەی چاوانی دەکەی چەقۆییێ دەبینی؟)).

کریست وەڵامی دایەوە ((یۆحەننای ئازیز چەقۆ نا... یەك خاچ.. یاوەران بەشڵەژانەوە سەیری یەکتریان کرد)).

یۆحەننا خۆی هاویشتە باوەشی کریستو گوتی ((خاچ؟ مەولای من، چ کەسێ لە خاچ دەدرێ؟)).

-هەرکەسێ بەسەر ئەو چاوانە لاربێتەوە رووخساری خۆی بەسەر خاچەوە دەبینێ.. من سەیرم کردو رووخساری خۆم بینی!)) بەڵام یاوەران تێنەگەیشتن، ژمارەیێ لەوان کەوتنە پێکەنینەوە توماس گوتی ((باش بوو بە ئێمەت گوت تا ئەو جێیەی کە پەیوەستە بەمن تا زیندووم هیچ کاتێ سەیری چاوەکانی ردێن سوور ناکەم)).

کریست گوتی ((تۆماس منالٚو نەوەکانت سەیری دەکەن)) لەپەنجەرەوە چاوی بڕیە یەهودا کە هێشتا لەکەنار دەرگاوە وەستابوو سەیری ئورشەلیمی دەکرد، مەتی بەشکاتەوە گوتی ((مەولای من گوفتاری تۆ ئاڵۆزە چۆن چاوەڕوان دەکەی کە لەکتێبدا بیاننوسمەوە..؟)) ئەو قەڵەمی خۆی لەهەوادا گرتبوو، توانای تێگەیشتنو نووسینی نەبوو.

کریست بە تفتو تاڵیەوە گوتی ((مەتی من بۆ خاتری نووسینی تۆ قسە ناکەم، چەند باشیان گوتووە کەئێوەی نووسەران لە کەلەشێر دەچن، واخەیاڵ دەکەن ئەگەر بانگ نەدەن هەتاو نایەتە دەرەوە، دڵم دەخوازێ کە قەڵەمو کاغەزی تۆ بگرمو بیانهاوێمە ناو ئاگرەوە)) مەتی بەخێرایی نووسینەکانی کۆکردەوەو دوورکەوتەوە تووڕەیی کریست نەنیشتەوە ((من یەك شت دەڵێمو تۆ شتێکی دیکە دەنووسی))

تازە ئەوانەی کە نووسینی تۆ دەخوێننەوە تێدەگەن، من دەڵێم، خاچ، مەرگ، مەلەکوتی ئاسمان، خودا، .. ئێوە چی وەردەگرن؟ هەریەك لە ئێوە رەنجو سوودو

هیوای خۆی بەهەریەك لەو وشە پیرۆزانەوە دەچەسپێنیٚو وشەکانی من ون دەبن‌و رۆحم گوم‌و گۆڕ دەکەن، ئیدی بەرگەی ناگرم)). بەحاڵەتێکی داخورپانەوە هەڵسایەوە، لەپڕێکا هەستی کرد کە دڵو مێشکی پڕ لە وردە بەرد بووە. یاوەرەکان لە ترسان دوولا بوونەوە، وەك بڵێی ئوستاد هێشتا سیخورمەی لە دەستدایەو لەوانی دەباتە خوارەوە، وەك چەند گاییێکی تەمبەڵ وابوون کە غەزری بوون، دونیا گاسنێك بوو کە پێیەوە شەتەك درابوون‌و کریست سیخورمەی لیٚ دەژەنین تا لەژێر کۆپەلاٚندا جێبەجیٚ دەبوون، بەلاٚم بۆ پێشەوە نەدەڕۆیشتن، کریست بەسەیرکردنی ئەوانەوە، هەستی کرد سەرچاوەی پایەداری وشك بووەو ڕێی نێوان زەوی‌و ئاسمان ڕێگایێکی درێژ بوو ئەوان بەبیٚ جولە لە جێوە وەستابوون.

هاواری کرد ((مەگەر تاکەی ئێوە من لەکەنار خۆتان دەهێڵنەوە؟ لەئێوە، ئەوانەی کە پرسیاری بەڕاستیان لە ئەنباری سینەدا پەلەکەن بپرسن وا کە قسەی میهر ئامێزتان بۆ گوتن بەمن هەیە، هەرچەند زووترە پێم بڵێن‌و دڵشادم بکەن، تا ئەوکاتە کەلەمیانی ئێوەدا ڕۆیشتم، حەسرەتی لەدەستدانی هەلی زیاترە گوتنی میهرئامێز بەمن نەخۆن‌و خۆتان سەرزەنشت نەکەن کە نەتانتوانی پلەی خۆشەویستی خۆتان سەبارەت بەمن ئاشکرا بکەن، ئەوکاتە زۆرو درەنگ دەبیٚ، کار لە کار ترازاوە)).

ژنان کە لەگۆشەیەکا مات بوو بوون‌و چەنەگەیان خستبووە ئەژنۆ، گوێیان قولاٚغ کردبوو، جارناجار ئاخیان هەڵدەکێشا، لە هەموو شت تێدەگەیشتن، بەلاٚم نەیاندەتوانی شتێك بڵێن، لە پڕێکا مەجدەلیە هاوارێکی لیٚ هەڵسا، یەکەمین کەسیٚ بوو کە رودانی مەرگی مەعبودی خۆی بەڕانی دڵی بووبوو، لە جێوە هەستایەوەو چووە ژووری نێوانەوە، ژێر سەرینی خۆی گەڕا، عەتردانێکی کەلەگەتیٚ خۆی هێنابوو، دۆزیەوە، عەتردان پڕ لە عەتری عەرەبی بوو کەیەکیٚ لە بەدکارەکانی پێشوو بەوی دابوو، بۆ هەر شوێنیٚ کە بەدوای کریستدا دەڕۆیشت.. لەگەڵ خۆیا دەیبردو لەبەرخۆ دەیگوت: ((خودا گەورەیە خەڵکی چ دەزانن رەنگە رۆژیٚ بێت کە پرچی سەری مەعبودی خۆم بەم عەترە گرانبەهایە بشۆم کە رەنگە ئەو رۆژە بیٚ کە ئەو بەناونیشانی زاوا لە کەنارما قەرار بگریٚ)). ئارەزووی شاردراوەی دڵی وابوو، بەلاٚم

ئێستاکیٚ لەپشت جەستەی مەعبودی مەرگی دەبینی، نەك ئەشق، بەڵکو مەرگ، مەرگیش وەکو زەماوەند پێویستی بە عەتریات هەیە، عەتردانی لەژێر سەرین هێنایە دەرەوەو نایە ناو سینەیەوەو دەستی بەگریان کرد، لەکاتێکدا عەتردانی نابووە سەر مەمکەکانی‌و وەك منداڵی ناو لانك رایدەژاند لەسەر خۆ دەگریا تا ئەوانی دیکە گوییان لە دەنگی نەبیٚ، ئەوکاتە ئەشکی چاوەکانی سڕیەوە، هاتە دەرەوەو کەوتە سەر پێی کریست بەر لەوەی کە کریست بتوانیٚ بەسەر پێیەکانیەوە بەرزی کاتەوە مەجدەلیە عەتردانی شکاندو عەتری گرانبەهای رژایە سەر پێیەکانی کریست پاشان لەکاتێکا دەگریا، کەزیەکانی کردەوە پێیەکانی بەعەتر شوشت‌و پاك کردەوە، بەو عەترەی کەمابوو سەری مەعبودی خۆی شوشت بەبیٚ درەنگ دووبارە کەوتە سەر پێیەکانی‌و کەوتە ماچ کردنیان، یاوەرەکان هەڵدەقرچان.

تۆماسی دێوەرە گوتی ((حەرامکردنی ئەم هەموو عەترە مایەی شەرمە، ئەگەر بمفرۆشتایە دەمتوانی هەژاران تێر بکەم‌و خۆراکیان پیٚ بدەم)).

ناتانیل گوتی ((دەمانتوانی بۆ کچانی بیٚ باوك جیهاز بکڕین)).

فیلیپ گوتی ((دەمانتوانی مەڕ بکڕین)).

یۆحەننا بەو ئاخ هەڵکێشانەوە زەمزەمەی کرد ((ئەوا نیشانەیێکی بەدە بە عەترێکی وا جەستەی دەوڵەمەندان چەور دەکریٚ، مێریٚ تۆ نەدەبوایە ئەم کارە بکەی، ئەگەر مەرگ عەتری دڵخوازی خۆی بۆنبکاو بیٚ)).

کریست بزەیێکی کردو گوتی ((ئێوە هەمیشە هەژارانتان لەگەڵ دەبیٚ، بەلاٚم من هەمیشە لەگەڵتان نابم...لەبەر ئەمە باکی نییە ئەگەر شوشە عەتریٚ بەخاتری من حەرام بێت، جارجار روودەدا کە هەتا- زێدە مەسرەفەکانیش دەچنە ئاسمان‌و لەکەنار خوشکی (نەجابەت) دادەنیشیٚ، بەس تۆ یۆحەننای ئازیز دڵگران مەبە مەرگ هەمیشە دێت کەواتە باشتر وایە لەکاتی عەتراوی بوونی قژی سەر بێت)).

ماڵ بۆنی عەتراوی ئارامگای مرۆڤێکی دەوڵەمەندی لێدەهات، یەهودا بەدیارکەوتو سەیری ئوستادی کرد، نەکا رازەکەی بۆ یاوەران ئاشکرا کردبێ؟ ئایا کەی سەرپەرشتیاری مەرگ بەکافور چەور دەکەن؟

بەڵام کریست بزەییێکی کردو گوتی ((برام یەهودا هەڵفڕینی پەرەسێلکە لە هەوادا خێراترە لەڕاکردنی مامز لەزەویدا، خێراتر لە پەرسێلکە هەڵفڕینی زەینی مرۆڤە، خێراتر لەزەینی مرۆڤ هەڵفڕینی دڵی ژنە)) بەتەواوکردنی قسەی خۆی بە جولەی چاو مەجدەلیەی پیشاندا.

پەترۆس لێوی بەقسە کردەوە ((ئێمە دەربارەی زۆر شت قسەمان کرد، بەڵام لە هەمووی گرینگترمان لەبیرچوو، مەولای من، رێوڕەسمی جەژن لە کێندەرێی ئورشەلیم بەجێ دەگەیەنین؟ من دەڵێم بچینە مەیخانەی سیمونەوە))

کریست گوتی ((خوداوەند شتێکی دیکەی بۆ ئەمە داناوە، پەترۆس هەڵسەوەو لەگەڵ یۆحەننا بڕۆنە ئورشەلیم لەوێ پیاوێکی گۆزەبەشان دەبینن لەدوای بڕۆن دەچێتە ماڵێکەوە ئێوە بچنە ژوورەوەو بڵێن ((ئوستاد سەلامی هەیەو داوا لە ئێوە دەکات کە بڵێن سفرەی رێوڕەسمی جەژن لەکوێ راخستراوە)) تا من لەگەڵ یاوەرانی خۆم شامێ بخۆین؟)) ئەویش وەڵام دەداتەوە کە —سەڵاوی من بە ئوستاد بگەیەنن، هەموو شتێ ئامادەیە لە چاوەڕوانی دیداری ئەوین)).

یاوەران وەکو منالآن بەشەوقو سەرسامی سەیری یەکتریان کرد.

پەترۆس پرسی ((مەولای من بەڕاستیتە؟ یانی هەموو شتێ ئامادەیە؟ بەرخو شیشەو شەرابو هەموو شتێ؟))

کریست وەڵامی دایەوە ((هەموو شتێ، بڕۆنو باوەڕتان هەبێ، وا لێرە دانیشتووینو قسە دەکەین، بەڵام خوداوەند نەدادەنیشێو نەقسە دەکا ئەو بۆمرۆڤ کاردەکات. لەهەمان ساتدا دەنگی ناڵەییێکی کز لە گۆشەی پشتەوەی ژووردا گەیشتە گوێیان، هەموویان شەرمناك ئاوڕیان دایەوە، لەتەواوی ئەو ماوەیەدا خاخامی پیریان لە

ئازاری مەرگی خۆی فەرامۆش کردبوو، مەجدەلیە لەگەڵ سێ ژن بەپەلە ئامادەی سەرینی ئەوبوون.

یاوەرانیش چوونە سەرینیەوە، کریست دووبارە دەستی نایە سەر دەمی ساردی پیرەمێرد، پیرەمێرد چاوی کردەوەو بەدیتنی ئەو بزەییێکی کرد، ئەوکاتە بەهێمای دەست داوای لەژنانو پیاوان کرد تا ئەوو کریست بەتەنها جێ بهێڵن کاتی تەنها بوون، کریست لاربۆوە دەمو توێڵو چاوی ئەوی ماچ کرد.

پیرەمێردی بەرووخسارێکی دەروشاوە دیتو چاوی بڕیە چاوی کریستەوە.

- من ئەلیاسو موساو تۆم دووبارە دیت، ئێستە دڵنیام.. من وادەڕۆم

- باوکە خوداوەند لەتۆ رازی بێ، ئایا رازیت؟

- بەڵێ لێگەڕێ دەستت ماچ کەم.

دەستی کریستی گرتو ماوەییێکی درێژ لێوی ساردی خۆی بەسەریا چەسپاند لەحاڵێ جەزبەدا بەخامۆشی سەیری ئەوی کردو ماڵاوایی کرد، بەڵام، یەکسەر لێوی بەقسە کردەوە

- تۆ کەی دەچیە ئەو باڵایەوە؟.

- بەیانی.. لەڕۆژی جەژن باوکە بە ئومێدی دیدار تا سبەی.

خاخامی پیر دەستەکانی خۆی خاچ ئاسا بەسەر یەکەوە دانا، بەژێر لێوییەوە گوتی ((خودایە، گیانی ئەو بەندەی خۆت بسەنەوە چاوەکانم بەدیداری رزگارکەری خۆم رووناك بۆوە)).

بیست و هەشتەم

خۆرەتاو گەیشتبووە ئاسۆ، بەتیشکی درەوشاوەی سوور خەریکی ئاوابوون بوو، لەخۆرهەلاتی ئاسمان، نووریکی سیم ئاسا بەدیارکەوت، هەرزوو مانگی گەورەو خامۆشی جەژن دەهاتە دەرەوە، تیشکی کەم ڕەنگی خۆرەتاو هێشتا لەناو ماڵەوەی دەدا، دەکەوتە سەر رووخساری ناسکی کریستەوەو لەوێ توێڵو لووتو دەستەکانی یاوەرانی دەگرتە خۆ، ئەوکاتە بەرەو پێشەوەچوونی بۆ سووچی ژوور رووخساری ئارامو شادومانو ئێستای جاویدانی خاخامی پیری دەلاوانەوە. مێری لەکەنار کارگەی رستندا دانیشتبوو لە سێبەری قووڵی کەسێ کە فرمێسکەکانی ئەوی هێدی هێدی لە گۆیو چەنەگەی سەرەوژێر دەبۆوەو دەکەوتە سەر پارچە نیوە ڕێستراوەکەدا، ماڵ هێشتا بۆنی عەتری دەداو عەتر لە پەنجەکانی کریستدا دەچکایەوە.

لەپڕێکا لە هەمانکاتدا کە ئەوان لە بێدەنگیدا دانیشتبوونو هەریەك لەوان بەهاتنی شەو دڵ پەرێشانتردەبوون، پەرەسێلکەیێ، وەك چۆن وەشانی توندی شمشێری لە پەنجەرە هاتە ژوورەوەو سێ جاران بەدەوری سەریاندا سووڕاو بەشادومانی جیکەجیکی کرد، سەرلەنوێ بەرەو خۆرەتاو گەڕایەوەو وەکو تیر چووە دەرەوە، ئەوان هەتا هەلی دیتنی سگی سپیو باڵی ددانەیی ئەویان نەبینی.

کریست وەك بڵێی لە چاوەڕوانی هەمان نیشانەی سیمبولئامێزدا دانیشتبوو هەڵسایەوەو گوتی ((زەمانی موژدەبەخش هاتووە)) سەیرێکی درەنگاوی کردە ژوورو کەلوپەلی کارو ماڵو مەشخەڵو گۆزەی ئاوو سنتەکی رستن. ئەوکاتە هەر چوار

ژنیش، دواجار پیرەمێرد، کە ئەوسا پەیوەندی بەژیانی جاویدانەوە کردبوو، لەکاتێکا دەستەکانی رادەتەکاند گوتی : ((خوا ئاگادارت بێ))

هەرسێ ژنی جحێڵ قودرەتی وەڵامدانەوەیان نەبوو، بەڵام سالومەی پیر گوتی ((کوڕم بەمجۆرە سەیری ئێمە مەکە، بەشێوەیێ خوداحافیزی دەکەی وەك بڵێی بۆ هەمیشە تۆ نابینینەوە))

کریست دووبارە گوتی خودا ئاگادارتان بێ، چووە نزیك ژنەکانەوە سەرەتا دەستی بەکەزی مەجدەلیەدا هێناو ئینجا مارتا، مێریش هاتە پێشەوەو سەری لارکردەوە هەستیان دەکرد وەك بڵێی پیرۆزی دەکردنو لەباوەشی دەگرتن، هەرسێ نەفەریان بۆ ئەبەد لەگەڵ خۆیاندا دەبرد، وەلێ هەرسێ نەفەر لەپڕێکا کەوتنە چرپینی سەردولکەی پرسەوە، چوونە حەوشەوە، یاوەرەکانیش بە دوای کریستدا چوونە حەوشەوە، لەشیرازەی حەوشەکەدا لەبەرزایی بیرە ئاودا گوڵە لاولاوێ شکۆفەی کردبوو، ئێستا بە بوونەوەی باڵی ئەو بۆنی عەتری ئەم گوڵە لە هەوادا پێچی دەخواردەوە، کریست دەستی بۆ پێش بردو گوڵێکی چنیو نایە نێو ددانەکانیەوە، لە دڵی خۆیدا دوعایێکی ئاوای کرد ((ئومێدەوارم لە خوداوە پایەداری بەمن ببەخشێ، ئومێدەوارم لە خودا تواناییم پێ ببەخشێ تا ئەم گوڵە نەرمە لەکاتی ئازاری گەورەی لە خاچدان لەمیانی ددانەکانم راگرمو بەددانم نەیکوشم!)) جارێکی دی لە ئاستانەی دەرگادا وەستا، دەستی بەرزکردەوەو بەدەنگێکی قووڵ هاواری کرد ((ژنان، خوداحافیز)) هیچ یەك لە ژنەکان وەڵامیان نەدایەوە، لەگەڵ یەك جادەی ئورشەلیمیان گرتەبەر، قورسی تەواوی مانگ لە کێوەکانی (موئاب)دا سەرهەڵگەڕاو خۆرەتاو لە پشت کێوەکانی (یەهودیە) نیشتەوە. بۆ ساتێ ئەو دوو گەوهەرە مەزنەی ئاسمان وەستانو سەیری یەکتریان کرد ئەو کاتە یەکێکیان دابەزیو ئەویدیکە ڕۆچوو.

کریست بەسەری خۆی هێمای بۆ یەهودا کرد، یەهودا هاتو لە کەناریا دەستی بە پێشڕەوی کرد، دەبێ چەند رازێکیان لەگەڵ یەك گۆڕیبێتەوە، چونکە لەسەرخۆ قسەیان دەکرد، جارێ کریست سەری لاردەکردەوەو جارێ یەهودا هەر یەکێکیان ئەو وشانەیان بۆ وەڵام دانەوە بەدیقەت هەڵدەسەنگاند، وەك بڵێی هەر وشەیێ پارچە زێڕێ بێ.

کریست گوتی ((برام یەهودا، بەداخەوە، بەڵام ئەوکارە پێوستە))

–مەولای من پێشتریش لەتۆم پرسیوە، ئایا ڕێگاییێکی دیکە هەیە!؟.

–نا برام یەهودا من تائێستا دڵم بەهاتنی کریستیانو بەستاوەتەوەو لە چاوەڕوانی ئەودام، بەڵام بێهودە بوو، نا هیچ ڕێگاییێکی دیکە نییە، کۆتایی دونیا هاتووە، ئەم دونیایە مەلەکوتی ئیبلیسە، لەبێن دەچێتو مەلەکوتی ئاسمان بەدیاردەکەوێ، من دەیهێنم، چۆن؟ بەمردن، هیچ ڕێگەییێکی دیکە نییە برام یەهودا، مەلەرزە لەماوەی سێ ڕۆژدا دووبارە زیندوو دەبمەوە.

–ئەوە لەبەر ئەمە دەڵێی نا تا دڵی من بدەیتەوەو نا چارم بکەی تا ئاشکرات بکەم بێ ئەوەی لەدڵی خۆمدا رازی بم، تۆ دەڵێی بەرگە دەگری تا پایەداری بەمن ببەخشی، نا بەنزیکتر کەوتنەوەی ئەم ساتە سەرسامە.. نە مەولای من بەرگەی ئەم شتە ناگرم.

برام یەهودا، بەرگە دەگریت، خوداوەند لەبەرابەر تواناییت پایەداریت پێ دەبەخشێ، چونکە پێویستە، بەڵێ ئەوە بۆ من پێویستە کە بمرم، بۆ تۆش پێویستە کە من ئاشکرا بکەی ئێمە دوو نەفەر دونیا رزگار دەکەین... کۆمەکم بکە. یەهودا سەری لەبەرخۆنا، دوای ساتێ پرسی ((ئەگەر تۆ لە جێی من بای کە دەبێ مامۆستای خۆت ئاشکرا بکەی ئەم کارەت دەکرد؟))

کریست بۆ ماوەییێکی درێژ لە ئەندێشەدا رووچوو، لە ئەنجامدا گوتی (خەیاڵ ناکەم هێزی ئەم کارەم هەبێ لەبەر ئەمە بوو خوداوەند دڵۆڤانی بەمن کرد، وەزیفەییێکی سادەتر واتە لەخاچدانمی بەمن بەخشی)) ئەوکاتە بازووی یەهودای گرتو بەئارامو تاسوقەوە لەگەڵیا قسەی کردو گوتی ((بەتەنها جێم مەهێڵە یارمەتیم بدە لەگەڵ کیافای کاینی گەورە قسەت نەکرد؟ غولامانی پەرستگا کە دەستگیرم دەکەن مەگەر ئامادەو چەکدار نین؟ مەگەر تەواوی ئەوەی کە نەخشەمان بۆ دانا روویندەداوە؟ لەبەر ئەمە باشتر وایە هەموو بەیەکەوە ئەمشەو جەژن بگێڕین، من هێما بە تۆ دەدەم کە بڕۆیت بیانهێنی، ڕۆژانی تاریم تەنها سێ ڕۆژە، ئەم سێ ڕۆژە بەخێرایی بروسك ڕەت دەبێو لە ڕۆژی سێیەم لەکاتی رابواردندا هەموو دەکەوینە سەماو هەڵپەڕکێوە))

یەهودا بەهێمای دەست بەگروپی یاوەران کە لەدواوە دەهاتن پرسی ((ئایا ئەوانیش لەم بابەتە ئاگادار دەکرێنەوە؟))

– ئەم شەو بەوان دەڵێم، کاتێ سەربازو خزمەتچییەکانی پەرستگا دەستگیرم دەکەن نامەوێ هیچ جۆرە بەرگرییەك پیشان بدەن یەهودا بەنەفرەتەوە بڕۆی تێکهەڵکشاند ((ئەوان بەرگری دەکەن! بەڕاستی تۆ ئەوانەت لە کوێ هێناوە؟ یەکیان لەوی تر بەدترە.)

کریست سەری لەبەرخۆ ناو وەڵامی نەدایەوە.

مانگ هەڵپڕژایە سەر زەوی‌و لەشی بەردو درەختو مرۆڤەکانی چەورکرد، سێبەری شینی تاریك کەوتە سەرخاك، یاوەران لەدواوەڕا دەهاتن، گفتوگۆیان دەکردو ژمارەیێ بە یادەوەری میونداریێتی شام لچو لێوی خۆیان دەلستەوە، هەندێکیان دەربارەی وشە تیژەکانی کریست قسەیان دەکردو تۆماس کەوتە یادی خاخامی پیری بێچارە ((ئەو کاری تەواو بوو ئێستا نۆبەتی ئێمەیە))

ناتانیل بەسەر سامیەوە گوتی ((مەگەر ئێمەش دەمرین. مەگەر نەمانگوت بەرەو جاویدانەیی دەڕۆین؟))

پەترۆس بۆ ئەو بەمجۆرە روونی کردەوە ((دروستە، بەڵام وادێتە بەرچاو کە سەرەتا دەبێ بەڕێگای مەرگدا بڕۆین، ناتانیل سەری تەکاندا و بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ڕێگاییێکی خراپمان بۆ جاویدانەیی گرتووە، ئەوەت لەمنەوە لا بێ کە لەم خوارەوە لە دۆزەخ حیسابی گرفتار دەبین))

ئورشەلیم سپی‌و ڕۆشن وەك چۆن تارماییێ، ئێستاکێ غەرق لەنووری مانگ لەبەر رووی ئەوانەوە سەری قیت کردۆتەوە، وا بەدیار دەکەوت کەلەژێر نووری مانگدا ماڵەکان لەیەك بوونەتەوەو بەهەڵواسراوی بەسەر زەویەوە قەراریان گرتووە، هەویرێ لە هاواری سروودچڕینی مرۆڤەکانو سەدای ئاژەڵان لەکاتی قوربانی، ئێستاکێ لە دەروونی شەودا دەنگی دەدایەوە.

پەترۆس‌و یۆحەننا لە دەروازەی خۆرهەلاتدا لە چاوەڕوانی دا وەستابوون، رووخساریان لەژێر نووری مانگدا بریقەیان دەدایەوە. بەخۆشحاڵیەوە پەلەیان کردە پێشوازی ئوستادەوە

– ئوستاد هەموو شتێك وەکو قسەی تۆ هاتە ئاراوە، سفرە راخستراوەو شام ئامادەیە، یۆحەننا بەخەندەوە پێداچوو گوتی ((لەحاڵی خاوەن ماڵیش دڵنیابە هەموو شتێکی ئامادەکردووەو ون بووە))

– کریست بە بزەوە گوتی ((ئەوپەڕی میوانداریێتی ئا وەهایە کە خاوەن مێوان ئامادەنەبێ))

بەم گفتوگۆیەوە هەموو پێیان توندتر هەڵهێنا، بوارەکان پڕ لە مرۆڤ و فانۆسی رووناك‌و سەوزبوو، سرووودی جەژنی پیرۆزمەندانە لەپشت دەرگا داخراوەکاندا دەنگی دەدایەوە:

لەوکاتەدا کە سراییلیەکان لە میسر هاتنە دەرەوە
لەوکاتە کە ماڵی یاکوب لە چنگی وەحشیان رزگاری بوو
دەریا ئەوەی دیت‌و رایکرد
ڕووباری ئوردن پاشەکشەی کرد
کێوەکان بەران ئاسا رایانکرد
گرۆدلکەکان هەروەك بەرخ
ئەی دەریا ... چی ئازاری دای کە بترسی؟
ئەی ئوردن چیت بەسەرهات کە پاشەکشەت کرد ؟
ئەی کێوەکان تۆ بە سەر چی وەك مەڕ رمای
ئەی زەوی لەبەرابەر خوداوەند، خوداوەندی سراییل بلەرزە
هەموان کە بەهێمای سەری ئەنگوست
تاوێرەبەردی لە دەریاچە تاواندەوە
بەردی غاراش کانی فێنك.

یاوەران لەکاتی تێپەڕین سرووودی جەژنیان دەچڕی، پەترۆس‌و یۆحەننا بۆ پێش دەچوون، ئەوانیان رێنماییی دەکرد، لەڕێگادا هەوڵیانداو چوونە ژوورەوە، کریست‌و دەستە برسیەکە لەدوای یەك ڕەت بوون لەحەوشە بەسەر پەیژە بەردینەکانەوە بۆ ماڵەکە سەرکەوتن، سفرە راخسترابوو، سێ دانە قەندیلۆکەی حەوت سەرە بەسەر بوو، شەراب، نانی تیری‌و هەتا ئەو گۆچانانەی کە لەکاتی نان خواردندا دەبووا لە دەست بگرن هەمووی لێ بوو، رووناهی هەڵدەپڕژا وەك بڵێی ئەوان ئامادەی چوون بن بەرەو سفرەی درێژەوە.

کریست گوتی ((بەدیداری ئێوە خۆشحاڵم))و دەستی هەڵگرت‌و خاوەن میوانی نادیاری پیرۆز کرد.

یاوەرەکان کەوتنە خەندەوە ((مەولا لەگەڵ کێ قسەو هەواڵپرسی دەکەی؟)) کریست وەلامی دایەوە ((لەگەڵ نادیاریێ)) نیگاییێکی توندی کردە ئەوانەوە، ئەوکاتە کەمەربەندێکی گەورەی لەپشت کردوو ئاوی گرتە دەست ئەژنۆی داو دەستی کرد بە شوشتنی پێی یاوەرەکانی.

پەترۆس هاواری کرد ((مەولای من، ئەو مۆڵەتە هەرگیز بەخۆم نادەم کە تۆ پێم بشۆیت)).

– پەترۆس، ئەگەر من پێت نەشۆم لەمەلەکوتی ئاسمان ناگەیتە من.

– کەواتە لەم حاڵەتەوە نەتەنها پێ، بەڵکو دەست‌و سەریشم بشۆ.

پاشان هەموویان چوونە سەر سفرە، لەبرسان خەریك بوو وێران دەبوون، بەلام هیچ یەك لەوان زاتی نەدەکرد بۆ خۆراکەکە دەست درێژ بکات.

– ئەم شەو رووخساری ئوستاد گیرابوو لێوەکانی تەڵخ بوون، سەیری رووخساری یەکەیەکەی یارو یاوەرانی خۆی کردو گوتی ((سەرەتا دەبێ خێواو بخۆینەوە تا ئەو گریانەمان بەبیربهێنیتەوە کەباوانمان هەڵیانپڕژاندە سەر زەوی))

– کریست تونگە ئاوی خوێی گرت، سەرەتا پیاڵەی یەهودای پڕ کرد، ئەوکاتە چەند قومێکی دیکەی هەڵڕشتە پیاڵەکانی یاوەرانو لەکۆتاییدا پیاڵەی خۆی پڕکردو گوتی ((بەیادی فرمێسکەکان، بەیادی ئەو دەردو ڕەنجەی کە مرۆڤ لە پێناوی ئازادیدا بەرگەی دەگرێ)) بەیەکجار پیاڵەی خۆیان هەڵقوڕاند بەرووخساری تێکچڕژاو بەشی خۆیان خواردەوە، یەهودا وەکو کریست پیاڵەی خۆی بەیەکجار هەڵقوڕاند، بە ئوستادی نیشانی داو سەرەو بنی دانایە سەرزەوی، هەتا یەك قەترەشی نەمایەوە.

– کریست بەبزەییێکەوە گوتی ((تۆ جەنگاوەرێکی بێ باکی، هەتا دەتوانی بەرگەی گەزەندەترین تفتو تاڵی بگری)). ئەوکاتە نانی تیری گرتو دابەشی کرد، پاشان کەوتە دابەشکردنی بەرخەکە، هەموویان بەشی خۆیان لەسەوزەی وشکەبووە توندو تیژەکانی لە جۆری نەعناعو پونگی کێوی کە ڕێباز دابینابوو وەرگرت. ئەوکاتە کایەی قورمزی خۆراکیان بەیادی ئەو خشتە قورمزیانەی کە باوانیان لەکاتی دیلیەتیدا دروستیان کردبوو هەڵڕشتە سەر خۆراکەوە، بەپێی دەستووری ڕێباز بەپەلە خۆراکیان خواردو هەریەکەیان بە دەستێکەوە بە سەر گۆچانو بەرزکردنەوەی پێیەکیان لەهەوا ئامادەی ڕۆیشتن بوون.

– کریست خۆی نەیدەخواردو سەیری خۆراكو خواردنی ئەوانی دەکرد، ئەویش دەستی دانایە سەر گۆچانو ئامادەی سەفەری گەورەبوو، هیچ کەس قسەی نەدەکرد، دەنگێ جگە لە وێککەوتنی گەرووەکانو زرینگەی پیاڵەو تەقەتەقی زمان لەکاتی ددان هەڵکێشانی ئێسقانەکان هیچی دیکە نەبوو.

– مانگ لە کلاۆرۆژنەی بنمیچەوە درەوشایەوە، نیوەی سفرە نوقمی ڕۆشنایی بوو نیوەکەی دیکە لەتاریکی بنەوشەیی رووچوو بوو.

– دوای بێدەنگییێکی قووڵ کریست لێوی بەقسە کردەوە ((هاوسەفەرانی بەوەفای من جەژنی فیتر واتە رەت بوون، رەت بوون لەتاریکی، لەتاریکی بەرەو نوور، لەکۆیلەتی بۆ ئازادی، بەلاّم جەژنێ کە ئەمشەو گێڕامان، لەوەش زیاتر دەڕوات، جەژنی ئەمشەو بەمانای رەت بوون لەمەرگ بەرەو ژیانی ئەبەدییە، یاران، من لە پێشدا دەڕۆمو ڕێگە بۆ ئێوە خۆشدەکەم)) پەترۆس بەلەرزینی ئەندامەکانیەوە گوتی ((مەولای من دووبارە

دەربارەی مەرگ قسە دەکەی، وشەکانت لەتیغی دوو دەم دەچێ، وەکو ئەوەی کە قەرارە موسیبەتێکت بەسەربێ ئازادانە بڵێ ئێمە مەردین)) یۆحەننا گوتی ((دروستە، مەولای من وشەکانت تاڵترە لەسەوزە تالآنەوە دلۆڤانیمان پێ ببەخشەو ڕۆشنتر قسە بکە))

– کریست بەشە نانی خۆی دابەش کردە سەر ژمارەی یاوەرەکانو پێی دانو گوتی: ((ئەوە بگرنو بخۆن ئەوە خوێنی منە. هەریەکەیان بەشە نانو شەرابی خۆی خواردو خواردەوە، زەینیان کەوتە گێژەنەوە، شەرابەکە لەبەرچاویان توندو شوور بوو وەکو خوێن دەهاتە بەرچاو نانەکەش وەك رەژوویێکی سووتێنەر بۆ ناو گەدەیان دەچووە خوارەوە. لەپڕێکا بەوەحشەتەوە هەستیان کرد کریست لە دەروونی ئەواندا رەگاژۆ دەبێ دەستی کرد بە خواردنی گەدەو هەناوی ئەوان، پەترۆس قۆڵنجی نایە سەر سفرەو دەستی بەگریان کرد. یۆحەننا سەری بەسینەی کریست کرد ((مەولای من تۆ دەتەوێ کۆچ بکەیت تۆ دەتەوێ بڕۆیت... بڕۆیت)) ئەو چەند وشەیەی دووبارە دەکردەوە زیاتر لەوە نەیدەتوانی قسە بکات.

– ئاندریاس هاواری کرد ((تۆ بۆ هیچ شوێنێ ناڕۆی چەند رۆژی پێشتر خۆت گوتت کە ((ئەوەی چەکی نییە باشتر وایە جلی خۆی بفرۆشێو چەکێ بکڕێ)) ئێمە جلمان دەفرۆشینو خۆمان چەکدار دەکەینو ئەوکاتە ئەگەر مەرگ زاتی هەیە بابێو دەست لەتۆ دات.

– کریست بە ئاوازێکی نابەڵەوە گوتی ((هەموو ئێوە من بەتەنها جێدەهێڵن... هەموو)). پەترۆس بە بەسڕینەوەی فرمێسکەکانی خۆی هاواری کرد ((من هیچ کاتێ تۆ بەتەنها جێناهێڵم))

– پەترۆس بەر لەوەی کەلەشێر بانگ بدا سێ جاران ئینکاری من دەکەی.

– پەترۆس لەحاڵێکا بەمشت لەسینەی خۆی دەدا هاواری کرد ((من؟ من؟ من؟ منو ئینکاری تۆ؟ من تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆم))

– یاوەران بەئاهو فیغانو نهێنییەوە هەڵسانەوە سەرپێ ((تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆین))، کریست بەئارامی گوتی ((دانیشن هێشتا ساتی موژدەبەش نەهاتووە لەم جەژنەدا دەمەوێ رازێکی گەورە لەگەڵ ئێوەدا بخەمە میانەوە، زەینی خۆتان بکەنەوە، دەرگۆڵەی دڵتان بکەنەوە لێنەگەڕێن، ترس زاڵ بێت بەسەرتان)). یۆحەننا کەدڵی وەك داربی دەلەرزی بەزەمزەمە کردنەوە گوتی ((مەولای من بڵێ))

– خواردنتان تەواو کردووە؟ ئیدی برسیتان نیە؟ جەستەتان تێر بووە؟ سەرەنجام ئایا لەشی ئێوە ئەن ئاخیری لەڕۆحتان دەگەڕێ کە لە ئارامیدا گوێ بگرن؟

– هەموو بەترسو لەرزەوە چاویان بڕیە لێوی کریستەوە، ئەویش هاواری کرد ((یارو یاوەرانی ئازیز، خوا ئاگادارتان بێ من دەڕۆم)). ئەوان هاواریان کرد، کەوتنە سەریەوە تا نەهێڵن بڕوات، زۆریان فرمێسکیان هەڵدەڕشت، بەلاّم کریست بەئارامی رووی لەمەتی کرد.

– تۆ کتێبی پەیامهێنەکانت لەبەرە، بەدەنگێکی بەرزو شایستە وشە پێشبینییەکانی ئەشعیایان بۆ بخوێنەوە تا دڵنیابن، ئەم وشانەت لەبیرە: ((ئەو لەدیمەنی چاوانی خوادا وەك درەختێکی بچووكو شکاو وابوو....؟)) مەتی بەشادمانیەوە هەڵسایەوە سەرپێ ئەو بالاّ چەماوەو پێ چەماوە بوو، ئەنگوستی درێژو ناسکی پڕ لەکەو پۆخڵی هەبوو، بەلاّم لەپڕێکا شەقو رەق وەستا، گۆناکانی گڕیان گرت، گەرووشی هەڵمسا.

– وشەکانی ئەشعیای پەیامهێن، بەپڕیو بەتەڵخیو توندوتۆڵیەوە لەژووری بنمیچی بەرزدا دەنگی دایەوە..

– ئەو لە دیمەنی چاوانی خودادا
– وەك درەختێکی بچووكو شکاودا روا
– درەختێ کە لە زەویی بێ ئاودا سەردەردەهێنێ
– ئەو نەجوانییێکی هەبوو نەجیلوەیێ
– تا چاومان وەرسووڕێنینو بیبینین.
– نەخشی رووخساری ئەو رازیمان ناکات

– ئەو کە پەروەردەی رەنجو راز بوو
– ئاشنای ئازارەکان بوو..
– ڕوومان لەو وەردەگێڕین و
– قەدری نازانین..

❊❊❊

– بەلاّم ئەو تەواوی ئازارەکانمان دەخاتە سەرشان
– لەپێناوی هەڵخزینی ئێمە زامدار بوو..
– بەهۆی شەڕەکانانی ئێمەوە کەشەنگ بوو
–بەقایشی قامچی دابەزیو بە سەر پشتیا
– ئێمە چاك بووینەوە..

❊❊❊

– وەشانی قامچی پەریشانی کرد
– بەلاّم لێوی نەکردەوە
– وەك بەرخێکی رێگەی دەباغخانە
– لێوی نەکردەوە..

– کریست ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی (ئیدی بەسە) ئەو کاتە ڕووی لەلای یاوەران کردو گوتی ((ئەو کەسەی کە ئەشعیای پەیامهێن دەربارەی قسە دەکات، منم، بەرخی رێگەی قوربانگا منمو لێوم ناکەمەوە)) بۆ ساتێ لە قسەکردن وەستاو بەردەوام بوو ((هەر لە رۆژی لەدیك بوونمەوە بە ملا بەرەو قوربانگا راکێشراوم))

–یارو یاوەرەکان بەسەرسامیو حیرەتو دەمی کراوەوە چاویان بڕیبووە ئەوەوە، دەربارەی قسەکانی ئەو قووڵ دەبوونەوە تا تێبگەن، لەپڕێکا هەموو لەگەڵ یەك رووخساریان داپۆشیو سروودی پرسەیان سەردا، بۆ ساتێ دڵی خۆی لەدەستدا، ئاخر چۆن چۆن دەیتوانی ئەو یاوەرە شێوەنگێڕانە جێبهێڵێ؟ سەری بەرز کردەوەو سەیری یەهودای کرد، بەلاّم زەمانێکی درێژ بوو کە یەهودا چاوی شینی خۆی بڕیبوە کریستەوە، ئەو هەستی دەکرد کە چ هەراو زەنایێ لە دەروونی ئوستاددا بەرپابووەو ئەشق چەند بە ئاسانی دەتوانێ دەست بەسەر بەرگری ئەودا بگرێ، دوو نیگا

لێکیاندایەوە بۆ ساتێ گوزە لە هەوادا بەگفتوگۆ لەگەڵ یەکەوە هەڵسانەوە: یەکێکیان عەبوسو بێ بەزەیی، ئەویتر بەئازارو پاڕانەوە ئامێز، بەڵام تەنها بۆ ساتێك گوزەرا، هەر زوو کریست سەری راتەکاند، بزەییێکی تەڵخی کردە یەهوداو دووبارە رووی لە یاوەران کردەوە. لەوانی پرسی ((بۆ دەگرین؟ بۆ لەمەرگ دەترسن؟ ئەو میهرەبانترین فریشتەی خودایەو ئەشقێکی گەورەی بۆ مرۆڤ هەیە، شەهادەتو لەخاچ دانو کەوتنی من بۆ ناو دۆزەخ پێویستە، بەڵام لەماوەی سێ رۆژ لە گۆڕ دێمە دەرەوەو دەچمە ئاسمانو لەکەنار باوك دادەنیشم)).

– یۆحەننا بگریانەوە هاواری کرد((دووبارە دەتەوێ تەنهامان جێبهێڵی؟ مەولای من ئێمەش لەگەڵ خۆت بۆ دۆزەخو بەهەشت ببە)).

– یۆحەنناى ئازیز بەگریانەوە هاواری کرد ((دووبارە دەتەوێ تەنهامان جێبهێڵی؟ مەولای من ئێمەش لەگەڵ خۆت بۆ دۆزەخو بەهەشت ببە)).

– یۆحەنناى ئازیز وەزیفەی من کە لە سەر زەمین بەسەر شانمەوەیە وەزەیفەییێکی سەنگینە ئێوە دەبێ لە هەمان جێدا بەسەر خاکەوە بمێننەوەو کاربکەن، لێرە لەسەر زەوی بجەنگنو ئەشقێنی بکەن... چاوەڕوانی بکەن، من دەگەڕێمەوە.

– یاکوب پێشتر رازی بوونی خۆی بەمەرگی ئوستاد دابوو، لەزەینی خۆیدا شەنو کەوی دەکرد تا ببینێ وەزیفەیێ ەوان بەبێ ئەو لەسەر زەوی چیە.

–ئێمە ناتوانین سەرپێچی ئیرادەی خوداوەندو ئیرادەی ئوستادمان بکەین، ئەوەی کە پەیامهێنەکان بە ئێمەی دەڵێن، وەزیفەی تۆ مردنەو وەزیفەی ئێمەش بەردەوامدان بەژیان، تا گوفتاری تۆ لەبێن نەچێ.

– ئێمە گوفتارەکانی تۆ دەکەینە بەردی بناغەی کتێبی پیرۆز، یاسا دادەنێینو کلێسای تایبەت بە خۆمان دروست دەکەینو کاهینانی گەورەو فەریسیانی تایبەت بە خۆمان هەڵدەبژێرین.

– کریست بەوەحشەتەوە هاواری کرد ((یاکوب تۆ رۆح لە خاچ دەدەی، نا، من ئەوەم ناوێ))

– یاکوب سەرپێچی کرد ((ئەوە تەنها رێگایە کە بتوانین بەم هۆیەوە پشتگیری لەوە بکەین کە رۆح ببێتە هەوا))

– بەڵام ئیدی ئازاد نابێ، ئیدی نابێت بەرۆح.

– گرفتەکە لێرە نییە، بەرۆح دەچێت، مەولای من بۆ کاری ئێمە هەمان ئەوە بەسە.

– ئارەقەییێکی سارد هەڵنیشتە سەر لەشی کریست، سەیرێکی خێرای کردە یاوەرەکان، هیچ کەس بۆ نارازی بوون سەری هەڵنەبڕی، پەترۆس لەڕووی بەچاك زانینەوە سەیری کوڕی زوبەدی کرد، کە عەجەب زەینێکی خەللاقە، تەواوی تایبەتمەندییە دیارەکانی باوکی بەمیرات وەرگرتووەو ئێستا دەبینی کە هەموو کارەکان بۆ ئوستاد رێکدەخات.

– کریست بەنائومێدیەوە دەستی خۆی بەرز کردەوە، وابەدیاردەکەوت کە داوای کۆمەگ دەکات.

– ((من، دڵدەرەوە، رۆحی حەقیقەت بۆ ئێوە دەنێرم، ئەو رێنمایی ئێوە دەکات))

– یۆحەننا هاواری کرد ((دڵدەرەوە، زووتر بنێرە تا ئێمە گومڕا نەبینو دووبارە نەتوانین تۆ بدۆزینەوە)) یاکوب سەری سەرسەختی خۆی تەکاندا ((ئەو رۆحە حەقیقیەی کە تۆ دەیڵێی ئەویش لەخاچ دەدرێ. مەولای من، ئاگاداربە مادامەکێ مرۆڤەکان هەن رۆح لەخاچ دەدرێ، بەڵام گرفتێ نییە، لەدیماهیدا شتێ هەمیشە لەشوێنی خۆی دەمێنێتەوەو ئەم شتەش بۆ ئێمە بەسە))

– کریست لە ڕووی نائومێدیەوە هاواری لێ هەڵسا (بۆ من بەس نییە!))

– یاکوب بەبیستنی هاواری دەرداوی ئەو کەوتە شڵەژانەوە، هاتە پێش دەستی ئوستادی گرتو گوتی ((مەولای من دروستە بۆ تۆ بەس نییە، لەبەر ئەمەیە کە لەخاچ دەدرێن لەوەی کە لەگەڵ رای تۆ نەبووم داوای لێبوردن دەکەم))

– کریست دەستی لەسەر سەری ئەو دانا: ((ئەگەر ویستی خوداوەند وا گرێبەست بووبێ، لێگەڕێ رۆحی جاویدانە بەسەر زەویدا لەخاچ بدرێو پیرۆزبێ لێنەگەڕێ

بەئەشقو سەبرو باوەڕەوە بەرگەی بگرین، رۆژێ بەسەر شانەکانی ئێمەوە دەبێتە باڵ)). یاوەرەکان شتێکیان نەگوت، مانگ ئێستاکە بۆ ئاسمان سەرهەڵگەڕابوو، رووناکی تەواوی سفرەکەی داپۆشی بوو، کریست نیشانەی خاچی کێشاو گوتی ((کاری ئەمرۆکە تەواوبووە، ئەوەی کە دەبو بڵێم، گوتم، وا خەیاڵ دەکەم وەزیفەی خۆم ئەنجامداوە، ئێستا نیشانەی خاچ دەکێشمو وێنە دەکەم)). ئەوکاتە هێمای بۆ یەهودا کرد، یەهودا هەڵسایەوە، کەمەربەندی خۆی توند کردو گۆچانی کەچی خۆی گرتە دەست، کریست بۆ ئەو دەستی راتەکاند، وەك بڵێی خواحافیزی لەو دەکرد گوتی ((ئەمشەو لەژێر دار زەیتونەکانەوە لە ((گیتسمان))دا لەوبەری دۆڵی — کەدرون- دەکەوینە دوعاوە.

– یەهودا برام بە ئەمانی خودا بڕۆ خوداوەند هەمڕاهی تۆ بێت)).

– یەهودا لێوەکانی کردەوە، دەیویست شتێ بڵێ، بەڵام باوەڕی خۆی گۆڕی، دەرگا کراوەبوو، بەپەلە چووە دەرەوەو دەنگی پێیە سەنگینەکانی ئەو بەسەر پەیژەکانەوە دەنگی دایەوە. پەترۆس کەوتە شڵەژانەوەو پرسی ((ئەوە بۆ کوێ دەڕوات؟)) هەڵسایەوە تا دوای کەوێ، بەڵام کریست لێ نەگەڕا.

– پەترۆس چەرخی خوداوەند کەوتۆتە گەردشەوە، لەسەر رێگادا قەرار مەگرە.

– شنەیێ هەڵیکردبوو، مەشخەڵی قەندیلۆکەکان کەوتبوونە جریوە.. لەپڕێکا باییێکی سەخت کەوتە هەڵکردنەوەو مەشخەڵەکان خامۆش بوون، مانگ لە هەیئەتی تەواوی خۆی هاتە ژوورەوە.

– ناتانیل هەراسان بوو بەدۆستی خۆی گوت ((فیلیپ، ئەوە بانەبوو، نەفەرێ هاتە ژوورەوە، ئاه خودای من واخەیاڵ دەکەیتەوە کە مەرگاغالوو؟))

– شوانە وەڵامی دایەوە ((تازە ئەگەر مەرگیش بێت چ پەیوەندییێکی بە تۆ هەیە، ئەو بەدوای ئێمەدا ناگەڕێ)) بەدەست لەپشتی دۆستی خۆیدا کە هێشتا پارسەنگی بەدەست نەهێنابوو ((کەشتیە گەورەکان، تۆفانە گەورەکان، سوپاس بۆ خودا ئێمە تەنها قایغو پەلکە گوێزین)).

– مانگ کەوتبووە سەر رووخساری کریستەوەو دەیخوارد شتێ جگە لە دوو چاوی رەش لە جێی خۆی نەمابوو، یۆحەننا تووشی وەحشەت بوو، بەدزیەوە دەستی گرتە رووخساری ئوستاد تا دڵنیا بێ کە هێشتا هەیە، بەبنی لێویەوە گوتی ((مەولای من لەکوێی؟))

کریست وەڵامی دایەوە ((یۆحەننای ئازیزی من هێشتا تۆم جێنەهێشتووە، بۆ ساتێ غەرقی چەند وشەیێ بووم کە جارێکیان زاهیدێك لەکێوی پیرۆزی کەرمولدا بە منی گوت، قسەی ئەو ئەمەبوو ((من وەکو بەرازێ لە پێنج شوێنی لەشمدا غەرق بوویمە)). لێم پرسی ((باوە گەورە چۆن نەجاتت بوو؟ نەبەردێکی سەخت بوو؟ وەڵامی دایەوە ((رۆژێکیان سپێدە درەختێکی بادەمم دیت کە شکۆفەی کردبوو رزگارم بوو)). یۆحەننای ئازیز هەمان ئێستاکە مەرگ بۆ ساتێ بەمجۆرە لەبەرچاوم بەرجەستەبوو: ((درەختێکی بادەمی پڕ لە شکۆفە)) لەجێوە هەڵسایەوەو گوتی ((باشتر وایە بڕۆم، کاتی مۆژدەهێن هاتووە)). کەوتە پێشەوەو گوتی ((یاوەران کە نقوومی ئەندێشە بووبوون)) لەدوای ئەوەوە، ناتانیل لەناو بێخی گوێی دۆستەکەی کەوتە زەمزەمەوە ((چاکتروایە دەرپەڕین، بابەتەکە بەم سادەییەوە نییە، فیلیپ وەڵامی دایەوە ((منیش لە ناو هەمان فیکرم، وەلێ وەرە تۆماس لەگەڵ خۆمان ببەین))

((دوو دۆست لە رۆشنایی مانگەشەودا کەوتنە گەڕانو سووڕان بەدوای پەترۆس بەڵام ئەو ون بووبوو، لەبەر ئەمە لە پشتەوەی گروپەکە تەنها خۆیان لەجێوە مانەوە، هەرکە گەیشتنە دۆڵی- کەدرون- لێگەڕان کە لەگەڵ ئەوانی دیکە مەودایەکیان هەبێو گیانی خۆیان نەجات بدەن)).

کریست لەگەڵ ئەوانەی کە لە شوێنی خۆیان مابوونەوە، شۆڕبوونەوە ناو دۆڵی (کەدرون) لەلای بەرامبەر بۆ سەرەوە چوو، ئەو رێیەی گرتەپێش کە کۆتایی بە زەیتونستانی (گتسمان) هێنا، چەندین شەو لەژێر ئەو پیرە درەختانەی زەیتون بەبێداری ماوەتەوەو دەربارەی دلۆڤانی خوداو شەڕی مرۆڤ قسەی کردبوو!

گروپەکە وەستان، یاوەران ئەمشەو لە خواردنو خواردنەوە زێدەڕۆییان کردبوو خەوالۆبوون، بەردەکانیان لاداو خۆیان ئامادەی راکشان کرد، ئوستاد بەگەڕانو سووران بەدەوروبەر گوتی ((سێ نەفەر دیارنین چیان بەسەر هاتووە؟))

ئاندریاس بەتووڕەییەوە گوتی ((تێیان تەقاندووە))

کریست بەبزەوە گوتی ((ئاندریاس مەحکومیان مەکە رۆژێ دەبینی کە هەر سێ نەفەر دەگەڕێنەوەو هەریەکێکیان تاجێکی لەدڕكو داڵ کە شاهانەترین تاجو هەرگیز سیس نابێ بەسەرسەریانەوە دادەنێن)) بەم گوفتەوە پشتی بەقەدی درەختی زەیتون دا، چونکە لەپڕێکا هەستی بە ماندووبوونێکی مەزن کرد.

یاوەران بەردی گەورەیان کردە سەرینو نایانە ژێر سەریانەوەو راکشان.

پەترۆس بە باوێشکدانەوە گوتی ((مەولای من وەرە لەگەڵ ئێمە راکشێ، ئاندریاس پاسەوانی دەکات)).

کریست لە درەخت بۆوەو گوتی ((پەترۆس، یاکوب، یۆحەننا لەگەڵ من وەرن))

دەنگی فەرماندەرانەو پڕ لەئازاربوو، پەترۆس وای نیشاندا نەیبیستووەو بەسەر زەوی راکشاو دووبارە باوێشکی هاتێ، بەلاّم دوو کوڕی زوبەدی دەستەکانی ئەویان گرتو بەرزیان کردەوە ((یالّلاّ قیت بەوە بابڕۆین، شەرم ناکەی؟))

پەترۆس لەبرای نزیك کەوتەوە ((ئاندریاس خۆ ئێمە ناولەپی خۆمان بۆن نەکردووە کەبزانین چی دێتە پێش، چەقۆکەت بەمن بدە)).

کریست بۆ پێشەوە دەچوو، زەیتونستانیان لەدوای خۆیانەوە بەجێهێشتو گەیشتنە زەوییێکی کراوە، لەڕووبەڕووی ئەواندا ئورشەلیم لە پۆششێکی سپی مانگەشەودا دەدرەوشایەوە، ئاسمان تێرڕەنگو بێ ئەستێرەبوو، قورسی تەواوی مانگ کە هەڵسانەوەیان وا بەپەلە بینی بوو ئێستاکێ بێ جووڵە لە ناوەندی ئاسماندا هەڵواسرابوو.

کریست بەبنی لێویەوە گوتی ((باوکە ئەی باوکە کەلە ئاسمانیت، ئەی باوکێ لە زەویت دونیای خولّقێنراوی تۆ جوانەو زەوی بۆنی سەمغو هەنگوین دەدا، هەندێ خاكو خۆڵی لەگۆناو گەردەنو لێوەکانی هەڵسویو کەوتە زەمزەمەوە ((چ عەترێ چ گەرمایێ برایێکی؟)) پاشان دەستی بەگریان کرد، خاکی لەناو مشتیدا گرتبوو دڵی نەیدەخوازی دووری کاتەوە لە خۆی، کەوتە زەمزەمەوە ((برام لەگەڵ یەك دەمرین، من هەمڕێگاییێکی دیکەم نییە)). پەترۆس بە ئەندازەی ئەو بەسەر پێوە وەستابوو، گوتی ((من ماندووم، نازانم ئێمە بۆ کوێ دەبات؟ من بۆ پێشتر نایەمو هەر لێرە رادەکێشم))، بەلاّم کە سەیری دەوروبەری دەکرد تا شوێنێکی رەحەت بۆ راکشان بدۆزێتەوە. کریستی بینی لەسەرخۆ بەرەو ئەوانەوە دێت بەبێ چەندوچوون هێزی وەبەرهاتەوەو بەر لەوانی دیکە بۆ پێشوازی چوو.

– مەولای من نزیکی نیوەشەوە، هەمان ئەو جێیە، شوێنێکی چاکە.

کریست گوتی ((منالاّنی من، رۆحم زۆر توندە، ئێوە بڕۆن لەژێر درەختەکانەوە راکشێن، من هەر لێرە دەمێنمەوەو لەخوا دەپاڕێمەوەو لەگەڵ من بپاڕێنەوە، منالاّنی من کۆمەکم بکەن تا ئەو چەند ساتە سەختە لەدوای خۆماندا جێبهێڵێن)) رووی لە ئورشەلیم کرد ((ئێستا بڕۆنو بەتەنهام جێبهێڵن)).

یاوەران گەڕانەوەو لەژێر درەختەکانی زەیتوندا راکشان، بەلاّم کریست بە سەر رووخساریەوە کەوتە سەرخاك، زەینو دڵو لێوەکانی لەزەوی جیانەدەبۆوە، بوو بوون بەخاك بەژێر لێویەوە گوتی ((باوکە هەمان ئێرە باشە، خاك بەخاك رەهام کە جامێ کە بۆ نۆشین بەمنت دابوو، تاڵە من بەرگەی ناگرم، باوکە ئەگەر دەکرێ، ئەو جامە لەلێوم هەڵگرە. بە ئارامی لەشوێنی خۆیدا مایەوە، لەوانەیە بتوانێ لەتاریکیدا دەنگی باوکی ببیستێ، چاوەکانی داخست، خوداوەند میهرەبان بوو، لەکوێ دیاربوو کە باوکە لە دەروونی ئەودا بەدیار نەدەکەوتو لەڕووی بەزەییەوە شەفەقەت بەو پێناکەنێو هێمای بۆ ئەو نەدەکرد؟ بەلەرزینێکەوە لە ئەندامانی، لە چاوەڕوانیدا وەستا، چاوەڕوانی کرد، هیچی نەبیست تەنهاو تەنها سەیری دەوروبەری کرد تووشی وەحشەت بوو، بەهەراسانیەوە چووە سۆراغ یاوەرانی خۆی تا هێزی دڵی وەبەربێت،

هەرسێکیانی بەخەوتوویی دۆزیەوە، یەکەمجار لە پەترۆسدا پاشان یۆحەنناو دوایش یاکوب، بەتووڕەییەوە بەوانی گوت ((شەرم ناکەن؟ نەتاندەتوانی تۆزێکی دیکە بەرگەبگرن‌و لەگەڵ من دوعا بکەن))؟

پەترۆس کە نەیدەتوانی پێڵوەکانی لەکەوتنە سەریەکەوە راگرێ گوتی ((مەولای من رۆح ئامادەو بەتاسووقە، بەڵام جەستەم لاوازە.. لێمان ببوورە))

کریست گەڕایەوەو بەئەژنۆکانیەوە کەوتە سەر بەردەکان، دووبارە هاواری کرد : باوکە ئەو جامەی کە بەمن دا لەڕادەبەدەر تاڵە، لەسەر لێوەکانمی هەڵگرە))

لەکاتێکا قسەی دەکرد لەبەرزایی سەری خۆیەوە دوو رۆشنایی فریشتەی بینی کە بە عەبوسی‌و رەنگ پەڕیوی دادەبەزین، باڵەکانیان لە مانگ سروشتە بووبوون، میوانی ئاسمانی هاتە خوارترو دەستی دایە جامی نوقرەیی سەرلێوی، کریست رووخسار خۆی لەمیانی دەستەکانیدا پەنهان کردو کەوتە سەر زەوی.

– باوکە وەڵامی تۆ ئەوەیە؟ مەگەر تۆ بەزەییت نییە؟

بۆ ماوەیێکی کورت لە چاوەڕوانیدا مایەوە، هێدی هێدی‌و بەترس‌و لەرز ئەنگوستەکانی دەستی خۆی لەیەك کردەوە هاوارێکی کردو بازووەکانی کردەوە کەوتە سەرخاك، کاتێ هاتەوە هۆش مانگ بەپانایی یەکدەست لە ئاسمان تێپەڕی بوو فریشتە لەناو مانگەشەودا حەل بووبوو، لەوان دەوران لە ژینگەی ئورشەلیم، رۆشنایێکی پەڕاگەندەو بەجولەی بینی، لەڕوودا نوورێکی داگیرساو بوو، ئایا بۆلای ئەو دەهات؟ لەو بەدوور دەکەوتنەوە؟ جارێکی دیکەش ترس وجودی ئەوی داگرت، تاسووقی بینینی خەڵك بیستنی دەنگی مرۆیی، دەست لێدانی وەك بڵێی خۆشی دەویست، دیسان بە راکەراکەوە بۆ سۆراغی هەر سێ یاوەرەکەی چوو.

دیسان هەر سێکیان لەخەودابوون‌و رووخساری ئارامیان لەسەر دەریاچەی مانگەشەو مەلەی دەکرد، یۆحەننا سەری بەشانی پەترۆس کردبوو، پەترۆسیش بەسینەی یاکوب، یاکوب سەری پرچ رەشی خۆی بەبەردێ کردبوو، بازووەکانی یاکوب کراوەبوو، وەك بڵێی ئاسمانی لەباوەش کردبوو، ددانە بریقەدارەکانی لەمیانی شەبەقی مووی سمێڵ‌و

ریش دەدرەوشایەوە، کریست سگی پێ سووتان‌و بێداری کردنەوە، هێدی هێدی پاشەکشەی کردو بۆ پاش رۆیشت ئەوکاتە جارێکی دی بەسەر رووخساریا کەوتە سەر زەوی‌و دەستی بەگریان کرد.

بەئارامی بەشێوەیێ وەك بڵێی دەیویست خودا نەیبیستێ گوتی ((باوکە، خواست خواستی تۆیە نەخواستی من، باوکە خواستی تۆیە)) هەڵسایەوەو دووبارە کەوتە سەیرکردنی رێگەی ئۆرەشەلیم.

ڕۆشناییەکان نزیکتر کەوتبوونەوە، دەیتوانی ئێستاکە سێبەرە لەرزیوو بریقەدارەکانی چەکی برۆنزی لەدەوروبەر ببینێ، کەوتە زەمزەمەوە ((وادێن...وادێن)). ئەژنۆکانی سست بوو، دروست لە هەمان ساتدا بولبولێ بەدیارکەوت‌و بەسەر درەختی سەرونیازی نازی نەونیهاڵدا نیشتەوە، بای کردە گەرووی‌و کەوتە چڕینەوە، مانگی گەورە، عەتری بەهاری‌و شەونمی نمناك ئەویان سەرمەست کردبوو، لەدەروونی ئەم بولبولە، خودای گەورە بوو، هەمان ئەو خودایە کە ئاسمان‌و زەوی‌و رۆحی مرۆڤی خەڵق کردبوو، کریست سەری هەڵبڕی‌و بەدیقەت گوێی دایێ، ئایا ئەو خودایەی کە خاك‌و سینەی چووکی ئەو پەرندەگانەی خۆش دەویست دەیتوانی خودای بەڕاستی مرۆڤەکان بێ؟

لەپڕێکا لە وەڵامی داوەتی پەرەندەدا بولبول ئیدی لەقوولایی رۆحی کریستدا سەری دەرهێناو دەستی کرد بە چڕینی ئازارو شادومانی جاویدانی خودا، ئەشق، ئومێد..بولبول بەڕۆحی نەغمەی دەچڕی ئەویش دەلەرزی، تا ئێستا ئاگادارنەبوو کە گۆرانی وا لەدەروونی ئەودایە، ئەو هەموو شادی‌و رۆحی خۆی بەلقە شکۆفەدارەکانەوە هەڵواسیبوو، ئیدی نەیدەویست لەوێ بفڕێت، ئاخر بۆ کوێ دەچوو؟ بۆچی دەڕۆیشت؟ ئەو زەمینە بەهەشت بوو.. بەڵام کاتێ کریست بە پەیگیری نەوای ئەو دوو بولبولە چووە ناو بەهەشت گوێی لە دەنگێکی زبر بوو، مەشخەڵەکانی رۆشن‌و چەکە برونزییەکان نزیك بووبوونەوەو لەمیانی مەشخەڵ‌و دووکەڵدا وای هاتە بەرچاو کە سەرو پۆتەلاکی یەهودای دەستنیشان کردووە: دووبازووی بەهێز کە چەسپاندبوویان‌و ریشێکی سوور کە لەرووخساریا رۆچووبوو، هاواری کردو بۆساتێ وا هاتە بەرچاوی

کەبێهۆش بووە، بەلاَم بەر لەم کارە هەستی کرد کەدەمی یەهود لەبەردەمی ئەو چەسپاو دەنگێکی دڕو نائومێد گەیشتە گوێیو گوتی ((درود مەولای من)).

مانگ ئێستاکێ لەکاری لاوانەوەی کێوە سیمشیۆەکانی یەهودیەدا بوو، باییێکی شێدارو سارد هەڵساو ئەنگوستو لێوەکانی کریست شین هەڵگەڕان، ئورشەلیم لەژێر نووری مانگی نابیناو ڕەنگ پەڕیودا قەدی خۆی بەرزکردەوە، کریست گەڕایەوە، سەیری سەربازو خزمەتکارەکانی دەکردو گوتی ((نێردراوەکانی خودای من بەخێربێن یاڵلاَ بابڕۆین)) لە پڕێکا لەمیانی گەڕەلاوژەدا کریست ئاگاداربوو کە پەترۆس چەقۆی خۆی لەکێلاَن دەرهێنایە دەرەوە تا گوێی یەکێ لەخزمەتکارەکان ببڕێو فەرمانی پێدا ((چەقۆکەت لە کیفك بنێوە، ئەگەر وەلاَمی چەقۆ بەچەقۆ بدەیتەوە کەواتە کەی دونیا ڕزگاری دەبێ لەشەڕی چەقۆدا ؟))

بەشی بیستو نۆیەم

کریستیان دەستگیر کرد، لەکاتێکا هۆیهایان لێدەکرد، بەسەر بەردو کۆتەرە درەختەکانی سەرونیازو زەیتونی ناو دۆڵی —کەدرون- لەمیانی ئورشەلیمو لەکۆتاییدا تا تەلاری کیافا پەلکێشیان دەکرد، شورا لە تەلاری کیافا پێکهێنراو چاوەڕوانی دادگایی کردنی یاخیێ بوو.

هەوا سارد بوو غولاَمەکان لەبەردەم ئاگردا کە لەحەوشەدا دایانگیرساندبوو خۆیان گەرم دەکردەوە، خزمەتچی دەم بەدەم بەخۆو بە هەواڵەوە لەتەلار دەهاتە دەرەوە، ئەو بەڵگانەی کەدژی کریست بەرز دەکرایەوە بەس بوو بۆ ئەوەی مووی لەشی مرۆڤ زیت کاتەوە، ئەو نەفرەتیە خوداوەندیە کوفری کەزایی لەبارەی خودای سراییلو ڕێبازنامەی موسای هێنابووە سەرزمانو گوتبووی مەبەستی ئەوەی هەیە پەرستگای پیرۆز وێران کاتو تۆوی خۆی بەسەر وێرانەدا بپرژێنێ، پەترۆس کە سەرو ڕووی بەتەواوی بەسترابۆوە، خزیە ناوحەوشەوە، لەکاتێکا سەری هێنابووە خوارەوە، دەستی گرتەپێش ئاگر، خۆی گەرم کردەوەو بەترسو لەرزەوە گوێی دەدایە هەواڵەکان.

کارگوزارێ هاتە پێشو بەدیتنی ئەو وەستاو گوتی ((ئاهای پیرەمێرد بۆ خۆت لەئێمە شاردۆتەوە؟ سەرت بەرزکەوە تا تۆ ببینین وا خەیاڵ دەکەم تۆ لەگەڵ ئەوا بووی)

چەند نەفەرێ گوێیان لەقسەی ئەو بوو نزیك بوونەوە.

پەترۆس هەراسان بوو، سەری بەرزکردەوە ((سوێند دەخۆم کە ئەو پیاوە ناناسم)) چوو بەلای دەرگاوە.

کارگوزارێکی دیکە هاتە نزیك، چونکە ئەوی لەحاڵی ڕۆیشتندا دیت دەستی درێژکرد (ئاهای پیرەمێرد، بۆ کوێ دەچی؟ تۆ لەگەڵ ئەو بووی خۆم تۆم دیت)) پەترۆس جارێکی دی دەنگی هەڵبڕی ((من ئەو پیاوە ناناسم)) کچیژگەی وەلاناو بەردەوام بوو لە ڕێی خۆی، بەڵام دوو نەفەر لە خزمەتکارەکان ئەویان وەستاند، شانەکانی ئەویان گرت بە زبریەوە رایانتەکاندو هاواریان کرد ((لەشێوەی قسەکردنت دیارە تۆ خەڵکی جەلیلیو یەکێکی لەیارو یاوەرانی کریست))

پەترۆس سوێندی خواردو دەستی بەجوێن دان کردو هاواری کرد ((من ئەو پیاوە ناناسم)) لەهەمان ساتدا کەلەشێرێ لەناو حەوشە بانگی دا، پەترۆسناڵەیێکی سەردا، کەوتەوە یادی قسەکانی ئوستادەوە ((پەترۆس بەر لەوەی کەلەشێر بخوێنێ تۆ سێ جار ئینکاری من دەکەی)) چووە کۆلانەوە، کەوتە سەر زەوی دەستی بەگریان کرد. ڕۆژ لەحاڵی هەڵاتن دابوو، ئاسمان ڕەنگی خوێنی گرتبوو، خزمەتچییێکی ڕەنگ پەڕیو بەدادو هاوارەوە لە تەلار هاتە دەرەوە ((کاهینی گەورە یەخەی خۆی چاك دەکردەوە وا خەیاڵ دەکەیت کە تاوانبار چی گوتبێ؟ ((من کریستم، کوڕی خودا!)) تەواوی ریش سپیەکان هەڵسانەوە سەرپێ، ئەوان یەخەیان ڕێکدەدایەوەو هاواریان کرد ((مەرگ! مەرگ))

خزمەتچیەکی دیکە بەدیارکەوت ((ئێستاکێ دەیبەنە لای- پیلات- پیلات تەنها کەسێکە هەقی کوشتنی ئەوی هەیە، ڕێگایان بۆ بکەنەوە تا ڕەت بن وادەرگاکان خەریکە دەبنەوە)). دەرگاکان کرانەوە نەجیب زادەکانی سراییل هاتنە دەرەوە لە پێشیانەوە کیافای کاهینی گەورەبوو کە لەسەرخۆ ڕێی تەی دەکرد، لەدوای ئەوەوە ریش سپییەکان، ئاپۆڕەیێ لەڕیش، چاوانی لارو خێڵی، دەمی بێ ددانو چەند زمانێکی هەرماسی، لەبەر تووڕەییان بەملاو بەولادا دەهاتن هەڵم لە لەشیان هەڵستابوو، لەدوای ئەوانەوە کریست ئارامو خەمگین بۆ پێشەوە دەهات، خوێن لەسەری بارزقەی بوو لێیاندابوو، پێکەنینو جوێن لەناو حەوشە بەرزبۆوە، پەترۆس

هەڵسایەوە پشتی بەچوارچێوەی دەرگادا، ئەشك لەچاوەکانی هەڵدەڕژا لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((پەترۆس ئەی پەترۆسی ترسنۆك، درۆزنی خایەن، هەڵسەوەو هاوارکە ((من لەگەڵ ئەوم، هەرچەند کە بشتکوژن)) ڕۆحی خۆی وروژاند، بەڵام جەستەی بێ جوولە بوو، پشتی بەدەرگاداو لەرزی، لە ئاستانەی دەرگادا کریست ساتمەیێکی کرد بۆ پێشەوە گلۆربۆوە، دەستی درێژ کرد تا دەستی بەشتێ بگرێت، شانی پەترۆسی دۆزیەوە، پەترۆس لە جێی خۆی وشك هەڵگەڕا، نە قسەییێکی کردو نە تەکانی خوارد، دەستی ئوستادی دیت کە بە سەرشانی ئەودا قفڵ درا، دەرەوە هێشتا تەواو ڕۆشن نەبووبۆوە، لەتاریکی مس ڕەنگدا کریست هەر ئاوڕی نەدایەوە تا بزانێ بۆ ئەوەی ڕێی بەرنەبێتەوە دەستی بەچی گرتووە، پارسەنگی خۆی دۆزیەوە، لەدوای ریش سپیەکانو لەئابلۆقەی سەربازان جارێکی دیکە پێشەوەی خۆی بۆلای تەلاری پیلات گرتەبەر پیلات بێدار بووبۆوە، دەمو چاوی شوشتبوو، بەڕۆنی عەتراوی خۆی چەوکردبوو، لەسالۆنێکی هەتاوی دا بەسەربەرزایی تەلاریەوە بۆسەرەوەو خوارەوە هاتوچۆی دەکرد، ئەو قەت کەیفی بەڕۆژی جەژن نەهاتبوو، یەهودیانی سەرمەست لەخودای خۆیان ڕێی شێتانەیان دەگرتەبەرو لەگەڵ سەربازانی ڕۆمیدا دەکەوتنە لێدانو کوتانەوە، ئەمساڵیش لەوانەبوو کوشتارێکی دیکە بێتە ڕێ، کەبەهیچ جۆرێ لەگەڵ بەرژەوەندی ڕۆم نەدەگونجا. جەژنی فیتر ئەمساڵ نیگەرانییێکی دیکەشی هەبوو، یەهودیەکان دەیانەویست ئەم ناصیرەییە بێنەوایە بکوژن، دێوانە بێ ئابڕووەکان .. پیلات مشتی خۆی کردبووە گرێ، مەیلی سەرکێشی سەراپای وجودی ئەو بۆ نەجاتدانی گیانی ئەو گەمژەڵە داگرتبوو، نەك لەبەر ئەوەی کە ئەو بێگوناه بوو ((ئەسڵەن بێ گوناهی چ مانایێکی هەیە؟)) یاخود دڵی بەو سووتابێ ((پیلاتو دڵسووتان بەحاڵی یەهودیان، کوجا مەرحەبا!)) بەڵکو بەخاتری ئەوەی کە نەژادی بێ ئابڕوی یەهوود تووڕە بکات.

قیلو قالێکی گەورە لە پەنجەرەکانی تەلاردا گەیشتە پیلات، لاربۆوەدەرەوەحەوشەی تەلاری پڕ لەیەهودیەکانی بینی، ئەو دەیتوانی ئاپۆڕەی پڕجۆشو خڕۆشی یەهودیەکان ببینێ کە هەیوانو حوجرەکانی تەلاریان پڕکردبوو، کریستیان لەژێر پاسەوانێتی سەربازانی ڕۆمیدا بۆلای دەرگای گەورەی تەلار رادەدرا، ئاپۆڕەکە بەدارو خوترمەو قۆچەقانێ کەوتبوونە دوایو ئەویان بەردەدایەوە سەر زەویو لەقەیان لێدەداو

هۆیهایان لێدەکرد، پیلات بۆلای تەختی خۆی رۆیشتو دانیشت، دەرگا کرایەوە، دوو غولامی رەشی زلو زەبەلاح کریستیان پالنایە ژوورەوە، جلەکانی پارچە پارچە بوون وخوێن تەواوی رووخساری داگرتبوو، بەم هەمووەش سەری بەرزکردبۆوە، لەچاوەکانیدا نوورێکی ئارام گەش بووبۆوە، کە بەرەو دونیای مرۆڤ هەڵدەکشا، پیلات بزەییێکی هاتێ ((کریستی ناصیرەیی پاشای یەهود، ئەوا جارێکی دیش تۆم لەبەرامبەری خۆم بینی، وەك دەڵێن قەرارە تۆ بکوژن)) کریست لەناو پەنجەرەوە سەیری ئاسمانی کرد، زەینو جەستەی پێشتر کۆچیان کردبوو قسەییێکی نەکرد. پیلات تووڕەبوو هاواری کرد ((ئاسمان فەرامۆش بکە چاکتر وایە سەیری من بکەی مەگەر نازانی کە بڕیاری رەهابوون یا لە خاچ دانی تۆ لەدەست من دایە، کریست بەئارامی وەلامی دایەوە ((تۆهیچ بڕیارێکت بەسەر مندا نیە، هیچ کەس جگە لە خودا ئەو سەرپشکیەی نییە)).

لەخوارەوە هاواری تووڕە ئامێزی ((مەرگ، مەرگ)) دەگەیشتە گوێ

پیلات پرسی ((ئەوان بۆ وا تووڕەن؟ مەگەر چیت لێکردون؟

کریست وەلامی دایەوە ((من حەقیقەتم بەوان گوتوە.

پیلات بەبزەییێکەوە پرسی ((کام حەقیقەت؟ ئیدی حەقیقەت چ دەستەواژەییێکە))؟

دڵی کریست لەبەر ئازار کوشرا دەبوایە چ بکا دونیا هەمان ئەوەیەو فەرمانڕەوایەکانیشی ئەم مرۆڤانەن کەفشە بەڕاستی دەکەن.

پیلات رووبەڕووی پەنجەرە وەستا، کەوتە یادی ئەوەی کە دوێنی باراباسیان بەخاتری کوشتنی ئیلیازر دەستگیر کردووە، رەسمەکە وابوو رۆژی فیتر زیندانیەك ئازاد دەکرا، هاواری کرد ((لە منت دەوێ چ کەسێ بۆ تۆ ئازاد کەم: کریست پاشای یەهود یا باراباسی دز؟))

خەڵك هاواریان کرد ((باراباس، باراباس))

پیلات پاسەوانی بانگ کردو بەهێما بۆ کریست فەرمانی بەو دا ((قامچی کوتی کەنو تاجێکی لە دڕك بەسەر سەریەوە دانێنو پارچەییێکی سووری لێ بپۆشنو

قامیشێکی درێژیشی بدەنە دەست ئەو پاشایە، وەکو پادشا جلی لەبەرکەن)). بەم نەخشەوە پیلات ئومێدەواربوو کەکاتێ خەڵکی کریست بەم وەزعە بەزەییبارە ببینن رەحمی پێ بکەنو داوای ئازادی بۆ بکەن، پاسەوانان ئەویان لەستوونێ بەستایەوەو دەستیان کرد بە قامچی کوتینو تف لەڕووکردنیەوە.

ئەوکاتە تاجێکیان لەدرك دروست کردو لەسەر سەریان داناو خوێن لەتوێڵو لاجانگەکانی بازرقەی دەدا، پارچەییێکی قورمزی رەنگیشیان بەسەرشانەوە داناو قامیشێکی درێژیان نایە ناو ئەنگوستەکانی ئەوکاتە بردیانەوە لای پیلات، پیلات بەدیتنیەوە نەیتوانی لە پێکەنین بکەوێ، گوتی ((پاشای گەورە بەخێربێی! بفەرموو تا بەردەستانت نیشان بدەم))

دەستی ئەوی گرتو بردیە هەیوانی تەلار هاواری کرد ((ئێستا ئەم پیاوە))!

خەڵکی هاواریان کرد ((لە خاچی بدەن.. لەخاچی بدەن!))

پیلات فەرمانیدا کە لەگەنێکی بۆ بهێنن، لاربۆوەو دەستی خۆی لەبەردەم ئاپۆڕەکەدا شوشت ((من دەستەکانم بەئاو دەشۆم، ئەوە من نیم کە خوێنی ئەو دەڕێژم، من بێگوناهم، گوناه لەگەردەنی ئێوەدایە))

خەڵکی هاواریان کرد ((خوێنی ئەو لەگەردەنی ئێمەو گەردەنی منالانی ئێمەبێ))

پیلات گوتی ((بیگرن تاچیتر بێزارم نەکات))

گرتیانو خاچیان لەپشت بەستایەوە، لەکاتێکا بەملاوبەملادا دەهات، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، رەنگە یەکێ لە یاوەرانی ببینێ هێمای بۆ بکات کە بەزەیی پیابێتەوە بەم کۆڵەبارەوە، بەلام هەرچەند سەیری کرد کەسێکی نەدیت ئاخێکی هەڵکێشاو کەوتە زەمزەمەوە ((خۆزگە بەمەرگ سوپاس بۆ خوداوەند!)) یاوەران لەهەمان ئەم کەینو بەیندا خۆیان لە مەیخانەی سیمۆنی قەیرەوانی شاردەوە، ئەوان چاوەڕوانی تەواوبوونی لەخاچ دانو کەوتنی شەوبوون تابتوانن دوور لە چاوی ئەوانی دیکە رابکەن، لە حالێکا لەپشت جەلیکانەکانی شەراب دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون بەگوێی قولاغ کردویان گوێیان دەدایە هەلهەلەی ئەو خەڵکەی کە رادەبردن، تەواوی

ئاپۆڕەی شارلەژنو پیاو بەرەو گەلگەتا تاویاندەدا، ئەوان جەژنێکی خۆشیان لەدوای خۆیانەوە جێهێشتبوو، لەخواردنی گۆشتو خواردنەوەی شەراب زێدەڕۆییان کردبوو، ئێستاکێ هەر بۆ بەسەربردنی کات دەچوونە —گەلگەتا-

خەڵکی پەلەیان کرد، یاوەران گوێیان دەدا وەلوەلەی ئەونو دەلەرزین، جارناجار گریانی نهێنیی ئامێزی یۆحەننا دەبیسترا، ئاندریاس هەرچەند جاری هەڵدەستایەوەو بۆ سەرەوخوار چوونی بەدووری مەیخانەدا وشەی هەڕەشە ئامێزی دەخستە سەرزمان. پەترۆس جوێن و نەفرەتی لەخۆی دەکرد، کە بۆ خاتری ترسنۆکیو نەبوونی شەهامەت نەدەچووە دەرەوە تا لەگەڵ ئوستاد بکوژرێ.

چەندی سوێند خواردبوو کە تادەمی مەرگ لەگەڵ ئەو دەبێ، بەلاّم ئێستا مەرگ رووخساری خۆی نیشاندا بوو لەپشت جەلیکانەکانی شەراب خۆی شاردبۆوە.

یاکوب تووڕەبوو گوتی ((یۆحەننا نا نا من غەریبم واز لە فشە بهێنن تۆ ناسەلامەت پیادی، تۆ ئاندریاسی جەنگاوەر، سمێڵی خۆت بامەدە، وەرە دانیشەو وەرە بابگەینە بڕیارێ، گریمان کە ئەو بەڕاستی کریستیانویە، لەم حاڵەتەدا بە چ روویێ لەبەرابەریا بەدیار دەکەوێ ئەگەر دوای سێ رۆژ رابێتەوە؟ قەت بیرت لێ کردۆتەوە؟ پەترۆس رای تۆ چییە؟))

پەترۆس لەڕووی نائومێدیەوە گوتی ((ئەگەر ئەو کریستیانو بێت، کاری ئێمە گریەو زارە، رای من ئەوەیە کە بەئێوەم گوت من سێ جار ئینکاری ئەوم کرد)).

یاکوب گوتی ((ئەگەر کریستیانوش نەبێت دیسان هەر حاڵمان شڕە ناتانیل تۆ چ دەڵێی؟

- من دەڵێم دەبێ لێرە بڕۆین، ئەو چ کریستیانو بێ یا نەبێت کارمان خراپە! ئاندریاس کە خۆی ئامادەدەکرد تا بۆ لای دەرگا بڕوات گوتی ((واتە دەفەرموون بەهەمان شێوە بێ پەنا جێی بهێڵێنو بەڕەڵلای کەین؟ چۆن دڵتان دێت؟ بەلاّم پەترۆس گۆشەی کراسی ئەوی گرت ((تا پارچە پارچەم نەکردوی، دانیشە، باشتروایە رێگەچارەیێ بدۆزینەوە))

تۆماس بەمنەمنەوە گوتی ((ئەی ریاکارانو فەریسیان کام رێگەچارە؟ وەرن بەبێ پەردە قسان بکەین، ئێمە مامەڵەمان کردو لەم مامەڵەیە تەواوی سەرمایەی خۆمان لەدەستدا، مامەلەیێ کە قۆچو کلکی نییە، بەلاش خۆ کەر مەکەن، من کەلوپەلی خۆم واتە شانەو بەکرەو ئاوێنەی باخەڵم بەمەلەکوتی ئاسمان گۆڕیەوە، هەموو ئێوە هەمان کارتان کردووە، یەکێ قایغی خۆی دا، ئەویتر مەڕەکانو سێهەمیش ئارامی خەیاڵی خۆی، ئێستا هەموو شتێ بەباچوو، ئێمە دارِماینو سەرمایەمان بەباچوو، ئاگاداربن کە لەم مامەڵەیەدا گیانمان لەدەست نەدەین، لەبەر ئەمە من ئامۆژگاریتان دەکەم کە هەل ماوە بابڕۆین)). فیلیپو ناتانیل هاواریان کرد ((ئێمە رازین)

پەترۆس لەڕووی نیگەرانیەوە رووی لەمەتی کرد کە گوێی تیژ کردبوو لێوی لەلێوی نەکردبۆوەو گوتی ((مەتی توخودا هەموو ئەوانە مەنووسە، خۆت لەکەڕی بدە، تا ئەبەد مەمانکە جێ فشەو گاڵتەی خەڵك)).

مەتی وەلاّمی دایەوە ((نیگەران مەبە، زۆر شتتان دەبینمو دەبیستم وەلێ هەڵیدەبژێرم، بەلاّم لێگەڕێ بۆ خاتری بەرژەوەندی خۆتان بگەنە بڕیارێکی والاّ دلاوەری خۆتان پیشان بدەن تابتوانم دەربارەی ئەوان بنووسمو ئێوەی خەڵکی بێچارە پایە پەیاکەن، ئێوە نوێنەرن ئەوە کارێکی بچووك نییە)).

لەهەمان کاتدا سیمۆنی قەیرەوان بەلەقە دەرگەی کردەوەو هاتە ژوورەوە، جلی پارچە پارچەو رووخسارو سینەی پڕ لە خوێن بوو، چاوی راستی هەڵمسابوو ئاوی لێ دەچکایەوە، لەکاتێکا جوێنی بە زەویو زەمان دەدا، جلی لەبەر کردەوە سەری نایە ناو تەشتێ کە تایبەت بوو بە شوشتنی پیاڵەی شەرابو سینەو پشتی خۆی پاك کردەوە، پاشان دەمی نابە لێوی جەلیکانی شەرابو خواردیەوە، لەتووڕەییان شێت بووبوو بەسەریانا هاواری کرد کە:

- یاڵلاّ لەبەر چاوم دووركەونەوە، سەگی پۆخڵینە، رێو رەسمی لەگەڵ ئوستادبوونتان وادەبینن کە لەشەڕ راکەن؟ ئەی جەلیلیە ئەکبیریەکان، سامیرەییە پۆخڵە حەرامزادەکان))

پەترۆس زاتی دا بەر خۆیو گوتی ((خوا خۆی دەزانێ کە رۆحی ئێمە بەتاسووقەوە بوو بەڵاّم جەستەمان نا.

– ئەو دەمە پیسەت داخە، ئەگەر رۆح حەزی لێ بێ، جەستە مانای نابێ، هەموو شتێ دەبێتە رۆح، هەتا ئەو گۆچانەی لەدەستت دایە، ئەو پاڵتۆیەی کە لەبەری دەکەیت، ئەو بەردەی پێی لەسەر دادەنێی، ترسنۆك سەیری من مەکە، ببینە جلم پارچە پارچە بووەو کەم مابوو چاوانم لەکاسە بێتە دەرەوە، هەی یاوەرانی پیسو پۆخڵی نەفرەتی، دەزانن لەبەرچی، چونکە بەرگریم لەمامۆستای ئێوە کرد، بەڵێ منی مەیخانەچیو منی پۆخڵ، لەگەڵ هەموویان رووبەڕووبوومەوە، باشە ناپرسن بۆ؟ چونکە وام خەیاڵ کرد کە ئەو کریستیانویە، بەیانی دەگەمە هەزاران هەزار شت؟ نەخێر بەڵکو بۆ ئەوەبوو کە عیزەت نەفسم زاڵ بوو بەسەرما لەوەش پەشیمان نیم! سیمۆن بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوو، مێزەکانی بەملاو بەولادادەداو جوێنی دەداو تفی روودەکرد، مەتی جۆشی دەخواردو دەیەویست بزانی کە لەتەلاری کیافا چی روویداوە، هەرواش لەتەلاری پیلات، ئوستاد چی گوت، خەڵکی هاواری چییان دەکرد؟ تا ئەو بتوانی هەمووی لە کتێبی خۆی بنووسێ، گوتی ((برام سیمون ئەگەر باوەڕت بەخودا هەیە ئارام بگرەو رووداوەکان بۆ ئێمە بگێڕەوە، بڵێ چۆنو کەیو لەکوێ ئوستاد قسەی کرد؟)).

سیمون وەڵاّمی دایەوە ((هەڵبەتە کە قسەی کرد، یاڵڵاّ بنووسە گوتی ئەی یاوەران سەگ بتانخوا، باشە بۆ سەیری من دەکەی؟ ئەو قەڵەمەت بهێنە دەرەوەو بنووسە ((هەی سەگ هەمووتان بخوا))

سەدای شیوەن لەپشت جەلیلەکان هەڵسایەوە، یۆحەننا خۆی بەزەوی دادابوو قیژەقیژی دەکردو پەترۆس سەری لەدیوار دەکوتا.

مەتی دووبارە کەوتە تکاوە، ((سیمون ئەگەر باوەڕت بەخودا هەیە راستی بڵێ تا بنووسم، مەگەرنازانی کە لەم ساتەدا چارەنووسی ئایندە بەم شتەوە بەندە کە دەیڵێی.

پەترۆس هێشتا سەری لەدیوار دەکوتا

مەیخانەچی پێی گوت ((پەترۆس نائومێد مەبە گوێ بگرە من پێت دەڵێم بۆ لەباوەش گرتنی شکۆو گەورەیی ئەبەدی دەبێ چی بکەی؟))

هەر زوو ئەو بێرەدا رەت دەکەن، سەرو سەداکان دەبیستم قیت بەوە وەکو پیاوێ دەرگا بکەوە، بڕۆ پێشەوە خاچەکەی لێوەرگرەو بیخەرە سەرشانت، ئەوخاچە نەفرەتیە سەنگینەو خوداوەندی ئێوە ناسكو نارنجیو ماندووە)) لەکاتێکا پێدەکەنی بەپێ لەپەترۆسی داو پێداچوو: ((ئەم کارە دەکەیت؟ یاڵڵاّ بزانم تۆ چ پیاوێکی))

پەترۆس بە گریەکردنەوە گوتی ((ئەگەر ترسنۆك نەبووام سوێندم دەخوارد ئەم کارەم نەدەکرد، بەڵاّم ئەوان پارچە پارچەیان دەکردم))

مەیخانەچی بەتووڕەییەوە تفی روکردو هاواری کرد ((هەمووتان چارەتان ونکەن هیچ یەك لەو کارانە ناکەن؟ ئەی تۆ ناتانیلی لەندەهۆر؟ تۆ ئەندریاسی بکوژ، هیچ یەك لەئێوە ئامادەنین؟ نەفرەتتان لێ بێ، ئاخ ئەی کریستیانوی بێ چارەی من! سەیرکە چ فەرماندەییێکی بێ غەلو غەشت بۆ فەتحی دونیا هەڵبژاردووە؟

ئەگەر منت هەڵدەبژارد، کاروبارت باشتر دەبوو، لەوانەیە موستەحەق بم کە لەدارم بدەنو بەسەر دەرگای شاردا هەڵمواسن، بەڵاّم بەو هەموو عیزەت نەفسەی کە هەمەو کەسێ عیزەت نەفسی هەبێ پیاوە، هەرچەند ئارەق بخواتەوەو دزی بکاو درۆش بکات بەڵاّم ئێوە کە عیزەت نەفستان نییە)) لەکاتێکا دووبارە تفی دەهاویشت، دەرگای کردەوەو بەتووڕەیی هاواری کرد: ((هۆ وادێت پاشای یەهود وادێت))

یاوەرەکان دووبارە لەپشت جەلیکانەکانەوە خۆیان شاردەوە، سیمون بەدەوری خۆیدا دەسووڕا ((مەگەر ئێوە عیزەت نەفستان نییە؟ نایەنە دەرەوەش کە ببینن ها؟ دڵی ئەو بێچارەیە بە نیگایەك نادەنەوە؟ زۆر چاکە مادامەکێ وەهایە خۆم دەڕۆم، دەستی بۆ رادەتەکێنمو دەڵێم، ((منم سیمونی قەیرەوانی ئامادەم)) بەیەك هەڵبەزینەوە خۆی گەیاندە جادەوە.

خەڵکە پۆل پۆل تێدەپەڕین، لە پێشیانەوە سوارەی نیزامی بوو لە دواشیانەوە کریست خاچی بە کۆڵەوە بوو خوێن لە سەرو ریشی سەرەو ژێر دەبۆوەو جلەکانی پارچە پارچە

بووبوون، ئیدی هێزی هەنگاو هەڵێنانی نەبوو، سەری تا دەهات زیاتر بۆ پێشەوە لار دەبۆوە، هەمیشە هەڵدەخزی. تا دەهات بەزەوی بکەوێ دووبارە بەسەر پێیەکانیەوە قەراری دەگرت، بەلەقە بۆ پێشەوەیان رادەدا، لەدوایەوە ئیفلیجو نابیناو عەیبدارەکان رایان دەکرد، لەدەستیا تووشی کفربووبوون، چونکە شفای بەوان نەبەخشی بوو، جوێنیان پێدەدا، گۆچانو داری ژێر هەنگڵیان حەوالە دەکرد، ناوە ناوە سەیری دەوروبەری دەکرد تا یاوەران ببینێ، ئاخ چییان بەسەر هاتبوو؟

لەدەرەوەی مەیخانە، مەیخانەچی بینی، کە دەستی بۆ رادەتەکێنێ دڵی شادبوو تا هات کەبەهێمای سەر مالاّوایی لێ بکات، پێی بەبەردێ کەوتو کەوتە سەر زەمینەوەو غلۆربۆوەو خاچ کەوتە سەریەوە، نالاّندنی قەیرەوانی رایکردو بەرزی کردەوە، خاچەکەی گرتو لەسەر کۆڵی خۆی دانا ئەو کاتە گەڕایەوە، بزەییێکی کردە کریستو گوتی ((ئازابە، مەترسە من لێرەم)) لەکەنار دەروازەی داود دا رەتبوون، لەکوێرە رێگایێ کە کۆتایی بە گەلگەتا دەهات دەستیان کرد بەسەر هەڵگەڕان. گەلگەتا هەمووی جەستەو بەردو دڕکو ئێسقان بوو، یاخیبووەکان لەم شوێنە لەخاچ دەدرانو جەستەیان دەبووە خۆراکی گۆشتخۆرەکان. هەوا بۆنی گەنیوی لاشەی لێدەهات قەیرەوانی خاچی بەسەر زەویەوە داناو دوو سەرباز دەستیان کرد بە هەڵکەندنی زەوی‌و خاچیان لەمیانی بەردەکان بردە خوارەوە کریست بەسەر بەردێکەوە دانیشتو لە چاوەڕوانیدا مایەوە، خۆرەتاو بەسەر سەریەوە هەڵواسرابوو، ئاسمان سپی‌و ئاگرناكو داخراو بوو، نەمە شخەڵێ بوو نەفریشتەیێ نە هەتا نیشانەییکی بچووك، تا بەدەریخات کە کەسێ لەو سەرەوە سەیری رووداوەکان دەکات بەسەر زەویەوە، لەهەمان حاڵدا کلوخێکی بچووکی لەناو ئەنگوستەکاندا دەکوشی هەستی کردە کەسێ کە لە بەرابەری ئەو وەستاوە تەماشای دەکات، سەری بەئارامی‌و بێپەلە هەڵگرت، دیتی‌و ناسیەوە. بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((هاوسەفەری بەوەفام بەخێربێی، لێرەوە سەفەر کۆتایی دێت، ئەوەی کە تۆ دەتخوازی ئەوەیش کەمن دەمویست بەئەنجام گەیشت، بەدرێژایی ژیانم گەرەکم بوو نەفرین بکەم بە پاڕانەوە، ئەو کارەش گەیشتە ئەنجامو ئێستاکێ ئێمە دۆستی یەکترین، دایە، خوا ئاگادارت بێ))، دەستی بە بێحاڵیەوە بۆ

سێبەرێکی وەحشی راتەکاند. سەربازان شانیان گرت وهاواریان کردو پێیان گوت ((پاشای گەورە! رابەو بەسەر تەختی خۆت دانیشە)).

جلیان لەبەر کردەوەو رووتو قووتیان کردەوە جەستەی بەخوێن داپۆشرابوو، گەرما دادوبێدادی بوو، خەڵکی کە بە هاوارکردن خۆیان هیلاك کردبوو، بەخامۆشی سەیریان دەکرد سەربازێ پێشنیاری کرد ((باشتر وایە کەمێ شەراب بخواتەوە تاهێزی وەبەر بێتەوە،)) بەلاّم کریست پیالّەکەی وەپاشداو بازووەکانی بەرەو خاچ درێژ کرد، بەزەمزەمەوە گوتی ((باوکە رازیم بە رازیی بوونی تۆ)) نابینایانو جوزامیانو عەیبدارەکان ئێستاکێ سەدایان بەرزکردەوە ((ئەی درۆزن، فێڵباز هەڵخەڵەتێنەری خەڵك)).

کۆنەپۆشەکان هاواریان کرد ((ئەی کوا مەلەکوتی ئاسمان؟ تەنوورە پڕنانەکان کوا؟)) بەڵکە لیمۆو بەردیان بۆ هاوێشت.

کریست قۆڵەکانی کردەوەودەمی کردەوە تابڵێ..

((برایان))، بەلاّم سەربازەکان گرتیانو دایاننایە سەرخاچ، ئەوکاتە —قەرەجەکان بزمار بەدەستەکانیان بانگکرد، بەلاّم لەوکاتەی کە چەکووش بۆ هەوا چوو یەکەمین دەنگی وەشانی چەکووشی گەیشە گوێ، ئاسمان رووخساری داپۆشی، بە بەرگوێ کەوتنی وەشانی چەکووشی دووەم ئاسمان تاریك هەڵگەڕاو ئەستێرەکان ون بوون، چی دەڵێم، ئەوە ئەستێرە نەبوون ون دەبوون، بەڵکو دڵۆپە درشتی خوێن بوو دەکەوتە سەر خاکەوە. وەحشەت زاڵ بوو بەسەر ئاپۆڕەکەوە، ئەو ئەسپانەی کە رۆمیەکان سواریان بووبوون رایان کرد لەکاتێکا پاشەکشەیان دەکرد بە رمبازیەوە یەهودیەکان لەژێر سمیاندا تولّخاتەوە، ئەوکاتە زەوی‌و ئاسمانو فەزا وەك چۆن زەمین لەرزەیێ لەپڕێکا خامۆش هەڵگەڕا سەری هەڵبڕی‌و سەیری دەوروبەری کرد وابەدیارکەوت کە بێهۆش بووە لەسپێتی رووخساری مردوێکەوە ئێستاکی لەمیانی تاریکی شیندا بەزەحمەت دەبیندرا. سەری خەڵك نەمان تەنها چاویان نەبێ وەکو چاڵە رەشەکان دیاربوون، فەوج فەوج ئاپۆڕەی قەلان دەهاتن کە بۆنی خوێنیان کردبوو. ناڵەییێکی شکایەتئامێزی کز لە خاچەوە دەبیسترا سیمون کە مۆری نابووە سەر داخی دڵەوە تا فرمێسك هەڵنەڕێژێ

سەری هەڵبڕیو سەیری کرد، لەپڕێکا هاوارێکی کرد، ئەوە پیلات نەبوون کە کریستیان میجکۆب دەکرد، نە، کۆمەڵێ لە فریشتەکانی ئاسمان بوو هاتنە خوارەوە، چەکووش‌و مێخیان لە دەست بوو، بەدەوروبەری کریستدا هەڵدەفڕین‌و بەشادومانی چەکووشیان بەرز دەکردەوەو بزماریان لەدەست‌و پێی دەدا ژمارەیێ لە فریشتەکان ئەویان بەگوریس توند بەستایەوە تا نەکەوێتە سەر زەوی، فریشتەییێکی وەك گوڵو کەزی زێڕین رمێکی لەدەست گرتبوو دڵی کریستی شەق دەکرد.

قەیرەوانی لەکاتێکا دەلەرزی کەوتە زەمزەمەوە ((ئەو چییە دەبینم؟ خودا خۆشی ئەو لە خاچ دەدات!))

ئەوکاتە هاوارێکی مەزن‌و دڵتەزێن‌و گلەیی ئامێز هەوای شەق کردو باڵی کێشا بەئاسماندا- خودایە- خودایە.

ئەو میحنەت کێشە نەیتوانی بەردەوامبێ، دەیەویست‌و نەبدەتوانی.. هەناسەی گیرابوو.. لەخاچدراو سەری شۆڕبۆوەو .. بێهۆش بوو.

بەشی سییەم

پێڵووەکانی بەشادی‌و سەرسامییەوە بەسەریەك دا، ئەو یەك خاچ نەبوو، درەختێکی مەزن بوو، کە رەگ‌و ریشەی لە زەوی‌و لق‌و پۆپی لە ئاسمان بوو، بەهار تەواو گەیشتبوو، درەخت غەرقی شکۆفە بووبوو، بەسەر هەر لقێکەوە مەلێ هەڵنیشتبوو بالۆرەی دەچڕی، ئەو کە بەتەواوی قامەتەوە پشتی بەدرەختەوە دابوو، سەری بەرزکردەوەو ژماردی. یەك دوو، سێ،

لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە ((سێ‌و سێ، دروست بەژمارەی سالآنی عومرم سێ‌و سێ مەل هەموویان نەغمە خوێن))..

چاوەکانی فراوان بوونەوە، لەقاڵبی خۆیان دەرپەڕین، تەواوی رووخساریان داپۆشی، بێ ئەوەی ئاوڕ بداتەوە دەیتوانی لەهەر لایەکی دونیا شکۆفە ببینێ، کە لە سەدەفی درزبردوو دەچوون، کوفرو گریان‌و هۆیها دونیایان دەگرت‌و دەیانکردە نەغمە، لەدڵی بەنێزە شەق بوویەوە خوێن بازرقەی دەکرد. باییێك هەڵینەدەکرد، بەلآم درەختی میهرەبان شکۆفەکانی خۆی یەك یەك بەسەر مێوی دڕك‌و دەستە خوێناویەکانیدا دەهاویشت، وەك چۆن لە نێو چڕی چەهچەهەکاندا هەوڵیدەدا تا وەبیر خۆی بهێنێتەوە کە بوو بوو لە کوێ بوو، لە پڕێکا هەوا بەشێوەی تۆزوبایێ پێچی خواردو قاڵبی گرت‌و فریشتەیێ لە بەرابەردا وەستا. لە هەمان ساتدا سپێدە هاتەدەر، ئەو چ لە حاڵەتی خەوو چ لەحاڵەتی بێداریدا، فریشتەییێکی زۆری بینی بوو، بەلآم هەرگیز فریشتەییێکی وەك ئەو فریشتەیەی نەبینی بوو، وای چەند جوان‌و گەرم‌و مرۆیی بوو دەزووی مووی گڵوازی سمێڵ‌و ردێنی! چاوانی چەند پڕ لە بەزەیی، دەزووی مووی شین‌و رەشی قاچی تا سمتی خڕی ئەوی داپۆشی بوو، ژێر هەنگڵەکانی بۆنی ئارەقەییێکی

لێدەهات کە مرۆڤ حەزی لێ بوو، کریست لەڕووی سەرسامیەوە، لەحاڵێکدا دڵی دادەخورپا پرسی ((تۆ کێی؟)) فریشتەکە بزەییێکی هاتیۆ تەواوی ڕووخساری وەکو ڕووخساری مرۆڤێکی دڵڕفێن وابوو، دوو باڵی سەوزو پانی کۆکردەوەو نەیدەویست کریست زۆر هەراسان بکات. وەڵامی دایەوە ((من وەك تۆم، فریشتەی پاسەوانی تۆ، دڵنیابە)) دەنگی ئەو وەك دەنگی مرۆڤ قووڵۆ پڕ لاوانەوەو میهرەبانو ئاشنابوو، سەدای ئەو فریشتانەی تا ئێستا کریست بیستبووی زبربوونو هەمیشە ئەویان سەرزەنشت دەکرد، بەشادومانیو پاڕانەوە ئامێز سەیری فریشتەکانی کردو لەچاوەڕوانیدا مایەوە، تا دووبارە لێوی بۆ قسە بکاتەوە.

فریشتە ئارەزووی دڵی ئەوی دۆزیەوەو بەبزەوە تەسلیمی خواستەکانی ئەو بوو، ((خوادوەند منی ناردووە تا شەهد بۆ لێوەکانت بهێنم، مرۆڤەکان تاڵییێکی زۆریان هەڵڕژتۆتە ناو دەمی تۆوەو هەروا ئاسمانەکانیش، تۆ ئازارت چەشتووەو نەبەردیت کردووە، لەتەواوی عومری خۆت ڕۆژێك خۆشیت بەخۆوەنەدیووە. دایك، برا، یاوەران، هەژاران، ئیفلیجەکانو زوڵملێکراوان لە دوا ساتی ترسناکدا تۆیان بەتەنها جێهێشت بەسەر تاشەبەردەوە لەتاریکیدا تەنهاو بێ بەرگری مایتەوە، ئەو کاتە باوك بەزەیی بەتۆ هاتەوەو منی بانگ کرد کە ((ئاهای تۆ، بۆ ڕۆیشتبووی؟ مەگەر فریشتەی پاسەوانی ئەو نیت؟ باشە دابەزەو ڕزگاری کە من نامەوێ ئەو لە خاچ بدرێ، ئیدی بەسە)).

بەلەرزینەوە وەڵامم دایەوەو گوتم ((ئەی یەهوەی سەبایوت مەگەر ئەوت بۆ زەوی نەناردووە تا بۆ ڕزگاری مرۆڤایەتی لەخاچ بدرێ؟ لەبەر ئەمەیە بێ شڵەژان لێرە دانیشتووم وام خەیاڵ کرد کە خواستی تۆ بوو)).

خوداوەند وەڵامی دایەوە ((لێگەڕێ با لەخەون لەخاچ بدرێ، لێ گەڕێ مەزەی هەمان ترسو دەرد بچێژێ))

کریست لە کاتێکا سەری فریشتەی بە دوو دەست گرتبوو تا لە دەستی نەدات هاواری کرد ((ئەی فریشتەی پاسەوان من سەرسامم مەگەر لەخاچ نەدراوم؟ فریشتە دەستی تەواوی سپی خۆی دانایە سەر دڵی پڕ لە هەڵچوونی کریستەوە تا ئارامی کاتەوە ((ئازیزی من ئارام بگرە، مەشڵەژێ، نە، تۆ لەخاچ نەدراوی))

- کەواتە خاچ خەونێك بوو، بزمارەکانو ئازارو خۆرەتاو تاریك بوون؟

- بەڵی خەونێ بوو تۆ تەواوی ڕێو ڕەسمی پرسەی خۆت لە خەوندا جێبەجێ کردووە. بە بەرزایی خاچدا هەڵگەڕاوی لەخەوندا پێیەوە بزمارکوت کرای، ئەو پێنج برینەی دەستو پێیەکانو دڵت لەخەوندا کەوتوونەتە تۆوە، بەڵام سەیر کە بەهێزێکی وایە کە هێشتا خوێن بازرقە دەکات. کریست لە حاڵەتی بێهۆشیدا سەیری دەوروبەری کرد، ئەو لە کوێ بوو؟ ئەو مەزرا سەوزەو ئەو درەختە شکۆفەدارو ئاوانە چی بوون؟ ئورشەلیم؟ ڕۆحی؟ بەرەو لای فریشتە گەڕایەوە دەستی دایە قۆڵی، وای کە گۆشتی لەش چەند فێنكو توند بوو! گوتی ((ئەی فریشتەی پاسەوانی من کە قسە دەکەی، گۆشتی لەشم ئارام دەبێتەوە، خاچ دەبێتە سێبەری خاچو بزمار دەبێتە سێبەری بزمارو ڕێو ڕەسمی لەخاچ دان لەبەرزایی سەرمەوە لە ئاسمان وەك چۆن هەوری مەلەوانی لێدێ)) فریشتە گوتی ((وەرە بابڕۆین)) بەسەر مەزرای شکۆفەدارەوە بەنازو فیزەوە کەوتە پیاسەوە.

((کریستی ناصیرەیی لەززەتە گەورەکان چاوەڕوانیت دەکوژن، خوداوەند منی ئازادکردووە لەوەی کە چەشەی تەواوی ئەو لەززەتانەی کە تۆ بەدزیەوە ئارەزووت کردووە بیچێژمە تۆوە، ئازیزی من زەوی چاك دەبیبینی، شەراب، خەندە، لێوانی ژنێك، وەسوەسەی یەکەمین منالێ بەسەر ئەژنۆتەوە، هەموویان چاکن، ئێمەی فریشتە باوەڕ دەکەین؟ هەموومان لە ئاسمان لاردەبووینەوە زەویو سەیرمان دەکردو ئاخمان هەڵدەکێشا)).

باڵە سەوزو گەورەکانی کەوتنە تەکانەوەو کریستیان لەباوەش گرت، گوتی ((سەرت وەڕسووڕێنەو سەیری دواوەت بکە)).

کریست سەری وەرسووڕاندو گوتی وای خودای من، چی بینی! ئەوان دەوران، گردۆڵکەی ناصیرە لەنێو خۆرەتاودا هەڵکشابوو دەدرەوشایەوە، دەرگاکانی قەڵا کرابوونەوە، کۆمەڵێ لە هەزار نەفەر لە پیاوماقووڵو خانمانی گەورە دەهاتنە دەرەوە، جلی زێڕیان لەبەرابوو، سواری ئەسپێ بووبوون، پەرچەمی سپی نوقرەیی کە بە جیوەی زێڕین ڕازابۆوە، لەهەوادا دەشەکایەوە، دەستەیەك بەناو کێوەکانەوە کە بە گوڵ

داپۆشرابوون دابەزین، لەکەنار تەلارەکانی شاهی دا بەشە کەم قووڵەکانی رووبار رابردن، هەراو زەناییێکی تێکەڵ بەخەندە، گفتوگۆو ئاهی دڵنەواز کە لە پشت قەدی زلی درەختانەوە دەهاتو بەرگوێی دەکەوت..

کریست بەسەرسامیەوە پرسی ((ئەی فریشتەی پاسەوان، ئەو کۆمەڵە پیاوماقووڵو ئەشرافانە کێن؟ ئەو پاشاو شاژنانە چ کەسێکن؟ بۆ کوێ دەڕۆن؟ فریشتە بەبزەییێکەوە وەڵامی دایەوە ((ئەوە دەستەی زەماوەندی شاهانەیە دەچنە جەژنی زەماوەندەوە))

- کێ دەیەوێ زەماوەند بکات؟

- تۆ، ئەوە یەکەمین لەززەتێکە کە هەڵیدەڕێژمە دەمی تۆوە.

خوێن هێرشی کردە مێشکی کریستەوە، لەپڕێکا وای بۆ هات کە دەبێ بووک کێ بێ، لەشی غەرقی شادومانی بوو.

ئێستاکێ ئەو بەپەلە بوو گوتی ((بڕۆین))

یەکسەر هەستی کرد کە ئەویش سواری ئەسپێکی سپییە بەلغاوی بریقەداری زێڕینەوە سواربووە، سەیری خۆی دەکرد.

پەڕێکی شین بەسەر سەریەوە تەکانی دەخوارد، کراسی بچووکو هەزار پینەی مەخمەلی ئەو ببووە زێڕ، پرسی ((ئایا ئەوە هەمان مەلەکوتی ئاسمانە کە بە مرۆڤەکانم راگەیاندبوو؟))

فریشتە بە خەندەکردنەوە وەڵامی دایەوە ((نا... نا.. ئەوە زەویە))

- ئەی بۆ ئەوەندە گۆڕاوە؟

- زەوی نەگۆڕاوە، تۆ گۆڕاوی، زەمانێ دڵی تۆ زەوی گەرەك نەبوو، کە بەدژی خواستی بوو، ئێستاکێ دەیەوێتو تەواوی رازەکەی لێی شاردراوەتەوە، کریستی ناصیرەیی هاوئاهەنگی نێوان زەویو دڵ، مەلەکوتی ئاسمان وایە.... بەڵام بۆ کاتی خۆمان بەقسە بەسەر ببەین؟

- وەرە بووك چاوەڕوانە.

فریشتە ئێستاکێ سواری ئەسپی سپی بوو، لەگەڵ یەك ڕۆیشتن لەکێوەکانی دوای ئەوەوە ئەسپەکان دەیانحیلاند، خەندەی ژنان زۆر بوو بوو، مەلەکان باڵیان لێکدەداو هەموو شتێکیان بەرەو باشوور رادەکێشاو نەغمەیان سەر دابوو ((ئەو وادێت .. ئەو وا دێت.. ئەو وادێت..))

دڵی ئێستاش مەلێك بوو بەسەر سەریان هێلانەی کردبوو.. چەهچەهەی بوو ((من وادێم من وادێم... من وادێم))، بەڵام کاتێ کە ئەسپەکەی چوار ناڵە تەواوی دەدا، لەپڕێکا لەمیانی شورو شادمانی گەورەی خۆی کەوتەوە یادی یاوەرەکانی خۆی، سەیری دواوەی کرد لەمیانی پیاوماقووڵو خانماندا کەوتە گەڕانو سووڕان بەدوای ئەوانەوە، بەڵام ئەوانی نەدۆزیەوە، بەسەرسامی سەیری هاوەڵەکانی خۆی کرد ((یاوەرانی خۆم نابینم لەکوێن؟ ئەوان نابینم))

بەخەندییێکی تیز ئامێزەوە وەڵامی بیست کە ((پەرشو بڵاوبوونەتەوە))

- بۆ؟

- بەخاتری ترس.

- هەتا یەهوداش؟

- هەموو هەموو، ئەوان گەڕانەوە کەشتیەکانی خۆیان، یا لە کوختەکانی خۆیان خۆیان شاردۆتەوە، سوێندیان دەخوارد کە قەت تۆیان نەدیتووەو نەناسیوە، ئیدی ئاوڕمەدە دواوە، لەبیریان کە، سەیری پێشەوە بکە.

عەتری جاویدانەی درەختەکانی لیمۆی گوڵ کردوو هەوای داگرتبوو.

فرشتە لەکاتێکدا لەئەسپ دانەدەبەزی گوتی ((گەیشتن، ئەسپی ئەو بوو بەبروسكو ون بوو..

دەنگی رمبەییێکی شکۆدارو پڕ لە حیرمانو شەوق لەناو زەیتونستاندا دەنگی دایەوە، کریست دووچاری شڵەژان بوو، وەك بڵێی ئەو دەنگە لەدەروونی خۆی هەڵدەستا،

سەیری کرد گاییێکی بریقەدارو کەفەڵ درشتی دیت کە لەقەدی دارزەیتونێ بەسترابۆوە، نێوچەوانی گایەکە ڕەش‌و سپی بوو، کلکی قیت کردەوەو تاجێکی بووکێنی بەسەر شاخەکانیەوە بوو، کریست هیچ کاتێ هێزێکی واو درەوشانەوەییێکی واو بازوویێکی وا توندو چاوێکی وا ڕەش‌و پڕ هێزی نەبینی بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((ئەوە گا نییە، بەڵکو یەکێ لە رووخسارە ڕەشەکان‌و بی مەرگی خوداوەندی گەورەیە))

فریشتە لە کەناریا وەستاو بە مەکرەوە بزەییێکی کرد: ((کریستی ناصیرەیی هەراسان مەبە ئەو گۆڵکێکە، گوڵکێکی نێر، سەیرکە چۆن زمانی هەڵدەسووڕێنێ‌و لووتی دەلێستەوە، سەری هێنایە خوارەوەو قۆچی لەدار زەیتون دەدا، دەیەوێ لەگەڵیا بجەنگێ کە چۆن خۆی رادەتەکاند تا گوریسەکە پارچە پارچە بکات‌و رابکات، ئەوکاتە سەیری چەمەنزار بکە چی دەبینی؟))

- گۆلکە مێ، مێنگینەکان وا دەلەوەڕێن

- ئەوان نالەوەڕێن، بەڵکو لە چاوەڕوانی گۆلکە نێرن تا کندڕ پارچە پارچە بکا، گوێ بگرە چۆن دەبۆڕێنێ، چەند نەرم‌و نیان، چ پاڕانەوەیێ، چ قودرەتێ! دروست وەکو خودایی ڕەش‌و بریندار، کریستی ناصیرەیی بۆ رووخسارەت توورە ئامێزە؟ بۆ بەوان چاوانی ڕەش‌و رووت لە خەندە ئاوا سەیری دەکەی؟

کریست بە ئارامی هاواری کرد: ((بڕۆین)) دەنگی تژی لە نەرم‌و نیانی‌و پاڕانەوەو قودرەت بوو، فریشتە بەپێکەنینەوە وەلامی دایەوە ((سەرەتا گۆلکەکە رەها دەکەین، دڵت پێی ناسووتێ؟)) نزیك کەوتەوەو کندڕەکەی کردەوە، بۆ ساتێ ئاژەڵی نێر تەکانی نەخوارد، بەلام لەپڕێکا تێگەیشت کە ئازاد بووە، بەهەڵبەزینێکەوە بەرەو لای چەمەنزار کەوتە راکردنەوە.

دروست لە هەمان کاتدا کریست دەنگی زرینگە زرینگی بازن‌و گەردەنبەندەکانی لەناو باغی لیمۆ بیست، ئاه کە چ سالانێکە لە چاوەڕوانی ساتێکی وام بەسەربردووە! چ کەسێ کەوتە نێوانمان‌و نەیهێشت ئازاد بین- خودا؟ بۆ دەگریت؟))

- مەعبودم لەشەوقان دەگریم.... تاسووقێکی زۆرم هەیە.. وەرە!

- بڕۆین ڕێنماییم بکە.

کریست گەڕایەوە تا خواحافیزی لە هاوسەفەری بکات، بەلام لەهەوادا ون بوون، لەدوای ئەوانەوە، دارو دەستەی پیاومامقوولان‌و خانمان‌و شاو ئەسپەسپییەکان‌و جیوەی سپیش ون بوون، لەخوارەوە لە چەمەنزاردا نێرەگولك کەوتبووە سەرپشتی مێینگینەکان‌و دەپەڕی.

- مەعبودم بەدوای کێ دەگەڕێی؟ بۆ سەیری دواوە دەکەی؟ ئێمە تەنها دوو نەفەر لە جیهان ماوین پێنج برینی دەست‌و پێ‌و دڵت ماچ دەکەم، وای کە چ لەززەتێکەو چ جەژنێکی شکۆدارە، تەواوی جیهان رابووە وەرە.

- بۆ کوێ؟ دەستت بێنەو ڕێنماییم بکە.. پشتم بەتۆ بەستاوە.

- تۆ دەبەمە باغێکی چڕ، تاقیبیان کردوویت‌و دەیانەوێت دەستگیرت بکەن- هەموو شتێ ئامادەبوو، خاچ، بزمار، ئاپۆڕەی خەڵك، پیلات- بەلام لەپڕێکا فریشتە هات‌و تۆی رفاند، تاخۆرەتاو سەر هەڵنەگەڕاوە تۆیان نەدیوە، ئەوان توورەبووینە.. مەرگی تۆیان گەرەکە.

- مەگەر چیم لێ کردوون؟

- تۆ چاکەی ئەوان‌و رزگاری ئەوانت دەویست، چۆن چاوەڕوان دەکەی کە بۆخاتری ئەوان بتبەخشن؟ مەعبودی من دەستت بدە من، بەدوای ژن کەوە، ئەو بەدڵنیایی هەمیشەییەوە ڕێ دەدۆزێتەوە.

دەستی کریستی گرت، پەردەی ئاگرینی ئەوی لەکاتێکا بەپەلە لەژێردرەختەکانی لیمۆی پڕگوڵدا ڕێی دەبڕی فوو کرد.

ئەنگوستی خۆی بەدەوری ئەنگوستەکانی پیاوەکە ئەڵقەکردبوو، لەبەرتوندی گەرمایی دەسووتا دەمی بۆنی پەلکە لیمۆی دەدا، بەهەناسەبڕکێوە، بۆ ساتێ وەستاو سەیری کریستی کرد، کریست دەلەرزی، چونکە چاوانی مەجدەلیە، وەکو فریشتە، فریودەرو مەکربازانە هەڵدەزۆقیەوە، بەلام مەجدەلیە بۆی پێکەنی.

– مەعبودم هەراسان مەبە، ساڵەهای ساڵە قسەییێکم لەسەری زمانە، بەڵام هەرگیز زاتی ئاشکرا کردنیم بۆ تۆ نەبووە، ئێستا ئەو کارە دەکەم.

– چییە؟ خۆشەویستم بێ ترس بڵێ.

– چونکە لە ئاسمانی حەوتەمیو رێبوارێ داوای کاسەیێ ئاوی تۆ بکات، لەئاسمان بێتە خوارەوەو داوای ئەو جێبەجێ بکرێ، چونکە مرۆڤێکی پیرۆزی ژنێ ماچی لەتۆ داوا بکات، لەعەرشی پیرۆز وەرە خوارێو درێغی بۆ مەکە لەغەیری ئەمە ناتوانی رزگاربێت.

– کریست ئەوی گرتو سەری لار کردووەو لێوەکانی ماچ کرد.

ڕەنگ لە رووخساری پەڕی، ئەژنۆکانی شل بوون ئیدی نەیتوانی هەنگاوێکی تر بڕوات لەژێر درەختی پڕگوڵی لیمۆدا راکشان، دەستیان کرد بە گەوزین بەسەر زەویدا، خۆرەتاو هاتو بەسەر بەرزایی سەریانەوە وەستا، شنەیێ دەستی بەهەڵکرن کردو چەند شکۆفەیێ لە لێو بەسەر ئەو دوو جەستە رووتەدا کەوتە خوارەوە، مارمیلاکێ لەبەرامبەریان خۆی چەسپاندە سەربەردێکەوە بەچاوانی خڕیەوە بێ جووڵە، سەیری ئەوانی دەکرد، جارناجار دەنگی گایێ کە ئێستاکێ تێر بووبوو لەدوورەوە دەبیسترا، بارانێکی وردونەرمو نیان دوو جەستەی ئاگراوی فێنك کردەوەو بۆنی خاکی لەهەوادا پەرشو بلاوکردووەوە.

ئیدی پیاوەی لەباوەش کردو جەستەی ئەوی بەجەستەی خۆیەوە دەنووساند، وەکو پشیلە دەیمیاواند.

– تا ئێستا هیچ پیاوێك منی ماچ نەکردووە، هیچ کات هەستم بە لاوانەوەی ریشی پیاوێ بەسەر لێوو گۆناو ئەژنۆکانی لەمیانی ئەژنۆکانم نەکردووە، ئەمڕۆ رۆژی لەدایك بوونی منە.!...

کۆرپەڵەم دەگریت؟

– ژنی خۆشەویستم هیچ کات نەمدەزانی کە دونیا وا جوانو لەش ئاوا پیرۆزە لەشیش کچی خودایە، خوشکە بەناوی رۆح، هیچ کاتێ نەمدەزانی لەززەتی لەش گوناهی وای نییە.

– بۆ دەستت کرد بەفەتحی ئاسمانو ئاخت هەڵکێشا بەدوای ئاوی پەرجووئاسای ژیان کەوتی؟ ئاوی حەیات منم، تۆ لاربوویتەوەو ئەم ئاوەت نۆشیو ئارام بوویتەوە- رۆڵەم هێشتاش ئاخ هەڵدەکێشیێ؟ بیر لە چی دەکەیتەوە؟

– دڵم گوڵی پەژموردەی ئەریحایە ئەگەر لەناو ئاوی دانێیت دووبارە گیانی وەبەردێتەوەو گوڵو گەڵاکانی دەبنەوە، ژن سەرچاوەی ئاوی حەیاتە... ئێستا تێدەگەم.

– کۆڕەکەم لەچی؟

– کە ڕێگە هەر ئەوەیە.

– ڕێگە. کریستی ئازیزم کام رێگە.

– هەمان رێگایێ کە ئەوەی چوو ئاووئاودەچیێ، هەمان رێگایێ کە لەڕێیەوە خوداوەند لەشێوەی مرۆڤ دادەبەزێتە سەر زەوی، من کەوتوومەتە بێ رێگایی، چونکە کەوتمە دوای رێگایێ لەدەرەوەی لەش، دەمویست لەڕێگەی هەورەکانەوە، بەڕێگەی ئەندێشەی مەزنەوە دابڕۆم، ئەی ژنی هاوکارو بەنرخی خودا، لێم ببوورە، من ئەی دایکە خودا لەبەرابەر تۆدا دەچەمێمەوەو ستایشت دەکەم، ناوی ئەو کوڕە چ بنێین کە دەمانبێ؟

– ئەو ببە ئوردنو لەبەرابەر دڵویستی خۆت ئاوەمۆری کە... ئەو کوڕی تۆیە

– وەرە تا ئەو بە پاراکلیت بانگ بکەین واتە.. دڵدەرەوە

– هس، دەنگی پێیەك لەناو درەختەکانەوە دەبیستم، دەبێ غولامی چوکەڵەی بەوەفای خۆم بێ، پێم راسپاردبوو کە ئاگاداربێ کەسێ نزیك نەکەوێتەوە.. ئەوەتانێ..

– خانم شاوول

چاوە سپیو درەوشاوەکانی کوڕە سەمای دەکرد، لەشی خەپڵەی ئەو وەکو لەشی ئەسپێك دوای تاودان شەلاڵی ئارەقەبوو، مەجدەلیە هەڵسایەوە سەرپێو دەستی لەسەردەمی ئەو دانا ((بێدەنگ بە)) ئەوکاتە رووی لە کریست کردو گوتی ((مێردی ئازیزم، تۆماندووی، بخەوە، هەرزو دەگەڕێمەوە))

بەلاّم کریست پێشتر چاوی نابووە سەریەك، خەوی خواردنەوە باڵی بەسەر پێڵووەکانیدا کێشابوو، مەجدەلیەی نەبینی کە لەژێر درەختی نارنجدا رابردوو لە رێگەجادەی خەڵوەتەوە ونبوو، بەلاّم زەینی هەڵسایەوە.

لەکاتێکا لەشی خۆی خێواندە سەر زەوی، بەدوای مەجدەلیەدا کەوتە رێ، مەجدەلیە بۆ کوێ دەچوو؟ بۆ لەپڕێکا چاوانی پڕ لە ئەشك بوو دونیا تاریك هەڵگەڕا؟

زەینی کریست وەك شاهینێ لەبەرزایی ئەو چاوانەوە کەوتە هەڵفڕینو مۆڵەتی راکردنی پێنەدا.

غولاّمچەکە تووشی وەحشەت بوو، بەهەڵبەزینو دابەزینەوە بۆ پێشەوەدەچوو، لەزەیتونستانەکاندا رەت بوون، خۆرەتاو هێشتا ئاوانەبووبوو، چوونە ناو چەمەنزارێکەوە، گۆلکە مێ بەسەر گیاو گۆڵەوە راکشابوو، کاوێژی دەکرد لەدۆڵی تەنگی سێبەراویو بەردەلاّندا کە دەنگی حەپەی سەگانو دەنگی هەناسەی مرۆ دەگەیشتە گوێ چوونە خوارەوە، غولاّمچەکە تووشی وەحشەت بوو گوتی ((من دەڕۆم)و رایکرد.

مەجدەلیە تەنهاو تەنها لەشوێنی خۆی مایەوە سەیری دەوروبەری خۆی کرد، هەمووی بەردو تاوێری چەخماخو ژمارەیێ توترك بوو، دار هەنجیری جەنگەڵیو وشتر بەسەر تاوێرەوە بەشێوەییێکی ئاسۆیی سەریان بۆ پێش هێنابوو، دوو قەل کە بەسەر بەرزترین خاڵی گاشەبەردێکەوە سەریان بۆ پێشەوە هێنابوو چاوەدێریان دەکرد، تا چاویان بەمەجدەلیە بکەوێ، دەستیان کرد بە قارەقاڕو لە گوێی جووتی خۆیان دەخوێند.

مەجدەلیە گوێی لەوێککەوتنی بەردەکان بوو، مرۆکان بەسەر تەختە تاوێرەکانەوە هەڵدەگەڕان، سەگێکی رەشو خاڵ خاڵی قورمزی بەهانکەهانکەوە بەدیارکەوت، دۆڵی تەنگ وەکو گۆڕستانێکی پڕ لە درەختی سەرونیازی لێهات.

- بانگێکی ئارامو هێمنو زاری بیسترا ((بەخێر بێی))

مەجدەلیە سەیری دەوروبەری کردو گەڕایەوە ((کێ بوو قسەی کرد؟ کێ لە هەواڵی منی پرسی؟

- من

- تۆ کێی

- خودا...

- خودایە! ئێ مۆڵەتم بدە با کەزبەکانم داپۆشمو مەمکەکانم بشارمەوە، خوداوەند. رووخساری خۆی وەرگێرا، نەبادا بەرووتی ببینی، شەرم دەکەم، بۆمنت کێشایە ئەم بیابانە کێویە؟ من لەکوێم؟

شتێ جگە لە درەختەکانی سەروینازو دارخورما نابینم.

- دروستە! مەرگو جاویدانی.. ئەی شەهیدی گەورە، تۆم دەق بۆ ئەو شوێنەی کە دەمویست هێناوە، مەجدەلیە خۆت ئامادەی مەرگ بکە تا جاویدان بیت.

- من نامەوێ بمرم... من نامەوێ جاویدانی بم، لێگەڕێ با ژیانی خۆم لەسەر زەوی بەسەر بەرم، ئەوکاتە بمکە بەخۆڵەمێش.

- مەرگ کاروانێکە کە بارەکەی عەترو- کافورە، مەجدەلیە هەراسان مەبە سواری وشتری رەش بەو بچۆرە بیابانی بەهەشتەوە.

- ئاه ئەو رێبوارە شێتانە کە لە پشت ئەو درەختانەوە سەریان هێناوەتەدەر کێن؟

- مەجدەلیە، هەراسان مەبە، ئەوانە وشترەوانی منن، دەست بخەرە سەر چاوەکانت مەگەر ئەم وشترە رەشە خۆی‌و جیازی مەحمەلی کە سواری دەبیت، نابینی؟ پیلە مەکە.

- خودایە من لە مەرگ ناترسم، بەلاَم گلەییم هەیە هەر ئێستا بۆ یەکەمین جار رۆح‌و جەستەم شایستەی هەبوونی دەمێکیان پەیدا کردووە، بۆ یەکەمین جار جەستەو رۆحم بە یەکەوە کەوتنە کەنارەوە، من دەبێ بمرم.

- مەجدەلیە ئەم ساتە بۆ مردنی تۆ ساتێکی شکۆدارە، باشتر لەم ساتە نادۆزیەوە، پیلەمەکە.

- ئاخ ئەو هاوارو هەڕەشانەو ئەو قاقای خەندەیە چییە؟ خوداوەند بەتەنها، جێم مەهێڵە، ئەوانە بۆ کوشتنم دێن.

هاوارێکی ئارام‌و رازیبوونێ .. ئێستاکێ دووبارە لەو دەوروبەرانەی بیست ((مەجدەلیە تۆ گەیشتیە بەرزترین خاڵی لەززەتی ژیان، ناتوانی زیاتر لەمە بڕۆی، مەرگ میهرەبانە.. مالاَوا تا دیداری ئاینەدە، ئەی یەکەمین شەهید)) بانگەکە نەما، لەپێچی دۆڵی تەنگدا، ئاپۆڕەی شێتانەی خزمەتکارانی کلێساو کۆیلە خوێنخۆرەکانی کیافا بەتیغ‌و تەورەوە هاتنە دەرەوە، مەجدەلیەیان بینی، سەگ ومرۆڤ کەوتنە گیانیەوە.

بەقاقاو خەندەوە هاواریان کرد ((مێرێی مەجدەلیی)).

هەورێکی رەش خۆرەتاوی داپۆشی‌و زەوی تاریك هەڵگەڕا.

ژنە بێ نەواکە هاواری کرد ((من ... بووم... بەلاَم ئێستا هەو نیم، من ئەمڕۆکە لە دایك بووم)).

- کێی .....

- وابووم، بەلاَم، نا سوێند دەخۆم، بەزەییتان بەمن بێتەوە مەمکوژن، ئێوە کەچەڵ‌و ورگن‌و پێ گۆجەکان ئێوە کێن؟ تۆ قەمبوور دەست لەمن مەدە.

- ......، من شاوول خودای سرایيل منی ناردووەو سەرپشکی کوشتنی تۆی بەمن داوە.

- کوشتنی چ کەسێ؟

- ئاشقەکەت

- شاوول گەڕایەوە لای گروپی خۆی ((کوڕینە هێرش کەنە سەری، شوێنی ئاشقەکەی لەبن زمانی دەربهێنن، جندەخانم ئەوت لەکوێ شاردۆتەوە؟

- من نالێم

- تۆ دەکوژم

- لە بیث ئنیا.

- درۆزن، من هەر ئێستا لەوێ دێم ئەوت لە هەمان جێ شاردۆتەوە یالَلا راست بڵێ.

- کەزیەکانم بەردە! بۆ دەتەوێ ئەو بکوژی؟ مەگەر چی لە ئێوە کردووە؟

- هەرکەسێ دەست لە رێبازی پیرۆز هەڵگرێ، سزاکەی مەرگە.

قەمبوور، لەهەمان کاتدا کە قسەی دەکرد، نیگایێکی شەهوەت ئامێزی کردە مەجدەلیە، نزیك‌و نزیکتر کەوتەوە، ئاگر لەهەناسەی دەرپەڕی، مەجدەلیە پێڵووەکانی لێکداو گوتی ((شاوول سەیری مەمك‌و بازوو گەردەنم بکە، بەڕاستی حەیف نییە کە بچنە ژێر خاکەوە، مەیانکوژە!)) شاوول دیسان هاتە پێشەوە، دەنگی درۆ نووساو بوو ((دانی پیا بنێ کە ئەو لەکوێیە تا تۆ نەکوژم، من حەزم لەمەمك‌و بازوو گەردەنی تۆیە، رەحم بەجوانی خۆت بکەو دانی پیابنێ، بۆ وا سەیرم دەکەی؟ بیر لەچی دەکەیتەوە؟

- شاوول لەکاتی هەڵکێشانی ئاخ، بیرم دەکردەوە، ئەگەر خوداوەند لەپڕێکا دڵت رۆشن بکاتەوەو حەقیقەت ببینی، چ پەرجوویێ لەتۆ سەرنادا! بۆ فەتحی دونیا، ئاشقی

من پێویستی بەیاوەرانی وەکو تۆ هەیە نە ماسیگرو دێوەرەو شوانەکان، بەڵێ ئەو پێویستی بەمەشخەڵەکانی تۆ هەیە شاوول.

- فەتحی دونیا! مەگەر ئەو دەیەوێت فەتحی دونیا بکات؟ چۆن؟ مەجدەلیە قسە بکە چونکە ئەوە هەمان کارە کەمن دەمەوێ بیکەم

- بەئیشق

- بەئیشق؟

- شاوول گوێ بگرە لە قسەکانم ئەوانی دیکە بنێرەوە بابڕۆن، نامەوێ ئەوان گوێیان لێ بێ، ئەو پیاوەی کە تۆ بە دوایدا دەگەڕێیو دەتەوێ بیکوژی کوڕی خودایە، رزگار بەخشی دونیایە، کریستیانو بەڵێ کریستیانو! بەو رۆحەی کە دەیسپێرمە ئاستانەی خوارەوە سوێند دەخۆم.

خزمەتکارێکی ریقنەی سیلدار بە ردێنێکی خۆڵەمێشی کەم پشت بە هیسە هیسەوە گوتی: شاوول ... شاوول بازووەکانی داوی مەرگە ئاگاداربە.

- دوورکەوە...

شاوول دووبارە رووی لەمەجدەلیە کرد ((بەئیشق؟ منیش دەمەوێ دونیا فەتح بکەم، دەچمە بەندەرکانەوەو سەیری رۆیشتنی کەشتیەکان دەکەمو دڵم ئاگر دەگرێ، دەمەوێ بگەمە کۆتایی دونیا، بەلاّم نەك وەك یەهودییێکی کۆیلەو نەوەکو پاشاییێکی شمشێردار بەڵکو ... چۆن؟ ناکرێ، واهەست بەبچووکی دەکەم کە دەمەوێ خۆم بکوژم لەم گێروگرفتەدا بەکوشتنی ئەوانی دیکە ئارام دەبمەوە))

بۆ ساتێ بێدەنگ مایەوە ئەوکاتە دیسانەوە لەژنە نزیك کەوتەوە، بەشێوەییێکی ئارام گوتی ((مەجدەلیە، ئاغات لەکوێیە؟ بەمن بڵێ تا بەدوای بگەڕێمو قسەی لەگەڵ بکەم، داوای لێدەکەم تا چۆنیەتی ئەشقو ئەو جۆرە ئەشقەی کە فەتحی دونیای پێدەکات بۆمن باس بکات... بۆ دەگریت؟

- چونکە نامەوێ جێی ئەوت بۆ ئاشکرا بکەم، دەمەوێ ئێوە دوو نەفەر لەگەڵ یەك دیدار بکەن، ئەو تەواو میهرەبانەو تۆ ئاگری، دەتوانن لەگەڵ یەك فەتحی دونیا بکەن، بەلاّم متمانەم بە تۆ نییە، نا شاوول متمانەم بە تۆ نییە، لەبەر ئەمەیە دەگریم مەجدەلیە هێشتا قسەی دەکرد ((برایان بەناوی خودای ئیبراهیمو ئیسحاقو یاکوب بیهاوێژن)). ئەمەبوو کە یەکەمین بەردی هەڵگرتو نیشانەی لە شەویلاکی گرت.....

یەکێ لە کۆیلەکان هاواری کیافای کرد ((ئەم بەردەش بۆ دەمی هەزار جار ماچکراوی!)) ددانەکانی مەجدەلیە پەرشو بلاّوی زەوی بۆوە..

- ئەمەش بۆ سکی

- ئەمەش بۆ دڵی

- ئەمەش بۆ لووتی

مەجدەلیە سەری لەناو مەمکەکانی شاردەوە تا بەردی پێنەکەوێ، خوێن، لە دەمو مەمكو سکی هەڵدەڕژا..کەوتە گیانەللاّوە.

شاهین باڵەکانی لێکدا، چاوە خڕکەڵەکانی ئەو هەموو شتێکی دەبینی، بەهاوار کردنێکی دڵتەزێنەوە جەستەی خۆی کە هێشتا لەژێر دار لیمۆکاندا خەوتبوو، بینیو چووە ژوورەوە، پیلۆەکانی کریست لێکیان دا دڵۆپە بارانێکی درشت کەوتە سەر لێوەکانی، بێداربۆوەو غەرقی ئەندێشەبوو بەسەر خاکی تاتەشۆری ماڵەوە دانیشت، ئەوە چ خەونێك بوو بینی بووی؟ نەیدەتوانی وەبیرخۆی بهێنێتەوە، شتێ جگە لە بەردەکانو ژنێکو خوێن هیچی دیکەی لەبیر نەمابوو، ئایا ئەو ژنە دەکرا ...... بێت؟ رووخساری ژنە وەکو ئاو هەڵدەڕژاو دەچۆوە ناو یەكو لەشوێنێك نەدەمایەوە تابتوانێ ببینێ، هەروا کە لە هەوڵی دەست نیشانکردنی ئەو رووخسارە بوو، وای هاتە بەرچاو کەبەردەکانو خوێن دەبن بە دەستگای چنینو ئەویش لەبەردەم دەستگاکەوە رونیشتبوو گۆرانی دەڵێ، نەواکەی دڵنەوازو پڕ شکۆبوو.

بەسەر سەری کریستەوە لیمۆکانی لەنێوان گەلاّکانی تاریکی درەختەوە درەوشانەوییێکی زێڕینی هەبوو، ناو لەپی دەستەکاتی کوشینە سەرخاکی نمناکەوەو

هەستی بەگەرمای بەهاریی خاکەکە کرد، نیگاییێکی خێرای کردە دەوروبەری، سەیری هیچ کەسی نەدەکرد، لاربۆوەو زەوی ماچ کرد، بەئارامی گوتی ((دایە بەتوندی لەباوەشم بگرەو منیش توند لەباوەشت دەگرم، دایە چۆن ناتوانی خودای من بی؟))

گەلاّی دارلیموکان کەوتنە جۆشۆ خرۆشەوە، دەنگی چەند هەنگاوێکی سوکەڵە بەسەر زەویەوە بیسترا، رەشیشە نادیارەکان فیکاندیان کریست سەری هەڵبڕیو فریشتەی پاسەوانی باڵ سەوزی بینیو لەبەرابەری وەستا، رازیو سەرمەست بوو، ئاڵۆزی لەشی ئەو لەتیشکی خۆرەتاودا لەحاڵی ئاوابووندا دەدرەوشانەوە.

کریست گوتی ((سەلام، رووخسات دەبریقێتەوە، چ هەواڵێکی خۆشت بۆ من هەیە؟، من متمانەم بەتۆ هەیە، سەوزی باڵەکانت لەسەوزی گیای زەوی دەچێت)). فریشتە پێکەنیو باڵەکانی کۆکردەوە، لەکاتێکا لەکەنار کریستدا دەستەوئەژنۆ دانیشت، گوڵێکی لیمۆی هەڵپروکاندو بۆنی کرد، ئەوکاتە چاوی بڕیە ئاسمانی رۆژاوا کە لەڕەنگی ئالوبالو بوو، شنەییێکی نەرمو نیان بەسەر زەویەوەهەڵساو گەلاّی درەختی لیمۆ بەشادیەوە کەوتە سەماوە.

- ئێوەی مرۆڤەکان چەند خۆشبەختن، لە ئاوو خاك دروست بووینەو هەموو شتێ بەسەر زەویەوە لەئاوو خاك رسکاوە، لەبەر ئەمەیە کە هەموو بەیەکەوە جۆردەبن، پیاوو ژن، گۆشت، سەوزە، میوە، ...نەکا هەمووتان لەیەك ئاوو خاك رسکابن؟ هەموو شتێ دەیەوێ تێکەڵ بەیەك بێت، هەمان ئێستا لەسەر رێگامان گوێم لەدەنگی ژنێ بوو کەبانگی دەکردی.

- بۆ بانگی دەکردم؟ چی دەوێت؟

فریشتە پێکەنی ((ئاوو خاكو ئەو، ئاوو خاك داوای تۆ دەکەن، لەکەنار دەستگای چنین دانشتووە، دەچنێو گۆرانی دەڵێت، ئاوازی ئەو کێوەکان شەق دەکات، بەسەر دەشتاییەکاندا پەرشو بلاّودەبێتەوەو بەدوای تۆدا دەگەڕێ، گوێ قولاّغ کە، ساتێکی دی گۆرانی دەگاتە ئێرەو نێو دارلیمۆکانەوە، بێدەنگ بە ئەوەتانێ، دەبیستی؟

واخەیاڵ دەکەم گۆرانی دەچڕێ.. بەلاّم ناشیوەن دەکات، بەدیقەت گوێ بگرە چیت گوێ لێ دەبێ؟))

- دەنگی مەلەکان دەبیستم کە بۆ هێلانەی خۆیان دەگەڕێنەوە، چونکە دەمەدەمی تاریك بوونی هەوایە.

- شتێکی دیکە دەبیستی؟ بەتەواوی هێزی خۆت هەوڵدە، لێگەڕێ با رۆح لەبەدەنت رابکات تابتوانی ببیستی.

- بەڵێ.. بەڵێ دەنگی ژنێ لە دووردەستەوە دەبیستم، واشیوەن دەکات بەلاّم ناتوانم وشەکانی دەرك پێ بکەم.

- من بەتەواوی گوێم لێیانە، گوێبگرە، بزانە شێوەنی لەپای چییە؟

کریست هەڵسایەوە، تەواوی هێزی خۆی خستەگەڕ، رۆحی هەڵفڕیو گەیشتە دێ، چووە ماڵو لەحەوشە وەستا، کریست لەکاتێکا ئەنگوستی بەسەر لێوەوە دادەنا، گوتی دەبیستم)).

- بەڵێ:

گۆڕێکی نوقرەیی، گۆڕێکی زێڕین... گۆڕێکی تاجە گوڵێن...

لێوانی قورمزی نەیخۆی... چاوانی رەش نەیخۆی..

زمانی وردی بولبول ئاواز نەیخۆی..

- کریستی ناصیرەیی .. گۆرانیبێژەکە دەناسی؟

- بەڵی

- مێرێ، خوشکی ئیلیازر، ئەو هێشتا جلی بووکێنی خۆی دەدورێ، وا خەیاڵ دەکات تۆ مردوویيو گریە دەکات، گەرووی سپی بەفراوی ئەو رووتە، گەردەنبەندی کەوتۆتە سەر مەمکەکانی، تەواوی لەشی شەلالی ئارەقەیە، بۆنی نانی ئارەزوو بۆنی بەهێی گەییوو خاكو باران دەدات، هەڵسەوە، دڵی بدەوە.

کریست کەوتە وەحشەتەوەو هاواری کرد ((ئەی چی لە...... بکەم؟))

فریشتە بازووی گرتو جارێکی دی داینیشاندەوە سەرزەوی، بە ئارامی گوتی ((مەجدەلیە؟ ئاها، بەڵێ لەبیرم چوو، پێت بڵێم، ئەو مردووە))

- مردووە؟

- کوژرا، ئاهای کریستی ناصیرەیی، بەو مشتە گرێ کردووانەت بۆ کوێ دەچی؟

مەبەستی کوشتنی کێت هەیە؟ خودا؟ ئەوە خودابوو کە ئەوی کوشت، بگرەو دانیشە.

پیرۆزی پیرۆزان تیرێکی رەها کردو دڵی لەوپەڕی خۆشبەختیدا شەق کرد، ئێستاکێ، ئەو بەجاویدانەیی لە ئاسماندا دەمێنێتەوە. ئایا لەززەتێ بەرزتر لەوە بۆ ژنێ هەیە؟، ئەو ئیدی فەنابوونی ئەوینو ترسنۆك بوونی دڵو رزینی لەش بەخۆوە نابینی، بەدرێژایی ئەو ماوەیەی کە خودا ئەوی دەکوشت لەوێ بووم شاهێدی تەواوی رووداوەکە بووم، دەستەکانی بۆ ئاسمان هەڵبڕیو هاواری کرد ((خوداوەند سوپاسی تۆ دەکەم هەمان ئەوەم دەویست)).

بەڵام کریست وەکو گڕگرتوویێ هەڵبەزیەوە هەوا ((تەنها سەگەکان تاسووقێکی وایان هەیە بۆ خۆبەدەستەوەدان، سەگو فریشتەکان! من نەسەگو نەفریشتەم، من مرۆڤمو هاواردەکەمو دەڵێم ئەم کارە زاڵمانەیە)) ئەی خوداوەندی گەورە، دوور بوو لە عەدالەت کە ئەو بکوژی، هەتا کێویترین دارشکێنەکان لەبەر داوەنەوەی درەختی شکۆفەدار دەلەرزن، مەجدەلیە لەڕەگو ریشەوە تا بەرزترین لقەکانی شکۆفەی کردبوو)).

فریشتە ئەوی لەباوەش گرتو پرچو شانی دەلاواندەوە، بەئارامو نەرمو نیانیەوە قسەی لەگەڵ دەکرد، عاقیبەت هەوا تاریك بوو، بایێ کەوتە هەڵکردنەوە، هەورەکان پەرشو بڵاوبوونەوەو ئەستێرەیەکی گەورە بەدیارکەوت، هەڵبەت ئەستێرەی ئاوابوون بوو، فریشتەکە گوتی ((بەسەبوری سەراپا خۆی بەدەستەوەدابوو سوپاسگوزاربوو، لەدونیا تەنها یەك ژن هەیە، یەك ژن بەچەندین رووخسارەوە، ئەو یەکەش دەکەوێ، ئەویدی رادەبێ، ...... مرد، بەڵام مێرێی خوشکی ئیلیازر زیندووەو چاوەڕوانت دەکات، ئەو

خودی مەجدەلیەیە، بەڵام بەرووخسارێکی دی.. گوێ بگرە... دووبارە ئاهی هەڵکێشا وەرە بابڕۆین دڵی بدەوە، بۆ تۆ کریستی ناصیرەیی لەناو رەحمی خۆیدا گەورەترین لەززەتی بۆ تۆ هەڵگرتووە.. کوڕێك کوڕی تۆ یاڵڵا بابڕۆین)) فریشتە بەنەرمی دۆستی خۆی لاواندەوەو ئارام ئارام بەسەر زەویەوە بەرزی کردەوە، ئێستاکێ دوو نەفەری لەگەڵ یەك لەژێر دارلیمۆکاندا وەستابوون، بەسەر بەرزایی سەریانەوە، ئەستێرەی خۆراوا بەپێکەنینەوە دادەبەزیەخوارەوە...

دڵی کریست لەسەرەخۆو هێدی هێدی، نەرم بوو، لەهەوای نیوەتاریکی نمناکدا رووخسارەکانی ......و مێرێی خوشکی ئیلیازر تێکەڵ بەیەك دەبوون، شەو بەعەترێکی تەواوەوە هاتو بەسەریانا دامەنی خۆی کردەوە. فریشتە لەکاتێکا قۆڵە خڕو موویینی خۆی بەدەوری کەمەری کریستدا دادەنا، گوتی ((وەرە، هەناسەی ئەو بۆنی دارگوێزو خاکی نمناك دەدا، کریست سەری بەودا، چاوانی داخستو هەناسەیێکی قووڵی هەڵکێشا، دەیخوازی کە هەناسەی فریشتەی پاسەوان لە قوڵایی بوونی خۆیدا هەڵبخات. فریشتە بەبزەییێکەوە، یەکێ لەباڵەکانی خۆی کردەوە، ساردە شەوێکی ژاڵەیی سەنگین بوو، باڵە سەوزە زلەکانی خۆی بەدەوری کریست داپێچایەوە تا سەرمای نەبێ، دەنگی شیوەنی ژن وەك بارانی بەهار لەمیانی هەوای نمناکدا دەگەیشتە گوێ: گۆڕێکی نوقرەیی، گۆڕێکی زێڕین)).

کریست گوتی ((بڕۆین))و بزەییێکی هاتێ.

بەشی سیو یەکەم

شەو تەواوی شەو، پێچراو لەناو باڵە سەوزەکانی فریشتەو لەحاڵێکدا دەستەکانی خۆی بەدەوری کەمەری فریشتە ئەڵقەڕێز کردبوو، کریست لەبەرزایی زەویەوە گوزەری دەکرد، مانگێکی گەورە لە ئاسمان سەر هەڵگەڕابوو، ئەمشەوە شەوێکی عەجیبو سەرسەخت بوو، لەسەریەوە لەجیاتی ئەوەی کە دیمەنی کوشتنی هابیل بەدەستی قابیل ببینێ، دەمێکی کراوەو پێکەنیناویو دووچاوی ئارامو دوو گۆنای پڕ مەلەت لەنوور دەدەیت: رووخساری خڕکەڵەی ژنێکی تەواو عەیاری شەوگەروو ئاشق، درەختەکان بەپەلە رایاندەکرد، مەلە شەوگەڕەکان وەکو مرۆڤ گفتوگۆیان دەکرد، کێوەکان دەمیان دەکردەوەو ئەو دوو سەرگەردانەی شەویان هەڵدەکشاندە ناو دەمو دووبارە لەدوای ئەوانەوە دادەخران.

وای کە هەڵفڕینو رابردن بەسەر بەرزایی زەویەوە، وەك ئەوەی لەخەوندا گوزەر دەکەین، چەند بەختەوەری بەخشە! ژیان بۆتە خەون ئایا مانای بەهەشت دەکرێ ئەوەبێ؟ دەیویست لەفریشتە بپرسێ، بەلاّم بێدەنگ مایەوە، چونکە دەترسا کە بەقسەگوتن بێدار بێتەوە سەیری دەوروبەری کرد، وای کە رۆح، بەردەکان هەواو کێو چەند سووك هەڵگەڕابوون! دروست وەکو ئەو زەمانەی کە لەگەڵ دۆستان دادەنیشیو دڵێکی گرانبارت هەیە، شەرابی فێنك دێو دەیخۆیتەوە، هێدی هێدی زەینت سووك دەبێ، پیاسە دەکات، بەسەر سەرتەوە مەلەدەکات، هەورێ وەك گوڵی لێدێو دونیا هەموو زێڕینو هەوا ئاسا بەسەر هەورەوە پێچەوانە دەبێتەوە. کریست جارێکی دیکە ویستی بگەڕێتەوە، تا لەگەڵ فریشتە گفتوگۆ بکات، بەلاّم فریشتە ئەنگوستی لەسەر

لێو داناو بزەییێکی بۆکردو بەئارامی گوتی بێدەنگ بە. لەوانەیە لەدێیەك نزیك بووبنەتەوە، چونکە کەلەشێرەکان بانگەشەی سپێدەیان دەکرد. ئێستاکێ مانگ لەپشتی کێوەکانەوە گلۆربووبۆوەو سەحەر بەئارامی دونیای رۆشن دەکردەوە، زەوی کەوتەوە هۆشو زەمان دووبارە کەوتەوە بەرهەست، کێو، دێو زەیتونستان پاشەکشەیان کردو جارێکی دی لە هەمان ئەو جێیەی کە خوداوەند قەراری دابوون، تا کۆتایی دونیا لەچاوەڕوانیدا دابنیشن، وەستان هەمان جادەی ئازیز بوو، گوندە میهرەبانەکەی بیث ئنیا لەنێوان زەیتونو هەنجیرو رەزەکانو ماڵی پڕ لە چالاکی دۆستیش بەدەزگای چنینی پیرۆزیەوەو ئاگری داگیرساوی دوو خوشك دوو مەشخەڵی بێخەوبوون...

فریشتە گوتی ((گەیشتین))

دووکەڵ لە دووکەڵدانی بان بەرزبۆوە ئاسمان، هەڵبەت دوو خوشکەکە بێداربوونو ئاگریان هەڵدەگیرساند.

فریشتە لەکاتێکا باڵەکانی بەدەوری کەمەری ئەودا دەکردەوە، گوتی ((کریستی ناصیرەیی دووخوشك ئاگریان رۆشن کردۆتەوەو سەرەتای سپێدە شیریان دۆشیوەو ئێستا بۆ تۆ شیر ئامادە دەکەن، لەسەر رێگامان مەگەر نەتدەویست لە مانای بەهەشت بپرسی؟ بەهەشت کۆی هەزاران لەززەتی بچووکە، ئەڵقەی دەرگاییێگیان کوتایەوە، دەرگا کرایەوە بۆ تۆ لەلای ژن دانیشتنو لەبەرابەر ئاگردا سەیری ژن کردن کە سفرەت بۆ رادەخا، تاریکی تەواوی هەوا، کەوتنە ناو بازووەکانی ئەو، بەڵێ، هاتنی رزگارییبەخشی ئاوایە: هێدی هێدی، لەباوەش بۆ باوەشێکی دیکە، کوڕێ بۆ کوڕێکی دیکە رێگا ئەوەیە)).

کریست گوتی ((تێدەگەم)) لەبەرامبەر دەرگا وەستاو ئەڵقەی دەرگای گرتە دەست، بەلاّم فریشتە ئەوی بەرکەنار کردو گوتی ((پەلە بە خەرج مەدە، گوێ بگرە، باشتر وایە کە ئیدی لەیەك جیا نەبینەوە، دەترسێم بەتەنهاو بێ بەرگری جێتبهێڵم، لەبەر ئەمە لەگەڵتا دێمو خۆم وەکو غولاّمێکی بچووك پیشان دەدەم، هەمان ئەو غولاّمەی لەژێر دارلیمۆدا بینیت، دەتوانی بڵێی من کۆیلەییێکی گەنجمو فەرمانبەری تۆمە،

نامەوێ دووبارە ڕێگاییێکی هەڵە بگریتو گومڕا ببیت)). کەقسەی تەواوبوو، غولاٚمێکی منالٚکارە لەبەردەم کریست وەستا، سەری دەگەیشتە ئەژنۆی کریستەوە، ددانێکی پانو سپی هەبوو دوو گوارەی زێڕینی لەگوێ بوو، سەبەتێکی پڕیشی لە دەستا بوو. بەبزەییێکەوە گوتی ((بفەرموو، ئەرباب، ئەوە دیارین بۆ دوو خوشك: جلی ئاوریشمین، گوارە، بازن، باوەشێنی دروستکراو لەپەڕی بەنرخ، بەکورتی تەواوی کەلوپەلی ژنانە، ئێستا دەتوانی لەدەرگا بدەی)). کریست لەدەرگایدا، گوێی لە دەنگی چەند پێیەك بوو لە حەوشە ئەو کاتە دەنگێکی دلٚنشین گوتی: کێیە؟

کریست سوور هەلٚگەڕا، دەنگەکەی ناسیەوە، دەنگی مێریٚ بوو، دەرگا کرایەوە دوو خوشك کەوتنە سەرپێ.

– مەولا ((پرسە))ی تۆ ستایش دەکەینو درووود بۆ رابوونی پیرۆزی تۆ دەنێرین، بەخێربێی.

مێریٚ گوتی ((مەولای من مۆڵەتم بدە دەست لە سینەت بدەم، تا دلٚنیابم کە تۆیت)).

مارتا روونی کردەوە ((مێریٚ ئەو جەستەی هەیە وەکو ئێمە، مەگەر نابینی؟ سەیرکە، سێبەریشی کەوتۆتە سەر دەرگاوە...

کریست گوێی رادەگرتو بزەی دەهاتیٚ، هەستی کرد کە دوو خوشك بە دەست لەودانو بۆنکردنی لەخۆشیان شاگەشکەبووبوون

– مارتاو مێریٚ، ئەی دوو مەشخەڵی جمك من بەدیتنی ئێوە خۆشحالٚمو تۆش ئەی مالٚی ئارامو بچووك میوان دۆستی مرۆیان بەدیدارتان خۆشحالٚم. ئێمە هێشتا زیندووین، هێشتا هەست بە برسیەتی دەکەین، کار دەکەینو دەگرین، سوپاس بۆ خوداوەند.

لەهەمان حالٚدا کە هێشتا گفتوگۆیان دەکردو لەگەڵ دوو خوشك سەلامو ئەحوالٚپرسی دەکرد چووە ناو مالٚەوە.

– ئەی سۆپەو دەسگای چنینو تەرارو مێزو شەربەو مەشخەلٚی ئازیز بەدیتنی ئێوە خۆشحالٚم، لەبەرابەر ئێوەدا، ئەی خزمەت گوزارانی بەوەفای من، سەری رێزو نەوازش دادەنوێنمو گەورەیی ئێوە ستایش دەکەم.

لەوکاتەی کە ژن دەچێتە بەهەشت دەوەستیٚو پرسیار دەکات

– پەروەردگارا ئایا ئەوانەی لەگەڵ منن ئەوانیش دێنە ژوورەوە؟

خوداوەند دەپرسیٚ

– کام هاوڕێیانت؟

– گاجووت، جۆلانە، مەشخەڵ، شەربە، دەزگای چنین بەبیٚ هاتنە ژوورەوەی ئەوانە منیش نایەمە ژوورەوە.

خودای میهرەبان بەخەندەوە دەلٚێت:

– مەگەر دەتوانین سەر بۆ داوای ژنان بادەین؟ هەمووتان وەرنە ژوورەوە، ئەوەندە لانكو جۆلانەو دەزگای چنین لەبەهەشت عەمبار کراوە کە ئیدی شوێن بۆ پیرۆزمەندییەکانم نییە.

دوو خوشکەکە پێکەنین، گەڕانەوەو غولاٚمەکەیان بەخۆیو سەبەتەی پڕەوە بینی.

مێریٚ پرسی ((مەولای من ئەو منالٚکارەیە کێیە؟ ددانەکانیم خۆشدەویٚ؟))

کریست لەبەرابەر سۆپا دانیشت، شیرو هەنگوینو نانی گەنمیان بۆ هێنا، چاوانی پڕ بوو لە ئەشك، گوتی ((حەوت ئاسمانو حەوت چاکەی گەورەو حەوت- هۆکاری- گەورە بۆمن بەس نەبوو، ئێستاکیٚ خوشکانم، چ بلٚێم کەمالٚی بچووكو لوقمەی ناو وشەی سادەی ژن بۆ من بەسە)) بەناونیشانی خاوەن مالٚ بۆ سەرەوەو خوارەوە دەهاتودەچوو، باوەشیٚ لقو پۆپی مێوی هێناو هەلٚیرشتە سەر ئاگرەوە، لاربۆوە سەر بیرە ئاوەوەکە، ئاوی هەلٚکێشاو خۆشی دەستی درێژ کردو داینایە سەر شانی مێریٚو مارتاو خۆی رەگەلٚدان، گوتی ((مارتاو مێریٚی ئازیزم، ناوی دەگۆڕم، براتان کە منی لەگۆڕ هەلٚساندەوە کوشتیان من لەجێی ئەو لەهەمان ئەو سووچە دادەنیشم،

سیخورمەی ئەو دەگرمە دەست، ئەمیرێکم، زەوی تۆ دەدەمو دروێنە دەکەم عەسران دەگەڕێمەوە، خوشکانم پێیە ماندووەکانم دەشۆنو سفرەم بۆ پان دەکەنەوە، ئەوکاتە لەکەنار ئاگر، بەسەر کۆرسییەوە دادەنیشم، ناوی من ئیلیازرە.

غولاٚمچەکە، لەهەمان کاتدا کە کریست قسەی دەکرد، بەچاوانی درشتی خۆی، کەوتە ئەفسوونەوە، هەرچەند زیاتر سەیری ئەوی کرد، رووخساری کریست زیاتر گۆڕابوو، هەرواش تەواوی لەشی وەکو ئیلیازری لێهاتبوو، ئیلیازری ساغو پڕ بڕستو گەردەن بەرزو سینەی هەتاوەسوتو دەستە پینەبەستەکانی، دووخوشك لەنیوە رەنگی رۆشنایی مەشخەڵدا سەیری ئەو گۆڕانەیان دەکردو لەبەرخۆ دەلەرزین.

- جەستەو رۆح گۆڕاوە، ئێستا دژی هەژاریو بەرۆژوبوون جەنگ رادەگەیەنم، رۆح، ئاژەڵێکی سەر زیندەیەو پێویستی بە خۆراك بوو، ئەم دەمە لەژێر ریشو سمێڵی من، دەمی رۆحە، تەنها دەمێ کە رۆحی هەیە، دژی پاکیزەیی دەجەنگم، لەرەحمی هەر ژنێ منالێکی خامۆشو بێ هەست دانیشتووە، دەرگای رەحم بکەنەوەو مۆڵەتی هاتنە دەرەوەی بدەن. ئەو کەسەی کە نەزێو منالی نەبێ، دەکوژرێ، مێرێ بۆ دەگری؟

- مەولای من چ وەلاٚمێکی دیکەت لەمن دەوێ؟ ئێمەی ژنان وەلاٚمێکی دیکەمان نییە.

مارتا باوەشی کردبۆوە گوتی ((ئێمەی ژنان دوو بازووی هەمیشەیی کراوەین، مەولای من بچۆ ژوورەوە دانیشە، فەرمان بدە، خاوەنی ئەمماڵە تۆی)).

رووخساری کریست کەوتە درەوشانەوەو گوتی ((من گریەو زاری خۆم لەگەڵ ٚخوادا بەکۆتا هێناوە، لەگەڵ یەك بووینە دۆست، ئیدی خاچ دروست ناکەم، گاجوتو لانكو تەختی خەو دروست دەکەم، رادەسپێرم کە کەلوپەلی دارتاشیم لەناصیرەوە بۆ بهێنن دایکی — دلێریشم- دەهێنم تا نەوەکانی گەورە بکاتو هەست بەشەهدو گەوارایی سەر لێوانی بکات)). یەکێ لەژنەکان مەمکەکانی دانایە سەر ئەژنۆکانی، ئەویتر دەستی توند گرت، غولاٚمچەکە رووبەڕووی ئاگر چەنەگەی هاوێشتبوە سەر ئەژنۆی خۆی والێ لێکردبوو کە خەوی لێکەوتووە، بەلاٚم لەنێوان پیلوە درێژەکانیدا بە چاوانی

رەشی خۆی کریستو دوو ژنەکەی خستبووە ژێر روانینی خۆیەوەو بزەییێکی لە رووی رازیبوونەوە بەسەرلێوەوە بوو.

مەریم گوتی ((مەولای من، لەکەنار دەستگای چنین دانیشتبوومو لە رێو رەسمی پرسەی تۆ

- خاچێكو هەزاران هەزار پەڕەسێلکە بەدەوریەوە بوون- نەقشی بەتانیێکی گەورەم دەکرد، بەنی رەشو سوورم لەبەریەك دەناو سروودی پرسەم دەچڕی، تۆ گوێت لە دەنگم بوو بەزەییت بە من هاتەوە)).

مارتا بە ئارامی تا کۆتا هاتنی قسەی خوشکی لەچاوەڕوانیدا مایەوە، ئەوکاتە بەمجۆرە دەستی پێکرد: ((من شتێ جگە لە هەویرکاریو شوشتنی قاپو قاچاغ و بەلێ گوتن نازانم، مەولای من هونەری من ئەوانەن، دڵم گەواهی دەدات کە خوشکی من بەژنی خۆت هەڵدەبژێری، بەلاٚم مۆڵەت بدە تا منیش لەگەڵ تۆدا دەم لەهەوای ژیانی هاوسەرییێتی وەردەم، مۆڵەت بدە تا بۆ تۆ نوێنی خەوتن راخەم وکاری ماڵێ بگرمە ئەستۆ)) لەگوتن وەستا ئاخێکی هەڵکێشاو بەردەوام بوو گوتی بۆ کچانی گوندی تۆ گۆرانی دەچڕن، ئەو گۆرانیەی کە سۆزناکە، لەکاتی بەهار، رۆژانێ کە مەلەکان بەسەر هێلکەی خۆیانەوە هەڵدەکورمێن، گۆرانی دەڵێن، باشتروایە کە منیش ئەو گۆرانییە بە تاو بچڕم، چونکە سۆزناکی ئەم گۆرانیە لە ئاهەنگەکە شاردراوەتەوە.

- ئاهای ئێوە، بڕۆنە سەر بەرزایی بێ ریش...
لەفرۆشتنی خۆم ... و
پەیدانەکردنی کڕیار ماندووبووم
کە یەکەم هات، یەکەم قبولٚ دەکرێ

***

هەرکەسێ هێلکەی پەڕەسێلکەیێ بدا بەمن
لێوەکانم دەخەمە بەردەستی...
هەرکەسێ هێلکەی بازێ بدا بەمن

مەمکی خۆمی دەخەمە بەردەست
هەرکەسێ خەنجەرێ بەمن بدا
دڵم دەخەمە بەردەستی

چاوەکانی مارتا پڕبوو لەئەشك، مێرێ بازووەکانی بەدەوری کەمەری کریستدا ئەڵقەڕێز کرد، وەك بڵێی ترسی ئەوەی هەبوو کە لەچنگی ئەوی بڕفێنن، رەفتاری مێرێ وەك چەقوێ بێ بەسەر دڵی مارتادا هاتە خوارەوە، بەلاّم بەسەر خۆی نەهێناو دووبارە کەوتە قسەوە: ((مەولای من تەنها یەك شتی دیکە هەیە دەمەوێ بەتۆ بڵێم‌و پاشان لەگەڵ مێرێ بەتەنها جێت دەهێڵم، جارێکیان زەمیندارێکی. بڕۆ گورزدار بەناوی- بۆئز- لەنزیك هەمان ئەو جێیەدا لە بیث لەحم دەژیا، هاوین بوو، کۆیلەکانی دروێنەیان دەکرد، خەرمانیان کوتابۆوەو گەنمیان شەنەبا کردبوو، لەجۆخیندا دوو کۆمەڵە ئەمبار کرابوون، لەلایەکدا گەنم‌و لە لایەکەی تر کاو پوش، بوئز لەمیانی دوو قۆمەتەکەدا راکشاو چووە خەوەوە، نیوەشەو بوو، ژنێکی هەژار بەناوی —روپ- لەسەرخۆ هاتە پێش‌و بۆ ئەوەی بێداری کاتەوە، لەکەنار پێیەکانیدا وەستا، ئەو ژنە هەژارو بێوەژنێکی بێ منداڵ بوو ئازارێکی زۆری کێشابوو، ئەو پیاوە هەستی بەگەرمای لەشی کرد لەتەك پێیەکانی خۆیدا، دەستی درێژ کردو ئەوی هاویشتە سەرسینەی خۆی... مەولای من، ئاگات لێیە؟

—بەڵێ ئیدی بەردەوام نەبوو...

مارتا گوتی ((ئێوە بەتەنها جێ دەهێڵم))و لەجێوە هەڵسایەوە.

ئەم دووە بەتەنها مانەوە، حەسیرو پەتۆیەکیان کەنەخش‌و نیگاری خاچ‌و پەڕەسێلکەی بەسەرەوە بوو هەڵگرت‌و چوونە سەربان، هەورێکی میهرەبان رووی خۆرەتاوی داپۆشی، چوونە ژێر پەتۆ تا خوا نەیانبینێ‌و دەستیان کرد بە لاواندنەوەی یەکتری، جارێ کە پەتۆ لەسەریان لاکەوتبوو، کریست چاوی کردەوە، منالەکەی بینی لە کەناریان دانیشتووە، شمشاڵێکی شوانانی لەدەست بوو شمشاڵی دەژەنی، چاوەکانی بڕیبووە لای ئورشەلیمەوە. رۆژی دوایی، تەواوی دێ هاتنە تەماشای ئیلیازر، غولاّمچەکە بەردەستی دەکرد، ئاوی لە بیر هەڵدەکێشا، گامێشەکانی دەدۆشی،

یارمەتی مارتای دەدا لەئاگر کردنەوە، پاشان لەبەر دەرگادا هەڵدەکورماو شمشاڵی دەژەنی، گوندنیەکان بە خۆیان‌و دیارییەکانی گەنمەشامی‌و شیرو خورماو هەنگوینەوە دەهاتن. تا دیداری ئەو بێگانە سەیرو سەمەرەیە بکەن کە زۆر بەئیلیازر دەچوو، ئەوان منالکارەکەیان لەبەر دەرگا دەدیت، سەریان لەبەر سەری دەناو پێدەکەنین‌و گێچەڵیان پێدەکرد، ئەویش پێدەکەنی...

ڕیش سپیە نابیناکەی دێ چووە ژوورەوە، دەستی بۆ پێشەوە بردو ئەژنۆو ران‌و شانی کریستی بەسەر کردەوە، ئەو کاتە سەری تەکانداو قاقا پێکەنی.

هاواری کردە سەر گوندنیەکانی کە حەوشەیان پڕکردبوو گوتی ((مەگەر ئێوە کوێرن؟ ئەوە ئیلیازر نییە، هەناسەی ئەو بۆنی هەناسەی ئیلیازر نادا، ساختومانی لەشیان جیاوازە، ئێسقانەکانی ئەو گۆشتێکی زۆرو توندیان هەبوو، تەورداسیش نەیدەتوانی لێکیان جیا بکاتەوە)).

کریست لەحەوشەدا دانیشتبوو راستی‌و درۆی لێکدەچنی‌و پێدەکەنی ((کوڕینە نەترسن، من ئیلیازر نیم، فاتیحەی ئەو خوێندراوەتەوە، تەنها ناوم ئیلیازرە، ئوستاد ئیلیازری نەجار، فریشتەیێ بەباڵە سەوزەکانی رێنمایی منی کردووە بۆ ئەم ماڵەو هاتمە ژوورەوە)) سەیری غولاّمچەکەی کرد کە لەبەر زۆر پێکەنین پێچرابۆوە ناویەك. زەمان وەکو ئاوی حەیات لە هەڵڕژان دابوو دونیای ئاودەدا، گەنم پێگەیی بوو، هێشووە ترێکان دەستیان کردبوو بە درەوشانەوە، زەیتون پڕ بووبوون لەڕۆن، هەنارە گوڵ کردووەکان پڕبووبوون، پاییز هات‌و پاشان زستان هاتە سۆراغیان‌و کوڕەکەیان لەدایك بوو، مێرێی جۆلاّ، کەدوای دانانی منداڵەکە راکشابوو بەسەیرو سەمەرەی بێ دیماهییەوە سەیری منداڵەکەی دەکرد.

ستایشی دەکرد بەبزەوە دەیگوت ((خودای من‌و ئەم پەڕجوویە چۆن پەیوەست بوو بەڕەحمی من، من لەئاوی حەیاتم خواردۆتەوەو من نامرم))

شەوەو باران دەبارێ، زەوی پێیەکانی خۆی کردەوەو بەخێراتنی ئاسمانی دەکرد بۆ چوونە ناو رەحمی خۆی‌و دەیکرد بەگوڵ، ئوستاد ئیلیازر لەماڵێکدا لەقوولاّیی شەودا

لە میانی لانكو ئەشقدا، بەسەر ئاردەدارەوە لەكارگەی خۆیدا رادەكشا، گوێی لەگەواڵە دەگرتو ئەندێشە منالەكەی خۆیو خودای دەكرد، رازی بوو، یەكەمین جارە كە خودا لە شێوەی مناڵ چووبووە ناو زەینی ئەوەوە، لەژووری تەكیا، دەنگی گریەو خەندەی دەبیسترا، گوێی لە دەنگی پێكوتەی ئەو دەگرت بەسەر ئەژنۆكانی دایكیدا، دەستی بەرِیشی رەشی دادەهێناو لەبەرخۆ دەیگوت ((كەواتە خودا ئەوەندە نزیكە، یانی بن پای ئەو ئەوەندە هەستیارە ختوكەی دەبێتەوە؟ یانی ئەو خودا گەوریە ئەوەندە سادیە بەخەندەی غولامچەوە باوێشك دەدا، لەكەنار دەرگادا خۆی والێكردبوو كە خەوی لێكەوتووە، بەبیستنی دەنگی نازو نەوازشی دایك، بزەیێك لەرازی بوون بەسەر لێوەكانیەوە نەخشی بەستا، ئێستا كێ شەوانە كە كەسێ نەیدەبینی، دووبارە بۆوە فریشتەو بەكردنەوەی بالەكانی خۆی بەسەر ئاردەدارەكانەوە دانیشتبوو، لەتاریكی دا بەزەمزەمەكردنەوە گوتی ((كریست بێداری؟))

كریست خۆی لە كەرِی دا، بێدەنگ مانەوەو لەبێدەنگی شەودا گوێگرتنی لەدەنگی نەوزادەكە دڵنیاو رازی دەكرد، بەڵام بزەیێكی هاتێ ، ئەم غولامە زیاتر لەئەندازە ئازیز بوو لای، غولام بەدرێژایی رۆژ، فەرمانەكانی جێبەجێ دەكرد لەكاری داتاشیندا كۆمەكی دەكرد، ئەو كاتە عەسران، بەكۆتایی هاتنی كاری رۆژانە، لەكەنار دەرگا دادەنیشتو شمشاڵی لێدەدا، كریست بەگوێگرتن لەنەوای نەی ماندوویی لە لەشی دەچووە دەرەوە بە وەدەركەوتنی یەكەمین ئەستێرە، هەموو لەگەڵ یەك لەكەنار سفرەوە دادەنیشتنو غولامچەكە بێ برانەوە پێدەكەنیو گاڵتەی دەكرد، سەری لەبەر سەری مارتای بێچارە دەناو لەبارەی كچێنییەوە دەستەپاچەی دەكرد، بەپێكەنینەوە لەحاڵێكا بەعیشوەوە سەیری مارتای دەكرد ((دەیگوت لە ولاتی من، لە حەبەشە بەپێچەوانەی ئێوەی یەهودییەكان، هەوەسەكانی ناوەوەی خۆمان داناپۆشین، ركو راست لەبارەی هەوەسەكانی ناوەوەی خۆمان قسە دەكەینو پیادەی دەكەین، ئەگەر هەوەسی خواردنی مۆزمان هەبێ بەبێ ئەوەی بیر لەوە بكەمەوە كە پەیوەستە بە من یا یەكێكی دیكە دەیخۆم، ئەگەر هەوەسی مەلە لەسەرم بدات دەچمە مەلە هەوەسی ماچی كچێكم هەبێ ماچی دەكەم، خودای ئێمەش سەرزەنشتمان ناكات، ئەو رەشەو رەشەكانی

خۆشدەوێ، گوارەیێكی زێرین لەگوێ دەكاو هەرچیەك هەوەسی لێ بێ ئەنجامی دەدا، ئەو برای گەورەتری ئێمەیە، هەردووك یەك دایكمان هەیە: ئەویش شەوە))

مارتا رۆژێكیان عەسر، بۆ ئەوەی سەر لەبەر سەری بنێ پرسی ((ئایا خودای ئێوە دەمرێ؟ غولام لەحاڵێكا دەستی بۆ پێشەوە بردبوو تا ختوكەی مارتا بدات وەلامی دایەوە ((مادەمەكێ هەتا غولامێكی رەش زیندووبێ، خودای ئێمە نامرێت)) هەموو شەوێ هەركە مەشخەڵ خامۆش دەبوو، فریشتەی پاسەوان لەتاریكیدا باڵەكان دەكردەوەو لەكەنار هەمراهی خۆی رادەكشا، بەرازەوە قسەیان دەكرد تاكەسێ گوێی لە دەنگیان نەبێ، فریشتە رێنمایی پێویستی لەبارەی رۆژی دوایی دەكرد، ئەوكاتە دووبارە دەبۆوە غولامچەكە لەسەر جێی خۆی بەسەر ئاردەدارەوە هەڵدەخزیو دەچووە خەوەوە.

بەڵام ئەمشەو نەیتوانی چاوی لەسەریەك دانێ دەنگی بەرزكردەوەو گوتی ((كریست بێداری؟)) كە وەلامی نەبیست، لەجێوە هەڵبەزیەوە هاتە نزیكی كریستەوەو رایتەكاند.

– ئاهای ئوستاد ئیلیازر، دەزانم كە نەخەوتووی، بۆ وەلام نادەیتەوە؟ كریست لەحاڵێكدا چاوی لەسەریەك دادەنا، وەلامی دایەوە ((نامەوێ قسە بكەم من خۆشحاڵم))

فریشتە بە غرورەوە پرسی: ((لە من رازیت؟ گلەییت نییە؟))

– هیچ گلەیێكم نییە.

دڵی گەرم بوو هەڵسایەوە، بەزەمزەمە كردنەوە گوتی ((بۆ دۆزینەوەی خودا چ رێگاییێكی شەرانیم گرتووەبەر؟ چ پەستو بەرزایی، چ تەلانو بەردەلانێكی كاولم بانگ دەكرد؟ لەكێوە چۆڵو پەژموردەكان)) دەنگی خۆم دەبیستەوەو وامدەزانی وەلامم وەرگرتۆتەوە))

فریشتە پێكەنی ((ناتوانی بەتەنها بەدوای خودادا بگەرِێی، دوو نەفەر پێویستە، پیاوێكو ژنێك، تۆ ئەوەت نەدەزانی، فێرم كردی، دوای ساڵەهای ساڵ لەگەڕان، بەدوای خودا، بەپەیوەندی كردن بەمێرێەوە لە ئەنجامدا دۆزیتەوە، ئێستاكێ لە تاریكیدا دادەنیشیو دەنگی خەندەو گریەی ئەوت گوێ لێ دەبێو شادومان دەبی))

کریست بەزەمزەمەکردنەوە: ((مانای خودا هەمانە، مانای مرۆڤیش، ڕێگەش هەر ئەوە)) دووبارە چاوی لەسەریەك ناوە.

ژیان لەبەردەمی ئەودا وەکو بروسك لەزەینیدا ڕەت بوو ئاهی هەڵکێشا، بازووەکانی کردووەو بەدوای دەستی فریشتە گەڕاو بەنەرمو نیانی گوتی ((فریشتەی پاسەوانی من ئەگەر تۆ نەهاتبای، گومو گۆڕ دەبووم، هەمیشە لەلام بمێنەوە))

– مەترسە دەمێنم، بەجێت ناهێڵم، تۆم خۆش دەوێ,

– ئەو خۆشبەختیە تاکەی بەردەوام دەبێ؟

– کریستی ناصیرەیی، مادامەکێ کە تۆ لەگەڵ منی من لەگەڵ تۆم. تا ئەبەد؟

– فریشتە بەپێکەنینەوە گوتی ((ئەبەد یانی چی؟ تۆ هێشتا نەتتوانیوە خۆت لە وشەی گەنیوو وەکو گەنیو، مەلەکوتی ئاسمان رزگاربکەی؟ یانی کوڕەکەشت نەیتوانیوە تۆ شەفا بدات؟)) لەکاتێکا بەمەست لەزەوی دەکوتا، بەردەوام بوو: ((مەلەکوتی ئاسمان هەمان ئێرەیە، هەمان ئەم زەویە، خودا هەمان جێیە: کوڕی تۆ، ئەبەد هەمان جێیە: هەرساتێ کریستی ناصیرەی هەر ساتێ کە ڕەت دەبێ، ئەبەدیەتە، ساتەکان بۆ تۆ بەس نییە, ئەگەر وایە دەبێ بزانی کە ئەبەدیەتی نابێت))

فریشتە بێدەنگ بوو، دەنگی چەند پێیەکی سووك لەحەوشە بیسترا، پێی پەتی نزیك بوونەوە)).

کریست هەڵسایەوەو پرسی ((کێیە؟))

فریشتە بەبزەییێکەوە گوتی ((ژنێك))و بۆ پێشەوە دەچوو دەرگەی دوودەری کردووە.

– کام ژن

فریشتە وەك بڵێی بەنیشانەی سەرزەنشت کردن، ئەنگوستی خۆی ڕاتەکاند: ((جارێ بە تۆم گوت، مەگەر لەبیرت چوو؟ لە دونیادا تەنها یەك ژن بەچەند رووخسارێکی بێ ژمار هەیە، یەکێ لەو رووخسارانە وادێت، بڕۆ پێشوازی ئەوەوە، من لێرە دەڕۆم))

وەك مار خزیە ناو ئاردەدارو ون بوو. پێیە پەتیەکان لە دەرەوەی دەرگا وەستان،

کریست لە حاڵێکدا بەرەو دیوار دەگەڕایەوە، چاوی لەسەریەك دانا، خۆی والێکرد کە لە خەودایە، دەستێ دەرگای کردەوە، ژنێك بەحەپس کردنی هەناسە لەسینەیدا خزیە ژوورەوە، لەسەرەخۆ بۆ پێشەوە دەچوو، گەیشتە گۆشەیێ کە کریست لێی دانیشتبوو، بێ ئەوەی کە قسەیێ بکات یا سەروسەدایێ بکات لە کەنار پێیەکانی ئەودا ڕاکشا.

کریست هەستی کرد کە گەرمایی لەژێر پێیدا هەڵدەستیو نیلە دەکاتە ئەژنۆو ڕانو دڵو گەردەنیەوە، سەیری خوارەوەی پێی کرد، رووخسارو مەمکی ژنێکی لەتاریکی بەسەر کردەوە، ژن دەستەوەستان بوو لاربۆوە، قسەیێکی نەخستە سەر زمان، بەلاَم لەشی دەلەرزی، ئارەقەی سارد تەواوی لەشی داگرتبوو.

پیاوەکە بەئارامو پڕ سۆزو میهرەوە کەوتە قسە ((تۆ کێی؟ ژنە هیچی نەگوتو دەلەرزی، کریست لە گوفتی خۆی پەشیمان بۆوە، چونکە جارێکی دی قسەی فریشتەی لەبیر کردەوە، ناوی ژن، شوێنی، شێوەی، ڕەنگو جوانیو زبرو رووخساری چ بایەخێکیان هەیە؟ ئەم رووخساری ژنانەی زەوی بوو، ڕەحمی ئەوی ئازاردەدا، کچو کوڕانێکی زۆر لەناو ڕەحمی ئەودابوو کە تووشی هەناسەبڕکێ بووبوون نەیاندەتوانی بێنە دەرەوە، ئەویش هاتبووە سۆراغی پیاوێ تا بۆ دەرهاتنی ئەو مناڵانە ڕەحمی بکاتەوە، دڵی کریست پڕ لەمیهر بوو.. ژنە لەحاڵێکدا دەلەرزی بەزەمزەکردنەوە گوتی

– من رووخساری تۆم!

– رووخسار؟ کام رووخسار؟

– مارتا...

بەشی سی‌و دووەم

ڕۆژو مانگو ساڵەکان یەك لەدوای یەك رادەبردن، لەماڵی ئوستا ئیلیازر ژمارەی کچانو کوڕان لە زیادبووندابوون، مارتاو مێریێ بۆ زایینو منداڵ زیاتر ململاتێی یەکتریان دەکرد، پیاوەکە جارجارە لەکارگەکەی خۆیدا بە دارکاژو بەڕوو هەروەها درەختی سەرونیازو پەنجەی خۆم نەرم دەکرد، دەیخستنە سەر زەویەوەو بۆ خەڵکی کەلوپەلی دروست دەکرد، هەندێ جاریش لەمەزرادا بەباو بەردو دارگەزەوە عەسران ماندوو مردوو دەبوو دەگەڕایەوە، لەحەوشە دادەنیشتەوە تا ژنەکانی خۆی بێنو پێیەکانی بشۆنو ئاگر داگیرسێننو سفرەی بۆ راخەن ئەوکاتە باوەشیان بۆ بکەنەوەو لەباوەشی بگرن، پاشان دروست بەو شێوەیەی کە بەسەر دارو زەویەوە کاری دەکرد، لە دەروونی دارەکاندا لانکی ئازاد دەکردو لەناو دڵی زەویشدا تریێو گوڵەگەنم، بەهەمان شێوە لەسەر ژنان کاری دەکردو لەدەروونیانا خودای ئازاد دەکرد.

کریست لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((واهـ کە چ بەختەوەرییێکە ئەو هەماهەنگییەی نێوان رۆح و جەستە، زەمینو مرۆڤـــ..!)) مارتاو مێریێ دەستیان بەسەری ئەو پیاوە دادەهێنا کە خۆشیاندەویست هەروەها بەسەری ئەو منالانەی کە لەڕەحمی ئەواندا دەهاتنە دەرەوەو بەو دەچوون، تا دڵنیابن لەو هەموو لەززەتو شیرینیە.. لەو هەموو خۆشبەختیە دەترسان.

شەوێکیان مێریێ خەونێکی وەحشەتناکی بینیو لەجێوە هەڵسایەوە، چووە حەوشەوە کریستی بینی کە خۆی دەشواو بەناو لەپی بەسەر خاکەوە، بەڕازیبوونەوە لەسەر زەوی دانیشتووە، نزیك کەوتەوەو لەکەناریا دانیشت، بەئارامی پرسی ((مەولای من، خەونەکان چین؟ ماهیەتیان چییەو چ کەسێ دەیاننێرێ؟)) کریست وەڵامی دایەوە ((ئەوان نە فریشتەو نە هەرماسن، لەوکاتەی کە لوسیفر دژی خودا دەستی بە ئاسێ بوون کرد، خەونەکان مابوون کە لایەنی کام یەك بگرن، لەمیانی فریشتەو مانەوەو خودا ئەوانی هاوێشتەناو دۆزەخ... بۆ دەپرسی؟ مەگەر خەونت دیوە؟))

بەڵام مێریێ دەستی کرد بە گریانو وەڵامی نەدایەوە، کریست دەستەکانی ئەوی لاواندەوەوگوتی ((مادەمەکێ خەونی خۆت لەدەروونـدا دێلیتەوە وەکو خوریکە دەکەوێتە گیانتەوە، ئاشکرای کەو خۆت لەچنگی رزگارکە)).

مێریێ ویستی دەست پێبکات، بەڵام ئەوەندە ترسناك بوو کە بە سەختی دەیتوانی هەناسە هەڵبکێشێ، کریست نەوازشی کردو هێزی وەبەردڵیدا.

- بەدرێژایی شەو مانگ ئەوەندە درەوشاوەبوو کەنەمدەتوانی چاو لەسەریەك دابنێم، بەڵام وەك ئەوەی کە لەکاتی سپێدەدا خەو منی فڕاند، چونکە باڵدارێکم بینی بوو..نا، باڵدار نەبوو، شەش باڵی ئاگرینی هەبوو، رەنگە یەکێ لەسەرافیمەکانی(*) دەوروبەری تەختی خودا بوویێ، هات، بەئارامی بەسەر گردی سەرمەوە باڵەکانی لێکدا، بەڵام لەپڕێکا دابەزیو باڵەکانی بەدەوری سەرمدا پێچا، دەندوکی خۆی دانایە سەر گوێمو قسەی لەگەڵم کرد، مەولای من لەپێشگاهی تۆدا سوژدە دەبەم، پێیەکانت ماچ دەکەم، فەرمانم پێ بدە کە بێدەنگ بم.

- مێریێ ئازابە، من لەگەڵ تۆم، بۆ دەترسی... باشە، قسەی لەگەڵ تۆکرد، چی گوت.

- کە ئەم هەموو...

* سەرافیم: فریشتەی شەش باڵی پاسەوانی تەختی خوداو سیمبولی سروشتە.

جارێکی دی لەهەناسە کەوت، ئەژنۆکانی کریستی گرتو لەمیانی بازووەکانی خۆیدا کوشی.

- مێرۆی ئازیز...کە ئەم هەمووە چییە؟

- مێرێ کەوتە گریانەوە ((خەونێکە)) کریست لەرزی، خەونێك؟

- مەولای من بەڵێ.. ئەو هەمووە خەونێکە.

- مەبەستت لەم هەمووە چییە؟

تۆ، من، مارتا، هاوباوەشی شەوانە، منالاَن، هەر هەموویان زیاترە لە درۆیەك هیچی دیکە نییە، درۆیێ کە هەرماس بۆ هەڵخەڵەتاندنی ئێمە دروستی کردووە، هەرماس، خەوو مەرگ هەواری گرتیتەخۆ مەولای من کۆمەکم بکە.

مێرێ بەسەر زەویەوە گلۆربۆوە، بۆساتێ کەوتە تەزوێکەوەو لەپڕێکا لەشی وەکو دار وشك هەڵگەڕا، مارتا بەسەراسیمەوە خۆیو برێ سرکە قرمزی هێناو رایکرد، لە لاجانگەکانیدا هەڵیسوی، مێرێ هاتەوە خۆی، چاوانی خۆی کردەوە بەبینینی کریست پێیەکانی چەسپا، مارتا گوتی: مەولای من، لێوەکانی خۆی خستە جولە، لاربۆوە، دەیەوێ شتێ بەتۆ بڵێ)).

کریست لاربۆوەو لەزەوی بەرزی کردەوە، مێرێ لێوەکانی جولاندەوە

- مێرێ خۆشەویستم چیت گوت؟ نەمبیست.

- مێرێ، بەوەبەهێنانەوەی تەواوی هیزی خۆی، کەوتە زەمزەمەوە((و ئەوەی کە تۆ، مەولای من)).

- و ...من چی؟ قسەبکە!

- لەخاچ درای؟

مەرەیەم بە وتنی ئەو وشانە دووبارە بەبێهۆشیەوە بەسەر زەوی کەوتە سووڕەوە. ئەویان بردە سەرجێو مارتا لەکەناریا مایەوەو کریست دەرگای کردەوەو چووە مەزرا، خەریك بوو بخنکێ، دەنگی چەند هەنگاوێکی لەدوای خۆیەوە بیست، گەڕایەوەو غولاَمچەکەی بینی، بەتووڕەییەوە بەسەر سەریەوە هاواری کرد ((چیت دەوێ؟ بەتەنهام بەجێ بهێڵە)) غولاَمەکە لەکاتێکا چاوەکانی دەبریقایەوە وەلاَمی دایەوە ((کریستی ناصیرەیی دەترسم بەتەنها جێتبهێڵم، ئەم ساتە دژوارە، لەوانەیە تووشی ئەفسوونت بکات)).

- ئەز قەزا هەمان ئەوەم دەوێ، چەند کاتێك هەیە کەزەینی داخراوم پێش چاوی من دەگرێت.

غولاَمەکە بەپێکەنینەوە گوتی ((مەگەر تۆ ژنیت؟ نەکا باوەڕت بەخەون هەبێ؟ لێگەڕێ با ژنەکانمان بگرین، ئەوان بەرگەی لەززەتی گەورە ناگرن، لەبەر ئەمە دەگرین، بەلاَم ئێمە بەرگەی دەگرین، وانییە؟))

- بەڵێ بێدەنگ بە...

ئەوان بەخێرایی بۆ پێشەوە چوونو چوونە بەرزایی گردۆلکە سەوزەکەوە، کولیلکە سوورەکانو مرواری زەرد بەسەر گیاکانەوە پەرشو بلاَوبووبوونەوە، زەوی بۆنی زرەهەنجیری دەدا، کریست لەنێوان دارزەیتونەکاندا ماڵی خۆی دەدیت، دووکەڵێکی هێمن لەبانی هەڵدەستا، رۆحی کریست ئارام بۆوە لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە: ((ژنان هێزی خۆیان وەدەست هێنابۆوە، لەکەنار سۆپادا ئەژنۆیان دابوو، ئاگریان کردبۆوە)). گوتی ((باشتر وایە بگەڕێمەوەو لێوم لەلێو نەکەمەوە، ئەوان ژنن، خوا رەحمیان پێ بکات)). رۆژان لە دوایی یەك رادەبردن، رۆژێکیان عەسر رێبوارێکی عەجیبو نیوە مەست پەیدابوو، رۆژی شەممە بوو، کریست کاری نەدەکرد، لەکەنار دەرگا دانیشتبوو، کوڕو کچە بچووکەکانی بەسەر ئەژنۆوە دانیشاندبوو، یاری لەگەڵ دەکردن، لەکاتی سپێدەدا باران باری بوو، دوای نیوەڕۆ هەوا ساف بووبوو ئێستاکێ هەورێکی بۆر لە ئاسماندا بەرەو رۆژاوا مەلەی دەکرد، ئاسمان لەنێو هەورەکان وەکو چەمەنێکی سەوز وابوو، رێبوار وەستاو سەیرێکی لەڕووی شەڕانگێزییەوە کردە کریستو پێکەنی.

- ئاهای ئوستاد ئیلیازر، خۆمانین، تۆ شانسێکی باشت هەیە، سالآن دێن و سالآن دەڕۆن، وەکو یاکوب بەخۆیو دوو ژنیەوە، لیا، راکیل، لەکەنار دەرگا دادەنیشی خۆشت هەم دوو ژنت هەیە- مارتاو مێریَ، هەوالّم هەیە کە یەکێکیش کاری مالّەوەت بۆ دەکاو ئەوی دیکە کاری خۆتە، تۆش هەموو کارەکان دەکەیت، هەموو شتێك: دار، زەوی، خواو باشە، کەمێ لەو قالّبە وەرە دەرەوەو ببینە لەدونیادا چ هەیە، تائێستا ناوی پیلاتت کەوتۆتە بەرگویێ؟ پونس پیلات کە ئومێدەوارم ئەم تون بەتونە لە ئاگری دۆزەخ دا هەلّبقرچێ!

- کریست ئەو رێبوارە نیوە مەستەی ناسیەوەو بزەیێکی هاتێ ((سیمۆنی قەیرەوانی، پیاوی خوداو شەراب، بەخێر بێی، وەرەدانیشە، مارتا زوو پیالّە شەرابێك بۆ دۆستی دێرینەی من بهێنە)).

- ڕێبوار دانیشتو پیالّە شەرابی گرتە دەست بەغرووڕەوە گوتی ((لەدونیادا من دەناسن، هەموو دەهاتنە مەیخانەی منەوە، ئوستاد ئیلیازر خۆت لە من نەبان مەکە، گرۆ دەکەم کە تۆش سەرت لەمەیخانەی من داوە، دەمویست بپرسم کەتا ئێستا گوێت لە پیلات بووە، ئایا هیچ کاتێ ئەوت دیوە؟))

سەرو کەللەی غولآمچەکە بەدیارکەوت، پشتی بەدەرگاداو بەگوێگرتنەوە وەستا، کریست لەحالێکدا هەولێدەدا وەبیرخۆی بهێنێتەوە، وەلآمی دایەوە ((وەلێ شتێك دێتەوە زەینم: دوو چاوی خۆلّەمێشی بێ بەزەیی، وەکو چاوانی شاهین، خەندەیێکی گالّتەئامێزو ئەنگوستیلەییێکی زێڕ.. هیچی ترم وەبیرنایێتەوە. ئاها وەبیرم دێت، لەگەنێکیان بۆ هێنا نوقرەیی بوو تا دەستەکانی بشوات، هەمانەو بەس، واخەیالّ دەکەم کە لەخەونێ زیاتر نەبوو بەهاتنی رۆژان نەما... بەلآم ئێستا کە بیرم نوێ بۆوە، بەبیرم دێ کە لە خەودا زۆری ئازار دام)).

- نەفرەتی خودای لێ بێ، بیستم کە لەبەر چاوی خودا خەون زیاتر لە ڕاستی رۆژو نرخی هەیە خودا پاداشتی پیلاتی کرد.... ئەو لەخاچ دراوە)).

کریست هاواری سەردا ((لەخاچ دراوە))

- سەرسامی ناوێ، مستەهەقی بوو، دوێنێ لەکاتی سپێدە ئەویان بە لەخاچدراوی بینی، وەك دەلّێن شێت بووبوو، نەیدەتوانی بخەوێ، لەناو جێ دەهاتە دەرەوە، بەدوای لەگەن دەگەڕا، بەدرێژایی شەو دەستی دەشوشتو هاواری دەکرد:

((من دەستەکانم دەشۆم، من بێگوناهم)) لەگەلّ ئەوەش خوێن بەسەر دەستیەوە مابوو هەمیشە دەستی دەشوشت، پاشان دەچووە دەرەوە لە گەلّگەتا پیاسەی دەکرد، ئارامو قەراری لێ بڕابوو، هەموو شەوێ دەستووری دەدایە غولآمە بەوەفاکانی کە بەقامچی لێی بدەن، دڕکی کۆ دەکردەوە تاجی لێ دروست دەکرد، تاجەکەی لەسەر دەناو خوێن بازرقەی دەکرد.

کریست بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((وەبیرم دێت...وەبیرم دێت)) جارجار بەدزیەوە سەیرێکی دەکردە غولآمچەکەوە کە پشتی بە دەرگا دابوو بەدیقەت گوێ راگرتبوو.

- پاشان پەنای بردە بەرمەستیو تەواوی مەیخانەکانی تەی دەکرد، هاتە مەیخانەی منیش خۆی مەست دەکرد، ژنەکەی لەبەر رەفتاری ئەوا هەراسان ببوو، لە داخان شەقی دەبرد، لەکۆتاییدا، لەڕۆمادا دەستووری لابردنی هات... ئوستاد ئیلیازر..گوێت لێیە؟ بۆ ئاخ هەلّدەکێشی؟

کریست چاوی بڕیبووە زەویو وەلآمی دایەوە، غولآمچەکە پیالّەی سیمونی پڕکردەوە لەسەرخۆ چرپاندیە گوێی ((بێدەنگ بەو یالّلا لێرە بڕۆ))

بەلآم سیمون تووڕەبوو ((بۆ بێدەنگ بم؟ داستانەکەم تەواو نەکردووە، دوێنێ لەکاتی سپێدە دۆستەکانتان پیلاتیان لەگەلّگەتا لەخاچ دا))

وەك بلّێی لەپڕێکا خەنجەرێ بەسەر دلّێ کریست دابێتە خوارەوەو چوار نیشانەی شینی سەردەستو پێیەکانی هەلّمساو سوور هەلّگەڕا، رەنگی پەڕیو مێرێ ئاگاداربۆوە، دەستی بەسەر ئەژنۆی ئەو داهێناو گوتی ((ئازیزم تۆ ماندووی وەرە ژووەوە رابکشێ))

خۆرەتاو ئاوابوو هەوا فێنك دەبوو، ئێستا تەواو مەست بوو ئیدی قسەی بۆ نەدەهات‌و چووە خەوەوە، غولامەكە بازووی گرت‌و لەدێكەدا دەری پەڕاند، بەتووڕەییەوە پێی گوت ((زۆرت هەلەق‌و پەلەق گوت)).

لەحاڵێكدا هێمای بەو جادەیە دەكرد كە بە ئورشەلیم كۆتایی دەهات‌و گوتی ((ئێستا ون بە!))

كوڕە بەنیگەرانییەوە گەڕایەوە ماڵ، كریست لەكارگەكەی راكشابوو، چاوی بڕیبووە كلاوڕۆژنەی بنمیچەوە، مارتا خۆراكی ئامادەدەكرد، مێریێ شیری دەدایە مناڵەكەی‌و سەیری كریستی دەكرد، غولامچەكە بەچاوانێ كە لەبەر زۆر تووڕەبوون بریقەی دەدایەوە چووە ژوورەوە كریست گەڕایەوەو سەیری ئەوی كرد، لێوی خۆی گەستەوە نەبادا قسەییێكی لەدەم بێتە دەرەوە، جارێكی دیكەش رووی لەو كرد وای بەدیارخست كە داوای كۆمەگی لێ بكات. بەلام مندالكارەكە ئەنگوستی دانایە سەر لێوەكانی خۆی‌و بەبزەوە گوتی ((بخەوە)) كریست چاوی لەسەریەك دانا‌و لێوەكانی ئارامیان گرت، چینەكانی توێڵی نەماو چووە خەوەوە، رۆژی دوایی لەكاتی سپێدەی سەحەران كە بێداربۆوە، هەستی بەشادومانی‌و ئارامی دەكرد، وەك بڵێی گیانی لەدەست مەترسییێكی گەورە رزگاربوو، غولامەكەش بێداربۆوە، لەكاتێكا پێدەكەنی، كارگەكەی رێكدەخست.

كریست لەحاڵێكدا چاوی بۆ هەڵدەتەكاند پرسی ((بەچی پێدەكەنی))

بەدەنگێكی لەسەرخۆ كە ژنان نەبیستن وەڵامی دایەوە ((كریستی ناصیرەیی بە مرۆڤایەتی پێدەكەنم، زەینی بەدبەختی ئێوەی مرۆڤ هەموو ساتێ دەبێ لە مەترسی بپەڕێتەوە؟، ئەملا تەك‌و ئەولا تەك، لەدوای تەلان جگە لە گوزەرگایێ لەڕووبەڕودا هیچ شتێكی دیكە نییە، ئەویش رووبەڕووی گەرداو پردێ بەباریكی موو درێژ بۆتەوە))

كریست بەخەندەوە گوتی بۆ ساتێ زەینم بەسەر پردی تۆوە خزی، بەلام گیانم بەساغ‌و سەلامەتی قورتاركرد))

ژنەكان هاتنە ژوورەوەو بابەتی قسەی گۆڕا، ئاگرداگیرسابوو رۆژ دەستی پێكردبوو، یەك فەوج مناڵ بەپێكەنینەوە هەڵڕژانە حەوشەوەو دەستیان كرد بەچاوشاركێ)).

كریست بەخەندەوە گوتی ((مێریێ یانی ئەم هەموو منالانەمان هەیە مارتا حەوشە پڕ مناڵە، دەبێ ماڵ گەورەتر بكەین‌و مناڵ راگرین)).

مارتا گوتی ((ماڵێ گەورەتر دەكەین))

- هیچی نەماوە كە وەكو مشكی بیابان‌و سمۆرە لەدەرو دیوارو درەختەوە سەرهەڵگەڕێن. مێریێ، ئێمە جەنگمان راگەیاندووە دژی مەرگ، پیرۆز بێت رەحمی ژنان كە وەكو سگی ماسی پڕە لە هێلكەو هەریەكەو مرۆڤێ، ئیدی مەرگ ناتوانێ بەسەر ئێمەدا زاڵ بێت.

- مێریێ وەلامی دایەوە ((ئازیزم بەهەمان شێوە مەرگ ناتوانی بەسەر ئێمەدا زاڵ بێت، تۆ تەنها ئاگات لەخۆبێ‌و بەسەلامەتی بمێنەوە)).

كریست كەیفی خۆش بوو دەیویست سەر لەبەر سەری مێریێ بنێت ((مێریێ، وەرە بزانم تۆ هیچ كاتێ بیر لەمردن ناكەیتەوە؟ تۆ هیچ كاتێ داوای بەزەیی‌و لووتفت لە خودا كردووە؟ ئایا تۆ تا ئێستا بۆ رۆژی پەسلانێ(*) نیگەران بوویت؟))

مێریێ كەزیە درێژەكانی راتەكاندو پێكەنی ((ئەم جۆرە كارانە پەیوەندی بەپیاوانەوە هەیە، نەك من داواكاری لووتف‌و بەزەیی خودا بم، من ژنم‌و لەمێردم داوای لووتف‌و بەزەیی دەكەم هیچ كاتێ لەدەرگای خودا نادەم، تا گەدایی بۆ بەختەوەری ئەبەدی بەهەشت بكەم، ئەو پیاوەی كەخۆشم دەوێ، دەیكوشمە باوەش‌و هیچ داوایەكی دیكەم بۆ بەهەشتی دیكە نییە، بەختەوەری ئەبەدی پێشكەش بەپیاوان بێت))

كریست لەحاڵێكدا شانی رووتی ئەوی دەلاواندەوە گوتی ((بەختەوەری ئەبەدی پێشكەش بەپیاوان بێت؟ ژنی خۆشەویستم، زەمین جوخینێكی تەنگە، چۆن دەتوانی لەو فەزایە تەنگە خۆت زیندانی بكەی‌و مەیلی راكردنت نەبێ؟))

* پەسلان: رۆژی قیامەت

– ژنێ تەنها لەناو دیاریکراوەکاندا خۆشبەختە مەولای من، خۆت ئەوە دەزانی کە ژن ئەمبارێکە نە کانییێ.

مارتا بەپەلە هاتە ژوورەوە گوتی ((نەفەرێ سۆراغی ماڵی ئێمە دەکات، پیاوێکی کورتەباڵاو قەڵەوە، قەمبور کەچەڵە، بەپێیە گۆجەکانی بەخێرایی رێ تەی دەکاو ئەوەندە نەماوە بگاتە ئێرە)).

غولامچەکە بەپەلەو هەناسەبڕکێوە هاتە ژوورەوە ((حەز لە چەهرەی ناکەم، دەرگای لەڕوودادەخەم، ئەو یەکێ لەوانەیە کە ژیانمان ناخۆش دەکات)).

کریست بەتووڕەییەوە سەیری ئەوی کردو پرسی ((لەچی هەراسانی؟ مەگەر ئەو کێیە کە دەبێ تۆ هەراسان بکا؟ دەرگا بکەوە)).

غولامچەکە چاوی هەڵتەکاندو بەئارامی گوتی ((لەکۆڵ خۆتی کەوەو دەقی کە))

– بۆ مەگەر ئەو کێیە؟

– لەکۆڵ خۆتی کەوە زیاتر لەوە مەپرسە.

– کریست تووڕەبوو ((مەگەر من ئازاد نیم کە بەپێی مەیلی خۆم رەفتار نەکەم؟ دەرگا بکەوە))

دەنگی پێیێ لەدەرەوە بیستراو ئەڵقەی دەرگا کوترایەوە، کریست لە حاڵێکدا رایدەکردە حەوشە پرسی ((کێیە؟))

دەنگێکی بەهەیبەت وەڵامی دایەوە ((من نێردراوی خودام، بکەوە))

دەرگا کرایەوە، قەمبورێکی خەپڵەو قەڵەوو گەنج، بەڵام سەرکەچەڵ، لەئاستانەی دەرگا وەستابوو، لەچاوەکانیدا ئاگر دەهاتە دەرەوە، مێریۆ مارتا کە بە پەلە بۆ دیتنی ئەو هاتبوون، پاشەکشەیان کرد.

میوان لەحاڵێکدا بازووەکانی دەکردەوە گوتی ((برایان شادی بکەنو بکەونە وەژدەوە، خەبەرێکی خۆشم بۆ ئێوە پێیە)).

کریست سەیری ئەوی کرد، زەینی خۆی کوشی تا وەبیری بێتەوە کە ئەوی لەکوێ بینیوە، ئارەقەیێکی ساردی بەلەشدا هات ((تۆ کێی؟ وا خەیاڵ دەکەم تۆم لەشوێنێ بینیوە لە تەلاری کیافا؟ لەڕێو رەسمی لەخاچدان؟))

غولامچەکە لەگۆشەی حەوشە خۆی مات کردبوو وتی ((شاوولە، شاوولی خوێنخۆر)).

کریست تووشی وەحشەت بوو پرسی ((تۆ شاوولی؟))

– کاتێك هەو بووم، ئێستا ئەو شاوولە خوێنخۆرەنیم، من نووری راستیم دیوە، من پاوڵم سوپاس بۆ خودا کە نەجاتم بوو، ئێستا بۆ رزگارکردنی دونیا رێگەم گرتۆتەبەر، نەك یەهودیە، نە فەلەستین، بەڵکو تەواوی دونیا! ئەو موژدەیەی کە پێمە پانتایی بە فراوانی ئۆقیانووسەکانو سەرزەویە دوورەکانی دەوێ، ئوستاد ئیلیازر سەرت رامەتەکێنە، تیزم پێ مەکە، بەڵێ دونیا نەجات دەدەم.

کریست وەڵامی دایەوە ((بەقوربانی رووخساری مانگت بم، من لەو کارەی کە تۆ گرتووتەبەر من گەڕاومەتەوە، لەبیرمە کە وەك تۆ گەنجێتی تەمەنو ساڵی تۆم هەبوو کە حەزم بە رزگارکردنی دونیا بەستا، باشە مانای گەنجێتی هەر ئەوەیە، بەپێی پیادەو بەجلی دڕاوو کەمەربەندی بزمار نیشان، لە شێوەی پەیامبەرە کۆنەکان دەچوومە ئەملاو ئەملا، پەلکە لیمۆیان تێدەگرتم، لێیان دەدام، یەك پێ دوور بووم لە لەخاچدانم هەمان شتیش بەسەر تۆ دێت)).

کریست کەوتبووە هەڵچوونەوەو بە لە بیرکردنی رۆڵی ئوستاد ئیلیازر رازی بۆ غەریبەکە ئاشکرا دەکرد، غولامچەکە تووشی وەحشەت بوو.. کەوتە میانیانەوە تا بەر لە قسەی ئەوان بگرێت ((ئوستاد قسەی لەگەڵ مەکە، لێگەڕێ من باقسە لەگەڵ ئەو بکەم)) رووی لە غەریبەکە کرد ((ئەی دێوی دۆزەخ مەگەر ئەوە تۆ نەبووی کە بە ستەمگەری ....ت کوشت؟ خوێن لەدەستت دەچکێتەوە یاڵلا برۆ بچمت ون کە)).

کریست لە کاتێکدا دەلەرزی گوتی ((تۆ؟ تۆ؟)) پاول بەئاخێکی قووڵەوە وەڵامی دایەوە ((بەڵێ من، لەسینەی خۆم دەدەم جلی بەرم دەدڕێنم، هاوار دەکەم: گوناهم کرد.. گوناهم کرد)) من مەئموری کوشتنی خەڵکانێ بووم کە رێبازنامەی موسایان

لەژێر پێ نابوو، هەر کەسێ کە دەمتوانی کوشتبوومو کە دەگەڕامەوە بۆ شام لە پڕێکا هەورەتریشقەیێ ئاسمانی گرتو منی هاویشتە سەر زەوی، نوورێکی مەزن منی نابینا کردو شتێکم نەدیت، بەلاّم دەنگێکی سەرزەنشت ئامێزم لەسەر سەری خۆمەوە بیست ((شاوول... شاوول، بۆ تاقیبم دەکەی؟ مەگەر چیم لەتۆ کردووە؟

هاوارم کرد ((خوداوەندا... تۆ کێیێ؟)) ئەو وەلاّمی دایەوە من هەمان کریستم کەبەدوایدا دەگەڕێی، هەلّسەوە بڕۆ شام لەوی یاوەرانی من فێرت دەکەن کەچی بکەی)) بەترسو لەرزەوە هەلّسامەوە، چاوانم کراوەبوو، بەلاّم نەمدەدی هاوڕێکانم دەستیان گرتمو منیان گەیاندە شام، یەکێ لەیاوەرانی کریست بەناوی — حەتانیا- خوا خێری بنووسێ هاتە ئەو کوختەیەی کە لەوێ مابوومەوە دەستی بەسەر سەرمدا هێناو دوعای کرد ((ئەی کریست بینایی بۆ بگەڕێنەوە تا بۆ تەواوی دونیا سەفەر بکاتو بانگەشە بۆ ئینجیل بکات))

لەوکاتەی کە ئەو دوعای دەکرد، بینایی خۆم بۆ هاتەوەو خۆم ئاوەمۆر کرد، ناوم بوو بەپاول: پەیامبەری میللەتان، لەدەریاو وشکاییدا پەند دەدەم ((خەبەری خۆش)) وەغر دەکەم، بۆ وا بەچاوی دەرپەڕیو تەماشام دەکەی؟ ئوستاد ئیلیازر بۆ وا تەنگاوی؟))

کریست بەمستی گرێکردووی‌و دەمی کەف کردوویەوە لەحەوشەدا پیاسەی دەکرد ژنەکانی بینی کە ڕەنگو ڕوویان پەڕی بوو لەگۆشەییێکا وەستابوون، منالاّنی دیت کە بەقیژاندنەوە خۆیان بەدامەنی دایکیانەوە هەلّواسی بوو، بە ئەمرکردنەوە پێی گوت ((بڕۆ بەتەنها جێمان بهێلّە))

غولاّمەکە هاتە لای کریست تا قسە بکات، بەلاّم بەتووڕەیی وەلای ناو گوتی ((مەگەر ئازاد نیم؟ زۆرم سەیرکرد، ئیدی تاقەتم نەماوەو دەمەوێ قسە بکەم،)) گەڕایەوە لای پاولو بەدەنگێکی لەرزانەوە هاواری کرد ((کام خەبەری خۆش))؟

- کریستی ناصیرەیی کە هەلّبەت ناوت بیستووە، کوڕی یوسفو مێریێ نەبوو، کوڕی خودابوو، ئەو لە ئاسمان هاتو وەك مرۆڤی لێهات تا مرۆڤایەتی رزگار بکات، کاهینەکانو فەریسیە پیسەکان دەستگیریان کرد بردیانە لای پیلات لەخاچیدا. بەلاّم لەڕۆژی سێیەم رابۆوەو چۆوە ئاسمان، برایان، مەرگ زالّ بوو، گوناهەکان بووردرانو دەروازەکانی بەهەشت کرانەوە.

کریست هاواری کرد گوتی ((تۆ ئەو کریستی ناصیرەییت کە بە چاوی خۆت بینیت رابۆوە؟ چ شکلێکی هەبوو؟))

- تیشکی هەورەتریشقە، تیشکی هەورە تریشقە کە قسەی دەکرد.

- ئەی درۆزن.

- یاوەرەکانی ئەویان دیت، دوای لەخاچدانی ئەو لەبالّەخانەیێ لە دەوری یەك کۆبوونەوە. دەرگایان داخستبوو، لەپڕێکا ئەو هاتبوو لەمیانیانا وەستاو گوتی : ((سەلام لە ئێوە بێ)) بەدیتنی ئەو سەریان سووڕما، بەلاّم تۆماس باوەڕی نەکرد کە خودی کریست بێ، ئەنگوستی لەناو برینەکانی داناو بڕێ ماسی بەودا، ماسییەکەی گرتو خواردی.

- ئەی درۆزن...

بەلاّم پاول کەوتبووە هەلّچوونەوە، چاوەکانی بریقەی دەدایەوە، لەشی دووقەدی خۆی قیت راگرت ((ئەو لەمرۆڤ بوو دایکی پاکیزە بوو، جوبریل لە ئاسمان دابەزی‌و گوتی ((مێریێ، درود لەتۆ)) قسەی ئەو وەکو تۆو کەوتە ناو رەحمیەوە، لەدایك بوونی ئەو وابوو

- ئەی درۆزن، ئەی درۆزن!

پاول سەرسامو بێ جولّە لەجێی خۆی مایەوە، غولاّم هەلّسایەوە دەرگەی دوو دەری لێکدا، هاوسێکانی بەبیستنی ئەمە کەوتە دادو فەریادەوە، دەرگاکانیان نیوە کردبۆوە، گوێکانی خۆیان تیژ کردبوو، دوو ژن بەوەحشەتەوە دووبارە لەحەوشە بەدیارکەوتنەوە، بەلاّم غولاّمەکە ئەوانی ناردەوە ژوورەوە، کریست لە تووڕەییان دەکولاّ، ئیدی نەیدەتوانی دلّی ئارام بێەوە هاتە نزیك پاولەوە شانەکانی ئەوی گرتو توند رایتەکاندو هاواری کرد ((هەی درۆزن، کریستی ناصیرەیی منم قەت لە خاچ نەدراومو قەت رانەبوویمەوە، من کوڕی مێریێو یوسفی نەجاڕی ناصیرەییم، من کوڕی خودا نیم، وەکو هەموو خەلّکێکی دیکە، کوڕی مرۆڤم، ئەوە وشەیێکی کوفرو بە زاتانە بوو هێناتە سەرزمان! ئەوە چ درۆیەکی شاخدارە! ئەی فیلّباز، بەدرۆیێکی ئاوا دەتەوێ دونیا رزگار بکەی؟)).

پاول بەسەرساممییەوە کەوتەزەمزەمە ((تۆ؟.......؟))

لەوکاتە کە ئوستاد ئیلیازر دەستی لەسەر لێوی دانابوو قسەی دەکرد، پاول کەوتبووە ئاگاهی لەو نیشانە شینانەی کە وەك برین‌و بزمار بەسەر دەست‌و پێیەکان‌و دڵیەوە بوو..

کریست هاواری کرد ((بۆ چاوت دەسوورێنی؟ بۆ وا لە دەست‌و پێم مورِ بوویتەوە؟ ئەو نیشانانە دەبینی لەکاتی خەودا خودا نەقشی کرد، راستیت دەوێ هێشتا نازانم، ئایا خودا لەگەڵ هەرماس ئەو نیشانانەی نایە سەر لەشم، خەونم دیت کە بەسەر خاچەوەم‌و ئازار دەکێشم، بەلاّم بە هاوارەوە لەخەو بێداربوومەوەو ئازارم نەما، ئازارێ کە دەبوا لە بێداریدا بەرگەم گرتبا لەخەو یەخەی گرتم‌و رامکرد. پاول کە لاجانگەکانی لەترسی شەق بوون توند گرتبوو، هاواری کرد ((وسبە.. بێدەنگ بە!))...

بەلاّم ئایا کریست دەیتوانی ئارام بگرێت! هەستی دەکرد ئەو وشانە ساڵەهایە لە سینەیدا زیندون، ئێستاکێ دەرگای دڵی خۆی کردۆتەوەو ئەم قسانە دەکات، غولاّمەکە خۆی بەبازووی هەڵواسی بوو پێی گوت ((بێدەنگ بە)) بەلاّم کریست بەتەکانێ ئەوی بەزەویدا داو رووی لە پاول کرد.

- بێدەنگ نابم، هەموو شتێ دەڵێم، دەبێ ئارامی وەدەست بهێنمەوە، بەڵێ رامکردو لە ژێر ناوو لەشێکی دیکە هاتمە ئەم گوندە بچووکە؟ لێرە وەکو مرۆڤێ رۆژگار بەسەردەبەم‌و دەخۆم‌و دەخۆمەوە، کاردەکەم‌و دەبمە خاوەنی منداڵ، ئاگرێکی سەرسامکەر هەڵساو منیش بووم بە ئاگرێکی میهرەبان‌و ئارام بوومەوە، لەناو سۆپادا خۆم مات کرد تا ژنم خۆراکی منداڵەکانی لەسەردا بکولێنێ، بۆ فەتح کردنی دونیا، باوەشێنێکم بەرز کردەوە، بەلاّم لەنێو ئەم تەشتە بچووکەی ماڵێدا لەنگەرم گرت، شکۆو شکایەتیشم نییە، من کوڕی مرۆڤم نە کوڕی خودا، بێهوودەیە درۆ بە خەڵك مەڵێ کە گوایە قەدعەلەم دەکەی‌و بانگەشەی حەقیقەت دەکەی.

- ئێستا نۆبەتی تەقینەوەی پاول بوو، لەکاتێکا هێرشی دەکردە سەر ئەو، هاواری کرد: ئەم دەمە بێ شەرمەت داخە! بێدەنگ بە، دەنا مرۆڤ گوێیان لە دەنگت دەبێ‌و لەترسان زەندەقیان دەڕژێ، لەناو ورگی رزین‌و زوڵم‌و هەژاری ئەم دونیایە، کریستی لەخاچ دراو رابۆتەوەو دڵدەرەوەیێکی بەنرخە بۆ مرۆڤی شەریف‌و مرۆڤی

زوڵم لێکراو، ئێستا راست بێ یا درۆ، بایەخی پێ نادەم بۆ ڕزگارکردنی دونیا ئەمە بەسە.

- وێران بوونی دونیا لەبەر کاریگەرێتی راستی باشترە لەڕزگاربوون لەناو درۆدا، بۆ؟ چونکە لەناو ورگی رابوونەوەییێکی وەهادا ئەو کرمە گەورەیە خۆی شاردەوە.

- ڕووی ناوی راستی‌و درۆ چییە؟ هەر شتێ باڵی فڕین بداتە مرۆڤ دەبێتە مایەی خەڵقکردنی کاری گەورەو رۆحی بلیمەت‌و ئێمە بە ئەندازەی قامەتی مرۆڤ لەزەمین هەڵدەکێشێ، حەقیقەتە، هەر شتێ پەڕوباڵی فڕین هەڵپاچێ درۆیە.

کوڕی هەرماس وەکو ئەوە وایە کە زۆر لەبلەبانی، ئەو بالاّنەی کە باسیان لێوە دەکەی باڵەکانی لۆسیمفۆرن، بۆ دەخەنی؟

- هەڵبەتە وەکو بولبول قسەدەکەم، من دەربارەی حەقیقەت‌و درۆو ئەوەی کە ئەوم دیتوە یا نا، لە خاچ دراوە یا نەدراوە، نرخی فلسەکی لای من نییە، راستی خەڵق دەکەم، لەڕێگەی سەرسەختی تاسووق‌و یاوەری ئەوان خەڵق دەکەم، هەوڵیان بۆ نادەم تا بیاندۆزمەوە.

ڕێگە پایەی مرۆڤ دروست دەکەم، بەمجۆرە دەبمە مایەی سەرهەڵدانی مرۆڤ، باش گوێکانت مووت کەوە، بۆ رزگاربوونی دونیا لەخاچدانی تۆ پێویستە من سەرەڕای مەیلی تۆ لەخاچت دەدەم، رابوونەوەی تۆش پێویستە، دیسان سەرەڕای مەیلی تۆ زیندووت دەکەمەوە، تۆ دەتوانی لەم گوندە کۆڵەوارە دانیشی لانك دروست بکەی بۆ منالاّن، هەر بۆ ئاگاداری جەنابتان دەبێ بڵێم کە من هەوا ناچار دەکەم شێوەی تۆ وەرگرێ: لەش، تاجێ لە درِك، بزمار، خوێن، هەموو ئەوانە زرورین، هەریەکەیان بەشێکە لە دەستگای رزگارکردن لە هەر سوچێکی ئەم دونیایە چاوانێکی زۆر سەیری بەرزایی دەکەن تۆ بە لە خاچ دراوی لە هەوا دەبینن، ئەوان دەگرین‌و فرمێسك رۆحیان لە گوناە دەشواتەوە، بەلاّم لەڕۆژی سێیەم تۆ لە گۆڕ هەڵدەتەکێنم چونکە رزگاربوون بێ رابوونەوە نییە، دوا دوژمن‌و ترسناکترین دوژمن مەرگە، من مەرگ بەناونیشانی رابوونەوەی کریستی کوڕی خودا دەتارێنم.

- ئەوە حەقیقەتی نییە، من هەڵدەستمەوەو هاواری لەخاچ نەدانی تۆو رانەبوونەوەو خودا نەبوونی خۆم دەکەم.

- هەرچەند دڵت دەخوازێ، هاوارکە، من لەتۆ ناترسم، ئەسڵەن پێویست بە تۆ نییە، ئەو چەرخەی هەڵیدەسووڕێنی، ئێستا خێرابوو، مەهار کردنی کارێکی بێهودەیە، راستیت بوێ، هەمان ئێستا کەقسە دەکەی، بۆ ساتێ هاتمە سەر ئەوەی هێرشت بکەمە سەرو بەرلەوەی پێناسەی خۆت ئاشکرا بکەی بە مرۆڤایەتی بێچارە بڵێی کە لەخاچ نەدراوی تۆ بێدەنگ دەکەم، بەڵام یەکسەر تووڕەیی خۆم خواردەوەو بەخۆمم گوت:

- من تەنها قسەییێکم کردووە، تەنهایەك پەیامم هێناوە (ئەشق، هەمانو بەس).

- بەگوتنی (ئەشق) تەوقی سەر گەردەنی تەواوی فریشتەو هەرماسەکانی هەڵگرت کە لەناو دەروونی مرۆڤدا هەڵتروکابوون، بەم شێوەیەی کە خەیاڵ دەکەی —ئیشق- وشەیێکی سادەو ئارام نییە: تەواوی لەشکر قەتلو عام کراون شارەکان ئاگریان تێبەربووە، خوێنێکی بێ حسێبی لە دەروونی خۆی شاردۆتەوە. رووباری خوێن ئەشكو رووخساری دونیای گۆڕیوە، ئێستا هەرچەند دڵت دەیەوێ دەتوانی هاوار بکەی کە ((من مەبەستم ئەوە نەبوو، ئەوە ئەشق نییە، یەکتر مەکوشن، ئێمەش براین، بەسکەن)) بەڵام ئێستا ئەی فەلەکزەدە چۆن دەتوانێ بەسکات؟ مەگەر نازانی کە (تیر لە کەوان دەرچووە ناگەڕێتەوە؟))

- وەکو هەرماسێ پێدەکەنی.

نەخێر، بەڵکو وەك پەیامبەرێ بتەوێ ونەتەوێ، من دەبمە پەیامبەری تۆ. بەپێی مەیلی خۆمو دڵخواستی خۆم داستانی ژیانو رێنماییو لەخاچدانو رابوونەوەی تۆ دروست دەکەمەوە، یوسفی نەجاڕی ناصیرەیی تۆی نەهێناوەتە بوون، من تۆم خولڨاندووە، من پاولی نووسەر، خەڵکی کەلکلیلیە.

- نا.....نا

- کێ لە تۆی پرسی؟ من پێویستم بە تۆ نییە، بۆخۆت لەکاری من وەردەدەی؟ کریست کەوتە سەرسەکۆی حەوشەو نائومێدانە سەری نایە ناو ئەژنۆکانی: چۆن لەگەڵ ئەم دێوە دەستو پەنجە نەرم بکاتو ڕووبەڕوو بێتەوە؟

- پاول بەسەر سەری کریست وەستابوو کە کەوتبووە سەرخاك بە سەرزەنشتەوە قسەی بۆ دەکرد: ((ئوستاد ئیلیازر، دونیا چۆن دەتوانێ بەهۆی تۆ رزگاری بێت؟ بەهێنانی کام نموونەی باڵا دەتوانێ دونیا ناچاری پەیڕەوی کردنی خۆت بکەیت؟

- ئایا بەکەسێ وەکوتۆ دونیا دەتوانێ لەخۆی بەولاتر بڕواتو رۆحی پەڕوباڵ دەرکات؟ دونیا بۆ نەجاتی خۆی دەبێ گوێ لە من راگرێت....

- کریست سەیری دەوروبەری خۆی کرد حەوشە خاڵی بووبوو، غولاّم لەحاڵێکا لە گۆشەییێکا هەڵتروشکابوو چاوە سپیەکانی دەسووڕا، وەکو سەگی مێگەڵ لە زنجیردا دەیلوراند، ژنان خۆیان شاردبۆوە.

هاوسێکان رایانکردبوو، بەڵام پاول وەك بڵێی کە حەوشە مەیدانێکی زۆر فراوانەو پڕ لە ئاپۆڕە، بە هەڵبەزینەوەییێك پەڕیە سەربەرزاییی سەکۆوە دەستی کرد بە وەعزدان بۆ کۆمەڵێکی نادیار.

- برایان، سەرتان بەرزکەنەوە سەیرکەن لەلایەك ئوستاد ئیلیازر لەلایەکی دی پاولی بەندەی کریست هەڵبژێرن، ئەگەر لەگەڵ ئوستاد ئیلیازر بڕۆن، ئەوا دەکەونە ژێر کۆتو ژیانێکی تێکەڵ بە هەژاریتان دەبێت، ژیانو مەرگی ئێوە دەبێتە مەڕ، کەمێك خوریو باعەباعو بڕێکی زۆر سەرگین جێدەهێڵن، بەڵام ئەگەر لەگەڵ من بن ئەو ئەشقو هەوڵو جەنگ هەرزانی ئێوە دەبێت، ئێمە دونیا فەتح دەکەین، ئێستا هەڵبژێرن، لەلایەك کریستی کوڕی خودا، نەجاتی دونیا، لەلایەکی دی بزربوونی ئوستاد ئیلیازر، دەنگێ لە فەزاوە بیسترا.

- ئەی پەیامبەری میللەتان، ئەی رۆحی گەورە کە بە خوێنو ئەشکی خۆت درۆ دەچنیو دەیکەی بەحەقیقەت، بکەوە پێشەوەو رێنماییمان بکە.. تا کوێ دەچین؟ پاول بازووەکانی خۆی کردەوە، بە لەباوەش گرتنی تەواوی دونیا هاواری کرد:

تا نیگای خاکەسووری مرۆڤ هەتا زیاتر تا دڵی خاکەسووری مرۆڤ، سوپاس خوداوەند کە دونیا فراوانە، ئەوپەڕی سراییل، مەملەکەتی میسر، سووریە حەبەشە، ئاسیای بچووك، یۆنانو جەزایری پڕ بەرەکەتی قوبرس، ردزو کریت هەن، دوورتر رۆم، دیسان دوورتر، بەربەرەکان خۆیانو کەزی درێژو بۆرو تەورداسی دەستیان، وای چ بەختەوەریەك رۆیشتن لە کاتی سپێدە، بەبای دەریا یاکێو لە رووخسارمان، گرتنی خاچو دانانی لەمیانی سینەو دڵمان، دونیا بەدەست هێنان، وای کە چ بەختەوەریەکە بچووك بوونەوەو کوتك خواردن، کەوتنە ناو- گۆشە دوورەکانو کوژران بەخاتری کریست!))

پاول هاتەوە سەرخۆیو ئارام بۆوە، ئەو کۆمەڵە نادیارە لە فەزا ون بوون، گەڕایەوەو کریستی دیت کە ماتو مەبهوت پشتی بە دیوار دابوو گوێی لەو رادەگرت.

- گوتم بەخاتری کریست نەبەخاتری تو ئوستاد ئیلیازر، بەڵکو بەخاتری کریستی بەڕاستی، کریستی من.

- کریست کە ئیدی نەیتوانی بەرگە بگرێ، هۆڕ هۆڕ کەوتە گریانەوە.

غولامچە لێی نزیك بۆوەو گوتی ((کریستی ناصیرەیی بۆ دەگری؟)) کریست بە زەمزەمەکردنەوە گوتی ((ئەی هاوڕێی غەیبی، مرۆڤ چۆن دەتوانێ بەدیتنی تاکە ڕێگاییێ، بۆ نەجاتی دونیا بەگریان خۆی بپارێزێ؟)) پاول ئێستاکێ لەسەکۆ دابەزیوە، سەری ئارەقەی کردبوو، نەعلەکانی لەپێ کردبۆوە، لێکی دان تا تۆزیان لێ بتەکێنێ ئەوکاتە بەرەو لای دەرگا کەوتەڕێ بە کریستی گوت کە بەشەرمەوە لەناوەندی حەوشەوە وەستابوو گوتی ((تۆزی ماڵەکەتم لەنەعلەکانم تەپاند، خودا حافیز، ئوستاد ئیلیازر، خۆراکی باشو شەرابی باشو ماچی داغت پیرۆزبێ، بەلام سەرلە بەر سەری من مەنێ ئەگەر ئەو کارەبکەی؟، فاتیحەت خوێندراوەتەوە، هەر لەبەر ئەوەی نیگەرانیش نەبیت دەبێ بڵێم کە دیداری تۆ بۆ من خۆشحاڵکەر بوو، خۆم لە چەنگی تۆ رزگار کردووە هەمان ئەوەم دەویست، ئێستا ئازادمو خۆم ئاغای خۆمم خوا حافیز)).

دوای وتنی ئەو قسانە، جووت دەرگای کردەوە بەهەڵبەزینەوەیەك خۆی گەیاندە ئەو ڕێگایەی کە بە ئورشەلیم کۆتایی دێت.

غولام کە لە دەرگا چووبووە دەرەوەو سەیری تووڕەبوونی پاولی دەکرد، گوتی ((چ پەلەیەکی هەیە، قۆڵی هەڵبڕیوەو وەکو گورگی برسی رادەکا تا دونیا لەدەمی بباتە خوارەوە))

ئەوکاتە گەڕایەوە، تاسەری کریست بە دەستی خۆی گەرم بکات، رۆحی ترسناکی ئەو کە ئاسمان بۆ لێڵکردنی هاتبوو تەلیسماوی بکات، بەلام کریست لە ئاستانەی دەرگا رەت بوو لەناوەندی جادەوە وەستابوو، بەئازارو تاسووقەوە چاوی بڕیبووە ئەو پەیامبەرە وەحشیە کە لەوان دەوروبەردا بەپەلە دەڕۆیشت ئەو یادو بیقراریەی کە بەتەواوی سپاردبوویە دەستی لەبیرکردنەوە ئیستا لە دەروونیا سەری دەرهێنابوو.

غولام بەوەحشەتەوە بازووی کریستی گرت، بەئارامیو لەهەمان کاتدا فەرماندەرانە گوتی ((کریستی ناصیرەیی تۆ ئەفسون بوی سەیری چی دەکەی؟ یالا بڕۆین))

کریست کە چاوەکانی بڕیبووە پاول کە لەکۆتایی ڕێگادا خەریك بوو ون دەبێ، نەڕاندی ((بەتەنهام جێ بهێڵە))..

نەکا بتەوێ بە دوای کەوی؟

کریست جارێکی دیکە بە هاوارکردنەوە گوتی ((بەتەنهام بهێڵە)) ددانەکانی دەکەوێت، لەپڕێکا هەستی بەسەرما کرد.

غولام، مێریۆ مارتای بانگ کردو بەتوندی کریستیان گرتبوو تا نەچێتە دەرەوە.

مەریەمو مارتا، خۆیانو یەك حەمکە منالێ بە دوایانەوە، راکەڕاکە هاتن، دەرگاکانی دەوروبەر بوونەوە هاوسێکانی هاتنەدەرەوە، بەدەوری کریستدا ئەڵقەیان بەستا، کریست لە ناوەندی جادەدا وەستا رەنگی وەکو گەچی دیوار لێهاتبوو، لەپڕێکا پیڵوەکانی کەوت، لەسەرخۆ گەوزیە سەرزەوی، هەستی کرد کە ئەویان هەڵگرتو دایاننایە ناو جێ، ، پاشان گولاویان بە لاجانگیدا هەڵسویو سرکەیێکی سووریان نابووە بەرلووتی، چاوانی کردەوە، ژنەکانی خۆی دیتو بزەیێکی کرد، کە چاوی بە غولامچەکە کەوت بەتوندی دەستی ئەوی گرتو گوتی

- من توند بگرە، لێنەگەڕێی بڕۆم لەهەمان جێ کە هەم باشە.

بەشی سیو سێیەم

کریست لەژێر چەفیە مێوی دێرینەی حەوشەی خۆی دانیشتبوو، ریشە سپییەکەی بەسەر سینەی رووتی ئەوا پەرشو بلاوبووبۆوە، رۆژی جەژن بوو، خۆی شوشتبوو، عەتری لەمووی سەرو ریشو ژێر هەنگڵ دابوو، جلی تازەی لەبەرکردبوو، دەرگا داخرابوو کەسێ لەتەنیشت ئەو نەبوو، ژنو منداڵو نەوەکان پێدەکەنینو لەبەشی پشتەوەی ماڵدا یاریان دەکرد، غولامەکە کە هەر لە دەرکەوتنی سەحەرەوە لە بان دابەزی بوو، بەئارامیو لەهەمان کاتدا تووڕە چاوی بڕیبووە ئورشەلیمەوە.

کریست سەیری دەستەکانی کرد، چەند پیربوویمە، نەتەنها خۆم، بەڵکو ژنو درەختو حەوشەی ماڵو دەرگاو پەنجەرەو بەردەکان کە پێیان لەسەر دادەنێم ئەوانیش پیربووینە.

تووشی وەحشەت بوو، چاوەکانی داخستو هەستی کرد—زەمان- وەك چۆن ئاو لە کانی خۆی، لە زەینی ئەو، دێتە خوارێو هەڵدەڕژێتە سەر گەردەنو سینەو کەمەرو رانەکانیەوەو لە ئەنجامدا لەژێر پێیەکانیدا دێتە دەرەوە.

بەبیستنی دەنگی چەند پێیەك لەحەوشەدا کە مێرێ بوو ئەوی لە دەریای ئەندێشەدا بینیو هاتو لە کەنار پێیەکانی ئەوا دانیشت، کریست دەستی دانایە سەر کەزیەکانی مێرێەوە، بەفری پیری باریبووە سەر کەزیە شەبەق رەنگەکانی ئەویشەوە، دڵۆڤانییێکی لەوەسف بەدەر سەراسەری بوونی کریستی داگرت، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە ((من ئەوم پیرکرد، من ئەوم پیرکرد)) لاربۆوەو لەگەڵیا قسەی کرد ((مێرێی خۆشەویست لەو ڕۆژە پیرۆزەوە کەپێم ناوەتە ناو ماڵتو بوومەتە خاوەنیو

بووم بە هاوسەری تۆ، لەبیرتە کە چەندینو چەندین پەڕەسێلکە هاتن، کە چەندینو چەندین جار لەگەڵ یەك تۆومان داوەو دروێنەمان کردووە، ترێمان چاندووەو زەیتونمان کۆکردۆتەوە؟ مێرێی ئازیزم، کەزیەکانت سپی بوونو کەزی مارتای ئازاش))

مێرێ وەلامی دایەوە ((بەڵێ دروستە، ئیدی پیربووین، ئەودار مێوە کە ئێستا لەژێریا دانیشتبووین، هەمان ئەوساڵە کە ئەو قەمبورە نەفرەتیە هات وەبیرت دێ؟ جادووی لێ کردیو تۆی بێهۆش کرد، خودا دەزانێ کە چەندینو چەندین ساڵ ترێی ئەومێوەمان خواردوە.

غولامە بێ سەروسەدای لەبان دابەزیو رووبەڕووی کریست وەستا، مێرێ هەڵسایەوەو رۆیشت، حەزی لەو زڕکوڕە نەدەکرد، ئەو نەگەورە دەبوو نەتێپەڕینی رۆژان کاری لەو دەکرد، مرۆڤ نەبوو، بەڵکو رۆح بوو، رۆحێکی شەڕانگێز کە هاتۆتە ئەو ماڵەو جێی نەدەهێشت، حەزی لە چاوە کرتەكو سەیرو گاڵتەئامێزو قسە بەدزیەکانی لەگەڵ کریست نەدەکرد، غولام بەنیگای گاڵتەئامێزی نزیك کەوتەوە، ددانە تیژو سپییەکانی بریقەی دەدایەوە، بەئارامی گوتی ((کریستی ناصیرەیی دیماهی نزیك دەبێتەوە))

کریست بەسەرسامیەوە گەڕایەوە ((کام دیماهی))

غولام ئەنگوستی نایە سەرلێوو قسەی خۆی دووبارە کردەوە، رووبەڕووی کریست وەستاو بەخەندەوە سەیری ئەوی کرد.

کریست پرسی ((نەکا بتەوێ جێم بهێڵی؟)) لەپڕێکا هەستی بەشادیو ئارامییێکی سەرسام کرد.

- بەڵێ کۆتایی گەیشتووە، کریستی ناصیرەیی، بۆ بزەت دێتێ؟

- هیوادارم سەفەرێکی باشت هەبێ، ئەوەی کە دەمویست لەتۆ بەدەستم هێنا، ئیدی پێویستیم بەتۆ نییە.

- ڕێوڕەسمی ماڵاوایی ئەمەیە؟ ئەو هەموو ناسوپاسیەم لە تۆ پێشبینی نەدەکرد، واتە ئەو هەموو ڕەنجەی کە بۆ تۆم کێشاوە، ئەو هەموو هەوڵەی کە لە ڕێی بەدیهێنانی مەیلەکانی تۆم ئەنجام داوە بێ بەرهەم بوو؟

- ئەگەر مەبەستی تۆ ئەوە بووبێ کە وەکو هەنگ من لە هەنگوین بخنکێنی، ئەوە ڕەنجت بەباچوو، ئەو هەنگوینەی کە جێی نیاز بوو خواردم باڵەکانم تێ نەنان.

- کام باڵ، هەپەڕوتی؟

- باڵەکانی ڕۆحم

غولامچەکە بە شەرارەتەوە پێکەنی ((بەدبەختی بێنەوا، وا خەیاڵ دەکەی ڕۆحت هەیە؟))

- هەڵبەتە هەیتم، ڕۆحم پێویستی بە فریشتەو پاسەوانو غولام نیە، ئازارە.

- فریشتەی پاسەوان لەتووڕەییان شێت بوو ((هەی یاخی!)) بەردێکی لەبەردڕێژی حەوشە هەڵکەندو لەمیانی مشتەکانی خۆیدا وردی کردو تۆزەکەی بەبادا، گوتی ((زۆر باشە دەبینین))و بەجوێنەوە بەرەو دەرگا چوو.

دەنگی هاوارێکی وشکو زاریو شیوەن لەهەوادا باگۆی کرد، ئەسپەکان حیلاندیان، ئاپۆڕەی خەڵك بەڕاکردنو هاوارکرنەوە هەڵڕژانە جادەوە ((ئورشەلیم وا دەسووتێ، ئورشەلیمیان گرت..بەدبەخت بووین))

چەند مانگێ بوو لە ئابلۆقەی ڕۆمیەکاندا بوو، بەلام سراییلیەکان چاوی ئومێدیان بڕیبووە یەهودا، ئەوان لە ئەماندا بوون، شاری پیرۆز نەیدەتوانی بسووتێ، شاری پیرۆز ترسی نەبوو، فریشتەیێ بەخۆیو شمێرەوە لەکەناری هەر دەرگاییێکەوە وەستابوو، ئێستاکێ ژنان بەقیژەوە هەڵڕژانە کوچەکانەوە، پیاوان جلو بەرگیان دڕاندو هاواری دەرکەوتنی خودایان دەکرد، کریست هەڵسایەوە، دەستی مێریو مارتای گرت، ئەوانی بردە ژوورەوەو دەرگای جوت کلۆم دا.

بەمیهرەبانیەوە بەوانی گوت ((بۆ دەگرین؟)) بۆ لەبەرابەر ئیرادەی خوا دەوەستن. گوێ بگرن لەقسەکانم مەترسن، ژنە خۆشەویستەکەم زەمان ئاگرێکەو خواوەندیشی لەدەست گرتووەو هەموو ساڵێ بەرخی -پسح- لەشیش دەداو بەسەر ئاگریدا دەنێت، ئەمساڵ ئەم بەرخە ئورشەلیمو ساڵێکی دیکە ڕۆمو ساڵی دوایی....)).

مێریێ هاواری کرد((مەولای من بێدەنگ بە)) لەبیرت چوو کە ئێمە ژنین، بێ دەسەلاتین))

کریست گوتی ((مێریێ لەمن ببوورە، لەبیرم چو کاتێ کە دڵ لەسەرەوە بۆ خوارەوە دەگرن، هەموو شتێ لەبیر دەکرێو بێ ڕەحم دەبێ)) لەهەمان حاڵدا کە قسەی دەکرد، دەنگی پێیەکی سەنگین لەدەرەوە بیسترا، پاشان دەنگی هەناسەی گیراو بەرگوێی کەوت، دەرگا بە گاشەبەردی گەورە کوترایەوە. غولام لەجێوە هەڵسایەوە، بەری دەرگای گرت بەبزەییێکی گاڵتەئامێز سەیری کریستی کرد، پرسی ((مۆڵەت دەفەرمووی دەرگا بکەمەوە؟ جەنابی کریستی ناصیرەیی؟ هاوڕێیە کۆنەکانتن))

- هاوڕێیە کۆنەکانی من؟

غولامەکە گوتی ((هەر ئێستا بەزیارەتی جوانی ئەوان شاد دەبیت)) دەرگای کردەوە، زنجیرەیێ لە پیرەمێردانی وردیلە بەدیارکەوتن، بەسەرو پۆتەلاکی تێکشکاو کە دەست نیشان نەدەکرا، لەکاتێکا پشتیان بەیەك دابوو، هەڵخزینە حەوشەوە، وەك بڵێی لەشیان بەیەکەوە جۆشی خواردبێ جیاکردنەوەیان مەحاڵ بوو.

کریست هەنگاوێ بۆ پێش چوو وەستا، ویستی دەستی درێژ کاتو بەخێرهاتنیان بکات، بەلام لەپڕێکا هەستی کرد کە لەژێر هاوارێکی تاڵو نەفرەتو بەزەیی وردو خاش بووە، مشتی خۆی کردە گرێو لەچاوەڕوانیدا مایەوە، بۆنی بۆگەنیوێکی سەنگین لە گۆچانی درزبردوو پرچی بۆنگرتوو برینی دەم کراوەیان هەڵدەستا، بۆنی گەنیو فەزای پڕکرد، غولام چووبووە سەر سەکۆوە، تەماشای دەکردنو پێدەکەنین. کریست هەنگاوێکی دیکەی هەڵێنا رووی قسەی کردە پیرەمێردێ کە لەپێش گروپەکەدا بوو ((وەرە ئێرە بزانم، تۆزی زەمانە پەردەی ناوەتە سەرچاوەکانم، شتێ

مەڵێ تا ئەو تۆزە پاك كەمەوەو تۆ بناسم، دڵم دادەخورپێ، بەڵام ئەم لەشە شكاوەو ئەو چاوە بێ بڕستانەم تواناى ناسینەوەیان نییە

- مەولاى من نامناسیتەوە

- پەترۆس تۆ هەمان ئەو بەردەى كە جارێكیان لەسەردەمى گەمژەڵى جحێڵیم دەمویست كڵێساى لەسەر بونیات بنێم؟ كوڕى پونس، چەند داشكاوى! ئیدى بەرد نیت، بەڵكو ئەسفەنجێكى پڕ چاڵو چۆڵیت.

- مەولاى من زەمانە!

- كام زەمان؟ زەمان قابیلى سەرزەنشت نییە مادامەكێ رۆح بەهێزەوە بمێنێتەوە، لەشیش بەهێز دەهێڵێتەوە، دەستە درێژكاریەكانى زەمانیش كورت دەكاتەوە ((پەترۆس رۆحى تۆ دووچارى نابوودى بووە..ڕۆحى تۆ....؟))

- گرفتاریەكانى دونیا منى خستۆتە ئەم حاڵەوە، ژنم هێناوە، بومەتە خاوەن منداڵو برینداربووم، سووتانى ئورشەلیم ببینن، ئاخر من مرۆڤم هەموو ئەو شتانە منى داشكاند. كریست بەهاودڵیەوە دەكەوتە زەمزەمەوە: ((بەڵێ دروستە تۆ مرۆڤی ئەو هەمووە داپڕماندووى، پەترۆس بێچارە، لەبارى هەنووكەى دونیا مرۆڤ دەبێ هەم هەرماسو هەم خودا بێت تابتوانێ بەرگە بگرێ، ئەو كاتە كریست رووى لە نەفەرى دووەم كردو گوتى ((وا....تۆ؟ لووتیان بڕیوى، رووخسارت وەكو كەللەسەرت پڕ چاڵ بووە، بەم وەسفەوە، چۆن چاوەڕوان دەكەى بتناسمەوە، هاوڕێ دێرینەكەم، قسە بكە)) ((مەولاى من)) تاشایە تۆم وەبیردێتەوە بەلەرزینەوە، بەبانگێكى بەهێز بانگى كرد ((مەولاى من)) ئەوكاتە سەرى لەبەرخۆ ناو بێدەنگ بوو..

- یاكوب، كوڕى گەورەى زوبەدى! ئەى زەبەلاح كە شەشدانگ هەموو حەواست لاى خۆت بوو، ئەوە تۆى؟

یاكوب لەحاڵێكا لووتى هەڵكشاندو گوتى ((مەولاى من تەنها ئێسقانم ماوە تۆفانێكى سەخت منى لەپێ خست، لەبنى كەشتى درزبردوودا، بەدەنى كون كون بوو ستوونەكەى كەوتو كەشتى شكاو گەڕامەوە بەندەر)).

- كام بەندەرگا؟

- مەولاى من...تۆ

- من ناتوانم كارێكت بۆ بكەم، تامیرگاى كەشتی نیم كە بتوانم لە ناویا تامیر بكرێیتەوە، ئەوەى كە دەمەوێ بیڵێم دڵت ئازار دەدا، بەڵام عەینى عەدالەتە، تەنها بەندەرگا بۆ تۆ بنى دەریایە.. دوو دوودانە... چواردانە.

لەپڕێكا نەفرەتو خەمێكى مەزن زاڵ بوو بەسەر كریست، رووى لە سێ نەفەرى دوایى كرد ((ئێوە سێ نەفەر؟ ئاهاى تۆى لەندەهۆرى گەمژەڵ كە رۆژگارێ ناوت ناتانیل بوو، بۆ وا داڕژاوى؟ توخودا سەیرى ئەو كەفەڵە هەڵمساوەتو ورگ غەبغەبە دوو چینەت بكە! ئەوە بۆ ئەو بازووە ئاسنینەت واى بەسەر هاتووە؟))

ئێستا شتێ نیت، جگە لە تەلارێكى سێ تەبەقەیى، بەڵام خەم مەخۆ بۆچوونە بەهەشت ئەمە بەسە))

بەڵام ناتانیل تووڕەبوو ((كام بەهەشت؟ خراپ ناگوزەرێ، كە من گوێكانو ئەنگوستەكانو چاوێكم لەدەست دا! لەوەش بترازێ، تەواوى ئەو شتانەى لەگوێى ئێمەت ئاخنى بوو، تەنها مەستی بوو ئێستاكێ مەستی لەسەرى ئێمەدا پەڕیوە، فیلیپ بەڕاى تۆ دروست ناڵێم؟))

پیرەمێردى ریقنەیى كە لەم نێوەندەدا ون بووبوو، گوتى ((ناتانیل چى بڵێم؟ ئەوە من بووم كە بوومە هۆى ئەوەى پەیوەندى بە ئێمەوە بكەى، لەبەر ئەمە من شایانى سەرزەنشتم)).

كریست بە هاودڵیەوە سەرى راتەكاندو دەستى ئەو پیرەمێردە ریقنەییەى گرت كە پێیان دەگوت فیلیپ ((ئەى فیلیپ من عاشقى زارینەوەى تۆم تۆ باشترین شوان بووى بۆ مەڕت نەبوو، ئەوەى كە هەتبوو نەتبوو گۆچان بوو شوانكارەیى هەوات دەكرد، شەوانە بات لە ئاخوڕەوە دەبرد بۆ لەوەڕاندن، لە خەیاڵى خۆت ئاگرت دادەگیرساندو مەنجەڵى گەورەت لەسەر دادەناو شیرت لەمەنجەڵەكان دەكوڵاند لەبەرزایى كێوەوە

هەڵتدەڕشتە دەشتەکانەوە تا هەژاران بیخۆنەوە، تەواوی سەرو سامانی تۆ لە ناو دڵ بوو، دەرەوەشی هەمووی هەژاریو هاوارو تەنهاییو برسیەتی بوو.

بوونە یاوەریی هەمان ئەو مانایەی هەیە! ئێستا فیلیپ ئەی باشترینی شوانان، وا لە پێ کەوتی ئەفسوس کە تۆ تاسووقی مەڕی بەڕاستی بووی، مەڕانێ کە تۆ بتوانی خوریو گۆشتیان بەدەست بگری...و نابودبووی.

فیلیپ پرسی ((کە برسی دەبم چاوەڕوانی چی بکەم؟

کریست وەڵامی دایەوە ((بیر لە خودا بکەوە تێر بیت)) ئەو کاتە دووبارە تووشی دڵڕەقی بوو، رووی لە پیرەمێردی قەد چەمیوە کرد کە لەناو مەنجەڵی گەورەی ئاودا کەوتبووە لەرزینەوە لە جێی خۆی دا مابۆوە، جلی کۆنینەی خۆی وەلانا چاوەکانی ئەوی لێککردەوە، بەڵام نەیتوانی بیناسێتەوە، لەو کاتەی کە سەیری پشت گوێی کرد قەڵەمێکی شکاوو تۆزو غوباری ساڵەهای ساڵ نیشتووی بینیو پێکەنی.

- بەخێربێی ئەی کەروێشك کە گوێیە پانو تیژو پڕ مووەکانت لە ترسان دەلەرزیۆو لەهەمان کاتدا بزۆزو تێنووی بیستن بوون، بەو قەڵەمەی خۆت کە وەکو ئەنگوست لەمەرەکەبی دڵت دەبردە خوارەوە، هێشتاش کاغەزەکان خەت خەت دەکەی؟ بەڵێ مەتی نووسەریمن؟

قەڵەمی شکاو هێشتاش هەر لەبەر گوێتە، نەکا جەنگت راگەیاندبێو وەکو رم سوودت لێ وەرگرتبێ؟

- بۆ چاپلوسی دەکەی؟ دەتەوێ کەی دەست لە گاڵتە پێکردنی ئێمە هەڵگری؟ ئۆخ کە بەچ شکۆو گەورەییەك دەستم کردە تۆمارکردنی ژیانو زەمان! خۆشم وێڕای تۆ جاویدانی دەبووم، ئەو هەمموو ماندووبوونە بەباچوو...

- کریست لە پڕێکا هەستی کرد ئەژنۆکانی شل بوون، سەری نایە بەرخۆ، بەڵام بەخێراییو تووڕەییەوە، سەری بەرزکردەوە، بەهێماییێکی هەڕەشەئامێز پەنجەی بۆلای مەتی درێژ کردو گوتی ((بێدەنگ بە بەچ زاتێکەوە ئەم قسەیە دەکەی؟))

- پیرەمێردی لاوازو لۆچ لەنێوان پێیەکانی ناتانیل بەدیارکەوتو بناغەی پێکەنینی داناو کریست گەڕایەوەو بێ چەندو چوون ئەوی ناسیەوە.

- تۆماس، منالی حەوت مانگەم، بەخێر بێی، ئەوە چیت بەسەر ددانەکانت هێناوە؟ ئەو دوو بەنەمووەی سەرت چی لێهات؟ ئەو ریشە چەورەی کە بەچەنەگەت هەڵواسرابوو لەکام بزنت بە ئەمانەت وەرگرتبوو، من کە باوەڕ ناکەم تۆ هەمان تۆماسی دوو رووی حەوت چاوی ژێر کا بیت.

- باوەڕ بکەن، کە بەبێ هەڵوەرینی ددانو دوو بەنەمووی سەر هەموو شتێ میزان میزانە!

- وەکو کەلەشێر وایە هەموو رۆژێ لەکاتی کەلەشێر خوێندندا لەبەرزایی سەرگینەوە قوقە قوقی بوو لەگەڵ ئەوەش دەیزانی کە هەڵاتنی خۆرەتاو لە هێزی ئەودا نییە، بەڵام دەخوێنێو خۆرەتاو دەردەهێنێ، چونکە کەلەشێر بێ جێو بەلاش نییە.

-ئەی قارەمانی قارەمانان، بڵێ بزانم ئایا تۆش بۆ رزگاری ئورشەلیم جەنگیوی؟

- ئەدای پەیامبەری؟ مەگەر خودا رۆحی بڤ کردۆتە تۆوە...؟

- خودا چ کارێکی بەم بابەتەوە هەیە؟ ئەقڵم بەکارهێناو رازەکەم دۆزیەوە.

- چ رازێ.

- ڕازی ئەوەی کە بوون بە پەیامبەر چ مانا دەدا، خودی خوای گەورەش زمانی ئەم رازە دەزانێ، وەك دەڵێن فەرامۆشت کردووە؟

- ئەڤین بفەرموو، وەبیرم بهێنەوە: پەیامبەر کێیە؟

- پەیامبەر کەسێکە کاتێ هەموو نائومێد دەبن ئەو ئومێدەوارە، هەرکاتێ کە هەموو ئومێدەوارن، ئەو نائومێدە، هەڵبەت دەتەوێ پەی بە بەڵگەکە ببەی، باشە، باشە بۆ ئەوەی مانای ئەو رازە ((ڕازی گەورە)) کە ((چەرخی زەمانە دەسووڕێ)) باش پەی پێ ببەی؟

- کریست لەکاتێکدا چاوی لەو هەڵدەتەکاند گوتی ((تۆماس، کە لەگەڵ تۆ ببێتە لایەنی قسەکردن مەترسیە، لەناو ئەو چاوە وردانەی تۆ کلکێکو دوو قۆچو تریشقە نوورێکی سوتێنەر دەبینم))

- مەولای من، نووری بەڕاستی دەسووتێنی، خۆشت ئەوە باش دەزانی، بەلاّم دلّت بەمرۆڤایەتی دەسووتێ، دلّی مرۆڤ، دەسوتێو بەزەیی دێتەوە، چونکە دونیا لە تاریکی دایە، بەلاّم ئەقلّی مرۆڤ رەحمی بەسەرنایەتەوە، لەبەر ئەمەیە دونیا دەسوتێو رۆشن دەبێ.. بە هێمای سەر منت دەوێ بێدەنگ بم باشە بێدەنگ دەبم، مرۆڤ نابێ رازی وا لەلای مرۆڤی سادەدڵ ئاشکرا بکات.

- ئەو نەفەرە کێیە؟

تۆماس خۆی تادەمی دەرگا هێنا، هێمای بۆ مرۆڤێکی زلو زەبەللاح کرد کە وەکو درەختێکی پەژموردەو بریقەدار لە ئاستانەی دەرگادا وەستابوو، رەگی مووی سەرو ڕیشی هێشتا سووربوو.

- ئەوە دەلّێم، یەهودا، تەنها نەفەرێکە هێشتا خۆی بەسەر پێوە راگرتووە. مەولای من ئاگاداربە، ئەو پڕ قودرەتەو هەرگیز خۆی نادا بەدەستەوە، بەنەرمیو لووتفەوە قسەی لەگەڵ بکە، ببینە لەبەر تووڕەیی کەللەی دووکەلّی لێ هەڵدەستێ.

-لەبەر ئەمە، بۆ ساغو سەلامەت مانەوە لە چنگو ددانی ئەم شێرە کێویە باشترە شێرێکی ئەهلی بەدوای ئەوا بنێرینو دەستگیری بکەین...

- کریست ئەو کاتە دەنگی بەرزکردەوەو گوتی ((برام یەهودا زەمانی پلّنگ مرۆڤخۆرێکە، متمانە بە مرۆڤەکان ناکاتو شارو قەلّەمڕەوو هەتا ((خودایە لێم ببورە)) خوداکانیش دەخوات، بەلاّم تۆ رزگارت بوو، جۆشو تووڕەیی تۆ هێشتا نەنیشتۆتەوەو ناتوانی لەگەڵ دونیا بگونجێی، من هێشتا ئەو خەنجەرەی کە هەرگیز خۆی بەدەستەوە نادات لەتەنگەی باخەلّت دەبینم، هێشتا نەفرەتو تووڕەییو ئومێد کە ئاگری گەنجێتین لە چاوتایە... بەخێربێی؟)).

یۆحەننا کە لەکەنار پێی کریستدا کەوتبوو، بە ردێنی سپیو دوو برینی قووڵ بەسەر گۆناکانو گەردەنیەوە دەست نیشان نەدەکران، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((یەهودا مەگەر کەڕی؟ ئوستاد بەخێراتنت دەکات، سەلامو ئەحواڵپرسی لەگەڵ بکە))

پەترۆس گوتی ((ئەو وەکو هەرزەیێ سەرکێشو کەللەشەق، گەز لە لێوەکانی دەدا تا بەر لە قسەکردنی خۆی بگرێت))

بەلاّم کریست چاوی بڕیبوە یاوەری کێوی خۆیو بەلووتفەوە قسەی لەگەڵ کرد: ((یەهودا مەلە قاسیدەکانی هەواڵ کارە گەورەکانی تۆیان گەیاندۆتە من، تۆ لە کێوت دایەو دژی ستەمگەرانی ناوەوەو دەرەوە کارزاریت کردووە، ئێستا لە کێو سەرەوژوور بوویتەوەو چوویتە لای ئورشەلیمەوە، سەدووقیە خیانەتکارەکانت دەستگیر کردووە، نەواری قورمزیت لە گەردەنیانا بەستاوەو وەکو کۆیلە لە کوشتارگای خودای سراییلدا سەرت بڕیون. یەهودا تۆ مرۆڤێکی گەورەو مەلولو نائومێدی، لەو رۆژەوە کە لە یەکتری جیابووینەوە رۆژێ خۆشبەختیم نەدیوە، برام یەهودا دلّم زۆر بۆ تۆ تەنگ بووە، .. بەخێر بێی))

یۆحەننا چاوە زەندەق چووەکانی خۆی بڕیبووە یەهودا کە هێشتا بۆ قسەکردن لێوی خۆی دەگەست. بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((هێشتا لە کەللەی دووکەڵ هەڵدەستێ))

بەخێشە خێش خۆی گەیاندە ئەوانی دیکە.

پەترۆس گوتی ((مەولای من ئاگاداربە، ئەو تەواو تۆی خستۆتە ژێر نیگای خۆیەوەو خەریکی هێرش کردنە)).

کریست بەردەوامی بە قسەکانی خۆی دا ((یەهودا برام، خەریکم قسە لەگەڵ تۆ دەکەم، مەگەر نابیستی؟ بەخێر هاتنت دەکەم، بەلاّم تۆ دەست لەسەر سینەت دانانێو سەلام ناکەی، نەکا ئازاری سراییل تۆی دووچاری لالّی کردبێ، لێوەکانت دەکرۆژی تۆ پیاوی، بڕستت هەبێ، مەکەوە پرسەوە، تۆ ئازایەتی وەزیفەت ئەنجام داوە، بەلاّم مرۆڤ، بەرابەر سەرپێچی کردنی خودا دەتوانێ چی بکات؟ جەنگینی تۆ بۆ سراییل جەنگ بووە لەگەڵ خودا لەزەینی ئەو، ئەو شارە پیرۆزە چەند ساڵ بوو

ببووه خۆڵەمێش)) فیلیپ لەڕوی ترسەوه کەوته زەمزەمە ((سەیرکه، پێیەك هاتۆته پێشتر، سەری وەکو گا هێناوەته خوارەوە هەر ئێستا هێرش دەکات)).

ناتانیل گوتی ((کوڕینە باشتر وایە بچینه کەنارێکەوه وا خەریکە مشتی بەرز دەکاتەوه)).

مارتاو مێریَ هاتنه پێش‌و گوتیان: ((مەولای من، ئاگاداربه))

بەڵام کریست بەدڵنیاییەوه بەردەوامی بەقسەکانی خۆی دەدا، لێوەکانی بەشێوەیێکی هەست پێکراو دەستیان بەلەرزین کردبوو.

برام یەهودا، منیش بە پێی توانای خۆم جەنگیوم، لەکاتی جحێڵی دا، دەمویست دونیا رزگاربکەم، بەڵام پاشان کە ئەقڵم رسکاو پوختە بوو، دەستم لە هەوەسی جحێڵی کێشایەوه، پێم نایە ڕێیَ پیاوانەوه، چوومە دوای کارەوه، زەویم کێڵا، بیرم لیَ دا دارمێوو زەیتونم چاند، لەگەڵ ژندا هاوباوەش بوومو مرۆڤم خەڵق کرد، بەمجۆرە زاڵ بووم بەسەر مەرگ، مەگەر قسەی هەمیشەییم ئەوە نەبوو؟ باشە بەسەر قسەمەوە وەستام، زاڵ بووم بەسەر مەرگ.

یەهودا لە پڕێکا وەکو تیریَ لە کەوان رەهابوو بە وەپاشدانی پەترۆس‌و ژنەکان کە لە میانی ئەوو کریست بوون بە دەنگێکی بەرزو وەحشی هاواری کرد ((ئەی خائین))

هەموویان لە شوێنی خۆیان هێدمەیان گرت، رەنگ لە رووخساری کریست پەڕی دەستی نایە سەر دڵی‌و بەزەمزەمە کردنەوه گوتی: ((یەهودا من‌و خیانەت؟ قسەیێکی ناشایستەت هاویشتە سەر زمان، قسەی خۆت بکێشەوه.

- ئەی خائین .. ئەی پەیمان شکێن!

پیرەمێردە وردیلەکان لە ترسان خۆیان خراپ کردو ئامادەی راکردن بوون، تۆماس پێشتر خۆی گەیاندە کوچەوه، مێریَ‌و مارتا پێشیان لەوان گرت، مێریَ هاواری کرد ((برایان توخودا مەڕۆن، هەرماس دەستی لەمەولای ئێمە قیت کردۆتەوه، دەیەویَ

لێی بدات)). مارتا دەستی پەترۆسی گرت کە خەریك بوو رایدەکردو گوتی ((بۆ کویَ دەڕۆیی؟ دەتەویَ دووبارە خۆتی لیَ نەبان بکەی؟))

فیلیپ گوتی ((وەڵڵاهی من خۆم لەم بابەته نادەم، ئەسخەریوتی بازووێکی قودرەتمەندی هەیەو من پیرم، ناتانیل باشتر وایە دەرپەڕین)). یەهوداو کریست رووبەڕووی یەکتری وەستابوون، هەڵم لە لەشی یەهودا هەڵدەستا، بۆنی ئارەقەو برینێکی هەوکردووی دەدا، دووبارە هاواری کرد ((ئەی خائین ئەی پەیمان شکێن! جێگەی تۆ سەر خاچ بوو، خوداوەندی سراییل تۆی لەویَ دانا تا بجەنگی، بەڵام بۆ ساتیَ کە ئیزرائیل سەری بەرزکردەوه، تۆ لەجێوه هەڵقەڵای، رات کردو خۆت لەژێر دامەنی مێریَ‌و مارتا شاردەوه، هەی ترسنۆك! لەژێر ناوی کرێتی ئیلیازرو ناوو پۆتەڵاکی خۆت گۆڕی تا خۆت نەجات بدەی)).

پەترۆس لەپەنای ئەو زاتەی کە ژنەکان بەویان بەخشی بوو، قسەی یەهودای بڕی‌و گوتی: ((یەهودای ئەسخەریوتی ریَ‌و رەسمی قسەکردن لەگەڵ مەولا وایە؟ تۆ مەگەر ریزی سەری خۆت ناگری؟))

ئەسخەریوتی کە مشتی خۆی لە هەوادا راتەکاند بە هاوارکردنەوه گوتی ((کام مەولا؟ تۆ ناو لەو پیاوە دەنێی مەولا؟ مەگەر چاوێکت بۆ دیتن‌و ئەقڵێکت بۆ قەزاوەت کردن نییە؟ مەگەر وادەو وادەکاریەکانی ئەوت لەبیر چووه؟ ئەی کوا لەشکری ئەو فریشتانەی کە قەرابوو بۆ رزگارکردنی سراییل دابەزن؟ کوا ئەو خاچەی بۆ ئاسمان هەڵدەچوو تا ببێتە پەیژەی ئێمە؟ بەڵام ئەو کریستیانویە قولابیە لەکاتی رووبەڕووبوون لەگەڵ خاچ سەری گێژبوو بێهۆش بوو، ئەو کاتە ژنان ئەویان گل دایەوه تا منالیان بۆ وەبەربێنیَ..

ئەو کریستیانویە کرێتە دەڵێی شەڕی کردووەو بە ئازایەتیش شەڕی کردووه، بەڵیَ دروستە، ئەو وەکو کەلەشێری ماڵ بەخۆ گیفکردن‌و ستایش کردنەوه بۆ ئەملاو ئەملا دەڕوات، بەڵام ئەی پەیمانشکێن جێیَ تۆ سەر خاچ بوو خۆشت ئەوە دەزانی، ئەوانی دیکە دەتوانن زەوی بەیار ئاوەدان کەنەوەو ژنە بەنازەکان باردار کەن، بەڵام قسەی من ئەوەیە کە وەزیفەی تۆ سەر هەڵگەڕانی خاچە، لافی زاڵ بوون بەسەر مەرگ لێدەدەی،

وای لەتۆ کەناوی لە منداڵ وەبەر هێنان دەنێی زاڵ بوون بەسەر مەرگ! لێگەڕێ با پێت بڵێم کە هەر منالێ لوقمەیێکی بەتامە بۆ ئیزرایيل، تۆ خۆت کردۆتە بازاڕی گۆشت فرۆشی بۆ ئیزرائیلو لوقمەی بۆ ئامادە دەکەی.....ئەی خائین ئەی پەیمان شکێن، ئەی ترسنۆك!)) کریست کە ئێستاکێ لەرزی کەوتبووە تەواوی بەدەنیەوە بەزەمزەکردنەوە گوتی ((برام یەهودا، بە نەرمی قسە بکە))

یەهودا هاواری کرد ((ئەی کوڕی نەجاڕ تۆ دڵت شکاندم چۆن چاوەڕوانی ئەوە لەمن دەکەی بەنەرمی قسەت لەگەڵ بکەم، جار جارە دەمەوێ وەکو بێوەژنێ دادو شیوەن بخەمە ئاراوەو سەرم لەبەرد بکوتم، ئاخ نەفرەت لەو ڕۆژەی کە تۆ لە دایك بوویو لەو ڕۆژەی کە من لەدایك بووم، لەو سەعاتەی کە تۆم دیتو دڵمت پڕ لە ئومێد کرد! ئەو کاتە کە لەپێش ئێمەدا هەنگاوت دەناو دەربارەی ئاسمانو زەوی قسەت بۆ دەکردین، چەند لەززەت بەخشو پڕ بەرهەم بوو، مژدەی ئازادی دەدا، هێشووە ترێ وەك منالێ دوازدە ساڵە بەدیاردەکەوت.

بەدانەی گەنم تێردەبووین، ڕۆژێ کە تەنها پێنج نانمان هەبوو ئاپۆڕەیێکی هەزار نەفەریمان نان داو دوازدە سەبەت نانیش مایەوە، چ بەئەستێرە بڵێم کە لە شکۆوە لەئاسمان نووری هەڵدەپڕژاند، ئەوان ئەستێرە نەبوون فریشتەبوون، نەفریشتە نەبوون ئێمە بووین: یاوەرانی تۆ، هەڵدەهاتینو ئاوادەبووینو تۆش لە میاندا وەك ئەستێرەی قوتبی چەسپاویو ئێمەش بەسەماوە بەدەوری تۆ تەوافمان دەکرد. لەبیرتە منت لەباوەش گرتو بەدەستەپاچەیی گوتت کە ((من ئاشکرا بکە دەبێ لە خاچ بدرێمو راببمەوە تا بتوانم رزگاری بەدەست بهێنم)).

یەهودا بۆ ساتێ لە قسەکردن وەستاو ئاخێکی هەڵکێشا، برینەکانی سەر لەنوێ کراوەو کێمی لێ هات، پیرەمێردە وردیلەکان بەسەری شۆڕەوەبوویان لە هەولێ وەبیرهێنانەوەی ڕووداوەکانو گەڕاندنەوەی خۆیان بوون بۆ ژیان، دڵۆپە فرمێسکێ، لەچاوی کریستدا ئەڵقەڕێز، لەکاتێکا بەتووڕەیی دڵۆپە فرمێسکی دەسڕیەوە، دەستی بەهاوار کردەوە، گرێی دڵی هێشتا خالێ نەبوو، باعە باعت دەکرد ((من بەرخی خودام، دەچمە قوربانگا تا دونیا رزگار کەم، برام یەهودا هەراسان مەبە، مەرگ دەرگایێکە کەبە جاویدانی دەبێتەوە، ئیدی دەبێ بەنێوانی ئەم دەرگایەدا بچین یارمەتیم بدە))

((من کە دڵم لە گرەوی خۆشەویستیو متمانەی تۆدا دانابوو، خواستی تۆم بەجێهێناو تۆم ئاشکرا کرد ..بەڵام تۆ ....تۆ)) یەهودا کەفی کردبووە سەرلێوان، لە حاڵێکدا شانی کریستی گرتو بەتووڕەیی رایدەتەکاند، ئەوی بەدیوارەوە چەسپاندو دەستی بەهاوارکرد ((چی دیارە کە تۆ لێرە چی دەکەی؟ بۆ لە خاچ نەدرای؟ هەی ترسنۆك، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین! تەواوی وەزیفەی تۆ ئەوەبوو؟ مەگەر شەرم ناکەی؟ مشتم بەرزدەکەمەوەو لێت دەپرسم بۆ لە خاچ نەدرای؟)) کریست بەدەستەپاچەییەوە داوای لێکرد ئارام بگرێ، لە هەر پێنج برینی لەشی کریست بارزقەی خوێن دەستی پێکرد...پەترۆس دووبارە زاتی وەبەرهاتێ ((یەهودا تۆ مەگەر بەزەییت نییە؟ پێو دەستەکانی ئەو نابینی؟ خوێن لە دڵی هەڵدەڕژێ، ئەگەر باوەڕ ناکەی دەستی لێدە)). یەهودا لەڕووی ناچاریەوە پێکەنی، ئەو کاتە تفێکی کردە سەر زەوی هاواری کرد ((کوڕی نەجاڕ ناتەوێ شتێ لەم بارەوە بڵێی، زۆر باشە، من خۆم دەڵێم، فریشتەی پاسەوانی تۆ شەوانە دێتە سۆراغت)) کریست بە لەرزینێکەوە گیانی کەوتە زەمزەمەوە ((فریشتەی پاسەوانی من))

بەڵێ فریشتەی پاسەوانی تۆ هەرماس، ئەو سەرخاڵە قورمزیەکانی دەستو پێو دڵی تۆی داپۆشی تابتوانی فریوی دونیا بدەیو خۆشت فریو بدەی، بۆ وا سەیری دەکەی؟ بۆ وەڵام نادەیتەوە ئەی ترسنۆك، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین!

کریست چاوەکانی خۆی داخست، سەرەڕای هەستی لاوازی خۆی بەسەر پێیەکانیەوە ڕاگرت، لە کاتێکا دەنگی دەلەرزی گوتی ((یەهودا.. تۆ هەمیشە، کەللەڕەقێکی وەحشی بووی هیچ کات سنووری مرۆڤایەتیت قبووڵ نەکردووە، لەبیردەکەی کە ڕۆحی مرۆڤ تیرێکە کە لە کەمان دەرچوو تا ئەو شوێنەی دەتوانێ بەرەو ئاسمان پەڕ هەڵدەکێشێ، بەڵام دووبارە بەردەبێتەوە سەر زەمین، ژیان بەسەرزەویەوە یانی هەڵڕژانی باڵەکانو داڕمانی)).

یەهودا بەبیستنی ئەم وشانەوە تا دەهات زیاتر تووڕە دەبوو لە پێستی خۆی دەچووە دەرەوەو هاواری کرد: شەرمەزاری بۆ تۆ کوڕی داود، کوڕی خودا ئەی کریست، لە ئەنجامدا تۆی ڕاکێشایە ئێرەوە! ژیان بەسەر زەویەوە یانی خواردنی نانو کردنی بەباڵ، یانی خواردنەوەی ئاوو کردنی بەباڵ، ژیان بەسەر زەوی یانی چاندنی باڵ، خائین تۆ خۆت

ئەمەت بە ئێمە گوت، ئەمە هەمان وشەکانی تۆیە، هەر بۆ وەبیرهێنانەوە قسە لە بارەی زەینی فەرامۆشکارت دەکەم، مەتی لەکوێی؟ وەرە ئێرەوە ئەو دەفتەرچەیەت کە وەکو خەنجەری من لەتەنگەی دڵت دەپارێزی بکەوە، نووسینەکانت بخوێنەوە، رابردنی زەمانە لەلایەك مێروولەو ئارەقە لەلایەکی دیکە نووسینەکانی تۆیان لەبێن بردوە. بەڵام هێشتا چەند وشەییٚ ماوە بخوێنیتەوە تا ئەو جەنابە بیبیستیٚو وەبیری بێتەوە، شەوێکیان نەفەریٚ لە ریش سپییەکانی ئورشەلیم بەناوی نیکوداموس بەنهێنییەوە هاتە لای ئەوو پرسی ((تۆ کێیو کارت چییە؟)) وەڵامی ئەوەبوو کە ((من کارم چاندنی باڵە)) لەبیرتە کوڕی نەجارڕ؟

کاتیٚ ئەمەت گوت، ئێمە هەستمان کرد کە خەریك بوو پەڕو باڵمان دەردەکرد، ئێستا کەوتوویتە چ رۆژێکەوە، ((ئەی کەلەشێری پەراگەندە! خەریکی نقەنقی)) ژیان لەسەر زەوی یانی هەڵڕژتنی پەڕوباڵ ئەی ترسنۆك؟ یاڵلاٚ ون بە ئیدی نەتبینم! ژیان ئەگەر سەرانسەر هەورەتریشقەو گەواڵە نەبێت بەکەڵکی چی من دێت؟ پەترۆسو ئاندریاس لە من نزیك نەکەونەوە، ژنان قیژە قیژ نەکەن، دەستی لیٚ بەرز ناکەمەوە ئەو مردووەو سەری لەخاك بردۆتە خوارەوە، کەس بەدار لەمردووان نادات، ئەو هێشتاکە بەسەر پێیەکانیەوە وەستاوە، قسە دەکاتو دەگریت، بەڵام مردووە، جگە لە جەستەییٚ شتێکی دیکە نییە، مەگەر خودا بیبەخشیٚ، من ناتوانم، ئومێدەوارم کە خوێنو ئەشكو خۆڵەمێشی سراییل هەڵڕژێتە سەریەوە.

کاسەی سەبری پیرەمێردەکان پڕ بوو، هەموو بەیەکەوە کەوتنە سەرزەوی، دووبارە یادەوەریان زیندوو بووبۆوە، هەستیان دەکرد کە دووبارە زیندوو بوونەتەوە، یادی مەلەکوتی ئاسمانو تەختی پادشاهی گەورەیی لەزەینیان زیندوو بووبۆوە لەکاتێکا هاتو هاواریان بوو تەوێڵی خۆیان لەبەرد دەکوتا.

کریستش بەیەکجار هۆق هۆق کەوتە گریانەوە، هاواری کرد ((برام یەهودا لێم ببوورە)) دەیەویست خۆی باوێتە باوەشی یەهودا کە دەستی هێنا پێشو هاواری کرد ((نزیك مەکەوە، دەست لەمن مەدە، ئیدی باوەڕم بەهیچ نییە، باوەڕم بەهیچ کەس نیە تۆ دڵی منت شکاند)).

کریست ملتەییێکی کرد، گەڕایەوە تا تەکیەگاهیٚ بدۆزێتەوە، ژنان بە شیوەن کردنەوە، خۆیان هاویشتە سەرزەوی، یاوەران بەتووڕەییو نەفرەتەوە سەیریان دەکرد، غولاٚمچەکە ون بووبوو، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی ((من خائینو پەیمان شکێنو ترسنۆکم، ئێستا ئاگاداری ئابڕووی خۆم بووم بەڵیٚ، دەبوا لە خاچ بدرێم، بەڵام شەهامەتم لەدەست داو رامکرد، برایان لێم ببوورن ئێوەم فریودا، ئاخ، چ دەبوو کە دەمتوانی دووبارە ژیان دەست پێبکەمەوە!)) کریست لە هەمان حاڵدا کە قسەی دەکرد خۆی بەزەویدا دابوو، ئێستاکیٚ سەری لەگاشەبەردەکانی حەوشە دەکوتا.

- هاوڕیٚو دۆستانی دێرینی من، بەقسەییێکی ئەڤین ئامێز دڵم بدەنەوە،من وا لە ناودەچم، نابود دەبم، دەستم بۆ لای ئێوە درێژ دەکەم، ئایا لەنێوان ئێوەدا کەسیٚ هەیە کەڕ نەبیٚو دەستم بگرێتو قسەییێکی ئەڤین ئامێز بەمن بێژیٚ؟ هیچ کەس هیچ کەس؟ هەتا تۆش یۆحەننای خۆشەویستی من؟ هەتا تۆش پەترۆس؟

یاوەری خۆشەویست بەشێوەنەوە گوتی دەتوانم چی بڵێم؟ قسەییٚ بۆ گوتن نییە کوڕی مێریٚ ئەوە چ جادوییێك بوو لە ئێمەت کرد؟

پەترۆس لە حاڵێکدا فرمێسکی چاوی دەسڕیەوە گوتی تۆ فریوی ئێمەت دا، هەق بە یەهودایە، تۆ وادەی خۆت شکاند، ژیانی ئێمە بەباچوو.

یەکسەر لەئاپۆڕەی پیرەمێردانی وردیلە هاوارێکی یەك دەنگەو گریاناوی هەڵسا:

- ئەی ترسنۆك، پەیمان شکێن، ئەی خائین!

- ئەی ترسنۆك، پەیمان شکێن، ئەی خائین!

مەتی پرسەدارانە گوتی تەواوی رەنجی بەباچوو، ئاخ کە بە چ کارامەییێکەوە، پێشبینی پەیامبەرانم بەسەر قامەتو گوفتاری تۆوە دەڕازاندەوە، کارێکی دژواربوو، بەڵام خۆم خستە ژێر باریەوەو بەخۆمم دەگوت لە کلێساکانی ئایندە باوەڕداران کتێبی قەبەی زێڕین جڵد دەکانەوەو دەڵێن وانەی ئەمڕۆکە لە ئینجیلی پیرۆز، لەگێڕانەوەی مەتیە، هەمان ئەو ئەندێشەیە پەڕوباڵی بەمن دەبەخشیو دەمنووسی، بەڵام ئێستاکیٚ هەمان ئەو شکۆو بلیمەتیە بەباچوو، تۆ مرۆڤێکی بیٚ ئەمەكو بیٚ سەوادی خائین شایستەی

سەرزەنشتی، تۆ دەبێ لەخاچ بدرێی، بەڵێ هەتا بەخاتری منیش بوایە، تۆ دەبووا لەخاچ درابای، تا ئەو نووسینانە لە ئافەتی زەماندا بەپارێزراوی بمێنێتەوە. جارێکی دیکە هاوارێکی یەك دەنگو گریاناوی پیرەمێردان هەڵسا:

– ئەی ترسنۆك، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەی ترسنۆك، ئەی پەیمانشکێن، ئەی خائین

– لەهەمان ساتدا تۆماس لەحاڵێکدا بەپەلە دەهاتە حەوشەوە، هاواری کرد مەولای من، ئێستا کە هەموو تۆیان بەجێهێشتو بەخائین بانگت دەکەن من تۆ جێ ناهێڵم، من، تۆماسی پەیامبەر، تۆ جێ ناهێڵم، گوتم زەمانە دەسووڕێ، لەبەر هەندێیە کە لەکەنارتا دەمێنمەوە، چاوەڕوانم کە زەمانە بسووڕێ.

– پەترۆس هەڵسایەوە سەرپێ و هاواری کرد یاڵڵا بڕۆین، یەهودا بکەوە پێشەوە، ڕێنماییمان بکە، پیرەمێردەکان بەهەناسەبڕکێوە هەڵسانەوە، کریست رووخساری لەخاچ بوو، بەقۆڵی کراوە کەوتبوە سەرزەوی، تەواوی حەوشەی داپۆشی، ئەوان مشتی خۆیان لەسەری راگرتبوو، هاواریان دەکرد:

– ئەی ترسنۆك، پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەی ترسنۆك، پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەوکاتە یەك یەك هاواریان دەکرد: ((ئەی ترسنۆك، پەیمان شکێن، ئەی خائین!!)) ونبوون.

کریست لەڕووی دەردو ئازارەوە، چاوی سووڕاندو سەیری کرد تەنهایە، حەوشەو ماڵو درەختەکان، دەرگاکانی دی، خودی دێ، ون بووینە، شتێ جگە لە بەردی خوێنین لە ژێر پێیەکانیداو خوارتر ئاپۆڕەیێ لە تاریکی زیاتر نییە، بەتەواوی توانای خۆی هەولێ دا، تا بزانێ لەکوێ بووە، کە لێی بوو بۆ ئازار دەکێشێ، گەرەکی بوو هاواری خۆی تەواو بکاتو بڵێت: بۆ بە تەنهات جێ هێشتم؟! هەولیدا تا لێوەکانی بجاتە جوولە، بەلام نەیتوانی، سەری گێژ بوو دووبارە کەوتەوە بێهۆشی، وا بە دیاردەکەوت کە بۆ خوارەوە دەچێ و فەنا دەبێت، بەلام لەپڕێکا لە هەمان حاڵ کە رووددەچوو فەنا دەبوو، شمشاڵی پێش رووی ئەوی گرتووەو هەستی کرد ئیسفەنجێکی تێکەڵ بە سرکە کەوتۆتە سەر

لووتو لێوەکانیەوە، دەبێ کەسێ لەسەر زەمین بەزەیی بەحاڵی ئەو هاتبێتەوە، بۆنێکی تاڵی بە هەناسەیێکی قووڵ هەڵکێشا، دووبارە گیانی وەبەر هاتەوە، سینەی خۆی پڕ با کرد، سەیری ئاسمانی کرد، هاوارێکی دڵتەزێنی سەردا، بۆ بەتەنهات جێتهێشتم؟! ئەو کاتە یەکسەر بەماندووبوونێکی تەواوەوە سەری خۆی دابەزاند.

هەستی بەئازارێکی وەحشەتناك کرد لە دەستو پێیو دڵی، چاوەکانی ڕۆشن بۆوەو تاجی دڕكو خوێنو خاچی بینی، دوو گوارەو دوو ڕێز دانی سپیو تێژ لەناو خۆرەتاودا لەتاریکیدا کەوتنە درەوشانەوە، سەدای خەندەیێکی ساردو گاڵتەئامێزی بیست گوارەو ددانەکان ون بوون، کریست بەتوندو تۆڵی لەشوێنی خۆیدا مایەوە.

سەری کەوتە لەرزینەوە، لەپڕێکا بەبیری هاتەوە کە لە کوێ بوو، بۆ هەستی بە ئازار دەکرد، لەززەتێکی سەرکێشو وەحشی سەراسەری وجودی ئەوی داگرت، نە....نە ئەو ترسنۆكو پەیمان شکێنو خائین نەبوو، ئەو لە خاچی چوار مێخ درابوو، ئەو شەرەفمەندانە بەبەهای مەرگ لەسەر پەیمانی خۆیدا مابوو ساتێ کە هاواری کرد ((خودایە، خودایە)) بێهۆش بوو بۆ ساتێکی کورت وەسوەسەیێ هاتە سۆراغیەوەو گومڕاهی کرد، ئەو لەززەتو ژنهێنانو منالانە هەمووی درۆ بوون، ئەو پیرەمێردە کوڕو مەخلۆقانە کە بە ترسنۆكو پەیمان شکێنو خائینیان لە قەڵەم دەدا زیاتر لە درۆیێ نەبوون، هەموو ئەوانە ئەو ئەندێشەو دوو دڵیانە بوون کە هەرماس ناردبوونی یاوەرەکانی ئەو زیندوو بوونو خەریکی کاری خۆیان بوون، ئەوان لە دەشتاییو لە دەریاکاندا ((خەبەری خۆش))یان رادەگەیاند، سوپاس بۆ خودا کە هەموو شتێ بە پێی بەرنامە بۆ پێشەوە چووبوو.

هاوارێکی پیرۆزمەندانەی سەردا ((وەزیفەی خۆم بە ئەنجام گەیاند))

وابوو وەك بڵێی گوتبووی ((هەموو شتێ دەستی پێکردووە)).

سوپاس‌و پێزانین

له وه‌رگێڕانی ئه‌م رۆمانه‌دا به پێویستی ده‌زانم که سوپاس‌و رێزی خـۆم بـۆ ئه‌و براده‌رانه‌ی خواره‌وه ده‌ربڕم که هانـده‌رێکی بـاش بـوون لـه زۆر رووه‌وه یارمه‌تیان داوم‌و جێ په نجه‌یان دیاره.

- ئازاد ئه‌رگوشی
- که‌ریم سۆفی
- سه‌ید ئارام
- سامان عه‌بدولڕه‌حمان

که‌ریم ده‌شتی